

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS	2
1. Objectius Generals	2
Objectius generals	2
2. Metodologia didàctica, materials i recursos	2
Metodologia	2
Materials i recursos	4
3. Atenció a la diversitat	4
4. Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència o discriminació	5
5. Concreció dels acords adoptats al pla de convivència	7
6. Activitats acadèmiques interdepartamentals	8
7. Audicions i recitals departamentals	8
8. Activitats artístiques complementàries i extraescolars	9
Activitats pel curs escolar	10
9. Propostes per a les proves d'aptitud i accés	10
Elementals	10
Professionals	10

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS

1. Objectius Generals

Objectius generals

El [Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#) i el [Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#), estableixen els currículums de les ensenyances elementals i professionals de música respectivament. Així mateix, regulen l'accés a aquestes i estableixen els objectius generals i específics que han de ser adquirits al llarg de les ensenyances musicals. Les programacions de les diferents assignatures del CPM Mestre Vert adapten i concreten aquestos objectius a la nostra realitat.

2. Metodologia didàctica, materials i recursos

Metodologia

La metodologia és el conjunt de processos que utilitza el professorat per a ensenyar. Aquestos processos són el resultat de la combinació dels principis metodològics establerts als Decrets abans esmentats i de l'estil personal de cada professor/a, d'acord amb l'esperit del Projecte Educatiu de Centre. Amb aquestos Decrets com a marc legislatiu, els principis metodològics emprats a les diferents programacions del CPM Mestre Vert són els següents:

- 1. Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment evolutiu de l'alumnat que té edats compreses entre els 8 i 18 anys majoritàriament.**

Els estudis actuals sobre les característiques psicoevolutives de l'alumnat ens permeten triar continguts acords a l'edat en què ens trobem. Utilitzarem materials amb elevat índex de contingut pràctic evitant l'excés d'aspectes teòrics més complicats d'assimilar per a l'alumnat.

- 2. Motivar l'alumnat a l'estudi de la música a través de la seua participació activa en tot el procés donant el protagonisme que li corresponga.**

Iniciar l'alumnat en l'estudi pràctic i posteriorment teoritzar sobre allò que s'ha après serà la premissa per a captar l'atenció contínua.

- 3. Respectar les peculiaritats de l'alumnat, individualment i col·lectivament, facilitant així la convivència en el sí del grup i la col·laboració per a evitar qualsevol tipus de discriminació.**

Partint de la base que tot l'alumnat té capacitat per a aprendre estudis musicals, serà tasca del professorat trobar l'estratègia per a aconseguir el progrés individual. La pràctica musical obliga al treball en grup, és per això, que es potenciarà l'activitat en audicions en què s'aconsegueixca que l'alumnat desenrotlle els seus coneixements individuals en la pràctica grupal.

- 4. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumnat mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.**

El desenrotllament de metodologies modernes impliquen una selecció de continguts triats per criteris de progressivitat, varietat d'estils, que es distancien de tradicions antigues basades en continguts amb origen exclusivament en els segles XVIII i XIX.

- 5. Procurar que l'assimilació de continguts conceptuals es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.**

L'estructura del currículum amb assignatures de caràcter expressament instrumental i altres col·lectives amb aportació de contingut pràctic-teòric permet un òptim equilibri en el desenrotllament de l'alumnat.

- 6. Facilitar a l'alumnat el coneixement i l'ús del codi convencional d'expressió i l'exactitud en l'ús del llenguatge, perquè l'aprenentatge i la comunicació siguin efectius.**

La naturalesa de l'estudi musical necessita de l'ús d'un llenguatge propi que ha de ser conegut i assimilat per l'alumnat.

- 7. Exercitar la creativitat de l'alumnat, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals perquè puga superar les dificultats que se li presenten en el procés d'ensenyança-aprenentatge.**

L'autonomia de l'alumnat és important per al progrés en qualsevol situació, evitant així la dependència del professorat.

- 8. Utilitzar les noves tecnologies de la informació i comunicació en tots el processos de l'aula i del centre, per millorar la qualitat de l'educació.**

Ignorar el progrés tecnològic és fer marxa enrere en una societat en què cada vegada més s'imposa l'ús de les tecnologies de l'informació i la comunicació.

Materials i recursos

Per al desenvolupament dels processos d'ensenyança-aprenentatge al CPM Mestre Vert es disposa dels següents recursos:

- Aules insonoritzades amb:
 - ◆ Instruments propis del centre (pianos, contrabaix, instruments de percussió, etc.)
 - ◆ Pissarres tradicionals i/o amb pentagrames
 - ◆ Faristols
- Materials didàctics: mètodes d'estudi, partitures i llibres de consulta de les diferents especialitats impartides. Metrònoms.
- Materials audiovisuals i tecnològics: gravadora d'àudio de qualitat, projectors, pantalla tàctil i pantalles, ordinadors i internet per cable a totes les aules.

3. Atenció a la diversitat

L'ensenyament s'adaptarà a les característiques individuals de l'alumnat, en funció dels diferents ritmes d'aprenentatge que són imprevisibles en cada alumne/a.

El CPM Mestre Vert contempla activitats i programes de reforç dirigits a l'alumnat amb dificultat en l'aprenentatge que precisin d'un recolzament especial. En aquest cas es flexibilitzarà la temporalització de la consecució dels objectius, ampliant-se el temps dedicat a algunes activitats i suprimint o condensant la realització d'altres.

També es preveu la possibilitat de realitzar activitats d'ampliació per a l'alumnat que assimila els continguts amb major celeritat i per tant mostra un ritme d'aprenentatge superior. En aquest cas es preveu avançar continguts del curs superior i utilitzar materials curriculars de major nivell interpretatiu.

Les adaptacions metodològiques s'aplicaran sempre que la resposta de l'alumnat amb les metodologies programades no siga satisfactòria. Estes adaptacions seran sempre individualitzades tenint en compte les necessitats de cada alumne/a per tal de rendibilitzar el procés d'ensenyança-aprenentatge.

4. Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència o discriminació

S'incorporaran mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

En estos últims anys, la ràpida evolució de les ferramentes TIC, així com el seu considerable abaratiment, han sigut decisius a l'hora de generalitzar-ne l'ús didàctic en l'aula i en el centre educatiu. L'ús de les TIC pot afavorir la inclusió social, ja que facilita l'accés al coneixement i la participació en xarxes socials i fòrums en general. Des de l'aula cal aprofitar eixa dimensió per a difondre'n l'ús i així acurtar diferències entre l'alumnat quant a l'accés a la informació i la transformació en coneixement.

El CPM MV proposa les següents mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les TIC:

1. Incorporar les TIC com a eina habitual per a la gestió, organització i planificació del centre.

2. Incorporar les TAC (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement) com a eina habitual en el procés d'ensenyament-aprenentatge a totes les àrees de coneixement.
3. Capacitar a l'alumnat per cercar i rebre críticament informació a través de les xarxes de comunicació.
4. Utilitzar programari educatiu que faciliti la recerca, investigació i aprenentatge individualitzat i col·lectiu.
5. Potenciar i implantar l'ús de programari lliure, de codi obert, gratuït i de lliure disposició sempre que es pugui.
6. Facilitar la integració de l'alumnat amb discapacitats físiques i psíquiques a través de les TIC. Tractar amb major eficàcia a la diversitat i als alumnes amb necessitats educatives especials.
7. Convertir la pàgina web i l'entorn virtual del centre en un instrument interactiu d'informació i comunicació habitual entre els membres de la comunitat educativa.
8. Millorar i ampliar la dotació de les aules i les instal·lacions del Centre.
9. Potenciar la participació del professorat en activitats de formació i comunicació a través de les TIC.
10. Propiciar i facilitar l'ús i el maneig de les TIC a les famílies a través de xerrades i cursos realitzats al centre.
11. Promoure una actitud ètica i responsable en l'ús de les TIC basada en el coneixement tan de les seves possibilitats com dels riscos que poden comportar.
12. Defensar i potenciar la qualitat de l'ensenyament públic a través d'un model de centre més modern.
13. Responsabilitzar-se els/les usuaris/es del manteniment, ordre i conservació dels equipaments TIC del centre.

Els objectius de les mesures proposades són els següents:

1. Contribuir a la sensibilització i promoció de l'educació com a pilar bàsic d'una nova societat, basada en l'ús racional dels recursos disponibles i la consciència solidària.
1. Promoure l'ús en l'educació com un mitjà i no com un fi en si mateix en estos nivells educatius i depenent de la matèria a impartir.
2. Facilitar l'aprenentatge a l'alumnat sense distinció d'edat, sexe, raça i condició.
3. Facilitar l'aprenentatge a l'alumnat, que per motius de salut, no pot assistir regularment a les classes presencials.
4. Contribuir no sols a l'alfabetització digital de l'alumnat, sinó també al desenrotllament personal.

5. Contribuir a constituir en el centre educatiu una comunitat educativa formada pel professorat, alumnat, pares i mares, que facilite la comunicació entre ells i agilitze el flux d'informació d'interès per a tots.

5. Concreció dels acords adoptats al pla de convivència

Tal i com s'estableix al nostre Pla de Convivència, la principal mesura d'actuació és la prevenció mitjançant la planificació i el desenvolupament d'accions i activitats que promoguen les bones relacions entre els membres de la Comunitat Educativa.

Els nostres principis respecte a la Convivència són:

- L'alumnat, independentment de la seua edat, condició, origen, capacitat o qualsevol altra característica personal, té dret a ser educat en un clima que li ofereisca seguretat i li permeta desenvolupar al màxim els seus potencials.
- El professorat té dret a ser recolzat i respectat en la seua tasca, amb l'autoritat que la seua funció exigeix.
- Tots els membres de la Comunitat Escolar han de gaudir de llibertat d'expressió sense el risc a ser discriminats, i sense més límit que el respecte a l'altre.
- Tots els membres de la Comunitat Educativa han de conèixer els seus drets i responsabilitats.
- Els conflictes han de ser resolts amb la col·laboració dels membres de la Comunitat Educativa d'una manera constructiva i sempre sense violència.
- Tot cas de violència ha de ser investigat i tractat amb la major diligència.
- Aquest centre educatiu forma part de la comunitat local, per la qual cosa, la cooperació i l'intercanvi d'informació amb altres entitats locals o educatives és essencial per a la prevenció i la resolució de problemes.

A més a més, el CPM MV ofereix al seu alumnat un lloc on:

- Aprendre coneixements curriculars.

- Desenvolupar un pensament crític.
- Aprendre a conviure desenvolupant estratègies i habilitats de relació interpersonal com la col·laboració, la comunicació, la solidaritat, el respecte a les normes i la corresponsabilitat.
- Desenvolupar una identitat i personalitat pròpia i equilibrada.

Amb la finalitat de garantir una aplicació correcta del què es disposa al Decret 39/2008, de 4 d'abril i al Decret 234/1997 es crea una Comissió de Convivència formada pel Director del centre, el claustre de professors i professores, els pares i mares de l'alumnat i el propi alumnat.

6. Activitats acadèmiques interdepartamentals

Les activitats acadèmiques interdepartamentals organitzades queden replegades a la següent taula:

ACTIVITAT	LLOC DE REALITZACIÓ	DEPARTAMENTS	MES DE REALITZACIÓ
Jornada portes obertes	CPM Mestre Vert de Carcaixent	Tots els departaments	Maig/Juny

El coordinador de les mateixes és sempre el vicedirector del CPM Mestre Vert.

7. Audicions i recitals departamentals

Les audicions i recitals departamentals queden replegades al següent [enllaç](#).

8. Activitats artístiques complementàries i extraescolars

Considerant les ensenyances musicals com una manifestació educativa lligada al fet artístic podem afirmar que la realització pràctica d'activitats té un valor molt important en el desenvolupament d'aquestes ensenyances, contribueixen a la formació integral de l'alumnat i tenen la finalitat d'ajudar a la consecució dels objectius generals de les nostres ensenyances.

Les activitats complementàries són aquelles que s'organitzen durant l'horari escolar i que tenen un caràcter diferenciat de les pròpiament lectives de l'aula. Són avaluable i d'obligada assistència per l'alumnat. D'altra banda, les activitats extraescolars es realitzen fora del període lectiu, tenen caràcter voluntari i van dirigides a complementar la formació amb propostes educatives generals relacionades amb el fet musical.

La selecció de les activitats proposades atén a criteris d'equitat procurant sempre que pugui participar el major nombre d'alumnes. Així mateix, s'intenta minimitzar la pèrdua de classes per part de l'alumnat o del professorat. Aquestes activitats fomentaran en l'alumnat:

- L'interès per les activitats culturals en general.
- Una millora de la creativitat i el pensament crític.
- El desenvolupament del sentit de la responsabilitat.
- L'experiència de participació en activitats col·lectives, ja sigui com a solista o com a membre del grup.
- L'augment de la motivació i il·lusió arran de les experiències viscudes que apropen la realitat musical a l'alumnat, des de un prisma distint al tradicional de l'aula.
- La millora i increment de les relacions interpersonals entre els companys i companyes del centre.

La vicedirecció del centre junt al coordinador d'activitats complementàries i extraescolars organitza totes les activitats programades. Així mateix, el vicedirector és responsable que tota la comunitat educativa respecte al Pla d'Activitats Complementàries i Extraescolars.

Per a la divulgació de les activitats s'empren els diferents mitjans de comunicació de que disposa el CPM MV: la pàgina web del centre, la pàgina de *Facebook*, el canal *Telegram* i, per descomptat, el tauler d'anuncis del centre. A més a més, com a part de l'oferta cultural de la ciutat de Carcaixent l'Ajuntament afig les activitats programades a la seua publicació bimensual AAC.

9. Propostes per a les proves d'aptitud i accés

A continuació s'enllacen els models d'examins per a les assignatures teòriques dels diferents cursos d'ensenyances elementals i professionals. Aquestes propostes són susceptibles de modificacions i actualitzacions fins al 28 de febrer de 2024.

Elementals

Model d'examen de llenguatge musical per a [1EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [2EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [3EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [4EE](#)

Professionals

Model d'examen de llenguatge musical per a [1EP](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [2EP](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [3EP](#)

Model d'examen d'harmonia per a [4EP](#)

Model d'examen d'anàlisi de [5EP](#)

Model d'examen d'història per a [5EP](#)

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.	2
1. Objectius i continguts	2
Objectius	2
Continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Avaluació	4
Criteris	4
Instruments	4
Procediments	5
Criteris de qualificació	5
4. Criteris de promoció	5
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	6
Activitats de recuperació	6

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.

1. Objectius i continguts

Objectius

Seguint el decret 158/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Professionals de Música, els objectius que l'alumnat de piano del C.P.M.

Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

- Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
- Respectar les normes que exigix tota actuació en grup i valorar la interpretació en conjunt com un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.
- Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.
- Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
- Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista.
- Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.
- Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.

Continguts

Així mateix, seguint el decret 158/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Professionals de Música, els continguts que l'alumnat de piano del C.P.M. Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

- Els estils musicals: característiques, compositors i repertori més significatius per a la pràctica pianística.
- Anàlisi i interpretació d'obres del repertori.
- La unitat sonora: respiració, atac, articulació, ritme, fraseig, agògica, dinàmica, etc.
- Estudi i pràctica dels gestos anacrúsics necessaris per a tocar sense director o directora.
- Equilibri sonor i de plans.
- Desenvolupament de la igualtat d'atacs.

- Pràctica de conjunt: obres per a piano a quatre mans, dos pianos, etc. Treball gradual del repertori bàsic més significatiu de l'agrupació corresponent.
- Valoració del silenci com a marc de la interpretació.
- Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.

2. Distribució temporal dels continguts

Els continguts de l'assignatura de Conjunt es poden dividir en dos grans blocs: els continguts teòrics (1 i 2) i els continguts associats a la pràctica pianística en grup. Donat que els continguts associats a la pràctica pianística són de caràcter transversal i es posen en pràctica cada vegada que l'alumnat ha d'interpretar una peça amb els companys, el seu treball es dona de manera constant al llarg de l'assignatura. D'altra banda, els continguts teòrics segueixen la següent distribució temporal:

CONTINGUT	SEQÜENCIACIÓ
Els estils musicals: característiques, compositors i repertori més significatius per a la pràctica pianística	1º Curs, Trimestres 1 i 2: l'estil Barroc, J.S. Bach i altres compositors rellevants, El Clavecí Ben Temperat i altres composicions rellevants
	1º Curs, Trimestres 2 i 3: el Classicisme, la primera escola de Viena: Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, les grans col·leccions de sonates i concerts per a piano.
	2º Curs, Trimestres 1 i 2: el Romanticisme, els grans compositors romàntics per a piano: Chopin, Liszt, Schumann, Brahms, Mendelssohn, etc. L'auge de la xicoteta forma: nocturns, impromptus, etc.
	2º Curs, Trimestres 2 i 3: el Segle XX i els nacionalismes musicals: Espanya, Rússia, França, etc., i els seus compositors més representatius. La música popular com a font d'inspiració per a la música clàssica.
Anàlisi i interpretació d'obres del repertori.	1º Curs, Trimestres 1 i 2: l'escriptura polifònica, la sonoritat dels antecessors del piano.
	1º Curs, Trimestres 2 i 3: la forma sonata i el concert per a solista i orquestra.
	2º Curs, Trimestres 1 i 2: l'auge de la xicoteta forma: nocturns, impromptus, preludis, etc. La importància del pedal de ressonància en el repertori romàntic. El naixement del virtuosisme.

2º Curs, Trimestres 2 i 3: La música popular com a font d'inspiració per a la música clàssica. Els nous tipus de sonoritat: Debussy, Prokofiev, etc.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació de l'alumnat en aquesta assignatura partirà de l'avaluació inicial, que es durà a terme en les primeres sessions del curs per tal de conèixer el nivell general del grup. Al llarg del curs s'aplicarà l'avaluació contínua de manera que es tinga en compte el treball, l'actitud i l'evolució de l'alumnat durant les sessions. I finalment, es completarà el procés amb una avaluació sumativa o final cada trimestre, que avaluarà l'assoliment dels diversos continguts treballats.

Criteris

1. Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent.
2. Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent.
3. Llegir a primera vista una obra de xicoteta dificultat en l'agrupació que corresponga.
4. Estudiar les obres corresponents al repertori programat.
5. Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt.
6. Conèixer els diferents estils i els recursos interpretatius de cadascun d'ells.

Instruments

- Diari de classe.
- Rúbrica.
- Examen dels aspectes teòrics.

A continuació s'inclou el model de rúbrica utilitzat per a l'avaluació de la pràctica interpretativa en grup.

CRITERI D'AVAUACIÓ	GRAU DE CONSECUCIÓ				
Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent	1	2	3	4	5

Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent	1	2	3	4	5
Estudiar les obres corresponents al repertori programat	1	2	3	4	5
Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt	1	2	3	4	5

Procediments

- Observació a classe.
- Avaluació de les interpretacions en públic.
- Prova escrita.

Criteris de qualificació

Donat que l'assignatura té un caràcter col·lectiu, la presencialitat a l'aula és un aspecte important. Per això, la nota de cada alumne estarà basada en tres elements que comptaran amb la ponderació següent:

- Assoliment dels continguts teòrics: **35 %**, resultant de la prova escrita.
- Assoliment dels continguts relacionats amb la pràctica pianística en grup: **35 %**, resultant de la rúbrica aplicada a la interpretació en públic.
- Assistència i participació a les classes: **30 %**, resultant del diari de classe.

4. Criteris de promoció

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

1. Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
4. Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
5. Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.
9. Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.
10. Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

El protocol per a la recuperació d'aquesta assignatura consisteix en la realització de dos proves que es duren a terme en el període que marca el centre per a l'avaluació extraordinària. La primera prova consistirà en un examen sobre els continguts teòrics treballats durant el curs per tal d'avaluar l'assoliment d'aquests. I la segona prova consistirà en una interpretació en grup, amb algun dels companys, d'alguna de les peces treballades durant el curs, per tal d'avaluar l'assoliment dels continguts relacionats amb la pràctica pianística en grup.

Activitats de recuperació

L'alumne o alumna que hagi de recuperar l'assignatura pot realitzar les següents activitats per tal de treballar i assolir els objectius mínims per a la promoció:

OBJECTIU	ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ
Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.	Llegir i subratllar els apunts de l'assignatura. Escotar peces musicals representatives dels estils treballats.
Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.	Realitzar un bon estudi individual de la part a interpretar. Escotar l'obra a interpretar amb la partitura intentant seguir i escoltar la part del company/a. Tocar la part pròpia a l'hora que es canten els diferents elements de la part del company/a.
Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.	Analitzar l'obra interpretada per a discernir quin element de la textura musical s'està interpretant en cada moment (melodia, acompanyament, etc.). Treballar la part individual amb diferents dinàmiques.
Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.	Treballar el gest anacrúsic marcant el compàs, i després amb una indicació del cap.

Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.	Realitzar un bon estudi individual de la part a interpretar. Tocar la part pròpia sobre un enregistrament.

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ I ACOMPANYAMENT

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ I ACOMPANYAMENT	2
1. Objectius i continguts	2
Objectius	2
Continguts	3
2. Distribució temporal dels continguts	4
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	8
Avaluació	8
Criteris	8
Instruments	11
Procediments i Criteris de qualificació	11
4. Criteris de promoció	11
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	11
Activitats de recuperació	11
ANNEXES	13
Annex I	13
Annex II	16

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ i acompanyament

1. Objectius i continguts

Objectius

5é EE.PP.

1. Reconèixer a primera vista estructures d'acords establits en una tonalitat.
2. Conèixer els xifrats bàsics tradicionals i les seues inversions aplicats al instrument.
3. Conèixer els acords i nomenclatures bàsiques del xifrat americà.
4. Interpretar els acords escrits amb xifrat tradicional o americà al piano.
5. Elaborar acompanyaments rítmics propis d'estils musicals diferents, tant clàssics, com del blues o dels boleros.
6. Improvisar de manera bàsica melodies en funció de les notes d'adorn i els acords.
7. Desenvolupar oïda activa en la improvisació.
8. Iniciar-se en el transport harmònic.
9. Interpretar peces pròpies del repertori de la improvisació amb un solista o agrupació.
10. Desenvolupar mecanismes útils en la interpretació de partitures a primera vista, com la reducció harmònica o la discriminació musical.
11. Iniciar-se en la reducció de partitures de quartet de corda o orquestrals.
12. Desenvolupar oïda activa en l'acompanyament d'altres instruments
13. Interpretar obres pròpies del repertori d'acompanyant.
14. Conèixer les problemàtiques d'altres instruments, com l'afinació o l'ús de l'aire i tindre-los en compte quan s'acompanya.
15. Conèixer obres musicals d'altres instruments i enriquir la pròpia cultura musical.

6é EE.PP.

1. Reconèixer a primera vista estructures d'acords establits en una tonalitat.
2. Conèixer els xifrats bàsics tradicionals i les seues inversions aplicats al instrument.
3. Conèixer els acords i nomenclatures bàsiques del xifrat americà.
4. Interpretar els acords escrits amb xifrat tradicional o americà al piano.
5. Elaborar acompanyaments rítmics propis d'estils musicals diferents, tant clàssics, com del blues o dels boleros.
6. Improvisar melodies en funció de les notes d'adorn i els acords.
7. Desenvolupar oïda activa en la improvisació.
8. Dominar el transport harmònic.
9. Interpretar peces pròpies del repertori de la improvisació amb un solista o agrupació.

10. Utilitzar els mecanismes útils en la interpretació de partitures a primera vista, com la reducció harmònica o la discriminació musical.
11. Desenvolupar oïda activa en l'acompanyament d'altres instruments.
12. Interpretar obres pròpies del repertori d'acompanyant.
13. Conèixer les problemàtiques d'altres instruments, com l'afinació o l'ús de l'aire i tindre-los en compte quan s'acompanya.
14. Conèixer obres musicals d'altres instruments i enriquir la pròpia cultura musical.

Continguts

5é EE.PP.

1. Estructures harmòniques.

- a) Xifrat tradicional, la seua funció en la tonalitats, inversions i resolucions habituals.
- b) Acords bàsics
- c) Reducció de partitures
- d) Transport harmònic

2. Improvisació.

- a) Ritmes propis d'estils musicals diferents, com boleros, balades, bossanova o blues.
- b) Xifrat americà i acords propis de les partitures d'improvisació.
- c) Notes d'adorn aplicades al desenvolupament de melodies, en funció dels acords.
- d) Estructures harmòniques ordenades, com la del blues.
- e) Oïda Harmònica

3. Acompanyament.

- a) Lectura a primera vista.
- b) Reducció harmònica i discriminació de veus.
- c) Elements d'altres instruments, respiracions i afinació.
- d) Traduccions de textos de les obres vocals.
- e) Diferents tipus de so, en funció del solista.
- f) El pedal.

6é EE.PP.

1. Estructures harmòniques.

- a) Xifrat tradicional, la seua funció en la tonalitats, inversions i resolucions habituals.
- b) Xifrat americà, acords propis d'improvisació, sèptimes majors, acords semidisminuïts, acords substituïts, novenes, onzenes, tretzenes i tensions.
- c) Escalles especials, escala pentatònica, escala de Blues major i menor.

2. Improvisació.

- a) Ritmes propis d'estils musicals diferents, com boleros, balades, bossanova o blues.
- b) Notes d'adorn aplicades al desenvolupament de melodies, en funció dels acords.
- c) Estructures harmòniques ordenades, segons el sistema tradicional, o d'estils com l'estructura del rock o com la del blues.
- d) Transport harmònic.
- e) Oïda Harmónica

3. Acompanyament.

- a) Lectura a primera vista.
- b) Reducció harmònica i discriminació de veus. Claus musicals, com Clau de Do en tercera línia o Clau de Do en quarta línia.
- c) Elements d'altres instruments, respiracions i afinació. Vocalitzacions dels cantants.
- d) Traduccions de textos de les obres vocals.
- e) Diferents tipus de so, en funció del solista.
- f) El pedal.

2. Distribució temporal dels continguts

5é EE.PP.

Primer trimestre	Estructures Harmòniques (70%)	a) Xifrat tradicional. Baix xifrat b) Acords bàsics: triades i sèptimes menors. Sensibles. c) Transport harmònic
	Improvisació (30%)	d) Notes de pas i bordadures en melodies. e) Estructura del Blues bàsica.
Segon trimestre	Estructures Harmòniques (60%)	a) Xifrat tradicional. Baix xifrat b) Acords bàsics: triades i sèptimes menors. Sensibles. c) Transport harmònic
	Improvisació (40%)	d) Ritme de swing e) Xifrat americà i acords de les partitures d'improvisació. f) Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. g) Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.

Tercer trimestre	Estructures Harmòniques (10%)	a) Reducció de partitures.
	Improvisació (50%)	b) Xifrat americà i acords de les partitures d'improvisació. c) Ritme de swing i bossanova. d) Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. e) Estructures harmòniques ordenades f) Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.
	Acompanyament (40%)	i) Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. j) Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Respiracions dels instruments de vent. k) Ús del text en obres líriques. l) Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. Doblar veus. m) Pedal com element creador d'atmosfera.

6é EE.PP.

Primer trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant i les seues inversions i resolucions. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena. C. Escala pentatònica i escala de blues major.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, del swing i del blues. E. Notes de pas i bordadures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills.
	Acompanyament	I. Lectura d'arias i cançons italianes senzilles, i lied alemà.

		J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. N. Pedal com element creador d'atmosfera.
Segon trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant i les seues inversions i resolucions. Acords de sèptima disminuïda i les seues inversions i resolucions. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena. Acords semidisminuïts i sextes afegides. C. Escala pentatònica i escales major i menor de blues.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, blues, rock i swing. E. Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica i modificada. Estructura del rock. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta i quarta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.
	Acompanyament	I. Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Vocalitzacions dels cantants.

		L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. N. Pedal com element creador d'atmosfera.
Tercer trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant, sèptima disminuïda i les seues inversions i resolucions. Acord de sexta napolitana. Acords substituïts. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena, onzena i tretzena. Acords semidisminuïts i de sexta afegida. C. Escala pentatònica, escales de blues major i menor.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, blues, swing, rock i bossa. E. Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica i modificada. Estructura del rock. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta i quarta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills, de sèptima de dominant, disminuïda i sèptimes majors.
	Acompanyament	I. Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. Partitures orquestals.

		K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Respiracions dels instruments de vent. Vocalitzacions dels cantants. L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. Doblar veus. N. Pedal com element creador d'atmosfera.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

Criteris

Criteris d'Avaluació	Estàndards d'Avaluació	Objectius als que estan connectats	Continguts als que estan connectats
1. Lectura a vista d'una partitura o de fragments pertanyents a partitures de distintes èpoques i estils acompanyant un solista, o participant dins d'un grup d'instruments, com succeïx en la música de cambra.	1.Llegir correctament una partitura a primera vista. Utilitzant recursos propis de la lectura a primera vista, com la reducció o discriminació musical.	10, 11, 12, 13, 14, 15	i, j, k, l, m, n
	2.Tocar correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.		
	3.Conèixer les característiques d'altres instruments diferents al piano.		
2. Transposició, improvisada, a qualsevol	4.Transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant	2, 8, 9, 10, 11, 13, 15	a, b, c, d, e, g, h

distància intervàl·lica, de l'acompanyament d'una obra, preferentment vocal.	en funció de les necessitats del cantant.		
	5.Improvisar acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinit, a una altra distinta.		
	6.Utilitzar recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.		
3. Realització del baix continu d'una obra pertanyent a l'època barroca o d'un dels seus moviments.	7.Descifrar correctament els xifrats descrits en la partitura.	1, 2, 5	a, b, d, h
	8.Elaborar acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.		
	9.Acompanyar a un solista una obra amb xifrat de baix continu.		
4. Realització pràctica de dos estructures harmòniques, una imposada i una altra de lliure invenció, que formen una frase simètrica, desenrotllant una o diverses fórmules rítmiques d'acompanyament que utilitzen harmonia compacta o dissolta.	10.Ser capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	1, 2, 5, 7	a, e, f, h
	11.Realitzar estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.		
	12.Composar una estructura harmònica i interpretar-la al piano.		

5. Realització de l'acompanyament d'una melodia de jazz o de música «lleugera» i d'una improvisació o variació sobre esta, en què només apareix la melodia i el xifrat americà, executant-se dos versions: en la primera s'inclourà el baix improvisat en l'acompanyament; i en la segona versió la part del baix serà executada per un contrabaix (en pizzicato) preferentment.	13.Reconèixer els acords del xifrat americà.	1, 3, 4, 5, 6	a, b, c, d, e, f
	14.Interpretar al piano els acords escrits en xifrat americà.		
	15.Elaborar un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.		
6. Acompanyament d'una melodia folklòrica desproveïda de guió harmònic.	16.Incorporar acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	1, 2, 5, 7	a, e, f, g, h
	17.Desenvolupar oïda musical per reconèixer acords.		
	18.Realitzar acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica.		

Instruments

Els instruments que s'utilitzen per fer l'avaluació seran:

- Les anotacions al **diari del professor**, on tindrà tota la informació referent al desenvolupament dels alumnes en les classes i la seua evolució.
- Tanmateix, es faciliten unes **rúbriques referents als estàndards d'avaluació** que serveixen per tindre un control trimestral més precís i facilitar la tasca de les qualificacions, a més d'incloure els mínims exigibles de cadascun dels estàndards d'avaluació amb la qualificació de Suficient (5), mostrades a l'Annexe I.

Procediments i Criteris de qualificació

La qualificació trimestral esdevindrà de la mitja aritmètica dels blocs treballats, cadascun amb un pes específic assignat en l'apartat "2. Distribució temporal dels continguts", utilitzant el diari del professor i les anotacions pertinents. A més, en funció del trimestre, es poden utilitzar els estàndards d'avaluació de la rúbrica facilitada en esta programació per obtenir una qualificació orientativa. Doncs, els estàndards utilitzats en cada trimestre serien:

- Primer trimestre: 6, 7, 8, 9
- Segon trimestre: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
- Tercer trimestre: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18

4. Criteris de promoció

Per considerar que l'alumne ha superat el curs i està aprovat han de coincidir les següents condicions:

- Ha aconseguit una **nota mínima de 5** segons el punt 3.3.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

En el cas que l'assignatura haja resultat suspesa, es facilita la possibilitat de recuperació, que consisteix en la realització de:

- **Una improvisació** (acompanyament i melodia) d'una peça elegida prèviament d'un dels estils treballats a l'any acadèmic (improvisació sobre xifrat tradicional, xifrat americà o estructures donades) que continga alguns dels elements tals com: xifrat tradicional, baix continu, xifrat americà. **(60% de la nota)**
- **Interpretació d'un Acompanyament** d'una peça pròpia del repertori d'acompanyant, treballada prèviament, com pot ser: acompanyament de peces

vocals com una aria italiana, lied alemà, o concert d'altre instrument solista. **(40% de la nota)**

En l'Annex II es mostra la rúbrica pertanyent a la recuperació de l'assignatura, on es considerarà aprovada l'assignatura en cas que la **nota mitjana siga al menys de 5** d'entre tots els estàndards avaluats. El professor pot suspendre amb una nota inferior a 4 els estàndards mostrats per avaluar en cas que el considere necessari.

ANNEXES

Annex I

Estàndard/Nivell de Consecució	Excel·lent (9-10)	Notable (7-8)	Suficient/Bé (5-6)	Insuficient (1, 2, 3, 4)
1.Llegir correctament una partitura a primera vista. Utilitzant recursos propis de la lectura a primera vista, com la reducció o discriminació musical.	Sap llegir correctament una partitura a primera vista, i utilitza recursos com la reducció o la discriminació musical.	Sap llegir correctament una partitura a primera vista, i utilitza recursos com la reducció o la discriminació musical, encara que a vegades té problemes de lectura o pols.	Sap llegir d'una manera acceptable a primera vista, però té molts problemes de pols i de lectura de notes.	No sap llegir d'una manera acceptable una partitura a primera vista
2.Tocar correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.	Toca correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.	Toca correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant, encara que a vegades té problemes de lectura i de mantindre el pols	Toca acceptablement amb altres instruments, acompanyant o improvisant, encara que té problemes de lectura i de mantindre el pols	No toca amb altres instruments, acompanyant o improvisant.
3.Conèixer les característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix moltes característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix prou característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix molt poques característiques d'altres instruments diferents al piano	No coneix les característiques d'altres instruments diferents al piano
4.Transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant en	Transporta correctament obres pròpies del repertori	Transporta prou bé obres pròpies del repertori	Té molts problemes per transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant en	No transporta obres pròpies del repertori d'acompanyant en

funció de les necessitats del cantant.	d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	funció de les necessitats del cantant.	funció de les necessitats del cantant.
5.Improvisar acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa molt bé acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa quasi correctament acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa malament acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	No improvisa acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.
6.Utilitzar recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza sempre recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza en pro ocasions recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza molt pocs recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	No utilitza recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.
7.Descifrar correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra molt poques vegades els xifrats descrits en la partitura.	No descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.
8.Elaborar acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora molt bé acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora de manera correcta acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora malament acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	No elabora acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.
9.Acompanyar a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya molt bé a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya de manera correcta a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya malament a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	No acompanya a un solista una obra amb xifrat de baix continu.

10.Ser capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir sempre els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir prou vegades els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir molt poques vegades els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	No és capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.
11.Realitzar estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza molt bé estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza correctament estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza malament estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	No realitza estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.
12.Composar una estructura harmònica i interpretar-la al piano.	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats molt satisfactoris	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats satisfactoris	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats negatius.	No composa una estructura harmònica i no la toca al piano.
13.Reconeixer els acords del xifrat americà.	Reconeix sempre els acords del xifrat americà.	Reconeix moltes vegades els acords del xifrat americà.	Reconeix molt poques vegades els acords del xifrat americà.	No reconeix els acords del xifrat americà.
14.Interpretar al piano els acords escrits en xifrat americà.	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà de manera perfecta	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà de manera prou correcta	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà poques vegades bé	No interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà.
15.Elaborar un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora molt bé un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora correctament un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora malament un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	No elabora un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.

16.Incorporar acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	Incorpora sempre acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	Incorpora moltes vegades acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	Incorpora quasi mai acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	No incorpora acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).
17.Desenvolupar la oïda musical per reconèixer acords.	Reconeix tots els acords amb la oïda	Reconeix prou dels acords amb la oïda	Reconeix molt pocs acords amb la oïda	No reconeix cap acord amb la oïda.
18.Realitzar acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica.	Realitza molt bé acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	Realitza quasi bé acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	Realitza prou malament acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	No realitza acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica

Annex II

	Estàndard	Excel·lent (9-10)	Notable (7-8)	Suficient/Bé (5-6)	Insuficient (4)
Improvisació 60%	1.Interpretar correctament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta perfectament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta correctament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta de manera regular gran part dels acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta malament els acords escrits en xifrat en la partitura
	2.Elaborar un acompanyament acord a l'estil	Elabora perfectament un acompanyament	Elabora prou convincentment un acompanyament acord	Elabora amb dificultats un acompanyament acord a	Elabora malament un acompanyament acord a

	musical proposat en la peça	acord a l'estil musical proposat en la peça	a l'estil musical proposat en la peça	l'estil musical proposat en la peça	l'estil musical proposat en la peça
	3.Realitzar una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza perfectament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza correctament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza amb dificultats una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza malament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn
Acompanyament 40%	1.Elaborar un discurs musical continu i natural	Elabora un discurs continu i natural sense problemes	Elabora un discurs continu i natural amb algún problema de lectura i algún paró de temps	Elabora un discurs musical regular, amb equivocacions, pero sempre continua	No té continuïtat en la interpretació i el discurs es inexistent
	2.Realitzar un correcte balanç sonor en funció de la part del solista	Realitza en tot moment un balanç sonor molt cuidat, tenint en consideració la part del solista	Realitza moltes vegades un balanç sonor adequat i moltes vegades té en consideració la part del solista	Realitza molt poques vegades un balanç adequat, i té en poca consideració la part del solista	No té en consideració la part del solista, per això el balanç sonor és insuficient

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI	2
1. Objectivos y contenidos	2
Objetivos	2
Contenidos	3
2. Distribución temporal de los contenidos	4
3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación	5
Evaluación	5
Criterios	5
Instrumentos	7
Procedimientos	7
Criterios de cualificación	7
4. Criterios de promoción	7
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura	9
Actividades de recuperación	9
Anexos	10
Anexo I. Rúbricas de evaluación	10
Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.	12

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI

1. Objetivos y contenidos

Objetivos

Las enseñanzas profesionales de Música tienen como finalidad proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales de la música. Para conseguir tal fin el Real Decreto 1577/2006, de 22 de diciembre, por el que se fijan los aspectos básicos del currículo de las enseñanzas profesionales de música reguladas por la Ley Orgánica 2/2006, en los artículos 2 y 3 establece unos Objetivos Generales y Específicos, respectivamente.

Nuestra Comunidad Autónoma los plasma y amplía en los artículos 4 y 5 del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas. Este mismo Decreto es el que enumera en su Anexo I las capacidades a las que deben contribuir las enseñanzas de Piano Complementario de las Enseñanzas Profesionales de Música.

1. Conocer las características y posibilidades del instrumento para utilizarlas dentro del nivel.
2. Comprender el discurso musical a través de la escritura pianística.
3. Alcanzar progresivamente rapidez de reflejos en la lectura a primera vista, con el instrumento.
4. Comprender los elementos esenciales armónico-formales de una partitura polifónica.
5. Alcanzar una técnica pianística elemental, basada en la percepción de la propia relajación.
6. Interpretar un repertorio propio pianístico que incluya obras sencillas representativas de diferentes épocas y estilos.

Partiendo de ellos, a continuación, se enumeran los objetivos específicos de cada uno de los dos cursos de la asignatura de Piano Complementario. Para realizar esta selección, además de la normativa, se ha considerado los aprendizajes previos que el alumnado tiene como consecuencia de su historia educativa, así como la adecuación a su desarrollo evolutivo y la interdisciplinariedad.

Objetivos para 1º de Piano Complementario (2º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Diferenciar en la ejecución los diferentes planos sonoros de una obra.
3. Conocer los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso.
4. Adquirir una buena posición al piano, siendo consciente de las partes del cuerpo a las que prestar atención.
5. Diferenciar las indicaciones dinámicas y de articulación más elementales.
6. Ser capaz de usar el pedal de resonancia con la finalidad de enlazar armonías y en canciones sencillas.
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.

9. Poder tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias

Objetivos para 2º de Piano Complementario (3º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Desarrollar la lectura a primera vista partiendo de un análisis armónico y melódico previo de la partitura.
3. Adquirir dominio técnico que permita la ejecución técnicamente correcta y sin tensiones musculares perjudiciales.
4. Dominar la digitación en patrones de escritura (escalas)
5. Ser capaz de diferenciar los diferentes géneros de toque y de realizar las dinámicas de manera gradual.
6. Pedalizar de manera autónoma obras con ritmo armónico lento.
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.
9. Poder tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias

Objetivos para 3ª de Piano Complementario (4º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Conocer y ser capaz de controlar las diferentes partes del cuerpo que entran en juego en la ejecución pianística.
3. Ser capaz de digitar de manera correcta obras adecuadas al nivel.
4. Diferenciar los diferentes géneros de toque y de realizar las dinámicas de manera gradual, utilizando de manera consciente el peso del brazo en la ejecución.
5. Ser capaz de diferenciar las indicaciones dinámicas, de articulación, fraseo y agógicas con sentido musical.
6. Pedalizar de manera correcta obras adecuadas al nivel
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento de música escrito para instrumento polifónico.
9. Poder tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias.

Contenidos

1. Desarrollo de la percepción interna de la propia relajación.
2. Sentar las bases de una utilización consciente del peso brazo.
3. Planificación del trabajo de la técnica teniendo en cuenta la unidad profunda de los factores que la determinan:
 - a. desarrollo de la técnica digital
 - b. desarrollo de la técnica braquial.
4. Principios de la digitación pianística.
5. Práctica de los diversos modos de pulsación o ataque posibles, en función siempre de la dinámica, el fraseo y el sentido musical general del fragmento de que se trate.
6. Desarrollo de una técnica polifónica básica.

7. Conocimiento de los pedales y sus funciones.
8. Práctica intensiva de la lectura a primera vista.

2. Distribución temporal de los contenidos

Partiendo de los Contenidos establecidos por la normativa, a continuación, se presenta la secuenciación de dichos contenidos a lo largo de los tres cursos en los que se imparte la asignatura, y clasificados por trimestres. En ella se trata de conseguir que la dificultad y el grado de exigencia sea progresivo:

CONTENIDOS 2º EEP	CONTENIDOS 3º EEP	CONTENIDOS 4º EEP
Ejercicios de iniciación a la ejecución pianística (digitaciones, paso de pulgar, escalas, búsqueda de la relajación de las partes del cuerpo implicadas)	Desarrollo de los elementos fundamentales de la ejecución pianística (inicio a la digitación autónoma, implicación del peso del brazo en la ejecución, consciencia de la relajación, escalas)	Dominio de los elementos fundamentales de la ejecución pianística
Iniciación a las posibilidades sonoras del piano: picado, ligado, planos sonoros	Desarrollo de las posibilidades sonoras del piano: diferentes tipos de articulación, identificación y control de los planos sonoros, iniciación al trabajo de la polifonía.	Perfeccionamiento de las posibilidades sonoras del piano: diferentes tipos de articulación, identificación y control de los planos sonoros, polifonía.
Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)	Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)	Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)
Iniciación al análisis aplicado: tonalidad y armonías principales, forma general	Análisis aplicado a las obras interpretadas (cadencias sencillas, enlace de acordes, bajo Alberti)	Análisis aplicado e interpretación (simplificada si es necesario) de la parte de piano de obras pertenecientes al repertorio instrumental de la especialidad del alumno o alumna
Iniciación a la pedalización: el pedal de resonancia y su aplicación básica	Desarrollo de la pedalización: posibilidades del pedal de resonancia, iniciación al pedal <i>una corda</i>	Perfeccionamiento de la pedalización
Iniciación a la práctica de la primera vista en el piano	Profundización en la práctica de la primera vista en el piano	Desarrollo de la primera vista en el piano
Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura	Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura	Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura

armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)	armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)	armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación

Evaluación

Los criterios de evaluación de Piano Complementario están enumerados en el *Anexo I del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell*:

1. Leer fragmentos u obras a primera vista.
2. Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
3. Interpretar la parte pianística del repertorio específico de su instrumento principal adecuada al nivel.
4. Actuar como miembro de un grupo y manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente al resto de los instrumentos o voces.
5. Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
6. Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.
7. Lectura simplificada de obras o fragmentos con disposiciones armónicas típicamente pianísticas (arpeggios, etc.)
8. Repentización de una partitura participando dentro de un grupo de instrumentos o acompañando a un solista.

Criterios

Los criterios de evaluación para cada curso se han seleccionado teniendo en cuenta tanto los objetivos como los contenidos elegidos para cada curso:

CRITERIOS EVAL. 2º EEP	CRITERIOS EVAL. 3º EEP	CRITERIOS EVAL. 4º EEP
Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos
Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso	Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso	Demostrar una capacidad progresiva en la digitación y autonomía en su elección
Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra

Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar al tocar las indicaciones dinámicas en relación con la consciencia de los elementos que intervienen	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas al tocar, relacionándola con el peso del brazo
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas
Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia	Demostrar solvencia en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>	Demostrar solvencia en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>
Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos
Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias
Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad fluida en la lectura a primera vista
Interpretar fragmentos con cifrado americano sencillo	Interpretar fragmentos con cifrado americano de nivel medio	Interpretar con soltura fragmentos con cifrado americano avanzado
Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio
Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel

Instrumentos

Se utilizan los siguientes instrumentos de evaluación:

- Lista de control de asistencias: En el que se registran las ausencias y los retrasos. Cabe recordar que el derecho a la evaluación continua se pierde al superar las 4 faltas de asistencia al trimestre.
- Diario de clase: Documento en el que se anota la información relevante de cada alumno en cada sesión: avances, superación de ejercicios, medidas de apoyo y ampliación, valoración del trabajo realizado en casa y en la sesión, y cualquier observación que se considere oportuna.
- Rúbricas: Estos instrumentos de evaluación consisten en responder a una serie de cuestiones relacionadas con la consecución de los objetivos tratados en cada trimestre. Las opciones de respuesta son numéricas, del 1 al 5, siendo el 5 la opción más positiva a la pregunta. En esta programación utilizaremos una rúbrica: la referida al trabajo diario en clase (50%) a la que se sumará la nota del examen (20%) y el 30% de asistencia, actitud y trabajo en casa. En el apartado anexos se recoge la rúbrica general de los 3 cursos, relacionada con los criterios de evaluación de cada curso.

Procedimientos

El aprendizaje de los alumnos será evaluado de forma continua e integradora así como a través de evaluaciones puntuales, realizándose a final de curso una evaluación global. Por tanto, se tendrá en cuenta tanto el estudio realizado en casa para la realización de los ejercicios prácticos propuestos, como el grado de asimilación efectiva de dichos ejercicios, y las distintas pruebas teórico-prácticas que se vayan realizando durante el curso. Se llevará a cabo, por tanto, una:

- Evaluación inicial: Se realiza en el inicio del curso con la intención de analizar el punto de partida del aprendizaje del alumnado.
- Evaluación continua: Con la que se analiza la evolución del proceso de enseñanza-aprendizaje a lo largo del mismo, recogiendo información sobre el modo en que el alumnado aprende y la forma en que se va produciendo su aprendizaje.

Criterios de cualificación

Para calificar trimestralmente la evaluación del alumno, los criterios son:

- Proceso de evaluación continua (fichas de seguimiento): **50%.**
- Exámenes trimestrales (resultado del examen trimestral): **20%.**
- Trabajo en casa (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**
- Actitud (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**
- Asistencia (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**

4. Criterios de promoción

Mínimos exigibles

Para promocionar de curso, será necesario obtener la calificación mínima de 5 en la evaluación final. El alumnado debe ser capaz en cada curso de:

1. Interpretar al menos 3 canciones de estilos diferentes (clásica, blues o jazz y banda sonora, o equivalentes).
2. Superar los contenidos teóricos de las tres pruebas trimestrales o de la prueba final (resumen de los contenidos de las pruebas trimestrales) o bien tener una media de 5 entre la parte interpretativa y los contenidos teóricos.

MÍNIMOS 2º EEPP	MÍNIMOS 3º EEPP	MÍNIMOS 4º EEPP
Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos
Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas más elementales	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico
Realizar los enlaces de la estructura harmónica I-IV-V-I en sus tres inversiones, en las tonalidades de hasta tres alteraciones	Realizar los enlaces de la estructura harmónica I-IV-V-I en sus tres inversiones, en las tonalidades de hasta tres alteraciones	Realizar los enlaces de la estructura harmónica I-IV-V-I en sus tres inversiones, en las tonalidades de hasta tres alteraciones
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos, e improvisar una melodía sencilla	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos, e improvisar una melodía sencilla	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos, e improvisar una melodía sencilla
Interpretar con conocimiento del cifrado americano	Interpretar con conocimiento medio del cifrado americano	Interpretar con conocimiento avanzado del cifrado americano
Demostrar capacidad para leer a primera vista pequeños fragmentos acordes al nivel	Demostrar capacidad para leer a primera vista pequeños fragmentos acordes al nivel	Demostrar capacidad para leer a primera vista pequeños fragmentos acordes al nivel
-	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra

-	-	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

Actividades de recuperación

El alumnado que obtenga una calificación inferior a 5 en la evaluación ordinaria de junio tiene derecho a participar en la evaluación extraordinaria. Se realizará a partir de un examen en el que se valorará la superación de los mínimos exigibles enumerados para cada curso.

El alumnado que tenga el curso anterior de la asignatura suspendido deberá ser evaluado de dicho curso al final del segundo trimestre atendiendo a los mínimos exigibles. En ningún caso podrá aprobar un curso de la asignatura sin tener el anterior aprobado. Las actividades de recuperación, por cursos serían las siguientes:

2º EEPP	3º EEPP	4º EEPP
Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso	Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso	Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso
Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos	Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos	Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos
Lectura de ejercicios en cifrado americano sencillo	Lectura de ejercicios en cifrado americano de nivel medio	Lectura de ejercicios en cifrado americano avanzado
Interpretación de obras sencillas diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones	Interpretación de obras diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones	Interpretación de obras diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones
Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas	Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas	Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas

Anexos

Anexo I. Rúbricas de evaluación

CRITERIOS DE EVALUACIÓN			NIVELES DE CONSECUCIÓN				
2º EEPP	3º EEPP	4º EEPP	1	2	3	4	5
Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel					
Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Demostrar una capacidad progresiva en la digitación y autonomía en su elección					
Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra					
Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo					
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar al tocar las indicaciones dinámicas en relación con la consciencia de los elementos que intervienen	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas al tocar, relacionándola con el peso del brazo					

Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas					
Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia	Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>	Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>					
Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel					
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico					
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos					
Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias					
Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad fluida en la lectura a primera vista					
Interpretar fragmentos con cifrado americano sencillo	Interpretar fragmentos con cifrado americano de nivel medio	Interpretar con soltura fragmentos con cifrado americano avanzado					
Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio					
Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un					

grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel					

NIVELES DE CONSECUCIÓN DEL CRITERIO	
NIVEL 1	El criterio no se consigue y no se llega a los mínimos exigibles
NIVEL 2	El criterio y su consecución se comienza a vislumbrar pero falta mucho trabajo para considerarse superado con éxito
NIVEL 3	El criterio se consigue con suficiencia pero es susceptible de mejoras notables
NIVEL 4	El criterio se consigue casi a la perfección, no obstante ciertas mejoras son posibles
NIVEL 5	El criterio se consigue de manera brillante, prácticamente excediendo lo exigido

Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.

2º CURSO DE EE.PP. (1º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Materiales para trabajar en clase:

- Piano Complementario 1 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento.
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento.

Métodos de iniciación:

- Piezas de los métodos de iniciación de Beyer
- Moviendo los dedos de Thompson
- Tchokov- Gemiú (Preparatorio y Primero)
- Método de iniciación de Bastien, Vol. 1
- Piano Complementario, Primer curso de Rubén Fernández Piccardo y María Begoña Murillo Garcés
- Piano Complementario creativo vol.0 de Josep Antoni Martínez i Lerma y Oscar Esplá Gutiérrez
- Método europeo de Piano de Fritz Emonts
- Van de Velde: Método Rosa

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/MUSICALES/POP
Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach (J. S. Bach) Obras Clásicas: 1º mov. de Sonatinas de Beethoven, Sonatinas op. 36 de Clementi o Sonatinas op. 151 y 168 de Diabelli. Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith), o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo	Microjazz Vol. 1 y 2 (C. Norton) 20 Canciones para Niños (C. Corea) Easy Graded Piano Pieces Vol. 1 (P. Cannon), o cualquier obra de dificultad equivalente	Canciones Disney (My first Song Book, Vol. 2) Hal Leonard Lean on me (B. Withers) Dancing queen (ABBA) Cinema Paradiso (E. Morricone) Pink Panther (H. Mancini) Jingle bells (popular) Carros de fuego (Vangelis) Moon river (H. Mancini) Penny Lane (The Beatles) Up (M. Giacchino) Unchained Melody, 'Ghost' Titanic (J. Horner), o cualquier obra de dificultad equivalente

3º CURSO DE EE.PP. (2º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Material de trabajo para clase:

- Piano Complementario 2 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/MUSICALES/POP
Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach y Pequeños preludios (J. S. Bach) Obras Clásicas: 1º mov. de sonatina de Sonatinas de Beethoven, Sonatinas op. 36	The entertainer (S. Joplin) Jazz Exercises (O. Peterson) Easy Graded Piano Pieces,	Canciones Disney (My first Song Book, Vol. 2) Hal Leonard Lean on me (B. Withers) Dancing queen (ABBA) Cinema Paradiso (E. Morricone)

de Clementi o Sonatinas op. 151 y 168 de Diabelli. Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith), o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo	Vols. 3 y 4 (P. Cannon) o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo	Summer nights (Grease) Nuvole bianche, Berlin Song (L. Einaudi) River flows in you (Yiruma) Amélie (Y. Tiersen) Struggle for pleasure (W. Mertens) Demons (Imagine Dragons) Forrest Gump, tema principal (A. Silvestri) Castle on a cloud de 'Los miserables' (C. M. Schönberg) Someone like you (Adele) Canciones Disney (My First Song Book) Imagine (The Beatles) Comptine d'un autre été: l'après-midi / La dispute / La valse d'Amélie (Y. Tiersen) Eleanor Rigby (The Beatles) Moon river (H. Mancini) Titanic, selección (J. Horner), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo

4º CURSO DE EE.PP. (3º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Material de trabajo para clase:

- Piano Complementario 3 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/ MUSICALES / POP

Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach y Pequeños preludios (J. S. Bach) Obras Clásicas: 6 Sonatinas op.20 de Dussek, Sonatas de Haydn y Sonatinas Vienesas de Mozart Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith), o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo	Jazz Exercises (O. Peterson) Blue Monk, Ask me now (T. Monk) Autumn leaves (J. Mercer) Jazz Club Piano Solos, Vol. 1 (Jazz Club) 40 Piezas, selección (Lars Jansson), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo	November rain (Guns and Roses) Le moulin (Y. Tiersen) Wish you were here (Pink Floyd) The Simpson's, tema original Rolling in the deep (Adele) Yesterday (The Beatles), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.EE.

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.EE.	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	5
Avaluació	5
Criteris	5
Instruments	6
Procediments	8
Criteris de qualificació	8
4. Criteris de promoció	11
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	12
Activitats de recuperació	12

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.EE.

1. Objectius i continguts

[El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#) estableix el currículum de les ensenyances elementals en el qual s'inclouen tant els objectius generals com els específics de la especialitat de piano que han de ser adquirits al llarg d'aquestes ensenyances. Tenint aquest document com a marc legal, els objectius que l'alumnat d'ensenyances elementals del CPM Mestre Vert ha d'assolir són els següents:

1. Ser capaç de llegir amb fluïdesa les claus de sol i fa.
2. Ser capaç de memoritzar peces del seu nivell.
3. Desenvolupar el sentit de la pulsació i el ritme.
4. Assolir una manera correcta de sentar-se davant l'instrument.
5. Iniciar l'hàbit d'escolta de música clàssica.
6. Conèixer i aplicar les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.
7. Conèixer els principis bàsics de la digitació pianística.
8. Conèixer i emprar la terminologia específica adequada.

Aspectes relacionats amb la tècnica.

9. Adquirir una bona posició de la mà.
 - Enfortir les falanges per tal que no es dobleguen.
 - Mantindre el canell baix.
 - Mantindre els artells en una posició correcta.
 - Mantindre el polze dins del teclat.
10. Adquirir consciència del cos:
 - Ser capaç de sentir el pes de la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
 - Ser capaç d'utilitzar el pes de la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
 - Ser capaç de relaxar la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
11. Desenvolupar una bona articulació digital:
 - Ser capaç de deixar caure/llançar els dits sense tensió i amb claredat.
 - Assolir certa velocitat amb una bona articulació.
 - Adquirir un correcte ús del pas del polze.
12. Adquirir l'habilitat per a interpretar diferents tipus d'articulació: *picat, legato, non-legato, portato*, etc.
13. Conèixer els principis bàsics per a la conducció de les frases.

14. Desenvolupar la flexibilitat i elasticitat de la mà i els dits.

Aspectes relacionats amb el so.

15. Desenvolupar la connexió entre l'oïda i la punta del dit (entonació de la frase).
16. Ser capaç de diferenciar plànols sonors depenent de la textura.
17. Desenvolupar una paleta dinàmica adequada.
18. Ser capaç d'executar acords equilibrats i destacar la nota superior de l'acord.

Aspectes relacionats amb l'estudi.

19. Desenvolupar l'hàbit d'establir objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.
20. Desenvolupar l'hàbit de comprovar constantment la veracitat i correcció del que està interpretant respecte a la partitura.
21. Desenvolupar recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.
22. Ser capaç de recordar i aplicar a casa els exercicis treballats a classe.
23. Assolir una rutina d'estudi setmanal que incorpori les diferents franges horàries.

Aspectes relacionats amb la interpretació en públic.

24. Ser capaç d'estar concentrat abans i durant la interpretació en públic.
25. Interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.
26. Ser capaç d'aprendre a gaudir de l'escenari controlant les emocions.
27. Conèixer el protocol d'actuació en una audició.

2. Distribució temporal dels continguts

La següent taula mostra els continguts de les ensenyances elementals distribuïts al llarg dels quatre cursos d'ensenyances elementals. Cada contingut fa referència a l'objectiu amb què comparteix número.

OBJ.	CURS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Entre el do ₂ i el do ₄	Entre les primeres línies addicionals de les claus de sol i fa	Entre les primeres línies addicionals de les claus de sol i fa	-
2	Memòria de peces adaptades al nivell			
3	2/4, 3/4 i 4/4 Redona, blanca, negra, corxera i semicorxera	Es sumen 6/8 i 9/8 Treset de corxeres	Subdivisió binària i ternària	Qualsevol figura i compàs
4	Postura correcta, treball constant al llarg dels quatre cursos			

5	Hàbit d'escolta de música clàssica		
6	No és viable per la maduresa que precisa	Característiques dels moviments artístics	
7	Digitació pianística		
8	Terminologia específica		
TÈCNICA			
9	Fortaleça a les falanges dels dits 2, 3 y 4 Colocació del polze	Fortaleça de totes les falanges Posició dels artells i canell	
10	Utilització del pes de la mà	Utilització del pes de la mà i l'avantbraç	Utilització del pes de la mà i el braç complet
11	Articulació	Agilitat	
12	Picat i <i>legato</i>	Picat amb la mà <i>Legato i non-legato</i>	Picat amb el dit i amb l'avant-braç. <i>Legato i non-legato</i>
13	Tancament de les frases	Moments climàtics i creació de frases	
14	-	Desenvolupament de la flexibilitat	
SO			
15	-	Escoltar el que es toca	Reconèixer l'efecte del <i>touché</i> en el so
16	Melodia acompanyada	Melodia acompanyada i polifonia	
17	<i>Forte i piano</i>	Es suma <i>cresc. i dim.</i>	Es suma <i>pp, ff, mf i mp</i>
18	-	-	Destacament de la nota superior (triades)
ESTUDI			
19	Planificació de l'estudi (amb ajuda dels pares)	Planificació de l'estudi (individual)	
20	Reconèixer l'errada mitjançant l'oïda	Disminueix el nombre d'errades de notes, ritmes i/o octaves	Molt poques errades de notes, ritmes i/o octaves

21	Comprendre que es repeteix per a millorar	Repetir amb l'objectiu de millorar	Millorar al repetir establint objectius concrets	Identificar quan és necessari repetir i quin fragment
22	Familiaritzar-se i comprendre l'agenda	Habituar-se a estudiar amb l'agenda	Recordar qüestions importants que no estiguen a l'agenda	Anotar qüestions importants que no estan però recorda
23	Escales + obres	Escales + obres + lectura a vista	Escales + obres + lectura a vista	Escales + arpegis + obres + lectura a vista
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC				
24	Concentració al interpretar en públic			
25	Interpretació en públic			
26	-	Por escènica		
27	Protocol d'actuació	-	-	-

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

Criteris

Els criteris que el departament de piano del CPM MV empra per tal d'avaluar l'alumnat d'ensenyances elementals són els següents:

1. Interpreta amb fluïdesa fragments de peces musicals a primera vista.
2. Interpreta peces del seu nivell de memòria.
3. És capaç de mantindre una pulsació estable i d'interpretar les figures rítmiques del seu nivell.
4. Manté una bona postura davant l'instrument.
5. Té l'hàbit d'escoltar música clàssica.
6. Coneix i aplica les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.
7. Coneix els principis bàsics de la digitació pianística.
8. Demostra seguretat i precisió en l'ús de la terminologia musical.

9. Manté una bona posició de la mà.
10. Sent, utilitza i és capaç de relaxar les parts del cos implicades en la pràctica pianística.
11. Demostra una bona articulació digital (velocitat i llançament).
12. És capaç d'interpretar diferents tipus d'articulacions (*legato*, *picat*, *non-legato*, *portato*).
13. Coneix els principis bàsics per a la conducció de les frases.
14. Ha desenvolupat la flexibilitat i elasticitat de la seua mà.
15. És capaç de connectar la seua oïda amb la punta del seu dit.
16. Diferencia plànols sonors depenent de la textura.
17. Disposa d'una paleta dinàmica variada.
18. És capaç d'executar acords equilibrats o destacar la nota superior de l'acord.
19. Estableix objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.
20. Comprova constantment la veracitat i correcció del que està interpretant a la partitura.
21. Disposa de recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.
22. Recorda i aplica els exercicis treballats a classe i les indicacions del professor/a.
23. Té una rutina d'estudi organitzada segons franges horàries.
24. Ha interpretat en públic les peces treballades sent capaç de mantindre la concentració abans i durant la interpretació en públic.
25. És capaç d'interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.
26. És capaç de gestionar la por escènica.
27. Coneix el protocol d'actuació d'una audició.

Cadascun dels criteris es correspon amb els objectius i continguts anteriorment exposats.

Instruments

Els instruments d'avaluació emprats al departament del piano per tal d'avaluar l'alumnat d'ensenyances elementals són els següents:

- Rúbrica
- Diari de classe
- Informe amb l'anàlisi i reflexió de les audicions d'aula i de departament

La rúbrica és una eina imprescindible al CPM MV. La totalitat de departaments del nostre centre empra aquest instrumental per tal d'augmentar l'objectivitat i efectivitat del procés d'avaluació. De nou, els indicadors establerts fan referència als objectius, continguts i criteris d'avaluació establerts sobre estes línies:

CRITERIS D'AVALUACIÓ		GRAU DE CONSECUCIÓ				
GLOBALS						
1. Interpreta amb fluïdesa fragments de peces musicals a primera vista.	1	2	3	4	5	
2. Interpreta peces del seu nivell de memòria.	1	2	3	4	5	
3. És capaç de mantenir una pulsació estable i d'interpretar les figures rítmiques del seu nivell.	1	2	3	4	5	
4. Manté una bona postura davant l'instrument.	1	2	3	4	5	
5. Té l'hàbit d'escoltar música clàssica.	1	2	3	4	5	
6. Coneix i aplica les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.	1	2	3	4	5	
7.Coneix els principis bàsics de la digitació pianística.	1	2	3	4	5	
8.Demostra seguretat i precisió en l'ús de la terminologia musical.	1	2	3	4	5	
TÈCNICA						
9.Manté una bona posició de la mà.	1	2	3	4	5	
10. Sent, utilitza i és capaç de relaxar les parts del cos implicades en la pràctica pianística.	1	2	3	4	5	
11. Demostra una bona articulació digital (velocitat i llançament).	1	2	3	4	5	
12. És capaç d'interpretar diferents tipus d'articulacions (<i>legato</i> , <i>picat</i> , <i>non-legato</i> , <i>portato</i>).	1	2	3	4	5	
13. Coneix els principis bàsics per a la conducció de les frases.	1	2	3	4	5	
14. Ha desenvolupat la flexibilitat i elasticitat de la seua mà.	1	2	3	4	5	
SO						
15. És capaç de connectar la seua oïda amb la punta del seu dit.	1	2	3	4	5	
16. Diferència plànols sonors depenent de la textura.	1	2	3	4	5	

17. Disposa d'una paleta dinàmica variada.	1	2	3	4	5
18. És capaç d'executar acords equilibrats o destacar la nota superior de l'acord.	1	2	3	4	5
ESTUDI					
19. Estableix objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.	1	2	3	4	5
20. Comprova constantment la veracitat i correcció del que està interpretant a la partitura.	1	2	3	4	5
21. Disposa de recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.	1	2	3	4	5
22. Recorda i aplica els exercicis treballats a classe i les indicacions del professor/a.	1	2	3	4	5
23. Té una rutina d'estudi organitzada segons franges horàries.	1	2	3	4	5
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC					
24. Ha interpretat en públic les peces treballades sent capaç de mantindre la concentració durant la mateixa.	1	2	3	4	5
25. És capaç d'interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.	1	2	3	4	5
26. És capaç de gestionar la por escènica.	1	2	3	4	5
27. Coneix el protocol d'actuació d'una audició.	1	2	3	4	5

Procediments

El professorat del departament de piano del CPM MV realitza l'avaluació mitjançant l'observació constant i sistemàtica de l'alumnat i la seua evolució. Així mateix, la recollida setmanal de dades permet al professorat tenir un registre i seguiment de l'evolució de l'alumnat.

Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació per als indicadors abans exposats són els següents:

- Aspectes globals: 30%
- Tècnica: 35%
- So: 20%
- Estudi: 10%
- Intrepretació en públic: 5%

A més, es complementen amb la següent taula que relaciona els criteris amb el repertori treballat:

PRIMER CURS	
5 APROVAT	Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano.
6 BÉ	- Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. - Realització de les escales de Do i Sol en mode major a una octava. - Interpretació d'una peça de repertori (adequada al nivell de primer).
7-8 NOTABLE	- Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. - Interpretació de dos o tres peces de repertori (adequada al nivell de primer). - Una de les peces haurà d'interpretar-se de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	- Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. - Interpretació d'un mínim de quatre peces de repertori (adequada al nivell de primer), una de les quals haurà de ser un estudi. - Interpretació de totes les obres de repertori de memòria, o en el seu defecte, la major part.

SEGON CURS	
5 APROVAT	- Realitzar un mètode complet de piano. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. - Interpretació de tres peces de repertori (adequat al nivell de segon).
6 BÉ	- Realitzar un mètode complet de piano. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dos octaves. - Interpretació de quatre peces de repertori (adequades al nivell de segon).
7-8 NOTABLE	- Realitzar un mètode complet de piano. - Interpretació de dos estudis de repertori. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi major a una octava. - Interpretació d'una obra barroca. - Interpretació d'un moviment de sonata clàssica. - Interpretació d'una peça del segle XX. - S'interpretaran dos o tres obres de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	- Realitzar un mètode complet de al piano. - Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi major a una octava.

	• Començar amb mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dos estudis de repertori. • Interpretació d'una obra barroca. • Interpretació d'un moviment de sonata clàssica. • Interpretació d'una peça del segle XX. • Interpretació de totes les obres de repertori de memòria, o en el seu defecte, la major part.

TERCER CURS	
5 APROVAT	• Interpretació de dos estudis. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi en mode major a una octava. • Interpretació de tres peces de repertori (adequades al nivell de tercer). • Interpretació d'una obra de memòria.
6 BÉ	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts, en mode major, a dues octaves, i de La i Mi en mode menor a dues octaves. • Interpretació de quatre peces de repertori (adequades al nivell de tercer), una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació d'una de les obres de memòria.
7-8 NOTABLE	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts en mode major i de La i Mi menor, a dues octaves i amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dues obres barroques. • Interpretació d'una sonatina clàssica completa. • Interpretació d'una peça del segle XIX i una del segle XX. • S'interpretaran tres obres de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts en mode major i de La i Mi menor, a dues octaves i amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dues obres barroques. • Interpretació d'una sonatina clàssica completa. • Interpretació d'una peça del segle XIX i una del segle XX. • S'interpretaran totes les obres de memòria, o en el seu defecte la major part.

QUART CURS	
5 APROVAT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts, en mode major, a dues octaves, i de La i Mi en mode menor a dues octaves. • Interpretació de tres peces de repertori (adequades al nivell de quart), una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de dues de les obres de memòria.

6 BÉ	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de dues obres de memòria. • Realització de dues lectures a primera vista al mes.
7-8 NOTABLE	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de les tres obres de memòria. • Realització de quatre lectures a primera vista al mes.
9-10 SOBRESALIENT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Realització de patrons d'acompanyament en les tonalitats de les escales. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de les tres obres de memòria. • Realització de huit lectures a primera vista al mes.

4. Criteris de promoció

Per tal que l'alumnat del CPM MV supere el curs és necessari que es complisquen els següents mínims:

MÍN	CURS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Reconèixer les notes a la partitura i al teclat			
2	Ser capaç de memoritzar una peça del seu nivell			
3	Conèixer el valor de les figures		Ser capaç de seguir una pulsació estable	
7	-		Aplicar les digitacions d'algunes escales	
TÈCNICA				

9	-	-	Millorar la posició de la mà
10	Evitar tensions innecessàries i desproporcionades		
11	-		Ser capaç d'articular correctament
12	Diferenciar entre Picat i <i>legato</i>		
SO			
16	-	Identificar i interpretar les textures de melodia acomp. i polifonia	
17	Identificar i interpretar <i>Forte</i> i <i>piano</i>		Identificar i interpretar <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>
ESTUDI			
20	Ser capaç d'escoltar-se i autocorregir-se		
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC			
24	Interpretar una peça en públic		

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

La recuperació de l'assignatura de piano a les ensenyances elementals té lloc a la classe d'instrument del següent curs escolar. L'alumnat amb l'assignatura suspesa rep una única classe setmanal de piano, la qual s'enfoca en l'adquisició dels continguts i objectius del curs anterior. Una vegada assolits aquests, es dona per superada l'assignatura i s'inicia amb el treball propi del curs.

L'alumnat ha de fer un sobreesforç per tal de superar el més prompte possible el curs anterior i poder continuar amb el següent. A més a més, l'adquisició dels continguts i l'assoliment dels objectius d'una assignatura instrumental, com és el cas de piano, necessita temps i suposa una inversió molt gran d'hores de treball. Per això, el professorat prepara un dossier amb treball per tal que l'alumnat pugui practicar al llarg de les vacances d'estiu i recuperar el màxim possible.

Activitats de recuperació

Per tal de recuperar un curs d'ensenyances elementals de piano al CPM MV es proposen les següents activitats:

MÍN	ACTIVITATS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Exercicis de lectura a primera vista Pràctica de la lectura de notes			
2	Treball de la memòria a mans separades i juntes amb fragments musicals senzills		Treball de la memòria a mans juntes amb fragments musicals senzills	
3	Exercicis de ritme sense piano			
7	-		Pràctica d'escales amb les digitacions	
TÈCNICA				
9	-	-	Rutina diària centrada en la correcció de la mà	
10	Estudis que fomenten la consciència del pes			
11	-		Estudis d'articulació	
12	Treball de peces que combinen diferents <i>touches</i>			
SO				
16	-	Anàlisi auditiu de peces amb diferents textures Pràctica de melodies amb un acompanyament senzill Pràctica de fragments polifònics adaptats al nivell		
17	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en <i>Forte</i> i <i>piano</i>		Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>	
ESTUDI				
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació			
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC				
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)			

La majoria d'aquestes activitats estan pensades per tal que l'alumnat siga capaç de desenvolupar-les de manera individual. No obstant, amb l'ajuda i seguiment del professorat resulten molt més eficients.

VERT

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.	2
1. Objectius i continguts	2
OBJECTIUS	2
CONTINGUTS	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
CONTINGUTS DE 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	3
CONTINGUTS DE 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	5
CONTINGUTS DE 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	8
CONTINGUTS DE 4rt D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	10
CONTINGUTS DE 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	13
CONTINGUTS DE 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	15
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	17
Avaluació	17
Criteris	17
Instruments	18
Procediments	18
Criteris de qualificació	19
4. Criteris de promoció	21
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	22
Activitats de recuperació	23

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.

1. Objectius i continguts

OBJECTIUS

1. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
2. Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
3. Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
4. Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
5. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar por si mateix els diversos problemes d'execució que puguin presentar-se relatius a digitació, pedalització, fraseig, dinàmica.
6. Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
7. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a este nivell.

CONTINGUTS

1. Estudi en profunditat de la digitació i la seua problemàtica
2. El desenrotllament i perfeccionament de tota la gamma de formes d'atac.
3. La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.
4. La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es refereixen i l'equilibri dels nivells i les qualitats de so resultants.
5. La utilització dels pedals i la potenciació que han experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura pianística.
6. El fraseig i la seua adequació als diferents estils; lligat a això, el desenrotllament de la cantabilitat en el piano.
7. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
9. Pràctica de la lectura a vista.

10. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica las característiques de les seues diferents versions.
11. Pràctica de conjunt.

2. Distribució temporal dels continguts

En aquest apartat es mostra la concreció de continguts per a cadascun dels cursos d'Ensenyaments Professionals. Per tal de poder treballar els diferents continguts previstos per a cada curs, l'alumne o alumna d'Ensenyances Professionals haurà d'interpretar un repertori format per estudis/obres de diferents estils acord al nivell del curs corresponent. És per això que també es contemplen propostes de repertori orientatiu per a cada curs dins d'aquest apartat.

CONTINGUTS DE 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Adaptació dels principis més fonamentals de la digitació pianística a les necessitats tècniques i interpretatives dels exercicis, estudis i obres objecte d'estudi.
2. Aprenentatge i aplicació pràctica de les principals formes d'articulació i atac a partir del braç-muscle, avantbraç, monyica i mà-dits.
3. Aprenentatge i posada en pràctica d'alguns dels recursos essencials que fan possible la utilització conscient del pes del braç i la pràctica de la tècnica digital.
4. Desenvolupament d'una certa gamma de matisos dinàmics i de l'habilitat d'obtindre simultàniament sons de distinta intensitat entre ambdues mans.
5. Comprensió de la funcionalitat dels tres pedals del piano, especialment el de ressonància, i adquisició d'una certa solvència en l'ús d'aquests durant la pràctica pianística.
6. Integració del fraseig com a element essencial per a la correcta interpretació del repertori i iniciació a la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Ensinistrament de la memòria i iniciació al desenvolupament d'aquesta d'acord amb els criteris d'estil corresponent.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: iniciació a l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de repertori de conjunt.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS D'ESCALES I ARPEGIS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 5, 9, 12, 15, 19, 26 i 30; Estudis Op.636 Nos. 5, 6, 7, 8, 12, 16, 18 i 19; Estudis Op.849 Nos.23, 24 i 25.
- J. B. CRAMER: Estudis Nos.2 i 33.
- S. HELLER: Estudi Op.45 No. 3.
- H. BERTINI: Estudi Op.29 No.10; Estudis Op.32 Nos. 27, 28, 31, 32 i 34; Estudis Op.100 Nos. 2 i 9.
- M. MOSZKOWSKI: Estudi Op.91 No.3.
- H. LEMOINE: Estudi Op.37 No.50.

ESTUDIS D'OCTAVES, ALTRES NOTES DOBLES I ACORDS:

- H. BERTINI: Estudis Op.29 Nos. 21 i 22.
- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.28; Estudis Op.553 Nos. 1, 2, 3 i 4; Estudis Op.636 Nos. 3, 4 i 13.
- J. B. CRAMER: Estudis Nos. 12, 17, 27 i 58.

ESTUDIS DE NOTES REPETIDES:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.22; Estudi Op.636 No.9.

ESTUDIS D'ENCREUAMENT DE MANS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.32.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE MONYICA:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos.10, 20 i 23; Estudi Op.636 No.10.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE BRAÇ:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 6, 7, 14 i 24.

ESTUDIS PER A L'AGILITAT DELS DITS DE LES MANS DRETA I ESQUERRA:

- C. CZERNY: Estudis Op.636 Nos. 1 i 2; Estudi Op.299 Nos. 8, 15, 18, 27 i 33.

ESTUDIS DE SALTS I DESPLAÇAMENTS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No. 37.

ESTUDIS PER AL TREBALL DEL 4t I 5é DIT:

- C. CZERNY: C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 23 i 38.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Invencions a dues veus Nos. 2 (BWV 773), 5 (BWV 776), 6 (BWV 777), 7 (BWV 778), 9 (BWV 780), 13 (BWV 784), 14 (BWV 785), 15 (BWV 786); Simfonies a tres veus Nos. 5 (BWV 791), 6 (BWV 792), 11 (BWV 797).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- W. A. MOZART: Sonata KV 545.
- J. HAYDN: Sonates Vol. 1a (Wiener Urtext).
- M. CLEMENTI: Sonatina Op.36 No.5; Sonatines Op.37 No.1 i 3; Sonatines Op.38 No. 1, 2 i 3.
- DIABELLI: Sonatines Op.151 No.2 i 3; Sonatines Op.168 No. 4, 6 i 7.
- F. KUHLAU: Sonatines Op.55 No.2, 3 i 5; Sonatina Op.88 No.3.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.49 No. 2; Sonates WoO 47 No.1, 2 i 3; Preludi WoO 55; Allegretto WoO 53; Rondó Op.51 No.1; Variacions sobre una cançó suïssa WoO 64; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre 'Quant'e più bello' WoO 69; Variacions sobre un tema original WoO 77.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op.70 n° 2, Op. Post en La bemoll major (No. 16); Preludis Op.28 n° 4 i 7.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules op.19 Nos. 4 i 6; Romances sense paraules Op.30 Nos. 3 i 6; Romances sense paraules Op.38 No. 4; Romances sense paraules Op.102 No. 6
- R. SCHUMANN: Àlbum per a la Joventut Op.68, Nos. 22, 25, 29, 30, 31, 32 i 39; Escenes del Bosc Op.82, Nos. 1, 2, 3, 4 i 6.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- E. GRIEG: Peces líriques Op.12 nº 3 i 6; Peces líriques Op.38 nº 6; Peces líriques Op.43 nº 2 i 3.
- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 nº 3, 4, 10.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Children's Corner No.5; Reverie.
- E. SATIE: Trois Gymnopédies; Trois Gnossiennes.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- M. de FALLA: Dansa del moliner; Dansa del corregidor .
- B. BARTÓK: Mikrokosmos Vol. IV (nº 97, 99, 100, 104, 112 I 118); Sis danses romaneses nº 1 i nº 6; Tres Rondós sobre temes populars (el nº 3); Catorze Bagatel·les nº 5 i 7.
- Z. KODÁLY: Peça per a piano Op.11 No.1
- S. PROFOFIEV: Música per a xiquets Op.65 nº 4, 5, 7 i 9; Visions fugitives nº 1, 6 i 16; Peces Op.32 nº 2 i 3
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 1, 2, 3, 4, 7, 16, 17, 21 i 22
- D. KABALEVSKY: Variacions fàcils Op.51; Quatre Rondós Op.60.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 6, 7, 9, 10, 14, 19, 20 i 21.
- ALBENIZ: Rumors de la Caleta (de Records de viatge Op.71); Suite España Op.165 (Malaguenya; Serenata; Capritx català).
- E. GRANADOS: Escenes romàntiques No. 2; Danses espanyoles Nos. 2, 4 i 10.
- J. TURINA: Danses gitanes Op.55 (nº 2 "Dansa de la seducció" i nº 3 "Dansa ritual"); Niñerías Op.56 Nos. 4 i 8; Niñerías Op.21 Nos. 1, 2, 4 i 7; Jardí de nens Op.63 Nos. 2 i 4.
- J. GURIDI: Huit apunts Nos. 7 i 8.
- F. MOMPOU: Impressions Íntimes (Ocell trist; Gitano; La Barca).
- R. BARCE: Alcances (inclosa a "Àlbum de Colien").
- M. CASTILLO: Invenció (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CHARLES: Joc (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CERVANTES: Hektograph (Vals nº 4); La Borinquen (Dansa Porto-riquenya); El Velorio (Dansa Melopea).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: ¡Ay! Un poquito más (Contradansa); La Erminia (Contradansa); Un chubasco a tiempo (Contradansa); La Rosalía Bustamante (Contradansa).

CONTINGUTS DE 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

- Aprofundiment en la pràctica dels principis més fonamentals de la digitació pianística.
- Desenvolupament i aplicació en el repertori d'una gamma cada cop més ampla de formes d'articulació i atac.
- Assimilació i posada en funcionament d'un nombre cada vegada major de recursos per a aprofundir en la utilització conscient del pes del braç i la pràctica de la tècnica digital.
- Ampliació progressiva de la gamma de matisos dinàmics en la interpretació pianística, aprofundiment en la diferenciació de plànols sonors entre les dues mans

i iniciació a l'habilitat d'obtindre simultàniament sons de distinta intensitat entre els dits d'una mateixa mà.

- Comprensió de la funcionalitat dels tres pedales del piano, especialment el de ressonància, i adquisició d'una solvència cada vegada major en l'ús d'aquests durant la pràctica pianística.
- Integració del fraseig com a element essencial per a la correcta interpretació dels diferents estils musicals i continuació de la pràctica de la cantabilitat en el piano.
- Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
- Ensinistrament progressivament major de la memòria i desenvolupament d'aquesta d'acord amb els criteris d'estil corresponent.
- Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental.
- Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: iniciació a l'anàlisi crítica de diferents versions.
- Treball opcional de repertori de conjunt.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS D'ESCALES I ARPEGIS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 12, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 32 i 33; Estudis Op.636 Nos. 11, 12, 16, 18, 19 i 20; Estudis Op.849 Nos. 23, 24, 25 i 30; Estudis Op.740 Nos. 1, 2, 3 i 6.
- M. MOSZKOWSKI: Estudis Op.91 Nos. 7 i 17.
- H. BERTINI: Estudi Op.32 No.47.

ESTUDIS D'OCTAVES, ALTRES NOTES DOBLES I ACORDS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 28 i 35; Estudis Op.553 Nos. 2, 3, 4, 5 i 6; Estudis Op.636 Nos. 3, 4 i 13; Estudis Op.740 Nos. 7 i 8.
- J. B. CRAMER: Estudis Nos. 17, 23, 27, 29, 37, 43, 63 i 64.
- M. MOSZKOWSKY: Estudis Op.91 Nos. 9, 13, 19 i 20.

ESTUDIS DE NOTES REPETIDES:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.22; Estudi Op.636 No.9.

ESTUDIS D'ENCREUAMENT DE MANS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.32.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE MONYICA:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos.10, 20 i 23; Estudi Op.636 No.10.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE BRAÇ:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 6, 7, 14 i 24.

ESTUDIS PER A L'AGILITAT DELS DITS DE LES MANS DRETA I ESQUERRA:

- C. CZERNY: Estudis Op.636 Nos. 1 i 2; Estudi Op.299 Nos. 8, 15, 18, 27 i 33.

ESTUDIS DE SALTS I DESPLAÇAMENTS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No. 37.

ESTUDIS PER AL TREBALL DEL 4t I 5é DIT:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 23 i 38.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Invencions a dues veus Nos. 3 (BWV 774), 4 (BWV 775), 8 (BWV 779), 10 (BWV 781), 11 (BWV 782), 12 (BWV 783); Simfonies Nos. 1 (BWV 787), 2 (BWV 788), 3 (BWV 789), 4 (BWV 790), 7 (BWV 793), 8 (BWV 794), 9 (BWV 795), 13 (BWV 799), 15 (BWV 801).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- W. A. MOZART: Sonata KV 545; Sonata KV 282.
- J. HAYDN: Sonata Hob. XVI: 18; Sonata Hob. XVI: 33; Sonata Hob. XVI: 47bis; Arieta amb dotze variacions en La major; Arieta amb dotze variacions en Mi bemoll major.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.49 No. 1; Sonates WoO 47 No. 1, 2 i 3; Rondó Op.51 Nos.1 i 2; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre 'Quant'e più bello' WoO 69; Variacions sobre un tema original WoO 77.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op. 64 nº 2, Op. 69 nº 1, Op. 69 nº 2, Op. 70 nº 3; Op. Post en Mi M (nº 15); Preludis Op. 28 nº 2, 4, 6, 7, 11, 20, 23; Masurques Op. 6 nº 4, Op. 17 nº 2, Op. 24 nº 3, Op. 67 nº 2.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules Op.19 Nos. 1 i 3; Romança sense paraules Op.30 No. 5; Romances sense paraules Op.38 Nos. 1 i 2; Romances sense paraules Op.53 Nos. 2 i 4; Romances sense paraules Op.62 No.1.
- R. SCHUMANN: Àlbum per a la Joventut Op.68, Nos.33, 36 i 40; Escenes del Bosc Op.82 Nos. 8 i 9; Fulls d'Àlbum Op.124 Nos. 1, 8, 9, 10, 11 i 17; Fuguetta Op.126 No.5.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- E. GRIEG: Peces líriques Op.38 nº 1, 3, 4, 5, 8; Peça lírica Op.54 nº 4.
- M. GLINKA: Vals melòdic; Tarantel·la.
- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 nº 3, 4, 10.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES

TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- G. FAURÉ: Romances sense paraules.
- J. IBERT: Le petit ane blanc.
- C. DEBUSSY: Children's Corner No.2; Reverie; Masurca.
- M. RAVEL: À la manière de Borodine; À la manière de Chabrier.
- E. SATIE: Trois Gymnopédies; Trois Gnossiennes.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- M. de FALLA: Dansa del moliner; Dansa del corregidor; Tres Rondós sobre temes populars (el nº 1); Catorze Bagatel·les nº 8, 9, 11 i 13.
- Z. KODÁLY: Peça per a piano Op.11 No.3.
- S. PROKOFIEV: Visions fugitives nº 2, 8, 11 i 13.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 5, 6, 8, 13, 14 i 18.
- D. KABALEVSKY: Preludis Op.38 Nos. 1, 2, 12 i 23.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 2, 4, 11, 12, 13, 17 i 18.
- ALBENIZ: Granada (de Suite espanyola Op.47); Torre Bermeja (de Dotze peces característiques Op.92); Tango (de Suite España Op.165).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 1 i 5; Escenes romàntiques Nos. 1 i 6; Sis peces sobre cants populars espanyols (Añoranza; Ecos de la parranda).
- J. TURINA: Danses gitanes Op.55 (nº1 "Zambra"; nº 5 "Sacromonte"); Danses gitanes Op.84 (Fiesta de las calderas; Círculos Rítmicos; Invocación; Danza Rítmica).
- J. GURIDI: Danses velles.

- F. MOMPOU: Cançons i danses Nos. 1 i 10.
 - CERVANTES: Fígaro (Vals); ¡Sí! (Dansa Melopea); ¡No bailes más! (Dansa Melopea); La Celosa (Dansa Melopea).
 - NICOLÁS RUIZ ESPADERO: La Reina de Chipre (Contradansa); La Sacerdotisa (Contradansa).
 - GINASTERA: Danza de la moza donosa.
- TRANSCRIPTIONS:
- L.STARK: *Siciliano* de la sonata per a flauta nº2 BWV 1031 de J.S Bach.

CONTINGUTS DE 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Consolidació d'una certa habilitat per a aplicar, amb criteri, digitacions apropiades en la pràctica pianística.
2. Aprofundiment en l'aplicació i desenvolupament d'una ampla gamma de formes d'articulació i atac en relació amb la dinàmica, el caràcter, el fraseig...
3. Desenvolupament progressivament major de la tècnica del pes del braç com a principal font de força i mecanisme de control de la sonoritat i aprofundiment en la pràctica de la tècnica digital com a estratègia per a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica, així com per a millorar l'articulació dels dits.
4. Consolidació de la capacitat per a utilitzar una ampla gamma de matisos dinàmics en la interpretació pianística i desenvolupament de l'habilitat d'obtenir simultàniament sons de distinta intensitat tant entre ambdues mans com entre els dits d'una mateixa mà.
5. Estudi en profunditat dels diferents recursos sonors que ofereixen els pedals de ressonància, celeste i tonal, i aplicació solvent d'aquests en la pràctica interpretativa.
6. Comprensió cada vegada major del fraseig musical i adequació d'aquest a les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Desenvolupament progressiu de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Aprofundiment en la iniciació a la interpretació de la música contemporània i en el coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Ensinstrament permanent i progressiu de la memòria en relació amb els criteris d'estil corresponent, iniciació al desenvolupament de la memorització comprensiva i integració gradual dels processos de memorització conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental/mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: aprofundiment en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- C. CZERNY: Estudis d'octaves Op.553; L'art de donar soltesa als dits Op.740.
- J. B. CRAMER: 60 Estudis seleccionats per Bülow.
- MOSCHELES: Estudis Op.95; Estudis Op.70.
- M. MOSZKOWSKY: Estudi Op.72 No.5.
- M. CLEMENTI: Gradus Ad Parnassum Vol. I i II.
- CHOPIN: Nouvelles Études Nos.1 i 3.
- HELLER: Estudi melòdic Op.45 No.15; L'art del fraseig Op.16 Nos. 13, 16, 19, 22, 23, 24, 25 i 26.
- SRIABIN: Estudio Op.2 No.1.

EXERCICIS COMPLEMENTARIS:

- Ch. L. HANON: El pianista virtuós.
- C. CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Preludis i Fugues de "El clavecí ben temperat" (Vol. I: Nos. 2, 5, 6, 9, 10 i 21; Vol. II: Nos. 1, 6 i 15).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates Hob. XVI: 19, 24, 25, 27, 28, 30-32, 36-38, 42, 44 i 45.
- W. A. MOZART: Sonata KV 283; Variacions.
- M. CLEMENTI: Sonata Op.24 n° 2.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.14 No.1; Sonata Op.79; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre "Une fièvre brûlante" WoO 72.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Nocturns Op.9 n° 2, Op.15 n° 3, Op.Post. en do sostingut menor; Preludis Op.28 n° 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 21, 23; Masurques Op.7 n° 1, Op.24 n° 1, Op.33 n° 1, Op.63 n° 2; Valsos Op.34 n° 3, Op.64 n° 1, Op.64 n° 3, Op.70 n° 1, Op.Post. en Mi bemoll major (n° 17).
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules, Op.19 No.5; Op.30 No. 2 i 4; Op.38 Nos. 3, 5 i 6; Op.53 Nos. 3 i 5; Op.62 Nos. 2 i 6; Op.67 Nos. 1, 4 i 6; Op.85 Nos. 3 i 6; Op.102 No.1.
- R. SCHUMANN: Marxes Op.76; Fuguettes Op.126 Nos. 3 i 7.
- J. BRAHMS: Klavierstücke Op.76 Nos. 3 i 7; Intermezzi Op.116 Nos. 4 i 6.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- B. SMETANA: Vals n° 3 en Mi b major.
- E. GRIEG: Improvisació sobre una cançó popular noruega Op.29 No.1.
- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 n°1, 5, 6, 7, 12.
- M. GLINKA: Nocturn (Acomiadament) en Fa m; Fugues en La m i Mi b M; Variacions en La m sobre una cançó russa.
- S. RACHMANINOV: Morceaux de saló Op.10 n° 1 "Nocturn", n° 2 "Vals", n° 6 "Romança".
- SRIABIN: Preludis Op.11 n° 1, 2, 4, 9, 13, 15, 17.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Children's Corner No. 1, 3, 4 i 6; Arabesca No.1; Preludis (Vol. I n° 1, 6, 7; Vol. II n° 2, 5 i 10); *La plus que lente*; *Suite Bergamasque*; Vals romàntic.
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus.

- M. RAVEL: Minuet antic; Minuet sobre el nom de Haydn.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- B. BARTOK: Sis danses romaneses (obra completa).
- Z. KODÁLY: Peces per a piano Op.11 Nos. 2 i 5.
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 nº 4 i 6; Visions fugitives nº 3, 4, 5, 7, 9 i 15.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 9, 10, 11, 12, 15, 19, 20 i 23; Dansa fantàstica Op.5 nº 2.
- P. HINDEMITH: Tanz der Holzpuppen.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 3, 5, 15 i 16.
- ALBENIZ: Mallorca Op.202; Suite Espanyola Op.47 (Catalunya; Cuba).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 3, 6 i 11; Vascongada (de Sis cants populars espanyols).
- J. TURINA: Generalife (de Danses gitanes Op.55); Seguiriya (de Danses gitanes Op.84).
- M. de FALLA: Dansa del moliner; Cortejo de gnomos; Dansa del corregidor.
- R. HALFFTER: Dues Sonates de l'Escorial.
- E. HALFFTER: Dansa de la pastora; Habanera.
- F. MOMPOU: Cançons i danses No. 2.
- J. RODRIGO: Sonates de Castilla.
- LUIS DE PABLO: Acrobàcies.
- GARCÍA ABRIL: Preludi de Mirambel nº 1; Sonatina (1r moviment).
- CHARLES: Fulls d'Àlbum per a Clara Nos. 2 i 4.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 6 i 9.
- CERVANTES: ¡Rapelle-Toi! (Cançó sense paraules); La Carcajada (Dansa Melopea-Estudi).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: La Melancolía (Contradansa); Paul Julien (Contradansa).

TRANSCRIPTIONS:

- A.SILOTI: Preludi en Si m, basat en el preludi en Mi m BWV 855 del Clave Ben Temperat de J.S. Bach.

CONTINGUTS DE 4rt D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Desenvolupament progressiu d'una major autonomia en la recerca de digitacions idònies per als exercicis, estudis i obres a treballar.
2. Desenvolupament d'un cert nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una certa adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.
3. Desenvolupament progressivament major (i cada cop més conscient) de la tècnica del pes del braç com a principal font de força i mecanisme de control de la sonoritat i aprofundiment en la pràctica de la tècnica digital com a estratègia per a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica, així com per a millorar l'articulació dels dits.
4. Perfeccionament i ampliació de la gamma de matisos dinàmics i control cada vegada major en la diferenciació de plànols sonors (entre ambdues mans i entre els dits d'una mateixa mà) durant la interpretació pianística.

5. Desenvolupament progressivament major de les possibilitats dels tres pedales del piano i adquisició de solvència a l'hora de utilitzar-los en diferents graduacions i formes tenint en compte criteris estilístics i acústics.
6. Domini ampli del fraseig musical i alta capacitat d'adequació d'aquest a les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Desenvolupament progressiu de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Aprofundiment en la iniciació a la interpretació de la música contemporània i en el coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Entrenament permanent i progressiu de la memòria en relació amb els criteris d'estil corresponent, desenvolupament de la memorització comprensiva i integració gradual dels processos de memorització conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental/mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: aprofundiment en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 4t D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI DE ESTUDIS:

- SCRIBIN: Estudi Op. 2 nº 1; Estudi Op. 42 nº 4.
- CLEMENTI: Gradus Ad Parnassum Vol. I: nº 21 i 22; Vol. II: nº 40, 41, 42, 43, 45 i 48.
- KESSLER: Estudis Op. 20: nº 4, 5, 6, 18 i 21.
- CHOPIN: Estudi Op. Post. nº 2; Estudis Op. 10 nº 6 i 9; Estudi Op. 25 nº 2.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op. 72: nº 2, 4, 6 i 10.
- MOSCHELES: Estudis Op. 95: nº 1, 3 i 5; Estudis Op. 70 nº 4, 5, 9, 11, 17, 19, 20 i 21.
- CZERNY: Estudis Op. 740: nº 13, 14, 15, 19, 26, 36, 45 i 50.
- CRAMER: 84 Estudis Vol. I Al IV: nº 35, 42, 50, 59 i 84.

EXERCICIS COMPLEMENTARIS:

- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 1, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18 i 21; Vol. II: 2, 3, 6, 7, 12, 15, 19 i 20.

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates Hob. XVI: 21, 22, 23, 29, 34, 39, 40, 43, 47, 48, 49 i 51.
- W. A. MOZART: Sonates KV 279, KV 280, KV 309 i KV 570; Variacions.
- M. CLEMENTI: Sonata Op.24 nº 2.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonates Op.14 No. 1 i 2; Sonata Op.10 No.1; 13 Variacions WoO 66 En La M; 11 Bagatel·les Op.119; 6 Bagatel·les Op.126.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op. 18, Op. 34 nº 1, Op. 42, Op. Post. en Mi menor (nº 14); Nocturns Op. 9 nº 1, Op. 32 nº 1, Op. 37 nº 1; Preludis Op. 28 nº 3, 5, 13, 17; Masurques Op. 67 nº 1 i 3, Op. 50 nº 2 i 3.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules Op.53 No. 6 i Op.67 No. 2; Peça Característica Op.7 No. 2; Fantasia Op.16 nº 1; Full d'Àlbum Op.117; Variacions Op.83; Andante amb variacions Op.82; Preludi i Fuga en Mi m; "Perpetuum mobile" Op.119; Tres preludis op.104 nº 1 i 3; Estudi Op.104, No. 1.
- R. SCHUMANN: Arabesca Op.18; Sonata per a la Joventut Op.118 nº 1; Novel·letes Op.21 Nos. 4 i 7; Quatre peces op.32; Fughettas Op.126 Nos. 2, 4 i 6; Fuga Op.72 No. 2.
- J. BRAHMS: Intermezzi Op.116 Nos.2 i 5; Intermezzo Op.118 No. 2; Intermezzo Op.119 No.1; Dansa hongaresa No.11.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- M. GLINKA: "Polca de joventut".
- P. I. TCHAIKOWSKY: Les Estacions Op.37 nº 2, 8, 9, 11.
- S. RACHMANINOV: Moments Musicals Op.16 nº 3, 5.
- SRIABIN: Preludis Op.11 nº 3, 6, 8, 10, 12, 16, 21, 23; Estudi Op.2 nº 1: Estudi Op.42 nº 4.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES

TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Arabesca No.2; Preludios (Vol. I nº 2, 4 i 9; Vol. II nº 6 i 9); *La plus que lente; Suite Bergamasque*.
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus; Romances sense paraules Op. 17; Barcarola Op.44 No. 4.
- M. RAVEL: Pavana per a una infanta difunta.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- B. BARTÓK: Sonatina.
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 nº 3; Peces Op.32 nº 1; Sonatina Op.54 nº 1; Visió fugitiva Op.22 nº 14.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludi Op.34 nº 24; Danses fantàstiques Op.5 Nos. 1 i 3.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DEL SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- ALBÉNIZ: Córdoba (de Cants d'Espanya Op.232); Suite espanyola Op.47 (Cádiz; Sevilla).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles No.8; Escenes poètiques 1ª i 2ª sèries; Zapateado.
- M. de FALLA: Dansa Ritual del Foc.
- F. MOMPOU: Cançons i danses Nos. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 12.
- E. HALFFTER: Dansa de la gitana.
- J. RODRIGO: Sonates de Castilla.
- J. M. MESTRES QUADRENY: Promptuari de dirs.
- GARCÍA ABRIL: Sonatina.
- C. CRUZ DE CASTRO: Simetries per a Colien (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CHARLES: Fulls d'àlbum per a Clara Nos. 1 i 5.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 1, 4 i 5.
- CERVANTES: Anhelos (Vals-Capritx); Masurca nº2 Op. 27.
- GINASTERA: Danza del viejo boyero; Suite de danses criolles (excepte 5ª i 6ª); Norteña (de "3 Peces Op. 6").
- H. VILLA-LOBOS.: Fairy Tales (completa); Second Suite for Children (selecció); Simple compilation (excepte nº 3).

TRANSCRIPTIONS:

- F.BUSONI: Preludi coral *Wachet auf, ruft uns die stimme* BWV 645 de J.S. bach, adaptat del 2º coral de la cantata BWV 140.
- F.BUSONI: Preludi coral *Nun komm der heiden heilan* BWV 659 de J. S Bach.

CONTINGUTS DE 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Aplicació de criteris tècnics, estilístics i de sonoritat i desenvolupament d'un important nivell d'autonomia a l'hora d'abordar la digitació pianística.
2. Desenvolupament d'un important nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una clara adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.
3. Domini absolut de les tècniques del pes del braç i digital i utilització totalment conscient d'ambdues en les obres del repertori del curs.
4. Desenvolupament i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument: gran desenvolupament de la gamma de matisos dinàmics, competència per a equilibrar els nivells sonors i recerca de les possibilitats tímbriques del piano.
5. Ampli desenvolupament de les possibilitats dels pedals de ressonància, tonal i celeste i aplicació d'aquests en el repertori a treballar de manera solvent i madura.
6. Desenvolupament madur del fraseig musical i adequació d'aquest a las característiques estilístiques de les diferents èpoques que abasta la literatura pianística, aplicant amb coherència, sensibilitat i imaginació els criteris estètics corresponents. Alt nivell d'aprofundiment en la pràctica de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Interpretació de la música contemporània i coneixement progressivament major de les seues grafies i efectes.
8. Desenvolupament d'un alt nivell de competència en la interpretació de memòria i aprofundiment cada vegada major en la memorització comprensiva i conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: reflexió i maduresa en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- RACHMANINOV: Estudi Op.33: 1, 8.
- SCRIABIN: Estudis Op.8: 8, 11; Estudi Op. 42: 2.
- CLEMENTI: Gradus ad Parnassum: Vol. II: 3, 8, 39, 44.
- KESSLER: Estudis Op.20: 10, 12, 15, 16, 20.
- LISZT: Estudis Transcendentals: nº 1, nº 3.

- CHOPIN: Estudis Op.25: 1, 7, 9.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op.72: 1, 7, 8, 9, 11, 12, 14; Estudis Op. 95: 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11.
- CZERNY: Estudis Op.740: 20, 33, 38, 39, 48.
- MOSCHELES: Estudis Op.95: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 12; Estudis Op.70: 7, 8, 10 i 14.
- EXERCICIS COMPLEMENTARIS:
- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 3, 7, 8, 12, 15, 19, 22 i 23; Vol. II: 1, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16 i 24.

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates (últimes).
- W. A. MOZART: Sonates KV 333, 457; Variacions KV 353; KV 352; KV 398; KV 613; KV 500.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonates Op.10 No. 1 i 2; Op.13; Op.27 No.2; Op.78; Variacions WoO 71; Variacions WoO 73.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Nocturns Op. 9 nº 3, Op. 15 nº 1, Op. 37 nº 2, Op. 48 nº 2, Op. 55 nº 1; Preludis Op. 28 nº 9 i nº 22; Poloneses Op. 40 nº 1 i 2, Op. 71 nº 3; Masurques Op. 17 nº 4, Op. 41 nº 1, Op. 50 nº 1, Op. 56 nº 3.
- F. LISZT: Nocturns nº 1 i 3 (de “Liebesträume S. 541”); Les campanes de Ginebra (de “Anys de pelegrinatge. Primer Any”).
- F MENDELSSOHN: Fantasia Op.16 No.2; Scherzo A Capriccio; Fantasia Sobre Una Cançó Islandesa Op.15; Capritx Op.118.
- R. SCHUMANN: Blumenstück Op.19; Novel·letes Op. 21 Nos. 1 i 6; Tres Peces de Fantasia Op.111 (obra completa); Quatre peces Op.32 (obra completa); Nachtstücke op.23.
- J. BRAHMS: Capriccios Op. 116 Nos. 1, 3 i 7; Intermezzi Op. 118 Nos. 4 i 6; Danses hongareses nº 17, 20; Rapsòdia Op.119; Rapsòdies Op.79 Nos.1 i 2.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- M. GLINKA: Variacions en Mi m sobre el romanç “El rossinyol” d’Alyabyev.
- S. RACHMANINOV: Preludi Op.32 nº 11. Preludi Op.3 nº 2. Preludi Op.23 nº 1; Morceaux de saló Op.10 nº 4 “Melodia”.
- SCRIABIN: Preludis Op.11 nº 1, 7, 8, 11, 19, 20; Preludis Op.16 (obra completa); Preludis Op.22 (obra completa); Preludis Op.39 (obra completa); Preludis Op.67 (obra completa); Estudis Op.8 nº 8 i 11; Estudio Op.42 nº 2.
- REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D’ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L’ÈPOCA:
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus
- C. DEBUSSY: Preludis (Vol. I nº 3, 5, 7, 10 i 11); Imatges; Estampes; Pour le piano
- REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:
- M. de FALLA: 4 peces espanyoles; Dansa de la molinera; Dansa dels veïns; Dansa de la vida breu
- Z. KODÁLY: Peces per a piano Op.11 Nos. 4 i 6
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 nº 1, 2, 5 i 7; Sonatina Op.54 nº 2; Visions fugitives Op.22 nº 19 i 20

REPERTÓRIO DE MÚSICA ESPANHOLA DE FINALES DEL SIGLO XIX, DEL SIGLO XX I DEL SIGLO XXI:

- ALBENIZ: Suite espanyola Op.47 (Aragó; Astúries).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 9 i 12; Escenes romàntiques No.3.

- M. de FALLA: Dansa de la molinera; Dansa dels veïns; Dansa de la vida breu.
- J. TURINA: Danses fantàstiques Op.22 (Exaltació; Somni); Dones espanyoles Op.73.
- F. MOMPOU: Paisatges (obra completa).
- X. MONTSALVATGE: 3 divertiments.
- M. BLANCAFORT: Cinc Nocturns (selecció); Pastoral en sol; Cants íntims (selecció).
- J. MASSIÀ: Notes d'estiu (selecció).
- J. GUINJOAN: Suite moderna.
- M. CASTILLO: Sonatina; Tres peces per a piano.
 - GUINOVART: Tres Preludis.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 3, 7 i 8.
- CERVANTES: Primavera (Polca de saló); Guide Moi (Vals).

TRANSCRIPTIONS:

- E.PETRI: *Aria Sheep may safely graze* de la Cantata BWV 208 de J.S. Bach.

CONTINGUTS DE 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Aplicació de criteris tècnics, estilístics i de sonoritat i desenvolupament d'una total autonomia a l'hora d'abordar la digitació pianística.
2. Desenvolupament d'un alt nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una total adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.
3. Domini absolut de les tècniques del pes del braç i digital i utilització d'ambdues (des de la maduresa i la plena consciència) en las obres del repertori del curs.
4. Perfeccionament màxim en la utilització de las possibilitats sonores de l'instrument: gran desenvolupament de la gamma de matisos dinàmics, competència absoluta per a equilibrar plànols i nivells sonors i aprofundiment en la recerca de les possibilitats tímbriques en relació amb les diverses formes d'atac.
5. Màxim desenvolupament de les possibilitats dels pedals de ressonància, tonal i celeste i aplicació d'aquests (des de la màxima solvència i maduresa) en el repertori objecte d'estudi.
6. Desenvolupament madur del fraseig musical i adequació d'aquest a les característiques estilístiques de les diferents èpoques que abasta la literatura pianística, aplicant amb coherència, sensibilitat i imaginació els criteris estètics corresponents. Nivell màxim d'aprofundiment en la pràctica de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Interpretació de la música contemporània i coneixement progressivament major de les seues grafies i efectes.
8. Desenvolupament d'un nivell màxim de competència en la interpretació de memòria i alt nivell d'aprofundiment en la memorització comprensiva i conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: reflexió i maduresa en l'anàlisi crítics de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- RACHMANINOV: Estudis Op. 33: 2, 7; Estudis Op. 39: 2.
- SCRIABIN: Estudis Op.8: 2, 4, 5, 12.
- KESSLER: Estudis Op.20: 8, 23.

- LISZT: Tres Estudis de Concert: 3.; Dos Estudis De Concert: 1, 2; Estudis Paganini: 4, 5.
- CHOPIN: Estudis Op.10: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12; Estudis Op. 25: 3, 12.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op.72: 3, 13 i 15.
- MOSCHELES: Estudis Op. 95: 7, 8 i 12; Estudis Op.70 nº 3, 12, 23 i 24.
- SCHUMANN: Estudis Op. 3: 2; Estudis Op.10: 1, 2.
- PROKOFIEFF: Estudi Op.2 nº 4.
- KULLAK: Estudis de octaves (2ª part): 2 , 5.
- MENDELSSOHN: Tres estudis op.104, nº 2.
- EXERCICIS COMPLEMENTARIS:
- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 4, 20, 24; Vol. II: 13, 14, 17, 18, 21, 22 i 23; Toccata BWV 914 (Mi m).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates (últimes).
- W. A. MOZART: Sonates KV 310, 457, 576; Variacions: KV 179, KV 455, KV 573.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonates Op.2 No. 2; Op.26; Op.27 No. 1; Op.27 No. 2; Op.28; Op.31 No. 2; Op.31 No. 3; Op.54; Op.90; Variacions en Do menor.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Nocturns Op. 15 nº 2, Op. 27 nº 1, 2, Op. 32 nº 2, Op. 72 nº 1; Preludis Op. 28 nº 8, 12, 18, 19; Poloneses Op. 26 nº 1, Op. 71 nº 2; Fantasia-Impromptu Op. 66; Balades Op.23 Nos. 1 i 3; Scherzo Op.31 No.2; Berceuse Op.57; Barcarola Op.60.
- F. LISZT: Sonets S. 270 nº 47, 104 i 123 de Petrarca; Al bord d'un deu d'aigua (de "Anys de pelegrinatge. Primer Any"); Jocs d'Aigua en la Vila d'Este (de "Anys de pelegrinatge. Tercer Any").
- F. MENDELSSOHN: Preludis i Fugues Nos. 1, 3 i 6; Variacions serioses Op.54; Rondó capritxós Op.14; Fantasia Op.28; Trauergesang Op.116.
- R. SCHUMANN: Novel·letes Op.21 Nos. 2, 3, 5 i 8; Papillons Op.2; Tres Romances Op.28 (obra completa); Escenes del bosc Op.82 (obra completa); Nachtstück Op.23; Escenes de nens Op.15 (obra completa); Tres Peces de Fantasia Op.111 (obra completa).
- J. BRAHMS: Intermezzi Op.117 (obra completa); Scherzo Op.4; Balades Op.10 Nos.1 i 4.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- S. RACHMANINOV: Estudi Op.33 nº 1; Estudi Op.39 nº 2; Preludis Op.23 nº 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10; Preludis Op.32 nº 2, 5, 7, 10, 12; Moments Musicals Op.16 nº 1, 4; Morceaux de saló Op.10 nº 3 "Barcarola".
- SRIABIN: Estudis Op.8 nº 2, 4, 5 i 12; Preludis Op.27 (obra completa); Preludis Op.31 (obra completa); Preludis Op.33 (obra completa); Preludis Op.35 (obra completa); Preludis Op.48 (obra completa); Dos Poemes Op.32.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES

TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- G. FAURÉ: Barcarola Op.26 No.1; Nocturns Op.33 No.3 i Op.84 No.8; Impromptus.
- C. DEBUSSY: Preludis (Vol. II nº 1, 3, 4, 7, 8, 11 i 12); Imatges; Estampes.
- M. RAVEL: Sonatina.
- C. SAINT-SAËNS: *Allegro appassionato*.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- B. BARTÓK: Sis danses búlgares, de "Mikrokosmos VI" (completes); Allegro bàrbar; Suite Op.14.

- M. de FALLA: 4 peces espanyoles.
- Z. KODÁLY: Peça per a piano Op.11 No.7.
- S. PROKOFIEV: Estudi Op.2 nº 4; Peces Op.12 nº 8 i 9; Deu Peces de Romeu Julieta nº 4 i 6.
- KHACHATURIAN: Toccata.
- G. GERSHWIN: Tres Preludis (obra completa).
- COPLAND: Variacions.
- S. BARBER: Excursions Op.20 (obra completa); Balada Op.46.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DEL SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- ALBENIZ: Castilla (de Suite Espanyola Op.47); Suite Iberia (Evocación; El puerto; El Albaicín).
- E. GRANADOS: Valsos poètics (obra completa); Escenes romàntiques No. 5; Quejas o La maja y el ruiseñor (de Goyescas).
- J. TURINA: Orgia (de Dansas fantàstiques Op.22).
- M. de FALLA: 4 peces espanyoles.
- F. MOMPOU: Suburbis (obra completa).
- X. MONTSALVATGE: Sonatina per a Ivette.
- J. GUINJOAN: Jondo.
- J. LUIS TURINA: Amb P de Pau.
- G. ERKOREKA: Nubes I.
- CERVANTES: Primavera (Polca de Saló); Guide Moi (Vals).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: Barcarola Op. 18; Balada Op. 20; Gran Fantasia Cubana; Scherzo Op. 58; Balada Op. 57; Cant del Guajiro.
- GINASTERA: Danses argentines (obra completa); Suite de danses criolles (obra completa); 3 Peces Op.6 (obra completa).
- M. PONCE: Quatre danses mexicanes.
- H. VILLA-LOBOS: A prole do bebê (selecció).
- E. LECUONA: Danses cubanes (selecció).

TRANSCRIPTIONS:

- A. STRADAL: Trio Sonata nº4 BWV 528, Andante II, de J.S. Bach.
- F. BUSONI: Preludi coral *Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ* BWV 639, de J.S. Bach.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat serà contínua i es durà a terme tenint en compte els criteris d'avaluació i qualificació que s'establixen en els apartats següents. Les qualificacions s'expressaran mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals i només es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5. Seran negatives les qualificacions inferiors a 5.

El procediment principal d'avaluació de l'alumnat serà l'observació sistemàtica, tant durant les sessions de classe com a les audicions que es duguen a terme.

Criteris

1. Utilitzar el pes natural del braç com a base de la producció del so.
2. Manifestar una adequada relaxació muscular en l'execució instrumental.

3. Demostrar solvència tècnica en la interpretació de les obres estudiades.
4. Demostrar qualitat interpretativa i musical en les obres estudiades.
5. Donar als diferents elements de la textura musical les seues característiques sonores.
6. Demostrar solvència a l'hora d'utilitzar els pedals i les seues possibles aplicacions.
7. Conèixer i aplicar diferents maneres de treballar els aspectes tècnics i interpretatius.
8. Reconèixer elements anàlegs als ja treballats per a aplicar el tipus de treball corresponent.
9. Demostrar solvència en la lectura a primera vista.
10. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
11. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
12. Conèixer els estils musicals treballats i les seues característiques interpretatives.
13. Conèixer el significat dels símbols i de les indicacions musicals i les seues possibilitats.
14. Demostrar autonomia per a crear una interpretació pròpia a partir dels elements anteriors.
15. Demostrar capacitat d'organització de l'estudi individual.
16. Demostrar sentit d'autocrítica, tant a nivell tècnic com interpretatiu.
17. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Instruments

Els instruments fonamentals d'avaluació seran el quadern del professor i les fitxes de seguiment de l'alumnat així com la rúbrica. Aquesta última contindrà els criteris d'avaluació anteriorment exposats, així com cinc nivells de consecució per a cadascun d'ells. Cada criteri tindrà una ponderació sobre la nota final de la rúbrica. Per tant, a l'hora d'aplicar l'esmentada ponderació al nivell de consecució de cada criteri, s'obtindrà la nota final. Aquesta rúbrica es mostra més endavant a l'apartat "Criteris de qualificació".

Procediments

En el següent quadre es relacionen els procediments i instruments que es faran servir per a l'avaluació de l'alumnat:

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
Observació sistemàtica	Rúbrica d'avaluació Quadern del professor/Fitxes de seguiment (control d'assistència de l'alumnat, control del treball diari a casa i a classe)
Anàlisi de les produccions de l'alumnat	Monografies Resums Treballs d'aplicació i síntesi Quadern de classe Textos escrits

	Produccions orals
Intercanvis orals amb l'alumnat	Diàlegs Entrevistes Posades en comú Assemblees
Comprovació de l'assimilació dels continguts mitjançant proves	Proves objectives Proves obertes Exposició d'un tema Resolució d'exercicis
Autoavaluació i coavaluació	Fitxes d'autoavaluació i coavaluació
Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge	Qüestionari a l'alumnat Qüestionari a les famílies
Intercanvis orals amb les famílies	Reunions amb les famílies Informes de les tutories

Criteris de qualificació

El 90% de la nota serà obtingut tenint en compte el nivell de consecució dels diferents criteris d'avaluació establerts anteriorment en l'apartat "Criteris d'avaluació". Per a aquest propòsit s'utilitzarà una rúbrica que valorarà el grau de consecució de cada criteri mitjançant una escala de valoració de l'1 al 5. La rúbrica serà aquesta:

CRITERI	NIVELL DE CONSECUCIÓ					PONDERACIÓ
	1	2	3	4	5	
Utilitzar el pes natural del braç com a base de la producció del so						6%
Manifestar una adequada relaxació muscular en l'execució instrumental						6%
Demostrar solvència tècnica en la interpretació de les obres estudiades						6%
Demostrar qualitat interpretativa i musical en les obres estudiades						6%
Donar als diferents elements de la textura musical les seues característiques sonores						6%
Demostrar solvència a l'hora d'utilitzar els pedals i les seues possibles aplicacions						6%

Conèixer i aplicar diferents maneres de treballar els aspectos tècnics i interpretatius						6%
Reconèixer elements anàlegs als ja treballats per a aplicar el tipus de treball corresponent						6%
Demostrar solvència en la lectura a primera vista						6%
Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup						6%
Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent						6%
Conèixer els estils musicals treballats i les seues característiques interpretatives						6%
Conèixer el significat dels símbols i de les indicacions musicals i les seues possibilitats						6%
Demostrar autonomia per a crear una interpretació pròpia a partir dels elements anteriors						6%
Demostrar capacitat d'organització de l'estudi individual						6%
Demostrar sentit d'autocrítica, tant a nivell tècnic com interpretatiu						5%
Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística						5%

El 10% restant es configurarà en funció del grau d'assistència regular a classe per part de l'alumne o alumna, així com de l'actitud de l'alumnat cap a l'assignatura i del treball diari a casa i a classe. A continuació es mostra la rúbrica amb què s'avaluarà aquest apartat:

CRITERI	NIVELL DE CONSECUCIÓ					PONDERACIÓ
	1	2	3	4	5	
Assistir regularment a classe i mostrar diàriament una bona actitud i predisposició						33,3%
Estudiar assíduament a casa els continguts treballats en l'assignatura						33,3%

Implicar-se activament en les activitats de classe demostrant un alt rendiment en l'aprenentatge						33,3%

4. Criteris de promoció

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

CRITERIS D'AVUACIÓ (mínims exigibles)	CURS					
	1r EEPP	2n EEPP	3r EEPP	4t EEPP	5é EEPP	6é EEPP
2	Interpretar les obres del repertori del curs amb una correcta posició corporal i amb l'adequada relaxació muscular que exigeix l'execució pianística.					
3	Utilitzar una digitació mínimament acurada que responga a les necessitats tècniques i expressives del repertori objecte d'estudi, integrar amb un mínim de correcció les fórmules més bàsiques d'articulació i atac, començar a utilitzar el pes del braç de manera conscient i practicar els aspectes més bàsics de la tècnica digital. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 2n d'EEPP que en 1r d'EEPP.	Aplicar (amb criteri) digitacions apropiades en les obres del repertori, conèixer i posar en pràctica una gamma ampla de formes d'articulació i atac, utilitzar el pes del braç de manera conscient com a font de força i control de la sonoritat i assolir independència digital, velocitat, resistència i una bona articulació dels dits. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 4t d'EEPP que en 3r d'EEPP.		Demostrar autonomia per a abordar digitacions apropiades en base a criteris tècnics, estilístics i de sonoritat, afrontar les formes d'articulació/atac i el gest pianístic des de la maduresa interpretativa i dominar les tècniques del pes del braç i digital. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 6é d'EEPP que en 5é d'EEPP.		
4	Aplicar a la pràctica pianística una gamma mínimament variada de graduacions de matís dinàmic, aconseguir sons de diferent intensitat entre ambdues mans (en 2n d'EEPP també entre dits d'una mateixa mà) i manifestar una mínima habilitat per a integrar el fraseig musical en les interpretacions al piano.	Utilitzar una gamma amb certa amplitud de matisos dinàmics en la interpretació pianística, demostrar capacitat per a diferenciar dinàmicament diferents plànols sonors (tant entre mans com dins d'una mateixa mà), ser capaç de produir sons "cantabile" amb un mínim de qualitat i demostrar una mínima competència per a frasejar amb el piano		Conèixer amb certa profunditat les possibilitats sonores de l'instrument, fer servir una gamma àmplia de matisos dinàmics, demostrar competència per a equilibrar nivells sonors, explorar les possibilitats tímbriques del piano i afrontar el fraseig musical amb uns mínims de maduresa, aplicant amb certa coherència, sensibilitat i imaginació els criteris		

		d'acord amb les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 4t que en 3r.	estilístics i estètics corresponents. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 6é que en 5é.
6	Interpretar adequadament amb pedal les obres del repertori que ho requerisquen. En 1r i 2n d'EEPP s'exigirà un mínim de correcció en l'ús del pedal de ressonància (ser capaç d'interpretar amb pedal sincopat i pedal a temps, canviar adequadament el pedal en funció del canvis d'harmonia...). En 3r i 4t d'EEPP s'exigirà un major nivell de solvència en l'ús del pedal de ressonància (també dels altres pedals). En 5é i 6é, el mínim exigible serà un domini ple dels tres pedals durant la pràctica pianística.		
9	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell elemental.	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell elemental/mitjà.	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell mitjà.
10	Interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música durant el curs. El grau de dificultat del repertori haurà de ser acord al nivell del curs corresponent.		
11	Interpretar de memòria almenys una de les obres (o estudis o moviments) treballades durant el curs.		
14	Construir una versió pròpia de les obres del repertori tenint en compte les característiques interpretatives dels diferents estils musicals i les indicacions musicals de la partitura.		
15	Estudiar amb regularitat les obres del repertori treballades en classe.		
17	Interpretar en públic almenys una de les obres (o estudis o moviments) treballades durant el curs. En eixa interpretació, l'alumne o alumna haurà de demostrar capacitat comunicativa i qualitat artística.		

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

L'alumnat que haja perdut el dret a l'avaluació contínua per acumulació de faltes d'assistència o que haja obtingut una qualificació negativa com a resultat de l'aplicació dels criteris de les rúbriques tindrà la possibilitat de recuperar l'assignatura mitjançant la realització d'un examen final que tindrà lloc al mes de juny amb anterioritat a la data prevista per a l'avaluació ordinària. En eixe examen, l'alumne o alumna haurà de demostrar haver assolit els objectius i haver assimilat els continguts del curs. Com a mínims exigibles per a superar l'examen, l'alumnat haurà d'interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música.

Si la qualificació de l'examen final de l'avaluació ordinària fos negativa, l'alumnat tindrà una nova oportunitat de recuperar l'assignatura en l'avaluació extraordinària, la qual tindrà lloc a finals de juny o durant el mes de juliol. La matèria es podrà recuperar amb la

realització d'un examen en el qual l'alumne o alumna haurà d'interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música. La qualificació d'aquest examen també es farà a partir de la mateixa rúbrica emprada en l'examen d'avaluació ordinària.

No obstant, si l'alumnat promociona de curs amb l'assignatura de Piano pendent, s'iniciarà el curs amb la prioritat d'assolir els continguts i objectius que no han sigut possible desenvolupar a l'anterior. Per tant, i donat el caràcter de formació contínua i permanent, una vegada assolits aquestos es considerarà superada l'assignatura, i s'iniciarà el treball amb els continguts i objectius propis del següent curs.

Activitats de recuperació

Per a la recuperació de l'assignatura es proposen les següents activitats:

- Rutina d'estudi basada en l'autocontrol i la consciència del moviment. Reconèixer els diferents elements relatius a la producció del so: utilització del pes, mobilitat de les articulacions, relaxació muscular, etc.
- Desenvolupar la capacitat d'autocrítica basada en l'escolta: recerca d'una bona sonoritat i qualitat interpretativa, adquirint consciència dels elements com ara el fraseig, dinàmiques, articulacions, pedals, elements formals, textures musicals i la adequació a l'estil.
- Treball de la memòria en les peces estudiades.
- Exercicis o xicotets estudis per a millorar aspectes tècnics i/o musicals derivats de les obres d'estudi.
- Lectura a primera vista de fragments musicals.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT EE.EE.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT EE.EE.	2
1. Objectius i continguts	2
Objectius	2
Continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3º EE.EE.	3
4º EE.EE.	4
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	6
Avaluació	6
Criteris	6
Instruments	6
Procediments	7
Criteris de qualificació	7
4. Criteris de promoció	7
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT EE.EE.

1. Objectius i continguts

Objectius

Seguint el decret 159/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Elementals de Música, els objectius que l'alumnat de piano del C.P.M. Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

1. Comprendre la funcionalitat del conjunt basant-se en la participació individual.
2. Potenciar l'expressivitat dins del grup.
3. Afavorir la creativitat a través de la improvisació i la imaginació.
4. Conèixer les característiques de l'instrument i la seua gamma tímbrica i familiaritzar-s'hi.
5. Aproximar l'alumnat al continu històric dels esdeveniments musicals que es veuen i es traduïxen en continguts per a ell en eixe moment.
6. Aproximar l'alumnat a la història de l'instrument, dels compositors, dels intèrprets, a la discografia i a la videografia.
7. Familiaritzar-se amb la pràctica instrumental de conjunt.
8. Habituar-se al treball de l'assaig.
9. Gaudir de la participació en un grup instrumental.
10. Apreciar la necessitat de la concertació.
11. Respondre a l'exigència de la pulsació única.
12. Reconèixer-se dins de la col·lectivitat.
13. Reconèixer i relacionar els continguts comuns amb altres matèries.
14. Reforçar i refermar els continguts apresos en Llenguatge musical i en Cor.
15. Potenciar la socialització.

Continguts

Així mateix, seguint el decret 159/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Elementals de Música, els continguts que l'alumnat de piano del C.P.M. Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

1. El grup: la necessitat de la disciplina de conjunt.
2. Les qüestions mecàniques versus les expressives. El domini de l'instrument enfront de les exigències del conjunt.
3. La recepció del compàs.

4. La pulsació externa i la pulsació interna.
5. L'agògica i la dinàmica.
6. La paleta tímbrica.
7. L'escoltament mutu com a base de l'equilibri i l'afinació.
8. La terminologia específica aplicada.
9. Aproximació a la història dels esdeveniments musicals.
10. Aproximació als principals compositors i intèrprets de la història de la música.
11. L'assaig i la seua tècnica.
12. Pràctica del repertori triat.
13. Aproximació a la música de cambra.
14. Aproximació a la improvisació.
15. La valoració del públic a través de les audicions.

2. Distribució temporal dels continguts

3º EE.EE.

Els continguts de l'assignatura de Conjunt es divideixen en tres blocs que es treballaran al llarg de tot el curs. Per això, molts dels continguts es treballaran de manera transversal.

TRIMESTRE	BLOC INTERPRETATIU	BLOC TEÒRIC	BLOC D'IMPROVISACIÓ
1	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans d'estil Barroc. -Treball dels gestos anacrúsics. -Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una obra d'estil barroc. -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a una alteració.	-Estudi de les característiques principals del Barroc així com dels compositors i el repertori més representatiu. -Característiques més importants dels antecedents de l'instrument. -Reconeixement de les principals notes d'adorn. -Audicions comparades de diferents interpretacions.	-Iniciació a la improvisació de melodies senzilles a partir d'un o dos acords donats. -Improvisació de ritmes senzills dins del compàs de 2/4 i 4/4.
2	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans d'estil Clàssic. -Treball dels gestos anacrúsics.	-Estudi de les característiques principals del Classicisme, així com dels compositors i el repertori més representatiu.	-Reconeixement de patrons d'acompanyament propis del Classicisme (baix Alberti, baix Murky, etc.)

	-Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una obra d'estil clàssic. -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a una alteració.	-Característiques més importants del piano modern. -Funcions dels pedals del piano.	-Improvisació de melodies senzilles a partir de dos acords donats.
3	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans del primer Romanticisme. -Treball dels gestos anacrúsics. -Desenvolupament de la igualtat en els diferents tipus d'atacs. -Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una obra d'estil romàntic. -El pedal de resonància en la interpretació en conjunt. -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a dos alteracions.	-Estudi de les principals característiques del Romanticisme així com dels compositors i el repertori més representatiu. -Aproximació als esdeveniments històrics més representatius del Romanticisme. -Funcions dels pedals de l'instrument. -Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.	-Improvisació de melodies utilitzant notes reals a la mà dreta i acords en estat fonamental a la mà esquerra.

4º EE.EE.

TRIMESTRE	BLOC INTERPRETATIU	BLOC TEÒRIC	BLOC D'IMPROVISACIÓ
1	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans d'estil Romàntic. -Perfeccionament dels gestos anacrúsics. -Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una obra d'estil romàntic.	--Estudi de les característiques principals del Romanticisme així com dels compositors i el repertori més representatiu. -Aproximació als esdeveniments històrics més representatius del Romanticisme. -Reconeixement dels intèrprets de referència de l'instrument. -Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de	-Iniciació a la improvisació de melodies senzilles a partir d'un patró d'acords donat. -Improvisació de ritmes senzills dins del compàs de 2/4, 4/4 i 3/4.

	-Utilització del pedal de ressonància en la pràctica de conjunt . -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a dues alteracions.	- manera crítica les característiques de les diferents versions. -Coneixement de les principals característiques de l'instrument.	
2	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans del s.XX. -Treball dels gestos anacrúsics. -Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Treball del pedal <i>Una corda</i> dins del repertori de quatre mans. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una obra del segle vint. -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a dues alteracions.	-Estudi de les característiques principals del Romanticisme així com dels compositors i el repertori més representatiu. -Funcions i evolució dels pedals de l'instrument. -Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.	-Improvisació de melodies senzilles a partir d'un patró d'acords donat. -Introducció a la improvisació de melodies senzilles que incloguen notes de pas.
3	-Estudi d'una peça del repertori pianistic de quatre mans del repertori de música moderna (jazz, música popular...) -Perfeccionament dels gestos anacrúsics. -Treball dels plans sonors dins de la interpretació en conjunt. -Estudi de les dinàmiques, el fraseig, l'articulació, l'agògica i la respiració en la interpretació d'una peça popular. -Utilització del pedal de ressonància en la pràctica de conjunt . -Lectura a primera vista de fragments musicals de fins a dues alteracions.	-Estudi de les característiques principals de la música popular, així com dels compositors i el repertori més representatiu. -Utilització del pedal de ressonància en la música actual. -Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.	-Improvisació de melodies senzilles a partir d'un patró d'acords donat. -Introducció a la improvisació de melodies senzilles que incloguen notes de pas. -Elaboració de patrons d'acompanyament senzills a partir d'acords donats.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació serà continua, de manera que siga el reflex de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge. Depenent del moment aplicarem un tipus d'avaluació o un altre: l'avaluació inicial o diagnòstica que s'utilitzarà per tal de conèixer el nivell de competència de l'alumne i els coneixements previs que té.

L'avaluació procesual o formativa es posarà en pràctica al llarg de tot el procés per tal que el professor i l'alumne estiguen informats i puguin millorar el desenvolupament de l'acte didàctic. Per últim, l'avaluació final o sumativa ens donarà informació sobre el grau de consecució dels objectius plantejats.

Criteris

1. Demostrar una bona actitud i predisposició vers l'assignatura.
2. Realitzar audicions periòdiques.
3. Mostrar l'habilitat en el maneig dels termes específics.
4. Interpretar amb solvència les peces treballades.
5. Interpretar en grups reduïts de peces fàcils que permeten mostrar la capacitat expressiva musical de cada u.
6. Interpretar en grups reduïts bases d'acompanyament i línies melòdiques alternades entre cada membre.
7. Conèixer els diferents estils i els recursos interpretatius de cadascun d'ells.

Instruments

Els instruments d'avaluació emprats al departament del piano per tal d'avaluar l'assignatura de Conjunt d'Ensenyances Elementals són els següents:

- Rúbrica.
- Diari de classe.
- Informe amb l'anàlisi i reflexió de les audicions d'aula i de departament.

CRITERI D'AVAUACIÓ	GRAU DE CONSECUCIÓ				
Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent	1	2	3	4	5
Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent	1	2	3	4	5
Estudiar les obres corresponents al repertori programat	1	2	3	4	5

Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt	1	2	3	4	5

Procediments

- Observació a classe.
- Avaluació de les interpretacions en públic.
- Prova escrita.

Criteris de qualificació

Donat que l'assignatura té un caràcter col·lectiu, la presencialitat a l'aula és un aspecte important. Per això, la nota de cada alumne estarà basada en tres elements que comptaran amb la ponderació següent:

- Assoliment dels continguts teòrics: **35 %**, resultant de la prova escrita.
- Assoliment dels continguts relacionats amb la pràctica pianística en grup: **35 %**, resultant de la rúbrica aplicada a la interpretació en públic.
- Assistència i participació a les classes: **30 %**, resultant del diari de classe.

4. Criteris de promoció

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

2. Realitzar, al menys, una audició durant el curs.
3. Mostrar l'habilitat en el maneig dels termes específics.
4. Interpretar amb solvència, almenys tres peces del repertori a quatre mans.
7. Reconèixer els principals compositors i característiques dels diferents estils musicals.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

L'alumne o alumna que haja de recuperar l'assignatura pot realitzar les següents activitats per tal de treballar i assolir els objectius mínims per a la promoció:

Activitats de recuperació

OBJECTIU	ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ
Afavorir la creativitat a través de la improvisació i la imaginació.	Analitzar una sonata clàssica, buscant patrons d'acompanyament que apareguen en ella. Composar una melodia senzilla escrivint-la a la partitura i intentar interpretar-la al piano.

Aproximar l'alumnat a la història de l'instrument, dels compositors, dels intèrprets, a la discografia i a la videografia.	Escoltar diferents versions d'una mateixa peça i buscar les diferències. Repassar les fitxes treballades a classe. Buscar a Internet biografies dels principals compositors i intèrprets.
Familiaritzar-se amb la pràctica instrumental de conjunt.	Estudiar les dos parts d'una interpretació a quatre mans; conèixer bé els dos papers. Treballar el gest anacrúsic marcant el compàs, i després amb una indicació amb el cap.
Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.	Realitzar un bon estudi individual de la part a interpretar. Tocar la part pròpia sobre un enregistrament.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.	2
1. Objectius i continguts	2
Objectius	2
Continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Avaluació	4
Criteris	4
Instruments	4
Procediments	5
Criteris de qualificació	5
4. Criteris de promoció	5
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	5
Activitats de recuperació	5

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT PIANO EE.PP.

1. Objectius i continguts

Objectius

Seguint el decret 158/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Professionals de Música, els objectius que l'alumnat de piano del C.P.M. Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

- Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
- Respectar les normes que exigix tota actuació en grup i valorar la interpretació en conjunt com un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.
- Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.
- Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
- Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista.
- Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.
- Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.

Continguts

Així mateix, seguint el decret 158/2007, de 21 de setembre, el Consell, que regula el currículum de les Ensenyances Professionals de Música, els continguts que l'alumnat de piano del C.P.M. Mestre Vert ha d'assolir en l'assignatura de Conjunt són els següents:

- Els estils musicals: característiques, compositors i repertori més significatius per a la pràctica pianística.
- Anàlisi i interpretació d'obres del repertori.
- La unitat sonora: respiració, atac, articulació, ritme, fraseig, agògica, dinàmica, etc.
- Estudi i pràctica dels gestos anacrúsics necessaris per a tocar sense director o directora.
- Equilibri sonor i de plans.
- Desenvolupament de la igualtat d'atacs.
- Pràctica de conjunt: obres per a piano a quatre mans, dos pianos, etc. Treball gradual del repertori bàsic més significatiu de l'agrupació corresponent.

- Valoració del silenci com a marc de la interpretació.
- Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.

2. Distribució temporal dels continguts

Els continguts de l'assignatura de Conjunt es poden dividir en dos grans blocs: els continguts teòrics (1 i 2) i els continguts associats a la pràctica pianística en grup. Donat que els continguts associats a la pràctica pianística són de caràcter transversal i es posen en pràctica cada vegada que l'alumnat ha d'interpretar una peça amb els companys, el seu treball es dona de manera constant al llarg de l'assignatura. D'altra banda, els continguts teòrics segueixen la següent distribució temporal:

CONTINGUT	SEQÜENCIACIÓ
Els estils musicals: característiques, compositors i repertori més significatius per a la pràctica pianística	1º Curs, Trimestres 1 i 2: l'estil Barroc, J.S. Bach i altres compositors rellevants, El Clavecí Ben Temperat i altres composicions rellevants
	1º Curs, Trimestres 2 i 3: el Classicisme, la primera escola de Viena: Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, les grans col·leccions de sonates i concerts per a piano.
	2º Curs, Trimestres 1 i 2: el Romanticisme, els grans compositors romàntics per a piano: Chopin, Liszt, Schumann, Brahms, Mendelssohn, etc. L'auge de la xicoteta forma: nocturns, impromptus, etc.
	2º Curs, Trimestres 2 i 3: el Segle XX i els nacionalismes musicals: Espanya, Rússia, França, etc., i els seus compositors més representatius. La música popular com a font d'inspiració per a la música clàssica.
Anàlisi i interpretació d'obres del repertori.	1º Curs, Trimestres 1 i 2: l'escriptura polifònica, la sonoritat dels antecessors del piano.
	1º Curs, Trimestres 2 i 3: la forma sonata i el concert per a solista i orquestra.
	2º Curs, Trimestres 1 i 2: l'auge de la xicoteta forma: nocturns, impromptus, preludis, etc. La importància del pedal de ressonància en el repertori romàntic. El naixement del virtuosisme.
	2º Curs, Trimestres 2 i 3: La música popular com a font d'inspiració per a la música clàssica. Els nous tipus de sonoritat: Debussy, Prokofiev, etc.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació de l'alumnat en aquesta assignatura partirà de l'avaluació inicial, que es durà a terme en les primeres sessions del curs per tal de conèixer el nivell general del grup. Al llarg del curs s'aplicarà l'avaluació contínua de manera que es tinga en compte el treball, l'actitud i l'evolució de l'alumnat durant les sessions. I finalment, es completarà el procés amb una avaluació sumativa o final cada trimestre, que avaluarà l'assoliment dels diversos continguts treballats.

Criteris

1. Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent.
2. Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent.
3. Llegir a primera vista una obra de xicoteta dificultat en l'agrupació que corresponga.
4. Estudiar les obres corresponents al repertori programat.
5. Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt.
6. Conèixer els diferents estils i els recursos interpretatius de cadascun d'ells.

Instruments

- Diari de classe.
- Rúbrica.
- Examen dels aspectes teòrics.

A continuació s'inclou el model de rúbrica utilitzat per a l'avaluació de la pràctica interpretativa en grup.

CRITERI D'AVAUACIÓ	GRAU DE CONSECUCIÓ				
Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent	1	2	3	4	5
Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent	1	2	3	4	5
Estudiar les obres corresponents al repertori programat	1	2	3	4	5
Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt	1	2	3	4	5

Procediments

- Observació a classe.
- Avaluació de les interpretacions en públic.
- Prova escrita.

Criteris de qualificació

Donat que l'assignatura té un caràcter col·lectiu, la presencialitat a l'aula és un aspecte important. Per això, la nota de cada alumne estarà basada en tres elements que comptaran amb la ponderació següent:

- Assoliment dels continguts teòrics: **35 %**, resultant de la prova escrita.
- Assoliment dels continguts relacionats amb la pràctica pianística en grup: **35 %**, resultant de la rúbrica aplicada a la interpretació en públic.
- Assistència i participació a les classes: **30 %**, resultant del diari de classe.

4. Criteris de promoció

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

1. Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
4. Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
5. Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.
9. Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.
10. Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

El protocol per a la recuperació d'aquesta assignatura consisteix en la realització de dos proves que es duren a terme en el període que marqui el centre per a l'avaluació extraordinària. La primera prova consistirà en un examen sobre els continguts teòrics treballats durant el curs per tal d'avaluar l'assoliment d'aquests. I la segona prova consistirà en una interpretació en grup, amb algun dels companys, d'alguna de les peces treballades durant el curs, per tal d'avaluar l'assoliment dels continguts relacionats amb la pràctica pianística en grup.

Activitats de recuperació

L'alumne o alumna que hagi de recuperar l'assignatura pot realitzar les següents activitats per tal de treballar i assolir els objectius mínims per a la promoció:

OBJECTIU	ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ
Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.	Llegir i subratllar els apunts de l'assignatura. Escoltar peces musicals representatives dels estils treballats.
Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts alhora que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.	Realitzar un bon estudi individual de la part a interpretar. Escoltar l'obra a interpretar amb la partitura intentant seguir i escoltar la part del company/a. Tocar la part pròpia a l'hora que es canten els diferents elements de la part del company/a.
Demostrar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitzi en funció dels altres membres del grup i de les necessitats interpretatives de l'obra.	Analitzar l'obra interpretada per a discernir quin element de la textura musical s'està interpretant en cada moment (melodia, acompanyament, etc.). Treballar la part individual amb diferents dinàmiques.
Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.	Treballar el gest anacrúsic marcant el compàs, i després amb una indicació del cap.
Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.	Realitzar un bon estudi individual de la part a interpretar. Tocar la part pròpia sobre un enregistrament.

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.	2
1. Objectius i continguts	2
OBJECTIUS	2
CONTINGUTS	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
CONTINGUTS DE 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	3
CONTINGUTS DE 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	5
CONTINGUTS DE 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	8
CONTINGUTS DE 4rt D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	10
CONTINGUTS DE 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	12
CONTINGUTS DE 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS	15
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	17
Avaluació	17
Criteris	17
Instruments	18
Procediments	18
Criteris de qualificació	19
4. Criteris de promoció	20
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	22
Activitats de recuperació	22

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.PP.

1. Objectius i continguts

OBJECTIUS

1. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
2. Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
3. Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
4. Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
5. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguin presentar-se relatius a digitació, pedalització, fraseig, dinàmica.
6. Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com aconseguir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
7. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a este nivell.

CONTINGUTS

1. Estudi en profunditat de la digitació i la seua problemàtica
2. El desenrotllament i perfeccionament de tota la gamma de formes d'atac.
3. La utilització progressivament major del pes del braç com a principal font de força i de control de la sonoritat.
4. La dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es refereixen i l'equilibri dels nivells i les qualitats de so resultants.
5. La utilització dels pedals i la potenciació que han experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura pianística.
6. El fraseig i la seua adequació als diferents estils; lligat a això, el desenrotllament de la cantabilitat en el piano.
7. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
9. Pràctica de la lectura a vista.

10. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica las característiques de les seues diferents versions.
11. Pràctica de conjunt.

2. Distribució temporal dels continguts

En aquest apartat es mostra la concreció de continguts per a cadascun dels cursos d'Ensenyaments Professionals. Per tal de poder treballar els diferents continguts previstos per a cada curs, l'alumne o alumna d'Ensenyances Professionals haurà d'interpretar un repertori format per estudis/obres de diferents estils acord al nivell del curs corresponent. És per això que també es contemplen propostes de repertori orientatiu per a cada curs dins d'aquest apartat.

CONTINGUTS DE 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Adaptació dels principis més fonamentals de la digitació pianística a les necessitats tècniques i interpretatives dels exercicis, estudis i obres objecte d'estudi.
2. Aprenentatge i aplicació pràctica de les principals formes d'articulació i atac a partir del braç-muscle, avantbraç, maneta i mà-dits.
3. Aprenentatge i posada en pràctica d'alguns dels recursos essencials que fan possible la utilització conscient del pes del braç i la pràctica de la tècnica digital.
4. Desenvolupament d'una certa gamma de matisos dinàmics i de l'habilitat d'obtenir simultàniament sons de distinta intensitat entre ambdues mans.
5. Comprensió de la funcionalitat dels tres pedals del piano, especialment el de ressonància, i adquisició d'una certa solvència en l'ús d'aquests durant la pràctica pianística.
6. Integració del fraseig com a element essencial per a la correcta interpretació del repertori i iniciació a la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Ensinistrament de la memòria i iniciació al desenvolupament d'aquesta d'acord amb els criteris d'estil corresponent.
9. Pràctica de la lectura a primera vista de repertori pianístic de nivell elemental.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: iniciació a l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de repertori de conjunt.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 1r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS D'ESCALES I ARPEGIS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 5, 9, 12, 15, 19, 26 i 30; Estudis Op.636 Nos. 5, 6, 7, 8, 12, 16, 18 i 19; Estudis Op.849 Nos.23, 24 i 25.

- J. B. CRAMER: Estudis Nos.2 i 33.
- S. HELLER: Estudi Op.45 No. 3.
- H. BERTINI: Estudi Op.29 No.10; Estudis Op.32 Nos. 27, 28, 31, 32 i 34; Estudis Op.100 Nos. 2 i 9.
- M. MOSZKOWSKI: Estudi Op.91 No.3.
- H. LEMOINE: Estudi Op.37 No.50.

ESTUDIS D'OCTAVES, ALTRES NOTES DOBLES I ACORDS:

- H. BERTINI: Estudis Op.29 Nos. 21 i 22.
- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.28; Estudis Op.553 Nos. 1, 2, 3 i 4; Estudis Op.636 Nos. 3, 4 i 13.
- J. B. CRAMER: Estudis Nos. 12, 17, 27 i 58.

ESTUDIS DE NOTES REPETIDES:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.22; Estudi Op.636 No.9.

ESTUDIS D'ENCREUAMENT DE MANS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.32.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE MONYICA:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos.10, 20 i 23; Estudi Op.636 No.10.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE BRAÇ:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 6, 7, 14 i 24.

ESTUDIS PER A L'AGILITAT DELS DITS DE LES MANS DRETA I ESQUERRA:

- C. CZERNY: Estudis Op.636 Nos. 1 i 2; Estudi Op.299 Nos. 8, 15, 18, 27 i 33.

ESTUDIS DE SALTS I DESPLAÇAMENTS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No. 37.

ESTUDIS PER AL TREBALL DEL 4t I 5é DIT:

- C. CZERNY: C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 23 i 38.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Invencions a dues veus Nos. 2 (BWV 773), 5 (BWV 776), 6 (BWV 777), 7 (BWV 778), 9 (BWV 780), 13 (BWV 784), 14 (BWV 785), 15 (BWV 786); Simfonies a tres veus Nos. 5 (BWV 791), 6 (BWV 792), 11 (BWV 797).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- W. A. MOZART: Sonata KV 545.
- J. HAYDN: Sonates Vol. 1a (Wiener Urtext).
- M. CLEMENTI: Sonatina Op.36 No.5; Sonatines Op.37 No.1 i 3; Sonatines Op.38 No. 1, 2 i 3.
- DIABELLI: Sonatines Op.151 No.2 i 3; Sonatines Op.168 No. 4, 6 i 7.
- F. KUHLAU: Sonatines Op.55 No.2, 3 i 5; Sonatina Op.88 No.3.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.49 No. 2; Sonates WoO 47 No.1, 2 i 3; Preludi WoO 55; Allegretto WoO 53; Rondó Op.51 No.1; Variacions sobre una cançó suïssa WoO 64; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre 'Quant'e più bello' WoO 69; Variacions sobre un tema original WoO 77.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op.70 n° 2, Op. Post en La bemoll major (No. 16); Preludis Op.28 n° 4 i 7.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules op.19 Nos. 4 i 6; Romances sense paraules Op.30 Nos. 3 i 6; Romances sense paraules Op.38 No. 4; Romances sense paraules Op.102 No. 6
- R. SCHUMANN: Àlbum per a la Joventut Op.68, Nos. 22, 25, 29, 30, 31, 32 i 39; Escenes del Bosc Op.82, Nos. 1, 2, 3, 4 i 6.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- E. GRIEG: Peces líriques Op.12 n° 3 i 6; Peces líriques Op.38 n° 6; Peces líriques Op.43 n° 2 i 3.

- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 n° 3, 4, 10.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Children's Corner No.5; Reverie.
- E. SATIE: Trois Gymnopédies; Trois Gnossiennes.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- M. de FALLA: Dansa del moliner; Dansa del corregidor .
- B. BARTÓK: Mikrokosmos Vol. IV (n° 97, 99, 100, 104, 112 I 118); Sis danses romaneses n° 1 i n° 6; Tres Rondós sobre temes populars (el n° 3); Catorze Bagatel·les n° 5 i 7.
- Z. KODÁLY: Peça per a piano Op.11 No.1
- S. PROFOFIEV: Música per a xiquets Op.65 n° 4, 5, 7 i 9; Visions fugitives n° 1, 6 i 16; Peces Op.32 n° 2 i 3
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 1, 2, 3, 4, 7, 16, 17, 21 i 22
- D. KABALEVSKY: Variacions fàcils Op.51; Quatre Rondós Op.60.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 6, 7, 9, 10, 14, 19, 20 i 21.
- ALBENIZ: Rumors de la Caleta (de Records de viatge Op.71); Suite España Op.165 (Malaguenya; Serenata; Capritx català).
- E. GRANADOS: Escenes romàntiques No. 2; Danses espanyoles Nos. 2, 4 i 10.
- J. TURINA: Danses gitanes Op.55 (n° 2 "Dansa de la seducció" i n° 3 "Dansa ritual"); Niñerías Op.56 Nos. 4 i 8; Niñerías Op.21 Nos. 1, 2, 4 i 7; Jardí de nens Op.63 Nos. 2 i 4.
- J. GURIDI: Huit apunts Nos. 7 i 8.
- F. MOMPOU: Impressions Íntimes (Ocell trist; Gitano; La Barca).
- R. BARCE: Alcances (inclosa a "Àlbum de Colien").
- M. CASTILLO: Invenció (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CHARLES: Joc (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CERVANTES: Hektograph (Vals n° 4); La Borinquen (Dansa Porto-riquenya); El Velorio (Dansa Melopea).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: ¡Ay! Un poquito más (Contradansa); La Erminia (Contradansa); Un chubasco a tiempo (Contradansa); La Rosalía Bustamante (Contradansa).

CONTINGUTS DE 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

- Aprofundiment en la pràctica dels principis més fonamentals de la digitació pianística.
- Desenvolupament i aplicació en el repertori d'una gamma cada cop més ampla de formes d'articulació i atac.
- Assimilació i posada en funcionament d'un nombre cada vegada major de recursos per a aprofundir en la utilització conscient del pes del braç i la pràctica de la tècnica digital.
- Ampliació progressiva de la gamma de matisos dinàmics en la interpretació pianística, aprofundiment en la diferenciació de plànols sonors entre les dues mans i iniciació a l'habilitat d'obtindre simultàniament sons de distinta intensitat entre els dits d'una mateixa mà.

- Comprensió de la funcionalitat dels tres pedales del piano, especialment el de ressonància, i adquisició d'una solvència cada vegada major en l'ús d'aquests durant la pràctica pianística.
- Integració del fraseig com a element essencial per a la correcta interpretació dels diferents estils musicals i continuació de la pràctica de la cantabilitat en el piano.
- Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
- Ensinistrament progressivament major de la memòria i desenvolupament d'aquesta d'acord amb els criteris d'estil corresponent.
- Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental.
- Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: iniciació a l'anàlisi crítica de diferents versions.
- Treball opcional de repertori de conjunt.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 2n D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

ESTUDIS D'ESCALES I ARPEGIS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 12, 19, 25, 26, 29, 30, 31, 32 i 33; Estudis Op.636 Nos. 11, 12, 16, 18, 19 i 20; Estudis Op.849 Nos. 23, 24, 25 i 30; Estudis Op.740 Nos. 1, 2, 3 i 6.
- M. MOSZKOWSKI: Estudis Op.91 Nos. 7 i 17.
- H. BERTINI: Estudi Op.32 No.47.

ESTUDIS D'OCTAVES, ALTRES NOTES DOBLES I ACORDS:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 28 i 35; Estudis Op.553 Nos. 2, 3, 4, 5 i 6; Estudis Op.636 Nos. 3, 4 i 13; Estudis Op.740 Nos. 7 i 8.
- J. B. CRAMER: Estudis Nos. 17, 23, 27, 29, 37, 43, 63 i 64.
- M. MOSZKOWSKY: Estudis Op.91 Nos. 9, 13, 19 i 20.

ESTUDIS DE NOTES REPETIDES:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.22; Estudi Op.636 No.9.

ESTUDIS D'ENCREUAMENT DE MANS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No.32.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE MONYICA:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos.10, 20 i 23; Estudi Op.636 No.10.

ESTUDIS DE MOVIMENT LATERAL DE BRAÇ:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 6, 7, 14 i 24.

ESTUDIS PER A L'AGILITAT DELS DITS DE LES MANS DRETA I ESQUERRA:

- C. CZERNY: Estudis Op.636 Nos. 1 i 2; Estudi Op.299 Nos. 8, 15, 18, 27 i 33.

ESTUDIS DE SALTS I DESPLAÇAMENTS:

- C. CZERNY: Estudi Op.299 No. 37.

ESTUDIS PER AL TREBALL DEL 4t I 5é DIT:

- C. CZERNY: Estudis Op.299 Nos. 23 i 38.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Invencions a dues veus Nos. 3 (BWV 774), 4 (BWV 775), 8 (BWV 779), 10 (BWV 781), 11 (BWV 782), 12 (BWV 783); Simfonies Nos. 1 (BWV 787), 2 (BWV

788), 3 (BWV 789), 4 (BWV 790), 7 (BWV 793), 8 (BWV 794), 9 (BWV 795), 13 (BWV 799), 15 (BWV 801).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- W. A. MOZART: Sonata KV 545; Sonata KV 282.
- J. HAYDN: Sonata Hob. XVI: 18; Sonata Hob. XVI: 33; Sonata Hob. XVI: 47bis; Arieta amb dotze variacions en La major; Arieta amb dotze variacions en Mi bemoll major.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.49 No. 1; Sonates WoO 47 No. 1, 2 i 3; Rondó Op.51 Nos.1 i 2; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre 'Quant'e più bello' WoO 69; Variacions sobre un tema original WoO 77.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op. 64 n° 2, Op. 69 n° 1, Op. 69 n° 2, Op. 70 n° 3; Op. Post en Mi M (n° 15); Preludis Op. 28 n° 2, 4, 6, 7, 11, 20, 23; Masurques Op. 6 n° 4, Op. 17 n° 2, Op. 24 n° 3, Op. 67 n° 2.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules Op.19 Nos. 1 i 3; Romança sense paraules Op.30 No. 5; Romances sense paraules Op.38 Nos. 1 i 2; Romances sense paraules Op.53 Nos. 2 i 4; Romances sense paraules Op.62 No.1.
- R. SCHUMANN: Àlbum per a la Joventut Op.68, Nos.33, 36 i 40; Escenes del Bosc Op.82 Nos. 8 i 9; Fulls d'Àlbum Op.124 Nos. 1, 8, 9, 10, 11 i 17; Fuguetta Op.126 No.5.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- E. GRIEG: Peces líriques Op.38 n° 1, 3, 4, 5, 8; Peça lírica Op.54 n° 4.
- M. GLINKA: Vals melòdic; Tarantel·la.
- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 n° 3, 4, 10.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- G. FAURÉ: Romances sense paraules.
- J. IBERT: Le petit ane blanc.
- C. DEBUSSY: Children's Corner No.2; Reverie; Masurca.
- M. RAVEL: À la manière de Borodine; À la manière de Chabrier.
- E. SATIE: Trois Gymnopédies; Trois Gnossiennes.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- M. de FALLA: Dansa del moliner; Dansa del corregidor; Tres Rondós sobre temes populars (el n° 1); Catorze Bagatel·les n° 8, 9, 11 i 13.
- Z. KODÁLY: Peça per a piano Op.11 No.3.
- S. PROKOFIEV: Visions fugitives n° 2, 8, 11 i 13.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 5, 6, 8, 13, 14 i 18.
- D. KABALEVSKY: Preludis Op.38 Nos. 1, 2, 12 i 23.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 2, 4, 11, 12, 13, 17 i 18.
- ALBENIZ: Granada (de Suite espanyola Op.47); Torre Bermeja (de Dotze peces característiques Op.92); Tango (de Suite España Op.165).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 1 i 5; Escenes romàntiques Nos. 1 i 6; Sis peces sobre cants populars espanyols (Añoranza; Ecos de la parranda).
- J. TURINA: Danses gitanes Op.55 (n°1 "Zambra"; n° 5 "Sacromonte"); Danses gitanes Op.84 (Fiesta de las calderas; Círculos Rítmicos; Invocación; Danza Rítmica).
- J. GURIDI: Danses velles.
- F. MOMPOU: Cançons i danses Nos. 1 i 10.
 - CERVANTES: Fígaro (Vals); ¡Sí! (Dansa Melopea); ¡No bailes más! (Dansa Melopea); La Celosa (Dansa Melopea).

- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: La Reina de Chipre (Contradansa); La Sacerdotisa (Contradansa).
- GINASTERA: Danza de la moza donosa.

TRANSCRIPTIONS:

- L.STARK: *Siciliano* de la sonata per a flauta n°2 BWV 1031 de J.S Bach.

CONTINGUTS DE 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Consolidació d'una certa habilitat per a aplicar, amb criteri, digitacions apropiades en la pràctica pianística.
2. Aprofundiment en l'aplicació i desenvolupament d'una ampla gamma de formes d'articulació i atac en relació amb la dinàmica, el caràcter, el fraseig...
3. Desenvolupament progressivament major de la tècnica del pes del braç com a principal font de força i mecanisme de control de la sonoritat i aprofundiment en la pràctica de la tècnica digital com a estratègia per a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica, així com per a millorar l'articulació dels dits.
4. Consolidació de la capacitat per a utilitzar una ampla gamma de matisos dinàmics en la interpretació pianística i desenvolupament de l'habilitat d'obtenir simultàniament sons de distinta intensitat tant entre ambdues mans com entre els dits d'una mateixa mà.
5. Estudi en profunditat dels diferents recursos sonors que ofereixen els pedals de ressonància, celeste i tonal, i aplicació solvent d'aquests en la pràctica interpretativa.
6. Comprensió cada vegada major del fraseig musical i adequació d'aquest a les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Desenvolupament progressiu de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Aprofundiment en la iniciació a la interpretació de la música contemporània i en el coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Ensinistrament permanent i progressiu de la memòria en relació amb els criteris d'estil corresponent, iniciació al desenvolupament de la memorització comprensiva i integració gradual dels processos de memorització conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental/mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: aprofundiment en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 3r D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- C. CZERNY: Estudis d'octaves Op.553; L'art de donar soltesa als dits Op.740.

- J. B. CRAMER: 60 Estudis seleccionats per Bülow.
- MOSCHELES: Estudis Op.95; Estudis Op.70.
- M. MOSZKOWSKY: Estudi Op.72 No.5.
- M. CLEMENTI: Gradus Ad Parnassum Vol. I i II.
- CHOPIN: Nouvelles Études Nos.1 i 3.
- HELLER: Estudi melòdic Op.45 No.15; L'art del fraseig Op.16 Nos. 13, 16, 19, 22, 23, 24, 25 i 26.
- SRIABIN: Estudio Op.2 No.1.

EXERCICIS COMPLEMENTARIS:

- Ch. L. HANON: El pianista virtuós.
- C. CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: Preludis i Fugues de "El clavecí ben temperat" (Vol. I: Nos. 2, 5, 6, 9, 10 i 21; Vol. II: Nos. 1, 6 i 15).

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates Hob. XVI: 19, 24, 25, 27, 28, 30- 32, 36- 38, 42, 44 i 45.
- W. A. MOZART: Sonata KV 283; Variacions.
- M. CLEMENTI: Sonata Op.24 n° 2.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonata Op.14 No.1; Sonata Op.79; Variacions sobre "Nel cor piu non mi sento" WoO 70; Variacions sobre "Une fièvre brûlante" WoO 72.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Nocturns Op.9 n° 2, Op.15 n° 3, Op.Post. en do sostingut menor; Preludis Op.28 n° 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 21, 23; Masurques Op.7 n° 1, Op.24 n° 1, Op.33 n° 1, Op.63 n° 2; Valsos Op.34 n° 3, Op.64 n° 1, Op.64 n° 3, Op.70 n° 1, Op.Post. en Mi bemoll major (n° 17).
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules, Op.19 No.5; Op.30 No. 2 i 4; Op.38 Nos. 3, 5 i 6; Op.53 Nos. 3 i 5; Op.62 Nos. 2 i 6; Op.67 Nos. 1, 4 i 6; Op.85 Nos. 3 i 6; Op.102 No.1.
- R. SCHUMANN: Marxes Op.76; Fuguettes Op.126 Nos. 3 i 7.
- J. BRAHMS: Klavierstücke Op.76 Nos. 3 i 7; Intermezzi Op.116 Nos. 4 i 6.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- B. SMETANA: Vals n° 3 en Mi b major.
- E. GRIEG: Improvisació sobre una cançó popular noruega Op.29 No.1.
- P. I. TCHAIKOVSKY: Les Estacions Op.37 n°1, 5, 6, 7, 12.
- M. GLINKA: Nocturn (Acomiadament) en Fa m; Fugues en La m i Mi b M; Variacions en La m sobre una cançó russa.
- S. RACHMANINOV: Morceaux de saló Op.10 n° 1 "Nocturn", n° 2 "Vals", n° 6 "Romança".
- SRIABIN: Preludis Op.11 n° 1, 2, 4, 9, 13, 15, 17.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Children's Corner No. 1, 3, 4 i 6; Arabesca No.1; Preludis (Vol. I n° 1, 6, 7; Vol. II N° 2, 5 i 10); *La plus que lente*; *Suite Bergamasque*; Vals romàntic.
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus.
- M. RAVEL: Minuet antic; Minuet sobre el nom de Haydn.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- B. BARTOK: Sis danses romaneses (obra completa).
- Z. KODÁLY: Peces per a piano Op.11 Nos. 2 i 5.
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 n° 4 i 6; Visions fugitives n° 3, 4, 5, 7, 9 i 15.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludis Op.34 Nos. 9, 10, 11, 12, 15, 19, 20 i 23; Dansa fantàstica Op.5 n° 2.

- P. HINDEMITH: Tanz der Holzpuppen.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DE SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- J. A. DONOSTIA: Preludis Bascos Nos. 3, 5, 15 i 16.
- ALBENIZ: Mallorca Op.202; Suite Espanyola Op.47 (Catalunya; Cuba).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 3, 6 i 11; Vascongada (de Sis cants populars espanyols).
- J. TURINA: Generalife (de Danses gitanes Op.55); Seguiriya (de Danses gitanes Op.84).
- M. de FALLA: Dansa del moliner; Cortejo de gnomos; Dansa del corregidor.
- R. HALFFTER: Dues Sonates de l'Escorial.
- E. HALFFTER: Dansa de la pastora; Habanera.
- F. MOMPOU: Cançons i danses No. 2.
- J. RODRIGO: Sonates de Castilla.
- LUIS DE PABLO: Acrobàcies.
- GARCÍA ABRIL: Preludi de Mirambel nº 1; Sonatina (1r moviment).
- CHARLES: Fulls d'Àlbum per a Clara Nos. 2 i 4.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 6 i 9.
- CERVANTES: ¡Rapelle-Toi! (Cançó sense paraules); La Carcajada (Dansa Melopea-Estudi).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: La Melancolía (Contradansa); Paul Julien (Contradansa).

TRANSCRIPTIONS:

- A.SILOTI: Preludi en Si m, basat en el preludi en Mi m BWV 855 del Clave Ben Temperat de J.S. Bach.

CONTINGUTS DE 4rt D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Desenvolupament progressiu d'una major autonomia en la recerca de digitacions idònies per als exercicis, estudis i obres a treballar.
2. Desenvolupament d'un cert nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una certa adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.
3. Desenvolupament progressivament major (i cada cop més conscient) de la tècnica del pes del braç com a principal font de força i mecanisme de control de la sonoritat i aprofundiment en la pràctica de la tècnica digital com a estratègia per a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica, així com per a millorar l'articulació dels dits.
4. Perfeccionament i ampliació de la gamma de matisos dinàmics i control cada vegada major en la diferenciació de plànols sonors (entre ambdues mans i entre els dits d'una mateixa mà) durant la interpretació pianística.
5. Desenvolupament progressivament major de les possibilitats dels tres pedales del piano i adquisició de solvència a l'hora de utilitzar-los en diferents graduacions i formes tenint en compte criteris estilístics i acústics.
6. Domini ampli del fraseig musical i alta capacitat d'adequació d'aquest a les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Desenvolupament progressiu de la cantabilitat en el piano.

7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Aprofundiment en la iniciació a la interpretació de la música contemporània i en el coneixement de les seues grafies i efectes.
8. Entrenament permanent i progressiu de la memòria en relació amb els criteris d'estil corresponent, desenvolupament de la memorització comprensiva i integració gradual dels processos de memorització conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell elemental/mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: aprofundiment en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 4t D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI DE ESTUDIS:

- SCRIABIN: Estudi Op. 2 n° 1; Estudi Op. 42 n° 4.
- CLEMENTI: Gradus Ad Parnassum Vol. I: n° 21 i 22; Vol. II: n° 40, 41, 42, 43, 45 i 48.
- KESSLER: Estudis Op. 20: n° 4, 5, 6, 18 i 21.
- CHOPIN: Estudi Op. Post. n° 2; Estudis Op. 10 n° 6 i 9; Estudi Op. 25 n° 2.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op. 72: n° 2, 4, 6 i 10.
- MOSCHELES: Estudis Op. 95: n° 1, 3 i 5; Estudis Op. 70 n° 4, 5, 9, 11, 17, 19, 20 i 21.
- CZERNY: Estudis Op. 740: n° 13, 14, 15, 19, 26, 36, 45 i 50.
- CRAMER: 84 Estudis Vol. I Al IV: n° 35, 42, 50, 59 i 84.

EXERCICIS COMPLEMENTARIS:

- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 1, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18 i 21; Vol. II: 2, 3, 6, 7, 12, 15, 19 i 20.

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates Hob. XVI: 21, 22, 23, 29, 34, 39, 40, 43, 47, 48, 49 i 51.
- W. A. MOZART: Sonates KV 279, KV 280, KV 309 i KV 570; Variacions.
- M. CLEMENTI: Sonata Op.24 n° 2.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonates Op.14 No. 1 i 2; Sonata Op.10 No.1; 13 Variacions WoO 66 En La M; 11 Bagatel·les Op.119; 6 Bagatel·les Op.126.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Valsos Op. 18, Op. 34 n° 1, Op. 42, Op. Post. en Mi menor (n° 14); Nocturns Op. 9 n° 1, Op. 32 n° 1, Op. 37 n° 1; Preludis Op. 28 n° 3, 5, 13, 17; Masurques Op. 67 n° 1 i 3, Op. 50 n° 2 i 3.
- F. MENDELSSOHN: Romances sense paraules Op.53 No. 6 i Op.67 No. 2; Peça Característica Op.7 No. 2; Fantasia Op.16 n° 1; Full d'Àlbum Op.117; Variacions Op.83; Andante amb variacions Op.82; Preludi i Fuga en Mi m; "Perpetuum mobile" Op.119; Tres preludis op.104 n° 1 i 3; Estudi Op.104, No. 1.
- R. SCHUMANN: Arabesca Op.18; Sonata per a la Joventut Op.118 n° 1; Novel·letes Op.21 Nos. 4 i 7; Quatre peces op.32; Fughettas Op.126 Nos. 2, 4 i 6; Fuga Op.72 No. 2.

- J. BRAHMS: Intermezzi Op.116 Nos.2 i 5; Intermezzo Op.118 No. 2; Intermezzo Op.119 No.1; Dansa hongaresa No.11.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- M. GLINKA: "Polca de joventut".
- P. I. TCHAIKOWSKY: Les Estacions Op.37 n° 2, 8, 9, 11.
- S. RACHMANINOV: Moments Musicals Op.16 n° 3, 5.
- SRIABIN: Preludis Op.11 n° 3, 6, 8, 10, 12, 16, 21, 23; Estudi Op.2 n° 1: Estudi Op.42 n° 4.

REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:

- C. DEBUSSY: Arabesca No.2; Preludis (Vol. I n° 2, 4 i 9; Vol. II n° 6 i 9); *La plus que lente*; *Suite Bergamasque*.
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus; Romances sense paraules Op. 17; Barcarola Op.44 No. 4.
- M. RAVEL: Pavane per a una infanta difunta.

REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:

- B. BARTÓK: Sonatina.
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 n° 3; Peces Op.32 n° 1; Sonatina Op.54 n° 1; Visió fugitiva Op.22 n° 14.
- D. SHOSTAKOVICH: Preludi Op.34 n° 24; Danses fantàstiques Op.5 Nos. 1 i 3.

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA I LATINOAMERICANA DE FINALS DEL SEGLE XIX, SEGLE XX I SEGLE XXI:

- ALBÉNIZ: Córdoba (de Cants d'Espanya Op.232); Suite espanyola Op.47 (Cádiz; Sevilla).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles No.8; Escenes poètiques 1ª i 2ª sèries; Zapateado.
- M. de FALLA: Dansa Ritual del Foc.
- F. MOMPOU: Cançons i danses Nos. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 12.
- E. HALFFTER: Dansa de la gitana.
- J. RODRIGO: Sonates de Castilla.
- J. M. MESTRES QUADRENY: Promptuari de dirs.
- GARCÍA ABRIL: Sonatina.
- C. CRUZ DE CASTRO: Simetries per a Colien (inclosa a "Àlbum de Colien").
- CHARLES: Fulls d'àlbum per a Clara Nos. 1 i 5.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 1, 4 i 5.
- CERVANTES: Anhelos (Vals-Capritx); Masurca n°2 Op. 27.
- GINASTERA: Danza del viejo boyero; Suite de danses criolles (excepte 5ª i 6ª); Norteña (de "3 Peces Op. 6").
- H. VILLA-LOBOS.: Fairy Tales (completa); Second Suite for Children (selecció); Simple compilation (excepte n° 3).

TRANSCRIPTIONS:

- F.BUSONI: Preludi coral *Wachet auf, ruft uns die stimme* BWV 645 de J.S. bach, adaptat del 2º coral de la cantata BWV 140.
- F.BUSONI: Preludi coral *Nun komm der heiden heilan* BWV 659 de J. S Bach.

CONTINGUTS DE 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Aplicació de criteris tècnics, estilístics i de sonoritat i desenvolupament d'un important nivell d'autonomia a l'hora d'abordar la digitació pianística.
2. Desenvolupament d'un important nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una clara adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.

3. Domini absolut de les tècniques del pes del braç i digital i utilització totalment conscient d'ambdues en les obres del repertori del curs.
4. Desenvolupament i utilització de les possibilitats sonores de l'instrument: gran desenvolupament de la gamma de matisos dinàmics, competència per a equilibrar els nivells sonors i recerca de les possibilitats tímbriques del piano.
5. Ampli desenvolupament de les possibilitats dels pedals de ressonància, tonal i celeste i aplicació d'aquests en el repertori a treballar de manera solvent i madura.
6. Desenvolupament madur del fraseig musical i adequació d'aquest a las característiques estilístiques de les diferents èpoques que abasta la literatura pianística, aplicant amb coherència, sensibilitat i imaginació els criteris estètics corresponents. Alt nivell d'aprofundiment en la pràctica de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Interpretació de la música contemporània i coneixement progressivament major de les seues grafies i efectes.
8. Desenvolupament d'un alt nivell de competència en la interpretació de memòria i aprofundiment cada vegada major en la memorització comprensiva i conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: reflexió i maduresa en l'anàlisi crítica de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 5é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- RACHMANINOV: Estudi Op.33: 1, 8.
- SCRIABIN: Estudis Op.8: 8, 11; Estudi Op. 42: 2.
- CLEMENTI: Gradus ad Parnassum: Vol. II: 3, 8, 39, 44.
- KESSLER: Estudis Op.20: 10, 12, 15, 16, 20.
- LISZT: Estudis Transcendentals: nº 1, nº 3.
- CHOPIN: Estudis Op.25: 1, 7, 9.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op.72: 1, 7, 8, 9, 11, 12, 14; Estudis Op. 95: 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11.
- CZERNY: Estudis Op.740: 20, 33, 38, 39, 48.
- MOSCHELES: Estudis Op.95: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 12; Estudis Op.70: 7, 8, 10 i 14.
- EXERCICIS COMPLEMENTARIS:
- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 3, 7, 8, 12, 15, 19, 22 i 23; Vol. II: 1, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16 i 24.

REPERTORI DEL CLASSICISME:

- J. HAYDN: Sonates (últimes).

- W. A. MOZART: Sonates KV 333, 457; Variacions KV 353; KV 352; KV 398; KV 613; KV 500.
- L. VAN BEETHOVEN: Sonates Op.10 No. 1 i 2; Op.13; Op.27 No.2; Op.78; Variacions WoO 71; Variacions WoO 73.

REPERTORI DEL ROMANTICISME:

- F. CHOPIN: Nocturns Op. 9 n° 3, Op. 15 n° 1, Op. 37 n° 2, Op. 48 n° 2, Op. 55 n° 1; Preludis Op. 28 n° 9 i n° 22; Poloneses Op. 40 n° 1 i 2, Op. 71 n° 3; Masurques Op. 17 n° 4, Op. 41 n° 1, Op. 50 n° 1, Op. 56 n° 3.
- F. LISZT: Nocturns n° 1 i 3 (de "Liebesträume S. 541"); Les campanes de Ginebra (de "Anys de pelegrinatge. Primer Any").
- F. MENDELSSOHN: Fantasia Op.16 No.2; Scherzo A Capriccio; Fantasia Sobre Una Cançó Islandesa Op.15; Capritx Op.118.
- R. SCHUMANN: Blumenstück Op.19; Novel·letes Op. 21 Nos. 1 i 6; Tres Peces de Fantasia Op.111 (obra completa); Quatre peces Op.32 (obra completa); Nachtstücke op.23.
- J. BRAHMS: Capriccios Op. 116 Nos. 1, 3 i 7; Intermezzi Op. 118 Nos. 4 i 6; Danses hongareses n° 17, 20; Rapsòdia Op.119; Rapsòdies Op.79 Nos.1 i 2.

REPERTORI DE LES ESCOLES NACIONALS:

- M. GLINKA: Variacions en Mi m sobre el romanç "El rossinyol" d'Alyabyev.
- S. RACHMANINOV: Preludi Op.32 n° 11. Preludi Op.3 n° 2. Preludi Op.23 n° 1; Morceaux de saló Op.10 n° 4 "Melodia".
- S. SCRIABIN: Preludis Op.11 n° 1, 7, 8, 11, 19, 20; Preludis Op.16 (obra completa); Preludis Op.22 (obra completa); Preludis Op.39 (obra completa); Preludis Op.67 (obra completa); Estudis Op.8 n° 8 i 11; Estudio Op.42 n° 2.
- REPERTORI DELS COMPOSITORS FRANCESOS IMPRESSIONISTES I D'ALTRES TENDÈNCIES ESTILÍSTIQUES DE L'ÈPOCA:
- G. FAURE: Nocturns; Impromptus
- C. DEBUSSY: Preludis (Vol. I n° 3, 5, 7, 10 i 11); Imatges; Estampes; Pour le piano
- REPERTORI DELS CLÀSSICS DEL PIANO MODERN:
- M. de FALLA: 4 peces espanyoles; Dansa de la molinera; Dansa dels veïns; Dansa de la vida breu
- Z. KODÁLY: Peces per a piano Op.11 Nos. 4 i 6
- S. PROKOFIEV: Peces Op.12 n° 1, 2, 5 i 7; Sonatina Op.54 n° 2; Visions fugitives Op.22 n° 19 i 20

REPERTORI DE MÚSICA ESPANYOLA DE FINALES DEL SIGLO XIX, DEL SIGLO XX I DEL SIGLO XXI:

- ALBENIZ: Suite espanyola Op.47 (Aragó; Astúries).
- E. GRANADOS: Danses espanyoles Nos. 9 i 12; Escenes romàntiques No.3.
- M. de FALLA: Dansa de la molinera; Dansa dels veïns; Dansa de la vida breu.
- J. TURINA: Danses fantàstiques Op.22 (Exaltació; Somni); Dones espanyoles Op.73.
- F. MOMPOU: Paisatges (obra completa).
- X. MONTSALVATGE: 3 divertiments.
- M. BLANCAFORT: Cinc Nocturns (selecció); Pastoral en sol; Cants íntims (selecció).
- J. MASSIÀ: Notes d'estiu (selecció).
- J. GUINJOAN: Suite moderna.
- M. CASTILLO: Sonatina; Tres peces per a piano.
 - GUINOVART: Tres Preludis.
- DAVID DEL PUERTO: Quadern per a xiquets Nos. 3, 7 i 8.
- CERVANTES: Primavera (Polca de saló); Guide Moi (Vals).

TRANSCRIPTIONS:

- E. PETRI: Aria *Sheep may safely graze* de la Cantata BWV 208 de J.S. Bach.

CONTINGUTS DE 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

1. Aplicació de criteris tècnics, estilístics i de sonoritat i desenvolupament d'una total autonomia a l'hora d'abordar la digitació pianística.
2. Desenvolupament d'un alt nivell de maduresa en l'aplicació de les diverses formes d'articulació/atac i d'una total adequació del gest a les necessitats de la interpretació pianística.
3. Domini absolut de les tècniques del pes del braç i digital i utilització d'ambdues (des de la maduresa i la plena consciència) en las obres del repertori del curs.
4. Perfeccionament màxim en la utilització de las possibilitats sonores de l'instrument: gran desenvolupament de la gamma de matisos dinàmics, competència absoluta per a equilibrar plànols i nivells sonors i aprofundiment en la recerca de les possibilitats tímbriques en relació amb les diverses formes d'atac.
5. Màxim desenvolupament de les possibilitats dels pedals de ressonància, tonal i celeste i aplicació d'aquests (des de la màxima solvència i maduresa) en el repertori objecte d'estudi.
6. Desenvolupament madur del fraseig musical i adequació d'aquest a les característiques estilístiques de les diferents èpoques que abasta la literatura pianística, aplicant amb coherència, sensibilitat i imaginació els criteris estètics corresponents. Nivell màxim d'aprofundiment en la pràctica de la cantabilitat en el piano.
7. Interpretació d'un repertori format per estudis i obres de diferents èpoques i estils de la història de la música acord al nivell del curs. Interpretació de la música contemporània i coneixement progressivament major de les seues grafies i efectes.
8. Desenvolupament d'un nivell màxim de competència en la interpretació de memòria i alt nivell d'aprofundiment en la memorització comprensiva i conscient.
9. Pràctica de la lectura a primera a vista de repertori pianístic de nivell mitjà.
10. Audicions comparades de grans pianistes-intèrprets: reflexió i maduresa en l'anàlisi crítics de diferents versions.
11. Treball opcional de la part pianística del repertori de l'assignatura de Música de Cambra.

REPERTORI ORIENTATIU PER A 6é D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

REPERTORI D'ESTUDIS:

- RACHMANINOV: Estudis Op. 33: 2, 7; Estudis Op. 39: 2.
- SRIABIN: Estudis Op.8: 2, 4, 5, 12.
- KESSLER: Estudis Op.20: 8, 23.
- LISZT: Tres Estudis de Concert: 3.; Dos Estudis De Concert: 1, 2; Estudis Paganini: 4, 5.
- CHOPIN: Estudis Op.10: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12; Estudis Op. 25: 3, 12.
- MOSZKOWSKY: Estudis Op.72: 3, 13 i 15.
- MOSCHELES: Estudis Op. 95: 7, 8 i 12; Estudis Op.70 nº 3, 12, 23 i 24.
- SCHUMANN: Estudis Op. 3: 2; Estudis Op.10: 1, 2.
- PROKOFIEFF: Estudi Op.2 nº 4.
- KULLAK: Estudis de octaves (2ª part): 2 , 5.
- MENDELSSOHN: Tres estudis op.104, nº 2.
- EXERCICIS COMPLEMENTARIS:
- HANON: El pianista virtuós.
- CZERNY: 40 exercicis diaris Op.337.

REPERTORI DEL BARROC:

- J. S. BACH: El clavecí ben temperat. Preludis i Fugues: Vol. I: 4, 20, 24; Vol. II: 13, 14, 17, 18, 21, 22 i 23; Toccata BWV 914 (Mi m).

- F. MOMPOU: Suburbis (obra completa).
- X. MONTSALVATGE: Sonatina per a Ivette.
- J. GUINJOAN: Jondo.
- J. LUIS TURINA: Amb P de Pau.
- G. ERKOREKA: Nubes I.
- CERVANTES: Primavera (Polca de Saló); Guide Moi (Vals).
- NICOLÁS RUIZ ESPADERO: Barcarola Op. 18; Balada Op. 20; Gran Fantasia Cubana; Scherzo Op. 58; Balada Op. 57; Cant del Guajiro.
- GINASTERA: Danses argentines (obra completa); Suite de danses criolles (obra completa); 3 Peces Op.6 (obra completa).
- M. PONCE: Quatre danses mexicanes.
- H. VILLA-LOBOS: A prole do bebê (selecció).
- E. LECUONA: Danses cubanes (selecció).

TRANSCRIPTIONS:

- A. STRADAL: Trio Sonata nº4 BWV 528, Andante II, de J.S. Bach.
- F. BUSONI: Preludi coral *Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ* BWV 639, de J.S. Bach.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat serà contínua i es durà a terme tenint en compte els criteris d'avaluació i qualificació que s'establixen en els apartats següents. Les qualificacions s'expressaran mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals i només es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5. Seran negatives les qualificacions inferiors a 5.

El procediment principal d'avaluació de l'alumnat serà l'observació sistemàtica, tant durant les sessions de classe com a les audicions que es duguen a terme.

Criteris

1. Utilitzar el pes natural del braç com a base de la producció del so.
2. Manifestar una adequada relaxació muscular en l'execució instrumental.
3. Demostrar solvència tècnica en la interpretació de les obres estudiades.
4. Demostrar qualitat interpretativa i musical en les obres estudiades.
5. Donar als diferents elements de la textura musical les seues característiques sonores.
6. Demostrar solvència a l'hora d'utilitzar els pedals i les seues possibles aplicacions.
7. Conèixer i aplicar diferents maneres de treballar els aspectes tècnics i interpretatius.
8. Reconèixer elements anàlegs als ja treballats per a aplicar el tipus de treball corresponent.
9. Demostrar solvència en la lectura a primera vista.
10. Interpretar obres de las distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
11. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
12. Conèixer els estils musicals treballats i les seues característiques interpretatives.
13. Conèixer el significat dels símbols i de les indicacions musicals i les seues possibilitats.
14. Demostrar autonomia per a crear una interpretació pròpia a partir dels elements anteriors.
15. Demostrar capacitat d'organització de l'estudi individual.

16. Demostrar sentit d'autocrítica, tant a nivell tècnic com interpretatiu.
17. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Instruments

Els instruments fonamentals d'avaluació seran el quadern del professor i les fitxes de seguiment de l'alumnat així com la rúbrica. Aquesta última contindrà els criteris d'avaluació anteriorment exposats, així com cinc nivells de consecució per a cadascun d'ells. Cada criteri tindrà una ponderació sobre la nota final de la rúbrica. Per tant, a l'hora d'aplicar l'esmentada ponderació al nivell de consecució de cada criteri, s'obtindrà la nota final. Aquesta rúbrica es mostra més endavant a l'apartat "Criteris de qualificació".

Procediments

En el següent quadre es relacionen els procediments i instruments que es faran servir per a l'avaluació de l'alumnat:

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
Observació sistemàtica	Rúbrica d'avaluació Quadern del professor/Fitxes de seguiment (control d'assistència de l'alumnat, control del treball diari a casa i a classe)
Anàlisi de les produccions de l'alumnat	Monografies Resums Treballs d'aplicació i síntesi Quadern de classe Textos escrits Produccions orals
Intercanvis orals amb l'alumnat	Diàlegs Entrevistes Posades en comú Assemblees
Comprovació de l'assimilació dels continguts mitjançant proves	Proves objectives Proves obertes Exposició d'un tema Resolució d'exercicis
Autoavaluació i coavaluació	Fitxes d'autoavaluació i coavaluació
Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge	Qüestionari a l'alumnat Qüestionari a les famílies
Intercanvis orals amb les famílies	Reunions amb les famílies Informes de les tutories

Criteris de qualificació

El 90% de la nota serà obtingut tenint en compte el nivell de consecució dels diferents criteris d'avaluació establerts anteriorment en l'apartat "Criteris d'avaluació". Per a aquest propòsit s'utilitzarà una rúbrica que valorarà el grau de consecució de cada criteri mitjançant una escala de valoració de l'1 al 5. La rúbrica serà aquesta:

CRITERI	NIVELL DE CONSECUCIÓ					PONDERACIÓ
	1	2	3	4	5	
Utilitzar el pes natural del braç com a base de la producció del so						6%
Manifestar una adequada relaxació muscular en l'execució instrumental						6%
Demostrar solvència tècnica en la interpretació de les obres estudiades						6%
Demostrar qualitat interpretativa i musical en les obres estudiades						6%
Donar als diferents elements de la textura musical les seues característiques sonores						6%
Demostrar solvència a l'hora d'utilitzar els pedals i les seues possibles aplicacions						6%
Conèixer i aplicar diferents maneres de treballar els aspectos tècnics i interpretatius						6%
Reconèixer elements anàlegs als ja treballats per a aplicar el tipus de treball corresponent						6%
Demostrar solvència en la lectura a primera vista						6%
Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup						6%
Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent						6%
Conèixer els estils musicals treballats i les seues característiques interpretatives						6%
Conèixer el significat dels símbols i de les indicacions musicals i les seues possibilitats						6%

Demostrar autonomia per a crear una interpretació pròpia a partir dels elements anteriors						6%
Demostrar capacitat d'organització de l'estudi individual						6%
Demostrar sentit d'autocrítica, tant a nivell tècnic com interpretatiu						5%
Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística						5%

El 10% restant es configurarà en funció del grau d'assistència regular a classe per part de l'alumne o alumna, així com de l'actitud de l'alumnat cap a l'assignatura i del treball diari a casa i a classe. A continuació es mostra la rúbrica amb què s'avaluarà aquest apartat:

CRITERI	NIVELL DE CONSECUCIÓ					PONDERACIÓ
	1	2	3	4	5	
Assistir regularment a classe i mostrar diàriament una bona actitud i predisposició						33,3%
Estudiar assíduament a casa els continguts treballats en l'assignatura						33,3%
Implicar-se activament en les activitats de classe demostrant un alt rendiment en l'aprenentatge						33,3%

4. Criteris de promoció

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

CRITERIS D'AVUACIÓ (mínims exigibles)	CURS					
	1r EEPP	2n EEPP	3r EEPP	4t EEPP	5é EEPP	6é EEPP
2	Interpretar les obres del repertori del curs amb una correcta posició corporal i amb l'adequada relaxació muscular que exigeix l'execució pianística.					
3	Utilitzar una digitació mínimament acurada que responga a les necessitats tècniques i expressives del repertori objecte d'estudi, integrar amb un mínim de correcció les fórmules més bàsiques d'articulació i	Aplicar (amb criteri) digitacions apropiades en les obres del repertori, conèixer i posar en pràctica una gamma ampla de formes d'articulació i atac, utilitzar el pes del braç de manera conscient			Demostrar autonomia per a abordar digitacions apropiades en base a criteris tècnics, estilístics i de sonoritat, afrontar les formes d'articulació/atac i el gest pianístic des de la maduresa interpretativa i	

	atac, començar a utilitzar el pes del braç de manera conscient i practicar els aspectes més bàsics de la tècnica digital. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 2n d'EEPP que en 1r d'EEPP.	com a font de força i control de la sonoritat i assolir independència digital, velocitat, resistència i una bona articulació dels dits. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 4t d'EEPP que en 3r d'EEPP.	dominar les tècniques del pes del braç i digital. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 6é d'EEPP que en 5é d'EEPP.
4	Aplicar a la pràctica pianística una gamma mínimament variada de graduacions de matís dinàmic, aconseguir sons de diferent intensitat entre ambdues mans (en 2n d'EEPP també entre dits d'una mateixa mà) i manifestar una mínima habilitat per a integrar el fraseig musical en les interpretacions al piano.	Utilitzar una gamma amb certa amplitud de matisos dinàmics en la interpretació pianística, demostrar capacitat per a diferenciar dinàmicament diferents plànols sonors (tant entre mans com dins d'una mateixa mà), ser capaç de produir sons "cantabile" amb un mínim de qualitat i demostrar una mínima competència per a frasejar amb el piano d'acord amb les convencions interpretatives de les distintes èpoques i estils. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 4t que en 3r.	Conèixer amb certa profunditat les possibilitats sonores de l'instrument, fer servir una gamma àmplia de matisos dinàmics, demostrar competència per a equilibrar nivells sonors, explorar les possibilitats tímbriques del piano i afrontar el fraseig musical amb uns mínims de maduresa, aplicant amb certa coherència, sensibilitat i imaginació els criteris estilístics i estètics corresponents. Aquests mínims tindran un nivell major d'exigència en 6é que en 5é.
6	Interpretar adequadament amb pedal les obres del repertori que ho requerisquen. En 1r i 2n d'EEPP s'exigirà un mínim de correcció en l'ús del pedal de ressonància (ser capaç d'interpretar amb pedal sincopat i pedal a temps, canviar adequadament el pedal en funció del canvis d'harmonia...). En 3r i 4t d'EEPP s'exigirà un major nivell de solvència en l'ús del pedal de ressonància (també dels altres pedals). En 5é i 6é, el mínim exigible serà un domini ple dels tres pedals durant la pràctica pianística.		
9	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell elemental.	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell elemental/mitjà.	Interpretar a primera vista amb un mínim de correcció fragments musicals de nivell mitjà.
10	Interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música durant el curs. El grau de dificultat del repertori haurà de ser acord al nivell del curs corresponent.		
11	Interpretar de memòria almenys una de les obres (o estudis o moviments) treballades durant el curs.		
14	Construir una versió pròpia de les obres del repertori tenint en compte les característiques interpretatives dels diferents estils musicals i les indicacions musicals de la partitura.		
15	Estudiar amb regularitat les obres del repertori treballades en classe.		

17	Interpretar en públic almenys una de les obres (o estudis o moviments) treballades durant el curs. En eixa interpretació, l'alumne o alumna haurà de demostrar capacitat comunicativa i qualitat artística.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

L'alumnat que haja perdut el dret a l'avaluació contínua per acumulació de faltes d'assistència o que haja obtingut una qualificació negativa com a resultat de l'aplicació dels criteris de les rúbriques tindrà la possibilitat de recuperar l'assignatura mitjançant la realització d'un examen final que tindrà lloc al mes de juny amb anterioritat a la data prevista per a l'avaluació ordinària. En eixe examen, l'alumne o alumna haurà de demostrar haver assolit els objectius i haver assimilat els continguts del curs. Com a mínims exigibles per a superar l'examen, l'alumnat haurà d'interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música.

Si la qualificació de l'examen final de l'avaluació ordinària fos negativa, l'alumnat tindrà una nova oportunitat de recuperar l'assignatura en l'avaluació extraordinària, la qual tindrà lloc a finals de juny o durant el mes de juliol. La matèria es podrà recuperar amb la realització d'un examen en el qual l'alumne o alumna haurà d'interpretar amb solidesa tècnica i qualitat expressiva un repertori format per almenys 3 estudis/obres/moviments de diferents estils i èpoques de la història de la música. La qualificació d'aquest examen també es farà a partir de la mateixa rúbrica emprada en l'examen d'avaluació ordinària.

No obstant, si l'alumnat promociona de curs amb l'assignatura de Piano pendent, s'iniciarà el curs amb la prioritat d'assolir els continguts i objectius que no han sigut possible desenvolupar a l'anterior. Per tant, i donat el caràcter de formació contínua i permanent, una vegada assolits aquestos es considerarà superada l'assignatura, i s'iniciarà el treball amb els continguts i objectius propis del següent curs.

Activitats de recuperació

Per a la recuperació de l'assignatura es proposen les següents activitats:

- Rutina d'estudi basada en l'autocontrol i la consciència del moviment. Reconèixer els diferents elements relatius a la producció del so: utilització del pes, mobilitat de les articulacions, relaxació muscular, etc.
- Desenvolupar la capacitat d'autocrítica basada en l'escolta: recerca d'una bona sonoritat i qualitat interpretativa, adquirint consciència dels elements com ara el fraseig, dinàmiques, articulacions, pedals, elements formals, textures musicals i la adequació a l'estil.
- Treball de la memòria en les peces estudiades.
- Exercicis o xicotets estudis per a millorar aspectes tècnics i/o musicals derivats de les obres d'estudi.
- Lectura a primera vista de fragments musicals.

PROGRAMACIÓ DE PIANO E.E.E.E.

PROGRAMACIÓ DE PIANO EE.EE.	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	5
Avaluació	5
Criteris	5
Instruments	6
Procediments	8
Criteris de qualificació	8
4. Criteris de promoció	11
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	12
Activitats de recuperació	12

PROGRAMACIÓ DE PIANO E.E.E.E.

1. Objectius i continguts

[El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#) estableix el currículum de les ensenyances elementals en el qual s'inclouen tant els objectius generals com els específics de la especialitat de piano que han de ser adquirits al llarg d'aquestes ensenyances. Tenint aquest document com a marc legal, els objectius que l'alumnat d'ensenyances elementals del CPM Mestre Vert ha d'assolir són els següents:

1. Ser capaç de llegir amb fluïdesa les claus de sol i fa.
2. Ser capaç de memoritzar peces del seu nivell.
3. Desenvolupar el sentit de la pulsació i el ritme.
4. Assolir una manera correcta de sentar-se davant l'instrument.
5. Iniciar l'hàbit d'escolta de música clàssica.
6. Conèixer i aplicar les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.
7. Conèixer els principis bàsics de la digitació pianística.
8. Conèixer i emprar la terminologia específica adequada.

Aspectes relacionats amb la tècnica.

9. Adquirir una bona posició de la mà.
 - Enfortir les falanges per tal que no es dobleguen.
 - Mantindre el canell baix.
 - Mantindre els artells en una posició correcta.
 - Mantindre el polze dins del teclat.
10. Adquirir consciència del cos:
 - Ser capaç de sentir el pes de la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
 - Ser capaç d'utilitzar el pes de la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
 - Ser capaç de relaxar la mà, l'avantbraç, el braç complet i l'esquena.
11. Desenvolupar una bona articulació digital:
 - Ser capaç de deixar caure/llançar els dits sense tensió i amb claredat.
 - Assolir certa velocitat amb una bona articulació.
 - Adquirir un correcte ús del pas del polze.
12. Adquirir l'habilitat per a interpretar diferents tipus d'articulació: picat, *legato*, *non-legato*, *portato*, etc.
13. Conèixer els principis bàsics per a la conducció de les frases.
14. Desenvolupar la flexibilitat i elasticitat de la mà i els dits.

Aspectes relacionats amb el so.

15. Desenvolupar la connexió entre l'oïda i la punta del dit (entonació de la frase).
16. Ser capaç de diferenciar plànols sonors depenent de la textura.
17. Desenvolupar una paleta dinàmica adequada.
18. Ser capaç d'executar acords equilibrats i destacar la nota superior de l'acord.

Aspectes relacionats amb l'estudi.

19. Densevolupar l'hàbit d'establir objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.
20. Desenvolupar l'hàbit de comprovar constantment la veracitat i correcció del que està interpretant respecte a la partitura.
21. Desenvolupar recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.
22. Ser capaç de recordar i aplicar a casa els exercicis treballats a classe.
23. Assolir una rutina d'estudi setmanal que incorpore les diferents franges horàries.

Aspectes relacionats amb la interpretació en públic.

24. Ser capaç d'estar concentrat abans i durant la interpretació en públic.
25. Interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.
26. Ser capaç d'aprendre a gaudir de l'escenari controlant les emocions.
27. Conèixer el protocol d'actuació en una audició.

2. Distribució temporal dels continguts

La següent taula mostra els continguts de les ensenyances elementals distribuïts al llarg dels quatre cursos d'ensenyances elementals. Cada contingut fa referència a l'objectiu amb què comparteix número.

OBJ.	CURS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Entre el do ² i el do ⁴	Entre les primeres línies addicionals de les claus de sol i fa	Entre les primeres línies addicionals de les claus de sol i fa	-
2	Memòria de peces adaptades al nivell			
3	2/4, 3/4 i 4/4 Redona, blanca, negra, corxera i semicorxera	Es sumen 6/8 i 9/8 Treset de corxeres	Subdivisió binària i ternària	Qualsevol figura i compàs
4	Postura correcta, treball constant al llarg dels quatre cursos			
5	Hàbit d'escolta de música clàssica			
6	No és viable per la maduresa que precisa		Característiques dels moviments artístics	

7	Digitació pianística			
8	Terminologia específica			
TÈCNICA				
9	Fortaleça a les falanges dels dits 2, 3 y 4 Colocació del polze	Fortaleça de totes les falanges Posició dels artells i canell		
10	Utilització del pes de la mà		Utilització del pes de la mà i l'avantbraç	Utilització del pes de la mà i el braç complet
11	Articulació		Agilitat	
12	Picat i <i>legato</i>		Picat amb la mà <i>Legato i non-legato</i>	Picat amb el dit i amb l'avant-braç. <i>Legato i non-legato</i>
13	Tancament de les frases		Moments climàtics i creació de frases	
14	-	Desenvolupament de la flexibilitat		
SO				
15	-	Escoltar el que es toca	Reconèixer l'efecte del <i>touché</i> en el so	
16	Melodia acompanyada	Melodia acompanyada i polifonia		
17	<i>Forte i piano</i>	Es suma <i>cresc. i dim.</i>	Es suma <i>pp, ff, mf i mp</i>	
18	-	-	Destacament de la nota superior (triades)	
ESTUDI				
19	Planificació de l'estudi (amb ajuda dels pares)		Planificació de l'estudi (individual)	
20	Reconèixer l'errada mitjançant l'oïda	Disminueix el nombre d'errades de notes, ritmes i/o octaves		Molt poques errades de notes, ritmes i/o octaves
21	Comprendre que es repeteix per a millorar	Repetir amb l'objectiu de millorar	Millorar al repetir establint objectius concrets	Identificar quan és necessari repetir i quin fragment

22	Familiaritzar-se i comprendre l'agenda	Habituar-se a estudiar amb l'agenda	Recordar qüestions importants que no estiguen a l'agenda	Anotar qüestions importants que no estan però recorda
23	Escales + obres	Escales + obres + lectura a vista	Escales + obres + lectura a vista	Escales + arpegis + obres + lectura a vista
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC				
24	Concentració al interpretar en públic			
25	Interpretació en públic			
26	-	Por escènica		
27	Protocol d'actuació	-	-	-

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

Criteris

Els criteris que el departament de piano del CPM MV empra per tal d'avaluar l'alumnat d'ensenyances elementals són els següents:

1. Interpreta amb fluïdesa fragments de peces musicals a primera vista.
2. Interpreta peces del seu nivell de memòria.
3. És capaç de mantindre una pulsació estable i d'interpretar les figures rítmiques del seu nivell.
4. Manté una bona postura davant l'instrument.
5. Té l'hàbit d'escoltar música clàssica.
6. Coneix i aplica les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.
7. Coneix els principis bàsics de la digitació pianística.
8. Demostra seguretat i precisió en l'ús de la terminologia musical.
9. Manté una bona posició de la mà.
10. Sent, utilitza i és capaç de relaxar les parts del cos implicades en la pràctica pianística.
11. Demostra una bona articulació digital (velocitat i llançament).
12. És capaç d'interpretar diferents tipus d'articulacions (*legato*, *picat*, *non-legato*, *portato*).

13. Coneix els principis bàsics per a la conducció de les frases.
14. Ha desenvolupat la flexibilitat i elasticitat de la seua mà.
15. És capaç de connectar la seua oïda amb la punta del seu dit.
16. Diferencia plànols sonors depenent de la textura.
17. Disposa d'una paleta dinàmica variada.
18. És capaç d'executar acords equilibrats o destacar la nota superior de l'acord.
19. Estableix objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.
20. Comprova constantment la veracitat i correcció del que està interpretant a la partitura.
21. Disposa de recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.
22. Recorda i aplica els exercicis treballats a classe i les indicacions del professor/a.
23. Té una rutina d'estudi organitzada segons franges horàries.
24. Ha interpretat en públic les peces treballades sent capaç de mantindre la concentració abans i durant la interpretació en públic.
25. És capaç d'interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.
26. És capaç de gestionar la por escènica.
27. Coneix el protocol d'actuació d'una audició.

Cadascun dels criteris es correspon amb els objectius i continguts anteriorment exposats.

Instruments

Els instruments d'avaluació emprats al departament del piano per tal d'avaluar l'alumnat d'ensenyances elementals són els següents:

- Rúbrica
- Diari de classe
- Informe amb l'anàlisi i reflexió de les audicions d'aula i de departament

La rúbrica és una eina imprescindible al CPM MV. La totalitat de departaments del nostre centre empra aquest instrumental per tal d'augmentar l'objectivitat i efectivitat del procés d'avaluació. De nou, els indicadors establerts fan referència als objectius, continguts i criteris d'avaluació establerts sobre estes línies:

CRITERIS D'AVALUACIÓ		GRAU DE CONSECUCIÓ				
GLOBALS						
1. Interpreta amb fluïdesa fragments de peces musicals a primera vista.		1	2	3	4	5

2. Interpreta peces del seu nivell de memòria.	1	2	3	4	5
3. És capaç de mantenir una pulsació estable i d'interpretar les figures rítmiques del seu nivell.	1	2	3	4	5
4. Manté una bona postura davant l'instrument.	1	2	3	4	5
5. Té l'hàbit d'escoltar música clàssica.	1	2	3	4	5
6. Coneix i aplica les característiques estilístiques dels diferents moviments artístics.	1	2	3	4	5
7. Coneix els principis bàsics de la digitació pianística.	1	2	3	4	5
8. Demostra seguretat i precisió en l'ús de la terminologia musical.	1	2	3	4	5
TÈCNICA					
9. Manté una bona posició de la mà.	1	2	3	4	5
10. Sent, utilitza i és capaç de relaxar les parts del cos implicades en la pràctica pianística.	1	2	3	4	5
11. Demostra una bona articulació digital (velocitat i llançament).	1	2	3	4	5
12. És capaç d'interpretar diferents tipus d'articulacions (<i>legato</i> , <i>picat</i> , <i>non-legato</i> , <i>portato</i>).	1	2	3	4	5
13. Coneix els principis bàsics per a la conducció de les frases.	1	2	3	4	5
14. Ha desenvolupat la flexibilitat i elasticitat de la seua mà.	1	2	3	4	5
SO					
15. És capaç de connectar la seua oïda amb la punta del seu dit.	1	2	3	4	5
16. Diferència plànols sonors depenent de la textura.	1	2	3	4	5
17. Disposa d'una paleta dinàmica variada.	1	2	3	4	5
18. És capaç d'executar acords equilibrats o destacar la nota superior de l'acord.	1	2	3	4	5
ESTUDI					
19. Estableix objectius de millora abans de cada sessió d'estudi.	1	2	3	4	5

20. Comprova constantment la veracitat i correcció del que està interpretant a la partitura.	1	2	3	4	5
21. Disposa de recursos d'autoavaluació i autocrítica per a evitar la repetició inconscient.	1	2	3	4	5
22. Recorda i aplica els exercicis treballats a classe i les indicacions del professor/a.	1	2	3	4	5
23. Té una rutina d'estudi organitzada segons franges horàries.	1	2	3	4	5
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC					
24. Ha interpretat en públic les peces treballades sent capaç de mantindre la concentració durant la mateixa.	1	2	3	4	5
25. És capaç d'interpretar les peces treballades a classe amb certes garanties.	1	2	3	4	5
26. És capaç de gestionar la por escènica.	1	2	3	4	5
27. Coneix el protocol d'actuació d'una audició.	1	2	3	4	5

Procediments

El professorat del departament de piano del CPM MV realitza l'avaluació mitjançant l'observació constant i sistemàtica de l'alumnat i la seua evolució. Així mateix, la recollida setmanal de dades permet al professorat tenir un registre i seguiment de l'evolució de l'alumnat.

Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació per als indicadors abans exposats són els següents:

- Aspectes globals: 30%
- Tècnica: 35%
- So: 20%
- Estudi: 10%
- Interpretació en públic: 5%

A més, es complementen amb la següent taula que relaciona els criteris amb el repertori treballat:

PRIMER CURS	
5 APROVAT	• Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano.
6 BÉ	• Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. • Realització de les escales de Do i Sol en mode major a una octava. • Interpretació d'una peça de repertori (adequada al nivell de primer).

7-8 NOTABLE	• Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. • Interpretació de dos o tres peces de repertori (adequada al nivell de primer). • Una de les peces haurà d'interpretar-se de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	• Realitzar un mètode complet d'iniciació al piano. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. • Interpretació d'un mínim de quatre peces de repertori (adequada al nivell de primer), una de les quals haurà de ser un estudi. • Interpretació de totes les obres de repertori de memòria, o en el seu defecte, la major part.

SEGON CURS

5 APROVAT	• Realitzar un mètode complet de piano. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a una octava. • Interpretació de tres peces de repertori (adequat al nivell de segon).
6 BÉ	• Realitzar un mètode complet de piano. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dos octaves. • Interpretació de quatre peces de repertori (adequades al nivell de segon).
7-8 NOTABLE	• Realitzar un mètode complet de piano. • Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi major a una octava. • Interpretació d'una obra barroca. • Interpretació d'un moviment de sonata clàssica. • Interpretació d'una peça del segle XX. • S'interpretaran dos o tres obres de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	• Realitzar un mètode complet de al piano. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi major a una octava. • Començar amb mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dos estudis de repertori. • Interpretació d'una obra barroca. • Interpretació d'un moviment de sonata clàssica. • Interpretació d'una peça del segle XX. • Interpretació de totes les obres de repertori de memòria, o en el seu defecte, la major part.

TERCER CURS

5 APROVAT	• Interpretació de dos estudis. • Realització de les escales de Do, Sol i Re en mode major a dues octaves, i de La i Mi en mode major a una octava. • Interpretació de tres peces de repertori (adequades al nivell de tercer). • Interpretació d'una obra de memòria.
6 BÉ	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts, en mode major, a dues octaves, i de La i Mi en mode menor a dues octaves. • Interpretació de quatre peces de repertori (adequades al nivell de tercer), una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació d'una de les obres de memòria.
7-8 NOTABLE	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts en mode major i de La i Mi menor, a dues octaves i amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dues obres barroques. • Interpretació d'una sonatina clàssica completa. • Interpretació d'una peça del segle XIX i una del segle XX. • S'interpretaran tres obres de memòria.
9-10 SOBRESALIENT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts en mode major i de La i Mi menor, a dues octaves i amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de dues obres barroques. • Interpretació d'una sonatina clàssica completa. • Interpretació d'una peça del segle XIX i una del segle XX. • S'interpretaran totes les obres de memòria, o en el seu defecte la major part.

QUART CURS

5 APROVAT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de fins a quatre sostinguts, en mode major, a dues octaves, i de La i Mi en mode menor a dues octaves. • Interpretació de tres peces de repertori (adequades al nivell de quart), una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de dues de les obres de memòria.
6 BÉ	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de dues obres de memòria. • Realització de dues lectures a primera vista al mes.
7-8 NOTABLE	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics.

	• Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de les tres obres de memòria. • Realització de quatre lectures a primera vista al mes.
9-10 SOBRESALIENT	• Interpretació de dos estudis de repertori. • Realització de les escales de Do, Sol Re La i Mi major, i La, Mi, Re, Sol i Do menor, a dues octaves, amb les seues cadències. • Realització de patrons d'acompanyament en les tonalitats de les escales. • Ús de mètodes d'exercicis tècnics específics. • Interpretació de tres peces de repertori adequat al nivell de quart, una de les quals serà d'estil contrapuntístic. • Interpretació de les tres obres de memòria. • Realització de huit lectures a primera vista al mes.

4. Criteris de promoció

Per tal que l'alumnat del CPM MV supere el curs és necessari que es complisquen els següents mínims:

MÍN	CURS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Reconèixer les notes a la partitura i al teclat			
2	Ser capaç de memoritzar una peça del seu nivell			
3	Conèixer el valor de les figures		Ser capaç de seguir una pulsació estable	
7	-		Aplicar les digitacions d'algunes escales	
TÈCNICA				
9	-	-	Millorar la posició de la mà	
10	Evitar tensions innecessàries i desproporcionades			
11	-		Ser capaç d'articular correctament	
12	Diferenciar entre Picat i <i>legato</i>			
SO				

16	-	Identificar i interpretar les textures de melodia acomp. i polifonia
17	Identificar i interpretar <i>Forte</i> i <i>piano</i>	Identificar i interpretar <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>
ESTUDI		
20	Ser capaç d'escoltar-se i autocorregir-se	
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC		
24	Interpretar una peça en públic	

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

La recuperació de l'assignatura de piano a les ensenyances elementals té lloc a la classe d'instrument del següent curs escolar. L'alumnat amb l'assignatura suspesa rep una única classe setmanal de piano, la qual s'enfoca en l'adquisició dels continguts i objectius del curs anterior. Una vegada assolits aquestos, es dona per superada l'assignatura i s'inicia amb el treball propi del curs.

L'alumnat ha de fer un sobreesforç per tal de superar el més prompte possible el curs anterior i poder continuar amb el següent. A més a més, l'adquisició dels continguts i l'assoliment dels objectius d'una assignatura instrumental, com és el cas de piano, necessita temps i suposa una inversió molt gran d'hores de treball. Per això, el professorat prepara un dossier amb treball per tal que l'alumnat pugui practicar al llarg de les vacances d'estiu i recuperar el màxim possible.

Activitats de recuperació

Per tal de recuperar un curs d'ensenyances elementals de piano al CPM MV es proposen les següents activitats:

MÍN	ACTIVITATS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Exercicis de lectura a primera vista Pràctica de la lectura de notes			
2	Treball de la memòria a mans separades i juntes amb fragments musicals senzills		Treball de la memòria a mans juntes amb fragments musicals senzills	

3	Exercicis de ritme sense piano		
7	-		Pràctica d'escales amb les digitacions
TÈCNICA			
9	-	-	Rutina diària centrada en la correcció de la mà
10	Estudis que fomenten la consciència del pes		
11	-		Estudis d'articulació
12	Treball de peces que combinen diferents <i>touches</i>		
SO			
16	-	Anàlisi auditiu de peces amb diferents textures Pràctica de melodies amb un acompanyament senzill Pràctica de fragments polifònics adaptats al nivell	
17	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en <i>Forte</i> i <i>piano</i>		Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>
ESTUDI			
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació		
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC			
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)		

La majoria d'aquestes activitats estan pensades per tal que l'alumnat siga capaç de desenvolupar-les de manera individual. No obstant, amb l'ajuda i seguiment del professorat resulten molt més eficients.

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI	2
1. Objectivos y contenidos	2
Objetivos	2
Contenidos	3
2. Distribución temporal de los contenidos	4
3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación	5
Evaluación	5
Criterios	5
Instrumentos	7
Procedimientos	7
Criterios de cualificación	7
4. Criterios de promoción	7
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura	9
Actividades de recuperación	9
Anexos	9
Anexo I. Rúbricas de evaluación	9
Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.	12

PROGRAMACIÓ DE PIANO COMPLEMENTARI

1. Objetivos y contenidos

Objetivos

Las enseñanzas profesionales de Música tienen como finalidad proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales de la música. Para conseguir tal fin el Real Decreto 1577/2006, de 22 de diciembre, por el que se fijan los aspectos básicos del currículo de las enseñanzas profesionales de música reguladas por la Ley Orgánica 2/2006, en los artículos 2 y 3 establece unos Objetivos Generales y Específicos, respectivamente.

Nuestra Comunidad Autónoma los plasma y amplía en los artículos 4 y 5 del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas. Este mismo Decreto es el que enumera en su Anexo I las capacidades a las que deben contribuir las enseñanzas de Piano Complementario de las Enseñanzas Profesionales de Música.

1. Conocer las características y posibilidades del instrumento para utilizarlas dentro del nivel.
2. Comprender el discurso musical a través de la escritura pianística.
3. Alcanzar progresivamente rapidez de reflejos en la lectura a primera vista, con el instrumento.
4. Comprender los elementos esenciales armónico-formales de una partitura polifónica.
5. Alcanzar una técnica pianística elemental, basada en la percepción de la propia relajación.
6. Interpretar un repertorio propio pianístico que incluya obras sencillas representativas de diferentes épocas y estilos.

Partiendo de ellos, a continuación, se enumeran los objetivos específicos de cada uno de los dos cursos de la asignatura de Piano Complementario. Para realizar esta selección, además de la normativa, se ha considerado los aprendizajes previos que el alumnado tiene como consecuencia de su historia educativa, así como la adecuación a su desarrollo evolutivo y la interdisciplinariedad.

Objetivos para 1º de Piano Complementario (2º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Diferenciar en la ejecución los diferentes planos sonoros de una obra.
3. Conocer los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso.
4. Adquirir una buena posición al piano, siendo consciente de las partes del cuerpo a las que prestar atención.
5. Diferenciar las indicaciones dinámicas y de articulación más elementales.
6. Ser capaz de usar el pedal de resonancia con la finalidad de enlazar armonías y en canciones sencillas.
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.

9. Poder tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias

Objetivos para 2º de Piano Complementario (3º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Desarrollar la lectura a primera vista partiendo de un análisis armónico y melódico previo de la partitura.
3. Adquirir dominio técnico que permita la ejecución técnicamente correcta y sin tensiones musculares perjudiciales.
4. Dominar la digitación en patrones de escritura (escalas)
5. Ser capaz de diferenciar los diferentes géneros de toque y de realizar las dinámicas de manera gradual.
6. Pedalizar de manera autónoma obras con ritmo armónico lento.
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.
9. Poder tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias

Objetivos para 3ª de Piano Complementario (4º EE. PP)

1. Interpretar obras adecuadas al nivel de diferentes épocas y estilos sobre las que poner en práctica el conocimiento de las características y posibilidades del piano.
2. Conocer y ser capaz de controlar las diferentes partes del cuerpo que entran en juego en la ejecución pianística.
3. Ser capaz de digitar de manera correcta obras adecuadas al nivel.
4. Diferenciar los diferentes géneros de toque y de realizar las dinámicas de manera gradual, utilizando de manera consciente el peso del brazo en la ejecución.
5. Ser capaz de diferenciar las indicaciones dinámicas, de articulación, fraseo y agógicas con sentido musical.
6. Pedalizar de manera correcta obras adecuadas al nivel
7. Comprender la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
8. Ser capaz de reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento de música escrito para instrumento polifónico.
9. Poder tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos.
10. Adquirir la capacidad de interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias.

Contenidos

1. Desarrollo de la percepción interna de la propia relajación.
2. Sentar las bases de una utilización consciente del peso brazo.
3. Planificación del trabajo de la técnica teniendo en cuenta la unidad profunda de los factores que la determinan:
 - a. desarrollo de la técnica digital
 - b. desarrollo de la técnica braquial.
4. Principios de la digitación pianística.
5. Práctica de los diversos modos de pulsación o ataque posibles, en función siempre de la dinámica, el fraseo y el sentido musical general del fragmento de que se trate.
6. Desarrollo de una técnica polifónica básica.

7. Conocimiento de los pedales y sus funciones.
8. Práctica intensiva de la lectura a primera vista.

2. Distribución temporal de los contenidos

Partiendo de los Contenidos establecidos por la normativa, a continuación, se presenta la secuenciación de dichos contenidos a lo largo de los tres cursos en los que se imparte la asignatura, y clasificados por trimestres. En ella se trata de conseguir que la dificultad y el grado de exigencia sea progresivo:

CONTENIDOS 2º EEP	CONTENIDOS 3º EEP	CONTENIDOS 4º EEP
Ejercicios de iniciación a la ejecución pianística (digitaciones, paso de pulgar, escalas, búsqueda de la relajación de las partes del cuerpo implicadas)	Desarrollo de los elementos fundamentales de la ejecución pianística (inicio a la digitación autónoma, implicación del peso del brazo en la ejecución, consciencia de la relajación, escalas)	Dominio de los elementos fundamentales de la ejecución pianística
Iniciación a las posibilidades sonoras del piano: picado, ligado, planos sonoros	Desarrollo de las posibilidades sonoras del piano: diferentes tipos de articulación, identificación y control de los planos sonoros, iniciación al trabajo de la polifonía.	Perfeccionamiento de las posibilidades sonoras del piano: diferentes tipos de articulación, identificación y control de los planos sonoros, polifonía.
Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)	Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)	Interpretación de obras de diferentes estilos y de una dificultad apropiada, pudiendo incluir estudios u obras de música moderna (ligera, bandas sonoras, etc.)
Iniciación al análisis aplicado: tonalidad y armonías principales, forma general	Análisis aplicado a las obras interpretadas (cadencias sencillas, enlace de acordes, bajo Alberti)	Análisis aplicado e interpretación (simplificada si es necesario) de la parte de piano de obras pertenecientes al repertorio instrumental de la especialidad del alumno o alumna
Iniciación a la pedalización: el pedal de resonancia y su aplicación básica	Desarrollo de la pedalización: posibilidades del pedal de resonancia, iniciación al pedal <i>una corda</i>	Perfeccionamiento de la pedalización
Iniciación a la práctica de la primera vista en el piano	Profundización en la práctica de la primera vista en el piano	Desarrollo de la primera vista en el piano
Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura	Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura	Conocimiento de la lectura armónica (acordes, acordes desplegados, fórmulas de acompañamiento, estructura

armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)	armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)	armónica, improvisación de cadencias y esquemas armónicos sencillos)

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación

Evaluación

Los criterios de evaluación de Piano Complementario están enumerados en el *Anexo I del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell*:

1. Leer fragmentos u obras a primera vista.
2. Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
3. Interpretar la parte pianística del repertorio específico de su instrumento principal adecuada al nivel.
4. Actuar como miembro de un grupo y manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente al resto de los instrumentos o voces.
5. Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura para teclado con dificultades adecuadas para el nivel.
6. Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico.
7. Lectura simplificada de obras o fragmentos con disposiciones armónicas típicamente pianísticas (arpeggios, etc.)
8. Repentización de una partitura participando dentro de un grupo de instrumentos o acompañando a un solista.

Criterios

Los criterios de evaluación para cada curso se han seleccionado teniendo en cuenta tanto los objetivos como los contenidos elegidos para cada curso:

CRITERIOS EVAL. 2º EEP	CRITERIOS EVAL. 3º EEP	CRITERIOS EVAL. 4º EEP
Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos
Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso	Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística aplicados a las obras trabajadas a lo largo del curso	Demostrar una capacidad progresiva en la digitación y autonomía en su elección
Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra

Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar al tocar las indicaciones dinámicas en relación con la consciencia de los elementos que intervienen	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas al tocar, relacionándola con el peso del brazo
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas
Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia	Demostrar solvencia en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>	Demostrar solvencia en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>
Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos
Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias
Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad fluida en la lectura a primera vista
Interpretar fragmentos con cifrado americano sencillo	Interpretar fragmentos con cifrado americano de nivel medio	Interpretar con soltura fragmentos con cifrado americano avanzado
Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio
Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel

Instrumentos

Se utilizan los siguientes instrumentos de evaluación:

- Lista de control de asistencias: En el que se registran las ausencias y los retrasos. Cabe recordar que el derecho a la evaluación continua se pierde al superar las 4 faltas de asistencia al trimestre.
- Diario de clase: Documento en el que se anota la información relevante de cada alumno en cada sesión: avances, superación de ejercicios, medidas de apoyo y ampliación, valoración del trabajo realizado en casa y en la sesión, y cualquier observación que se considere oportuna.
- Rúbricas: Estos instrumentos de evaluación consisten en responder a una serie de cuestiones relacionadas con la consecución de los objetivos tratados en cada trimestre. Las opciones de respuesta son numéricas, del 1 al 5, siendo el 5 la opción más positiva a la pregunta. En esta programación utilizaremos una rúbrica: la referida al trabajo diario en clase (50%) a la que se sumará la nota del examen (20%) y el 30% de asistencia, actitud y trabajo en casa. En el apartado anexos se recoge la rúbrica general de los 3 cursos, relacionada con los criterios de evaluación de cada curso.

Procedimientos

El aprendizaje de los alumnos será evaluado de forma continua e integradora así como a través de evaluaciones puntuales, realizándose a final de curso una evaluación global. Por tanto, se tendrá en cuenta tanto el estudio realizado en casa para la realización de los ejercicios prácticos propuestos, como el grado de asimilación efectiva de dichos ejercicios, y las distintas pruebas teórico-prácticas que se vayan realizando durante el curso. Se llevará a cabo, por tanto, una:

- Evaluación inicial: Se realiza en el inicio del curso con la intención de analizar el punto de partida del aprendizaje del alumnado.
- Evaluación continua: Con la que se analiza la evolución del proceso de enseñanza-aprendizaje a lo largo del mismo, recogiendo información sobre el modo en que el alumnado aprende y la forma en que se va produciendo su aprendizaje.

Criterios de cualificación

Para calificar trimestralmente la evaluación del alumno, los criterios son:

- Proceso de evaluación continua (fichas de seguimiento): **50%.**
- Exámenes trimestrales (resultado del examen trimestral): **20%.**
- Trabajo en casa (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**
- Actitud (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**
- Asistencia (anotaciones fichas de seguimiento): **10%.**

4. Criterios de promoción

Mínimos exigibles

Para promocionar de curso, será necesario obtener la calificación mínima de 5 en la evaluación final. El alumnado debe ser capaz en cada curso de:

1. Interpretar al menos 3 canciones de estilos diferentes (clásica, blues o jazz y banda sonora, o equivalentes)
2. Superar los contenidos teóricos de las tres pruebas trimestrales o de la prueba final (resumen de los contenidos de las pruebas trimestrales) o bien tener una media de 5 entre la parte interpretativa y los contenidos teóricos.

MÍNIMOS 2º EEPP	MÍNIMOS 3º EEPP	MÍNIMOS 4º EEPP
Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos
Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas más elementales	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos
Interpretar con conocimiento del cifrado americano	Interpretar con conocimiento medio del cifrado americano	Interpretar con conocimiento avanzado del cifrado americano
-	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra
-	-	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

Actividades de recuperación

El alumnado que obtenga una calificación inferior a 5 en la evaluación ordinaria de junio tiene derecho a participar en la evaluación extraordinaria. Se realizará a partir de un examen en el que se valorará la superación de los mínimos exigibles enumerados para cada curso.

El alumnado que tenga el curso anterior de la asignatura suspendido deberá ser evaluado de dicho curso al final del segundo trimestre atendiendo a los mínimos exigibles. En ningún caso podrá aprobar un curso de la asignatura sin tener el anterior aprobado. Las actividades de recuperación, por cursos serían las siguientes:

2º EEPP	3º EEPP	4º EEPP
Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso	Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso	Trabajo de 3 canciones de estilos diferentes para el curso
Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos	Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos	Realización de patrones de acompañamientos sencillos, tanto a una mano como a 2 manos
Lectura de ejercicios en cifrado americano sencillo	Lectura de ejercicios en cifrado americano de nivel medio	Lectura de ejercicios en cifrado americano avanzado
Interpretación de obras sencillas diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones	Interpretación de obras diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones	Interpretación de obras diferenciando aspectos dinámicos y de articulaciones
Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas	Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas	Ejercicios de reducción armónica básica a estructuras armónicas sencillas

Anexos

Anexo I. Rúbricas de evaluación

CRITERIOS DE EVALUACIÓN	NIVELES DE CONSECUCCIÓN

2º EEPP	3º EEPP	4º EEPP	1	2	3	4	5
Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel					
Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación pianística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Demostrar una capacidad progresiva en la digitación y autonomía en su elección					
Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra					
Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición al piano y consciencia de las partes del cuerpo					
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar al tocar las indicaciones dinámicas en relación con la consciencia de los elementos que intervienen	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas al tocar, relacionándola con el peso del brazo					
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas					
Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia	Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>	Demostrar una capacidad progresiva en el uso del pedal de resonancia y <i>una corda</i>					
Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel					
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico					

Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento a una mano y dos manos					
Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias					
Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad fluida en la lectura a primera vista					
Interpretar fragmentos con cifrado americano sencillo	Interpretar fragmentos con cifrado americano de nivel medio	Interpretar con soltura fragmentos con cifrado americano avanzado					
Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio					
Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo al nivel					

NIVELES DE CONSECUCIÓN DEL CRITERIO	
NIVEL 1	El criterio no se consigue y no se llega a los mínimos exigibles
NIVEL 2	El criterio y su consecución se comienza a vislumbrar pero falta mucho trabajo para considerarse superado con éxito
NIVEL 3	El criterio se consigue con suficiencia pero es susceptible de mejoras notables
NIVEL 4	El criterio se consigue casi a la perfección, no obstante ciertas mejoras son posibles

NIVEL 5	El criterio se consigue de manera brillante, prácticamente excediendo lo exigido

Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.

2º CURSO DE EE.PP. (1º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Materiales para trabajar en clase:

- Piano Complementario 1 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento.
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento.

Métodos de iniciación:

- Piezas de los métodos de iniciación de Beyer
- Moviendo los dedos de Thompson
- Tchokov- Gemiú (Preparatorio y Primero)
- Método de iniciación de Bastien, Vol. 1
- Piano Complementario, Primer curso de Rubén Fernández Piccardo y María Begoña Murillo Garcés
- Piano Complementario creativo vol.0 de Josep Antoni Martínez i Lerma y Oscar Esplá Gutiérrez
- Método europeo de Piano de Fritz Emonts
- Van de Velde: Método Rosa

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/MUSICALES/POP
Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach (J. S. Bach) Obras Clásicas: 1º mov. de Sonatinas de Beethoven, Sonatinas op. 36 de Clementi o Sonatinas op. 151 y 168 de Diabelli. Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith),	Microjazz Vol. 1 y 2 (C. Norton) 20 Canciones para Niños (C. Corea) Easy Graded Piano Pieces Vol. 1 (P. Cannon), o cualquier obra de dificultad equivalente	Canciones Disney (My first Song Book, Vol. 2) Hal Leonard Lean on me (B. Withers) Dancing queen (ABBA) Cinema Paradiso (E. Morricone) Pink Panther (H. Mancini) Jingle bells (popular) Carros de fuego (Vangelis) Moon river (H. Mancini) Penny Lane (The Beatles) Up (M. Giacchino) Unchained Melody, 'Ghost' Titanic (J. Horner), o cualquier obra de dificultad equivalente

o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo		

3º CURSO DE EE.PP. (2º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Material de trabajo para clase:

- Piano Complementario 2 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/MUSICALES/POP
Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach y Pequeños preludios (J. S. Bach) Obras Clásicas: 1º mov. de sonatina de Sonatinas de Beethoven, Sonatinas op. 36 de Clementi o Sonatinas op. 151 y 168 de Diabelli. Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith), o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo	The entertainer (S. Joplin) Jazz Exercises (O. Peterson) Easy Graded Piano Pieces, Vols. 3 y 4 (P. Cannon) o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo	Canciones Disney (My first Song Book, Vol. 2) Hal Leonard Lean on me (B. Withers) Dancing queen (ABBA) Cinema Paradiso (E. Morricone) Summer nights (Grease) Nuvole bianche, Berlin Song (L. Einaudi) River flows in you (Yiruma) Amélie (Y. Tiersen) Struggle for pleasure (W. Mertens) Demons (Imagine Dragons) Forrest Gump, tema principal (A. Silvestri) Castle on a cloud de 'Los miserables' (C. M. Schönberg) Someone like you (Adele) Canciones Disney (My First Song Book) Imagine (The Beatles)

		Comptine d'un autre été: l'après-midi / La dispute / La valse d'Amélie (Y. Tiersen) Eleanor Rigby (The Beatles) Moon river (H. Mancini) Titanic, selección (J. Horner), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo

4º CURSO DE EE.PP. (3º DE PIANO COMPLEMENTARIO)

Material de trabajo para clase:

- Piano Complementario 3 IEM (Enclave Creativa) E. Molina
- Vademecum musical del Instituto de Educación Musical (IEM)
- Apuntes elaborados por el Departamento
- Ejercicios y exámenes elaborados por el Departamento

Obras:

BLOQUE CLÁSICO	BLOQUE BLUES/JAZZ	BLOQUE BANDAS SONORAS/ MUSICALES / POP
Estudios: Czerny Op. 599.100, 636 y 777, Beyer, Burgmuller, Bertini (opp.29, 32 y 100) Obras Barrocas: Álbum de Anna Magdalena Bach y Pequeños preludios (J. S. Bach) Obras Clásicas: 6 Sonatinas op.20 de Dussek, Sonatas de Haydn y Sonatinas Vienesas de Mozart Obras Románticas: Álbum de la Juventud (R. Schumann), Álbum de la juventud (Tchaikovsky), 6 Piezas infantiles op. 72 (F. Mendelssohn) Obras Modernas: Piezas del Mikrokosmos 1,2, 3 y 4 (B. Bartók), Álbum para los niños (A. Kachaturian), For Children I-II-III-IV (B. Bartók), Piezas infantiles (D. Kabalevsky), Piezas infantiles op.65 (S. Prokofiev), Los cinco dedos (I. Stravinsky), Ocho Apuntes (J. Guridi), Piezas infantiles (P. Hindemith), o cualquier obra equivalente en dificultad y estilo	Jazz Exercises (O. Peterson) Blue Monk, Ask me now (T. Monk) Autumn leaves (J. Mercer) Jazz Club Piano Solos, Vol. 1 (Jazz Club) 40 Piezas, selección (Lars Jansson), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo	November rain (Guns and Roses) Le moulin (Y. Tiersen) Wish you were here (Pink Floyd) The Simpson's, tema original Rolling in the deep (Adele) Yesterday (The Beatles), o cualquier obra de dificultad equivalente y estilo

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ I ACOMPANYAMENT

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ I ACOMPANYAMENT	2
1. Objectius i continguts	2
Objectius	2
Continguts	3
2. Distribució temporal dels continguts	4
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	7
Avaluació	7
Criteris	7
Instruments	10
Procediments i Criteris de qualificació	10
4. Criteris de promoció	10
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	10
Activitats de recuperació	10
ANNEXES	12
Annex I	12
Annex II	15

PROGRAMACIÓ D'IMPROVISACIÓ i acompanyament

1. Objectius i continguts

Objectius

5é EE.PP.

1. Reconèixer a primera vista estructures d'acords establits en una tonalitat.
2. Conèixer els xifrats bàsics tradicionals i les seues inversions aplicats al instrument.
3. Conèixer els acords i nomenclatures bàsiques del xifrat americà.
4. Interpretar els acords escrits amb xifrat tradicional o americà al piano.
5. Elaborar acompanyaments rítmics propis d'estils musicals diferents, tant clàssics, com del blues o dels boleros.
6. Improvisar de manera bàsica melodies en funció de les notes d'adorn i els acords.
7. Desenvolupar oïda activa en la improvisació.
8. Iniciar-se en el transport harmònic.
9. Interpretar peces pròpies del repertori de la improvisació amb un solista o agrupació.
10. Desenvolupar mecanismes útils en la interpretació de partitures a primera vista, com la reducció harmònica o la discriminació musical.
11. Iniciar-se en la reducció de partitures de quartet de corda o orquestrals.
12. Desenvolupar oïda activa en l'acompanyament d'altres instruments
13. Interpretar obres pròpies del repertori d'acompanyant.
14. Conèixer les problemàtiques d'altres instruments, com l'afinació o l'ús de l'aire i tindre-los en compte quan s'acompanya.
15. Conèixer obres musicals d'altres instruments i enriquir la pròpia cultura musical.

6é EE.PP.

1. Reconèixer a primera vista estructures d'acords establits en una tonalitat.
2. Conèixer els xifrats bàsics tradicionals i les seues inversions aplicats al instrument.
3. Conèixer els acords i nomenclatures bàsiques del xifrat americà.
4. Interpretar els acords escrits amb xifrat tradicional o americà al piano.
5. Elaborar acompanyaments rítmics propis d'estils musicals diferents, tant clàssics, com del blues o dels boleros.
6. Improvisar melodies en funció de les notes d'adorn i els acords.
7. Desenvolupar oïda activa en la improvisació.
8. Dominar el transport harmònic.
9. Interpretar peces pròpies del repertori de la improvisació amb un solista o agrupació.
10. Utilitzar els mecanismes útils en la interpretació de partitures a primera vista, com la reducció harmònica o la discriminació musical.
11. Desenvolupar oïda activa en l'acompanyament d'altres instruments.
12. Interpretar obres pròpies del repertori d'acompanyant.

13. Conèixer les problemàtiques d'altres instruments, com l'afinació o l'ús de l'aire i tindre-los en compte quan s'acompanya.
14. Conèixer obres musicals d'altres instruments i enriquir la pròpia cultura musical.

Continguts

5é EE.PP.

1. Estructures harmòniques.

- a) Xifrat tradicional, la seua funció en la tonalitats, inversions i resolucions habituals.
- b) Acords bàsics
- c) Reducció de partitures
- d) Transport harmònic

2. Improvisació.

- a) Ritmes propis d'estils musicals diferents, com boleros, balades, bossanova o blues.
- b) Xifrat americà i acords propis de les partitures d'improvisació.
- c) Notes d'adorn aplicades al desenvolupament de melodies, en funció dels acords.
- d) Estructures harmòniques ordenades, com la del blues.
- e) Oïda Harmònica

3. Acompanyament.

- a) Lectura a primera vista.
- b) Reducció harmònica i discriminació de veus.
- c) Elements d'altres instruments, respiracions i afinació.
- d) Traduccions de textos de les obres vocals.
- e) Diferents tipus de so, en funció del solista.
- f) El pedal.

6é EE.PP.

1. Estructures harmòniques.

- a) Xifrat tradicional, la seua funció en la tonalitats, inversions i resolucions habituals.
- b) Xifrat americà, acords propis d'improvisació, sèptimes majors, acords semidisminuïts, acords substituïts, novenes, onzenes, tretzenes i tensions.
- c) Escales especials, escala pentatònica, escala de Blues major i menor.

2. Improvisació.

- a) Ritmes propis d'estils musicals diferents, com boleros, balades, bossanova o blues.
- b) Notes d'adorn aplicades al desenvolupament de melodies, en funció dels acords.
- c) Estructures harmòniques ordenades, segons el sistema tradicional, o d'estils com l'estructura del rock o com la del blues.
- d) Transport harmònic.

- e) Oïda Harmònica

3. Acompanyament.

- a) Lectura a primera vista.
- b) Reducció harmònica i discriminació de veus. Claus musicals, com Clau de Do en tercera línia o Clau de Do en quarta línia.
- c) Elements d'altres instruments, respiracions i afinació. Vocalitzacions dels cantants.
- d) Traduccions de textos de les obres vocals.
- e) Diferents tipus de so, en funció del solista.
- f) El pedal.

2. Distribució temporal dels continguts

5é EE.PP.

Primer trimestre	Estructures Harmòniques (70%)	a) Xifrat tradicional. Baix xifrat b) Acords bàsics: triades i sèptimes menors. Sensibles. c) Transport harmònic
	Improvisació (30%)	d) Notes de pas i bordadures en melodies. e) Estructura del Blues bàsica.
Segon trimestre	Estructures Harmòniques (60%)	a) Xifrat tradicional. Baix xifrat b) Acords bàsics: triades i sèptimes menors. Sensibles. c) Transport harmònic
	Improvisació (40%)	d) Ritme de swing e) Xifrat americà i acords de les partitures d'improvisació. f) Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. g) Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.
Tercer trimestre	Estructures Harmòniques (10%)	a) Reducció de partitures.
	Improvisació (50%)	b) Xifrat americà i acords de les partitures d'improvisació. c) Ritme de swing i bossanova. d) Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. e) Estructures harmòniques ordenades

		f) Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.
	Acompanyament (40%)	i) Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. j) Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Respiracions dels instruments de vent. k) Ús del text en obres líriques. l) Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. Doblar veus. m) Pedal com element creador d'atmosfera.

6é EE.PP.

Primer trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant i les seues inversions i resolucions. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena. C. Escala pentatònica i escala de blues major.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, del swing i del blues. E. Notes de pas i bordadures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills.
	Acompanyament	I. Lectura d'arias i cançons italianes senzilles, i lied alemà. J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. N. Pedal com element creador d'atmosfera.

Segon trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant i les seues inversions i resolucions. Acords de sèptima disminuïda i les seues inversions i resolucions. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena. Acords semidisminuïts i sextes afegides. C. Escala pentatònica i escales major i menor de blues.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, blues, rock i swing. E. Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica i modificada. Estructura del rock. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta i quarta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills i de sèptima de dominant.
	Acompanyament	I. Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Vocalitzacions dels cantants. L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. N. Pedal com element creador d'atmosfera.
Tercer trimestre	Estructures Harmòniques	A. Acords de sèptima de dominant, sèptima disminuïda i les seues inversions i resolucions. Acord de sexta napolitana. Acords substituïts. B. Notes traduïdes al sistema del jazz, acords de sèptima major i tensions de novena, onzena i tretzena. Acords semidisminuïts i de sexta afegida. C. Escala pentatònica, escales de blues major i menor.
	Improvisació	D. Ritme del bolero, blues, swing, rock i bossa.

		E. Notes de pas, bordadures i apoiatures en melodies. F. Estructures bàsiques i estructura del Blues bàsica i modificada. Estructura del rock. G. Transport d'obres senzilles a distància de quinta i quarta. H. Oïda harmònica per reconèixer acords senzills, de sèptima de dominant, disminuïda i sèptimes majors.
	Acompanyament	I. Lectura d'aries italianes i lieder senzills de Schubert. J. Reducció musical de lieder de Schubert. Reducció de quartets de corda. Lectura en altres claus. Partitures orquestals. K. Notes referència d'afinació dels instruments de vent i cordes. Tonalitats dels instruments transpositors. Respiracions dels instruments de vent. Vocalitzacions dels cantants. L. Ús del text en obres líriques. M. Sonoritat del baix ajudant al cantant. Balanç amb la veu superior. Doblar veus. N. Pedal com element creador d'atmosfera.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

Criteris

Criteris d'Avaluació	Estàndards d'Avaluació	Objectius als que estan connectats	Continguts als que estan connectats
1. Lectura a vista d'una partitura o de fragments pertanyents a partitures de distintes èpoques i estils acompanyant un solista, o participant dins d'un grup	1.Llegir correctament una partitura a primera vista. Utilitzant recursos propis de la lectura a primera vista, com la reducció o discriminació musical.	10, 11, 12, 13, 14, 15	i, j, k, l, m, n

d'instruments, com succeïx en la música de cambra.	2.Tocar correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.		
	3.Conèixer les característiques d'altres instruments diferents al piano.		
2. Transposició, improvisada, a qualsevol distància intervàl·lica, de l'acompanyament d'una obra, preferentment vocal.	4.Transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	2, 8, 9, 10, 11, 13, 15	a, b, c, d, e, g, h
	5.Improvisar acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.		
	6.Utilitzar recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.		
3. Realització del baix continu d'una obra pertanyent a l'època barroca o d'un dels seus moviments.	7.Descifrar correctament els xifrats descrits en la partitura.	1, 2, 5	a, b, d, h
	8.Elaborar acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.		
	9.Acompanyar a un solista una obra amb xifrat de baix continu.		
4. Realització pràctica de dos estructures harmòniques, una	10.Ser capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	1, 2, 5, 7	a, e, f, h

imposada i una altra de lliure invenció, que formen una frase simètrica, desenrotllant una o diverses fórmules rítmiques d'acompanyament que utilitzen harmonia compacta o dissolta.	11.Realitzar estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.		
	12.Composar una estructura harmònica i interpretar-la al piano.		
5. Realització de l'acompanyament d'una melodia de jazz o de música «lleugera» i d'una improvisació o variació sobre esta, en què només apareix la melodia i el xifrat americà, executant-se dos versions: en la primera s'inclourà el baix improvisat en l'acompanyament; i en la segona versió la part del baix serà executada per un contrabaix (en pizzicato) preferentment.	13.Reconèixer els acords del xifrat americà.	1, 3, 4, 5, 6	a, b, c, d, e, f
	14.Interpretar al piano els acords escrits en xifrat americà.		
	15.Elaborar un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.		
6. Acompanyament d'una melodia folklòrica desproveïda de guió harmònic.	16.Incorporar acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	1, 2, 5, 7	a, e, f, g, h
	17.Desenvolupar oïda musical per reconèixer acords.		

	18.Realitzar acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica.		

Instruments

Els instruments que s'utilitzen per fer l'avaluació seran:

- Les anotacions al **diari del professor**, on tindrà tota la informació referent al desenvolupament dels alumnes en les classes i la seua evolució.
- Tanmateix, es faciliten unes **rúbriques referents als estàndards d'avaluació** que serveixen per tindre un control trimestral més precís i facilitar la tasca de les qualificacions, a més d'incloure els mínims exigibles de cadascun dels estàndards d'avaluació amb la qualificació de Suficient (5), mostrades a l'Annexe I.

Procediments i Criteris de qualificació

La qualificació trimestral esdevindrà de la mitja aritmètica dels blocs treballats, cadascun amb un pes específic assignat en l'apartat "2. Distribució temporal dels continguts", utilitzant el diari del professor i les anotacions pertinents. A més, en funció del trimestre, es poden utilitzar els estàndards d'avaluació de la rúbrica facilitada en esta programació per obtindre una qualificació orientativa. Doncs, els estàndards utilitzats en cada trimestre serien:

- Primer trimestre: 6, 7, 8, 9
- Segon trimestre: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
- Tercer trimestre: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18

4. Criteris de promoció

Per considerar que l'alumne ha superat el curs i està aprovat han de coincidir les següents condicions:

- Ha aconseguit una **nota mínima de 5** segons el punt 3.3.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

En el cas que l'assignatura haja resultat suspesa, es facilita la possibilitat de recuperació, que consisteix en la realització de:

- **Una improvisació** (acompanyament i melodia) d'una peça elegida previamente d'un dels estils treballats a l'any acadèmic (improvisació sobre xifrat tradicional, xifrat americà o estructures donades) que continga alguns dels elements tals com: xifrat tradicional, baix continu, xifrat americà. **(60% de la nota)**
- **Interpretació d'un Acompanyament** d'una peça pròpia del repertori d'acompanyant, treballada previamente, com pot ser: acompanyament de peces vocals com una aria italiana, lied alemà, o concert d'altre instrument solista. **(40% de la nota)**

En l'Annex II es mostra la rúbrica pertanyent a la recuperació de l'assignatura, on es considerarà aprovada l'assignatura en cas que la **nota mitjana siga al menys de 5** d'entre tots els estàndards avaluats. El professor pot suspendre amb una nota inferior a 4 els estàndards mostrats per avaluar en cas que el considere necessari.

ANNEXES

Annex I

Estàndard/Nivell de Consecució	Excel·lent (9-10)	Notable (7-8)	Suficient/Bé (5-6)	Insuficient (1, 2, 3, 4)
1.Llegir correctament una partitura a primera vista. Utilitzant recursos propis de la lectura a primera vista, com la reducció o discriminació musical.	Sap llegir correctament una partitura a primera vista, i utilitza recursos com la reducció o la discriminació musical.	Sap llegir correctament una partitura a primera vista, i utilitza recursos com la reducció o la discriminació musical, encara que a vegades té problemes de lectura o pols.	Sap llegir d'una manera acceptable a primera vista, però té molts problemes de pols i de lectura de notes.	No sap llegir d'una manera acceptable una partitura a primera vista
2.Tocar correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.	Toca correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant.	Toca correctament amb altres instruments, acompanyant o improvisant, encara que a vegades té problemes de lectura i de mantindre el pols	Toca acceptablement amb altres instruments, acompanyant o improvisant, encara que té problemes de lectura i de mantindre el pols	No toca amb altres instruments, acompanyant o improvisant.
3.Conèixer les característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix moltes característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix prou característiques d'altres instruments diferents al piano	Coneix molt poques característiques d'altres instruments diferents al piano	No coneix les característiques d'altres instruments diferents al piano
4.Transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	Transporta correctament obres pròpies del repertori d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	Transporta prou bé obres pròpies del repertori d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.	Té molts problemes per transportar obres pròpies del repertori d'acompanyant en	No transporta obres pròpies del repertori d'acompanyant en funció de les necessitats del cantant.

			funció de les necessitats del cantant.	
5.Improvisar acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa molt bé acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa quasi correctament acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	Improvisa malament acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.	No improvisa acompanyaments establits en una tonalitat, amb acords predefinits, a una altra distinta.
6.Utilitzar recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza sempre recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza en pro ocasions recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	Utilitza molt pocs recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.	No utilitza recursos propis dels acompanyaments, com la reducció o la discriminació musical en el transport.
7.Descifrar correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.	Descifra molt poques vegades els xifrats descrits en la partitura.	No descifra correctament els xifrats descrits en la partitura.
8.Elaborar acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora molt bé acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora de manera correcta acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	Elabora malament acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.	No elabora acompanyaments propis de l'estil musical que s'interpreta a partir de la lectura dels xifrats.
9.Acompanyar a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya molt bé a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya de manera correcta a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	Acompanya malament a un solista una obra amb xifrat de baix continu.	No acompanya a un solista una obra amb xifrat de baix continu.

10.Ser capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir sempre els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir prou vegades els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	És capaç de distinguir molt poques vegades els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.	No és capaç de distinguir els acords segons com sonen, amb l'ús de l'oïda.
11.Realitzar estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza molt bé estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza correctament estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	Realitza malament estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.	No realitza estructures harmòniques establides amb un acompanyament rítmic acord a l'estil.
12.Composar una estructura harmònica i interpretar-la al piano.	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats molt satisfactoris	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats satisfactoris	Composa una estructura harmònica i la toca al piano amb resultats negatius.	No composa una estructura harmònica i no la toca al piano.
13.Reconèixer els acords del xifrat americà.	Reconeix sempre els acords del xifrat americà.	Reconeix moltes vegades els acords del xifrat americà.	Reconeix molt poques vegades els acords del xifrat americà.	No reconeix els acords del xifrat americà.
14.Interpretar al piano els acords escrits en xifrat americà.	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà de manera perfecta	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà de manera prou correcta	Interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà poques vegades bé	No interpreta al piano els acords escrits en xifrat americà.
15.Elaborar un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora molt bé un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora correctament un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	Elabora malament un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.	No elabora un acompanyament i melodia a partir de la informació que ens dona el xifrat americà.
16.Incorporar acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos	Incorpora sempre acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a	Incorpora moltes vegades acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a	Incorpora quasi mai acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a	No incorpora acompanyaments musicals propis de l'escriptura clàssica a l'ideari de recursos

improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	l'ideari de recursos improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).	improvisatoris (Baix Alberti, escales, baix Murky).
17.Desenvolupar la oïda musical per reconèixer acords.	Reconeix tots els acords amb la oïda	Reconeix prou dels acords amb la oïda	Reconeix molt pocs acords amb la oïda	No reconeix cap acord amb la oïda.
18.Realitzar acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica.	Realitza molt bé acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	Realitza quasi bé acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	Realitza prou malament acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica	No realitza acompanyaments harmònics adequats a una melodia folklòrica

Annex II

	Estàndard	Excel·lent (9-10)	Notable (7-8)	Suficient/Bé (5-6)	Insuficient (4)
Improvisació 60%	1.Interpretar correctament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta perfectament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta correctament els acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta de manera regular gran part dels acords escrits en xifrat en la partitura	Interpreta malament els acords escrits en xifrat en la partitura
	2.Elaborar un acompanyament acord a l'estil musical proposat en la peça	Elabora perfectament un acompanyament acord a l'estil musical proposat en la peça	Elabora prou convincentment un acompanyament acord a l'estil musical proposat en la peça	Elabora amb dificultats un acompanyament acord a l'estil musical proposat en la peça	Elabora malament un acompanyament acord a l'estil musical proposat en la peça

	3.Realitzar una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza perfectament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza correctament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza amb dificultats una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn	Realitza malament una melodia improvisada amb ús de notes d'adorn
Acompanyament 40%	1.Elaborar un discurs musical continu i natural	Elabora un discurs continu i natural sense problemes	Elabora un discurs continu i natural amb algún problema de lectura i algún paró de temps	Elabora un discurs musical regular, amb equivocacions, pero sempre continua	No té continuïtat en la interpretació i el discurs es inexistent
	2.Realitzar un correcte balanç sonor en funció de la part del solista	Realitza en tot moment un balanç sonor molt cuidat, tenint en consideració la part del solista	Realitza moltes vegades un balanç sonor adequat i moltes vegades té en consideració la part del solista	Realitza molt poques vegades un balanç adequat, i té en poca consideració la part del solista	No té en consideració la part del solista, per això el balanç sonor és insuficient

PROGRAMACIÓ D'ANÀLISI - CURS 2024/2025

PROGRAMACIÓ D'ANÀLISI	2
1. Objectius i continguts	2
1.1. Introducció	2
1.2. Objectius específics	2
1.3. Continguts específics	3
2. Distribució temporal dels continguts	3
2.1. Anàlisi 5è	3
2.2. Anàlisi 6è	4
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	5
3.2. Criteris d'avaluació	5
3.3. Instruments d'avaluació	6
3.4. Criteris de qualificació	7
4. Criteris de promoció	7
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	8

PROGRAMACIÓ D'ANÀLISI

1. Objectius i continguts

[El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

1.1. Introducció

El nivell tècnic i interpretatiu de l'alumne en els cursos cinquè i sisè, li permet treballar un repertori d'obres les dimensions formals, complexitat harmònica, polifònica, d'elaboració temàtica, varietat estilística i estètica, fan necessari aprofundir en el coneixement dels principals elements i procediments de el llenguatge musical i la seva relació amb les diferents tècniques compositives, per tal d'avançar cada vegada més en una comprensió d'aquestes obres que possibiliti la seva interpretació adequada. Aquest avanç pot realitzar-se a través de l'anàlisi, sense que sigui imprescindible desenvolupar la destresa en les diferents tècniques d'escriptura. Si l'alumne vol enfocar la seva formació cap a alguna branca teòrica en el grau superior, aquesta assignatura li aportarà el coneixement dels elements bàsics per poder afrontar sistemes analítics complexos, o les bases teòriques fonamentals en el cas dels futurs compositors.

L'assignatura d'anàlisi està pensada com a continuació lògica de l'assignatura d'harmonia. Gràcies a aquesta, l'alumne ja ha rebut informació bàsica sobre els elements morfològics i sintàctics de el sistema tonal. A la que ens ocupa ara, s'estudiaran elements sintàctics de major complexitat, els principals elements i procediments compositius, sense limitar-se a l'àmbit tonal, a més d'aportar una altra sèrie de factors de tipus històric, indissociables de el fet musical com a fenomen cultural.

1.2. Objectius específics

L'ensenyament de l'anàlisi en els ensenyaments professionals de música tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Conèixer els principals elements i procediments compositius de les diferents èpoques i autors, des del cant gregorià fins a l'actualitat, aprofundint en el període tonal bimodal.
2. Avançar en la comprensió de les obres mitjançant l'anàlisi dels seus elements constitutius parcials, per a poder relacionar-los amb el tot.
3. Comprendre la interrelació dels procediments compositius de les diferents èpoques, amb les estructures formals que d'ells es deriven.

4. Aprofundir en l'anàlisi de les obres mitjançant l'audició.

5. Reproduir els elements i procediments bàsics d'obres de diferents èpoques mitjançant l'ús d'instruments polifònics.

1.3. Continguts específics

Estudi a través de l'anàlisi dels diversos components del llenguatge musical (forma, melodia, ritme, transformació temàtica, enllaços harmònics, modulació, contrapunt, processos de tensió i relaxació, cadències, etc.), a partir d'obres de diferents èpoques i autors, des del cant gregorià fins a l'actualitat (incloent referències a la música no occidental).

Practica auditiva i instrumental dels elements i procediments apresos que conduïsquen a la seua interiorització.

2. Distribució temporal dels continguts

2.1. Anàlisi 5è

Els continguts a treballar durant el curs s'organitzaran de la següent manera:

Primer trimestre:

Unitat didàctica No.1. Recursos per a l'anàlisi harmònica: ampliació de la tonalitat; modulació; notes estranyes; cadències; taula de xifrats.

Unitat didàctica No.2. Eines analítiques fonamentals (I): Els fenòmens estructurals.

Unitat didàctica No.3. Eines analítiques fonamentals (II): Les unitats estructurals.

Unitat didàctica No.4. Eines analítiques fonamentals (III): Les funcions estructurals.

Segon trimestre:

Unitat didàctica No.5. El tipus formal binari (I): la forma binària; la suite de danses.

Unitat didàctica No.6. El tipus formal binari (II): la forma binària recapitulada; el minuet clàssic.

Unitat didàctica No.7. El tipus ternari (I): La forma ternària simple.

Unitat didàctica No.8. El tipus rondó (I): La forma rondó simple.

Tercer trimestre:

Unitat didàctica No.9. El motiu i el seu tractament: tècniques de desenvolupament. La imitació i el cànon: particularitats.

Unitat didàctica No.10. Procediments d'imitació: la invenció i la fuga; altres expressions del mateix principi estructural: *fugato*, *fuguetta*, doble fuga.

2.1.1. Continguts mínims Anàlisi 5è

Els continguts mínims que haurà de superar l'alumnat per poder superar l'assignatura són:

- El tipus formal binari: la forma binària simple (suite) i la binària recapitulada (minuet de sonata)
- El tipus formal ternari.
- Procediments d'imitació: la fuga.

2.2. Anàlisi 6è

Distribució trimestral de les unitats didàctiques:

Primer trimestre:

Unitat didàctica No.1. El tipus formal binari (III): la forma *allegro*-sonata: característiques estructurals bàsiques.

Unitat didàctica No.2. El tipus formal ternari (II): La forma ternària composta; el minuet amb trio en el Classicisme: característiques estructurals bàsiques.

Segon trimestre:

Unitat didàctica No.3. El tipus rondó (II): la forma *rondó-sonata* en l'època clàssica. Característiques estructurals fonamentals.

Unitat didàctica No.4. Procediments de variació: Les variacions contínues i les variacions per seccions; el Tema i Variacions en l'època de *Haydn*, *Mozart* i *Beethoven*.

Unitat didàctica No.5. La forma *allegro-sonata* en *Beethoven* i *Schubert*. Unitats formals addicionals: introducció i coda.

Tercer trimestre:

Unitat didàctica No.6. La forma sonata sense desenvolupament: atributs estructurals essencials.

Unitat didàctica No.7. El tipus formal ternari (II): la forma ternària en el romanticisme; *Intermezzo*, Masurca, Vals, etc.

2.2.1. Continguts mínims Anàlisi 6è

Els continguts mínims que haurà de superar l'alumnat per poder superar l'assignatura són:

- La forma *allegro*-sonata
- La forma rondó-sonata
- La forma sonata sense desenvolupament

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

3.2. Criteris d'avaluació

1. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics i sintàctics de menor a major complexitat, en diferents estils musicals.

Amb aquest criteri es pretén valorar el coneixement de l'alumnat dels diversos components del llenguatge musical en cada un dels estils musicals estudiats.

2. Identificar auditivament els elements i procediments que configuren la forma, de menor a major complexitat.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el progrés en la capacitat auditiva de l'alumnat i en la interiorització dels elements i procediments apresos.

3. Identificar auditivament estructures formals concretes.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a identificar la forma en què està construïda una obra, així com per comprendre l'estreta relació entre aquesta forma i els procediments harmònics utilitzats.

4. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments sintàctics i formals de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri serà possible avaluar l'habilitat de l'alumnat per reconèixer els procediments harmònics estudiats i els elements formals bàsics, el seu paper funcional i la seua comprensió des del punt de vista estilístic.

5. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments de transformació temàtica.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per reconèixer les transformacions temàtiques dels materials que intervenen en una obra i la seua relació amb el context harmònic i estilístic.

3.3. Instruments d'avaluació

El “com avaluar” ens remet a les proves, instruments, eines o procediments d'avaluació. Existeixen gran quantitat d'instruments d'avaluació, que varien des de la més tradicional prova escrita, fins l'observació directa, però cap mitjà és complet sense els altres. En tot cas, depèn enormement de la natura de l'activitat de que es tracte.

En cadascuna de les UU.DD. concrete els indicadors d'assoliment, que de manera específica serviran per valorar si s'han aconseguit els objectius didàctics plantejats per a cadascuna d'elles. Els instruments d'avaluació que utilitze per dur a terme l'avaluació són:

- 1) **Rúbriques:** consten d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, a l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats.
- 2) **Llista de control:** consisteix en una sèrie d'indicadors referits a característiques, realitzacions i activitats que requereixen que el docent indique simplement si s'ha realitzat o no una conducta, si una determinada característica apareix o no en la actuació observada, etc.
- 3) **Observació directa:** consisteix a observar directament el comportament de l'alumnat durant la realització d'una activitat. Ha de tindre un objectiu concret, perquè siguem conscients de què és el que estem buscant en l'observació; així com una recollida de dades estructurada, en base a l'objectiu perseguit.
- 4) **Autoavaluació:** el propòsit de l'autoavaluació és que l'alumnat prenga consciència del seu propi procés d'aprenentatge, i que es responsabilitze d'ell. És una forma més d'autoconeixement de si mateix i de les seues capacitats.
- 5) **Prova d'anàlisi amb partitura:** es tracta de realitzar una anàlisi tonal, estructural, funcional, etc. d'una partitura, a partir de preguntes guia que vertebran el procés.
- 6) **Prova d'anàlisi auditiva:** consisteix en respondre a una sèrie de preguntes sobre aspectes com ara, tonalitats, cadències, tipus d'unitats estructurals, textura, tipus formal, etc. a partir de l'audició d'una peça musical, sense tindre la partitura davant.

- 7) **Qüestionaris teòrics amb preguntes concretes:** poden ser de vertader o fals, per a completar frases, d'opció múltiple, de relacionar amb parella, etc.

3.4. Criteris de qualificació

Al finalitzar cada trimestre, es realitzarà una avaluació sumativa, la qual constarà d'una prova escrita d'anàlisi d'una partitura (amb l'anàlisi harmònica d'algun fragment inclosa), d'una prova auditiva (sense partitura), i d'un qüestionari breu sobre els continguts treballats en cada trimestre. El resultat d'aquestes proves, més la informació recollida al llarg del trimestre mitjançant rúbriques, llistes de control, observació directa, etc. sobre el treball setmanal de l'alumnat, configurarà la qualificació total de cada avaluació. El percentatge de cada apartat, serà el següent:

Anàlisi de partitura (amb preguntes guiades)	40%
Anàlisi harmònica	20%
Anàlisi auditiu	10%
Qüestionari teòric	5%
Actitud i treball en classe, qualitat en les activitats proposades per a casa, assistència i puntualitat, etc.	25%

Nota. *Serà necessari arribar o superar la meitat del valor dels tres primers apartats, per poder fer la mitjana amb el quart.*

4. Criteris de promoció

L'alumnat que sol·licite la promoció a 5r curs d'EE.PP., haurà de superar un exercici harmònic que incloga els següents aspectes: realització d'un baix xifrat, harmonització d'una melodia i anàlisi harmònica d'un

fragment o peça xicoteta, amb els continguts analítics que consten en aquesta programació per a 4t curs d'EE.PP. D'altra banda, si l'alumnat vol fer promoció a 6è curs, haurà de superar un exercici d'anàlisi de partitura que incloga els continguts mínims de l'assignatura d'Anàlisi 5è, esmentats en aquesta programació.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Donat el caràcter acumulatiu de l'assignatura, si un alumne obté una qualificació negativa en la primera o segona avaluació, aquestes es consideraran recuperades si la qualificació de la tercera avaluació i la nota final de curs són positives.

Si la qualificació de l'avaluació final de juny és negativa, podrà optar a la recuperació extraordinària de juliol, on farà un examen global de la matèria, amb els continguts treballats durant tot el curs.

L'alumnat d'Anàlisi que tinga pendent l'assignatura del curs anterior, rebrà una atenció específica i personalitzada que, amb caràcter de recuperació, incloga implementar les tasques destinades a la superació dels continguts corresponents, i preferentment, sempre al llarg de la primera avaluació.

PROGRAMACIÓ D'HARMONIA - CURS 2024/2025

PROGRAMACIÓ D'HARMONIA	2
1. Objectius i continguts	2
1.1. Introducció	2
1.2. Objectius específics	3
1.3. Continguts específics	4
2. Distribució temporal dels continguts	4
2.1. Harmonia 3r	4
2.2. Harmonia 4t	6
3. Avaluació. Criteris, instruments i criteris de qualificació	7
3.1. Criteris d'avaluació	7
3.2. Seqüenciació dels criteris d'avaluació per trimestres	8
3.3. Instruments d'avaluació	11
3.4. Criteris de qualificació	12
4. Criteris de promoció	13
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	13

PROGRAMACIÓ D'HARMONIA

1. Objectius i continguts

[El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

1.1. Introducció

El llenguatge musical occidental inclou una multiplicitat d'elements que, encara que diferents en allò conceptual i, per tant, divisibles analíticament, percebem en forma unitària en un context musical. L'Harmonia s'ocupa, d'una banda, i dins d'una consideració morfològica, del que es produeix en un mateix instant temporal; de l'altra, en la mesura del sintàctic, de la seua relació amb el que antecedeix i amb el que li segueix: la seua funció en el context de què forma part.

El sistema tonal, que pot ser qualificat com una de les majors i més prolífiques invencions del gènere humà, pot arribar a ser, per les conseqüències derivades de la simplificació que suposa, un fort condicionament per a l'audició pura de música no composta d'acord amb seus postulats i la seua mecànica. El coneixement de les seues peculiaritats és, en mans de qui coneix a fons totes les qüestions relatives a la seua formació i dissolució, una poderosa eina per desenvolupar una escolta intel·ligent i conscient que permeti valorar, en la seua justa mesura, tant la música composta segons els seus principis, com la que no s'ajusta a ells. Correspon a l'ensenyament de l'Harmonia subministrar el coneixement profund d'aquest sistema, així com la mecànica del funcionament dels elements que el componen.

Per ser l'Harmonia la continuació del Llenguatge Musical, és lògic que els seus aspectes teòrics més bàsics estiguen ja inclosos en els estudis d'aquesta matèria didàctica. D'altra banda, la pràctica de l'entonació i el repertori de l'instrument estudiat, així com l'assistència de l'alumne i de l'alumna a les activitats musicals pròpies del seu entorn social, l'hauran posat, sens dubte, en contacte amb una pràctica i un repertori basats en el predomini gairebé absolut de músiques compostes d'acord amb el sistema tonal, prioritari en la seua educació i en la seua formació durant aquesta etapa dels estudis musicals.

Partint d'aquest supòsit, l'ensenyament de l'Harmonia haurà d'anar pas a pas descobrint a l'alumnat el que ja sap sense saber que ho sap; actuarà de forma similar al de la Gramàtica de la pròpia llengua: no ensenyant a parlar sinó a comprendre com es parla.

En els ensenyaments professionals de música, l'ensenyament de l'Harmonia estarà centrada, bàsicament, en l'estudi d'aquest sistema tonal, però sempre considerat sota un doble prisma sincrònic-diacrònic: d'una banda, considerant que el sistema tonal posseeix unes estructures tancades en sí mateixes, i que estan estretament connectades a un estil definit; per altra banda, no s'ha de perdre de vista en l'estudi de l'Harmonia, que cada estil ocupa el seu lloc en l'esdevenir diacrònic de el llenguatge musical d'Occident, i

que en els seus elements morfològics i la seua sintaxi estan presents elements i procediments del seu propi passat i, en forma latent, de la seua pròpia evolució.

D'altra banda, el coneixement detallat i profund de sistema tonal anirà permetent, de forma progressiva, ampliar la comprensió de determinats ensenyaments, com la Història de la Música, amb què l'Harmonia haurà d'agermanar-se, amb la finalitat de buscar la desitjable complementarietat pel que fa a l'adquisició de coneixements.

Els continguts de l'assignatura responen a una ordenació lògica i progressiva dels elements i procediments posats en joc en el sistema tonal. En els conceptes corresponents a cada un dels elements estudiats, no només haurà de prestar atenció a l'aspecte mecànic de la seua ocupació (criteri sincrònic), sinó que serà necessària una valoració diacrònica en què es donen cita consideracions històriques i estilístiques. Aquesta valoració es durà a terme fonamentalment per mitjà de l'anàlisi harmònica, el qual serà matèria importantíssima a treballar durant aquest període d'estudis.

Pel que fa als procediments, cal tenir en compte que l'alumnat aprèn, al llarg d'aquests estudis, el relatiu als aspectes morfològic i sintàctic de l'Harmonia Tonal. Per tal de facilitar el seu aprenentatge i avaluar l'aprofitament per part de l'alumnat, es desenvolupen una sèrie de criteris que orienten la disciplina des d'un tractament essencialment vertical, gairebé homofònic, de la realització de l'Harmonia -amb la finalitat que els elements i procediments morfològics i sintàctics que constitueixen la seua doble dimensió siguin compresos en la seua formulació més esquemàtica-, fins a l'ocupació de tècniques d'escriptura més relacionades amb la realitat musical.

A més, s'haurà de fomentar ja des del començament de l'estudi d'aquesta matèria la pròpia capacitat creativa de l'alumnat, i no només pel que fa a la composició íntegra d'exercicis dins dels supòsits estilístics estudiats, sinó fins i tot referent a xicotetes peces lliures, vocals o instrumentals, a través de les quals desenvolupen la seua espontaneïtat creativa i aprenga gradualment a resoldre els diversos problemes (referents tant a l'Harmonia, com a la forma, la textura, els contrastos de tot tipus, etc.) que el fet musical va generant en el seu creixement.

1.2. Objectius específics

Els ensenyaments d'Harmonia dels ensenyaments professionals de música tindran com a objectius contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a. Conèixer els elements bàsics de l'harmonia tonal i les seues característiques, funcions i transformacions en els diferents contextos històrics.
- b. Utilitzar en treballs escrits els elements i procediments bàsics de l'harmonia tonal
- c. Desenvolupar l'oïda interna tant en l'anàlisi com en la realització d'exercicis escrits.

- d. Identificar a través de l'audició els acords i procediments més comuns de l'harmonia tonal.
- e. Identificar a través de l'anàlisi d'obres els acords, els procediments més comuns de l'harmonia tonal i les transformacions temàtiques.
- f. Comprendre la interrelació dels processos harmònics amb la forma musical.
- g. Aprendre a valorar la qualitat de la música.

1.3. Continguts específics

Els elements i procediments que es treballaran al llarg dels dos cursos d'Harmonia, són:

L'acord. Consonància i dissonància. Estat fonamental i inversions dels acords triades i de setena sobre tots els graus de l'escala i dels acords de novena de dominant. Enllaç d'acords. Tonalitat i funcions tonals. El ritme harmònic. Cadències perfecta, imperfecta, plagal, trencada. Processos cadencials. Modulació: diatònica, cromàtica i enharmònica; canvis de to i mode; tonalitzacions; acords préstec. Seqüències unitonals i modulants. Sèries de sextes i de setenes. Elements i procediments d'origen modal presents en el sistema tonal.

Utilització dels factors i procediments anteriors en la realització de treballs escrits.

Pràctica auditiva i instrumental que conduïska a la interiorització dels elements i procediments apresos.

Anàlisi d'obres per a relacionar els dits elements i procediments, així com les transformacions temàtiques dels materials utilitzats amb el seu context estilístic i la forma musical.

2. Distribució temporal dels continguts

2.1. Harmonia 3r

Primer trimestre:

- Materials musicals bàsics: intervals i escales.
- Tonalitat i funcions tonals.
- Consonància i dissonància.
- Moviments melòdics i harmònics.
- Escripura harmònica a quatre parts.
- Estat fonamental dels acords tríades. Enllaç d'acords amb i sense notes comunes.
- Harmonització de baixos amb acords fonamentals.

- Exercicis auditius per a la identificació dels elements harmònics estudiats.
- Anàlisi harmònica de fragments musicals amb els continguts treballats.
- Exercicis de classificació d'acords.

Segon trimestre:

- L'harmonització de tiples.
- L'acord de 5ª disminuïda sobre el VII.
- Primera inversió dels acords tríades, o acords de sexta. El doble i triple xifrat. La sèrie de sextes.
- Cadències: autèntica, plagal, semicadència i trencada.
- Seqüències unisonals. El cercle de quintes.
- Realització de baixos xifrats, i harmonització de tiples amb els acords estudiats.
- Exercicis auditius per a la identificació dels elements harmònics estudiats.
- Anàlisi harmònica de fragments musicals amb els continguts treballats.
- Exercicis de classificació d'acords.

Tercer trimestre:

- Segona inversió dels acords tríades: quarta i sexta cadencial, auxiliar, d'unió, i arpegiada.
- Notes estranyes a l'harmonia (a nivell analític): nota de pas, brodadura, escapada, anticipació, *appoggiatura* i retard.
- Canvis en les disposició dels acords: canvis d'estat i de posició.
- Introducció a l'acord de sèptima de dominant (a nivell analític).
- Introducció a la modulació (a nivell analític).
- Realització de baixos xifrats i harmonització de tiples, amb els continguts estudiats fins al moment.
- Anàlisi harmònica de fragments o xicotetes obres adequades al nivell adquirit.
- Exercicis auditius per a la identificació dels elements harmònics estudiats.
- Exercicis de classificació d'acords.

2.1.1. Continguts mínims Harmonia 3r

Els continguts mínims que haurà de superar l'alumnat d'Harmonia 3r seran:

- Enllaç d'acords tríades fonamentals i invertits, en exercicis de baix xifrat i harmonització de tiples unisonals. Exercicis d'anàlisi harmònica per identificar i xifrar els acords tríades, les cadències i les notes estranyes.

2.2. Harmonia 4t

Primer trimestre:

- L'acord de sèptima de dominant.
- L'acord de sèptima sobre la sensible dels dos modes.
- Acords de sèptima sense funció de dominant (sèptima diatònica).
- Continuació en l'estudi de les notes d'adorn.
- Baixos xifrats i harmonització de melodies amb els continguts assolits.
- Exercicis de baix sense xifrar amb els continguts harmònics treballats.
- Anàlisi de fragments musicals o xicotetes peces amb els elements harmònics estudiats.
- Exercicis auditius sobre els aspectes harmònics estudiats.
- Exercicis de classificació d'acords.

Segon trimestre:

- Les dominants secundàries.
- La modulació; modulació diatònica i cromàtica.
- Sèries d'acords de sèptima.
- Seqüències modulants.
- Els acords préstec.
- Baixos xifrats i harmonització de melodies amb els continguts assolits.
- Exercicis de baix sense xifrar amb els continguts harmònics treballats.
- Exercicis auditius relatius als elements treballats.
- Anàlisi de fragments musicals o xicotetes peces que continguin els elements estudiats fins al moment.
- Exercicis de classificació d'acords.

Tercer trimestre:

- Acords de sexta augmentada: italiana, francesa i alemanya.
- La modulació enharmònica (a nivell analític).
- La sexta napolitana (a nivell analític).
- Nota pedal (a nivell analític).
- L'acord *appoggiatura*, o de dominant sobre tònica (a nivell analític).
- Novenes, onzenes i tretzenes (a nivell analític).
- Baixos xifrats i harmonització de melodies amb els continguts assolits.
- Exercicis de baix sense xifrar amb els continguts harmònics treballats.

- Exercicis auditiu adequats al nivell assolit.
- Anàlisi de fragments musicals o peces que continguin qualsevol dels elements harmònics estudiats.
- Exercicis de classificació d'acords.

2.2.2. Continguts mínims Harmonia 4t

Els continguts mínims que haurà de superar l'alumnat d'Harmonia 4t seran:

- a) Enllaç d'acords triades i quatriades fonamentals i invertits, en exercicis de baix xifrat i harmonització de baixos i tiples, modulants.
- b) Exercicis d'anàlisi harmònica per identificar i xifrar els acords estudiats, posant especial atenció a les dominants secundàries, els acords préstec, la sexta napolitana i els acords de sexta augmentada; les cadències i les notes estranyes.

3. Avaluació. Criteris, instruments i criteris de qualificació

3.1. Criteris d'avaluació

1. Realitzar exercicis a partir d'un baix xifrat donat.

Amb aquest criteri d'avaluació es tracta de comprovar el domini de l'alumnat pel que fa a la mecànica d'encadenament d'acords i la seua aplicació a una realització cuidada i interessant des del punt de vista musical.

2. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de tiples donats.

Amb aquest criteri s'avaluarà la capacitat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics per mitjà d'una realització acurada i interessant, amb especial atenció a la veu del baix.

3. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de baixos sense xifrar donats.

Aquest criteri permet avaluar la capacitat de l'alumnat per a emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics, així com la seua habilitat per a la consecució d'una realització correcta i interessant des del punt de vista musical, amb especial atenció a la veu de soprano.

4. Compondre exercicis breus a partir d'un esquema harmònic donat o propi.

Aquest criteri d'avaluació permetrà valorar la capacitat de l'alumnat per crear íntegrament petites peces musicals a partir de les indicacions harmòniques esquemàtiques o dels procediments que se li proposen, així com la seua habilitat per a aconseguir una realització lògica, cuidada i interessant, amb especial atenció a les veus extremes.

5. Identificar auditivament els principals elements morfològics de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri es podrà avaluar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat a través de la identificació dels diversos tipus d'acords estudiats, en estat fonamental i en les seues inversions.

6. Identificar auditivament els principals procediments sintàctics de l'harmonia tonal.

Aquest criteri d'avaluació permetrà valorar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat en el reconeixement del paper funcional jugat pels diferents acords dins dels elements formals bàsics (cadències, progressions, etc.).

7. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics de l'harmonia tonal.

Amb aquest criteri es podrà valorar l'habilitat de l'alumnat en el reconeixement dels acords estudiats i la seua comprensió des del punt de vista estilístic.

8. Identificar auditivament diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per a detectar per mitjà de l'audició els possibles defectes que puguen aparèixer en un fragment de música, així com la seua capacitat per proposar alternatives adequades.

9. Identificar mitjançant l'anàlisi diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions.

Aquest criteri permetrà valorar l'habilitat de l'alumnat per a detectar, per mitjà de l'anàlisi, els possibles defectes que puguen aparèixer en un fragment de música, així com la seua capacitat per proposar solucions adequades.

3.2. Seqüenciació dels criteris d'avaluació per trimestres

Per tal de qualificar adequadament el progrés dels alumnes en l'assimilació dels continguts de l'assignatura i en la seua distribució i seqüenciació en tres avaluacions per curs, s'avaluarà l'alumnat atenent a la seua capacitat per:

Harmonia 3r

Primera avaluació:

- a) Formar, conèixer l'estat i classificar acords tríades en diferents tonalitats i a partir de diferents notes fonamentals.
- b) Escriure acords tríades en diferents disposicions i posicions melòdiques, duplicant la fonamental de l'acord.

- c) Enllaçar acords tríades en estat fonamental, entre acords amb notes comunes i sense notes comunes, a partir d'un baix donat.
- d) Conèixer i apreciar els moviments de les veus, melòdics i harmònics adequats.
- e) Xifrar un fragment musical determinat, amb utilització del xifrat intervàlic i de graus.
- f) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords tríades.
- g) Identificar auditivament progressions de dos acords en estat fonamental.

Segona avaluació:

- a) Enllaçar acords tríades amb duplicació de la fonamental i duplicació de la tercera de l'acord: formar i enllaçar l'acord de 5a de sensible.
- b) Harmonitzar una melodia, amb utilització de les funcions tonals principals.
- c) Formar i disposar les acords tríades en primera inversió. Enllaçar acords tríades en estat fonamental i en primera inversió mitjançant la realització d'un baix xifrat.
- d) Enllaçar acords tríades amb duplicació de la fonamental i duplicació de la tercera de l'acord: formar i enllaçar l'acord de 5a de sensible.
- e) Conèixer i identificar les cadències i les notes d'adorn (a nivell analític).
- f) Obtenir una melodia en la veu de soprano a partir del doble i triple xifrat amb acords de sisena, a partir d'un baix donat xifrat i sense xifrar, completant la realització amb les veus internes.
- g) Obtenir una adequada harmonització a 4 veus d'una melodia proposta, amb utilització d'acords tríades en estat fonamental i primera inversió.
- h) Xifrar un fragment musical determinat dels acords en estat fonamental i la seua primera inversió. Cadències i notes d'adorn.
- i) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords tríades i les seues inversions.
- j) Identificar auditivament progressions de quatre acords en estat fonamental i inversions.

Tercera avaluació:

- a) Formar i disposar les acords tríades en segona inversió. Enllaçar acords tríades en estat fonamental, primera i segona inversions mitjançant la realització d'un baix xifrat.
- b) Distingir els diferents tipus d'acords de quarta i sisena en un fragment musical proposat.
- c) Formar, conèixer l'estat i enllaçar l'acord de setena de dominant, en estat fonamental i d'inversió. Conèixer el xifrat intervals de l'acord de setena de dominant.
- d) Obtenir una adequada melodia en la veu de soprano des d'un baix donat xifrat i sense xifrar, amb utilització d'acords tríades en estat fonamental i en primera i segona inversions, completant la realització de les veus internes.
- e) Obtenir una adequada harmonització a 4 veus d'una melodia proposta, amb utilització d'acords tríades en estat fonamental, primera i segona inversions.

- f) Xifrar un fragment musical determinat, amb utilització de el xifrat intervàlic i de graus dels acords tríades i quatríades. Classificar les cadències i les notes d'adorn.
- g) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords tríades fonamentals i invertits, així com l'acord de 7a de dominant.
- h) Identificar auditivament progressions de quatre acords tríades en estat fonamental i invertits, i amb l'acord de 7a de dominant.

Harmonia 4t

Primera avaluació:

- a) Formar, conèixer l'estat i classificar acords quatríades (espècies d'acords de sèptima) en diferents tonalitats i a partir de diferents notes fonamentals.
- b) Formar, conèixer l'estat i enllaçar l'acord de sèptima de dominant, en estat fonamental i inversions. Conèixer el xifrat intervàlic i de graus de l'acord de sèptima de dominant.
- c) Realitzar a 4 veus un exercici d'harmonia, unitonal, a partir d'un baix xifrat i sense xifrar, amb utilització d'acords tríades i de sèptima de dominant.
- d) Obtenir una adequada harmonització a 4 veus d'una melodia proposta, amb utilització d'acords tríades i de sèptima de dominant.
- e) Distingir en un fragment musical proposat les notes d'adorn.
- f) Xifrar un fragment musical determinat, amb utilització del xifrat intervàlic i de graus dels acords tríades i de sèptima de dominant.
- g) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords quatríades.
- h) Identificar auditivament progressions d'acords en estat fonamental i invertits, tríades i quatríades.

Segona avaluació:

- a) Formar, conèixer l'estat i enllaçar l'acord de setena disminuïda i de sensible, en estat fonamental i d'inversió. Conèixer el xifrat intervàlic i de graus de l'acord de setena disminuïda i setena de sensible.
- b) Conèixer i identificar les modulacions diatòniques i cromàtiques.
- c) Conèixer i identificar la modulació enharmònica i la sèrie d'acords de setena (unitonals i modulants).
- d) Realitzar a 4 veus un exercici d'harmonia, unitonal o modulant, a partir d'un baix xifrat o sense xifrar, amb utilització d'acords tríades, de setena de dominant, sèptima disminuïda i setena de sensible.
- e) Obtenir una adequada harmonització a 4 veus d'una melodia proposta, amb utilització d'acords tríades, de setena de dominant, sèptima disminuïda i setena de sensible.

- f) Xifrar un fragment modulant indicant el xifrat intervàlic i de graus, així com el tipus de modulació que es produeix (diatònica, cromàtica o enharmònica). Indicar les notes d'adorn i les cadències.
- g) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords estudiats fins al moment.
- h) Identificar auditivament diferents progressions de vuit compassos.

Tercera avaluació:

- a) Formar, conèixer i enllaçar l'acord de 6a Napolitana.
- b) Formar, conèixer i enllaçar els acords de 6ª Augmentada.
- c) Realitzar a 4 veus un exercici d'harmonia a partir d'un baix xifrat o sense xifrar, modulant, amb utilització d'acords tríades, acords de setena diatònics i de setena de dominant, sèptima disminuïda i setena de sensible.
- d) Obtenir una adequada harmonització a 4 veus d'una melodia proposta, amb utilització d'acords tríades, de setena de dominant, sèptima disminuïda i setena de sensible.
- e) Xifrar un fragment modulant indicant el xifrat intervàlic i de graus, així com el tipus de modulació que es produeix (diatònica, cromàtica o enharmònica).
- f) Identificar auditivament els diferents tipus d'acords estudiats fins al moment.
- g) Identificar auditivament diferents progressions de vuit compassos.

3.3. Instruments d'avaluació

El "com avaluar" ens remet a les proves, instruments, eines o procediments d'avaluació. Existeixen gran quantitat d'instruments d'avaluació, que varien des de la més tradicional prova escrita, fins l'observació directa, però cap mitjà és complet sense els altres. En tot cas, depèn enormement de la natura de l'activitat de que es tracte.

En cadascuna de les UU.DD. concrete els indicadors d'assoliment, que de manera específica serviran per valorar si s'han aconseguit els objectius didàctics plantejats per a cadascuna d'elles.

Els instruments d'avaluació que utilitze per dur a terme l'avaluació són:

- 1) **Rúbriques:** consten d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, a l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats.
- 2) **Llista de control:** consisteix en una sèrie d'indicadors referits a característiques, realitzacions i activitats que requereixen que el docent indique simplement si s'ha realitzat o no una conducta, si una determinada característica apareix o no en la actuació observada, etc.
- 3) **Observació directa:** consisteix a observar directament el comportament de l'alumnat durant la realització d'una activitat. Ha de tindre un objectiu concret, perquè siguem conscients de què és el que

estem buscant en l'observació; així com una recollida de dades estructurada, en base a l'objectiu perseguit.

- 4) **Autoavaluació:** el propòsit de l'autoavaluació és que l'alumnat prenga consciència del seu propi procés d'aprenentatge, i que es responsabilitze d'ell. És una forma més d'autoconeixement de si mateix i de les seues capacitats.
- 5) **Exercicis d'harmonització:** consisteixen en realitzar una harmonització tant de melodies i de baixos donats, com crear totes les parts a partir d'un esquema harmònic.
- 6) **Prova d'anàlisi harmònica:** es tracta de realitzar una anàlisi harmònica atenent als aspectes de tonalitat, modulacions, xifrats, cadències i notes estranyes a l'harmonia.
- 7) **Prova d'anàlisi auditiva:** consisteix en respondre a una sèrie de preguntes sobre aspectes harmònics com ara, tipus d'acords, tipus de cadències, progressions, inversions, etc... a partir de l'audició d'un fragment o d'una peça musical, sense tindre la partitura davant.
- 8) **Qüestionaris teòrics amb preguntes concretes:** poden ser de vertader o fals, per a completar frases, d'opció múltiple, de relacionar amb parella, etc.

3.4. Criteris de qualificació

Al finalitzar cada trimestre, es realitzarà una avaluació sumativa, la qual constarà d'un exercici de realització harmònica (baix xifrat, baix sense xifrar i tiple), d'un exercici d'anàlisi harmònica, i d'un exercici auditiu. El resultat d'aquestes proves, més la informació recollida al llarg del trimestre mitjançant rúbriques, llistes de control, observació directa, etc. sobre el treball setmanal de l'alumnat, configurarà la *qualificació total* de cada avaluació. El percentatge de cada apartat serà la següent:

Exercici de realització harmònica	40%
Exercici d'anàlisi harmònica	25%
Exercici auditiu	10%
Actitud i treball en classe, qualitat en les activitats proposades per a casa, assistència i puntualitat, etc.	25%

Nota. *Serà necessari arribar o superar el 50% del valor dels tres primers apartats, per poder fer la mitjana amb el quart.*

4. Criteris de promoció

L'alumnat que sol·licite la promoció a 4r curs d'EE.PP., pel que fa a la matèria d'Harmonia, haurà de superar un exercici que incloga els següents aspectes: realització d'un baix xifrat, harmonització d'una melodia i anàlisi harmònica d'un fragment o peça xicoteta, amb els continguts harmònics que consten en aquesta programació per a 3r curs d'EE.PP.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Donat el caràcter acumulatiu de l'assignatura, si un alumne obté una qualificació negativa en la primera o segona avaluació, aquestes es consideraran recuperades si la qualificació de la tercera avaluació i la nota final de curs són positives.

Si la qualificació de l'avaluació final de juny és negativa, podrà optar a la recuperació extraordinària de juliol, on farà un examen global de la matèria, amb els continguts treballats durant tot el curs.

L'alumnat d'Harmonia 4t que tinga pendent l'assignatura del curs anterior, rebrà una atenció específica i personalitzada que, amb caràcter de recuperació, incloga implementar les tasques destinades a la superació dels continguts corresponents, i preferentment, sempre al llarg de la primera avaluació.

PROGRAMACIÓ D'HISTÒRIA DE LA MÚSICA

1.OBJECTIUS I CONTINGUTS:	2
1.1 OBJECTIUS	2
1.2 CONTINGUTS	3
1.3 BLOCS CONTINGUTS ESPECÍFICS H ^a DE LA MÚSICA 5É:	4
1.4 BLOCS CONTINGUTS ESPECÍFICS H ^a DE LA MÚSICA 6É:	4
1.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL CONTINGUTS	6
2. CRITERIS D'AVALUACIÓ I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ.	8
2.1 INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ RELACIONATS AMB ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ	9
2.2 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	11
2.3 ALUMNES SEGON DE BATXILLER:	12
2.4 CRITERIS DE PROMOCIÓ:	12
2.5 ACTIVITATS RECUPERACIÓ ASSIGNATURES PENDENTS:	12
2.6 ALUMNES MATRICULATS EN 6É CURS AMB HISTÒRIA DE LA MÚSICA 5É PENDENT:	13
3. PROPOSTES PER A PROVES D'ACCÉS I D'APTITUD:	13

1.OBJECTIUS I CONTINGUTS:

1.1 OBJECTIUS

OBJECTIUS DECRET 158/2007	OBJECTIUS ESPECÍFICS.	RELACIÓ CONTINGUTS ESPECÍFICS.
1- Conèixer la música en les diferents èpoques, des dels seus orígens fins a l'actualitat, a través dels diferents autors de cada moment històric.	- Identificar i analitzar les característiques i gèneres de la música i la dansa des de l'Edat Mitjana fins els nostres dies.	TOTS
2- Reconèixer, a través de l'audició, els diferents corrents estètics i artístiques, fins a l'actualitat, i situar les obres musicals d'aquests períodes en un context cronològic.	- Discriminar característiques musicals, estils i organologia musical des de l'Edat Mitjana fins els nostres dies, mitjançant l'audició i el visionat de fragments musicals.	TOTS
3- Fer ús de la interdisciplinarietat com mig necessari per a l'estudi històric de la música des dels seus orígens fins a l'actualitat (anàlisi, harmonia, estètica, llenguatge, etc.).	- Conèixer i identificar els elements del llenguatge musical al llarg de la Història de la música i la seua evolució.	TOTS
4- Relacionar la música amb els conceptes estètics de cada època fins a l'actualitat i amb les altres manifestacions artístiques del moment.	- Analitzar i relacionar el paper de la música i dansa des de l'Edat Mitjana fins els nostres dies amb el context de l'època.	TOTS
5- Valorar la importància de la música en el desenvolupament cultural de l'ésser humà i de la societat des de la Prehistòria fins a l'actualitat.	- Valorar la música i dansa com expressions artístiques i la seua relació i importància amb el context de l'època.	TOTS
6- Conèixer i valorar la música popular de la seua Comunitat.	- Realitzar treballs de recerca en relació a música de la Comunitat Valenciana.	Bloc 1.5,Bloc 2.6.

7- Saber reflexionar de manera oral i escrita sobre aspectes musicals, obres, textos, relacionats amb la matèria.	- Participar de forma activa a les activitats proposades pel professor.	TOTS

1.2 CONTINGUTS

CONTINGUTS GENERALS DECRET	CONTINGUTS ESPECÍFICS.	COMPETÈNCIES
1-L'home i el so.	Bloc 1.5	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
2- La música com a fet cultural.	TOTS	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
3-La música en la cultura occidental: períodes, gèneres, estils i compositors.	Bloc.2.5,3.5,4.5.Bloc 1.6,2.6,3.6.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
4- Situació de l'obra musical en el seu context social, econòmic, ideològic i artístic.	Bloc.2.5,3.5,4.5.Bloc 1.6,2.6,3.6.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
5- Les fonts d'informació històrica i la seua utilització.	TOTS	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
- 6- Introducció a la música de les cultures no occidentals.	Bloc 1.5	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
7- Valoració històrica del folklore.	TOTS	

1.3 BLOCS CONTINGUTS ESPECÍFICS Hª DE LA MÚSICA 5É:

BLOC 1.5 INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS A LA MÚSICA OCCIDENTAL:

- 1- La música en la prehistòria.
- 2- Música en les cultures no occidentals: Egipte, Mesopotàmia, l'Índia, Xina i Música Hebrea.
- 3- La música en l'antiguitat clàssica. Grècia i Roma

BLOC 2.5: MÚSICA RELIGIOSA I PROFANA EN OCCIDENT:

- 4- La música Monòdica en l'Edat Mitjana: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
- 5- La música en l'Edat mitjana: sorgiment de la polifonia. Ars antiqua, Nova i Subtilior. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
- 6- La Música vocal i instrumental al Renaixement: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.

BLOC 3.5: MÚSICA BARROCA I ÒPERA:

- 7- La música en el XVII: característiques generals. Sorgiment de l'òpera. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
- 8- Formes vocals no escèniques en el barroc: cantata, passió i oratori.
- 9- Evolució dels formes instrumentals en el barroc: concerto grosso, fuga, toccata, formes derivades de la dansa, etc. J.S.Bach, Vivaldi.
- 10- El Barroc tardà i estils preclàssics. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. Espanya al S.XVIII.

1.4 BLOCS CONTINGUTS ESPECÍFICS Hª DE LA MÚSICA 6É:

BLOC 1.6: LA MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XVIII-XIX

1. Els estils preclàssics: Galant i Sentimental-sturm und drang. La música espanyola en el XVIII. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
2. El classicisme vienès: Haydn i Mozart. Context, Períodes, Característiques i Obres representatives.
3. L'òpera clàssica: l'òpera de Mozart: la Clemenza de Tito(seriosa),Don giovanni(buffa), La flauta màgica(singspiel)
4. Beethoven: transició cap a un nou estil. Característiques.
5. La Música instrumental al Romanticisme: Virtuosisme. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.

BLOC 2.6: MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XIX-XX

6. Nacionalisme Musical i òpera al XIX. Característiques, Autors i Obres..
7. Nous corrents a França en la segona meitat del XIX: Franck, D'indy, Saint Saens, Fauré. Impressionisme: Debussy. Ravel
8. Post romanticisme: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
9. La música en la primera meitat del XX: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.

BLOC 3.6 MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XX FINS ALS NOSTRES DIES.

10. La música en la segona meitat del xx: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.
11. El jazz: orígens, característiques i estils.
12. El Rock: orígens, característiques i estils
13. Música folklòrica valenciana: cant d'*estil, xàquera, agrupacions instrumentals i vocals. Les bandes de música.

1.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL CONTINGUTS

HISTÒRIA DE LA MÚSICA 5É

PRIMER TRIMESTRE	SEGON TRIMESTRE	TERCER TRIMESTRE
BLOC 1.5 INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS A LA MÚSICA OCCIDENTAL: 1- La música en la prehistòria. 2- Música en les cultures no occidentals: Egipte, Mesopotàmia, l'Índia, Xina i Música Hebrea. 3- La música en l'antiguitat clàssica. Grècia i Roma	BLOC 2.5 MÚSICA RELIGIOSA I PROFANA EN OCCIDENT: 5- La música en l'Edat mitjana: sorgiment de la polifonia. Ars antiqua, Nova i Subtilior. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. 6- La Música vocal i instrumental al Renaixement: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.	BLOC 4.5: MÚSICA BARROCA I ÒPERA: 8- Formes vocals no escèniques en el barroc: cantata, passió i oratori. 9- Evolució dels formes instrumentals en el barroc: concerto grosso, fuga, toccata, formes derivades de la dansa, etc. J.S.Bach, Vivaldi. 10- El Barroc tardà i estils preclàssics. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. Espanya al S.XVIII.
BLOC 2.5: MÚSICA RELIGIOSA I PROFANA EN OCCIDENT: 4- La música Monòdica en l'Edat Mitjana: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.	BLOC 3.5: MÚSICA BARROCA I ÒPERA: 7- La música en el XVII: característiques generals. Sorgiment de l'òpera. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.	

HISTÒRIA DE LA MÚSICA 6É

PRIMER TRIMESTRE	SEGON TRIMESTRE	TERCER TRIMESTRE
BLOC 1.6: LA MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XVIII-XIX 1. Els estils preclàssics: Galant i Sentimental-sturm und drang. La música espanyola en el XVIII. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. 2. El classicisme vienès: Haydn i Mozart. Context, Períodes, Característiques i Obres representatives. 3. L'òpera clàssica: l'òpera de Mozart: la Clemenza de Tito(seria),Don giovanni(buffa), La flauta màgica(singspiel) 4. Beethoven: transició cap a un nou estil. Característiques. 5. La Música instrumental al Romanticisme: Virtuosisme. Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.	BLOC 2.6: MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XIX-XX 6. Nacionalisme Musical i òpera al XIX. Característiques, Autors i Obres.. 7. Nous corrents a França en la segona meitat del XIX: Franck, D'indy, Saint Saens, Fauré. Impressionisme: Debussy. Ravel 8. Post romanticisme: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. 9. La música en la primera meitat del XX: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives.	BLOC 3.6 MÚSICA OCCIDENTAL AL S.XX FINS ALS NOSTRES DIES. 10. La música en la segona meitat del xx: Context, Períodes, Característiques, Autors i Obres representatives. 11. El jazz: orígens, característiques i estils. 12. El Rock: orígens, característiques i estils 13. Música folklòrica valenciana: cant d'estil, xàquera, agrupacions instrumentals i vocals. Les bandes de música.

2. CRITERIS D'AVALUACIÓ I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ.

Segons la normativa vigent l'avaluació té un caràcter continu, formatiu i diferenciat. El professor serà qui decidirà si l'alumne ha aconseguit els objectius i les competències plantejades inicialment.

A més el Decret 87/2015 fa referència a l'ús de les rúbriques com un instrument important de cara l'avaluació. Aquestes rúbriques les tenim molt presents en aquesta programació: rúbriques per a comentaris de text/audicions, rúbriques exposicions orals, rúbriques per a treballs grupals, d'autoavaluació de l'alumne i de la pràctica docent.

Les proves trimestrals, qüestionaris, jocs, estan enfocats a avaluar continguts conceptuals. A la nostra avaluació prendrem com a referència per avaluar, els procediments, conceptes i actituds, però li dedicarem més importància, com queda reflectit als criteris de qualificació, a la realització/consecució dels procediments i l'adquisició de les competències bàsiques.

1. Identificar a través de l'audició/visionat les característiques de la música i la dansa des de l'Edat Mitjana fins els nostres dies.
2. Justificar a través l'audició/visionat la pertinença a un estil i la relació amb altres manifestacions artístiques.
3. Realitzar comentaris crític i estètic de forma oral i escrita, amb un vocabulari correcte, a partir d'un text, imatge, audició.
4. Conèixer el paper de la música i la dansa al llarg de la Història.
5. Realitzar projectes de recerca relacionats amb la música i dansa amb l'ús de recursos TIC.
6. Conèixer els estereotips associats a la música i la dansa al llarg de la
7. Valorar i conèixer el paper de la dona a la H^a de la música i la dansa.
8. Participar de forma activa i col·laborativa a les activitats proposades pel professor.

2.1 INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ RELACIONATS AMB ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ

CRITERIS AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
Identificar a través de l'audició/visionat les característiques de la música i la dansa des de l'Edat Mitjana fins els nostres dies.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu • treball individual. • quadern aula. • qüestionaris • rúbriques.
Justificar a través l'audició/visionat la pertinença a un estil i la relació amb altres manifestacions artístiques.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris • rúbriques.
Realitzar comentaris crític i estètic de forma oral i escrita, amb un vocabulari correcte, a partir d'un text, imatge, audició.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris • rúbriques.
Conèixer el paper de la música i la dansa al llarg de la Història.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris

	• rúbriques.
Realitzar projectes de recerca relacionats amb la música i dansa amb l'ús de recursos TIC.	• Treball anual • Lectura llibre bandes de Música. • treball cooperatiu. • treball individual.. • Qüestionaris • rúbriques.
Conèixer els estereotips associats a la música i la dansa al llarg de la Història.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris • rúbriques.
Valorar i conèixer el paper de la dona a la H ^a de la música i la dansa.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris • rúbriques.
Participar de forma activa i col·laborativa a les activitats proposades pel professor.	• proves orals i escrites • treball cooperatiu. • treball individual. • quadern aula. • Qüestionaris • rúbriques.

2.2 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Ítems	%	Descripció	Notes
CONCEPTES	50	• Proves escrites Trimestrals. • Qüestionaris síntesis. • Kahoot, Jocs de síntesi.	5
PROCEDIMENTS	40	• Treballs individuals i en grup. • Exercicis quadern de l'alumne. • Exercicis quadern didàctic. • Projectes: Paper de la música i músics. Música i suggestió. • Àudio-guies.	4
ACTITUDS	10	• Participació activa a l'aula. • Respecte terminis d'entrega i finalització dels treballs/projecte • Motivació. • Respecte.	1
TOTALS	100		10

2.3 ALUMNES SEGON DE BATXILLER:

L'alumnat que cursen simultàniament segon de batxiller i els estudis professionals de música, s'examinarà al mes de Maig. Per als alumnes que No cursen 6é dels ensenyaments professionals de música se'ls adaptarà els continguts i objectius, juntament amb les activitats a realitzar per a la seua bona consecució.

Es realitzaran tutories, activitats i treballs perquè la consecució dels objectius del curs queden consolidats.

2.4 CRITERIS DE PROMOCIÓ:

Per tal de promocionar al següent curs, l'alumne ha d'aconseguir en l'avaluació final una nota superior o igual a 5 punts.

Mínims exigibles	QUALIFICACIÓ.	Criteris de qualificació.
Aconseguir una mitjana, a les proves escrites trimestrals, d'un 4.	20%	Procediments.
Assistir i participar de forma activa en les activitats d'aula.	5%	Actitud, procediments i actitud
Entregar 1 comentari d'audició, text o discriminació auditiva i visual cada trimestre.	10%	Conceptes i procediments.
Realitzar el 50% de les activitats proposades pel professor.	10%	Procediments, Actitud i conceptes.
Mostra actitud positiva i de respecte a l'aula.	5%	Actitud

2.5 ACTIVITATS RECUPERACIÓ ASSIGNATURES PENDENTS:

Aquells alumnes que No superen l'avaluació trimestral recuperaran l'avaluació trimestral:

- recuperació interna del parcial no superat, previ acord entre alumnes i professorat.
- Aquesta es realitzarà abans de l'avaluació ordinària posterior i tindrà com a nota màxima un 5.
- Realització de les tasques No realitzades d'acord amb els criteris mínims establerts en aquesta programació.

2.6 ALUMNES MATRICULATS EN 6É CURS AMB HISTÒRIA DE LA MÚSICA 5É PENDENT:

- L'alumne es matricularà de forma ordinària a l'assignatura i realitzarà la docència amb les mateixes condicions que els alumnes matriculats en primer any en aquesta assignatura. Tant els objectius, criteris d'avaluació, continguts, etc. seran els mateixos que l'alumnat de 5é.
- Es realitzaran les mateixes tasques i proves que l'alumnat de primer any, durant els dos primers trimestres.
- Per tal de recuperar l'assignatura tindrà que haver superat els dos primers trimestres amb una nota igual o superior a 5.
- El 3r trimestre realitzarà un treball de recerca sobre els continguts establerts per aquest.
- Els criteris d'avaluació, qualificació i mínims seran els que estableix aquesta programació per a l'alumnat de 5é curs.

3. PROPOSTES PER A PROVES D'ACCÉS I D'APTITUD:

APTITUD	ACCÉS Article 10 del DECRET 158/2007, de 21 de setembre
Avaluació inicial	1- Desenvolupament d'un tema del currículum o part d'ell, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Història de la música
Introducció a l'audició musical	2- Exercici d'audició comentada.
Qüestionari i Kahoot.	Proposta: elaboració d'un tema o part d'ell, de 3 triats a l'atzar per l'alumne.
	Audició guiada i comentari estilístic.
	Qüestionari de 10 preguntes dels que l'alumne escollirà 5.

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Competències, Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	8
Avaluació	
Criteris	12
Instruments	13
Procediments	13
Criteris de qualificació i rúbrica d'avaluació	14
4. Criteris de promoció	20
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	20
Activitats de recuperació	
6. Activitats complementàries i extraescolars	20
7. Llistat orientatiu d'estudis i obres EE.	21

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA

Els ensenyaments elementals de música tenen com a finalitat proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la seva qualificació en el nivell competencial propi d'aquests ensenyaments.

La finalitat dels ensenyaments elementals de música s'ordena en tres funcions bàsiques: formativa, orientadora i preparatòria per als ensenyaments professionals de música.

Els ensenyaments elementals de música, tindran una estructura de quatre cursos de durada.

1. Objectius i continguts

Objectius

Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i mitjà d'expressió cultural dels pobles i les persones.

Adquirir i desenvolupar la sensibilitat musical a través de la interpretació i del gaudi de la música de les diferents èpoques, gèneres i estils per a enriquir les possibilitats de comunicació i de realització personal.

Interpretar en públic amb la necessària seguretat en si mateix per a comprendre la funció comunicativa de la interpretació musical.

Interpretar música en grup, habituant-se a escoltar altres veus o instruments i a adaptar-se a l'equilibri del conjunt.

Ser conscient de la importància del treball individual i adquirir les tècniques d'estudi que permetin l'autonomia en el treball i la valoració d'aquest.

Valorar el silenci com a element indispensable per al desenvolupament de la concentració, l'audició interna i el pensament musical, així com la seva funció en el discurs musical.

Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seves característiques i manifestacions més importants.

Adquirir l'autonomia adequada, en l'àmbit de l'audició, comprensió i expressió musical.

Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument, d'acord amb les exigències de les obres.

Continguts

Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.

Descobrir la necessitat de la posició corporal que permeti respirar amb naturalitat i que afavoreixi la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre totes dues mans.

Fer possible la correcta emissió, afinació, articulació i flexibilitat del so mitjançant el control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.

Desenvolupar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir, de manera automàtica l'afinació de les notes i la qualitat del so.

Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com de conjunt.

Exercitar-se en el perfeccionament de la qualitat sonora i de la correcta afinació, mitjançant el control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.

Adquirir emissió estable del so en l'extensió aconsellable per a cadascun dels instruments, mitjançant l'ús del vibrat i els diferents matisos a fi d'enriquir la interpretació.

Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell de manera que l'alumne formi el seu repertori.

2. Distribució temporal dels continguts

1r. Curs E. Elemental:

1r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. I. Unitats 1-5.

- Posició embocadura.
- Exercicis simples de respiració.
- Exercicis d'emissió de so.
- Exercicis de posicionament de les mans.
- Exercicis d'atacs de llengua.
- Notes Sol-La-Si. Registre agut.
- Combinació de les notis Sol-La-Si i notació de blanca, negra i corxera.

2n. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. I. Unitats 6-10.

- Posició embocadura.
- Exercicis simples de respiració.
- Exercicis d'emissió de so.
- Exercicis de posicionament de les mans.
- Exercicis d'atacs de llengua.
- Notes Re-El meu-Fa-Sol-La-Si-Do. Registre agut.

- Combinació de les notis Re-El meu-Fa-Sol-La-Si-Do i notació de blanca, negra i corxera.
- Cançons simples a duo i amb el professor.

3r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. I. Unitats 11-17.

- Posició embocadura.
- Exercicis simples de respiració.
- Exercicis d'emissió de so.
- Exercicis de posicionament de les mans.
- Exercicis d'atacs de llengua.
- Notes Do-Re-El meu-Fa-Sol-La-Si-Do. Registri agut.
- Combinació de les notis Do-Re-El meu-Fa-Sol-La-Si-Do amb notació de blanca, negra i corxera. Inici a la negra amb punt i les notes a contra-temps
- Escala Do Major. Cançons simples a duo amb el professor. Pràctica del frasejo a nivell inicial.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Els criteris d'avaluació es corresponen amb els objectius del curs. Es valorarà fins que punt s'han desenvolupat cadascun d'aquests. En tots els casos s'hauran de superar els mínims exigibles del curs, que es detallen a continuació.

MÍNIMS EXIGIBLES:

Obtenció d'un so estable al llarg de dues octaves per a la interpretació de les peces del nivell.

Control de la respiració bàsica diafragmàtica i una resistència mínima d'una rodona amb negra igual a 60.

Control tècnic de l'instrument i aplicació de lectura i mesura per a la interpretació de peces concordes al nivell.

Control dels atacs amb i sense llengua.

Interpretació de peces i estudis adaptats al nivell.

2n. curs E. Elemental:

1r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. I. Unitats 18-26

- Repàs dels continguts en primer curs.
- Lligadures d'expressió.
- Notes nova registre greu Si-La-Sol.
- Exercicis amb increment progressiu de la velocitat de la digitació.
- Exercicis exclusivament de tècnica. Notes tingudes i de digitació variada. Petites peces *melòdicas.

2n. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. I. Unitats 27-33

Ory, I. La flute traversiere, Vol. II. Unitats 1, 2, 3, 4.

- Notes noves registre greu Fa-EL MEU-Re-Do.
- Notes Re-El meu registre sobre-agut.
- Exercicis amb semicorxeres.
- Compàs ternari.
- Notacions de corxera amb punt i semicorxera.
- Notacions de corxera i dues semicorxeres.
- Notacions de tresillos de corxera.
- Notes alterades Fa sostingut i Si bemoll.
- Exercicis exclusivament de tècnica. Notes llargues i de digitació variada.
- Petites peces melòdiques.

3r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. II. Unitats 5-17.

- Notes alterades Do sostingut, El meu bemoll registro agut.
- Escales Sol Major, Fa Major, Si bemoll Major, Re Major.
- Amb les notacions conegudes incrementar la dificultat de digitació i flexibilitat.
- Exercicis exclusivament de tècnica. Notes llargues i de digitació variada. Petites peces melòdiques.
- Lligadures d'expressió llargues.

CRITERIS D'AVUACIÓ:

Els criteris d'avaluació es corresponen amb els objectius del curs. Es valorarà fins que punt s'han desenvolupat cadascun d'aquests. En tots els casos s'hauran de superar els mínims exigibles del curs, que es detallen a continuació.

MÍNIMS EXIGIBLES:

Obtenció d'un so estable al llarg de les tres octaves per a la interpretació de les peces del nivell.

Control de la respiració diafragmàtica i una resistència mínima de dues rodones amb negra igual a 60.

Control tècnic de l'instrument i aplicació de lectura i mesura per a la interpretació de peces concordes al nivell.

Control dels atacs amb i sense llengua.

Haver aconseguit una correcta posició del cos i de l'instrument, que permeti una bona interpretació i un bon control de l'afinació.

Poder executar amb claredat passatges en els matisos forts i piano, tenint en compte l'afinació i el so.

Interpretar peces i estudis concordes al nivell.

3r. curs E. Elemental:

1r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. II. Unitats 18, 19.

Beltran, J. Estudis E. Elemental, Vol. II. Unitats 21, 22, 23.

- Notes registre greu El meu bemoll, Do sostingut.
- Notes registro sobre-agut El meu bemoll.
- Nota Sol sostingut.
- Escala La Major
- Escales menors.
- Exercicis amb treball de combinacions rítmiques en ternari.

2n. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. II. Unitats 20, 21, 22.

Beltran, J. Estudis E. Elemental, Vol. II. Unitats 24,25,26, 27.

- Notes registre greu Do sostingut.
- Exercicis simples de cromatisme.
- Treball de tots els continguts aconseguits amb peces melòdiques de repertori clàssic.

3r. Trimestre:

Ory, I. La flute traversiere, Vol. II. Unitats 24, 23, 24.

Beltran, J. Estudis E. Elemental, Vol. II. Unitats 28.-32

- Exercicis amb sincopes breus.
- Exercicis amb intensa combinació de grups de dues i tres notes.
- Treball de tots els continguts aconseguits amb peces melòdiques del repertori clàssic.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Els criteris d'avaluació es corresponen amb els objectius del curs. Es valorarà fins que punt s'han desenvolupat cadascun d'aquests. En tots els casos s'hauran de superar els mínims exigibles del curs, que es detallen a continuació.

MÍNIMS EXIGIBLES:

Obtenció d'un so estable al llarg de les tres octaves per a la interpretació de les peces del nivell.

Control de la respiració diafragmàtica i una resistència mínima reforçant l'aconseguida en altres cursos.

Control tècnic de l'instrument i aplicació de lectura i mesura per a la interpretació de peces concordes al nivell.

Control dels atacs amb i sense llengua.

Haver aconseguit una correcta posició del cos i de l'instrument , que permeti una bona interpretació i un bon control de l'afinació de les peces a interpretar per al nivell

Poder executar amb claredat passatges en els diferents matisos, tenint en compte l'afinació i el so.

Interpretar peces de diferents estils per a començar a diferenciar-los

4t. curso E. Elemental:

1r Trimestre:

Beltrán, J. Estudios E. Elemental, Vol. II. Unides 33, 34, 35.

- Escales fins dos alteracions majors i menors
- Progressiva disminució en aquest curs dels estudis i augment del treball d'obres amb contingut adequada al nivell. Treball de dues obres per trimestre.

2n. Trimestre:

Beltrán, J. Estudios E. Elemental, Vol. II. Unitats 36, 37, 38.

- Escales fins tres alteracions majors i menors
- Progressiva disminució en aquest curs dels estudis i augment del treball d'obres amb contingut adequat al nivell. Treball de dues obres per trimestre.

3r. Trimestre:

Beltrán, J. Estudios E. Elemental, Vol. II. Unitats 39, 40.

- Escales fins quatre alteracions majors i menors.
- Progressiva disminució en aquest curs dels estudis i augment del treball d'obres amb contingut adequada al nivell. Treball de dues obres per trimestre.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Els criteris d'avaluació es corresponen amb els objectius del curs. Es valorarà fins que punt s'han desenvolupat cadascun d'aquests. En tots els casos s'hauran de superar els mínims exigibles del curs, que es detallen a continuació.

MÍNIMS EXIGIBLES:

Obtenció d'un so estable al llarg de les tres octaves per a la interpretació de les peces del nivell.

Control de la respiració diafragmàtica i una resistència mínima reforçant l'aconseguida en altres cursos.

Control tècnic de l'instrument i aplicació de lectura i mesura per a la interpretació de peces concordes al nivell.

Control dels atacs amb i sense llengua.

Haver aconseguit una correcta posició del cos i de l'instrument, que permeti una bona interpretació, una bona respiració i un bon control de l'afinació de les peces a interpretar per al nivell

Poder executar amb claredat passatges en els diferents matisos, tenint en compte l'afinació i el so.

Tenir clara la diferenciació entre els estils de les peces que es treballin en classe.

Interpretar correctament tres obres de diferents estils.

3. Competències. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació. Rúbriques d'avaluació.

Competències

Les competències suposen el motor que permet posar en funcionament tot el plantejament didàctic que exposem en aquest document. Responen a la pregunta de per què s'estudia, a les finalitats a què ha de conduir l'educació.

La competència es defineix com la capacitat de saber actuar de manera eficient per resoldre qualsevol problema o situació a la vida, en un context determinat, mobilitzant per això coneixements, habilitats, experiències, actituds, valors i emocions, alhora i de manera interrelacionada.

Actualment les competències es consideren un element consubstancial del disseny curricular. La LOMCE al Títol Preliminar (Capítol III) defineix el currículum i parla de la distribució de competències. L'article 6 diu textualment:

1. Als efectes del que disposa aquesta llei orgànica, s'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascun dels ensenyaments.
2. El currículum estarà integrat pels elements següents:
 - a) Els objectius de cada ensenyament i etapa educativa.
 - b) Les competències, o capacitats per activar i aplicar de manera conjunta els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, per aconseguir la realització adequada d'activitats i la resolució eficaç de problemes complexos.
 - c) Els continguts, o conjunts de coneixements, habilitats, destreses i actituds que contribueixen a assolir els objectius de cada ensenyament i etapa educativa i a adquirir competències. Els continguts s'ordenen en assignatures, que es classifiquen en matèries, àmbits, àrees i mòduls en funció dels ensenyaments, les etapes educatives o els programes en què participin els alumnes.
 - d) La metodologia didàctica, que comprèn tant la descripció de les pràctiques docents com l'organització del treball dels docents.
 - e) Els estàndards i els resultats d'aprenentatge avaluables
 - f) Els criteris d'avaluació del grau d'adquisició de les competències i de l'assoliment dels objectius de cada ensenyament i etapa educativa.

Les competències es classifiquen de la manera següent:

- 1) Competències clau o bàsiques: són les més generals, les que serveixen de referència fonamental del que ha de ser l'educació actual.
- 2) Competències genèriques o transversals (a la vegada dividides en tres classes: instrumentals, interpersonal i sistèmiques): són aplicables a qualsevol disciplina o titulació.
- 3) Competències específiques: són les que afecten un àmbit concret del coneixement o una disciplina determinada. Suposen un exercici de concreció de les anteriors.

a)

Comuns: serveixen per a totes les assignatures de la mateixa titulació.

b)

Pròpies d'una especialitat o assignatura. Aquestes han de ser establertes pel professorat d'una matèria o assignatura determinada.

Exposem primer les **competències bàsiques** que va establir la LOE 2/2006 i són vigents:

.

Competències bàsiques (LOE 2/2006)

1.

Competència comunicativa lingüística.

2.

Competència matemàtica.

3.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

4.

Tractament de la informació i competència digital.

5.

Competència social i ciutadana.

6.

Competència cultural i artística.

7.

Competència per aprendre a aprendre.

8.

Autonomia i iniciativa personal.

Detallem, a continuació, les **competències genèriques**:

•

Competències genèriques (Informe TUNING-EUROPA 2003)

a) *Instrumentals*: Eines per al desenvolupament eficaç d'una professió que es classifiquen, alhora, en *Cognoscitives* (capacitat de comprendre i manipular idees i pensaments); *Metodològiques* (capacitat organitzativa, estratègies, presa de decisions i resolució de problemes); *Tecnològiques i lingüístiques*.

1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi

2. Capacitat d'organització i planificació

3. Coneixement general bàsic

4. Aprofundiment en el coneixement bàsic de la professió

5. Comunicació oral i escrita a l'idioma propi

6. Coneixement d'una o més llengües estrangeres

7. Habilitats bàsiques informàtiques

8. Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi

9. Habilitats de gestió de la informació (capacitat per recuperar i analitzar informació de diverses fonts)

10. Resolució de problemes

11. Presa de decisions

b) Interpersonals: Es refereixen a la interacció social i cooperació del titulat amb el seu àmbit social: capacitat d'exterioritzar els sentiments propis, habilitat crítica i autocrítica.

12. Treball en equip

13. Treball en un equip de caràcter interdisciplinar

14. Capacitat per treballar en un context internacional

15. Capacitat per comunicar-se amb experts d'altres camps

16. Habilitats en les relacions interpersonals

17. Raonament crític

18. Compromís ètic

19. Capacitat de crítica i autocrítica

20. Apreciació de la diversitat i multiculturalitat

c) Sistèmiques: Capacitats o habilitats de visió i anàlisi de realitats totals i multidimensionals: corresponen als sistemes com un tot.

21. Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica

22. Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència)

23. Aprenentatge autònom

24. Adaptació a noves situacions

25. Lideratge

26. Coneixement d'altres cultures i costums

27. Iniciativa i esperit emprenedor

28. Motivació per la qualitat

29. Sensibilitat cap a temes mediambientals

30. Habilitats de recerca

31. Capacitat per generar noves idees (creativitat)

32. Disseny i gestió de projectes

Enunciem, finalment, les **competències específiques comunes que aplicarem al nostre conservatori**. Les competències específiques pròpies de cada assignatura o especialitat les aportarà el mateix responsable de la matèria.

Competències comunes

El primer bloc de competències comunes estaria dedicat a la competència bàsica d'aprendre a aprendre i fa referència als hàbits que considerem necessaris perquè l'alumne realitzi de forma més eficient l'estudi i perquè professor i alumne culminin amb més èxit el procés d'ensenyament -aprenentatge. S'hi abordarien els aspectes relatius a l'actitud (comportament, implicació, respecte...) de l'alumne.

Hàbits:

§ Lectoescriptura:

o Passos que cal seguir en la primera aproximació a una partitura: 1r) Lectura convencional; 2º) Lectura tècnica (Amb digitacions, posicions de vara, etc. Captant i interioritzant també les dificultats i la seva possible solució...)

o La repentinació: estratègies per a la lectura a 1ª vista

o Solfeig relatiu/ transport

o Lectura harmònica

o Pautes per a l'estudi de memòria

o Directrius per a la improvisació

§ Anàlisi musical:

o Foment de l'escolta musical com a plaer i com a recurs que cal exercitar (escolta activa)

o Anàlisi auditiva: observació, desenvolupament de la percepció auditiva, capacitat crítica i autocorrecció

o Anàlisi harmònic-formal/ contextual (històric-estètic) / tècnico-interpretatiu de la partitura,

§ Expressió musical:

- La qualitat de la veu o del so
- L'estil a través del caràcter expressiu de la música
- La sintaxi musical: el motiu i la frase. Respiracions i repòs.
- Línies horitzontals i verticals d'expressió a partir de l'anàlisi anterior
- L'expressió horitzontal (melòdica) a través del cant
- Les articulacions
- Dinàmiques i agòniques
- Creativitat
- Improvisació

§ Escalfament (Warm up):

- Tècniques de conscienciació corporal (Alexander)/ Estiraments
- Respiració
- Exercicis tècnics bàsics de cada especialitat instrumental
- L'ús de la veu i el cant com a exemple per al treball dels factors tècnics (sobretot instruments de vent)

§ Tècniques per al control de l'ansietat escènica i de les emocions:

- Tècniques específiques de relaxació (Jakobson...) i concentració mental (visualització de la partitura)
- E.M.A. (Dàlia/Galduf)

§ Comportament escènic:

- Protocol d'entrada/sortida de l'escenari
- Pautes per al moment de l'actuació: col·locació, moviments, gestos...
- Implicació i complicitat amb pianista o agrupació
- Comunicació amb el públic

§ Manteniment i conservació dels recursos:

- o Cura de l'instrument
- o Preservació dels recursos del centre
- o Reparació i manteniment de l'instrument

Després d'aquest primer bloc *desenvoluparem les competències següents:*

Interpretar en grup (cantar/tocar):

§ Hàbits de conducta: als assaigs i durant l'actuació (comportament escènic)

§ Criteris bàsics del treball tècnico-interpretatiu col·lectiu: equilibri sonor, empastament tímbric, pautes d'estil, ajust rítmic, afinació...

§ La individualitat dins de la col·lectivitat: la ductilitat interpretativa i la interpretació individual amb vista al resultat col·lectiu.

§ Connexió amb l'assignatura d'instrument o cant (feed back: treball de les parts i preparació específica)

Orientació:

competència que cal desenvolupar des del principi perquè l'alumne sigui capaç d'anar adquirint a poc a poc la seva pròpia maduresa vocacional i trobar el camí a seguir. Als primers nivells requereix una intervenció més activa i directa del professor, després cal aconseguir que l'alumne la desenvolupi autònomament.

Implica:

§ Coneixement d'un mateix

§ Coneixement de l'entorn acadèmic i professional (més endavant)

§ Informació i assessorament:

o Sobre el procés educatiu musical: itineraris, proves d'accés, centres on estudiar...

o Sobre qüestions d'índole diversa: convalidacions, elecció del batxillerat, accés a la universitat, compatibilitats...

§ Saber prendre les decisions adequades.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LES EE.

1.
L'alumnat interpretarà obres o fragments musicals amb un grau de dificultat adequat al seu nivell en què demostrï un domini aplicat de tots els elements de la tècnica general de l'instrument i els coneixements adquirits de llenguatge musical.
2.
L'alumnat tindrà un hàbit d'estudi continuat que li permeti dedicar les sessions d'estudi setmanal per mantenir el ritme d'adquisició dels continguts programats.
3.
L'alumnat tindrà hàbits d'audició musical i quan escolteu un enregistrament distingiu a quin estil pertany: clàssic, pop, tradicional, etc.
4.
L'alumnat interpretarà fragments i obres musicals en audicions públiques amb domini de la situació escènica.
5.
L'alumnat s'integrarà en un conjunt instrumental de manera satisfactòria. És a dir, aplicarà els coneixements de llenguatge musical i de la tècnica instrumental a la interpretació en un grup.
6.
L'alumnat s'integrarà en un conjunt amb actitud positiva, a aquest efecte mantindrà l'actitud correcta i es desenvoluparà amb solvència en un assaig: silenci, respecte, col·laboració, etc.
7.
L'alumnat desenvoluparà competència per interpretar a primera vista obres i fragments musicals en un conjunt instrumental (sempre adequades al seu nivell tècnic) per afavorir el resultat final d'una interpretació en conjunt.
8.
L'alumnat aprendrà tècniques per al control de l'ansietat escènica i de les emocions (relaxació i concentració mental)
9.
L'alumnat adquirirà la competència de comunicació artística i aplicarà la seva sensibilitat artística a les diferents interpretacions, sempre en funció de les seves característiques individuals i l'edat.
10.
L'alumnat adquirirà la competència per anar formant un criteri propi i elements de judici que li permetin valorar encertadament el resultat d'una interpretació, en què participi o no.

Criteris d'avaluació

- 1 Llegir textos a primera vista amb fluïdesa i comprensió.
Aquest criteri d'avaluació pretén constatar la capacitat de l'alumnat per desenvolupar-se amb cert grau d'autonomia en la lectura d'un fragment musical.
- 2 Memoritzar i interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequats al seu contingut.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar, a través de la memòria, la correcta aplicació dels coneixements teòricopràctics del llenguatge musical.
- 3 Interpretar obres d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la capacitat de l'alumne per utilitzar el tempo, l'articulació i la dinàmica com a elements bàsics de la interpretació.
- 4 Descriure amb posterioritat a una audició els trets característics de les obres escoltades.
Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat per percebre els aspectes essencials d'obres que l'alumne pugui entendre segons el nivell de desenvolupament intel·lectual i emocional i la formació

teòrica, encara que no les interpreti per ser noves per a ell o resultar encara inabordables per la seva dificultat tècnica .

5 Mostrar als estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar al seu estudi les indicacions del professor i desenvolupar-hi una autonomia progressiva de treball que li permeti valorar-ne correctament el rendiment.

6 Interpretar en públic com a solista i de memòria obres representatives del seu nivell a l'instrument amb seguretat i control de la situació.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i autocontrol i el domini de l'obra estudiada. També pretén estimular l'interès per l'estudi i familiaritzar-se amb la situació de tocar en públic.

7 Actuar com a membre d'un grup i manifestar la capacitat de tocar alhora que escolta i s'adapta a la resta d'instruments.

Aquest criteri d'avaluació presta atenció a la capacitat de l'alumne per adaptar l'afinació, la precisió rítmica, les dinàmiques, etc., a la dels seus companys en un treball comú.

Instruments d'avaluació

Prova inicial de diagnòstic.

Fitxa individual de seguiment continu amb el repertori i els continguts

Audicions comentades: fitxa crítica

Textos de caràcter històric-interpretatiu.

Enregistraments d'àudio i vídeo: fitxa crítica

Assistència a les classes

Ordre i puntualitat

Aportació del material necessari

Observació i comprovació del progrés setmanal

Examins i controls realitzats al llarg del curs

Procediments

Perquè l'aprenentatge sigui eficaç es poden utilitzar els procediments següents:

- Anàlisi: descompondre els elements que constitueixen les dificultats per a comprendre-les.
- Síntesi: reunió de tot un coherent, estructura i homogeneïtat dels diversos elements del coneixement
- Intuïció: forma d'ensenyament per mitjà dels sentits, predominant sobre el raonament. coneixement directe, no raonat ni experimentat.
- Observació: per mitjà d'uns mètodes determinats per a obtenir un coneixement precís.
- Exemples: per mitjà d'una conducta o acció, el professor determina, promou o influeix en la comprensió.
- Esquemes: gràfiques on figuren els elements essencials del procés, per a a comprendre millor la seva composició.
- Racionament: ordenació d'idees per a a deduir una conseqüència o conclusió.
- Demostració: comprovació per efectes certs o experiments repetitius de la tècnica.
- Comparació: examen de diverses situacions per a descobrir les seves relacions, diferències i semblants.
- Repetició: un dels elements més importants en la fase d'automatització de

moviments. La repetició excessiva causa i produeix un efecte contrari al que es busca, per la qual cosa l'utilitzarem amb tacte per a no fatigar.

- Exercicis especials: exercicis propis del professor, que ha de *proposar en la situació adequada per a cada cas.

METODOLOGIA ESPECÍFICA

En l'aprenentatge de la flauta travessera és essencial la classe individual, perquè les diferències fisiològiques i diferents edats són freqüents entre els alumnes d'un mateix curs.

No obstant això, i encara que la LOE no reflexa la necessitat, la classe col·lectiva en els Ensenyaments Professionals, seria interessant realitzar-les amb la freqüència que cada professor consideri oportú, podent variar la seva composició en funció als seus interessos i del tema a tractar dins d'aquesta.

CLASSE INDIVIDUAL

El professor proposa uns exercicis, peces a estudiar, explica els recursos tècnics a utilitzar i els elements que conformin l'estructura i les característiques del text; per mitjà dels mètodes i procediments adequats escolta i localitza problemes no localitzats per l'alumne, cerca, proposa solucions amb l'i revisa l'el seu treball, la qual cosa li aporta explicacions, aclariments i consells.

DESENVOLUPAMENT DE LA CLASSE INDIVIDUAL

Proposta del professor de la matèria a tractar. Exemples.

L'alumne intenta abordar una matèria amb l'ajuda del professor.

- Professor i alumne analitzen i sintetitzen el procés perquè l'alumne pugui seguir els passos sol; l'alumne toca i el professor s'assegura que ho ha entès.
- El professor planifica el treball a casa de l'alumne.
- En la següent classe, el professor escolta el treball complet i avalua juntament amb l'alumne els resultats.
- L'alumne apunta en un quadern els explicacions del professor amb les seves pròpies paraules.
- Si escau es continua avançant.

Criteris de qualificació

Es qualificaran els aspectes següents:

Assistència a classes

Comportament: una bona actitud a les classes tant a l'aprenentatge com a la relació social.

Superar els mínims exigibles de cada curs.

L'audició trimestral.

Exàmen trimestral.

Posició i coordinació tècnica

Musicalitat, Respiració, So i Afinació.

Interpretació de les obres i estudis del nivell.

Percentatges de les qualificacions:

- 70% treball de classe
- 10% actitud, comportament i assistència a classe.

- 10% audició (si no es realitza l'audició, aquest percentatge s'afegirà al de l'examen)
- 10% examen trimestral

RÚBRICA D' AVALUACIÓ. EEEE

Criteri Valor numèric	No es competent 1 - 2 - 3	Competència Bàsica 4 - 5	Competència Mitjana 6 - 7	Competència Avançada 8 - 9
Respiració 10%	No controla la respiració	Utilitza la respiració	Controla la respiració	Controla la respiració y la utilitza per a enriquir el fraseig
Sonoritat 15%	No es capaç de produir una sonoritat neta i rica	Comença a tindre homogeneïtat en els diferents registres.	Té una sonoritat clara i homogènia.	Produeix una sonoritat molt clara i bonica adequada sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura 10%	No controla els aspectos bàsics per a la formació d'una embocadura correcta. a	Controla l' embocadura regularment	Domina de forma regular l' embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col.locació de l'embocadura.

Articulació 15%	No controla la articulació y la coordinació de la llengua amb els dits	No controla diferentes tipus d'articulació. Regularment els que deu coordinar amb els moviment dels dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emisió 15%	No controla una correcta emisió.	Aplica una correcta emisió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.

Digitació mecanisme 10%	No coordina el movimiento dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el movimiento dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions

Control del cos i l'instrument 5%	No controla la posició del cos respecte a l'instrument	Agafa bé l'instrument respecte a l'instrument.	Agafa bé l'instrument i controla la pressió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició de l'instrument respecte al cos i consegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques 5%	No es capaç de realitzar diferents dinàmiques.	Es capaç de produir diferents diàmiques però no les controla regularment	Té una gamma de dinàmiques molt diferenciades però no les utilitza sempre que interpreta.	Domina una gamma de dinàmiques molt ampla i es capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Lectura a primera vista 3%	No es capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista	Llig les notes, és clar en el ritme però no llig dinàmiques ni se organitza en les respiracions	Llig les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista

Afinació 3%	No es capaç d'escoltar l'afinació	Comença a escoltar l'afinació però no es capaç de controlar-la regularment.	Escolta l'afinació i sol controlar-la regularment.	Domina y controla tots els aspectos de l'afinació.
Comprensió i coneixement de l'estil 1%	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no es capaç de diferenciar-los amb clarietat.	Coneix els diferents estils i encara que no sempre els diferencia, comença a interpretar-los complint les normes bàsiques per a cada estil.	Coneix els diferents estils, es capaç de diferenciar-los amb clarietat i d'interpretar-los complint les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica 1%	No respeta les normes que comporten la interpretació en públic	Respeta les normes de protocol però té una actitud molt distant amb el públic.	Controla el protocol de salutació però encara mostra una actitud tímida front al públic	Domina el seu espai en l'escenari, controla el protocol de salutació i és capaç d'interpretar amb clarietat i solvència en públic.

Interés per l'aprenentatge musical por el aprendizaje musical 1%	No vol continuar amb las classes al conservatori, ve obligat por circumstàncies externes	Assisteix a les classes encara que no mostra un interés innat.	Té interés en les classes i un ritme constant en l'estudi	Té molt d' interés amb la música, disfruta amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi 1%	No és organitzat en l'estudi i mai té temps per a l'instrument.	Estudia sols el que li agrada i quan els pares li obliguen.	Estudia regularment però quan té càrrega lectiva, li costa organitzar-se.	Estudia sempre i és organitzat.
Autonomia en l'estudi . 1%	No estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, i aplica molt bé les tècniques per a estudiar.

Consolidació hàbits d'estudi. 1%	No té hàbits d'estudi consolidats.	coneix els hàbits d'estudi però no els aplica clarament..	clarament compleix els hàbits d'estudi.	coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.

Memòria 2%	capaç de memoritzar n fragment musical	emoritza ets estudis agments usicals.	emoritza parts o viments d' obres	capaç de pritzar estudis i completes.
Improvisació 1%	demostra capacitat d'improvisació.	improvisa icotets cicis però li fluïdesa.	stra facilitat per a rovisar melodies amb ajuda del professorat.	ola la improvisació guint les pautes proposades pel professorat.

4. Criteris de promoció

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Promoció

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagin superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguin avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació s'ha de fer a la classe del curs següent. Per a la resta d'assignatures, els centres establiran en els seus projectes educatius els criteris per recuperar-les. En cap cas no es podrà qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent.

2. Els alumnes que al final del quart curs tinguessin pendents d'avaluació positiva tres assignatures o més, hauran de repetir el curs en la seva totalitat. Quan la qualificació negativa es produeixi en una o dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents

Article 17. Limit de permanència

El límit de permanència als ensenyaments elementals de música serà de cinc anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys al mateix curs.

La conselleria competent en matèria d'educació podrà autoritzar, amb caràcter excepcional, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies que mereixin una consideració semblant i que impedeixin el desenvolupament normal dels estudis.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació s'ha de fer a la classe del curs següent si en forma part. En la resta de

casos els alumnes hauran d'assistir a les classes de les assignatures no superades el curs anterior.

Es considerarà recuperada l'assignatura quan l'alumne hagi superat els continguts mínims reflectits als punts de cadascun dels cursos.

6. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Una activitat pedagògica no pot quedar reduïda a l'àmbit de l'aula. Este treball pot veure's complementat per altres tasques realitzades en altres espais del propi centre i pels projectes didàctics en col.laboració amb altres institucions. Estes activitats estan orientades a superar el marc tradicional de les classes de flauta travessera, complementant-ho amb activitats el més variades possible, que posen al nostre alumnat en contacte amb la realitat musical en el sentit més ampli, al mateix temps que li permet connectar esta realitat amb la societat i cultura del nostre temps.

Per a què estes activitats tinguen el màxim aprofitament, han de ser proposades en relació amb el procés general i respondre a una adequada planificació.

Per al curs 24-25 es proposen les següents activitats:

- Participació en els concerts que s'organitzen dins del projecte del centre amb l'associació AGUAFA (Associació de familiars de malalts d'Alzheimer de Guadassuar). (Dates a determinar).
- Taller de música contemporània aplicada a la flauta travessera . Data a determinar durant el mes de maig. Lloc: Conservatori de Carcaixent.
- Audicions trimestrals: mesos de novembre-març i maig.
- Recitals fi d'ensenyaments professional (data: 30 d'abril)

7. LLISTAT ORIENTATIU D'OBRES I ESTUDIS PER CURSOS.

1º CURS

ESTUDIS

ARIAS, A. La Flauta Vol. 1

ORY, I. La Flute traversiere Vol. 1

TOMÁS/PÉREZ/SAEZ La Flauta Amiga Vol. 1

PICÓ, M. Escuela de la Flauta Vol. 1

WYE, T. Iniciación a la Flauta Vol.1

ANNICK SARRIEN-PERRIER. La 1º Méthode "Tout Petit Fluté"

FEMENÍA, M. Flautopía vol. 1

OBRES

AMELLE, A. ONDE PURE

ARRIEU PAUVRE PIERRE

BELLON, F. SI MA FLUTE CHANTAIT.....

DIOT/MEUNIER JOUET MECANIQUE

DIOT/MEUNIER TROIS INSTANTANÉS(1. Limonaire)
MEUNIER, G. LA FETE FORAINE

2º CURS

ESTUDIS

ARIAS, A. La Flauta Vol. 2
ORY, I. La Flute traversiere Vol. 1 Y 2
TOMÁS/PÉREZ/SAEZ La Flauta Amiga Vol. 2
PICÓ, M. Escuela de la Flauta Vol. 2
WYE, T. Iniciación a la Flauta Vol. 2
GARIBOLDI, G. 58 Estudios
J.M.BELTRÁN : La pequeña técnica del flautista
J.M BELTRÁN : Estudios para Grado Elemental II
FEMENÍA, M. Flautopía vol. 2

OBRES

AMELLER, A. BERGERONNETTE
AMELLER, A. ONDE PURE
AUBIN BERCEUSE POUR OLIVIER
DONDEYNE IO
GARVIA DUES ESCENES
LANCEN ARIETTE
MERIOT AIR TENDRE
BELLON, F. SI MA FLUTE CHANTAIT.....
MEUNIER BERCEUSE POUR VINCENT
DIOT/MEUNIER TROIS INSTANTANÉS(2. Baise-Mair)
MEUNIER, G. LA SERIEUSE
PAJES HABANERA
ALBUM/URBAIN LES PLAISIRS DE LA FLUTE VOL. 1, 2
MEUNIER QUATRE MIRLIFLUTES (1. Premier)
WYE A VERY EASY FLUTE TREASURY

3º CURS

ESTUDIS

AIAS, A. La Flauta Vol. 3
ORY, I. La Flute traversiere Vol. 3
GARIBOLDI, G. 58 Estudios
CHERET, C. 18 Pequeños estudios rítmicos
J.M.BELTRÁN : La Técnica del pequeño flautista Estudios para GE II
FEMENÍA, M. Flautopía vol. 2 y 3

OBRES

AMELLER, A. LE MERLUCHON
ARRIEU CHANSON DE LA PASTOURE

AUBIN ESPRESION
ARRIEU LE PETITE CANARD
DURAND TENDRES HISTOIRES
FAURE MELODIES
JOUBERT DIALOGUE DES PERELIN ET DU...
JOUBERT DIALOGUE DU CHEVALIER DURANDIE
KERSHAW LET'S DANCE
McDOWALL SIX PASTICHES
MERIOT DU COTE DU LEVANT
MENIEUR LA MARIE JEANNE
MENIEUR VALSETTE
GUIOT PIAZZA NAVONA A ROMA
MEUNIER QUATRE MIRLIFLUTES (Nº 2 Y 3)
DIOT/MEUNIER TROIS INSTANTANES (Nº 3)
BERT PETITE SUITE MODALE
REID POP GO THE CLASSICS
WYE A VERY EASY FLUTE TREASURY
TAGGART RECREATIONS
ÁLBUM/URBAIN LES PLAISIRS DE LA FLUTE VOL 1, 2

4 CURS

ESTUDIS
ARIAS, A. La Flauta Vol. 3
ORY, I. La Flute traversiere Vol. 3
J.M.BELTRÁN : La Técnica del pequeño flautista
GARIBOLDI, G. Etudes Mignonnes op. 131
BANTAI_KOVACS Vol. 1
FEMENÍA, M. Flautopía vol. 4

OBRES
AMELLER, A. CLAIRE BRISE
ARRIEU VOYAGE EN HIVER
LANCEN SI J'ETAIS
CARRE COLLAGES
HINDEMITH ECHO
PASCUAL MELODIA SOBRE TEMA SCHUMANN
LANCEN EN JAZZANT
KERSHAW LET'S DANCE
MERIOT VALERIANE OP 43
MENIEUR VIVALDI
MENIEUR UNE CHANSON POUR TOI
MEUNIER QUATRE MIRLIFLUTES (Nº 4)
LAZARO CHETKO
FAURE MELODIES
TOLDRÁ SARDANA

RACHMANINOV VOCALISE
WASTALL FIRST REPERTOIRE PIECES FOR FLUTE
SAINT-SAENS THE WATERS OP. 45
GRIER LETTERS HOME

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA

1. Objectius i continguts

- 1.1. Objectius generals de les ensenyances professionals de música.....2
- 1.2. Objectius específics de les ensenyances professionals de música.....2
- 1.3. Objectius específics de vent-fusta; flauta travessera.....3

2. Distribució temporal dels continguts

3. Competències.Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació. Rúbriques d'avaluació.

Competències

Avaluació

Criteris

Instruments

Procediments

Criteris de qualificació

Rúbriques d'avaluació

4. Criteris de promoció

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

6.Activitats complementàries i extraescolars curs 24-25

7.Llistat orientatiu d'obres E.P.

PROGRAMACIÓ DE FLAUTA TRAVESSERA

1. Objectius i continguts

1.1. OBJECTIUS GENERALS DE LES ENSENYANCES PROFESSIONALS DE MÚSICA

Les ensenyances professionals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i les alumnes les capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i a més les capacitats següents:

1. Fomentar l'audició de música i establir conceptes estètics propis que permeten fomentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals.
2. Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
3. Analitzar i valorar críticament les diferents manifestacions i estils musicals.
4. Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
5. Participar en activitats de difusió cultural musical que permeten experimentar amb la música i gaudir de la música.
6. Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.
7. Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural de la humanitat.
8. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seues característiques i manifestacions més importants.

1.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE LES ENSENYANCES PROFESSIONALS DE MÚSICA

Les ensenyances professionals de música hauran de contribuir a l'adquisició per part de l'alumnat de les capacitats següents:

1. Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i objectius plantejats.

2. Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i evolucions en els diferents contextos històrics.
3. Utilitzar “l’oïda interna” com a base de l’afinació, de l’audició harmònica i de la interpretació musical.
4. Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per a saber integrar-se com un membre més d’aquest o com a responsable del conjunt.
5. Compartir vivències musicals de grup en l’aula i fora d’ella que permeten enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup.
6. Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així concentrar-se en l’audició i la interpretació musical.
7. Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum junt amb les vivències i experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
8. Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que sorgisquen en la interpretació de la música.
9. Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
10. Interpretar individualment o dins de l’agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d’ells.
11. Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria musical i capacitat comunicativa.

1.3. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE VENT-FUSTA: FLAUTA TRAVESSERA

Les ensenyances dels instruments de vent-fusta (Flauta travessera) de les ensenyances professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l’alumnat les capacitats següents :

1. Demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
2. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils de dificultat adequada a aquest nivell.
3. Demostrar autonomia progressivament major per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.

4. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
5. Aquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
6. Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major als coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
7. Practicar la música de conjunt en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.

2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS

1r. CURS

Continguts – 1r. curs

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva a partir del reconeixement de les característiques pròpies de l'instrument (registre, timbre, intensitat), d'acord al nivell del 1r. curs.

Control del so des de Do1 a Do4 cromàtic: p. mp, mf i f, sense vibrat.

Consolidació de l'embocadura.

Eskales de fins a 7 alteracions, majors i menors (harmònica I melòdica). Terceres - semicorxeres =

60. Amb les diferents articulacions: Lligat I picat simple (I les seves respectives combinacions).

Millora del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

Iniciació a la comprensió de les estructures musicals. Reconèixer temes principals i secundaris: A – B.

Desenvolupament progressiu de la memòria musical. S'interpretarà una obra de memòria.

Pràctica de lectura a primera vista, d'acord al nivell del 1r. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 1r. curs.

Iniciació a l'expressivitat als diversos estils: barroc i classicisme.

Interpretació en públic amb control progressiu: 3 audicions (1 al trimestre).

Desenvolupament de l'afinació: Sol, amb piano i aplicat a la classe d'orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 1r. curs.

Assistència a un mínim d'un concert al trimestre.

Repertori 1r. curs

Tècnica

- Sonoritat: - Trevor Wye. Volum 1.

o Marcel Moyse: De la sonorité, art et technique.

- Mecanisme: - Trevor Wye. Volum 2.

o Taffanel et Gaubert. 17 Grans exercicis de mecanisme diaris.

Estudi

Flautíssim. Vol.1. (33 Unitats)

Obres (llistat orientatiu). 3 obres anuals. (veure llistat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

- Estudis; Flautíssim 1. (De 1 a 11).
- Una obra.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

2n. trimestre

- Estudis; Flautíssim 1. (De 12 a 22).
- Una obra.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

3r. trimestre

- Estudis; Flautíssim 1. (De 23 a 33).
- Una obra de memòria.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

2n. CURS

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva, a partir del reconeixement de les característiques pròpies de l'instrument (registre, timbre, intensitat) d'acord al nivell del 2n. curs.

Control del so des de Do1 a Do4 cromàtic p, mp, mf , f, amb i sense vibrat.

Consolidació de l'embocadura.

Escales de fins a 7 alteracions: majors I menors. Terceres. Semicorxeres = 80. Amb les diferents antikulacions; lligat, picat simple, doble picat (i les seues respectives combinacions).

Millora del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

Reforç de la comprensió de les estructures musicals. Reconeixement de temes principals i secundaris. A – B.

Desenvolupament progressiu de la memòria musical. S'interpretarà una obra i un estudi de memòria.

-

-

Pràctica de lectura a primera vista, d'acord al nivell de 2n. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 2n. curs.

Reforç en l'expressivitat als diversos estils: barroc i classicisme.

Interpretació en públic amb control progressiu : 3 audicions (1 al trimestre).

Desenvolupament de l'afinació: Sol, amb piano i aplicado a la classe d'orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 2n. curs.

Assistència a un mínim d'un concert al trimestre.

Repertori 2n. curs

Tècnica

- Sonoritat: - Trevor Wye. Volum 1.

o Marcel Moyse. De la sonorité, art et technique.

- Mecanisme: - Trevor Wye. Volum 2.

o Taffanel et Gaubert. 17 Grans exercicis de mecanisme diaris.

Estudis

o Flautíssim. Vol 2. (34 Unitats)

Obres (llistat orientatiu). 3 obres anuals. (veure llistat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

- Estudis; Flautíssim 2. (De 1 a 12).

- Una obra.

- Assistència a un concert i treball.

- Audició.

2n. trimestre

- Estudis (u de memòria). Flautíssim 2. (De 13 a 24).

- Una obra.

- Assistència a un concert i treball.

- Audició.

3r. trimestre

- Estudis; Flautíssim 2. (De 25 a 34).

- Obra (una de memòria).
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

3r. CURS

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva, a partir del reconeixement de les característiques

pròpies de l'instrument (registre, timbre, intensitat), d'acord al nivell del 3r. curs.

Control del so des de: Do1 a Do4 cromàtic: pp, p, mp, mf, f, ff, amb i sense vibrat.

Consolidació de l'embocadura.

Eskales de fins a 7 alteracions: Majors I menors. Terceres I quartes. Semicorxeres = 90. Amb les diferents articulacions: lligat, picat simple, doble picat (i les respectives combinacions).

Millora del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

Comprensió de les estructures musicals: sonata (A-B-A), Suite (A-A') i Rondó.

Desenvolupament de la memòria musical. S'interpretarà una obra i tres estudis de memòria.

Pràctica de lectura a primera vista, d'acord al nivell del 3r. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 3r. curs.

Desenvolupament de l'expressivitat als diversos estils: barroc, classicisme, romanticisme i segle XX.

Interpretació en públic amb control progressiu : 3 audicions anuals (1 trimestral).

Desenvolupament de l'afinació: Sol, amb piano, aplicada a cambra i a l'orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 3r. curs.

Pràctica del repertori d'orquestra. Diferenciació dels diferents rols dins de l'orquestra.

Assistència a un mínim d'un concert al trimestre.

Repertori 3r. curs

Tècnica

- Sonoritat: - Trevor Wye. Volum 1.

oMarcel Moyse. De la sonorité, art et technique.

-
-

-
- - oPhilippe Bernold. La tècnica de l'embocadura.
- Mecanisme: - Taffanel et Gaubert. 17 Grans exercicis de mecanisme diaris.
 - oReichert. 7 exercicis diaris.
 - oMarcel Moyse. Escalles i arpegis. 480 exercicis.

Estudis

- oFlautíssim. Vol 3. (31 unitats)

Repertori orquestral

- oFlauta: Orchester Probespiel. Ed. Peters (3 solos anuals).

Obres (l'listat orientatiu). 3 obres anuals. (veure l'listat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

Estudis (u de memòria). Flautíssim 3. (De 1 a 10)

Una obra.

Un solo orquestral de flauta.

Assistència a un concert i treball.

Audició.

2n. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 3. (De 11 a 21) - Una obra.

- Un solo orquestral de flauta.

- Assistència a un concert i treball.

- Audició.

3r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 3. (De 22 a 31).

- Una obra de memòria.

- Un solo orquestral de flauta.

- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

4t. CURS

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva, a partir del reconeixement de les característiques

pròpies de l'instrument (registre, timbre, intensitat), d'acord al nivell del 4t. curs.

Millora control del so des de: Do1 a Do4: pp, p, mp, mf, f, ff, amb i sense vibrat.

Millora i consolidació de l'embocadura.

Escala de fins a 7 alteracions: Majors i menors. Terceres i quartes. Semicorxeres = 100. Amb les diferents articulacions ; lligat, picat simple, doble picat i triple picat (i les seues respectives combinacions).

Millora del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

6. Reforç de la comprensió de les estructures musicals : Sonata (A-B-A), Suite (A-A') i Rondó.

7. Desenvolupament de la memòria musical. S'interpretarà una obra i tres estudis de memòria durant el curs.

Pràctica de la lectura a primera vista, d'acord al nivell del 4t. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 4t. curs.

Desenvolupament de l'expressivitat als diversos estils: barroc, classicisme, romanticisme i segle XX.

Interpretació en públic amb control progressiu : 3 audicions (1 al trimestre).

Desenvolupament de l'afinació. Sol, amb piano, aplicada a cambra i a l'orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 4t. curs.

Pràctica del repertori d'orquestra. Diferenciació dels diferents rols dins de l'orquestra.

Assistència a un mínim d'un concert al trimestre.

Repertori 4t. curs

Tècnica

-
-

-

-

- Sonoritat: - Trevor Wye. Volum 1.

o Marcel Moyse. De la sonorité, art et technique.

o Philippe Bernold. La tècnica de l'embocadura.

- Mecanisme:

- Taffanel et Gaubert. 17 Grans exercicis de mecanisme diaris.

o Reichert. 7 exercicis diaris.

o Marcel Moyse. Escales i arpegis. 480 exercicis.

Estudis

o Flautíssim. Vol 4. (30 Unitats).

Repertori orquestral

o Flauta: Orchester probespiel. Ed. Peters (3 solos anuals).

Obres (llistat orientatiu). 3 obres anuals. (veure llistat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 4. (De 1 a 10).

- Una obra.

- Un solo orquestral de flauta.

- Assistència a un concert i treball.

- Audició.

2n. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 4. (De 11 a 20).

- Una obra.

- Un solo orquestral de flauta.

- Assistència a un concert i treball.

- Audició.

3r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 4. (De 21 a 30).

- Una obra (de memòria).
- Un solo orquestral de flauta.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

5é. CURS

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva a partir del reconeixement de les característiques

pròpies de l'instrument (timbre, intensitat), d'acord al nivell del 5é. curs.

Control del so des de Do1 a Do4 cromàtic : ppp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff. Control de diferents timbres.

Amb i sense vibrat.

Consolidació de l'embocadura.

Eskales de fins a 7 alteracions; Majors i menors. Terceres, quarts i cinques. Semicorxeres = 120.

Amb les diferents articulacions : lligat, picat simple, doble picat i triple picat (i les seues respectives combinacions).

Millora i consolidació del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

Reconeixement de totes les estructures musicals.

Desenvolupament progressiu de la memòria musical. S'interpretaran dos obres i tres estudis de memòria durant el curs.

Lectura a primera vista d'acord al nivell del 5é. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 5é. curs.

Desenvolupament de l'expressivitat a tots els estils.

Iniciació a la música contemporània.

-

-

Interpretació en públic amb control progressiu: Un mínim de tres audicions anuals. (una al trimestre).

Desenvolupament i consolidació de l'afinació. Sol, amb piano i aplicada a cambra i al treball en orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 5é. curs.

Pràctica del repertori orquestral. Rols dins de l'orquestra.

Assistència a un mínim d'un concert al trimestre.

Repertori 5é. curs

Tècnica

- Sonoritat

- M. Moyse. De la sonorité, art et technique.
- P. Bernold. Tècnica de l'embocadura.
- M. Moyse. Tone development through interpretation.

- Mecanisme:

- Taffanel et Gaubert. 1t Grans estudis de mecanisme diaris.
- M. Moyse. Escales i arpegis.
- M. Moyse. Exercicis diaris.

-Estudis

- Flautíssim. Vol 5.(126 pàgines)

- Repertori orquestral

- Flauta: The orchestral practise book. T. Wye, P. Morris.

Obres (llistat orientatiu). 3 obres anuals. (veure llistat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 5. (Pàgina 1 a 36).
- Una obra.
- Un solo orquestral de flauta.

-

- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

2n. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 5. (Pàgina 37 a 88).
- Una obra (de memòria).
- Dos solos orquestrals de flauta.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

3r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 5. (Pàgina 89 a 126).
- Una obra (de memòria).
- Un solo orquestral de flauta.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

6é. CURS

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva, a partir del reconeixement de les característiques

pròpies de l'instrument (registre, timbre, intensitat), d'acord al nivell del 6é. curs.

Millora del control del so des de Do1 a Re5 cromàtic: ppp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff. Control de diferents timbres. Amb i sense vibrat.

Millora i consolidació de l'embocadura.

Escala de fins a 7 alteracions. Majors i menors. Terceres, quartes i cinquenes. Semicorxeres = 130.

Consolidant totes les articulacions treballades als cursos anteriors.

Consolidació del procés de respiració diafragmàtica-abdominal.

Reforç de la comprensió de les estructures musicals treballades als cursos anteriors.

Desenvolupament progressiu de la memòria musical. S'interpretaran tres obres i tres estudis de memòria durant el curs.

-
-
-

Lectura a primera vista d'acord al nivell del 6é. curs.

Pràctica del transport, d'acord al nivell del 6é curs.

Desenvolupament de l'expressivitat a tots els estils, inclòs la música contemporània.

Interpretació en públic amb control progressiu : un mínim de tres audicions anuals (una al trimestre).

Desenvolupament i reforç de l'afinació, aplicada a tots els àmbits. Sol, amb piano, música de cambra i orquestra.

Pràctica de la improvisació, d'acord al nivell del 6é. curs.

Pràctica del repertori orquestral. Rols dins de l'orquestra.

Assistència a un mínim d'un concert trimestral.

Introducció de la tècnica del flautí. Treball de la tècnica y del repertori.

Repertori 6é. curs

Tècnica

- Sonoritat:

- M. Moyse. De la sonorité, art et technique.
- P. Bernold. Tècnica de l'embocadura.
- M. Moyse. Tone development through interpretation.

- Mecanisme:

- Taffanel et Gaubert. 17 grans exercicis de mecanisme diaris.
- M. Moyse. Escalles i arpegis.
- M. Moyse. Exercicis diaris.

- Estudis

- Flautísim. Vol 6. (115 pàgines).

-Repertori orquestral

- Flauta: The orchestral practise book. T. Wye, P. Morris.
- Flautí: The piccolo practise book. T. Wyw, P. Morris.

Obres (llistat orientatiu). 3 obres anuals. (veure llistat obres de l'apartat 6 d'aquesta programació).

1r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 6. (pàg1-30) - Una obra (de memòria).
- Dos solos orquestrals de flauta i dos de flautí.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

2n. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 6. (pàg31-60) - Una obra (de memòria).
- Dos solos orquestrals de flauta i dos de flautí.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

3r. trimestre

- Estudis (un de memòria). Flautíssim 6. (pàg61- 90) - Una obra (de memòria).
- Dos solos orquestrals de flauta i dos de flautí.
- Assistència a un concert i treball.
- Audició.

MATERIAL D'AULA

Biblioteca d'aula.

Estudis i mètodes programats.

Obres programades.

Obres de cambra. Duos, trios, quartets, orquestra de flautes.

Material d'Història de la Música i Història de l'Art.

Material d'Harmonia i Anàlisi.

Equip de reproducció d'àudio i de gravació, així com Cd's de flauta i repertori orquestral.

Ordinador amb connexió a internet.

Metrònom, afinador, faristols, pissarres, espills, taules i cadires.

Diferents membres de la família de la flauta: flautí i flauta en sol. Piano

-

-

-

3. COMPETÈNCIES. AVALUACIÓ. CRITERIS, INSTRUMENTS, PROCEDIMENTS I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ. RÚBRIQUES D'AVALUACIÓ.

Competències

Les competències suposen el motor que permet posar en funcionament tot el plantejament didàctic que exposem en aquest document. Responen a la pregunta de per què s'estudia, a les finalitats a què ha de conduir l'educació.

La competència es defineix com la capacitat de saber actuar de manera eficient per resoldre qualsevol problema o situació a la vida, en un context determinat, mobilitzant per això coneixements, habilitats, experiències, actituds, valors i emocions, alhora i de manera interrelacionada .

Actualment les competències es consideren un element consubstancial del disseny curricular. La LOMCE al Títol Preliminar (Capítol III) defineix el currículum i parla de la distribució de competències. L'article 6 diu textualment:

1. Als efectes del que disposa aquesta llei orgànica, s'entén per currículum la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyament i aprenentatge per a cadascun dels ensenyaments.
2. El currículum estarà integrat pels elements següents:
 - a) Els objectius de cada ensenyament i etapa educativa.
 - b) Les competències, o capacitats per activar i aplicar de manera conjunta els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, per aconseguir la realització adequada d'activitats i la resolució eficaç de problemes complexos.
 - c) Els continguts, o conjunts de coneixements, habilitats, destreses i actituds que contribueixen a assolir els objectius de cada ensenyament i etapa educativa i a adquirir competències. Els continguts s'ordenen en assignatures, que es classifiquen en matèries, àmbits, àrees i mòduls en funció dels ensenyaments, les etapes educatives o els programes en què participin els alumnes.
 - d) La metodologia didàctica, que comprèn tant la descripció de les pràctiques docents com l'organització del treball dels docents.
 - e) Els estàndards i els resultats d'aprenentatge avaluables
 - f) Els criteris d'avaluació del grau d'adquisició de les competències i de l'assoliment dels objectius de cada ensenyament i etapa educativa.

-
-
-

Les competències es classifiquen de la manera següent:

1) Competències clau o bàsiques: són les més generals, les que serveixen de referència fonamental del que ha de ser l'educació actual.

2) Competències genèriques o transversals (a la vegada dividides en tres classes: instrumentals, interpersonals i sistèmiques): són aplicables a qualsevol disciplina o titulació.

3) Competències específiques: són les que afecten un àmbit concret del coneixement o una disciplina determinada. Suposen un exercici de concreció de les anteriors.

a)

Comuns: serveixen per a totes les assignatures de la mateixa titulació.

b)

Pròpies d'una especialitat o assignatura. Aquestes han de ser establertes pel professorat d'una matèria o assignatura determinada.

Exposem primer les competències bàsiques que va establir la LOE 2/2006 i són vigents:

•Competències bàsiques (LOE 2/2006)

- 1.Competència comunicativa lingüística.
- 2.Competència matemàtica.
- 3.Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
- 4.Tractament de la informació i competència digital.
- 5.Competència social i ciutadana.
- 6.Competència cultural i artística.
- 7.Competència per aprendre a aprendre.
- 8.Autonomia i iniciativa personal.

Detallem, a continuació, **les competències genèriques**:

•Competències genèriques (Informe TUNING-EUROPA 2003)

a) *Instrumentals*: Eines per al desenvolupament eficaç d'una professió que es classifiquen, alhora, en Cognoscitives (capacitat de comprendre i manipular idees i pensaments); Metodològiques (capacitat organitzativa, estratègies, presa de decisions i resolució de problemes); Tecnològiques i lingüístiques.

1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi

2. Capacitat d'organització i planificació

3. Coneixement general bàsic
4. Aprofundiment en el coneixement bàsic de la professió
5. Comunicació oral i escrit a l'idioma propi
6. Coneixement d'una o més llengües estrangeres
7. Habilitats bàsiques informàtiques
8. Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi
9. Habilitats de gestió de la informació (capacitat per recuperar i analitzar informació de diverses fonts)
10. Resolució de problemes
11. Presa de decisions
- b) *Interpersonals*: Es refereixen a la interacció social i cooperació del titulat amb el seu àmbit social: capacitat d'exterioritzar els sentiments propis, habilitat crítica i autocrítica.
12. Treball en equip
13. Treball en un equip de caràcter interdisciplinar
14. Capacitat per treballar en un context internacional
15. Capacitat per comunicar-se amb experts d'altres camps
16. Habilitats en les relacions interpersonals
17. Raonament crític
18. Compromís ètic
19. Capacitat de crítica i autocrítica
20. Apreciació de la diversitat i multiculturalitat
- c) *Sistèmiques*: Capacitats o habilitats de visió i anàlisi de realitats totals i multidimensionals: corresponen als sistemes com un tot.
21. Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica
22. Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència)
23. Aprenentatge autònom
24. Adaptació a noves situacions
25. Lideratge
26. Coneixement d'altres cultures i costums
27. Iniciativa i esperit emprenedor
28. Motivació per la qualitat
29. Sensibilitat cap a temes mediambientals
-
-
-

- 30. Habilitats de recerca
- 31. Capacitat per generar noves idees (creativitat)
- 32. Disseny i gestió de projectes

Enunciem, finalment, les **competències específiques comuns que aplicarem al nostre conservatori**. Les competències específiques pròpies de cada assignatura o especialitat les aportarà el mateix responsable de la matèria.

Competències comuns

El primer bloc de competències comunes estaria dedicat a la competència bàsica d'aprendre a aprendre i fa referència als hàbits que considerem necessaris perquè l'alumne realitzi de forma més eficient l'estudi i perquè professor i alumne culminin amb més èxit el procés d'ensenyament -aprenentatge. S'hi abordarien els aspectes relatius a l'actitud (comportament, implicació, respecte...) de l'alumne.

Hàbits:

§ Lectoescriptura:

- o Passos que cal seguir en la primera aproximació a una partitura: 1r) Lectura convencional; 2º) Lectura tècnica (Amb digitacions, posicions de vara, etc. Captant i interioritzant també les dificultats i la seva possible solució...)

- o La repenitització: estratègies per a la lectura a l'ªvista

- o Solfeig relatiu/ transport

- o Lectura harmònica

- o Pautes per a l'estudi de memòria

- o Directrius per a la improvisació

§ Anàlisi musical:

- o Foment de l'escolta musical com a plaer i com a recurs que cal exercitar (escolta activa)

- o Anàlisi auditiva: observació, desenvolupament de la percepció auditiva, capacitat crítica i autocorrecció

- o Anàlisi harmònic-formal/ contextual (històric-estètic) / tècnico-interpretatiu de la partitura,

§ Expressió musical:

- La qualitat de la veu o del so

- L'estil a través del caràcter expressiu de la música

- La sintaxi musical: el motiu i la frase. Respiracions i repòs.
- Línies horitzontals i verticals d'expressió a partir de l'anàlisi anterior
- L'expressió horitzontal (melòdica) a través del cant
- Les articulacions
- Dinàmiques i agòniques
- Creativitat
- Improvisació

§ Escalfament (Warm up):

- Tècniques de conscienciació corporal (Alexander)/ Estiraments
- Respiració
- Exercicis tècnics bàsics de cada especialitat instrumental
- L'ús de la veu i el cant com a exemple per al treball dels factors tècnics (sobretot instruments de vent)

§ Tècniques per al control de l'ansietat escènica i de les emocions:

- Tècniques específiques de relaxació (Jakobson...) i concentració mental (visualització de la partitura)
- E.M.A. (Dàlia/Galduf)

§ Comportament escènic:

- Protocol d'entrada/sortida de l'escenari
- Pautes per al moment de l'actuació: col·locació, moviments, gestos...
- Implicació i complicitat amb pianista o agrupació
- Comunicació amb el públic

§ Manteniment i conservació dels recursos:

-
-
-

- o Cura de l'instrument
- o Preservació dels recursos del centre
- o Reparació i manteniment de l'instrument

Després d'aquest primer bloc desenvoluparem les competències següents:

Interpretar en grup (cantar/tocar):

- § Hàbits de conducta: als assaigs i durant l'actuació (comportament escènic)
- § Criteris bàsics del treball tècnico-interpretatiu col•lectiu: equilibri sonor, empastament tímbric, pautes d'estil, ajust rítmic, afinació...
- § La individualitat dins de la col•lectivitat: la ductilitat interpretativa i la interpretació individual amb vista al resultat col•lectiu.
- § Connexió amb l'assignatura d'instrument o cant (feed back: treball de les parts i preparació específica)

Orientació:

competència que cal desenvolupar des del principi perquè l'alumne sigui capaç d'anar adquirint a poc a poc la seva pròpia maduresa vocacional i trobar el camí a seguir. Als primers nivells requereix una intervenció més activa i directa del professor, després cal aconseguir que l'alumne la desenvolupi autònomament.

Implica:

- § Coneixement d'un mateix
- § Coneixement de l'entorn acadèmic i professional (més endavant)
- § Informació i assessorament:
 - o Sobre el procés educatiu musical: itineraris, proves d'accés, centres on estudiar...
 - o Sobre qüestions d'indole diversa: convalidacions, elecció del batxillerat, accés a la universitat, compatibilitats...
- § Saber prendre les decisions adequades.

COMPETÈNCIES DELS ENSENYAMENTS EE.PP.

1-L'alumnat interpretarà obres amb un grau de dificultat adequat al nivell en què demostrï un domini aplicat de tots els elements de la tècnica general de l'instrument i dels coneixements de llenguatge musical, harmonia, anàlisi musical i història de la música.

2-L'alumnat tindrà un hàbit d'estudi continuat que li permeti dedicar les sessions d'estudi setmanal per mantenir el ritme d'adquisició dels continguts programats.

3-L'alumnat tindrà hàbits d'audició musical i quan escolteu un enregistrament distingirà a quin estil, època i compositor pertany.

4-L'alumnat interpretarà obres musicals en audicions públiques amb domini de la situació escènica aplicant tècniques com la relaxació, el control de la respiració, etc.

5-L'alumnat s'integrarà en una orquestra de cambra de manera satisfactòria. És a dir, aplicarà els coneixements de llenguatge musical i de la tècnica instrumental a la interpretació en un grup.

6-L'alumnat s'integrarà a l'orquestra de cambra amb actitud positiva, a aquest efecte mantindrà l'actitud correcta i es desenvoluparà amb solvència en un assaig: silenci, respecte, col·laboració, etc.

7-L'alumnat desenvoluparà competència per interpretar a primera vista obres i fragments musicals de dificultat avançada en un conjunt instrumental per afavorir el resultat final d'una interpretació en conjunt.

8-L'alumnat adquirirà la competència de comunicació artística i aplicarà la seva sensibilitat artística a les seves diferents interpretacions,

9- adquirirà la competència per anar formant un criteri propi i elements de judici que li permetin valorar encertadament el resultat d'una interpretació, en què participi o no.

10-L'alumnat analitzarà els elements d'una partitura extraient conclusions que aplicarà a les seves pròpies interpretacions demostrant criteri propi.

11-L'alumnat desenvoluparà competències de creativitat musical i compondrà fragments musicals de diferents estils amb els convencionalismes propis de cadascuna. Aquesta competència servirà per demostrar el domini del llenguatge musical de manera aplicada i amb profunditat.

12-L'alumnat adquirirà competència per formar part satisfactòriament d'un grup de cambra. Aquesta competència inclourà la utilització de tots els recursos tècnics al servei de les necessitats estètiques de la formació en què s'integri, la capacitat per fer interpretacions sense seguir les indicacions de director i sobretot l'autonomia per, des del grup, fer muntatges d'obres noves amb autonomia i criteri. Sempre

-
-
-

abordant obres de dificultat adequada al nivell. Al final, el professorat donarà una partitura adequada a un grup d'alumnes, per exemple, un quintet de vent, i seran competents per muntar l'obra i fer una interpretació de manera satisfactòria.

13-L'alumnat desenvoluparà la competència per aplicar a les interpretacions els coneixements d'harmonia i piano complementari i incorporar la visió vertical de la música. Aquesta competència implica la realització de l'anàlisi harmònica, extreure'n coneixement i criteri a partir d'aquesta anàlisi i el més important, aplicar-la després a la interpretació d'una obra a sol o en grup.

14-L'alumnat tindrà la competència per mantenir l'instrument en bones condicions i fer petites reparacions: col·locació de molls, ajustament d'algunes claus molt elementals, canvis de sabatilles, etc. I si abans o durant un concert es presenta una urgència, sabrà resoldre-la de manera satisfactòria.

15-L'alumnat interpretarà de memòria el repertori que presentarà a la prova d'accés als ensenyaments superiors

16-L'alumnat podrà mantenir discussions i criticar qualsevol producte musical argumentat de manera correcta i aportant judicis i criteris adequats en què relacioni tot allò après.

Avaluació

Introducció

L'avaluació de les ensenyances professionals es durà a terme tenint en compte els objectius de coneixements, tècnics i estètics reflectits amb anterioritat, així com allò plasmat en els continguts mínims.

El nivell de compliment d'aquests objectius no ha de ser mesurat de forma mecànica, sinó amb flexibilitat, tenint en compte la situació de l'alumne/a, és a dir, el curs en què es troba, així com les seues pròpies característiques personals (edat, estudis, experiència anterior amb l'instrument, ...) i les seues possibilitats.

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat, que serà continua e integradora, serà realitzada pel conjunt del professorat de les diferents assignatures, coordinats pel professor/a-tutor/a, actuant l'esmentat professorat de manera integrada en tot el procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants d'aquest procés.

Justificació de l'avaluació

El professorat avaluarà tant l'aprenentatge de l'alumnat com els processos d'ensenyament i pràctica docent.

L'avaluació permet al professorat ajustar i depurar la seua tasca.

- Adoptant tot allò que l'ha dut a bon terme. - Rebutjant tot allò que ha sigut inútil i ineficaz - Augmentant la seua experiència.

- Orientant la seua tasca futura.

És necessari avaluar per a controlar:

Realitat dels objectius.

Validesa de la metodologia.

Si hi ha o no aprenentatge.

Si la meta interessa.

A més, el fi de l'avaluació és la projecció de la seua utilitat. Aquesta utilitat està establida en una triple contemplació objectiva.

- Utilitat per al mestre/a: conèixer l'alumneat, aconseguir els objectius proposats, diagnosticar problemes d'aprenentatge, pronosticar la marxa de l'aprenentatge i millorar el procés de l'ensenyament.
- Utilitat per a l'alumnat: Motivar l'aprenentatge, fixar l'aprenentatge i millorar l'aprenentatge.
- Utilitat per al centre (conservatori): Calificar els alumnes, promocionar els alumnes, supervisar la tasca de l'educador, agrupar els alumnes i millorar la tasca escolar.

-

-

-

Criteris d'avaluació

- Demostrar la sensibilitat auditiva i la sensibilitat davant l'ús de les possibilitats de l'instrument. (Se suposa que aquest criteri avalua el coneixement de les característiques i el funcionament mecànic de l'instrument així com la utilització de les seves possibilitats).
- Demostrar igualtat sonora en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. (Amb aquest criteri se suposa que avalua la combinació de les característiques i la funcionalitat mecànica de l'instrument així com l'ús d'aquests dispositius).
- Demostrar la tècnica adquirida tant tesitura com a velocitat, mediar l'execució d'estudis i obres corresponents al nivell. (Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i tècnics necessaris per aconseguir una interpretació adequada).
- Demostrar la pràctica del vibrato en exercicis i exercicis d'aquest nivell.
- Resoldre problemes amb rítmics per sí mateix de mesures irregulars. (Amb aquest criteri es pretindrà avaluar la capacitat rítmica de l'alumne).
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista. (Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne planteja el repertori del seu instrument i de les seves obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents).
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils en grup. (Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne s'encarrega del repertori del seu instrument i de les seves obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents adaptant-se al grup en totes les seves dimensions).
- Interpretar de memòria obres de repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. (Mediante este criterio se valora el dominio y la comprensión que el alumno posee de las obras, así como la capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las mismas).
- Utilitzar la força dels músculs i la respiració per ajudar en les exigències de l'execució instrumental. (Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriz i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereixen l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar crispacions que condueixin a una pèrdua de control en l'execució).
- Demostrar una cura i manteniment correcte sobre l'instrument. (Amb aquest criteri es pretén avaluar l'interès que l'alumne rep per la cura i manteniment de l'instrument), ar i la respiració adequats a les exigències de la execució instrumental.

- Presentar en públic programes adequats al seu nivell, demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.
- Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe o d'enregistraments. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.
- Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals de les obres estudiades i d'aquelles que tenen especial significació. Aquest criteri pretén l'afiançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea del llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèries pròpies del grau mitjà.
- Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i coordinació instrumental.
- Transposició repentitzada de fragments u obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

Instruments d'avaluació.

Prova inicial diagnòstica a la classe. Valoració registrada al quadern de seguiment del professor.

Fitxa individual de seguiment continu amb el repertori i els continguts.

Control trimestral amb la presència del professorat de l'assignatura.

Audicions trimestrals.

Informes d'avaluació. Registrarà els diferents aspectes que es valoren amb les seues qualificacions.

Criteris de qualificació

1. Tractant-se d'una avaluació continua, una de les eines a utilitzar serà la d'un seguiment personal detallat de cada alumne/a.

Al llarg de cada classe setmanal, s'annotarà a mode de comentari o incidència tot allò que es considere rellevant, ja siguin actituds, coneixements o procediments.

Totes aquestes dades seran utilitzades per a la qualificació de l'alumnat.

2. El 20 % de la nota serà mitjançant una avaluació puntual: El professorat disposarà de dos tipus de mecanismes d'avaluació puntual.

- Exàmens: Examen trimestral del repertori preparat durant el trimestre. Així el professorat valorarà tant el rendiment i el treball realitzat per l'alumnat com la qualitat i quantitat del repertori presentat.

- Audicions: Es valorarà el comportament de l'alumnat en les audicions o concerts de l'alumne/a programats a l'aula, al conservatori o fora d'aquest.

Valorant també la qualitat del treball presentat.

3. El 70 % de la nota reflectirà l'assimilació dels objectius i continguts establerts en cada curs i en la interpretació d'un repertori mínim marcat en cada curs (per trimestres). Per poder superar el trimestre, i per tant el curs, han de treballar un mínim de 7 estudis i una obra per trimestre. (21 estudis i 3 obres durant tot el curs).

4. El 10 % restant oscil·larà entre diferents aspectes: actitud, assistència i interès.

5. El sistema de puntuació consistirà en:

- Per trimestres: Insuficient (1-4), Suficient (5), Bé (6), Notable (7-8), Excel·lent (9-10).

6. Com a tutors de l'alumne/a, l'avaluació de l'alumnat se coordinarà entre els diferents departaments que corresponguen a cada curs.

7. La nota mitjana del curs serà la mitjana aritmètica de les qualificacions de totes les matèries del curs obtingudes per l'alumne/a, expressada amb una aproximació de dos decimals.

8. L'avaluació i la qualificació final de l'alumnat es realitzarà en el mes de juny.

No obstant això, l'alumnat podrà recuperar les assignatures pendents per mitjà de la realització de proves extraordinàries també en el més de juny.

9. L'alumnat promocionarà de curs quan haja superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinga avaluació negativa com a màxim en dues assignatures.

Pèrdua del dret a l'avaluació continua.

"Quan l'alumnat falte deu classes de l'especialitat (Flauta, Fagot, Clarinet, Saxòfon, Oboé, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, Violí, Viola, Violoncel, Contrabaix, Piano) i també de les assignatures

comuns, pròpies de l'especialitat i optatives (organitzades en torns d'una classe setmanal) sense justificar, i quinze de les assignatures comuns, pròpies de l'especialitat i optatives (organitzades en torns de dues classes setmanals) perdrà el dret a l'avaluació contínua, (les faltes són per assignatura-curs, i per tant només perdrà el dret en l'assignatura que les cometa, podent avaluar-se la resta).

No obstant això, si el professor tutor i el professor de l'assignatura afectada, emeten un informe a la direcció d'estudis, constatant que l'alumnat en esta situació, per diferents motius (canvi d'actitud, estudi, implicació, treball,...), pot superar els continguts i objectius del curs, este es traslladarà a la Comissió de Coordinació Pedagògica, per a la seua anàlisi, sent el Consell Escolar en última instància qui resoldrà si és possible la dita avaluació.

El tutor informará per carta certificada als pares o tutors quan cometa 7 faltes no justificades.

Justificants:

-Certificat mèdic, presentat no després dels 8 dies de la falta.

-Els tutors legals, abans de la falta, o no després de complir els 8 dies de la falta.

Serà obligatori realitzar un examen final per poder superar l'assignatura. La matèria a preparar per a esta prova serà determinada pel professorat, i comunicada a l'alumnat juntament amb el butlletí de qualificacions de l'avaluació final.

Criteris de promoció

La promoció de l'alumnat un curs superior vindrà donada per la valoració del professor de la consecució dels objectius del curs per part de l'alumnat, i per la consideració que esta promoció beneficia clarament l'evolució d'este. La promoció de cada curs serà tractada pel conjunt de professors que impartisquen matèries a un alumne, és a dir, l'equip docent.

Es verificarà la consecució dels mínims exigibles establerts en aquesta programació al punt 2 (Continguts mínims exigibles E. Professionals).

Per a valorar la consecució d'aquests continguts s'atendran els criteris de qualificació detallats al punt 3 (Criteris de qualificació).

Rúbriques d'avaluació

Criteri Valor numèric	No és competent 1 - 2 - 3	Competència Bàsica 4 - 5	Competència Mitjana 6 - 7	Competència Avançada 8 - 9
Respiració 10%	No controla la respiració	Utilitza la respiració	Controla la respiració	Controla la respiració y la utilitza per a enriquir el fraseig
Sonoritat 10%	No es capaç de produir una sonoritat neta i rica	Comença a tindre homogeneïtat en els diferents registres.	Fé una sonoritat clara i homogènia.	Produeix una sonoritat molt clara i bonica adequada sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura 10%	No controla els aspectos bàsics per a la formació d'una embocadura correcta. a	Controla l' embocadura regularment	Domina de forma regular l' embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col.locació de l'embocadura.

Articulació 15%	No controla la articulació y la coordinació de la llengua amb els dits	No controla diferentes tipus d'articulació. Regularment els que deu coordinar amb els moviment dels dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emisió 15%	No controla una correcta emisió.	Aplica una correcta emisió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.

Digitació mecanisme 8%	No coordina el movimiento dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el movimiento dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions

Control del cos i l'instrument 2%	No controla la posició del cos respecte a l'instrument	Agafa bé l'instrument respecte a l'instrument.	Agafa bé l'instrument i controla la pressió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició de l'instrument respecte al cos i consegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques 5%	No es capaç de realitzar diferents dinàmiques.	Es capaç de produir diferents diàmiques però no les controla regularment	Té una gamma de dinàmiques molt diferenciades però no les utilitza sempre que interpreta.	Domina una gamma de dinàmiques molt ampla i es capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Lectura a primera vista 3%	No es capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista	Llig les notes, és clar en el ritme però no llig dinàmiques ni se organitza en les respiracions	Llig les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase	Es capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista

Afinació 3%	No es capaç d'escoltar l'afinació	Comença a escoltar l'afinació però no es capaç de controlar-la regularment.	Escolta l'afinació i sol controlar-la regularment.	Domina y controla tots els aspectos de l'afinació.
Comprensió i coneixement de l'estil 1%	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no es capaç de diferenciar-los amb claritat.	Coneix els diferents estils i encara que no sempre els diferencia, comença a interpretar-los complint les normes bàsiques per a cada estil.	Coneix els diferents estils, es capaç de diferenciar-los amb claritat i d'interpretar-los complint les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica 1%	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic	Respecta les normes de protocol però té una actitud molt distant amb el públic.	Controla el protocol de salutació però encara mostra una actitud tímida front al públic	Domina el seu espai en l'escenari, controla el protocol de salutació i és capaç d'interpretar amb claritat i solvència en públic.

Interés per l'aprenentatge musical por el aprendizaje musical 1%	No vol continuar amb las classes al conservatori, ve obligat por circumstàncies externes	Assisteix a les classes encara que no mostra un interés innat.	Té interés en les classes i un ritme constant en l'estudi	Té molt d' interés amb la música, disfruta amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi 1%	No és organitzat en l'estudi i mai té temps per a l'instrument.	Estudia sols el que li agrada i quan els pares li obliguen.	Estudia regularment però quan té càrrega lectiva, li costa organitzar-se.	Estudia sempre i és organitzat.
Autonomia en l'estudio . 1%	No estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, i aplica molt bé les tècniques per a estudiar.

olidació d'ahàbits d'estudi. 1%	o té hàbits d'estudi consolidats.	ix els hàbits estudi però no ls aplica ularment..	ularment compleis hàbits d'estudi.	oneis els hàbits estudis i els aplica sempre.

Memòria 2%	és capaç de oritzar ningú ent musical	emoritza ets estudis i agments musicals.	emoritza parts o viments d' obres	capaç de oritzar estudis i s completes.
Improvisació 1%	demostra capacitat d'improvisació.	Improvisa ets exercicis però li falta uïdessa.	stra facilitat per a rovisar melodies amb ajuda del professorat.	ola la improvisació guint les pautes proposades pel professorat.
a la música i 3%	lo coneix la grafia contemporània	ix la grafia temporània osada	ix part de la grafia ntemporània i la itza regularment	neix i controla la ia contemporània
registre sobreagut 2%	coneix les posicions	Coneix les ions però no recorda o ntrola.rda	ntrola el registre reagut però amb guns problemes d'afinació.	ntrola i domina el registre sobreagut.

Vibrat 5%	No fa ús del vibrat	Comença a fer ús del vibrat però de forma artificiaial i quan ho indica el professorat.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus ni quan utilitzar-lo. utilitzar-lo	Enriqueix el so i frasseig utilitzant e vibrat més adequat per a cada momento.

Per als cursos 1r i 2n d'EP es farà ús de les mateixes rúbriques exposades per a EE ja que els continguts de vibrat, registre sobreagut i grafia contemporània no es treballen en aquestos cursos.

4.Promoció

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa com a màxim en dos assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental o cant, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent si forma part del mateix. En la resta dels casos els alumnes hauran d'assistir a les classes de les assignatures no superades en el curs anterior.
2. La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o més cursos impedirà la promoció d'un alumne al curs següent.
3. Els alumnes que al terme del 6è curs tingueren pendents d'avaluació positiva tres assignatures o més hauran de repetir el curs en la seua totalitat. Quan la qualificació negativa es produïska en una o dos assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

Límit de permanència

1. El límit de permanència en les ensenyances professionals de música serà de huit anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte en 6t. curs, fins a completar el límit de permanència.
2. La conselleria competent en matèria d'educació podrà autoritzar, amb caràcter excepcional, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies que meresquen semblant consideració i que impedisquen el normal desenrotllament dels estudis.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.

Es considerarà recuperada l'assignatura quan l'alumne haja superat els continguts mínims reflectits en la programació del curs en qüestió.

El professor en l'avaluació inicial determinarà quins són els continguts mínims no superats (totals o parcials del curs).

Les activitats de recuperació d'aquests continguts estaran limitades a les activitats pròpies del curs a recuperar.

Quan es produïska la total recuperació de l'assignatura pendent el professor ho comunicarà a la resta de l'equip docent i al Cap d'Estudis.

6.-Activitats complementàries i extraescolars

Una activitat pedagògica no pot quedar reduïda a l'àmbit de l'aula. Este treball pot veure's complementat per altres tasques realitzades en altres espais del propi centre i pels projectes didàctics en col.laboració amb altres institucions. Estes activitats estan orientades a superar el marc tradicional de les classes de flauta travessera, complementant-ho amb activitats el més variades possible, que posen al nostre alumnat an contacte amb la realitat musical en el sentit més ampli, al mateix tems que li permet connectar esta realitat amb la societat i cultura del nostre temps.

Per a què estes activitats tinguen el màxim aprofitament, han de ser proposades en relació amb el procés general i respondre a una adequada planificació.

Per al curs 24-25 es proposen les següents activitats:

- Participació en els concerts que s'organitzen dins del projecte del centre amb l'associació AGUAFA (Associació de familiars de malalts d'Alzheimer de Guadassuar). (Dates a determinar)
- Audicions trimestrals: mesos de novembre-març i maig.
- Recitals fi d'ensenyaments professional (30 d'abril).

7.- Llistat orientatiu d'obres per cursos E.P.

1er curs

Obra de referència

DONIZETTI Sonata en Fa M.

Complementàries:

BARROC

CHEDEVILLE.....Sonatas "Il Pastor Fido"

CLASSICISME

MOZART.....Andante en Do M.

ESPANYOL

SIDOROWITCH....Alborada

S. XX

BOZZA.....Dilogue

2º curso

Obra de referència

MOZART....Sonata en Do M.

Complementàries:

BARROC

J.S. BACH...Sonata en Mi b M.

ROMANTICISME

MOUQUET.....5 Peces breus

ESPANYOL

OLTRA.....Sonatina

S. XX.

SZERVANSKY.....Sonatina

Obres de referència corresponents als nivells de 1r i 2n d'EP.

ALBINONI

CONCIERTO EN SOL M.

BEETHOVEN

SONATA EN SI b M.

BLAVET

SONATA N° 2 EN RE m. "LA VIBRAY"

BLAVET

SONATA N° 4 EN SOL M. "LA LUMNAGE"

DORUS, L.

FEUILLET D'ALBUM

FAURÉ

MORCEAU DE CONCOURS

GAUBERT

SICILIANA

GLUCK

CONCIERTO EN SOL M.

GLUCK

ORFEO

HAENDEL

SONATAS VOL. 1

HAENDEL

SONATAS VOL. 2

HINDEMITH	ECHO
IBERT	HISTORIES
LOEILLET	SONATAS OP. 3
LOEILLET	SONATAS OP. 4
MÉRIOT	PAYSAG OP. 34
MÉRIOT	ROMANTIC MUSIC FOR FLUTE
MEUNIER	AIR CLASIQUE
MEUNIER	FUGATO
MIHALOVICI	MELODÍA
MOYSE, L.	10 PEQUEÑAS PIEZAS
PINA	PEQUEÑA SUITE AL ESTILO ANTIGUO
PONS	ESTAMPES DE LA MEUA TERRA
PROUST	PRELUDE ET DANSE
QUANTZ	SONATA EN SOL M.
QUANTZ	SONATAS OP. 1, VOL. 1 Y 2
REBER	RÊVERIE
SAINT-SAENS	PAVANE ET REVERIE DU SOIR
TELEMANN	SONATA EN SOL M.
TELEMANN	SONATA EN FA M.
TELEMANN	SONATA EN FA m.

3º curso

Obra de referència

PERGOLESI.....Concierto en Sol M.

Complementàries:

BARROC

TELEMANN....Fantasía nº 2

ROMANTICISME

LORENZO.....L' Apassionato, Op. 5

ESPANYOL

VALERO.....Fantasía concertante

4º curso

Obra de referència

TAFFANEL.....Andante pastoral y Scherzettino

Complementàries:

BARROC

J.S. BACH....Sonata en Do M.

CLASSICISME

MOZART....Andante y Rondó

ROMANTICISME

SCHUMANN....Tres Romanzas, Op. 94

Obres de referència corresponents als nivells de 3º i 4º E.P.

ARRIEU	SONATINA
BACH, J.S.	SONATA EN SOL m.
BERTHOMIEU	SUITE ROMANTICA
BOEHM	ELEGIA
BOEHM	SOUVENIR DES ALPES
BONN DI VENEZIA,A.	SONATES
BOZZA	SOIR DANS LES MONTAGNES
GAUBERT	ROMANZA
GLUCK	CONCIERTO EN SOL M.
GRETRY	CONCIERTO EN DO M.
GRIMAL	SONATA PER A FLAUTA Y PIANO
HUTEAU	JAZZO-FLUTE BLUES ET WOLFGANG AMADEUS RAG
IBERT	ARIA
IBERT	ENTREACTE
JOLIVET	PIPEAUBEC (fta. + perc.)
MIRELLE	LE TAMBEAU (fta. + perc.) MOUQUET EGLOGUE
MOYSE, L.	12 VARIACIONES SOBRE UN TEMA DE SCHUBERT
PRUSIA, ANA AMALIA	SONATA EN FA MAJOR
RAMOS	QUASI NIENTE
RODRIGO	ARIA ANTIGUA

RODRIGO	SERENATA AL ALBA DEL DÍA (fta. + guit.)
TELEMANN	SONATA EN SOL M.
TELEMANN	SUITE EN LA m.
VALVERDE XIX, vol. 1)	FRAGMENTO ELEGÍACO (Colección de Mca. Española para fta. del s.

5º curso

Obra de referència

J.S. BACH.....Sonata en Si m.

Complementàries:

CLASSICISME

STAMITZ.....Concierto en Sol M.

ROMANTICISME

CHAMINADE.....Concertino, Op. 107

ESPANYOL

GONZÁLEZ.....Pequeño solo de concierto ('Colección de Música Española para Flauta del Siglo XIX - Gericó / López)

S. XX

HONEGGER.....Danza de la cabra

6è curs

Obra de referència

MOZART.....Concierto en Sol M. KV 313

Complementàries

BARROC

J.S. BACH.....Sonata en Mi m.

ROMANTICISME

REINECKE.....Ballade, Op. 288

ESPANYOL

ARRIETA.....Solo en Si b M. ('Colección de Música Española para Flauta del Siglo XIX -Gericó / López)

TITELLES ...Llorenç Mendoza

S. XX

DEBUSSY.....Syrinx

Obres de referencia corresponents als nivells de 5è i 6è E.P.

ARRIETA	SOLO EN DO m.
BACH, J.S.	SONATAS
BLANQUER	SONATINA JOVENIVOLA
BONIS, MEL	SONATA EN DO SOSTINGUT MENOR
BONN DI VENEZIA,A.	SONATES
COSTA	TEMPO DE HUIDA
DEMERSEMANN	6º SOLO DE CONCIERTO
DEVIIENNE	6 SONATAS
DEVIIENNE	CONCIERTOS
DOPPLER	FANTASÍA PASTORAL HÚNGARA, OP. 26
ECHEVARRIA	DIVERTIMENTO
ENESCO	CANTABILE Y PRESTO
ESPLA	CANTOS DE ANTAÑO
FAURE	FANTASÍA, OP. 79
FUKUSHIMA	MEI (flauta sola)
GANNE	ANDANTE Y SCHERZO
GAUBERT	NOCTURNO Y ALLEGRO SCHERZANDO
GODARD	SUITE EN 3 PIEZAS, OP. 116
HAYDN	CONCIERTO EN RE M.
HINDEMITH	SONATA
JOLIVET	SUITE EN CONCERTO (flauta y percusión)
KUHLAU	FANTASÍA Nº 2, OP. 95
LOU HARRISON	CONCIERTO Nº 1 (flauta y percusión)
MILHAUD	SONATINE
MOZART	CONCIERTO EN RE M.
OCON	RECUERDOS DE ANDALUCÍA
PIAZZOLLA	HISTORIA DEL TANGO (flauta y guitarra)

QUANTZ	CONCIERTO EN SOL M.
ROUSSEL	JOEURS DE FLUTE
SAINT-SAENS	ROMANZA, OP. 37
TELEMANN	FANTASÍAS
TULOU	CONCIERTO Nº 3
VALVERDE	SOLO DE FAGOT
VARESE	DENSITY 21.5 (flauta sola)
VIVALDI	CONCIERTOS, OP. 10
WATTERS	DUAL EXCURSIONS (flauta y percusión)

PROGRAMACIÓ D'OBOÈ

1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	13
Avaluació	13
Criteris	14
Instruments	15
Procediments	25
Criteris de qualificació	25
Pèrdua del dret a l'avaluació contínua	25
4. Criteris de promoció	26
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	39
Activitats de recuperació	39
6. Rúbrica	40

PROGRAMACIÓ D'OBOÈ

1. Objectius i continguts

[El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

[El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

- a) Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i objectius plantejats.
- b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i evolucions en els diferents contextos històrics.
- c) Utilitzar «l'oïda interna» com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
- d) Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per a saber integrar-se com un membre més d'este o com a responsable del conjunt.
- e) Compartir vivències musicals de grup en l'aula i fora d'ella que permeten enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup.
- f) Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així, concentrar-se en l'audició i la interpretació musical.
- g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum junt amb les vivències i experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
- h) Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que apareguen en la interpretació de la música.

- i) Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
- j) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d'ells.
- k) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria musical i capacitat comunicativa.
- l) Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.
- m) Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents cursos i nivells.
- n) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

2. Distribució temporal dels continguts

CONTINGUTS 1er CURS E.E.

- Exercicis de respiració.
- Manteniment i neteja de l'instrument.
- Coneixement de les parts del cos humà que influeixen en la pràctica instrumental.
- Exercicis elementals sobre l'emissió dels sons amb picat llarg , normal i curt.
- Pràctica de la improvisació.
- Exercicis de notes tingudes , controlant la afinació , qualitat de so i dosatge de l'aire amb exercicis dinàmics des del do4 a sol5.
- Pràctica de la lectura a vista, amb dificultats adaptades al nivell de l'alumne:
- estudis en compassos de compassillo, 3/4, 2/4, amb figures de redona , blanca , negra i corxeres, a una velocitat no superior a negra= 60.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals (frases, mòduls de pregunta-resposta, finals de frase tonals).

CONTINGUTS 2on EE

- Exercicis de respiració.
- Manteniment i neteja de l'instrument.
- Posició correcta de cos , mans i dits amb l'instrument.
- Exercicis elementals sobre l'emissió dels sons amb picat llarg , normal i curt.

- Exercicis de notes tingudes , controlant la afinació , qualitat de so i dosatge de l'aire amb exercicis dinàmics des del Si bemoll2 al meu 5 .
- Estudis fàcils en compàs de 4/4 amb figures de redona , blanca , negra , corxeres i semicorxeres.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals.
- Duos molt senzills en compàs de compassillo amb figures de redona , blanca , negra i corxera.
- Escales de Do Major , Fa Major , Si b Major , Sol Major i Re Major (de memòria).
- Emissió del so en relació a les diverses dinàmiques i altures.
- Lligat de llengüetes.

CONTINGUTS 3er EE

- Exercicis de respiració (notes llargues per a controlar la afinació, la qualitat de so i el dosatge de l'aire).
- Articulacions: picat, lligat, picat-lligat, accents, staccatto, subratllat.
- Exercicis sobre l'emissió dels sons amb picat llarg, normal i curt.
- Exercicis de memòria senzills.
- Exercicis de notes tingudes, controlant la afinació, qualitat de so i dosatge de l'aire amb exercicis dinàmics des de Si bemoll 2 a Fa 5.
- Estudis fàcils en compàs de compasillo, 2/4 , 3/4 i compassos de combinació ternària.
- Duos i tríos senzills en compassos binaris i ternaris amb figures de redona, blanca, negra, corxera i semicorxera.
- Escales Majors i Menors (natural, harmònica i melòdica) fins a tres alteracions.
- Exercicis de vibrato.
- Emissió del so en relació amb les diverses dinàmiques i altures.
- Desenvolupament de la flexibilitat en els salts, articulacions, trinats, etc.
- Practica de la lectura a primera vista.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus diferents nivells.
- Pràctica de la improvisació. CP AU-AP-AR Practica de la relaxació.
- Lligat de llengüetes.

CONTINGUTS 4rt EE

- Exercicis de respiració amb o sense instrument.
- Exercicis que incloguen diferents articulacions: picat i lligat picat- lligat, accents, stacatto, subratllat.
- Exercicis de notes tingudes controlant la afinació, qualitat de so i dosatge de l'aire amb exercicis dinàmics des de Si bemoll 2 a Fa sostingut 5.
- Estudis fàcils en compàs de compasillo, 2/4,3/4 i compassos de combinació ternària. - Desenvolupament permanent i progressiu de la memòria musical.
- Duos i tirs senzills en compassos binaris i ternaris amb figures de redona, blanca, negra, corxera i semicorxera.
- Escales Majors i menors(natural, harmònica i melòdica) fins a tres alteracions.
- Exercicis de vibrat.
- Emissió del so en relació amb les dinàmiques i altures.
- Practica d'escales i intervals (terceres, quartes) controlant l'emissió de l'aire en diferents articulacions.
- Desenvolpe de la flexibilitat en salts, articulacions, trinats etc.
- Practica de la lectura a primera vista.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus diferents nivells.
- Practica de la improvisació.
- Practica de la relaxació.
- Confecció de llengüetes.

CONTINGUTS 1er EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions i estructura de les frases en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc...
- Estudi del repertori per a solista amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeta la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontrenen harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des de els peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produís rigidesa als mateixos i no entorpís una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeti la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i una afinació adequada.
- Afinació: control al registre greu i mig i acceptable al registre agut i sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---llegat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: iniciació a la pràctica d'aquesta tècnica. Aplicació en fragments o peces lentes.
- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenten el repertori proposat per aquest curs.
- Fabricació de llengüetes: domini i independència en el llegat. Iniciació al raspat.
- Estudi de les digitacions cromàtiques que es comprenen entre el sib2 i el mi5.
- Pràctica de l'escala cromàtica des del sib2 al mi5 en diferents articulacions.
- Pràctica de les escales majors i menors i arpegis fins tres sostinguts i bemolls.

CONTINGUTS 2on EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions i estructura de les frases en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc...
- Estudi del repertori per a solista amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeti la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontrien harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des de els peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produís rigidesa als mateixos i no entorpis una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeti la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i una afinació adequada.
- Afinació: control al registre greu i mig i acceptable al registre agut i sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire. Formació de la "columna d'aire". Pressió abdominal adequada.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---lligat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: iniciació a la pràctica d'aquesta tècnica. Aplicació progressiva al repertori.
- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenti el repertori proposat per aquest curs.
- Fabricació de llengüetes: domini i independència en el lligat. Pràctica del raspat.
- Estudi de les digitacions cromàtiques que es comprenen entre el sib2 i el fa5.
- Pràctica de l'escala cromàtica des del sib2 al fa5 en diferents articulacions.
- Pràctica de les escales majors i menors i arpegis fins quatre sostinguts i bemolls.

CONTINGUTS 3er EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions, estructura de les frases, la harmonia i la utilització del vibrat en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.
- Estudi del repertori solista amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeti la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontrien harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des de els peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produís rigidesa als mateixos i no entorpis una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeti la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i una afinació adequada.
- Afinació: òptima al registre greu i mig i domini al registre agut i sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire. Formació de la "columna d'aire". Pressió abdominal adequada.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---llegat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: iniciació a la pràctica d'aquesta tècnica. Aplicació progressiva al repertori.
- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenti el repertori proposat per aquest curs.
- Fabricació de llengüetes: domini i independència en el llegat. Elaboració d'un raspap bàsic.
- Estudi de les digitacions cromàtiques que es comprenen entre el sib2 i el fa5
- Pràctica de l'escala cromàtica des del sib2 al fa#5 en diferents articulacions.
- Pràctica de les escales majors i menors i arpegis fins cinc sostinguts i bemolls.

CONTINGUTS 4rt EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions, estructura de les frases, la harmonia i la utilització del vibrat en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.
- Estudi del repertori solista amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeta la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontrien harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des de els peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produís rigidesa als mateixos i no entorpeixi una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeti la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i una afinació adequada.
- Afinació: òptima al registre greu i mig i domini progressivament major al registre agut i sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire. Formació de la "columna d'aire". Pressió abdominal adequada.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---llegat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: pràctica del vibrat en diferents velocitats i amplituds. Adquisició progressiva de criteris per a la seua aplicació en el repertori.
- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenti el repertori proposat per aquest curs.
- Fabricació de llengüetes: domini i independència en el llegat. Elaboració d'un raspap bàsic.
- Estudi de les digitacions cromàtiques que es comprenen entre el sib2 i el fa#5

- Pràctica de l'escala cromàtica des del sib2 al fa#5 en diferents articulacions.
- Pràctica de les escales majors i menors i arpegis fins cinc sostinguts i bemolls.

CONTINGUTS 5é EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions, estructura de les frases, la harmonia i la utilització del vibrat en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.
- Estudi del repertori solista amb orquestra de diferents èpoques corresponenta cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeta la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontri en harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des dels peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produís rigidesa en els mateixos i no entorpeixis una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeta la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i dinàmiques (pp, p, mp, mf, f, ff) i una afinació adequada al nivell.
- Afinació: òptima en el registre greu, mig i agut i domini en el registre sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire. Domini de la pressió abdominal i augment progressiu de la capacitat pulmonar i la resistència.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---lligat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: aplicació del vibrat al repertori amb criteris estilístics propis. Control del vibrat en les diferents velocitats i amplituds.
- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenti el repertori proposat per a aquest curs.
- Canyes: domini e independència en el lligat i control progressivament major en el raspat.

-
- Estudi de digitacions cromàtiques compreses entre el sib2 i el sol5
- Pràctica de l'escala cromàtica en diferents articulacions i velocitats.
- Pràctica d'escala majors i menors i arpegis fins sis sostinguts i bemolls en intervals de segona i quarta i escala cromàtica de memòria.

CONTINGUTS 6é EP

- Treball de les dinàmiques, emplaçament de les respiracions, estructura de les frases, la harmonia i la utilització del vibrat en la millora del fraseig musical i de l'adquisició de criteris musicals propis.
- Estudi del registre sobreagut.
- Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.
- Estudi del repertori solista amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Posició corporal: equilibrada, que permeti la correcta circulació i expulsió de l'aire, que no ocasioni lesions o molèsties físiques a l'alumne i que s'encontri en harmonia amb la posició de l'instrument. Posició correcta i natural des dels peus fins el cap incloent els dits, les mans i els braços, que no produïssin rigidesa en els mateixos i no entorpeïssin una correcta interpretació.
- Embocadura: estable i correctament formada. Que permeti la producció d'un so de qualitat, una emissió segura de les notes en els diferents registres i dinàmiques (pp, p, mp, mf, f, ff) i una afinació adequada al nivell.
- Afinació: òptima en el registre greu, mig i agut i domini en el registre sobreagut.
- Respiració: correcte emplaçament de la respiració, que haurà de ser diafragmàtica, evitant l'elevació dels múscles al prendre l'aire. Domini de la pressió abdominal i augment progressiu de la capacitat pulmonar i la resistència.
- Tècnica digital: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment de la velocitat i millora en la coordinació entre tots els dits i entre els dits i l'articulació.
- Articulació: millora progressiva d'aquesta tècnica. Augment progressiu de la velocitat en les múltiples combinacions, millora en la coordinació entre els dits i aquesta i contrast progressivament major entre els diferents tipus d'articulació (staccato, picat---llegat, tenuto, legato, etc.)
- Vibrat: aplicació del vibrat al repertori amb criteris estilístics propis. Control del vibrat en les diferents velocitats i amplituds.

- Matisos: diferenciació i contrast entre les diferents dinàmiques que presenti el repertori proposat per a aquest curs.
- Canyes: domini e independència en el lligat i control progressivament major en el raspat.
- Estudi de digitacions cromàtiques compreses entre el sib² i el sol^{#5}.
- Pràctica de l'escala cromàtica en diferents articulacions i velocitats.
- Pràctica d'escals majors i menors i arpegis fins set sostinguts i bemolls en intervals de segona i quarta i escala cromàtica de memòria.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació serà:

- Contínua: es desenvoluparà durant tot el procés d'aprenentatge de l'alumnat
 - Formativa: subratlla el caràcter educatiu i orientador de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge, des de l'avaluació inicial a la final o sumativa.
1. Els professors avaluaran l'aprenentatge dels alumnes, els processos d'ensenyança i la seua pròpia pràctica docent.
 2. L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes serà contínua i integradora, encara que diferenciada segons les distintes assignatures del currículum.
 3. L'avaluació de l'alumnat en les ensenyances elementals i professionals de música es durà a terme tenint en compte els objectius educatius i els criteris d'avaluació establits en el currículum amb el projecte educatiu elaborat pel centre docent.
 4. L'avaluació serà realitzada pel conjunt de professors de l'alumne coordinats pel professor tutor, actuant els dits professors de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants del dit procés.
 5. L'avaluació final i qualificació de l'alumnat es realitzarà en el mes de juny.
 6. Els resultats de l'avaluació final de les distintes assignatures que componen el currículum s'expressaran per mitjà de l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, considerant-se positiu les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les inferiors a cinc.

-
- 7. Els resultats de l'avaluació, i si és el cas les qualificacions, s'expressaran en els termes següents: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficient: 5; Bé: 6; Notable: 7 u 8; Excel·lent: 9 o 10.
- 8. La nota mitjana del curs serà la mitjana aritmètica de les qualificacions de totes les matèries de l'especialitat cursades per l'alumnat, expressada amb una aproximació de dos decimals per mitjà d'arredoniment.

Criteris

CRITERIS DE EVALUACIÓ 1ER EE

- Posició corporal correcta, incloent músculs facials, posició del coll sense tensió, tronc recte, posició de mans i dits, així com de les extremitats inferiors.
- Interpretar fragments, estudis i obres apropiades al nivell emprant la mesura, articulació i frasege adequats.
- Memoritzar i interpretar textos musicals segons el nivell, emprant la mesura, afinació i el fraseig adequats al seu contingut.
- Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual per a poder verificar que s'apliquen en el seu estudi les indicacions del professor i amb elles desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeti controlar correctament el seu rendiment.
- Presentar en públic programes adequats al seu nivell, demostrant capacitat comunicativa, per a poder avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.
- Demostrar coneixements de la terminologia adequada bàsica per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.
- Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista, per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts del curs.

CRITERIS D'AVALUACIÓ 2ON EE

- Mostrar en els estudis la capacitat d'aprenentatge progressiu individual per a verificar que l'alumne és capaç d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i amb elles desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeti valorar correctament el seu rendiment.
- Interpretar fragments a primera vista.
- Interpretar fragments musicals intentant emprar la mesura i afinació adequades per a comprovar la correcta assimilació i aplicació dels principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
- Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts del nivell per a verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
- Crear improvisacions en un àmbit tonal fins a una alteració.
- Actuar com a membre d'un grup per a ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.
- Usar una terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

CRITERIS D'AVALUACIÓ 3ER EE

- Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual per a verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que permeti valorar correctament el seu rendiment.
- Interpretar fragments senzills d'obres a primera vista.
- Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat per a comprovar la correcta assimilació i aplicació dels principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
- Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor per a poder verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
- Crear improvisacions en l'hàbit tonal que se li assenyale.
- Actuar com a membre d'un grup per a ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

- Usar una terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

CRITERIS D'AVALUACIÓ 4RT EE

- Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual per a verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb ells, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeti valorar correctament el seu rendiment.
- Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
- Interpretar obres d'estils diferents per a detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.
- Interpretar en solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument per a poder comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi de la música.
- Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor per a verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
- Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale per a avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics daus, amb autonomia i creativitat.
- Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a les dels altres instruments per a valorar el sentit de col·laboració i interdependència dels membres del grup.
- Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres per a comprovar la capacitat de l'alumne per a adaptar la afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.
- Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions i en mitjans digitals per a poder avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits.

- Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell per a poder avaluar l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzades en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials.
- Açò acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

ENSENYANCES PROFESSIONALS CRITERIS D'AVALUACIÓ

1ER EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes afinació i matisos.*
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*

- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*
- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

CRITERIS D'AVALUACIÓ 2ON EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que porten a una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes afinació i matisos.*

- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*
- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

CRITERIS D'AVALUACIÓ 3ER EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que porten a una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*

- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes afinació i matisos.*
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*
- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

CRITERIS D'AVALUACIÓ 4RT EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que portena una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes afinació i matisos.*
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*

- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

CRITERIS D'AVALUACIÓ 5é EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que porten a una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*
- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes d'afinació i matisos.*
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*

- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*
- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

CRITERIS D'AVALUACIÓ 6é EP

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de la interpretació instrumental. *Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que porten a una pèrdua del control en la interpretació.*
- Demostrar el domini en la interpretació d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. *Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per aconseguir una interpretació adequada.*
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en el ús de les possibilitats sonores de l'instrument. *Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.*

- Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres del repertori. *Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia del alumnat i la seua competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes de ritme, notes afinació i matisos.*
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. *Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireix l'alumne en la lectura a vista així com a la improvisació en el instrument aplicant els coneixements adquirits.*
- Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. *Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumne posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.*
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. *Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumne posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.*
- Adquirir criteris estilístics bàsics per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. *Aquest criteri avalua la comprensió i aplicació d'aquests criteris.*
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. *Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumne ha assolit en quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.*
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. *Mitjançant aquest criteri es vol avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seua personalitat artística.*

Instruments

Els instruments d'avaluació que utilitzarem a l'aula seran:

- Fitxa de control diari de l'alumnat
- Quadern del professor

El tutor serà el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació individualitzat

Procediments

Per a qualificar es tindran en compte els criteris d'avaluació enumerats anteriorment.

L'avaluació serà:

- Contínua: es desenvoluparà durant tot el procés d'aprenentatge de l'alumnat
- Formativa: subratlla el caràcter educatiu i orientador de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge, des de l'avaluació inicial a la final o sumativa.

Quant als resultats de l'avaluació s'expressaran mitjançant escala numèrica d'1 a 10 sense decimals.

Criteris de qualificació

Per a obtindre la qualificació es tindran en compte:

- Les notes de classe (80% de la nota)
- L'audició (20% de la nota)

En el cas que l'alumnat no fora convocat a l'audició, el percentatge corresponent a aqueix apartat passaria a parts iguals a valorar-se en els altres apartats. Si és convocat a l'audició i no concorre es valorarà amb un 0 en aqueix apartat.

Si no fora convocat a l'audició, la nota final s'obtindrà únicament de les notes de classe.

Pèrdua del dret a l'avaluació contínua

Quan l'alumnat falte deu classes d'oboè sense justificar, i quinze de les assignatures comuns, pròpies de l'especialitat i optatives (organitzades en torns de dues classes setmanals) perdrà el dret a l'avaluació contínua, (les faltes són per assignatura-curs, i per tant només perdrà el dret en l'assignatura que les cometa, podent avaluar-se la resta).

No obstant això, si el professor tutor i el professor de l'assignatura afectada, emeten un informe a la direcció d'estudis, constatant que l'alumnat en esta situació, per diferents motius (canvi d'actitud, estudi, implicació, treball,...), pot superar els continguts i

objectius del curs, este es traslladarà a la Comissió de Coordinació Pedagògica , per a la seua anàlisi, sent el Consell Escolar en última instància qui resoldrà si és possible la dita avaluació.

El tutor informarà per carta certificada als pares o tutors quan cometa 7 faltes no justificades. Justificants:

-Certificat mèdic, presentat no després dels 8 dies de la falta.

-Els tutors legals, abans de la falta, o no després de complir els 8 dies de la falta.

Serà obligatori realitzar un examen final per poder superar l'assignatura. La matèria a preparar per a esta prova serà determinada pel professor, i comunicada a l'alumnat juntament amb el butlletí de qualificacions de l'avaluació final.

4. Criteris de promoció

La promoció dels alumnes a un curs superior vindrà donada per la valoració del professor de la consecució dels objectius del curs per part de l'alumne, i per la consideració que esta promoció beneficia clarament l'evolució d'este. La promoció de cada curs serà tractada pel conjunt de professors que impartisquen matèries a un alumne, és a dir, l'equip docent.

Es verificarà la consecució dels mínims exigibles establerts per als ensenyaments elementals i professionals.

1er CURS E. ELEMENTALS

BIBLIOGRAFIA :

- Aprèn tocant l'oboè P. Wastall
- Diversos exercicis i fragments facilitats pel professor.

2on CURS E. ELEMENTALS

BIBLIOGRAFIA :

- Apren tocant el oboè....P Wastall - Siciliano.....G.B.Pergolesi
- Méthode progressiu A.Giampieri - Exercicis del professor.

3er CURS E. ELEMENTALS

BIBLIOGRAFIA:

- Méthode progressiu.....A. Giampieri
- Méthode vol. II.....J. Sellner
- Estudis vol.I.....C. Salviani
- Méthode complet per oboè vol.III.....A.M.R. Barret

4art CURS E. Elementals Oboè

BIBLIOGRAFIA:

- -A. Giampieri
- -J. Sellner - -Salviani I: - -A. M. R. Barret - Obras:
- Piece V.....C. Franck
- Piece.....G.Pierné
- Picolo concerto.....Poncelli
- Sherezade.....N.R. Korsakov
- Ave Maria Gounod
- Adagio.....J.S. Bach
- Largo y allgr.—Marcello
- Berceuse.....G. Faurè

Altres obres disposades pel professor segons el nivell de l'alumne.

**LA SEQÜENCIACIÓ DEL MATERIAL DIDACTIC PER A ENSENYAMENTS
ELEMENTALS ES FARÀ DE LA SEGÜENT MANERA:**

	1r TRIMESTRE	2n TRIMESTRE	3r TRIMESTRE
1r	- Aprende tocando el oboe Peter Wastall.(Unidades 1-3) -Ejercicios Técnicos en Do M Piezas del P.W.	- Aprende tocando el oboe Peter Wastall.(Unidades 4-8) -Ejerc. Tec. Fa M Piezas del P.W.	- Aprende tocando el oboe Peter Wastall (Unid: 9 – 12) -Ejerc. Tec. Sol M Piezas del P.W.
2n	- Aprende tocando el oboe Peter Wastall.(Unidades 13- 15) - Método Progresivo. A. Giampieri (pag.1-4) - Ejerc. Tec. Do M, Fa M, Sol M. Piezas del P.W.	-Aprende tocando el oboe Peter Wastall.(Unidades 16- 20) - Método Progresivo. A. Giampieri (pag.5-8) -Ejerc Tec. Re M Piezas del P.W.	-Aprende tocando el oboe Peter Wastall.(Unidades 21 - 24) - Método Progresivo. A. Giampieri (pag.9-11) -Ejerc. Tec. Si b M Escala cromática Piezas del P.W.
3r	-A. Giampieri (pag:12-15) -J. Sellner (Do M) -Salviani I: (1-3) - Método completo para oboe A. M. R. Barret (lecciones 1 – 3) Scherzetto/ Bouree---- J.S.Bach Minuetto.....W.A.Mozart	-A. Giampieri (pag:16-19) -J. Sellner (Fa M, Si b M) -Salviani I:(4- 8) - Método completo para oboe A. M. R. Barret (lecciones 4 – 7) Celebre Largo-----G.F.- Händel Minuetto.....J.Haydn	-A. Giampieri (pag:20, 26 y 31) T.B -J. Sellner (Sol M, Re M) -Salviani I: (9 – 12) - Método completo para oboe A. M. R. Barret (lecciones 8 – 10) Gavotte-----Rameau Melodie.....L.v. Beethoven
4t	-A. Giampieri (pag:22-25),T.B (p.20,26 y31) -J. Sellner (Mi b M, La b M) -Salviani I: (13-16) -A. M. R. Barret (lecciones 11 – 13) Piece V—C. Franck/ Piece— G.Pierné Siciliano.....G.B.Pergolesi Pico concerto.....Poncell	- A. Giampieri (pag:35-42)T.B. -J. Sellner (La b M, La M) -Salviani I: (17- 22) -A. M. R. Barret (lecciones 14 – 17) Sherezade.....N.R. Korsakov Ave Maria Gounod Adagio.....J.S. Bach	-A. Giampieri (pag:43-50)T.B. -J. Sellner (La M, Mi M) -Salviani I: (23-26) -A. M. R. Barret (lecciones 18 – 20) -Salviani II: (Do M) Largo y allgr.—Marcello Berceuse.....G. Fauré

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**1º Ensenyaments Professionals MATERIAL****DIDÀCTIC**

- Ruíz, J. M.: Quadern de técnica o Fernandez Bueno – Mata Moral: Escalando la técnica con mi oboe 3º y 4º EE. Ed. Piles. Escales majors i menors fins tres sostinguts i tres bemolls
- Salviani, C.: Mètode per oboé. Vol 2. Ed. Ricordi. Exercicis fins tres sostinguts i tres bemolls.
- Barret, A. M. R.: Mètode per oboé. Vol. 3. Des de l'estudi 17 fins l'estudi 28.

RELACIÓ D'OBRES ORIENTATIVES:

- -Barroc
 - Albinoni, T.: Concert en Re Major op. 7 nº 6. Ed. Boosey & Hawkes.
 - Händel, G. F.: Concert nº 1. B&H.
 - Corelli-Barbirolli. Concert nº 1 en Fa Major. B&H
- Clàssic
 - Mozart, W. A.: Serenata 2
 - Beethoven, L.: Duo de la molinara.
- Altres.
 - Bartok, B.: Capvespre al poble
 - Ridout, A.: Concertino.
 - Fauré, G.: Berceuse op. 16 E. M. B.

MÍNIMS EXIGIBLES:

- Quadern de técnica de Juan Mari Ruíz o Escalando la técnica. Escales, arpegis i exercicis fins sol menor inclusive. (velocitat mínima de corxera = 100)
- Salviani II: Exercicis 1 al 10 de cada tonalitat fins Re Major inclusive (velocitat mínima de corxera = 100)
- Barret III: Fins estudi 24 inclusive.
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari o Escalando. Do M, la menor, Sol M. Salviani II Exercicis Do Major Barret estudis 17 i 18	Juan Mari o Escalando. Mi menor, Fa M, re menor, Re M Salviani II Exercicis Fa Major i Sol Major Barret estudis 19, 20, 21	Juan Mari o Escalando. Si menor, Sib M i sol menor Salviani II Exercicis Sib Major i Re M Barret estudis 22, 23, 24.

2on Ensenyaments Professionals Oboè
MATERIAL DIDÀCTIC

- Ruíz, J. M.: Quadern de tècnica. Escales majors i menors fins quatre bemolls i quatre sostinguts.
- Salviani, C.: Mètode per oboé. Vol. 2. Ed. Ricordi. Exercicis fins quatre bemolls i quatre sostinguts.
- Barret, A. M. R.: Mètode per oboé. Vol. 3. De l'estudi 29 al 40.
- Flemming, F.: 25 estudis melòdics. Primera part. Estudis 1 al 6

RELACIÓ D'OBRES ORIENTATIVES:

- Barroc
- Besozzi, A.: Sonata en do. Chester music.
- Händel, G. F.: Sonata nº 2 en sol menor.
- Albinoni, T.: Concert en Sib M op. 7 nº 3
- Clàssic:
- Mozart, W. A.: Marxa turca.
- Cimarosa, D.: Concert en do menor.
- Vanhal. Sonata en do.
- Altres:
- Ravel, M.: Peça en forma d'havanera. Ed. A. Leduc.
- Wolf---Ferrari,E.:Idilio---concertino
- Conc. Mi b M.....V. Bellini

MÍNIMS EXIGIBLES

- Quadern de tècnica de Juan Mari Ruíz: Escales, arpegis i exercicis fins tres sostinguts i tres bemolls. (velocitat mínima de corxera = 120)
- Salviani II. Exercicis 1 al 10 de cada tonalitat fins tres bemolls a l'armadura inclusive. (velocitat mínima de corxera = 120)
- Barret III: Fins l'estudi 36 inclusive.
- Flemming I: Fins l'estudi 4 inclusive.
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari. Do M, la menor, Sol M, mi menor, Fa M Salviani II Exercicis Do M, Fa M, Sol M Barret 29, 30, 31 Flemming 1	Juan Mari. re menor, Re M, si menor, Sib Major, sol menor Salviani II Exercicis Sib M, Re M Barret 32, 33, 34 Flemming 2, 3.	Juan Mari. La Major, fa# menor, Mib M, do menor Salviani II Exercicis Mib M, La M. Barret 35, 36. Flemming 4.

3º Ensenyaments Professionals Oboè

MATERIAL DIDÀCTIC

- Ruíz, J. M.: Quadern de tècnica. Escales majors i menors fins quatre sostinguts i quatre bemolls.
- Lamotte, A.: 18 estudis. Ed. Costallat. Estudis 9, 15, 11, 3, 4, 5, 6, 7, 8.
- Salviani, C.: Mètode per oboé. Vol IV. Ed. Ricordi. Estudis 1, 2, 3.
- Flemming, F.: 25 estudis melòdics. Vol 1. Ed Zimmermann. Estudis 7 al 12.
- Ferling, W.: 48 estudis. Estudis 1 al 12.

OBRES AMB PIANO

- Barroc.
- Vivaldi, A.: Concert en la menor.
- Händel, G. F.: Concert nº 3 en sol menor. Ed. Boosey & Hawkes.
- Clàssic.

- Mozart, W. A.: Sonata kv 304.
- Donizetti, G.: Sonata en Fa Major.
- Bach, J. Christian: Concert nº 2 en fa major. Nova Música
- Weber, C. M.: Concertino en Do Major.
- Ponchielli, A.: Piccolo concertino
- Altres.
- Nielsen, C.: dos peces de fantasia.
-

MÍNIMS EXIGIBLES

- -Quadern de tècnica de Juan Mari Ruíz. Escales majors i menors fins tres sostinguts i bemolls. (velocitat mínima de corxera = 140)
- Lamotte, A.: 18 estudis. Ed. Costallat. Estudis 9, 15, 11, 3, 4, 5, 6. (velocitat mínima de corxera = 120)
- Flemming I: Fins l'estudi 10 inclusive.
- Ferling: fins l'estudi 8 inclusive.
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari. Do M, la menor, Sol M, mi menor, Fa M Lamotte. Estudis 9, 15 Flemming 7 Ferling 1, 2, 3.	Juan Mari. re menor, Re M, si menor, Sib Major, sol menor Lamotte estudis 11, 3, 4. Flemming 8, 9. Ferling 4, 5, 6.	Juan Mari. La Major, fa# menor, Mib M, do menor Lamotte estudis 5, 6. Flemming 10 Ferling 7, 8.

4rt ENSENYANCES PROFESSIONALS OBOE MATERIAL DIDÀCTIC

- Ruíz, J. M.: Quadern de tècnica. Escales majors i menors fins cinc sostinguts i cinc bemolls.
- Salviani, C.: Mètode per oboé. Vol IV. Ed. Ricordi. Estudis 4 al 12.
- Flemming, F.: 25 estudis melòdics. 2ª part. Estudis 13 al 21.
- Ferling, W.: 48 estudis. Estudis 13 al 24.

OBRES AMB PIANO:

- Barroc
- Marcello, A.: concert en re menor. Ed. Peters
- Clàssic
- Devienne, F.: Sonata en Do Major nº 1 Op. 70. Musica Rara
- Mozart, W. A.: Quartet kv. 370. Ed. Breitkopf
- Altres
- Poulenc, F.: Sonata per oboè i piano. Chester Music.
- Colin, Ch.: Primer solo de concurs. Alphonse Leduc.
- Oboé sol
- Jacob, G.: Set bagatel·les per oboè sol. Oxford University Press.

MINIMS EXIGIBLES

- -Quadern de tècnica de Juan Mari Ruíz. Escales majors i menors fins quatre sostinguts i bemolls. (velocitat mínima de corxera = 160)
- Salviani IV. Fins l'estudi 9 inclusive. (velocitat mínima de corxera = 140)
- Flemming II: Fins l'estudi 18 inclusive.
- Ferling: Fins l'estudi 20 inclusive.
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari. Sol M, mi menor, Fa M, re menor, Re M, si menor	Juan Mari. Sib Major, sol menor, La M, fa# menor, Mib M, do menor	Juan Mari. La M, fa# menor, Lab M, fa menor, Mi M, do# menor.
Salviani IV Estudis 1, 2, 3	Salviani IV estudis 4, 5, 6.	Salviani IV estudis 7, 8, 9.
Flemming 13, 14	Flemming 15, 16.	Flemming 17, 18.
Ferling 11, 12, 13	Ferling 14, 15, 16, 17.	Ferling 18, 19, 20.

5é CURS ESENYANCES PROFESSIONALS OBOE

MATERIAL DIDÀCTIC

- Ruíz, J. M.: Quadern de tècnica. Escales majors i menors fins sis sostinguts i sis bemolls.
- Pasculli, A.: Escala, exercici i melodia. Vol 2. Escales i exercicis fins quatre sostinguts i bemolls.
- Flemming, F.: 25 estudis melòdics. Segona part. Estudis 22 al 25.
- Ferling, W.: 48 estudis. Estudis 25 al 36.
- Barret, A. M. R.: dels 16 grans estudis del 1 fins al 8.

OBRES AMB PIANO:

- Barroc.
- Telemann 12 fantasies per a flauta sola. (selecció)
- Vivaldi, A.: Concert en re menor.
- Bach, J. S.: Sonata en sol menor.
- Clàssic.
- Mozart, W. A.: Quartet kv. 370
- Haydn, F. J. : Concert en Do M
- Lebrun, L. A.: Concert en re menor
- Krommer, F.: Concert en Fa major
- Altres.
- Kalliwoda, W.: Morceau de salón.
- Saint---Saëns, C.: Sonata

MÍNIMS EXIGIBLES

- Quadern de tècnica de Juan Mari Ruíz. Escales majors i menors fins cinc sostinguts i bemolls. (velocitat mínima de corxera = 180)
- Pasculli, A.: Escala y ejercicio vol 2 Fins fa# menor inclusive. (velocitat mínima de corxera = 150)
- Flemming II fins l'estudi 25 inclusive.
- Ferling. Fins l'estudi 32 inclusive.
- Barret III: Fins el gran estudi nº 6. (velocitat mínima de corxera = 150)
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari. Re M, si menor, Sib M, sol menor, La M, fa# menor. Pasculli. A: Do M, la menor, Sol M, mi menor Flemming 22 Ferling 25, 26, 27 Barret. 1, 2	Juan Mari. Mib M, do menor, Mi M, do# menor, Lab M, fa menor. Pasculli: Fa M, re menor, Re M, si menor. Flemming 23, 24 Ferling 28, 29, 30 Barret. 3, 4	Juan Mari. Si M, sol# menor, Reb M, solb menor. Pasculli Sib M, sol menor, La M, fa# menor. Flemming 25 Ferling 31, 32 Barret. 5, 6.

6É ENSENYAMENTS PROFESSIONALS OBOÈ
MATERIAL DIDÀCTIC

- Ruíz, J. M.: Quadern de tècnica. Escales majors i menors fins set sostinguts i set bemolls.
- Pasculli, A.: Escala, exercici i melodia. Vol 2. Escales i exercicis.
- Ferling, W.: 48 estudis. De l'estudi 37 al 48.
- Barret, A. M. R.: dels 16 grans estudis, del 9 al 16

OBRES AMB PIANO:

- Barroc.
- Telemann, G. P.: 12 Fantasies per flauta sola. (selecció)
- Vivaldi, A.: Concert en Fa Major.
- Bach, J. S.: Partita en sol m.
- Clàssic
- Mozart, W. A.: Quartet kv. 370
- Haydn, F. J.: Concert en Do Major
- Lebrun, L. A.: Concert en re menor
- Krommer, F.: Concert en Fa Major
- Altres.
- Bozza, E.: Fantasia Pastoral
- Hindemith, P.: Sonata.

- Goosens, E.: Concert op. 45. A. Leduc.
- Schumann, R.: Tres romances op. 94. Breitkopf & H

MÍNIMS EXIGIBLES

- Quadern de tècnica de Juan Mari Ruíz. Escales majors i menors fins sis sostinguts i bemolls. (velocitat mínima de corxera = 200)
- Pasculli, A.: Escala y ejercicio vol. 2 totes les escales i exercicis. (velocitat mínima de corxera = 160)
- Ferling: fins estudi 44 inclusive.
- Barret III: fins el gran estudi nº 13 (velocitat mínima de corxera = 160)
- Un moviment d'una obra de diferent estil per cada trimestre.

Mínims exigibles per trimestre:

Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Juan Mari. La M, fa# menor, Mib M, do menor, Mi M, do# menor, Pasculli. A: al menys 4 tonalitats Barret 9, 10 Ferling 37, 38, 39	Juan Mari. Lab M, fa menor, Si M, sol# menor, Reb M, sib menor. Pasculli: al menys 4 tonalitats. Barret 11, 12. Ferling 40, 41, 42.	Juan Mari. Fa# M, re# menor, Solb M, mib menor. Pasculli acabar totes les tonalitats del segon volum. Barret. 13 Ferling 43, 44.

LA SEQÜENCIACIÓ TRIMESTRAL DEL MATERIAL DIDÀCTIC D'ENSENYAMENTS PROFESSIONALS ES FARÀ DE LA SEGÜENT MANERA:

	PRIMER TRIMESTRE	SEGON TRIMESTRE	TERCER TRIMESTRE
1º EP	Quadern de Juan Mari Ruíz o Llibre escalando la técnica con mi oboe. Tonalitats: Do M, la m, Fa M, re m, Sol M i mi m. Salviani II: exercicis Do M, Fa M, Sol M. Barret III: estudis 17, 18, 19, 20. Obra o moviment d'estil barroc	Quadern de Juan Mari Ruíz o Llibre escalando la técnica con mi oboe. Tonalitats: Sib M, sol m, Re M i si menor. Salviani II: Exercicis Sib M i Re M. Barret III: estudis 21, 22, 23, 24. Obra o moviment d'estil clàssic	Quadern de Juan Mari Ruíz o Llibre escalando la técnica con mi oboe. Tonalitats: Mib M, do m, La M, fa#m. Salviani II: Exercicis Mib M i La M. Barret III: estudis 25, 26, 27, 28. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI
2º EP	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Do M, la m, Fa M, re m, Sol M, mi m, Sib M, sol m. Salviani II: exercicis Do M, Fa M, Sol M. Barret III: estudis 29, 30, 31, 32. Flemming I: estudis 1, 2. Obra o moviment d'estil barroc	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Re M, si m, Mib M, do m, La M, fa# m. Salviani II. Exercicis Sib M, Re M, Mib M. Barret III: estudis 33, 34, 35, 36. Flemming I: estudis 3, 4. Obra o moviment d'estil clàssic	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Lab M, fa m, Mi M, do# m. Salviani II: exercicis La M, Lab M, Mi M. Barret III: estudis 37, 38, 39, 40. Flemming I: estudis 5, 6. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI

3° EP	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Do M, la m, Fa M, re m, Sol M, mi m, Sib M, sol m. Lamotte: estudis 9, 15, 11, 3 Flemming I: estudis 7, 8. Ferling: estudis 1, 2, 3, 4. Obra o moviment d'estil barroc	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Re M, si m, Mib M, do m, La M, fa# m. Lamotte: estudis 4, 5, 6, 7, 8. Flemming I: estudis 9, 10. Ferling: estudis 5, 6, 7, 8. Obra o moviment d'estil clàssic	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Lab M, fa m, Mi M, do# m. Salviani IV: estudis 1, 2, 3. Flemming I: estudis 11, 12. Ferling: estudis 9, 10, 11, 12. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI
4° EP	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Fa M, re m, Sol M, mi m, Sib M, sol m. Salviani IV: estudis 4, 5, 6. Flemming II: estudis 13, 14, 15. Ferling: estudis 13, 14, 15, 16. Obra o moviment d'estil barroc	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Re M, si m, Mib M, do m, La M, fa# m, Lab M. Salviani IV: estudis 7, 8, 9. Flemming II: estudis 16, 17, 18. Ferling: estudis 17, 18, 19, 20. Obra o moviment d'estil clàssic	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: fa m, Mi M, do# m, Reb M, sib m, Si M, sol# m. Salviani IV: estudis 10, 11, 12. Flemming II: 19, 20, 21. Ferling: estudis 21, 22, 23, 24. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI
5° EP	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Sib M, sol m, Re M, si m, Mib M, do m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol. 2. Do M, la m, Sol M, mi m, Fa M, re m. Flemming II: 22, 23.	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: La M, fa# m, Lab M, fa m, Mi M, do# m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol. 2. Re M, si m, Sib M, sol m, La M, fa# m.	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Reb M, sib m, Si M, sol# m, Fa# M, re# m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol. 2. Mib M, do m, Mi M, do# m, Lab M, fa m.

	Ferling: 25, 26, 27, 28. Barret (GE): 1, 2, 3 Obra o moviment d'estil barroc	Flemming II: 24, 25. Ferling: 29, 30, 31, 32. Barret (GE): 4, 5, 6. Obra o moviment d'estil clàssic	Ferling: 33, 34, 35, 36. Barret (GE): 7, 8. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI
6° EP	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Sib M, sol m, Re M, si m, Mib M, do m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol 3: Si M, sol# m, Dob M, Fa# M. Ferling: 37, 38, 39, 40. Barret (GE): 9, 10, 11. Obra o moviment d'estil barroc	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: La M, fa# m, Lab M, fa m, Mi M, do# m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol 3: re# m, Solb M, mib m, Do# M. Ferling: 41, 42, 43, 44. Barret (GE): 12, 13, 14. Obra o moviment d'estil clàssic	Quadern de Juan Mari Ruíz. Tonalitats: Reb M, sib m, Si M, sol# m, Fa# M, re# m. Pasculli, A.: escala y ejercicio vol. 3: la# m, Reb M, sib m. Ferling: 45, 46, 47, 48. Barret (GE): 15, 16. Obra o moviment d'estil romàntic o s. XX/XXI

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Aquells alumnes que tenen pendent alguna assignatura instrumental de cursos anteriors rebran una atenció específica que, amb caràcter de recuperació, permeti a l'alumne rebre el contingut del curs en què es troba matriculat juntament amb l'atenció d'aquells continguts propis del curs anterior. Per a això es realitzaran activitats complementàries en l'horari individual de docència instrumental, que a criteri del professor tutor li permetrà la recuperació al llarg de la primera avaluació del curs.

6. Rúbrica

GRADO DE CONSECUCIÓN	AVANZADO	MEDIO	BÁSICO	INSUFICIENTE	MUY DEFICIENTE	%
	9-10	7-8	5-6	3-4	1-2	
Posición y control corporal (CE1)	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo y posee el control para tocar relajado en cualquier situación.	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, sin tensiones, pero no es capaz de tocar siempre de manera natural y relajada.	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, pero está muy tenso.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	5%
Respiración (CE1)	Tiene absoluto control sobre la respiración diafragmática, la columna continua del aire, la presión y la velocidad adecuadas para la producción del sonido.	Consigue una correcta respiración diafragmática que le permite una producción adecuada del sonido.	Utiliza la respiración diafragmática, pero no controla la columna continua del aire así como la presión y velocidad adecuadas para la producción del sonido.	No utiliza la respiración diafragmática lo cual impide una producción de sonido adecuada a su nivel.	No utiliza la respiración diafragmática lo cual impide una producción de sonido adecuada a su nivel.	5%
Embocadura (CE1)	La posición de la embocadura es correcta, le permite controlar perfectamente la calidad del sonido y la afinación además de tener flexibilidad en la interpretación.	La posición de la embocadura le permite tener el control sobre el sonido y la afinación con suficiente resistencia.	La posición de la embocadura empieza a ser correcta, pero presenta limitaciones sobre la producción del sonido, flexibilidad y resistencia.	No tiene una posición de la embocadura adecuada que le permita desarrollar sus posibilidades técnicas e interpretativas.	No tiene una posición de la embocadura adecuada que le permita desarrollar sus posibilidades técnicas e interpretativas.	5%

Tipos de articulación (legato, staccato, portato...) (CE2)	Domina toda la gama de articulaciones en diferentes velocidades de manera nítida.	Realiza diferentes tipos de articulación con fluidez.	Realiza diferentes tipos de articulación pero a poca velocidad.	No es capaz de diferenciar y realizar los distintos tipos de articulación.	No es capaz de diferenciar y realizar los distintos tipos de articulación.	5%

Control rítmico (CE2)	La medida es siempre precisa y los tempi correctos para su nivel.	La medida es precisa pero los tempi no son siempre adecuados.	Mide correctamente, pero aún presenta pequeñas imprecisiones.	No mide bien y no posee control del tempo.	No mide bien y no posee control del tempo.	5%
Sonido (CE3)	Produce un sonido nítido, flexible, centrado y de calidad, adecuado siempre al estilo que interpreta.	Tiene un sonido nítido y homogéneo.	Empieza a tener homogeneidad en el sonido en los diferentes registros.	No es capaz de producir un sonido limpio y rico.	No es capaz de producir un sonido limpio y rico.	5%
Afinación (CE3)	Domina y controla todos los mecanismos de ajuste para la afinación.	Conoce los mecanismos de afinación y suele controlarla normalmente.	Conoce los mecanismos de afinación pero no los utiliza de manera adecuada.	No es capaz de sentir la afinación	No es capaz de sentir la afinación	5%
Digitación y mecanismo (CE3)	Controla y domina todas las posibilidades de digitación.	Conoce y aplica las rutinas básicas de digitación.	Conoce y aplica parcialmente las rutinas básicas de digitación.	No aplica las rutinas básicas de digitación.	No aplica las rutinas básicas de digitación.	5%

Dinámica (CE3)	Domina una amplia gama dinámicas.	Tiene una gama dinámica bastante diferenciada pero no la utiliza siempre que interpreta.	Es capaz de producir diferentes dinámicas pero no las controla regularmente.	No es capaz de realizar las mínimas variaciones dinámicas.	No es capaz de realizar las mínimas variaciones dinámicas.	5%
Resolució de problemes tècnics i interpretatius (CE4)	Resol els problemes tècnics i interpretatius de manera solvent i els aplica en situacions semblants.	Resol els problemes tècnics i interpretatius durant l' estudi.	Detecta els problemes tècnics i interpretatius durant l' estudi i els intenta resoldre.	Detecta els problemes tècnics i interpretatius però no sap resoldre-los.	No detecta els problemes tècnics i interpretatius.	5%
Lectura a 1ª vista (CE5)	Es capaz de interpretar correctamente un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel y con expresividad musical.	Consigue interpretar correctamente un fragmento musical con los parámetros básicos de ritmo y además con las dinámicas, articulaciones y agógicas.	Lee las notas, es bastante claro en el ritmo pero no lee dinámicas ni articulaciones, y en tempi lentos.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	3%
Improvisación (CE5)	Controla la improvisación con autonomía.	Controla la improvisación siguiendo pautas del profesor y según tonalidades.	Improvisa fragmentos muy cortos pero le falta fluidez y continuidad.	No tiene dominio de la improvisación.	No tiene dominio de la improvisación.	2%
Repertorio (CE6)	Ha interpretado de manera excelente el repertorio programado para su nivel, con obras y estudios representativos de todos los estilos.	Interpreta adecuadamente el repertorio programado para su nivel, con obras representativas de todos los estilos.	Ha interpretado el repertorio programado para su nivel, con obras representativas de todos los estilos, pero con adaptaciones en los tempi y exigencias del estilo.	No ha alcanzado el repertorio mínimo programado para su nivel.	No ha alcanzado el repertorio mínimo programado para su nivel.	6%

Fraseo musical (CE6)	Es capaz de realizar interpretaciones expresivas, con fraseo musical propio, y obtiene un buen equilibrio de niveles y calidades de sonido resultantes.	La interpretación tiene en cuenta el fraseo a nivel general, pero permanece demasiado vinculado a las indicaciones escritas.	Se percibe en la interpretación una línea de fraseo incipiente que marca la estructura musical (motivos, frases, semifrases...).	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo musical.	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo musical.	5%
Capacidad de actuar como miembro de un grupo (CE6)	Es capaz de interactuar en un grupo con solvencia y aporta riqueza a la interpretación de la obra, siguiendo criterios de trabajo unificados.	Es capaz de interactuar en un grupo con solvencia, dominando la obra dentro de la agrupación y siguiendo criterios de trabajo unificados.	Es capaz de interactuar en un grupo con cierta solvencia, pero su aportación es mínima.	No es capaz de interactuar en un grupo musical con solvencia.	No es capaz de interactuar en un grupo musical con solvencia.	4%
Memorización (CE7)	Es capaz de memorizar obras completas con buen nivel interpretativo.	Memoriza partes o movimientos de obras, aunque le falta seguridad y fluidez en la interpretación.	Memoriza pequeñas piezas y fragmentos adaptados al nivel.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	5%
Interpretación y expresividad (CE8)	Consigue expresarse a través del lenguaje de la música en todos sus estilos, logra transmitir la expresión en cada interpretación y es altamente comunicativo.	Conoce los rasgos expresivos musicales y los transmite de forma adecuada en su interpretación.	Logra transmitir cierta expresión en sus interpretaciones, aunque no siempre de forma adecuada.	No consigue una interpretación expresiva con coherencia.	No consigue una interpretación expresiva con coherencia.	5%
Uso, conservación y limpieza de materiales(clarinete, boquilla, cañas, etc.) (CE9)	Selecciona y ajusta adecuadamente los materiales y trabaja diariamente en su	Selecciona y cuida correctamente sus materiales.	Selecciona parcialmente sus materiales pero no es constante en su mantenimiento.	No selecciona los materiales ni los mantiene adecuadamente.	No selecciona los materiales ni los mantiene adecuadamente.	4%

	conservación.					
Metodología y autonomía de estudio (CE9)	Aprovecha las indicaciones trabajadas en el aula para tomar decisiones en su estudio diario, que lo llevan a una resolución interpretativa excelente.	Muestra autonomía en el estudio técnico pero no en el interpretativo.	Conoce los métodos básicos de estudio pero no los aplica totalmente.	No muestra autonomía en el estudio.	No muestra autonomía en el estudio.	6%
Control escénico (CE10)	Es capaz de controlar la ansiedad escénica y transformarla en una experiencia positiva a la hora de interpretar en público.	Es capaz de controlar parcialmente la ansiedad escénica y defender buenas interpretaciones de las obras.	Es capaz de mantener el control escénico, aunque la interpretación se ve mermada por la ansiedad escénica.	No es capaz de controlar la ansiedad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretación.	No es capaz de controlar la ansiedad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretación.	3%
Coordinación con el pianista acompañante (CE10)	La coordinación con el pianista acompañante es excelente y el resultado interpretativo es unificado y de la máxima calidad.	Existe una buena coordinación con el pianista acompañante y un criterio interpretativo unificado.	Existe coordinación con el pianista acompañante, pero la interpretación presenta imprecisiones.	No existe coordinación con el pianista acompañante.	No existe coordinación con el pianista acompañante.	5%
Puesta en escena (CE10)	La imagen que proyecta en el escenario es excelente y cumple con todos los protocolos establecidos.	Los protocolos de la puesta en escena son correctos, transmite una buena imagen en el escenario.	Los protocolos de la puesta en escena son válidos, pero bastante mejorables en cuanto a actitud y presencia escénica.	Los protocolos de la puesta en escena no son adecuados (actitud personal, saludos, indumentaria, etc.).	Los protocolos de la puesta en escena no son adecuados (actitud personal, saludos, indumentaria, etc.).	2%

PROGRAMACIÓ DE SAXÒFON

PROGRAMACIÓ DE SAXÒFON	1
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	5
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	71
4. Criteris de promoció	93
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	95

PROGRAMACIÓ DE SAXÒFON

1. Objectius i continguts

[El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

Objectius

L'ensenyança dels instruments de vent-fusta en el **grau elemental** tindrà com a objectiu contribuir a desenrotllar en els alumnes les capa- citats següents:

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat d'adoptar la posició corporal que permeti respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer possible la correcta emissió, afinació, articulació i flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Desenrotllar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, l'afinació de les notes i la qualitat del so.
5. Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com en la de conjunt.
6. Exercitar-se en el perfeccionament de la qualitat sonora i de la correcta afinació, per mitjà del control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so en l'extensió aconsellable per a cada un dels instruments, per mitjà de l'ús del vibrato i els diferents matisos, a fi d'enriquir la interpretació.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne formi el seu repertori.
9. Conèixer el muntatge i la fabricació de les llengüetes i poder rebaixar-les perquè funcionen correctament (instruments de llengüeta doble).

Continguts

Exercicis de respiració amb i sense instrument (notes mantingu- des controlant l'afinació, la qualitat del so i la dosificació de l'aire).

Pràctica d'escalles i intervals (terceres, quartes) controlant l'emissió de l'aire en diferents articulacions.

Emissió del so en relació amb les diverses dinàmiques i altures.

Desenrotllament de la flexibilitat en els salts, les articulacions, els trinats, etc.

Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenrotllar l'afinació, l'ajust i la precisió rítmica.

[El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

Les ensenyances de saxòfon, de les **ensenyances professionals** de música, tindran com a **objectiu** contribuir a desenrotllar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- b) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils de dificultat adequada a este nivell.
- c) Practicar la fabricació de llengüetes dobles (per als instruments que les tenen).
- d) Demostrar autonomia progressivament major per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- e) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- f) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria
- g) Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument
- h) Practicar la música de conjunt, en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.

Continguts

Desenrotllament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els distints «staccatos», en els salts, etc.).

Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequantlos als diferents estils, amb especial atenció al seu estudi en els tempos lents.

Estudi del registre sobreagut en els instruments que l'utilitzen. Pràctica de conjunt amb altres instruments per a des- enrotllar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.

Estudi del repertori solístic amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.

Estudi dels instruments afins.

Iniciació a la interpretació de música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.

Fabricació de canyes segons els mètodes tradicionals (instruments de llengüeta doble).

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.

ENSENYANCES ELEMENTALS

2. Distribució temporal dels continguts

PRIMER CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

- Competències Específiques

1. Manteniment

Coneixement de l'instrument (muntatge i neteja)

2. Respiració

Correcta respiració amb el instrument i sense el instrument.

3. Posició

Correcta posició del cos i col·locació del instrument

4. Emissió

Formació d'una correcta embocadura i una emissió que li permeti successivament millorar la qualitat del so. Començar el treball de notes llargues i buscar la qualitat del so

5. Articulació

Practica del picat i lligat en els estudis corresponents al curs.

6. Interpretació

Comprensió lectora, interpretació de totes les indicacions referides a la agògica i dinàmica del seu nivell al mateix temps que començar a memoritzar xicotets fragments. Atenent també a la posició corporal.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

Objectius	Competències Específiques									
	1	2	3	4	5	6	7			
1. Conèixer el saxòfon, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.	X									
2. Aconsegir progressivament una respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.		X								
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.			X							
4. Conèixer els paràmetres d'una embocadura correcta.				X						
5. Produir un so cuidat i controlat.				X						
6. Ser capaç d'emetre el so de manera correcta.				X						
7. Diferenciar entre el lligat i el picat.					X					
8. Mostrar agilitat en el canvi de notes (registre)						X	X			
9. Controlar la digitació de l'instrument.						X	X			
10. Conèixer les figures: redona, blanca, negra, corxera i els seus silencis.						X	X			
11. Treballar l'escala de Do Major en tota l'extensió del saxòfon.						X	X			
12. Practicar la lectura a vista de xicotets fragments.						X	X			

13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.						X	X			
14. Mostrar motivació per a aprendre.							X			
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces fixades per al curs.						X	X			
16. Adquirir hàbits d'estudi regulars.							X			

Bibliografia orientativa

Mètodes, exercicis i estudis.

MI PRIMER SAXOFÓN (Vol. I)	Llopis, Madrid y Peris (Ed. Piles)
MÉTODO COMPLETO DE SAXOFÓN	H. E. Klosé (Ed. Tico Música, S. A.).
EL SAXOFÓN AMENO	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
CÓMO SONAR EL SAXOFÓN(1er quadern) I. Mira (Rivera editores)	

Repertori orientatiu

	Saxòfon en Mi b:
ROMANCE	M. Meriot (Ed. Philippo)
ARIETTE.	M. Cecconi(Ed. Philippo)
GENTIMENT	L. Blin(Ed. Philippo)
12 PIECES BREVES	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios)	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	David Lamb (Ed. McGinnis & Marx)

Saxòfon en Si b:

PANURGE	M. Gretry(Ed. A. Leduc)
AIR TENDRE	J. Marchand (Ed. H. Lemoine)
MUSETTE	Campra (Ed. H. Lemoine)
12 PIECES BREVES.	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	J. David Lamb(Ed. McGinnis & Marx)

SEGON CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

- Competències Específiques

1. Respiració

Diferenciar entre una correcta o incorrecta respiració. Exercicis amb el instrument i sense ell.

1. Emissió

Millora de l'embocadura, treball de notes llargues per a l'emissió del so, control de la columna d'aire.

2. Dinàmica

Coneixement dels matisos fort i piano, intentar utilitzar-los i controlar-los.

3. Articulació

Utilització del picat i el lligat.

4. Digitació

Coneixement de l'escala cromàtica amb tot el registre del saxòfon.

5. Interpretació

Desenvolupament de la memòria i la lectura a primera vista, interpretació de xicotetes peces en audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

Objectius	Competències Específiques									

	1	2	3	4	5	6	7			
Aconseguir progressivament una respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma. X	X									

Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos. X										
Ser concient de l'importància d'una correcta embocadura.	X									
Produir un so cuidat i controlat.	X									
Emitir el so correctament	X									

Diferenciar entre el lligat i el picat.			X							
Treballar la flexibilitat.			X	X						
Controlar la digitació de l'instrument.				X						

Conèixer les figures: redona, blanca, negra, corxera i els seus silencis.						X				
Practicar escales diatòniques i cromàtica.				X						

Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	X				
Motivar-se per a aprendre.						X				
Superar els estudis,					X	X				

exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.									
Adquirir hàbits d'estudi diari.						X			

- BIBLIOGRAFIA

Métodos, exercicis i estudis orientatius

MI PRIMER SAXOFÓN (Vol. I)	Llopis, Madrid y Peris (Ed. Piles)
MÉTODO COMPLETO DE SAXOFÓN	H. E. Klosé (Ed. Tico Música, S. A.).
EL SAXOFÓN AMENO	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
CÓMO SONAR EL SAXOFÓN (2º QUADERN)	I. Mira (Rivera editores)

Saxofón en Mi b:

ROMANCE	M. Meriot (Ed. Philippo)
ARIETTE.	M. Cecconi(Ed. Philippo)
GENTIMENT	L. Blin(Ed. Philippo)
12 PIECES BREVES	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios)	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	David Lamb (Ed. McGinnis & Marx)
Gavotte des Damoiselles	E. Bozza
Parade des Petits soldats	E. Bozza
Reves d'enfants	E. Bozza
Cantilène	Marc-Carles

Saxofón en Si b:

PANURGE	M. Gretry(Ed. A. Leduc)
AIR TENDRE	J. Marchand (Ed. H. Lemoine)
MUSETTE	Campra (Ed. H. Lemoine)
12 PIECES BREVES.	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios)	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	J. David Lamb(Ed. McGinnis & Marx)

TERCER CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

- Competències Específiques

1. Respiració

Coneixement de la capacitat de la respiració diafragmàtica, exercicis per al desenvolupament de la mateixa

1. Emissió

Millora de l'embocadura, treball de notes llargues per a l'emissió del so, control de la columna d'aire, millora del so en els diferents registres.

2. Dinàmica

Coneixement dels matisos fort i piano, intentar utilitzar-los i controlar-los.

3. Articulació

Millora la qualitat de les articulacions: picat, lligat, stacatto i picat lligat.

4. Digitació

Domini de l'escala cromàtica, les seues escales majors i menors i els seus arpegis fins a 3 alteracions.

5. Afinació

Coneixement de la capacitat de afinar

6. Interpretació

Desenvolupament de la memòria i la lectura a primera vista, interpretació de xicotetes peces en audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

Objectius	Competències Específiques									
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Mostrar domini d'una respiració natural, àmplia i utilització correcta del diafragma.	X									
Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.	X									
Embocar correctament.	X									
Obtenir un so cuidat i homogeni.	X				X					
Emitir correctament.	X				X					
Diferenciar entre el picat, lligat, stacatto i picat lligat			X							
Mostrar flexibilitat adequada al nivell.			X	X						
Controlar la digitació de l'instrument.				X						
Conèixer les figures: redona, blanca, negra , corxera, semicorxera i els seus silencis.							X			
Practicar escales diatòniques i cromàtica.				X						
Llegir a vista xicotets fragments.						X	X			
Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.						X	X			

- BIBLIOGRAFIA

Métodos, exercicis i estudis orientatius

MI PRIMER SAXOFÓN (Vol. II)	Llopis, Madrid y Peris (Ed. Piles)
MÉTODO COMPLETO DE SAXOFÓN	H. E. Klosé (Ed. Tico Música, S. A.).
EL SAXOFÓN AMENO (II)	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
CÓMO SONAR EL SAXOFÓN (3º QUADERN)	I. Mira (Rivera editores)

Repertori orientatiu

Saxofón en Mi b:

12 PIECES BREVES	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios)	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	David Lamb (Ed. McGinnis & Marx)
Gavotte des Damoiselles	E. Bozza
Reves d'enfants	E. Bozza
Celine Mandarin	A. Crepin
LA PLATA	A. Amaller(Ed. Philipppo)
BARCAROLES	E. de Coriolo(Ed. G. Billaudot)
DIVERTISSEMENT EN RE	W. A. Mozart(Ed. A. Leduc)

Saxofón en Si b:

PANURGE	M. Gretry(Ed. A. Leduc)
AIR TENDRE	J. Marchand (Ed. H. Lemoine)
MUSETTE	Campra (Ed. H. Lemoine)
12 PIECES BREVES.	J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
24 DUOS	Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
THREE'A CROWD (19 Trios)	J. Power (Ed. Power Music)
SIX BARETOOT DANCES	J. David Lamb(Ed. McGinnis & Marx)

QUART CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

- Competències Específiques

1. Respiració

Coneixement de la capacitat de la respiració diafragmàtica, exercicis per al desenvolupament de la mateixa.

2. Emissió

Treball de la qualitat del so, aconseguir igualtat en tots els registres. Exercicis de notes llargues per obtenir qualitat en el so, aplicant diferents matisos.

1. Dinàmica

Perfeccionament dels matisos.

2. Articulació

Millora la qualitat de les articulacions: picat, lligat, stacatto, picat lligat i accents, controlant la qualitat del so. Treball de diferents escales, intervals (terceres i quartes) i altres exercicis de mecanisme aplicant diferents articulacions.

3. Digitació

Domini de l'escala cromàtica, les seues escales majors i menors i els seus arpegis fins a 5 alteracions.

4. Afinació

Desenvolupament de la afinació. Exercicis amb el piano i altres instruments per a la pràctica de la afinació.

5. Interpretació

Desenvolupament de la memòria i la lectura a primera vista utilitzant per al primer obres del curs i per al segon fragments amb certa dificultat rítmica i expressiva (articulacions). Interpretació de obres amb piano, duets, trios, etc de diferents estils i saber distingir els mateixos mitjançant audicions de discos.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

Objectius	Competències Específiques									
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Dominar la respiració diafragmàtica de manera natural.	X									
Tindre una embocadura adequada, que permeti afrontar tots els continguts del nivell.	X									
Obtenir un so controlat, cuidat i homogeni.	X									
Emetre sons correctament en diferents dinàmiques i registres.	X									
Dominar les diverses articulacions en escales i estudis.			X							
Treballar la tècnica amb flexibilitat adequada, en diferents tonalitats.			X	X						
Controlar la digitació de l'instrument.				X						
Dominar les figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera i els seus silencis.						X				
Tocar de memòria escales diatòniques i cromàtica.				X						
Llegir a vista xicotets fragments.						X	X			
Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.						X	X			
Motivar per a aprendre.							X			

Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.					X	X		
Hàbit d'estudi diari.						X		

MI PRIMER SAXOFÓN (Vol. II)
MÉTODO COMPLETO DE SAXOFÓN
EL SAXOFÓN AMENO
24 ESTUDIOS FÁCILES

Llopis, Madrid y Peris (Ed. Piles)
H. E. Klosé (Ed. Tico Música, S. A.).
J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
M. Mule (Ed. A. Leduc)

Saxòfon en Mi b:

12 PIECES BREVES
24 DUOS
THREE'A CROWD (19 Trios)
SIX BARETOOT DANCES
Gavotte des Damoiselles
Reves d'enfants
Celine Mandarine
LA PLATA
BARCAROLES
DIVERTISSEMENT EN RE
Colorin colorado
Baghira
ARIA

J. Bouvard (Ed. G. Billaudot)
Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
J. Power (Ed. Power Music)
David Lamb (Ed. Mcginnis & Marx)
E. Bozza
E. Bozza
A. Crepin
A. Amaller(Ed. Philippo)
E. de Coriolo(Ed. G. Billaudot)
W. A. Mozart(Ed. A. Leduc)
J.F. Muñoz
F. Ferran
E.Bozza

Saxòfon en Sib

SUITE DE VALSES
BALLETS DU ROI
ANDANTE
12 PIECES BREVES.
24 DUOS
THREE'A CROWD (19 Trios)
SIX BARETOOT DANCES

F.Schubert(Ed.A.Leduc)
J.B.Lully(Ed.A.Leduc)
D.B.Gaglia(Ed.H.Lemoine)
J.Bouvard (Ed. G. Billaudot)
Ch. Koechlin(Ed. G. Billaudot)
J. Power (Ed. Power Music)
J. David Lamb(Ed. Mcginnis & Marx)

- RÚBRIQUES D'AVALUACIÓ

Les següents rúbriques d'avaluació ens serviran per analitzar el grau d'assoliment dels objectius previstos, mitjançant els continguts treballats al llarg de cada curs.

PRIMER CURS EEEE

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.

Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l'instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.

Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.

Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demuestra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

SEGON CURS EEEE

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada

Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.

Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l'instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.

Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.

Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.

Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

TERCER CURS EEEE

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.

Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.

Control del cos i l' instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.

Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.

Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

QUART CURS EEEE

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.

Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l' instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.

Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.

Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la musica contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demuestra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER CURS ENSSENYAMENTS PROFESSIONALS

- Competències Específiques

1. Emissió

Millora de la qualitat del so en els seus diferents registres. Exercicis de notes llargues , escales i arpegis per al control i qualitat del so fent diferents matisos i articulacions.

2. Mecanisme

Evolució de la tècnica del instrument. Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors fins a 5 alteracions.

5. Vibrato

Desenvolupament del vibrato. Exercicis de notes llargues per a treballar el vibrato.

6. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a l'afinació.

7. Interpretació

Coneixement i anàlisi segons el nivell les obres de diferents estils i saber diferenciar les seues formes. Desenvolupar la memòria i la lectura a primera vista en fragments i obres. Desenvolupar el interès per escoltar música clàssica.

8. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- **Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques**

	1	2	3	4	5	6	7	8		
1. Embocadura correcta	X									
2. So clar i cuidat	X									
3. Flexibilitat en el mecanisme		X								
4. Realització de escales majors i menors en diferents velocitats		X								
5. Realització de escales majors i menors articulades i en diferents velocitats		X	X							
6. Coneixement del vibrato				X						
7. Treball de l'afinació					X					
8. Anàlisi d'obres de diferents estils						X				
9. Lectura a primera vista						X				
10. Memòria musical de diferents fragments i obres						X				
11. Inquietuds per escoltar música clàssica						X				
12. Hàbits d'estudi saludables							X			

- BIBLIOGRAFÍA

- Mètodes orientatius -

LES GAMMES CONJOINTES ET EN INTERVALLES	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
METODO COMPLETO DE SAXOFON	H. E. Klose (Ed. Tico Music)
48 ETUDES	F. W. Ferling (Ed. A. Leduc)
25 MELODISCHE STUDIEN (1a Part)	F. Flemming (Ed. J. H. Zimmermann)
MUY PICADO (Vol. 1r)	E. Perez Morell (Ed. Rivera)
LOS ARMONICOS EN EL SAXOFON (1r Cuaderno)	I. Mira (Ed. Musicdidactic) .
18 ESTUDIOS VARIADOS	M. Meriot (Ed. A. Leduc)
50 ESTUDIOS FÁCILES Y PROGRESIVOS	G. Lacour (Ed. Billaudot)
35 ESTUDIOS RITMOTÉCNICOS	R. Decouais (Ed. Billaudot)
18 PETITES ÉTUDES	J. Andersen (Ed. Billaudot)

- Repertori -

Saxòfon Mi b

BAGHIRA	Ferrer Ferran (Ed. Rivera)
CHANSON ET PASSEPIED	J. Rueff (Ed. A Leduc)
SARABANDE ET ALLEGRO	G. Grovlez (Ed. A. Leduc)
SOLO DE CONCERT Op. 74	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
FANTAISIE BRILLANTE Op. 86	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
PIEZA EN FORMA DE HABANERA	M. Ravel (Ed. A. Leduc)
ROMANCE ET BADINERIE	P. Proust (Ed. G. illaudot)
KANSAX-CITY	J. Naulais (Ed. G. Billaudot)
PIECES CELEBRES (Vol. 1º)	M. Mule (Ed. A. Leduc)
DEUX PIECES BREVES	J. Murgier (Ed. H. Lemoine) .
VALS LENTER.	Alexandrini (Ed. G. Billaudot)
NUITS BLANCHES	A. Crepin (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET DIVERTISSEMENT	R. Clerisse (Ed. G. Billaudot)
EL PEQUENO NEGRO	C. Debussy (Ed. Rivera)
SONATINE	R. Guillou (Ed. A Leduc)
MAREES	A. Crepin (Ed. R. Martin)
PRINTEMPS	G. Gabaye (Ed. Leduc)
DANZA ARABE	J. H. Descamps (Ed. G. Billaudot)

FANTAISIE Op. 32

J. Demersseman (Ed. Fuzeau)

Saxòfon Sib

VILERAÏ.....:.....G. Sporck (Ed. G. Billaudot)

POEM.....W. Hartley (Ed. Tenu-Dorn)

FANTASIA BRILLANTE Op. 75.....J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)

PRELUDE ET DIVERTISSEMENT..... R. Clerisse (Ed. G. Billaudot)

VIELLE CHANSON ET RONDINADE.....P M. Dubois (Ed. G. Billaudot)

CHANT CORSE.....H. Tomasi (Ed. A Leduc)

SONGE DE COPPELIUS..... F. Schmitt (Ed. H. Lemoine)

A L'OMBRE DU CLOCHER.....:.....R. Clerisse (Ed. A Leduc)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 3 alteracions: escales, 3es, 4es, ♩=100).
- 5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 4 alteracions: escales, 3es, 4es, ♩=120).
- 5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 5 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es ♩=120).
- 5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

SEGON CURS EEPP

- Competències Específiques

1. Emissió

Millora de la qualitat del so en els seus diferents registres. Exercicis de notes llargues , escales i arpegis per al control i qualitat del so fent diferents matisos i articulacions.

2. Mecanisme

Evolució de la tècnica del instrument. Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors i intervals fins a sis alteracions.

5. Vibrato

Desenvolupament del vibrato. Exercicis de notes llargues, escales i arpegis per a treballar el vibrato.

6. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a l'afinació.

7. Interpretació

Coneixement i anàlisis segons el nivell les obres de diferents estils i saber diferenciar les seues formes. Desenvolupar la memòria i la lectura a primera vista en fragments i obres. Desenvolupar el interès per escoltar música clàssica.

8. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- **Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques**

	1	2	3	4	5	6	7	8		
1. Embocadura correcta	X									
2. So clar i cuidat	x									
3. Flexibilitat en el mecanisme		X								
4. Realització de escales majors i menors en diferents velocitats		X								
5. Realització de escales majors i menors articulades i en diferents velocitats		X	X							
6. Coneixement del vibrato				X						
7. Treball de l'afinació					X					
8. Anàlisi d'obres de diferents estils						X				
9. Lectura a primera vista						X				
10. Memòria musical de diferents fragments i obres						X				
11. Inquietuds per escoltar música clàssica						X				
12. Hàbits d'estudis saludables							X			

- BIBLIOGRAFÍA

- **Mètodes orientatius** -

LES GAMMES CONJOINTES ET EN INTERVALLES	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
METODO COMPLETO DE SAXOFON	H. E. Klose (Ed. Tico Musica S.
A)	
48 ETUDES	F. W. Ferling (Ed. A. Leduc)
25 MELODISCHE STUDIEN (1a Part)	F. Flemming (Ed. J. H.
Zimmermann)	
MUY PICADO (Vol. 1r)	E. Perez Morell (Ed. Rivera)
LOS ARMONICOS EN EL SAXOFON (1r Cuaderno)	I. Mira (Ed. Musicdidactic) .
18 ESTUDIOS VARIADOS	M. Meriot (Ed. A. Leduc)
50 ESTUDIOS FÁCILES Y PROGRESIVOS	G. Lacour (Ed. Billaudot)
35 ESTUDIOS RITMOTÉCNICOS	R. Decouais (Ed. Billaudot)
18 PETITES ÉUDES	J.Andersen (Ed. Billaudot)

- **Repertori** -

Saxòfon Mi b

BAGHIRA	Ferrer Ferran (Ed. Rivera)
CHANSON ET PASSEPIED	J. Rueff (Ed. A Leduc)
SARABANDE ET ALLEGRO	G. Grovlez (Ed. A. Leduc)
SOLO DE CONCERT Op. 74	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
FANTAISIE BRILLANTE Op. 86	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
PIEZA EN FORMA DE HABANERA	M. Ravel (Ed. A. Leduc)
ROMANCE ET BADINERIE	P. Proust (Ed. G. illaudot)
KANSAX-CITY	J. Naulais (Ed. G. Billaudot)
PIECES CELEBRES (Vol. 1º)	M. Mule (Ed. A. Leduc)
DEUX PIECES BREVES	J. Murgier (Ed. H. Lemoine) .
VALS LENTER.	Alexandrini (Ed. G. Billaudot)
NUITS BLANCHES	A. Crepin (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET DIVERTISSEMENT	R. Clerisse (Ed. G. Billaudot)
EL PEQUENO NEGRO	C. Debussy (Ed. Rivera)
SONATINE	R. Guillou (Ed. A Leduc)

MAREES	A. Crepin (Ed. R. Martin)
PRINTEMPS	G. Gabaye (Ed. Leduc)
DANZA ARABE	J. H. Descamps (Ed. G. Billaudot)
FANTAISIE Op. 32	J. Demersseman (Ed. Fuzeau)

Saxòfon Sib

VILERAI.....:	G. Sporeck (Ed. G. Billaudot)
POEM.....	W. Hartley (Ed. Tenu-Dorn)
FANTASIA BRILLANTE Op. 75.....	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
PRELUDE ET DIVERTISSEMENT.....	R. Clerisse (Ed. G. Billaudot)
VIELLE CHANSON ET RONDINADE.....	P M. Dubois (Ed. G. Billaudot)
CHANT CORSE.....	H. Tomasi (Ed. A Leduc)
SONGE DE COPPELIUS.....	F. Schmitt (Ed. H. Lemoine)
A L'OMBRE DU CLOCHER.....	R. Clerisse (Ed. A Leduc)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

-Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 5 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, ♩=120).

-5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).

-Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

-Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 6 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, ♩=120).

-5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).

-Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

-Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 6 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, ♩=132).

-5 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).

-Una obra del repertori

TERCER CURS EEPP

- Competències Específiques

1. Emissió

Control de la qualitat del so tant en els seus diferents registres com en les diferents articulacions (doble-picat, picat-lligat, etc...) i matisos. Exercicis de notes llargues i armònics en tots els registres per al desenvolupament del so, aplicant diferents matisos i tipus de vibrato.

2. Mecanisme

Desenvolupament de la tècnica del instrument (dits, vibrato, articulacions, etc...) Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors fins a sis alteracions. Desenvolupament de les escales en les diferents articulacions.

5. Vibrato

Desenvolupament del vibrato. Exercicis de notes llargues, escales i arpegis per a treballar el vibrato.

6. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a l'afinació.

7. Interpretació

Treballar obres de diferents estils analitzant-les segons el nivell del curs. Tocar al menys un obra de memòria. Perfeccionar la lectura a primera vista. Audició de obres per a distingir els diferents períodes musicals.

8. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- **Objectius específics i la seua relació amb les competències específiques**

	1	2	3	4	5	6	7			
1. Embocadura correcta	X									
2. So clar i cuidat	X									
3. Flexibilitat en el mecanisme		X								
4. Realització de escales majors i menors en diferents velocitats		X								
5. Realització de escales majors i menors articulades i en diferents velocitats		X	X							
6. Treball de l'afinació	X				X					
7. Anàlisi d'obres de diferents estils						X				
8. Lectura a primera vista						X				
9. Memòria musical de diferents fragments i obres						X				
10. Inquietuds per escoltar música clàssica						X				
11. Hàbits d'estudi saludables							X			

- BIBLIOGRAFIA

Mètodes orientatius

LES GAMMES CONJOINTES ET EN INTERVALLES	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
48 ETUDES	F. W. Ferling (Ed. A. Leduc)
25 MELODISCHE STUDIEN (2a Part)	F. Flemming (Ed. J. H. Zimmermann)
ETUDES	C. Koechlin (Ed. G. Billaudot)
VINT GRANDES ETUDES (1a Part)	F. Capelle (Ed. A. Leduc)
EXERCICES JOURNALIERS	M. Mule (Ed. A Leduc)
MUY PICADO (Vol. 1r)	E. Perez Morell (Ed. Rivera)
LOS ARMONICOS EN EL SAXOFON (1r i 2n Quad)	I. Mira (Ed. Musicdidactic) .
35 ESTUDIOS RITMOTÉCNICOS	R. Decouais (Ed. Billaudot)

Obres orientatives

Saxòfon Mi b

SONATINE SPORTIVE	A Tcherepnine (Ed. A Leduc)
CONCERTINO	J.. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
5º SOLO DE CONCERT	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
3r SOLO DE CONCERT	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
PEQUENA CZARDA (Versió Cadència)	P. Iturralde (Ed. Real Musical)
SUITE HELENICA	P. Iturralde (Ed. H. Lemoine)
6a SONATA	J. S. Bach- M. Mule (Ed. A. Leduc)
CONCERTO	N. Philiba (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET SALTARELLE	R. Plane! (Ed. A. Leduc)
SONATA	Y. Bourrel (Ed. G. Billaudot)
SONATA	R. Ma Ribas (Ed. Boileau)
CONCERTO	P. Bonneau (Ed. A Leduc)
METAMORPHOSES	J. Naulais (Ed. G. Billaudot)
PIECES CARACT. EN FORME DE SUITE	P. M. Dubois (Ed. A. Leduc)
FANTASIE PASTORALE	J. B. Singelee (Ed. Molenaar)
SOLO DE CONCURS DU CONSERVATOIRE (Op. 13.	P. A. Genin (Ed. Fuzeau)

CAPRICE ET VARIATIONS
EL SUR (Sx Solo)

J. Arban (Ed. Fuzeau)
A. Ventas (Ed. Propia)

Saxofon Sib

CONCERTO EN LA m
SOLO DE CONCURSO
SUITE HELENICA
CONCERTO
SONG DE COPPELIUS
NOCTILENNE
ELEGIE
OCTOPHONIA
1r SOLO ANDANTE ET BOLERO
CONCERTO EN RE m
MINIATURA-IMPROMPTU
4° SOLO DE CONCERT.
SUITE n° 1
EL MOLINO Y EL RIO
1r SOLO
10° SOLO
FANTASIE Op. 50
ADAGIO ET RONDO Op. 63

A. Vivaldi (Ed. A. Leduc)
M. Yuste (Ed. U. M. E.)
P. Iturralde (Ed. H. Lemoine)
J. Haydn (Ed. Molenaar)
F. Schmitt (Ed. H. Lemoine)
G. Lacour (Ed. G. Billaudot)
J. Feld (Ed. A. Leduc)
G. Lacour (Ed. G. Billaudot)
J. Demersseman (Ed. Roncorp)
A. Marcelo (Ed. H. Lemoine)
P. Iturralde (Ed. Propia)
J.B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
G. F. Haendel (Ed. A. Leduc)
P. Iturralde (Ed. Propia)
J. Demersseman (ed. H. Lemoine)
J. Demersseman (ed. H. Lemoine)
J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 6 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=120).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 6 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=132).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 6 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=132).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

QUART CURS EEPP

- Competències Específiques

1. Emissió

Control de la qualitat del so tant en els seus diferents registres com en les diferents articulacions (triple-picat, doble-picat, picat-lligat, etc...) i matisos. Exercicis de notes llargues i armònics en tots els registres per al desenvolupament del so, aplicant diferents matisos i tipus de vibrato.

2. Mecanisme

Desenvolupament de la tècnica del instrument (dits, vibrato, articulacions, etc...) Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors fins a set alteracions. Desenvolupament de les escales en les diferents articulacions.

5. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a l'afinació.

6. Interpretació

Treballar obres de diferents estils analitzant-les segons el nivell del curs. Tocar al menys un obra de memòria. Perfeccionar la lectura a primera vista. Audició de obres per a distingir els diferents períodes musicals. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequant-los als diferents estils, en especial atenció a l'estudi dels temps lents.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- **Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques**

	1	2	3	4	5	6	7			
1. Embocadura correcta	X									
2. So clar i cuidat	x									
3. Flexibilitat en el mecanisme		X								
4. Realització de escales majors i menors en diferents velocitats		X								
5. Realització de escales majors i menors articulades i en diferents velocitats		X	X							
6. Treball de l'afinació	X				X					
7. Anàlisi d'obres de diferents estils						X				
8. Lectura a primera vista						X				
9. Memòria musical de diferents fragments i obres						X				
10. Inquietuds per escoltar música clàssica						X				
11. Treball de tots els elements que entren en el fraseig musical						X				
12. Hàbits d'estudi saludables							X			

- BIBLIOGRAFIA

Mètodes orientatius

LES GAMMES CONJOINTES ET EN INTE.	J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)
48 ETUDES	F. W. Ferling (Ed. A. Leduc)
25 MELODISCHE STUDIEN (2a Part)	F. Flemming (Ed. J. H. Zimmermann)
ETUDES	C. Koechlin (Ed. G. Billaudot)
VINT GRANDES ETUDES (1a Part)	F. Capelle (Ed. A. Leduc)
EXERCICES JOURNALIERS	M. Mule (Ed. A Leduc) MUY
PICADO (Vol. 1r)	E. Perez Morell (Ed. Rivera)
LOS ARMONICOS EN EL SAXOF (1 i 2 Quad)	I. Mira (Ed. Musicdidactic) .
35 ESTUDIOS RITMOTÉCNICOS	R. Decouais (Ed. Billaudot)

Obres orientatives

Saxòfon Mi b

SONATINE SPORTIVE	A Tcherepnine (Ed. A Leduc)
CONCERTINO	J.. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
5° SOLO DE CONCERT	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
3r SOLO DE CONCERT	J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)
PEQUENA CZARDA (Versió Cadència)	P. Iturralde (Ed. Real Musical)
SUITE HELENICA	P. Iturralde (Ed. H. Lemoine)
6a SONATA	J. S. Bach- M. Mule (Ed. A. Leduc)
CONCERTO	N. Philiba (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET SALTARELLE	R. Plane! (Ed. A. Leduc)
SONATA	Y. Bourrel (Ed. G. Billaudot)
SONATA	R. Ma Ribas (Ed. Boileau)
CONCERTO	P. Bonneau (Ed. A Leduc)
METAMORPHOSES	J. Naulais (Ed. G. Billaudot)
PIECES CARAC. EN FORME DE SUITE	P. M. Dubois (Ed. A. Leduc)
FANTASIE PASTORALE	J. B. Singelee (Ed. Molenaar)
SOLO DE CONCURS DU CONSERVATOIRE (Op. 13.	P. A. Genin (Ed. Fuzeau)
CAPRICE ET VARIATIONS	J. Arban (Ed. Fuzeau)

EL SUR (Sx Solo)

A Ventas (Ed. Propia)

Saxofon Sib

CONCERTO EN LA m

A Vivaldi (Ed. A Leduc)

SOLO DE CONCURSO

M. Yuste (Ed. U. M. E.)

SUITE HELENICA

P. Iturralde (Ed. H. Lemoine)

CONCERTO

J. Haydn (Ed. Molenaar)

SONG DE COPPELIUS

F. Schmitt (Ed. H. Lemoine)

NOCTILENNE

G. Lacour (Ed. G. Billaudot)

ELEGIE

J. Feld (Ed. A. Leduc)

OCTOPHONIA

G. Lacour (Ed. G. Billaudot)

1r SOLO ANDANTE ET BOLERO

J. Demersseman (Ed. Roncorp)

CONCERTO EN RE m

A Marcelo (Ed. H. Lemoine)

MINIATURA-IMPROMPTU

P. Iturralde (Ed. Propia)

4° SOLO DE CONCERT.

J.B. Singelee (Ed. H. Lemoine)

SUITE n° 1

G. F. Haendel (Ed. A. Leduc)

EL MOLINO Y EL RIO

P. Iturralde (Ed. Propia)

1r SOLO

J. Demersseman (ed. H. Lemoine)

10° SOLO

J. Demersseman (ed. H. Lemoine)

FANTAISIE Op. 50

J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)

ADAGIO ET RONDO Op. 63

J. B. Singelee (Ed. H. Lemoine)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♯=132).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♯=140).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♯=140).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

CINQUÉ CURS EEPP

Competències Específiques

1. Emissió

Perfeccionament de la qualitat del so tant en els seus diferents registres com en les diferents articulacions (triple-picat, doble-picat, picat-lligat, etc...) i matisos. Exercicis de notes llargues i armònics en tots els registres per al desenvolupament del so, aplicant diferents matisos i tipus de vibrato.

2. Mecanisme

Desenvolupament de la tècnica del instrument (dits, vibrato, articulacions, etc...) Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors fins a set alteracions. Domini de les escales basades en els modes grecs: jònic, dòric, frigi, lidi, mixolidi, eòlic, locri. Desenvolupament de les escales en les diferents articulacions i velocitats, adequades al nivell.

5. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a l'afinació.

6. Vibrato

Profunditzar en el estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils

7. Interpretació

Treballar obres de diferents estils analitzant-les segons el nivell del curs. Tocar al menys un obra de memòria. Perfeccionar la lectura a primera vista. Audició de obres per a distingir els diferents períodes musicals. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequant-los als diferents estils, en especial atenció a l'estudi dels temps lents. Treball amb el pianista acompanyant per a una major compenetració

8. Aprenentatge significatiu

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

[illegible][illegible]

VERT

- **BIBLIOGRAFIA**

Mètodes orientatius:

LA TECNICA FUND. DEL SAXOFON- 2	M. Mijan (Ed. Rivera)
32 ETUDES	E. Loyon (Ed. G. Billaudot)
VINT GRANDES ETUDES (2ª Part)	F. Capelle (Ed. A. Leduc)
12 ETUDES MELODIQUES	J. Demersseman (Ed. H. Lemoine)
28 ETUDES SUR LE MODES	G. Lacour (Ed. G. Billaudot)
NOUVELLES ETUDES VARIEES	J . M. Londeix (Ed. A Leduc) APROCHE DE
LA MUSIQUE CONTEMPORANEA	H. Prati (Ed. G. Billaudot) LOS ARMONICOS EN
EL SAXOFON	P. Iturralde (Ed. Musicinco)

Repertori orientatiu-

SAXOFON MIB

CONCERTO	R. Binge (Ed. Montimer Street)
DIVERTIMENTO	R. Boutry (Ed. A Leduc)
SIX PIECES MUSICALES O'ETUDE	R. Gallais Montbrun (Ed. A Leduc)
SCARAMOUCHE. .	D. Milhaud (Ed. Salabert)
LAMENTO Y TARANTELA	J .. Menemdez (Ed. U. M. E.)
SONATA	J. Absil (Ed. G. Billaudot)
BISONANTE	M. Angulo (Ed. Mundimusica)
SONATINE	C. Pascal (Ed. Durand & Co.)
PHOINIX.	T. Brenet (Ed. H. Lemoine)
LE CARNAVAL DE VENISE	J. Demersseman (Ed. Southern)
SONATE EN UT	F. Decruck (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET SALTARELLE	R. Plane (Ed. A. Leduc)
TABLEAUX DE PROVENCE	P. Maurice (Ed. H. Lemoine)
FANTASIE ITALIANNE	E. Bozza (Ed. A Leduc)
SONATA	R Muczynski (Ed. Shirmer)
A TRIBUTE TO SAX	A Crepin (Ed. H. Lemoine)
CRAZY RAG	J. Matitia (Ed. H. Lemoine)

PIECE BREVE (Sx Solo)

E. Bozza (Ed. A Leduc)

SUITE no 1 (Sx Solo

J. S. Bach- J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)

IMPROVISATION n° 1 (Sx Solo

R Noda (Ed. A Leduc)

CONCIERTO

Carrillos

Saxofon Sib

CONCERTING (Per a SSx i Pno)

P. Harvey (Ed. J. Mourer)

CONCERTO

J. H. Fiacco (Ed. Schott Freres)

DON CARLO

G. Verdi (Ed. Tropic)

IMPROMPTU

F. Fleta Polo (Inedito)

DIPTUKA

P. Meranger (Inedito)

SUITE no 1 (Sx Solo).

J. S. Bach - J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)

IXOR..(Sx Solo).

J. Scelsi (Ed. Salabert)

MEMORIAS.

P. Iturralde (Ed. Propia)

FANTAISIE

D. Bedard (Ed. G. Billaudot)

CONCERTINO.

A Grgin (Ed. Marc Reift)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=140).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=150).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=150).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

SISÉ CURS EEPP

- Competències Específiques

1. Emissió

Perfeccionament de la qualitat del so tant en els seus diferents registres com en les diferents articulacions (triple-picat, doble-picat, picat-lligat, etc...) i matisos. Exercicis de notes llargues i armònics en tots els registres per al desenvolupament del so, aplicant diferents matisos i tipus de vibrato.

2. Mecanisme

Desenvolupament de la tècnica del instrument (dits, vibrato, articulacions, etc...) Treball de escales, intervals, arpegis i altres exercicis tècnics aplicant diferents velocitats per al desenvolupament del mecanisme. Desenvolupament en profunditat de la velocitat amb tota la gama de articulacions possibles. Treball conjunt amb altres instruments per a desenvolupar el màxim sentit del ritme.

3. Articulació

Perfeccionament de les distintes articulacions. Dominar la velocitat junt a les diferents combinacions de articulació.

4. Escales

Domini de les escales majors i menors fins a set alteracions. Domini de les escales basades en els modes grecs: jònic, dòric, frigi, lidi, mixolidi, eòlic, locri. Desenvolupament de les escales en les diferents articulacions i velocitats, adequades al nivell..

5. Afinació

Perfeccionament de l'afinació a l'hora de treballar en grup i amb piano. Exercicis amb piano i altres instruments per a desenvolupar el màxim sentit de l'afinació.

6. Vibrato

Profunditzar en el estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils

7. Interpretació

Treballar obres de diferents estils analitzant-les segons el nivell del curs. Tocar al menys un obra de memòria. Perfeccionar la lectura a primera vista. Audició de obres per a distingir els diferents períodes musicals. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequant-los als diferents estils, en especial atenció a l'estudi dels temps lents. Treball amb el pianista acompanyant. Realitzar audicions comparades de grans intèrprets per a

analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions. Coneixement del repertori orquestral per a flauta, flautí i flauta en sol.

8. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

- **Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques**

	1	2	3	4	5	6	7			
1. Embocadura correcta	X									
2. So clar i cuidat	x									
3. Flexibilitat en el mecanisme individualment i amb altres instruments.		X								
4. Realització de escales majors i menors en diferents velocitats		X								
5. Realització de escales majors i menors articulades i en diferents velocitats		X	X							
6. Treball de l'afinació de forma individual i amb altres instruments.	X				X					
7. Anàlisi d'obres de diferents estils i anàlisis d'audicions comparades de grans intèrprets.							X			
8. Lectura a primera vista							X			
9. Memòria musical de diferents fragments i obres							X			
10. Inquietuds per escoltar música clàssica							X			
11. Treball de tots els elements que entren en el fraseig musical, al mateix temps que profunditzar en el vibrato aplicant-lo segons o requereisca el estudi o l'obra.						X	X			
12. Treball amb el pianista acompanyant							X			
13. Treball de solos orquestrals per a flauta, flautí i flauta en sol							X			

14. Hàbits d'estudi saludables								X		

-

- BIBLIOGRAFIA

Mètodes orientatius:

LA TECNICA FUND. DEL SAXOFON- 2	M. Mijan (Ed. Rivera)
32 ETUDES	E. Loyon (Ed. G. Billaudot)
VINT GRANDES ETUDES (2ª Part)	F. Capelle (Ed. A. Leduc)
12 ETUDES MELODIQUES	J. Demersseman (Ed. H. Lemoine)
28 ETUDES SUR LE MODES	G. Lacour (Ed. G. Billaudot)
NOUVELLES ETUDES VARIEES	J. M. Londeix (Ed. A Leduc)
APROCHE DE LA MUSIQUE CONTEMPORANEA	H. Prati (Ed. G. Billaudot) LOS
ARMONICOS EN EL SAXOFON	P. Iturralde (Ed. Musicinco)

Repertori orientatiu-

SAXOFON MI B

CONCERTO	R. Binge (Ed. Montimer Street)
DIVERTIMENTO	R. Boutry (Ed. A Leduc)
SIX PIECES MUSICALES O'ETUDE	R. Gallais Montbrun (Ed. A Leduc)
SCARAMOUCHE. .	D. Milhaud (Ed. Salabert)
LAMENTO Y TARANTELA	J .. Menemdez (Ed. U. M. E.)
SONATA	J. Absil (Ed. G. Billaudot)
BISONANTE	M. Angulo (Ed. Mundimusica)
SONATINE	C. Pascal (Ed. Durand & Co.)
PHOINIX.	T. Brenet (Ed. H. Lemoine)
LE CARNAVAL DE VENISE	J. Demersseman (Ed. Southern)
SONATE EN UT	F. Decruck (Ed. G. Billaudot)
PRELUDE ET SALTARELLE	R. Plane (Ed. A. Leduc)
TABLEAUX DE PROVENCE	P. Maurice (Ed. H. Lemoine)
FANTASIE ITALIANNE	E. Bozza (Ed. A Leduc)

SONATA

R Muczynski (Ed. Shirmer)

A TRIBUTE TO SAX

A Crepin (Ed. H. Lemoine)

CRAZY RAG

J. Matitia (Ed. H. Lemoine)

PIECE BREVE (Sx Solo)

E. Bozza (Ed. A Leduc)

SUITE no 1 (Sx Solo

J. S. Bach- J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)

IMPROVISATION n° 1 (Sx Solo

R Noda (Ed. A Leduc)

CONCIERTO

Carrillos

SAXOFON SIB

CONCERTING (Per a SSx i Pno)

P. Harvey (Ed. J. Mourer)

CONCERTO

J. H. Fiacco (Ed. Schott Freres)

DON CARLO

G. Verdi (Ed. Tropic)

IMPROMPTU

F. Fleta Polo (Inedito)

DIPTUKA

P. Meranger (Inedito)

SUITE no 1 (Sx Solo).

J. S. Bach - J. M. Londeix (Ed. H. Lemoine)

IXOR..(Sx Solo).

J. Scelsi (Ed. Salabert)

MEMORIAS.

P. Iturralde (Ed. Propia)

FANTASIE

D. Bedard (Ed. G. Billaudot)

CONCERTINO.

A Grgin (Ed. Marc Reift)

- **Material didàctic a treballar per trimestres**

1er TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=150).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

2n TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=160).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

3r TRIMESTRE

- Treball tècnic: sonoritat (embocadura y respiració), afinació, flexibilitat, mecanisme (modes grecs i tonalitats fins a 7 alteracions: escales, 3es, 4es, 5es, 6es, 7es i 8es ♩=160).
- 6 estudis elegits pel professor, en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes; un d'ells ha de ser del mètode de Ferling (expressiu/lent).
- Una obra del repertori

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

Realitzar en cada curs dels ensenyaments professionals un estudi sobre els següents temes, que es reflectirà en una obra (mínim 30 pàgines, text: mida normal 12) que es lliurarà en la segona avaluació, degudament lligada i defensada al final del curs.

1r curs

- 1.- Índex
- 2.- Introducció (A la feina que farem)
- 3.- Història del saxòfon:
 - 3.-1 -Adolfo Sax: a) Perfil biogràfic b) Com a constructor d'instruments c) La invenció i fabricació del saxòfon. d) Altres invents e) Adolfo Sax, professor de saxòfon.
- 4.- Les diferents marques de saxòfons
- 5.- La família del saxòfon
- 6.- Manteniment i conservació de l'instrument.
- 7.- Col·locació del cos i l'instrument.
- 8.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)
- 9.- Bibliografia i pàgines web (Utilitzades per realitzar l'obra)

Bibliografia

- SAXO ADOLPHE I LA FABRICACIÓ DEL SAXOPHONE..... M. Asensio Segarra (Ed. Rivera)
- HISTÒRIA DEL SAXÒFON..... M. Asensio Segarra (Ed. Rivera)

2n curs

- 1.- Índex
- 2.- Introducció (A la feina que farem)

3.- La constitució del saxòfon: a) Canyes - Definició del canya - Parts del canya. - Problemes que poden sorgir i com resoldre'ls - Diferents marques de canyes b) La boquilla El broquet - Definició. - Construcció i diferents Tudel, cuerpo y campana parts del broquet. - Diferents tipus de broquets.

- Diferents marques de broquets. La abrazadera

4.- Respiració.a) Descripció de l'aparell respiratori. b) Inspiració i expulsió de l'aire. c) Formació de la columna d'aire i control en la tècnica del saxòfon.

5.- Entrada. a) Definició b) Col·locació dels llavis. c) Ús de músculs facials i mandíbula.

6.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)

7.- Bibliografia i pàgines web. (S'utilitza per realitzar l'obra)

Bibliografia

- L'ART DE TOCAR EL SAXÒFON..... L. Teal (versió en castellà) (Ed. Summy Birchard

Music)

- COM SUPERAR L'ANSIETAT ESCÈNICA EN MUSICOS..... Cirurgia G. Dalia (Ed.

Mundimúsica) ·

- AJUSTAR LES CANYES AL CLARINET I EL SAXÒFON... Pérez i J. Lujan (Ed.

Mundimúsica)

3r curs

1.-Índex

2.- Introducció (Al treball que anem a realitzar)

3.-Emissió emisión sonora: a) Definició d'emissió. b) Diferents tipus d'emissió i accentuació. (Simple Pic., Foto. Curt, Pic.- Enllaçat, Stacc., etc...) (c) Accentuació diferent. (Sforz., accentuat, etc.) d) L'articulació. - Definició. - Diferents tipus d'articulació aplicada a la tècnica.

4.-Sintonització . a)Definició. b) Diferents sistemes d'afinació: Temperat, Zarlino, Titular, Pitàgores. c) Problemes d'afinació en el saxòfon: - Entrada incorrecta. - Escoltar incorrectament l'alçada del so. - Canvi de posició de mandíbula per a diferents registres. - Col·locació incorrecta del broquet. d) Solucions per corregir l'afinació: - Una entrada correcta. - Ús de les tecles, per corregir la sintonització. - Correcta col·locació del broquet.

- Correcta obertura de la gola (vocalització i escolta de la correcta entonació del so). - Exercicis per treballar l'afinació

5.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)

6.- Bibliografia i pàgines web (Utilitzades per realitzar l'obra)

Bibliografia

- HELLO MR. SAX..... J.M.Londeix (Ed. A.

Leduc)

- Tocar un instrument Jose A. Coso (Ed. 6 i 7)
- ACTUACIÓ MUSICAL. Manual bàsic per interpretar a public.....Ma Angeles Manresa (Edita. L'aigua de bull)

4º curs

1.-Índex

2.- Introducció (Al treball que anem a realitzar)

3.- Qualitat del so a) Definició. b) L'entrada, el broquet i la canya. c) La columna d'aire.

4.- Vibrar a) Definició. b) Diferents tipus de vibrato. c) Passos per obtenir un bon vibrato. d) Exercicis. e) Sol·licitud.

5.- El saxòfon de la banda a) Història del saxòfon a la banda b) El saxòfon com a membre de la Banda. c) El saxòfon com a instrument solista a la Banda d) Compositors que han compost per a

6.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)

7.- Bibliografia i pàgines web (Utilitzades per realitzar l'obra)

Bibliografia

- MÈTODE PER ESTUDIAR EL SAXÒFON J.M.Londeix (Ed.H.Lemoine)
- VOCABULARI INTERNACIONAL DE TERMES MUSICALS.....R. Braccini (Editorial de Música Espanyola Contemporània)
- "LA MÚSICA". Introducció a la psicologia de l'actuació musical.....G. Dalia i A. Pozo (Edita. Mundimúsica)

5º curs

1.-Índex

2.- Introducció (A la feina que farem)

3.- Música de cambra per a saxòfon a) Saxòfon i Piano: obres i compositors: - Període de 1846 a 1900. - Període de 1901 a 1950. - Període de 1951 a 2000. - Segle XXI (b) El Quartet de Saxòfon: obres i compositors - Període de 1846 a 1900. - Període de 1901 a 1950. - Període de 1951 a 2000. - Segle XXI (c) L'Ensemble de saxòfons: obres i compositors d) Saxòfon i altres instruments

(percussió, clarinet, etc.) : obres i compositors

4.- El Saxòfon de l'Orquestra. Com a membre de l'Orquestra com a instrument solista a l'Orquestra

Compositors que han escrit per a saxòfon i orquestra

5.- Saxofonistes a) Primers saxofonistes, segle XIX b) Saxofonistes de 1901 a 1950. c)

Saxofonistes de 1951 a 2000. d) Saxofonista del segle XXI

6.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)

7.- Bibliografia i pàgines web (Utilitzades per realitzar l'obra)

Bibliografia

- EL SEGLE XX I EL SAXÒFON M. Garrido Aldomar (Ed. Si bemol)

- REPERTORI DE SAXÒFON. Anàlisi i estudi de les obres més representatives. Vol 1

Miguel Garrido Aldomar (Ed. Si BEMOL)

- EL SAXÒFON: INSTRUMENT DEL SEGLE XXI..... Juan A. Ramírez (Ed.

Rivera) ·

- ADOLFO VENTAS..... I. Mira, M.Soriano-Montagut, A. Vendes (Ed. Rivera)

6º curs

1.- Índex

2.- Introducció (A la feina que farem)

3.- Programació Didàctica d'Ensenyaments Elementals (a) Objectius Generals (b) Objectius Específics. c) Contingut comú i propi. d) Bibliografia. e) Repertori. f) Criteris d'avaluació. g) Metodologia

4.- Música contemporània per a saxòfon a) Grafismes utilitzats en la música contemporània per a saxòfon. b) Repertori i compositors.

5.- Conclusió (Opinió personal sobre el treball realitzat)

6.- Bibliografia i Llocs Web (S'utilitza per realitzar l'obra)

NOTA: Vegeu el Decret 159/2007, de 21 de setembre, de la Generalitat Valenciana pel qual s'estableix el pla d'estudis dels Ensenyaments Elementals de la Música i la regulació de l'accés a aquests (DOGV núm. 5606, 25 de setembre de 2007))

Bibliografia.

- REPERTORI DE SAXÒFON. Anàlisi i estudi de les obres més representatives. Vol 2 Miguel Garrido Aldomar (Ed. Si bemol)
- 10 ANYS AMB EL SAXÒFON.....CL. Delangle, F. Juranv lle, F. Leclaircie, J.- P.Magnac. (Ed.Institute of Musical and Choregrafic Pedagogy)
- LA NOVA ORGANITZACIÓ DELS CON CONSERVATORIS DE MÚSICA Pascual Cebriá (Ed. Mundimusica)
- EL REPERTORI DEL SAXÒFON CLÀSSIC A ESPANYA..... M. Mijan (Ed. Rivera)
- PROGRAMACIÓ PER AL CONSERVATORI VICTOR Pliego de Andrés OPOSICIONS (Editorial Musicalis, Madrid 2006)
- PROFESSORS DE CONSERVATORI. "Com preparar unitats de programació i docència"..... Silvana Longueiras Matos (Ed. MAD)

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

L'avaluació es concep com un procés que es portarà a terme de forma contínua i personalitzada, i tindrà per objecte tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament. A partir de les informacions obtingudes a l'avaluació, orientarem el treball a l'aula per tal d'aconseguir una pràctica pedagògica més adequada.

Tal i com es regula a la normativa de la Comunitat Valenciana que estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria i autoritza la seua aplicació en els centres docents, l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà:

1. **Contínua:** s'ha de desenvolupar durant tot el procés d'aprenentatge. D'aquesta manera s'assegura que els alumnes estan assolint els objectius plantejats. A més ens aporta informació per corregir o reorientar en tot moment el procés d'ensenyament.
2. **Formativa:** subratlla el caràcter educatiu i orientador propi de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge dels alumnes, des de la fase de detecció de les necessitats fins al moment de l'avaluació final o sumativa. Té una funció de diagnòstic a les fases inicials del procés, i d'orientació al llarg de tot el procés i fins i tot a la fase final, quan l'anàlisi dels resultats assolits ha de proporcionar elements de judici per a la reorientació de tots els procediments que han intervingut en ell.

Al llarg d'un curs escolar es faran servir 3 tipus d'avaluacions:

1. Una **avaluació inicial** o de diagnòstic

Realitzarem una avaluació inicial al començament de cada curs, per tal de detectar el grau de coneixements que parteixen els estudiants, per planificar seua intervenció educativa i per millorar el procés d'ensenyament i d'aprenentatge.

La sessió d'avaluació inicial té caràcter diagnòstic. Les famílies no rebran cap informació d'aquesta, exceptuant quan es detecten alumnes amb dificultats especials.

2. Una avaluació **formativa**

D'aquesta obtindrem indicadors de l'evolució dels successius nivells d'aprenentatge dels alumnes, amb la conseqüent possibilitat d'aplicar mecanismes correctors de les insuficiències advertides. Té, per tant, també un caràcter orientador i regulador per ajust i ajuda pedagògica de les activitats durant el procés de ensenyament-aprenentatge.

Malgrat el caràcter continu de la avaluació, en cada curs de l'etapa tindran lloc, com a mínim, tres sessions d'avaluació dins del període lectiu, sent l'última d'aquestes, l'avaluació final ordinària.

Quant a les avaluacions extraordinàries ens atendrem al que indique la legislació vigent.

3. Una avaluació **sumativa o final**

L'objectiu serà valorar el rendiment de l'alumne al final del curs acadèmic.

Els instruments que farem servir per tal de dur a terme l'avaluació dels nostres alumnes són els següents: rúbriques, diaris de classe, qüestionaris, audicions i proves específiques (instrumentals o escrites).

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
Treball de classe	Diari de classe i treball a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
Examen	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
3) Tècnica		
4) Estudis		
Audició	Valoració de la interpretació i actitud	15%
5) Interpretació		10%
6) Actitud		5%

- RÚBRIQUES D'AVALUACIÓ

Les següents rúbriques d'avaluació ens serviran per analitzar el grau d'assoliment dels objectius previstos, mitjançant els continguts treballats al llarg de cada curs.

PRIMER CURS EEPP

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.

Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.

Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l'instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.

Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.

Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

SEGON CURS EEPP

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.

Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.

Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l' instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.

Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.

Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demuestra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

TERCER CURS EEP

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada

Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.

Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l'instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.

Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.

Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.

Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

QUART CURS EEP

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.
Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.

Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.

Control del cos i l' instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.
Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.

Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.

Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.

Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

CINQUÉ CURS EEPP

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.

Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l' instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument respecte al cos.	Agafa bé l' instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.
Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.

Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.

Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.
Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.
Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.

Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.
Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

Criteri	Encara no competent	Competència bàsica	Competència mitjana	Competència avançada
Respiració	No controla la respiració.	Utilitza la respiració.	Controla la respiració.	Controla la respiració i l'utilitza per a enriquir el fraseig.
Sonoritat	No es capaç de produir un so net i ric.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	Té un so clar i homogeni.	Produeix un so molt clar i bonic adequat sempre a l'estil que interpreta.
Embocadura	No controla els aspectes bàsics per a la formació d'una correcta embocadura.	Controla l'embocadura regularment.	Domina de forma regular l'embocadura	Controla i domina tots els aspectes de la formació i col·locació de l'embocadura.

Articulació	No controla l'articulació i la coordinació de la llengua amb els dits.	No controla molts tipus d'articulació. Regularment és coordinat amb el moviment de llengua i dits.	Utilitza diferents articulacions de manera coordinada amb els dits.	Controla diferents articulacions amb facilitat de manera coordinada amb els dits.
Emissió	No controla una correcta emissió.	Aplica una correcta emissió.	Controla i utilitza totes les emissions.	Controla i utilitza totes les emissions i les aplica a tots els estils.
Digitació i mecanisme	No coordina el moviment dels dits amb el ritme.	Controla amb regularitat el moviment dels dits amb el ritme. No coneix diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb el ritme i coneix diferents digitacions que milloren la interpretació.	Controla i domina el moviment dels dits amb el ritme en tots els registres i coneix diferents digitacions.
Control del cos i l'instrument	No controla la posició del instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument respecte al cos.	Agafa bé l'instrument i controla la tensió, però no quan interpreta en públic.	Controla la correcta posició del instrument respecte al cos i aconsegueix estar suficientment relaxat per a interpretar en qualsevol situació.

Dinàmiques	No és capaç de realitzar diferents dinàmiques.	És capaç de produir diferents dinàmiques però no les controla regularment.	Té una gama de dinàmiques prou diferenciada però no l'utilitza sempre que interpreta.	Domina una gama de dinàmiques molt amplia i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.
Vibrat	No fa servir el vibrat.	Comença a utilitzar el vibrat però només de manera artificial i quan està indicat pel professor.	Utilitza el vibrat encara que no té clar quin tipus de vibrat i quan utilitzar-lo.	Enriqueix el so i el fraseig utilitzant el vibrat més adequat en cada moment.
Lectura a primera vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.	Llegeix les notes, és prou clar en el ritme però no llegeix dinàmiques ni s'organitza en les respiracions.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i les dinàmiques però no marca finals de frase.	És capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista.

Afinació	No és capaç de sentir l'afinació.	Comença a sentir l'afinació però no sempre és capaç de controlar-la regularment.	Sent l'afinació i sol controlar-la normalment.	Domina i controla tots els aspectes referits a l'afinació.
Comprensió i coneixement de l'estil	No coneix els diferents estils musicals.	Coneix els diferents estils musicals encara que no és capaç de diferenciar-los amb claredat.	Coneix els diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat però comença a complir amb les normes establertes per a cada estil.	Coneix els diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los amb claredat i de interpretar el repertori complint amb les normes establertes per a cada estil.
Presència escènica	No respecta les normes que comporten la interpretació en públic.	Respecta les normes de protocol però té una actitud prou freda front al públic.	Controla el protocol de les salutacions encara que es mostra una mica tímid front al públic.	Domina el seu espai a l'escenari, controla el protocol de les salutacions i és capaç de parlar amb claredat al públic.

Interès per l'aprenentatge musical	No vol continuar amb les classes al conservatori, ve obligat pels pares.	Assisteix a les classes encara que no mostra un interès innat.	Té interès a les classes i un ritme constant en l'estudi.	Té molt d'interès amb la música, gaudeix amb ella i ho demostra.
Constància en l'estudi	No és organitzat amb l'estudi i no té mai temps per a l'instrument.	Estudia només el que li agrada tocar i/o quan els pares li ho recorden.	Estudia regularment però quan té exàmens li costa organitzar-se.	Estudia sempre.
Autonomia en l'estudi	Mai estudia sense ajuda.	Estudia quan els pares li ho recorden.	És autònom en l'estudi i sap organitzar-se el temps.	Totalment independent en l'estudi, aplica molt bé les tècniques d'estudi.
Consolidació d'hàbits d'estudi	No té uns hàbits d'estudi consolidats.	Coneix els hàbits d'estudi però li costa aplicar-los amb regularitat.	Prou regularment compleix amb els hàbits d'estudi.	Coneix els hàbits d'estudi i els aplica sempre.
Registre sobreagut	No coneix les posicions.	Coneix les posicions però no les controla o no les recorda.	Controla el registre però amb alguns problemes d'afinació.	Controla i domina el registre sobreagut.
Memorització	No es capaç de memoritzar ningun fragment musical.	Memoritza xicotets estudis i fragments adaptats al nivell.	Memoritza parts o moviments d'obres.	Es capaç de memoritzar una obra completa.
Iniciació a la música contemporània	No coneix la grafia contemporània.	Coneix la grafia contemporània proposta.	Coneix part de la grafia contemporània i l'utilitza regularment.	Coneix i controla la grafia contemporània proposta.

Improvisació	No demostra capacitat per a la improvisació.	Improvisa xicotets exercicis però li falta fluïdesa.	Demostra facilitat per a la improvisació de melodies seguint les pautes proposades pel professor.	Controla la improvisació seguint les pautes proposades pel professor.

4. Criteris de promoció

Per tal de superar cadascun dels cursos, l'alumne haurà d'assolir uns continguts mínims que li garanteixen la solvència necessària per afrontar l'etapa següent . Aquests mínims exigibles per a cada curs, seran els següents:

PRIMER CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato -Tonalitats del curs a velocitat de: escales 92, intervals 72.
- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres -Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

SEGON CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato -Tonalitats del curs a velocitat de: escales 112, intervals 80.

- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres -Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

TERCER CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato -Tonalitats del curs a velocitat de: escales 120, intervals 90.
- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres -Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

QUART CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato
- Tonalitats del curs a velocitat de: escales 132, intervals 100.
- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres -Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

CINQUÉ CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato
- Tonalitats/modes del curs a velocitat de: escales 140, intervals 112.

- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres
- Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

SISÉ CURS EEPP

- Mostrar una competència bàsica als diferents aspectes tècnics, adequada al nivell: embocadura, respiració, afinació, flexibilitat, articulació, vibrato
- Tonalitats/modes del curs a velocitat de: escales 152, intervals 120.
- Mostrar un nivell de competència bàsica en un 50% del material didàctic a treballar per trimestres
- Ser capaç d'interpretar 1 obra del repertori, tenint en compte què significa interpretar, és a dir, dominant no sols els aspectes tècnics sinó també els expressius: respiracions, fraseig, dinàmica, agògia, rubato,..., propis del nivell.
- Activitat didàctica del curs (apartat 2.1 de la programació)

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Quan l'alumnat promoció de curs amb l'assignatura d'instrument pendent, la recuperació haurà de realitzar-se assistint únicament en la classe del curs en què es trobe matriculat.

El professor decidirà en quin moment l'alumne/a supera el curs pendent, i així quedarà reflectit a l'acta de l'avaluació trimestral i l'acta final del curs. La recuperació anirà lligada a la consecució dels mínims exigibles establerts per a cada curs.

Els procediments i instruments d'avaluació utilitzats, seran els establerts de manera general en aquesta programació.

VERT

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

CLARINET

CURS 2024-25

Índex de continguts

1. OBJECTIUS	3
2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS	15
3. AVALUACIÓ	34
3.1 CRITERIS D'AVALUACIÓ	34
3.2 INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	42
3.3 PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	42
3.4 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	43
3.5 PÈRDUA DEL DRET A L'AVALUACIÓ CONTÍNUA	43
3.5 EXÀMENS EXTRAORDINARIS	44
4. CRITERIS DE PROMOCIÓ	45
4.1 MÍNIMS EXIGIBLES EE.EE.	45
4.1 MÍNIMS EXIGIBLES EE.PP.	50
5. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA	62
6. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA	63
7. ANNEX I. RÚBRICA DE QUALIFICACIÓ	71

1. OBJECTIUS

- a) Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i objectius plantejats.
- b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i evolucions en els diferents contextos històrics.
- c) Utilitzar «l'oïda interna» com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
- d) Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessari per a saber integrar-se com un membre més d'este o com a responsable del conjunt.
- e) Compartir vivències musicals de grup en l'aula i fora d'ella que permeten enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup.
- f) Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així, concentrar-se en l'audició i la interpretació musical.
- g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum junt amb les vivències i experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
- h) Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que sorgeixen en la interpretació de la música.
- i) Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
- j) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d'ells.
- k) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria musical i capacitat comunicativa.
- l) Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.
- m) Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents cursos i nivells.
- n) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

La normativa bàsica de referència es pot consultar als següents enllaços:

[Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

[Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

1.1 ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1ER. CURS EE.EE.

1. Introduir-se en la relació de la lectura i escriptura musical amb la pràctica de l'instrument.
2. Iniciar-se en una posició corporal que permeta respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer emissions, articulacions i tindre una flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Adquirir precisió i reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, la qualitat del so.
5. Explorar les possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell.
6. Iniciar-se en la qualitat sonora, utilitzant el control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne comence a formar el seu repertori.

2on. CURS EE.EE.

1. Desenvolupar-se en la relació de la lectura i escriptura musical amb la pràctica de l'instrument.
2. Desenvolupar una posició corporal que permeti respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer emissions, articulacions i tindre una flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Adquirir precisió i reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, la qualitat del so.
5. Explorar les possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell.
6. Iniciar-se en la afinació i la qualitat sonora, utilitzant el control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne comence a formar el seu repertori.

3er. CURS EE.EE.

- 1.Desenvolupar-se en la relació de la lectura i escriptura musical amb la pràctica de l'instrument.
2. Desenvolupar una posició corporal que permeta respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer emissions, articulacions i tindre una flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Adquirir precisió i reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, la qualitat del so.
5. Explorar les possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell.
6. Desenvolupar la afinació i la qualitat sonora, utilitzant el control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne comence a formar el seu repertori.

4art. CURS EE.EE.

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat d'adoptar la posició corporal que permeta respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer possible la correcta emissió, afinació, articulació i flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Desenrotllar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, l'afinació de les notes i la qualitat del so.
5. Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com en la de conjunt.
6. Exercitar-se en el perfeccionament de la qualitat sonora i de la correcta afinació, per mitjà del control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so en l'extensió aconsellable per a cada un dels instruments, per mitjà dels diferents matisos, a fi d'enriquir la interpretació.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne forme el seu repertori.

1.2. ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1er. CURS EE.PP.

1. Tindre una posició corporal correcta (tronc, braços, mans i dits).
2. Avançar en l'adquisició de tècniques que permeten una interpretació solvent en públic que no minve les possibilitats de l'alumne.
3. Continuar amb el treball de respiració abdominal i perfeccionar-lo.
4. Començar a tractar la pressió vertical com element motor de la columna d'aire i principal element per a la millora de les condicions: so, flexibilitat, extensió, intensitats.
5. Treballar i adquirir progressivament autonomia en l'afinació i els seus mecanismes de correcció per a la interpretació individual i en grup.
6. Perfeccionar i potenciar la claredat, flexibilitat i velocitat en les diverses articulacions.
7. Interpretar el repertori programat per al seu nivell.
8. Practicar la memòria musical i la improvisació.
9. Començar a entendre i diferenciar l'estil de diferents obres musicals.
10. Adquirir hàbits d'estudi.
11. Interpretar en públic amb la garantia pròpia del nivell.
12. Treballar la primera vista.

2on. CURS EE.PP.

1. Potenciar els recursos i tècniques d'interpretació en públic.
2. Perfeccionar la dualitat respiració-pressió vertical per a millorar tot el relacionat articulacions, so, flexibilitat i dinàmiques.
3. Potenciar una emissió clara i sense destorbs.
4. Treballar progressivament per a l'adquisició d'una autonomia en l'afinació individual i grupal.
5. Perfeccionar la claredat, flexibilitat i velocitat en les diverses articulacions.
6. Interpretar el repertori programat per al seu nivell.
7. Practicar la memòria musical i la improvisació.
8. Continuar en l'audició dels diferents estils musicals per a la seua entesa i progressiva diferenciació.
9. Adquirir hàbits d'estudi.
10. Interpretar en públic amb la garantia pròpia del nivell.
11. Treballar de la 1ª vista.

3er. CURS EE.PP .

1. Interpretar en públic amb la garantia necessària pròpia del nivell.
2. Progressar en l'adquisició de la autonomia necessària per a solucionar problemes tècnics (no sols de digitals) i interpretatius.
3. Mostrar interès per la música en general: assistència a concerts, audicions, conferències, master-class.
4. Consolidar gradualment l'adquisició d'hàbits d'estudi regulars i continus.
5. Perfeccionar el control de la posició corporal i relacionar-ho amb la tècnica general del instrument.
6. Dominar i controlar la respiració abdominal.
7. Progressar en la millora del so en tots els registres.
8. Dominar amb seguretat una emissió clara.
9. Dominar els procediments de correcció continua de l'afinació entre els distints registres del clarinet i adoptar-los en la interpretació individual i de grup.
10. Dominar amb claredat, agilitat i flexibilitat les diferents combinacions d'articulacions.
11. Interpretar el repertori programat per al nivell.
12. Continuar les pràctiques de la memòria musical i improvisació.
13. Treballar la primera vista.

4art. CURS EE.PP.

1. Interpretar en públic amb la garantia pròpia del nivell.
2. Progrés continu en aspectes tècnics i interpretatius.
3. Millorar en tècniques d'estudi.
4. Dominar la tècnica de la respiració, com a element fonamental en la producció del so.
5. Treballar l'afinació tant individual com en grup.
6. Interpretar el repertori programat per a l'assignatura.
7. Continuar amb les pràctiques de la improvisació i la memòria musical.
8. Aprofundir en el coneixement dels estils musicals i relacionar-los amb la interpretació de les obres del seu nivell.
9. Iniciar-se en el procés de manipulació i retoc de les canyes.

5é. CURS EE.PP.

1. Interpretar en públic amb la garantia pròpia del nivell.
2. Disseny i presentació d'un programa de concert.
3. Progrés continu en aspectes tècnics i interpretatius.
4. Domini de tots els registres del clarinet amb diferents articulacions i matisos.
5. Treballar l'afinació tant individual com en grup.
6. Treballar la improvisació i practicar interpretacions públiques de memòria.
7. Aprofundir en el coneixement dels estils musicals i relacionar-los amb la interpretació de les obres del seu nivell.
8. Reforçar la capacitat d'esforç per a poder abordar un programa de concert.
9. Inici en el llenguatge contemporani.
10. Treballar el procés de manipulació i retoc de les canyes.
11. Conèixer i treballar diferents instruments de la família del clarinet.
12. Conèixer la història del clarinet.
13. Conèixer el paper del clarinet en diferents agrupacions, cambra, orquestra, banda, jazz, etc.
14. Treballar la 1ª vista.
15. Crear una rutina consolidada d'estudi.

6é. CURS EE.PP.

1. Gaudir de l'interpretació en públic.
2. Treballar i presentar un programa de concert.
3. Analitzar les obres i la seua relació amb la interpretació raonada.
4. Progresar de forma continua en aspectes tècnics i interpretatius.
5. Interpretar el repertori programat per a l'assignatura.
6. Treballar la improvisació, primera vista i practicar interpretacions públiques de memòria.
7. Aprofundir en el coneixement dels estils musicals i relacionar-los amb la interpretació de les obres del seu nivell.
8. Comentar audicions i versions discogràfiques raonant les seues interpretacions.
9. Reforçar la capacitat d'esforç per a poder abordar un programa de concert.
10. Treballar de forma bàsica el llenguatge contemporani.
11. Treballar el procés de manipulació i retoc de les canyes.
12. Conèixer i treballar diferents instruments de la família del clarinet.
13. Conèixer la història del clarinet.
14. Conèixer el paper del clarinet en diferents agrupacions, cambra, orquestra, banda, jazz, etc.
15. Dominar la respiració diafragmàtica així com la relaxació corporal.

16. Dominar l'afinació com a solista com en grup.

17. Crear i seguir una rutina d'estudi optimitzat.

L'organització de la distribució temporal dels Continguts Terminals de l'especialitat de CLARINET és la següent :

2.1 ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1er. CURS EE.EE.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Iniciació (1) a l'adquisició d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Iniciació (1) a la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Execució d'escalas i intervals fins al DO5. Escala cromàtica: blanca= 50 Intervals: Fins a quintes, més dotzeaves.
4	Execució de les dinàmiques bàsiques: P, MP, mf i F
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat, Lligat.
6	Coneixement i aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Les necessàries per executar l'escala cromàtica des de MI2 a DO5.
7	Execució de memòria d'escalas i fragments d'estudis. Escalas: cromàtica i diatònica de Do M.
8	Iniciació a la formació de l'hàbit d'estudi: Periodicitat setmanal, temps de pràctica. Iniciació a les tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
9	Iniciació a la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs, aplicada al clarinet.
10	Introducció a la lectura, i l'execució fidel dels elements del text musical, amb el clarinet: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, dins del nivell del curs.
11	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com

	a solista i com a membre d'un grup.
12	Aprenentatge inicial (1) del tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, canya, accesoris) pel que fa al seu coneixement, observació, manipulació, conservació i selecció.
13	Iniciació (1) a l'utilització del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic.

2on. CURS EE.EE.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Iniciació (2) a l'adquisició d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Iniciació (2) a la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Execució d'escals i intervals fins al RE5. Escala cromàtica: negra= 50 Intervals: Fins a quintes, més dotzeaves.
4	Execució de les dinàmiques bàsiques: P, MP i F
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat, Lligat, Picat-Lligat.
6	Coneixement i aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Les necessàries per executar l'escala cromàtica des de MI2 a RE5.
7	Execució de memòria d'escals i fragments d'estudis. Escals: cromàtica fins RE5.
8	Iniciació (2) a la formació de l'hàbit d'estudi: Periodicitat setmanal, temps de pràctica. Iniciació (2) a les tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
9	Iniciació a la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs, aplicada al clarinet.
10	Introducció a la lectura, i l'execució fidel dels elements del text musical, amb el clarinet: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, dins del nivell del curs.
11	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
12	Aprenentatge inicial (2) del tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, canya, accesoris) pel que fa al seu co-

	neixement, observació, manipulació, conservació i selecció.
13	Iniciació (2) a l'utilització del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic.

3er. CURS EE.EE.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Coneixement d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Adquisició progressiva d'un control bàsic de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Pràctica d'escales i intervals fins al MI5 en les tonalitats fins a 2 alteracions. Escala cromàtica: negra= 50 en corxeres; Escala i progressions intervàliques: negra= 50 en negres.
4	Ampliació de les dinàmiques: PP a F fins al DO5, MF a F fins al MI5.
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat normal, curt. Lligat, i les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades.
6	Coneixement i aplicació progressiva de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Posicions alternatives (claus 1-A, 2-B, 3-C, 7-7bis, Si2-Fa#4, Fa#3), clau 4 registre sobreagut.
7	Iniciació a la interpretació utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració) i teòrics (elements del text musical, estils musicals).
8	Execució de memòria d'escala i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escala cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi de 1'.
9	Formació de l'hàbit d'estudi. Iniciació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, ornaments, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Introducció (1) a les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les ca-

	nyes. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accesoris) pel que fa al seu coneixement, observació, manipulació, conservació i selecció.
14	Iniciació al lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic.

4art. CURS EE.EE.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Coneixement d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Adquisició progressiva d'un control bàsic de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Pràctica d'escalles i intervals fins al MI5 en les tonalitats fins a 3 alteracions i en les modalitats natural, armònica. Escala cromàtica: negra= 50 en semicorxeres; Escala i progressions intervàliques: negra= 50 en negres.
4	Ampliació de les dinàmiques: PP a F fins al DO5, MF a F fins al MI5. Cresc. dim. i reguladors.
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat normal, curt. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades.
6	Coneixement i aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Posicions alternatives (claus 1-A, 2-B, 3-C, 7-7bis, Si2-Fa#4, Fa#3), clau 4 registre sobreagut.
7	Iniciació a la interpretació utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració) i teòrics (elements del text musical, estils musicals). Interpretació d'almenys 2 estils.
8	Execució de memòria d'escalles i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escala cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi de 1'.
9	Formació de l'hàbit d'estudi. Iniciació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, ornaments, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell

	del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Introducció (2) a les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les cançons. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accesoris) pel que fa al seu coneixement, observació, manipulació, conservació i selecció.
14	Consolidació i ampliació del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic.

2.1 ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1er CURS EE.PP.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Coneixement d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Adquisició d'un control bàsic de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Pràctica d'escalles i intervals fins al FA5 en les tonalitats fins a 4 alteracions i en les modalitats natural, armònica, melòdica. Escala cromàtica: negra= 80 en semicorxeres; Escala i progressions intervàliques: negra= 60 en negres (mínim).
4	Ampliació de les dinàmiques: PP a F fins al DO5, P a F fins al FA5. Cresc. dim. i reguladors.
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Coneixement i aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Posicions alternatives (claus 1-A, 2-B, 3-C, 7-7bis, Si2-Fa#4, Fa#3), clau 4 registre sobreagut.
7	Iniciació a la interpretació utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils musicals). Interpretació d'almenys 3 estils.
8	Execució de memòria d'escalles i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escalles cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi de 2' aprox. (ex. 1er mvt. Sonata Le-fevre).
9	Formació de l'hàbit d'estudi. Ampliació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical:

	notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, ornaments, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Introducció a les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les canyes. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accesoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Iniciació al lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.

2on. CURS EE.PP.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Coneixement d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Consolidació d'un control bàsic de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Perfeccionament d'escalles i intervals fins al SOL#5 en les tonalitats fins a 4 alteracions i en les modalitats natural, armònica, melòdica. Escala cromàtica: negra= 90 en semicorxeres; Escalles i progressions intervàliques: negra= 80 en negres (mínim).
4	Domini de les dinàmiques: PP a F fins al DO5, P a F fins al SOL5. Cresc. dim. i reguladors.
5	Perfeccionament de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Consolidació de l'aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida: Posicions alternatives (claus 1-A, 2-B, 3-C, 7-7bis, Si2-Fa#4, Fa#3), clau 4 registre sobreagut.
7	Iniciació a la interpretació utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils musicals). Interpretació d'almenys 3 estils.
8	Execució de memòria d'escalles i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escalles cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi (3' aprox.).
9	Desenrotllament de l'hàbit d'estudi. Ampliació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, adornos, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell

	del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Coneixement de les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les canyes. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accesoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Iniciació al lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.

3er. CURS EE.PP.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Perfeccionament d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Consolidació d'un control mitjà avançat de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Perfeccionament d'escals i intervals fins al LA5 en les tonalitats fins a 5 alteracions i en les modalitats natural, armònica, melòdica, oriental. Escala cromàtica: negra= 100 en semicorxeres; Escals i progressions intervàliques: negra= 90 en negres (mínim).
4	Domini de les dinàmiques: PP a FF fins al Do5, P a F fins al LA5. Cresc. dim. i reguladors.
5	Aplicació de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Aplicació de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida. Domini de posicions alternatives, iniciació a les posicions de ressonància (Sol3-Sib3) i correcció de l'afinació.
7	Iniciació a la interpretació en un nivell mitjà utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils musicals). Interpretació d'almenys 3 estils.
8	Execució de memòria d'escals i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escals cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi (4' aprox.).
9	Desenrotllament de l'hàbit d'estudi. Ampliació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant el metrònom com a ferramenta bàsica i l'anàlisi interdisciplinar.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu nivell. Aplicació de tècniques de lectura.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, adornos, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell

	del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Coneixement de les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les cançons. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accessoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Consolidació del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.

4art. CURS EE.PP.

Nº	CONTINGUTS TERMINALS
1	Perfeccionament d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Consolidació d'un control mitjà avançat de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Perfeccionament d'escalles i intervals fins al LA5 en les tonalitats fins a 5 alteracions i en les modalitats natural, armònica, melòdica, oriental. Escala cromàtica: negra= 100 en semicorxeres; Escalles i progressions intervàliques: negra= 90 en negres (mínim).
4	Domini de les dinàmiques: PP a FF fins al Do5, P a F fins al LA5. Cresc. Dim. i reguladors.
5	Domini de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Aplicació avançada de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida. Domini de posicions alternatives, consolidació de les posicions de ressonància (Sol3-Sib3) i afinació.
7	Interpretació en un nivell mitjà utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils musicals). Interpretació d'almenys 3 estils.
8	Execució de memòria d'escalles i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escalles cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi (5' aprox.).
9	Consolidació de l'hàbit d'estudi. Ampliació de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant l'anàlisi interdisciplinar i el metrònom com a ferramentes bàsiques.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs. Aplicació de tècniques de lectura.
11	Desenvolupament de la lectura i execució fidel dels elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, adornos, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell

	del curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Perfeccionament de les tècniques bàsiques per seleccionar i conservar les canyes. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accessoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Consolidació del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.

5è. CURS EE.PP.

Nº	CONTIGUTS TERMINALS
1	Domini relatiu d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Adquisició d'un control avançat de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Pràctica d'escals i intervals fins al Do6 en totes les tonalitats i en les modalitats natural, armònica, melòdica, oriental. Escala cromàtica: negra= 100 en semicorxeres; Escals i progressions intervàliques: negra= 80 en negres (mínim).
4	Domini de les dinàmiques en tota l'extensió de l'instrument. PPP a FF fins al Mi5, MF-F fins al Do6. Reguladors, cresc. i dim.
5	Domini de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Aplicació idònia de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida. Domini de posicions alternatives, correcció d'afinació i ressonància. Iniciació des del La#5 al Do6.
7	Iniciació a la interpretació avançada utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils musicals). Interpretació d'almenys 3 estils.
8	Execució de memòria d'escals i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escals cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi (6' aprox.).
9	Consolidació de l'hàbit d'estudi. Domini de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant l'anàlisi interdisciplinar i el metrònom com a ferramentes bàsiques.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs. Ampliació tècniques de lectura.
11	Domini de la lectura i execució fidel de tots els elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, adornos, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell del

	curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Coneixement de les tècniques bàsiques per seleccionar, manipular i ajustar canyes. Tractament del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accessoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Domini progressiu del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.
15	Coneixement dels instruments de la família del clarinet. Estudi d'almenys un instrument de la família diferent de l'habitual: Clt. Mib (requinto) o Clt. Baix.
16	Interpretació de repertori orquestral a nivell inicial. (Ex. F. Mendelssohn: Overtura de "Las Hebridas"; J. Brahms : Simfonies n.3 i n.4; L. Beethoven: Simfonia n. 6; G. Puccini: "Tosca").
17	Coneixement del continguts bàsics referents a l'evolució històrica i característiques constructives del clarinet.
18	Execució a nivell bàsic de noves tècniques i formes de producció del so a la música contemporània: vibrato, multifònics, glisandos, slap, frullatti, respiració circular, doble staccato.

6é CURS EE.PP.

Nº	CONTIGUTS TERMINALS
1	Domini òptim d'una postura corporal adequada: braços, mans, dits, embocadura.
2	Consolidació d'un control avançat de la respiració diafragmàtica aplicada al clarinet: inhalació, control columna aire, capacitat pulmonar, relaxació.
3	Perfeccionament d'escals i intervals fins al Do6 en totes les tonalitats i en les modalitats natural, armònica, melòdica, oriental, pentatònica, exàtona. Escala cromàtica: negra= 120 en semicorxeres; Escals i progressions intervàl·liques: negra= 100 en negres (mínim).
4	Domini de les dinàmiques: PPP a FF fins al SOL5, P a F fins al DO6. Cresc., dim. i reguladors.
5	Domini òptim de les articulacions següents: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
6	Aplicació idònia de diferents digitacions del clarinet segons la necessitat requerida. Domini de posicions alternatives, correcció d'afinació i ressonància fins al Do6.
7	Interpretació avançada utilitzant l'expressió i el fraseig als estudis i obres del seu curs. Aplicació dels coneixements tècnics (articulació, dinàmiques, respiració, color del so) i teòrics (elements del text musical, anàlisi estructural aplicat, estils). Interpretació d'almenys 4 estils.
8	Execució de memòria d'escals i arpegis, així com interpretació de moviments d'obres o fragments d'estudis. Escals cromàtica i diatòniques, arpegis majors i menors, fragment d'obra o estudi (8' aprox.).
9	Consolidació de l'hàbit d'estudi. Domini de tècniques d'estudi aplicades, utilitzant l'anàlisi interdisciplinar i el metrònom com a ferramentes bàsiques.
10	Desenvolupament de la lectura a primera vista dels elements del text musical que pertanyen al seu curs. Consolidació tècniques de lectura.
11	Domini de la lectura i execució fidel de tots els elements del text musical: notes, figures, valors mètrics, dinàmiques, adornos, signes puntuació, elements expressius i qualsevol altre inherent a la pràctica musical dins del nivell del

	curs.
12	Participació a les audicions programades en l'àmbit de l'aula de clarinet com a solista i com a membre d'un grup.
13	Perfeccionament de les tècniques bàsiques per seleccionar, manipular i ajustar canyes. Tractament òptim del material tècnic inherent a l'instrument (instrument, boquilla, abraçadera, accessoris) pel que fa al seu coneixement, observació, anàlisi, manipulació, conservació i selecció.
14	Domini del lèxic tècnic habitual a l'àmbit pedagògic aplicat al clarinet. Nomenclatura de claus, autors, material didàctic i tècnic, referència a octaves (índex acústic franc-belga), i altres.
15	Millora el coneixement dels instruments de la família del clarinet. Estudi d'almenys un instrument de la família diferent de l'habitual: Clt. Mib (requinto) o Clt. Baix.
16	Interpretació de repertori orquestral de dificultat mitjana. (Ex.: L. Beethoven: sinfonia n.4; S. Rachmaninov: sinfonia n.2; P. I. Tchaikovski: sinfonia n.6; B. Britten: Guia d'orquestra per joves op. 34, variació C, clarinets).
17	Domini del continguts bàsics referents a l'evolució històrica i característiques constructives del clarinet.
18	Execució a nivell mitjà de noves tècniques i formes de producció del so a la música contemp.: vibrato, multifònics, glisandos, slap, frullatti, respirac. circular, doble stacc.

3. AVALUACIÓ

3.1 CRITERIS D'AVALUACIÓ

1er. CURS EE.EE.

1. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'articulació i el fraseig adequat.
2. Interpretar en públic fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.
3. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal.
4. Interpretar fragments de memòria.
5. Interpretar fragments i estudis d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.
6. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.
7. Demostrar l'ús de la terminologia adequada per a este nivell.

2on. CURS EE.EE.

1. Interpretar fragments d'obres musicals a primera vista.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat.
3. Interpretar en públic, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.
4. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

5. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale.
6. Demostrar precisió en l'ús de la terminologia adequada.
7. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

3er. CURS EE.EE.

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat.
3. Interpretar fragments i obres d'estils diferents.
4. Interpretar en públic, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.
8. Demostrar capacitat per a tocar alhora que s'adapta a les veus dels altres.
9. Demostrar seguretat en l'ús de la terminologia adequada.
10. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

4art. CURS EE.EE.

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat.
3. Interpretar obres d'estils diferents.
4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.
8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar alhora que s'adapta a les veus dels altres.
9. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres juís personals sobre les obres estudiades en este nivell.
10. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

1er. CURS EE.PP.

1. Introduir-se en la utilització l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequades per a afrontar les exigències de l'execució instrumental.
2. Interpretar estudis, duos i obres d'estils clàssic, romàntic, S. XX i s XXI amb l'ús d'una articulació, digitació, dinàmiques i expressió adequada.
3. Adquirir sensibilitat auditiva, adequada al nivell, en l'afinació i saber-la modificar mitjançant allargament i acurtament del tub, així com amb digitacions especials i amb l'ús de la columna d'aire.
4. Interpretar fragments a primera vista sense interrupcions o parades, errors de lectura, i amb una correcta interpretació del tempo.
5. Memoritzar fragments de curta duració (part o temps d'una obra o un estudi).
6. Iniciar-se en l'autocorrecció en l'estudi. Interpretar en públic un programa adequat al seu nivell.
7. Adquirir hàbits d'estudi.

2on. CURS EE.PP.

1. Desenvolupar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequades per a afrontar les exigències de l'execució instrumental.
2. Interpretar estudis, duos i obres d'estils clàssic, romàntic i S. XX amb fraseig, articulació, digitació, dinàmiques i expressió adequada.
3. Aprofundir en l'adquisició de sensibilitat auditiva en l'afinació i saber modificar-la mitjançant l'allargament i acurtament del tub, així com amb digitacions especials i ús de la columna d'aire adequat al nivell.
4. Desenvolupar en les obres i els estudis un treball personal mitjançant la indagació musical.

5. Interpretar fragments a primera vista sense interrupcions o parades, errors de lectura, i amb una correcta interpretació del tempo.
6. Memoritzar fragments de curta duració (part o temps d'una obra o estudi)
7. Desenvolupar autonomia per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.
8. Introducció a l'aplicació a passatges de difícil digitació de distints mètodes o ferramentes de resolució.
9. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell.
10. Adquirir hàbits d'estudi.

3er. CURS EE.PP.

1. Continuar amb el desenvolupament de l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequades per a afrontar les exigències de l'execució instrumental.
2. Interpretar estudis, duos i obres d'estils clàssic, romàntic i S. XX amb fraseig, articulació, digitació, dinàmiques i expressió adequada.
3. Adquirir sensibilitat auditiva en l'afinació i saber modificar-la mitjançant l'allargament i acurtament del tub, així com amb digitacions especials i ús de la columna d'aire adequat al nivell.
4. Continuar amb el desenvolupament en les obres i els estudis, d'un treball personal mitjançant la indagació musical.
5. Interpretar fragments a primera vista sense interrupcions o parades, errors de lectura, i amb una correcta interpretació del tempo.
6. Memoritzar fragments de curta duració (part o temps d'una obra o estudi)
7. Reafirmar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

8. Aplicar a passatges de difícil digitació distints mètodes o ferramentes de resolució.
9. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell amb expressivitat i control tècnic.
10. Desenvolupar hàbits d'estudi rutinaris.

4art. CURS EE.PP.

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
6. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.
11. Desenvolupar hàbits d'estudi rutinaris.
12. Conèixer el retoc de canyes.

5é. CURS EE.PP.

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
6. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical.
9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.
11. Consolidar els hàbits i rutina d'estudi.
12. Consolidar el retoc i elecció de canyes.
13. Conèixer i experimentar en els instruments de la família de clarinets
14. Conèixer el paper del clarinet en les diverses formacions així com la seua història.

6é CURS EE.PP.

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
6. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de que permeta el text musical.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.
11. Domini i control de canyes.
12. Familiarització en els instruments de la família del clarinet.
13. Aprofundir en la història del clarinet i les diferents agrupacions en les que participa de forma activa.

3.2 INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Els instruments d'avaluació que utilitzarem a l'aula són:

- Fitxa de control diari de l'alumnat
- Quadern del professor
- Rúbrica d'audició
- Rúbrica d'examen
- Rúbrica de qualificació

Els exàmens trimestrals podran realitzar-se de manera conjunta amb la resta de professors de l'especialitat. L'opinió dels altres professors serà escoltada però no serà vinculant a l'hora d'avaluar aquest examen. El tutor serà el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació individualitzat

3.3 PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ

Per a qualificar es tindran en compte els criteris d'avaluació enumerats anteriorment.

L'avaluació serà:

Contínua: es desenvoluparà durant tot el procés d'aprenentatge de l'alumnat

Formativa: subratlla el caràcter educatiu i orientador de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge, des de l'avaluació inicial a la final o sumativa.

Quant als resultats de l'avaluació s'expressaran mitjançant escala numèrica d'1 a 10 sense decimals.

3.4 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Per a obtindre la qualificació es tindran en compte:

- Les notes de classe (60% de la nota)
- L'audició (20% de la nota)
- L'examen (20% de la nota)

En el cas que l'alumnat no fora convocat a l'audició o a l'examen, el percentatge corresponent a aquest apartat passaria a valorar-se a parts iguals en els altres apartats. Si és convocat a l'audició o a l'examen i no concorre es valorarà amb un 0 en aqueix apartat. Si no fora convocat a l'audició ni a l'examen, la nota final s'obtindrà únicament de les notes de classe.

3.5 PÈRDUA DEL DRET A L'AVALUACIÓ CONTÍNUA

Quan l'alumnat falte quatre classes de clarinet, en un trimestre, perdrà el dret a l'avaluació contínua. (Les faltes són per assignatura, i per tant, només perdrà el dret en l'assignatura que les cometa, podent avaluar-se la resta).

No obstant això, si el professor tutor i el professor de l'assignatura afectada, emeten un informe a la direcció d'estudis, constatant que l'alumnat en esta situació, per diferents motius (canvi d'actitud, estudi, implicació, treball,...), pot superar els continguts i objectius del curs, este es traslladarà a la Comissió de Coordinació Pedagògica, per a la seua anàlisi, sent el Consell Escolar en última instància qui resolrà si és possible dita avaluació.

El tutor informarà per carta certificada als pares o tutors quan cometa 7 faltes no justificades.

Justificants:

-Certificat mèdic, presentat no després dels 8 dies de la falta.

-Els tutors legals, abans de la falta, o no després de complir els 8 dies de la falta.

Serà obligatori realitzar un examen final per poder superar l'assignatura. La matèria a preparar per a esta prova serà determinada pel professor, i comunicada a l'alumnat juntament amb el butlletí de qualificacions de l'avaluació final.

3.5 EXÀMENS EXTRAORDINARIS

Quan l'alumnat no supere el curs amb l'avaluació final serà obligatori que realitze examen final per a l'avaluació extraordinària. La matèria a preparar per a esta prova serà determinada pel professor, i comunicada a l'alumnat juntament amb el butlletí de qualificacions de l'avaluació final.

4. CRITERIS DE PROMOCIÓ

La promoció dels alumnes a un curs superior vindrà donada per la valoració del professor de la consecució dels objectius del curs per part de l'alumne, i per la consideració que esta promoció beneficia clarament l'evolució d'este. La promoció de cada curs serà tractada pel conjunt de professors que impartisquen matèries a un alumne, és a dir, l'equip docent.

Es verificarà la consecució dels **mínims exigibles** establerts per als ensenyaments elementals i professionals.

4.1 MÍNIMS EXIGIBLES EE.EE.

1er. Curs EE.EE.

ESCALES

DIATÒNICA

Lligada: negra=50 en blanques, Mi2-Do5 Picada: negra=50 en blanques, Mi2-Do5

ELEMENTS DEL LENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Compassos: compassos simples 2/4, 3/4 i 4/4.
2. Tonalitats: fins a una alteració.
3. Alteracions accidentals simples.
4. Articulations: picat i lligat.
5. Termes dinàmics: p, mp, mf, f
6. Velocitats: Andante, Moderato
7. Figures rítmiques: redones, blanques, negres i corxeres.
8. Intervals de 2^a, 3^a, 4^a i 12^a
9. Tesitura(extensió máxima): Mi2 – Do5

MATERIAL DIDÀCTIC

PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 1)

LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. A)

2on Curs EE.EE.

ESCALES

DIATÒNICA

Lligada: negra= 50, en blanques

Picada: negra= 50, en blanques, extensió Mi2-Do5

CROMÀTICA

Lligada: negra= 50, en blanques

Picada: negra= 50, en blanques, extensió Mi2-Do5

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Compassos: compassos simples binaris 2/4, 3/4 i 4/4.
2. Tonalitats: fins a dues alteracions.
3. Alteracions accidentals simples.
4. Articulations: picat, lligat i picat-lligat.
5. Termes dinàmics: p, mf, f
6. Velocitats: Andante, Moderato, Allegretto, Allegro
7. Figures rítmiques: redones, blanques, negres, corxeres i semicorxeres.
Negra i corxera amb puntet, amb els respectius silencis.
8. Intervals de 2^a, 3^a, 4^a, 5^a i 12^a
9. Tesitura(extensió máxima): Mi2 – Re5

MATERIAL DIDÀCTIC

LANCELOT, J.	La clarinette classique (vol. A)	12 i 18
LANCELOT, J.	20 Études faciles	8 i 12

OBRES

DANGAIN, S.

Ronde i Vague

3er Curs EE.EE.

ESCALES

DIATÒNICA

Lligada: negra= 50, en negres

Picada: negra= 50, en negres, extensió Mi2-Mi5

Majors i menors fins 1 alteració

CROMÀTICA

Lligada: negra= 80, en blanques

Picada: negra= 80, en blanques, extensió Mi2-Mi5

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Compassos: compassos simples binaris 2/4, 3/4 i 4/4; ternaris: 6/8 i 9/8.
2. Tonalitats: fins a tres alteracions.
3. Alteracions accidentals simples.
4. Articulations: picat, lligat i picat-lligat.
5. Termes dinàmics: p, mf, f, reguladores, cresc., dim.
6. Velocitats: Andante, Moderato, Allegretto, Allegro.
7. Figures rítmiques: redones, blanques, negres, corxeres i semicorxeres.
Negra i corxera amb puntet, amb els respectius silencis. Trecets de corxera i semicorxera, amb els seus respectius silencis.
8. Intervals de 2^a, 3^a, 4^a, 5^a, 6^a i 12^a
9. Tessitura (extensió màxima): Mi2 – Mi5

MATERIAL DIDÀCTIC

PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 2)
LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. B)
KLOSÉ, H. 220 Ejercicios de mecanismo

OBRES

JOLLET, J.C. Doucement balance

4art. Curs EE.EE.

ESCALES

CROMÀTICA

Lligada: negra= 50, en corxeres

Picada: negra= 50, en corxeres, extensió Mi2-Mi5

ALTRES

Majors i Menors (harmònica): Fins 3 alteracions

Blanca=50

ELEMENTS DEL LENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Compassos: compassos simples binaris 2/4, 3/4 i 4/4; ternaris: 6/8, 9/8 i 12/8.
2. Tonalitats: fins a tres alteracions.
3. Alteracions accidentals simples.
4. Articulations: picat, lligat i picat-lligat.
5. Termes dinàmics: p, mf, f, reguladores, cresc., dim.
6. Velocitats: Andante, Moderato, Allegretto, Allegro.
7. Figures rítmiques: redones, blanques, negres, corxeres i semicorxeres.
Blanca, negra i corxera amb puntet, amb els respectius silencis. Trecets de corxera i semicorxera, amb els seus respectius silencis.
8. Intervals de 2^a, 3^a, 4^a, 5^a, 6^a i 12^a
9. Tesitura(extensió máxima): Mi2 – Mi5.
10. Velocitat metrònom: negra = 80; negra con puntillo = 54.

11. Ritardando, accelerando i Calderó.

12. Podrà haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat.

MATERIAL DIDÀCTIC

LANCELOT, J.	25 Études faciles et progressives
LANCELOT, J.	La clarinette classique, vol.C
ROMERO, A.	Método completo para clarinete (1ª parte)

OBRES

PIERNÉ, G.	Pièce
LEFEVRE, J. X.	Sonata núm. 1
PONS, J.	3 piezas

4.1 MÍNIMS EXIGIBLES EE.PP.

1er. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=65 en semicorxeres, Mi2-Mi5

Picada: negra=50 en semicorxeres, Mi2-Mi5

Majors i menors fins 3 alteracions, harmònica i melòdica. Negra=60 en negres.

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Tonalitats fins 4 alteracions.
2. Alteracions accidentals: simples.
3. Compasos possibles: 2/2, 4/4, 3/4, 2/4, 6/8 i 9/8.
4. Velocitat metrònom: negra = 80; negra amb puntet = 54.
5. Extensió utilitzada: MI2 – MI5.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera i trecet de corxera.
7. Articulations: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques pp p mp mf f ff cresc. dim. I reguladors.
9. Ritardando, accelerando i Calderó.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC:

ALBERT, J. 24 Varied Scales and Exercices

ROMERO, A. Método Completo para Clarinete (vol. 1) Duos: 5-6-11-13-15-
18

LANCELOT, J. Trente Trois Etudes (vol. 1) n. 1-2-3-4-13 -16

OBRES

NIELSEN, C. Fantasia

LEFÉVRE, J. X. Sonata nº 2

LEFÉVRE, J. X. Sonata nº 3

Entre les dos sonates de Lefèvre s'escollirà una.

2on. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=70 en semicorxeres, Mi2-Fa5

Picada: negra=60 en semicorxeres, Mi2-Fa5

Majors i menors fins 3 alteracions. Menors harmònica i melòdica. Negra=70 en negres.

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Tonalitats fins 4 alteracions.
2. Alteracions accidentals: simples.
3. Compasos possibles: 2/2, 3/2, 4/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8 i 12/8.
4. Velocitat metrònom: negra = 100; negra amb puntet = 66.
5. Extensió utilitzada: MI2 – FA5.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera i trecet de corxera.
7. Articulations: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques pp p mp mf f ff cresc. dim. i reguladors.
9. Ritardando, accelerando i Calderó.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC

ALBERT, J.	24 Varied Scales and Exercices	
GAMBARO, V.	21 Caprichos	4-5-7-11-12-14
THURSTON, F.	Passage Studies (vol. 1)	1-4-9-11

OBRES

FERGUSON, H.	Four Short Pieces
DANZI, F.	Sonata en Sib M (1r. mov.)

3er. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=80 en semicorxeres, Mi2-Fa5

Picada: negra=65 en semicorxeres, Mi2-Fa5

Majors i menors fins 4 alteracions. Menors harmònica i melòdica.

Negra=80 en negres

ELEMENTS DEL LENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Tonalitas fins 4 alteracions.
2. Alteracions accidentals: simples.
3. Compassos possibles: 2/2, 3/2, 4/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8 i 12/8.
4. Velocitat metrònom: negra = 100; negra amb puntet = 66.
5. Extensió utilitzada: MI2 – FA5.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera, trecet de corxera, trecet de semicorxeres, fuses.
7. Articulations: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques pp p mp mf f ff cresc. dim. I reguladors.
9. Ritardando, accelerando, calderó i ornaments.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC:

DANGAIN, G.	Cahier de Gammes	
DIDIER, Y.	Les Gammes Du Clarinettiste	
ROSE, C.	32 Estudis	1, 2, 3 , 5, 7 i 9
GAMBARO, G.B.	22 Estudi Progressivi	6 i 8

OBRES

FINZI, G.	Five Bagatelles
BAERMAN, J. H.	Adagio

4art. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=85 en semicorxeres, Mi2-Sol5

Picada: negra=65 en semicorxeres, Mi2-Sol5

Majors i menors fins 5 alteracions. Menors harmònica i melòdica.

Negra=80 en negres

ELEMENTS DEL LENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Tonalitats fins 5 alteracions.
2. Alteracions accidentals: simples i dobles.
3. Compasos possibles: 2/2, 3/2, 4/2, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8 i 12/8.
4. Velocitat metrònom: negra = 100; negra amb puntet = 66.
5. Extensió utilitzada: MI2 – SOL5.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera, trecet de corxera, trecet de semicorxeres, fuses.
7. Articulations: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques pp p mp mf f ff cresc. dim. i reguladors.
9. Ritardando, accelerando, calderó i ornaments.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC:

DANGAIN, G.	Cahier de Gammes	
DIDIER, Y.	Les Gammes Du Clarinettiste	
ROSE, C.	32 Estudis	14, 15, 18, 19 i 23
GAMBARO, G. B.	12 Caprichos	1 i 4

OBRES

SAINT-SAENS, C	Sonata op. 167
RABAUD, H.	Solo de Concours op. 10

5é. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=90 en semicorxeres, Mi2-La5

Picada: negra=65 en semicorxeres, Mi2-La5

Majors i menors fins 6 alteracions. Menors harmònica i melòdica. Exàtona.

Negra=80 en negres

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Totes les tonalitats.
2. Alteracions accidentals: simples i dobles.
3. Compassos possibles: Tots.
4. Velocitat metrònom: negra = 108; negra amb puntet = 72.
5. Extensió utilitzada: MI2 – LA5.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera, trecet de corxera, trecet de semicorxeres, fuses, semifuses.
7. Articulacions: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques: pp, p, mp, mf, f, ff, cresc., dim., i reguladors.
9. Ritardando, accelerando, calderó i ornaments.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC

GIAMPERI,	12 Studi Moderni	1, 3 i 6
JEAN-JEAN, P.	20 etudes progressives et melodiques vol. 1	3,5 i 6
POLATSCHEK, V.	Advanced Studies	5, 6 i 12

OBRES

CAVALLINI, E.	Adagio y Tarantella
KOVACS, B.	Hommage a Bach

6é. Curs EE.PP.

ESCALES I CROMÀTICA

Lligada: negra=90 en semicorxeres, Mi2-La5

Picada: negra=70 en semicorxeres, Mi2-La5

Majors i menors fins 7 alteracions. Menors armònica i melòdica. Exàtona. Pentatònica. Negra=80 en negres

ELEMENTS DEL LLENGUATGE MUSICAL (que s'inclouen al material didàctic)

1. Totes les tonalitats.
2. Alteracions accidentals: simples i dobles.
3. Compassos possibles: Tots.
4. Velocitat metrònom: negra = 120; negra amb puntet = 90.
5. Extensió utilitzada: MI2 – DO6.
6. Figures de notes: Redona, blanca, blanca amb puntet, negra, negra amb puntet, corxera, corxera amb puntet, semicorxera, trecet de corxera, trecet de semicorxeres, fuses, semifuses.
7. Articulations: Picat normal, curt i lligat. Lligat. I les següents combinacions entre picat i lligat: dues picades i dues lligades, dues lligades i dues picades, de dos en dos lligades, una picada i tres lligades, tres lligades i una picada.
8. Dinàmiques pp p mp mf f ff cresc. dim. i reguladors.
9. Ritardando, accelerando, calderó i ornaments.
10. Podran haver-hi canvis de compàs, tonalitat i velocitat en el transcórrer dels estudis i exercicis.

MATERIAL DIDÀCTIC

MARASCO, G.	s10 Studi di Perfezionamento	4 i 9
STARK, R.	24 Studi di Virtuosismo op. 51 vol.1	1 i 5

OBRES

WEBER, C. M.	Concert nº 1 en fa m, op. 73	(1er. mvt)
MESSAGER, A.	Solo de Concours	
KOVACS, B.	Hommage a Falla	

5. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA

Aquells alumnes que tenen pendent alguna assignatura instrumental de cursos anteriors rebran una atenció específica que, amb caràcter de recuperació, permet a l'alumne rebre el contingut del curs al qual es troba matriculat juntament amb l'atenció d'aquells continguts propis del curs anterior. A tal efecte, es realitzaran activitats complementàries en l'horari individual de docència instrumental, que a criteri del professor tutor li permeta la recuperació al llarg de la primera avaluació del curs.

6. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

6.1 ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1r CURS EE.EE.

MÍNIMS

PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 1)

LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. A)

MATERIAL DIDÀCTIC RECOMANAT

DANGAIN, G. L'ABC du jeune clarinettiste (vol. 1)

2on CURS EE.EE.

MÍNIMS

LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. A)

LANCELOT, J. 20 Études faciles

DANGAIN, S. Ronde i Vague

MATERIAL DIDÀCTIC RECOMANAT

PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 1)

KLOSÉ, H. 220 Ejercicios de mecanismo

DANGAIN, G. L'ABC du jeune clarinettiste (vol. 1)

PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 2)

LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. B)

3er CURS EE.EE.

MÍNIMS

- PASTOR, V. Mi primer clarinete (vol. 2)
- LANCELOT, J. La clarinette classique (vol. B)
- KLOSÉ, H. 220 Ejercicios de mecanismo

MATERIAL DIDÀCTIC RECOMANAT

- ROMERO, A. Método completo para clarinete (1ª parte)
- DANGAIN, G. L'ABC du jeune clarinetiste (vol. 2)
- LANCELOT, J. 25 Études faciles et progressives
- LANCELOT, J. L'école du mécanisme (Cah.1)
- JOLLET, J.C. Doucement balance
- GIRARD A. Veillez !!

4art CURS EE.EE.

MÍNIMS

- ROMERO, A. Método completo para clarinete (1ª parte)
- LANCELOT, J. 25 Études faciles et progressives
- LANCELOT, J. La clarinette classique, vol.C.
- PIERNÉ, G. Pièce
- LEFÈVRE, J. X. Sonata nº 1
- PONS, J. Tres Peces

MATERIAL DIDÀCTIC RECOMANAT

- LANCELOT, J. L'école du mécanisme (Cah.1)

NIELSEN, C.	Fantasia
LEFÉVRE, J. X.	Sonata nº 1
PONS, J.	Tres Peces
GLIÉRE, R.	Valse Triste, op.35
MOZART, W.A.	Sonatina

6.2 ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1r CURS EE.PP.

MÍNIMS

- ALBERT, J. 24 Varied Scales and Exercices
- ROMERO, A. Método Completo para Clarinete (vol. 1) Duos: 5-6-11-13-15-18
- LANCELOT, J. Trente Trois Etudes (vol. 1) n. 1-2-3-4-13 -16

OBRES

- NIELSEN, C. Fantasia
- LEFÉVRE, J. X. Sonata nº 2
- LEFÉVRE, J. X. Sonata nº 3

Entre les dos sonates de Lefèvre s'escollirà una.

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC RECOMANAT

- STARK, R. Escola de staccato (vol. 2)
- KLOSÉ, H. Método Completo Para Clarinete (Pàg. 62-73; 74—98; 178-190)
- LANCELOT/ El clarinete clásico (vol. C-D)

CLASSENS

- ROMERO, A. Método Completo para Clarinete (vol. 1)
(Ej. diarios de mecanismo)
- FERRER FERRAN Pepito grillo

PONS, J.	Tres peces
GLIÈRE, R.	Valse Triste, op.35
MOZART, W.A.	Sonatina
PIERNÉ, G.	Pièce

2n CURS EE.PP.

MÍNIMS4

THURSTON, F.	Passage Studies (vol. 1)
ALBERT, J.	24 Varied Scales and Exercices
GAMBARO, V.	21 Caprichos estudis 5-7-11-12-14
THURSTON, F.	Passage Studies (vol. 1) estudis 1-4-9-11
FERGUSON, H.	Four Short Pieces
DANZI, F.	Sonata en Sib M (1r mov.)

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC RECOMANAT

STARK, R.	Escola de staccato (vol. 2)
KLOSÉ, H.	Método Completo Para Clarinete (Pàg. 62-73; 74—98; 178-190)
KLOSÉ, H.	20 ejercicios de género y mecanismo
ROMERO, A.	Método Completo para Clarinete (vol. 1) (Ej. diarios de mecanismo)
BOZZA, E.	Aria pour clarinette et piano
WANHAL, J.B.	Sonata en Mib M
LANCEN, S.	Introducción y Rondó
HÄNDEL, G. F.	Sonata
MESEGUER, J.B.	Meditación

3er CURS EE.PP.

MÍNIMS

DANGAIN, G.	Cahier de Gammes
DIDIER, Y.	Les Gammes Du Clarinettiste
ROSE, C.	32 Estudis estudis 1-2-3-5-7 i 9
GAMBARO, G.B. .	22 Estudi Progressivi estudis 6 i 8
FINZI, G.	Five Bagatelles
BAERMAN, J. H.	Adagio

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC RECOMANAT

ROMERO, A.	Método Completo Para Clarinete (vol. 2)
KROEPSCH, F.	Mini-Kroepsch (vol. 1)
STAMITZ, C.	Concert nº 3 (en Sib M)
DEVIIENNE, F.G.	Sonata nº 1
ARTIGA, A. L.	Sonata
BARAT, J. E.	Chant Slave

Repertori d'orquestra

4rt CURS EE.PP.

MÍNIMS

DANGAIN, G.	Cahier de Gammes	
DIDIER, Y.	Les Gammes Du Clarinettiste	
ROSE, C.	32 Estudis	estudis 14,15,18,19 I 23
GAMBARO, G. B.	12 Caprichos	estudis 1 i 4
SAINT-SAENS, C	Sonata op. 167	
RABAUD, H.	Solo de Concours op. 10	

MATERIAL BIBLIOGRAFIC RECOMANAT

ROMERO, A.	Método completo para clarinete (vol.2)	
GAMBARO, G.B. .	22 Estudi Progressivi	
KROEPSCH, F.	416 Progressive Studies (vol. 1)	
GIAMPIERI,	12 Studi Moderni	
DEVIENCE, F.G.	Sonata nº 2	
WEBER, C. M.	Concertino op. 26	
ROMERO, A.	Primer Solo de Concierto	
TOMASI, H.	Introducción y Danza	
HURSTONE, W. Y.	Four Characteristic Pieces For Clarinet And Piano	
STAMITZ, J.	Concert en Sib M	

Repertori d'orquestra

5é CURS EE.PP.

MÍNIMS

GIAMPERI,	12 Studi Moderni	estudis 1,3 i 6
JEAN-JEAN, P.	20 etudes progressives et melodiques vol. 1	estudis 3,5 i 6
POLATSCHEK, V.	Advanced Studies	estudis 5,6 i 12
CAVALLINI, E.	Adagio y Tarantella	
KOVACS, B.	Hommage a Bach	

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC RECOMANAT

BAERMANN, C.	Complet Method op. 63 (third division)
MICHAELS, J.	Supplemental Scale Systems
CAVALLINI, E.	30 Capricci
BITSCH, M.	12 Etudes de Rythme
BACH/DELECLUSE	15 Etudes
BAERMANN, C.	12 Exercicis op. 30
STAMITZ, K.	Concert nº 7 (Darmstädter)
ESLAVA, H.	Andante y Allegro
GADE, N.	Fantasiestücke
ARNOLD, M.	Sonatina
KOVACS, B.	Hommages
KOVACS, B.	Salute signore Rossini
SCHUMANN, R.	Fantasiestücke
DAVID, F.	Introducción , tema y variaciones
MERCADANTE, S.	Concert en Sib M
SUTERMEISTER, H.	Capriccio

BERIO, L. Lied

Repertori d'orquestra

6è CURS EE.PP.

MÍNIMS

MARASCO, G. 10 Studi di Perfezionamento estudis 4 i 9

STARK, R. 24 Studi di Virtuosismo op. 51 vol.1 estudis 1 i 5

WEBER, C. M. Concert nº 1 en fa m, op. 73

MESSAGER, A. Solo de Concours

KOVACS, B. Hommage a Falla

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC RECOMANAT

DANGAIN, G. Cahier de Gammes

ROMERO, A. Método completo para clarinete (3a. parte)

BAERMANN, C. Complet Method op. 63 (third division)

MICHAELS, J. Supplemental Scale Systems

UHL, A. 48 Studies (vol. 1)

SAVINA, L. 10 Grandi Studi

BACH/DELECLUSE 15 Etudes

CRUSELL, H. Concert nº 2 en fa m, op. 5

MILUCCIO, G. Rhapsodie

KOVACS, B. Hommage a Bartok

KOVACS, B. Ich begrüße Sie Her Johann Strauss

SCHUMANN, R. 3 Romances

YUSTE, M. Estudio Melódico

POULENC, F. Sonata

MOZART, W.A. Concert en La M per clarinet i orquestra

Repertori d'orquestra

7. ANNEX I. RÚBRICA DE QUALIFICACIÓ

GRADO DE CONSECUCIÓN	AVANZADO	MEDIO	BÁSICO	INSUFICIENTE		%
	9-10	7-8	5-6	3-4	1-2	
1.POSICIÓN Y CONTROL CORPORAL (CE1)	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo y posee el control para tocar relajado en cualquier situación	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, sin tensiones, pero no es capaz de tocar siempre de manera natural y relajada.	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, pero está muy tenso.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	5%
2.RESPIRACIÓN (CE1)	Tiene absoluto control sobre la respiración diafragmática, la columna continua del aire, la presión y la velocidad adecuadas para la	Consigue una correcta respiración diafragmática que le permite una producción adecuada del sonido.	Utiliza la respiración diafragmática, pero no controla la columna continua del aire así como la presión y velocidad adecuadas para	No utiliza la respiración diafragmática lo cual impide una producción de sonido adecuada a su nivel.	No utiliza la respiración diafragmática lo cual impide una producción de sonido adecuada a su nivel.	5%

	producción del sonido.		la producción del sonido.			
3.EMBOCADURA (CE1)	La posición de la embocadura es correcta, le permite controlar perfectamente la calidad del sonido y la afinación además de tener flexibilidad en la interpretación.	La posición de la embocadura le permite tener el control sobre el sonido y la afinación con suficiente resistencia.	La posición de la embocadura empieza a ser correcta, pero presenta limitaciones sobre la producción del sonido, flexibilidad y resistencia.	No tiene una posición de la embocadura adecuada que le permita desarrollar sus posibilidades técnicas e interpretativas.	No tiene una posición de la embocadura adecuada que le permita desarrollar sus posibilidades técnicas e interpretativas.	5%
4.TIPOS DE ARTICULACIÓN (LEGATO, STACCATO, PORTATO...) (CE2)	Domina toda la gama de articulaciones en diferentes velocidades de manera nítida.	Realiza diferentes tipos de articulación con fluidez.	Realiza diferentes tipos de articulación pero a poca velocidad.	No es capaz de diferenciar y realizar los distintos tipos de articulación.	No es capaz de diferenciar y realizar los distintos tipos de articulación.	5%
5.CONTROL RÍTMICO (CE2)	La medida es siempre precisa y los tempi correctos para su nivel.	La medida es precisa pero los tempi no son siempre adecuados.	Mide correctamente, pero aún presenta pequeñas imprecisiones.	No mide bien y no posee control del tempo.	No mide bien y no posee control del tempo.	5%
6.SONIDO (CE3)	Produce un sonido.	Tiene un sonido	Empieza a tener	No es capaz de	No es capaz de	5%

	do nítido, flexible, centrado y de calidad, adecuado siempre al estilo que interpreta.	nítido y homogéneo.	homogeneidad en el sonido en los diferentes registros.	producir un sonido limpio y rico.	producir un sonido limpio y rico.	
7.AFINACIÓN (CE3)	Domina y controla todos los mecanismos de ajuste para la afinación.	Conoce los mecanismos de afinación y suele controlarla normalmente.	Conoce los mecanismos de afinación pero no los utiliza de manera adecuada.	No es capaz de sentir la afinación	No es capaz de sentir la afinación	5%
8.DIGITACIÓN Y MECANISMO (CE3)	Controla y domina todas las posibilidades de digitación.	Conoce y aplica las rutinas básicas de digitación.	Conoce y aplica parcialmente las rutinas básicas de digitación.	No aplica las rutinas básicas de digitación.	No aplica las rutinas básicas de digitación.	5%
9.DINÁMICA (CE3)	Domina una amplia gama dinámicas.	Tiene una gama dinámica bastante diferenciada pero no la utiliza siempre que interpreta.	Es capaz de producir diferentes dinámicas pero no las controla regularmente.	No es capaz de realizar las mínimas variaciones dinámicas.	No es capaz de realizar las mínimas variaciones dinámicas.	5%
10.RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS TÉCNICA I INTERPRETATIVUS (CE4)	Resol els problemes tècnics i interpretatius de manera solvent i els aplica en situa-	Resol els problemes tècnics i interpretatius durant l' estudi.	Detecta els problemes tècnics i interpretatius durant l' estudi i els intenta resol-	Detecta els problemes tècnics i interpretatius però no sap resoldre-los.	No detecta els problemes tècnics ni interpretatius.	5%

	cions semblants.		dre.			
11.LECTURA A 1ª VISTA (CE5)	Es capaz de interpretar correctamente un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel y con expresividad musical.	Consigue interpretar correctamente un fragmento musical con los parámetros básicos de ritmo y además con las dinámicas, articulaciones y agógicas.	Lee las notas, es bastante claro en el ritmo pero no lee dinámicas ni articulaciones, y en tempi lentos.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	3%
12.IMPROVISACIÓN (CE5)	Controla la improvisación con autonomía.	Controla la improvisación siguiendo pautas del profesor y según tonalidades.	Improvisa fragmentos muy cortos pero le falta fluidez y continuidad.	No tiene dominio de la improvisación.	No tiene dominio de la improvisación.	2%
13.REPERTORIO (CE6)	Ha interpretado de manera excelente el repertorio programado para su nivel, con obras y estudios representativos de todos los estilos.	Interpreta adecuadamente el repertorio programado para su nivel, con obras representativas de todos los estilos.	Ha interpretado el repertorio programado para su nivel, con obras representativas de todos los estilos, pero con adaptaciones en los tempi y exi-	No ha alcanzado el repertorio mínimo programado para su nivel.	No ha alcanzado el repertorio mínimo programado para su nivel.	6%

			gencias del estilo.			
14.FRASEO MUSICAL (CE6)	Es capaz de realizar interpretaciones expresivas, con fraseo musical propio, y obtiene un buen equilibrio de niveles y calidades de sonido resultantes.	La interpretación tiene en cuenta el fraseo a nivel general, pero permanece demasiado vinculado a las indicaciones escritas.	Se percibe en la interpretación una línea de fraseo incipiente que marca la estructura musical (motivos, frases, semifrases...).	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo musical.	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo musical.	5%
15.CAPACIDAD DE ACTUAR COMO MIEMBRO DE UN GRUPO (CE6)	Es capaz de interactuar en un grupo con solvencia y aporta riqueza a la interpretación de la obra, siguiendo criterios de trabajo unificados.	Es capaz de interactuar en un grupo con solvencia, dominando la obra dentro de la agrupación y siguiendo criterios de trabajo unificados.	Es capaz de interactuar en un grupo con cierta solvencia, pero su aportación es mínima.	No es capaz de interactuar en un grupo musical con solvencia.	No es capaz de interactuar en un grupo musical con solvencia.	4%

16.MEMORIZACIÓN (CE7)	Es capaz de memorizar obras completas con buen nivel interpretativo.	Memoriza partes o movimientos de obras, aunque le falta seguridad y fluidez en la interpretación.	Memoriza pequeñas piezas y fragmentos adaptados al nivel.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	5%
17.INTERPRETACIÓN Y EXPRESIVIDAD (CE8)	Consigue expresarse a través del lenguaje de la música en todos sus estilos, logra transmitir la expresión en cada interpretación y es altamente comunicativo.	Conoce los rasgos expresivos musicales y los transmite de forma adecuada en su interpretación.	Logra transmitir cierta expresión en sus interpretaciones, aunque no siempre de forma adecuada.	No consigue una interpretación expresiva con coherencia.	No consigue una interpretación expresiva con coherencia.	5%
18.USO, CONSERVACIÓN Y LIMPIEZA DE MATERIALES(CLARINETE, BOQUILLA, CAÑAS, ETC.) (CE9)	Selecciona y ajusta adecuadamente los materiales y trabaja diariamente en su conservación.	Selecciona y cuida correctamente sus materiales.	Selecciona parcialmente sus materiales pero no es constante en su mantenimiento.	No selecciona los materiales ni los mantiene adecuadamente.	No selecciona los materiales ni los mantiene adecuadamente.	4%
19.METODOLOGIA Y AUTONOMIA DE ESTUDIO (CE9)	Aprovecha las indicaciones trabajadas en el aula para tomar decisiones.	Muestra autonomía en el estudio técnico pero no en el interpreta-	Conoce los métodos básicos de estudio pero no los aplica total-	No muestra autonomía en el estudio.	No muestra autonomía en el estudio.	6%

	nes en su estudio diario, que lo lle- van a una resolu- ción interpretativa excelente.	tivo.	mente.			
20.CONTROL ESCÉNICO (CE10)	Es capaz de con- trolar la ansiedad escénica y trans- formarla en una experiencia positi- va a la hora de in- terpretar en públi- co.	Es capaz de con- trolar parcial- mente la ansie- dad escénica y defender buenas interpretaciones de las obras.	Es capaz de man- tener el control escénico, aunque la interpretación se ve mermada por la ansiedad escénica.	No es capaz de controlar la ansi- edad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretaci- ón.	No es capaz de controlar la ansi- edad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretaci- ón.	3%
21.COORDINACIÓN CON EL PIANISTA ACOMPAÑANTE (CE10)	La coordinación con el pianista acompañante es excelente y el re- sultado interpre- tativo es unificado y de la máxima calidad.	Existe una buena coordinación con el pianista acompañante y un criterio inter- pretativo unifica- do.	Existe coordinaci- ón con el pianista acompañante, pero la interpre- tación presenta imprecisiones.	No existe coor- dinación con el pianista acom- pañante.	No existe coor- dinación con el pianista acom- pañante.	5%
22.PUESTA EN ESCENA (CE10)	La imagen que proyecta en el es- cenario es exce- lente y cumple con todos los pro- tocolos estableci-	Los protocolos de la puesta en escena son cor- rectos, transmite una buena ima- gen en el esce-	Los protocolos de la puesta en escena son váli- dos, pero bastan- te mejorables en cuanto a actitud	Los protocolos de la puesta en escena no son adecuados (acti- tud personal, sa- ludos, indumen-	Los protocolos de la puesta en escena no son adecuados (acti- tud personal, sa- ludos, indumen-	2%

	dos.	nario.	y presencia escé- nica.	taria, etc.).	taria, etc.).

PROGRAMACIÓ DE FAGOT 2024-2025

PROGRAMACIÓ DE FAGOT 2024-2025	1
1. Objectius i continguts	3
OBJETIUS ENSENYANCES ELEMENTALS FAGOT	3
CONTINGUTS ENSENYANCES ELEMENTALS FAGOT	4
OBJETIUS ENSENYANCES PROFESSIONALS FAGOT	4
CONTINGUTS ENSENYANCES PROFESSIONALS FAGOT	5
2. Distribució temporal dels continguts	5
1R CURS ENSENYANCES ELEMENTALS	5
2N CURS ENSENYANCES ELEMENTALS	7
3R CURS ENSENYANCES ELEMENTALS	8
4t CURS ENSENYANCES ELEMENTALS	10
1r CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	12
2n CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	14
3r CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	15
4t CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	16
5é CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	17
6é CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS	18
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació.	20
Avaluació	20
Criteris	20
Instruments	22
Procediments	23
Criteris de qualificació	26

4. Criteris de promoció	29
ENSENYANCES ELEMENTALS	29
ENSENYANCES PROFESSIONALS	31
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	33
Activitats de recuperació	33

PROGRAMACIÓ DE FAGOT

1. Objectius i continguts

OBJETIUS ENSENYANCES ELEMENTALS FAGOT

L'ensenyança de Fagot en el grau elemental tindrà com a objectiu contribuir a desenrotllar en els alumnes les capacitats següents:

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat d'adoptar la posició corporal que permeti respirar amb naturalitat i que afavorisca la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre les dos mans.
3. Fer possible la correcta emissió, afinació, articulació i flexibilitat del so a través del control de la respiració diafragmàtica i dels músculs que formen l'embocadura.
4. Desenrotllar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir, de forma automàtica, l'afinació de les notes i la qualitat del so.
5. Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les, dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com en la de conjunt.
6. Exercitar-se en el perfeccionament de la qualitat sonora i de la correcta afinació, per mitjà del control de la columna de l'aire i de l'educació de l'oïda.
7. Adquirir una emissió estable del so en l'extensió aconsellable per a cada un dels instruments, per mitjà de l'ús del vibrato i els diferents matisos, a fi d'enriquir la interpretació.
8. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell, de manera que l'alumne formi el seu repertori.
9. Conèixer el muntatge i la fabricació de les llengüetes i poder rebaixar-les perquè funcionen correctament.

CONTINGUTS ENSENYANCES ELEMENTALS FAGOT

Exercicis de respiració amb i sense instrument (notes mantingudes controlant l'afinació, la qualitat del so i la dosificació de l'aire).

Pràctica d'escalles i intervals (terceres, quartes) controlant l'emissió de l'aire en diferents articulacions.

Emissió del so en relació amb les diverses dinàmiques i altures.

Desenrotllament de la flexibilitat en els salts, les articulacions, els trinats, etc.

Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenrotllar l'afinació, l'ajust i la precisió rítmica.

OBJETIUS ENSENYANCES PROFESSIONALS FAGOT

Les ensenyances fagot de les ensenyances professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenrotllar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- b) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils de dificultat adequada a este nivell.
- c) Practicar la fabricació de llengüetes dobles.
- d) Demostrar autonomia progressivament major per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- e) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- f) Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
- g) Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- h) Practicar la música de conjunt, en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.

CONTINGUTS ENSENYANCES PROFESSIONALS FAGOT

Desenrotllament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els distints «staccatos», en els salts, etc.).

Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequant-los als diferents estils, amb especial atenció al seu estudi en els tempos lents.

Estudi del registre sobreagut en els instruments que l'utilitzen.

Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenrotllar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc.

Estudi del repertori solístic amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument.

Estudi dels instruments afins.

Iniciació a la interpretació de música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.

Fabricació de canyes segons els mètodes tradicionals.

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

Pràctica de la lectura a vista.

Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.

2. Distribució temporal dels continguts

1R CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

PRIMER TRIMESTRE

Muntatge i desmuntatge de l'instrument. Exercicis de respiració amb i sense llengüeta. Exercicis de respiració sense l'instrument. Formació de l'embocadura i màscara facial. Posició del cos i de l'instrument. Primeres emissions del so amb la canya, fent vibrar les dues llengüetes amb atacs concisos de llengua i intentant mantindre la pressió de la columna d'aire.

SEGON TRIMESTRE

Producció de sons amb la llengüeta i amb l'instrument, tenint en compte l'emissió, la qualitat del so i seguretat en l'atac, tant amb la llengüeta com amb l'instrument. Pràctica i control d'un registre bàsic, (Fa1-Fa2), amb el fagot quant a digitació i sonoritat. Exercicis d'emissió del so i de diferents articulacions, amb l'instrument mantingut i col·locat de manera correcta. Aplicació de la tècnica respiratòria a l'instrument. Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i dosatge de l'aire.

TERCER TRIMESTRE

Exercicis d'escales. Exercicis d'interval de TERCERA ascendents i descendents, intentant canviar la direcció de la columna d'aire segons els salts i altures de les notes. Pràctica i estudi d'obres, fragments, exercicis i lliçons atesos els elements d'interpretació del primer curs de llenguatge musical. Adquisició d'una tècnica basada en la pràctica diària d'exercicis de tècnica de base amb llengüeta i instrument posant l'accent principalment en l'estudi del registre central del fagot.

CURS 1r ENSENYANCES ELEMENTALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escales i Arpegis Redones Negra= 80	Do Major	Fa Major Sol Major	Do Major Fa Major Sol Major
Escalando por el mundo. Vol 1 María Fernández / Antonio Mata	Unitats 1 a la 2	Unitats 3 a la 6	Unitats 7 a la 10
Aprende Tocando el Fagot Peter Wastall	_____	_____	Unitats 1 a la 8
First piece for bassoon. C. Mather.	Complet	_____	_____
Rondel P. Houdy	_____	Complet	_____
Antilene. P. Villette	_____	_____	Complet

2N CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

PRIMER TRIMESTRE

Coneixement de diverses posicions per a una mateixa nota, segons l'instrument, per a millorar l'afinació i la sonoritat. Exercici de respiració sense instrument i amb instrument. Exercicis de respiració sense i amb instrument: notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i mesura de l'aire. Treball d'escala i intervals controlant bé l'aire i en diferents articulacions. Treball d'emissió de sons en diferents matisos i altures. Exercicis tècnics per al control i l'homogeneïtat dels dits en diferents ritmes, salts i trinats. Treball en conjunt per a desenvolupar la flexibilitat en l'afinació i ritme.

SEGON TRIMESTRE

Ampliar el registre de l'instrument quant a digitació i seguretat. Practicar estudis, obres, fragments i lliçons (segons el material didàctic) atesos els continguts d'interpretació del segon curs de llenguatge musical. Exercicis de respiració sense i amb instrument: notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i mesura de l'aire. Treball d'escala i intervals controlant bé l'aire i en diferents articulacions. Treball d'emissió de sons en diferents matisos i altures. Exercicis tècnics per al control i l'homogeneïtat dels dits en diferents ritmes, salts i trinats. Treball en conjunt per a desenvolupar la flexibilitat en l'afinació i ritme. Ampliació del coneixement de posicions del registre més aguts. Pràctiques d'estudi i lliçons atesos els continguts d'interpretació del segon curs de llenguatge musical.

TERCER TRIMESTRE

Continuació i perfeccionament dels continguts abans citats consolidant una tècnica de base, que anirà adquirint l'alumne mitjançant una pràctica diària, creant un bon hàbit. Continuació d'estudis, obres, fragments i exercicis abans citats (material didàctic) dels apartats b d'objectius i continguts del segon trimestre.

ELEMENTS MELÒDICS-HARMÒNICS: Àmbit melòdic d'octava i mitja. Intervals de tercers, quartes i cinques. Tonalitats de Do M, Fa M, Sol M i les seues maneres menors, també Sib M, Re M amb les seues respectives maneres menors.

ELEMENTS DE LECTURA I INTERPRETACIÓ: Velocitat de lectura entre 60 i 120 notes per minut. Termes de moviment (Andante, Adagi i Allegro). Interpretació d'estudis o fragments senzills a primera vista. Entrenament progressiu de la memòria.

CURS 2n ENSENYANCES ELEMENTALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escala i Arpegis Redones Negra= 80	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Escalando la Técnica con mi Fagot Vol 2 María Fernández / Antonio Mata	Unitats 1 a la 4	Unitats 5 a la 7	Unitats 8 a la 9
Aprende Tocando el Fagot Peter Wastall	Unitats 9 a la 13	Unitats 14 a la 18	Unitats 19 a la 24
Six Pieces. Parfrey	Complet	-----	-----
Afavorite.J. Alcock	-----	Complet	-----
Little Suite.R. Boyle	-----	-----	Complet

3r CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

PRIMER TRIMESTRE

Exercicis tècnics de Respiració diafragmàtica. (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i la mesura de l'aire.) Treball de trinats, escales i salts intervàl·lics en diferents ritmes i articulacions (Buscar l'homogeneïtat dels dits i el control de la columna d'aire) Treball d'emissió de sons en diferents matisos i altures. (Buscar flexibilitat en tots els registres de l'instrument). Treball en conjunt per a desenvolupar la capacitat auditiva, quant a ritme, afinació i plans sonors. (MUSICA de CAMARA). Coneixement de tota l'extensió del fagot i diferents posicions per a una mateixa nota ("Tranquillas"). Pràctica del colp de llengua amb la llengüeta i amb exercicis d'emissió amb l'instrument.

SEGON TRIMESTRE

Exercicis tècnics de Respiració diafragmàtica. (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i la mesura de l'aire.) Treball de trinats, escales i salts intervàl·lics en diferents ritmes i articulacions (Buscar l'homogeneïtat dels dits i el control de la columna d'aire) Treball d'emissió de sons en diferents matisos i altures. (Buscar flexibilitat en tots els registres de l'instrument). Treball en conjunt per a desenvolupar la capacitat auditiva, quant a ritme,

afinació i plans sonors. (MUSICA de CAMARA). Exercicis amb la llengüeta modificant la pressió i amb una embocadura flexible segons el registre, per a relacionar els sons obtinguts amb la llengüeta amb els diferents registres de l'instrument. Exercicis predeterminats de coneixement dels diferents tipus de vibrato. Pràctiques de notes tingudes des de pp a ff utilitzant el crescendo. Ataque p i f. Pràctiques de diferent mena d'articulació.

TERCER TRIMESTRE

Exercicis tècnics de Respiració diafragmàtica. (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i la mesura de l'aire.) Treball de trinats, escales i salts intervàl·lics en diferents ritmes i articulacions (Buscar l'homogeneïtat dels dits i el control de la columna d'aire) Treball d'emissió de sons en diferents matisos i altures. (Buscar flexibilitat en tots els registres de l'instrument). Treball en conjunt per a desenvolupar la capacitat auditiva, quant a ritme, afinació i plans sonors. (MUSICA de CAMARA). Desenvolupament d'uns hàbits d'estudi diaris que consoliden la seguretat en la digitació de tota l'extensió i tècnica del fagot. Classes pràctiques sobre la fabricació, muntatge i raspat de les llengüetes. NOTA: com a contingut per a treballar durant tot el curs, es donarà l'estudi i pràctica d'obres, fragments, lliçons i exercicis (segons la proposta metodològica) atesos els continguts de tercer curs de llenguatge musical.

ELEMENTS RÍTMIC-MÈTRICS: Silenci de semicorxera. Contratemps regular i irregular amb l'ús de silenci de semicorxera. Compassos de 6/8, 9/8, 12/8. Dosillo, Tresillo i Quatret equivalent a un temps de compàs simple i compost. Síncopes i contratemps regulars i irregulars en els compassos simples i compostos.

ELEMENTS DE LECTURA I INTERPRETACIÓ: Velocitat d'una lectura fins a 180 notes per minut. Termes de moviment: adagi, errant, andantino, moderato, allegretto i prest. Agógica d'accelerant i ralentando. Iniciació a la comprensió de les estructures musicals amb els seus diferents nivells: motius, temes, períodes, frases, seccions, etc. Estudis d'obres i exercicis amb els elements anteriors i en els diferents estils. Estudi de duos.

ELEMENTS MELÒDICS- RÍTMICS: Semitonos diatònics i cromàtics. Tonalitats fins a 5 alteracions. Pràctiques d'interval·ls fins a octaves. Àmbit melòdic de les octaves.

CURS 3r ENSENYANCES ELEMENTALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escala i Arpegis Redones Negra= 80	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Escalando la Técnica con mi Fagot Vol 3 María Fernández / Antonio Mata	Unitats 1 a la 3	Unitats 4 a la 6	Unitats 7 a la 9
Fagotterie Vol. I Jan van Beekum	Estudis 1 al 40	Estudis 40 al 80	Estudis 80 al 125
Serenade. REUTTER	Complet	-----	-----
Gaspésie. A. AMELLER	-----	Complet	-----
Four sketches. G. Jacob	-----	-----	Complet

4t CURS ENSENYANCES ELEMENTALS

PRIMER TRIMESTRE

Exercicis de respiració sense i amb l'instrument (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i mesura de l'aire). Treball d'escala i intervals (terceres, quartes) controlant bé l'aire i en diferents articulacions. Treball d'emissió de sons en diferents matisos i amb diferents altures. Exercicis tècnics per al control i l'homogeneïtat dels dits en diferents ritmes, salts i trinats. Treball en conjunt amb altres instruments per a desenvolupar la flexibilitat en l'afinació i ritmes. Coneixement de tota l'extensió del fagot i diferents posicions per a una nota (tranquillas). Pràctica del colp de llengua amb la llengüeta i amb exercicis d'emissió amb l'instrument.

SEGON TRIMESTRE

Exercicis de respiració sense i amb l'instrument (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i mesura de l'aire). Treball d'escala i intervals (terceres, quartes) controlant bé l'aire i en diferents articulacions. Treball d'emissió de sons en diferents matisos i amb diferents altures. Exercicis tècnics per al control i l'homogeneïtat dels dits en diferents ritmes, salts i trinats. Treball en conjunt amb altres instruments per a desenvolupar la

flexibilitat en l'afinació i ritmes. Exercicis amb la llengüeta, modificant la pressió i una embocadura flexible segons el registre, per a relacionar els sons obtinguts amb la llengüeta amb els diferents registres de l'instrument. Exercicis predeterminats de coneixement dels diferents tipus de "vibrato". Pràctiques de notes tingudes des de pp a ff utilitzant el crescendo. Ataque p i f. Pràctiques de diferents tipus d'articulació.

TERCER TRIMESTRE

Exercicis de respiració sense i amb l'instrument (Notes tingudes controlant l'afinació, qualitat del so i mesura de l'aire). Treball d'escales i intervals (terceres, quartes) controlant bé l'aire i en diferents articulacions. Treball d'emissió de sons en diferents matisos i amb diferents altures. Exercicis tècnics per al control i l'homogeneïtat dels dits en diferents ritmes, salts i trinats. Treball en conjunt amb altres instruments per a desenvolupar la flexibilitat en l'afinació i ritmes. Desenvolupament d'uns hàbits d'estudi diaris que consoliden la seguretat en la digitació de tota l'extensió i tècnica del fagot. Classes pràctiques sobre la fabricació, muntatge i raspat de les llengüetes. NOTA: Com a contingut per a treballar durant tot el curs es donarà l'estudi i pràctica d'obres, fragments, lliçons i exercicis (segons la proposta metodològica) atesos els continguts del 4o curs de llenguatge musical.

ELEMENTS RÍTMIC-MÈTRICS: Silenci de semicorxera. Contratemps regulars i irregulars amb l'ús de silenci de semicorxera. Compassos de 6/8, 9/8, 12/8. Dosillo, Tresillo i Quatret equivalent a un temps de compàs simple i compost. Síncopes i contratemps regulars i irregulars en els compassos simples i compostos.

ELEMENTS DE LECTURA I INTERPRETACIÓ: Velocitat d'una lectura fins a 180 notes per minut. Termes de moviment: adagi, errant, andantino, moderato, allegretto i prest. Agógica d'accelerant i ralentando. Iniciació a la comprensió de les estructures musicals amb els seus diferents nivells: motius, temes, períodes, frases, seccions, etc. Estudis d'obres i exercicis amb els elements anteriors i en els diferents estils. Estudi de duos.

ELEMENTS MELÒDICS- RÍTMICS: Semitonos diatònics i cromàtics. Tonalitats fins a 4 alteracions. Pràctiques d'interval fins a octaves. Àmbit melòdic de les octaves.

CURS 4t ENSENYANCES ELEMENTALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escales i Arpegis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Escalando la Técnica con mi Fagot Vol 4 María Fernández / Antonio Mata	Unitats 10 a la 12	Unitats 13 a la 15	Unitats 16 a la 18
Fagotterie Vol. I Jan van Beekum	Estudis 125 al 216	_____	_____
Fagotterie Vol. II Jan van Beekum	_____	Estudis 1 al 80	Estudis 80 al 160
The Jolly Dutchman Merle J. Issac	Complet	_____	_____
Two Pieces Opus 9 Julius Weissenborn	_____	Complet	_____
Allegro Sonata en Fa Major John Ernest Galliard	_____	_____	Complet

1r CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Desenvolupar l'esforç muscular i augmentar la capacitat respiratòria respecte al cicle d'elemental. Complir aproximadament un terç dels estudis proposats en la programació Treballar tota la gamma d'articulacions bàsiques (de Legato a Stacatto) i totes les dinàmiques. Desenvolupar agilitat en el picat Interpretar una de les tres obres proposades per al curs Pràctica del vibrato i articulacions bàsiques que poden aparèixer tant en concerts com en estudis. Fabricació de canyes i pràctica del raspat Dedicar-li mes temps a l'estudi del fagot, sobretot en afinació i matisos.

SEGON TRIMESTRE

Demostrar la suficient sensibilitat auditiva per a identificar i corregir l'altura del so en els registres greu, mitjà i agut (fins al LA4), buscant en tot moment, tant l'afinació com la

projecció i matís de les notes en els estudis i obres citats en el punt anterior. Fabricar llengüetes per a la millora del muntatge d'aquestes. Analitzar les obres a interpretar al costat del professor. Estudi concret de l'afinació durant tot el registre de l'instrument. Raspat de les llengüetes i ajust de filferros en cas necessari. Treball amb metrònom de les lliçons tècniques, per a un assentament de passatges.

TERCER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

CURS 1r ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escala i Arpeggis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Escala i Arpeggis Boosey	Fins 5 Alteracions	Fins 6 Alteracions	TOT
Bassoon Studies Julius Weissenborn Op. 8 vol. I	Estudis 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10	Estudis 11-12-13-14-15-16-17- 18-19-20	Estudis 21-22-23-24-25-26-27- 28-29-30
Sonata Fa Major G.P. Telemann	Complet	—————	—————
Vielle Chanson a Boire.Eugène Goossens.	—————	Complet	—————
Scherzo - Kolomyjka Hynek Vojacek	—————	—————	Concert Complet

2n CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Fabricar llengüetes per a la millora del muntatge d'aquestes. Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

SEGON TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

TERCER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

CURS 2n ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escales i Arpegis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Enseignement Complet du Basson Fernand Oubradous Vol. I	Do Major -La Menor	Sol Major - Mi Menor	Fa Major - Re Menor
Bassoon Studies Julius Weissenborn Op. 8 vol. II	Estudis 20-21-22-23-24-25-26- 27-28-29-30	Estudis 31-32-33-34-35-36-37- 38-39-40	Estudis 41-42-43-44-45-46-47- 48-49-50

Sonata en La Menor RV 497 N° 2 Antonio Vivaldi	Concert Complet	_____	_____
Danse Bouffonne. P. Lantier	_____	Complet	_____
Sonate Sib Major. Anton Reicha	_____	_____	Concert Complet

3r CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

SEGON TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobreagut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

TERCER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobre agut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

CURS 3r ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escales i Arpegis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Enseignement Complet du Basson Fernand Oubradous Vol. I	La Major - Fa# Menor Mib Major - Do Menor	Re Major - Si Menor Sib Major - Sol menor	Do Major -La Menor Sol Major - Mi Menor Fa Major - Re Menor
42 CAPRICHOS OZI	Estudis 1-15	Estudis 16-30	Estudis 31-42
Concert en Fa Major RV 488 N° 19 Antonio Vivaldi	Primer i Segon Moviment	Concert Complet	_____
Concert en Fa Major Karl Stammsitz	_____	Primer i Segon Moviment	Concert Complet

4t CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobre agut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

SEGON TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobre agut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

TERCER TRIMESTRE

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els diferents "staccatos", en els salts, etc.). Estudi del registre sobre agut Pràctica de conjunt amb altres instruments per a desenvolupar al màxim el sentit de

l'harmonia, l'afinació, el ritme, etc. Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils.

CURS 4t ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escala i Arpeggis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
Giampieri Método Técnica	Estudis 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10	Estudis 11-12-13-14-15-16-17-18	Estudis 19-20-21-22-23-24-25
6 ESTUDIOS JACOBI	Estudis 1-2	Estudis 3-4	Estudis 5-6
Concert en Re Menor RV 481 N° 5 Antonio Vivaldi	Concert Complet	-----	-----
Bourdeau, Eugène - Solo de basson No. 2	-----	Concert Complet	-----
Concert en Do Major Jan Anton Kozeluch	-----	-----	Concert Complet

5é CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Desenvolupament de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions. Estudi del vibrato. Treball de tots els elements que intervenen en el frasege musical, (línia, color, expressió, etc.). Estudi del registre sobreagut. Pràctica del conjunt amb altres instruments. Estudi del repertori solista en les diferents èpoques. Fabricació i suport de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats.

SEGON TRIMESTRE

Fabricació i raspat de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats. Desenvolupament de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions. Estudi del vibrato.

TERCER TRIMESTRE

Treball de tots els elements que intervenen en el frasege musical, (línia, color, expressió, etc.). Estudi del registre sobreagut. Practica del conjunt amb altres instruments. Estudi del repertori solista en les diferents èpoques. Fabricació i raspat de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats.

CURS 5é ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escala i Arpeggis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Armonica i Melodica)
16 Studi Giornalieri di Perfezionamento Alamiro Giampieri	Estudis 1-2-3-4-5-6	Estudis 7-8-9-10-11	Estudis 12-13-14-15-16
25 Concert Studies Ludwik Milde op.26 Vol. I	Estudis 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10	Estudis 11-12-13-14-15-16-17-18	Estudis 19-20-21-22-23-24-25
Concert en Mi m. RV 484 Nº 6 Antonio Vivaldi	Concert Complet	_____	_____
Concert en La m. RV 499 Nº 12 Antonio Vivaldi	Concert Complet	_____	_____
Bozza Burlesque	_____	Concert Complet	_____
Longo suite pour basson et piano op 69	_____	Concert Complet	_____
Danzi. concert f dur for bassoon	_____	_____	Concert Complet

6é CURS ENSENYANCES PROFESSIONALS

PRIMER TRIMESTRE

Desenvolupament de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions. Estudi del vibrato. Treball de tots els elements que intervenen en el frasege musical, (línia, color, expressió, etc.). Estudi del registre sobreagut. Practica del conjunt amb altres instruments. Estudi del repertori solista en les diferents èpoques. Fabricació i raspat de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats.

SEGON TRIMESTRE

Desenvolupament de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions. Estudi del vibrato. Treball de tots els elements que intervenen en el frasege musical, (línia, color, expressió, etc....). Estudi del registre sobreagut. Pràctica del conjunt amb altres instruments. Estudi del repertori solista en les diferents èpoques. Fabricació i raspat de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats.

TERCER TRIMESTRE

Desenvolupament de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions. Estudi del vibrato. Treball de tots els elements que intervenen en el frasegí musical, (línia, color, expressió, etc.). Estudi del registre sobreagut. Pràctica del conjunt amb altres instruments. Estudi del repertori solista en les diferents èpoques. Fabricació i raspat de canyes. Pràctica de lectura a primera vista. Estudi dels trinats.

CURS 6é ENSENYANCES PROFESSIONALS			
EXERCICIS, MÈTODES, CONCERTS	1a AVALUACIÓ	2n AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
Escales i Arpegis Redones Negra= 80	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Harmònica i Melòdica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Harmònica i Melòdica)	Totes les Tonalitats Majors i Menors (Natural, Harmònica i Melòdica)
22 Studies Gatti	Estudis 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10	Estudis 11-12-13-14-15-16-17-18	Estudis 19-20-21-22
25 Concert Studies Ludwik Milde op.26 Vol. II	Estudis 26-27-28-29-30-31-32-33-34-35	Estudis 36-37-38-39-40-41-42-43-44-45	Estudis 46-47-48-49-50
Concert en Mi m. RV 484 N° 6 Antonio Vivaldi	Concert Complet		
Sonata Op.168 C. Saint-Saëns	Concert Complet		
Concert en Sib M. W. A. Mozart K 191	Concert Complet		

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació.

Avaluació

L'avaluació ha de ser el punt de referència per adoptar decisions que afecten la intervenció educativa, a la millora del procés i l'adopció de mesures de reforç educatiu o d'adaptació curricular. L'avaluació es concep com un procés que s'ha de portar a terme de forma contínua i personalitzada, que ha de tenir per objecte tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament. La concepció de l'avaluació està estretament relacionada amb la de l'aprenentatge i la del currículum. Gràcies a l'avaluació, els professors i els alumnes poden utilitzar les informacions obtingudes per orientar el treball a l'aula i adaptar per tal d'aconseguir una pràctica pedagògica més adequada.

Tal i com es regula a la normativa de la Comunitat Valenciana que estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria i autoritza la seua aplicació en els centres docents, l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà:

Contínua: s'ha de desenvolupar durant tot el procés d'aprenentatge. D'aquesta manera s'assegura que els alumnes estan assolint els objectius plantejats. A més ens aporta informació per corregir o reorientar en tot moment el procés d'ensenyament.

Formativa: subratlla el caràcter educatiu i orientador propi de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge dels alumnes, des de la fase de detecció de les necessitats fins al moment de l'avaluació final o sumativa. Té una funció de diagnòstic a les fases inicials del procés, i d'orientació al llarg de tot el procés i fins i tot a la fase final, quan l'anàlisi dels resultats assolits ha de proporcionar elements de judici per a la reorientació de tots els procediments que han intervingut en ell.

Criteris

Mostrar un progrés en l'adequació de l'esforç muscular i la respiració a les exigències de l'execució. Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Reconeix la importància de la coordinació entre els esforços musculars i el grau de relaxació i l'aplica progressivament en l'execució de les obres del repertori del nivell.
- b. Manté una adequada postura corporal que permet la correcta col·locació de l'instrument i la coordinació entre totes dues mans.

c. Utilitza adequadament la respiració diafragmàtica necessària per a l'obtenció d'una bona qualitat sonora.

d. Mostra coordinació i flexibilitat en els moviments.

Aplicar apropiadament els aspectes tècnics i musicals en l'execució d'estudis i obres.

Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Realitza una bona lectura de la partitura com a base per a la futura interpretació d'aquesta.
- b. Utilitza adequadament la tècnica en aspectes essencials com l'emissió, l'afinació, la digitació i l'articulació.

Posar de manifest la correcta utilització de les possibilitats sonores de l'instrument, així com el grau de sensibilitat auditiva necessari per al perfeccionament de la qualitat sonora.

Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Mostra un coneixement del funcionament mecànic de l'instrument.
- b. Utilitza adequadament les possibilitats sonores de l'instrument en la interpretació del repertori adequat al nivell.

Interpretar obres del nivell adequat d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Reconeix les característiques melòdiques, harmòniques i rítmiques d'obres representatives del repertori de diverses èpoques i estils, i les reproduïx adequadament.
- b. Utilitza el tempo, l'articulació, la dinàmica i el frasegí com a elements bàsics de la interpretació.

c. Mostra interès en la cerca d'informació i documentació.

Posar de manifest la sensibilitat auditiva a través de l'anàlisi de les obres escoltades.

Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Percep els aspectes essencials d'obres que pot entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, a pesar que no les interprete per ser noves o resultar encara inabordables per la seua dificultat tècnica.

Mostrar la capacitat d'aprenentatge progressiu individual a través de la interpretació d'obres i estudis. Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

- a. Aplica les indicacions del professor o professora.
- b. Reconeix els resultats obtinguts després de la interpretació individual, assenyalant encerts i errors.
- c. Elabora un pla d'actuacions per a corregir les deficiències tècniques i musicals detectades en l'execució del repertori.
- d. Mostra interès i constància en la preparació de les obres i estudis.

Llegir a primera vista textos, adequats al seu nivell, amb fluïdesa i comprensió. Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

a. Tocar a primera vista textos musicals senzills.

Memoritzar i interpretar, prèvia anàlisi d'elements formals bàsics, textos musicals del repertori del nivell, usant la mesura, afinació, dinàmica, articulació i frasege adequats.

Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

a. Aplica adequadament les tècniques de memorització en la interpretació sense partitura d'obres del repertori adequades al nivell.

b. Manté la concentració durant la interpretació.

Interpretar en públic, com a solista, obres representatives del nivell, amb seguretat i control de la situació. Mitjançant aquest criteri es valorarà en quina mesura l'alumne o alumna:

a. Posa de manifest la seua capacitat interpretativa, el grau de concentració i el control postural acord a l'instrument.

Instruments

Prova inicial de diagnòstic.

Fitxa individual de seguiment continu amb el repertori i els continguts.

Audicions comentades: fitxa crítica Textos de caràcter històric-interpretatiu.

Enregistraments d'àudio i vídeo: fitxa crítica

Activitats d'avaluació: Realització d'una prova inicial per a programar i poder analitzar el progrés de l'alumne.

Audicions trimestrals amb comentari posterior mitjançant 1a fitxa crítica: autoavaluació individual i col·lectiva; conclusions guiades pel professor.

Registre d'una fitxa de seguiment periòdic de l'alumne en la qual consten les dades sobre els seus avanços o els seus problemes en el procés d'aprenentatge.

Enregistrament d'una sessió inicial trimestral de l'obra començada i una altra en finalitzar el trimestre per a comparar i comprovar l'avanç realitzat.

Procediments

L'avaluació serà realitzada pel conjunt de professors del respectiu grup d'alumnes de les assignatures col·lectives, coordinats pel professor tutor. Aquests professors actuaran de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants del procés.

Les reunions dels departaments didàctics valoraran els següents aspectes:

Impressions de cada un dels professors sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge del grup.

Coordinació didàctica i interdisciplinària entre les diferents àrees/matèries: seguiment de les programacions d'aula (adaptacions, reducció i/o ampliació de continguts).

Conveniència de derivació d'alumnat amb necessitats educatives especials cap als diferents programes de suport, o sortida dels mateixos un cop assolits els seus objectius.

TUTOR

Informació de resultats donats per la informatització de les notes.

Propostes dels professors de les col·lectives respecte a determinats alumnes.

PROFESSORS

Qualificació de la seua àrea.

Mesures de reforç, i, en el seu cas, d'adaptació curricular.

Per garantir el dret que assisteix l'alumnat (Decret del 2008.04.04 sobre drets i deures) que el seu rendiment escolar siga valorat d'acord amb criteris de plena objectivitat, els departaments establiran els objectius, continguts i criteris d'avaluació mínims exigibles per obtenir la valoració positiva en les diferents àrees o matèries. Els professors informaran de tot això als alumnes.

Una vegada conculsa l'avaluació, el tutor, de manera clara i concisa, reflectirà a l'acta:

La valoració sobre els resultats d'avaluació del grup.

Els casos particulars i mesures adoptades.

L'estadística d'aprovats i suspesos.

Una valoració sobre el procés d'ensenyament.

Els acords adoptats.

Els resultats de l'avaluació hauran de facilitar informació al tutor sobre el rendiment de l'alumnat, així com informar les famílies sobre tot allò que siga rellevant per al procés escolar dels alumnes. A la tercera avaluació i a l'extraordinària es prendran decisions sobre la promoció o titulació de l'alumnat.

Aquests criteris d'avaluació seran respectuosos amb la participació de l'alumne en el procés d'avaluació, en una etapa en què es pretén impulsar l'autonomia de l'alumnat i la seua implicació responsable, i en què la elaboració de judicis i criteris personals sobre diferents aspectes és una intenció educativa preferent.

Al llarg d'un curs escolar es faran servir 3 tipus d'avaluacions:

Una avaluació inicial o de diagnòstic

En el marc de l'avaluació contínua i formativa, els professors de les matèries corresponents han de realitzar una avaluació inicial dels seus alumnes al començament de cada curs, per tal de detectar el grau de coneixements que parteixen els estudiants i com ajuda al professor per planificar seua i intervenció educativa i per millorar el procés d'ensenyament i d'aprenentatge.

La sessió d'avaluació inicial té caràcter diagnòstic. Les famílies no reben cap informació d'aquesta, exceptuant quan es detecten alumnes amb dificultats especials.

Una avaluació formativa

Ofereix al Professorat uns indicadors de l'evolució dels successius nivells d'aprenentatge dels alumnes, amb la conseqüent possibilitat d'aplicar mecanismes correctors de les insuficiències advertides. Té, per tant, també un caràcter orientador i regulador per ajust i ajuda pedagògica de les activitats durant el procés de ensenyament-aprenentatge.

Malgrat el caràcter continu de la avaluació, en cada curs de l'etapa tindran lloc, com a mínim, tres sessions d'avaluació dins del període lectiu, sent l'última d'aquestes, l'avaluació final ordinària que es realitzarà amb anterioritat a la conclusió de les activitats lectives. Quant a les avaluacions extraordinàries ens atendrem al que indique la legislació vigent.

Els criteris d'avaluació han d'estar fonamentats en la informació contínua i en l'observació sistemàtica del procés d'aprenentatge a través del seguiment directe de les activitats.

A aquest efecte, els departaments establiran els procediments i instruments que considerin més adequats, atenent les particularitats de l'àrea o matèria, per avaluar el procés d'aprenentatge dels alumnes a través de diferents mètodes.

Una avaluació sumativa o final

Es fan per tal de valorar el rendiment de l'alumne al final d'un curs acadèmic. Seran els departaments els que garanteixen que s'apliquen tots els procediments establerts per avaluar l'alumne i es realitzarà tal i com es contemple en la programació corresponent comptabilitzant el treball de tot el curs sencer.

Els instruments que es fan servir per tal de dur a terme l'avaluació dels nostres alumnes són els següents: rúbriques, diaris de classe, qüestionaris, audicions i proves específiques (instrumentals o escrites).

Prova de millora.

El departament de vent - fusta juntament amb la comissió de coordinació pedagògica, proposa establir un calendari d'audicions per a l'alumnat dels cursos 4t d'ensenyaments elementals, i 6é d'ensenyaments professionals. En aquestes audicions, participarien tots els professors del departament de vent - fusta, només a manera d'orientació per a la qualificació de l'alumnat. El professor tutor serà el que decideix la qualificació final dels seus alumnes, ja que no seria legal que aquest projecte semblara un tribunal. En tot cas es tracta de comentar el desenvolupament dels estudis musicals que realitza l'alumnat, en què pot millorar i unificar criteris perquè els professors de les diferents especialitats, tinguen una referència és quant al nivell que demostren els alumnes. L'alumnat de 4t d'elemental tocarien una obra cada trimestre, ja que se suposa que al final del curs es presentaran a les proves d'accés a ensenyaments professionals. L'alumnat de 6é d'ensenyaments professionals, farien una única audició al final del curs.

Seguiment de l'alumnat

Prova 1: Avalua l'historial de l'alumne respecte al curs actual sobre l'assistència a classe, treball fet i objectius reeixits en la programació.

Prova 2: Consisteix a tocar una obra o estudi per als alumnes de 4t d'elemental, un per trimestre. Avaluem el domini de la tècnica de l'alumne, tenint en compte que igual que en una audició, tocar amb continuïtat i sense interrupcions és un requisit indispensable per a l'alumnat.

Prova 3: Audició tipus concert interpretant una obra en públic. Avalua la capacitat interpretativa i posada en escena de l'alumnat. Les audicions en les quals participara l'alumnat, seran programades de manera que no afecten la resta d'assignatures que cursen,

i aquestes audicions tindran lloc a l'auditori del centre almenys amb una setmana d'antelació a l'avaluació trimestral.

1. Contínua i establida segons el tipus i grau d'aprenentatge que s'espera hagen aconseguit els alumnes en un moment determinat, respecte a les capacitats indicades en els objectius generals i específics de l'especialitat.

2. Flexible, tenint en compte el context de l'alumne, és a dir, el cicle educatiu en el qual es troba, així com les seues pròpies característiques i possibilitats.

3. Realitzar les audicions que es programen dins de l'àrea i seminari. Utilitzarem els següents recursos:

Prova inicial: Per a avaluar el nivell en què es troba l'alumne en començar el període d'aprenentatge.

Contínua: Per a anar supervisant a poc a poc el procés d'aprenentatge.

Final: Per a veure quins alumnes han aconseguit els objectius proposats

Criteris de qualificació

Controlar l'assistència a les classes. Comprovar la consecució dels objectius, continguts i continguts mínims. Observar l'interès, la dedicació, l'atenció i l'actitud de l'alumne cap a l'assignatura. Avaluar el talent, les condicions i les aptituds demostrades per l'alumnat, amb respecte a l'assignatura en particular i a la música en general. Sintetitzar tot el desenvolupament i l'evolució de l'alumnat per a una correcta orientació d'aquest. Valorar els resultats del procés d'ensenyament aprenentatge de l'alumnat atesos els següents percentatges en la Rúbrica d'Avaluació.

Els resultats de l'avaluació final s'expressaran a través de qualificacions com a insuficient, suficient, notable i excel·lent.

RÚBRICA D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA FAGOT					
	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJANA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	PES
	4	3	2	1	
Posició i control corporal	Té una posició correcta de l'instrument respecte al cos i posseeix el control per a tocar relaxat en qualsevol situació.	Té una posició correcta de l'instrument respecte al cos, sense tensions, però no és capaç tocar sempre de manera natural i relaxada.	Té una posició correcta de l'instrument respecte al cos, però és molt tens.	No controla la posició de l'instrument respecte a l'organisme.	3%
Coneixement de la fisiologia implicada en la	Té coneixement fisiològic de les parts del cos implicades en els moviments i funcions propis de l'instrument, és	Té coneixements fisiològics de les parts del cos implicades en els moviments i funcions de l'instrument i és	Té coneixements fisiològics de les parts del cos implicades en els moviments i funcions de	No té coneixement fisiològic de les parts del cos implicades en els	3%

tècnica de l'instrument	capaç de reconèixer-les amb autonomia i les utilitza per a crear interpretacions de qualitat.	capaç de reconèixer-les de forma autònoma.	l'instrument, però només les reconeix amb l'ajuda del mestre.	moviments i funcions de l'instrument.	
So	Produeix un so clar de qualitat adequada sempre a l'estil que interpreta.	Té un so nítid i homogeni.	Comença a tenir homogeneïtat en el so en els diferents registres.	No és capaç de produir un so net i ric.	3%
Afinació	Dominar i controlar tots els aspectes de l'afinació.	Sentir l'afinació i normalment controlar-la amb normalitat.	Coneix els mecanismes d'afinació, però no els utilitza correctament.	No és capaç de sentir l'afinació.	3%
Exercicis tècnics (escales, arpegis, trills, etc.)	Interpreta amb solvència els estereotips tècnics del seu nivell i aplica amb autonomia la tècnica adquirida per resoldre els passatges en les obres del repertori.	És capaç d'exercir amb solvència els estereotips tècnics del seu nivell.	És capaç de realitzar estereotips tècnics amb solvència limitada, encara que no en tots els matisos del seu nivell ni a la velocitat adequada.	No és capaç d'exercir amb solvència els estereotips tècnics del seu nivell.	3%
Digitació i mecanisme	Controlar i dominar el moviment dels dits amb l'emissió en tots els registres i conèixer diferents digitacions.	Controla el moviment dels dits amb l'emissió i coneix diferents digitacions que faciliten la interpretació.	Controla regularment el moviment dels dits amb l'emissió. No coneix diferents digitacions.	No coordina el moviment dels dits amb l'emissió.	3%
Respiració	Té un control absolut sobre la respiració diafragmàtica, la columna contínua d'aire i la pressió i velocitat adequades per a la producció sonora i l'utilitza excel·lentment en la parla musical.	Controla la respiració diafragmàtica, controla la columna contínua d'aire, així com la pressió i velocitat adequades per a la producció de so.	Utilitza respiració diafragmàtica, però no controla la columna contínua d'aire, així com la pressió i velocitat adequades per a la producció de so.	No controla la respiració diafragmàtica ni té la capacitat adequada al seu nivell.	3%
Emissió	Controla i utilitza tots els tipus de difusió i els aplica a tots els estils.	L'emissió és clara i estable en general, però no en tot el camp.	L'emissió és clara però no estable.	No té una emissió adequada al seu nivell.	3%
Vibrato	Enriquir el so i el fraseig utilitzant el vibrato més adequat en tot moment.	Utilitza vibrato, encara que no està segur de quin tipus de vibrato i quan utilitzar-lo.	Començar a utilitzar vibrato però només artificialment i quan ho indiqui el professor.	No utilitza vibrato.	2%
Registre excessivament divertit	Controlar i dominar el registre de sobreagut.	Controla el registre sobreagut però amb alguns problemes d'afinació.	Coneix les posicions, però no les controla o no les recorda.	No coneix les posicions del seu nivell.	3%
Lectura clau de Do 4a línia	És capaç de llegir una puntuació en la clau de C 4t amb fluïdesa i sense interrupcions.	Llegeix en la clau del C 4t amb fluïdesa, però de vegades dubta i s'atura.	Llegeix amb dificultats en la clau del C 4t, aturant-se constantment.	No és capaç d'identificar la majoria de les notes en la clau de C 4t.	1%
Transport	Domina el transport en totes les àrees adequades al seu nivell.	Dominar el transport en tons i claus properes.	Coneix els mecanismes per transportar, però ho troba difícil.	No domina el transport, ja que s'adapta al seu nivell.	1%
Embocadura	La posició de la embocadura és adequada, permet controlar perfectament la qualitat del so i l'afinació, a més de tenir flexibilitat en la interpretació.	La posició de la embocadura permet tenir control sobre el so i afinació amb bona resistència.	La posició de la embocadura és correcta, però no té control sobre el so i no té resistència.	No té una posició de l'embocadura adequada que li permeti desenvolupar les seves possibilitats interpretatives.	3%
Fabricació de Canyes	Coneix i controla el procés de fabricació de la canya adequat al seu nivell.	Conèixer part del procés de fabricació de la canya i elements a utilitzar de manera adequada al seu nivell.	Coneix els materials i maquinari que s'utilitzaran en el muntatge de manera adequada al seu nivell.	No coneix el procés de fabricació i elaboració de la canya adequada al seu nivell.	3%
Tipus d'articulació (legato, staccato, portato...)	Domina tot el ventall d'articulacions amb gran riquesa interpretativa i	És capaç d'actuar amb independència i facilitar els diferents tipus	És capaç d'interpretar amb solvència limitada els diferents tipus	No és capaç de diferenciar els diferents tipus d'articulació adaptant-se	3%

	adaptant-se als diferents estils del repertori.	d'articulacions adaptant-se als diferents estils del repertori.	d'articulacions adaptant-se als diferents estils del repertori.	als diferents estils del repertori.	
Agògic i dinàmic	Domina una àmplia gamma d'agògica i dinàmiques i és capaç d'aplicar-la en qualsevol situació.	Té un rang agògic i dinàmic bastant diferenciat, però no l'utilitza sempre que interpreta.	És capaç de produir diferents agògica i dinàmiques, però no les controla regularment.	No és capaç de realitzar les variacions mínimes i dinàmiques.	3%
Estudis tècnics	Domina els estudis tècnics i ha assimilat les habilitats tècniques per poder utilitzar-les en la interpretació d'obres de repertori.	Domina els estudis tècnics, però no els aplica en interpretació.	Només ha arribat a alguns continguts dels estudis tècnics.	No domina els estudis tècnics que li permetran adquirir les habilitats tècniques necessàries.	6%
Obres de repertori	Ha arribat al repertori programat pel seu nivell, amb obres representatives de tots els estils, i l'interpreta amb una excel·lent qualitat.	Interpreta bé el repertori programat pel seu nivell, amb obres representatives de tots els estils.	Ha arribat a un repertori programat pel seu nivell, amb obres representatives de tots els estils, però no és capaç d'aconseguir una interpretació adequada.	No ha arribat al repertori mínim previst per al seu nivell.	6%
Coneixement i adaptació d'estils	Adapta la interpretació als diferents estils musicals, és capaç de diferenciar-los clarament i interpretar tot el repertori amb les regles establertes per a cada estil.	Adapta la interpretació als diferents estils musicals, no sempre és capaç de diferenciar-los i interpretar-los amb claredat, però compleix amb les regles establertes per a cada estil.	Subtilment adapta la interpretació a diferents estils musicals, tot i que no és capaç de diferenciar-los clarament.	No adapta la interpretació als diferents estils musicals.	3%
Fraseig musical	És capaç de realitzar interpretacions expressives, amb fraseig musical propi, i obté un bon equilibri de nivells i qualitats sonores resultants.	La interpretació té en compte el fraseig a nivell general, però segueix massa vinculada a les indicacions escrites.	La interpretació percep una incipient línia fraseig que marca les microformes (motius, frases, frases semi frases...).	L'actuació no té en compte el fraseig musical.	3%
Control rítmic	La mesura és sempre precisa i el temps adequat per al seu nivell.	La mesura és precisa, però els temps no sempre són adequats.	Mesura bé, encara que amb errors freqüents i tempo inestable.	No es mesura bé i no té control del tempo.	3%
Comprendre l'estructura formal de l'obra i el seu context composicional	Reconeix amb autonomia l'estructura formal de les obres, coneix amb precisió el context compositiu i aplica tot això per aconseguir una interpretació sòlida i coherent, adequada al seu nivell.	Reconeix autònomament l'estructura formal de les obres i obté per si mateixa la informació de context de les obres.	Reconeix l'estructura formal de les obres amb l'ajuda del professor i disposa de la informació bàsica del seu context compositiu.	No té coneixements sobre l'estructura formal ni el context composicional de les obres adequades al seu nivell.	3%
Interpretació i expressivitat	Aconsegueix expressar-se a través del llenguatge de la música en tots els seus estils, aconsegueix transmetre emoció en cada interpretació i és altament comunicativa.	És expressiu i comunicatiu, encara que li costa projectar l'emoció i saber transmetre l'expressió de la música en tots els estils.	No és molt comunicatiu, però aconsegueix transmetre una certa expressió en les seves interpretacions.	No aconsegueix una interpretació expressiva, no és comunicativa i no transmet emoció a través de les obres de repertori.	3%
Memorització	És capaç de memoritzar obres completes amb un bon nivell interpretatiu.	Memoritza parts o moviments d'obres, encara que no té seguretat i fluïdesa en la interpretació.	Memoritzar petites peces i fragments adaptats al nivell.	No és capaç de memoritzar cap fragment musical.	3%
Llegir a la 1a vista	És capaç d'interpretar correctament un fragment musical a primera vista adequat al seu nivell.	Llegeix les notes, és clar en el ritme i la dinàmica, però no marca el fraseig.	Llegeix les notes, és bastant clar en el ritme, però no llegeix dinàmiques ni organitza les respiracions.	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista adequat al seu nivell.	3%

Improvisació	Controlar la improvisació amb autonomia.	Controlar la improvisació seguint les pautes del professor i d'acord amb les tonalitats.	Improvisa fragments molt curts, però li falta fluïdesa i continuïtat.	No té domini de la improvisació.	2%
Participació en l'audició	És capaç d'interpretar en les audicions totes les obres del seu repertori, aconseguint un alt grau de qualitat interpretativa.	És capaç d'interpretar en les audicions obres del seu propi nivell amb solvència.	És capaç de realitzar algunes obres en audicions, però només aquelles que presenten molt poca dificultat.	No és capaç d'interpretar en les audicions cap obra del repertori amb solvència.	7%
Interpretació i expressivitat en públic	Aconsegueix expressar-se a través del llenguatge de la música en tots els seus estils, aconsegueix transmetre emoció en cada interpretació i és molt comunicativa davant el públic.	És expressiu i comunicatiu quan està davant del públic, encara que li costa projectar l'emoció i saber transmetre l'expressió de la música en tots els estils.	No és gaire comunicatiu quan està davant del públic, però aconsegueix transmetre una certa expressió en les seves interpretacions.	No aconsegueix una interpretació expressiva quan està davant del públic, no és comunicativa i no transmet emoció a través de les obres del repertori.	3%
Control escènic	És capaç de controlar l'ansietat escènica i transformar-la en una experiència positiva a l'hora d'actuar en públic.	És capaç de controlar parcialment l'ansietat escènica i defensar bones interpretacions de les obres.	És capaç de mantenir el control de l'escenari, encara que el rendiment es veu disminuït per l'ansietat escènica.	No és capaç de controlar l'ansietat escènica, fins al punt que afecta negativament el seu rendiment.	3%
Coordinació amb el pianista acompanyant	La coordinació amb el pianista acompanyant és excel·lent i el resultat interpretatiu és unificat i de la màxima qualitat.	Hi ha una bona coordinació amb el pianista acompanyant i un criteri interpretatiu unificat.	Hi ha coordinació amb el pianista acompanyant, però no hi ha un criteri interpretatiu unificat.	No hi ha coordinació amb el pianista acompanyant.	3%
Posada en escena	La imatge que projecta sobre l'escenari és excel·lent i compleix amb tots els protocols establerts.	Els protocols de la posada en escena són correctes, transmet una bona imatge a l'escenari.	Els protocols de la posada en escena són vàlids, però bastant millorables en termes d'actitud i presència escènica.	Els protocols de la posada en escena no són adequats (actitud personal, salutacions, roba, etc.).	3%
Capacitat d'actuar com a membre d'un grup	És capaç d'interactuar en grup amb solvència i aporta riquesa a la interpretació de l'obra, seguint criteris de treball unificats.	És capaç d'interactuar en grup amb solvència, dominant el treball dins del grup i seguint criteris de treball unificats.	És capaç d'interactuar en un grup amb una certa solvència, tot i que no acaba sentint-se part del grup.	No és capaç d'interactuar en un grup musical amb solvència.	3%

4. Criteris de promoció

ENSENYANCES ELEMENTALS

Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent. Per a la resta d'assignatures, els centres establiran en els seus projectes educatius, els criteris per a la recuperació d'aquestes. En cap cas es podrà qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent.

Els alumnes que al final del quart curs tingueren arracades d'avaluació positiva tres assignatures o més, hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produísca en una o en dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

El límit de permanència en els ensenyaments elementals de música serà de cinc anys. L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs.

La conselleria competent en matèria d'educació, podrà autoritzar, amb caràcter excepcional, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies que meresquen similar consideració i que impedisquen el normal desenvolupament dels estudis.

Mínims exigibles.

L'alumne ha de demostrar un aprenentatge i evolució adequada en el domini de l'instrument, atenent la seua etapa evolutiva.

Els exercicis són progressius, la qual cosa significa, que si un alumne no realitza correctament un exercici no passa al següent. Per tant, si un alumne no realitza el 80% dels exercicis o estudis, difícilment podrà aconseguir el nivell corresponent.

El programa a interpretar comprendrà els següents apartats:

1r Curs: Escales de Do Major, Fa Major i Sol Major. Escala cromàtica des d'un Do greu a un Do agut. Les peces de concert de les unitats 1-8 del llibre de P.Wastall. Controlar la clau de Fa en el registre exigít. Interpretació d'una peça triada d'entre les treballades en la classe. Una audició

2o Curs: Escales de Do Major, Fa Major, Sol Major, Re Major i Sib Major; i les seues respectives relatives menors. Escala cromàtica des d'un Do greu a un Fa agut. Peces de concert de les unitats 9-24 del llibre de P.Wastall. Conèixer la clau de Fa a la perfecció. Interpretació, en grup d'una o diverses peces triades d'entre les treballades en classe. Interpretació d'una de les peces del programa. Una Audició.

3r Curs: Escales de Do Major, Fa Major, Sol Major, Re Major, Sib Major, Mib Major i La Major; i les seues respectives relatives menors. Escala cromàtica des d'un Sib greu a un Sol agut. Les 6 primeres tonalitats del llibre d'Escales i Arpegis de F. Obradous Totes les lliçons del llibre "Practical method for bassoon". Conèixer la clau de Do sobre el registre exigít. Interpretació, en grup d'una o diverses peces triades d'entre les treballades en classe.

Interpretació d'una de les peces del programa. Una audició Es valorarà la interpretació de memòria.

4o Curs: Escales de 4 alteracions; i les seues respectives relatives menors. Escala cromàtica des d'un Sib greu a un L'agut. La totalitat de les lliçons dels llibres de Weissenborn i Oubradous, i el 1r terç de les lliçons del llibre de Slama. Conèixer la clau de Do sobre el registre exigít. Interpretació, en grup d'una o diverses peces triades d'entre les treballades en classe, i d'una de les peces del programa. Una audició Es valorarà la interpretació de memòria.

ENSENYANCES PROFESSIONALS

Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa com a màxim en dues assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental o cant, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent si forma part d'aquest.

La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o diversos cursos impedirà la promoció d'un alumne al curs següent.

Els alumnes que al final del 6o curs tingueren arracades d'avaluació positiva tres assignatures o més hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produísca en una o dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

Mínims exigibles

CURS 1r: Estudis avançats (8 primers). J. Weissenborn Escales i arpegis (fins a 5 alt.). F. Oubradous Sonata Barroca (Do menor). B. Marcello Sonata Barroca (Sol major). J. Ernest Galliard Mínims Exigibles: Els cinc primers estudis de J. Weissenborn, les escales i arpegis de F. Ourbradous fins a tres alteracions i la sonata barroca de J. Ernest Gillard; i tot això, s'executarà amb suport muscular i respiratori, una afinació correcta de les notes i un frasege elemental d'aquestes.

CURS 2n: Practical Method (15 primers) J. Weissenborn Enseignement du Basson (fins a 7 alt) F. Oubrasdous 10 Capritxos, Metodo Populare (Ozi). A. Torriani Concert Només Piece . G. Pierne Concert (La menor F VIII no 7). A. Vivaldi Sonata (Fa menor). Telemann Mínims

Exigibles: Els deu primers estudis de J. Weissenborn, les escales i arpegis de F. Ourbradous fins a cinc alteracions, els cinc primers Capritxos de Torriani, la sonata de Teleman i la peça de Concert-Només de Pierne; i tot això, s'executarà amb suport muscular i respiratori, una afinació correcta de les notes i un frasege elemental d'aquestes.

CURS 3r: Practical Method (15 al 20 primers). J. Weissenborn Gran Methode Complete (4 alt.). E. Bourdeau Metodo Populare (Ozi) (16 Capritxos). A. Torriani Concert en Lam F.VIII No2. A. Vivaldi Nocturno...R. Clerisse Sonata en FaM. W. Hurlstone Sonata. P. Hindemith

Mínims Exigibles: Els estudis 15 al 18 de J. Weissenborn, les escales i arpegis de fins a tres alteracions de Bourdeau, Capritxos del 10 al 12 de Torriani, a més d'un dels concerts proposats de Vivaldi i un altre a triar de diferent estil; i tot això, s'executarà amb suport muscular i respiratori, una afinació correcta de les notes i un frasege elemental d'aquestes.

CURS 4t: Practical Method (15 al 20 primers). J. Weissenborn Gran Methode Complete (4 alt.). E. Bourdeau Metodo Populare (Ozi) (16 Capritxos). A. Torriani Sonata. Fasch Concert en MibM. J.C.Bach Concierto en FaM. Stamitz Sonata en Fa M. W. Hurlstone Sonata. P. Hindemith Repertori Orquestral (complementari) Beethoven, Strauss, Brahms, Mahler Tchaikovsky. **Mínims Exigibles:** Del 16 al 18 dels Capritxos de Torriani, del 20 al 25 dels estudis de J. Weissenborn, fins a quatre alteracions de les escales i arpegis de Bourdeau i tres estudis a triar de Concert-Pieces de Milde, així com un dels concerts proposats de Vivaldi i un altre a triar de diferents estil; i tot això, s'executara amb suport muscular i respiratori, una afinació correcta de les notes i un frasege elemental d'aquestes.

CURS 5é: Estudis de concert-pieces. Milde Estudis tècnics. Milde Estudi vaig donar bravesa.Orefici Estudis Tècnics. Gatti Concert en FaM.Danzi Concert en Lam F.VIII No2. A. Vivaldi Sonata. Eric Larson Concert en FaM (1o moviment). C.M.von Weber Sonata en Sib M. W.A. Mozart Repertorio Orquestral. Ravel, Dukas i Debussy. **Mínims Exigibles:** El llibre d'estudis de concert de Milde vol 1, i el d'exercicis tècnics de Milde. I la meitat del llibre d'Orefici. Dos de les obres proposades per al curs.

CURS 6é: Estudis de concert-pieces. Milde Vol II Estudi vaig donar bravesa. Orefici Estudis Tècnics. Gatti Concert en FaM. A. Vivaldi Concierto en Mim. A. Vivaldi Concierto en Lam F.VIII No2. A. Vivaldi Concierto en Dg. A. Vivaldi Només de Concurs. Yuste Ronde Hungarese. C.M.von Weber Concert en Sib M. W.A.Mozart Sonata. Saint-Saens Repertori Orquestral

Complet Mínims Exigibles: La totalitat dels llibres i tres dels concerts programats per a aquest curs.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Assignatura de pràctica instrumental: quan l'alumnat promoció de curs amb l'assignatura d'instrument pendent, la recuperació haurà de realitzar-se assistint únicament en la classe del curs en què es trobe matriculat. El professorat, atenent al criteri d'avaluació continua, decidirà en quin moment l'alumne/a supera el curs pendent. Esta decisió estarà reflectida a l'acta de l'avaluació trimestral i l'acta final del curs. La recuperació d'estes assignatures les decidirà el professorat responsable en qualsevol moment del curs, mitjançant l'avaluació continua. El professorat pertinent, decidirà el curs en què s'escolaritza l'alumnat en funció de què considere més oportú i beneficiós per a l'èxit en el procés d'ensenyança-aprenentatge.

Els procediments i instruments d'avaluació utilitzats, seran els establits de manera general i consensuada en aquest document.

En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent si forma part d'aquest. En la resta dels casos els alumnes hauran d'assistir a les classes de les assignatures no superades en el curs anterior. Es considerarà recuperada l'assignatura quan l'alumne haja superat els continguts mínims. Procediment de recuperació durant el curs. En l'avaluació contínua, es recupera en el moment que s'aconsegueixen els objectius i continguts del Curs. La direcció d'estudi encarregada de l'ordenació acadèmica, portarà un control de registre d'estes recuperacions.

PROGRAMACIÓ DE TROMBÓ

NICOLÀS ESTEVE COLOMINA

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

3.2 EVALUACIÓN

3.3 CRITERIS

3.4 INSTRUMENTS

3.5 PROCEDIMENTS

3.6 CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

5.1 ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1. OBJETIVOS

Las enseñanzas profesionales de música tienen como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos y alumnas capacidades generales y los valores cívicos propios del sistema educativo y, además, las capacidades siguientes:

- a) Fomentar la audición de música y establecer conceptos estéticos propios que permitan fundamentar y desarrollar criterios interpretativos individuales.
- b) Desarrollar la sensibilidad artística y el criterio estético como fuente de formación y enriquecimiento personal.
- c) Analizar y valorar críticamente las diferentes manifestaciones y estilos musicales.
- d) Conocer las aportaciones de la música al desarrollo personal del individuo y al desarrollo colectivo de las sociedades.
- e) Participar en actividades de difusión cultural musical que permitan experimentar con la música y disfrutar de la música.
- f) Conocer y emplear con precisión el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.
- g) Conocer y valorar el patrimonio musical como parte integrante del patrimonio histórico y cultural de la Humanidad.
- h) Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.

CONTENIDOS

- a) Desarrollo de la velocidad en toda la extensión del instrumento.
- b) Estudio del registro agudo.
- c) Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- d) Estudio de la literatura solista del instrumento adecuada a este nivel.
- e) Profundización en todo lo referente a la articulación: estudio del doble y triple picado.
- f) Trabajo de todos los elementos que intervienen en el fraseo musical: línea, color y expresión adecuándolos a los diferentes estilos, con especial atención a su estudio en los tempos lentos.
- g) Perfeccionamiento de la igualdad sonora y tímbrica en los diferentes registros.
- h) Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
- i) Estudio de los instrumentos afines (fliscorno, bombardino y trombón alto y bajo).

- j) Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- k) Práctica de la lectura a vista. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- l) Práctica de conjunto

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

- a) Desarrollo de la velocidad en toda la extensión del instrumento.
- b) Estudio del registro grave y agudo.
- c) Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- d) Estudio de la literatura solista del instrumento adecuada a este nivel.
- e) Profundización en todo lo referente a la articulación: estudio del doble y triple picado.
- f) Trabajo de todos los elementos que intervienen en el fraseo musical: línea, color y expresión adecuándolos a los diferentes estilos, con especial atención a su estudio en los tempos lentos.
- g) Perfeccionamiento de la igualdad sonora y tímbrica en los diferentes registros.
- h) Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus graffías y efectos.
- i) Estudio de los instrumentos afines (fliscorno, bombardino, trombón y trombón bajo).
- j) Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- k) Práctica de la lectura a vista. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- l) Práctica de conjunto

2. SECUENCIACIÓN DE LOS CONTENIDOS

PRIMER CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.

3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.

9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.

TERCER TRIMESTRE

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.

2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
18. La interpretación en público

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.

16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
18. La interpretación en público

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
18. La interpretación en público

SEGUNDO CURSO.

Conceptuales:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.

7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave (flexibilidad, escalas, notas pedales)
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar obras adecuadas al nivel de memoria.
5. Ampliar nuestro tiempo de estudio referente a las enseñanzas elementales.
6. Trabajar diferentes ejercicios técnicos que engloben la técnica adecuada a este nivel.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación musical.
4. Valorar la práctica de la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal

y dominio de la situación.

5. Valorar la ampliación de nuestro hábito de estudio como recurso para poder hacer frente a las exigencias del grado medio.

6. Valorar el estudio de la técnica como un progreso en nuestras posibilidades interpretativas.

SEGUNDO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.

2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.

6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.

5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas

épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.

18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.

19. La interpretación en público

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público.

TERCER CURSO.

Conceptos:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.

5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave.
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar de memoria obras adecuadas al nivel.
5. Trabajo de las diferentes articulaciones.
6. trabajar ejercicios con diferentes ornamentos.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación.

4. Valorar la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.

5. Valorar la práctica del estudio del doble y triple picado que ampliará nuestras posibilidades interpretativas.

6. Valorar la práctica de los nuevos ejercicios que nos permitirán acceder a música de diferentes estilos y épocas.

TERCER CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

TERCER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.

3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas.

Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión.

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

8. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas.
El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión.
8. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas.
El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.

6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

CUARTO CURSO.

Conceptos:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave.

3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar de memoria obras adecuadas al nivel.
5. Trabajo de las diferentes articulaciones.
6. trabajar ejercicios con diferentes ornamentos.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación.
4. Valorar la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.
5. Valorar la práctica del estudio del doble y triple picado que ampliará nuestras posibilidades interpretativas.
6. Valorar la práctica de los nuevos ejercicios que nos permitirán acceder a música de diferentes estilos y épocas.

CUARTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.

5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

TERCER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.

6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la

garganta. Dosificación del aire.

6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

QUINTO CURSO.

Conceptuales:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus

grafías y efectos.

3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

Procedimientos:

1. Trabajar todo tipo de ejercicios que engloben la técnica general del trombón.
2. Interpretar obras y conciertos de memoria.
3. Interpretar obras y conciertos de diferentes estilos y épocas.
4. Interpretar obras y conciertos que contengan el picado doble y el picado triple.
5. Interpretar obras donde aparezcan todo tipo de ornamentos.
6. Practicar la relajación mental y física durante la interpretación.
7. Practicar la lectura a primera vista con contenidos adecuados al nivel del alumno.

Actitudes:

1. Valorar todo lo trabajado en las enseñanzas elementales y profesionales como elemento de superación personal y concienciarnos de que tanto el dominio técnico como el interpretativo adquiridos hasta ahora nos permitirán afrontar con una gran madurez el grado superior de música.

Metodología específica para quinto curso:

Al tratarse del final de las enseñanzas profesionales, la funcionalidad del curso estará dirigida tanto a la evolución cognoscitiva como a la psicología del alumno en relación a este marco, ofreciendo el profesor una idea de globalidad integrada e integradora a partir de todos los aspectos tratados y tratando de orientar al alumno a la hora de elegir el camino a seguir en el grado superior.

QUINTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.

2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpegios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la

garganta. Dosificación del aire.

8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.

5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido:

claridad, precisión,...

10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEXTO CURSO.

Conceptuales:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.

14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

Procedimientos:

1. Trabajar todo tipo de ejercicios que engloben la técnica general del trombón.
2. Interpretar obras y conciertos de memoria.
3. Interpretar obras y conciertos de diferentes estilos y épocas.
4. Interpretar obras y conciertos que contengan el picado doble y el picado triple.
5. Interpretar obras donde aparezcan todo tipo de ornamentos.
6. Practicar la relajación mental y física durante la interpretación.
7. Practicar la lectura a primera vista con contenidos adecuados al nivel del alumno.

Actitudes:

1. Valorar todo lo trabajado en las enseñanzas elementales y profesionales como elemento de superación personal y concienciarnos de que tanto el dominio técnico como el interpretativo adquiridos hasta ahora nos permitirán afrontar con una gran madurez el grado superior de música.

Metodología específica para sexto curso:

Al tratarse del final de las enseñanzas profesionales, la funcionalidad del curso estará dirigida tanto a la evolución cognoscitiva como a la psicología del alumno en relación a este marco, ofreciendo el profesor una idea de globalidad integrada e integradora a partir de todos los aspectos tratados y tratando de orientar al alumno a la hora de elegir el camino a seguir en el grado superior.

SEXTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.

3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.

3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

REPERTORIO ORIENTATIVO

1º. CURSO GRADO PROFESIONAL

- TODAS LAS ESCALAS MAYORES Y MENORES (ARMONICAS Y MELODICAS)
- TROMBONE STUDENT (3 VOL. P. TANNER
- TROMBONE PLAISIR (VOL. 1. 24 ESTUDES) J. NAULAIS
- ESTUDIOS DE ESTILO Nº 10 J. NAULAIS
- ESTUDIOS DE TÉCNICA Nº 7 J. NAULAIS
- ESTUDIOS DE LEGATO Nº 4. J. NAULAIS
- FLEXIBILIDAD 1º CURSO G. MEDIO NICOLAS ESTEVE
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN IV VOLUMEN NICOLAS ESTEVE
- LECTURA A PRIMERA VISTA

OBRAS

- DIVERTIMENTO E. GREGSON
- SONATA B. MARCELLO
- ROMANZE A. JORGENSEN
- SONATA Nº 1 J. E. GALLARD
- THEME DE CONCOURSS R. CLERISSE
- DIVERTIMENTO E. GREGSON
- SONATINE B. HUMMEL
- IMPROMPTUS Nº 4. F. FLETA POLO
- CONCIERTO F. GRAFE
- ANDANTE Y ALLEGRO J. E. BARAT
- ANNIE LAURIE A. PRYOR
- WALTZ S. PROKOFIEFF
- ALL'ANTICA A. GOEYENS
- (ARR. BUCHTEL)
- RAG'N BONEMAN R. HILL
- SONATA FOR TRB. SOLO A. RIDOUT
- HAWKES TRB. ALBUM VARIOS
- JAZZIN' ABOUT P. WEDGWOOD
- 30 SOLOS PERFORMANCE PIECES E. NCLEDN
- LAUREATE SERIES K. BROWN
- ALBUM (CARROS DE FUEGO) VARIOS
- CENTRE STAGE IVERSON, J.
- SONATA Nº 1 CIRRI, G. B.
- SONATA MARCELLO
- CONCIERTINO GIOCOSSO THILMAN, J. P.

2º GRADO PROFESIONAL

- TODAS LAS ESCALAS MAYORES Y MENORES (ARMONICAS Y MELÓDICAS)
- 35 PETITES ETUDES TECHNIQUES Y. BORDERES
- MISE EN LÈURES ET EXERCICES QUOTIDIENS J. DOUAY
- CONCONE STUDIES LEGATO S. REINHARDT'S
- 31 ESTUDIOS BRILLANTES M. BLEGER
- 24 VOCALISSES VOL. 1. G. M. BORDOGNI
- FLEXIBILIDAD 2º CURSO G. MEDIO NICOLAS ESTEVE
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN V VOLUMEN NICOLAS ESTEVE
-

OBRAS

- DANZA ESPAÑOLA Nº 2. (ORIENTAL) E. GRANADOS
- HISTORIA DEL TROMBÓN P. M. DUBOIS
- CONCERTINO MARCIALE K. GANGE
- THOUGHTS OF LOVE A. PRYOR
- THE SWAN C. SAIN-SAENS
- ROMANZA J- GARDNER
- TOCCATA G. FRESCOBALDI
- GLISS TROMBONE H.FILLMORE
- ADAM-BLUES J. HOROVITZ
- INFLAMMATUS ROSSINI
- ROMANCE A. DVORAK
- MICROJAZZ FOR TROMBONE CH. NORTON
- LA FEMME A BARBE J. BERGHMANS
- SUITE DANSES FRANCK, M.
- BASSE DANSE WARLOCK
- CONCIERTO BURNET TUTHILL
- SONATA JACOB, G.
- SOLO CONCURSO NUY, P.V.

3º. CURSO GRADO PROFESIONAL

- ESTUDES FOR ADVANCED STUDENTS R. M. ENDRESSEN
- 20 ESTUDES DE PERFECTIONNEMENT DOTZAUER
- SPECIAL SYNCOPES YES BORDERES
- STUDIES IN LEGATO R. H. FINK
- TROMBONE PLAISIR 2 VOL. 22 ESTUDES J. NAULAIS
- FLEXIBILIDAD 3º CURSO G. MEDIO NICOLAS ESTEVE
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN VI VOLUMEN NICOLAS ESTEVE

OBRAS

- ROMANZE C. M. WEBER
- PUERTA DE TIERRA I. ALBENIZ

- MORCEAU DE CONCURSO
- SONATA Nº 2. Y Nº 3.
- CREPUSCULE
- CONCERT PIECE
- CONCERTINO
- STARLIGHT
- SOLO DE CONCOURS
- MADRIGAL
- BOHEMIAN GIRL
- CONCERTSTUCK
- BLUES ESSAY
- CON. PIECE

E. MISSA
GALLIARD
G. PARES
T. DUBOIS
C. KUHNE
A. PRYOR
G. SPINELLI
E. GRANADOS
BALFE
W. MUHLFELD
R. MALTBY
P. V. NUX

4º CURSO GRADO PROFESIONAL

- ESCALAS Y ARPEGIOS EN TODAS LAS TONALIDADES MAYORES Y MENORES
- WARM-UPS
- CONCISE DALY ROUTINE FOR TRB.
- 12 ETUDES MELODIQUES
- 30 RECREATIONS FOR TRB.
- 66 BASIC STUDIES
- DIX CAPRICES
- TROMBONE PLAISIR 3 VOL. 18 ETUDES
- FLEXIBILIDAD 4º CURSO G. MEDIO
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN VII VOLUMEN

M. REIFT
G.B. LANE
H.BUSSER
G. PICHAUREA
SLAMA
M. BLEGER
J. NAULAI
NICOLAS ESTEVE
NICOLAS ESTEVE

OBRAS

- CANTABILE ET SCHERZANDO
- SONATA MI m.
- CONCIERTO EN FA m.
- SICILIANNE
- CONCERT PIECE
- CORTEGE
- SONATA
- FANTASY FOR TRB.
- LIEBESLEID (LOVE'S SORROW)
- LARGO
- LEGENDE
- SONATINA
- MONOLOGUE
- 3 PICES
- SONATA Nº 4
- SONATA RE m
- BALLADE
- SONATINE
- FOR UNACCOMPANIED TRB.
- SONATA

H. BUSSER
B. MARCELLO
HAENDEL
G. FAURE
H. BUSSER
P.M. DUBOIS
H. SCHROEDER
M. ARNOLD
FR. KREISLER
F. M. VEROCINI
L. NIVERD
W. HUTCHISON
STUTSCHEWSKY, J.
COP, D.
GALLIARD, J. E.
MARCELLO, B.
MORTINER, J. G.
HUMMEL, B.
FETT, D.
STEVENS, H.

- SONATINA
- CONTEST PIECE
- KONCERT N° 2
- SUITE DE DANSES

KOETSIER, J.
GEDALGE, A.
HAYDN, J.
PEZEL, J.

5º CURSO GRADO PROFESIONAL

- LAS ESCALAS
- DAILY DRILLS
- ESTUDIOS DEL LEGATO N° 5.
- ESTUDIOS DE TÉCNICA N° 8.
- ESTUDIOS DE ESTILO N° 11.
- REPERTORIO DE ORQUESTA.
- SIXTY STUDIES FOR TRB. (BOOK 1)
- ETUDES DE STYLE
- II VOL.(NOTAS DE ADORNO, (PAG.104-137)
- FLEXIBILIDAD 5º CURSO G. MEDIO
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN VIII VOLUMEN

B. SLOKAR / M. REIFT
B. SLOKAR
J. NAULÁIS
J. NAULÁIS
J. NAULÁIS
ROSÍN / PLEYER
G. KOPPRASCH
H. COULLAUD
ANDRÉ LAFOSSE
NICOLAS ESTEVE
NICOLAS ESTEVE

OBRAS

- A LA MANERA DE BACH
- SONATA
- SONATA N° 5
- CONCIERTO
- IMPROPTU
- CAVATINE
- SCARAMOUCHE
- SONATA
- SONATINE
- BLUE BELLS OF SCOTLAND
- SONATINA
- MORCEAU SYPHONIQUE
- CONCIERTO
- VALS – ARIA N° 2.
- FANTASY FOR TRB.
- SONG OF TRB.
- ELEGY FOR MIPPY II
- PIECE EN MI b
- BLUES
- SUITE
- CONCERTO
- DEUXIEME SOLO DE CONCERT
- SONATA N° 5 Y N° 6
- INTRODUCCION ET POLONESA

J. M. DEFAYE
G. P. TELEMANN
A. VIVALDI
RIMSKY – KORSAKOV
E. BIGOT
C. SAINT- SAENS
D. MILHAUD
S. SULEC
E. RAGWITZ
A. PRYOR
K. SERCHI
A. GUILMANT
C. GOINGUENE
ALSCHAUSKY
HIDAS FRIGUES
J. ROMAN
L. BERNSTEIN
H. BUSSER
A. SCHIBLER
PURCELL, H.
GRUBE, F.
VIDAL, P.
GALLIARD, J. E.
DEMERSSEM

- CONCIERTO
- MAGNETI RAG
- FANTASTIC POLKA
- THREE MOODS
- SONATA RE M
- KAI WINDING JAZZ TRB. SOLOS
- SONATA
- CON SORDINO (TRB. SOLO)
- FANTASIE VARIEE
- SONATA N° 9
- TROMBONE CONCIERTO,
- SONATA FA M

MAGNAN, G.
 JOPLIN, S.
 PRYOR, A.
 DORSEY, TOMMY
 CALDARA, A.
 BAY, M.
 FRACKENPOHL
 GRUC, S.
 DAGNELIES, D.
 CORRELLI, A.
 JACOB, G.
 CORELLI, A.

6º CURSO GRADO PROFESIONAL

- SCALE STUDIES
- 60 STUDIES II VOL.
- DOUZE ETUDES
- REPERTORIO DE ORQUESTA
- 12 VOCALISES DE BORDOGNI (13-24)
- 25 ETUDES RITMO – TECHNIQUES
- 20 ETUDES TRANSCENDANTES
- III VOL. 12 ESTUDIOS (PAG. 162 – 173)
- ESTUDIOS CARACTERÍSTICOS
- FLEXIBILIDAD 6º CURSO G. MEDIO
- LA TÉCNICA DEL TROMBÓN VIII VOLUMEN

GAETRE
 KOPPRASCH
 R. BOUTRY
 ROSÍN / PLEYER
 H. COULLAUD
 G. SENON
 J. NAULÁIS
 ANDRÉ LAFOSSE
 ARBAN'S
 NICOLAS ESTEVE
 NICOLAS ESTEVE

OBRAS

- SONATA LA m
- CONCERTINO
- HOMMAGE A BACH
- CONCERTINO
- BALLADE
- MOVEMENT
- CONCERTO N° 5.
- TRB. CONCERTO
- CONCIERTO
- CONCIERTO
- SYMPHONIC PIECE
- CONCIERTO N° 2.
- FANTASY
- PIECE FOR TRB.
- PICE CONCERTANTE
- MORCEAU DE CONCERT
- SONATA
- CONCERT N° 9 SI b
- CAPRICCIO

TELEMAN
 E. LARSSON
 E. BOZZA
 F. DAVID
 E. BOZZA
 H. FRIGYES
 V. BLAZCHEVICH
 J. JACOB
 E. GREGSON
 L. GRONDAHL
 P. GAUBERT
 E. REICHE
 S. STOJOWSKI
 J. G. ROPARTZ
 C. SALCEDO
 C. SAINT-SAENS
 SEROKI, K.
 ALCHAUSKY, S.
 BOUTRY, R.

- FANTASY
- SONATA Nº 2
- SONATA
- TRB. CONCIERTO Nº 2
- CONCERTINO
- SONATA Nº 7
- CONCIERTO
- SONATA Nº 3
- SINFONIA
- B.A.C.H.
- BASTA
- EL VUELO DEL MOSCARDÓN

CRESTON, P.
VIVALDI, A.
HINDEMIT, P.
MORTINER, J. G.
JEHMLICH, R.
CORELLI, A.
ORR, B.
HADEL, G. F.
PERGOLES, G. B.
STURZENEGGER, K.
RABE, F.
KORSAKOFF, R.

CONTENIDOS POR CURSOS

1º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de Lenguaje Musical:
 - o Clave de FA 4: registro de Si b 1 a Re 3
 - o Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo y corchea. o Compás de 4/4, 2/4 i 3/4.
3. Iniciación natural a la respiración abdominal baja como aspecto esencial de la práctica instrumental.
4. Posición natural del cuerpo y colocación correcta del instrumento.
5. Iniciación a la relajación corporal en la práctica instrumental.
6. Desarrollo de criterios básicos para la formación de la embocadura.
7. Obtención de un sonido centrado y tímbrico en el registro señalado.
8. Emisión directa: coordinación aire-lengua.

OBRAS ORIENTATIVAS:

-TROMBONIST'S TEN M. ROSE

-BEGINNING TROMBONE SOLOS THE CANADIAN BRASS -BRAVO

TROMBONE (20 PIECES FOR TROMBONE) C. BARRATT

2º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de Lenguaje Musical:
 - Clave de FA 4: registro de Si b 1 a Fa 3
 - Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, tresillo de corchea y semicorchea.
 - Compás de 4/4, 2/4, 3/4 y 6/8.
 - Tonalidades: Do M- La m, Fa M- Rem, Si b M- Sol m.
2. Continuación del trabajo acerca de la respiración abdominal baja.
3. Iniciación a la relajación corporal en la práctica instrumental.
4. Desarrollo de criterios básicos para la formación de la embocadura: uso adecuado de los músculos faciales.
5. Obtención de un sonido centrado y tímbrico en el registro señalado.
6. Emisión directa: desarrollo del trabajo de coordinación entre aire-lengua.
7. Iniciación a la flexibilidad (modelos básicos en blancas)
8. Iniciación al ligado en contraposición.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- AUBADE W. BENSON
- CAVATINA T. SCHUDEL
- QUELQUES CHANTS POUR TROMBONE (MANÈGE) M. GALIÈGUE
- F. DUPIN
- QUATRE PIÉCETTES (BERCEUSE, MENUET Y ALLEGRO MAESTOSO) E. DE CORIOLIS

3º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de Lenguaje Musical:
 - Clave de FA 4: registro de Si b 1 a Sol 3
 - Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, tresillo de corchea y semicorchea.

- Compás de 4/4, 2/4, 3/4, 6/8, 9/8 y 12/8.
 - Tonalidades: Do M- La m, Fa M- Rem, Si b M- Sol m, La b M- Fa m, Sol M- Mi m, Re M- Si m.
 - Conocimiento básico de la estructura musical.
2. Continuación del trabajo acerca de la respiración abdominal baja.
 3. La relajación corporal en la práctica instrumental.
 4. Desarrollo de la embocadura: uso adecuado de los músculos faciales.
 5. Obtención de un sonido uniforme, centrado y tímbrico en el registro señalado.
 6. Emisión directa: desarrollo del trabajo de coordinación entre aire-lengua.
 7. Flexibilidad (modelos básicos en blancas y negras)
 8. Iniciación al ligado en contraposición.
 9. Práctica de articulaciones: picado y ligado.

OBRAS ORIENTATIVAS:

-COLNEFORD SUITE A. BULLARD

- ROMANCE C. DEBUSSY

- ELEGY C. MARTIN

- IMPROMPTU N° 4 F. FLETA

4º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS E DE TROMBÓN CONTENIDOS

TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:
 - Registro exigido: Mi 1 a Si b 3
 - Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, tresillo de corchea y semicorchea.
 - Signos de prolongación: calderón, ligadura, puntillo
 - Elementos rítmicos: sínkopas largas-breves, notas a contratiempo, tresillos.
 - Tonalidades: hasta 4 alteraciones.
 - Dinámicas: pp, p, mp, mf, f, ff, diminuendos, crescendos

-Agógica: acelerando, rallentando

-Estructura formal: comprensión de estructuras musicales simples: aplicación mínima del fraseo a la expresión musical.

2. Posición correcta del cuerpo y colocación idónea del instrumento.
3. Desarrollo correcto de la embocadura de forma que contribuya a conseguir una base técnica sólida.
4. Respiración diafragmática: emplazamiento del aire correcto (en la parte abdominal baja), buena circulación del aire en las fases de inspiración-espriación buscando la naturalidad.
5. Relajación del cuerpo de manera que contribuya a realizar con naturalidad cualquier ejercicio técnico y a centrar toda la energía en el instrumento.
6. Producción correcta del sonido: resaltar la importancia de producir un sonido bello con una emisión fácil.
7. Flexibilidad: trabajo de ligados de armónicos exposición fija (todas las posiciones) que abarque el registro citado.
8. Práctica del movimiento correcto de la vara.
9. Articulaciones: ligado, picado (simple, stacatto, picado-ligado) combinado ligado-picado.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- CONCERT PIECE P.V. DE LA NUX

- ROMANZA J. GARDNER.

- ROMANZA A. JORGENSEN

- ANDANTE Y ALLEGRO J. E. BARAT

- ADAM-BLUES J. HOROVITZ

- IDYLLE R. CLERISSE

- HISTORIA DEL TROMBÓN P. M. DUBOIS

1º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:
 - Registro exigido: Mi 1 a Si b 3
 - Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, tresillo de corchea y semicorchea.
 - Signos de prolongación: calderón, ligadura, puntillo
 - Elementos rítmicos: síncopas largas-breves, notas a contratiempo, dosillos, tresillos, quintillos.
 - Tonalidades: hasta 5 alteraciones.
 - Dinámicas: pp, p, mp, mf, f, ff, diminuendos, crescendos
 - Agógica: acelerando, rallentando
 - Estructura formal: comprensión de estructuras musicales simples: aplicación mínima del fraseo a la expresión musical.
2. Posición correcta del cuerpo y colocación idónea del instrumento.
3. Desarrollo correcto de la embocadura de forma que contribuya a conseguir una base técnica sólida.
4. Respiración diafragmática: emplazamiento del aire correcto (en la parte abdominal baja), buena circulación del aire en las fases de inspiración-espriación buscando la naturalidad.
5. Relajación del cuerpo de manera que contribuya a realizar con naturalidad cualquier ejercicio técnico y a centrar toda la energía en el instrumento.
6. Producción correcta del sonido: resaltar la importancia de producir un sonido bello con una emisión fácil.
7. Flexibilidad: trabajo de ligados de armónicos exposición fija (todas las posiciones) que abarque todo el registro citado.
8. Práctica del movimiento correcto de la vara: sincronización aire-lengua-vara.
9. Articulaciones: ligado, picado (simple, stacatto, picado-ligado) combinado ligado-picado.
10. Contenidos teórico-prácticos: nociones técnicas e históricas del instrumento, autores y repertorio.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- SUITE	H. PURCELL
- SONATA FA M.	N. A. PORPORA
- SONATA RE M	A. CALDARA

- CREPUSCULE	G. PARÉS.
- SIBYLLE	M. MÉREAUX
- CONCERT PIECE	T. DUBOIS

2º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:

- Registro exigido: Mib 1 - Do 4
- Tonalidades: Todas las tonalidades mayores y menores (armónicas, melódicas y orientales).
- Estudio del cromatismo.
- Compases: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8, 12/8, con más compases simples (2/2, 3/2, 12/ 4)
- Figuras: redonda, blanca, negra, tresillo, cuatrillo, quintillo y seisillo.
- Dinámica: pp, p, mp, mf, f, ff. También se trabajará el crescendo, disminuyendo y combinaciones
- Agógica: desarrollo en el conocimiento y trabajo de los términos agógicos:
 - de aceleración del tempo: acelerando, afretando, stringendo, etc.
 - de ralentización del tempo: ritardando, rallentando.
 - de suspensión del tempo: a piacere, ad limiturn.
 - de recuperación del tempo: a tempo, primo tempo, etc.
- Comprensión de estructuras musicales simples y su aplicación en la interpretación.

2. Posición correcta del cuerpo y colocación adecuada del instrumento:

3. Desarrollo de la respiración diafragmática.

4. Relajación del cuerpo que contribuye a la realización natural de cualquier ejercicio técnico. 5. Desarrollo de la embocadura.

6. Sincronización aire-lengua-vara, elementos básicos que intervienen en la producción del sonido.

7. Mejora de la calidad del sonido.

8. Desarrollo de la flexibilidad (incrementando la dificultad en cuanto a extensión y variedad rítmica respecto a los cursos anteriores)
9. Equilibrio sonoro en todo el registro trabajado.
10. Uniformidad del picado.
11. Desarrollo de las articulaciones: el doble y el triple picado.
12. Control del movimiento de la vara.
13. Introducción al estudio de las notas de adorno: mordentes de una y dos notas, grupettos, y estudios de preparación al trino.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- ROMANZA C. M. WEBER.
- CAVATINA C. SAINT-SAËNS
- CANTABILE ET SCHERZANDO H. BUSSER.
- SONATA LA m B. MARCELLO
- BALLADE J. G. MORTIMER
- FANTASY FOR TROMBONE M. ARNOLD
- SUMMER NOCTURNE D. UBER

3º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:
 - Registro exigido: Mib 1 - Do 4
 - Tonalidades: Todas las tonalidades mayores y menores (armónicas, melódicas y orientales).
 - Estudio del cromatismo.
 - Compases: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, con más compases simples (2/2,

3/2, 6/4)

-Figuras: redonda, blanca, negra, tresillo, cuatrillo, quintillo y seisillo.

-Dinámica: además de los matices pp, p, mp, mf, f, ff. que se desarrollarán, trabajo del fp y sfz. También se trabajará el crescendo, diminuendo y combinaciones

-Agógica: desarrollo en el conocimiento y trabajo de los términos agógicos:

- de aceleración del tempo: acelerando, afretando, stringendo, etc.
- de ralentización del tempo: ritardando, rallentando.
- de suspensión del tempo: a piacere, ad libitum.
- de recuperación del tempo: a tempo, primo tempo, etc.

-Comprensión de estructuras musicales simples (forma rondó) y otras un poco más complejas (fuga y forma sonata

2. Posición correcta del cuerpo y colocación adecuada del instrumento:

3. Desarrollo de la respiración diafragmática.

4. Relajación del cuerpo que contribuye a la realización natural de cualquier ejercicio técnico. 5. Desarrollo de la embocadura.

6. Sincronización aire-lengua-vara, elementos básicos que intervienen en la producción del sonido.

7. Mejora de la calidad del sonido.

8. Desarrollo de la flexibilidad (incrementando la dificultad en cuanto a extensión y variedad rítmica respecto a los cursos anteriores)

9. Equilibrio sonoro en todo el registro trabajado.

10. Uniformidad del picado y del ligado.

11. Desarrollo de las articulaciones: el doble y el triple picado.

12. Control y rapidez del movimiento de la vara.

13. Conocimiento y aplicación del vibrado.

14. Estudio de las notas de adorno: mordentes de una y dos notas, grupettos, semitrinos y estudios de preparación al trino.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- CONCERTINO E. SACHSE

- SONATA FA M. B. MARCELLO

- CONCIERTO RIMSKY KORSAKOV
- IMPROMPTU E. BIGOT
- SYMPHONIC PIECE P. GAUBERT
- MORCEAU SIMPHONIQUE A. GUILMANT

4º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:
 - Registro exigido: Mib 1 - Do 4
 - Tonalidades: Todas las tonalidades mayores y menores (armónicas, melódicas y orientales).
 - Estudio del cromatismo.
 - Compases: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8,12/8, con más compases simples (2/2, 3/2, 5/4, 6/4) y amalgama.
 - Dinámica: conocimiento de todo tipo de matices dinámicos.
 - Agógica: desarrollo en el conocimiento y trabajo de los términos agógicos:
 - de aceleración del tempo: acelerando, afretando, stringendo, etc.
 - de ralentización del tempo: ritardando, rallentando.
 - de suspensión del tempo: a piacere, ad libitum.
 - de recuperación del tempo: a tempo, primo tempo, etc.
 - Análisis musical de las formas musicales interpretadas: aplicación del estudio formal a la interpretación de las obras musicales.
2. Posición correcta del cuerpo y colocación adecuada del instrumento.
3. Desarrollo de la respiración diafragmática.
4. Técnicas de relajación corporal y concentración mental.
5. Estrategias de mejora del control de la embocadura.
6. Sincronización aire-lengua-vara, elementos básicos que intervienen en la producción del sonido.
7. Mejora de la calidad del sonido.
8. Desarrollo de la flexibilidad (incrementando la dificultad en cuanto a extensión y variedad rítmica respecto a los cursos anteriores)

9. Equilibrio sonoro en todo el registro trabajado.
10. Uniformidad del picado y ligado.
11. Desarrollo de las articulaciones: el doble y el triple picado.
12. Control y rapidez del movimiento de la vara.
13. Estudio de las notas de adorno: formas de interpretación del trino, grupettos, etc.
14. Conocimiento y aplicación del vibrado.
15. Análisis histórico y estilístico de obras y del repertorio orquestal.

OBRAS ORIENTATIVAS:

- SONATA N° 5. A. VIVALDI
- HOMMAGE A BACH E. BOZZA
- CONCIERTO PARA TROMBÓN F. GRÄFFÉ
- THOUGHTS OF LOVE A. PRYOR
- CONCIERTO EN FA m G. F. HAENDEL
- SONATINA J. KOETSIER
- SONATA S. SULEK

6º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE TROMBÓN

CONTENIDOS TERMINALES:

1. Conocimientos de lenguaje musical:

- Registro exigido: Mib 1 - Re 4
- Tonalidades: Todas las tonalidades mayores y menores (armónicas, melódicas y orientales). Escalas cromáticas, pentatónicas y hexatónicas
- Compases habituales, irregulares y de amalgama
- Dinámica: conocimiento de todo tipo de matices dinámicos.

-Agógica: desarrollo en el conocimiento y trabajo de los términos agógicos:

- de aceleración del tempo: acelerando, afretando, stringendo, etc.
- de ralentización del tempo: ritardando, rallentando.
- de suspensión del tempo: a piacere, ad limitum.
- de recuperación del tempo: a tempo, primo tempo, etc.

-Análisis musical de las formas musicales interpretadas: aplicación del estudio formal a la interpretación de las obras musicales

2. Posición correcta del cuerpo y colocación adecuada del instrumento.
3. Desarrollo de la respiración diafragmática.
4. Técnicas de relajación corporal y concentración mental.
5. Estrategias de mejora del control de la embocadura.
6. Sincronización aire-lengua-vara, elementos básicos que intervienen en la producción del sonido.
7. Mejora de la calidad del sonido.
8. Desarrollo de la flexibilidad (incrementando la dificultad en cuanto a extensión y variedad rítmica respecto a los cursos anteriores)
9. Equilibrio sonoro en todo el registro trabajado.
10. Uniformidad del picado y ligado.
11. Desarrollo de las articulaciones: el doble y el triple picado.
12. Control y rapidez del movimiento de la vara.
13. Estudio de las notas de adorno: mordentes de una y dos notas, grupettos, semitrinos y estudios de preparación al trino.
14. Conocimiento y aplicación del vibrado.
15. Conocimiento y práctica de efectos sonoros.
16. Análisis histórico y estilístico de obras y del repertorio orquestal.

ORIENTATIVAS:

- DEUX PIECES FOR TROMBONE AND PIANO R. GABITCHVADZE

- CONCERTINO FOR TROMBONE AND PIANO L.E. LARSON

- FANTASY STOJOWSKY

- BALLADE E. BOZZA

- SONATINA K. SEROCKI

- VALS Y ARIA S. ALCHAUSKY
- CONCERTINO D'HIVER D. MILHAUD
- CONCERTINO POUR TROMBONE M. SPISAK
- CONCIERTO N° 2 PARA TROMBÓN Y PIANO E. REICHE
- CONCERTINO PARA TROMBÓN F. DAVID

3. CRITERIOS DE AVALUACIÓN

Criterios Técnicos:

1. Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
2. Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
3. Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.
4. Interpretar obras de diferentes estilos y épocas como solista y en grupo (5º Y 6º).
5. Interpretar de memoria obras de repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente (5º Y 6º)
6. Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de la flexibilidad que permita el texto musical.
7. Mostrar autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos.
8. Presentar en público programas adecuados a su nivel demostrando capacidad comunicativa y calidad artística (5 y 6º).
9. Descubrir y razonar los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones de conciertos en directo o de grabaciones (5º y 6º)
10. Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para formular juicios personales acerca de las obras estudiadas y aquellas que gozan de especial significación (5 º y 6º).
11. Lectura a primera vista de propuestas de fragmentos y obras.
12. Transposición repentizada de fragmentos u obras con dificultad convenientemente secuenciadas. (5º y 6º).

Criterios Actitudinales:

1. Constatar que el alumno tiene una actitud positiva y ganas de tocar.
2. Conseguir que el alumno esté concentrado en el trabajo por medio de la atención y la motivación.
3. Conseguir que el alumno sepa transmitir lo que desee en cada pasaje o por lo menos intentarlo en este grado.
4. El alumno debe mantener una manera de estar correcta para con el profesor y los compañeros. Esto contribuirá a un mejor desarrollo del trabajo y por lo tanto los resultados serán más satisfactorios para todos.

ASPECTOS SOBRE LA EVALUACIÓN

1. Los profesores evaluarán el aprendizaje de los alumnos, los procesos de enseñanza y su propia práctica docente.
2. La evaluación del aprendizaje de los alumnos será continua e integradora, aunque diferenciada según las distintas asignaturas del currículo.
3. La evaluación de las enseñanzas profesionales de música se llevará a cabo teniendo en cuenta los objetivos educativos y los criterios de evaluación establecidos en el currículo que se aprueba en este decreto (158/2007) y en coherencia con el proyecto educativo elaborado por el centro docente.
4. La evaluación será realizada por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor, actuando dichos profesores de manera integrada a lo largo del proceso de evaluación y en la adopción de las decisiones resultantes de dicho proceso.
5. La evaluación y calificación final del alumnado se realizará en el mes de junio. No obstante el alumnado podrá recuperar las asignaturas pendientes mediante la realización de pruebas extraordinarias en el mes de septiembre.
6. Los resultados de la evaluación final de las distintas asignaturas que componen el currículo se expresarán mediante la escala numérica de 1 a 10 sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las inferiores a cinco.
7. Los resultados de la evaluación, y en su caso las calificaciones, se expresarán en los siguientes términos:

Insuficiente: 1, 2, 3 ó 4

Suficiente: 5

Bien: 6

Notable: 7 u 8

Sobresaliente: 9 ó 10.

ACCIÓN TUTORIAL Y DOCUMENTOS DE EVALUACIÓN (EXPEDIENTE ACADÉMICO PERSONAL, LAS ACTAS DE EVALUACIÓN Y LOS INFORMES DE EVALUACIÓN

PERSONALIZADOS).

Documentos de evaluación

1. Son documentos de evaluación de las enseñanzas elementales de música: el expediente académico personal, las actas de evaluación, el libro de calificaciones y los informes de evaluación individualizados.
2. Los documentos de evaluación llevarán las firmas fehacientes de las personas que corresponda en cada caso, con indicación del puesto desempeñado. Debajo de las firmas constará el nombre y los apellidos del firmante.
3. La conselleria competente en materia de educación, establecerá el formato de estos documentos de evaluación ajustándose, en el caso del libro de calificaciones, al modelo establecido en el anexo III del Real Decreto 1577/2006, de 22 de diciembre.

Libro de calificaciones

1. El libro de calificaciones de las enseñanzas profesionales de música es el documento oficial que refleja los estudios cursados. En él se recogerán las calificaciones obtenidas por el alumno, la información sobre su permanencia en el centro y, en su caso, los traslados de matrícula. Asimismo, constará la solicitud, por parte del alumno, de la expedición del título correspondiente, una vez superadas todas las asignaturas correspondientes a las enseñanzas profesionales de música.
2. El libro de calificaciones se referirá a los estudios cursados dentro de una única especialidad. En el caso de alumnos que cursen más de una especialidad, se cumplimentará un libro de calificaciones por cada especialidad cursada, indicándose en su caso, en la página de «estudios previos de enseñanzas profesionales de otras especialidades», las asignaturas comunes cursadas y la calificación obtenida.
3. La conselleria competente en materia de educación, editará el libro de calificaciones que se ajustará a lo dispuesto en el anexo III, del Real Decreto 1577/2006 de 22 de diciembre, regulando el procedimiento de solicitud, cumplimentación y registro del citado documento.
4. Corresponde a los centros de titularidad de la conselleria competente en materia de educación, la cumplimentación y custodia de los libros de calificaciones. Una vez superados los estudios, el libro será entregado a los alumnos, lo cual se hará constar en la diligencia correspondiente del libro, de la que se guardará copia con el expediente del alumno.
5. Cuando un alumno o alumna se traslade de centro antes de haber concluido sus estudios de enseñanzas profesionales de música, el centro de origen remitirá al de destino, a petición de éste, el libro de calificaciones del alumno, haciendo constar, en la diligencia correspondiente, que las calificaciones concuerdan con las actas que obran en el centro. Cuando el libro de calificaciones corresponda a alumnos de centros privados o de titularidad municipal, esta diligencia será cumplimentada por el Conservatorio al que estén adscritos.

6. El traslado de expediente de alumnos que cursan estudios en centros no pertenecientes al ámbito de gestión de la conselleria competente en materia de educación, queda condicionado a la existencia de plazas vacantes en el centro receptor.
7. El centro receptor abrirá el correspondiente expediente académico del alumno e incorporará en él los datos del libro de calificaciones.

4. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

Para calificar al alumno tendremos en cuenta los siguientes aspectos:

- a) Asistencia a clase. Es un aspecto fundamental en las enseñanzas artísticas, por lo que se permitirá hasta un máximo del 30% de faltas de asistencia sin justificar. El alumno que supere este techo, ante la imposibilidad de aplicar el carácter continuo de la evaluación, deberá superar un examen sobre toda la materia propuesta en la programación. En todo caso será de aplicación el artículo 24 del Decreto 39/2008.
- b) Dedicación y esfuerzo del alumno para la preparación de la clase semanal lectiva. Es fundamental la participación de los padres o tutores legales para valorar este apartado.
- c) Participación activa del alumno en la clase semanal lectiva (iniciativa, interés, aportaciones).
- d) Participación activa del alumno en las audiciones y actividades previstas por la especialidad: Audiciones trimestrales.
- e) Realización de las pruebas y controles previstos en la especialidad: Controles trimestrales.

La cuantificación de la asignación de la nota al alumno se basará en la valoración de los siguientes ítems:

- a) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos en la programación: 60% del total de la calificación.
 - b) Actitud personal y comportamiento: 20% del total de la calificación.
 - c) Participación en audiciones o actividades extraescolares: 20% del total de la calificación.
- Cuando el apartado “C” no se lleve a cabo, la calificación final se obtendrá según los siguientes porcentajes:

A) 80%

B) 20%

En el apartado “A” se calificarán los siguientes aspectos:

- 1- Realización de los contenidos programados

2- Aspectos técnicos

3- Calidad de la interpretación

En el apartado “C” se calificarán los siguientes aspectos:

1. Calidad de la interpretación

2. Control escénico

Los resultados de calificación se expresarán en los siguientes términos:

- Insuficiente: 1,2,3,4

- Suficiente: 5

- Bien: 6

- Notable: 7,8

- Sobresaliente: 9,10

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

PROMOCIÓN DE LA ASIGNATURA

Artículo 17. Promoción

1. Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental o canto, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente si forma parte del mismo. En el resto de los casos los alumnos deberán asistir a las clases de las asignaturas no superadas en el curso anterior.

2. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

3. Los alumnos que al término del 6º curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes.

Artículo 18. Límite de permanencia

1. El límite de permanencia en las enseñanzas profesionales de música será de ocho años. El alumno no podrá permanecer más de dos años en el mismo curso, excepto en 6º curso, hasta completar el límite de permanencia.

2. La conselleria competente en materia de educación podrá autorizar, con carácter

excepcional, que determinados alumnos puedan ampliar un año más el límite de permanencia en supuestos de enfermedad grave u otras circunstancias que merezcan similar consideración y que impidan el normal desarrollo de los estudios.

5. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

ACTIVIDADES ACADÉMICAS

En el apartado de las actividades complementarias el alumnado tiene una oferta del centro que consiste en:

- Asistencia al ciclo de conciertos que se realizan el último jueves lectivo de cada mes, en los que intervienen solistas o conjuntos invitados por el centro.
- Asistencia a los conciertos.
- Asistencia a las conferencias y audiciones.
- También se programarán audiciones interdepartamentales para que los propios alumnos conozcan la técnica interpretativa de otros instrumentos, así como, las capacidades de los compañeros del centro.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

En el departamento de Viento Metal y Percusión tenemos programadas varias actividades extraescolares, como son:

- Intercambios con otras aulas de instrumento de otros centros
- Asistencia a conciertos de solistas internacionales en el Palau de la Música de Valencia.
- Asistencia a óperas en el Palau de les Arts.

AUDICIONES

En cuanto a las audiciones las consideramos un instrumento importantísimo y básico para la formación del alumnado de enseñanzas artísticas de música. Es primordial para los alumnos y los profesores mostrar su trabajo, compartir su riqueza artística e intelectual. Las audiciones son actividades evaluables y de participación obligatoria.

Las audiciones son grabadas en audio y vídeo, para que los alumnos puedan escucharla en clase y puedan hacer autocrítica y valoración de sus actuaciones.

También se ha estipulado en el departamento que cada alumno ha de participar como mínimo en dos audiciones por curso.

PRUEBAS DE ACCESO

ACCESO A OTROS CURSOS DIFERENTES A PRIMERO EN LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE MÚSICA.

1. Podrá accederse a cada curso de las enseñanzas profesionales sin haber cursado los anteriores siempre que, a través de una prueba realizada ante una comisión de evaluación designada por el director del centro, el aspirante demuestre poseer los conocimientos técnico-instrumentales y teórico-prácticos, necesarios para seguir con el aprovechamiento las enseñanzas correspondientes, valorando la edad idónea.
2. Las pruebas, que tendrán la estructura y organización que el proyecto educativo del centro determine, versarán sobre los contenidos de los cursos precedentes a aquel al que el aspirante opta.
3. La prueba de acceso a cada curso de las enseñanzas reguladas en este decreto, se realizarán en una convocatoria anual durante el mes de junio, efectuada por el centro docente. Los centros abrirán con la suficiente antelación un plazo para que los interesados soliciten el curso y la especialidad a la cual quieren acceder.
4. La superación de la prueba de acceso faculta exclusivamente para matricularse en el curso académico para el que haya sido convocada.
5. La prueba de acceso a cursos diferentes de primero se realizará con posterioridad a la de ingreso a primer curso y condicionada a la existencia de plazas vacantes después de acabado el proceso ordinario de adjudicación y matriculación.
6. La documentación con los contenidos y objetivos de las pruebas se encuentran en el centro a disposición de los interesados.

PROGRAMACIÓN DE TROMPA EE

0. INTRODUCCIÓN	2
1. OBJETIVOS	3
1.1 OBJETIVOS GENERALES, CAPACIDADES	3
1.2 CONTENIDOS GENERALES	4
1.3 CONTENIDOS ESPECÍFICOS VIENTO METAL	4
2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS	4
SECUENCIACIÓN DE LOS CONTENIDOS POR CURSO Y MES	4
3. EVALUACIÓN, CRITERIOS, INSTRUMENTOS , PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN	20
CRITERIOS GENERALES DE EVALUACIÓN	20
AUDICIONES	22
EVALUACIÓN Y CALIFICACIÓN	22
CRITERIOS DE CALIFICACIÓN Y PROMOCIÓN	23
CRITERIOS DE PROMOCIÓN	24
5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARAR RECUPERAR LA ASIGNATURA	25

PROGRAMACIÓN DE TROMPA

0. INTRODUCCIÓN

La programación didáctica es el documento que plasma la actividad docente del profesorado siguiendo las directrices de los departamentos. Cada especialidad y asignatura deben elaborar su programación con la finalidad de desarrollar el currículo establecido en la normativa vigente. La comisión de coordinación pedagógica es el órgano que establecerá las directrices generales para la elaboración de las programaciones didácticas de los departamentos, y estos deben organizar y elaborar los aspectos comunes de las programaciones que han de desarrollar sus especialidades y asignaturas.

La programación debe ser un documento abierto y flexible que atienda las distintas necesidades, características, intereses y motivaciones del alumnado, teniendo como objetivo fundamental dar la respuesta educativa más ajustada a la diversidad de los alumnos de las enseñanzas y etapas correspondientes.

La LOMCE aplica un concepto de currículo distinto a través de la modificación de la redacción del Art. 6 de la LOE, e introduce un nuevo artículo 6 bis que en su apartado 1.e) establece que corresponde al Gobierno “ el diseño del currículo básico, en relación a los objetivos, competencias, contenidos, criterios de evaluación, estándares y resultados de aprendizaje evaluables, con el fin de asegurar una formación común y el carácter oficial y la validez en todo el territorio nacional de las titulaciones a que se refiere esta Ley Orgánica “

En la Comunidad Valenciana la normativa que regula los aspectos que debe incluir la programación didáctica es la siguiente:

- Punto 4.2.1.b) de la RESOLUCIÓN de 27 de mayo de 1998 por la que se regula la organización y el funcionamiento de los Conservatorios de Música pertenecientes a la Consellería de Cultura, Educación y Ciencia de la Comunidad Valenciana.
- Instrucción Cuarta 4. c) del ANEXO ÚNICO de la RESOLUCIÓN de 30 de junio de 2016, de la Dirección General de FP y EE de Régimen Especial y de la Dirección General de Centros y Personal Docente, por la que se dictan instrucciones en materia de ordenación académica y de organización de la actividad docente de los conservatorios y centros autorizados de enseñanzas

artísticas profesionales de Música y Danza de la Comunidad Valenciana para el curso 2016-2017.

- Artículo 106 del DECRETO 234/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y funcional de los institutos de educación secundaria.

La normativa sobre currículo en las enseñanzas profesionales de música en la Comunidad Valenciana viene regulada en el DECRETO 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.

1. OBJETIVOS

1.1 OBJETIVOS GENERALES, CAPACIDADES

Objetivos La enseñanza de los instrumentos de viento-metal en el grado elemental tendrá como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

1. Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel.
2. Descubrir la necesidad de la posición corporal que permita respirar con naturalidad y que favorezca la correcta colocación del instrumento y la coordinación entre ambas manos.
3. Hacer posible que el alumno adquiriera los principios básicos de la emisión, afinación y articulación, mediante el control, la respiración y la formación de la embocadura.
4. Desarrollar los reflejos y mecanismos necesarios para llegar a adquirir de forma automática, la calidad del sonido y la afinación de las notas.
5. Descubrir las características y posibilidades sonoras del instrumento para utilizarlas, dentro de las exigencias del nivel, tanto en la interpretación individual como de conjunto.
6. Interpretar obras de acuerdo con los contenidos y objetivos propios de cada nivel, de modo que el alumno forme su repertorio.
7. Demostrar una sensibilidad auditiva que permita el control permanente de la afinación y el perfeccionamiento continuo de la calidad sonora.

1.2 CONTENIDOS GENERALES

Contenidos comunes Desarrollo de la sensibilidad auditiva. Práctica de lectura a vista. Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical. Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio. Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus distintos niveles. Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras del repertorio propio de cada instrumento que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno. Práctica de la improvisación. Práctica instrumental en grupo. Desarrollo de automatismos. Práctica de la relajación. Iniciación a la grafía contemporánea.

1.3 CONTENIDOS ESPECÍFICOS VIENTO METAL

Fortalecimiento de los músculos faciales. Estudio de la emisión del sonido. Principios básicos de la digitación. Práctica de las distintas articulaciones. Trabajo de la dinámica. Desarrollo de la flexibilidad de los labios, con la práctica de intervalos ligados y con posiciones fijas. Estudio de la boquilla. Utilización de instrumentos afines, que por su tamaño faciliten el posterior aprendizaje de la tuba o el trombón (bombardino o trombón de pistones) o de la trompeta (cornetín o cometa de pistones).

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

SECUENCIACIÓN DE LOS CONTENIDOS POR CURSO Y MES

PRIMER CURSO.

1. Conocimiento de la respiración.
2. Conocimiento de las partes del instrumento.
3. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.
4. Conocer las posiciones y las notas asociadas a cada una de ellas.
5. Control de las escalas de Do Mayor y Si b Mayor.
6. Conocimiento de la clave de Fa en cuarta línea.
7. Búsqueda de un buen sonido.

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

SEGUNDO MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

6. Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

TERCER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

SEGUNDO MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

TERCER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

SEGUNDO MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

Trabajo de la coordinación entre articulaciones y las posiciones de forma muy sencilla.

TERCER MES:

Trabajo de la concentración.

Trabajo de la respiración.

Trabajo de la relajación.

Trabajo con la boquilla y espirómetro.

Trabajo del sonido.

SEGUNDO CURSO.

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado y ligado.

2. Control de escalas hasta dos alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: p, mf y f.

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.

6. Búsqueda de un buen sonido.

7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado.

2. Control de escalas sin alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: mf

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.

6. Búsqueda de un buen sonido.

7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado.

2. Control de escalas sin alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: mf

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.

6. Búsqueda de un buen sonido.

7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

TERCER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado.

2. Control de escalas sin alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: mf
4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.
5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.
6. Búsqueda de un buen sonido.
7. Control de la respiración.
8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Ligado.
2. Control de escalas hasta una alteración.
3. Iniciación a la dinámica: mf y f.
4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.
5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.
6. Búsqueda de un buen sonido.
7. Control de la respiración.
8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Ligado.
2. Control de escalas hasta una alteración.
3. Iniciación a la dinámica: mf y f.
4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.
5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.
6. Búsqueda de un buen sonido.
7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

TERCER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Ligado.

2. Control de escalas hasta dos alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: mf y f.

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.

6. Búsqueda de un buen sonido.

7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

TERCER TRIMESTRE: PRIMER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado y ligado.

2. Control de escalas hasta dos alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: p, mf y f.

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.

6. Búsqueda de un buen sonido.

7. Control de la respiración.

8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado y ligado.

2. Control de escalas hasta dos alteraciones.

3. Iniciación a la dinámica: p, mf y f.

4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.

5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.
6. Búsqueda de un buen sonido.
7. Control de la respiración.
8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

TERCER MES:

1. Control de las articulaciones en el instrumento: Picado y ligado.
2. Control de escalas hasta dos alteraciones.
3. Iniciación a la dinámica: p, mf y f.
4. Conocimiento del metrónomo y su funcionamiento.
5. Control de la flexibilidad de forma sencilla.
6. Búsqueda de un buen sonido.
7. Control de la respiración.
8. Control de una posición correcta del cuerpo con el instrumento.

TERCER CURSO.

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento y Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta dos alteraciones.

2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma muy sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta dos alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma muy sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta dos alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma muy sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta tres alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta tres alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta tres alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista de forma sencilla.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento y Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento y Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento: Acento y Staccato.
3. Iniciación a la correcta afinación.
4. Búsqueda de un buen sonido.
5. Práctica de la lectura a primera vista.
6. Control de la respiración.
7. Control de la posición del cuerpo y del instrumento.

CUARTO CURSO.

1. Control de escalas hasta cinco alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta tres alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento. Ligado
3. Práctica de las notas de adorno: Apoyaturas.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta tres alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento. Ligado
3. Práctica de las notas de adorno: Apoyaturas.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento. Ligado
3. Práctica de las notas de adorno: Apoyaturas.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.

2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta cuatro alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta cinco alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

TERCER TRIMESTRE: PRIMER MES:

1. Control de escalas hasta cinco alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

SEGUNDO MES:

1. Control de escalas hasta cinco alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

TERCER MES:

1. Control de escalas hasta cinco alteraciones.
2. Control de las articulaciones en el instrumento.
3. Práctica de las notas de adorno: Mordentes.
4. Práctica de la lectura a primera vista.

1º E. ELEMENTALES

Le Cor. Vol 1	D. Bourgue
50 Primeros ejercicios para trompa	B.Tuckwell
The Dale Clevenger French Horn Methods. Vo. 1	D. Clevenger
Song Book	S. Feldstein
16 Duos	D. Bourgue
French Horn Student	J. Ployhar

2º E. ELEMENTALES

Le Cor. Vol 2	D. Bourgue
50 Primeros ejercicios para trompa	B.Tuckwell
The Dale Clevenger French Horn Methods. Vo. 1	D. Clevenger
French Horn Student	J. Ployhar
Learn as you plat Franch Horn Lec. 1 a 8	P. Wastall
Primeras escalas	D. Bourgue
Tunes for French horn Technic Vol. 1	J. Ployhar
Les bien embouches	P.M. Dubois
La grande ecole	P. Proust
10 Danzas del s. XVI	Anom. Arr. D. Bourgue
Petite Suite sur 5 o 6 notes	J.C. Jollet
La grande ecole	P. Proust

3º E. ELEMENTALES

Le Cor. Vol 2	D. Bourgue
50 Primeros ejercicios para trompa	B.Tuckwell

The Dale Clevenger French Horn Methods. Vo. 2	D. Clevenger
Learn as you play French Horn Lec. 8 al final	P. Wastall
Primeras escalas	D. Bourgue
Practical Studies Vol. 1	R. Getchell
Duos para trompa. Vol.1	M.P. Pottag
Select Duets. Vol. 1	H. Voxman
Bumper Brass. 101 Duets	A. Hurrell
Tunes for French horn Technic Vol. 2	J. Ployhar
Dos suites de dansas barrocas	Arr. R. Stelten
Piezas clásicas	Arr. D. Bourgue
Petite suite de danses anciennes	T. Susato
The young horn player. Vol 1	Ed. Lewton
Kosmanaut Igor	P. Verhaegen

4º E. ELEMENTALES

Método completo para trompa (Pag.32-86)	L. Thevet
50 Primeros ejercicios para trompa	B.Tuckwell
Primeras escalas	D. Bourgue
Practical Studies Vol. 2 Lec. 70 -100	R. Getchell
Tunes for French horn Technic Vol. 2	J. Ployhar
Nuevos estudios. Vol. 1	M. Aphonse
Progressions. Vol. 1	G. Barboteau

Duos	H. Kling
Romanza	C. Saint-Saens
En Irlanda	E. Bozza
Romance	A. Scriabine
Fantasia Breve	J. Pernoo
Souvenir d'Espagne	A. Mindlin
Concierto Nº 1	W.A. Mozart
Cowboy Jim	P. Verhaegen

3. EVALUACIÓN, CRITERIOS, INSTRUMENTOS , PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

CRITERIOS GENERALES DE EVALUACIÓN

Tienen como finalidad establecer el tipo y grado de aprendizaje que se espera que los alumnos hayan alcanzado con respecto a las capacidades indicadas en los objetivos y el grado de adquisición de las competencias establecidas. Deben servir de referencia para valorar lo que el alumno “sabe” y “sabe hacer” en cada área o materia. Forman parte del currículo y son el garante de una evaluación sistemática y objetiva. En la presente programación están secuenciados en el apartado siguiente.

Criterios Técnicos:

1. Comprobar que el alumno ha sido capaz de desarrollar y automatizar una correcta posición del cuerpo
2. Verificar si el alumno ha conseguido un sonido aceptable para este nivel.
3. Comprobar la estabilidad y la afinación de las notas.

4. Asegurarse que la embocadura del alumno está formada y permite seguir progresando en el estudio del instrumento hasta el fin de la carrera; si no fuera así se realizarán cambios, si son posibles, para mejorar.
5. Cerciorarse de que el sonido puede ser emitido en todas las dinámicas y que a su vez sea redondo, sólido y estable.
6. Constatar que el alumno ha desarrollado una capacidad pulmonar aceptable a su edad y a su desarrollo físico, siendo capaz de inhalar y exhalar aire con total fluidez y relajación.
7. Interpretar ejercicios técnicos y melódicos de este nivel, así como escalas y arpeggios en todos los tonos; también deberá tocar obras donde se reúna la mayoría de dificultades previstas para el grado elemental; articulaciones, matices, sonido, tesitura, etc.

Criterios Interpretativos:

1. Examinar si el alumno ejecuta con seguridad y musicalidad propias del nivel elemental o en su caso de cada curso, los estudios y obras del programa.
2. Evaluar el entendimiento del alumno de los aspectos subjetivos de la música, acorde a su nivel, por escaparse estos de la escritura musical impresa en la partitura.
3. Comprobar la capacidad de memorización de una parte del programa por lo menos en sus elementos esenciales.
4. Examinar el grado de soltura en los ejercicios a primera vista.

Criterios Actitudinales:

1. Constatar que el alumno tiene una actitud positiva y ganas de tocar.
2. Conseguir que el alumno esté concentrado en el trabajo por medio de la atención y la motivación.
3. Conseguir que el alumno sepa transmitir lo que desee en cada pasaje o por lo menos intentarlo en este grado.
4. El alumno debe mantener una manera de estar correcta para con el profesor y los compañeros. Esto contribuirá a un mejor desarrollo del trabajo y por lo tanto los resultados serán más satisfactorios para todos.

AUDICIONES

En cuanto a las audiciones las consideramos un instrumento importantísimo y básico para la formación del alumnado de enseñanzas artísticas de música. Es primordial para los alumnos y los profesores mostrar su trabajo, compartir su riqueza artística e intelectual. Las audiciones son actividades evaluables y de participación obligatoria.

Las audiciones podrán ser grabadas en audio y vídeo, para que los alumnos puedan escucharla en clase y puedan hacer autocrítica y valoración de sus actuaciones.

También se ha estipulado en la asignatura de Trompa que cada alumno ha de participar como mínimo en dos audiciones por curso.

EVALUACIÓN Y CALIFICACIÓN

1. Los profesores evaluarán el aprendizaje de los alumnos, los procesos de enseñanza y su propia práctica docente.
2. La evaluación del aprendizaje de los alumnos será continua e integradora, aunque diferenciada según las distintas asignaturas del currículo.
3. La evaluación de las enseñanzas profesionales de música se llevará a cabo teniendo en cuenta los objetivos educativos y los criterios de evaluación establecidos en el currículo que se aprueba en este decreto (158/2007) y en coherencia con el proyecto educativo elaborado por el centro docente.
4. La evaluación será realizada por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor, actuando dichos profesores de manera integrada a lo largo del proceso de evaluación y en la adopción de las decisiones resultantes de dicho proceso.
5. La evaluación y calificación final del alumnado se realizará en el mes de junio. No obstante, el alumnado podrá recuperar las asignaturas pendientes mediante la realización de pruebas extraordinarias en el mes de septiembre.
6. Los resultados de la evaluación final de las distintas asignaturas que componen el currículo se expresarán mediante la escala numérica de 1 a 10 sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las inferiores a cinco.
7. Los resultados de la evaluación, y en su caso las calificaciones, se expresarán en los siguientes términos:

Insuficiente: 1, 2, 3 ó 4

Suficiente: 5

Bien: 6

Notable: 7 u 8

Sobresaliente: 9 ó 10.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN Y PROMOCIÓN

Para calificar al alumno tendremos en cuenta los siguientes aspectos:

- a) Asistencia a clase. Es un aspecto fundamental en las enseñanzas artísticas, por lo que se permitirá hasta un máximo del 30º/o de faltas de asistencia sin justificar. El alumno que supere este techo, ante la imposibilidad de aplicar el carácter continuo de la evaluación, deberá superar un examen sobre toda la materia propuesta en la programación. En todo caso será de aplicación el artículo 24 del Decreto 39/2008.
- b) Dedicación y esfuerzo del alumno para la preparación de la clase semanal lectiva. Es fundamental la participación de los padres o tutores legales para valorar este apartado.
- c) Participación activa del alumno en la clase semanal lectiva (iniciativa, interés, aportaciones).
- d) Participación activa del alumno en las audiciones y actividades previstas por la especialidad: Audiciones trimestrales.
- e) Realización de las pruebas y controles previstos en la especialidad: Controles trimestrales.

La cuantificación de la asignación de la nota al alumno se basará en la valoración de los siguientes ítems:

- a) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos en la programación: 40% del total de la calificación.
- b) Dedicación al estudio semanal de la especialidad: 20% del total de la calificación.
- c) Participación en audiciones: 20% del total de la calificación.
- d) Actitud personal y aspectos de creatividad: 20% del total de la calificación.

Los resultados de calificación se expresarán en los siguientes términos:

- Insuficiente: 1,2,3,4
- Suficiente: 5
- Bien: 6
- Notable: 7,8
- Sobresaliente: 9,10

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. La calificación

negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

1. Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental o canto, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente si forma parte del mismo. En el resto de los casos los alumnos deberán asistir a las clases de las asignaturas no superadas en el curso anterior.

2. La calificación negativa en dos o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

La calificación se expresará en términos numéricos utilizando la escala de 1 al 10 sin decimales. Se considerará que el alumno promociona de curso con una calificación comprendida entre 5 y 10 y no promocionará con una calificación comprendida entre 1 y 4.

Respecto a las diferentes evaluaciones que se darán durante el curso, concretamente una por trimestre. Cabe indicar que la 1a y 2a evaluación tendrá únicamente un valor informativo sobre el desarrollo del proceso de enseñanza- aprendizaje del alumno. Sin embargo, la 3a Evaluación tendrá carácter de sesión de evaluación Final. Es la que calificará la nota final del curso y la que dictaminará la promoción o no al siguiente curso.

Mínimos exigibles:

El alumno debe demostrar un aprendizaje y evolución adecuada en el dominio del instrumento, atendiendo a su etapa evolutiva.

Los ejercicios son progresivos, lo cual significa, que si un alumno no realiza correctamente un ejercicio no pasa al siguiente. Por lo tanto, si un alumno no realiza el 80% de los ejercicios o estudios programados para el curso, no podrá alcanzar el nivel correspondiente.

Demostrar haber superado los objetivos marcados en la programación didáctica. Cumplimiento de los contenidos del curso en su totalidad.

Se valorará el progreso del alumno en relación con el punto de partida, teniendo en cuenta su evolución durante el curso, procurando no establecer comparaciones, que puedan afectar negativamente, con respecto a los logros conseguidos por sus compañeros. La personalización del aprendizaje es una máxima en las nuevas corrientes pedagógicas.

Cualquier decisión relativa a la permanencia de un alumno durante más tiempo en el curso, deberá ir acompañada de la planificación de las adaptaciones y medidas de refuerzo educativo

Repertori mínim exigible per cursos:

CURS	Ensenyances	
1r	Elemental	D. Bougue: Le Cor Vol. 1 S. Feldstein: Song Book
2n	Elemental	D. Bougue: Le Cor Vol. 2 D. Clevenger: French Horn Methods. Vo. 1 P. Proust: La grande ecole
3r	Elemental	D. Clevenger: French Horn Methods. Vo. 2 R. Getchell: Practical Sudies Vol. 1 T. Susato: Petite suite de danses anciennes
4t	Elemental	R. Getchell: Practical Sudies Vol. 2 M. Aphonse: Nuevos estudios. Vol. 1 15-30 A. Scriabine: Romance E. Bozza: En Irlande

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARAR RECUPERAR LA ASIGNATURA

Procedimiento de recuperación durante el curso:

Al realizarse una evaluación continua, el procedimiento de recuperación es continuo y se demuestra el nivel alcanzado en la evaluación continua.

Procedimiento de recuperación para alumnos con asignaturas pendientes

En el supuesto de tener la práctica instrumental como asignatura pendiente, la recuperación deberá recuperarse en el curso siguiente.

Al tratarse de evaluación continua, el alumno recuperará la asignatura pendiente en el momento en que el profesor considere que ha alcanzado los objetivos mínimos del curso anterior. En este caso será el profesor/a de la asignatura quien lo evalúe y la recupere, colocando la nota en el boletín informativo que se reparte trimestralmente.

Este aprobado se habrá de informar, en la evaluación, al jefe de estudios y a todo el profesorado implicado.

PROGRAMACIÓN DE TROMPA

Con formato: Izquierda

0. INTRODUCCIÓN

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

3. EVALUACIÓN, CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

0. INTRODUCCIÓN

La programación didáctica es el documento que plasma la actividad docente del profesorado siguiendo las directrices de los departamentos. Cada especialidad y asignatura deben elaborar su programación con la finalidad de desarrollar el currículo establecido en la normativa vigente. La comisión de coordinación pedagógica es el órgano que establecerá las directrices generales para la elaboración de las programaciones didácticas de los departamentos, y estos deben organizar y elaborar los aspectos comunes de las programaciones que han de desarrollar sus especialidades y asignaturas.

La programación debe ser un documento abierto y flexible que atienda las distintas necesidades, características, intereses y motivaciones del alumnado, teniendo como objetivo fundamental dar la respuesta educativa más ajustada a la diversidad de los alumnos de las enseñanzas y etapas correspondientes.

La LOMCE aplica un concepto de currículo distinto a través de la modificación de la redacción del Art. 6 de la LOE, e introduce un nuevo artículo 6 bis que en su apartado 1.e) establece que corresponde al Gobierno “ el diseño del currículo básico, en relación a los objetivos, competencias, contenidos, criterios de evaluación, estándares y resultados de aprendizaje evaluables, con el fin de asegurar una formación común y el carácter oficial y la validez en todo el territorio nacional de las titulaciones a que se refiere esta Ley Orgánica “ En la Comunidad Valenciana la normativa que regula los aspectos que debe incluir la programación didáctica es la siguiente:

- Punto 4.2.1.b) de la RESOLUCIÓN de 27 de mayo de 1998 por la que se regula la organización y el funcionamiento de los Conservatorios de Música pertenecientes a la Consellería de Cultura, Educación y Ciencia de la Comunidad Valenciana.
- Instrucción Cuarta 4. c) del ANEXO ÚNICO de la RESOLUCIÓN de 30 de junio de 2016, de la Dirección General de FP y EE de Régimen Especial y de la Dirección General de Centros y Personal Docente, por la que se dictan instrucciones en materia de ordenación académica y de organización de la actividad docente de los conservatorios y centros autorizados de enseñanzas artísticas profesionales de Música y Danza de la Comunidad Valenciana para el curso 2016-2017.

- Artículo 106 del DECRETO 234/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y funcional de los institutos de educación secundaria.

La normativa sobre currículo en las enseñanzas profesionales de música en la Comunidad Valenciana viene regulada en el DECRETO 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.

1.OBJETIVOS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

1.1 OBJETIVOS GENERALES, CAPACIDADES.

Objetivos Las enseñanzas de los instrumentos de viento-metal (trompa, trompeta, trombón, tuba) de las enseñanzas profesionales de música tendrán como objetivo contribuir a desarrollar en el alumnado las siguientes capacidades:

- a) Dominar en su conjunto la técnica y las posibilidades sonoras y expresivas del instrumento.
- b) Utilizar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- c) Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos, de dificultad adecuada a este nivel.
- d) Practicar la música de conjunto, en formaciones camerísticas de diversa configuración y desempeñando papeles de solista con orquesta en obras de dificultad media, desarrollando así el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.
- e) Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria
- f) Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento
- g) Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la historia de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.

1.2 CONTENIDOS GENERALES.

- a) Desarrollo de la velocidad en toda la extensión del instrumento.
- b) Estudio del registro agudo.
- c) Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- d) Estudio de la literatura solista del instrumento adecuada a este nivel.
- e) Profundización en todo lo referente a la articulación: estudio del doble y triple picado.
- f) Trabajo de todos los elementos que intervienen en el fraseo musical: línea, color y expresión adecuándolos a los diferentes estilos, con especial atención a su estudio en los tempos lentos.
- g) Perfeccionamiento de la igualdad sonora y tímbrica en los diferentes registros.
- h) Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
- i) Estudio de los instrumentos afines (fliscorno, bombardino y trombón alto y bajo).
- j) Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- k) Práctica de la lectura a vista. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- l) Práctica de conjunto

1.3 CONTENIDOS ESPECÍFICOS VIENTO METAL

- a) Desarrollo de la velocidad en toda la extensión del instrumento.
- b) Estudio del registro grave y agudo.
- c) Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- d) Estudio de la literatura solista del instrumento adecuada a este nivel.

- e) Profundización en todo lo referente a la articulación: estudio del doble y triple picado.
- f) Trabajo de todos los elementos que intervienen en el fraseo musical: línea, color y expresión adecuándolos a los diferentes estilos, con especial atención a su estudio en los tempos lentos.
- g) Perfeccionamiento de la igualdad sonora y tímbrica en los diferentes registros.
- h) Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
- i) Estudio de los instrumentos afines (fliscorno, bombardino, trombón y trombón bajo).
- j) Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- k) Práctica de la lectura a vista. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- l) Práctica de conjunto

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

PRIMER CURSO.

CONTENIDOS:

Conceptuales:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
- 18. La interpretación en público**

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo (flexibilidad, escalas, notas pedales)
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar de memoria obras adecuadas al nivel.
5. Ampliar nuestro tiempo de estudio adecuándolo al curso.
6. Trabajar diferentes ejercicios técnicos que engloben la técnica adecuada a este nivel.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación musical.
4. Valorar la práctica de la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.
5. Valorar la ampliación de nuestro hábito de estudio como recurso para poder hacer frente a las exigencias del grado medio.
6. Valorar el estudio de la técnica como un progreso en nuestras posibilidades interpretativas.

PRIMER CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.

5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica del instrumento. Escalas, arpeggios, flexibilidad.
2. Iniciación a los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva. La afinación.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.

3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
- 10.** Audición de obras de diferentes estilos.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
- 10.** Audición de obras de diferentes estilos.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.

5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.

TERCER TRIMESTRE

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.

15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
18. La interpretación en público

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.

17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.

18. La interpretación en público

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Conocimiento de instrumentos afines.
9. Estudio de escalas hasta cuatro alteraciones.
10. Audición de obras de diferentes estilos.
11. El instrumento como herramientas de expresión musical.
12. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
13. La posición corporal. La respiración diafragmática.
14. Estudio de las diferentes articulaciones.
15. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
16. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
17. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
18. La interpretación en público

SEGUNDO CURSO.

Conceptuales:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave (flexibilidad, escalas, notas pedales)
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.

4. Interpretar obras adecuadas al nivel de memoria.
5. Ampliar nuestro tiempo de estudio referente a las enseñanzas elementales.
6. Trabajar diferentes ejercicios técnicos que engloben la técnica adecuada a este nivel.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación musical.
4. Valorar la práctica de la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.
5. Valorar la ampliación de nuestro hábito de estudio como recurso para poder hacer frente a las exigencias del grado medio.
6. Valorar el estudio de la técnica como un progreso en nuestras posibilidades interpretativas.

SEGUNDO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.

6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.

8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público

SEGUNDO MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.
3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público

TERCER MES:

1. Estudio de la técnica en su conjunto.
2. Perfeccionamiento de los diferentes tipos de emisión del sonido.

3. Estudio de la velocidad.
4. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
5. Inicio del estudio de la ornamentación.
6. Profundizar en el estudio de la agónica, dinámica y la lectura a primera vista.
7. Entrenamiento progresivo de la memoria.
8. Estudio de las notas pedales.
9. Trabajo de la igualdad sonora en los distintos registros.
10. Estudio de escalas hasta cinco alteraciones.
11. Audición de obras de diferentes estilos.
12. El instrumento como herramientas de expresión musical.
13. La embocadura. Notas largas y tenidas. El estudio de los intervalos.
14. La posición corporal. La respiración diafragmática.
15. Estudio de las diferentes articulaciones.
16. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal.
17. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
18. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
19. La interpretación en público.

TERCER CURSO.

Conceptos:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.

4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.
2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave.
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar de memoria obras adecuadas al nivel.
5. Trabajo de las diferentes articulaciones.
6. trabajar ejercicios con diferentes ornamentos.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.

3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación.

4. Valorar la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.

5. Valorar la práctica del estudio del doble y triple picado que ampliará nuestras posibilidades interpretativas.

6. Valorar la práctica de los nuevos ejercicios que nos permitirán acceder a música de diferentes estilos y épocas.

TERCER CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.

5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

TERCER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.

4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

CUARTO CURSO.

Conceptos:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

Procedimientos:

1. Práctica de ejercicios en diferentes tiempos.

2. Práctica de ejercicios que trabajen el registro agudo y grave.
3. Práctica de ejercicios en diferentes registros y dinámicas.
4. Interpretar de memoria obras adecuadas al nivel.
5. Trabajo de las diferentes articulaciones.
6. trabajar ejercicios con diferentes ornamentos.

Actitudes:

1. Valorar la práctica de la velocidad en el instrumento como ampliación a nuestras posibilidades interpretativas.
2. Valorar la práctica del registro agudo y grave como elemento fundamental a la hora de interpretar.
3. Valorar la práctica de la flexibilidad como elemento indispensable para la interpretación.
4. Valorar la interpretación de memoria como vía para la seguridad personal y dominio de la situación.
5. Valorar la práctica del estudio del doble y triple picado que ampliará nuestras posibilidades interpretativas.
6. Valorar la práctica de los nuevos ejercicios que nos permitirán acceder a música de diferentes estilos y épocas.

CUARTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.

4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

TERCER MES:

1. El instrumento como herramientas de expresión musical.
2. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
3. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
4. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
5. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.

6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpegios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

SEGUNDO MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpegios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.

9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

TERCER MES:

1. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
2. El instrumento como herramientas de expresión musical.
3. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
4. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
5. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
6. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tendidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
7. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
8. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
9. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música.
10. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
11. La interpretación en público.

QUINTO CURSO.

Conceptuales:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.

2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

Procedimientos:

1. Trabajar todo tipo de ejercicios que engloben la técnica general del trombón.
2. Interpretar obras y conciertos de memoria.

3. Interpretar obras y conciertos de diferentes estilos y épocas.
4. Interpretar obras y conciertos que contengan el picado doble y el picado triple.
5. Interpretar obras donde aparezcan todo tipo de ornamentos.
6. Practicar la relajación mental y física durante la interpretación.
7. Practicar la lectura a primera vista con contenidos adecuados al nivel del alumno.

Actitudes:

1. Valorar todo lo trabajado en las enseñanzas elementales y profesionales como elemento de superación personal y concienciarnos de que tanto el dominio técnico como el interpretativo adquiridos hasta ahora nos permitirán afrontar con una gran madurez el grado superior de música.

Metodología específica para quinto curso:

Al tratarse del final de las enseñanzas profesionales, la funcionalidad del curso estará dirigida tanto a la evolución cognoscitiva como a la psicología del alumno en relación a este marco, ofreciendo el profesor una idea de globalidad integrada e integradora a partir de todos los aspectos tratados y tratando de orientar al alumno a la hora de elegir el camino a seguir en el grado superior.

QUINTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.

7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.

2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.

7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.

12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.

15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grañas y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEXTO CURSO.

Conceptuales:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

Procedimientos:

1. Trabajar todo tipo de ejercicios que engloben la técnica general del trombón.
2. Interpretar obras y conciertos de memoria.
3. Interpretar obras y conciertos de diferentes estilos y épocas.
4. Interpretar obras y conciertos que contengan el picado doble y el picado triple.
5. Interpretar obras donde aparezcan todo tipo de ornamentos.
6. Practicar la relajación mental y física durante la interpretación.
7. Practicar la lectura a primera vista con contenidos adecuados al nivel del alumno.

Actitudes:

1. Valorar todo lo trabajado en las enseñanzas elementales y profesionales como elemento de superación personal y concienciarnos de que tanto el dominio técnico como el interpretativo adquiridos hasta ahora nos permitirán afrontar con una gran madurez el grado superior de música.

Metodología específica para sexto curso:

Al tratarse del final de las enseñanzas profesionales, la funcionalidad del curso estará dirigida tanto a la evolución cognoscitiva como a la psicología del alumno en relación a este marco, ofreciendo el profesor una idea de globalidad integrada e integradora a partir de todos los aspectos tratados y tratando de orientar al alumno a la hora de elegir el camino a seguir en el grado superior.

SEXTO CURSO:

PRIMER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.

5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...

SEGUNDO TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.

7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.

9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.

12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.

TERCER TRIMESTRE:

PRIMER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.

15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

SEGUNDO MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignatura teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

TERCER MES:

1. Análisis de las obras interpretadas durante el curso.
2. Introducción a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
3. Audición de obras de diferentes estilos y asistencia a conciertos, audiciones y actos relacionados con el instrumento y la música en general.
4. El instrumento como herramienta de expresión musical.
5. La autonomía para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
6. Hábitos y técnicas de estudio. Concentración personal. Optimización del rendimiento individual.
7. Posición del cuerpo, relación armónica cuerpo-instrumento. La respiración diafragmática. Presión homogénea de la columna del aire. La inspiración. La expiración. Colocación de la garganta. Dosificación del aire.
8. Embocadura estable. Posición y actuación de los labios. Notas largas y tenidas. Modificaciones de la cavidad bucal y mecanismos de autocorrección.
9. Agilidad mecánica. Escalas y arpeggios, escala cromática. La correcta emisión del sonido: claridad, precisión,...
10. Práctica de los contenidos de las asignaturas teóricas.
11. Audición y crítica razonada de diferentes versiones de una misma obra.
12. Estudio de los diferentes estilos musicales mediante la práctica de obras de distintas épocas. El fraseo. Diferentes periodos de la historia de la música. Recursos y notación contemporánea.
13. Estudio del repertorio (estudios y obras) programado para el curso.
14. La interpretación en público.
15. La historia del instrumento y su utilización a lo largo de los últimos siglos.

3. ORIENTACIONES METODOLÓGICAS.

Metodología didáctica.

Los principios generales de la enseñanza y el aprendizaje los podemos sintetizar en los siguientes:

- a) Partir de los conocimientos previos. Construir y desarrollar los nuevos aprendizajes partiendo de los ya adquiridos.
- b) Atender a la diversidad del alumnado, desde la búsqueda de materiales variados, intervención desde distintos tipos de actividades y planteamientos de las sesiones lectivas, participar de los diferentes intereses y motivaciones de cada alumno, etc.
- c) Construcción de aprendizajes significativos: enfoque de la tarea de aprendizaje desde la disposición del alumnado a aprender y del uso de materiales acordes a la estructura mental de conocimiento del alumno.
- d) Estrategias participativas y motivadoras en las actividades del alumno y del profesor.
- e) Fomento y desarrollo de la creatividad del alumno.
- f) Adaptación al ritmo de trabajo del alumno.
- g) Mecanismos de refuerzo en el momento de la detección de dificultades.

MATERIAL DIDÁCTICO POR CURSOS

1º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	Warm up ave mon premier for double	J. Ph. Bourbin
	Techni-cor Vol.1 y 2	D. Bourgue
Escalas	Hasta 4 alteraciones	Memoria
		L. Thevet
		Escalas Falomir
Intervalos	Hasta las 7ª	
Pedales	Do-Fa	
Estudios	Nuevos estudios. Vol.1 30-70	M. Alphonse
	Método completo para trompa Vol. 1 (Pag 60-143)	L. Thevet
	Practical Studies Vol. 2 Lec. 93 -111	R. Getchell
	Progressions. Vol. 1	G. Barboteau
	Concone	Estudios líricos 1 -15
	Estudios primarios para trompa	V. Zarzo
Obras	6 piezas melódicas	Ch. Gounod
	Romance	R. Gliere
	Nocturno	R. Gliere
	Sonata nº 1	Cherubini
	Solos para el trompista	Ed. Jones
	Tunes for French horn Technic Vol. 3	J. Ployhar
Duos	Duos	G. Barboteau

2º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	Progressive Studies	F.W. Teuber
	Techni-cor Vol.1 y 2	D. Bourgue
Escalas	Hasta 5 alteraciones	Memoria
		L. Thevet
		Ab Koster
Intervalos	Hasta las 8ª	
Pedales	Do-La	
Estudios	Estudios Vol.1 1-20	Kopprasch
	Nuevos estudios.Vol. 2 1-22	M. Alphonse
	Método completo para Trompa Vol. 1 y 2 (Pag 87-199)	L. Thevet
	School for horn	F. Huth
	Studies for French horn	B. Krol
	Estudios líricos 10 -25	Concone
Obras	Tunes for French horn Technic Vol. 3	J. Ployhar
	Vals Triste	R. Gliere
	Concierto nº 1	W.A. Mozart
	Intermezzo	R. Gliere
	Vocalise n 14	S. Rachmaninov
	Reverie	A. Glazunov
	Chant Lontain	E. Bozza
Duos	Select Duos. Vol I	
	Progressions. Vol II	
	L. Thevet	100 ejercicios ritmicos

Con formato: Izquierda

3º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	Posiciones Fijas	B. Tuckell
	Techni-cor Vol.1, 2 y 3	D. Bourgue

	Horn Technik 1	Hötzel
Escalas	Hasta 6 alteraciones	Memoria
		L. Thevet
		Ed. Leloir
Intervalos	Hasta las 8ª	
Pedales	Do-La	
Estudios	Estudios Vol.1 20-45	Kopprasch
	Nuevos estudios.Vol.2 20-40	M. Alphonse
	Método completo para Trompa Vol. 1 y 2 (Pag 152-229)	L. Thevet
	Progressions Vol. 3	G. Barboteau
	Estudios Líricos 1-20	Concone
	20 estudios para trompa baja	V. Zarzo
Obras	Nocturno	F. Strauss
	Hunter's Moon	G. Vinter
	Circus Suite	M. Horvit
	Nocturne	R. Gliere
	Cante-Cor	H. Busser
	Canto Serioso	C. Nielsen
	Rondo	W. A. Mozart
	Chant Lontain	E. Bozza
	Romance n 1	S. Rachmaninov
	5 de little Suite peces	A. Borodin
Duos	L. Thevet	100 ejercicios ritmicos
	Progressions. Vol II	

4º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	Technical studies for french horn	William r. Brophy

	Techni-cor Vol.1, 2 y 3	D. Bourgue
	Horn Technik 2	Hötzel
	Método para trompeta	H. Clarke
Escalas	Hasta 7 alteraciones	Memoria
		L. Thevet
		Pares Scales
Intervalos	Hasta las 8ª	
Pedales	Do-La	
Estudios	Estudios Vol. 2 45-60	Kopprasch
	Nuevos estudios.Vol. 3	M. Alphonse
	Método Completo para Trompa Vol. 1 y 2	L. Thevet
	Estudios melódicos 1-15	M. Bordogni
Obras	Rondo	W. A. Mozart
	Cante- Cor	H. Busser
	Romance Op. 67	C. Saint-Saens
	Introducción, Andante y Allegro	G. Rossini
	Nocturno	F. Strauss
	Sonata	G.F. Telemann
	Laudatio	B. Krol
Duos	L. Thevet	100 ejercicios ritmicos
	Progressions. Vol II	

5º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	WarmUP & Daily Exercices	B. Silva
	Techni-cor Vol.1, 2, 3 y 4	D. Bourgue
	Calentamiento	Ph. Farkas
	Método para trompeta	H. Clarke
Escalas	Hasta 7 alteraciones	Memoria

		L. Thevet
	Horn Basics and Daily Warm-Ups	E. Christoph
Intervalos	Hasta las 9ª	
Pedales	Do-Si	
Estudios	Estudios Vol. 1	Mueller
	Nuevos estudios.Vol. 4	M. Alphonse
	Estudios 1- 20	H. Kling
	Estudios Melódicos 16-30	M. Bordogni
	24 Studies Op. 37	J.F. Gallay
Obras	Concertino	E. Larsson
	Pieza en Re	H. Busser
	Sonata	F. Danzi
	Concierto	F. Strauss
	Tema y Variaciones	F. Strauss
	La Chasse de Sant. Hubert	H. Busser
	Concierto nº 3	W.A. Mozart
	Laudatio	B. Krol
	Elegía	F. Poulenc
	Concierto	S. Mercadante
	Larghetto	E. Chabrier
Duos	Duos	Kling
Repertorio Orquestal	Probespiel	

6º E. PROFESIONALES

Posiciones fijas	Techni-cor Vol.1, 2, 3 y 4	D. Bourgue
	Método para trompeta	H. Clarke
	Horn Fundamentals	B. Schneider

	Ejercicios técnicos	Iervolino
Escalas	Hasta 7 alteraciones	Memoria
		L. Thevet
		Pares, Koster, Leloir, etc
Intervalos	Hasta las 10ª	
Pedales	Do-Do	
Estudios	Ejercicios Vol. 2	Mueller
	12 Grand Brilliant Studies	J.F. Gallay
	Estudios 20- 40	H. Kling
	Estudios-Vocalizaciones	Concone
	Estudios Melódicos 30-45	M. Bordogni
Obras	Concierto nº 2	W.A. Mozart
	Concierto	G. Rossini
	Villanele	P. Dukas
	Sonata	P. Teleman
	Villanele	P. Dukas
	Concierto nº 1	R. Strauss
	Pieza de Concierto	C. Saint-Saens
	Tre pezzi	M. Slavick
	Suites for Chelo	J.S. Bach
Duos	Duos	Kling
Repertorio Orquestal	Libros IMC	

3. EVALUACIÓN, CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

CRITERIOS GENERALES DE EVALUACIÓN

Criterios Técnicos:

1. Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
2. Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
3. Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.
4. Interpretar obras de diferentes estilos y épocas como solista y en grupo (5º Y 6º).
5. Interpretar de memoria obras de repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente (5º Y 6º)
6. Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de la flexibilidad que permita el texto musical.
7. Mostrar autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos.
8. Presentar en público programas adecuados a su nivel demostrando capacidad comunicativa y calidad artística (5 y 6º).
9. Descubrir y razonar los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones de conciertos en directo o de grabaciones (5º y 6º)
10. Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para formular juicios personales acerca de las obras estudiadas y aquellas que gozan de especial significación (5º y 6º).
11. Lectura a primera vista de propuestas de fragmentos y obras.
12. Transposición repentizada de fragmentos u obras con dificultad convenientemente secuenciadas. (5º y 6º).

Criterios Actitudinales:

1. Constatar que el alumno tiene una actitud positiva y ganas de tocar.
2. Conseguir que el alumno esté concentrado en el trabajo por medio de la atención y la motivación.
3. Conseguir que el alumno sepa transmitir lo que desee en cada pasaje o por lo menos intentarlo en este grado.
4. El alumno debe mantener una manera de estar correcta para con el profesor y los compañeros. Esto contribuirá a un mejor desarrollo del trabajo y por lo tanto los resultados serán más satisfactorios para todos.

AUDICIONES

En cuanto a las audiciones las consideramos un instrumento importantísimo y básico para la formación del alumnado de enseñanzas artísticas de música. Es primordial para los alumnos y los profesores mostrar su trabajo, compartir su riqueza artística e intelectual. Las audiciones son actividades evaluables y de participación obligatoria.

La audiciones podrán ser grabadas en audio y vídeo, para que los alumnos puedan escucharla en clase y puedan hacer autocrítica y valoración de sus actuaciones.

También se ha estipulado en la asignatura de Trompa que cada alumno ha de participar como mínimo en dos audiciones por curso.

EVALUACIÓN Y CALIFICACIÓN.

1. Los profesores evaluarán el aprendizaje de los alumnos, los procesos de enseñanza y su propia práctica docente.
2. La evaluación del aprendizaje de los alumnos será continua e integradora, aunque diferenciada según las distintas asignaturas del currículo.
3. La evaluación de las enseñanzas profesionales de música se llevará a cabo teniendo en cuenta los objetivos educativos y los criterios de evaluación establecidos en el currículo que se aprueba en este decreto (158/2007) y en coherencia con el proyecto educativo elaborado por el centro docente.
4. La evaluación será realizada por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor, actuando dichos profesores de manera integrada a lo largo del proceso de evaluación y en la adopción de las decisiones resultantes de dicho proceso.
5. La evaluación y calificación final del alumnado se realizará en el mes de junio. No obstante el alumnado podrá recuperar las asignaturas pendientes mediante la realización de pruebas extraordinarias en el mes de septiembre.
6. Los resultados de la evaluación final de las distintas asignaturas que componen el currículo se expresarán mediante la escala numérica de 1 a 10 sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las inferiores a cinco.
7. Los resultados de la evaluación, y en su caso las calificaciones, se expresarán en los siguientes términos:

Insuficiente: 1, 2, 3 ó 4

Suficiente: 5

Bien: 6

Notable: 7 u 8

Sobresaliente: 9 ó 10.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN Y PROMOCIÓN

Para calificar al alumno tendremos en cuenta los siguientes aspectos:

- a) Asistencia a clase. Es un aspecto fundamental en las enseñanzas artísticas, por lo que se permitirá hasta un máximo del 30º de faltas de asistencia sin justificar. El alumno que supere este techo, ante la imposibilidad de aplicar el carácter continuo de la evaluación, deberá superar un examen sobre toda la materia propuesta en la programación. En todo caso será de aplicación el artículo 24 del Decreto 39/2008.
- b) Dedicación y esfuerzo del alumno para la preparación de la clase semanal lectiva. Es fundamental la participación de los padres o tutores legales para valorar este apartado.
- c) Participación activa del alumno en la clase semanal lectiva (iniciativa, interés, aportaciones).
- d) Participación activa del alumno en las audiciones y actividades previstas por la especialidad: Audiciones trimestrales.
- e) Realización de las pruebas y controles previstos en la especialidad: Controles trimestrales.

La cuantificación de la asignación de la nota al alumno se basará en la valoración de los siguientes ítems:

- a) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos en la programación: 40% del total de la calificación.
- b) Dedicación al estudio semanal de la especialidad: 20% del total de la calificación.
- c) Participación en audiciones: 20% del total de la calificación.
- d) Actitud personal y aspectos de creatividad: 20% del total de la calificación.

Los resultados de calificación se expresarán en los siguientes términos:

- Insuficiente: 1,2,3,4
- Suficiente: 5
- Bien: 6
- Notable: 7,8
- Sobresaliente: 9,10

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

1. Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental o canto, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente si forma parte del mismo. En el resto de los casos los alumnos deberán asistir a las clases de las asignaturas no superadas en el curso anterior.

2. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

3. Los alumnos que al término del 6o curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes

La calificación se expresará en términos numéricos utilizando la escala de 1 al 10 sin decimales. Se considerará que el alumno promociona de curso con una calificación comprendida entre 5 y 10 y no promocionará con una calificación comprendida entre 1 y 4.

Respecto a las diferentes evaluaciones que se darán durante el curso, concretamente una por trimestre. Cabe indicar que la 1a y 2a evaluación tendrá únicamente un valor informativo sobre el desarrollo del proceso de enseñanza- aprendizaje del alumno. Sin embargo, la 3a Evaluación tendrá carácter de sesión de evaluación Final. Es la que calificará la nota final del curso y la que dictaminará la promoción o no al siguiente curso.

Mínimos exigibles:

El alumno debe demostrar un aprendizaje y evolución adecuada en el dominio del instrumento, atendiendo a su etapa evolutiva.

Los ejercicios son progresivos, lo cual significa, que si un alumno no realiza correctamente un ejercicio no pasa al siguiente. Por lo tanto, si un alumno no realiza el 80% de los ejercicios o estudios programados para el curso, no podrá alcanzar el nivel correspondiente.

Demostrar haber superado los objetivos marcados en la programación didáctica. Cumplimiento de los contenidos del curso en su totalidad.

Se valorará el progreso del alumno en relación con el punto de partida, teniendo en cuenta su evolución durante el curso, procurando no establecer comparaciones, que puedan afectar negativamente, con respecto a los logros conseguidos por sus compañeros. La personalización del aprendizaje es una máxima en las nuevas corrientes pedagógicas.

Cualquier decisión relativa a la permanencia de un alumno durante más tiempo en el curso, deberá ir acompañada de la planificación de las adaptaciones y medidas de refuerzo educativo que sean necesarias para situar al alumno en las mejores condiciones de progreso.

Repertori mínim exigible per cursos:

CURS	Ensenyances	
1r	Professional	Getchell: Practical Studies Vol. 2 Lec. 105 a 111 Concone: Estudios Líricos 10 al 15 R. Gliere: Romance i Nocturno
2n	Professional	Kopprasch: Estudios 15 al 20 Concone: Estudios Líricos 20 al 25 R. Gliere: Vals Triste A. Glazunov: Reverie

CURS	Ensenyances	
3r	Professional	Kopprasch: Estudios 35 al 45 Concone: Estudios líricos Basado en vocalizaciones 5-10 W.A. Mozart: Rondó H. Busser: Cante Cor
4t	Professional	Kopprasch: Estudios 50 al 60 M. Bordogni: Estudios melódicos 8-15. E. Bozza: Chant Lontain F. Strauss: Nocturno
5é	Professional	Mueller: vol. 1 15-20 M. Bordogni: Estudios Melódicos 20-30. W.A. Mozart: Concert nº 3 F. Strauss: Concert
6é	Professional	Mueller: vol. 1 35-40 Concone: Estudios líricos Basado en vocalizaciones 15-23 W.A. Mozart: Concert nº 4 P. Dukas: Villanelle

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARAR RECUPERAR LA ASIGNATURA

Procedimiento de recuperación durante el curso:

Al realizarse una evaluación continua, el procedimiento de recuperación es continuo y se demuestra el nivel alcanzado en la evaluación continua.

Procedimiento de recuperación para alumnos con asignaturas pendientes

En el supuesto de tener la práctica instrumental como asignatura pendiente, la recuperación deberá recuperarse en el curso siguiente.

Al tratarse de evaluación continua, el alumno recuperará la asignatura pendiente en el momento en que el profesor considere que ha alcanzado los objetivos mínimos del curso anterior. En este caso será el profesor/a de la asignatura quien lo evalúe y la recupere, colocando la nota en el boletín informativo que se reparte trimestralmente.

Este aprobado se habrá de informar, en la evaluación, al jefe de estudios y a todo el profesorado implicado.

PROGRAMACIÓ DE TROMPETA

COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN MÚSICA	4
Definicions	4
1r Curs d'ensenyances elementals	5
Competències Específiques	5
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	6
Distribució temporal	7
Avaluació	8
Bibliografia	9
Obres	9
2n. Curs d'ensenyances elementals	10
Competències Específiques	10
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	10
Distribució Temporal	12
Avaluació	12
Bibliografia	13
Obres	13
3r. Curs d'ensenyances elementals	14
Competències Específiques	14
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	14
Distribució Temporal	15
Avaluació	16
Bibliografia	17
4t. Curs d'ensenyances elementals	17
Competències Específiques	18
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	18
Distribució Temporal	19
Avaluació	20

Bibliografia	21
Rúbrica de les ensenyances elementals i criteris de qualificació	22
Objectius Generals	23
Continguts Generals	24
Criteris d'avaluació	24
1r. Curs d'ensenyances professionals	26
Competències específiques	26
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	27
Seqüenciació	28
Avaluació	29
Bibliografia	30
2n. Curs d'ensenyances professionals	32
Competències Específiques	32
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	33
Distribució Temporal	34
Avaluació	35
Bibliografia	36
3r. Curs d'ensenyances professionals	38
Competències Específiques	38
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	39
Distribució temporal	40
Avaluació	41
Criteris de promoció	42
Bibliografia	43
Obres	43
4t. Curs d'ensenyances professionals	44
Competències Específiques	44
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	45
Distribució Temporal	46
Avaluació	47

Bibliografia	48
5é. Curs d'ensenyances professionals	50
Competències Específiques	50
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	51
Distribució Temporal	52
Avaluació	53
Bibliografia	54
Obres	55
6é. Curs d'ensenyances professionals	56
Competències Específiques	56
Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques	57
Distribució Temporal	58
Avaluació	60
Bibliografia	60
Obres	61
Rúbrica de les ensenyances professionals i Criteris de qualificació	63
Activitats i Protocol per a recuperar l'assignatura	64
Protocol	64
Activitats de recuperació Elemental	65
Activitats de recuperació Professional	66

COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN MÚSICA

Definicions

Competència Rítmica

La competència rítmica abastaria tots els aspectes relacionats amb la mètrica (compassos, ritmes, polirítmies, etc.). Adquirir una competència rítmica significaria el control d'unes habilitats que permeten la comprensió, i consegüentment l'execució dels continguts rítmics d'un determinat nivell musical. Utilitzar la dissociació motriu i auditiva necessària per a executar o escoltar amb independència desenvolupaments rítmics.

Competència Auditiva/perceptiva

Abastaria tota percepció auditiva, com també la capacitat de crear imatges sonores o auditives en absència de so físic, i l'audició que sí que necessita de so físic ja siga en viu o a través d'un enregistrament, col·locant el dictat musical com una eina per desenvolupar la cognició musical. Utilitzar el "sentit intern" per relacionar l'audició amb la seva representació gràfica, així com per reconèixer timbres, estructures formals, indicacions dinàmiques, expressives, temporals, etc.

Competència Vocal

Capacitat o habilitat per reproduir a través de la veu, aquells fragments o peces musicals escrits o escoltats, amb afinació absoluta si s'escolten i amb afinació relativa si es llegeixen, implementant les vocalitzacions de manera significativa en el instrument o veu.

Competència en Comprensió Lectoescriptura

Comprendre els principis teoricopràctics que contribueixen a la formació del llenguatge musical en la música. Comprendre les bases teòriques sobre la grafia i conceptes fonamentals de la música. Saber passar de la partitura a la interpretació amb coherència i veracitat de la lectura.

Competència Interpretativa / Comunicativa

Interpretar de memòria melodies i cançons que condueixin a una millor comprensió dels diferents paràmetres musicals. Ser capaç de transmetre atenent a la intenció musical, tenint en compte l'època i l'estil.

Competència Corporal (expressió)

Desenvolupar la coordinació motriu necessària que permeti la interiorització del pols, sistematització i interpretació dels elements rítmics i la correcta interpretació del ritme, utilitzant les destreses d'associació i dissociació corresponents. Utilitzar el cos com a ferramenta complementària per a transmetre el missatge musical.

Competència Personal i Emocional (relació amb u mateix i amb la resta, treball en grup, etc.)

Les competències emocionals s'agrupen en conjunts, cadascun dels quals està basat en una capacitat subjacent de la intel·ligència emocional, capacitats que són vitals si les persones volen aprendre les competències necessàries per tenir èxit. El marc de la competència emocional està subdividit entre dos grans factors: la competència personal (Consciència d'un mateix, autoregulació i motivació) i la competència social (empatia i habilitats socials).

Competència per Aprendre a Aprendre

Capacitat per prosseguir i persistir en l'aprenentatge, organitzar el propi aprenentatge, la qual cosa comporta realitzar un control eficaç del temps i la informació, individualment i grupal. Consciència de les necessitats i processos del propi aprenentatge, la identificació de les oportunitats disponibles, l'habilitat per superar els obstacles per tal d'aprendre amb èxit. Obtenir, processar i assimilar nous coneixements i habilitats així com la recerca i utilització d'una guia. L'alumnat es compromet a construir el seu coneixement a partir dels seus aprenentatges i experiències vitals anteriors per tal de reutilitzar i aplicar el coneixement i les habilitats en una varietat de contextos: en casa, a la feina, a l'educació, etc.

Competència Tecnològica

Les Competències Tecnològiques queden definides com aquelles habilitats necessàries per gestionar i utilitzar tots els recursos tecnològics necessaris per l'aprenentatge vers l'educació musical. També implica el coneixement i l'ús de la plataforma en la qual es desenvolupa l'activitat formativa.

Competència Cultural i Artística (conèixer altres manifestacions artístiques)

Suposa conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les manifestacions culturals. Emprar recursos propis de l'expressió artística i manifestar interès per la participació en la vida cultural, el desenvolupament de la pròpia capacitat estètica i creadora i contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic de la pròpia comunitat i d'altres comunitats.

1R CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb posició fixa. Lligar intervals de 3a.

2. Registre

Dominar una extensió d'una octava 8s. En picat i lligat

3. Emissió i articulació

Correcta respiració i pas de l'aire tant en picat com en lligat.

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Interpretació

Comprensió lectora de la partitura adequada al seu nivell, mantenint el tempo indicat. Atenció també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fóra de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				

9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

Distribució temporal

1r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
- ✓ Brass School 1 (Edicions Bromera)

2n Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
- ✓ Brass School 1 (Edicions Bromera)

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental ✓ Brass School 1 (Edicions Bromera).

Avaluació

Instruments d'avaluació

Eines d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
		5%

2) Actitud

Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.F. Michels	Método Completo	Marc Reift
P. Wastall	Aprende tocando la trompeta	Mundimúsica
C. Gastaldo	Brass School 1	Bromera

Obres

Repertori de P. Wastall – Aprende tocando la trompeta – Mundimúsica

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
L.Picavais	Vers L'avenir	Gerard Billaudot
L.Picavais	Premieres Succes	Gerard Billaudot
W. Van Dorsselaer	Les Olympiades	Gerard Billaudot
W. Van Dorsselaer	Au Chateau De Chantilly	Gerard Billaudot

2N. CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canvia d'harmònics amb posició fixa. Lligar intervals de 3rs. i de 4ts.

2. Registre

Dominar una extensió des del la2 fins al Fa4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i pas d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat en tonalitats de fins a dos alteracions amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dins de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X

2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Brass School 2 (Edicions Bromera)

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Brass School 2 (Edicions Bromera)

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Brass School 2 (Edicions Bromera)

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
		10%

2) Actitud		
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

ESCALES: Majors fins dos alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
C. Gastaldo	Brass School 2	Bromera

Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
P. Constant	Minute	Alphonse Leduc
E. Baudrier	Andante et allegro comodo	Gerard Billaudot

P. Bigot	Comptime	Gerard Billaudot

3R. CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb posició fixa. Lligar intervals de 3a i 4a.

2. Registre

Dominar una extensió des del Sol 2 fins al Sol 4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat en les tonalitats fins a 3 alteracions amb els seus relatius menors.

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6

1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						

16. Hàbit d'estudi diari.						X

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Clarke estudis 1 i 2
 - Brass School 3

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Clarke estudis 1 i 2
 - Brass School 3

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental.
 - Clarke estudis 1 i 2
 - Brass School 3

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%

1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball	35%
1) Tècnica	realitzat	15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ		15%
1) Interpretació	Valoració de la interpretació i actitud	10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

ESCALES: Majors fins dos alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
C. Gastaldo	Brass School 3	Editorial Bromera
H. L. Clarke	Technical studies	C. Fischer

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
L.Picavais	Piece pour concourse	A. Leduc
H. Purcell	Intrada et Rigaudon	Gerard Billaudot
E.Baudrier	Andante et Allegro comodo	Gerard Billaudot

4T. CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb la mateixa posició. Lligar intervals de 3r i 4t.

2. Registre

Dominar una extensió des del Sol 2 fins al La 4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat les tonalitats fins a 4 alteracions i els seus relatius menors.

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X

15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental ■ Clarke Pàg. estudis 1, 2 i 3.
 - Brass School 4
 - Arban

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Clarke Estudis 1, 2 i 3
 - Brass School 3
 - Arban

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
 - Clarke estudis 1, 2 i 3
 - Brass School 4 ■
 - Arban.

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

ESCALES: Majors fins quatre alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL

C. Gastaldo	Brass School 4	Editorial Bromera
H. L. Clarke	Technical studies	C. Fischer
J. B. Arban	Mètode Complet	Editorial Música Moderna

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
Ferrer Ferran	Eolo el rey	Rivera
A.Corelli	Sonata en F	G. Billaudot
F Veracini	Sonata en F	G. Billaudot
Th. Hoch	Der Liebestraum	Molenaar
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

Rúbrica de les ensenyances elementals i criteris de qualificació

ENSENYANCES ELEMENTALS					%
CRITERIS	ENCARA NO COMPETENT (1-4)	COMPETÈNCIA BÀSICA (5-6)	COMPETÈNCIA MITJANA (7-8)	COMPETÈNCIA AVANÇADA (9-10)	PES
CONSECUCIÓ	1	2	3	4	
Respiració	No controla la respiració	La respiració és incompleta	La respiració és correcta però no significativa	Respiració significativa per a la interpretació	10%

Emissió	Dificultat en la emissió	Emissió clara però no segura	Emissió segura i clara però no en tot l'ambit	Domini de l'emissió	10%
Buzz (vibració dels llavis)	Dificultat en la vibració	Vibració poc controlada en els llavis	Domini de la vibració però no en tot els registres	Domini de la vibració en tot el registre	5%
Registre	Per davall del mínim	Registre limitat en el greu i en el agut	Registre limitat en l'agut	Registre adequat al nivell	10%
Flexibilitat	Dificultat en el lligat d'interval amb posicions fixes	Lliga els intervals molt lentament	No hi ha uniformitat en el lligat	Controla el lligat de llavi amb posicions fixes	5%
Coordinació Corporal/ motriu	No té autocontrol sobre els diferents espais interpretatius	Està segur a l'aula però no a l'escenari	No té total seguretat en els diferents espais interpretatius	Mostra un domini en els diferents espais interpretatius	5%
Improvisació	No té domini de la improvisació	Improvisa fragments molt curts i sense continuïtat	Controla la improvisació segons tonalitats	Controla la improvisació en tots els àmbits	5%
Procés d'aprenentatge	No té hàbit d'estudi ni és autònom	Estudia però no planifica les sessions	Estudia bé si el guien en el seu aprenentatge	Té hàbit d'estudi i és autònom	5%
Memoria significativa	No és capaç de memoritzar	Memoritza fragments	Sols memoritza les notes (ni agònica ni dinàmica)	Domini significatiu de la memòria	5%
Afinació	No controla l'afinació	Coneix els mecanismes d'afinació però no els utilitza de manera significativa	Utilitza els mecanismes per a corregir l'afinació però no en tot el àmbit del registre	Domini de l'afinació	5%

Resistència	Baixa o nul·la	Per davall dels mínims	No és suficientment per a una classe del seu nivell	Adequat al seu nivell	5%
Repertori adaptat al nivell	No domina el seu repertori	Toca però no interpreta	Interpreta però no respecta l'estil/període	Domina el repertori en tots els àmbits interpretatius	30%

Objectius Generals

Les ensenyances dels instruments de vent de metall (trompa, trompeta, trombó, tuba) de les ensenyances professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenrotllar en l'alumnat les capacitats següents:

1. Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument.
2. Utilitzar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
3. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils, de dificultat adequada a este nivell.
4. Practicar la música de conjunt, en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenrotllant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
5. Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.
6. Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
7. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.

CONTINGUTS GENERALS

Desenrotllament de la velocitat en tota l'extensió de l'instrument. Estudi del registre agut. Estudi dels ornaments (refilet, grupets, appoggiatures, mordents, etc.). Estudi de la literatura solista de l'instrument adequada a este nivell. Aprofundiment en tot el referent a l'articulació: estudi del doble i triple picat. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió adequant-los als diferents estils, amb especial atenció al seu estudi en els tempos lents. Perfeccionament de la igualtat sonora i tímbrica en els diferents registres. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes. Estudi dels instruments afins (fiscorn, bombardí i trombó alt i baix). Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a

vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions. Pràctica de conjunt.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental. Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb este criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a mamprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Este criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.
6. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseïx del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Per mitjà d'este criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseïx de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el seu resultat sonor.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Este criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb este criteri es vol comprovar el desenrotllament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.
10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

1R. CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

Competències específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registre

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb totes les tonalitats majors i menors i algunes variants (harmònica, melòdica, etc.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agòniques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agònica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudir personal							X
2. Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
3. Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X

4. Tindre una visió global i completa de l'instrument.							x
5. Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les propies de l'instrument.							x
6. Posseir un idela de qualitat só, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						x	
7. Aplicar els coneiximents de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtindre els millors resultats en la interpretació.						x	
8. Mantindre una embocadura correcta que permeta la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les riqueses de l'instrument.	x	x				x	
9. Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.						x	x
10. Llegir a primera vista fluidament.					x		
11. Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en Do.	x	x	x	x			
12. Escales majors i menors en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	x	x	x	x			
13. Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets del llavi.		x				x	
14. Efectes de so, frulatto, etc.		x	x	x			
15. Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo.		x	x	x			
16. Compendre, analitzant l'obra o informar-se sobre l'autor, el repertori treballat.						x	x

17. Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

Seqüenciació

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 66 a 85
 - Lirical Studies (G.Concone) Estudis 1 a 8
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 1 a 4
 - Arban Pàg. 28 a 31,42, 59 a 67,76 a 79, 91, 94, 99, 100, 104 (36), 108 (48), 111, 112 (60 a 62), 125, 137, 142, 147, 155 a 158, 175

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 66 a 85
 - Lirical Studies (G.Concone) Estudis 9 a 16
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 5 a 8
 - Arban Pàg. 32 a 36,43, 69 a 75, 80 a 83, 91, 96 a 98 (14 a 23), 100, 101 (27 a 29), 104 (37, 38), 108 (49, 50), 112 a 113, 126, 138, 143, 147, 159 a 161, 176

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació elemental
- ✓ Selecció d'obres del curs

Repasar i completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

AUTOR	LLIBRE	EDITORIAL
J.Stamp	Warm up	Edtions BIM

Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
E.S.Willians	Method for transposition	Charles Colin Music
J. F. Sawyer	Concone Lyric Studies	The Brass Press
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
Ferrer Ferran	Eolo el rey	Rivera
A.Corelli	Sonata en F	G. Billaudot
F Veracini	Sonata en F	G. Billaudot
J.B. Loillet	Andante et allegro	G. Billaudot
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	1º ESTUDI

		2º ESTUDI
		3º ESTUDI
		4º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
J. F. Sawyer	Concone Lyric Studies	ESTUDI 3, 5 i 8
E.S.Willians	Method for transposition	ESTUDI 3, 6 i 8
F Veracini	Sonata en F	Complet

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registre

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en, *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agòniques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agònica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7

1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X	
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X				
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X					
4. Embocadura correcta.			X				
5. So cuidat i controlat.			X				
6. Emissió correcta.			X				
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X		
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X					
9. Control de la digitació de l'instrument.				X			
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X		
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X			
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X		
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X		
14. Motivació per a aprendre.						X	

15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.							
16. Hàbit d'estudi diari.						X	

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 66 A 86
 - Lirical Studies (G.Concone) Estudis 17 a 20
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 8 a 10
 - Arban Pàg. 44, 52, 53 (55 A 60), 84 i 85, 92, 102, 105, 106, 109 (51, 52), 110, 113 i 114, 127, 139, 140, 144, 148, 162, 163, 177, 183

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 87 A 117
 - Lirical Studies (G.Concone) Estudis 21 a 24
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 11 a 14
 - Arban Pàg. 45, 53, 54 (61 a 64), 56, 86, 93, 103, 106, 107, 109 (53, 54), 111, 115, 128, 140, 141, 145, 149, 164, 165, 178, 184

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
- ✓ Selecció d'obres del curs

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

AUTOR	LLIBRES	EDITORIAL

J.Stamp	Warm up	Edtions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
E.S. Williams	Method for transposition	Charles Colin Music
J.F. Sawyer	Concone Lyrical Studies	The brass Press
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
E. Balay	Pieza de Concurso	A. Leduc
A.Corelli	Sonata VIII	G. Billaudot
J. Porret	Concertino Nº 2	G. Billaudot
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
Th. Hoch	Der Liebestraum	Molenaar
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	2º ESTUDI
		3º ESTUDI
		4º ESTUDI
		5º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159

		DOBLE PICAT 175-177
E.S. Williams	Method for transposition	ESTUDI 10, 15 i 18
J.F. Sawyer	Concone Lyrical Studies	ESTUDI 10, 12 i 14
E. Balay	Andante et Allegro	COMPLETA

3R. CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registre

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en ,p, f , cresc. i dim.

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agògiques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa.
Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i
generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X	
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X				
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X					
4. Embocadura correcta.			X				
5. So cuidat i controlat.			X				
6. Emissió correcta.			X				
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X		
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X					
9. Control de la digitació de l'instrument.				X			
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X		

11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X			
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X		
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X		
14. Motivació per a aprendre.						X	
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.							
16. Hàbit d'estudi diari.						X	

Distribució temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 118 a 132
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 1,2
 - Lirical Studies (G.Concone) Estudis 25 a 28
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 10 a 15
 - Arban Pàg. 54, 55 (65, 67), 56, 114 a 116, 120, 127, 146, 150, 166 i 167, 178, 179, 185

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 132
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 3,4

- Lirical Studies (G.Concone) Estudis 29 a 32
- Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 15 a 19
- Arban Pàg. 54, 55 (66, 68), 56, 117 a 119, 121, 128, 148, 151, 168 i 169, 180, 186

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
		20%

2) Estudis		
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Criteris de promoció

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	2º ESTUDI
		3º ESTUDI
		4º ESTUDI
		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 54
		TRINOS 114-119

		INTERVALS PÀG. 127-128
		ARPEGIS PÀG. 146-148
		TRIPLE PICAT 166-169
		DOBLE PICAT 179, 180 -185
E.S. Williams	Method for transposition	ESTUDI 11, 15 I 18
J.F. Sawyer	Concone Lyrical Studies	ESTUDI 26, 27 I 30
M.Bitch	Fantasieta	COMPLETA

Bibliografia

AUTOR	LLIBRES	EDITORIAL
J.Stamp	Warm up	Edtions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
J.F. Sawyer	Concone Lyrical Studies	The brass Press
E.S. Williams	Method for transposition	Charles Colin Music
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna

P. Dubois	12 Studies	A.Leduc

Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
S. Brotons	Divertimento	Internacional
A.Corelli	Sonata VIII	G. Billaudot
Arutunian	Aria et Scherzo	A. Leduc
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
M.Bitch	Fantasieta	Ed. Leduc
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

4T. CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registre

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en ,p, f , cresc. i dim.

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agòniques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agònica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X	
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X				
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X					
4. Embocadura correcta.			X				
5. So cuidat i controlat.			X				

6. Emissió correcta.			X				
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X		
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X					
9. Control de la digitació de l'instrument.				X			
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X		
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X			
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X		
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X		
14. Motivació per a aprendre.						X	
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.							
16. Hàbit d'estudi diari.						X	

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 133 a 150
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois). Estudis 5,6
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams). Estudis 20 a 25

- Bel canto for Brass (F. Damrow). Estudis 1 a 5
- Arban Pàg. 118, 121, 127, 128, 129, 149 i 150, 170 a 172, 181 i 182.

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
 - ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
 - ✓ Correcta posició corporal.
 - ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 151 A 170
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 7,8
 - Bel canto for Brass (F. Damrow). Estudis 6 a 10
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 25 a 29 ■
- Arban Pàg. 119, 122, 130, 151, 173 i 174, 183 i 184.

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
		10%

2) Actitud		
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.Stamp	Warm up	Edtions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
F. Damrow	Bel canto for brass	De Haske
E.S. Williams	Method for transposition	Charles Colin Music
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer

J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A.Leduc

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
S. Brotons	Divertimento	Internacional
James F. Burke	The magic Trumpet	Carl Fischer
Arutunian	Aria et Scherzo	A. Leduc
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
M.Bitch	Fantasieta	Ed. Leduc
E. Bozza	Rhapsodie	Ed. Leduc
V. Persichetti	The hollow men	Elkan-Vogel

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	3º ESTUDI
		4º ESTUDI

		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	PÀG. 118-119
		PÀG. 121-122
		PÀG. 127-128
		PÀG. 149-151
		PÀG. 170-174
		PÀG. 183-184
E.S. Williams	Method for transposition	ESTUDI 22,25,28
F. Damrow	Bel canto for brass	ESTUDI 5,7,10
P. Dubois	12 Studies	ESTUDI 2-4
E. Bozza	Rhapsodie	COMPLETA

5É. CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registres

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en ,p, f , cresc. i dim.

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agòniques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agònica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X	

2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X				
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X					
4. Embocadura correcta.			X				
5. So cuidat i controlat.			X				
6. Emissió correcta.			X				
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X		
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X					
9. Control de la digitació de l'instrument.				X			
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X		
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X			
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X		
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X		
14. Motivació per a aprendre.						X	
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.							
16. Hàbit d'estudi diari.						X	

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 171 A 177
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 9
 - 25 estudios característicos (A. Chavanne) 1, 2 i 3
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 30 a 34
 - Bel canto for brass (F. Damrow) 11 a 15
 - Arban.
 - Estudis característic; 2, 5, 8. ○
 - Fantasias y variaciones; 1, 3 i 4 (elegir 1).

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 178 A 184
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 10
 - 25 estudios característicos (A. Chavanne) 4, 5 i 6.
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 35 a 39
 - Bel canto for brass (F. Damrow) 16 a 20 ■
 - Arban.
 - Estudis característic; 10, 11,13 i 14.
 - Fantasias y variaciones; 7, 8 i 10 (elegir 1).
 - 3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.

✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL

J.Stamp	Warm up	Editions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
E.S. Williams	Method for transposition	Charles Colin Music
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Méthode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A.Leduc
Chavanne	25 studies charac.	A. Leduc

Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
W. Brandt	Segunda pieza de concierto Op. 12	International music Co.
A. Aroutunian	Concierto	Real musical
C. Höne	Slavische Fantasie	Bote & Bock
J.S. Bach	Quatre pièces en forme de suite	Hamelle
M. López	Capricho en trompeta	Piles
E. Bozza	Rustiques	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	2º ESTUDI
		3º ESTUDI
		4º ESTUDI
		5º ESTUDI
		7º ESTUDI
		8º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	E. CARACTERÍSTIC 5, 8, 10
		FANATASIES 1,5, 6
P.M.Dubois	Dotze Estudis Variats	ESTUDI 10
A. Chavanne	25 estudios característicos	EXERCICIS 3-4-6
Ernest S. Williams	Method for Transposition	ESTUDI 32,34,37
B. Aroutunian	Concierto	Real musical

Competències Específiques

1. Flexibilitat

Passar de manera fàcil de la a a la i (canvi de registre) lligar intervals de 2s. i 3s.

2. Registre

Dominar una extensió de dues 8s. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en ,p, f , cresc. i dim.

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM, SolM i FaM amb els seus relatius menors. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Transport

Capacitat per a poder interpretar obres o fragments musicals en diferents tonalitats, amb domini de les claus de Do i de Fa, respectant totes les agòniques i dinàmiques.

6. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agònica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7

1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.					X	
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.				X		
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.				X		
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.				X		
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.				X		
14. Motivació per a aprendre.					X	
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						

16. Hàbit d'estudi diari.						X	

Distribució Temporal

1r. Trimestre

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: 185 i 186. Estudis: 26,45, 65
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 11
 - 25 estudios característicos (A. Chavanne) 7, 8 i 9
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 40 a 44 ■
 - Arban.
 - Estudis característic; 1, 3, 4, 6. ○
 - Fantasias y variaciones; 2, 5, 6. (elegir 1).

2n. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura
- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació Professional
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke) Exercicis: estudis 86, 117, 132, 170,177
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois) 12
 - 25 estudios característicos (A. Chavanne) 10, 11 i 12. ■
 - Method for Transposition (Ernest S. Williams) Estudis 45 a 50
 - Arban.
 - Estudis característic; 7, 9, i 12. ○
 - Fantasias y variaciones; 9,11 i 12 (elegir 1).

3r. Trimestre

- ✓ Col·locació de l'embocadura

- ✓ Buzz (Vibració dels llavis)
- ✓ Correcta posició corporal.
- ✓ Treball de respiració, emissió i digitació professional
- ✓ Repassar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
		10%
2) Actitud		
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
		20%
2) Estudis		
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
		5%

2) Actitud

Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.Stamp	Warm up	Editions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
Ernest S. Williams	Method for Transposition	Charles Colin Music
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A.Leduc
Chavanne	25 studies charac.	B. Leduc

Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Haydn	Concerto	Boosey & Hawkes
W. Brandt	Concertpiece nº1 Po.11	International music Co.
K. Kennan	Sonata	Warner Bros
G. Enesco	Legend	International music Co.

T. Charlier	Segond solo de concours	Klamus
J. G. B. Neruda	Concerto	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	3º ESTUDI
		4º ESTUDI
		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
		7º ESTUDI
		8º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128

P.M.Dubois	Dotze Estudis Variats	ESTUDI 12
Ernest S. Williams	Method for Transposition	ESTUDI 41-42-44
A. Chavanne	25 estudios característicos	ESTUDI 8,9, 11
J. Haydn	Concerto	Boosey & Hawkes

RÚBRICA DE LES ENSENYANCES PROFESSIONALS I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

CRITERIS	ENCARA NO COMPETENT (1-4)	COMPETÈNCIA BÀSICA (5-6)	COMPETÈNCIA MITJANA (7-8)	COMPETÈNCIA AVANÇADA (9-10)	PES
	1	2	3	4	
Respiració (1,9)	No controla la respiració	La respiració és incompleta	La respiració és correcta però no significativa	Respiració significativa per a la interpretació	10%
Emissió (9)	Dificultat en la emissió	Emissió clara però no segura	Emissió segura i clara però no en tot l'àmbit	Domini de l'emissió	10%
Buzz (vibració dels llavis) (1,9)	Dificultat en la vibració	Vibració poc controlada en els llavis	Domini de la vibració però no en tot els registres	Domini de la vibració en tot el registre	5%
Registre (9)	Per davall del mínim	Registre limitat en el greu i en el agut	Registre limitat en l'agut	Registre adequat al nivell	10%

Flexibilitat (1,9)	Dificultat en el lligat d'interval amb posicions fixes	Lliga els intervals molt lentament	No hi ha uniformitat en el lligat	Controla el lligat de llavi amb posicions fixes	5%
Coordinació Corporal/ motriu (1,2,8)	No té autocontrol sobre els diferents espais interpretatius	Està segur a l'aula però no a l'escenari	No té total seguretat en els diferents espais interpretatius	Mostra un domini en els diferents espais interpretatius	5%
Improvisació (5)	No té domini de la improvisació	Improvisa fragments molt curts i sense continuïtat	Controla la improvisació segons tonalitats	Controla la improvisació en tots els àmbits	5%
Procés d'aprenentatge (4,8,10)	No té hàbit d'estudi ni és autònom	Estudia però no planifica les sessions	Estudia bé si el guien en el seu aprenentatge	Té hàbit d'estudi i és autònom	5%
Memoria significativa (7)	No és capaç de memoritzar	Memoritza fragments	Sols memoritza les notes (ni agògica ni dinàmica)	Domini significatiu de la memòria	5%
Afinació (2,3)	No controla l'afinació	Coneix els mecanismes d'afinació però no els utilitza de manera significativa	Utilitza els mecanismes per a corregir l'afinació però no en tot el àmbit del registre	Domini de l'afinació	5%
Resistència (1)	Baixa o nul·la	Per davall dels mínims	No és suficientment per a una classe del seu nivell	Adequat al seu nivell	5%
Repertori adaptat al nivell (2,3,4,6,8,10)	No domina el seu repertori	Toca però no interpreta	Interpreta però no respecta l'estil/període	Domina el repertori en tots els àmbits interpretatius	30%

Protocol

La recuperació de l'assignatura de trompeta a les ensenyances elementals té lloc a la classe d'instrument del següent curs escolar. L'alumnat amb l'assignatura suspesa rep una única classe setmanal de trompeta, la qual s'enfoca en l'adquisició dels continguts i objectius del curs anterior. Una vegada assolits aquestos, es dona per superada l'assignatura i s'inicia amb el treball propi del curs.

L'alumnat ha de fer un sobreesforç per tal de superar el més prompte possible el curs anterior i poder continuar amb el següent. A més a més, l'adquisició dels continguts i l'assoliment dels objectius d'una assignatura instrumental, com és el cas de trompeta, necessita temps i suposa una inversió molt gran d'hores de treball. Per això, el professorat prepara un dossier amb treball per tal que l'alumnat pugui practicar al llarg de les vacances d'estiu i recuperar el màxim possible.

Activitats de recuperació Elemental

Per tal de recuperar un curs d'ensenyances elementals de piano al CPM MV es proposen les següents activitats:

MÍN	ACTIVITATS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Exercicis de lectura a primera vista Pràctica de la lectura de notes			
2	Treball de so amb fragments musicals senzills		Treball so i afinació juntes amb fragments musicals senzills	
3	Exercicis de ritme sobre notes repetides			
7	-		Pràctica d'escales amb les digitacions	
TÈCNICA				
9	-	-	Rutina diària centrada en la correcció de la embocadura	
10	Estudis que fomenten la consciència de la respiració			
11	-		Estudis d'articulació	
12	Treball de peces que combinen diferents dinàmiques i registres			

SO		
16	- Pràctica	de melodies amb un registre senzill Pràctica de fragments articulats adaptats al nivell
17	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en <i>Forte</i> i <i>piano</i>	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>
ESTUDI		
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació	
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC		
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)	

La majoria d'aquestes activitats estan pensades per tal que l'alumnat siga capaç de desenvolupar-les de manera individual. No obstant, amb l'ajuda i seguiment del professorat resulten molt més eficients.

Activitats de recuperació Professional

MÍ N	ACTIVITATS					
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART	CINQUÈ	SISÈ
1	Exercicis de lectura a primera vista adequats al nivell					
2	Treball de so amb fragments musicals senzills		Treball so i afinació juntes amb fragments musicals dificultat mitjana		Treball so i afinació juntes amb fragments musicals dificultat elevada	
3	Exercicis de ritme sobre notes repetides				Exercicis de ritme sobre notes diferents	
7	Pràctica d'escales amb les digitacions senzilles		Pràctica d'escales amb les digitacions dificultat mitjana		Pràctica d'escales amb les digitacions dificultat elevada	
TÈCNICA						
9	Rutina diària centrada en la correcció de la embocadura		Rutina diària centrada en la flexibilitat		Rutina diària centrada en el registre agut	
10	Estudis que fomenten la consciència de la respiració					

11	Estudis d'articulació	Estudis d'articulació i inici al doble i triple picat	Estudis d'articulació i treball a fons del doble i triple picat
12	Treball de peces que combinen diferents dinàmiques i registres		
SO			
16	Pràctica de melodies amb un registre senzill Pràctica de fragments articulats adaptats al nivell	Pràctica de melodies amb un registre mig-agut	
17	Pràctica escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en <i>Forte</i> i <i>piano</i>	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho <i>cresc.</i> i <i>dim.</i>	
ESTUDI			
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació		
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC			
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)		

PROGRAMACIÓN DE TUBA

PROGRAMACIÓN DE TUBA	2
1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS	2
2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS	3
3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN	12
Criterios de evaluación.....	12
Instrumentos de evaluación.....	123
Procedimientos de evaluación.....	124
Criterios de calificación.....	125
4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN	16
5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	221
6. MEDIDAS DE ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD	22
7. RECURSOS DIDÁCTICOS Y ORGANIZATIVOS.	22
Recursos materiales.....	22
Organización y secuenciación de los materiales impresos propuestos en la programación....	23
8. AUDICIONES Y ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES.....	335

PROGRAMACIÓN DE TUBA

1. Objetivos y contenidos

- a) Superar con dominio y capacidad crítica los contenidos y objetivos planteados.
- b) Conocer los elementos básicos de los lenguajes musicales, sus características, funciones y evoluciones en los diferentes contextos históricos.
- c) Utilizar el «oído interno» como base de la afinación, de la audición armónica y de la interpretación musical.
- d) Formar una imagen ajustada de las posibilidades y características musicales tanto a nivel individual como en relación con el grupo, con la disposición necesaria para saber integrarse como un miembro más del mismo o como responsable del conjunto.
- e) Compartir vivencias musicales de grupo en el aula y fuera de ella que permitan enriquecer la relación afectiva con la música a través del canto y de participación instrumental en grupo.
- f) Utilizar el cuerpo y la mente para adquirir la técnica necesaria y así, concentrarse en la audición e interpretación musical.
- g) Interrelacionar y aplicar los conocimientos adquiridos en todas las asignaturas que componen el currículo junto con las vivencias y experiencias propias para conseguir una interpretación artística de calidad.
- h) Adquirir y aplicar las destrezas necesarias para resolver las dificultades que surjan en la interpretación de la música.
- i) Practicar la improvisación y la transposición como elementos inherentes a la creatividad musical.
- j) Interpretar, individualmente o dentro de la agrupación correspondiente, obras escritas en todos los lenguajes musicales profundizando en el conocimiento de los diferentes estilos y épocas, así como en los recursos interpretativos de cada uno de ellos.
- k) Actuar en público con autocontrol, dominio de la memoria musical y capacidad comunicativa.
- l) Adquirir autonomía personal en la interpretación musical.
- m) Consolidar hábitos de estudio adecuados y continuados en función de la dificultad de los contenidos de las asignaturas de los diferentes cursos y niveles.

n) Conocer y aplicar las técnicas del instrumento o de la voz de acuerdo con las exigencias de las obras.

2. Distribución temporal de los contenidos

Los contenidos específicos de la asignatura de Tuba están secuenciados a través de los diferentes cursos que componen las Enseñanzas Profesionales. Dentro de esta secuenciación vamos a estructurarlos en tres grupos: Conceptuales, Procedimentales y Actitudinales.

a) Secuenciación y clasificación de los contenidos específicos.

Curso 1º

Contenidos Conceptuales:

- Desarrollo de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con el sonido y la afinación.
- La relajación muscular a la hora de tocar el instrumento
- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la influencia de la digitación en la afinación.
- El registro del instrumento y su ampliación.
- Las articulaciones.
- La emisión.
- La flexibilidad.
- Los matices y su utilización.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.
- El análisis musical de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.
- El fraseo y la sensibilidad musical.

Contenidos Procedimentales:

- Ampliación y mejora de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.

- Desarrollo de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Desarrollo de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Desarrollo del control de la afinación en la tuba.
- Ampliación y mejora del registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Desarrollo y mejora de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Práctica de los diferentes matices en la expresión musical.
- Desarrollo de la interpretación en público
- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Uso del análisis musical de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de hábitos de estudio correctos y eficaces.

Contenidos Actitudinales:

- Preocupación por el cuidado y mantenimiento del instrumento y del material.
- Compromiso con la adquisición de unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.

Curso 2º

Contenidos Conceptuales:

- Desarrollo de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con el sonido y la afinación.
- La relajación muscular a la hora de tocar el instrumento

- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la influencia de la digitación en la afinación.
- El registro del instrumento y su ampliación.
- Las articulaciones.
- La emisión.
- La flexibilidad.
- Los matices y su utilización.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.
- El análisis musical de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.
- El fraseo y la sensibilidad musical.

Contenidos Procedimentales:

- Ampliación y mejora de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.
- Desarrollo de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Desarrollo de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Desarrollo del control de la afinación en la tuba.
- Ampliación y mejora del registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Desarrollo y mejora de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Práctica de los diferentes matices en la expresión musical.
- Desarrollo de la interpretación en público
- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Uso del análisis musical de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de hábitos de estudio correctos y eficaces.

Contenidos Actitudinales:

- Preocupación por el cuidado y mantenimiento del instrumento y del material.

- Compromiso con la adquisición de unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.

Curso 3º

Contenidos Conceptuales:

- Desarrollo de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con el sonido y la afinación.
- La relajación muscular y su relación con el aumento de calidad del sonido.
- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la influencia de la posición de la lengua.
- El registro del instrumento y su relación con el control de la columna del aire.
- La emisión del sonido en los diferentes registros y dinámicas.
- Aumento de control y precisión en la flexibilidad.
- El análisis musical de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.
- El fraseo y la sensibilidad musical.
- Los ornamentos.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- El Transporte.
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.

Contenidos Procedimentales:

- Profundización y perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.
- Desarrollo de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Desarrollo de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Utilización de la lengua para el ajuste y control de la afinación en los diferentes registros.

- Práctica de estudios y ejercicios para ampliar y mejorar el registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Desarrollo y mejora de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Práctica de los diferentes matices en la expresión musical.
- Desarrollo de la interpretación en público.
- Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Uso del análisis musical de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Estudio y práctica del transporte.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de hábitos de estudio correctos y eficaces.

Contenidos Actitudinales:

- Preocupación por el cuidado y mantenimiento del instrumento y del material.
- Constancia en mantener unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Preocupación por una continua mejora de la calidad del sonido y de la afinación.
- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.
- Disfrute con la interpretación de obras y estudios.
- Disposición y sensibilidad para una interpretación personal, no mecánica.

Curso 4º

Contenidos Conceptuales:

- Desarrollo de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con el sonido y la afinación.
- La relajación muscular y su relación con el aumento de calidad del sonido.
- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la influencia de la posición de la lengua.
- El registro del instrumento y su relación con el control de la columna del aire.
- La emisión del sonido en los diferentes registros y dinámicas.
- Aumento de control y precisión en la flexibilidad.
- Los ornamentos.
- El análisis musical de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.

- El fraseo y la sensibilidad musical.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- El Transporte
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.

Contenidos Procedimentales:

- Profundización y perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.
- Desarrollo de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Desarrollo de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Utilización de la lengua para el ajuste y control de la afinación en los diferentes registros.
- Práctica de estudios y ejercicios para ampliar y mejorar el registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Desarrollo y mejora de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Práctica de los diferentes matices en la expresión musical.
- Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).
- Desarrollo de la interpretación en público
- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Uso del análisis musical de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Estudio y práctica del transporte.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de hábitos de estudio correctos y eficaces.

Contenidos Actitudinales:

- Constancia en mantener unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Preocupación por una continua mejora de la calidad del sonido y de la afinación.

- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.
- Disfrute con la interpretación de obras y estudios.
- Disposición y sensibilidad para una interpretación personal, no mecánica.

Curso 5º

Contenidos Conceptuales:

- Perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con la calidad del sonido y la afinación.
- La relajación muscular y su relación con el aumento de calidad del sonido y la resistencia.
- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la relación con la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- El registro del instrumento y su relación con el control de la columna del aire.
- La emisión del sonido en los diferentes registros y dinámicas.
- Aumento de control y precisión en la flexibilidad.
- El análisis musical avanzado de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.
- Los estilos musicales.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.

Contenidos Procedimentales:

- Profundización y perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.
- Control de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Control de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento.
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Control de la columna del aire para mejorar el control de la afinación en los diferentes registros.
- Práctica de estudios y ejercicios para ampliar y mejorar el registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Desarrollo y mejora de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Comprensión y asimilación de la interpretación de los diferentes estilos musicales.
- Desarrollo de la interpretación en público

- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Desarrollar el análisis musical avanzado de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de rutinas de estudio técnicas personalizadas.

Contenidos Actitudinales:

- Preocupación por el cuidado y mantenimiento del instrumento y del material.
- Constancia en mantener unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Preocupación por una continua mejora de la calidad del sonido y de la afinación.
- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.
- Disfrute con la interpretación de obras y estudios.
- Disposición y sensibilidad para una interpretación personal, no mecánica.

Curso 6º

Contenidos Conceptuales:

- Perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- La embocadura y su relación con la calidad del sonido y la afinación.
- La relajación muscular y su relación con el aumento de calidad del sonido y la resistencia.
- El sonido del instrumento y aumento de su calidad en todo el registro del instrumento.
- La afinación en la tuba y la relación con la técnica de la respiración diafragmática y el empleo de la columna de aire.
- El registro del instrumento y su relación con el control de la columna del aire.
- La emisión del sonido en los diferentes registros y dinámicas.
- Aumento de control y precisión en la flexibilidad.
- El análisis musical avanzado de estudios y obras para mejorar y comprender la interpretación.
- Los estilos musicales.
- La interpretación en público
- Técnicas para combatir el miedo escénico.
- La memorización.
- Los hábitos de estudio y su relación con el dominio de la técnica.

Contenidos Procedimentales:

- Perfeccionamiento de la técnica de la respiración diafragmática y del empleo de la columna de aire.
- Práctica de escalas, ejercicios y estudios para el desarrollo del sonido y la columna del aire.
- Control de la embocadura para obtener una mayor calidad de sonido y una mejor afinación.
- Control de la relajación muscular a la hora de tocar el instrumento.
- Prácticas de ejercicios para mejorar el sonido del instrumento en todo su registro.
- Control de la columna del aire para mejorar el control de la afinación en los diferentes registros.
- Práctica de estudios y ejercicios para ampliar y mejorar el registro del instrumento.
- Práctica de las articulaciones a través de escalas, ejercicios, estudios y obras.
- Práctica y mejora de la emisión a través de diversos ejercicios.
- Perfeccionamiento de la flexibilidad a través de diversos estudios y ejercicios.
- Comprensión y asimilación de la interpretación de los diferentes estilos musicales.
- Desarrollo de la interpretación en público
- Práctica de diversas técnicas para prevenir o combatir el miedo escénico.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Desarrollar el análisis musical avanzado de estudios y obras como herramienta para mejorar y comprender la interpretación.
- Estudio y práctica del fraseo y la sensibilidad musical.
- Audiciones de obras conocidas tanto de los instrumentos de viento/metal como de la música en general, haciendo notar sus cualidades, sus características, etc.
- Planificación y supervisión de rutinas de estudio técnicas personalizadas.

Contenidos Actitudinales:

- Preocupación por el cuidado y mantenimiento del instrumento y del material.
- Constancia en mantener unos buenos hábitos de estudio, que permitan al alumno una mayor autonomía a la hora de solucionar, corregir y mejorar los diferentes aspectos a trabajar.
- Compromiso con la práctica diaria de los diferentes ejercicios propuestos por el profesor.
- Cuidar y mantener una postura correcta y relajada en la ejecución instrumental.
- Preocupación por una continua mejora de la calidad del sonido y de la afinación.
- Fomento de diferentes valores como la puntualidad, la participación en clase, respeto por los demás miembros de la comunidad escolar.
- Disfrute con la interpretación de obras y estudios.
- Disposición y sensibilidad para una interpretación personal, no mecánica.

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de calificación

Criterios de evaluación.

Los criterios de evaluación coinciden esencialmente con los objetivos del curso, pero deben concretarse señalando el grado de desarrollo mínimo que se espera de ellos y los indicadores que lo manifiestan. Los indicadores describen conductas observables que muestran el desarrollo de capacidades relacionadas con conceptos, procedimientos y valores.

1. Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.

Con este criterio se pretende evaluar el dominio de la coordinación motriz y el equilibrio entre los indispensables esfuerzos musculares que requiere la ejecución instrumental y el grado de relajación necesaria para evitar crispaciones que conduzcan a una pérdida de control en la ejecución.

2. Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.

Este criterio evalúa la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada.

3. Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.

Mediante este criterio se pretende evaluar el conocimiento de las características y del funcionamiento mecánico del instrumento y la utilización de sus posibilidades.

4. Mostrar en los ejercicios, estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual y colectivo.

Con este criterio se pretende verificar que el alumno o alumna es capaz de aplicar en su material de trabajo las indicaciones del profesorado y, a través de ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento y aportación en el trabajo común.

5. Interpretar obras de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente.

Este criterio pretende comprobar la capacidad para utilizar el tempo, la articulación y la dinámica como elementos básicos de la interpretación.

6. Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.

Este criterio evalúa el concepto personal estilístico y la libertad de interpretación dentro del respeto al texto.

7. Interpretar en público, como solista, obras representativas de su nivel, con seguridad y control de la situación.

Este criterio de evaluación trata de comprobar, la capacidad de autocontrol y el dominio de la obra estudiada que le permitan actuar con naturalidad ante el público.

8. Actuar como miembro de un grupo y manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta al resto de los instrumentos.

Este criterio de evaluación presta atención a la capacidad para adaptar la afinación, la precisión rítmica, dinámica, etc., a la de sus compañeros en un trabajo común.

9. Lectura a primera vista de propuestas de fragmentos y obras.

Mediante este criterio se pretende evaluar el grado de desarrollo en los mecanismos de lectura y su coordinación instrumental.

Instrumentos

Los instrumentos de evaluación que vamos a utilizar preferentemente, los podemos clasificar dentro de dos categorías fundamentales: la observación sistemática, y la realización de pruebas específicas.

La observación sistemática:

Uno de los principales instrumentos de evaluación que vamos a utilizar es la observación diaria y sistemática del progreso del alumno. Para ello el profesor utilizará distintos documentos como:

- Diario de clase, donde anotaré el rendimiento del trabajo y la actitud del alumno.
- Rubricas para obtener la calificación de cada apartado.
- Listas de control de asistencia.
- Boletines de notas informativos

Aspectos más relevantes sobre las faltas de asistencia:

- **Asistencia a clase:** Entendemos que las reiteradas faltas de asistencia a clase no son recuperables e impiden a un alumno/a alcanzar los objetivos propuestos en la programación y obtener una calificación positiva en este curso, por lo tanto, es muy importante dicha asistencia

Los alumnos que por hayan perdido el derecho a la evaluación continua por haber tenido 4 de faltas de asistencia sin justificar por trimestre, deberán de superar un examen final donde se ponderarán exclusivamente el alcance y superación de todos los objetivos y contenidos del curso.

- **Ausencia del alumno/a los días de celebración de pruebas específicas (Exámenes y audiciones):** El profesor o la profesora solamente repetirá la prueba al alumno/a que aporte un justificante médico o de otra instancia oficial que acredite su ausencia careciendo de validez los justificantes paternos. Otros casos de fuerza mayor (defunción de familiares...) serán valorados por el/la profesor/a.

Procedimientos:

El profesor evaluará el progreso y el trabajo de cada alumno al final de cada clase realizada. A la finalización de cada trimestre, con todas las calificaciones obtenidas de las clases, se obtendrán las calificaciones para los siguientes criterios de evaluación:

A) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos por el profesor.

B) Trabajo y esfuerzo semanal

También, a ser posible, el alumno realizará una audición en público antes de finalizar cada trimestre en el salón de actos del centro. Esta audición permitirá al profesor comprobar la capacidad de autocontrol y el dominio de la obra estudiada que tiene el alumno, y ver su grado de naturalidad en su actuación ante el público. La calificación del alumno obtenida tras la evaluación de la audición será reflejada en el siguiente criterio de evaluación:

C) Participación en las audiciones del curso.

Criterios de calificación

A la hora de calificar al alumno/a se tendrá en cuenta los siguientes aspectos:

Los resultados obtenidos, vinculados al alcance de los objetivos y contenidos marcados y al grado de consecución del programa previsto.

El trabajo y esfuerzo que el alumno/a demuestra semanalmente en cada clase y en las audiciones-conciertos.

La realización de las pruebas específicas y audiciones (una por trimestre).

- Iniciativa, interés y participación activa en el desarrollo de la clase.
- La asistencia a clase.

A la hora de la cuantificación de la nota del alumno/a se tendrán en cuenta los siguientes criterios de calificación y porcentajes.

A) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos por el profesor
40% del total de la nota.

B) Trabajo y esfuerzo semanal

30% del total de la nota.

C) Participación en las audiciones del curso.

30% del total de la nota.

En el apartado A) se calificarán los siguientes aspectos:

- 1- Realización de los contenidos programados
- 2- Aspectos técnicos
- 3- Calidad de la interpretación

En el apartado C) se calificarán los siguientes aspectos:

1. Calidad de la interpretación
2. Control escénico

Cuando el apartado C) no se lleve a cabo por alguna causa justificada, la calificación final se obtendrá según los siguientes porcentajes:

A) Progreso y evolución del trabajo con los materiales y recursos propuestos por el profesor

50% del total de la nota.

B) Trabajo y esfuerzo semanal

50% del total de la nota.

Los resultados de la evaluación, y en su caso las calificaciones, se expresarán en los siguientes términos:

Insuficiente: 1, 2, 3 o 4

Suficiente: 5

Bien: 6

Notable: 7 u 8

Sobresaliente: 9 o 10.

4. Criterios de promoción

a. Criterios de promoción

La calificación se expresará en términos numéricos utilizando la escala de 1 al 10 sin decimales. Se considerará que el alumno promociona de curso con una calificación comprendida entre 5 y 10 y no promocionará con una calificación comprendida entre 1 y 4.

Respecto a las diferentes evaluaciones que se darán durante el curso, concretamente una por trimestre. Cabe indicar que la 1ª y 2ª evaluación tendrá únicamente un valor informativo sobre el desarrollo del proceso de enseñanza- aprendizaje del alumno. Sin embargo, la 3ª Evaluación tendrá carácter de sesión de evaluación Final. Es la que calificará la nota final del curso y la que dictaminará la promoción o no al siguiente curso.

En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental o canto, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente si forma parte del mismo. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

Los alumnos que al término del 6º curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes.

b. Mínimos exigibles:

El alumno debe demostrar un aprendizaje y evolución adecuada en el dominio del instrumento, atendiendo a su etapa evolutiva.

Demostrar haber superado los objetivos marcados en la programación didáctica.

Se valorará el progreso del alumno en relación con el punto de partida, teniendo en cuenta su evolución durante el curso, procurando no establecer comparaciones, que puedan afectar negativamente, con respecto a los logros conseguidos por sus compañeros.

La personalización del aprendizaje es una máxima en las nuevas corrientes pedagógicas.

Cualquier decisión relativa a la permanencia de un alumno durante más tiempo en el curso, deberá ir acompañada de la planificación de las adaptaciones y medidas de refuerzo educativo que sean necesarias para situar al alumno en las mejores condiciones de progreso.

Los ejercicios son progresivos, lo cual significa, que si un alumno no realiza correctamente un ejercicio no pasa al siguiente. Por lo tanto, si un alumno no realiza el 80% de los ejercicios o estudios programados para el curso, no podrá alcanzar el nivel correspondiente.

Relación de los contenidos mínimos exigibles por curso que se deben de superar para poder promocionar al curso siguiente:

Curso 1º

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 49 hasta la página 54: Ejercicios desde el 158 hasta el 173.

Escalas cromáticas de la pág. 98: Ejercicios del 1 al 8.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 80 a la 83: Ejercicios del 1 al 7.

Estudios desde el nº 13 de la pág. 33 hasta el nº 28.

- **Método de Funoll y Alpente:**

Desde el estudio nº 1 de la pág. 23 hasta el nº 8 de la pág. 25.

- **Método de Reginald H. Fink "Studies in Legato":**

Desde el estudio nº 8 de la pág. 8 hasta el estudio nº 19.

- **Método de M. Bleger "31 Estudios brillantes":**

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 8.

- **Estudio de Obras**

Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

Curso 2º

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 95 hasta la página 98:

Ejercicios desde el 121 hasta el 130.

Escalas cromáticas des la pág. 109 a la 113: Ejercicios nº 1 y 4.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde el ejercicio nº 10 la pág. 84 hasta el nº 26.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 53: Ejercicios desde el nº 31 hasta el nº 48.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios desde el nº 14 de la pág. 34 hasta el nº 19 de la pág. 40.

- **Método de Reginald H. Fink “Studies in Legato”:**

Estudios desde el nº 26 hasta el nº 37.

- **Método de M. Bleger “31 Estudios brillantes”:**

Estudios desde el nº 13 hasta el nº 19.

- **Estudio de Obras**

Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

Curso 3º

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Estudios Técnicos.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudio de arpeggios sobre el acorde Perfecto Mayor desde el ejercicio nº 1 de la pág. 126 hasta el nº 5.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Ejercicios sobre las notas de adorno desde el nº 61 de la pág. 58 hasta el nº 69 de la pág. 61.

Estudios preparatorios para el Grupeto desde el nº 1 de la pág. 93 hasta el nº 10 de la pág. 97.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Desde el estudio nº 22 de la pág. 44 hasta el nº 25.

- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 1 hasta el número nº 16.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 15.

- **Estudio de Obras**

Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

Curso 4º

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Estudios Técnicos.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)
Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.
Estudio de arpeggios sobre diferentes acordes desde el ejercicio nº 10 de la pág. 136 hasta el nº 17.
- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)
Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.
Estudios sobre el Grupeto desde el nº 24 de la pág. 101 hasta el nº 35.
Estudios sobre la doble apoyatura desde el nº 36 de la pág. 106 hasta el nº 43.
- **Método de Funoll y Alpuente:**
Estudios sobre el Grupeto desde el nº 28 de la pág. 51 hasta el nº 35.
- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 24 hasta el número nº 30.
- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 24 hasta el nº 39.
- **Estudio de Obras**
Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

Curso 5º.

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**
- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**
- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)
Diez Estudios Artísticos desde el nº 1 de la pág. 180 hasta el nº 7.
- **Método de J. B. Arban's:**
Estudios sobre el triple picado del ejercicio nº 1 de la pág. 175 hasta el ejercicio nº 47.
- **Método de Funoll y Alpuente:**
Estudios nº 39 (de la pág. 72), 40, 41, 42, 43, 45, 47 y 49.
- **20 Dances for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 1 hasta el nº 14.
- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 48 hasta el nº 55.
- **Style Studies for Tuba:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 1 hasta el nº 11.
- **Estudio de Obras**
Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

Curso 6º.

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**
- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**
- **Método de J. B. Arban's:**
Estudios característicos desde el nº 1 hasta el nº 8. (Solo para Tuba Tenor)
- **Performance Studies for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 1 hasta el nº 12.
- **30 Estudios para tuba de Vincenz Ranieri:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 1 al nº 8.
- **Performance Studies for Tuba:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 1 hasta el nº 12.
- **Estudio de Obras**
Estudio y dominio de dos de las tres obras programadas para el curso.

c. Exámenes extraordinarios

Los exámenes de recuperación, al tener la condición de extraordinarios, podrán ser evaluados, tanto individualmente por el profesor de la asignatura como por un colectivo de profesores de la asignatura. Cualquier posibilidad de las mencionadas anteriormente será llevada a cabo desde el Departamento de Viento Metal, que se manifestará como el organismo encargado de designar los grupos de profesores que evaluarán los exámenes extraordinarios.

El programa de examen será el siguiente:

- El alumno interpretará cinco estudios o ejercicios técnicos de cada libro programado para el curso. Si alguno de los libros se divide en diferentes apartados como es el caso del libro del Jules Watelle o del J. B. Arban's, se dará por entendido que son cinco estudios o ejercicios de cada apartado.
- Interpretará completa o parcialmente las tres obras programadas en el curso.

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

En el supuesto de tener la práctica instrumental como asignatura pendiente, la recuperación deberá recuperarse en el curso siguiente.

Al tratarse de evaluación continua, el alumno recuperará la asignatura pendiente en el momento en que el profesor considere que ha alcanzado los objetivos mínimos del curso anterior. En este caso será el profesor/a de la asignatura quien lo evalúe y la recupere, colocando la nota en el boletín informativo que se reparte trimestralmente.

Este aprobado se habrá de informar, en la evaluación, al jefe de estudios y a todo el profesorado implicado.

6. Medidas de atención a la diversidad

La diversidad del alumnado es un hecho indiscutible, sobre todo en las enseñanzas musicales. Cada alumno progresa de una manera diferente, ya que las características del desarrollo son distintas en cada caso. La asignatura, basada en clases individuales, permite la aplicación de diferentes metodologías según las características diversas de cada alumno. Con el fin de adecuar la orientación de la enseñanza a las necesidades educativas individuales del alumnado, es necesario evaluar el distinto ritmo de progreso de cada uno de ellos.

En el caso de observar que algún alumno evoluciona con alguna dificultad, es necesario programar actividades de refuerzo que le ayuden a ponerse al nivel deseado.

Criterios de referencia para el diseño de las actividades de refuerzo:

1. Realizar un diagnóstico que determine las carencias específicas que se trata de reforzar.
2. Adaptar el nivel de dificultad a las capacidades objetivas del alumno.
3. En ocasiones es conveniente un cambio de materiales (ejercicios, obras, etc.).

También es necesario programar actividades de ampliación para aquellos alumnos que muestran unas capacidades superiores al nivel considerado óptimo. Muchos de estos alumnos en algunos casos, están dotados de un gran talento. Por lo tanto, reducir su ritmo de progreso al de la media de sus compañeros puede frenar sus verdaderas posibilidades. Estos alumnos pueden que alcancen un nivel superior al curso en el que están matriculados y, siempre que todos los profesores que le imparten clase estén de acuerdo se le formalizará una ampliación de matrícula, avanzando un curso más en todas las asignaturas.

Criterios de referencia para el diseño de actividades de ampliación:

1. No sobrestimar las capacidades reales del alumno, para no exigirle más de lo que realmente pueda rendir.
2. No manifestar una preferencia ostensible hacia estos alumnos/as en presencia de los demás.
3. Tener siempre en cuenta el nivel de conocimientos del alumno en el plano interpretativo.
4. Propiciar su intervención en recitales públicos.

7. Recursos didácticos y organizativos.

Recursos materiales.

Entendemos los recursos materiales como soportes físicos de distinta naturaleza (impresos, audiovisuales, informáticos, de representación) y funcionalidad (equipamiento, material curricular, material de apoyo) que se utilizan para desarrollar la intervención educativa, y constituye un instrumento de primer orden en el desarrollo del proceso de enseñanza aprendizaje ya que son utilizados por los alumnos para llevar a cabo su actividad.

Su selección y utilización pertinente, acorde con una planificación rigurosa, constituye un medio fundamental en el desarrollo didáctico.

El desarrollo de nuestra programación va a exigir el empleo de una gran variedad de ellos:

Materiales impresos: Libros, Partituras y Métodos de estudio, cuaderno de actividades, carteles, fotografías...

Materiales audiovisuales: Aparatos reproductores de audio y video, cámara de video, grabadora de audio digital y ordenador multimedia con acceso a internet.

Materiales del aula: Mesas, sillas, pizarra, piano, espejo, armarios, atril y los instrumentos que se dan en la especialidad. Tuba Tenor en Sib, Tuba Baja en Fa y Tuba Contrabajo en Do.

Organización y secuenciación de los materiales impresos propuestos en la programación.

Curso 1º

Trimestre I:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 49 hasta la página 54: Ejercicios desde el 158 hasta el 165.

Escalas cromáticas desde la pág. 98 a la 104: Ejercicios del 1 al 4.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 80 a la 83: Ejercicios del 1 al 4.

Estudios desde el nº 13 de la pág. 33 hasta el nº 38 de la pág. 43.: Estudios desde el 13 hasta el 17.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Desde el estudio nº 1 de la pág. 23 hasta el nº 3 de la pág. 25.

- **Método de Reginald H. Fink "Studies in Legato":**

Desde el estudio nº 8 de la pág. 8 hasta el estudio nº 25 de la pág. 26: Estudios desde el 8 hasta el 13

- **Método de M. Bleger "31 Estudios brillantes":**

Estudios 1, 2, 3 y 4.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 49 hasta la página 54: Ejercicios desde el 166 hasta el 173.

Escalas cromáticas desde la pág. 98 a la 104: Ejercicios del 5 al 7.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 80 a la 83: Ejercicios del 5 al 7.

Estudios desde el nº 13 de la pág. 33 hasta el nº 38 de la pág. 43.: Estudios desde el 19 hasta el 27.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Desde el estudio nº 4 de la pág. 26 hasta el nº 8 de la pág. 30.

- **Método de Reginald H. Fink “Studes in Legato”:**

- Desde el estudio nº 8 de la pág. 8 hasta el estudio nº 25 de la pág. 26: Estudios desde el 14 hasta el 19.

- **Método de M. Bleger “31 Estudios brillantes”:**

Estudios 5, 6, 7 y 8.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 49 hasta la página 54: Ejercicios desde el 174 hasta el 181.

Escalas cromáticas des la pág. 98 a la 104: Ejercicios del 9 al 13.

- **Método de J. B. Arban’s:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 80 a la 83: Ejercicios del 8 y 9.

Estudios desde el nº 13 de la pág. 33 hasta el nº 38 de la pág. 43.: Estudios desde el 28 hasta el 38.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Desde el estudio nº 9 de la pág. 30 hasta el nº 13 de la pág. 33.

- **Método de Reginald H. Fink “Studes in Legato”:**

- Desde el estudio nº 8 de la pág. 8 hasta el estudio nº 25 de la pág. 26: Estudios desde el 20 hasta el 25.

- **Método de M. Bleger “31 Estudios brillantes”:**

Estudios 9, 10, 11 y 12.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

Curso 2º

Trimestre I:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 95 hasta la página 98: Ejercicios desde el 121 hasta el 125.

Escalas cromáticas des la pág. 109 a la 113: Ejercicio1.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 84 a la 90: Ejercicios del 10 al 17.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 53 hasta la página 57: Ejercicios desde el 31 hasta el 39.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Desde el estudio nº 14 de la pág. 34 hasta el nº 16 de la pág. 38.

- **Método de Reginald H. Fink "Studes in Legato":**

Desde el estudio nº 26 de la pág. 27 hasta el estudio nº 42 de la pág. 43: Estudios desde el 26 hasta el 31.

- **Método de M. Bleger "31 Estudios brillantes":**

Estudios 13, 14, 15 y 16.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 95 hasta la página 98: Ejercicios desde el 126 hasta el 130.

Escalas cromáticas des la pág. 109 a la 113: Ejercicio1.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 84 a la 90: Ejercicios del 18 al 26.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 53 hasta la página 57: Ejercicios desde el 40 hasta el 48.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios nº 17 de la pág. 39 y el nº 19 de la pág. 40.

- **Método de Reginald H. Fink "Studes in Legato":**

Desde el estudio nº 26 de la pág. 27 hasta el estudio nº 42 de la pág. 43: Estudios desde el 32 hasta el 37.

- **Método de M. Bleger** “*31 Estudios brillantes*”:

Estudios 17, 18 y 19.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de Flexibilidad de The Embouchure Builder.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 95 hasta la página 98: Ejercicios desde el 131 hasta el 136.

Escalas cromáticas desde la pág. 112 a la 113: Ejercicios del 3 al 5.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Escalas cromáticas desde la pág. 84 a la 90: Ejercicios del 27 al 31.

Estudios sobre las articulaciones desde la página 53 hasta la página 57: Ejercicios desde el 49 hasta el 54.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios nº 20 de la pág. 42 y el nº 21 de la pág. 43.

- **Método de Reginald H. Fink** “*Studies in Legato*”:

Desde el estudio nº 26 de la pág. 27 hasta el estudio nº 42 de la pág. 43: Estudios desde el 38 hasta el 42.

- **Método de M. Bleger** “*31 Estudios brillantes*”:

Estudios 20, 30 y 31.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

Trimestre I:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Estudios Técnicos.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)
Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.
Estudio de arpeggios sobre el acorde Perfecto Mayor desde el ejercicio nº 1 de la pág. 126 hasta el nº 3 de la pág. 129.
- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)
Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.
Ejercicios sobre las notas de adorno desde el nº 61 de la pág. 58 hasta el nº 69 de la pág. 61.
- **Método de Funoll y Alpuente:**
Desde el estudio nº 22 de la pág. 44 y el nº 23 de la pág. 44.
- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 1 hasta el número nº 7.
- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 1 hasta el nº 8.
- **Estudio de Obras**
Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Estudios Técnicos.**
Estudios a determinar por el profesor.
- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)
Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.
Estudio de arpeggios en modo menor ejercicios nº 4 de la pág. 131 y nº 5 de la pág. 133.
- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)
Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.
Estudios preparatorios para el Grupeto desde el nº 1 de la pág. 93 hasta el nº 10 de la pág. 97.
- **Método de Funoll y Alpuente:**
Desde el estudio nº 24 de la pág. 45 y el nº 25 de la pág. 46.
- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)
Estudios desde el nº 9 hasta el número nº 16.
- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)
Estudios desde el nº 8 hasta el nº 15.
- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Estudios Técnicos.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudio de arpeggios en modo menor desde el ejercicio nº 6 de la pág. 134 hasta el nº 9 de la pág. 136.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Estudios preparatorios para el Grupeto desde el nº 11 de la pág. 98 hasta el nº 23 de la pág. 100.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios nº 26 de la pág. 47 y el nº 27 de la pág. 50.

- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 17 hasta el número nº 23.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 16 hasta el nº 23.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

Curso 4º

Trimestre I:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Estudios Técnicos.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudio de arpeggios sobre diferentes acordes desde el ejercicio nº 10 de la pág. 136 hasta el nº 13 de la pág. 141.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Estudios sobre el Grupeto desde el nº 24 de la pág. 101 hasta el nº 35 de la pág. 105.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios sobre el Grupeto desde el nº 28 de la pág. 51 hasta el nº 31 de la pág. 53.

- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 24 hasta el número nº 27.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 24 hasta el nº 31.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Estudios Técnicos.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudio de arpeggios sobre diferentes acordes desde el ejercicio nº 14 de la pág. 142 hasta el nº 17 de la pág. 143.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Estudios sobre la doble apoyatura desde el nº 36 de la pág. 106 hasta el nº 43 de la pág. 108.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios sobre el Grupeto desde el nº 32 de la pág. 56 hasta el nº 35 de la pág. 59.

- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 28 hasta el número nº 30.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 32 hasta el nº 39.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de Flexibilidad de B. Slokar.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Estudios Técnicos.**

Estudios a determinar por el profesor.

- **Método de Jules Watelle** (solo para Tuba):

Escalas mayores y menores de la pág. 66 a la 94: 6 tonalidades.

Estudios sobre el mordente desde el ejercicio nº 1 de la pág. 146 hasta el nº 5 de la pág. 150.

Estudios sobre la doble apoyatura desde el ejercicio nº 1 de la pág. 151 hasta el nº 3 de la pág. 152.

- **Método de J. B. Arban's:** (solo para Tuba Tenor)

Escalas mayores y menores de la pág. 63 a la 78: 6 tonalidades.

Estudios sobre el mordente desde el nº 48 de la pág. 110 hasta el nº 54 de la pág. 111.

Estudio sobre las fermatas nº 62 de las páginas 172 y 173.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios sobre los trinos desde el nº 36 de la pág. 68 hasta el nº 38 de la pág. 70.

- **43 Bel Canto Studies for Tuba de M. Bordogni:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 31 hasta el número nº 33.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 40 hasta el nº 47.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

Curso 5º.

Trimestre I:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Diez Estudios Artísticos desde el nº 1 de la pág. 180 hasta el nº 4 de la pág. 183.

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios sobre el triple picado del ejercicio nº 1 de la pág. 175 hasta el ejercicio nº 25 de la pág. 182.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios nº 39 de la pág. 72 hasta el nº 42 de la pág. 76.

- **20 Dances for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 7.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 48 hasta el nº 51.

- **Style Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 6.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Diez Estudios Artísticos desde el nº 5 de la pág. 184 hasta el nº 7 de la pág. 186.

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios sobre el triple picado del ejercicio nº 1 de la pág. 182 hasta el ejercicio nº 47 de la pág. 187.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios nº 43 de la pág. 78, el nº 45 de la pág. 82, el nº 47 de la pág. 85 y el nº 49 de la pág. 76.

- **20 Dances for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 8 hasta el nº 14.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 52 hasta el nº 55.

- **Style Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 7 hasta el nº 11.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de Jules Watelle:** (solo para Tuba)

Diez Estudios Artísticos desde el nº 8 de la pág. 188 hasta el nº 10 de la pág. 190.

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios sobre el doble picado del ejercicio nº 77 de la pág. 197 hasta el ejercicio nº 102 de la pág. 202.

- **20 Dances for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 15 hasta el nº 20.

- **Método de Funoll y Alpuente:**

Estudios sobre las fermatas desde el nº 1 de la pág. 95 hasta el nº 24 de la pág. 99.

- **Melodius Etudes for Trombone de J. Rochut vol. 1:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 57 hasta el nº 60.

- **Style Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 12 hasta el nº 16.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

Curso 6º.

Trimestre I:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios característicos desde el nº 1 hasta el nº 4. (Solo para Tuba Tenor)

Estudios sobre el triple picado del ejercicio nº 48 de la pág.188 hasta el ejercicio nº 76 de la pág. 197.

- **Performance Studies for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 6.

- **30 Estudios para tuba de Vincenz Ranieri:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 1 al nº 4.

- **Performance Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 1 hasta el nº 6.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el primer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre II:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios característicos desde el nº 5 hasta el nº 8. (Solo para Tuba Tenor)

Estudios sobre el doble picado del ejercicio nº 102 de la pág.202 hasta el ejercicio nº 145 de la pág. 213.

- **Performance Studies for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 7 hasta el nº 12.

- **30 Estudios para tuba de Vincenz Ranieri:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 5 al nº 8.

- **Performance Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 7 hasta el nº 12.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el segundo trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Trimestre III:

- **Estudios de flexibilidad propuestos por el profesor.**

- **Estudios Técnicos propuestos por el profesor.**

- **Método de J. B. Arban's:**

Estudios característicos desde el nº 9 hasta el nº 12. (Solo para Tuba Tenor)

- **Performance Studies for Euphonium:** (solo para Tuba Tenor)

Estudios desde el nº 13 hasta el nº 17.

- **30 Estudios para tuba de Vincenz Ranieri:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 9 al nº 12.

- **Performance Studies for Tuba:** (solo para Tuba)

Estudios desde el nº 13 hasta el nº 17.

- **Estudio de Obras**

Estudio de la obra elegida para el tercer trimestre que será interpretada en la audición del final de trimestre.

Los materiales impresos que aparecen especificados son los que inicialmente serán utilizados durante el curso, aunque el profesor podrá modificar dichos materiales cuando lo considere oportuno en función de las características de cada alumno.

8. Audiciones y actividades extraescolares.

Además de la formación de los alumnos en las aulas, es importante para completar ésta, la realización de diversas actividades que abarquen aspectos tanto interpretativos como técnicos. Para ello se van a planear diversas actividades durante el presente curso:

Realización de tres audiciones en el salón de actos a lo largo del curso. Se hará coincidir cada audición con el final de su trimestre correspondiente. Estas audiciones serán con acompañamiento del profesor pianista acompañante o no según si la obra lo requiere.

Durante el curso se realizarán actividades extraescolares como:

- Intercambios con otras aulas de instrumento de otros centros.
- Asistencia a conciertos.
- Participación en concursos para jóvenes intérpretes.

PROGRAMACIÓ DE PERCUSSIÓ

1. Objectius i continguts d'etapa	3
1.1. Ensenyaments Elementals	3
Objectius	3
Continguts	3
1.2. Ensenyaments Professionals.....	4
Objectius	4
Continguts	4
2. Distribució temporal per cursos	5
2.1. Ensenyaments Elementals	5
2.1.1. Primer curs Ensenyaments Elementals	5
Continguts mínims del curs	5
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	6
Selecció d'altres materials didàctics de reforç.....	7
2.1.2. Segon Curs Ensenyaments Elementals.....	7
Continguts mínims del curs	7
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	8
Selecció d'altres materials didàctics de reforç.....	9
2.1.3. Tercer Curs Ensenyaments Elementals	9
Continguts mínims del curs	9
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	10
Selecció d'altres materials didàctics de reforç.....	11
2.1.4. Quart Curs Ensenyaments Elementals	11
Continguts mínims del curs	11
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	12
Selecció d'altres materials didàctics de reforç.....	13
2.2. Ensenyaments Professionals.....	14
2.2.1. Primer Curs Ensenyaments Professionals.....	14
Continguts mínims del curs	14
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	15

Selecció de materials didàctics	17
2.2.2. Segon Curs Ensenyaments Professionals	17
Continguts mínims del curs	17
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	18
Selecció de materials didàctics	21
2.2.3. Tercer Curs Ensenyaments Professionals	22
Continguts mínims del curs	22
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	22
Selecció de materials didàctics:	24
2.2.4. Quart Curs Ensenyaments Professionals	25
Continguts mínims del curs	25
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	25
Selecció de materials didàctics i obres	28
2.2.5. Cinquè Curs Ensenyaments Professionals	28
Continguts mínims del curs	28
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	29
Selecció de materials didàctics i obres	32
2.2.6. Sisè Curs Ensenyaments Professionals	32
Continguts mínims del curs	32
Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)	33
Selecció de materials didàctics i obres	35
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	36
3.1. Avaluació	36
3.2. Criteris	36
3.2.1. Ensenyaments Elementals	36
3.2.2. Ensenyaments Professionals	38
3.3. Instruments	39
3.4. Procediments	43
3.5. Criteris de qualificació	44
4. Criteris de promoció	45
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	46
5.1. Activitats de recuperació	46

1. Objectius i continguts d'etapa

1.1. Ensenyaments Elementals

El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments elementals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu annex I els objectius i els continguts propis de l'assignatura de Percussió en els ensenyaments elementals.

Objectius

L'ensenyament de la percussió, en el grau elemental, tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir les característiques de tots els instruments que constitueixen la família de la percussió i les seues possibilitats sonores per a utilitzar-les dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com en la col·lectiva.
3. Desenvolupar la sensibilitat auditiva i els reflexos necessaris per a corregir de forma automàtica l'afinació de les notes i la qualitat del so.
4. Desenvolupar la precisió i els reflexos necessaris per a ajustar les seues actuacions amb les dels altres instruments del conjunt.
5. Interpretar obres d'acord amb els continguts i objectius propis de cada nivell de manera que l'alumne forme el seu repertori.
1. Valorar críticament els diferents repertoris en situació de concert assistint almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o bé de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Continguts

2. Desenvolupament de l'habilitat de cada mà i del joc coordinat de les dues.
3. Desenvolupament de la versatilitat necessària per a tocar simultàniament o successivament distints instruments.
4. Coneixements bàsics de la manera de producció del so en cada instrument (distints tipus de baquetes, dits, mans, etc.).
5. Principis generals sobre els canvis de mans.
6. Aprenentatge de les diverses modalitats d'atac.
7. Estudi dels instruments de xicoteta percussió, amb especial insistència en tots aquells que es puguin tocar directament amb la mà (bongó, pandero, tumbadores, etc.).
8. Aprenentatge elemental de la caixa, el xilòfon i els timbals com a instruments bàsics per al desenvolupament rítmic, melòdic i auditiu (afinació); estudis de dificultat progressiva en estos instruments.

9. Estudi d'obres de nivell elemental per a conjunt de percussió que reunisquen una gamma àmplia i variada d'instruments amb intercanvi sistemàtic dels diversos instruments que integren el conjunt.
10. Desenvolupament de la pràctica de conjunt com a mitjà indispensable per a adquirir la percepció simultània de la diversitat tímbrica característica de la percussió.
11. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

1.2. Ensenyaments Professionals

El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments professionals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu annex I els objectius i els continguts propis de l'assignatura de Percussió en els ensenyaments professionals.

Objectius

Els ensenyaments de percussió de les ensenyances professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

1. Dominar tècnicament tots els instruments de l'especialitat, així com la coordinació rítmica i motriu que exigeix el conjunt d'estos.
2. Tocar en grup sense director o directora, amb precisió rítmica i coneixement global de l'obra.
3. Utilitzar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: articulació, coordinació entre les dues mans, dinàmica, etc.
4. Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenrotllament de la memòria.
5. Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
6. Actuar en públic amb una formació de percussió combinada.
7. Interpretar un repertori d'obres pertanyents a diferents estils, de dificultat adequada a este nivell.
1. Valorar críticament els diferents repertoris en situació de concert on la percussió siga protagonista, en format de cambra de de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Continguts

1. Desenvolupament de tota la gamma de formes d'atac.
2. Ritmes compostos i grups irregulars.
3. Caixa (redobles, paradiddles, etc.).
4. Timbals (afinació amb canvis, tècnica de glissando, etc.).
5. Bateria (independència i domini de la coordinació, cadències i breaks, etc.).

6. Làmines (desenvolupament de la velocitat, acords amb quatre baquetes, tècniques Stevens i Across).
7. Desenvolupament de la capacitat d'obtenir simultàniament sons de distinta intensitat entre les dues mans, tractant d'aconseguir una diferenciació dinàmica tant si es tracta de la relació melodia-acompanyament com de plantejaments contrapuntístics de major complexitat.
8. Instruments accessoris i d'efecte (coneixement bàsic de ritmes populars en instruments llatinoamericans, tècnica de tots els instruments, obres per a percussió combinada).
9. Pràctica de la lectura a vista.
10. Treball de la improvisació.
11. Treball de conjunt.
12. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
13. Estudi de la literatura orquestral i solos.
14. El fraseig i la seua adequació als diferents estils (làmines i instruments de parxe).
15. Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
16. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.
17. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

2. Distribució temporal per cursos

2.1. Ensenyaments Elementals

2.1.1. Primer curs Ensenyaments Elementals

Continguts mínims del curs

1. Pràctica de la percussió corporal i vocal.
2. Improvisació seguint l'esquema pregunta-resposta.
3. Identificació visual i auditiva dels instruments de l'aula.
4. Pràctica d'instruments de xicoteta percussió.
5. Pràctica d'instruments de parxe percutits amb les mans (bongó, tumbadora).
6. Imitació de figures rítmiques que combinen negres, corxeres i els seus silencis.
7. Autonomia en el muntatge i desmuntatge dels instruments, suport i faristol.
8. Realització d'estiraments a l'inici de la sessió, amb i sense baquetes.
9. Agafada de les baquetes.
10. Utilització del metrònom, com a eina indispensable en l'estudi.
11. Iniciació al moviment continu.

12. Interpretació de cèl·lules rítmiques bàsiques a la caixa i els timbals.
13. Iniciació a l'alternança de mans en la caixa.
14. Relació entre moviment i dinàmica.
15. Interpretació vocal de melodies populars i interpretació instrumental amb el xilòfon.
16. Escala pentatònica major (tant en làmines blanques, com en làmines negres).
17. Escala de do major.
18. Lectura d'exercicis escrits en la caixa, xilòfon i timbals.
19. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Introducció als instruments de percussió:

Exercicis de motricitat i coordinació.

Exercicis de percussió corporal.

Patrons rítmics amb instruments de membranes percutits amb les mans.

Jansen, Michael (2001). *Método de percusión. Vol. I*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 14

Estudis: 1-29

Xilòfon

Escala pentatònica en làmines negres blanques, pàg. 48.

Estudis: 1-8

2ª Avaluació

Jansen, Michael (2001). *Método de percusión. Vol. I*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 24, 27. Introducció de les corxeres.

Estudis: 30-40

Xilòfon

Escala de do major, pàg. 50

Estudis: 9-17

Timbals

Tècnica: pàg. 34 i 37. Lectura i apagats.

Estudis: 1-16

3ª Avaluació

Jansen, Michael (2001). *Método de percusión. Vol. I*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 27

Estudis: 40-49

Xilòfon

Escala i arpeggio de do major

Estudis: 18-28

Timbals

Tècnica: pàg. 41. Introducció de les corxeres.

Estudis: 17-30

Selecció d'altres materials didàctics de reforç

Bomhof, G. *Méthode de timbales. Vol. 1*. Ed. De Haske.

Bomhof, G. *Schüle für Mallets. Heft 1*. Ed. De Haske.

Peters, M. *Elementary Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Willems, E. y Chapuis, J. *Canciones de intervalos y acordes*. Editions promusica.

2.1.2. Segon Curs Ensenyaments Elementals

Continguts mínims del curs

1. Exercicis de coordinació psicomotriu.
2. Improvisació amb percussió corporal sobre un ostinato rítmic.
3. Realització d'estiraments a l'inici de la classe, amb i sense baquetes.
4. Autonomia en el muntatge dels instruments i en l'adequació de la seua altura.
5. Utilització del metrònom, com a eina indispensable en l'estudi.
6. Pràctica de variacions dinàmiques (piano, mezzoforte, forte, crescendo i diminuendo).
7. Pràctica del moviment continu.
8. Pràctica de diverses baquetacions a la caixa: mans juntes, mans separades, colps alterns i altres combinacions.
9. Interpretació de cèl·lules rítmiques bàsiques a la caixa i els timbals.
10. Escales fins a una alteració, majors i menors, al xilòfon.
11. Exercicis d'interval al xilòfon sobre les tonalitats treballades.
12. Interpretació vocal de melodies populars i interpretació instrumental amb el xilòfon.
13. Introducció al funcionament del pedal del timbal.

14. Interpretació d'exercicis per a caixa, timbals i xilòfon amb els continguts de lecto-escriptura propis del curs, treballats a l'assignatura de Llenguatge musical.
15. Improvisació amb instruments com bongó o tumbadora, aplicant els continguts propis del curs.
16. La batucada: pràctica d'instruments com tambourim, pandeiro, surdo, agogó, cuica...
17. Memorització de patrons rítmics, crides, preguntes i respostes en els esmentats instruments adaptats al nivell de l'alumne.
18. Improvisació a partir de cèl·lules rítmiques treballades en la batucada.
19. Assitència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Jansen, Michael (2002). *Método de percusión. Vol. II*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg 13: Introducció al silenci de corxera i pàg. 16: 6/8

Estudis: 1-18

Xilòfon

Escala i arpeggio de do major

Estudis: 1-8

Timbals

Tècnica: pàg. 37

Estudis: 1-11

2ª Avaluació

Jansen, Michael (2002). *Método de percusión. Vol. II*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 19

Estudis: 19-29

Xilòfon

Escala i arpeggio de sol major, pàg. 55

Estudios: 8-16; 2-26

Timbals

Tècnica: pàg. 40

Estudis: 12-22

3ª Avaluació

Jansen, Michael (2002). *Método de percusión. Vol. II*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 29. Introducció a les semicorxeres.

Estudis: 44-54

Xilòfon

Escala i arpeggio de mi menor; pàg. 63-64 (repàs sol major).

Estudis: 27, 39

Timbals

Tècnica: pág. 49

Estudis: 35-44

Bateria

Patrons rítmics i de coordinació

Selecció d'altres materials didàctics de reforç

Bomhof, G. *Méthode de timbales. Vol. 1*. Ed. De Haske.

Bomhof, G. *Schüle für Mallets. Heft 1*. Ed. De Haske.

Peters, M. *Elementary Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Rocca, E. *Ritmos Brasileiros e seus instrumentos de percussao*. E.B.M.

Willems, E. y Chapuis, J. *Canciones de intervalos y acordes*. Editions promusica.

2.1.3. Tercer Curs Ensenyaments Elementals

Continguts mínims del curs

1. Utilització del metrònom, com a eina indispensable en l'estudi.
2. Pràctica de variacions dinàmiques (pianissimo, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo i diminuendo).
3. Pràctica del moviment continu.
4. Pràctica de cèl·lules rítmiques en compassos de subdivisió ternària.
5. Introducció als colps bàsics: down, up, full, tap.
6. Iniciació al Paradiddle Simple.
7. Accents i la seua relació amb els colps bàsics.

8. Escales i arpegis fins a dues alteracions, majors i menors, al xilòfon.
9. Exercicis d'interval al xilòfon sobre les tonalitats treballades.
10. Exercicis d'afinació d'interval de 5ª i 4ª justa als timbals.
11. Interpretació d'exercicis per a caixa, timbals i xilòfon amb els continguts de lecto-escriptura propis del curs, treballats a l'assignatura de Llenguatge musical.
12. Pràctica de la memorització d'exercicis i estudis de làmines.
13. Anàlisi elemental de l'estructura dels estudis interpretats.
14. Pràctica de la lectura a primera vista en els timbals, la caixa i el xilòfon.
15. Iniciació a la 10strate amb patrons bàsics que desenvolupen la coordinació psicomotriu.
16. Aplicació de la relaxació muscular, de la higiene postural i del control de la respiració en la interpretació musical.
17. Pràctica de la visualització de situacions d'interpretació en públic.
18. Preparació individual de les parts treballades a l'assignatura de Conjunt.
19. Assitència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Jansen, Michael (2003). *Método de percusión. Vol. III*. Valencia: Rivera editores.

Caiaa

Tècnica: 13, 15, i 17. Patrons rítmics amb semicorxeres.

Estudis: 1-16

Xilòfon

Escales i arpeggios de re major i si menor

Estudis: 4-9

Timbals

Tècnica: pàg. 41 i 43. Semicorxeres i moviment continu.

Estudis: 1-12

2ª Avaluació

Jansen, Michael (2003). *Método de percusión. Vol. III*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg.19. Accents

Estudis: 17-34

Xilòfon

Escala i arpeggio de sib major i sol menor

Estudis: 10-16

Timbals

Tècnica: pàg. 45 i 47. Síncopes.

Estudis: 13-22

Multi-percussió

Estudi: 18 (pàg. 88)

3ª Avaluació

Jansen, Michael (2003). *Método de percusión. Vol. III*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 28 e 30. Puntets i lligadures.

Estudis: 35-45

Xilòfon

Escales i arpeggios fins dues alteracions

Estudis: 21-31

Timbals

Tècnica: pàg.49 i 51. Puntets.

Estudis: 23-36

Bateria

Patrons rítmics i de coordinació: pàg.83

Selecció d'altres materials didàctics de reforç

Bomhof, G. *Méthode de timbales. Vol. 1*. Ed. De Haske.

Bomhof, G. *Schüle für Mallets. Heft 1-2*. Ed. De Haske.

Hathway, K. i Wright, I. *Graded Music for Snare Drum. Book I*. ABRSM.

Hathway, K. i Wright, I. *Graded Music for Tuned Percussion. Book I*. ABRSM.

Peters, M. *Developing Dexterity*. Mitchell Peters publications.

2.1.4. Quart Curs Ensenyaments Elementals

Continguts mínims del curs

1. Utilització del metrònom, com a eina indispensable en l'estudi.

2. Pràctica de variacions dinàmiques de diferents tipus.
3. Pràctica del moviment continu.
4. Pràctica de cèl·lules rítmiques en compassos de subdivisió ternària i compassos irregulars.
5. Aplicació dels cops bàsics (down, up, full, tap) a exercicis i estudis.
6. Exercicis emprant el Paradiddle Simple.
7. Exercicis d'accents sobre corxeres i semicorxeres.
8. El rebot de la baqueta: introducció al redoble.
9. Escales i arpegis fins a tres alteracions, majors i menors, al xilòfon.
10. Exercicis d'interval al xilòfon sobre les tonalitats treballades.
11. Iniciació al redoble de xilòfon.
12. Autonomia en la preparació i l'estudi de la baquetació als timbals.
13. Iniciació al redoble de timbals.
14. Interpretació d'exercicis per a caixa, timbals i xilòfon amb els continguts de lecto-escriptura propis del curs, treballats a l'assignatura de Llenguatge musical.
15. Pràctica de la memorització d'exercicis i estudis de làmines.
16. Introducció al vibràfon i el funcionament del pedal.
17. Pràctica de la lectura a primera vista en els timbals, la caixa i el xilòfon.
18. Estudis de multi-percussió senzills combinant fins a quatre instruments.
19. Aplicació de la relaxació muscular, la higiene postural i el control de la respiració en la interpretació musical.
20. Pràctica de la visualització de situacions d'interpretació en públic.
21. Assitemcia almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Jansen, Michael (2004). *Método de percusión. Vol. IV*. Valencia: Rivera editores.

Caja

Tècnica: pàg. 18, 24, 27. Tresets de corxera i semicorxera.

Estudis: 14-20; 27-30: 33-37

Xilòfon

Escales i arpegis de la major i fa# menor; pàg. 58: repàs de re major

Estudis: 1-6; 11-13

Timbals

Tècnica: pàg. 47: tresets i pàg. 45: introducció al redoble

Estudis: 14-20; 9-13

2ª Avaluació

Jansen, Michael (2004). *Método de percusión. Vol. IV*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 16, 22 i 30. Introducció al redoble.

Estudis: 9-13; 21-26; 38-41

Xilòfon

Escales i arpeggios de mib major i do menor

Tècnica: pàg. 70: introducció al redoble

Estudis: 7-10, 14-18

Timbals

Tècnica: pàg. 51: redoble

Estudis: 23-31

Multi-percussió

Estudis: 23-24

3ª Avaluació

Jansen, Michael (2004). *Método de percusión. Vol. IV*. Valencia: Rivera editores.

Caixa

Tècnica: pàg. 30: repàs del redoble i pàg. 32: introducció al mordent.

Estudis: 42-52

Xilòfon

Escales i arpeggios fins tres alteracions

Estudis: 19-29

Timbals

Tècnica: pàg. 59

Estudis: 38-44

Bateria

Patrons rítmics i de coordinació: pàg. 93.

Selecció d'altres materials didàctics de reforç

Hathway, K. i Wright, I. *Graded Music for Snare Drum*. Book I. ABRSM.

Hathway, K. i Wright, I. *Graded Music for Tuned Percussion*. Book II. ABRSM.

Hochrainer, R. *Etüden für timpani. Heft 1.* Ludwig Doblinger.

Peters, M. *Developing Dexterity.* Mitchell Peters publications.

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies.* Mitchell Peters publications.

Sejourne, E. i Velluet, P. *Les claviers à percussions parcourent le monde. Volume 1.* Alfonce production.

Zivkovic, N. J. *Funny Xylophone. Heft I.* Gretel Verlag.

2.2. Ensenyaments Professionals

2.2.1. Primer Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

2. Diari de classe i planificació de l'estudi setmanal.
3. La pinça índex-polze: correcció de la pinça d'agafada de les baquetes.
4. Higiene i correcció postural als distints instruments, tant a l'hora de tocar dret, com sentat.
5. Exercicis combinant els quatre colps bàsics: down, up tap, full, tap.
6. Exercicis d'accents sobre semicorxeres.
7. Paradiddle amb distintes variacions rítmiques.
8. Pràctica del doble colp, reforçant la segona nota.
9. Introducció als mordents d'una i dues notes.
10. Escales i arpegis fins a set alteracions, majors i menors naturals, per cicle de quintes.
11. Exercicis de redoble a les làmines.
12. Exercicis d'entonació i afinació als timbals d'interval justos.
13. Autonomia en la preparació i l'estudi de la baquetació als timbals.
14. Exercicis de redoble als timbals.
15. Agafada de quatre baquetes amb tècnica Burton: posició de 5^a i 3^a.
16. Moviments de doble vertical, altern i simple independent.
17. Introducció al vibràfon i la utilització del pedal.
18. Improvisació sobre la escala pentatònica de Blues.
19. Estudis de multi-percussió combinant fins a quatre instruments.
20. Acompanyament a la bateria d'un standard de jazz, rock o pop emprant patrons treballats prèviament.
21. Introducció a la tècnica del triangle i la pandereta.
22. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Fitxes de Tècnica de Caixa: Pinça i Moviment I & II

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: I, III

Estudis: 1, 2, 3

Timbals

Pons, J. Estudis per a timbals

Estudis: 1, 2, 3, 4

Xilòfon

Escales majors i menors fins 5 alteracions. 2 octaves

Arpeggios majors i menors fins 5 alteracions. 1 octava

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 2

Zivkovic, N.J. *Funny Xylophone. Heft 1*. Gretel Verlag.

Liedchen, Sweet Quick Sixteen o Alla Polacca

Houllif, M. *More Contest solos for the Intermediate Mallet Player*. Kendor Music.

Shiver Me Timbers o School Day Blues

Vibràfon

Sejourne, E/ Velluet, P. *Les Claviers à percussions parcourent le monde*. Alfonce Productions

New Age Song, 7/8 o Danse Galante

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Nachtstück o Tango für zwei

2ª Avaluació

Caja

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudi: IV

Pustjens, J. *Snare Drum Workout book*. Pustjens Percussion Products Publications.

Pàgines 7, 8 i 20 (exercicis 1, 4 i 5).

Pustjens, J. *Snare Drum Workout book*. Pustjens Percussion Products Publications.

Pàgines 30 i 33 (introducció als mordents d'una i dues notes).

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 4, 5, 6, 7

Timbals

Pons, J. *Estudis per a timbals*

Estudis: 5, 6, 7, 8

Xilòfon

Escales majors i menors fins 6 alteracions. 2 octaves

Arpeggios majors i menors fins 6 alteracions. 1 octava

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 3

Zivkovic, N.J. *Funny Xylophone. Heft 1*. Gretel Verlag.

Liedchen, Sweet Quick Sixteen o Alla Polacca

Houllif, M. *More Contest solos for the Intermediate Mallet Player*. Kendor Music.

Homage to Händel, School Day Blues o Main Street Mambo

Multi-percussió

Rosauro, N. *10 Beginning Studies for Multiple Percussion*. Propercussao.

Imitativo, Marcha, Variações o Animato

Marimba

Fitxa d'introducció a la Tècnica Burton: Exercicis 1-11

3ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Double Stroke

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 8, 9, 10

Timbals

Pons, J. *Estudis per a timbals*.

Estudis: 9, 10, 11, 12

Xilòfon

Escales majores i menors fins 7 alteracions. 2 octaves

Arpeggios majors i menors fins 7 alteracions. 1 octava

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 4

Vibráfono (Escollir 2 peces entre les següents)

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Wellenreiter

Schlüter, W. *Solobuch für vibraphone I*. N. Simrock.

Kinderlied o Nadjas Tanz

Sejourné, E. *19 Etudes Musicales de Vibraphone*. Alphonse Leduc.

Morceau en forme de pomme, pour vibraphone et piano.

Zivkovic, N.J. *Funny Vibraphone. Heft I*. Gretel Verlag.

Andante

Marimba

Fitxa d'introducció a la Tècnica Burton: Exercicis 12-23

Stadler, W. *Reflex*

Borel, S. *Beginning with 4 Mallets*. Editions Bim.

Aladdin, Circus o Jazz Chords

Selecció de materials didàctics

Borel, S. *Beginning with 4 Mallets*. Editions Bim.

Goodkin, D. *Now's the time. Teaching jazz to all ages*. Pentatonic Press.

Green, G.H. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Meredith publications.

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani. Heft 1*. Doblinger Verlag.

Houllif, M. *More Contest solos for the Intermediate Mallet Player*. Kendor Music.

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications

Pustjens, J. *Snare Drum Workout book*. Pustjens Percussion Products Publications.

Rosauro, N. *10 Beginning Studies for Multiple Percussion*. Propercussao.

VVAA. *Studio Session. Vol. 1*. Alphonse Leduc.

2.2.2. Segon Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

1. Foment de l'autonomia en la planificació i organització de l'estudi setmanal.
2. Exercicis de rebot de la baqueta a la caixa.
3. Exercicis d'introducció al redoble de caixa, sobre una base regular.

4. Paradiddle, Doble Paradiddle i Paradiddle Diddle.
5. Rudiments: redoble de cinc, de set i de nou.
6. Mordents d'una i dues notes.
7. Escales i arpegis fins a set alteracions, majors i menors naturals, enllaçats cromàticament.
8. Exercicis de dobles notes al xilòfon.
9. Exercicis d'entonació i afinació als timbals d'interval justos, majors i menors.
10. Autonomia en la preparació i l'estudi de la baquetació als timbals.
11. Exercicis de redoble als timbals.
12. Pràctica d'estudis amb tres timbals.
13. Agafada de quatre baquetes amb tècnica Stevens: posició de 5ª i 3ª.
14. Moviments de doble vertical, altern i simple independent amb tècnica Stevens.
15. Estudis per a marimba utilitzant la tècnica Stevens.
16. Estudis per a vibràfon utilitzant la tècnica Burton.
17. Exercicis d'improvisació amb patrons basats sobre arpegis.
18. Estudis de multi-percussió combinant fins a cinc instruments.
19. Acompanyament a la bateria d'un standard de jazz, rock o pop emprant patrons treballats prèviament.
20. Introducció a la tècnica de bombo i plats.
21. Assitència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Five Stroke Roll i Nine Stroke Roll

Fitxa de Tècnica de caixa: Accents

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 11, 12, 13

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani*. Doblinger Verlag.

Estudis: 10, 11, 12

Xilòfon

Escales majores i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 5

Zivkovic, N.J. *Funny Xylophone. Heft 1*. Gretel Verlag.

Pfeiferl Hans o Double-Dodl-Dee

Houllif, M. *More Contest solos for the Intermediate Mallet Player*. Kendor Music.

Main Street Mambo o Raggedy Ann

Vibràfon (Escollir 2 peces entre les següents)

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Wellenreiter o Lied ohne Worte

Schlüter, W. *Solobuch für vibraphone I*. N. Simrock.

Nadja's Tanz o Die Spieluhr

Sejourné, E. *19 Etudes Musicales de Vibraphone*. Alphonse Leduc.

Echo

Zivkovic, N.J. *Funny Vibraphone. Heft I*. Gretel Verlag.

Sommerlied o Bauernlied

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 162 i 50 (agafada i posició de 5ª).

2ª Avaluació

Caja

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Single Paradiddle

Fitxa de Tècnica de caixa: Doble Colpe I

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 14, 15

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani. Heft 1*. Doblinger Verlag.

Estudis: 13, 14, 15

Xilòfon

Escalles majors i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 6

Escollir 2 peces entre les següents:

Zivkovic, N.J. *Funny Xylophone. Heft 1*. Gretel Verlag.

Double-Dodl-Dee

Houllif, M. *More Contest solos for the Intermediate Mallet Player*. Kendor Music.

Raggedy Ann o Hora Dance

Spears, J. *Caccia Caper*

Spears, J. *Malletrix*

Multi-percussió

Rosauro, N. *10 Beginning Studies for Multiple Percussion*. Propercussao.

Valsa o Divertimento

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 162, 163, 167, 168 i 50, 51, 54, 55 (posicions de 3ª i 5ª).

3ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Ruff

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudi V

Estudis: 16, 17

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani. Heft 1*. Doblinger Verlag.

Estudis: 16, 17, 18

Xilòfon

Escales majors i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves. Enllaç cromàtic.

Hamilton Green, G. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Edited by R. Eyles & G. Whaley.

Lliçó 7

Vibràfon (Escollir 1 peça entre les següents):

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Lied ohne Worte o Caballero

Sejourné, E. *19 Etudes Musicales de Vibraphone*. Alphonse Leduc.

Echo

Zivkovic, N.J. *Funny Vibraphone. Heft I*. Gretel Verlag.

Sommerlied

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 162, 163, 167, 168 i 50, 51, 54, 55 (posicions de 3ª i 5ª).

Escollir 1 peça entre les següents:

Ervin, K. *Contemporary Studies*. Award Music co.

Toccata

Peters, M. *Three Pieces for Three Mallets*. Mitchell Peters Publications.

Stadler, W. *Play Seven*

Selecció de materials didàctics

Bomhof, G. i Waignein, A. *10 solos for snare drum and piano*. Ed. De Haske.

Green, G. H. *Instruction Course for Xylophone, a complete course of fifty lessons*. Meredith publications.

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani. Heft 1*. Doblinger Verlag.

Peters, M. *Fundamental Method for Timpani*. Mitchell Peters publications.

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Rosauro, N. *10 Beginning Studies for Multiple Percussion*. Propercussao.

Schlüter, W. *Solobuch für vibraphone I*. N. Simrock.

VVAA. *Studio Session. Vol. 1*. Alphonse Leduc.

Zivkovic, N.J. *Funny Xylophone. Heft 1*. Gretel Verlag.

2.2.3. Tercer Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

1. Foment de l'audició de gravacions de referència i assistència a concerts en viu.
2. Exercicis de millora de la qualitat del rebot a la caixa.
3. Redoble de base regular a la caixa.
4. Introducció a redobles de base irregular en crescendo i diminuendo.
5. Paradiddle, Doble Paradiddle i Paradiddle Diddle.
6. Rudiments (mordents): Flam accent, Flam tap, Single Ratamacue.
7. Escales i arpegis majors i menors, harmòniques i melòdiques.
8. Exercicis d'entonació i afinació als timbals d'interval justos, majors i menors.
9. Exercicis de dampening als timbals.
10. Pràctica d'estudis amb quatre timbals.
11. Reforç de moviments de doble vertical, altern i simple independent en tècnica Stevens.
12. Introducció al doble lateral.
13. Estudis per a marimba utilitzant la tècnica Stevens.
14. Introducció al dampening en el vibràfon.
15. Estudis per a vibràfon utilitzant la tècnica Burton.
16. Exercicis d'improvisació basats en patrons melòdics prèviament treballats.
17. Estudis de multi-percussió combinant fins a sis instruments.
18. Acompanyament a la bateria d'un standard de jazz, rock o pop emprant patrons treballats prèviament.
19. Instruments afro-cubans: introducció a la tècnica de les maraques, claves, bongó i tumbadora.
20. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Flam Tap

Fitxa de Tècnica de caixa: Paradiddle I

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 18, 22

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani*. Doblinger Verlag.

Estudis: 19, 20, 21

Xilòfono

Escalas majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudis I-IV

Vibràfon (4 baquetes Burton). Escollir 1 peça entre les següents:

Kopetzki, E. *Samba de Cacao*. ConTakt Musikverlag.

Samba de Cacao

Schlüter, W. *Solobuch für vibraphone I*. N. Simrock.

Menuet for Catherine o Blues-Variationen

Sejourné, E. 19 *Etudes Musicales de Vibraphone*. Alphonse Leduc.

Sun, pour vibraphone et piano o Satyre, pour vibraphone et piano

Zivkovic, N.J. *Funny Vibraphone. Heft I*. Gretel Verlag.

Ragtime for Joe

Marimba (4 baquetes Stevens).

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 1, 3, 31.

Rosauro, N. *Seven Brazilian Children Songs*. Propercussao.

2ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Flam Accent

Fitxa de Tècnica de caixa: Doble Colpe II

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 23, 24

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani*. Doblinger Verlag.

Estudis: 22, 24, 26

Xilòfon

Escalas majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudis V

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 31, 70, 71, 72, 73.

Zivkovic, N.J. *Funny Marimba. Heft I*. Gretel Verlag.

Mazurka, Bauern-Tanz, Sizilianisches Lied o Kampf der Samurai

Multi-percussió

Goldenberg, M. *Studies in Solo Percussion*. Ed. Chappel

Pow-wow, Declamation, Articulations o Multiples

3ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Double Paradiddle

Fitxa de Tècnica de caixa: Rebot I

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 25, 26

Timbals

Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.

Estudis (3 timbals): 121, 122

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudis VII

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 70, 71, 72, 73.

Zivkovic, N.J. *Funny Marimba. Heft I*. Gretel Verlag.

Mazurka, Bauern-Tanz, Sizilianisches Lied, Kampf der Samurai o Silvias Lied

Vibràfon

Fitxa d'introducció al dampening.

Friedman, D. *Dampening and Pedaling*. Ed. Chappel

Estudi 6 i 7

Selecció de materials didàctics:

Bergonzi, J. *Inside improvisation: melodic structures. Vol 1*. Advanced music.

Friedman, D. *Dampening and Pedaling*. Ed. Chappel

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Peters, Mitchell. *Fundamental Method for Timpani*. M. Peters Publications.

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publications.

VVAA. *Studio Session. Vol. 1*. Alphonse Leduc.

Zivkovic, N.J. *Funny Marimba. Heft I*. Gretel Verlag.

2.2.4. Quart Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

1. Foment de l'audició de gravacions de referència i assistència a concerts en viu.
2. Redoble de base irregular a la caixa.
3. Pràctica del doble colp amb clarietat i precisió.
4. Rudiments (mordents): Double Ratamacue, Flam Tap invertit, Double Drag.
5. Escales i arpegis majors i menors (harmòniques i melòdiques).
6. Arpegis de 6ª major i menor.
7. Arpegis de 7ª major, menor, dominant i disminuïda.
8. Exercicis d'entonació i afinació als timbals d'interval justos, majors i menors.
9. Pràctica d'estudis amb quatre timbals.
10. Tècnica Stevens: posició d'octava.
11. Tècnica Stevens: canvis de posició 3^a-5^a-8^a.
12. Estudis per a marimba utilitzant la tècnica Stevens.
13. Tècnica Burton: colp de pistó en la mà dreta.
14. Estudis per a vibràfon utilitzant la tècnica Burton.
15. Exercicis d'improvisació basats en la relació escala-acord.
16. Improvisació sobre un standard de jazz senzill.
17. Estudis de multi-percussió combinant fins a set instruments.
18. Caixò flamenc: tècnica bàsica.
19. assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Swiss Army Triplet

Fitxa de Tècnica de caixa: Rebot II

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 27, 28

Timbals

Hochrainer, R. *Etüden für Timpani*. Doblinger Verlag.

Estudis: 28, 29, 32

Xilòfon

Escalas majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major i de 7ª major. 1 i 2 octaves.

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudi X

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 327, 328, 20

Obra o estudi a escollir entre:

Brown, Thomas, A. *Mexican Murals*

Peters, M. *Yellow after the rain*

Vibràfono

Friedman, D. *Dampening and Pedaling*. Ed. Chappel

Estudi 11 (dampening)

Estudis 13 o 14 (pedaling)

2ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Double Drag

Fitxa de Tècnica de caixa: Paradiddle Doble

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 29, 30

Timbals

Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.

Estudis (3 timbals): 124, 127, 129

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudi XII

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 327, 328, 20

Obra o estudi a escollir entre:

Stensgaard, Kai. *Spanish Dance*

Musser, Cl. O. *Etude op.6, núm. 10*

Multi-percussió

Obra o estudi a escollir entre:

Beck, J. *Istra*

Campbell, J. *Tork*

Gauger, T. *Nomad*

Kraft, W. *Morris Dance*

3ª Avaluació

Caixa

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Single Ratamacue

Fitxa de Tècnica de caixa: Doble Colp III

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 31, 32

Timbals

Whaley, G. *Solos and Duets for Timpani*. Meredith Music Publications.

Estudis (3 timbals): XVII, XXIII, XXVI.

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

(Gary Burton: *Introduction to Jazz Vibes*)

Stout, Gordon. *Ideo-kinetics*. Keyboard Percussion Publication.

2 exercicis a elegir de vista perifèrica

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Estudi XVIII

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 327, 328, 20

1 standard a escollir del Real Book:

Memorització; acords; escales; improvisació.

Vibràfon

Obra o estudi a escollir entre:

Huesgen, T. *Trilogy*

Molenhof, B. *Music of the day*

Selecció de materials didàctics i obres

Friedman, D. *Dampening and Pedaling*. Ed. Chappel

Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.

Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.

Mercader, N. *La percusión en el flamenco*. Ed. Carish

Peters, Mitchell. *Fundamental Method for Timpani*. M. Peters Publications.

Peters, M. *Intermediate Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Peters, M. *Rudimental Primer*. Mitchell Peters publications.

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publications.

VVAA. *Real Book*. Fifth edition.

2.2.5. Cinquè Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

1. Anàlisi formal i harmònic de les partitures treballades.

2. Redoble de llarga duració a la caixa (pianissimo, fortissimo, crescendo i diminuendo).
3. Rudiments americans i la seua aplicació en estudis i obres rudimentals.
4. Mordents de tres notes.
5. Estudis i obres d'estil orquestral a la caixa.
6. Escales i arpegis majors i menors (harmòniques i melòdiques).
7. Arpegis de 6ª i 7ª (major, menor, dominant i disminuïda).
8. Exercicis de vista perifèrica.
9. El xilòfon a principis del s.XX: l'època del Ragtime.
10. Exercicis de canvi d'afinació al timbal.
11. Exercicis de redoble fortissimo al timbal.
12. Estudis i obres d'estil orquestral als timbals.
13. Repàs de la posició d'octava en la tècnica Stevens.
14. El Barroc: transcripció per a marimba.
15. L'Impressionisme: transcripció per a vibràfon.
16. Improvisació sobre un standard de jazz, analitzant prèviament l'harmonia.
17. Obres per a multi-percussió combinant més de set instruments.
18. Introducció al repertori orquestral per a caixa, timbals i xilòfon.
19. assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.
- 20.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Rudiments americans de la PAS.

Kopetzki, E. *13 Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 3, 5, 7, 9, 10, 13 (Escollir 2).

Peters, M. *Advanced Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10 (Escollir 2).

Timbals

Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.

Estudis: 87, 93, 117 (2 timbals: escollir 1); 137 138 (4 timbals)

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

(Gary Burton: *Introduction to Jazz Vibes*)

Un Ragtime a escollir de Hamilton Green o Harry Breuer, acompanyat al piano o grup de percussió.

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 164, 166, 58, 59

Un coral a escollir de Johann Sebastian Bach o Evelyn Glennie.

Vibràfon

Obra o estudi a escollir d'entre:

Glentworth, M. *Blues for Gilbert*

Rosauro, N. *Prelude and Blues*

Repertori Orquestral

Timbals: *Simfonia núm. 5*. L. Van Beethoven

Xilòfon: *Gayané Suite, Dansa de les Doncelles*. A. Khachaturian

2ª Avaluació

Caixa

Fitxes de tècnica: Rebot II, Redoble I i II.

Peters, M. *Advanced Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.

Estudis: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10 (Escollir 2).

Timbals

Knauer, H. *Paukenstudien Band 2*. Hofmeister Musikverlag.

Estudis: 55-60 (2 timbals: escollir 1)

62, 63, 66, 67 (3 timbals: escollir 1)

69, 70, 71, 72 (4 timbals: escollir 1)

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

(Gary Burton: *Introduction to Jazz Vibes*)

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 164, 166, 58, 59, 12, 13.

Bach, J.S. *Suite I. BWV 1007 per a cello*

Multi-percussió

Delancey, Ch. *Love of l'Historie*

Repertori Orquestral

Plats: Txaikovskij, P. I. *4a Simfonia*

Caixa: Prokofiev, S. *Pere i el Llop*

3ª Avaluació

Programa Recital Final de curs

Caixa

Lefèvre, G. *Le Tambour, Technique Superieure*. Alphonse Leduc.

Pàgines: 1-4, 11.

Beck, J. *Advanced Solos for Snare Drum*

Timbals

Reifeneder, W. *Der Klapauker*

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

(Gary Burton: *Introduction to Jazz Vibes*)

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 12, 13, 263.

Escollir un d'entre els Preludis per a marimba de Ney Rosauro.

Vibràfon

Elegir una transcripció d'una peça anterior al s XX.

Repertori orquestral

Repàs dels 4 fragments treballats.

Selecció de materials didàctics i obres

Bach, J.S. *Suites BWV 1007-1012*. Urtext edition. Ed. Bärenreiter.
 Beck, J. *Advanced Solos for Snare Drum*. Kendor Music.
 Burton, G. *Introduction to jazz vibes*. Creative Music.
 Carroll, R. *Orchestral Repertoire for the Snare Drum*. Batterie Music.
 Goldenberg, M. *Classic overtures for timpani*. Chappell & co.
 Goldenberg, M. *Modern School for Xylophone, Marimba and Vibraphone*. Chappell & co.
 Davies, T. L. *Recital for Vibraharp*. Barhouse co.
 Gauger, T. *Nomad*. Southern music.
 Green, G.H. *Xylophone Rags*. Meredith publications.
 Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.
 Knauer, H. *Paukenstudien Band 2*. Hofmeister Musikverlag.
 Peters, M. *Advanced Snare Drum Studies*. Mitchell Peters publications.
 Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.
 Stout, G. *Ideo-kinetics*. Keyboard Percussion Publications.
 VVAA. *Real Book*. Fifth edition.

2.2.6. Sisè Curs Ensenyaments Professionals

Continguts mínims del curs

1. Anàlisi formal i harmònic de les partitures treballades.
2. Redoble de llarga duració a la caixa (pianissimo, fortissimo, crescendo i diminuendo).
3. Rudiments americans i la seua aplicació en estudis i obres rudimentals.
4. Mordents d'una, dues i tres notes.
5. Estudis i obres d'estil orquestral a la caixa.
6. Escales i arpeggios majors i menors (harmòniques i melòdiques).
7. Arpegis de 6ª i 7ª (major, menor, dominant i disminuïda).
8. Exercicis de vista perifèrica.
9. Transcripció per a marimba a dues baquetes, d'una peça barroca original per a violí.
10. Exercicis de canvi d'afinació al timbal.
11. Exercicis de redoble fortissimo al timbal.
12. Estudis i obres d'estil orquestral als timbals.

13. Introducció al redoble independent en tècnica Stevens i Burton.
14. L'estil contemporani a la marimba: recursos tècnics i musicals.
15. L'estil jazzístic al vibràfon: característiques interpretatives d'aquest llenguatge.
16. L'estil contemporani a la multi-percussió: recursos tècnics i musicals.
17. Introducció al repertori orquestral per a triangle, pandereta, bombo, plats, caixa, timbals, xilòfon i lira.
18. Tècniques d'estudi per millorar el rendiment en la lectura a primera vista.
19. La visualització com a estratègia per a la millora de la interpretació en públic.
20. Tècniques de relaxació: respiració i conscienciació corporal.
21. Assistència almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

Repertori mínim exigible (Distribució temporal per avaluacions)

1ª Avaluació

Caixa

Delécluse, J. *Méthode de Caisse Claire*. Alphonse Leduc.

Pàgines 7, 25, 31, 32

Un estudi d'estil orquestral: Delécluse, J. *Test Claire*

Timbals (3 estudis a escollir entre els següents):

Keune, E. *Schlaginstrumente: Pauken*. DVfM Schulen.

Estudis: 142, 143 o 147.

Knauer, H. *Paukenstudien Band 2*. Hofmeister Musikverlag.

Estudis: 70 o 72.

Bayer, H-J. *Pflichtstück, op.5*

Krüger, F. *Pauken und Kleine Trommel schule*. Percussion-versand H. Brandt.

Estudi: 45.

Marimba a 2 baquetes

Transcripció d'una peça anterior al s XX (Bach, Händel, Vivaldi).

Xilòfon

Escales majors i menors (harmòniques i melòdiques). 2 octaves.

Arpeggios majors i menors. 2 octaves.

Arpeggios de 6ª major, 6ª menor, 7ª major, 7ª dominant. 2 octaves.

(Gary Burton: *Introduction to Jazz Vibes*)

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 34-35, 60-67.

Obra a escollir de K. Abe.

Vibràfon

Peça a escollir de *Mirror from another* de D. Friedman.

2ª Avaluació

Caixa

Delécluse, J. *Méthode de Caisse Claire*. Alphonse Leduc.

Pàgines 7, 25, 31, 32

Un estudi d'estil rudimental: Markovich, M. *The Winner*

Timbals

Woud, N. *Symphonic Studies for Timpani*. Ed. De Haske. (Escollir 2)

Marimba a 2 baquetes

Transcripció d'una peça anterior al s XX. (continuar)

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 60-67, 211.

Concert per a marimba amb acompanyament de piano (Rosauero o Reed)

Vibràfon

Peça a escollir de *Mirror from another* de D. Friedman (continuar).

Multi-percussió

Obra o estudi a elegir:

Kitazume, M. *Side by Side*

Beck, J. *West Side Impressions*

Repertori orquestral

Timbals: Flauta Màgica. W.A. Mozart

Caixa: Bolero. M. Ravel

Lira: Flauta Màgica. W.A. Mozart

Pandereta: Carmen. G. Bizet

3ª Avaluació

Programa Recital Final de curs

Caixa

Un estudi o obra a escollir entre les treballades al curs.

Timbals

Un estudi o obra a escollir entre les treballades al curs.

Marimba a 2 baquetes

Transcripció d'una peça anterior al s XX

Marimba

Stevens, L.H. *Method of movement*. Keyboard Percussion Publication.

Exercicis: 211, 415, 502.

Concert per a marimba amb acompanyament de piano (Rosauero o Reed)

Vibràfon

Un estudi o obra a escollir entre les treballades al curs.

Multi-percussió

Un estudi o obra a escollir entre les treballades al curs.

Repertori Orquestral

Repàs dels fragments treballats.

Selecció de materials didàctics i obres

Abe, K. *Dream of the Cherry Blossoms*. Zimmermann verlag.

Bach, J.S. *Drei Sonaten und Partiten BWV 1001-1006*. Urtext edition. Ed. Bärenreiter.

Burton. G. *Introduction to jazz vibes*. Creative Music.

Carroll, R. *Orchestral Repertoire for Bass Drum and Cymbals*. Batterie Music

Carroll, R. *Orchestral Repertoire for Glockenspiel Vol I & II*. Batterie Music

Carroll, R. *Orchestral Repertoire for the Snare Drum*. Batterie Music.

Carroll, R. *Orchestral Repertoire for Xylophone Vol I & II*. Batterie Music.

Delancey, C. *The Love of l'Historie*. Mitchell Peters publications.

Delécluse, J. *Méthode de Caisse Claire*. Alphonse Leduc.

Friedman, David. *Mirror for another*. Alfred & co.

Goldenberg, M. *Classic overtures for timpani*. Chappell & co.

Goldenberg, M. *Classic symphonies for timpani*. Chappell & co.

Lyllof, B. *Etude for Snare Drum. Arhus Etude No.9*. Wilhelm Hansen ed.

Stout, G. *Ideo-kinetics*. Keyboard Percussion Publication.

Whaley, Garwood. *Audition Etudes*. Meredith Music Publications.

Woud, N. *Symphonic Studies for Timpani*. Ed. De Haske.

Woud, N. *The Timpani Challenge*. Pustjens Percussion Publications.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

3.1. Avaluació

Per tal d'establir un procés d'avaluació just i plenament adequat a la legislació detallem les següents eïnes.

3.2. Criteris

3.2.1. Ensenyaments Elementals

El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments elementals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu annex I els criteris d'avaluació propis de les assignatures instrumentals en els ensenyaments elementals.

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista. Este criteri servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat. Este criteri d'avaluació pretén comprovar la assimilació i aplicació correctes dels esmentats principis de llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents. Amb este criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne davant de la varietat d'obres i estils.
4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument. Este criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memorització i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi de la música.
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor. Este criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale. Este criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics donats, amb autonomia i creativitat.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments. Este criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.
8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar a l'hora que s'adapta a les veus dels altres. Este criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, la precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball en comú.
9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions. Este criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.
10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en este nivell. Este criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com en els crítics i col·loquials. Açò acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.
11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Este criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb estes, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que els permeta valorar correctament el seu rendiment.
12. Valorar críticament els diferents repertoris en situació de concert assistint almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

3.2.2. Ensenyaments Professionals

El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments professionals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu annex I els criteris d'avaluació propis de les assignatures instrumentals en els ensenyaments professionals.

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental. Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb este criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
6. Este criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.
7. Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.
8. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Per mitjà d'este criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el seu resultat sonor.
9. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Este criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

10. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb este criteri es vol comprovar el desenrotllament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

11. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

12. Valorar críticament els diferents repertoris en situació de concert assistint almenys a un concert per trimestre on la percussió siga protagonista, o be de cambra de percussió amb altres instruments, o d'ensemble de percussió.

3.3. Instruments

A continuació presentem la rúbrica d'avaluació de l'assignatura de Percussió, que detalla els ítems a valorar, els diferents nivells de consecució i el pes que se li atorga a cadascun:

	ENCARA NO COMPETENT	COMP. BÀSICA	COMP. MITJA	COMP. AVANÇADA	PES
	1	2	3	4	
CR1. Control rítmic	No mesura bé i no posseeix control del tempo.	Mesura bé, encara que amb freqüents errors i tempo inestable.	La mesura es precisa però els tempi no són sempre adequats.	La mesura és sempre precisa i els tempi correctes per al seu nivell.	5%
CR2. Afinació dels timbals	No és capaç de reconèixer notes per a assolir l'afinació.	És capaç de reconèixer i identificar notes, encara que no sempre assoleix l'afinació.	És capaç de reconèixer i diferenciar notes per a assolir l'afinació.	És capaç de reconèixer, interpretar i interioritzar notes amb solvència i assoleix una correcta afinació.	10%
CR3. Fraseig musical	La interpretació no té en compte el fraseig musical.	Es percep en la interpretació una línia de fraseig incipient que	La interpretació té en compte el fraseig a nivell general, però	És capaç de realitzar interpretacions	5%

		marca las microformes (motius, frases, semifrases...).	roman massa vinculat a les indicacions escrites.	expressives, amb fraseig musical propi, obté un bon equilibri de nivells i qualitat de so resultants.	
CR4. Lectura a 1ª vista	No és capaç d'interpretar un fragment musical a primera vista adequat al seu nivell.	Llegeix les notes, és bastant clar en el ritme però no llegeix dinàmiques, ni s'organitza les digitacions.	Llegeix les notes, és clar amb el ritme i les dinàmiques, però no marca el fraseig.	És capaç d'interpretar correctament un fragment musical a primera vista adequat al seu nivell.	5%
CR5. Digitació	No ha interioritzat els principis de digitació propis del seu nivell.	Coneix els principis de digitació, però no és capaç de resoldre problemes propis del seu nivell amb autonomia.	Resol problemes de digitació propis del seu nivell amb criteris merament tècnics.	És capaç de digitar amb autonomia passatges amb dificultats tècniques específiques pròpies del seu nivell, utilitzant criteris tècnics i interpretatius.	5%
CR6. Exercicis tècnics: caixa	No és capaç de realitzar amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell.	És capaç de realitzar amb solvència limitada els estereotips tècnics, encara que no en totes les variants pròpies del seu nivell, ni a la velocitat adequada.	És capaç de realitzar amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell.	Realitza amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell i aplica amb autonomia la tècnica adquirida per a resoldre els passatges en les obres de repertori.	10%
CR7. Exercicis tècnics:	No és capaç de realitzar amb solvència els	És capaç de realitzar amb solvència limitada	És capaç de realitzar amb solvència els	Realitza amb solvència els estereotips tècnics	5%

làmines 2 baquetes	estereotips tècnics propis del seu nivell.	els estereotips tècnics, encara que no en totes les variants pròpies del seu nivell, ni a la velocitat adequada.	estereotips tècnics propis del seu nivell.	propis del seu nivell i aplica amb autonomia la tècnica adquirida per a resoldre els passatges en les obres de repertori.	
CR8.Exercicis tècnics: làmines 4 baquetes	No és capaç de realitzar amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell.	Es capaç de realitzar amb solvència limitada els estereotips tècnics, encara que no en totes les variants pròpies del seu nivell, ni a la velocitat adequada.	Es capaç de realitzar amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell.	Realitza amb solvència els estereotips tècnics propis del seu nivell i aplica amb autonomia la tècnica adquirida per a resoldre els passatges en les obres de repertori.	5%
CR9. Estudis tècnics	No domina els estudis tècnics que li permeten adquirir les destreses tècniques necessàries.	Només ha assolit alguns continguts dels estudis tècnics.	Domina els estudis tècnics però no els aplica en la interpretació.	Domina els estudis tècnics i ha assimilat les destreses tècniques per a poder utilitzar-les en la interpretació de les obres de repertori.	10%
CR10. Posició i control corporal	No controla la posició del cos respecte a l'instrument.	Té una posició correcta del cos respecte a l'instrument, però està molt tens.	Té una posició correcta del cos respecte a l'instrument, sense tensions, però no és capaç de tocar sempre de manera natural i relaxada.	Té una posició correcta del cos respecte a l'instrument i posseeix el control per a tocar relaxat en qualsevol situació.	5%
CR11. So					5%

	No utilitza els recursos sonors dels instruments propis del seu nivell.	Utilitza els recursos sonors dels instruments propis del seu nivell de manera molt bàsica.	Utilitza els recursos sonors dels instruments propis del seu nivell de manera adequada.	Utilitza els recursos sonors dels instruments propis del seu nivell de manera excel·lent.	
CR12. Control escènic	No és capaç de controlar l'ansietat escènica, fins el punt de què afecta negativament a la seua interpretació.	És capaç de mantenir el control escènic, encara que la interpretació es veu mermada per l'ansietat escènica.	És capaç de controlar parcialment ansietat escènica i defensar bones interpretacions de les obres.	És capaç de controlar l'ansietat escènica i transformar-la en una experiència positiva a l'hora d'interpretar en públic.	5%
CR13. Improvisació	No té domini de la improvisació.	Improvisa fragments molt curts, però li falta fluïdesa i continuïtat.	Controla la improvisació seguint pautes del professor i segons tonalitats.	Controla la improvisació amb autonomia.	5%
CR14. Dinàmica de classe	No és capaç d'organitzar amb autonomia l'estudi setmanal i oblida portar el material de classe freqüentment.	Organitza l'estudi setmanal amb ajuda del professor, però oblida portar el material de classe freqüentment.	Organitza l'estudi setmanal amb ajuda del professor, però oblida portar el material de classe ocasionalment.	Organitza l'estudi setmanal de forma autònoma i sempre porta el material requerit a classe.	5%
CR15. Obres de repertori	No ha assolit el repertori mínim programat per al seu nivell.	Ha assolit el repertori programat per al seu nivell, amb obres representatives de tots els estils, però	Interpreta bé el repertori programat per al seu nivell, amb obres representatives de tots els estils.	Ha assolit el repertori programat per al seu nivell, amb obres representatives de tots els estils, i ho	15%

		no és capaç d'aconseguir una interpretació adequada.		interpreta amb una qualitat excel·lent.	

3.4. Procediments

Els criteris d'avaluació especificats en la programació es qualificaran segons els següents tres procediments. **Tots tres apartats han de ser qualificats com a aptes** per tal d'aprovar l'assignatura. Si algun alumne/a no supera algun dels apartats caldrà recuperar-lo en la següent avaluació.

Participació i aprofitament de les activitats complementàries i extraescolars.

Les activitats complementàries incloses en la programació d'aula, són d'obligada participació i de gran importància en la formació dels alumnes. Assistència a les audicions d'aula i de departament, si escau, participació en les activitats amb altres departaments, classes magistrals, intercanvis amb altres centres i activitats de la setmana cultural. A més, els alumnes de percussió de tots els cursos deuran assistir almenys a un concert de percussió al trimestre, bé d'un solista o grup de cambra on la percussió siga la protagonista, i fer una xicoteta ressenya de l'activitat, concert... seguint les indicacions del professor.

Donat que estes activitats es poden fer per la seva naturalesa fora de l'horari lectiu, i poden ser de llocs diversos, l'alumne comunicarà al professor l'assistència a l'activitat i el professor al mateix temps el guiarà en que consistirà la preparació de la ressenya. El professor informará i guiarà als diferents alumnes en les diferents activitats i esdeveniments a l'abast atenent a l'horari, zona geogràfica, interès, accessibilitat, etc... Perquè els alumnes puguin en temps planificar l'assistència.

Aquest apartat es considera de fonamental importància en la formació integral i autonomia dels alumnes. El pes específic en el còmput total es el possibilitar que la resta d'items puntuables siguen valorats. Açò vol dir que l'alumne que haja complit amb el mínim d'un concert al trimestre es tindrà en compte la resta de puntuacions i així es reflectirà en la nota. De no complir-se el mínim d'assistència a un concert per trimestre, l'alumne no podrà superar la màxima nota que podrà obtenir és un aprovat, si escau.

Activitats realitzades durant el trimestre: 40%

Estudi setmanal i preparació de les classes. (30%)

Redacció i seguiment de la memòria de l'assignatura. (5%)

Responsabilitzar-se del material propi de l'instrumental i material de l'aula. (5%)

Control d'avaluació o audició trimestral: 30%

En el calendari del curs s'establirà una setmana d'exàmens en cada avaluació. Aquesta setmana l'alumne realitzarà el control en la seua hora de classe habitual. El dia del control s'entregarà la memòria de l'assignatura. El professor també podrà considerar qualificar aquest apartat amb la participació en una audició d'aula.

Exercicis de tècnica: l'alumne ha de preparar els exercicis de tècnica (caixa, timbals i làmines), treballats durant el trimestre. Les escales i els arpegis seran un contingut obligatori en tots els controls de tècnica.

Estudis: amb quinze dies d'antelació, el professor i l'alumne seleccionaran conjuntament un estudi o peça de cada instrument treballats a classe durant el trimestre i aquests s'interpretaran en el control.

Improvisació: opcionalment, es podrà exigir una improvisació de les mateixes característiques que les que s'han interpretat durant les classes.

3.5. Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació per a l'assignatura de percussió que són tinguts en compte a l'hora d'avaluar les activitats i els controls, anteriorment detallats, formen part de la rúbrica d'avaluació descrita en el punt 3.2, que és el nostre instrument d'avaluació de referència. A continuació, explicitem els criteris de qualificació que formen part de la citada rúbrica:

- CR1- Control rítmic
- CR2- Afinació dels timbals
- CR3- Fraseig musical
- CR4- Lectura a 1a vista
- CR5- Digitació
- CR6- Exercicis tècnics: caixa
- CR7- Exercicis tècnics: làmines 2 baquetes
- CR8- Exercicis tècnics: làmines 4 baquetes
- CR9- Estudis tècnics
- CR10- Posició i control corporal
- CR11- So

CR12- Control escènic

CR13- Improvisació

CR14- Dinàmica de classe

CR15- Obres de repertori

4. Criteris de promoció

El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments elementals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu article setze detalla els requisits obligatoris per promocionar de curs.

Article 16. Promoció.

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent. Per a la resta d'assignatures, els centres establiran en els seus projectes educatius, els criteris per a la recuperació d'aquestes. En cap cas es podrà qualificar l'assignatura motiu de promoció sense haver aprovat l'assignatura pendent.

2. Els alumnes que al final del quart curs tingueren pendents d'avaluació positiva tres assignatures, o més, hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produïska en una o en dues assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

El Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments professionals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments determina en el seu article dèssset detalla els requisits obligatoris per promocionar de curs.

Article 17. Promoció

1. Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa com a màxim en dos assignatures. En el supòsit d'assignatures pendents referides a pràctica instrumental o cant, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent si forma part d'este. En la resta dels casos els alumnes hauran d'assistir a les classes de les assignatures no superades en el curs anterior.

2. La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o més cursos impedirà la promoció d'un alumne al curs següent.

3. Els alumnes que al final del 6è curs tingueren pendents d'avaluació positiva tres assignatures o més hauran de repetir el curs en la seua totalitat. Quan la qualificació negativa es produïska en una o dos assignatures, només serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

En concret, pel que fa a l'assignatura de Percussió, l'avaluació serà contínua i s'entendrà que un alumne supera l'assignatura quan la qualificació final de curs siga igual o superior a cinc punts.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

5.1. Activitats de recuperació

Els alumnes que no obtinguen una qualificació mínima de cinc punts en el mes de juny, rebran el dia del lliurament de notes, juntament amb el seu butlletí, una programació individualitzada amb una relació d'exercicis de tècnica (caixa, làmines dues baquetes i làmines quatre baquetes) i d'estudis (caixa, timbals, xilòfon, marimba, vibràfon i multi-percussió) que hauran de preparar per a la segona convocatòria, que es realitzarà al mes de juliol.

Els alumnes que no superen la convocatòria de Juliol hauran de recuperar l'assignatura durant el següent curs escolar, tal com dicten el decret 158/2007, en el seu article 16 i el decret 159/2007, en el seu article 17. En el primer trimestre de recuperació es treballaran els continguts que no hagen sigut superats, mitjançant una selecció d'exercicis, estudis i obres que el professor facilitarà a l'alumne. Al mes de desembre es realitzarà un examen de recuperació. En aquest examen s'interpretarà una selecció d'exercicis de tècnica i d'estudis que l'alumne haurà de preparar prèviament. L'examen es realitzarà durant la setmana d'exàmens i en l'hora de classe habitual de l'alumne.

De no superar novament aquest examen, cal repetir el mateix procediment en la segona avaluació, i en cas de no aprovar, a la tercera avaluació. Com a darrera oportunitat, hi restaria la convocatòria del mes de Juliol. Fins que l'alumne no supere l'avaluació amb la qualificació mínima de cinc punts, no s'iniciarà la programació didàctica del curs següent.

Convocatòries i recuperacions
Primera Convocatòria: Juny
Segona Convocatòria: Juliol

1er Trimestre de Recuperació: Examen de recuperació en Desembre.
2on Trimestre de Recuperació: Examen de recuperació en Març o Abril.
3er Trimestre de Recuperació: Examen de recuperació en Juny.
Examen de recuperació de Juliol

Carcaixent, Octubre de 2024.

PROGRAMACIÓ DE CONTRABAIX

PROGRAMACIÓ DE CONTRABAIX	1
PROGRAMACIÓ DE CONTRABAIX E.P.	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	7
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	12
Avaluació	12
Criteris	12
Instruments	18
Procediments	19
Criteris de qualificació	19
4. Criteris de promoció	20
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	20
Activitats de recuperació	20

PROGRAMACIÓ DE CONTRABAIX E.P.

1. Objectius i continguts

[ANEXO I, del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas]

Las enseñanzas de contrabajo de las enseñanzas profesionales de música tendrán como objetivo contribuir a desarrollar en el alumnado las siguientes capacidades:

- a) Aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: Digitación, articulación, fraseo, etc.
- b) Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.
- c) c) Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- d) d) Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.
- e) e) Practicar la música de conjunto, integrándose en formaciones camerísticas de diversa configuración y desempeñando papeles de solista con orquesta en obras de dificultad media, desarrollando así el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.
- f) f) Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos de una dificultad de acuerdo con este nivel.

DISTRIBUCIÓN Y SECUENCIACIÓN POR CURSOS DE LOS OBJETIVOS, CONTENIDOS, CRITERIOS DE EVALUACIÓN, METODOLOGÍA DIDÁCTICA A

APLICAR, MATERIALES Y RECURSOS DIDÁCTICOS, BIBLIOGRAFÍA Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS.

PRIMER CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la posición básica de pulgar. Pulgar en Sol, cuerda I).
- Saber realizar los cambios de posición entre todas las posiciones conocidas.
- Comprender las digitaciones propuestas para la interpretación de las obras y su contribución a la obtención de una mayor musicalidad.
- Desarrollar la ejecución sobre dobles cuerdas.
- Perfeccionar la calidad sonora.
- Desarrollar progresivamente la memoria.
- Aplicar el *vibrato* específico a cada una de las nuevas posiciones estudiadas.
- Mantener los hábitos de estudio correctos y eficaces.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Tocar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros adecuados al nivel, valorando la afinación y el tempo.
- 2- Ayudarle a la elección de obras que formaran su repertorio.
- 3- Iniciarle en la búsqueda de la digitación y los arcos más apropiados.
- 4- Diferenciar obras de diferentes estilos, épocas y géneros.
- 5- Participar en diversas agrupaciones instrumentales.
- 6- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 7- Leer a primera vista.
- 8- Participar como solista en audiciones.
- 9- Interpretar estudios para un buen reforzamiento en la consecución de una buena técnica adecuada al nivel.
- 10- Tocar ejercicios mecánicos que nos servirán de calentamiento tanto para el arco como para la mano derecha.
- 11- Realizar ejercicios de relajación.
- 12- Adquirir seguridad en los desplazamientos sobre el diapasón.
- 13- Iniciarle en la búsqueda de la calidad sonora de acuerdo con su nivel.
- 14- Realizar ejercicios para la consecución de una buena colocación del cuerpo con el instrumento.
- 15- Tocar una obra de memoria del repertorio estudiado durante el curso.
- 16- Mantener el arco y el instrumento en buenas condiciones.

SEGUNDO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 1ª posición de pulgar. Pulgar en La; cuerda I)
- Desarrollar el *vibrato* específico para estas nuevas posiciones (hasta la 1ª posición de pulgar. Pulgar en La; cuerda I)
- Profundizar en el estudio de la dinámica
- Conocer y ejecutar armónicos en las cuatro cuerdas
- Profundizar en el estudio de los golpes de arco
- Realizar los cambios de posición entre las conocidas.
- Desarrollar progresivamente la memoria.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros.

- 2- Analizar de manera elemental las obras a interpretar.
- 3- Continuar en la búsqueda de la digitación y arcadas para las obras.
- 4- Participar en diversas agrupaciones instrumentales.
- 5- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 6- Conocer de manera elemental las características generales de la sonata clásica y barroca.
- 7- Leer a primera vista.
- 8- Participar como solista en audiciones.
- 9- Interpretar estudios para lograr una buena técnica.
- 10- Tocar ejercicios mecánicos que servirán para calentar antes de la iniciación en el estudio del instrumento.
- 11- Realizar ejercicios de relajación.
- 12- Informarle del cuidado en los esfuerzos físicos en el estudio del contra- bajo, las posibles consecuencias.
- 13- Buscar una calidad sonora que les ayude en la interpretación tanto individual como de conjunto, adecuado a su nivel.
- 14- Corregir la afinación de manera automática, tanto en las obras como en los estudios.
- 15- Adquirir las herramientas para el desarrollo de la memoria.
- 16- aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento adecuados al nivel.

TERCER CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 3ª posición de pulgar. Pulgar en Do, cuerda I)
- Adquirir una progresiva autonomía en la aplicación de los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Continuar perfeccionando la calidad sonora y su aplicación en el estudio de la dinámica
- Profundizar en el estudio de las dobles cuerdas
- Perfeccionar las posiciones anteriormente estudiadas, así como los cambios entre las mismas.
- Perfeccionar el *vibrato*.
- Desarrollar progresivamente la memoria.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar formalmente las obras a interpretar.
- 3- Buscar la digitación y arcos adecuados en las obras a interpretar.
- 4- Conocer las características generales de las formas suite y concierto, aplicándolas a su repertorio.
- 5- Participar en diversas agrupaciones instrumentales y en pequeñas formaciones de cámara.
- 6- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 7- Leer a primera vista.
- 8- Interpretar estudios para la conservación de una buena técnica.
- 9- Tocar ejercicios mecánicos antes del estudio del instrumento.
- 10- Realizar ejercicios de relajación.
- 11- Buscar la calidad sonora necesaria para la interpretación de su repertorio.
- 12- Utilizar progresivamente y con autonomía los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación.
- 13- Sentir la necesidad de interpretar el repertorio solista en público.
- 14- Adquirir y aplicar las herramientas para el desarrollo de la memoria.
- 15- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento adecuados al nivel.

CUARTO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 4ª posición de pulgar. Pulgar en Re, cuerda I)
- Adquirir una progresiva autonomía en la aplicación de los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Continuar perfeccionando la calidad sonora y su aplicación en el estudio de la dinámica
- Ampliar el estudio de las dobles cuerdas y acordes de 3 y 4 notas.
- Perfeccionar las posiciones anteriormente estudiadas, así como los cambios entre las mismas.
- Perfeccionar el *vibrato*.
- Desarrollar la memoria.
- Conocer los armónicos artificiales básicos.
- Profundizar en el estudio de los armónicos naturales

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar formalmente las obras a interpretar.
- 3- Buscar y razonar la digitación y los arcos adecuados en el estudio de las obras, que ayuden a un mejor fraseo e interpretación.
- 4- Conocer y escuchar las principales obras para contrabajo de finales del siglo XIX y XX.
- 5- Participar en formaciones camerísticas.
- 6- Participar en diferentes agrupaciones instrumentales.
- 7- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 8- Interpretar estudios adecuados al nivel.
- 9- Leer a primera vista.
- 10- Tocar ejercicios mecánicos antes del estudio del instrumento.
- 11- Realizar ejercicios de relajación.
- 12- Sentir la necesidad de interpretar el repertorio solista en público.
- 13- Saber dar las entradas y marcar el final de las obras, tocando tanto con piano como con otra agrupación camerísticas.
- 14- Adquirir y aplicar las herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- 15- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

QUINTO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 5ª posición de pulgar. Pulgar en Mi, cuerda I)
- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos periodos de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica y a la ornamentación.
- Profundizar en el estudio de los objetivos del curso anterior.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar y comprender las obras a interpretar.
- 3- Buscar y razonar la digitación y los arcos a emplear en el estudio de las obras para la obtención de un mejor fraseo e interpretación.
- 4- Conocer las principales características de las principales escuelas del contrabajo.

- 5- Profundizar en el conocimiento del repertorio contrabajista mediante la audición.
- 6- Participar en distintas formaciones camerísticas.
- 7- Participar en formaciones instrumentales grandes.
- 8- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 9- Interpretar estudios adecuados al nivel.
- 10- Leer a primera vista.
- 11- Interpretar en público piezas del repertorio solista del contrabajo.
- 12- Conocer las cualidades de los ejercicios mecánicos antes del estudio.
- 13- Practicar la relajación.
- 14- Conocer y aplicar la grafía contemporánea y sus efectos en las obras para contrabajo.
- 15- Adquirir las herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- 16- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

SEXTO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 7ª posición de pulgar. Pulgar en Sol, cuerda I)
- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Disponer de suficiente madurez musical para tomar decisiones con criterio propio, en lo que a interpretación se refiere.
- Desarrollar y potenciar al máximo el criterio personal en la interpretación.
- Conocer el contexto histórico-musical del repertorio trabajado en clase.
- Utilizar el análisis armónico-formal como herramienta indispensable para la interpretación.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes estilos, épocas y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar y comprender las obras a interpretar.
- 3- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar las cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, arcos, fraseo, articulación, etc...
- 4- Practicar música de conjunto, tanto en pequeñas formaciones camerísticas como en grandes agrupaciones.
- 5- Tocar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 6- Conocer y diferenciar las principales escuelas contrabajistas.
- 7- Interpretar estudios adecuados al nivel.
- 8- Interpretar en público piezas del repertorio solista del contrabajo.
- 9- Conocer las cualidades y diferencias de todos los ejercicios mecánicos que se realizan.
- 10- Practicar la relajación.
- 11- Leer a primera vista.
- 12- Conocer y aplicar la grafía contemporánea y sus efectos en las obras para contrabajo.
- 13- Adquirir y aplicar las herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- 14- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

A) Contenidos Comunes

1. Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
2. Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical.
3. Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio.
4. Conocimiento de las estructuras musicales en sus diversos niveles.
5. Práctica instrumental de grupo.
6. Práctica de la improvisación.

7. Introducción a la interpretación de obras contemporáneas.
8. Práctica, desarrollo y percepción interna de la relajación.
9. Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras de repertorio propio de cada instrumento que se consideren para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.
10. Desarrollo de automatismos.
11. Conocimiento y práctica del transporte.
12. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.

B) Contenidos Propios

CONTENIDOS PROPIOS DE LOS INSTRUMENTOS DE CUERDA.

- Continuación del trabajo sobre los cambios de posiciones.
- Dobles cuerdas y acordes de tres y cuatro notas.
- Desarrollo de la velocidad.
- Perfeccionamiento de todas las arcadas.
- Armónicos naturales y artificiales.
- Trabajo de la polifonía en los instrumentos de cuerda.
- La calidad sonora: «Cantabile» y afinación. El fraseo y su adecuación a los diferentes estilos.
- Profundización en el estudio de la dinámica, de la precisión en la realización de las diferentes indicaciones que a ella se refieren y del equilibrio de los niveles y calidades de sonido resultantes.
- Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a vista.
- Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones. Práctica de conjunto.

2. Distribució temporal dels continguts

PRIMER CURSO

CONTENIDOS

- Estudio de las nuevas posiciones (hasta la posición básica de pulgar)
- Estudio de los cambios de posición entre todas las posiciones conocidas.
- Comprensión de las digitaciones propuestas para la interpretación de las obras y su contribución a la obtención de una mayor musicalidad.
- Relación de las digitaciones con las formas musicales: fraseo y su adecuación a los diferentes estilos.
- Profundización en el estudio de dobles cuerdas.
- Perfeccionamiento constante de la calidad sonora.

- Continuación del estudio de los golpes de arco.
- Estudio de escalas y arpeggios correspondientes al nivel.
- Estudio específico del *vibrato* en estas nuevas posiciones.
- Ejercicios específicos para el desarrollo de la velocidad.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a vista.
- Mantenimiento de los hábitos de estudio correctos y eficaces.

CONTENIDOS DESARROLLADOS

- 1- Estudio de las posiciones hasta la 7ª posición con sus cambios.
- 2- Práctica de ejercicios para la afinación y fortalecimiento de la mano izquierda: escalas, progresiones, arpeggios, *portamentos* y *glissandos*.
- 3- Conocimiento de la relación de las nuevas posiciones con los dedos de la mano izquierda.
- 4- Estudio de escalas por terceras y quintas, tanto Mayores como menores.
- 5- Estudio de los primeros ejercicios para el desarrollo de la velocidad en una misma cuerda.
- 6- Iniciación en la práctica de los golpes saltados: *spicatto*.
- 7- Equilibrio del sonido del contrabajo en las posiciones estudiadas.
- 8- Utilización de otros armónicos para la buena afinación del instrumento.
- 9- Inicio del vibrato controlado.
- 10- Práctica de escalas a dos octavas, tanto Mayores como menores con diferentes golpes de arco.

SEGUNDO CURSO

CONTENIDOS

- Estudio de los cambios de posición entre todas las posiciones conocidas. (Hasta la 1ª de pulgar)
- Profundización en el estudio de la dinámica y del fraseo adecuándolos a los diferentes estilos.
- Comprensión de las digitaciones y arcos.
- Estudio específico de armónicos en las cuatro cuerdas.
- Profundización en el estudio de dobles cuerdas.
- Perfeccionamiento constante de la calidad sonora.
- Continuación del estudio de golpes de arco.
- Estudio de escalas y arpeggios correspondientes al nivel.
- Desarrollo progresivo de la memoria y de la lectura a vista.
- Estudio de nuevas posiciones de pulgar.
- Estudio específico del *vibrato* en estas nuevas posiciones.
- Ejercicios específicos para el desarrollo de la velocidad.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a vista.
- Mantenimiento de los hábitos de estudio correctos y eficaces.

CONTENIDOS DESARROLLADOS

- 1- Estudio de las posiciones hasta la posición básica del pulgar con sus cambios.
- 2- Estudio de las disposiciones de la mano izquierda en esta nueva posición: cerrada o cromática, de tercera o semicromática, de cuarta o diatónica.
- 3- Relación de las nuevas posiciones con los dedos de la mano izquierda.
- 4- Práctica de las escalas a dos octavas tanto Mayores como menores a dos octavas con diferentes golpes de arco.

- 5- Práctica de escalas progresivas tanto Mayores como menores a dos octavas con diferentes golpes de arco.
- 6- Práctica del vibrato controlado en las posiciones estudiadas.
- 7- Equilibrio del sonido entre las posiciones estudiadas con las nuevas.
- 8- Continuación con los armónicos trabajados.
- 9- Estudio de las escalas tanto en terceras como por quintas.
- 10- Continuación con el estudio de los golpes saltados: spicatto. Estudio del marcatto.
- 11- Estudio de la escala cromática.
- 12- Práctica del *portamento* y el *glissando* como medio para un buen cambio de posición.
- 13- Estudio de los sonidos filados.
- 14- Empleo de los dedos +, 1, 2, 3 en la nueva posición del pulgar.
- 15- Estudio de la velocidad en dos cuerdas diferentes.
- 16- Profundización en el estudio de los matices dinámicos y agógicos.
- 17- Aplicación del conocimiento del mantenimiento, tanto del arco como del instrumento.
- 18- Control de la inclinación del arco según las cerdas que se quieran utilizar.
- 19- Relación entre el peso del brazo con la velocidad del arco.

TERCER CURSO

CONTENIDOS

- Estudio de los cambios de posición entre todas las posiciones conocidas. (Hasta la 3ª de pulgar)
- Adquisición progresiva de la autonomía en la aplicación de los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Perfeccionamiento constante de la calidad sonora y su aplicación en el estudio de la dinámica.
- Profundización en el estudio de las dobles cuerdas.
- Continuación en el estudio de escalas y arpeggios.
- Estudio continuado de las articulaciones.
- Continuación del trabajo sobre los cambios de posición.
- Perfeccionamiento del *vibrato* en todas las posiciones.
- Estudios específicos para el desarrollo progresivo de la velocidad.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a vista.

CONTENIDOS DESARROLLADOS

- 1- Estudio de las posiciones hasta la 3 y 1/2 posición del pulgar.
- 2- Estudio y práctica de las disposiciones de la mano izquierda ya mencionadas en el curso anterior incluyendo dos posiciones nuevas: la posición extendida y la de quinta justa.
- 3- Relación de las nuevas posiciones con los dedos de la mano izquierda.
- 4- Práctica de las escalas Mayores y menores a 3 octavas con diferentes golpes de arco.
- 5- Práctica de las escalas progresivas Mayores y menores a 3 octavas con diferentes golpes de arco.
- 6- Práctica y estudio del vibrato controlado en todas las posiciones estudiadas.
- 7- Equilibrio del sonido entre las posiciones estudiadas con las nuevas que nos aparecen.
- 8- Estudio de los armónicos naturales en todas las cuerdas del instrumento
- 9- Estudio de las escalas por 3ª y 5ª tanto con diferentes golpes de arco como por dobles cuerdas.
- 10- Inicio en el estudio de las dobles cuerdas.
- 11- Utilización del *portamento* para el estudio de los cambios de posición.
- 12- Estudio de la velocidad en 3 cuerdas diferentes.

- 13- Estudio de las notas de adorno.
- 14- Práctica del *sautillé* y profundización en los golpes de arco ya estudiados.
- 15- Estudio y práctica del “*louré*” y el ondulado.
- 16- Empleo de otros recursos para la mano izquierda: la ceja, distensión y contracción.
- 17- Conocimiento de las características constructivas del arco.
- 18- Conocimiento de los distintos tipos de pizzicato.

CUARTO CURSO

CONTENIDOS

- Estudio de los cambios de posición entre todas las posiciones conocidas. (Hasta la 4ª de pulgar)
- Estudios específicos para el desarrollo progresivo de la velocidad.
- Aplicación de golpes de arco en escalas y arpeggios.
- Continuación del trabajo sobre los cambios de posiciones.
- Ampliación del estudio de dobles cuerdas y acordes de 3 y 4 notas.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria y de la lectura a vista.
- Precisión en la realización de las diferentes dinámicas y en el equilibrio de los diferentes niveles y calidades de sonido resultantes.

CONTENIDOS DESARROLLADOS

- 1- Estudio de todas las posiciones del contrabajo, incluyendo los cambios de posición e iniciación a los armónicos naturales partiendo de la posición del pulgar.
- 2- Relación entre todas las posiciones estudiadas.
- 3- Práctica de las escalas progresivas tanto Mayores como menores a 3 octavas con diferentes golpes de arco.
- 4- Práctica de todas las escalas Mayores y menores a 3 octavas con diferentes golpes de arco.
- 5- Estudio y práctica del *vibrato* controlado en todas las posiciones.
- 6- Conocimientos de los diferentes tipos de *vibrato*: longitudinal y transversal.
- 7- Estudio de las dobles cuerdas en obras escritas para el contrabajo.
- 8- Profundización en la aplicación del *portamento* y el *glissando* para la obtención de un buen cambio de posición.
- 9- Profundización en el estudio de las notas de adorno.
- 10- Práctica del *sautillé* e iniciación en el estudio del *ricochet*.
- 11- Equilibrio del sonido entre las posiciones estudiadas con las nuevas que nos aparecen.
- 12- Estudio de la velocidad en todas las cuerdas.
- 13- Estudio y aplicación de los armónicos naturales en las obras del repertorio.
- 14- Profundización de los golpes de arco estudiados y combinación rápida pizzicato-arco.
- 15- Conocimiento de las características constructivas del contrabajo.
- 16- Audición del repertorio empleado en el grado profesional.
- 17- Estudio de la calidad sonora en el repertorio.

QUINTO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 5ª posición de pulgar. Pulgar en Mi, cuerda I).
- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.

- Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos periodos de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica y a la ornamentación.
- Profundizar en el estudio de los objetivos del curso anterior.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes épocas, estilos y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar y comprender las obras a interpretar.
- 3- Buscar y razonar la digitación y los arcos a emplear en el estudio de las obras para la obtención de un mejor fraseo e interpretación.
- 4- Conocer las principales características de las principales escuelas del contrabajo.
- 5- Profundizar en el conocimiento del repertorio contrabajista mediante la audición.
- 6- Participar en distintas formaciones camerísticas.
- 7- Participar en formaciones instrumentales grandes.
- 8- Practicar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 9- Interpretar estudios adecuados al nivel.
- 10- Leer a primera vista.
- 11- Interpretar en público piezas del repertorio solista del contrabajo.
- 12- Conocer las cualidades de los ejercicios mecánicos antes del estudio.
- 13- Practicar la relajación.
- 14- Conocer y aplicar la grafía contemporánea y sus efectos en las obras para contrabajo.
- 15- Adquirir las herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- 16- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

SEXTO CURSO

OBJETIVOS

- Conocer las nuevas posiciones (hasta la 7ª posición de pulgar. Pulgar en Sol, cuerda I)
- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Disponer de suficiente madurez musical para tomar decisiones con criterio propio, en lo que a interpretación se refiere.
- Desarrollar y potenciar al máximo el criterio personal en la interpretación.
- Conocer el contexto histórico-musical del repertorio trabajado en clase.
- Utilizar el análisis armónico-formal como herramienta indispensable para la interpretación.

OBJETIVOS DESARROLLADOS

- 1- Interpretar de memoria obras de diferentes estilos, épocas y géneros adecuados al nivel.
- 2- Analizar y comprender las obras a interpretar.
- 3- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para solucionar las cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, arcos, fraseo, articulación, etc...
- 4- Practicar música de conjunto, tanto en pequeñas formaciones camerísticas como en grandes agrupaciones.
- 5- Tocar pasajes orquestales adecuados al nivel.
- 6- Conocer y diferenciar las principales escuelas contrabajistas.
- 7- Interpretar estudios adecuados al nivel.
- 8- Interpretar en público piezas del repertorio solista del contrabajo.

- 9- Conocer las cualidades y diferencias de todos los ejercicios mecánicos que se realizan.
- 10- Practicar la relajación.
- 11- Leer a primera vista.
- 12- Conocer y aplicar la grafía contemporánea y sus efectos en las obras para contrabajo.
- 13- Adquirir y aplicar las herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
- 14- Aplicar con autonomía los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

Ver abajo

Criteris

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA ASIGNATURA DE CONTRABAJO

[ANEXO I, del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas]

- 1)** Utilizar el esfuerzo muscular, la respiración y la relajación adecuadas a las exigencias de la ejecución instrumental.
Con este criterio se pretende evaluar el dominio de la coordinación motriz y el equilibrio entre los indispensables esfuerzos musculares que requiere la ejecución instrumental y el grado de relajación necesaria para evitar tensiones que conduzcan a una pérdida de control en la ejecución.
- 2)** Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
Este criterio evalúa la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para conseguir una interpretación adecuada.
- 3)** Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.
Por medio de este criterio se pretende evaluar el conocimiento de las características y del funcionamiento mecánico del instrumento y la utilización de sus posibilidades.
- 4)** Demostrar capacidad para abordar individualmente el estudio de las obras de repertorio.
Con este criterio se pretende evaluar la autonomía del alumnado y su competencia para empezar el estudio individualizado y la resolución de problemas que se le planteen en el estudio.
- 5)** Demostrar solvencia en la lectura a primera vista y capacidad progresiva en la improvisación sobre el instrumento.
Este criterio evalúa la competencia progresiva que adquiera el alumnado en la lectura a primera vista, así como su desenvolvimiento para abordar la improvisación en el instrumento aplicando los conocimientos adquiridos.
- 6)** Interpretar obras de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
Se trata de evaluar el conocimiento que el alumnado posee del repertorio de su instrumento y de sus obras más representativas, así como el grado de sensibilidad e imaginación para aplicar los criterios estéticos correspondientes.

7) Interpretar obras de memoria del repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente.

Por medio de este criterio se valora el dominio y la comprensión que el alumnado posee de las obras, así como la capacidad de concentración sobre su resultado sonoro.

8) Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.

Este criterio evalúa el concepto personal estilístico y la libertad de interpretación dentro del respeto al texto.

9) Mostrar una autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos.

Con este criterio se quiere comprobar el desarrollo que el alumno ha conseguido en cuanto a los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica.

10) Presentar en público un programa adecuado a su nivel demostrando capacidad comunicativa y calidad artística.

Por medio de este criterio se pretende evaluar la capacidad de autocontrol y grado de madurez de su personalidad artística.

Secuenciación de los criterios de evaluación por cursos

PRIMER CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de

las obras.

- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
 - Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas mas técnicos.
 - Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
 - Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.
 - Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.
- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.
 - Asiste a las actividades del centro

SEGUNDO CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las obras.
- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.

- Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas mas técnicos.
 - Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
 - Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.
 - Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.
- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.
 - Asiste a las actividades del centro

TERCER CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las obras.
- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
 - Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas mas técnicos.

- Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
- Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.
 - Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.
- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.
 - Asiste a las actividades del centro

CUARTO CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuado a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las obras.
- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
 - Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas más técnicos.
 - Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
 - Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.

- Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.

- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.
 - Asiste a las actividades del centro.

QUINTO CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuado a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las obras.
- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
 - Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas más técnicos.
 - Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
 - Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.
 - Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.
- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.

- Asiste a las actividades del centro.

SEXTO CURSO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- Usar correctamente los músculos necesarios para la ejecución instrumental.
- Relacionar correctamente los conocimientos técnicos y teóricos, para mejorar la interpretación.
- Conocer las características y el funcionamiento mecánico del instrumento.
- Comprender y dominar las obras estudiadas durante el curso.
- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo, con los criterios correspondientes.
- Interpretar de memoria las obras del repertorio solista del curso.
- Desarrollar los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica ya alcanzados.

CRITERIOS E INDICADORES DE EVALUACIÓN DESARROLLADOS

- 1- Utilizar el esfuerzo muscular adecuado a las exigencias de la ejecución instrumental.
 - Domina la coordinación motriz.
 - Equilibra entre los esfuerzos musculares y la relajación en la ejecución instrumental.
 - Evita crispaciones.
- 2- Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras.
 - No desliga los aspectos técnicos de los musicales.
 - Interrelaciona los conocimientos teóricos con los técnicos.
- 3- Demostrar las posibilidades sonoras del instrumento.
 - Demuestra sensibilidad auditiva en la afinación.
 - Conoce el funcionamiento del instrumento.
 - Aplica correctamente los golpes de arco.
- 4- Interpretar obras de memoria de distintas épocas y estilos como solista y en grupo.
 - Posee un repertorio variado.
 - Aplica correctamente los criterios estáticos correspondientes.
 - Domina y comprende las obras.
 - Tiene capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las obras.
- 5- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
 - Posee un estilo personal dentro del respecto del texto.
- 6- Mostrar autonomía progresivamente en la resolución de problemas más técnicos.
 - Tiene unos hábitos de estudio adecuados.
 - Tiene capacidad de autocrítica.
- 7- Presentar en público un programa adecuado a su nivel.
 - Demuestra una capacidad comunicativa y calidad autocrítica.
 - Demuestra una capacidad de autocontrol.
 - Posee un grado de madurez en su personalidad artística.
- 8- Elegir la digitación más idónea, dependiendo del resultado musical que se espere.
 - Conoce las diferentes posibilidades de elección de la digitación en el momento de tocar.
- 9- Acudir con puntualidad a las clases.
 - Acude a todas las clases.
 - Es puntual en las clases.
 - Asiste a las actividades del centro.

Instruments

SISTEMAS DE EVALUACIÓN: procedimientos e instrumentos.

La evaluación será un proceso continuo y personalizado para la realización del mismo se utilizarán los siguientes instrumentos evaluadores:

- Realización de examen trimestral que consistirá en la ejecución total o parcial de distintas obras propuestas por el profesor de acuerdo al nivel que compete.
- Observación en el aula de los progresos realizados por el alumno, así como la actitud que manifiesta hacia el proceso de enseñanza y aprendizaje.
- Audiciones de clase (una por trimestre).
- Audiciones departamentales (máximo una por trimestre según nota).

Los instrumentos de evaluación por parte del profesor serán:

1. registros de control y faltas de asistencia a las clases
2. registros de control y faltas de asistencia a las actividades curriculares
3. registro de cumplimiento de tareas.
4. registro de participación de actividades
5. realización de audiciones de clase, donde el alumno participe de manera activa
6. colaboración en las audiciones del Departamento, donde el alumno participe de manera activa u oyente.
7. ficha de homologación cuantitativa de los contenidos y criterios de evaluación a disposición del profesor.

Cada curso se establece un número máximo de faltas de asistencia injustificadas que puede tener el alumno antes de perder el derecho a la evaluación continua. El alumno que falte más veces de las establecidas a las clases de la asignatura, perderá el derecho a ser calificado mediante la evaluación continua, aunque no el de asistir a clase.

Procediments

VER APARTADO ANTERIOR

Criteris de qualificació

Se valorará muy positivamente su participación en las audiciones y en actividades organizadas por el centro siempre que las medidas de seguridad por el COVID-19 lo permitan.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN:

El nivel de consecución de los objetivos (tanto generales como específicos) será evaluado según los siguientes criterios que están ajustados a la rúbrica usada por el DEPARTAMENTO DE CUERDA para realizar la evaluación:

- Examen tradicional.....50%.
- Observación y verificación del desarrollo y control de las destrezas necesarias para la ejecución musical.....20%.
- Comprobación del grado de dominio del lenguaje musical a través de la práctica instrumental.....15%.
- La valoración técnica y estética de la interpretación individual y colectiva.....5%.
- La estimación que manifiesta del arte en general y de la música en particular por el interés puesto en ejecutarla.....5%.
- El sentido de convivencia y colaboración entre condiscípulos demostrado a la hora de estudiar e interpretar colectivamente.....5%.

Los porcentajes de los contenidos vienen definidos de manera detallada en la rúbrica de evaluación.

4. Criteris de promoció

CRITERIOS DE PROMOCIÓN Y MINIMOS EXIGIBLES

Los **sistemas de puntuación** serán expresados con números enteros del 1 al 10, considerándose positivas las calificaciones superiores o iguales a “5”, siendo ésta el **mínimo exigible**.

Las calificaciones se expresarán en los siguientes términos:

- Del 1 a 4 Insuficiente.
- 5.....Suficiente.
- 6.....Bien.
- 7,8.....Notable.
- 9,10.....Sobresaliente.

A lo largo del curso se realizarán un total de tres evaluaciones de periodicidad trimestral más una de carácter final. Todas ellas se comunicarán al alumno o tutor mediante un boletín de notas.

La evaluación será realizada por el conjunto de profesores, actuando éstos de manera integrada a lo largo del proceso de evaluación y en la adopción de las decisiones resultantes de dicho proceso coordinados por el profesor tutor.

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa en 2 asignaturas como máximo. La recuperación en la asignatura de contrabajo se realizará en los exámenes extraordinarios de julio o bien en la clase del curso siguiente.

Los alumnos de 1º a 4º curso, que quieran obtener una calificación superior a 7 tendrán que pasar una prueba de examen con la presentación de 2 estudios y 2 obras del curso. Solo podrá participar aquellos alumnos que han acabado la programación del curso. Para los alumnos de 5º y 6º será obligatorio la prueba, aunque no hayan concluido la programación. **La no presentación a las pruebas supondrá la calificación negativa del curso.**

Los alumnos que falten a 3 clases en el trimestre obtendrán la calificación negativa. Igualmente, también si llega 5 veces a clase con retraso sin justificar durante ese trimestre.

Los alumnos que tengan una evaluación negativa de tres o más asignaturas, deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o 2 asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas suspendidas.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Para recuperar la asignatura el alumno/a deberá realizar una **prueba práctica** en la convocatoria extraordinaria del mes de julio, en la cual se le evaluará el grado de consecución de los mínimos exigibles establecidos en la asignatura, y para lo cual, **el alumno deberá hacer una tutoría específica con el fin de determinar los contenidos que faltan para la consecución de dichos mínimos.** Haciendo, de este modo, un seguimiento personalizado a la situación concreta y actual del alumno.

Para reforzar aquellos objetivos no alcanzados por el alumno, el/la profesor/a entregará una serie de ejercicios que se adecuarán a cada una de las necesidades particulares del alumnado.

Igualmente, se le dará información de cursos o actividades a realizar durante las vacaciones del verano, con el fin de que tenga un seguimiento adecuado a su nivel.

CRITERIOS DE RECUPERACIÓN

Los objetivos mínimos a superar por los alumnos/as serán los enumerados y descritos en esta Programación Didáctica.

- **Actitudinales:**

Predisposición y actitud frente a las orientaciones pedagógicas del profesor. Interés en las clases. Participación en las actividades programadas por la asignatura.

La ponderación de este punto en la nota final supondrá un 25% de la calificación final

- **Técnico- instrumentales:**

Mostrar una mejora progresiva en los aspectos técnicos del instrumento que se corresponda al nivel exigido en cada curso y que se especifican en los Contenidos Propios.

La ponderación de este punto en la nota final supondrá un 50% de la calificación final. Para poder evaluar este punto, el alumnado deberá haber trabajado y superado la mitad de los contenidos establecidos para cada curso en la Programación Didáctica de la asignatura.

- **Formativo-musicales:**

Mostrar dentro de cada nivel madurez y capacidad de comunicación en la interpretación. Este punto supone la participación del alumnado en las diferentes audiciones programadas por la asignatura. La no asistencia a las audiciones, así como los ensayos programados para ellas supondrán una resta en la nota, tanto en la final como en la de la evaluación correspondiente. La ponderación de este punto en la nota final supondrá un 25% en la calificación final.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN MÍNIMOS PARA OBTENER UNA CALIFICACIÓN POSITIVA

1. Asistir con regularidad a clase:

Se valora este criterio tanto por la importancia que puede tener respecto al alumno como la repercusión a la agrupación correspondiente.

2. Estudiar en casa las obras correspondientes al repertorio programado:

Evaluaremos el trabajo de preparación por parte del alumno realizado en casa y si demuestra cierta autonomía en el estudio para abordar los problemas técnicos y estilísticos de las obras.

3. Interpretación pública de obras de estilos y épocas diversas en las distintas Audiciones de Aula o Departamentales en su caso.

PERIODICIDAD Y COMUNICACIÓN DE LAS CALIFICACIONES.

Cada trimestre, el alumno recibirá del profesor tutor un informe de calificación trimestral, donde van consignadas las calificaciones de todas las asignaturas que cursa el alumno. Tras recibirlo y dentro de un plazo, el alumno devolverá al profesor un resguardo del informe con la firma de sus padres o tutores.

Procedimiento de recuperación durante el curso:

En la evaluación continua, el alumnado que haya obtenido calificación negativa en alguna evaluación, recuperará esta cuando dicho alumno/a alcance el nivel exigido en dicha evaluación.

Pérdida de evaluación continua:

Se considerará que un alumno ha perdido el derecho a la evaluación continua cuando acumule ocho o más faltas de asistencia durante todo el curso, o un 15% de faltas de asistencia en un trimestre. **Dicho alumno/a deberá demostrar con una prueba al final del curso que ha alcanzado los objetivos programados al principio de éste.**

La prueba podrá ser llevada a cabo, tanto por el profesor de la especialidad, como por uno o varios profesores del departamento de Cuerda, en caso de que fuera necesario.

PROGRAMACIÓN DE GUITARRA COMPLEMENTARIA

PROGRAMACIÓ DE GUITARRA COMPLEMENTARIA	2
Objetivos	2
Contenidos	4
2. Distribución temporal de los contenidos	5
3. Criterios de evaluación, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación	6
Criterios de evaluación para cada curso	6
Instrumentos	7
Procedimientos	7
Criterios de cualificación	8
4. Criterios de promoción	8
5. Protocolo y actividades para recuperar la asignatura	9
Protocolo de recuperación	9
Anexos	10
Anexo I. Rúbricas de evaluación	10
Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.	12

PROGRAMACIÓ DE GUITARRA COMPLEMENTARIA

Guitarra Aplicada al Repertorio de Canto de Estilo: Canto valenciano

La asignatura de Guitarra Aplicada al Repertorio de Canto de Estilo se centra en el aprendizaje del canto de estilo, así como sus tonos tradicionales y actuales, incluyéndoles los diferentes acordes y sucesiones de acordes tradicionales. El alumnado aprenderá la interpretación del acompañamiento de los distintos cantos, tanto los de estructura musical de *fandangà* (el uno y dos, y uno y doce) como el de estructura de fandango del sur (el uno, la riberenca, el alicantino y otros), y se formará en la adquisición de la competencia suficiente y la habilidad necesaria para participar en la práctica de la signatura de Conjunto del Canto en valenciano, así como de las cantadas en la calle. Además, la asignatura prestará atención especial al aspecto corporal, es decir, a las actitudes posturales tradicionales y a la técnica tradicional de rasgar la guitarra en el canto de estilo. Así mismo, se profundizará en el acompañamiento de los diferentes géneros de la música tradicional, tanto en las de interpretación individual- jotas, seguidillas, habaneras, etc.-como los de manera colectiva- asquilandos, peteneras, mayos, etc.

Objetivos

Las enseñanzas profesionales de Música tienen como finalidad proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales de la música. Para conseguir tal fin el Real Decreto 1577/2006, de 22 de diciembre, por el que se fijan los aspectos básicos del currículo de las enseñanzas profesionales de música reguladas por la Ley Orgánica 2/2006, en los artículos 2 y 3 establece unos Objetivos Generales y Específicos, respectivamente.

Nuestra Comunidad Autónoma los plasma y amplía en los artículos 4 y 5 del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas profesionales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.

A continuación, se enumeran los objetivos específicos de cada uno de los cursos de la asignatura de Guitarra Complementaria. Para realizar esta selección, además de la normativa, se ha considerado los aprendizajes previos que el alumnado tiene como consecuencia de su historia educativa, así como la adecuación a su desarrollo evolutivo y la interdisciplinariedad.

- **Objetivos para 1º curso de Guitarra Complementaria (2º EEPP)**

Las enseñanzas de Guitarra Aplicada al Repertorio de Canto de Estilo en la enseñanza profesional de Música tendrán como objetivos contribuir a desarrollar en el alumnado, adaptadas al nivel que representa cada curso, las capacidades siguientes:

- a) Conocer las características y las posibilidades del instrumento para utilizarlos dentro del canto de estilo, usando la scordatura o afinación alterada tradicional.

- b) Adquirir las actitudes corporales tradicionales del cuerpo en el acompañamiento, así como la técnica tradicional de rasgar la guitarra en el canto de estilo.
- c) Estudiar los diferentes acordes y sucesiones de acordes tradicionales usados en los distintos estilos.
- d) Estudiar el acompañamiento básico para los diferentes cantos o modelos melódicos del repertorio, tanto los de estructura musical de *fandangà* como los del fandango del sur, según la dificultad adecuada a cada nivel.
- e) Estudiar y practicar los tonos tradicionales y actuales (y los diferentes acordes) usados en el acompañamiento de los distintos cantos de estilo, usando la *scordatura* tradicional.
- f) Demostrar una autonomía progresiva en la utilización de los conocimientos musicales para el acompañamiento del canto de estilo.
- g) Adquirir la competencia suficiente y la habilidad necesaria para participar en la práctica de la asignatura de Conjunto de Canto valenciano, así como en la de cantadas a la calle.
- h) Conocer el cifrado y sus principales características.
- i) Practicar la improvisación y la interacción con los miembros del grupo transportando, si es necesario, a cualquier tonalidad.
- j) Conocer los principales géneros de la música tradicional, tanto desde el aspecto rítmico como armónico.

• **Objetivos para 2º curso de Guitarra Complementaria (3º EEPP)**

- a) Conocer las características y las posibilidades del instrumento para utilizarlos dentro del canto de estilo, usando la *scordatura* o afinación alterada tradicional.
- a) Adquirir las actitudes corporales tradicionales del cuerpo en el acompañamiento, así como la técnica tradicional de rasgar la guitarra en el canto de estilo.
- b) Estudiar los diferentes acordes y sucesiones de acordes tradicionales usados en los distintos estilos.
- c) Estudiar el acompañamiento básico para los diferentes cantos o modelos melódicos del repertorio, tanto los de estructura musical de *fandangà* como los del fandango del sur, según la dificultad adecuada a cada nivel.
- d) Estudiar y practicar los tonos tradicionales y actuales (y los diferentes acordes) usados en el acompañamiento de los distintos cantos de estilo, usando la *scordatura* tradicional.
- e) Demostrar una autonomía progresiva en la utilización de los conocimientos musicales para el acompañamiento del canto de estilo.
- f) Adquirir la competencia suficiente y la habilidad necesaria para participar en la práctica de la asignatura de Conjunto de Canto valenciano, así como en la de cantadas a la calle.
- g) Conocer el cifrado y sus principales características.
- h) Practicar la improvisación y la interacción con los miembros del grupo transportando, si es necesario, a cualquier tonalidad.

- i) Conocer los principales géneros de la música tradicional, tanto desde el aspecto rítmico como armónico.

- **Objetivos para 3º curso de Guitarra Complementaria (4º EEPP)**

- a) Conocer las características y las posibilidades del instrumento para utilizarlos dentro del canto de estilo, usando la *scordatura* o afinación alterada tradicional.
- b) Adquirir las actitudes corporales tradicionales del cuerpo en el acompañamiento, así como la técnica tradicional de rasgar la guitarra en el canto de estilo.
- c) Estudiar los diferentes acordes y sucesiones de acordes tradicionales usados en los distintos estilos.
- d) Estudiar el acompañamiento básico para los diferentes cantos o modelos melódicos del repertorio, tanto los de estructura musical de *fandangà* como los del fandango del sur, según la dificultad adecuada a cada nivel.
- e) Estudiar y practicar los tonos tradicionales y actuales (y los diferentes acordes) usados en el acompañamiento de los distintos cantos de estilo, usando la *scordatura* tradicional.
- f) Demostrar una autonomía progresiva en la utilización de los conocimientos musicales para el acompañamiento del canto de estilo.
- g) Adquirir la competencia suficiente y la habilidad necesaria para participar en la práctica de la asignatura de Conjunto de Canto valenciano, así como en la de cantadas a la calle.
- h) Conocer el cifrado y sus principales características.
- i) Practicar la improvisación y la interacción con los miembros del grupo transportando, si es necesario, a cualquier tonalidad.
- j) Conocer los principales géneros de la música tradicional, tanto desde el aspecto rítmico como armónico.

Contenidos

1. Técnica de la guitarra aplicada a la interpretación del canto de estilo, así como de una utilización e identificación consciente del instrumento.
2. Posición corporal
3. Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
4. Perfeccionamiento de toda la gama de articulaciones y modos de acordes.
5. Desarrollo de las distintas sucesiones de acordes para el acompañamiento del canto de estilo.
6. Principios armónicos prácticos adaptados a las necesidades específicas del canto de estilo.
7. Acompañamiento del canto de estilo en las cantadas, así como en el baile.
8. Práctica de acompañamiento en el canto y el baile, así como en la interrelación con el conjunto de otros instrumentos afines para el desarrollo de la música tradicional.

2. Distribución temporal de los contenidos

Partiendo de los Contenidos establecidos por la normativa, a continuación, se presenta la secuenciación de dichos contenidos a lo largo de los tres cursos en los que se imparte la asignatura, y clasificados por trimestres. En ella se trata de conseguir que la dificultad y el grado de exigencia sea progresivo:

CONTENIDOS 2º EEPP	CONTENIDOS 3º EEPP	CONTENIDOS 4º EEPP
Asentar las bases de una buena técnica, así como de una utilización e identificación consciente del instrumento. Aprendizaje de una correcta posición corporal. Digitación y su ejercicio.	Asentar las bases de una buena técnica, así como de una utilización e identificación consciente del instrumento. Aprendizaje de una correcta posición corporal. Digitación y su ejercicio.	Asentar las bases de una buena técnica, así como de una utilización e identificación consciente del instrumento. Aprendizaje de una correcta posición corporal. Digitación y su ejercicio.
Afinación y escucha interna. Leer melodías Patrones de acompañamiento. Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria. Técnicas y hábitos de estudio.	Afinación y escucha interna. Leer melodías Patrones de acompañamiento. Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria. Técnicas y hábitos de estudio.	Afinación y escucha interna. Leer melodías Patrones de acompañamiento. Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria. Técnicas y hábitos de estudio.
Rítmica, métrica y agógica: sus indicaciones y adecuada realización. Lectura a primera vista. Improvisación de melodías	Rítmica, métrica y agógica: sus indicaciones y adecuada realización. Lectura a primera vista. Improvisación de melodías	Rítmica, métrica y agógica: sus indicaciones y adecuada realización. Lectura a primera vista. Improvisación de melodías.

• Secuenciación de contenidos por trimestres (adaptado al nivel del curso)

1º Trimestre

- Interpretación de pequeños estudios y obras: 3 estudios/ejercicios y 2 obras.
- Trabajo de la lectura a 1ª vista o repentización: Trabajo progresivo y constante de la 1ª posición del diapasón.

2º Trimestre

- Interpretación de pequeños estudios y obras: 3 estudios/ejercicios y 2 obras.

- Trabajo de la lectura a 1ª vista o repentización: Trabajo progresivo y constante de la 1ª posición del diapasón lecturas hasta 2 alteraciones, y completar con otros métodos con igual finalidad, adecuados al nivel.
- Patrones de acompañamiento // Grados I y V

3º Trimestre

- Interpretación de pequeños estudios y obras: 3 estudios/ejercicios y 2 obras.
- Trabajo de la lectura a 1ª vista o repentización: Trabajo progresivo y constante de la 1ª posición del diapasón lecturas hasta 3 alteraciones, y completar con otros métodos con igual finalidad, adecuados al nivel.
- Triadas Mayores: Do M, Re M, Mi M, Sol M, y La M y menores: re m, mi m y la m. Progresión de Acordes: I – IV - V// Patrones de acompañamiento

3. Criterios de evaluación, instrumentos, procedimientos y criterios de cualificación

Los criterios de evaluación de Guitarra Complementaria están enumerados en el *Anexo I del Decreto 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell*:

Criterios de evaluación para cada curso

Los criterios de evaluación para cada curso se han seleccionado teniendo en cuenta tanto los objetivos como los contenidos elegidos para cada curso:

1. Mostrar en la interpretación tradicional la capacidad de un aprendizaje progresiva individual.
Este criterio de evaluación pretende verificar que el alumnado es capaz de aplicar en su estudio las indicaciones del profesorado, y con estas, desarrollar la autonomía de trabajo que les permita una cierta valoración de su rendimiento.
2. Mostrar la necesaria sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.
Con este criterio se pretende evaluar el conocimiento de las características técnicas y el funcionamiento mecánico del instrumento y la utilización de sus posibilidades aplicadas a la música tradicional.
3. Adquirir una autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos.
Por medio de este criterio se quiere comprobar el desarrollo que el alumnado ha conseguido y su capacidad de autocrítica.
4. Ejecutar individualmente o en grupo el acompañamiento de los distintos modelos melódicos del canto de estilo para las cantadas o para el baile.
Se trata de evaluar el conocimiento que el alumnado posee del repertorio del instrumento, así como el grado de sensibilidad para aplicar criterios estéticos correspondiente a la tradición.
5. Conseguir la autonomía necesaria para abordar el acompañamiento de la interpretación dentro de los márgenes establecidos tradicionalmente.

Este criterio de evaluación presta atención a la capacidad del alumnado de adaptarse musical y sonoramente a los compañeros para realizar un trabajo en común.

6. Actuar en público dentro de un programa adecuado al su nivel y demostrar su capacidad y cualidad artística.

Por medio de este criterio se pretende evaluar la capacidad de autocontrol del alumnado y el grado de madurez de su personalidad artística.

Instrumentos

Se utilizan los siguientes instrumentos de evaluación:

- Lista de control de asistencias: En el que se registran las ausencias y los retrasos. Cabe recordar que el derecho a la evaluación continua se pierde al superar las 4 faltas de asistencia al trimestre.
- Diario de clase: Documento en el que se anota la información relevante de cada alumno en cada sesión: avances, superación de ejercicios, medidas de apoyo y ampliación, valoración del trabajo realizado en casa y en la sesión, y cualquier observación que se considere oportuna.
- Rúbricas: Estos instrumentos de evaluación consisten en responder a una serie de cuestiones relacionadas con la consecución de los objetivos tratados en cada trimestre. Las opciones de respuesta son numéricas, del 1 al 5, siendo el 5 la opción más positiva a la pregunta. En esta programación utilizaremos una rúbrica: la referida al trabajo diario en clase (50%) a la que se sumará la nota del examen (20%) y el 30% de asistencia, actitud y trabajo en casa. En el apartado anexos se recoge la rúbrica general de los 3 cursos, relacionada con los criterios de evaluación de cada curso.

Procedimientos

El aprendizaje de los alumnos será evaluado de forma continua e integradora, así como a través de evaluaciones puntuales, realizándose a final de curso una evaluación global. Por tanto, se tendrá en cuenta tanto el estudio realizado en casa para la realización de los ejercicios prácticos propuestos, como el grado de asimilación efectiva de dichos ejercicios, y las distintas pruebas teórico-prácticas que se vayan realizando durante el curso. Se llevará a cabo, por tanto, una:

- Evaluación inicial: Se realiza en el inicio del curso con la intención de analizar el punto de partida del aprendizaje del alumnado.
- Evaluación continua: Con la que se analiza la evolución del proceso de enseñanza-aprendizaje a lo largo del mismo, recogiendo información sobre el modo en que el alumnado aprende y la forma en que se va produciendo su aprendizaje.

Criterios de cualificación

Para calificar trimestralmente la evaluación del alumno, los criterios son:

- Proceso de evaluación continua (fichas de seguimiento): 50%.
- Exámenes trimestrales (resultado del examen trimestral): 20%.
- Trabajo en casa (anotaciones fichas de seguimiento): 10%.
- Actitud (anotaciones fichas de seguimiento): 10%.
- Asistencia (anotaciones fichas de seguimiento): 10%.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de promoción

Mínimos exigibles

Para promocionar de curso, será necesario obtener la calificación mínima de 5 en la evaluación final. El alumnado debe ser capaz en cada curso de:

1. Interpretar al menos 3 canciones de estilos diferentes (clásica y tradicional valenciana o equivalentes)
2. Superar los contenidos teóricos de las tres pruebas trimestrales o de la prueba final (resumen de los contenidos de las pruebas trimestrales) o bien tener una media de 5 entre la parte interpretativa y los contenidos teóricos.

MÍNIMOS 2º EEP	MÍNIMOS 3º EEP	MÍNIMOS 4º EEP
Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos	Demostrar solvencia en la interpretación de 3 obras adecuadas al nivel, de diferentes épocas y estilos
Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas más elementales	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas	Demostrar capacidad para tocar diferenciando las indicaciones dinámicas
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar

Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento
Interpretar con conocimiento del cifrado americano	Interpretar con conocimiento medio del cifrado americano	Interpretar con conocimiento avanzado del cifrado americano
-	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los diferentes planos sonoros de una obra
-	-	Manifestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo con el nivel

5. Protocolo y actividades para recuperar la asignatura

Protocolo de recuperación

El alumnado que pierda el derecho a la evaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la evaluación ordinaria. En ese examen, el alumne o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obres/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. Si la calificación del examen final de la evaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la evaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio.

La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumne o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Actividades de recuperación

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.
- Desarrollar la capacidad de autocrítica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas.
- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

Anexos

Anexo I. Rúbricas de evaluación

CRITERIOS DE EVALUACIÓN			NIVELES DE CONSECUCCIÓN				
2º EEPP	3º EEPP	4º EEPP	1	2	3	4	5
Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel	Demostrar solvencia en la interpretación de obras de diferentes épocas y estilos, del nivel					
Acreditar conocimiento de los principios básicos de la digitación guitarrística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Acreditar conocimiento de los principios básico de la digitación guitarrística en las obras trabajadas a lo largo del curso	Demostrar una capacidad progresiva en la digitación y autonomía en su elección					
Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra	Mostrar capacidad de ejecutar los planos sonoros de una obra					
Constatar una buena posición en la guitarra y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición en la guitarra y consciencia de las partes del cuerpo	Constatar una buena posición en la guitarra y consciencia de las partes del cuerpo					

Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar al tocar las indicaciones dinámicas en relación con la consciencia de los elementos que intervienen	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones dinámicas al tocar, relacionándola con el peso del brazo					
Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación más elementales al tocar	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas	Demostrar capacidad para diferenciar las indicaciones de articulación al tocar en relación con los ataques para producirlas					
Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel	Analizar la estructura armónica interna de un fragmento de partitura con dificultades adecuadas para el nivel					
Reducir a estructuras armónicas elementales un fragmento sencillo de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico	Reducir a estructuras armónicas un fragmento de música escrito para instrumento polifónico					
Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento sencillos	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento	Ser capaz de tocar patrones de acompañamiento					
Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias	Poder interpretar estructuras armónicas que incluyan cadencias					
Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad progresiva en la lectura a primera vista	Demostrar capacidad fluida en la lectura a primera vista					
Interpretar fragmentos con cifrado americano sencillo	Interpretar fragmentos con cifrado americano de nivel medio	Interpretar con soltura fragmentos con cifrado americano avanzado					
Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio	Conseguir una autonomía creciente en el estudio					

Manifiestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo con el nivel	Manifiestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo con el nivel	Manifiestar la capacidad de tocar al mismo tiempo que escucha y se adapta musical y sonoramente a un instrumento o un grupo (profesor o compañero), de acuerdo con el nivel					

NIVELES DE CONSECUCCIÓN DEL CRITERIO	
NIVEL 1	El criterio no se consigue y no se llega a los mínimos exigibles
NIVEL 2	El criterio y su consecución se comienza a vislumbrar, pero falta mucho trabajo para considerarse superado con éxito
NIVEL 3	El criterio se consigue con suficiencia, pero es susceptible de mejoras notables
NIVEL 4	El criterio se consigue casi a la perfección, no obstante, ciertas mejoras son posibles
NIVEL 5	El criterio se consigue de manera brillante, prácticamente excediendo lo exigido

Anexo II. Lista orientativa de obras, por cursos.

2º CURSO DE EE.PP. (1º DE GUITARRA COMPLEMENTARIA)

• **Interpretación de Estudios y Obras**

- Estudio progresivo de la guitarra, vol. 1. B. Casas. Ed. Piles
- Mi guitarra al alcance de todos. Volumen I. B. Sánchez.
- Técnica y más. Método de Guitarra, vol. 1. B. Sánchez.
- Introducing the Guitar. H. Käppel.
- Carnets du Guitariste nº 1, debutants. I. Rivoal.
- Learning the Classic Guitar, second part. A. Shearer.

- 15 piezas fáciles para guitarra en primera posición, vol. 1 y vol. 2. G. Cavazzoli
- El pequeño guitarrista. (34 estudios melódicos progresivos). M. Díaz Cano.
- Guitarra Iniciación. Z. Nömar
- Guitarra paso a paso. Mª Luisa Sanz
- **Acompañamiento**
 - *Cómo acompañar con la guitarra*. F. Rivas.
 - Acompaña y disfruta. Ferrer Ferrán. Rivera editores.
 - *Acompañamiento e Improvisación a la Guitarra*, vol. 1º. A. Garrido y E. Molina
 - Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
 - *Improvisación y Acompañamiento*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM. Juan
 - Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.
- **Práctica de las Funciones Tonales**
 - Armonía Tonal: Un enfoque moderno para guitarristas. A. del Corral.
 - Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
 - Acompañamiento e Improvisación a la guitarra. Vo. 1º. A. Garrido y E. Molina.
 - *Acompañamiento e Improvisación*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM.
 - Juan Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.
- **Trabajo de la Lectura a 1º Vista o Repentización**
 - Reading studies for guitar, all keys and positions. William G. Leavitt. Berklee Press Publications.
 - At first sight, duet sight, reading method, first part. J.M.Tréhard.
 - Método de lectura a primera vista. Sight reading method. J. García Rodríguez.
 - Guitar Manual Sight Reading. H. Roberts /B. Grebb.
 - Guitar Sample Sight Reading Pieces. M. Lewin.
 - Musicianship & Sight Reading for Guitarists. O. Hunt.
 - Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 1-3. R. Benedict.
 - Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 4-5. R. Benedict
 - Specimen Sight Reading Tests. Guitar Grades 1-8. The Associated Board of The Royal Schools Music.
- **Práctica de la Improvisación**
 - La Improvisación musical. Violeta Hemsy de Gainza. Ricordi.
 - Improvisación: Propuesta metodológica para aplicar en Guitarra. J. Martín Álvarez.
 - Diferentes volúmenes de la serie *A New approach to JAZZ Improvisation*. Jamey Aebersold. Publicado por J. Aebersold.

- The Real Book. Vol III. Songbook.
- The Real Little Classical Fake Book. H. Leonard Corp.
- How to Play from a Real Book. For all musicians. R. Rawlins.
- Diccionario técnico sobre el Jazz. Carles, Clergeat y Camotti.
- Escalas para guitarra. Arturo Blasco. MD Ediciones.

3º CURSO DE EE.PP. (2º DE GUITARRA COMPLEMENTARIA)

• Interpretación de Estudios y Obras

- Estudio progresivo de la guitarra, vol. 1. B. Casas. Ed. Piles
- Mi guitarra al alcance de todos. Volumen I. B. Sánchez.
- Técnica y más. Método de Guitarra, vol. 1. B. Sánchez.
- Introducing the Guitar. H. Käppel.
- Carnets du Guitariste nº 1, debutants. I. Rivoal.
- Learning the Classic Guitar, second part. A. Shearer.
- 15 piezas fáciles para guitarra en primera posición, vol. 1 y vol. 2. G. Cavazzoli
- El pequeño guitarrista. (34 estudios melódicos progresivos). M. Díaz Cano.
- Guitarra Iniciación. Z. Nömar
- Guitarra paso a paso. Mª Luisa Sanz

• Acompañamiento

- *Cómo acompañar con la guitarra*. F. Rivas.
- Acompaña y disfruta. Ferrer Ferrán. Rivera editores.
- *Acompañamiento e Improvisación a la Guitarra*, vol. 1º. A. Garrido y E. Molina
- Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
- *Improvisación y Acompañamiento*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM. Juan
- Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.

• Práctica de las Funciones Tonales

- Armonía Tonal: Un enfoque moderno para guitarristas. A. del Corral.
- Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
- Acompañamiento e Improvisación a la guitarra. Vo. 1º. A. Garrido y E. Molina.
- *Acompañamiento e Improvisación*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM.
- Juan Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.

• Trabajo de la Lectura a 1º Vista o Repentización

- Reading studies for guitar, all keys and positions. William G. Leavitt. Berklee Press Publications.
- At first sight, duet sight, reading method, first part. J.M.Tréhard.

- Método de lectura a primera vista. Sight reading method. J. García Rodríguez.
- Guitar Manual Sight Reading. H. Roberts /B. Grebb.
- Guitar Sample Sight Reading Pieces. M. Lewin.
- Musicianship & Sight Reading for Guitarists. O. Hunt.
- Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 1-3. R. Benedict.
- Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 4-5. R. Benedict
- Specimen Sight Reading Tests. Guitar Grades 1-8. The Associated Board of The
- Royal Schools Music.

● **Práctica de la Improvisación**

- La Improvisación musical. Violeta Hemsy de Gainza. Ricordi.
- Improvisación: Propuesta metodológica para aplicar en Guitarra. J. Martín Álvarez.
- Diferentes volúmenes de la serie *A New approach to JAZZ Improvisation*. Jamey
- Aebersold. Publicado por J. Aebersold.
- The Real Book. Vol III. Songbook.
- The Real Little Classical Fake Book. H. Leonard Corp.
- How to Play from a Real Book. For all musicians. R. Rawlins.
- Diccionario técnico sobre el Jazz. Carles, Clergeat y Camotti.
- Escalas para guitarra. Arturo Blasco. MD Ediciones.

4º CURSO DE EE.PP. (3º DE GUITARRA COMPLEMENTARIA)

● **Interpretación de Estudios y Obras**

- Estudio progresivo de la guitarra, vol. 1. B. Casas. Ed. Piles
- Mi guitarra al alcance de todos. Volumen I. B. Sánchez.
- Técnica y más. Método de Guitarra, vol. 1. B. Sánchez.
- Introducing the Guitar. H. Käppel.
- Carnets du Guitariste nº 1, debutants. I. Rivoal.
- Learning the Classic Guitar, second part. A. Shearer.
- 15 piezas fáciles para guitarra en primera posición, vol. 1 y vol. 2. G. Cavazzoli
- El pequeño guitarrista. (34 estudios melódicos progresivos). M. Díaz Cano.
- Guitarra Iniciación. Z. Nömar
- Guitarra paso a paso. Mª Luisa Sanz

● **Acompañamiento**

- *Cómo acompañar con la guitarra*. F. Rivas.
- Acompaña y disfruta. Ferrer Ferrán. Rivera editores.
- *Acompañamiento e Improvisación a la Guitarra*, vol. 1º. A. Garrido y E. Molina

- Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
- *Improvisación y Acompañamiento*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM. Juan
- Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.

● **Práctica de las Funciones Tonales**

- Armonía Tonal: Un enfoque moderno para guitarristas. A. del Corral.
- Técnica fondamentale della Chitarra. Vol III Gli Accordi. R. Chiesa. Suvini Zerboni.
- Acompañamiento e Improvisación a la guitarra. Vo. 1º. A. Garrido y E. Molina.
- *Acompañamiento e Improvisación*. Grado Medio, volumen 1. Metodología IEM.
- Juan Manuel Cisneros, Ignacio J. Doña, Julia Rodríguez y Emilio Molina.

● **Trabajo de la Lectura a 1º Vista o Repentización**

- Reading studies for guitar, all keys and positions. William G. Leavitt. Berklee Press Publications.
- At first sight, duet sight, reading method, first part. J.M.Tréhard.
- Método de lectura a primera vista. Sight reading method. J. García Rodríguez.
- Guitar Manual Sight Reading. H. Roberts /B. Grebb.
- Guitar Sample Sight Reading Pieces. M. Lewin.
- Musicianship & Sight Reading for Guitarists. O. Hunt.
- Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 1-3. R. Benedict.
- Sight Reading for the Classical Guitar – Nivel 4-5. R. Benedict
- Specimen Sight Reading Tests. Guitar Grades 1-8. The Associated Board of The Royal Schools Music.

● **Práctica de la Improvisación**

- La Improvisación musical. Violeta Hemsy de Gainza. Ricordi.
- Improvisación: Propuesta metodológica para aplicar en Guitarra. J. Martín Álvarez.
- Diferentes volúmenes de la serie *A New approach to JAZZ Improvisation*. Jamey Aebersold. Publicado por J. Aebersold.
- The Real Book. Vol III. Songbook.
- The Real Little Classical Fake Book. H. Leonard Corp.
- How to Play from a Real Book. For all musicians. R. Rawlins.
- Diccionario técnico sobre el Jazz. Carles, Clergeat y Camotti.
- Escalas para guitarra. Arturo Blasco. MD Ediciones.

VERT

PROGRAMACIÓN DE GUITARRA

ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1. Objetivos i Contenidos.	4
2. Distribución Temporal de los Contenidos.	6
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación.	10
Evaluación.	10
Criterios.	10
Instrumentos.	11
Criterios de Calificación.	12
4. Criterios de Promoción.	12
5. Actividades y Protocolo para Recuperar la Asignatura.	12

Distribución y Secuenciación por Cursos de las Enseñanzas Elementales.	13

ENSEÑANZAS PROFESIONALES.

1. Objetivos i Contenidos.	43
2. Distribución Temporal de los Contenidos.	44
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación.	48
Evaluación.	48
Criterios.	48
Instrumentos.	49
Criterios de Calificación.	49
4. Criterios de Promoción.	49
5. Actividades y Protocolo para Recuperar la Asignatura.	50

1. SECUENCIACIÓN POR CURSOS Y POR TRIMESTRES DE LOS OBJETIVOS MÍNIMOS DEL GRADO PROFESIONAL, CONTENIDOS, CRITERIOS DE EVALUACIÓN, MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS.	51
1.1. <i>Primer curso</i>	51
4.2 <i>Segundo curso</i>	56
4.3 <i>Tercer curso</i>	62
4.4 <i>Cuarto curso</i>	68
4.5 <i>Quinto curso</i>	74
4.6 <i>Sexto curso</i>	80
2. METODOLOGÍA, MATERIALES Y RECURSOS DIDACTICOS	87
PRUEBAS DE ACCESO PARA LOS CURSOS DE ENSEÑANZA ELEMENTAL Y PROFESIONAL	88
Acceso a 2º <i>Curso de las Enseñanzas Elementales</i>	91
Acceso a 3º <i>Curso de las Enseñanzas Elementales</i>	92
Acceso a 4º <i>Curso de las Enseñanzas Elementales</i>	94
Acceso a 1º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	95
Acceso a 2º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	98
Acceso a 3º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	100
Acceso a 4º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	102
Acceso a 5º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	105
Acceso a 6º <i>Curso de las Enseñanzas Profesionales</i>	107
ANEXO	109
Anexo 1. Rubricas de evaluación	

ENSEÑANZA ELEMENTAL

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

1. OBJETIVOS GENERALES

Apreciar la importancia de la música como lenguaje artístico y como medio de expresión cultural de los pueblos y de las personas.

Adquirir y desarrollar la sensibilidad musical a través de la interpretación y del disfrute de la música de las diferentes épocas, géneros y estilos, para enriquecer las posibilidades de comunicación y de realización personal.

Interpretar en público con la suficiente seguridad en sí mismo, para comprender la función comunicativa de la interpretación musical.

Interpretar música en grupo y habituarse a escuchar otras voces o instrumentos, adaptándose al equilibrio del conjunto.

Ser consciente de la importancia del trabajo individual y adquirir las técnicas de estudio que permitirán la autonomía en el trabajo y la valoración de éste.

Valorar el silencio como elemento indispensable para el desarrollo de la concentración, la audición interna y el pensamiento musical, así como su función expresiva en el discurso musical.

Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.

Adquirir la autonomía adecuada, en el ámbito de la audición, comprensión y expresión musical.

Conocer y aplicar las técnicas del instrumento, de acuerdo con las exigencias de las obras.

La enseñanza de la guitarra en las Enseñanzas Elementales tendrá como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel.

Descubrir la necesidad de la posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción del conjunto brazo-antebrazo-muñeca-manos-dedos de la mano izquierda sobre el diapasón y los dedos de la mano derecha sobre las cuerdas.

Intentar el perfeccionamiento continuo de la calidad sonora en el marco de exigencias del nivel, mediante el conocimiento de las características y las posibilidades del instrumento tanto en la interpretación individual como de conjunto.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de acuerdo con los contenidos y objetivos propios de cada nivel, de modo que el alumno forme su repertorio.

1.1 CONTENIDOS.

Desarrollo de la sensibilidad auditiva.

Práctica de lectura a vista.

Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical.

Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio.

Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus distintos niveles.

Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras del repertorio propio de cada instrumento que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.

Práctica de la improvisación.

Práctica instrumental en grupo.

Desarrollo de automatismos.

Práctica de la relajación.

Iniciación a la grafía contemporánea.

Percepción y desarrollo de las funciones motrices que intervienen en la ejecución guitarrística y de su adecuada coordinación.

Desarrollo de la habilidad de cada mano y la sincronización de ambas.

Afinación de las cuerdas.

Desarrollo de la distancia entre los dedos de la mano izquierda.

Principios generales de la digitación guitarrística y su desarrollo en función de expresar con la mayor claridad las ideas y los contenidos musicales.

Trabajo de la dinámica y la agógica.

Utilización de las posibilidades tímbricas del instrumento.

Conocimientos básicos de los distintos recursos de la guitarra.

Aprendizaje de las diversas formas de ataque en la mano derecha para conseguir progresivamente la calidad sonora adecuada y realizar distintos planos simultáneos.

Desarrollo de la conducción clara de las voces en obras contrapuntísticas.

Armónicos naturales.

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS

2.1 Primer Curso

Nomenclatura y función de las partes de la guitarra.

Posición correcta del cuerpo y el instrumento.

Nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Compases: 2/4, 3/4, 4/4.

Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, corchea y sus silencios.

Lectura correcta de la clave de Sol.

Aprendizaje de las notas con líneas adicionales en la zona grave del pentagrama.

Ligadura de prolongación.

Escalas en una octava y hasta una alteración.

Tipos de pulsación: apoyando y sin apoyar.

Combinación de las digitaciones de mano derecha; pulgar, índice y medio.

Práctica de la I posición: 4 primeros trastes del diapason en las 6 cuerdas.

Alteraciones accidentales: las que se encuentran dentro de la I posición.

Práctica de melodías con bajos.

Utilización adecuada de la digitación de ambas manos.

Dinámica: forte y piano.

Iniciación a la lectura a primera vista.

Desarrollo progresivo de la memoria musical.

Interpretación de canciones populares.

Iniciación en la adquisición de hábitos correctos de estudio.

Participación activa en las actividades propuestas.

Interés en el aprendizaje de nuevos conceptos, así como en la profundización de aquellos conceptos ya aprendidos.

Interés en la actuación en público.

Valoración del correcto estudio personal.

2.2 Segundo Curso

Posición correcta del cuerpo y el instrumento.

Colocación correcta de ambas manos en la guitarra.

Iniciación a la afinación de las cuerdas mediante los equísonos.

Compases: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8.

Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, semicorchea y sus silencios.

Ligadura de prolongación y expresión.

Escalas en una y dos octavas y hasta tres alteraciones.

Tipos de pulsación: apoyando y sin apoyar.

Combinación de las digitaciones de mano derecha; pulgar, índice, medio y anular.

Práctica de la II posición y su combinación con la I.

Alteraciones accidentales y propias.

Práctica de melodías con bajos y acordes.

Iniciación a los arpeggios.

Iniciación a la cejilla hasta la tercera cuerda.

Iniciación a los ligados simples: ascendentes y descendentes.

Utilización adecuada de la digitación de ambas manos.

Dinámica: *forte*, *mf*, *piano*.

Agógica: *rit.*

Iniciación a los distintos recursos tímbricos: *sul ponticello*.

Desarrollo de la lectura a primera vista.

Desarrollo progresivo de la memoria musical.

Desarrollo de hábitos correctos de estudio.

Participación activa en las actividades propuestas.

Interés en el aprendizaje de nuevos conceptos, así como en la profundización constante de aquellos conceptos ya aprendidos.

Interés en la actuación en público.

Valoración del correcto estudio personal.

2.3. Tercer Curso

Posición correcta del cuerpo y el instrumento.

Colocación correcta de ambas manos en la guitarra.

Práctica de la afinación de las cuerdas mediante los equisónos y armónicos naturales en el traste XII.

Compases: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8.

Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, semicorchea y sus silencios.

Ligadura de prolongación y expresión.

Escalas en dos octavas y hasta tres alteraciones.

Tipos de pulsación: apoyando y sin apoyar.

Combinación de las digitaciones de mano derecha; pulgar, índice, medio y anular.

Iniciación a los cambios de posición a posiciones lejanas.

Práctica de la V y VII posición y su combinación con las estudiadas anteriormente.

Alteraciones accidentales y propias.

Práctica de melodías con bajos y acordes.

Desarrollo de las distintas fórmulas de arpeggios.

Desarrollo de la cejilla abarcando todas las cuerdas.

Desarrollo de los ligados simples: ascendentes y descendentes.

Iniciación a la ornamentación.

Utilización adecuada de la digitación de ambas manos.

Dinámica: *forte*, *mf*, *piano*, *reguladores*, *cresc* y *dim*.

Agógica: *rit.*, *accelerando*.

Desarrollo de los distintos recursos tímbricos: *sul ponticello* y *sul tasto*.

Utilización de las limas para arreglar las uñas con el fin de obtener una calidad sonora adecuada.

Desarrollo de la lectura a primera vista.

Práctica de la improvisación.

Desarrollo progresivo de la memoria musical.

Desarrollo de hábitos correctos de estudio.

Iniciación a la práctica de conjunto.

Participación activa en las actividades propuestas.

Interés en el aprendizaje de nuevos conceptos, así como en la profundización constante de aquellos conceptos ya aprendidos.

Interés en la actuación en público.

Valoración del correcto estudio personal.

2.4. Cuarto Curso

Posición correcta del cuerpo y el instrumento.

Colocación correcta de ambas manos en la guitarra.

Práctica de la afinación de las cuerdas mediante los equisónos y armónicos naturales en el traste VII y XII.

Compases: todos los regulares de subdivisión binaria y ternaria.

Figuras: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, semicorchea y sus silencios.

Ligadura de prolongación y expresión.

Escalas en tres octavas y hasta tres alteraciones.

Tipos de pulsación: apoyando y sin apoyar.

Combinación de las digitaciones de mano derecha; pulgar, índice, medio y anular.

Combinación de las distintas posiciones hasta la IX posición.

Desarrollo de los cambios de posición.

Alteraciones accidentales y propias.

Acordes e intervalos armónicos.

Desarrollo de la melodía acompañada, diferenciando la melodía del acompañamiento.

Desarrollo de las distintas fórmulas de arpeggios.

Desarrollo de la cejilla abarcando todas las cuerdas.

Desarrollo de los ligados simples: ascendentes y descendentes.

Desarrollo de la ornamentación.

Práctica de la improvisación.

Utilización adecuada de la digitación de ambas manos.

Dinámica: forte, mf, piano, reguladores, cresc y dim.

Agógica: rit., rall, acelerando.

Práctica de los distintos recursos tímbricos: sul ponticello y sul tasto.

Iniciación a los armónicos naturales.

Desarrollo de la conducción clara de las voces en obras contrapuntísticas.

Desarrollo de la lectura a primera vista.

Desarrollo progresivo de la memoria musical.

Desarrollo de hábitos correctos de estudio.

Desarrollo de la práctica de conjunto, adaptándose adecuadamente al grupo.

Participación activa en las actividades propuestas.

Interés en el aprendizaje de nuevos conceptos, así como en la profundización constante de aquellos conceptos ya aprendidos.

Interés en la actuación en público.

Valoración del correcto estudio personal.

3. Evaluación. Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación

3.1 Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portará a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.2 Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio le servirá al profesor para comprobar la capacidad de lectura y el dominio del instrumento, de acuerdo con los contenidos propios del nivel.

Fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los citados principios de lenguaje musical de acuerdo con el nivel correspondiente.

Interpretar obras de estilos diferentes. Con este criterio de evaluación se pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y de estilos.

Interpretar en público, como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de las obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso y la motivación del alumno en el estudio de la música.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio de evaluación pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marcan.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio de evaluación intenta evaluar la habilidad del estudiante para improvisar, con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.

Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de colaboración e interdependencia entre los miembros del grupo.

Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a las de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común.

Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumno para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representar dificultades superiores a su capacidad.

Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales. Esto acreditará el conocimiento del código del lenguaje musical.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que los alumnos son capaces de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

3.3 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos.

Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

3.4 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de promoción

- Asistencia al 80% de las sesiones de clase.
- Actitud: Positiva a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo.
- Aptitud: El alumno/a realizará los trabajos propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia.
- Técnica: Articulación, medida, ritmo, lectura e interpretación de manera adecuada, respetando las actitudes positivas del estudio y del trabajo.
- Repertorio: Interpretación del 80% de repertorio propuesto durante el curso y participar en las tres audiciones públicas programadas en clase.

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

El alumnado que pierda el derecho a la evaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la evaluación ordinaria. En ese examen, el alumno o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obres/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música.

Si la calificación del examen final de la evaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la evaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio.

La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumno o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Actividades de recuperación

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.
- Desarrollar la capacidad de autocritica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas.

- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

DISTRIBUCIÓN Y SECUENCIACIÓN POR CURSOS DE LA ENSEÑANZA ELEMENTAL

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

PRIMER CURSO

Objetivos del Curso

Conocer el instrumento.

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra en primera posición hasta el cuarto traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª. También el “la” (quinto traste) y “si” (séptimo traste) de la 1ª cuerda.

Introducir al alumno en la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Objetivos por Trimestre

Primer Trimestre

Conocer el instrumento.

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Iniciar el desarrollo del pulso rítmico.

Conocer las notas de la guitarra en primera posición hasta el cuarto traste de las cuerdas 1ª, 2ª y 3ª.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Iniciar la adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Tocar estudios y piezas muy sencillas.

Segundo Trimestre

Conocer el instrumento.

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Conocer las notas de la guitarra en primera posición hasta el cuarto traste de las cuerdas 1ª, 2ª y 3ª.

Continuar el desarrollo del pulso rítmico.

Continuar con el aprendizaje de la adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva

Tocar estudios y piezas muy sencillas

Tercer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra en primera posición hasta el cuarto traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª. También el “la” (quinto traste) y “si” (séptimo traste) de la 1ª cuerda.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Seguir desarrollando el pulso rítmico.

Alcanzar una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras, muy sencillas, representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

CONTENIDOS DEL CURSO

Aprendizaje de las partes de la guitarra mediante la observación directa y la práctica con ella.

Colocación de la guitarra, puntos de sujeción y colocación de ambas manos, tras la observación y explicación del profesor y práctica del alumno ante el espejo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Nomenclatura de los dedos de ambas manos Mediante la explicación del nombre de los dedos y su reflejo en la partitura.

Conocimiento de las notas de la guitarra: Cuerdas al aire, los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª, y el “la” (quinto traste) y “si” (séptimo traste) de la 1ª cuerda. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Audición e interpretación de obras sencillas de distintas épocas.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Práctica de notas simultáneas.

Distribución Temporal de los Contenidos por Trimestre

Primer Trimestre

Aprendizaje de las partes de la guitarra mediante la observación directa y la práctica con ella.

Colocación de la guitarra, puntos de sujeción y colocación de ambas manos, tras la observación y explicación del profesor y práctica del alumno ante el espejo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Nomenclatura de los dedos de ambas manos Mediante la explicación del nombre de los dedos y su reflejo en la partitura.

Conocimiento de las notas de la guitarra: Cuerdas al aire Y primeros cuatro trastes de las cuerdas 1ª, 2ª y 3ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Audición de obras sencillas de distintas épocas.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Segundo Trimestre

Conocimiento de las notas de la guitarra: Cuerdas al aire y primeros cuatro trastes de las cuerdas 1ª, 2ª y 3ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Audición de obras sencillas de distintas épocas.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Tercer Trimestre

Conocimiento de las notas de la guitarra: cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª y el “la” (quinto traste) y “si” (séptimo traste) de la 1ª cuerda. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Práctica de notas simultáneas.

Audición e interpretación de obras sencillas de distintas épocas.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portará a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.

Interpretar obras de estilos diferentes.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.

Descubrir los rasgos característicos de las obras.

Demostrar seguridad y precisión en el instrumento.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

Conocer las partes de la guitarra.

Adoptar una posición corporal adecuada con el instrumento.

Conocer la nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Saber situar las notas de la guitarra hasta los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª Y 6ª.

Conseguir una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Saber mantener el pulso rítmico.

Aplicar los conocimientos del lenguaje musical en la interpretación.

Ser capaz de interpretar al menos cuatro piezas trabajadas durante el curso.

Tocar ante el público por medio de las audiciones de aula.

3.2 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos. Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

3.3 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de Promoción Concretando los Mínimos Exigibles

Correcta posición corporal.

Conocer correctamente las partes de la guitarra.

Mantener el pulso rítmico.

Colocación correcta de los dedos de la mano izquierda.

Cambio de dedos entre las cuerdas de la mano derecha.

Realización de matices forte y piano.

Interpretación de alguna pieza o ejercicio de memoria.

Interpretación en público.

5. Actividades de Recuperación

Se seguirá trabajando los contenidos del curso pendiente hasta conseguir superar todos los objetivos marcados en el nombrado curso.

La recuperación se tiene que hacer en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumno los mínimos exigibles que tiene que trabajar para poder ~~recuperar~~ superar el curso pendiente.

6. Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Tocamos la guitarra. Libro 1. Autor: Roberto Fabri.

De guitarist's way. Book 1. Autores: Peter Nuttall and John Witworth.

Método elemental para guitarra. Autor: Cees Hartog.

Escollo les meves obres. Cuaderno 1. Autores: Raquel Camazo y Yolanda Sierra.

Método de guitarra para niños. Autor: Masaru Koyama.

15 piezas fáciles en primera posición para guitarra. Autor: Germano Cvazzoli.

Trabajo Trimestral:

- Deberán trabajarse un mínimo de 6 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.
- Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

SEGUNDO CURSO

1. Objetivos del Curso

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista.

OBJETIVOS POR TRIMESTRES

Primer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Desarrollar el pulso rítmico.

Conocer las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras

representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

iniciar la lectura a primera vista.

Tocar estudios y piezas muy sencillas.

Segundo Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Continuar el desarrollo del pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Desarrollar la lectura a primera vista.

Tocar estudios y piezas muy sencillas.

Tercer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Seguir desarrollando el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Desarrollar la lectura a primera vista.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

1.1 Contenidos del Curso

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra: primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Audición e interpretación de obras sencillas de distintas épocas.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de cuatro notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Práctica de notas simultáneas.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

2 Distribución Temporal de los Contenidos por Trimestre

Primer Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Audición y práctica de obras sencillas de distintas épocas.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Práctica de notas simultáneas.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

Segundo Trimestre

Conocimiento de las notas de la guitarra: en los primeros siete trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, y en los cinco primeros de las cuerdas 3ª, 4ª, 5ª y 6ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Audición de obras sencillas de distintas épocas.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Práctica de notas simultáneas.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

Tercer Trimestre

Conocimiento de las notas de la guitarra en primera, segunda y tercera posición y las notas hasta el séptimo traste de las cuerdas 1ª y 2ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Prácticas de ejercicios de arpeggios de tres notas ascendentes y descendentes, incluyendo también el dedo pulgar.

Práctica de escalas diatónicas básicas y sencillas en primera posición.

Práctica de notas simultáneas.

Audición e interpretación de obras sencillas de distintas épocas.

Conocimiento y práctica de las notas de las tres primeras líneas adicionales graves y agudas del pentagrama.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

3. Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portara a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.1 Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.

Interpretar obras de estilos diferentes.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.

Descubrir los rasgos característicos de las obras.

Demostrar seguridad y precisión en el instrumento.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

Conocer las partes de la guitarra.

Adoptar una posición corporal adecuada con el instrumento.

Conocer la nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Saber situar las notas de la guitarra hasta los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª Y 6ª.

Conseguir una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Saber mantener el pulso rítmico.

Aplicar los conocimientos del lenguaje musical en la interpretación.

Ser capaz de interpretar al menos cuatro piezas trabajadas durante el curso.

Tocar ante el público por medio de las audiciones de aula.

3.2 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos. Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

3.3 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

1. Criterios de Promoción Concretando los Mínimos Exigibles

Correcta posición corporal.

Conocer correctamente las partes de la guitarra.

Mantener el pulso rítmico.

Colocación correcta de los dedos de la mano izquierda.

Cambio de dedos entre las cuerdas de la mano derecha.

Realización de matices forte y piano.

Interpretación de alguna pieza o ejercicio de memoria.

Interpretación en público.

2. Actividades de Recuperación

Se seguirá trabajando los contenidos del curso pendiente hasta conseguir superar todos los objetivos marcados en el nombrado curso.

La recuperación se tiene que hacer en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumno los mínimos exigibles que tiene que trabajar para

poder recuperar el curso pendiente.

3. Materiales, Recursos i Actividades Didácticas:

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Tocamos la guitarra. Libro1. Autor: Roberto Fabri.

De guitarrist's way. Book 2. Autores: Peter Nuttall and John Witworth.

Bibliografía complementaria:

Método elemental para guitarra. Autor: Cees Hartog.

Escollo les meves obres. Cuaderno 2. Autores: Raquel Camazo y Yolanda Sierra.

Método de guitarra para niños. Autor: Masaru Koyama.

15 piezas fáciles en primera posición para guitarra. Autor: Germano Cvazzoli.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

TERCER CURSO

1. Objetivos del Curso

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Aprender la técnica de la media ceja.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Aprender a realizar matices de intensidad: forte y piano

Iniciar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

OBJETIVOS POR TRIMESTRES

Primer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapason y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Desarrollar el pulso rítmico.

Conocer las notas de la guitarra hasta la cuarta posición y las notas hasta el doceavo traste de la 1ª cuerda.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Tocar estudios y piezas muy sencillas.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Iniciar el aprendizaje de la técnica de la media ceja.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

Iniciar el aprendizaje a realizar matices de intensidad: forte y piano

Iniciar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

Segundo Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapason y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas.

Continuar el desarrollo del pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Desarrollar la lectura a primera vista.

Tocar estudios y piezas muy sencillas,
Desarrollar el aprendizaje para realizar arpeggios y acordes.
Conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda
Desarrollar el aprendizaje de la técnica de la media ceja.
Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.
Desarrollar el aprendizaje a realizar matices de intensidad: forte y piano
Continuar con el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

Tercer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.
Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.
Conocer las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo raste de las cuerdas 1ª y 2ª.
Reconocer en el pentagrama las notas aprendidas
Seguir desarrollando el pulso rítmico.
Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.
Introducirle en la valoración de la música a lo largo de su historia mediante la audición e interpretación de obras representativas de las distintas épocas.
Desarrollar la memoria visual y auditiva.
Desarrollar la lectura a primera vista.
Interpretar obras y estudios propios de este nivel.
Desarrollar el aprendizaje para realizar arpeggios y acordes.
Desarrollar el aprendizaje de la técnica de la media ceja.
Conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda
Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.
Desarrollar el aprendizaje a realizar matices de intensidad: forte y piano
Continuar con el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

Contenidos del Curso

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.
Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.
Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.
Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.
Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la

guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Interpretación de piezas a una voz y con acompañamiento de un bajo. Junto al profesor y luego el solo.

Audición e interpretación de obras sencillas de distintas épocas.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios sencillos.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos 1- 2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª y 5ª.

Práctica de interpretación de memoria

2 Distribución Temporal de los Contenidos por Trimestre

Primer Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la cuarta posición y las notas hasta el doceavo traste de la 1ª cuerda. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Interpretación de piezas. Junto al profesor y luego el solo.

Audición y práctica de obras de distintas épocas.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos 1- 2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª y 5ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Segundo Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo traste de la 1ª y 2ª cuerda.

Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Interpretación de piezas. Junto al profesor y luego el solo.

Audición y práctica de obras de distintas épocas.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos

2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª y 5ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Tercer Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la quinta posición y las notas hasta el doceavo traste de la 1ª y 2ª cuerda.

Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra, mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Interpretación de piezas. Junto al profesor y luego el solo.

Audición y práctica de obras de distintas épocas.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios muy sencillos.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos

2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª y 5ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Avaluación

La avaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portara a término teniendo en cuenta los criterios de la avaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la avaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.

Interpretar obras de estilos diferentes.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.

Descubrir los rasgos característicos de las obras.

Demostrar seguridad y precisión en el instrumento.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

Conocer las partes de la guitarra.

Adoptar una posición corporal adecuada con el instrumento.

Conocer la nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Saber situar las notas de la guitarra hasta los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª Y 6ª.

Conseguir una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Saber mantener el pulso rítmico.

Aplicar los conocimientos del lenguaje musical en la interpretación.

Ser capaz de interpretar al menos cuatro piezas trabajadas durante el curso.

Tocar ante el público por medio de las audiciones de aula.

Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de avaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de avaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos. Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la avaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

Criterios de Promoción Concretando los Mínimos Exigibles

Correcta posición corporal.

Conocer correctamente las partes de la guitarra.

Mantener el pulso rítmico.

Colocación correcta de los dedos de la mano izquierda.

Cambio de dedos entre las cuerdas de la mano derecha.

Realización de matices forte y piano.

Interpretación de alguna pieza o ejercicio de memoria.

Interpretación en público.

Actividades de Recuperación

Se seguirá trabajando los contenidos del curso pendiente hasta conseguir superar todos los objetivos marcados en el nombrado curso.

La recuperación se tiene que hacer en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumno los mínimos exigibles que tiene que trabajar para poder recuperar el curso pendiente.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Tocamos la guitarra. Libro 1 y 2. Autor: Roberto Fabri.

De guitarrist's way. Book 2 y 3. Autores: Peter Nuttall and John Witworth.

Bibliografía complementaria

Método elemental para guitarra. Autor: Cees Hartog.

Escollo les meves obres. Cuaderno 2 y 3. Autores: Raquel Camazo y Yolanda Sierra.

Método de guitarra para niños. Autor: Masaru Koyama.

15 piezas fáciles en primera posición para guitarra. Autor: Germano Cvazzoli.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 6 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

CUARTO CURSO

Objetivos del Curso

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la séptima posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Aprender la técnica de la cejilla completa.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

Aprender escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª y 7ª.

Iniciar el uso de adornos en la melodía.

conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Aprender a realizar matices de intensidad: forte, mezzoforte y piano

Ampliar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

OBJETIVOS POR TRIMESTRES

Primer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la sexta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Aprender escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª y 6ª.

Afianzar la técnica de la media ceja.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

Iniciar el uso de adornos en la melodía.

conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Aprender a realizar matices de intensidad: forte y piano

Ampliar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

Segundo Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la séptima posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Aprender la técnica de la cejilla completa.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

Aprender escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª y 7ª.

Iniciar el uso de adornos en la melodía.

conocer diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Aprender a realizar matices de intensidad: forte, mezzoforte y piano

Ampliar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

Tercer Trimestre

Adoptar una posición corporal adecuada que posibilite y favorezca la acción de la mano izquierda sobre el diapasón y la mano derecha sobre las cuerdas.

Adquirir conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento.

Conocer las notas de la guitarra hasta la séptima posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª.

Ampliar el conocimiento de la escritura propia de la guitarra.

Desarrollar el pulso rítmico.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Desarrollar la memoria visual y auditiva.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras y estudios propios de este nivel.

Desarrollar la lectura a primera vista

Aprender a realizar arpeggios y acordes.

Aprender la técnica de la cejilla completa.

Conocer los ligados simples ascendentes y descendentes.

Aprender escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª y 7ª.

Desarrollar el uso de adornos en la melodía.

Utilizar diferentes técnicas de mano derecha para atacar la cuerda

Aprender a realizar matices de intensidad: forte, mezzoforte y piano

Ampliar el aprendizaje para afinar el propio instrumento.

CONTENIDOS DEL CURSO

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la séptima posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª y 4ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Audición e interpretación de obras de distintas épocas. Junto con el profesor y luego el alumno solo.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios adecuados al nivel.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos

2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja y cejilla completa.

Ejercitación en el uso de adornos en la melodía.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª y 7ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Distribución Temporal de los Contenidos por Trimestre

Primer Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la sexta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª.

Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Audición e interpretación de obras de distintas épocas. Junto con el profesor y luego el alumno solo.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios adecuados al nivel.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos

2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja.

Ejercitación en el uso de adornos en la melodía.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, y 6ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Segundo Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la sexta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Audición e interpretación de obras de distintas épocas. Junto con el profesor y luego el alumno solo.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios adecuados al nivel.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos 2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja y cejilla completa.

Ejercitación en el uso de adornos en la melodía.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª y 7ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Tercer Trimestre

Desarrollo de la conciencia sobre el beneficio de una correcta posición postural con el instrumento, practicando ante el espejo.

Conocimiento de las notas de la guitarra hasta la sexta posición y las notas hasta el doceavo traste de las cuerdas 1ª y 2ª. Este aprendizaje se realizará mediante la práctica conjunta con el profesor y posteriormente del alumno solo.

Realización de ejercicios para la articulación y sincronización de los dedos de ambas manos utilizando diferentes combinaciones de digitación. Primero con el profesor y luego solo.

Práctica del ritmo utilizando diferentes elementos: palmas, caja de resonancia de la guitarra y otros recursos que ofrece la guitarra mediante diferentes materiales (canciones populares conocidas, juegos de percusión)

Audición e interpretación de obras de distintas épocas. Junto con el profesor y luego el alumno solo.

Ejercitación de la memoria visual y auditiva. Mediante ejercicios y juegos de melodía con el profesor.

Práctica de la lectura a primera vista mediante ejercicios adecuados al nivel.

Realización arpeggios y acordes a través de ejercicios adecuados al nivel.

Práctica del apoyado y tirando.

Realización de ligados simples ascendentes y descendentes empleando los dedos o

2, 1-3 y 1-4.

Práctica de la 1/2 ceja y cejilla completa.

Ejercitación en el uso de adornos en la melodía.

Realización de escalas cromáticas y diatónicas en las posiciones 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª, 6ª Y 7ª.

Práctica de interpretación de memoria.

Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portara a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.

Interpretar obras de estilos diferentes.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.

Descubrir los rasgos característicos de las obras.

Mostrar seguridad y precisión en el instrumento.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

Conocer las partes de la guitarra.

Adoptar una posición corporal adecuada con el instrumento.

Conocer la nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Saber situar las notas de la guitarra hasta los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª Y 6ª.

Conseguir una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Saber mantener el pulso rítmico.

Aplicar los conocimientos del lenguaje musical en la interpretación.

Ser capaz de interpretar al menos cuatro piezas trabajadas durante el curso.

Tocar ante el público por medio de las audiciones de aula.

Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos. Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

Criterios de Promoción Concretando los Mínimos Exigibles

Correcta posición corporal.

Conocer correctamente las partes de la guitarra.

Mantener el pulso rítmico.

Colocación correcta de los dedos de la mano izquierda.

Cambio de dedos entre las cuerdas de la mano derecha.

Realización de matices forte y piano.

Interpretación de alguna pieza o ejercicio de memoria.

Interpretación en público.

Actividades de Recuperación

Se seguirá trabajando los contenidos del curso pendiente hasta conseguir superar todos los objetivos marcados en el nombrado curso.

La recuperación se tiene que hacer en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumno los mínimos exigibles que tiene que trabajar para

poder recuperar el curso pendiente.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Tocamos la guitarra. Libro 2. Autor: Roberto Fabri.

De guitarist's way. Book 3 y 4. Autores: Peter Nuttall and John Witworth.

La guitarra paso a paso. Autora: Luisa Sanz.

Bibliografía complementaria:

Método elemental para guitarra. Autor: Cees Hartog.

Escollo les meves obres. Cuaderno 3 y 4. Autores: Raquel Camazo y Yolanda Sierra.

Método de guitarra para niños. Autor: Masaru Koyama.

15 piezas fáciles en primera posición para guitarra. Autor: Germano Cvazzoli.

Basic Pieces for guitar. Autor: Juan Antonio Muro.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 6 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

Propuestas Para las Pruebas de Aptitudes y Acceso a las ENSEÑANZAS ELEMENTALES

Ingreso a Primer Curso

Los nuevos alumnos que solicitan el ingreso en este curso realizarán una prueba de aptitudes sin instrumento, ya que éstos no deben poseer obligatoriamente ningún conocimiento musical concreto. Aquellos que obtenga mayor puntuación serán los que podrán acceder a las Enseñanzas Elementales de música.

En esta prueba deberán obtener un mínimo de 5.

Acceso a Segundo Curso

Los alumnos que soliciten el acceso a partir de este curso deberán realizar 2 pruebas con la guitarra:

a) Requisitos del repertorio a interpretar:

Posición del cuerpo y colocación de la guitarra correcta.

Conocimiento de la I posición en todas las cuerdas.

Correcta digitación de ambas manos.

Lectura correcta del repertorio a interpretar.

Práctica de dos notas simultáneas.

b) Requisitos de la lectura a vista:

EXTENSIÓN: 8 compases

COMPÁS: 2/4, 3/4, 4/4

FIGURAS: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, corchea y sus respectivos silencios.

POSICIÓN: I TONALIDAD: DoM, Lam

Criterios de evaluación

Posición corporal y colocación de la guitarra correcta.

Utilización correcta de las digitaciones de ambas manos.

Lectura de notas y ritmo correcta.

Acceso a Tercer Curso

a) Requisitos del repertorio a interpretar:

Posición del cuerpo y colocación de la guitarra correcta.

Conocimiento de la I y II posición.

Correcta digitación de ambas manos.

Lectura correcta del repertorio a interpretar.

Práctica de arpeggios.

Práctica de dinámicas: forte, piano.

b) Requisitos de la lectura a vista:

EXTENSIÓN: 8 compases

COMPÁS: 2/4, 3/4, 4/4 y 6/8

FIGURAS: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, semicorchea y sus respectivos silencios.

POSICIÓN: hasta la II.

TONALIDAD: hasta dos alteraciones.

DINÁMICAS: forte, piano

Posición corporal y colocación de la guitarra correcta.

Utilización correcta de las digitaciones de ambas manos.

Dominio de la II posición y su combinación con la I.

Lectura de notas y ritmo correcta.

Interpretación de las dinámicas propuestas

Acceso a Cuarto Curso

a) Requisitos del repertorio a interpretar:

Posición del cuerpo y colocación de la guitarra correcta.

Conocimiento del diapasón hasta la VII posición.

Correcta digitación de ambas manos.

Lectura correcta del repertorio a interpretar.

Práctica de dos notas simultáneas y acordes.

Práctica de ligados ascendentes y descendentes.

Utilización de la cejilla al menos hasta la tercera cuerda.

Práctica de dinámicas: fuerte, piano, reguladores.

b) Requisitos de la lectura a vista:

EXTENSIÓN: 12 compases COMPÁS: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8.

FIGURAS: redonda, blanca, blanca con puntillo, negra, negra con puntillo, corchea, semicorcheas y sus respectivos silencios.

POSICIÓN: hasta la V. TONALIDAD:

hasta 3 alteraciones.

DINÁMICAS: fuerte, piano, reguladores.

Criterios de evaluación

Posición corporal y colocación de la guitarra correcta.

Utilización correcta de las digitaciones de ambas manos.

Lectura de notas y ritmo correcta.

Utilización de los ligados ascendentes y descendentes.

Utilización correcta de la cejilla.

Dominio de los cambios de posición.

Interpretación de las dinámicas propuestas.

ENSEÑANZAS PROFESIONALES

1. INTRODUCCIÓN

El desarrollo del currículo de las enseñanzas musicales debe hacerse desde la consideración de que dichas enseñanzas tienen una función formativa, una función orientadora, en la que los alumnos pueden profundizar en el conocimiento de sus intereses y capacidades, y una función de preparación para abordar, en su caso, el estudio de las enseñanzas musicales del siguiente ciclo.

El Dpto. de Cuerda, a partir de los objetivos específicos de la asignatura, recogidos en el Decreto 159/2007 de las Enseñanzas Profesionales de Música, concreta una serie de objetivos didácticos para cada uno de los seis cursos de que consta esta enseñanza. Al redactarlos, en primer término, hemos querido ajustarnos a los siguientes criterios:

Otorgar un peso importante al desarrollo personal y social del alumnado en el contexto de un currículo que contempla las competencias básicas como un elemento integrador del resto de componentes del mismo.

Potenciar la coherencia de las prácticas educativas en el centro, en la medida en que el profesorado sea capaz de llegar a acuerdos para favorecer la conexión entre las distintas áreas y especialidades instrumentales.

Orientar la selección, organización y secuenciación de los contenidos, incluyendo tanto aquellos de carácter conceptual como los relativos a destrezas, valores, actitudes y aspectos emocionales.

Conducir hacia la aplicación de los conocimientos en los distintos contextos, tanto musicales como de la vida cotidiana.

Tener en cuenta que el alumnado aprende en contextos formales, pero también en otros contextos de carácter no formal e informal.

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

1. Objetivos Generales

Las enseñanzas de guitarra de las enseñanzas profesionales de música tendrán como objetivo contribuir a desarrollar en el alumnado las siguientes capacidades:

Dominar en su conjunto la técnica y las posibilidades sonoras y expresivas del instrumento, así como alcanzar y demostrarla sensibilidad auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente la calidad sonora.

Utilizar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: Digitación, articulación, fraseo, etc

Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la historia de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.

Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.

Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.

Practicar la música de conjunto, integrándose en formaciones camerísticas de diversa configuración.

Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos de una dificultad adecuada a este nivel.

1.1 Contenidos del Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

Distribución Temporal de Contenidos

Primer Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Lectura a primera vista

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

Segundo Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas sencillos del Blues.

Tercer Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 10ª.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

Cuarto Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue)

Quinto Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CONTENIDOS POR TRIMESTRE

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

Sexto Curso

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Interpretación de música contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

3.Evaluación, Criterios, Instrumentos, Criterios de Calificación

3.1 Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portara a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.2 Criterios

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.

Interpretar obras de estilos diferentes.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.

Descubrir los rasgos característicos de las obras.

Demostrar seguridad y precisión en el instrumento.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

Conocer las partes de la guitarra.

Adoptar una posición corporal adecuada con el instrumento.

Conocer la nomenclatura de los dedos de ambas manos.

Saber situar las notas de la guitarra hasta los cuatro primeros trastes de las cuerdas 1ª, 2ª, 3ª, 4ª, 5ª Y 6ª.

Conseguir una adecuada articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Saber mantener el pulso rítmico.

Aplicar los conocimientos del lenguaje musical en la interpretación.
Ser capaz de interpretar al menos cuatro piezas trabajadas durante el curso.
Tocar ante el público por medio de las audiciones de aula.

3.3 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos. Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final. Esta rúbrica es muestra más adelante del apartado.

3.4 Criterios de Calificación

El 90% de la nota será obtenida teniendo en cuenta el nivel de consecución de los diferentes criterios e evaluación establecidos anteriormente en el apartado “Criterios de evaluación”. Para este propósito se utilizará una rúbrica que valorará el grado de consecución de cada criterio mediante una escala de valoración del 1 al 5.

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Las calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de Promoción

Para que el alumno o alumna promocioe tendrá que trabajar de manera suficiente unos objetivos mínimos que representen los aspectos esenciales de la asignatura, y que son los siguientes:

Correcta posición corporal.

Conocer correctamente las partes de la guitarra.

Mantener el pulso rítmico.

Colocación correcta de los dedos de la mano izquierda.

Cambio de dedos entre las cuerdas de la mano derecha.

Realización de matices forte y piano.

Interpretación de alguna pieza o ejercicio de memoria.

Interpretación en público.

5. Actividades de Recuperación

El alumnado que pierda el derecho a la evaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la evaluación ordinaria. En ese examen, el alumne o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obres/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música.

Si la calificación del examen final de la evaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la evaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio. La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumne o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Actividades de recuperación

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.
- Desarrollar la capacidad de autocrítica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas.
- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

SECUENCIACIÓN POR CURSOS Y POR TRIMESTRES DE LOS OBJETIVOS MÍNIMOS DEL GRADO PROFESIONAL, CONTENIDOS, CRITERIOS DE EVALUACIÓN, MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS.

PRIMER CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggio

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente las posiciones 5ª y 7ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente las posiciones 5ª y 7ª.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente las posiciones 5ª y 7ª.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Afianzar progresivamente las posiciones 5ª y 7ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Lectura a primera vista

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

CONTENIDOS POR TRIMESTRES

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados.

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación

NOTA: los criterios de evaluación están expuestos en una tabla ANEXA a la programación llamada “Rubriques d’Avaluació”.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras). De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS:

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

- . La guitarra paso a paso. Autora: Luisa Sanz.
- . Piezas para guitarra. Autor: Cees Hartog.

Bibliografía complementaria:

Diversions. Autores: Peter Nuttall y John Witworth.

12 Invenciones. Autor: P. Nuttall.

Going planes (solos para guitarra). Autor: Peter Nuttall.

First performance. Autor: Peter Nuttall.

Estudios simples del 1 al 10. Autor: Leo Brouwer.

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcasi.

Estudios completos para guitarra: Fernando Sor.

Álbum de Ana Magdalena Bach. Autor: J.S. Bach.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

SEGUNDO CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 9ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Iniciar la improvisación

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Afianzar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 7ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Iniciar la improvisación.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente las posiciones 5ª a la 9ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Iniciar la improvisación.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Afianzar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 9ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Realizar con mayor precisión la agógica y la dinámica en la interpretación de la música.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Iniciar la improvisación.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas sencillos del Blues.

CONTENIDOS POR TRIMESTRES

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas sencillos del Blues.

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc).

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas sencillos del Blues.

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc).

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 9ª.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 7ª.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas sencillos del Blues.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras). De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS:

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

La guitarra paso a paso. Autora: Luisa Sanz.

Guitar repertoire and Studies. Serie 3 The Royal conserv. of Music.

[Bibliografía complementaria:](#)

Diversions. Autores: Peter Nuttall y John Witworth.

12 Invenciones. Autor: P. Nuttall.

Going planes (solos para guitarra). Autor: Peter Nuttall.

First performance. Autor: Peter Nuttall.

Estudios simples del 1 al 10. Autor: Leo Brouwer.

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcassi.

Estudios completos para guitarra: Fernando Sor.

Álbum de Ana Magdalena Bach. Autor: J.S. Bach.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo s indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

TERCER CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 10ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 10ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 10ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Desarrollar progresivamente las posiciones de la 5ª a la 10ª.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 10ª.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CONTENIDOS POR TRIMESTRES

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 10ª.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 10ª.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios de las posiciones de la 1ª a la 10ª.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación.

Reconocer rasgos básicos de la escritura de la música contemporánea.

NOTA: los criterios de evaluación están expuestos en una tabla ANEXA a la programación llamada “Rubriques d’Avaluació”.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras). De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Guitar Repertoire and Studies series 3y 4 The royal Conser. Of Music.

[Bibliografía complementaria:](#)

Diversions. Autores: Peter Nuttall y John Witworth.

12 Invenciones. Autor: P. Nuttall.

Going planes (solos para guitarra). Autor: Peter Nuttall.

First performance. Autor: Peter Nuttall.

Estudios simples del 1 al 10. Autor: Leo Brouwer.

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcassi.

Estudios completos para guitarra: Fernando Sor.

Álbum de Ana Magdalena Bach. Autor: J.S. Bach.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Colores. Autor: Norbert Lecler.

Piezas para guitarra. Autor: José Luis González.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

CUARTO CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Aprender todas las notas del mástil de la guitarra y afianzar progresivamente todas las posiciones.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las

distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Aprender todas las notas del mástil de la guitarra y afianzar progresivamente todas las posiciones.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Aprender todas las notas del mástil de la guitarra y afianzar progresivamente todas las posiciones.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

Afianzar la posición correcta del cuerpo y de ambas manos.

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Alcanzar soltura en diferentes combinaciones de arpeggios

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Aprender todas las notas del mástil de la guitarra y afianzar progresivamente todas las posiciones.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue)

CONTENIDOS POR TRIMESTRES

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Práctica de Acordes de media ceja y ceja entera.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación.

Reconocer rasgos básicos de la escritura de la música contemporánea.

NOTA: los criterios de evaluación están expuestos en una tabla ANEXA a la programación llamada “Rubriques d’Avaluació”.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras). De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS:

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Repertoire and Studies series 3y4.....The Royal Consr. of Music

Piezas para guitarra. Autor: Cees Hartog.

[Bibliografía complementaria:](#)

Estudios simples del 1 al 10. Autor: Leo Brouwer. guitarra: Fernando Sort.

Álbum de Ana Magdalena Bach. Autor: J.S. Bach.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Colores. Autor

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcasi.

Estudios completos para: Norbert Lecler.

Piezas para guitarra. Autor: José Luis González.

Tres vales para guitarra. Autor: Francis Kleynjans.

Tema con variaciones. Autor: Lenos Berckley.

24 Preludios. Autor: C. Domeniconi.

12 piezas para guitarra. Autor: A. Tansman.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

QUINTO CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 5 obras de memoria.

Lograr dominar un repertorio mínimo de 10 obras.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 2 obras de memoria.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 3 obras de memoria.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 5 obras de memoria.

Lograr dominar un repertorio mínimo de 10 obras.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CONTENIDOS POR TRIMESTRE

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Introducción a la música y grafía contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación.

Lograr ejecutar los ornamentos con claridad y agilidad.

Interpretar 5 obras de memoria.

Adquirir un repertorio de 10 obras.

Reconocer rasgos básicos de la escritura de la música contemporánea.

NOTA: los criterios de evaluación están expuestos en una tabla ANEXA a la programación llamada “Rubriques d’Avaluació”.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras). De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de

recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS:

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Guitar Repertoire and Studies serie4.....The Royal Conser. Of Music.

Bibliografía complementaria:

Estudios simples del 11 al 15. Autor: Leo Brouwer.

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcassi.

Estudios completos para guitarra: Fernando Sort.

Álbum de Ana Magdalena Bach. Autor: J.S. Bach.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Colores. Autor: Norbert Lecler.

Piezas para guitarra. Autor: José Luis González.

Tres vals para guitarra. Autor: Francis Kleynjans.

Tema con variaciones. Autor: Lenos Berckley.

24 Preludios. Autor: C. Domeniconi.

12 piezas para guitarra. Autor: A. Tansman.

30 Estudios. Autor: Fernando Sort.

Choro nº 1, 2 y 3. Autor: H. Villalobos.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

Se trabajará la interpretación de memoria, de manera que al final del curso, sea capaz de interpretar 5 obras de memoria.

Se irá adquiriendo progresivamente un repertorio que, al final del curso, deberá ser de al menos 10 obras.

SEXTO CURSO

OBJETIVOS DEL CURSO

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 5 obras de memoria.

Lograr dominar un repertorio mínimo de 10 obras.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL PRIMER TRIMESTRE

Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.

Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.

Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.

Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.

Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.

Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.

Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.

Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.

Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.

Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.

Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.

Desarrollar la memoria auditiva y visual.

Ser capaz de interpretar al menos 2 obras de memoria.

Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL SEGUNDO TRIMESTRE

- Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.
- Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.
- Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.
- Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.
- Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.
- Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.
- Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.
- Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.
- Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.
- Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.
- Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.
- Desarrollar la memoria auditiva y visual.
- Ser capaz de interpretar al menos 3 obras de memoria.
- Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.
- Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.
- Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.
- Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

OBJETIVOS DEL TERCER TRIMESTRE

- Alcanzar progresivamente una mejor articulación, pulsación y sincronización de los dedos de ambas manos.
- Mejorar la calidad y cantidad del sonido mediante una adecuada pulsación y cuidado de la forma y longitud de las uñas.
- Desarrollar la capacidad para corregir en el estudio personal los problemas técnicos e interpretativos.
- Afianzar progresivamente toda la extensión del mástil.
- Desarrollar progresivamente hábitos correctos de estudio.
- Desarrollar la técnica de la media ceja y la ceja entera.
- Lograr una correcta interpretación de las piezas en cuanto a tempo, carácter, sonido, dinámica, flexibilidad y la agógica.
- Comprender la adecuación de la digitación en distintos pasajes.
- Conocer básicamente la forma de las piezas que el alumno estudia.
- Conocer progresivamente la estructura armónica de las piezas estudiadas.
- Adquirir progresivamente el control de la respiración para mejorar el estudio y la interpretación ante el público.
- Desarrollar la memoria auditiva y visual.
- Ser capaz de interpretar al menos 5 obras de memoria.
- Lograr dominar un repertorio mínimo de 10 obras.
- Valorar la importancia de la música a lo largo de su historia mediante la interpretación de obras representativas de las

distintas épocas.

Interpretar obras de diferentes épocas atendiendo al estilo propio de estas.

Desarrollar progresivamente la lectura a primera vista.

Desarrollar progresivamente las técnicas de la improvisación.

CONTENIDOS DEL CURSO

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Interpretación de música contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CONTENIDOS POR TRIMESTRES

PRIMER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equisónos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Interpretación de música contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

SEGUNDO TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Interpretación de música contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

TERCER TRIMESTRE

Práctica de la afinación del instrumento por equísonos y octavas.

Realización de cambios de posición con progresiva dificultad.

Desarrollo progresivo de velocidad y sincronización de ambas manos.

Ligados en sus múltiples aspectos (ascendentes, descendentes, trinos, ornamentos, etc)

Escalas con cambios de posición

Escalas hasta tres octavas.

Pulsación apoyando y tirando.

Técnica de apagado del sonido.

Armónicos naturales y octavados.

Práctica para el desarrollo de la técnica de la media ceja y ceja completa.

Práctica de ejercicios en todas las posiciones.

Práctica del vibrato, del legato y del timbre.

Interpretación de música contemporánea.

Lectura a primera vista.

Desarrollo de la memoria auditiva y visual.

Estudio y práctica de la ornamentación de diferentes épocas.

Estudio de un repertorio de obras de diferentes épocas y estilos.

La improvisación a través de esquemas y prácticas típicas del Blues (escalas pentatónicas, escala Blue).

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Emplear una correcta articulación de los dedos de ambas manos para conseguir un sonido de calidad.

Emplear una correcta posición de ambas manos para conseguir un sonido claro.

Realizar los cambios de posición en la mano izquierda con soltura y precisión con el objeto de evitar interrupciones en la ejecución.

Ser capaz de utilizar recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Saber ejecutar los armónicos naturales con sonido claro y limpio.

Interpretar obras de diferentes épocas y estilos acordes al nivel.

Ser capaz de interpretar obras de memoria.

Interpretar con fluidez progresiva la ejecución a primera vista.

Ser capaz de mantener el pulso rítmico en la dinámica de la interpretación.

Lograr ejecutar los ornamentos con claridad y agilidad.

Interpretar 5 obras de memoria.

Adquirir un repertorio de 10 obras.

Ser capaz de interpretar una obra de música contemporánea.

NOTA: los criterios de evaluación están expuestos en una tabla ANEXA a la programación llamada “Rubriques d’Avaluació”.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN CONCRETANDO LOS MÍNIMOS EXIGIBLES

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso, el alumnado tendrá que abordar y superar el 60% de su programación de aula, es decir, el repertorio acordado por alumnado y profesor (en todas sus partes: escalas, técnica, estudios y obras).

De esta manera, tendrán que adquirir los contenidos marcados a la programación y conseguir los objetivos del curso correspondiente.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN SI LA ASIGNATURA QUEDA PENDIENTE PARA LA CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA O PARA EL CURSO SIGUIENTE

A la convocatoria de septiembre se tendrá que presentar un programa con el repertorio fijado en la programación y acordado por el alumno/na / profesor, demostrando de esta manera, la adquisición de los mínimos exigibles para superar el curso y conseguir los objetivos marcados en la programación.

Si la asignatura queda pendiente para el curso siguiente, se seguirán trabajando todos los contenidos del curso pendientes hasta conseguir superarlos. La recuperación se tendrá que realizar en la clase del curso siguiente. El proceso de recuperación se puede producir en cualquier momento del curso, y será el profesor tutor quien indicará al alumnado los mínimos exigibles en el que tendrá que llegar para poder recuperar el curso pendiente.

MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS

Métodos del alumno recomendados por el profesor:

Guitar Repertoire and Studies series 4 y 5 The Royal Cons. of Music.

[Bibliografía complementaria:](#)

Estudios simples del 11 al 20. Autor: Leo Brouwer.

Mecanismos y escalas para guitarra. Autor: Francisco Tárrega.

Escuela razonada de la guitarra vol.2. Autor: Emilio Pujol.

Sonatinas op.1 Autor: Mateo Carcassi.

La armonía tonal (un enfoque para guitarristas). Autor: Alfonso del Corral.

Piezas para guitarra. Autor: José Luis González.

Tres vals para guitarra. Autor: Francis Kleynjans.

Tema con variaciones. Autor: Lenos Berckley.

24 Preludios. Autor: C. Domeniconi.

12 piezas para guitarra. Autor: A. Tansman.

30 Estudios. Autor: Fernando Sort.

Choro nº 1, 2 y 3. Autor: H. Villalobos.

Recuerdos de la Alhambra. Autor: F. Tárrega.

Capricho árabe. Autor: F. Tárrega

Variaciones sobre un tema turco. Autor: C. Domeniconi.

Variaciones op.107 sobre un tema de Haendel. Autor: Guliani.

Fantasía. Autor: J. Dowland.

Trabajo Trimestral:

Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre escogidas por el alumno siguiendo las indicaciones del profesor.

Ejercicios complementarios adicionales a las obras en un número adecuado y proporcional a las características de cada alumno y en cualquier caso no podrán ser menos de 10.

Se trabajará la interpretación de memoria, de manera que al final del curso, sea capaz de interpretar 5 obras de memoria.
Se irá adquiriendo progresivamente un repertorio que, al final del curso, deberá ser de al menos 10 obras.

METODOLOGÍA, MATERIALES Y RECURSOS DIDACTICOS

La metodología es el conjunto de procesos que utiliza el profesorado para enseñar. Estos procesos son el resultado de la combinación de los principios metodológicos establecidos a los Decretos antes nombrados y del estilo personal de cada profesor/a, de acuerdo con el espíritu del Proyecto Educativo del Centro. Con estos Decretos como marco legislativo, los principios metodológicos utilizados a las diferentes programaciones del CPM son los siguientes:

- 1 Adecuar los contenidos y su secuenciación al momento evolutivo del alumnado que tiene edades comprendidas entre los 8 y 18 años mayoritariamente.**

Los estudios actuales sobre las características psicoevolutivas del alumnado nos permiten elegir contenidos acordes a la edad que nos encontramos. Utilizaremos materiales con elevados índices de contenidos prácticos evitando el exceso de aspectos teóricos más complicados de asimilar para el alumnado.

- 2 Motivar el alumnado al estudio de la música a través de su participación activa en todo el proceso dando el protagonismo que le corresponde.**

Iniciar al alumnado en el estudio práctico y posteriormente teorizar sobre aquello que se ha aprendido. Será lo primero para captar la atención continua.

- 3 Respetar las peculiaridades del alumnado, individualmente y colectivamente, facilitando así la convivencia en el sí del grupo y la colaboración para evitar cualquier tipo de discriminación.**

Partiendo de la base que todo el alumnado tiene capacidad para aprender estudios musicales, será trabajo del profesorado encontrar la estrategia para conseguir el proceso individual. La práctica musical obliga al trabajo en grupo, es por eso, que se potenciará la actividad en audiciones para conseguir que el alumnado desarrolle sus conocimientos individuales en la práctica grupal.

- 4 Utilizar procedimientos y recursos variados que estimulen la capacidad crítica y creativa del alumnado mediante la aceptación del dialogo y las argumentaciones razonadas.**

El desarrollo de metodologías modernas implica una selección de contenidos elegidos por criterios de progresividad, variedad de estilos, que se distancian de tradiciones antiguas basadas en contenidos con origen exclusivamente en los siglos XVIII y XIX.

- 5 Procurar que la asimilación de contenidos conceptuales se complete con la adquisición de contenidos procedimentales y actitudinales que propicien su autonomía en el trabajo tanto para el momento presente como para el futuro.**

La estructura del currículum con asignaturas de carácter expresamente instrumental y otras colectivas con aportación de contenidos práctico-teórico permite un óptimo equilibrio en el desarrollo del alumnado.

- 6 Facilitar al alumnado el conocimiento y uso del código convencional de expresión y de exactitud en el uso del lenguaje, para que el aprendizaje y la comunicación sean efectivos.**

La naturaleza del estudio musical necesita del uso un lenguaje propio que ha de ser conocido y asimilado para el alumnado.

- 7 Ejercitar la creatividad del alumnado, de manera que adquiera estrategias propias de estudio y de realizaciones musicales para que pueda superar las dificultades que se le presenten en el proceso de enseñanza-aprendizaje.**

La autonomía del alumnado es importante para el proceso en cualquier situación, evitando así la dependencia del profesorado.

- 8 Utilizar las nuevas tecnologías de la información y comunicación en todos los procesos del aula y del centro, para mejorar la calidad de la educación.**

Ignorar el proceso tecnológico es hacer marcha hacia atrás en una sociedad en que cada vez más se impone el uso de las tecnologías de la información y la comunicación.

PRUEBAS DE ACCESO PARA LOS CURSOS DE ENSEÑANZA ELEMENTAL Y PROFESIONAL

MEDIDAS DE ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD

La enseñanza se adaptará a las características individuales del alumnado, en función de los diferentes ritmos de aprendizaje que son imprevisibles en cada alumno/a.

El CPM contempla actividades y programas de refuerzo dirigidos al alumnado con dificultades en el aprendizaje que precise de un apoyo especial. En este caso se flexibilizará la temporalización de la consecución de los objetivos, ampliándose el tiempo dedicado a algunas actividades y suprimiendo o condensando la realización de otras.

También se prevé la posibilidad de realizar actividades de ampliación para el alumnado que asimila los contenidos con mayor celeridad y muestre un ritmo de aprendizaje superior. En este caso se prevé avanzar contenidos del curso superior y utilizar materiales curriculares de mayor nivel interpretativo.

Las adaptaciones metodológicas se aplicarán siempre que la respuesta del alumnado con las metodologías programadas no siga satisfactoria. Estas adaptaciones serán siempre individualizadas teniendo en cuenta las necesidades de cada alumno/a para rentabilizar el proceso de enseñanza-aprendizaje.

MATERIALES Y RECURSOS DIDÁCTICOS

Para el desarrollo de los procesos de enseñanza-aprendizaje al CPM se dispone de los siguientes recursos:

Aulas insonorizadas con:

Instrumentos propios del centro (pianos, contrabajos, instrumentos de percusión, etc.)

Pizarras tradicionales y/o con pentagramas

Atriles

Materiales didácticos: métodos de estudio, partituras y libros de consulta de las diferentes especialidades impartidas.

Metrónomos.

Materiales audiovisuales y tecnológicos: grabadora de audio de calidad, proyectores, pantalla táctil y pantallas, ordenadores y internet por cable a todas las aulas.

PROCEDIMIENTOS DE EVALUACIÓN DEL APRENDIZAJE DE LOS ALUMNOS

Sistemas de evaluación: procedimientos e instrumentos de evaluación del aprendizaje de los alumnos.

La evaluación será continua y personalizada y ha de cumplir su función formativa e informativa para que el alumno consiga los resultados esperados.

El nivel de consecución de los objetivos no puede ser valorado mecánicamente, sino con flexibilidad y viendo las características del ciclo educativo en que se encuentra el alumno.

La evaluación se realizará mediante la observación directa del trabajo en el aula, el control de faltas de asistencia, interés, esfuerzo y motivación del alumno, la revisión de trabajos, la calificación de exámenes y la actuación en las audiciones de aula y departamentales que se realicen durante el curso académico.

Criterios de promoción: sistemas de puntuación, mínimos exigibles y periodicidad y comunicación de las calificaciones

Los alumnos que superen los mínimos exigibles (objetivos programados) en cada curso promocionarán al curso siguiente.

Las calificaciones serán comunicadas al alumno y a sus padres mediante un boletín trimestral al final de cada una de las tres evaluaciones. Serán puntuados con nota del 1 al 10 sin decimales. También aparecerán reflejados en el boletín, las faltas de asistencia a clase.

Criterios de recuperación: Aquellos alumnos que no superen los mínimos exigibles en cada curso deberán repetir la asignatura, aunque podrán recuperarla a lo largo del curso siguiente en el momento que alcancen dichos mínimos.

Criterios de evaluación: explicados anteriormente por cursos

USO DE TECNOLOGÍAS DE LA INFORMACIÓN Y LA COMUNICACIÓN

Instrucciones de inicio de curso: Se incorporarán medidas para difundir las buenas prácticas en el uso de las tecnologías de la información y comunicación, así como medidas dirigidas a la sensibilización, prevención y erradicación de cualquier tipo de violencia y discriminación por causa de intolerancia, especialmente referida a condiciones de discapacidad, género, orientación e identidad sexual, etnia o creencias religiosas.

LA CONCRECIÓN DE LOS ACUERDOS Y CONTENIDOS PARA PROMOVER LA CONVIVENCIA ESCOLAR ADAPTADAS EN EL PLAN DE CONVIVENCIA

Tal y como se establece a nuestro Plan de Convivencia, la principal medida de actuación es la prevención mediante la planificación y el desarrollo de acciones y actividades que promuevan las buenas relaciones entre los miembros de la Comunidad Educativa.

Nuestros principios respecto a la Convivencia son:

El alumnado, independientemente de la edad, condición, origen, capacidad o cualquier otra característica personal, tiene derecho a ser educado en un clima que le ofrezca seguridad y le permita desarrollar al máximo sus potenciales.

El profesorado tiene derecho a ser apoyado y respetado en su tarea, con la autoridad que su función exija.

Todos los miembros de la Comunidad Escolar tienen de disfrutar de libertad de expresión sin el riesgo a ser discriminados, y sin más límite que el respeto al otro.

Todos los miembros de la Comunidad Educativa tienen que conocer sus derechos y responsabilidades.

Los conflictos tienen que ser resueltos con la colaboración de los miembros de la Comunidad Educativa de una manera

constructiva y siempre sin violencia.

Cualquier caso de violencia ha de ser investigado y tratado con la mayor diligencia.

Este centro educativo forma parte de la comunidad local, la cual cosa, la cooperación y el intercambio de información con otras entidades locales o educativas es esencial para la prevención y la resolución de problemas.

Además, el CPM ofrece a su alumnado un lugar donde:

Se aprende conocimientos curriculares.

Desarrolla un pensamiento crítico.

Aprende a convivir desarrollando estrategias y habilidades de relación interpersonales como la colaboración, la comunicación, la solidaridad, el respeto a las normas y la corresponsabilidad.

Desarrollar una identidad y personalidad propia y equilibrada.

Con la finalidad de garantizar una aplicación correcta de lo que se dispone en el Decreto 39/2008, de 4 de abril y el Decreto 234/1997 se crea una Comisión de Convivencia formada por el director/a del centro, el claustro de profesores y profesoras, los padres y las madres del alumnado y el propio alumnado.

ACTIVIDADES ARTÍSTICAS COMPLEMENTARIAS Y EXTRAESCOLARES

Considerando las enseñanzas musicales como una manifestación educativa ligada al trabajo artístico podemos afirmar que la realización práctica de actividades tiene un valor muy importante en el desarrollo de estas enseñanzas, contribuyen a la formación integral del alumnado y tienen la finalidad de ayudar a la consecución de los objetivos generales de nuestras enseñanzas.

Las actividades complementarias son aquellas que se organizan durante el horario escolar y que tienen un carácter diferenciado de las propiamente lectivas del aula. Son evaluables y de obligada asistencia para el alumnado. Por otra parte, las actividades extraescolares se realizan fuera del período lectivo, tienen carácter voluntario y van dirigidas a complementar la formación con propuestas educativas generales relacionadas con el que hacer musical.

La selección de las actividades propuestas atiende a criterios de equidad procurando siempre que se pueda participar el mayor número de alumnos/nas. Así mismo, se intenta minimizar la pérdida de clases por parte del alumnado o del profesorado. Estas actividades fomentaran en el alumnado:

El interés por las actividades culturales en general.

Una mejora de la creatividad y el pensamiento crítico.

El desarrollo del sentido de la responsabilidad.

La experiencia de participación en actividades colectivas, ya sean como solista o como miembro del grupo.

El aumento de la motivación y la ilusión a raíz de las experiencias vividas que aproximen la realidad musical al alumnado, des de un prisma distinto al tradicional del aula.

La mejora y el incremento de las relaciones interpersonales entre los compañeros y compañeras del centro.

La vicedirección del centro junto con el coordinador de actividades complementarias y extraescolares organiza todas las actividades programadas. Así mismo, el vicedirector es responsable que toda la comunidad educativa respete el Plan de Actividades Complementarias y Extraescolares.

Para la divulgación de las actividades se cogen los diferentes medios de comunicación que dispone el CPM: la página web del

centro, la página de Facebook, el canal Telegram y el tablón de anuncios del centro.

PRUEBAS DE ACCESO PARA LOS CURSOS DE ENSEÑANZA ELEMENTAL Y PROFESIONAL

ACCESO A 2º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Duración máxima 20 compases.

Primera posición.

Tonalidades mayores y menores hasta dos alteraciones. DOM, SOLM y REM

Compases simples de 4/4, 2/4 y ¾

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f. La Sonoridad

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Distintos ornamentos. La Pulsación. La expresión y las frases musicales. Dinámicas y la buena actitud.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Capacidad de lectura e interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza.

Postura corporal: adoptar una correcta posición del cuerpo (brazos, manos, espalda) e instrumento, junto con una correcta posición de la guitarra.

Conocer la nomenclatura de los dedos de todos los dedos de las dos manos.

Saber situar las notas hasta el cuarto traste en todas las cuerdas.

Conseguir una correcta pulsación rítmica en los dedos de la mano derecha.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso. Sonoridad clara y controlada.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulaciones propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Cualquier obra o estudio del Método de MASARU KOYAMA.

Cualquier obra o estudio del Método primero y segundo de BRIDGES

Cualquier obra o estudio del segundo Método de ROBERTO FABRI

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Duración máxima 20 compases.

Tonalidades de DOM, SOLM y REM

Compases de 4/4, 2/4 y ¾

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Distintos ornamentos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Controlar los cambios de posición.

Interpretar con corrección rítmica el fragmento propuesto adecuadamente al nivel.

Demostrar el buen uso de matices, agógica y dinámicas adecuadas al nivel.

ACCESO A 3º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Duración mínima 20 compases.

Tonalidades de mayor y menor hasta dos alteraciones.

Compases de 4/4, 2/4, 3/4 y 6/8

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f, crescendo y diminuendo. El Ritmo. La Pulsación.

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Distintos ornamentos. La Pulsación. La expresión y las frases musicales. Dinámicas y la buena actitud.

Valores irregulares: tresillos de corcheas y semicorcheas.

Control de las uñas en las dos manos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal optimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso. Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Cualquier obra o estudio del Método de MASARU KOYAMA.

Cualquier obra o estudio del Método segundo y tercero de BRIDGES

Cualquier obra o estudio del segundo Método de MARIA LUISA SANZ “La Guitarra Paso a Paso”

Cualquier obra o estudio del Método tercero y cuarto de TRINITY LONDON

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Duración mínima 20 compases.

Tonalidades de mayor y menor hasta dos alteraciones.

Compases de 4/4, 2/4, 3/4 y 6/8

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f, crescendo y diminuendo.

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Distintos ornamentos.

Valores irregulares: tresillos de corcheas y semicorcheas.

Control de las uñas en las dos manos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Controlar los cambios de posición.

Interpretar con corrección rítmica el fragmento propuesto adecuadamente al nivel.

Demostrar el buen uso de matices, agógica y dinámicas adecuadas al nivel.

ACCESO A 4º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS ELEMENTALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Duración mínima 20 compases.

Tonalidades de mayor y menor hasta tres alteraciones.

Compases de 4/4, 2/4, 3/4, 6/8 y 3/8

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f, crescendo y diminuendo.

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Los ornamentos. Los ligados. El sonido. El ritmo. Las frases musicales. Dinámicas y lectura segura de obras.

Valores irregulares: tresillos de corcheas y semicorcheas.

Ligaduras de unión y de expresión.

Control de las uñas en las dos manos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, sonido, dinámicas y articulaciones propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad y la lectura de las obras.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Cualquier obra o estudio del Método de MASARU KOYAMA.

Cualquier obra o estudio del Método segundo y tercero de BRIDGES

Cualquier obra o estudio del segundo Método de MARIA LUISA SANZ “La Guitarra Paso a Paso”

Cualquier obra o estudio del Método tercero y cuarto de TRINITY LONDON

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Duración mínima 20 compases.

Tonalidades de mayor y menor hasta tres alteraciones.

Compases de 4/4, 2/4, 3/4, 6/8 y 3/8

Figuras rítmicas de nota y silencio: redonda, blanca, negra, corchea, semicorchea y notas con puntillo.

Dinámicas: p, mf, f, crescendo y diminuendo.

Agógica: Adagio, Andante, Allegretto, Allegro.

Distintos ornamentos.

Valores irregulares: tresillos de corcheas y semicorcheas.

Ligaduras de unión y de expresión.

Control de las uñas en las dos manos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Controlar los cambios de posición.

Interpretar con corrección rítmica el fragmento propuesto adecuadamente al nivel.

Demostrar el buen uso de matices, agógica y dinámicas adecuadas al nivel.

ACCESO A 1º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: 4/4, 2/4, 3/4, 6/8, 3/8, 9/8 y 12/8

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Presto. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Conseguir articular correctamente los dedos de la mano izquierda hasta el traste X.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Interpretar los arpeggios de seis cuerdas sin ninguna dificultad.

Conseguir una adecuada sonoridad de cualquier acorde simultaneo.

Utilizar obras o estudios hasta cinco alteraciones.

Demostrar solvencia en el control de la técnica indistintamente de figures y notes.

Interpretar con precisión rítmica y pulsación constante la lectura propuesta.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación i fraseos contenidos en la lectura propuesta.

Interpretar con adecuación las indicaciones dinámicas

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunalde entre las tres propuestas por el aspirante.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal optimo que le permeta realizar una concreta interpretación musical.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Daybreak (Trémolo)

Exercici de Trémolo

Loneliness Comes Out At Night. Per-Olov Kindgren

Primera Canción. Fred Freenstra

Siciliana

Tango nº3. José Ferrer

Autumn Leaves. Per-Olov Kindgren

Sarabande. Johan Sebastian Bach

Evocación Romántica. Rosa Gil Bosque

Thank You. Per-Olov Kindgren

Präludium. Anton Diabelli

Preludio Tristón. Emilio Pujol

My Love Is Like A Rose. Per-Olov Kindgren

On a Rainy Day. Per-Olov Kindgren

Sarabande. Francis Poulenc

At Least I Saw You. Per-Olov Kindgren

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

LA AFINACIÓN:

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: 4/4, 2/4, 3/4, 6/8, 3/8, 9/8 y 12/8

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Presto. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA INTERPRETACIÓN

CAMBIOS DE POSICIÓN

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Capacidad de lectura y de interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza durante los compases.

Saber mantener extensiones de la mano izquierda hasta el traste X

Conseguir articular correctamente los dedos de la mano izquierda ya sea tirando o apoyando.

Hacer los cambios de posición de manera correcta y segura.

Arpeggios en todas las estructuras armónicas hasta el traste X.

Saber realizar correctamente los ligados ascendentes y descendentes

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Conseguir una calidad sonora adecuada a las exigencias del nivel.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Interpretar utilizando la articulación y el fraseo adecuado.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices las aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpeggios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ACCESO A 2º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: hasta cinco alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Presto. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales y cambios de posición hasta la 12 posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XII.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Mostrar exactitud en la lectura de las notas y mostrar la precisión rítmica y pulsación constante de la lectura propuesta.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulaciones propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Torija de Federico Moreno Torroba

La vie en Rose. Per-Olov Kindgren

Preludio de Tristeza. Per-Olov Kindgren

It Hurts to Leave, It Hurts To Say. Per-Olov Kindgren

Before Silence. Per-Olov Kindgren

Marieta. Francisco Tárrega

Milonga. Jorge Cardoso

Minuet II. Johan Sebastian Bach

Simplicitas. Jiri Jirmal

Sarabande. Francis Poulenc

El Amable. José Ferrer

Romance anónim

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Largo y Allegro. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre p y f, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpegios, notas de adorno, armónicos naturales. Cambios hasta la quinta posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Capacidad de lectura y de interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza durante los compases.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta y ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpegios con claridad y nitidez.

Utilizar todos los recursos de dinámica para la interpretación de una obra o estudio.

Interpretar utilizando la articulación y el fraseo que exige una obra o estudio.

Hacer los cambios de posición a la mano izquierda con soltura y precisión.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad y utilizar los diferentes recursos de agógica en la interpretación según las obras o estudios.

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices las aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpeggios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ACCESO A 3º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cinco alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Prestissimo. Cambio progresivo y repentino de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre pp y ff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales y cambios de posición hasta la 12 posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal optimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XIV.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Rosita. Francisco Tárrega

Un día de noviembre. Leo Brouwer

Vals. Ramon Garcia Soler

Sentimientos. Per-Olov Kindgren

Adagio. Tomaso Albinoni

El Testament d'Amelia. Miguel Llobet

On a Rainy Day. Per-Olov Kindgren

Reaching Out For You. Per-Olov Kindgren

Preludi en rem. JSBach

Chasing Dreams. Per-Olov Kindgren

A Place with a View. Per-Olov Kindgren

If I Love Someone. Per-Olov Kindgren

Preludi nº3. Héctor Villa-Lobos

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Largo y Allegro. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre p y f, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales. Cambios hasta la quinta posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Capacidad de lectura y de interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza durante los compases.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta y ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Utilizar todos los recursos de dinámica para la interpretación de una obra o estudio.

Interpretar utilizando la articulación y el fraseo que exige una obra o estudio.

Hacer los cambios de posición a la mano izquierda con soltura y precisión.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad y utilizar los diferentes recursos de agógica en la interpretación según las obras o estudios.

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices las aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpeggios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ACCESO A 4º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: la duración se respetará en función de la obra.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cinco alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Prestissimo. Cambio progresivo y repentino de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales y cambios de posición hasta la 12 posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XII.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Cavatina. Stanley Myers

Prelude nº1. Héctor Villa-lobos

El Buen Amor. Miguel Asins Arbó

Gavotte. Johan Sebastian Bach

Sakura "Teme and Variations". Yuquijiro Yocoh

At the end of a Perfect day. Per-Olov Kindgren

Beyond the Water and the Clouds. Per-Olov Kindgren

Canción del Fuego Fatuo. Manuel de Falla

Soledad. Maria Linnemann

Courante. JSBach

Danza Española nº2. Enrique Granados

El Sueño de la Muñeca. Agustín Barrios Mangoré

Estudi nº4. Héctor Villa-Lobos

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Largo y Allegro. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre p y f, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpegios, notas de adorno, armónicos naturales. Cambios hasta la quinta posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Capacidad de lectura y de interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza durante los compases.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta y ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpegios con claridad y nitidez.

Utilizar todos los recursos de dinámica para la interpretación de una obra o estudio.

Interpretar utilizando la articulación y el fraseo que exige una obra o estudio.

Hacer los cambios de posición a la mano izquierda con soltura y precisión.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad y utilizar los diferentes recursos de agógica en la interpretación según las obras o estudios.

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices los aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpegios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ACCESO A 5º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: la duración se respetará en función de la obra.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cinco alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Larguissimo y Prestissimo. Cambio progresivo y repentino de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales y cambios de posición hasta la 12 posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal optimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal optimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XII.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Parrhesia. Alfred Feenstra

Vals Venezolano nº2. Antonio Lauro

Variacions sobre un tema de Tárrega Lágrima. Ramon Garcia Soler

Trémolo. La Oración. Eduardo Falú

El Abejorro. Emilio Pujol

Alfonsina y el Mar. Ariel Ramírez

Despechada. Tango

Estudi XXVII. Emilio Pujol

Granada. Isaac Albéniz

Preludi nº2. Héctor Villa-Lobos

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Largo y Allegro. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre p y f, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales. Cambios hasta la quinta posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Controlar la afinación.

Demostrar una buena y correcta posición corporal.

Capacidad de lectura y de interpretación: aplicar correctamente los conocimientos del lenguaje musical propios del curso, demostrando suficiente dominio de los aspectos técnicos y musicales de la pieza durante los compases.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta y ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Utilizar todos los recursos de dinámica para la interpretación de una obra o estudio.

Interpretar utilizando la articulación y el fraseo que exige una obra o estudio.

Hacer los cambios de posición a la mano izquierda con soltura y precisión.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad y utilizar los diferentes recursos de agógica en la interpretación según las obras o estudios.

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices la aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpeggios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ACCESO A 6º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES

CONTENIDOS DE LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

AFINACIÓN: Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar cualquier obra o estudio.

DURACIÓN: la duración se respetará en función de la obra.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cinco alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compás regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas desde la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Larguísimo y Prestísimo. Cambio progresivo y repentino de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre ppp y fff, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TÉCNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales y cambios de posición hasta la 12ª posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

LA MEMORIA: Interpretación de memoria de las obras o estudios.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN PARA LA PRUEBA PRÁCTICA DEL INSTRUMENTO

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XII.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos.

Controlar los cambios de posición que requiera el repertorio para poder mejorar la interpretación musical.

Tener especial cuidado de las uñas y hacer un buen uso.

Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso.

Controlar la calidad sonora como medio del fraseo y adecuarlas a las necesidades interpretativas.

Ser capaz de interpretar el repertorio simultaneando los elementos rítmicos de afinación, dinámicas y articulación propias del curso.

Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad.

RELACIÓN DE OBRAS ORIENTATIVAS

Recuerdos de la Alhambra. Francisco Tárrega

Asturies. Isaac Albéniz

Danza Española nº5. Enrique Granados

Variacions Flauta Màgica. Fernando Sor

Capricho Árabe. Francisco Tárrega

Serenata Española. Joaquín Malats

CONTENIDOS DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

DURACIÓN: mínimo 24 y máximo de 50 compases por pieza.

TONALIDADES: mayores y menores hasta cuatro alteraciones en sostenidos y bemoles.

COMPASOS: cualquier compas regular simple o compuesto con posibilidad de cambios entre ellos.

FIGURAS: todos los que quedan comprendidas des de la redonda a la fusa y sus silencios. Puntos de complementos y prolongación. Tresillos. Notas a contratiempo y sincopas regulares. Todas aquellas estudiadas previamente en las asignaturas de Lenguaje Musical.

AGÓGICA: comprendida entre Largo y Allegro. Cambio progresivo o de tiempo.

DINÁMICA: comprendida entre p y f, con variaciones de dinámica progresiva y repentinamente. Accentos y Sforzandos.

RECURSOS TECNICOS: acordes, arpeggios, notas de adorno, armónicos naturales. Cambios hasta la quinta posición.

RECURSOS DE EXPRESIVOS: frases adecuadas al nivel.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LA LECTURA A PRIMERA VISTA

Afinación correcta de la guitarra antes de interpretar.

Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una concreta interpretación musical.

Conseguir articular correctamente los dedos de las dos manos hasta el traste XV.

Mostrar seguridad en los cambios de posiciones.

Hacer los ligados de manera correcta.

Ejercer la presión apropiada en la práctica de la cejilla.

Arpeggios con claridad y nitidez.

Conseguir una cualidad y seguridad en las alteraciones adecuado a las exigencias del nivel.

Seguridad interpretativa en cualquier obra hasta cinco alteraciones.

Utilizar diferentes recursos de dinámica y agógica en la interpretación.

Demostrar solvencia en el control de la sonoridad.

Comprender las frases musicales, respirando allí donde el discurso musical lo requiera, interpretando los signos de articulación y fraseo contenido en la lectura propuesta.

Interpretar de memoria la obra o estudio solicitada por el tribunal de entre las tres propuestas por el aspirante

Interpretar con adecuación rítmica el fragmento que se adapte a su nivel.

Controlar los cambios de posición.

Demostrar el uso correcto de las uñas para una buena interpretación.

Sincronización correcta de las dos manos en sus diferentes cambios de posiciones.

Demostrar que la gama de matices las aplica en la lectura.

Control y adecuación de los acordes, arpeggios, notas de adorno y armónicos.

Demostrar capacidad de interpretación en el fragmento propuesto para su nivel.

ANEXO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DE LAS PRUEBAS DE ACCESO A 1EP

RÚBRICA.

Pruebas de acceso a 1r de EP de Cuerda Pulsada (Guitarra Clásica)

- Saber adoptar la postura corporal optima que le permita realizar una correcta interpretación musical. 1,5 puntos
- Controlar los aspectos de orden técnico planteadas en los contenidos del curse en relación a la coordinación y técnica de las dos manos. 1,5 puntos.
- Controlar los cambios de posición que requiera en el repertorio, para poder mejorar la interpretación musical. 1,5 puntos
- Tener en cuenta las uñas de las dos manos y demostrar un buen uso. 0,5 puntos
- Controlar los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento de las dos manos. 1,5 puntos
- Controlar la cualidad sonora como medio de fraseo y adecuarlo a las necesidades interpretativas de las diferentes expresiones. 1,5 puntos
- Ser capaz de interpretar el repertorio trabajando simultáneamente los elementos rítmicos,de afinación, dinámicas y articulación propios del curso. 1 punto
- Demostrar la capacidad de interpretar una obra de memoria con seguridad. 1 punto

ENSENYAMENTS ELEMENTALS	5
OBJECTIUS GENERALS	5
CONTINGUTS GENERALS	5
CRITERIS D'AVUACIÓ GENERALS	6
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	7
TIPUS D'AVUACIÓ	7
<i>Segons la seua finalitat</i>	7
<i>Segons la seua extensió:</i>	7
<i>Segons el moment de la seua aplicació:</i>	7
<i>Segons l'agent avaluador:</i>	8
EINES D'AVUACIÓ.	8
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES, EXTRAESCOLARS I INTERDEPARTAMENTALS	8
SEQÜENCIACIÓ PER CURSOS DELS EE	9
1R CURS	9
OBJECTIUS	9
CONTINGUTS	10
<i>Primer Trimestre:</i>	10
<i>Segon Trimestre:</i>	11
<i>Tercer Trimestre:</i>	11
CRITERIS D'AVUACIÓ	11
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	12
RÚBRICA D'AVUACIÓ	12
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT	14
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	14
<i>1r Trimestre:</i>	14
<i>2n Trimestre:</i>	15
<i>3r Trimestre:</i>	15
2N CURS	15
OBJECTIUS	15
CONTINGUTS	17
<i>Primer Trimestre:</i>	17
<i>Segon Trimestre:</i>	17
<i>Tercer Trimestre:</i>	18
CRITERIS D'AVUACIÓ	18
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	18
RÚBRICA D'AVUACIÓ	19
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT	20
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	21
<i>1r Trimestre:</i>	21
<i>2n Trimestre:</i>	21

3r Trimestre:	21
3R CURS	22
OBJECTIUS	22
CONTINGUTS	24
Primer Trimestre:	24
Segon Trimestre:	24
Tercer Trimestre:	24
CRITERIS D'AVUACIÓ	25
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	25
RÚBRICA D'AVUACIÓ	26
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT	27
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	27
1r Trimestre:	27
2n Trimestre:	28
3r Trimestre:	28
4T CURS	28
OBJECTIUS	28
CONTINGUTS	30
Primer Trimestre:	30
Segon Trimestre:	30
Tercer Trimestre:	31
CRITERIS D'AVUACIÓ	31
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	31
RÚBRICA D'AVUACIÓ	32
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT	33
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	34
1r Trimestre:	34
2n Trimestre:	34
3r Trimestre:	35
ENSENYAMENTS PROFESSIONALS	36
OBJECTIUS GENERALS	36
CONTINGUTS GENERALS	36
CRITERIS D'AVUACIÓ GENERALS	37
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	38
TIPUS D'AVUACIÓ	38
Segons la seua finalitat	39
Segons la seua extensió:	39
Segons el moment de la seua aplicació:	39
Segons l'agent avaluador:	39
EINES D'AVUACIÓ.	39
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES, EXTRAESCOLARS I INTERDEPARTAMENTALS	40

SEQÜENCIACIÓ PER CURSOS DELS EP	40
1R CURS	40
OBJECTIUS	40
CONTINGUTS	41
<i>Primer Trimestre:</i>	41
<i>Segon Trimestre:</i>	41
<i>Tercer Trimestre:</i>	42
CRITERIS D'AVUACIÓ	42
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	42
RÚBRICA D'AVUACIÓ	43
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	44
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	45
<i>1r Trimestre:</i>	45
<i>2n Trimestre:</i>	45
<i>3r Trimestre:</i>	46
2N CURS	47
OBJECTIUS	47
CONTINGUTS	47
<i>Primer Trimestre:</i>	47
<i>Segon Trimestre:</i>	48
<i>Tercer Trimestre:</i>	48
CRITERIS D'AVUACIÓ	48
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	49
RÚBRICA D'AVUACIÓ	49
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	50
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	51
<i>1r Trimestre:</i>	51
<i>2n Trimestre:</i>	51
<i>3r Trimestre:</i>	52
3R CURS	53
OBJECTIUS	53
CONTINGUTS	53
<i>Primer Trimestre:</i>	54
<i>Segon Trimestre:</i>	54
<i>Tercer Trimestre:</i>	54
CRITERIS D'AVUACIÓ	54
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	55
RÚBRICA D'AVUACIÓ	55
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	57
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	57

1r Trimestre:	57
2n Trimestre:	58
3r Trimestre:	58
4T CURS	59
OBJECTIUS	59
CONTINGUTS	60
Primer Trimestre:	60
Segon Trimestre:	60
Tercer Trimestre:	60
CRITERIS D'AVUACIÓ	60
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	61
RÚBRICA D'AVUACIÓ	61
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	63
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	63
1r Trimestre:	63
2n Trimestre:	64
3r Trimestre:	64
5É CURS	65
OBJECTIUS	65
CONTINGUTS	66
Primer Trimestre:	66
Segon Trimestre:	66
Tercer Trimestre:	66
CRITERIS D'AVUACIÓ	66
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	67
RÚBRICA D'AVUACIÓ	67
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	69
METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS	69
1r Trimestre:	69
2n Trimestre:	70
3r Trimestre:	70
6É CURS	71
OBJECTIUS	71
CONTINGUTS	72
Primer Trimestre:	72
Segon Trimestre:	72
Tercer Trimestre:	72
CRITERIS D'AVUACIÓ	72
CRITERIS DE PROMOCIÓ CONCRETANT ELS MÍNIMS EXIGIBLES	73
RÚBRICA D'AVUACIÓ	73
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ SI L'ASSIGNATURA QUEDA PENDENT PER A LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA O PER AL CURS	
SEGÜENT	75

METODOLOGIA. MATERIALS DIDÀCTICS

75

1r Trimestre:

75

2n Trimestre:

76

3r Trimestre:

77

Ensenyaments elementals

Objectius generals

L'ensenyament dels instruments de corda en el grau elemental tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat d'adoptar la posició adequada que permeti la correcta col·locació de l'instrument i que afavorisca el maneig de l'arc i l'activitat de la mà esquerra, així com la coordinació entre els dos, l'instrument i l'arc.
3. Intentar el perfeccionament continu de la qualitat sonora en el marc d'exigències del nivell, per mitjà del coneixement de les característiques i possibilitats de l'instrument, tant en la interpretació individual com en la de conjunt.
4. Desenvolupar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir de forma automàtica l'afinació de les notes i la qualitat del so.
5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis de cada nivell, de manera que l'alumne formi el seu repertori.
6. Introduir-lo en la valoració de la música al llarg de la història, a través de la interpretació d'obres representatives de les distintes èpoques.

Continguts generals

1. Producció del so: cordes a l'aire, emprant tot l'arc i les distintes longituds d'aquest.
2. Posició de l'instrument i de l'arc: control muscular.
3. Coneixement dels colps d'arc bàsics i del vibrato com a elements d'expressió musical.
4. Estudi de les posicions.
5. Desenvolupament del moviment horitzontal del braç dret (cantabile) i del moviment perpendicular dels dits de la mà esquerra així com de la coordinació entre els dos moviments.

Criteris d'avaluació generals

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista. Aquest criteri servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la assimilació i aplicació correctes dels esmentats principis de llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
3. Interpretar obres d'estils diferents. Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne davant de la varietat d'obres i estils.
4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument. Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memorització i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi de la música.
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen. Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics donats, amb autonomia i creativitat.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments. Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.
8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar alhora que s'adapta a les veus dels altres. Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, la precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball en comú.
9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.
10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell. Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes

i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com en els crítics i col·loquials. Açò acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb aquests, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeti valorar correctament el seu rendiment.

Instrumentes d'avaluació

Tipus D'Avaluació

L'avaluació s'entén com un procés continu, sistemàtic i flexible, dirigit a obtenir informació sobre l'evolució dels alumnes en el seu procés d'ensenyament aprenentatge.

Podria afirmar-se que les característiques de tota avaluació són les següents:

- L'avaluació és contínua per la necessitat entendre-la com un procés en què podem distingir diferents moments: inici, procés, desenvolupament i fi.
- És sistemàtica perquè la forma de seguiment s'adequa a un pla prèviament traçat i seguit amb rigor.
- És flexible perquè permet utilitzar diversitat de tècniques i instruments de registre.

Hi ha diversos tipus d'avaluació segons el punt de vista que adoptem:

Segons la seua finalitat

- Avaluació formativa; permet regular, orientar i corregir el procés educatiu.
- Avaluació sumativa; permet comprovar l'avanç realitzat en l'aprenentatge dels alumnes.

Segons la seua extensió:

- Avaluació global; s'orienta a comprendre les distintes dimensions del desenvolupament personal de l'alumne, del programa, etc...
- Avaluació parcial; pretén l'estudi de determinats components o dimensions de la totalitat.

Segons el moment de la seua aplicació:

- Avaluació inicial; es du a terme a l'inici d'un procés. Recull informació sobre la situació de partida.
- Avaluació contínua; suposa la valoració, gràcies a la recollida contínua i sistemàtica d'informació,

del funcionament o marxa de l'alumne al llarg del curs.

- Avaluació final; es refereix a la recollida i valoració d'unes dades al finalitzar el període previst per a aconseguir uns aprenentatges.

Segons l'agent avaluador:

- Avaluació interna; es durà a terme en el centre.
- Avaluació externa; es durà a terme per agents externs al centre.

Eines d'avaluació.

- Diari de classe.
- Fitxa d'alumne.
- Audicions, concerts, actuacions en públic.
- Controls de classe.
- Proves tècniques en l'aula.
- Rúbrica d'avaluació. A l'assignatura de viola farem ús d'una rúbrica d'avaluació seqüenciada per cursos (es pot consultar a l'apartat corresponent). En ell es relaciona els continguts específics del curs amb els criteris d'avaluació del mateix curs i es pondera el seu valor sobre la qualificació final.
- Informe final d'avaluació.

Activitats complementàries, extraescolars i interdepartamentals

Durant el curs es realitzaran audicions d'aula i de departament. L'alumne haurà de participar activament en totes aquestes activitats. **La participació com a membre actiu en l'audició d'aula serà obligatòria sempre que el professor ho considere oportú.**

A més, una actuació d'aquest tipus prepara els estudiants per a futurs reptes en què hauran de demostrar les seues habilitats amb l'instrument, dins i fora de l'àmbit escolar, com a recitals, les proves d'accés a grau superior, audicions per a l'ingrés en cursets o classes magistrals que així ho exigisquen, audicions per a ingrés en orquestres, oposicions, etcètera.

Els professors han de col·laborar en el bon funcionament d'estos actes. En primer lloc, cal fomentar l'assistència dels alumnes a les actuacions dels seus companys de curs i especialitat, així com d'altres cursos i especialitats, accentuant així el caràcter públic d'estos actes. A més, cal donar als estudiants unes directrius

mínimes que els ajuden a aconseguir una actitud adequada en les seues actuacions en públic.

Com a part de la nostra programació, les característiques d'aquesta audició han de ser comunicades als alumnes i als pares dels alumnes.

A banda de les activitats organitzades pel centre, es podran coordinar intercanvis amb altres Conservatoris dins de la mateixa especialitat instrumental.

Seqüenciació per cursos dels EE

1r curs

Objectius

- Conèixer les parts fonamentals de l'instrument.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne es familiaritze amb els noms dels elements bàsics que formen la viola i l'arc, aprenent així un llenguatge que li permeta desenvolupar les seues classes d'una manera més àgil i fluïda.
- Adoptar una posició corporal adequada que permeta la correcta col·locació de la viola.
 - Es pretén que l'alumne aprenga a fer un bon ús de les parts del seu cos, que li ajude a col·locar-se la viola correctament.
- Aconseguir una bona col·locació de la mà dreta en l'arc, i de la mà esquerra en el batedor.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne siga capaç de subjectar l'arc i col·locar-lo correctament sobre les cordes. D'altra banda, la mà esquerra haurà de posar-se sobre el batedor amb la suficient fermesa però sense tensió.
- Prendre consciència dels moviments musculars que realitzen ambdós braços, així com la coordinació entre ells.
 - Així aconseguirem que l'alumne descobrisca i aprenga els moviments musculars naturals que els seus braços han de realitzar i combinar-los de tal manera que desenvolupen la coordinació entre ells.
- Conèixer el nom de totes les notes que utilitzen al repertori en clau de Do en tercera línia.

- Amb aquest objectiu s'intentarà que l'alumne associe directament els sons amb els seus respectius noms i aconseguisca a més identificar-los amb la grafia musical.
- Distingir bàsicament les característiques i possibilitats sonores de l'instrument.
 - Es pretén que l'alumne, a través d'aquesta distinció bàsica iniciï la seua educació per a la producció de so; aconseguirem així inculcar la seua inquietud per la busca contínua de la qualitat sonora.
- Descobrir i assimilar el sentit de l'afinació. Demostrar certa sensibilitat auditiva.
 - L'alumne ha de conèixer la importància del sentit de l'afinació en els instruments de corda fregada. Ha de despertar-se certa sensibilitat auditiva entre les seues inquietuds, ha de tindre consciència de la importància en l'ús d'una correcta afinació, per a així motivar-se cap a una recerca constant.
- Prendre consciència de la necessitat adquirir uns mínims hàbits d'estudi.
 - Amb aquest objectiu es pretén inculcar a l'alumne uns hàbits d'estudi correctes i eficaços, que li permeten evolucionar progressivament.
- Relacionar els coneixements de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument, d'acord amb les dificultats pròpies del curs.
 - L'alumne ha de ser capaç d'aplicar en la pràctica instrumental els coneixements teòrics adquirits en les seues classes de llenguatge instrumental.
- Interpretar un repertori musical adequat al seu nivell.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne assumisca les dificultats pròpies del curs a través de la interpretació de peces musicals adequades que aconseguisquen motivar-lo.
- Exercitar la memòria musical.
- Es fomentarà l'ús de diferents recursos tècnics per a poder interpretar de memòria repertoris del seu nivell.

Continguts

Primer Trimestre:

- Coneixement de les parts de la viola i l'arc.
- Manteniment i conservació l'instrument.

- Correcta posició de la mà en l'arc.
- Coneixement del moviment que es produeix en el braç al passar l'arc del centre a la punta.
- Començar a reconèixer les notes i a llegir-les en la clau de DO en tercera.

Segon Trimestre:

- Correcta posició de la viola i l'arc (l'arc paral·lel al pont).
- Canvis de cordes.
- Pizzicatos amb ambdues mans.
- Correcta posició de la mà esquerra.
- Colps d'arc: detaché i martellé.
- Articulació dels dits 1, 2 i 3.
- Moviment lateral del dits de la mà esquerra.
- Coneixement del moviment que es produeix en el braç al passar l'arc del centre al taló.
- Escales: RE major i totes aquelles tonalitats que s'interpreten al repertori en una octava.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Tercer Trimestre:

- Control muscular.
- Enfortiment i correcta posició del quart dit.
- Colps d'arc: detaché, martellé, staccato, legato i lligadures.
- Posició dels dits de la mà esquerra sobre les cordes (1-2-3, 12-3, 1-2-3).
- Intervals d'octava (0-3).
- Iniciació dels moviments del canvis de posició.
- Iniciació en la practica dels harmònics naturals.
- Iniciació al moviment del vibrat.
- Ús correcte de la dinàmica (f, p, pp, rit, calderó...)
- Escala DO major en dos octaves.
- Qualitat sonora “cantabile” en la cordes a l'aire.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell

4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

- Posició corporal correcta
- Control de l'arc
- Col·locació 4 dits
- formacions o disposicions diferents de mà esquerra.
- Legato i détaché (notes llargues i curtes)
- Canvis de corda en cordes consecutives
- Distribució d'arc en divisions de $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{3}$
- Ús de matisos (f i p)
- Memoritzar una peça
- Interpretació pública.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	

Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.					

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguin avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

Per a la realització de les activitats d'ensenyament i aprenentatge es podran utilitzar uns recursos didàctics apropiats als distints nivells. Estos recursos són els materials o instruments emprats i compleixen funcions formatives, informatives, recreatives i motivadores. Entre els recursos didàctics que podem utilitzar, destacar el material imprés (llibres, partitures, estampes, cartells), mitjans audiovisuals (aparells de reproducció de so, projectors de diapositives), mitjans informàtics (enciclopèdies, programes de partitures).

Les obres, estudis i repertori que apareixen a continuació han de servir com a referència. L'alumne podrà interpretar un repertori diferent a criteri del professor per a millorar i aconseguir de manera més eficaç els objectius que es programen. D'esta manera aprofitarem el caràcter individual de les classes de l'especialitat que es programa per a optimitzar el rendiment de l'alumne.

1r Trimestre:

- Estudis del núm. 1 al núm. 5 del *Suzuki Viola School Vol.1.*
- Mi amiga la Viola, Part primera.
- Lliçons núm. 3-4-5 (cordes a l'aire) - 7 (1r dit)- 8 (2n dit) del llibre *A Tune A day Vol. 1.*
- Exercicis de cordes a l'aire, col·locació del 1r i 2n dits del llibre *Sabmannshaus Vol.1.*

2n Trimestre:

- Estudis del núm. 7 al núm. 10 del *Suzuki Viola School Vol.1*.
- Mi amiga la Viola. Part primera.
- Lliçons núm. 9-12 (3r dit)- 16 (4t dit) del llibre *A Tune A day Vol. 1*
- Exercicis de col·locació del 3r i 4t dits del llibre *Sabmannshaus Vol.1*.

3r Trimestre:

- Estudis del núm. 11 al núm. 15 del *Suzuki Viola School Vol.1*.
- Mi amiga la Viola. Part primera.
- Lliçons núm. 10 -13 (lligadures) - 15 (portato)- 19 (Do M) del llibre *A Tune A day Vol. 1* .
- Exercicis de lligadures i portato del llibre *Sabmannshaus*.
- Concertineto I de Roche.

2n curs

Objectius

- Continuar cuidant la qüestió postural incidint en la recerca d'un equilibri corporal que afavorisca la correcta col·locació i interpretació de la viola.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne continue reflexionant sobre la forma en què fa ús del seu cos a l'hora de tocar l'instrument. A més, descobrirà que l'equilibri corporal afavoreix la interpretació musical.
- Ampliar el coneixement sobre la col·locació de la mà dreta en l'arc i la mà esquerra en el batedor.
 - A més de saber col·locar ambdues mans, hauran d'aprendre la funció específica que realitza cada dit en la mà dreta i la forma d'emprar el pes dels dits en la mà esquerra (bases

d'articulació).

- Saber utilitzar els moviments musculars implicats en ambdós braços, així com millorar la coordinació entre ells.
 - Amb aquest objectiu l'alumne aprofundirà en l'observació dels moviments musculars que regeixen ambdós braços. Aconseguirà així una utilització cada vegada més adequada de les parts implicades en tals processos i afavorirà la coordinació entre ambdós braços.
- Ampliar la destresa en el maneig de l'arc i en l'activitat de la mà esquerra.
 - Així s'aconseguirà ampliar les possibilitats de l'arc (cantabile-cops d'arc) i de la mà esquerra (bona articulació- canvi de posició).
- Ampliar el registre de l'instrument.
 - Es fomentarà a través del coneixement de la tercera posició en el mànec.
- Començar a controlar la qualitat sonora de l'instrument.
 - L'alumne haurà de ser capaç d'emprar tots els aspectes tècnics apresos per a la busca de la qualitat sonora del seu instrument (pròpia del seu nivell).
- Desenvolupar la sensibilitat auditiva.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne siga cada vegada més exigent amb l'afinació del seu instrument.
- Adquirir uns hàbits d'estudi correctes i eficaços.
 - Es pretén insistir en la necessitat establir unes pautes cada vegada més serioses i rigoroses en l'estudi diari de l'alumne.
- Relacionar els coneixements anteriors i els propis del curs de lectura i escriptura musicals amb la pràctica instrumental.
 - L'alumne aplicarà amb major fluïdesa a la pràctica instrumental tots aquells coneixements adquirits en la seua assignatura de llenguatge musical.
- Desenvolupar el sentit musical a través d'un repertori adequat al seu nivell.

- Aquest objectiu suposa que l'alumne haurà de començar a reconèixer estructures formals, indicacions dinàmiques, expressives i agògiques; tot això contribuirà a millorar el seu sentit musical.
- Exercitar la memòria musical.
- Es fomentarà l'ús de diferents recursos tècnics per a poder interpretar de memòria repertoris del seu nivell.
- Prendre consciència de la respiració aplicada a la interpretació violística.
 - Relacionar la inspiració i espiració amb els diferents moviments de l'arc.
- Interpretar un repertori adequat al seu nivell.
 - Aconseguir interpretar peces curtes amb acompanyament de piano en públic.

Continguts

Primer Trimestre:

- Correcta posició de la viola i l'arc (equilibri corporal)
- Correcta posició de la mà dreta i esquerra.
- Qualitat del so en les cordes a l'aire.
- Sensibilitat auditiva en l'afinació.
- Estudi de la correcta distribució l'arc.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.
- Iniciació a l'afinació de l'instrument.

Segon Trimestre:

- Relació de semitò i to (sensibilitat auditiva)
- Colps d'arc (detaché, martellé, lligadures, legato, *staccato*, *spicatto*, *saltillo* i *ricoché*).
- Correcta distribució de l'arc.
- Desenvolupament d'hàbits correctes d'estudi.

- Qualitat del so.
- Escales: fins amb dos alteracions
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Tercer Trimestre:

- Continuació de l'estudi de la dinàmica.
- Iniciació a les dobles cordes (terceres simples 2-0)
- Posicions (canvis i fixes) 1a i 3a.
- Independència dels dits de la mà esquerra.
- Iniciació al trinat.
- Exercicis d'iniciació per a l'estudi i el desenvolupament del *vibrato*.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.
- Iniciació a les dobles cordes.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

- Iniciació doble corda
- Formacions bàsiques de mà esquerra
- Domini distribució d'arc en 3/3
- Iniciació Martelé
- Millora del mecanisme (velocitat) de dits
- Escales i arpegis d'una octava en diferents tonalitats
- Reforç de la posició del tercer dit estés
- Ampliar gamma de matisos
- Memoritzar una peça
- Interpretació pública
- Aprofundiment en els continguts treballats en el curs anterior

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	

correcta utilització dels dits i moviments.					
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El

professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- Estudis del núm. 16 al núm. 19 del *Suzuki Viola School Vol.1*.
- Estudis del núm. 1 al núm. 3 del *Suzuki Viola School Vol.2*.
- Escales de Do M, Fa M i Si b M.
- Estudis del núm. 1 al núm. 5 del llibre *Elementary Progressive Studies Vol.1* de H.Kinsey.

2n Trimestre:

- Estudis del núm. 4 al núm. 6 del *Suzuki Viola School Vol.2*.
- Escales de La M, Fa M i Si b M.
- Estudis del núm. 6 al núm. 9 del llibre *Elementary Progressive Studies Vol.1* de H.Kinsey.
- Mi amiga la viola. Iniciació a les dobles cordes.
- Estudis del núm. 1 al núm. 3 del llibre de Charles Dancla.
- *School of Viola Technique* de Henry Schrdieck (vol. 1)
- *Estudis de Wohlfahrt Vol. I*.

3r Trimestre:

- Estudis del núm. 7 al núm. 9 del *Suzuki Viola School Vol.2*.
- Escales de La M, Re M, Sol M, Do M, Fa M i Sib M.
- Estudis del núm. 4 al núm. 8 del llibre de Charles Dancla.
- *School of Viola Technique* de Henry Schrdieck (vol. 1)
- 6 Estudis de canvis a III i II Posició del llibre *Neil Mackay*.
- *Estudis de Wohlfahrt Vol. I*.
- *Concertineto II de Roche*.

3r curs

Objectius

- Controlar la qüestió postural, aconseguint un equilibri corporal que permeti la correcta col·locació de la viola.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne domini la col·locació del seu instrument i aconsegueixi mantindre l'equilibri adequat per a afavorir la interpretació musical.
- Col·locar i usar correctament ambdues mans.
 - A través d'aquest objectiu l'alumne haurà d'augmentar la destresa en l'ús de l'arc i de la mà esquerra.
- Controlar l'ús de l'arc i l'activitat de la mà esquerra, en funció dels continguts del curs.
 - Amb aquest objectiu el que es pretén que l'alumne perfeccioni ambdós processos i continue adquirint nous coneixements (cantabile-cops d'arc/ canvi de posició/articulació lliure).
- Continuar ampliant el registre de l'instrument.
 - D'aquesta manera continuarà coneixent noves posicions en el mànec i perfeccionant les anteriors.
- Demostrar certa autonomia en l'obtenció de la qualitat sonora de l'instrument en virtut de les necessitats interpretatives.
 - L'alumne adaptarà adequadament tots els aspectes tècnics apresos per a aconseguir una qualitat sonora adequada a les necessitats interpretatives.
- Demostrar sensibilitat auditiva.
 - L'alumne haurà de perfeccionar la seua interpretació en allò que s'ha referit a l'afinació del seu instrument.

- Continuar demostrant hàbits d'estudi correctes i eficaços.
 - Haurà de demostrar que contínua complint amb uns hàbits d'estudi que afavoreixen la seua evolució.
- Relacionar els coneixements anteriors i els propis del curs de lectura i escriptura musicals amb la pràctica instrumental.
 - L'alumne aconseguirà aplicar àgilment a la pràctica instrumental els coneixements necessaris apresos en la seua assignatura de llenguatge musical.
- Continuar desenvolupant la capacitat musical, fent insistència en aspectes estilístics.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne mostre interés per reconéixer les estructures formals, indicacions dinàmiques, expressives i agògiques que formen part de les seues obres. A més, començarà a diferenciar trets comuns característics de diferents estils interpretatius.
- Desenvolupar la memòria mental i muscular.
 - Es pretén despertar l'interés per exercitar aquestos àmbits de la memòria a través d'exercicis pràctics.
- Aplicar la respiració adequada a la interpretació.
 - Amb aquest objectiu es pretén saber utilitzar els diferents usos de la respiració en funció de les necessitats expressives del repertori.
- Interpretar un repertori adequat al seu nivell.
 - L'alumne haurà d'interpretar un conjunt d'obres adaptades al seu nivell, en públic i amb acompanyament de piano o altres instruments.
- Mostrar interés per les diferents opcions artístiques professionals en el seu futur musical.
 - S'informarà de les diferents funcions que podrà exercir en el futur en distintes agrupacions (solista, orquestra, música cambra....)
- Adquirir una cultura musical general.
 - Haurà de mostrar interés a assistir a audicions, concerts, etc... i documentar-se en

qüestions d'índole cultural (literatura, història de la música, art, audició de discos....).

Continguts

Primer Trimestre:

- Correcta posició de la viola i l'arc.
- Equilibri corporal (control muscular).
- Emplaçament i distribució l'arc.
- Posicions 1a, 2a i 3a fixes.
- Qualitat i control del so (relació entre punt de contacte, pes, velocitat i el seu resultat en la qualitat sonora).
- Escales: en dos octaves fins a dos alteracions en els modes Major i menor.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Segon Trimestre:

- Continuació de l'estudi de la dinàmica i esquemes simples.
- Estudis en dobles cordes.
- Colps d'arc: detaché, legato, *staccato*, lligadures (continuació) i iniciació al spiccato.
- Desenvolupament del trinat (continuació).
- Desenvolupament del *vibrat* (continuació).
- Control de l'afinació.
- Iniciació de la doble corda.
- Iniciació dels acords de 3 i 4 notes.
- Posicions: 1a, 2a i 3a posicions fixes
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Tercer Trimestre:

- Coordinació entre ambdós braços.
- Desenvolupament de l'afinació i la respiració.
- Iniciació al spiccato.
- Entrenament i desenvolupament de la memòria.
- Correctes hàbits d'estudi.

- Iniciació a la lectura combinada de la clau Do en 3a amb la clau de Sol.
- Posicions: 1a, 2a , 3a i combinacions entre ells
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

- Estudi de la 3a posició
- Martelé
- Dobles cordes simples
- Legato en canvis de corda
- Memoritzar una peça
- Ampliar gamma de matisos
- Interpretació pública
- Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical,	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i	

de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	terminologia de l'instrument adequades al curs.	terminologia de l'instrument adequades al curs.	les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- Estudis del núm. 10 al núm. 15 del *Suzuki Viola School Vol.2*.
- Escales de La M, Re M, Sol M, Do M, Fa M i Sib M.
- Estudis del núm. 9 al núm. 11 del llibre de Charles Dancla.
- School of Viola Technique de Henry Schrödick (vol. 1)
- 6 Estudis de canvis a III i II Posició del llibre *Neil Mackay*.

- Estudis núm. 13-15-16 i 17 del llibre *Elementary Progressive Studies Vol.1* de H.Kinsey.
- Estudis del Capítol I del llibre *A Tune a day Vol.3* de P.Herfurth.
- Estudis de Wohlfahrt Vol. I.

2n Trimestre:

- Escalles de La M, Re M, Sol M, Do M, Fa M i Sib M.
- Estudis del Capítol II (Canvis de posició) del llibre *A Tune a day Vol.3* de P.Herfurth.
- Estudis núm. 18-19-21 i 23 del llibre *Elementary Progressive Studies Vol.1* de H.Kinsey.
- 3 estudis del llibre *Hoffmann OP.86*.
- Estudis de Wohlfahrt Vol. I.
- Obra: *Sicilià* d'un ària del Gloria d'Antonio Vivaldi.

3r Trimestre:

- Escalles de La M, Re M, Sol M, Do M, Fa M i Sib M.
- 6 Estudis de canvis a III i II Posició del llibre *Neil Mackay*.
- Estudis del Capítol IV i V (Canvis de posició) del llibre *A Tune a day Vol.3* de P.Herfurth.
- Estudis de Wohlfahrt Vol. I i II
- 5 Cançons del llibre de Dobles Cordes de La meua amiga la viola de L.Roig.
- 1r i 2n Moviment de la Sonata en Sib M de *Michel Corrette*.
- Concertineto III de Roche.

4t curs

Objectius

- Adoptar una posició corporal que permeti la correcta col·locació de l'instrument i que afavorisca el maneig de l'arc i l'activitat de la mà esquerra, així com la combinació entre ambdós.
 - A través d'aquest objectiu l'alumne haurà de saber relacionar i aplicar tots els

coneixements adquirits en els cursos anteriors, que li permeten realitzar una interpretació més controlada en l'àmbit de la qüestió postural.

- Dominar l'ús de l'arc i l'activitat de la mà esquerra en funció dels continguts del curs referits a aquestes qüestions.
 - L'alumne haurà de perfeccionar aspectes relacionats amb aquestes qüestions de cursos anteriors i continuar aprenent d'altres noves.
- Continuar ampliant el registre de la viola.
 - L'alumne coneixerà noves posicions i perfeccionarà les anteriors.
- Controlar amb certa autonomia l'obtenció de la qualitat sonora de l'instrument, dins de les exigències del nivell, tant en la interpretació individual com de conjunt.
 - Consisteix en el fet que l'alumne adapte amb major rigor tots els aspectes tècnics apresos per a la consecució d'una qualitat sonora adequada a les necessitats interpretatives.
- Demostrar una sensibilitat auditiva que permeti el control permanent de l'afinació i el perfeccionament continu de la qualitat sonora.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne desenvolupi la precisió i els reflexos necessaris per a corregir de forma automàtica l'afinació de les notes i la qualitat de so.
- Continuar mostrant hàbits d'estudi correctes i eficaços.
 - L'alumne haurà d'haver assentat una base sòlida quant a hàbits d'estudi (adequats al seu nivell).
- Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents als objectius i continguts del nivell.
 - L'alumne aplicarà d'una manera efectiva a la seua pràctica instrumental els coneixements necessaris apresos en llenguatge musical.
- Continuar desenvolupant la capacitat musical, insistint en aspectes estilístics.
 - Amb aquest objectiu es pretén que l'alumne reconegui estructures formals, indicacions dinàmiques, expressives i agòniques, i les sàpiga interpretar. També haurà de saber

interpretar trets característics de diferents estils.

- Continuar entrenant la memòria mental i muscular.
 - L'alumne sabrà utilitzar els recursos mínims per aconseguir interpretar sense dificultat obres del repertori de memòria.
- Saber aplicar la respiració adequada a la interpretació.
 - L'alumne utilitzarà amb certa autonomia la respiració per afavorir la interpretació violística.
- Interpretar un repertori bàsic integrat per obres de diferents èpoques i estils, d'una dificultat d'acord amb aquest nivell.
 - L'alumne interpretarà satisfactòriament diverses obres de diferents èpoques i estils en públic (en diverses ocasions) i amb acompanyament de piano o altres instruments.
- Continuar adquirint una cultura musical general.
 - S'informarà de les diferents funcions que podrà exercir en el futur en distintes agrupacions (solista, orquestra, música cambra....).

Continguts

Primer Trimestre:

- Correcta posició de la viola i l'arc (equilibri corporal).
- Continuació de l'estudi i desenvolupament dels diferents colps d'arc.
- Qualitat del so, continuació de l'estudi per a l'èxit d'una bona qualitat sonora.
- Dobles cordes (continuació).
- Lectura combinada de la clau de Do en 3a amb la clau de Sol.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Segon Trimestre:

- Posicions (canvis i fixes); 1a, 2a, 3a.
- Escales i arpegis en noves tonalitats.
- Continuació de l'estudi del trinat i del desenvolupament de la velocitat dels dits de la mà esquerra.

Introducció a les notes d'adorn.

- Desenvolupament del *vibrat*.
- Correcta distribució de l'arc i coneixement dels diferents emplaçaments del mateix.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.

Tercer Trimestre:

- Correcta coordinació entre ambdós braços.
- Bariolatge.
- Aplicació de la dinàmica.
- Memòria mental i muscular per mitjà de la pràctica instrumental.
- Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.
- Mecanisme dels dits de la mà esquerra.
- Lectura a primera vista.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

- Estudi de les posicions 2a, 3a i mitja
- Afinació de l'instrument
- Extensió del 4t dit
- Estudi del *vibrato* (nivell inicial)
- Inici als acords
- Trinats i notes d'adorn
- Aprenentatge de tres peces: una de memòria
- Lectura a primera vista
- Ampliar gamma de matisos
- Exercici de la memòria
- Interpretació pública
- Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	

correcta utilització dels dits i moviments.					
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguin avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de

recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- Escalles de Do M i menor harmònica i melòdica i Fa M i menor harmònica i melòdica.
- Exercicis del núm. 1 al 8 del llibre *Escola de Mecanisme de E.Bloch*.
- School of Viola Technique de Henry Schrödieck (vol. 1)
- 3 estudis en III posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis en II posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis del llibre *Hoffmann OP.86*.
- Wohlfahrt Vol. 1, 2.
- 4 pàgines de canvis de posició del llibre *Whistler Vol. 1*.
- Früher Anfang auf der Bratsche. Band 4- Egon Sassmannshaus. Bärenreiter 6665.
- Viola Shifts Positions de Nico Dezairé.
- Obra: 1 Moviment del Concert en Si m OP.35 de O.Rieding.
- Suzuki Vol. 4: 1 Moviment d'un Concert de F.Seitz.
- Sonata en Do M. de Marcello.
- Concertino en Sol Major en estil de Vivaldi Op. 15 de F. Kückler.

2n Trimestre:

- Escalles de Sol M i menor harmònica i melòdica i Fa M i menor harmònica i melòdica.
- Exercicis del núm. 9 al 15 del llibre *Escola de Mecanisme de E.Bloch*.
- Früher Anfang auf der Bratsche. Band 4- Egon Sassmannshaus. Bärenreiter 6665.
- 3 estudis en III posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis en II posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis del llibre *Hoffmann OP.86*.
- Wohlfahrt Vol. 1, 2.
- Viola Shifts Positions de Nico Dezairé.
- 4 pàgines de canvis de posició del llibre *Whistler Vol. 1*.
- Obra: 1 Moviment del *Concert en Si m OP.35 de O.Rieding* diferent del trimestre anterior.
- Suzuki Viola School Vol. 4 : 1 Moviment d'un Concert de F.Seitz.

- Segon moviment del concert en Sol M de G. Ph. Telemann.
- Concertino en Sol Major en estil de Vivaldi Op. 15 de F. Küchler.

3r Trimestre:

- Escales de Re M i menor harmònica i mel  dica , Mi M i m i Sol M i menor harmònica i mel  dica.
- Exercicis del núm. 16 al 21 del llibre *Escola de Mecanisme de E.Bloch*.
- School of Viola Technique de Henry Schrdieck (vol. 1)
- 3 estudis en III posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis en II posició del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.1*.
- 3 estudis del llibre *Hoffmann OP.86*.
- Wohlfahrt Vol. 1, 2.
- 4 pàgines de canvis de posició del llibre *Whistler Vol. 1*.
- Viola Shifts Positions de Nico Dezaire.
- Früher Anfang auf der Bratsche. Band 4- Egon Sassmannshaus. B  renreiter 6665.
- 2n Moviment del Concert en Sol Major de Telemann.
- Suzuki Vol. 4: Concert en Sol M de Telemann IV mov.
- Concert de Vivaldi en Re menor (Allegro)
- Concertino en Sol Major en estil de Vivaldi Op. 15 de F. Küchler
- Concertineto IV de Roche.

Ensenyaments Professionals

Objectius generals

Els ensenyaments dels instruments de corda (violí, viola, violoncel i contrabaix) dels ensenyaments professionals de música tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- b) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- c) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- d) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument
- e) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
- f) Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb este nivell.

Continguts generals

- Continuació del treball sobre els canvis de posicions.
- Dobles cordes i acords de tres i quatre notes.
- Desenvolupament de la velocitat.
- Perfeccionament de totes les arcades.
- Harmònics naturals i artificials.
- Treball de la polifonia en els instruments de corda.
- La qualitat sonora: «Cantabile» i afinació.
- El fraseig i la seua adequació als diferents estils.

- Aprofundiment en l'estudi de la dinàmica, de la precisió en la realització de les diferents indicacions que a ella es refereixen i de l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants.
- Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Pràctica de la lectura a vista.
- Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.
- Pràctica de conjunt.

Criteris d'avaluació generals

- Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental.
 - Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.
- Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense des-lligar els aspectes tècnics dels musicals.
 - Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.
- Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.
 - Per mitjà d'aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.
- Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.
 - Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i seua competència per a mamprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.
- Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.
 - Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

- Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.
 - Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.
- Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.
 - Per mitjà d'aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el seu resultat sonor.
- Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical.
 - Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.
- Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.
 - Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.
- Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.
 - Per mitjà d'aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

Instruments d'avaluació

Tipus D'Avaluació

L'avaluació s'entén com un procés continu, sistemàtic i flexible, dirigit a obtenir informació sobre l'evolució dels alumnes en el seu procés d'ensenyament aprenentatge.

Podria afirmar-se que les característiques de tota avaluació són les següents:

- L'avaluació és contínua per la necessitat entendre-la com un procés en què podem distingir diferents moments: inici, procés, desenvolupament i fi.
- És sistemàtica perquè la forma de seguiment s'adequa a un pla prèviament traçat i seguit amb rigor.
- És flexible perquè permet utilitzar diversitat de tècniques i instruments de registre.

Hi ha diversos tipus d'avaluació segons el punt de vista que adoptem:

Segons la seua finalitat

- Avaluació formativa; permet regular, orientar i corregir el procés educatiu.
- Avaluació sumativa; permet comprovar l'avanç realitzat en l'aprenentatge dels alumnes.

Segons la seua extensió:

- Avaluació global; s'orienta a comprendre les distintes dimensions del desenvolupament personal de l'alumne, del programa, etc...
- Avaluació parcial; pretén l'estudi de determinats components o dimensions de la totalitat.

Segons el moment de la seua aplicació:

- Avaluació inicial; es du a terme a l'inici d'un procés. Recull informació sobre la situació de partida.
- Avaluació contínua; suposa la valoració, gràcies a la recollida contínua i sistemàtica d'informació, del funcionament o marxa de l'alumne al llarg del curs.
- Avaluació final; es refereix a la recollida i valoració d'unes dades al finalitzar el període previst per a aconseguir uns aprenentatges.

Segons l'agent avaluador:

- Avaluació interna; es durà a terme en el centre.
- Avaluació externa; es durà a terme per agents externs al centre.

Eines d'avaluació.

- Diari de classe.
- Fitxa d'alumne.
- Audicions, concerts, actuacions en públic.
- Controls de classe.
- Proves tècniques en l'aula.
- Rúbrica d'avaluació. A l'assignatura de viola farem ús d'una rúbrica d'avaluació seqüenciada per cursos (es pot consultar a l'apartat corresponent). En ell es relaciona els continguts específics del curs amb els criteris d'avaluació del mateix curs i es pondera el seu valor sobre la qualificació final.
- Informe final d'avaluació.

Activitats complementàries, extraescolars i interdepartamentals

Durant el curs es realitzaran audicions d'aula i de departament. L'alumne haurà de participar activament en totes aquestes activitats. **La participació com a membre actiu en l'audició d'aula serà obligatòria sempre que el professor ho considere oportú.**

A més, una actuació d'aquest tipus prepara els estudiants per a futurs reptes en què hauran de demostrar les seues habilitats amb l'instrument, dins i fora de l'àmbit escolar, com a recitals, les proves d'accés a grau superior, audicions per a l'ingrés en cursets o classes magistrals que així ho exigisquen, audicions per a ingrés en orquestres, oposicions, etcètera.

Els professors han de col·laborar en el bon funcionament d'estos actes. En primer lloc, cal fomentar l'assistència dels alumnes a les actuacions dels seus companys de curs i especialitat, així com d'altres cursos i especialitats, accentuant així el caràcter públic d'estos actes. A més, cal donar als estudiants unes directrius mínimes que els ajuden a aconseguir una actitud adequada en les seues actuacions en públic.

Com a part de la nostra programació, les característiques d'aquesta audició han de ser comunicades als alumnes i als pares dels alumnes.

A banda de les activitats organitzades pel centre, es podran coordinar intercanvis amb altres Conservatoris dins de la mateixa especialitat instrumental.

Seqüenciació per cursos dels EP

1r curs

Objectius

- Conèixer les distintes tècniques d'estudi.
- Conèixer els trinats i notes d'adorn.
- Consolidar els principis bàsics per a la producció del so: velocitat de l'arc, pressió i punt d'atac.
- Conèixer els recursos expressius de la viola i els mitjans físics per a aconseguir-los.
- Desenvolupar la velocitat del mecanisme de la mà esquerra.
- Millorar els canvis de posició ja treballats.

- Introduir la quarta i la cinquena posició.
- Conèixer els colps d'arc, evitant vicis posturals.
- Millorar el detaché, martelé, bariolatge i staccato.
- Introduir el treball de l'spiccato.
- Desenvolupar la tècnica d'extensions, reduccions i encreuament de dits.
- Emprar el *vibrato* com a recurs expressiu, depenent de l'època o estil.
- Desenvolupar la capacitat de tocar en públic.
- Aplicar els coneixements, tant tècnics, com interpretatius, en obres musicals del repertori violíctic.
- Conèixer el paper de la viola en l'orquestra al llarg dels segles.
- Controlar i millorar la interpretació del repertori utilitzant la memòria com a eina per a aconseguir un millor control d'allò que s'estiga treballant d'acord al nivell tècnic assolit fins al moment.

Continguts

Primer Trimestre:

- Correcta posició del cos, viola i arc.
- Relaxació corporal.
- Escales i arpegis en dos octaves d'extensió, en noves tonalitats majors i menors.
- Estudi de les dobles cordes.
- Treball del vibrat
- Desenvolupament del mecanisme dels dits de la mà esquerra.
- Desenvolupament del moviment lateral dels dits de la mà esquerra.
- Canvis de posició: 1ª, 2ª, 3ª, i 4ª posició i les seues combinacions.
- Desenvolupament de la intensitat sonora.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria
- Estudi del repertori del període barroc.

Segon Trimestre:

- Desenvolupament del *vibrato*.
- Dobles cordes.
- Acords de tres i quatre sons.
- Nous colps d'arc: spiccato, staccato i saltillo.
- Qualitat del so, atenent a l'afinació i distribució de l'arc.

- Entrenament permanent i progressiu de la memòria
- Ús de la dinàmica en la interpretació.

Tercer Trimestre:

- Harmònics naturals, amb tots els dits.
- Afinació correcta en totes les posicions treballades.
- Correcta conducció de l'arc.
- Ús correcte de la dinàmica.
- Repentització.
- Intensitat i amplitud en el so.
- Memòria musical i muscular.
- Aplicació dels coneixements adquirits a la interpretació d'obres incloses en el repertori.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

Ampliació de gamma de colps d'arc: Inici de l'estudi del spiccato
Realització d'escala i arpegis en 2 octaves
Consolidació de la tècnica d'acords
Millora del mecanisme i articulació d'esquerra
Treball de velocitat
Consolidació del <i>vibrato</i>
Mínim de 2 obres, del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, Obra vlla/p, vlla sola
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Realització d'un mínim de dos audicions amb l'adequada preparació i control del repertori
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de	Domina perfectament la interpretació pública	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de	Li costa interpretar en públic i no toca	

la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar		memòria.	de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- Escalles i arpegis de La M i m harmònica i melòdica (fins a IV Posició)
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV Posició).
- Estudis de Kayser OP. 20 i OP. 43.
- Estudis de Kreutzer Ed. Ricordi.
- Exercicis núm. 1 – 2 i 4 del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Exercicis de cromatismes de la Pàgina 11 del llibre *Scales and Arpegis 'Book' II* edited by Marguerite Wilkinson.
- Estudi núm. 1 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato).
- Estudi núm. 42 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (staccato).
- Exercici núm. 26 del llibre *Sevcick OP.1 Part1* (martelé i spicatto).
- Exercici núm. 11 del llibre *Sevcick OP.1 Part1* (bariolatge).
- Estudi núm. 1 del llibre 15 Estudis de Hans Sitt (*vibrato* i canvis fins a III).
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Obra: una entre les següents:
 - *Suite* núm. 1 per a cello de J.S:Bach (1 moviment).
 - Rondó per a viola i piano de Beethoven.
 - Nocturns de Kalliwoda.
 - *Suite* en Re M per a viola i piano de Telemann.

2n Trimestre:

- Escalles i arpegis de La bM (fins a IV Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV Posició).
- Estudis de Kayser OP. 43.
- Estudis de Kreutzer Ed. Ricordi.
- Exercicis núm. 1 – 2 i 4 del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Exercicis de cromatismes de la Pàgina 12 del llibre *Scales and Arpegis 'Book' II* edited by Marguerite Wilkinson.
- Estudi núm. 2 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i velocitat).
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Exercici núm. 19 del llibre *Sevcick OP.1 Part1* (cromatismes).

- 3 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt .
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Obra: una entre les següents:
 - *Suite* núm. 1 per a cello de J.S:Bach (1 moviment).
 - Rondó per a viola i piano de Beethoven.
 - Nocturns de Kalliwoda.
 - *Suite* en Re M per a viola i piano de Telemann.

3r Trimestre:

- Escales i arpegis de Sib M (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV Posició).
- Estudis de Kayser OP. 43.
- Estudis de Kreutzer Ed. Ricordi.
- Exercicis núm. 1 – 2 i 4 del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Exercicis de cromatismes de la Pàgina 13 del llibre Scales and Arpegis 'Book' II edited by Marguerite Wilkinson.
- Estudi núm. 2 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i velocitat).
- Estudi núm. 39 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (diferents colps d'arc).
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Exercici núm. 19 del llibre *Sevcick OP.1 Part1* (cromatismes).
- 3 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Obra: una entre les següents:
 - *Suite* núm. 1 per a cello de J.S:Bach (1 moviment).
 - Rondó per a viola i piano de Beethoven.
 - *Suite* en Re M per a viola i piano de Telemann (1 mov.)
 - Xacona en Solm de H.Purcell.
 - Nocturns de Kalliwoda.
 - A merry Tune(Cantata BWV 212) e J.S.Bach.
 - Obres de nivell semblant.

2n curs

Objectius

- Consolidar els principis bàsics per a la producció del so: Velocitat de l'arc, pressió i punt d'atac. Combinació entre els mateixos.
- Conèixer els trinats i notes d'adorn.
- Desenvolupar la memòria com a mitjà més eficaç per a l'expressió musical.
- Conèixer els recursos expressius de la viola: *vibrato*, velocitat de l'arc, dinàmiques, etc.. Combinació entre ells.
- Desenvolupar la velocitat del mecanisme de la mà esquerra.
- Realitzar correctament i amb fluïdesa els canvis de posició treballats.
- Conèixer els colps d'arc. Combinar els distints colps d'arc amb els altres recursos tècnics i expressius de la viola (*detaché*, *martelé*, *bariolatge*, *spiccato* i *staccato*).
- Aconseguir un domini bàsic de les dobles cordes i acords (terceres, sextes, octaves)
- Treballar els acords triples i quàdruples.
- Desenvolupar el criteri musical de l'alumne, independentment de la dificultat tècnica de les obres.
- Conèixer el repertori violístic d'acord amb el nivell de l'alumne.
- Ser capaç d'aplicar els recursos tècnics i expressius en obres de diferents èpoques i estils.
- Desenvolupar la capacitat de tocar en públic.
- Controlar i millorar la interpretació del repertori utilitzant la memòria com a eina per a aconseguir un millor control d'allò que s'estiga treballant d'acord al nivell tècnic assolit fins al moment.

Continguts

Primer Trimestre:

- Relació entre el cos i l'instrument. Col·locació de l'instrument.
- Educació de l'oïda a l'afinació i de la qualitat de so.
- Escales en dos octaves i arpegis modulatoris.
- Consolidació de la quarta posició i les seues combinacions.
- Consolidació de les dobles cordes i combinacions entre elles.

Segon Trimestre:

- Estudi de la quinta posició.
- Consolidació de la velocitat.
- Control de la tècnica de la mà esquerra en combinació amb la mà de l'arc.
- Domini en els canvis de corda i d'arc.
- Domini de la tècnica bàsica de l'arc: colps d'arc (pràctica del spiccato, legato en diferents parts de l'arc, détaché i martelé en la part superior de l'arc).

Tercer Trimestre:

- Harmònics naturals.
- Desenvolupament del mecanisme dels dits de la mà esquerra.
- Desenvolupament del *vibrato*.
- Respiració i fraseig.
- Control de l'execució musical.
- Trinats i notes d'adorn.
- Correcta distribució, conducció i emplaçament de l'arc.
- Amplitud del so.
- Memòria musical.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat del les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

Control de la quarta i cinquena posició
Estudi del spiccato i staccato
Realització d'escala i arpegis en 2 octaves
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat	Domina perfectament la interpretació pública de memòria	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	

de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	demonstrant capacitat per a tocar i escoltar		memòria.		
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudis de Kreutzer
- Estudis de Fiorillo.
- Estudis de Dont.
- Estudi núm. 3 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i canvis).
- Estudi núm. 6 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (extensions).
- Estudi núm. 10 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (velocitat).
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1* (escola de l'arc)
- Exercicis del llibre *Sevcick OP.1 Part1*
- 2 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - Concert en Si m d'Haendel (1 Moviment).
 - *Suite* núm. 1-2 per a cello de J:S:Bach.
 - Sonata Sol M o Do M de Marcello.
 - Sonata en Sol m de H.Eccles.
 - Sonata en Mim per a viola i piano de Mozart.
 - Obres de nivell semblant.

2n Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (V Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudis de Kreutzer
- Estudis de Fiorillo.
- Estudis de Dont.

- Estudi núm. 41 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (martelé i fins a III).
- Estudi núm. 4 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i canvis).
- Estudi núm. 34 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Exercicis del llibre *Sevcick OP.1 Part1*
- 2 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - Concert en Si m de Haendel (1 Moviment).
 - Concert en Do m de J. Chr. Bach.
 - *Suite* núm. 1-2 per a cello de J:S:Bach.
 - Sonata Sol M o Do M de Marcello.
 - Sonata en Sol m de H.Eccles.
 - Sonata en Mim per a viola i piano de Mozart.
 - Obres de nivell semblant.

3r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradiack*.
- Estudis de Kreutzer
- Estudis de Fiorillo.
- Estudis de Dont.
- Estudi núm. 3 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato, bariolatge i canvis).
- Estudi núm. 33 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (*Allegro* de Corelli).
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Exercicis del llibre *Sevcick OP.1 Part1*
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- 2 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Una obra d'entre les següents:
 - Concert en Si m d'Haendel (1 Moviment).
 - Concert en Do m de J. Chr. Bach.

- *Suite* núm. 1-2 per a cello de J:S:Bach.
- Sonata Sol M o Do M de Marcello.
- Sonata en Sol m de H.Eccles.
- Sonata en Mim per a viola i piano de Mozart.
- Sonata en Re M per a 2 violes de Michel Corrette.
- Obres de nivell semblant

3r curs

Objectius

- Desenvolupar els principis de producció del so: velocitat d'arc, pressió i punt d'atac.
- Conèixer els recursos expressius de la viola i els mitjans físics per a aconseguir-los.
- Ser capaç d'interpretar les obres, usant els recursos expressius i els canvis de dinàmica.
- Conèixer els diferents tipus de *vibrato* i usar-los com a recurs expressiu.
- Introduir la pràctica dels harmònics tant naturals com artificials.
- Desenvolupar el mecanisme de la mà esquerra.
- Desenvolupar la velocitat i control dels canvis de posició treballats.
- Estudiar en profunditat els següents colps d'arc: *detaché*, *legato*, *bariolatge*, *martelé*, *staccato*, i *spiccato*.
- Saber utilitzar els distints colps d'arc amb canvis de posició i corda.
- Aconseguir una major sistematització en l'estudi de les dobles cordes: terceres, sextes, octaves.
- Desenvolupar l'autonomia en l'estudi diari, així com el criteri personal d'interpretació musical.
- Conèixer el repertori violístic d'acord amb el nivell de l'alumne.
- Desenvolupar la memòria i la capacitat de tocar en públic.
- Iniciar l'alumne en els diferents estils de la música.
- Controlar i millorar la interpretació del repertori utilitzant la memòria com a eina per a aconseguir un millor control d'allò que s'estiga treballant d'acord al nivell tècnic assolit fins al moment.

Continguts

Primer Trimestre:

- Escalles en dues octaves amb arpegis.
- Repàs i consolidació de les posicions que ja es coneixen i els canvis que es produeixen entre elles.
- Consolidació de la 5ª posició.
- Perfeccionament de tots els colps d'arc treballats fins al moment.
- Desenvolupament del *vibrat* segons el passatge de què es tracte i l'estil de l'obra.
- Cromatismes.

Segon Trimestre:

- Treball de la 6ª posició.
- Perfeccionament de les dobles cordes terceres i quartes.
- Continuació de l'estudi i desenvolupament del trinat.
- Harmònics artificials.
- Desenvolupament de la velocitat.

Tercer Trimestre:

- Escalles en tres octaves amb arpegis.
- Acords de tres i quatre notes.
- Consolidació i control del *vibrat*.
- Desenvolupament del fraseig musical.
- Bariolatge.
- Continuació del treball sobre dobles cordes.
- Amplitud del so.
- Memòria musical.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat de les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les

audicions d'aula.

7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

Aprofundiment en l'estudi de les dobles cordes
Refermar els colps d'arc coneguts
Realització d'escala i arpegis en 3 octaves amb ritmes, velocitats i colps d'arc diferents.
Introducció al repertori dels períodes clàssic i romàntic i les seues convencions estilístiques pròpies
Un mínim de dos obres del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, Obra vla/pno, vla sola
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Realització d'un mínim de dos audicions amb l'adequada preparació i control del repertori
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	

seues parts.					
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV i V Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 22 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato fins a IV).
- Estudi núm. 19 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (IV fixa i spiccatto).
- Estudi núm. 17 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (II fixa i legato).
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- 3 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - *Suite* núm. 2-3 per a cello de J:S:Bach (1r moviment)
 - Moto Perpetu per a viola i piano de N.Paganini.
 - Sonata en Sol m de H.Eccles.
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Concert en Do m de J.Christian Bach (1 moviment).
 - Elegia de Glazunov.

- Concert en Si m d'Haendel (1 Moviment).
- Dos peces antigues de C. Espejo.
- Obres de nivell semblant.

2n Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV i V Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 26 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (bariolatge i canvis).
- Estudi núm. 35 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 7 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 legato, canvis i velocitat).
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- 2 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Obra: una entre les següents :
 - *Suite* núm. 2-3 per a cello de J:S:Bach (1 moviment)
 - Moto Perpetu per a viola i piano de N.Paganini.
 - Sonata en Sol m de H.Eccles.
 - Elegia de Glazunov
 - Dos peces antigues de C. Espejo.
 - Concert en Si m d'Haendel (1 Moviment).
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.

3r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a V Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV i V Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 49 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (spiccato).
- Estudi núm. 20 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (V fixa).
- Estudi núm. 11 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i velocitat).
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.

- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- 2 estudis del llibre 15 Estudis de Hans Sitt.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - *Suite* núm. 2-3 per a cello de J.S.Bach (1 moviment)
 - Moto Perpetu per a viola i piano de N.Paganini.
 - Sonata en Sol m de H.Eccles.
 - Elegia de Glazunov
 - Dos peces antigues de C. Espejo.
 - Concert en Si m d'Haendel (1 Moviment).
 - Meditació i processional de Bloch.
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.

4t curs

Objectius

- Estudiar en profunditat els següents colps d'arc: detaché, legato, bariolatge, martelé, *staccato*, i spiccato.
- Desenvolupar el domini dels recursos tècnics i expressius.
- Conèixer els trinats i notes d'adorn.
- Introduir la pràctica dels harmònics tant naturals com artificials.
- Aconseguir destresa en la interpretació de les dobles cordes, tant pel que respecta a afinació com a la producció del so: Terceres, quartes, quintes, sextes i octaves introduint els canvis de posició.
- Saber interpretar els acords triples i quàdruples.
- Oferir una visió global de les nocions fonamentals de cada estil.
- Saber utilitzar l'anàlisi musical com a eina d'interpretació.
- Iniciació al repertori contemporani, així com les diverses notacions modernes.
- Desenvolupar i consolidar la tècnica adquirida en cursos anteriors.
- Desenvolupar la capacitat d'interpretar obres adequades al nivell en públic.

- Conèixer les característiques interpretatives de cada estil.
- Iniciar l'alumne en el gran repertori per a viola.
- Conèixer el paper bàsic de la viola en les distintes formacions orquestrals i de cambra.
- Controlar i millorar la interpretació del repertori utilitzant la memòria com a eina per a aconseguir un millor control d'allò que s'estiga treballant d'acord al nivell tècnic assolit fins al moment.

Continguts

Primer Trimestre:

- Continuació de l'estudi d'escala en tres octaves amb arpegis.
- Consolidació de la 6ª posició.
- Combinació de totes les posicions entre elles.
- Consolidació de les dobles cordes i acords.
- Harmònics artificials.

Segon Trimestre:

- Perfeccionament dels acords.
- Continuació de l'estudi dels colps d'arc.
- Perfeccionament del *vibrato* quant a la seua amplitud i velocitat.

Tercer Trimestre:

- Desenvolupament de la velocitat i independència dels dits de la mà esquerra.
- Entrenament permanent de la memòria.
- Amplitud del so en relació al punt de contacte, pes i velocitat de l'arc.
- Desenvolupament del fraseig musical.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat de les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al

- funcionament del braç i mà esquerres en el batedor
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
 7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
 8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
 9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

Consolidació del spiccato, <i>staccato</i> i <i>sautillé</i>
Acords enllaçats
Realització d'escala i arpegis en 3 octaves amb ritmes, velocitats i colps d'arc diferents
Execució d'harmònics artificials.
Un mínim de dos obres del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, Obra vla/p, vla sola
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	

seues parts.					
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins VI Posició).
- 2 estudis del llibre *Hans Sitt OP.32 Vol.2* (IV i V Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 8 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 9 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (cromatismes).
- Estudi núm. 12 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudis núm. 7 i 12 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - *Suite* núm. 2-3-4 per a cello de J.S:Bach (1 moviment).
 - Concert en Do M de Joseph Schubert (1 moviment).
 - Concert en Do M de Wanhall.
 - Elegia per a viola i piano de A.Glazunov.
 - Meditació i processional de Bloch.
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.

- Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
- Obres de nivell semblant.

2n Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins VI Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 13 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (trinats) .
- Estudi núm. 23 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i canvis fins VI).
- Estudi núm. 28 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (octaves) .
- Estudi núm. 47 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (spiccato) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudis núm. 12 i 6 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Una obra d'entre les següents:
 - *Suite* núm. 2-3-4 per a cello de J.S:Bach (1 moviment).
 - Concert en Do M de Joseph Schubert (1 moviment).
 - Concert en Do M de Wanhall.
 - Elegia per a viola i piano de A.Glazunov.
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch
 - Meditació i processional de Bloch.
 - Obres de nivell semblant.

3r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins VI Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 57 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (trinats) .
- Estudi núm. 52 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (legato i canvis fins VI).
- Estudi núm. 46 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (octaves) .
- Estudi núm. 32 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (harmònics) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.

- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Repàs d'estudis del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Bruni.
- Estudis de Mazas.
- Obra: una entre les següents:
 - *Suite* núm. 2-3-4 per a cello de J:S:Bach (1 moviment).
 - Concert en Do M de Joseph Schubert (1 moviment).
 - Elegia per a viola i piano de A.Glazunov.
 - Meditació i processional de Bloch.
 - Concert en Do M de Wanhall.
 - Sonata núm.1 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch
 - Obres de nivell semblant.

5é curs

Objectius

- Desenvolupar la tècnica adquirida en cursos anteriors.
- Aprofundir l'estudi dels següents colps d'arc : *detaché, sautillé, legato, martelé, staccato, spiccato*.... Combinacions entre ells.
- Executar el bariolatge amb majors complicacions.
- Conèixer els harmònics naturals i artificials.
- Dominar el *pizzicato* tant de mà dreta com a esquerra.
- Desenvolupar els distints tipus de *vibrato*.
- Conèixer el gran repertori per a viola.
- Oferir una visió global de les nocions fonamentals de cada estil.
- Interpretar obres del repertori contemporani i conèixer les diverses notacions modernes.
- Desenvolupar la memòria musical i l'hàbit de tocar en públic.

Continguts

Primer Trimestre:

- Iniciació a la 7a posició.
- Continuació de l'estudi d'escala en tres octaves amb els seus corresponents arpegis.
- Control dels canvis de posició de 1ª a 7ª en totes les combinacions.
- Acords de tres i quatre notes.

Segon Trimestre:

- Escala en una sola corda
- Desenvolupament de la velocitat de la mà esquerra amb els canvis de posició.
- Doble trinat.
- Continuació de l'estudi dels cops d'arc: *ricoché*, *staccato* i *spiccato* volant.
- Perfeccionament del *vibrato*: distinció entre diferents tipus de *vibrato* segons l'estil de l'obra.

Tercer Trimestre:

- Combinació d'harmònics naturals i artificials.
- Ampliació dels diferents recursos sonors.
- Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
- Audicions i anàlisi comparada de les obres executades per diferents intèrprets.
- Reconeixement de les característiques pròpies de les diferents interpretacions.
- Introducció a la música del segle XX.
- Amplitud i aprofundiment del so.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat de les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerra en el bateador
6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les

audicions d'aula.

7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Criteris de promoció concretant els mínims exigibles

Exercici del <i>vibrato</i> continu
Aprofundiment en els colps d'arc coneguts
Aprofundiment en la qualitat sonora i ampliació de la gamma de recursos expressius
Un mínim de dos obres, del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, Obra vla/p, vla sola
Realització d'escala i arpegis en 3 octaves amb ritmes, velocitats i colps d'arc diferents
Realització d'escala i arpegis en una corda
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Realització d'un mínim de dos audicions amb l'adequada preparació i control del repertori
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	

seues parts.					
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 37 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 48 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (spiccato).
- Estudi núm. 53 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (sautillé) .
- Estudi núm. 24 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (dobles cordes) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudi núm. 36 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 29 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli.
- Una obra d'entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de Hoffmeister (1 moviment) .
 - Sonata núm.2 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Concert de Benda.

- Concert de Zelter.
- Obres de nivell semblant.

2n Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 15 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (trinats).
- Estudi núm. 38 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 44 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (staccatto) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudi núm. 11 del llibre *Kreutzer* (dobles cordes).
- Estudi núm. 21 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli.
- Una obra d'entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de Hoffmeister (1 moviment).
 - Sonata núm.2 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Concert de Benda.
 - Concert de Zelter.
 - Obres de nivell semblant.

3r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 50 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 54 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 43 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (staccatto) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)

- Estudi núm. 5 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 15 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 30 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli.
- Obra: una entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de Hoffmeister (1 moviment).
 - Sonata núm.2 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Fantasia per a viola i piano de J.N.Hummel.
 - Concert de Benda.
 - Concert de Zelter.
 - Obres de nivell semblant.

6é curs

Objectius

- Desenvolupar i consolidar la tècnica adquirida en cursos anteriors.
- Aprofundir l'estudi dels següents colps d'arc: *detaché*, *legato*, *martelé*, *staccato*, i *spiccato*.
Combinacions entre ells.
- Executar el bariolatge amb majors complicacions.
- Desenvolupar els harmònics naturals i artificials.
- Dominar el *pizzicato* tant de mà dreta com a esquerra.
- Desenvolupar els distints tipus de *vibrato*.
- Conèixer el gran repertori per a viola.
- Aconseguir un domini tècnic de la viola suficient per a superar la prova d'accés al grau superior.
- Desenvolupar la musicalitat i afavorir la interpretació conscient, basada en el coneixement dels estils musicals i les seues convencions.
- Oferir una visió global de les obres interpretades, aprofitant l'anàlisi formal i musical, el desenvolupament de la capacitat de concentració i de la memòria.

- Preparar la prova d'accés a grau superior que incloga el repertori que s'exigisca per a la mateixa.

Continguts

Primer Trimestre:

- Continuació de l'estudi d'escala en tres octaves amb els seus corresponents arpegis.
- Estudi d'escala en dobles cordes.
- Escala en una sola corda.
- Perfeccionament de les dobles cordes i acords (en escales, canvis de posició, etc...)

Segon Trimestre:

- Entrenament permanent de la memòria.
- Perfeccionament de la velocitat de la mà esquerra. (coordinació entre ambdós mans).
- Colps d'arc.
- Fraseig dels diferents estils musicals.
- Perfeccionament dels harmònics.
- Expressivitat en els canvis de posició.

Tercer Trimestre:

- Expressivitat en el *vibrato* i so.
- Relació: velocitat de l'arc, punt de contacte amb la corda i pes.
- Anàlisi de les execucions de diferents intèrprets.
- Efectes del so: *sul tasto*, *sul ponticello*, *col legno*.
- Entrenament de la memòria.

Criteris d'avaluació

1. Afinar correctament el repertori treballat al curs d'acord al nivell
2. Ser capaç de tocar el repertori emprant els elements rítmics propis del curs
3. Tocar amb fluïdesa a primera vista material adequat al nivell
4. Demostrar que és capaç de fer un ús adequat de les zones de l'arc treballades durant el curs i les diferents articulacions que se'n deriven amb una qualitat sonora acord al nivell.
5. Abordar i resoldre tots els aspectes d'ordre tècnic plantejats en els continguts del curs referits al funcionament del braç i mà esquerres en el batedor

6. Demostrar que és capaç d'interpretar part del repertori de memòria. Participar en totes les audicions d'aula.
7. Abordar passatges en primera vista acord al nivell
8. Conèixer els elements bàsics de la terminologia tant del llenguatge musical com de l'assignatura d'instrument adequada al curs.
9. Aplicar les indicacions respectives al fraseig i d'altres qüestions interpretatives i musicals que es treballen durant el curs acord al nivell.

Críteris de promoció concretant els mínims exigibles

Aprofundiment en la qualitat sonora i ampliació de la gamma de recursos expressius
Un mínim de tres obres del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, Obra vla/p, vla només
Mínim de tres obres, almenys 2 d'elles interpretades en públic del repertori propi del nivell del curs i d'entre els gèneres: Concert, vla/p, vla
Interpretació correcta de 2 estudis al trimestre (6 a l'any)
Aprofundiment en els continguts treballats en cursos anteriors.

Rúbrica d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Mesura i ritme. (2 punts) La interpretació amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta perfectament la mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la mesura i ritme exacte.	Li costa interpretar amb mesura i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualitat del so (2 punts)	La qualitat del so és molt bona	El so és bo	Necessita millorar el so	So molt pobre	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou fluïdesa l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	

seues parts.					
Assimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relaxació i fluïdesa en els moviments. (1 punt) Grau d'assimilació i fluïdesa en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té fluïdesa al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa fluïdesa.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa fluïdesa.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdesa fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdesa.	Llig a primera vista amb certa fluïdesa.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemes de lectura a vista tant d'afinació com de ritme.	
Coneixement del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita refermar el coneixement del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions respecte del fraseig i d'altres qüestions musicals del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Activitats de recuperació si l'assignatura queda pendent per a la convocatòria extraordinària o per al curs següent

- Els alumnes promocionaran de curs quan hagen superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguen avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se en la classe del curs següent.
- En el nostre centre, hi ha un calendari de recuperacions previst per als mesos de Juny i Juliol. El professor-tutor valorarà cada cas i indicarà el treball pertinent a presentar per al seu examen de recuperació.

Metodologia. Materials didàctics

1r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 58 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 36 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 25 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (dobles cordes) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudi núm. 16 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 13 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli
- Una obra d'entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5-6 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de K.Stamitz (1 moviment).
 - Sonata núm.3 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Sonata en REM de M.Glinka.
 - Concertpiece de Hans Sitt.

- *Andante* i Rondó Hongarese de Carl Maria Von Weber.
- *Suite Hebraique* d'Ernest Bloch.
- Sonata “ Arpeggione “de Franz Schubert.
- *Marchenbilder* de R.Schumann.
- Concert de Benda.
- Concert de Zelter.
- Obres de nivell semblant.

2n Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 16 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (refilets) .
- Estudi núm. 40 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 51 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 (dobles cordes) .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudi núm. 31 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 26 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli
- Una obra d'entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5-6 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de K.Stamitz (1 moviment).
 - Sonata núm.3 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Sonata en Re M de M.Glinka.
 - Concertpiece de Hans Sitt.
 - *Andante* i Rondó Hongarese de Carl Maria Von Weber.
 - *Suite Hebraique* d'Ernest Bloch.
 - Sonata “ Arpeggione “de Franz Schubert.
 - *Marchenbilder* de R.Schumann.
 - Concert de Benda.
 - Concert de Zelter.

- Obres de nivell semblant.

3r Trimestre:

- 2 escales i arpegis (fins a VII Posició).
- 3 exercicis del llibre de mecanisme *Schradieck*.
- Estudi núm. 55 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- Estudi núm. 56 del llibre *Berta Volmer* Edition Schott 4688 .
- 2 pàgines de Canvis de posició en 1 corda del llibre *Sevcick OP.8*.
- 2 pàgines de dobles cordes del llibre *Sevcick OP.9*.
- Exercicis de diferents colps d'arc del llibre *Sevcick OP.2 part 1*(escola de l'arc)
- Estudi núm. 9 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 22 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 24 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 27 del llibre *Kreutzer*.
- Estudi núm. 33 del llibre *Kreutzer*.
- Estudis de Hoffmeister
- Capricis de Campagnoli
- Una obra d'entre les següents:
 - Suites núm. 2-3 -4 -5-6 per a cello de J.S.Bach.
 - Concert en Re M de K.Stamitz (1r moviment).
 - Sonata núm.3 per a viola da gamba i cembalo de J.S.Bach.
 - Romança per a viola i orquestra de Max Bruch.
 - Sonata en Re M de M.Glinka.
 - Concertpiece de Hans Sitt.
 - *Andante* i Rondó Hongarese de Carl Maria Von Weber.
 - *Suite* Hebraique d'Ernest Bloch.
 - Sonata “ Arpeggione “de Franz Schubert.
 - *Marchenbilder* de R.Schumann.
 - Concert de Benda.
 - Concert de Zelter.
 - Obres de nivell semblant.

<u>1. OBJECTIUS I CONTINGUTS</u>	<u>1</u>
OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ASSIGNATURA DE VIOLÍ ALS DECRETS 158/2007 I 159/2007	1
CONTINGUTS ESPECÍFICS DE L'ASSIGNATURA DE VIOLÍ AL DECRET 158 I 159/2007	2
<u>2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS</u>	<u>3</u>
CONCRECIÓ DELS CONTINGUTS TERMINALS DE CADASCUN DELS CURSOS DELS ENSENYAMENTS ELEMENTALS.	3
CONCRECIÓ DELS CONTINGUTS TERMINALS DE CADASCUN DELS CURSOS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.	8
<u>3. AVALUACIÓ. CRITERIS, INSTRUMENTS, PROCEDIMENTS I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ</u>	<u>12</u>
AVALUACIÓ	12
CRITERIS D'AVALUACIÓ	14
INSTRUMENTS	16
PROCEDIMENTS	16
CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	17
<u>4. CRITERIS DE PROMOCIÓ</u>	<u>19</u>
<u>5. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA</u>	<u>22</u>
ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ	22
<u>MATERIALS CURRICULARS</u>	<u>22</u>
<u>ANEXOS</u>	

1. Objectius i continguts

Objectius específics de l'assignatura de violí als decrets 158/2007 i 159/2007

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat d'adoptar la posició adequada que permeti la correcta col·locació de l'instrument i que afavorisca el maneig de l'arc i l'activitat de la mà esquerra, així com la coordinació entre els dos, l'instrument i l'arc.
3. Intentar el perfeccionament continu de la qualitat sonora en el marc d'exigències del nivell, per mitjà del coneixement de les característiques i possibilitats de l'instrument, tant en la interpretació individual com en la de conjunt.
4. Desenvolupar la precisió i els reflexos necessaris per a corregir de forma automàtica l'afinació de les notes i la qualitat del so.
5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis de cada nivell, de manera que l'alumne formi el seu repertori.
6. Introduir-lo en la valoració de la música al llarg de la història, a través de la interpretació d'obres representatives de les distintes èpoques.

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
2. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en distints períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
3. Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenvolupament de la memòria
4. Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument
5. Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.

6. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb este nivell.

Continguts específics de l'assignatura de violí al decret 158 i 159/2007

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

1. Producció del so: cordes a l'aire, emprant tot l'arc i les distintes longituds d'aquest.
2. Posició de l'instrument i de l'arc: control muscular.
3. Coneixement dels colps d'arc bàsics i del vibrato com a elements d'expressió musical.
4. Estudi de les posicions.
5. Desenrotllament del moviment horitzontal del braç dret (cantabile) i del moviment perpendicular dels dits de la mà esquerra així com de la coordinació entre els dos moviments.

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

1. Continuació del treball sobre els canvis de posicions.
2. Dobles cordes i acords de tres i quatre notes.
3. Desenrotllament de la velocitat.
4. Perfeccionament de totes les arcades.
5. Harmònics naturals i artificials.
6. Treball de la polifonia en els instruments de corda.
7. La qualitat sonora: «Cantabile» i afinació.
8. El fraseig i la seua adequació als diferents estils.
9. Aprofundiment en l'estudi de la dinàmica, de la precisió en la realització de les diferents indicacions que a ella es referixen i de l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants.
10. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies efectes.
11. Entrenament permanent i progressiu de la memòria.
12. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions.

2. Distribució temporal dels continguts

El professor en funció dels coneiximents previs de cada alumne i el ritme en el seu aprenentatge, decidirà en cada moment els continguts que s'han d'introduir, quants es treballaran conjuntament i quan de temps es va a necessitar per a desenvolupar cada ú d'ells, la qual cosa no és incompatible amb la possibilitat de que tots els alumnes alcancen uns objectius mínims comuns per a tots ells al final de cada període lectiu.

Concreció dels continguts terminals de cadascun dels cursos dels Ensenyaments Elementals.

2.1.1 Primer curs

1. Col·locació del cos per a tocar l'instrument.
2. Subjecció de l'arc. Posicions de preparació i posició definitiva.
3. Colps d'arc bàsics: Iniciació al martelé, legato i detaché, i lligadures d'arc.
4. Primera posició: patrons de dit 0 1 2 3 4, i 0 1 2 3 4
5. Treball de la memòria musical i la imitació.
6. Pràctica de la improvisació.
7. Ritme i lectura: Clau de Sol en segona línia. Compasos: 2/4, 3/4 i 4/4. Figures: blanca, negra, corxera, semicorxera, negra en puntet, blanca en puntet i les seues combinacions i silencis respectius. Colps d'arc: Detaché, martelé i legato (de 2 notes). Tonalitats : La M, Re M, Sol M.

Altres signes: Lligadura de prolongació, signes de repetició, puntet, anacrusa

8. Grafies específiques dels instruments de corda:

- Direccions de l'arc: arc avall, arc amunt
- Articulations i colps d'arc: detaché, martellé
- Digitacions de la mà esquerra: 0 1 2 3 4

9. Continguts tècnics:

- Us del Quart dit
- Patrons de col·locació dels dits: 0 1 2 3 4 (semitó entre 2n i 3r dit)
0 1 2 3 4 (semitó entre 1r i 2n dit)
- Ús del Pizzicato
- Primera posició
- Ús dels harmònics naturals
- Escales i arpegis en 1 octava en les tonalitats esmentades a l'apartat ritme i lectura.

2.1.2 Segon curs

1. Revisió de la postura per a tocar el violí, la relaxació dels membres i la flexibilitat.
2. Revisió de la postura per agafar el arc.
3. Continuació del treball sobre els colps d'arc bàsics. Introducció del staccato i l'spiccato a nivell elemental.
4. Primera posició: Treball dels patrons 0 1 2 3 4 i 0 1 2 3 4
5. Treball dels harmònics naturals com a preparació elemental per als canvis de posició.
6. Treball de la memòria musical i la imitació.
7. Pràctica de la improvisació.
8. Introducció de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.

9. Ritme i lectura

Els continguts ací enumerats són acumulatius, es a dir, s'afegeixen als continguts del curs anterior (veure continguts terminals de primer curs)

Claus: Clau de Sol en segona línia. Compassos: 6/8, 9/8, 2/2

Figures: corxera en puntet lligada a semicorxera, corxera i dos semicorxeres, redona, tresets, síncopes, i semicorxeres agrupades de 4 en 4.

Colps d'arc : Legato (2,4,6 i 8 notes), portato, staccato (en forma elemental)

Tonalitats : Do M, Fa M, Sib M, Mi M, La m, Mi m, Si m

Altres signes: regulador, calderó, piano, forte, mp, mf

10. Grafies específiques dels instruments de corda

- Direccions de l'arc: arc avall i amunt
- Articulacions i colps d'arc: detachè, martellè, portato i stacatto (en forma elemental)
- Digitacions de la mà esquerra: 0 1 2 3 4
- Xifrat dels harmònics natural

11. Continguts tècnics:

- Us del Quart dit
- Patrons de col·locació dels dits: 0 1 2 3 4 (semitó entre 2n i 3r dit)
0 1 2 3 4 (semitó entre 1r i 2n dit)
0 1 2 3 4 (semitó entre 3r i 4t dit)
0 1 2 3 4 (semitó entre la corda a l'aire i 1r dit)
- Ús del Pizzicato
- Primera posició
- Ús dels harmònics naturals
- Escales i arpegis en una octava en les tonalitats esmentades a l'apartat ritme i lectura (excepte les tonalitats de Sol M, La M, La m i Do M que es faran en 2 octaves)

2.1.3 Tercer curs

1. Revisió de la postura general, flexibilitat i relaxació a l'hora d'agafar violí i arc
2. Continuació del treball sobre els colps d'arc bàsics. Introducció del portato, i extensió de les lligadures fins a arribar a 16 notes.
3. Introducció dels canvis de posició i treball de les posicions segona i tercera.
4. Exercicis de preparació al vibrato.
5. Interpretació de músiques no anomenades com a clàssiques (blues, folk, etc.)
6. Interpretació de músiques populars de la Comunitat Valenciana

7. Treball de la improvisació.

8. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior

9. Ritme i lectura

Els continguts ací enumerats són acumulatius, es a dir, s'afegeixen als continguts del curs anterior (veure continguts terminals de primer i segon curs).

Claus: Clau de Sol en segona línia. Compassos: 12/8, 3/8. Figures: corxera en puntet i semicorxera, corxera i dos semicorxeres redona, tresets, síncope, i semicorxeres agrupades de 4 en 4. Colps d'arc: Legato (2,4,6 i 8 notes), portato, staccato (en forma elemental). Tonalitats: Totes fins a 4 alteracions (majors i menors). Altres signes: pizz., arco, con sord.

10. Grafies específiques dels instruments de corda

- Direccions de l'arc: avall i amunt
- Articulacions i colps d'arc:
- Digitacions de la mà esquerra: 0 1 2 3 4
- Xifrat dels harmònics naturals

11. Continguts tècnics:

- Primera posició
- Segona Posició
- Tercera Posició
- Ús dels harmònics naturals
- Exercicis de preparació per al vibrato
- Iniciació a la doble corda
- Escales i arpegis en 2 octaves en les tonalitats esmentades a l'apartat ritme i lectura.

2.1.4 Quart curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.

2. Domini dels colps d'arc bàsics en les tres zones de l'arc i les seues combinacions. Introducció a l'piccato i a l'staccato.

3. Continuació del treball en segona i tercera posició. Introducció de la quarta posició.
4. Introducció del vibrato.
5. Interpretació de músiques no anomenades com a clàssiques (blues, folk, etc.)
6. Interpretació de músiques populars de la Comunitat Valenciana
7. Treball de la improvisació.
8. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.
9. Introducció a l'estil barroc. Treball de la sonata barroca i el concert a solo barroc. Introducció a les obres per a violí de Corelli, Vivaldi, Haendel, Bach.
10. Ritme i lectura

Els continguts ací enumerats són acumulatius, es a dir, s'afegeixen als continguts del curs anterior (veure continguts terminals de primer, segon i tercer curs). Claus: Clau de Sol en segona línia. Compassos: 5/4, 3/2

Figures: corxera en puntet i semicorxera, corxera i dos semicorxeres, redona, tresets, síncopes, i semicorxeres agrupades de 4 en 4.

Colps d'arc: Legato (2,4,6 i 8 notes), portato, staccato, spiccato (elemental)

Tonalitats: Totes fins a 4 alteracions (majors i menors), Si M, Reb M

Altres signes: Signes d'ornamentació senzills (trinats i mordents)

11. Grafies específiques dels instruments de corda

- Direccions de l'arc:
- Articulacions i colps d'arc:
- Digitacions de la mà esquerra: 0 1 2 3 4
- Xifrat dels harmònics naturals
- Pizzicato mà dreta

12. Continguts tècnics:

- Primera posició
- Segona Posició

- Tercera Posició
- Introducció a la quarta posició
- Canvis de posició
- Independència dels dits de la mà esquerra. Trinats.
- Ús dels harmònics naturals
- Exercicis de preparació per al vibrato
- Doble Corda. Iniciació als acords de tres i quatre notes.
- Desenvolupament de la velocitat i el mecanisme de la mà esquerra.
- Escalles i arpegis en 2 octaves en les tonalitats esmentades a l'apartat ritme i lectura

Concreció dels continguts terminals de cadascun dels cursos dels Ensenyaments Professionals.

2.2.1 Primer curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.
2. Domini dels colps d'arc bàsics en les tres zones de l'arc i les seues combinacions. Introducció al spiccato i al staccato.
3. Coneixement de la quarta i cinquena posició.
4. Desenvolupament del vibrato.
5. Treball de la improvisació.
6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.
7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.
8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.
9. Ús dels harmònics naturals.
10. Doble corda en primera posició
11. Iniciació als acords de 3 notes.

12. Pràctica de la memorització.

13. Escales i arpegis en 2 octaves i introducció a les escales i arpegis de 3 octaves.

2.2.2 Segon curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.

2. Domini dels colps d'arc bàsics en les tres zones de l'arc i les seues combinacions. Introducció al spiccato i al staccato. Moviments preparatoris del saltillo.

3. Coneixement de la quarta i cinquena posició. Introducció de la sisena posició.

4. Desenvolupament del vibrato.

5. Treball de la improvisació.

6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.

7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.

8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.

9. Ús dels harmònics naturals.

10. Doble corda en primera posició

11. Iniciació als acords de 3 i 4 notes.

12. Pràctica de la memorització.

13. Escales i arpegis en 2 octaves i introducció a les escales i arpegis de 3 octaves.

2.2.3 Tercer curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.

2. Domini dels colps d'arc bàsics en les tres zones de l'arc i les seues combinacions. Introducció al spiccato, staccato i saltillo.

3. Coneixement de les 7 posicions i canvis entre elles.

4. Coneixement dels diferents tipus de vibrato i la seua adaptació als diferents estils musicals.

5. Treball de la improvisació.

6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals

del curs anterior.

7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.

8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.

9. Pràctica dels harmònics naturals.

10. Doble corda en primera posició i introducció dels canvis de posició en doble corda.

11. Iniciació als acords de 3 i 4 notes.

12. Treball permanent i progressiu de la memorització.

13. Escales i arpegis en 3 octaves.

2.2.4 Quart curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.

2. Domini dels colps d'arc bàsics en les tres zones de l'arc i les seues combinacions. Introducció al spiccato, staccato i saltillo.

3. Coneixement de les 7 posicions i canvis entre elles.

4. Coneixement dels diferents tipus de vibrato i la seua adaptació als diferents estils musicals.

5. Treball de la improvisació.

6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.

7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.

8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.

9. Pràctica dels harmònics naturals.

10. Doble corda en primera posició i introducció dels canvis de posició en doble corda.

11. Iniciació als acords de 3 i 4 notes.

12. Treball permanent i progressiu de la memorització.

13. Escales i arpegis en 3 octaves.

2.2.5 Cinqué curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.
2. Domini dels colps d'arc: Detache, Martelé, Legato, Staccato, Spiccato i Saltillo i combinacions entre aquests i utilització adequada segons l'estil musical.
3. Coneixement de totes les posicions i les relacions entre elles.
4. Utilització els diferents tipus de vibrato i la seua adaptació als diferents estils musicals.
5. Treball de la improvisació.
6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals del curs anterior.
7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.
8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.
9. Pràctica dels harmònics naturals i artificials.
10. Doble corda en totes les posicions i canvis de posició en doble corda.
11. Acords de tres i quatre notes.
12. Treball permanent i progressiu de la memorització.
13. Coneixement dels diferents estils i estètiques musicals al llarg de la història i aplicació dels continguts tècnics a cadascun d'aquests.
14. Escales i arpegis de 3 octaves. Escales en dobles cordes (3es, 6es i 8es).
15. Coneixement de grafies de la música contemporània.

2.2.6 Sisé curs

1. Revisió de la postura tant dret com assentat, amb atenció a la subjecció de l'arc i el violí.
2. Domini dels colps d'arc: Detache, Martelé, Legato, Staccato, Spiccato, Saltillo, Ricochet i combinacions entre aquests i utilització adequada segons l'estil musical.
3. Coneixement de totes les posicions i les relacions entre elles.
4. Utilització els diferents tipus de vibrato i la seua adaptació als diferents estils musicals.
5. Treball de la improvisació.
6. Treball de la lectura a primera vista, amb primeres vistes de un nivell equivalent als continguts terminals

del curs anterior.

7. Desenvolupament i sincronització dels moviments de les diferents articulacions del braç esquerre.
8. Desenvolupament de la velocitat i mecanisme de la mà esquerra.
9. Pràctica dels harmònics naturals i artificials.
10. Doble corda en totes les posicions i canvis de posició en doble corda.
11. Acords de 3 i 4 notes.
12. Treball permanent i progressiu de la memorització.
13. Coneixement dels diferents estils i estètiques musicals al llarg de la història i aplicació dels continguts tècnics a cadascun d'aquests.
14. Escales i arpegis de 3 octaves. Escales en dobles cordes (3es, 6es i 8es).
15. Coneixement de grafies de la música contemporània.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un element fonamental del procés d'ensenyament i aprenentatge, ja que avaluar consisteix a realitzar un seguiment al llarg del procés que permet obtenir una informació, a través de diferents procediments i tècniques, sobre com s'està portant a terme amb la finalitat de reajustar la intervenció educativa, en funció de les dades que obtinguem.

Els professors haurien d'avaluar tant els aprenentatges dels alumnes com els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent en relació amb l'assoliment dels objectius educatius del currículum. Igualment avaluaran el Projecte Curricular emprès, la programació docent i el desenvolupament real del currículum en relació amb la seua adequació a les necessitats educatives del centre i a les característiques específiques dels alumnes.

L'avaluació s'entén com una activitat bàsicament valorativa i investigadora, però també facilitadora de canvi educatiu i desenvolupament professional docent, afectant no només als processos d'aprenentatge dels alumnes, sinó també als processos d'ensenyament. Per a això caldrà utilitzar metodologies d'avaluació flexibles que donen entrada a la consideració de variables i fenòmens inicialment no previstos o secundaris i que es puguin

modificar en el curs mateix del procés avaluador.

L'avaluació haurà de, per tant, ser:

- **FORMATIVA**, permetent prendre decisions oportunes sobre la marxa. Així, no es desgaja el temps d'ensenyar i en el moment d'avaluar.
- **PROCESSUAL**, ja que forma part del propi aprenentatge.
- **GLOBAL E INTEGRADORA** de tots els elements que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- **QUALITATIVA**, és a dir, més preocupada per la qualitat que per la quantitat dels coneixements i destreses adquirits.
- **CONTÍNUA I SISTEMÀTICA**, ja que està integrada en la mateixa actuació docent i s'estructura a força d'avaluacions anteriors en una progressiva construcció de significats i reformulació de criteris.
- **CRITERIAL**, és a dir, que respon a criteris preestablits per a orientar el procés de l'alumne en funció de les seues capacitats. És per tant, **PERSONAL**. Al seu torn, l'avaluació haurà de ser **PARTICIPATIVA I DEMOCRÀTICA**, per a comprendre i analitzar la situació de la informació dels participants, del contrast de les seues opinions, amb un enfocament constructivista de construcció de sistemes comuns de significació.

D'altra banda, l'avaluació incorporarà i analitzarà variables noves i efectes no previstos. Haurà d'obrir-se a tècniques i procediments plurals, no necessàriament formals, ajustant-se a cada situació correcta. Les característiques descrites per la concepció avaluadora que subjeu en la Reforma pressuposen quatre funcions bàsiques d'avaluació educativa:

- 1 . Arreplegar informació sobre les situacions a avaluar.
- 2 . Realitzar judicis de valor recolzats en les dades obtingudes i en les metes prèviament seleccionades.
- 3 . Orientar i reconstruir l'acció didàctica i els processos d'aprenentatge individuals.
- 4 . Prendre decisions entorn dels processos que s'analitzen.

D'aquestes característiques podem obtenir les diferents modalitats d'avaluació:

- **INICIAL**. Servint per a comprovar el nivell en el qual es troba l'alumne al començar un període d'aprenentatge.
- **CONTÍNUA**. Permetent supervisar a poc a poc el procés d'aprenentatge de l'alumne i intervenir quan es detecte algun problema.
- **SUMATIVA O FINAL**. Permetent conèixer si els alumnes han arribat a els objectius proposats inicialment

i analitzant al seu torn si el procés d'ensenyament per part del professor ha estat l'adequat.

A més, podem afegir les següents modalitats d'avaluació:

- **AUTOAVALUACIÓ.** Es produirà quan el propi alumne es valora a si mateix. Està relacionada amb l'avaluació formativa, atès que desenvolupa l'autonomia, la millora permanent, el compromís i la metacognició.
- **COAVALUACIÓ.** És mixta, amb la participació de diferents agents (docents i discents) i contribueix a la cooperació necessària per arribar a un model de qualitat.

Criteris d'avaluació

ENSENYAMENTS ELEMENTALS (159/2007)

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista. Este criteri servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.
2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, l'afinació, l'articulació i el fraseig adequat. Este criteri d'avaluació pretén comprovar la assimilació i aplicació correctes dels esmentats principis de llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
3. Interpretar obres d'estils diferents. Amb este criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne davant de la varietat d'obres i estils.
4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument. Este criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memorització i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi de la música.
5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor. Este criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale. Este criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics donats, amb autonomia i creativitat.
7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments. Este criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.
8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar alhora que s'adapta a les veus dels altres. Este criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, la precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball en comú.
9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions. Este criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements

adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres juís personals sobre les obres estudiades en este nivell. Este criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com en els crítics i col·loquials. Açò acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Este criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb estes, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS (158/2007)

1) Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequades a les exigències de l'execució instrumental.

Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2) Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals.

Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3) Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

4) Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.

Amb este criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a manprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5) Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.

Este criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6) Interpretar obres de les distintes èpoques i estils com a solista i en grup.

Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7) Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Per mitjà d'este criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseïx de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el seu resultat sonor.

8) Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical.

Este criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9) Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb este criteri es vol comprovar el desenrotllament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10) Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

Instruments

Els instruments d'avaluació que utilitzarem a la nostra assignatura seran els següents:

- **Diari de classe.** Representa el principal registre del professor per a informar-se d'allò més rellevant. Comprén les anotacions setmanals que naixen de l'observació directa de l'alumne a classe; es revisa el material bibliogràfic i els continguts del dia, es comprova el grau de comprensió i assimilació de les indicacions per a millorar la interpretació del repertori, i s'anota qualsevol fet significatiu respecte a l'assistència a classe, puntualitat, actitud, ànim, constància en el treball, hàbits d'estudi i dificultats trobades en l'aprenentatge.
- **Agenda de l'alumne.** És una font de comunicació immillorable. Conté la informació sobre el material bibliogràfic a practicar, les eines correctores necessàries, els fets destacables i les incidències esdevingudes a l'aula. El seu propòsit és assabentar l'alumne i els seus pares dels avanços aconseguits.
- **Fitxa d'estudi.** Constitueix una guia amb el desglossament de tècniques d'estudi eficaces. Serà una eina opcional, depenent del grau d'autonomia i maduresa assolits per l'alumne.
- **Espill.** Instrument autoavaluador molt eficaç. Es recomanarà el seu ús en l'estudi personal per a comprovar permanentment els moviments i la posició corporal exigida.

Procediments

- **Proves individuals** per a l'avaluació inicial. S'efectuaran per a corroborar el nivell de coneixements previs de l'alumnat a fi de plantejar les activitats més adequades.
- **Audicions de classe**, com a un element més (no definitiu) a considerar per a l'avaluació. Estes activitats són molt positives. En primer lloc, participen tots els alumnes de manera activa, és a dir, han d'estar tots presents per a

mostrar el treball realitzat als companys i professors. Es posa de relleu el domini i autocontrol de situacions en les que augmenta el nerviosisme segons el grau de seguretat, confiança, compromís i responsabilitat davant la interpretació de les obres i estudis. En segon lloc, com a oients, és una font il·limitada d'enriquiment personal; veuen reflectits en l'altre l'esforç individual, les diferents reaccions i actuacions davant els mateixos reptes i desenvolupen el sentit crític al que tots estan sotmesos davant els altres. Així mateix, el valor afegit que representa conèixer que estes proves seran qualificades, encara que no siga absolutament determinant per a la qualificació trimestral, acostuma l'alumne a situacions similars en les que soles es té una oportunitat de mostrar un bon nivell instrumental, i que viurà en un futur no molt llunyà, com ara proves d'accés, exàmens i recitals de final de carrera, oposicions al món laboral, etc.

- Audicions públiques. En elles es valora la consecució dels objectius establerts a través de la interpretació pública del repertori. A banda dels objectius de caràcter tècnic i interpretatiu, s'avaluen també aspectes com la concentració, la motivació, la confiança en si mateix, el grau de compromís i responsabilitat adquirit, el control de la por escènica, l'actuació, la sociabilització i la interactuació amb el públic, entre d'altres.
- Gravacions en àudio o vídeo com a instrument d'autoavaluació.
- Reunions i entrevistes periòdiques amb els pares informant de la progressió dels seus fills, procediments aplicats per a la correcció d'errors i altres aspectes rellevants

Criteris de qualificació

Per a qualificar als alumnes hem de tindre en compte, l'excelència en la consecució dels objectius, a més d'altres aspectes com puguin ser l'assistència, l'interés, la participació, etc

Una eina important en aquest procés serà la utilització de les rubriques.

RÚBRICA VIOLI CURS 2022/2023. CRITARIS D'AVALUACIÓ

AVALUACIÓ:		PROFESSOR:		ESPECIALITAT:	
ALUMNE:		CURS:		NOTA TRIMESTRAL:	
CRITERIS D'AVALUACIÓ I EVALUACIÓ	COMPETÈNCIA AVANÇADA	COMPETÈNCIA MITJA	COMPETÈNCIA BÀSICA	ENCARA NO ÉS COMPETENT	NOTA
Control de l'afinació. (2 punts)	Controla perfectament l'afinació.	Controla l'afinació.	Falta controlar l'afinació	No és capaç de controlar l'afinació	
Medida i ritme. (2 punts) La interpretació con medida y ritmo exacto sin equivocaciones.	Interpreta perfectament la medida i ritme exacte sense equivocacions.	Interpreta amb la medida i ritme exacte.	Li costa interpretar amb medida i ritme exacte sense equivocacions.	Problemes rítmics i notes equivocades en les interpretacions.	
Qualidad del só (2 punts)	La qualitat del só és molt bona	El só és bó	Necessita millorar el só	Só molt pobret	
Distribució i domini de l'arc. (1 punt) Distribució i domini de l'arc utilitzant totes les seues parts.	Distribueix i domina perfectament l'arc utilitzant totes les parts d'este.	Distribueix i domina amb prou soltura l'arc utilitzant totes les parts d'este	Li costa distribuir i dominar l'arc utilitzant totes les parts d'este.	No distribueix correctament l'arc en cadascuna de les seues parts.	
Asimilació i domini de les diferents posicions i dits. Grau de relajació i soltura en els moviments. (1 punt) Grau d'asimilació i soltura en les diferents posicions, així com en els canvis i en la correcta utilització dels dits i moviments.	Domina perfectament les diferents posicions i té una gran soltura al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits correctament.	Domina les diferents posicions i té soltura al realitzar els canvis de posició utilitzant els dits amb certa soltura.	Necessita afiançar les diferents posicions i li costa realitzar els canvis de posició amb certa soltura.	No domina les diferents posicions i té problemes en realitzar els canvis de posició.	
Valoració de la interpretació pública i desenvolupament de la memòria. Capacitat de tocar i escoltar. (0,5 punts) La interpretació pública amb repertori adequat.	Domina perfectament la interpretació pública de memòria demostrant capacitat per a tocar i escoltar	Interpreta en públic de memòria.	Interpreta en públic, encara que li costa tocar de memòria.	Li costa interpretar en públic i no toca de memòria.	
Lectura a vista. (0,5 punts) Interpretar amb fluïdeça fragments musicals a primera vista.	Domina perfectament la lectura a vista i és capaç d'interpretar amb fluïdeça.	Llig a primera vista amb certa soltura.	Li costa llegir a primera vista. Té xicotets problemes rítmics i s'equivoca en alguna nota.	Problemas de lectura a vista tant d'afinación com de ritme.	
Coneiximent del llenguatge musical, grafies i terminologia de l'instrument. (0,5 punts) El grau de coneiximent del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument.	Coneix perfectament el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Coneix el llenguatge musical, les grafies i la terminologia de l'instrument adequades al curs.	Necessita afiançar el coneiximent del llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curso.	Li costa dominar el llenguatge musical, les grafies i terminologia de l'instrument adequades al curs.	
Indicacions del professor i hàbits d'estudi. Estima per la música. (0,5 punts) L'aplicació de les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Aplica perfectament les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i mostra interès.	Aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges.	Li costa aplicar les indicaciones del professor en la interpretació dels diferents passatges.	No aplica les indicacions del professor en la interpretació dels diferents passatges i no mostra interès.	

Tots aquestos criteris serán avaluats d'acord als objectius i continguts de cada curs.

Serà requisit indispensable cumplir amb el repertori mínim exigit cada trimestre

4. Criteris de promoció

Per poder promocionar satisfactòriament de curs l'alumne/a haurà d'abordar i superar el 60% de la seva programació d'aula.

Materials curriculars mínims per cursos que ha de superar l'alumne:

PRIMER CURS EE.EE

“ Mi amigo el violín “ vol. I de L. Roig: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16.

Suzuki vol I : 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11.

Waggon Wheels: 1, 2,3,4,5,6,7,8,9,10.

SEGON CURS EE.EE

Suzuki vol I: 13,14,15,16,17.

Suzuki vol II: 1,2,3,4,5,6.

Concertino Sol M op.34 de O.Rieding

Concert en Si m op.35 de O.Rieding

TERCER CURS EE.EE

60 estudis op.45 de F. Wohlfart: 1,2,3,4,5,6,7,8,9.

36 estudios de Kayser: 1,3,4,5,6,7,8.

Han sitt vol II: 21,22,23,24,25,26.

“ Allegro “ de A. Corelli

Concert en Sol M op.7 nº 8 (1er mov) de A. Vivaldi

Concertino op.36 de O. Rieding

QUART CURS EE.EE

60 estudis op.45 de F. Wohlfart: 10,11,12,13,14,15.

36 estudios de Kayser: 9,11,12,13.

Hans sitt vol II: 27,28,29,30,31.

Hans sitt vol III: 41,42,43,44.

“ Allegro “ de H. Fiocco

Concertino en Re M al estilo de A. Vivaldi de F. Kuchler

Concertino en Re M op.12 de F. Kuchler

PRIMER CURS EE.PP

36 estudios de Kayser: 16,17,18

Hans sitt vol II: 33,34,35.

Hans sitt vol III: 47,48,50

Techniche Takes Off de E. Cohen:1, 3, 5,7

Fantasies ruses de Portnoff : 1 i 2

Concertino en Sol M op.24 de O. Rieding

SEGON CURS EE.PP

36 estudios de Kayser: 22,23,24

Techniche Takes Off de E. Cohen:12,13,14

42 estudis de Kreutzer: 2,3,8

Concert en Re M op.25 de O. Rieding

Concert en La m (1er mov) de J. S. Bach.

TERCER CURS EE.PP

36 estudios de Kayser: 25,26,27,28,29, 30

42 estudis de Kreutzer: 10,11,,29

Concert en La m de Accolai

Fantasia nº 7 de G. P. Telemann

QUART CURS EE.PP

36 estudios de Kayser: 31,32,33

42 estudis de Kreutzer: 14,21

36 estudis de Fiorillo: 1,10,11

Concert en Sol M (1er moviment) de J. Haydn

Fantasia per a violí sol nº 1 de G.P. Telemann

CINQUÉ CURS EE.PP

36 estudios de Kayser: 34,35,36

42 estudis de Kreutzer: 18,30

36 estudis de Fiorillo: 26

Concert “ Adelaida “ de W. A. Mozart

Sonatina op.100 de A. Dvorak

Fantasia per a violí sol nº 10 de G.P. Telemann

SISÉ CURS EE.PP

Primer moviment d’una de les tres partites per a violí sol de J.S.Bach

Primer moviment d’un concert de W. A. Mozart

Una peça curta de lliure elecció

Els alumnes promocionaran de curs quan hagin superat la totalitat de les assignatures de cada curs o tinguin avaluació negativa en una assignatura com a màxim. En el supòsit de les assignatures pendents referides a pràctica instrumental, la recuperació haurà de realitzar-se a la classe del curs següent. Els alumnes que al final del quart curs d’ensenyaments elementals i del sisè d’ensenyaments professionals tinguessin pendents d’avaluació positiva tres assignatures o més, hauran de repetir el curs íntegrament. Quan la qualificació negativa es produeixi en una o en dues assignatures, solament serà preceptiu cursar les assignatures pendents.

La qualificació de cada alumne estarà fonamentada amb els ítems que estan descrits a la rúbrica d’avaluació i a la suma, d’acord amb el pes de percentatge que cadascun d’ells té numèricament

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Quan un alumne promociona de curs amb alguna assignatura pendent, i inclús si durant un curs acadèmic al llarg del primer i segon trimestre l'alumne no alcanza al menys un 5 en l'assignatura, tindrà momentàniament suspesa dita assignatura, a l'espera de l'avaluació positiva. Com que en els nostres estudis treballem amb l'avaluació continua, la matèria no superada es va acumulant, per la qual cosa el professor proposarà activitats de reforç individualitzades que permetisquen a l'alumne anar alcançant i superant els objectius programats.

Aquestes activitats poden consistir en continuar en l'estudi d'allò que encara no es domina.

El professor és lliure de proposar la realització d'exàmens o audicions d'aula o utilitzar qualsevol ferramenta que considere oportuna per a ajudar a superar a l'alumne les matèries no superades.

En cas de pèrdua de l'avaluació contínua, per a recuperar l'assignatura, l'alumne s'haurà de sotmetre a un examen de suficiència, en la convocatòria extraordinària al mes de juliol. El contingut de l'examen estarà basat en els continguts terminals de cada curs. Consistirà en la interpretació d'escales, estudis, exercicis de tècnica i obres del repertori adient al curs que pertoca i que el professor considere oportú per a la demostració d'almenys els mínims exigibles de cada curs.

MATERIALS CURRICULARS

Aquesta recopilació de materials curriculars no pretén ser en cap cas exhaustiva, sinó més bé una col·lecció de materials recomanats, deixant sempre com a decisió de cada professor triar els materials que considere adients per a cada alumne, estiguen o no dins d'aquesta llista.

PRIMER CURS EE.EE.

- Suzuki Violin School, Volum 1 (Ed. Suzuki Method) S. Suzuki
- Fiddle Time Joggers (Ed. Oxford). K. Blackwell
- Fiddle Time Runners (Ed. Oxford) K. Blackwell

- Mi amigo el violín, Volum 1 (Ed. Piles) L. Roig
- Früher Anfang auf der Geige, Vols. 1 i 2, (Ed. Baerenreiter)..... E. Sassmannshaus
- The Young Violinist's repertory book, Vols. 1 i 2 (Ed. Faber)..... P. De Keyser
- Waggon Wheels 26 pieces for violin players K. and H. Colledge
- Fiddle Time Scales 1 (Ed. Oxford) K. Blackwell
- Young Strings in Action, Volum 1 P. Rolland

SEGON CURS EE.EE.

A) TÈCNICA

- Fiddle Time Scales 1 (Ed. Oxford) K. Blackwell
- Técnica elemental de la Escala y el arpeggio A. Curci
- Mi amigo el violín. Doble cuerda L. Roig
- Fiddle Magic S. O'Reilly
- School of Violin Technics, Op. 1 part 1 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of Violin Technics, Scales and Arpeggios (Ed. Bosworth) O. Sevcik

B) ESTUDIS I OBRES

- Suzuki Violin School, Volum 2 (Ed. Suzuki Method) S. Suzuki
- Suzuki Violin School, Volum 3 (Ed. Suzuki Method) S. Suzuki
- Fiddle Time Runners (Ed. Oxford). K. Blackwell
- Fiddle Time Sprinters (Ed. Oxford) K. Blackwell
- Mi amigo el violín, Volum 2 (Ed. Piles) L. Roig
- Früher Anfang auf der Geige, Volum 2 E.Sassmannshaus
- The Young Violinist's repertory book, Volum 2 (Ed. Faber) P. De Keyser
- Le Petit Paganini, Volum 1 (Ed. Lemoine) E. van de Velde
- Miniaturas (Ed. UME) E. Ainaud
- Chants et Morceaux, Volum 2 (Ed. Schott) M.Crickboom
- Concert en Sol Mayor, Op. 34 (Ed. Bosworth) O.Rieding

- Concert en Si menor, Op. 35 (Ed. Bosworth) O.Rieding
- Concertino en Sol M, Op. 11 (Ed. Bosworth) F.Küchler

TERCER CURS EE.EE.

A)TÈCNICA

- School of Violin Technics, Op. 1 part 1 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Fiddle Time Scales 2 (Ed. Oxford) K.Blackwell
- School of Violin Technics, Scales and Arpeggios O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 3 O.Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 6, parts 6-7 O. Sevcik
- Fiddle Magic (Ed. Kjos) S. O'Reilly
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- Introducing the positions, Volum 1 (Ed. Rubank) H. Whistler

B) ESTUDIS

- 60 Estudis Op. 45 (Ed. Peters) F. Wohlfart
- 50 Elementary Studies (Ed. ABRSM) R. Woof
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- Elementary Progressive Studies, Volum 1 H. Kinsey
- 100 Estudis, Volumes 2 i 3 H. Sitt

C) OBRES

- Suzuki Violin School, Volum 3 (Ed. Suzuki) S. Suzuki
- Suzuki Violin School, Volum 4 S. Suzuki
- Chants et Morceaux, Volum 3 M. Crickboom
- Concertino, Op. 36 O. Rieding
- Allegro A. Corelli
- Allegro.....J. H. Fiocco
- Concertino en Re M en estil de Vivaldi, Op. 15 F. Küchler

- Concertino (Ed. International) G. Perlman
- Concert en Sol M, Op. 7 no 8 (1r mov.) A. Vivaldi

QUART CURS EE.EE.

A) TÈCNICA

- School of Violin Technics, Scales and Arpeggios O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 7, part O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 1 part 1 O. Sevcik
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirmer) H. Schradieck
- Introducing the positions, Vols. 1 i 2 H. Whistler

B) ESTUDIS

- 60 Estudis Op. 45 (Ed. Peters) F. Wohlfart
- 40 Estudis Op. 54 (Ed. Peters) F. Wohlfart
- 50 Elementary Studies (Ed. ABRSM) R. Woof
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- Elementary Progressive Studies, Volum 2 (Ed. ABRSM) H. Kinsey
- 100 Estudis, Volumes 2 i 3.....H. Sitt

C) OBRES

- Suzuki Violin School, Volum 4 S. Suzuki
- Solos for Young Violinists, Volum 1 (Ed. Summy Brichard) B. Barber
- Sonates Op. 5, numeros 7-11 A. Corelli
- Concerts Op. 3 “L’estro Armonico”, números 3 i 6 A. Vivaldi
- Infant Paganini (Ed. Carl Fischer) E. Mollenhauer
- Fun with solos (Ed. Children’s music series) E. Ashvarian
- Student concertinos, números 2 i 5 F. Seitz
- Allegro A. Corelli

- Allegro J. H. Fiocco
- Concertino en Re M en estil de Vivaldi, Op. 15 F. Küchler
- Concertino (Ed. International) G. Perlman
- Sonatinas (Ed. Editio Musica Budapest) G. P. Telemann

PRIMER CURS EE.PP.

A) T  CNICA

A.1. Escales

- Scale Studies (Ed. Schirmer) J. Hrimaly
- Scales for Young violinists..... B. Barber
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirmer) H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- Introducing the positions, Vols. 1 i 2 (Ed. Rubank) H. Whistler
- School of Violin Technics, Op. 8 O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 1 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo
- Developing double stops (Ed. Rubank) H. Whistler

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 2, parts 2 O. Sevcik

B) ESTUDIS

- 60 Estudios Op. 45 (Ed. Peters) F. Wohlfart

- 40 Estudis Op. 54 (Ed. Peters) F. Wohlfart
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- Elementary Progressive Studies, Volum 3 (Ed. ABRSM) H. Kinsey
- 100 Estudis, Volumes 2 i 3.....H. Sitt
- Preparing for Kreutzer. Vols I-II (Ed. Rubank) H. Whistler
- 24 Estudis Op. 37 (Ed. Schirmer) J. Dont
- Technique takes off M. Cohen
- 42 estudios para violín J. Claudio i J.A. Campos

C) OBRES

- Petite ecole de la melodie, part 3 (Ed. Schott) C.Dancla
- Aires Varies, Sèries I i II, Op. 89 i 118 (Ed. Carl Fischer) C. Dancla
- Concertino op.54 (Ed. Kunzelmann) L. Jansa
- Concertinos i concerts d'estudi fins a la 5a posició de Rieding, Portnoff, Sitt, Seitz, etc.
- Fantasies Ruses 1-4 (Ed. Bosworth) L. Portnoff
- 6 Sonatines (Ed. EMB) G. Ph. Telemann
- Sonates de compositors barrocs: Vivaldi, Corelli (Op. 5), Haendel, Telemann, Duval.
- Concerts barrocs: Vivaldi (Op. 3, Op. 9, etc.), Telemann.
- “Rondino” sobre un tema de Beethoven. F. Kreisler
- “Menuett” F. Kreisler
- Solos for Young Violinists, Volum 1 i 2 (Ed. Summy Brichard) B. Barber

SEGON CURS EE.PP.

A) TÈCNICA

A.1. Escales

- Scale Studies (Ed. Schirmer) J.Hrimaly
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirmer) H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- Introducing the positions, Vols. 1 i 2 (Ed. Rubank) H. Whistler
- School of Violin Technics, Op. 8 (Ed. Bosworth) O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 1 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo
- Developing double stops (Ed. Rubank) H. Whistler

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 2, parts 2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 3, 40 Variations (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of violin Technics, Volum III H. Schradieck

ESTUDIS

Technique takes off M. Cohen

42 estudios para violín J. Claudio i J.A. Campos

- 42 Estudis R. Kreutzer
- Estudis Op. 36 (Ed. Schirmer) J. F. Mazas
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- 100 Estudis, Volumes 2 i 3 H. Sitt
- Preparing for Kreutzer. Vols I-II (Ed. Rubank) H. Whistler
- 24 Estudis Op. 37 (Ed. Schirmer) J. Dont

C) OBRES

- Concerts per a violí del barroc: Bach, Vivaldi, Telemann.

- Sonates de compositors barrocs: Vivaldi, Corelli (Op. 5), Haendel, Telemann, Duval.

77 Programació Didàctica de Violí

- Concertinos i concerts d'estudi fins a la setena posició de Rieding, Portnoff, Sitt, etc.
- Premier solo en si m C. Dancla
- Fantasies Ruses 1-4 (Ed. Bosworth) L. Portnoff
- 12 Fantasies per a violí sol (Ed. Baerenreiter).....G. Ph. Telemann
- “Reverie” Op. 53-5 H. Vieuxtemps
- Solos for Young Violinists, Volum 2 (Ed. Summy Brichard) B. Barber

TERCER CURS EE.PP.

A) TÈCNICA

A.1. Escales

- Scale System (Ed. Ricordi, Carl Fischer) C. Flesch
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirmer) H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- Introducing the positions, Vols. 1 i 2 (Ed. Rubank) H. Whistler
- School of Violin Technics, Op. 8 (Ed. Bosworth) O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 2 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo
- Developing double stops (Ed. Rubank) H. Whistler

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 2, parts 2-3-4 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 3, 40 Variations (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of violin Technics, Volum III (Ed. Schi..... H. Schradieck

B) ESTUDIS

- 42 Estudis.....R. Kreutzer
- Estudis Op. 36 (Ed. Schirmer) J. F. Mazas
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- 36 Estudis, Op. 3 F. Fiorillo
- 100 Estudis, Volumes 3 i 4 (Ed. Schott).....H. Sitt
- Preparing for Kreutzer. Vols I-II (Ed. Rubank) H. Whistler
- 24 Estudis Op. 37 (Ed. Schirmer) J. Dont

C) OBRES

- Concert en Mi M BWV 1042 (Ed. Baerenreiter) J. S. Bach
- Concert en la Menor (Ed. Schirmer) J. B. Accolay
- Concertino en la m Op. 225 (Ed. Bosworth) F. Drdla
- 12 Fantasies per a violí sol (Ed. Baerenreiter) G. Ph. Telemann
- Sonatines 1 i 2, Op. 137 (Ed. Henle) F. Schubert
- Solos for Young Violinists, Volum 3 (Ed. Summy Brichard) B. Barber
- Oració al maig (dels Sis Sonets) (Ed. UME) E. Toldrà
- Sonata en mi m K. 304 (Ed. Baerenreiter) W. A. Mozart

QUART CURS EE.PP.

A) TÈCNICA

A.1. Escales

- Scale System (Ed. Ricordi, Carl Fischer) C. Flesch
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirme.....H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- Introducing the positions, Vols. 1 i 2 (Ed. Rubank) H. Whistler
- School of Violin Technics, Op. 8 (Ed. Bosworth) O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 2 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo
- Developing double stops (Ed. Rubank) H. Whistler

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 2, parts 2-3-4 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 3, 40 Variations (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of violin Technics, Volum III (Ed. Schirmer) H. Schradieck

B) ESTUDIS

- 42 Estudis R. Kreutzer
- Estudis Op. 36 (Ed. Schirmer) J. F. Mazas
- 36 Estudis Op. 20 F. I. Kayser
- 36 Estudis, Op. 36..... F. Fiorillo
- 100 Estudis, Volumes 3 i 4 H. Sitt
- Preparing for Kreutzer. Vols I-II (Ed. Rubank) H. Whistler
- 24 Estudis Op. 37 (Ed. Schirmer) J. Dont

C) OBRES

- Sonates del període clàssic: Mozart, Haydn, Schubert.

- Concert en Sol Major (Ed. Henle) F. J. Haydn
- Concerts no 22 i 23 (Ed. Peters) J. B. Viotti
- Oració al Maig E. Toldrà
- 12 Fantasies per a violí sol (Ed. Baerenreiter) G. Ph. Telemann
- Liebesleid (Ed. Schott) F. Kreisler
- Sonetí de la rosada (dels Sis Sonets) E. Toldrà
- Meditació de Thais (Ed. Schott) J. Massenet
- Playera Op. 23 no 1 (Ed. EMB) P. de Sarasate

CINQUÉ CURS EE.PP.

A) TÈCNICA

A.1. Escales

- Scale System (Ed. Ricordi, Carl Fischer) C. Flesch
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch
- Contemporary violin technique (Ed. Galaxy Music) I. Galamian

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB) J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (Ed. Schirmer) H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- School of Violin Technics, Op. 8 (Ed. Bosworth) O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 2 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo
- Developing double stops (Ed. Rubank) H. Whistler

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 2, parts 2-3-4 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of Violin Technics, Op. 3, 40 Variations (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- School of violin Technics, Volum III (Ed. Schirmer) H. Schradieck

B) ESTUDIS

- 42 Estudis R. Kreutzer
- Estudis Op. 36 (Ed. Schirmer) J. F. Mazas
- 36 Estudis Op. 20 (Ed. Peters) F. I. Kayser
- 36 Estudis, Op. 3 (Ed. Ricordi) F. Fiorillo
- 100 Estudis, Volumes 3 i 4 (Ed. Schott H. Sitt
- 24 Estudis Op. 37 (Ed. Schirmer) J. Dont

C) OBRES

- Sonates del període clàssic: Mozart, Haydn, Schubert, Beethoven.
- Concert no 10 (Ed. Bailot) R. Kreutzer
- Concerts no 6 i 7 (Ed. Peters) P. Rode
- Concerts no 1, 2 i 7 “Adelaide” (Ed. Baerenreiter) W. A. Mozart
- Concert en Do M (Ed. Henle) F. J. Haydn
- Concerts no 22 i 23 (Ed. Peters) J. B. Viotti
- Romances en Fa i Sol (Ed. Baerenreiter) L. van Beethoven
- Salut d’amour (Ed. Peters) E. Elgar
- Chanson de nuit, chanson de matin (Ed. Peters) E. Elgar
- Sonatina Op. 100 (Ed. EMB) A. Dvorak
- Berceuse (Ed. Durand) G. Fauré
- Les birbadores, dels Sis Sonets (Ed. UME).....E. Toldra

SISÉ CURS EE.PP.

A) TÈCNICA

A.1. Escalles

- Scale System (Ed. Ricordi, Carl Fischer) C. Flesch
- Scale Studies, Op. 5, vols. I-II (Ed. EMB) J. Bloch
- Contemporary violin technique (Ed. Galaxy Music) I. Galamian

A.2. Exercicis de mecanisme

- School of Violin Technics, Op. 7, parts 1-2 (Ed. Bosworth) O. Sevcik
- Exercicis de mecanisme, Op. 16 (Ed. EMB).....J. Bloch
- School of violin Technics, Volum 1 (E..... H. Schradieck

A.3 Canvis de posició

- School of Violin Technics, Op. 8 (Ed. Bosworth) O. Sevcik

A.4 Doble corda

- Melodious double stops, Vol. 2 (Ed. Schirmer) J. Trott
- Escola de la doble corda, Op. 50 (Ed. EMB) J. Bloch
- 30 studi a corde doppie (Ed. Ricordi) E. Polo

A.5 Colps d'arc

- School of Violin Technics, Op. 3, 40 Variations (Ed. Bosworth).....O. Sevcik
- School of violin Technics, Volum III (Ed. Schirmer)..... H. Schradieck

B) ESTUDIS

- 42 Estudios Kreutzer
- 36 Estudios, Op. 3 F. Fiorillo

C) OBRES

- Sonates del periode clàssic i romàntic: Mozart, Schubert, Beethoven, Schumann.
 - Sonates i partites per a violi sol, BWV 1001-6 J. S. Bach
- (només 2 moviments contrastants de les partites 1-2 (sense Ciaccona) i 3)
- Concerts no 3,4 i 5 (Ed. Baerenreiter) W. A. Mozart
 - Concert no 3 (Ed. Peters) J. B. Viotti
 - Concert en Do M Op. 47 (Ed. Schott) D. Kabalevsky

- Danza española de “La vida breve” (Ed. Schott) M. de Falla / F. Kreisler
- Preludi i Allegro (Ed. Schot..... G. Pugnani / F. Kreisler
- Romanza Andaluza (Ed. Schott) P. de Sarasate
- Malagueña (Ed. Schott) P. de Sarasate
- Peça en forma d’habanera (Ed. Durand) M. Ravel
- Sonata en Mi Op. 11-1 (Ed. Schott) P. Hindemith
- Dances Populares romaneses (Ed. EMB) B. Bartók
- Cinq Melodies (Ed. Boosey&Hawkes) S. Prokofiev
- Elegía per a violí sol (Ed. Boosey&Hawkes) I. Stravinsk.

ANEXO I

CRITERIS D'AVALUACIÓ DE VIOLI **ACCÉS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE MÚSICA**

PRIMER CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al primer curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta interpretació musical.
- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerra en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc.
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen: Martelé, Legato, Detaché i Staccato.
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agògiques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat

SEGON CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al segon curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta

interpretació musical.

- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerra en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc.
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres.

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen: Martelé, Legato, Detaché i Staccato.
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agòniques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat.

TERCER CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al tercer curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta interpretació musical.
- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerra en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc amb un grau d'automatisme acord al nivell
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres.
- Mostrar musicalitat en la interpretació d'acord amb el nivell de l'obra

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen: Martelé, Legato, Detaché i Staccto.
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agògiques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat.

QUART CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al quart curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta interpretació musical.
- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerra en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc amb un grau d'automatisme acord al nivell
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres.
- Mostrar musicalitat en la interpretació d'acord amb el nivell de l'obra

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen: Martelé, Legato, Detaché i Staccto.
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agògiques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat.

CINQUÉ CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al cinqué curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta interpretació musical.
- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerra en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc amb un grau d'automatisme acord al nivell
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres.
- Mostrar musicalitat en la interpretació d'acord amb el nivell de l'obra

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agògiques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat.

SISÉ CURS

Els criteris que s'avaluaran a les proves d'accés al sisé curs d'ensenyaments professionals seran els següents:

Prova pràctica instrument:

- Saber adoptar bona postura i equilibri corporal adequat que li permetisca realitzar una correcta interpretació musical.
- Coneixer i controlar els continguts tècnics plantejats en el curs al que s'accedeix i que fan referència al bon funcionament del braç i mà esquerres en el batedor, i braç i mà dreta en l'arc amb un grau d'automatisme acord al nivell
- Controlar els canvis de posició requerits al repertori presentat, com a millora de la interpretació musical.
- Controlar la qualitat sonora com a mitjà d'expressió i fraseig, adequant-la a les necessitats interpretatives.
- Ser capaç d'interpretar el repertori utilitzant tots els elements rítmics, d'afinació i d'articulació propis del curs.
- Coneixer i aplicar els trets característics dels diferents estils musicals adequat al nivell.
- Demostrar coneiximent, seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada al nivell de les obres.
- Mostrar musicalitat en la interpretació d'acord amb el nivell de l'obra

Prova de lectura a primera vista:

- Distribuir correctament l'arc en l'exercici plantejat
- Utilització correcta dels colps d'arc que es plantegen
- Demostrar coneiximent dels matisos adequats al nivell
- Interpretar amb correcció rítmica el fragment proposat
- Control de l'afinació
- Interpretar les indicacions agògiques amb correcció adequada al nivell
- Control i coneiximent de les posicions i els canvis de posició que hi apareixen en el fragment proposat.

PROGRAMACIÓ DE VIOLONCEL - CURSO 2024/25

Prof. Julia Chiner Santapau - Isabel Bellver Vercher

Índice

1. - Objetivos
2. - Distribución temporal de los contenidos
3. - Evaluación: criterios, instrumentos, procedimientos, criterios de calificación
4. - Criterios de promoción
5. - Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1. Introducción

Justificación

La programación tiene como finalidad proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales. A través de ella desarrollar en los alumnos y alumnas las capacidades generales y los valores cívicos propios del sistema educativo así como las de fomentar la audición de música, desarrollar la sensibilidad artística, analizar las diferentes manifestaciones y estilos musicales, participar en actividades de difusión cultural y conocer el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.

Es para el profesorado, herramienta necesaria para unificar criterios y trabajar en equipo.

Contextualización

El currículo es el conjunto de objetivos, contenidos, criterios metodológicos y técnicas de evaluación que orientan la actividad académica (enseñanza y aprendizaje) ¿cómo enseñar?, ¿qué, cómo y cuándo evaluar? , permite planificar las actividades académicas de forma general, ya que lo específico viene determinado por los planes de estudio y la programación. El uso de la programación nos permite poder lograr el modelo de alumno que se pretende generar a través de la implementación de la misma.

2. Objetivos

Objetivos Generales

El grado elemental de las enseñanzas de música contribuye a desarrollar en los alumnos las siguientes capacidades:

- Apreciar la importancia de la música como lenguaje artístico y medio de expresión cultural de los pueblos y de las personas

Adquirir y desarrollar la sensibilidad musical a través de la interpretación y el disfrute de la música de las diferentes épocas, géneros y estilos, para enriquecer las posibilidades de comunicación y de realización personal.

- Interpretar en público, con seguridad en sí mismo, para comprender la función comunicativa de la interpretación musical.
- Interpretar música en grupo, habituándose a escuchar otras voces o instrumentos y a adaptarse al conjunto.
- Ser consciente de la importancia del trabajo individual y adquirir las técnicas de estudio que permitan la autonomía en el trabajo y la valoración del mismo.
- Valorar el silencio como elemento indispensable para el desarrollo de la concentración, la audición interna y el pensamiento musical, así como su función expresiva en el discurso musical.
- Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.
- Adquirir la autonomía adecuada, en el ámbito de la audición, comprensión y expresión musical.
- Conocer y aplicar las técnicas del instrumento, de acuerdo con las exigencias de las obras.

Objetivos Específicos

La siguiente relación tiene como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

- Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel.
- Descubrir la necesidad de la posición adecuada que permita la correcta colocación del instrumento y que favorezca el manejo del arco y la actividad de la mano izquierda así como la coordinación entre ambas.
- Intentar el perfeccionamiento continuo de la calidad sonora en el marco de exigencias, mediante el conocimiento de las características y posibilidades del instrumento, tanto en la interpretación individual como en la de conjunto.

- Desarrollar la precisión y los reflejos necesarios para corregir de forma automática la afinación de las notas y la calidad del sonido.
- Interpretar obras de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada nivel, de modo que el alumno forme su repertorio.
- Introducirle en la valoración de la música a lo largo de la historia, mediante la interpretación de obras representativas de las distintas épocas.

3. Contenidos

Contenidos Comunes

- Desarrollo de la sensibilidad auditiva como premisa indispensable para la obtención de una buena calidad de sonido.
- Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- Adquisición de hábitos de estudio correctos y eficaces.
- Lectura a vista de obras o fragmentos sencillos.
- Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus diferentes niveles (motivos, temas, períodos, frases, secciones, etc.) para llegar a través de ello a una interpretación consciente y no meramente intuitiva.
- Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de ejercicios, estudios y obras del repertorio que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.
- Práctica de conjunto.
- Práctica de la improvisación.
- Desarrollo de automatismos.
- Práctica de la relajación.
- Iniciación a la grafía contemporánea.

Contenidos Propios

- Producción del sonido: cuerdas al aire, empleando todo el arco y distintas longitudes de éste.
- Posición del instrumento y del arco: control muscular.
- Conocimiento de los golpes de arco básicos y del vibrato como elementos de expresión musical.
- Estudio de las diferentes posiciones.
- Desarrollo del movimiento horizontal del brazo derecho (cantábile) y del movimiento perpendicular de los dedos de la mano izquierda, así como de la coordinación entre ambos.

4. Competencias Profesionales

La incorporación de las competencias en el currículum de las enseñanzas musicales, permite acentuar aquellos aprendizajes que son imprescindibles desde un punto de vista integrador y principalmente dirigido a la aplicación de los conocimientos adquiridos.

La normativa no recoge cuales son las competencias que debe adquirir el alumno a lo largo de las enseñanzas musicales, por tanto las competencias que se desarrollan en esta programación están pensadas con el fin de englobar los objetivos y contenidos que el alumno deberá alcanzar para ser “competente”.

Es preciso citar dos elementos de las competencias que es preciso resaltar:

- Sirven para establecer y reforzar aquellos aprendizajes que deberán ser aplicados por los alumnos en situaciones concretas.
- Integran los diferentes aprendizajes de todas las asignaturas y materias que conforman este tipo de enseñanzas.

Dividiremos las enseñanzas musicales en cuatro competencias muy globales:

SABER ESCUCHAR

Se trata de conseguir los conocimientos, habilidades y actitudes necesarias para percibir las diferentes manifestaciones musicales y a partir de ahí entenderlas, valorarlas críticamente, disfrutarlas y emocionarse.

Esta competencia incorpora adquirir hábitos de consumo musical variado (asistencia a conciertos, escuchar grabaciones, ...) y acostumbrarse a escuchar música de diferentes estilos y procedencias culturales.

Estas percepciones deberán incorporar una reflexión de lo que estamos escuchando tanto a nivel técnico como a nivel emocional (estructuras musicales, instrumentación, belleza en la melodía, armonía, ritmo, originalidad del compositor, sensaciones que nos produce,...). En definitiva, sería el momento de aplicar la competencia de saber analizar todo lo que percibimos para poder tener un criterio propio.

Con la competencia de SABER ESCUCHAR conseguiremos progresivamente que los alumnos sean capaces de decidir por ellos mismos que es lo que le gusta y lo que quiere consumir, fuera de los intereses de las industrias y modas.

SABER ANALIZAR

Esta competencia está unida a la anterior, aunque en este caso hace referencia al estudio de la partitura. El alumno no solo debe interpretarla, sino saber más a cerca de la misma. Progresivamente el nivel analítico se irá ampliando a diferentes campos según el nivel en el que se encuentre el alumno (elementos musicales, tonalidades, tempos, dinámicas, estilos, compositor, forma, ...).

SABER INTERPRETAR

Las enseñanzas musicales se articulan desde la práctica instrumental, este será el eje vertebrador a lo largo de todas las enseñanzas elementales y profesionales.

Esta competencia incluye el dominio progresivo de la técnica instrumental y la práctica vocal. No es suficiente la perfecta comprensión del texto, es imprescindible adquirir una técnica instrumental cada vez más sólida.

Por otro lado, la interpretación musical es un acto colectivo. La música está escrita para ser interpretada, casi en su totalidad, en grupo. De poco sirve conocer la técnica instrumental individual si no se desarrollan de manera adecuada las habilidades, capacidades y actitudes necesarias para la interpretación en grupo.

Respecto a las actitudes es necesario fomentar en los alumnos valores como la colaboración, trabajo en equipo y hábitos de disciplina. En cuanto a las capacidades se trata de desarrollar y trabajar procedimientos como la afinación, dinámicas, articulaciones, empastar timbres, conocer diferentes roles en orquesta.

La práctica vocal también forma parte de estas enseñanzas, por ello a través del lenguaje musical y coro adquiriremos otros conocimientos que van unidos a lo instrumental y nos formarán de una manera más completa y competencial.

SABER CREAR

Consiste en capacitar al alumno a que utilice el lenguaje musical con total libertad. Además de las competencias citadas anteriormente, el alumno debe ser capaz de improvisar con espontaneidad. De este modo se entienden con más precisión los elementos básicos del lenguaje musical, jugando con elementos rítmicos, melódicos, armónicos y formales.

La creación es la herramienta que nos permite por un lado una mejor comprensión del sistema musical y por otro nos permite expresar nuestra sensibilidad creativa.

5. Criterios de evaluación

La evaluación es un elemento esencial del currículo, que garantiza su autonomía, su flexibilidad y su mejora permanente. La evaluación consiste en el análisis del proceso de

enseñanza y aprendizaje para comprobar si la planificación de la acción educativa es coherente con los objetivos y contenidos propuestos anteriormente y si se adecua a las características tanto de los alumnos como del centro. Por tanto la evaluación se encargará de valorar los conocimientos, aptitudes, capacidad y rendimiento de los alumnos.

La evaluación será formativa, ya que se aplica permanentemente sobre los procesos de enseñanza y aprendizaje y contribuye a aumentarlos hacia una mejora y también será integral, ya que se refiere a todos los elementos del proceso educativo(alumnos, profesorado, proceso enseñanza, etc.)

El objeto de la evaluación es el perfeccionamiento de todo el proceso de enseñanza y aprendizaje, y debe realizarse de forma sistemática y continua.

Los criterios de evaluación son indicadores preestablecidos para la observación y valoración de los procesos educativos y de su alcance. Estos criterios son los siguientes:

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio de evaluación pretende constatar la capacidad del alumno para desenvolverse con cierto grado de autonomía en la lectura de un texto.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los conocimientos teórico-prácticos del lenguaje musical.

Interpretar obras de estilos diferentes. Este criterio de evaluación pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y estilos.

Interpretar en público como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento, con seguridad. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de la obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marquen.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio pretende evaluar la habilidad del alumno para improvisar con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.

Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos.. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de la colaboración e interdependencia entre los miembros.

Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a la de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común

Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Con este criterio se pretende evaluar la capacidad para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representen dificultades superiores a su capacidad.

Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que el alumno es capaz de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

6. Secuenciación y relación entre los objetivos, contenido y criterios de evaluación por cursos

PRIMER CURSO E.E.E.E.

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
Conocer las partes fundamentales del instrumento. Con este objetivo se pretende que el alumno se familiarice con los nombres de los elementos básicos que forman el violoncello y el arco, aprendiendo así un lenguaje que le permita desarrollar sus clases de un modo más ágil y fluido.	-Conocimiento de las partes integrantes del cello. -Identificar los nombres con las partes fundamentales. Contactar con el instrumento: verlo, cogerlo, percibir sus dimensiones, peso...	-Reconocer y memorizar las partes fundamentales del violoncello.
Adoptar una posición corporal adecuada que permita la correcta colocación del violoncello. Se pretende que el alumno aprenda a hacer un buen uso de las partes de su cuerpo, que le ayude a colocarse el violoncello correctamente.	- Colocación correcta del cuerpo con respecto al instrumento.	- Mantener una postura corporal adecuada durante la ejecución instrumental.
Conseguir una buena colocación de la mano derecha en el arco, y de la mano izquierda en el bateador. Con este objetivo se pretende que el alumno sea capaz de sujetar el arco y colocarlo correctamente sobre las cuerdas. Por otro lado, la mano izquierda deberá posarse sobre el mástil con la suficiente firmeza pero exenta de tensión.	- Presentación y desarrollo básico del brazo y la mano derecha. • Conocimiento de la posición de la mano derecha. • Práctica de la colocación y función específica de cada dedo. • Conciencia del movimiento muscular implicado en el paso de arco (peso de brazo, acción combinada con el codo-muñeca, flexibilidad y firmeza de la misma...) • Ejercitar el paso de arco empleándolo en toda	- Abordar y resolver todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el bateador y el brazo y mano derechos en el arco.

	su extensión y en distintas longitudes del mismo sobre las cuatro cuerdas al aire (simples y dobles). • Identificación de las direcciones del arco y sus símbolos (arco abajo y arco arriba). • Conocer los golpes de arco básicos (detaché, legato y martellé) • Mostrar y practicar el pizzicato, como forma alternativa de hacer sonar el violoncello.	
Tomar conciencia de los movimientos musculares que realizan ambos brazos, así como la coordinación entre ellos. Así conseguiremos que el alumno descubra y aprenda los movimientos musculares naturales que sus brazos deben realizar y combinarlos de tal manera que desarrollen la coordinación entre ellos.	- Presentación y desarrollo básico del brazo y la mano izquierda. • Adquisición de una noción general básica del funcionamiento del brazo y mano izquierda. • Conciencia de la posición, peso y movimiento perpendicular del brazo. • Sensación de redondez de la mano izquierda. • Colocación perpendicular de los dedos. Articulación. • Comprensión de las bases de la articulación (Efectividad en la caída de los dedos gracias al empleo del peso del brazo, libertad de dedos, despertar de sensibilidad de las yemas, etc..) - Coordinación entre ambos brazos. - Desarrollo de los automatismos. - Respiración aplicada a los movimientos básicos del arco.	- Abordar y resolver todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el bateador y el brazo y mano derechos en el arco.

- Conocer el nombre de todas las notas que forman la primera posición del batedor. Con este objetivo se intentará que el alumno asocie directamente los sonidos con sus respectivos nombres y logre además identificarlos con la grafía musical.	- Estudio de la primera posición. • Lectura de notas. • Asociación de las notas con la cuerda que corresponde. • Digitación	- Reconocer las notas que aparecen en primera posición y relacionarlas con la digitación y cuerda correspondientes.
- Distinguir básicamente las características y posibilidades sonoras del instrumento. Se pretende que el alumno, a través de esta distinción básica inicie su educación para la producción de sonido; lograremos así inculcar su inquietud por la búsqueda continua de la calidad sonora.	-Desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • Inicio en la práctica de la producción de sonido en búsqueda de la calidad sonora del instrumento. • Inculcar el sentido de la afinación. Uso del canto para mejorarlo.	- Afinar correctamente todas las notas durante la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso obteniendo un mínimo de calidad sonora. - Ser capaz de tocar piezas empleando simultáneamente los elementos rítmicos, de afinación y articulación propios del curso.
- Descubrir y asimilar el sentido de la afinación. Demostrar cierta sensibilidad auditiva. El alumno debe conocer la importancia del sentido de la afinación en los instrumentos de cuerda. Debe despertarse cierta sensibilidad auditiva entre sus inquietudes, debe tener conciencia de la importancia en el uso de una correcta afinación, para así motivarse hacia una búsqueda constante.	- Desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • Inicio en la práctica de la producción de sonido en búsqueda de la calidad sonora del instrumento. • Inculcar el sentido de la afinación. Uso del canto para mejorarlo.	- Afinar correctamente todas las notas durante la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso obteniendo un mínimo de calidad sonora. - Ser capaz de tocar piezas empleando simultáneamente los elementos rítmicos, de afinación y articulación propios del curso. - Aplicar el canto para resolver cuestiones de índole expresiva, de afinación, etc.
-Tomar conciencia de la necesidad de adquirir unos mínimos hábitos de estudio. Con este objetivo se pretende inculcar al alumno unos hábitos de estudio correctos y eficaces, que le permitan evolucionar progresivamente.	- Hábitos de estudio Básicos. - Muestra de una actitud positiva hacia los siguientes aspectos: • Desarrollar un hábito de estudio en base a su nivel, asumiendo la responsabilidad de realizar sus tareas semanales. • Cuidado de su instrumento, de su material.	- Escuchar habitualmente música clásica. - Mostrar en la interpretación la capacidad del aprendizaje progresivo.

	• Puntualidad en sus clases y respeto hacia el profesor y sus compañeros. • Participación e implicación en las tareas de clase. • Desinhibición y espontaneidad en clase. Confianza en sí mismo. • Interés por actuar en público. • Apreciar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística.	
Relacionar los conocimientos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento, de acuerdo con las dificultades propias del curso. El alumno debe ser capaz de aplicar en la práctica instrumental los conocimientos teóricos adquiridos en sus clases de lenguaje musical.	- Correcta aplicación de todos los conocimientos adquiridos en Lenguaje Musical necesarios para la interpretación del cello. - Asimilación de las estructuras musicales básicas (pregunta-respuesta /eco /pregunta-respuesta contrastada).	- Conocer los elementos básicos de la terminología adecuada al curso.
Interpretar un repertorio musical adecuado a su nivel. Con este objetivo se pretende que el alumno asuma las dificultades propias del curso a través de la interpretación de piezas musicales adecuadas que consigan motivarlo.	- Práctica instrumental en grupo. Interpretación de piezas al unísono y a dúo con otros compañeros y con acompañamiento de piano. - Interpretación adecuada del material didáctico del curso. - Ejercicio de la memoria.	- Tocar en grupo demostrando capacidad para adaptar su propia voz a las demás. - Interpretar en grupo pequeñas piezas de memoria. Participar en todas las audiciones del aula.

SEGUNDO CURSO E.E.E.E.

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
Continuar cuidando la cuestión postural incidiendo en la búsqueda de un equilibrio corporal que favorezca la correcta colocación e interpretación del violoncello. Con este objetivo se pretende que el alumno continúe reflexionando sobre la forma en que hace uso de su cuerpo a la hora de tocar el instrumento. Además, descubrirá que el equilibrio corporal favorece la interpretación musical.	- Colocación correcta del cuerpo con respecto al instrumento. Consecución de un equilibrio postural que favorezca la interpretación.	- Mantener una postura corporal correcta durante la ejecución instrumental.
Ampliar el conocimiento sobre la colocación de la mano derecha en el arco y la mano izquierda en el batedor. Además de saber colocar ambas manos, deberán aprender la función específica que realiza cada dedo en la mano derecha y la forma de emplear el peso de los dedos en la mano izquierda (bases de articulación).	- Conocimiento exhaustivo de los elementos que forman el cello. - Ampliación del conocimiento acerca del funcionamiento del brazo y la mano derecha. • Buena colocación y mejor sujeción de la mano en el arco. • Empleo más firme del movimiento muscular. • Utilizar con cierta autonomía la longitud y ubicarse en la zona adecuada del arco según las necesidades del material didáctico. • Empleo consciente de las diferentes direcciones del arco (Anacrusa-Dar). • Continuar estudiando los golpes de arco aprendidos en primer curso (detaché, legato, martellé) y aprender nuevos (staccato). • Ampliar el uso del pizzicato (diferentes	- Conocer perfectamente el nombre de todas las partes que forman el instrumento. - Estudiar y resolver todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el batedor y brazo y mano derecha en el arco.

	cuerdas alternas). - Ampliación del conocimiento acerca del funcionamiento del brazo y de la mano izquierda. • Poner en práctica con cierta autonomía todos los aspectos presentados en primer curso. • Articulación. Desarrollar básicamente la agilidad de los dedos para conseguir mayor claridad. • Práctica del intervalo de 3ª mayor (principio de extensión) con soltura. - Mayor coordinación entre ambos brazos. Sincronización de movimientos.	
Saber utilizar los movimientos musculares implicados en ambos brazos, así como mejorar la coordinación entre ellos. Con este objetivo el alumno profundizará en la observación de los movimientos musculares que rigen ambos brazos. Logrará así un empleo cada vez mas adecuado de las partes implicadas en tales procesos y favorecerá la coordinación entre ambos.	- Ampliación del conocimiento acerca del funcionamiento del brazo y la mano derecha. • Buena colocación y mejor sujeción de la mano en el arco. • Empleo más firme del movimiento muscular. • Utilizar con cierta autonomía la longitud y ubicarse en la zona adecuada del arco según las necesidades del material didáctico. • Empleo consciente de las diferentes direcciones del arco (Anacrusa-Dar). • Continuar estudiando los golpes de arco aprendidos en primer curso (detaché, legato, martellé) y aprender nuevos (staccato). • Ampliar el uso del pizzicato (diferentes cuerdas alternas). - Ampliación del conocimiento acerca del	- Estudiar y resolver todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el batedor y brazo y mano derecha en el arco.

	funcionamiento del brazo y de la mano izquierda. • Poner en práctica con cierta autonomía todos los aspectos presentados en primer curso. • Articulación. Desarrollar básicamente la agilidad de los dedos para conseguir mayor claridad. • Práctica del intervalo de 3ª mayor (principio de extensión) con soltura. - Mayor coordinación entre ambos brazos. Sincronización de movimientos. -Desarrollo de los automatismos. Relación y enlace entre distintos movimientos.	
Ampliar la destreza en el manejo del arco y en la actividad de la mano izquierda. Así se conseguirá ampliar las posibilidades del arco (cantáble-golpes de arco) y de la mano izquierda (buena articulación- cambio de posición).	- Ampliación del conocimiento acerca del funcionamiento del brazo y de la mano izquierda. • Poner en práctica con cierta autonomía todos los aspectos presentados en primer curso. • Articulación. Desarrollar básicamente la agilidad de los dedos para conseguir mayor claridad. • Práctica del intervalo de 3ª mayor (principio de extensión) con soltura. - Mayor coordinación entre ambos brazos. Sincronización de movimientos. -Desarrollo de los automatismos. Relación y enlace entre distintos movimientos.	- Estudiar y resolver todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el bateador y brazo y mano derecha en el arco.
Ampliar el registro del instrumento. Se fomentará a través del conocimiento de nuevas posiciones en el mástil.	-Estudio de nuevas posiciones 2ª y/o 4ª. Iniciación a los cambios de posición.	- Abordar y madurar el estudio de nuevas posiciones. - Realizar con soltura los cambios de posición.
Comenzar a controlar la calidad sonora del	- Continuo desarrollo de la sensibilidad auditiva en	- Afinar correctamente todas las notas durante

instrumento. El alumno deberá ser capaz de emplear todos los aspectos técnicos aprendidos para la búsqueda de la calidad sonora de su instrumento (propia de su nivel).	dos ámbitos: • El alumno seguirá buscando la calidad sonora de su instrumento. • Conseguirá afinar con mayor precisión. Uso del canto.	la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso con la inquietud de buscar la claridad y calidad sonora en su instrumento.
Desarrollar la sensibilidad auditiva. Con este objetivo se pretende que el alumno sea cada vez más exigente con la afinación de su instrumento.	- Continuo desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • El alumno seguirá buscando la calidad sonora de su instrumento. • Conseguirá afinar con mayor precisión. Uso del canto.	- Afinar correctamente todas las notas durante la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso con la inquietud de buscar la claridad y calidad sonora en su instrumento.
Adquirir unos hábitos de estudio correctos y eficaces. Se pretende insistir en la necesidad de establecer unas pautas cada vez más serias y rigurosas en el estudio diario del alumno.	- Establecer hábitos de estudio correctos y eficaces. - Muestra constante de una actitud positiva hacia los siguientes aspectos: • Desarrollar un hábito de estudio en base a su nivel, asumiendo la responsabilidad de realizar sus tareas semanales. • Cuidado de su instrumento, de su material. • Puntualidad en sus clases y respeto hacia el profesor y sus compañeros. • Participación e implicación en las tareas de clase. • Desinhibición y espontaneidad en clase. Confianza en sí mismo. • Interés por actuar en público. • Apremiar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística.	- Mostrar en la interpretación, día a día, la capacidad del aprendizaje progresivo.
Relacionar los conocimientos anteriores y los propios del curso de lectura y escritura musicales con la práctica instrumental.	- Aplicación correcta a la interpretación de todos los conocimientos adquiridos en Lenguaje Musical.	- Conocer los elementos básicos de la terminología adecuada al curso.

El alumno aplicará con mayor fluidez a la práctica instrumental todos aquellos conocimientos adquiridos en su asignatura de lenguaje musical.		
Desarrollar el sentido musical a través de un repertorio adecuado a su nivel. Este objetivo supone que el alumno deberá comenzar a reconocer estructuras formales, indicaciones dinámicas, expresivas y agógicas; todo ello contribuirá a mejorar su sentido musical.	- Aprendizaje de nuevas estructuras musicales y maduración de las aprendidas.	-Escuchar habitualmente música clásica intentando reconocer básicamente rasgos característicos de las obras y sobre todo, descubriendo todo un mundo nuevo de sensaciones que esta le evoca desarrollando la imaginación.
Ejercitar la memoria musical. Se fomentará el uso de diferentes recursos técnicos para poder interpretar de memoria repertorios de su nivel.	- Desarrollo permanente y progresivo de la memoria.	- Mostrar la capacidad de interpretar de memoria parte del repertorio del curso.
Tomar conciencia de la respiración aplicada a la interpretación violoncellística. Relacionar la inspiración y espiración con los diferentes movimientos del arco.	- Empleo consciente y optimo de la respiración en virtud de las necesidades interpretativas.	- Mostrar en la interpretación la capacidad del aprendizaje progresivo.
Interpretar un repertorio adecuado a su nivel. Lograr interpretar piezas cortas con acompañamiento de piano en público.	- Práctica instrumental en grupo. Interpretación de piezas al unísono, a dúo o trío con más cellistas u otros instrumentos como el piano. - Interpretación adecuada del material didáctico del curso.	- Ser capaz de tocar piezas empleando simultáneamente los elementos rítmicos, de afinación y articulación propios del curso. - Tocar como miembro de un grupo mostrando capacidad para tocar y cantar su propia voz ajustándose a la de los demás. - Tocar en público como solista y de memoria.

TERCER CURSO E.E.E.E.

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
Controlar la cuestión postural, consiguiendo un equilibrio corporal que permita la correcta colocación del violoncello. Con este objetivo se pretende que el alumno domine la colocación de su instrumento y consiga mantener el equilibrio adecuado para favorecer la interpretación musical.	- Posición correcta del instrumento. Control muscular. Equilibrio postural. - Conocimiento exhaustivo de todos los elementos que forman parte del instrumento.	- Mantener una postura y equilibrio corporal correcta durante la ejecución instrumental.
Colocar y usar correctamente ambas manos. A través de este objetivo el alumno deberá aumentar la destreza en el uso del arco y de la mano izquierda.	- Uso más preciso de la acción del brazo y mano derechos. • Perfección en la colocación y sujeción de la mano en el arco. • Empleo inteligente del movimiento horizontal. • Autonomía en el uso de la longitud del arco y ubicación en la zona adecuada según las necesidades interpretativas. • Empleo acertado de las diferentes direcciones del arco. • Perfeccionamiento de los golpes de arco aprendidos y estudio de nuevos (portato, preparación a spicatto). • Pizzicato con diferentes dedos. Distinguir entre el arpegiado y simultáneo. • Combinación acertada de los elementos	- Controlar con cierta autonomía todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el bateador y brazo y mano derecha en el arco.

	básicos que intervienen en la producción de sonido: punto de contacto con la cuerda, presión de los dedos, peso del brazo y velocidad del arco. • Articulación. Claridad en la emisión. • Dominio del funcionamiento del brazo y la mano izquierdos. - Madurar los aspectos estudiados en cursos anteriores en relación a la mano izquierda. • Articulación. Agilidad de dedos. Claridad en la dicción. • Uso correcto de la 3ª menor y mayor en la mano (flexibilidad en la apertura). • Iniciación al vibrato. Movimientos básicos. • Coordinación entre ambos brazos. Sincronización de movimientos asociados y disociados.	
Desarrollar la elasticidad y flexibilidad de todas las articulaciones y musculatura superior, así como su actividad asociada o disociada. Tras haber tomado conciencia en cursos anteriores de las partes físicas empleadas en la actividad de tocar el violoncello, ahondará con mayor exhaustividad en el empleo de las mismas.	- Contenidos establecidos en el objetivo anterior.	- Controlar con cierta autonomía todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el batedor y brazo y mano derecha en el arco.
Controlar el uso del arco y la actividad de la mano izquierda, en función de los contenidos del curso. Con el que se pretende que el alumno	- Contenidos establecidos en el objetivo anterior.	- Controlar con cierta autonomía todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos a la mejora en el funcionamiento del brazo y mano izquierdos en

perfeccione ambos procesos y continúe adquiriendo nuevos conocimientos (cantabile-golpes de arco/ cambio de posición/articulación libre).		el batedor y brazo y mano derecha en el arco.
Continuar ampliando el registro del instrumento. De este modo continuará conociendo nuevas posiciones en el mástil y perfeccionando las anteriores.	- Sonidos armónicos naturales. - Estudio de la 1ª a 4ª posición. - Combinaciones entre cambios de posición desde la media hasta la 4ª posición-	- Abordar el estudio de nuevas posiciones y perfeccionar las anteriormente estudiadas. - Madurar y comenzar a controlar los cambios de posición estudiados.
Demostrar cierta autonomía en la obtención de la calidad sonora del instrumento en virtud de las necesidades interpretativas. El alumno adaptará adecuadamente todos los aspectos técnicos aprendidos para conseguir una calidad sonora adecuada a las necesidades interpretativas.	- Desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • Búsqueda continua de la calidad sonora. • Afinación correcta en la interpretación. El alumno comenzará a saber afinarse el violoncello.	- Afinar con precisión todas las notas durante la ejecución. Saber afinar el cello con la ayuda del profesor. Sensibilizarse con la afinación expresiva. - Afinar correctamente todas las notas durante la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso con la inquietud de buscar la claridad y calidad sonora en su instrumento. - Controlar la calidad sonora como medio de fraseo en todas sus interpretaciones.
Demostrar sensibilidad auditiva. El alumno deberá perfeccionar su interpretación en lo referido a la afinación de su instrumento.	- Continuo desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • El alumno seguirá buscando la calidad sonora de su instrumento. • Conseguirá afinar con mayor precisión. Uso del canto.	- Afinar con precisión todas las notas durante la ejecución. Saber afinar el cello con la ayuda del profesor. Sensibilizarse con la afinación expresiva. - Afinar correctamente todas las notas durante la ejecución. - Tocar los ejercicios y piezas del curso con la inquietud de buscar la claridad y calidad sonora en su instrumento.
Continuar demostrando hábitos de estudio	- Adquisición de hábitos de estudio correctos y	- Demostrar seguridad en el uso de la

correctos y eficaces. Deberá demostrar que continua cumpliendo con unos hábitos de estudio que favorecen su evolución.	eficaces. - Mostrar una actitud positiva hacia los siguientes aspectos: • Desarrollar un hábito de estudio en base a su nivel, asumiendo la responsabilidad de realizar sus tareas semanales. • Cuidado de su instrumento, de su material. • Puntualidad en sus clases y respeto hacia el profesor y sus compañeros. • Participación e implicación en las tareas de clase. • Desinhibición y espontaneidad en clase. Confianza en sí mismo. • Interés por actuar en público. • Apreciar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística. • Interés por asistir a audiciones, conciertos, así como en adquirir una cultura general básica.	terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Interpretar fragmentos a primera vista. Con este objetivo se pretende que el alumno muestre sus conocimientos mediante la interpretación de una pieza no estudiada previamente.	- Adquirir progresivamente la habilidad de lectura a primera vista con fragmentos adecuados al nivel.	- Mostrar la interpretación fluida y fiel a la partitura de fragmentos o piezas a primera vista
Desarrollar la capacidad de improvisación. Con este objetivos trataremos de sacar la parte creativa y espontánea del alumno ante la interpretación improvisada.	- Improvisación de fórmulas rítmicas y melódicas.	- Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.
Relacionar los conocimientos anteriores y los propios del curso de lectura y escritura	Aplicación correcta a la interpretación de todos los conocimientos adquiridos en Lenguaje Musical.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras

musicales con la práctica instrumental. El alumno conseguirá aplicar ágilmente a la práctica instrumental los conocimientos necesarios aprendidos en su asignatura de lenguaje musical.		estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Continuar desarrollando la capacidad musical, haciendo hincapié en aspectos estilísticos. Con este objetivo se pretende que el alumno muestre interés por reconocer las estructuras formales, indicaciones dinámicas, expresivas y agógicas que forman parte de sus obras. Además, comenzará a diferenciar rasgos comunes característicos de diferentes estilos interpretativos.	- Aprendizaje de nuevas estructuras musicales (canon, formas musicales simples, tema y variaciones) y maduración de las aprendidas. - Aplicación correcta a la interpretación de todos los conocimientos adquiridos en Lenguaje Musical.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. - Descubrir los rasgos característicos de los diferentes estilos musicales.
Desarrollar la memoria mental y muscular. Se pretende despertar el interés por ejercitar estos ámbitos de la memoria a través de ejercicios prácticos.	- Desarrollo de los automatismos. Relación y enlace entre distintos movimientos, para su correcta automatización. - Desarrollo permanente y progresivo de la memoria.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Aplicar la respiración adecuada a la interpretación. Con este objetivo se pretende saber utilizar los diferentes usos de la respiración en función de las necesidades expresivas del repertorio.	- Empleo consciente y adecuado de la respiración en virtud de las necesidades interpretativas.	- Mostrar en la interpretación la capacidad del aprendizaje progresivo.
Interpretar un repertorio adecuado a su nivel. El alumno deberá interpretar un conjunto de obras adaptadas a su nivel, en público y con acompañamiento de piano u otros instrumentos.	- Práctica instrumental en grupo. Interpretación de piezas a dúo, trío, con más cellistas u otros instrumentos como el piano. - Interpretación adecuada del material didáctico	- Ser capaz de tocar el repertorio empleando simultáneamente los elementos rítmicos, de afinación y articulación propios del curso. - Tocar como integrante de un grupo y saber

	del curso.	adaptar su actuación a la de los demás instrumentos. - Interpretar en público como solista y de memoria fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento.
Mostrar interés por los diferentes campos de acción del violoncellista en el futuro. Se informará de las diferentes funciones que podrá desempeñar en el futuro en distintas agrupaciones (solista, orquesta, música cámara....)	- Apreciar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística. - Interés por asistir a audiciones, conciertos, así como en adquirir una cultura general básica.	- mostrar conocimientos sobre los diferentes campos que ofrece la enseñanza musical. - tener inquietudes y curiosidad por descubrir las posibilidades que nos puede ofrecer el mundo musical.
Adquirir una cultura musical general. Deberá mostrar interés en asistir a audiciones, conciertos, etc... y documentarse en cuestiones de índole cultural (literatura, historia de la música, arte, audición de discos....).	- Apreciar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística. - Interés por asistir a audiciones, conciertos, así como en adquirir una cultura general básica.	-Escuchar habitualmente música clásica intentando percibir y relacionar los conocimientos adquiridos con los de la audición. - Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel.

CUARTO CURSO E.E.E.E.

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
Adoptar una posición corporal que permita la correcta colocación del instrumento y que favorezca el manejo del arco y la actividad de la mano izquierda, así como la combinación entre ambas. A través de este objetivo el alumno deberá saber relacionar y aplicar todos los conocimientos adquiridos en los cursos anteriores, que le permitan realizar una interpretación más controlada en el ámbito de la cuestión postural.	- Posición correcta del instrumento. Control muscular. Equilibrio postural. - Conocimiento exhaustivo de todos los elementos que forman parte del instrumento.	- Saber adoptar la postura y equilibrio corporal óptimo que le permita realizar una correcta interpretación musical.
Conseguir cierto dominio en la elasticidad y flexibilidad de todas las articulaciones y musculatura superior, así como de su actividad asociada o disociada. A través de este objetivo el alumno deberá gozar de mayor destreza en el uso de tales cuestiones y así disfrutar de una actividad cellística muscularmente saludable.	- Uso inteligente y adecuado del brazo y mano derecha. • Colocación y sujeción del arco perfeccionadas. • Uso acertado de las zonas y longitudes del arco en función de las necesidades interpretativas. • Movimiento del brazo y cambios de dirección del arco combinados para conseguir la continuidad en el sonido. • Utilizar con destreza el pizzicato con varios dedos, el arpegiado y el simultáneo. • Producción de sonido a través de la combinación adecuada de los elementos esenciales (punto de contacto-presión-peso	- Controlar con total autonomía todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el bateador y brazo y mano derecha en el arco.

	brazo-velocidad arco). Cantáble. • Articulación. Claridad en la emisión. - Uso inteligente y adecuado del brazo y la mano izquierdos. • Aspectos de cursos anteriores madurados. • Articulación en busca de la claridad. Agilidad de dedos. Inicio al trino (notas de adorno). • Flexibilidad y firmeza en articulaciones de la mano. • Vibrato como elemento embellecedor del sonido y medio de expresión. - Coordinación entre ambos brazos. - Sincronización de movimientos asociados y disociados.	
Dominar el uso del arco y la actividad de la mano izquierda en función de los contenidos del curso referidos a estas cuestiones. El alumno deberá perfeccionar aspectos relacionados con estas cuestiones de cursos anteriores y continuar aprendiendo otras nuevas.	- los contenidos correspondientes a este objetivo vienen desarrollados en el contenido anterior.	- Controlar con total autonomía todos los aspectos de orden técnico planteados en los contenidos del curso referidos al buen funcionamiento del brazo y mano izquierdos en el batedor y brazo y mano derecha en el arco.
Continuar ampliando el registro del violoncello. El alumno conocerá nuevas posiciones y perfeccionará las anteriores.	- Sonidos armónicos naturales y artificiales. - Estudio de la media a 5ª posición. - Cambios de posición entre la 1ª y 2ª/ 1ª-3ª/ 1ª y 4ª/ 2ª y 3ª/ 2ª y 4ª/ 3ª y 4ª/ 1ª- 1ª/ 1ª- 2ª/ 1ª-3ª y 1ª-4ª. - Iniciación al estudio de la posición del pulgar. - Dobles cuerdas. Estudio del acorde y pasajes melódicos a través de los intervalos de 3ª y 6ª.	- Abordar el estudio de nuevas posiciones y perfeccionar las anteriores. - Controlar los cambios de posición estudiados para poder mejorar la interpretación musical.

Controlar con cierta autonomía la obtención de la calidad sonora del instrumento, dentro de las exigencias del nivel, tanto en la interpretación individual como de conjunto. Consiste en que el alumno adapte con mayor rigor todos los aspectos técnicos aprendidos para la consecución de una calidad sonora adecuada a las necesidades interpretativas.	- Desarrollo de la sensibilidad auditiva como premisa indispensable para la obtención de una buena calidad de sonido y correcta afinación. El alumno se afinará el violoncello. - Desarrollo de los automatismos. Relación y enlace entre distintos movimientos, para su correcta automatización.	- Controlar la calidad sonora como medio de fraseo y adecuarla a las necesidades interpretativas.
Demostrar una sensibilidad auditiva que permita el control permanente de la afinación y el perfeccionamiento continuo de la calidad sonora. Con este objetivo se pretende que el alumno desarrolle la precisión y los reflejos necesarios para corregir de forma automática la afinación de las notas y la calidad de sonido.	- Continuo desarrollo de la sensibilidad auditiva en dos ámbitos: • El alumno seguirá buscando la calidad sonora de su instrumento. • Conseguirá afinar con mayor precisión. Uso del canto.	- Afinar prácticamente a la perfección. Saber afinar el violoncello sin la ayuda del profesor. Hacer buen uso de la afinación expresiva. - Ser capaz de interpretar el repertorio empleando simultáneamente los elementos rítmicos, de afinación y articulación propios del curso.
Continuar mostrando hábitos de estudio correctos y eficaces. El alumno deberá haber sentado una base sólida en cuanto a hábitos de estudio (adecuados a su nivel).	- Adquisición de hábitos de estudio correctos y eficaces. - Desarrollar un hábito de estudio en base a su nivel, asumiendo la responsabilidad de realizar sus tareas semanales. - Cuidado de su instrumento, de su material. - Puntualidad en sus clases y respeto hacia el profesor y sus compañeros. - Participación e implicación en las tareas de clase. - Desinhibición y espontaneidad en clase. Confianza en sí mismo. - Interés por actuar en público.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica	Aprendizaje de nuevas estructuras musicales (formas reexpositivas ABA, Rondó, Sonata	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras

del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel. El alumno aplicará de un modo efectivo a su práctica instrumental los conocimientos necesarios aprendidos en lenguaje musical.	Barroca, Concertino) y maduración de las aprendidas.	estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Interpretar fragmentos a primera vista. Con este objetivo se pretende que el alumno muestre sus conocimientos mediante la interpretación de una pieza no estudiada previamente.	- Adquirir progresivamente la habilidad de lectura a primera vista con fragmentos adecuados al nivel.	- Mostrar la interpretación fluida y fiel a la partitura de fragmentos o piezas a primera vista
Desarrollar la capacidad de improvisación. Con este objetivos trataremos de sacar la parte creativa y espontánea del alumno ante la interpretación improvisada.	- Improvisación de fórmulas rítmicas y melódicas.	- Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.
Continuar desarrollando la capacidad musical, insistiendo en aspectos estilísticos. Con este objetivo se pretende que el alumno reconozca estructuras formales, indicaciones dinámicas, expresivas y agógicas, y las sepa interpretar. También deberá saber interpretar rasgos característicos de e diferentes estilos.	Aplicación correcta a la interpretación de todos los conocimientos adquiridos en Lenguaje Musical.	- Conocer los rasgos característicos de los diferentes estilos musicales.
Continuar entrenando la memoria mental y muscular. El alumno sabrá utilizar los recursos mínimos para conseguir interpretar sin dificultad obras del repertorio de memoria.	Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
Saber aplicar la respiración adecuada a la interpretación. El alumno utilizará con cierta autonomía la respiración para favorecer la interpretación	Empleo consciente y adecuado de la respiración en virtud de las necesidades interpretativas.	- Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

cellística.		
Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas y estilos, de una dificultad acorde con este nivel. El alumno de interpretará satisfactoriamente varias obras de diferentes épocas y estilos en público (en varias ocasiones) y con acompañamiento de piano u otros instrumentos.	- Práctica instrumental en grupo. Creación y participación en grupos de cámara con diversidad de especialidades instrumentales. - Interpretación consciente y no meramente intuitiva. Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de ejercicios, estudios y obras del repertorio útiles para desarrollar la capacidad musical y técnica del alumno	-Actuar como miembro de un grupo y manifestar la capacidad de tocar o cantar al mismo tiempo que escucha se adapta al resto de las voces. - Interpretar en público como solista y de memoria fragmentos y obras representativas de su nivel con seguridad y control de la situación.
Continuar adquiriendo una cultura musical general. Se informará de las diferentes funciones que podrá desempeñar en el futuro en distintas agrupaciones (solista, orquesta, música cámara....).	- Apreciar la interpretación musical como vehículo de comunicación y expresión artística. - Interés por asistir a audiciones, conciertos, así como en adquirir una cultura general básica(literatura, historia música, etc...).	- Escuchar habitualmente música clásica y describir con posterioridad a la audición los rasgos característicos de las obras escuchadas. - Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para emitir juicios personales acerca de las obras estudiadas en su nivel. - Mostrar en sus estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.

6. Programa de estudios por cursos

1º ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1ª EVALUACIÓN

- Stepping Stones (Katherine and Hungh Colledge) “Iniciación”. Estudiar el libro completo.
- The First-Year Método de violoncello (A.W.Benoy). Lecciones: 1, 2, 3, 4, 5, 6 y 7.
- Early Start on the cello vol.1, Sassmannshaus.

2ª EVALUACIÓN

- Escalas de una octava: Sol M, Re M en el ritmo de: redonda, blanca y negra.
- The First-Year. Lecciones: 8, 9, 10, 11 y 12.
- Waggon Wheels (Katherine and Hungh Colledge). Según necesidad del alumno.
- Suzuki Cello School (Vol. 1).(Edit. Suzuki Method Internacional). Lecciones: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 y 8.
- Early Start on the cello vol.1, Sassmannshaus.
-

3ª EVALUACIÓN

- Escalas: Do M, Sol M y Re M en el ritmo de: redonda, blanca, negra y corchea.
- The First-Year. Lecciones: 13, 14 y 15 (final del libro).
- Waggon Wheels (Katherine and Hungh Colledge). Según necesidad del alumno.
- Suzuki Cello School (Vol. 1). (Edit. Suzuki Method Internacional) Lecciones: 9, 10, 11, 12, 13,, 14, 15 16 y 17 (final del libro).
- Early Start on the cello vol.1, Sassmannshaus.

2º ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1ª EVALUACIÓN

A) ESCALAS:

- Libro de técnica de escalas (J. Klengel Ed. Breitkopf 1939 o P. Thiemann Ed. Boileau). Escalas, arpeggios y terceras hasta 3 alteraciones y hasta 2 octavas a criterio del profesor:
- Do M- La m,
- Fa M- Re m.
- SolM - Mim

B) TÉCNICA:

- Método de Violonchelo (Sebastian Lee) (Edit. Boileau): Estudio de la ½ y 1ª posición.
- Ejercicios técnicos para la mano izquierda, Op. 33 Nivel Elemental (Edit. Piles) (D. Motatu). Realizar ejercicios según necesidad del alumno.
- 18 golpes de arco de violoncello (Edit. Piles), (D. Motatu). Estudio del legato y detaché.

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 2). (Edit. Suzuki Method Internacional). Lecciones: 1 y 2.
- Le jeune violoncelliste 1ºA (Feuillard).(Edit. Delrieu) Lecciones : 1, 2, 3 y 4.
- Early Start on the cello vol. 2, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

2ª EVALUACIÓN

A) ESCALAS :

- Sib M- Sol m
- MibM - Do m.

B) TÉCNICA:

- Método de Violonchelo (S. Lee): Estudio de la 2ª posición.

- Ejercicios técnicos de la mano izquierda (continuación).
- Estudio golpes de arco. (continuación).
- L.R.Feuillard, ejercicios diarios (Edit. Schott). Bloque 3 (ejercicios: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 y 12).

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 2). (Edit.Suzuki Method Internacional). Lecciones: 3 a 7.
- Le jeune violoncelliste 1ºA (Feuillard). Lecciones: 5 y 6.
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.2, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

3ª EVALUACIÓN

A) ESCALAS:

- Re M- Si m y repaso de las anteriores escalas.
- LaM

B) TÉCNICA:

- Método de Violonchelo (S. Lee): Aproximación a la 3ª y 4ª posición.
- Estudios técnicos de la mano izquierda (continuación).
- Estudio golpes de arco (continuación).
- Repaso de las anteriores posiciones.
- L.R.Feuillard: Bloque 3 (ejercicios: desde el 13 hasta el final del bloque).

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 2). Lecciones: desde la 8 hasta el final del libro.
- Le jeune violoncelliste 1ºA (Feuillard). Lecciones: 7, 8, 9, 10, 11 y 12. (Entre estas lecciones, elegir dos).
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.2, Sassmannshaus.

- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

3º ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1ª EVALUACIÓN

A) ESCALAS:

- Libro de técnica de escalas (J. Klengel Ed. Breitkopf 1939 P. Thiemann Ed. Boileau). Escalas, arpeggios y terceras de 3 alteraciones hasta 2 octavas de extensión:
- Do M- La m,
- Fa M- Re m,
- Sib M- Sol m
- Mib M- Do m.

B) TÉCNICA:

- Método de violoncello (S. Lee)(Edit. Boileau): Estudio de la 3ª posición.
- Ejercicios técnicos para la mano izquierda, Op. 33 Nivel Elemental (Edit. Piles) (D. Motatu). Realizar ejercicios según la necesidad del alumno.
- 18 golpes de arco de violoncello(Edit. Piles).(D. Motatu). Realizar ejercicios según la necesidad del alumno.
- L.R.Feuillard, ejercicios diarios (Edit. Schott):. Bloque 4, primera parte (ejercicios completos).
- Double Stops for cello, R. Mooney. 2 canciones.

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 3). (Edit. Suzuki Method Internacional). Lecciones: 1 y 2.
- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones 1 y 2.
- Le jeune violoncelliste 1ºB y 2ºA (Feuillard).(Edit. Delrieu)
- 40 estudios fáciles, Op. 70 (S. Lee).(Edit. Piles). Revisión de Motatu. (Elegir 2 estudios).

- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.3, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

2ª EVALUACIÓN

A) **ESCALAS:** Escalas, arpeggios y terceras:

- Sol M- Mi m
- Re M- Si m
- La M.

B) TÉCNICA:

- Método de violoncello (S. Lee): Estudio de la 4ª posición. Ejercicios de arcadas diversas y tresillos.
- Estudios técnicos para la mano izquierda (continuación).
- Estudio golpes de arco (continuación).
- L.R Feuillard: Bloque 4,segunda parte.
- Double Stops for cello, R. Mooney. 2 canciones

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 3). Lecciones: 3 y 4.
- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones 3 y 4.
- Le jeune Violoncelliste 2ºA (continuación).
- 40 estudios fáciles, Op.70 (S. Lee). Continuación (realizar dos estudios).
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.3, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.
-

3ª EVALUACIÓN

A) **ESCALAS:** Repaso de todas las escalas, arpeggios y terceras del curso.

B) TÉCNICA:

- Método de violoncello (S. Lee). Repaso de las posiciones $\frac{1}{2}$, 1ª, 2ª, 3ª y 4ª.
- Estudios técnicos de la mano izquierda (continuación).
- Estudios golpes de arco (continuación).
- L.R. Feuillard: Bloque 4 (repaso y dar velocidad).
- 60 estudios du jeune violoncelliste (Feuillard)(Edit. Delrieu). Lecciones : 1 y 2.
- Double Stops for cello, R. Mooney. 2 canciones.

C) ESTUDIOS Y PIEZAS DE AUDICIÓN:

- Suzuki Cello School (Vol. 3) : continuación.
- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones: 5 y 8.
- Le jeune Violoncelliste 2ºA (continuación).
- 40 estudios fáciles, Op.70 (S. Lee). Continuación (Realizar 2 estudios).
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.3, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

D) OBRAS:

- Sonata en Do M para violoncello y piano de G. Cirri.
- Concierto en DoM RV399, A. Vivaldi

4º ENSEÑANZAS ELEMENTALES

1ª EVALUACIÓN

A) ESCALAS:

- Libro de técnica de escalas (J. Klengel Ed. Breitkopf 1939 o P. Thiemann Ed. Boileau). Escalas, arpeggios y terceras de 3 alteraciones:
 - Do M- La m
 - Fa M- Re m
 - Sib M- Sol m

- Mib M- Do m.

B) TÉCNICA:

- Método de violoncello (S. Lee) (Edit. Boileau): Estudio de armónicos naturales y de distintos golpes de arco.
- Ejercicios técnicos para la mano izquierda, Op. 33 Nivel Elemental (Edit. Piles), (D. Motatu). Realizar ejercicios según la necesidad del alumno.
- 18 golpes de arco de violoncello (Edit. Piles), (D. Motatu). Realizar ejercicios según la necesidad del alumno.
- L.R. Feuillard, ejercicios diarios (Edit. Schott): Bloque 5: (4ª posición apartados: 1 y 2).
Ejercicios de acordes y arpeggios. Bloques 34 y 35.
- 60 estudios du jeune violoncelliste (Edit. Delrieu) (Feuillard). 3 estudios.
- Double Stops for cello, R. Mooney. 2 canciones.

C) ESTUDIOS :

- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones: 9 y 10.
- Le jeune violoncelliste 2ºA y 2ºB (Edit. Delrieu), (Feuillard).
- Suzuki Cello School Vol.3 (Edit. Suzuki Method Internacional).Lecciones: 5 y 6
- S. Lee, E. melódicos y progresivos, vol. I (Edit. Boileau): 1 y 2.
- 40 estudios fáciles, Op. 70 (S. Lee).(Edit. Piles) Lecciones: desde el nº 7 hasta el nº17 ambas incluidas.
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.4, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

D) OBRAS:

- Estudio de una obra corta para violoncello y piano (el profesor decidirá entre diversas).

2ª EVALUACIÓN

A) **ESCALAS.** Escalas, arpeggios y terceras:

- Lab M- Fa m,
- Sol M- Mi m, -
- Re M- Si m y -
- La M- Fa #m.

B) **TÉCNICA:**

- Método de violoncello (S. Lee): Escala cromática y estudio de notas de adorno.
- Estudios técnicos para la mano izquierda (continuación).
- Estudio golpes de arco (continuación).
- L.R. Feuillard: Bloque: 5 (apartado 3), 6 y 36
- 60 estudios du jeune violoncelliste (Feuillard). 3 estudios.
- Double Stops for cello, R. Mooney. 2 canciones

C) **ESTUDIOS :**

- Suzuki Cello School (Vol. 3). Lecciones: 7 y 8
- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones 6, 11 y 12.
- S. Lee, E. melódicos y progresivos, vol. I: 4 y 5.
- 40 estudios fáciles, Op. 70 (S. Lee). Lecciones: desde el nº 18 hasta el nº 28 ambas incluidas.
- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.4, Sassmannshaus.
- Pejtsik-Lengyel.: *Musik für Violoncello II*. Editio Musica Budaspest.

D) **OBRAS:** Elegir una o varias obras entre:

- Sonata en Do M para violoncello y piano (Edit. Delrieu), (Breval). 1º movimiento.
- Sonatas de Cirri,

- Sonata de Bononcini,
- Sonata de Vivaldi, (Edit. Ricordi)
- Sonata de Marcelo (Edit. Schott) y
- Concertino nº1 en FaM, J.B. Bréval. Ed. Delrieu.
- Berceuse, B. Godard (de la ópera Jocelyn). Ed. Schoott.
- Preludio para violoncello sólo de la Suite I de Bach. (Ed. Bärenreiter)
- Estudio-Capricho op. 54 nº 4, G. Goltermann.

3ª EVALUACIÓN

A) **ESCALAS:** Repaso de todas las escalas, arpeggios y terceras del curso.

B) TÉCNICA:

- L.R. Feuillard: Bloque 6 y 7.
- Estudios técnicos para la mano izquierda (continuación).
- Estudio golpes de arco (continuación).
- Libro de dobles cuerdas Doppelgiffen (Vol. 1), (S. Basler- Novsaki y S. Stein).(Edit. N. Simrock. Berlin. London). Lecciones: 1, 2 y 3.
- 60 estudios du jeune violoncelliste (Edit. Delrieu) (Feuillard). 3 estudios. Y ejercicio de dobles cuerdas
- Introducción al pulgar (Benoy y Sutton).(Edit. Oxford University Press) Lecciones: 1, 2, 3 y 4.

C) ESTUDIOS:

- Suzuki Cello School (Vol. 3). Lecciones: 9 hasta el final del libro.
- Dotzauer 113 estudios (Vol. 1).(Edit. Peters). Lecciones 13, 15 y 17.
- S. Lee, E. melódicos y progresivos, vol. I: nº 13.
- 40 estudios fáciles, Op. 70 (S. Lee). Lecciones: desde el nº 29 hasta el nº 40 ambas incluidas.

- 15 Estudios fáciles, op. 76 D. Popper. 1 estudio.
- Early Start on the cello vol.4, Sassmannshaus.

D) **OBRAS:** del listado de obras de la segunda evaluación, abordar el estudio de una o varias obras completas.

7. Criterios de evaluación

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

La evaluación es un elemento esencial del currículo, que garantiza su autonomía, su flexibilidad y su mejora permanente. La evaluación consiste en el análisis del proceso de enseñanza y aprendizaje para comprobar si la planificación de la acción educativa es coherente con los objetivos y contenidos propuestos anteriormente y si se adecua a las características tanto de los alumnos como del centro. Por tanto la evaluación se encargará de valorar los conocimientos, aptitudes, capacidad y rendimiento de los alumnos.

La evaluación será formativa, ya que se aplica permanentemente sobre los procesos de enseñanza y aprendizaje y contribuye a aumentarlos hacia una mejora y también será integral, ya que se refiere a todos los elementos del proceso educativo(alumnos, profesorado, proceso enseñanza, etc.)

El objeto de la evaluación es el perfeccionamiento de todo el proceso de enseñanza y aprendizaje, y debe realizarse de forma sistemática y continua.

Los criterios de evaluación son indicadores preestablecidos para la observación y valoración de los procesos educativos y de su alcance. Estos criterios son los siguientes:

1. *Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.* Este criterio de evaluación pretende constatar la capacidad del alumno para desenvolverse con cierto grado de autonomía en la lectura de un texto.
2. *Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.* Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los conocimientos teórico-prácticos del lenguaje musical.
3. *Interpretar obras de estilos diferentes.* Este criterio de evaluación pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y estilos.

4. *Interpretar en público como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento, con seguridad.* Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de la obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso.
5. *Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.* Este criterio pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marquen.
6. *Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.* Este criterio pretende evaluar la habilidad del alumno para improvisar con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.
7. *Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos..* Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de la colaboración e interdependencia entre los miembros.
8. *Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a la de los demás.* Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común
9. *Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones.* Con este criterio se pretende evaluar la capacidad para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representen dificultades superiores a su capacidad.
10. *Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel.* Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales.
11. *Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.* Este criterio de evaluación pretende verificar que el alumno es capaz de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

Instrumentos de evaluación

- Ficha de alumno donde se incluyen notas diarias sobre su evolución en la clase individual.

- Audiciones trimestrales en presencia de los compañeros del mismo curso, donde se escucharán entre ellos y harán una valoración crítica a sus compañeros.
- Participación obligatoria en las audiciones de aula.
- Participación y/o asistencia a las audiciones del centro.
- Asistencia a las actividades programadas por el centro (semana cultural, conciertos, cursos, salidas culturales, ...).
- Trabajo con el pianista acompañante al menos una obra por curso.
- Rúbricas

TIPOS DE EVALUACIÓN

Se realizarán tres evaluaciones a lo largo del curso marcadas en el calendario escolar.

La evaluación será continua, perdiendo el derecho a la misma si el alumno acumula más de 4 faltas por trimestre, en cuyo caso, el alumno deberá presentarse a un examen final.

CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

La calificación trimestral dependerá de los siguientes apartados:

- **Exámenes trimestrales.** La nota del examen se obtendrá de los siguientes apartados (33% cada uno):
 1. Escalas y Técnica (apartados A y B de la programación del aula).
 2. Estudios, lecciones (C).
 3. Obras (D).
- **Audiciones de aula:** participación obligatoria.
- **Faltas de asistencia.**

La comunicación de las calificaciones se realizará a través de los Informes de Evaluación entregados a los alumnos al final de cada trimestre. No obstante, el profesor-tutor mantendrá una comunicación fluida y constante con los padres, a través del plan de

acción tutorial, con el objetivo de mantenerlos informados y mejorar el rendimiento académico de los alumnos a lo largo de todo el curso escolar.

Actividades de refuerzo y ampliación

Actividades de refuerzo: se destinarán a aquellos alumnos que presenten necesidades educativas especiales, prestando especial atención a deficiencias de carácter técnico o interpretativo y su rendimiento esté por debajo del mínimo exigible en su curso. Estas actividades tendrán la finalidad de estimular, motivar y reforzar los contenidos técnicos y musicales que el alumno no pueda adquirir con normalidad. La competencia para el desarrollo y la aplicación de las actividades de refuerzo será competencia del profesor tutor que tendrá en cuenta las necesidades específicas de cada alumno.

Actividades de ampliación: se destinarán a aquellos alumnos cuyo rendimiento esté por encima de los objetivos marcados para su curso y que presenten un nivel de exigencia personal alto, siendo su ritmo de aprendizaje superior a la media. Los contenidos de dichas actividades serán competencia del profesor tutor e irán destinados al perfeccionamiento de los conocimientos técnicos e interpretativos del alumnos.

CONTENIDOS COMUNES

- Desarrollo de la sensibilidad auditiva.
- Práctica de lectura a vista.
- Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical.
- Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio.
- Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus distintos niveles.
- Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras del repertorio propio de cada instrumento que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.
- Práctica de la improvisación.
- Práctica instrumental en grupo.
- Desarrollo de automatismos.
- Práctica de la relajación.
- Iniciación a la grafía contemporánea.

8. Mínimos exigibles y criterios de promoción

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso el alumno/a deberá abordar y superar el 60% de su programación de aula.

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa en una asignatura como máximo. En el supuesto de las asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente.

Los alumnos que al término del cuarto curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más, deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o en dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes.

Anexo 1. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

Se llevarán a cabo unas actividades destinadas a la recuperación de la asignatura que consistirán en una prueba de interpretación en la que se ejecutarán el 33% de los estudios y obras programadas en la secuenciación de cada trimestre.

A estas pruebas se aplicarán los criterios de evaluación y calificación correspondientes a cada ciclo pedagógico.

Este protocolo será de aplicación tanto para las enseñanzas elementales como para las enseñanzas profesionales.

Anexo 2. Rúbricas

	EXPERTO 4	AVANZADO 3	APRENDIZ 2	NOVEL 1	PESO
Posición y control corporal: Control y conocimiento de las partes del cuerpo implicadas en la acción muscular	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo y posee el control para tocar relajado en cualquier situación y crear interpretaciones de calidad	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, sin tensiones, pero no es capaz de tocar siempre de manera natural y relajada.	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, pero está muy tenso.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	7%
Sonido y afinación	Utiliza los recursos sonoros del instrumento propios de su nivel de manera excelente. La afinación es la adecuada en todos los pasajes.	Hay algún error aislado, pero en su mayoría la afinación y sonoridad es precisa y segura.	Afinación con errores frecuentes Utiliza los recursos sonoros del instrumento de manera muy básica.	No controla la afinación ni utiliza los recursos sonoros del instrumento propios de su nivel.	8%
Vibrato	Enriquece el sonido y el fraseo utilizando el vibrato más adecuado en cada momento, de manera apropiada a su nivel.	Utiliza el vibrato, aunque no tiene claro qué tipo de vibrato y cuándo utilizarlo.	Utiliza el vibrato pero solo de manera artificial y cuando está indicado por el profesor.	No utiliza el vibrato de manera adecuada a su nivel.	7%
Articulación izquierda	Su mano izquierda se muestra ágil con articulación clara y precisión total en los cambios de posición. Es capaz de digitar con autonomía pasajes con dificultades técnicas propias de su nivel.	La mano izquierda posee agilidad, y a veces la articulación muestra claridad. Resuelve problemas de digitación propios de su nivel.	La mano izquierda posee agilidad, pero rara vez la articulación muestra claridad. Los cambios de posición carecen de precisión.	Su mano izquierda no se muestra ágil y la articulación no es adecuada a su nivel.	8%
Técnica de arco: articulación y golpes de arco	Controla el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco. Domina toda la gama de articulaciones con gran riqueza interpretativa y adecuándose a los diferentes estilos del repertorio.	Controla el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. Es capaz de realizar con independencia y soltura los diferentes golpes de arco adecuándose a los diferentes estilos del repertorio.	Presenta dificultades para controlar el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. Utiliza con solvencia limitada los diferentes golpes de arco y articulaciones	No tiene el control sobre el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. No es capaz de utilizar golpes de arco básicos.	8%
Dobles cuerdas y acordes	Las dobles cuerdas y acordes poseen el sonido y la afinación adecuados a su nivel y su interpretación en las obras de repertorio es excelente.	Las dobles cuerdas y acordes poseen el sonido adecuado y la afinación adecuados, pero su interpretación es insegura.	Conoce las posiciones de las dobles cuerdas y los acordes, pero no poseen el sonido ni la afinación adecuados.	No puede realizar las dobles cuerdas ni los acordes adecuados a su nivel.	3%
Estudios técnicos y obras de repertorio	Domina los estudios técnicos y ha asimilado las destrezas técnicas para poder usarlas en la interpretación de obras representativas de todos los estilos con una calidad excelente	Domina los estudios técnicos pero no los aplica en la interpretación.	Solo ha alcanzado algunos contenidos de los estudios técnicos y del repertorio programado para su nivel, pero no es capaz de lograr una interpretación adecuada	No domina los estudios técnicos ni el repertorio mínimo programado para su nivel.	8%
Conocimiento y adecuación de los estilos	Adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales, es capaz de diferenciarlos con claridad e interpretar todo el repertorio con las normas establecidas para cada estilo.	Adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales, no siempre es capaz de diferenciarlos e interpretarlos con claridad, pero cumple con las normas establecidas para cada estilo.	Adapta sutilmente la interpretación a los diferentes estilos musicales, aunque no es capaz de diferenciarlos con claridad.	No adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales.	5%

Control rítmico y Fraseo musical	Es capaz de realizar interpretaciones expresivas, con fraseo musical propio y tiempos correctos. Obtiene un buen equilibrio de niveles y calidades de sonido resultantes.	La interpretación tiene en cuenta el fraseo a nivel general. La medida es precisa, pero los tempos no son siempre adecuados.	Se percibe en la interpretación el fraseo musical. Mide bien, aunque con frecuentes errores y tempo inestable.	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo. No mide bien y no posee control del tempo.	8%
Comprensión de la estructura formal de la obra y su contexto compositivo	Reconoce con autonomía la estructura formal de las obras, conoce con precisión el contexto compositivo y aplica todo ello para lograr una interpretación sólida y coherente, adecuada a su nivel.	Reconoce con autonomía la estructura formal de las obras y obtiene por sí mismo la información de contexto de las obras.	Reconoce la estructura formal de las obras con ayuda del profesor y tiene la información básica de su contexto compositivo.	No tiene los conocimientos sobre la estructura formal ni el contexto compositivo de las obras adecuados su nivel.	5%
Interpretación y expresividad	Consigue expresarse a través del lenguaje de la música en todos sus estilos, logra transmitir la emoción en cada interpretación y es altamente comunicativo.	Es expresivo y comunicativo, aunque le cuesta proyectar emoción y saber transmitir la expresión de la música en todos los estilos.	Es poco comunicativo, pero logra transmitir cierta expresión en sus interpretaciones.	No logra una interpretación expresiva, no es comunicativo y no transmite emoción a través de las obras de repertorio.	8%
Memorización	Es capaz de memorizar obras completas con buen nivel interpretativo.	Memoriza partes o movimientos de obras, aunque le falta seguridad y fluidez en la interpretación.	Memoriza pequeñas piezas y fragmentos adaptados al nivel.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	6%
Lectura a 1ª vista e improvisación	Es capaz de interpretar correctamente un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel. Controla la improvisación con autonomía.	Lee las notas, pero no marca el fraseo. Controla la improvisación según tonalidades.	Lee las notas, pero no lee dinámicas ni se organiza los arcos. Improvisa fragmentos muy cortos pero le falta fluidez y continuidad.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	5%
Coordinación con el pianista acompañante. Participación en la audición	La coordinación con el pianista acompañante es excelente. Es capaz de interpretar en las audiciones todas las obras de su repertorio, con un resultado interpretativo unificado y de máxima calidad.	Existe una buena coordinación con el pianista. Es capaz de interpretar en las audiciones obras propias de su nivel con solvencia.	Poca coordinación con el pianista acompañante. Es capaz de interpretar algunas obras en las audiciones, pero solo aquellas que presentan poca dificultad.	No existe coordinación con el pianista acompañante. No es capaz de interpretar en las audiciones ninguna obra del repertorio con solvencia.	8%
Control escénico	Es capaz de controlar la ansiedad escénica y transformarla en una experiencia positiva a la hora de interpretar en público.	Es capaz de controlar parcialmente la ansiedad escénica y defender buenas interpretaciones de las obras.	Los protocolos de la puesta en escena son válidos, pero bastante mejorables en cuanto a actitud y control escénico.	No es capaz de controlar la ansiedad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretación.	6%

ENSEÑANZAS PROFESIONALES

Justificación

La programación tiene como finalidad proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales. A través de ella desarrollar en los alumnos y alumnas las capacidades generales y los valores cívicos propios del sistema educativo así como las de fomentar la audición de música, desarrollar la sensibilidad artística, analizar las diferentes manifestaciones y estilos musicales, participar en actividades de difusión cultural y conocer el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.

Es para el profesorado, herramienta necesaria para unificar criterios y trabajar en equipo.

Contextualización

El currículo es el conjunto de objetivos, contenidos, criterios metodológicos y técnicas de evaluación que orientan la actividad académica (enseñanza y aprendizaje) ¿cómo enseñar?, ¿qué, cómo y cuándo evaluar? , permite planificar las actividades académicas de forma general, ya que lo específico viene determinado por los planes de estudio y la programación. El uso de la programación nos permite poder lograr el modelo de alumno que se pretende generar a través de la implementación de la misma.

1. Objetivos

Objetivos Generales

Según el Decreto 158/2007 de 21 de septiembre, las enseñanzas profesionales de música tienen como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos capacidades generales y los valores cívicos propios del sistema educativo y, además, las capacidades siguientes:

- a) Fomentar la audición de música y establecer conceptos estéticos propios que permitan fundamentar y desarrollar criterios interpretativos individuales.

- b) Desarrollar la sensibilidad artística y el criterio estético como fuente de formación y enriquecimiento personal.
- c) Analizar y valorar críticamente las diferentes manifestaciones y estilos musicales.
- d) Conocer las aportaciones de la música al desarrollo personal del individuo y al desarrollo colectivo de las sociedades.
- e) Participar en actividades de difusión cultural musical que permitan experimentar con la música y disfrutar de la música.
- f) Conocer y emplear con decisión el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.
- g) Conocer y valorar el patrimonio musical como parte integrante del patrimonio histórico y cultural de la Humanidad.
- h) Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunidad Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes

Objetivos Específicos

Las enseñanzas profesionales de música deberán contribuir a la adquisición por parte del alumnado, de las capacidades siguientes:

- a) Superar con dominio y capacidad crítica los contenidos y objetivos planteados.
- b) Conocer los elementos básicos de los lenguajes musicales, sus características, funciones y evoluciones en los diferentes contextos históricos.
- c) Utilizar el “oído interno” como base de la afinación, de la audición armónica y de la interpretación musical
- d) Formar una imagen ajustada de las posibilidades y características musicales tanto a nivel individual como en relación con el grupo, con la disposición necesaria para saber integrarse como un miembro más del mismo o como responsable del conjunto.
- e) Compartir vivencias musicales de grupo en el aula y fuera de ella que permitan enriquecer la relación afectiva con la música a través del canto y de participación instrumental en grupo.
- f) Utilizar el cuerpo y la mente para adquirir la técnica necesaria y así, concentrarse en la audición e interpretación musical.

- g) Interrelacionar y aplicar los conocimientos adquiridos en todas las asignaturas que componen el currículo junto con las vivencias y experiencias propias para conseguir una interpretación artística de calidad.
- h) Adquirir y aplicar las destrezas necesarias para resolver las dificultades que surjan en la interpretación de la música.
- i) Practicar la improvisación y la transposición como elementos inherentes a la creatividad musical.
- j) Interpretar, individualmente o dentro de la agrupación correspondiente, obras escritas en todos los lenguajes musicales, profundizando en el conocimiento de los diferentes estilos y épocas, así como en los recursos interpretativos de cada uno de ellos.
- k) Actuar en público con autocontrol, dominio de la memoria musical y capacidad comunicativa.
- l) Adquirir autonomía personal en la interpretación musical.
- m) Consolidar hábitos de estudio adecuados y continuados en función de la dificultad de los contenidos de las asignaturas de los diferentes cursos y niveles.
- n) Conocer y aplicar las técnicas del instrumento o de la voz de acuerdo con las exigencias de las obras.

Objetivos Generales de la Especialidad de Violonchelo

1. Tener perfectamente asimilados los objetivos correspondientes a las enseñanzas elementales en lo referente a colocación, relajación, flexibilidad, respiración y ejecución natural.
2. Dominar la técnica del arco.
3. Dominar la técnica de la mano izquierda
4. Desarrollar un buen sentido auditivo y de afinación y aplicarlo a la interpretación musical.
5. Controlar el ritmo aplicado a cualquier manifestación musical.
6. Disponer de un amplio repertorio de ejercicios, escalas y estudios para garantizar la resolución óptima de problemas técnicos.
7. Obtener una buena calidad sonora.

Evidenciar una buena lectura

9. Abordar la interpretación con criterios propios.
10. Aplicar la memoria a la ejecución instrumental.
11. Conseguir una buena organización del estudio autónomo.
12. Dominar un repertorio básico de diferentes estilos.
13. Estar informado y participar en aquellas actividades, acontecimientos de ámbito cultural-musical que inciden en la relación que tiene con el instrumento y su entorno: conciertos, discográfica, cursos, literatura...
14. Escuchar música con capacidad crítica y analítica con el objetivo de que constituya un complemento de su formación como instrumentista y músico.
15. Improvisar en los estilos más propios del instrumento.

D) Secuenciación Objetivos Propios de la Especialidad por Cursos

En los objetivos propios constan toda la base de técnica musical y práctica que se distribuye a lo largo de toda la programación que está muy consensuada para que surta los efectos oportunos de llevar al alumnado a ser unos buenos profesionales del Violonchelo.

1º CURSO

- Continuar reflexionando y madurando todos los objetivos del grado elemental, y cuidando más que nunca los objetivos de la correcta posición corporal adaptada a la nueva y progresiva conformación física del alumno en lo que se refiere a la colocación del violonchelo y modo de tocar. También hacer hincapié en la correcta relajación del alumno así como de acostumbrarlo cada vez más a la afinación continua.
- Interpretar un repertorio musical progresivo en cuanto a estudios y obras que incluyan las diversas épocas y estilos de acuerdo con la dificultad propia de este curso.
- Aplicar sus conocimientos musicales de lenguaje para intentar solucionar problemas de interpretación tanto a nivel de digitación, articulación o fraseo como también la discriminación estilística en cuanto a sonido, golpes de arco, ornamentaciones o escritura formal.

-Iniciarse en la práctica de la música de conjunto en diversas agrupaciones (piano, violonchelo...)

2º CURSO

-Continuar trabajando todos los objetivos anteriores, adaptándolos a la conformación corporal del alumno.

-Interpretar un repertorio musical progresivo en cuanto a estudios y obras que incluyan las diversas épocas y estilos de acuerdo con la dificultad propia superior al primer curso.

-Hacer cada vez más hincapié en desarrollar la autonomía en el estudio, creando formas y hábitos de estudio.

-Aplicar los conocimientos musicales en relación con la interpretación para resolver problemas.

-Continuar con la práctica de la música de conjunto en diversas agrupaciones (piano, violonchelo...).

3º CURSO

-Madurar y profundizar en los objetivos anteriores.

-Contribuir a desarrollar una personalidad musical a través del principio del estudio autónomo.

-Interpretar un repertorio básico adecuado al nivel y a las características personales de cada alumno.

-Aplicar las diferentes convenciones interpretativas de los diversos estilos musicales.

-Madurar la interpretación en atención al estilo musical.

-Practicar la música de conjunto en formaciones camerísticas.

4º CURSO

-Madurar y profundizar en los objetivos anteriores.

-Contribuir a desarrollar una personalidad musical a través del principio del estudio autónomo en cuanto a sonido se refiere.

- Interpretar un repertorio básico que incluya obras de diferentes estilos musicales dentro del programa del curso.
- Aplicar a las obras a las obras del curso las diferentes convenciones interpretativas de los diversos estilos musicales, especialmente en lo referido a la escritura ornamental y rítmica, según la época.
- Practicar la música en conjunto dentro de formaciones camerísticas.

5° CURSO

- Desarrollar los objetivos anteriores más exhaustivamente, orientándolos hacia una progresiva profesionalización de los mismos, tanto en el ámbito orquestal, en el camerístico, como en el solístico.
- Interpretar un repertorio con obras de diferentes estilos musicales dentro de las dificultades del nivel.
- Desarrollar un estilo cada vez más personal, teniendo en cuenta aspectos técnicos y expresivos como la afinación, el vibrato, la destreza técnica y la interpretación en público.
- Conocer las convenciones interpretativas de cada período musical, aplicando con autonomía y rigor las cuestiones referidas a rítmica estilística y ornamentación.
- Practicar la música de conjunto en formaciones camerísticas de diversa configuración.

6° CURSO

- Valorar la importancia y el respeto hacia la carrera musical y orientar su estudio y trabajo hacia una línea más profesional.
- Conformar una personalidad musical completa, segura y equilibrada en cuanto a la interpretación musical se refiere.
- Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos de una dificultad de acuerdo con este nivel.

- Aplicar con una autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.
- Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.
- Practicar la música en conjunto, integrándose en formaciones camerísticas de diversa configuración y desempeñando apeles de solista con orquesta en obras de dificultad media, desarrollando así el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.

2. Contenidos

Contenidos Propios de los Instrumentos de Cuerda Frotada

Continuación del trabajo sobre los cambios de posiciones. Dobles cuerdas y acordes de tres y cuatro notas. Desarrollo de la velocidad. Perfeccionamiento de todas las arcadas. Armónicos naturales y artificiales. Trabajo de la polifonía en los instrumentos de cuerda. La calidad sonora: «Cantabile» y afinación. El fraseo y su adecuación a los diferentes estilos. Profundización en el estudio de la dinámica, de la precisión en la realización de las diferentes indicaciones que a ella se refieren y del equilibrio de los niveles y calidades de sonido resultantes. Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos. Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria. Práctica de la lectura a vista. Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones. Práctica de conjunto.

Secuenciación de los Contenidos por Cursos

1º CURSO

- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar (Capotasto).
- Práctica de las dobles y triples cuerdas así como de acordes de tres y cuatro notas .

- Afianzar la correcta conducción del arco.
- Conocimiento de los armónicos naturales y artificiales.
- Desarrollo progresivo de la calidad sonora y la afinación.
- Aplicación de la dinámica y de las diferentes cualidades del sonido.
- Iniciación a la comprensión del fraseo musical.
- Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto y staccato.
- Iniciación al estudio del vibrato.
- Desarrollo del repertorio del curso.
- Entrenamiento progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a primera vista.
- Apreciación de diversos estilos y formas musicales mediante audiciones.

2º CURSO

- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar(Capotasto).Extensiones.
- Práctica de las dobles y triples cuerdas así como de acordes arpegiados de tres y cuatro notas.
- Desarrollo de la velocidad de la mano izquierda.
- Continuar con el perfeccionamiento de la conducción del arco.
- Insistir en el desarrollo progresivo de la calidad sonora y de la afinación.
- Desarrollo del fraseo, dinámica y adecuación sonora al estilo musical.
- Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto y staccato.
- Continuación del estudio del vibrato.
- Conocimiento y localización de los armónicos naturales y artificiales.
- Estudio del repertorio propio del nivel.
- Entrenamiento progresivo de la memoria.
- Práctica de la lectura a primera vista.

- Apreciación de diversos estilos y formas musicales mediante audiciones.
- Iniciación a la música del siglo XX.

3º CURSO

- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar (Capotasto).Extensiones. Ampliación del registro.
- Práctica de dobles y triples cuerdas así como de acordes arpegiados de tres y cuatro notas.
- Desarrollo de la velocidad en ambas manos.
- Búsqueda de la calidad sonora a través de la correcta conducción del arco para su directa aplicación a las obras.Estudio de la afinación expresiva.
- Continuación del desarrollo del fraseo, dinámica y adecuación sonora al estilo musical.
- Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto, staccato, saltillo y detaché.
- Estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética.
- Continuación con el estudio de los armónicos naturales y artificiales.
- Estudio del repertorio propio del nivel.
- Entrenamiento progresivo de la memoria. Memorización de una obra del curso.
- Práctica de la lectura a primera vista.
- Audiciones comparadas de grandes intérpretes.
- Iniciación a la música contemporánea.
- Análisis básico de diferentes interpretaciones paralelas al repertorio del curso.

4º CURSO

- Perfeccionamiento progresivo de los cambio de posición.
- Perfeccionamiento de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas.
- Desarrollo de la velocidad y la coordinación entre ambas manos.
- Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora.

- Aplicación del fraseo a los diferentes estilos musicales.
- Trabajo de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato y staccato volante.
- Continuación del estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética
- Perfeccionamiento de los armónicos naturales y artificiales.
- Estudio del repertorio propio del nivel.
- Memorización de una obra del curso.
- Práctica de la lectura a primera vista.
- Análisis detenido y objetivo de diferentes interpretaciones formando juicios fundamentados.
- Estudio de obras de estilo contemporáneo: grafía y efectos.

5º CURSO

- Aplicación de los diferentes tipos de cambio de posición a las diversas situaciones musicales.
- Perfeccionamiento de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas.
- Perfeccionamiento de la velocidad y la coordinación entre ambas manos.
- Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora.
- Aplicación y análisis del fraseo musical y de la dinámica a los diferentes estilos musicales.
- Trabajo de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato, staccato volante, portato y stentato.
- Perfeccionamiento del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética.
- Perfeccionamiento de los armónicos naturales y artificiales.
- Estudio del repertorio propio del nivel.
- Memorización de una obra del curso.
- Práctica de la lectura a primera vista.
- Análisis detenido y objetivo de diferentes interpretaciones formando juicios propios.
- Estudio y análisis de obras de estilo contemporáneo: grafía y efectos.

6º CURSO

- Dominio de los diferentes tipos de cambio de posición y su aplicación a las diversas situaciones musicales.
- Dominio de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas.
- Dominio de la velocidad y la coordinación entre ambas manos.
- Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora.
- Aplicación y análisis del fraseo musical y de la dinámica a los diferentes estilos musicales.
- Control de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato, staccato volante, portato y stentato.
- Control del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética
- Dominio de los armónicos naturales y artificiales.
- Estudio del repertorio propio del nivel.
- Profundización en el estudio de la dinámica, de la precisión en la realización de las diferentes indicaciones que a ella se refieren y del equilibrio de los niveles y calidades de sonido resultantes.
- Memorización de una obra del curso.
- Práctica de la lectura a primera vista.
- Interpretación de música contemporánea y análisis de sus grafías y efectos.
 - Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.

3. Competencias Profesionales

La incorporación de las competencias en el currículum de las enseñanzas musicales, permite acentuar aquellos aprendizajes que son imprescindibles desde un punto de vista integrador y principalmente dirigido a la aplicación de los conocimientos adquiridos.

La normativa no recoge cuales son las competencias que debe adquirir el alumno a lo largo de las enseñanzas musicales, por tanto las competencias que se desarrollan en esta programación

están pensadas con el fin de englobar los objetivos y contenidos que el alumno deberá alcanzar para ser “competente”.

Es preciso citar dos elementos de las competencias que es preciso resaltar:

- Sirven para establecer y reforzar aquellos aprendizajes que deberán ser aplicados por los alumnos en situaciones concretas.
- Integran los diferentes aprendizajes de todas las asignaturas y materias que conforman este tipo de enseñanzas.

Dividiremos las enseñanzas musicales en cuatro competencias muy globales:

SABER ESCUCHAR

Se trata de conseguir los conocimientos, habilidades y actitudes necesarias para percibir las diferentes manifestaciones musicales y a partir de ahí entenderlas, valorarlas críticamente, disfrutarlas y emocionarse.

Esta competencia incorpora adquirir hábitos de consumo musical variado (asistencia a conciertos, escuchar grabaciones, ...) y acostumbrarse a escuchar música de diferentes estilos y procedencias culturales.

Estas percepciones deberán incorporar una reflexión de lo que estamos escuchando tanto a nivel técnico como a nivel emocional (estructuras musicales, instrumentación, belleza en la melodía, armonía, ritmo, originalidad del compositor, sensaciones que nos produce,...). En definitiva, sería el momento de aplicar la competencia de saber analizar todo lo que percibimos para poder tener un criterio propio.

Con la competencia de SABER ESCUCHAR conseguiremos progresivamente que los alumnos sean capaces de decidir por ellos mismos que es lo que le gusta y lo que quiere consumir, fuera de los intereses de las industrias y modas.

SABER ANALIZAR

Esta competencia está unida a la anterior, aunque en este caso hace referencia al estudio de la partitura. El alumno no solo debe interpretarla, sino saber más a cerca de la misma. Progresivamente el nivel analítico se irá ampliando a diferentes campos según el nivel en el que

se encuentre el alumno (elementos musicales, tonalidades, tempos, dinámicas, estilos, compositor, forma, ...).

SABER INTERPRETAR

Las enseñanzas musicales se articulan desde la práctica instrumental, este será el eje vertebrador a lo largo de todas las enseñanzas elementales y profesionales.

Esta competencia incluye el dominio progresivo de la técnica instrumental y la práctica vocal. No es suficiente la perfecta comprensión del texto, es imprescindible adquirir una técnica instrumental cada vez más sólida.

Por otro lado, la interpretación musical es un acto colectivo. La música está escrita para ser interpretada, casi en su totalidad, en grupo. De poco sirve conocer la técnica instrumental individual si no se desarrollan de manera adecuada las habilidades, capacidades y actitudes necesarias para la interpretación en grupo.

Respecto a las actitudes es necesario fomentar en los alumnos valores como la colaboración, trabajo en equipo y hábitos de disciplina. En cuanto a las capacidades se trata de desarrollar y trabajar procedimientos como la afinación, dinámicas, articulaciones, empastar timbres, conocer diferentes roles en orquesta.

La práctica vocal también forma parte de estas enseñanzas, por ello a través del lenguaje musical y coro adquiriremos otros conocimientos que van unidos a lo instrumental y nos formarán de una manera más completa y competencial.

SABER CREAR

Consiste en capacitar al alumno a que utilice el lenguaje musical con total libertad. Además de las competencias citadas anteriormente, el alumno debe ser capaz de improvisar con espontaneidad. De este modo se entienden con más precisión los elementos básicos del lenguaje musical, jugando con elementos rítmicos, melódicos, armónicos y formales.

La creación es la herramienta que nos permite por un lado una mejor comprensión del sistema musical y por otro nos permite expresar nuestra sensibilidad creativa.

4. Criterios de evaluación

La evaluación es un elemento esencial del currículo, que garantiza su autonomía, su flexibilidad y su mejora permanente. La evaluación consiste en el análisis del proceso de enseñanza y aprendizaje para comprobar si la planificación de la acción educativa es coherente con los objetivos y contenidos propuestos anteriormente y si se adecua a las características tanto de los alumnos como del centro. Por tanto la evaluación se encargará de valorar los conocimientos, aptitudes, capacidad y rendimiento de los alumnos.

La evaluación será formativa, ya que se aplica permanentemente sobre los procesos de enseñanza y aprendizaje y contribuye a aumentarlos hacia una mejora y también será integral, ya que se refiere a todos los elementos del proceso educativo(alumnos, profesorado, proceso enseñanza, etc.)

El objeto de la evaluación es el perfeccionamiento de todo el proceso de enseñanza y aprendizaje, y debe realizarse de forma sistemática y continua.

Los criterios de evaluación son indicadores preestablecidos para la observación y valoración de los procesos educativos y de su alcance. Estos criterios son los siguientes:

Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio de evaluación pretende constatar la capacidad del alumno para desenvolverse con cierto grado de autonomía en la lectura de un texto.

Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los conocimientos teórico-prácticos del lenguaje musical.

Interpretar obras de estilos diferentes. Este criterio de evaluación pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y estilos.

Interpretar en público como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento, con seguridad. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de la obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso.

Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marquen.

Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio pretende evaluar la habilidad del alumno para improvisar con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.

Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de la colaboración e interdependencia entre los miembros.

Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a la de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común

Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Con este criterio se pretende evaluar la capacidad para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representen dificultades superiores a su capacidad.

Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales.

Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que el alumno es capaz de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

5. Secuenciación y relación entre los objetivos, contenido y criterios de evaluación

PRIMER CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
Continuar reflexionando y madurando todos los objetivos de las enseñanzas elementales, y cuidando más que nunca los objetivos de la correcta posición corporal adaptada a la nueva y progresiva conformación física del alumno en lo que se refiere a la colocación del violonchelo y modo de tocar. También hacer hincapié en la correcta relajación del alumno así como de acostumbrarlo cada vez más a la afinación continua.	- Concienciación de los buenos hábitos posturales, así como un correcto uso corporal para la producción sonora de calidad. - Uso correcto del cuerpo y búsqueda de la relajación para mejorar los desplazamientos de la mano izquierda, mejora del vibrato, automatismos mano de la mano izquierda,... en definitiva, uso adecuado del cuerpo para mejorar la calidad tanto del sonido como de la afinación. -Afianzar la correcta conducción del arco.	Conocer de una manera básica la correcta utilización del esfuerzo muscular, la coordinación entre ambos brazos y una respiración adecuada a la ejecución instrumental.
Interpretar un repertorio musical progresivo en cuanto a estudios y obras que incluyan las diversas épocas y estilos de acuerdo con la dificultad propia de este curso.	- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar (Capotasto). - Práctica de las dobles y triples cuerdas así como de acordes de tres y cuatro notas. -Conocimiento de los armónicos naturales y artificiales. - Desarrollo progresivo de la calidad sonora y la afinación. - Aplicación de la dinámica y de las diferentes	Asimilar y comprender los conocimientos técnicos y teóricos para conseguir un correcto discurso musical. Conocer parte del repertorio más representativo del instrumento adecuado a este nivel. Conocer las posibilidades sonoras básicas del instrumento.

	cualidades del sonido. - Iniciación a la comprensión del fraseo musical. - Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto y staccato. - Iniciación al estudio del vibrato. - Hábitos de estudio correctos. - Entrenamiento progresivo de la memoria.	Mostrar una mínima sensibilidad auditiva en la afinación del violoncello. Ser capaz de solucionar problemas con un estudio consciente y efectivo, para una mejora continuada de la calidad de la interpretación. Interpretar de memoria repertorio del curso.
Aplicar sus conocimientos musicales de lenguaje para intentar solucionar problemas de interpretación tanto a nivel de digitación, articulación o fraseo como también la discriminación estilística en cuanto a sonido, golpes de arco, ornamentaciones o escritura formal.	Desarrollo del repertorio del curso. Apreciación de diversos estilos y formas musicales mediante audiciones.	Demostrar cierta autonomía en la interpretación a la hora de abordar un texto musical. Interpretar de memoria alguna obra del repertorio solista de acuerdo con los criterios de estilo correspondiente.
Iniciarse en la práctica de la música de conjunto en diversas agrupaciones (piano, violonchelo...).	Trabajo del repertorio con acompañamiento. Práctica instrumental en grupo	Interpretar en público, como solista y en grupo obras adecuadas a su nivel.
Interpretar fragmentos a primera vista.	- Adquirir progresivamente la habilidad de lectura a primera vista con fragmentos adecuados al nivel. - Lectura a primera vista de fragmentos de diversos tipos (obras pertenecientes al repertorio solista , de cámara, sinfónico.....)	Mostrar la interpretación fluida y fiel a la partitura de fragmentos o piezas a primera vista

SEGUNDO CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
-Continuar trabajando todos los objetivos anteriores, adaptándolos a la conformación corporal del alumno.	- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar(Capotasto).Extensiones. - Práctica de las dobles y triples cuerdas así como de acordes arpegiados de tres y cuatro notas. - Desarrollo de la velocidad de la mano izquierda. - Continuar con el perfeccionamiento de la conducción del arco.	Saber utilizar el equilibrio entre los esfuerzos musculares, desarrollar una mínima coordinación motriz y respiración adecuadas a las exigencias de la ejecución instrumental. Aplicar los conocimientos técnicos y teóricos para conseguir un correcto discurso musical. Aplicar las posibilidades sonoras básicas del instrumento. Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación del violoncello.
-Interpretar un repertorio musical progresivo en cuanto a estudios y obras que incluyan las diversas épocas y estilos de acuerdo con la dificultad propia superior al primer curso. Uso de recursos técnicos en cuanto a golpes de arco, ampliación de registro, sonidos armónicos, vibrato,...	- Desarrollo del fraseo, dinámica y adecuación sonora al estilo musical. - Insistir en el desarrollo progresivo de la calidad sonora y de la afinación. - Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto y staccato. - Continuación del estudio del vibrato. - Conocimiento y localización de los armónicos naturales y artificiales. - Estudio del repertorio propio del nivel.	Interpretar repertorio de distintas épocas y estilos adecuados a este nivel. Interpretar de memoria obras del repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente. Demostrar la autonomía necesaria en la interpretación de un texto musical.

	- Entrenamiento progresivo de la memoria. - Apreciación de diversos estilos y formas musicales mediante audiciones. - Iniciación a la música del siglo XX.	
-Hacer cada vez más hincapié en desarrollar la autonomía en el estudio, creando formas y hábitos de estudio.	- Adquisición de hábitos de estudio correctos y eficaces. - Desarrollar un hábito de estudio en base a su nivel, asumiendo la responsabilidad de realizar sus tareas semanales. - Cuidado de su instrumento, de su material. - Puntualidad en sus clases y respeto hacia el profesor y sus compañeros. - Participación e implicación en las tareas de clase. - Desinhibición y espontaneidad en clase. Confianza en sí mismo. - Interés por actuar en público.	- Demostrar seguridad en el uso de la terminología adecuada acerca de las obras estudiadas en este nivel. - Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.
-Aplicar los conocimientos musicales en relación con la interpretación para resolver problemas.	- Análisis consciente de los problemas que surgen a nivel técnico y musical, utilizando los conocimientos adquiridos y buscando soluciones.	Ser capaz de resolver los problemas tras una reflexión de los mismos.
-Continuar con la práctica de la música de conjunto en diversas agrupaciones (piano, violonchelo...).	- Trabajo del repertorio con acompañamiento	Interpretar en público (como solista y en grupo) obras representativas de su nivel en el instrumento.
Interpretar fragmentos a primera vista.	- Adquirir progresivamente la habilidad de	Mostrar la interpretación fluida y fiel a la

	lectura a primera vista con fragmentos adecuados al nivel. - Lectura a primera vista de fragmentos de diversos tipos (obras pertenecientes al repertorio solista , de cámara, sinfónico.....)	partitura de fragmentos o piezas a primera vista

TERCER CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
-Madurar y profundizar en los objetivos anteriores.	- Continuación del trabajo de los cambios de posición así como el de la posición del pulgar (Capotasto).Extensiones. Ampliación del registro. - Continuación del desarrollo del fraseo, dinámica y adecuación sonora al estilo musical. - Continuación con el estudio de los armónicos naturales y artificiales. - Práctica de dobles y triples cuerdas así como de acordes arpegiados de tres y cuatro notas. - Desarrollo de la velocidad en ambas manos.	- Saber utilizar el equilibrio entre los esfuerzos musculares, la coordinación motriz y la respiración adecuadas a las exigencias de la ejecución instrumental. - Demostrar control en la ejecución de estudios y obras. Valorar la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar la interpretación adecuada.

	- Continuación del trabajo de los golpes de arco básicos: Spicatto, staccato, saltillo y detaché.	
-Contribuir a desarrollar una personalidad musical a través del principio del estudio autónomo.	- Entrenamiento progresivo de la memoria. Memorización de una obra del curso.	- Saber hacer uso de la mayor parte de las posibilidades sonoras del violoncello. - Valorar la correcta afinación, demostrando sensibilidad auditiva. - Comprobar la autonomía progresiva de los recursos del alumno en la resolución de problemas técnicos e interpretativos. - Comprobar el desarrollo del alumno en cuanto a la adquisición de hábitos de estudio y capacidad de autocrítica se refiere.
-Interpretar un repertorio básico adecuado al nivel y a las características personales de cada alumno.	- Estudio del repertorio propio del nivel.	- Interpretar regularmente en público (como solista y en grupo) un programa adecuado al nivel del curso, con regularidad y control de la situación.
-Aplicar las diferentes convenciones interpretativas de los diversos estilos musicales.	- Estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética. - Análisis básico de diferentes interpretaciones paralelas al repertorio del curso.	- Evaluar la concepción personal de estilo y margen de flexibilidad en la interpretación de memoria del repertorio del curso.
-Madurar la interpretación en atención al estilo musical.	- Búsqueda de la calidad sonora a través de la correcta conducción del arco para su directa aplicación a las obras. Estudio de la afinación expresiva.	- Interpretar repertorio de distintas épocas (como solista y en grupo) adecuado a su nivel.

	- Audiciones comparadas de grandes intérpretes. - Iniciación a la música contemporánea.	
-Practicar la música de conjunto en formaciones camerísticas.	- Trabajo del repertorio con acompañamiento. - Práctica instrumental en grupo	Desarrollar la capacidad de enfrentarse a cualquier tipo de fragmento interpretado a primera vista.

CUARTO CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
-Madurar y profundizar en los objetivos anteriores.	- Perfeccionamiento progresivo de los cambio de posición. - Perfeccionamiento de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas. - Desarrollo de la velocidad y la coordinación entre ambas manos. - Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora.	- Valorar la correcta afinación, demostrando sensibilidad auditiva para la consecución de una sonoridad óptima. - Desarrollar la capacidad de enfrentarse a cualquier tipo de fragmento interpretado a primera vista.

	- Continuación del estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética - Perfeccionamiento de los armónicos naturales y artificiales. - Memorización de una obra del curso. - Práctica de la lectura a primera vista.	
-Contribuir a desarrollar una personalidad musical a través del principio del estudio autónomo en cuanto a sonido se refiere.	- Trabajo de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato y staccato volante. - Continuación del estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética	- Aplicar el equilibrio entre los esfuerzos musculares, la coordinación motriz, una respiración adecuada y un grado de relajación necesario para conseguir un mayor control en la ejecución. - Demostrar control en la ejecución de estudios y obras. Afianzar la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada. - Valorar la madurez y la autonomía progresiva de los recursos del alumno en la resolución de problemas técnicos e interpretativos. - Comprobar el desarrollo del alumno en cuanto a la adquisición de hábitos de estudio y capacidad de autocrítica se refiere.

-Interpretar un repertorio básico que incluya obras de diferentes estilos musicales dentro del programa del curso.	- Aplicación del fraseo a los diferentes estilos musicales. - Estudio del repertorio propio del nivel.	- Utilizar correctamente todas las posibilidades sonoras del violoncello. - Interpretar repertorio de distintas épocas (como solista y en grupo) adecuado a su nivel. Interpretar regularmente en público (como solista y en grupo) un programa adecuado al nivel del curso, con seguridad y control de la situación, demostrando así cierta familiaridad ante estas situaciones.
-Aplicar a las obras del curso las diferentes convenciones interpretativas de los diversos estilos musicales, especialmente en lo referido a la escritura ornamental y rítmica, según la época.	- Continuación del estudio del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética - Análisis detenido y objetivo de diferentes interpretaciones formando juicios fundamentados. - Estudio de obras de estilo contemporáneo: grafía y efectos.	- Evaluar la concepción personal de estilo y margen de flexibilidad en la interpretación de memoria del repertorio del curso.
-Practicar la música en conjunto dentro de formaciones camerísticas.	- Trabajo del repertorio con acompañamiento. - Práctica instrumental en grupo	- Interpretar regularmente en público (como solista y en grupo) un programa adecuado al nivel del curso, con seguridad y control de la situación, demostrando así cierta familiaridad ante estas situaciones.

		- Interpretar repertorio de distintas épocas (como solista y en grupo) adecuado a su nivel.

QUINTO CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
-Desarrollar los objetivos anteriores más exhaustivamente, orientándolos hacia una progresiva profesionalización de los mismos, tanto en el ámbito orquestal, en el camerístico, como en el solístico.	- Aplicación de los diferentes tipos de cambio de posición a las diversas situaciones musicales. - Perfeccionamiento de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas. - Perfeccionamiento de la velocidad y la coordinación entre ambas manos. - Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora. - Perfeccionamiento de los armónicos naturales y artificiales. - Memorización de una obra del curso. - Práctica de la lectura a primera vista.	- Demostrar control en la interpretación de los estudios y obras del repertorio del curso. Madurar la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada. - Aplicar con madurez el equilibrio entre los esfuerzos musculares, la coordinación motriz, una respiración adecuada y un grado de relajación necesario para conseguir un mayor control en la ejecución. - Mostrar dominio en el uso de todas las posibilidades sonoras del instrumento. - Ahondar en la búsqueda de la óptima afinación y sonoridad del violoncello. - Alcanzar hábitos de estudio correctos y

		continuar desarrollando la capacidad de autocrítica. - Ser capaz de abordar directa y perfectamente la lectura a primera vista de cualquier tipo de fragmento musical.
-Interpretar un repertorio con obras de diferentes estilos musicales dentro de las dificultades del nivel.	- Aplicación y análisis del fraseo musical y de la dinámica a los diferentes estilos musicales. - Estudio del repertorio propio del nivel.	- Interpretar repertorio de distintas épocas (como solista y en grupo) adecuado a su nivel, aplicando los criterios estéticos correspondientes. - Presentar en público un programa adecuado a su nivel demostrando capacidad comunicativa y calidad artística.
-Desarrollar un estilo cada vez más personal, teniendo en cuenta aspectos técnicos y expresivos como la afinación, el vibrato, la destreza técnica y la interpretación en público.	- Perfeccionamiento del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética.	- Interpretar de memoria obras del repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente, demostrando dominio y comprensión de dichas obras.
-Conocer las convenciones interpretativas de cada período musical, aplicando con autonomía y rigor las cuestiones referidas a	- Trabajo de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato, staccato volante, portato y stentato. - Análisis detenido y objetivo de diferentes	- Mostrar autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos para así poder abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el

rítmica estilística y ornamentación.	interpretaciones formando juicios propios. - Estudio y análisis de obras de estilo contemporáneo: grafía y efectos.	texto musical.
-Practicar la música de conjunto en formaciones camerísticas de diversa configuración.	- Trabajo del repertorio con acompañamiento. - Práctica instrumental en grupo	- Interpretar repertorio de distintas épocas (como solista y en grupo) adecuado a su nivel, aplicando los criterios estéticos correspondientes.

SEXTO CURSO

OBJETIVOS	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
-Valorar la importancia y el respeto hacia la carrera musical y orientar su estudio y trabajo hacia una línea más profesional.	- Dominio de los diferentes tipos de cambio de posición y su aplicación a las diversas situaciones musicales. - Dominio de las dobles y triples cuerdas así como de los acordes de tres y cuatro notas. - Dominio de la velocidad y la coordinación entre ambas manos. - Perfeccionamiento de la afinación y de la calidad sonora. - Dominio de los armónicos naturales y artificiales. - Memorización de una obra del curso.	- Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental. Con este criterio se pretende evaluar el dominio de la coordinación motriz y el equilibrio entre los indispensables esfuerzos musculares que requiere la ejecución instrumental y el grado de relajación necesaria para evitar crispaciones que conduzcan a una pérdida de control en la ejecución. - Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales. Este criterio evalúa la capacidad de interrelacionar los

	- Práctica de la lectura a primera vista.	conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada. - Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento. Mediante este criterio se pretende evaluar el conocimiento de las características y el funcionamiento mecánico del instrumento y la utilización de sus posibilidades. - Abordar directa y perfectamente la lectura a primera vista de cualquier tipo de fragmento musical.
-Conformar una personalidad musical completa, segura y equilibrada en cuanto a la interpretación musical se refiere.	- Aplicación y análisis del fraseo musical y de la dinámica a los diferentes estilos musicales.	- Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical. Este criterio evalúa el concepto personal estilístico y la libertad de interpretación dentro del respeto al texto.
-Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos de una dificultad de acuerdo con este nivel.	- Estudio del repertorio propio del nivel. - Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.	- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo. Se trata de evaluar el conocimiento que el alumno posee del repertorio de su instrumento y de sus obras más representativas, así como el grado de sensibilidad e imaginación para aplicar los criterios

		estéticos correspondientes. - Interpretar de memoria obras del repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente. Mediante este criterio se valora el dominio y la comprensión que el alumno posee de las obras, así como la capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las mismas.
-Aplicar con una autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.	- Control de los golpes de arco: staccato, spiccato, saltillo, detaché, martellato, staccato volante, portato y stentato. - Control del vibrato continuo, de su calidad expresiva y de su función estética	- Valorar el estudio y la capacidad de reflexión del alumno como medio para alcanzar la autonomía interpretativa. Con este criterio se quiere comprobar el desarrollo que el alumno ha alcanzado en cuanto a los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica
-Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.	- Profundización en el estudio de la dinámica, de la precisión en la realización de las diferentes indicaciones que a ella se refieren y del equilibrio de los niveles y calidades de sonido resultantes - Interpretación de música contemporánea y análisis de sus grafías y efectos.	- Presentar regularmente en público un programa adecuado al nivel del alumno demostrando capacidad de autocontrol y concentración ante el mismo, así como un alto grado de madurez artística y expresividad musical.
-Practicar la música en conjunto, integrándose en formaciones camerísticas de	- Trabajo del repertorio con acompañamiento.	- Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo. Se trata de evaluar el conocimiento que el alumno

diversa configuración y desempeñando apeles de solista con orquesta en obras de dificultad media, desarrollando así el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.	- Práctica instrumental en grupo	posee del repertorio de su instrumento y de sus obras más representativas, así como el grado de sensibilidad e imaginación para aplicar los criterios estéticos correspondientes.

6. Programa de estudios por cursos

1º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en dos-tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- Do M- La m
- Sol M- Mi m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Do M y La m (P. Bazelaire)

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: Bloques 6 y 7 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.
- Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 5 al

nº

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen I: 18,20,22, 25,26, 27, 31, 32, 33.
- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol I: 1,2,3,4,5.
- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (a elegir una)

- Sonata n. 5 de A. Vivaldi.
- Sonata n. 3 en Mi m de B. Marcello
- Sonata La m de Bononcini

2. CONCIERTO (a elegir uno)

- Concertino nº1 en FaM, J.B. Bréval. Ed. Delrieu.
- Concertino en Do M de J. Klengel.
- Concierto n. 4 en Sol M de Goltermann
- Conciertos Vivaldi, Ed. Ricordi
- Concierto nº 5 de Seitz.

3. J. S. BACH

- Suite I en Sol M para cello solo de J.S. Bach (Preludio-Allemande).

4. PIEZA CORTA

- Estudio-Capricho op. 54 nº 4, G. Goltermann.
- Berceuse, B. Godard (de la ópera Jocelyn). Ed. Schoott.
- Melodía y Romanza de M. Falla.
- El cisne de C. Saint Saëns.
- Tarantella op. 23 de W. Squire.
- Danza Rústica de W. Squire.

- Canción Triste de Chaikovski.
- Serenata de G. Cassadó.
- Aria de Bach, Ave Verum de Mozart, Litanei de Schubert (transcripciones).

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en dos-tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- Re M- Si m
- Fa M- Re m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Sol M y Mi m (P. Bazelaire)

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: Bloque 8 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones
- Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 11 al nº 17.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen I: 18,20,22, 25,26, 27, 31, 32, 33.

- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol I: nº 13 con variaciones.
- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en dos-tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- Si b M- Sol m
- Mi b M- Do m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Fa M y Re m (P. Bazelaire)

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: Bloque 9 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones
- Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 18 al nº 24.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen I: 18,20,22, 25,26, 27, 31, 32, 33.
- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol I: nº 15,16.
- J. L. Duport: nº 3
- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

2º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- La M- Fa # m
- Mi M- Do# m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Do M y La m (P. Bazelaire)
- Sol M y Mi m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: repaso bloques 6,7,8,9 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama a partir del cuarto.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones

- Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 25 al nº 34.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº1.:un número por evaluación.

- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 50.

- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol I: 19,20.

- Duport: nº 2

- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (a elegir una)

- Sonata n. 5 de A. Vivaldi.

- Sonata Mi m, op. 38 nº 1 de B. Romberg.

- Sonata Eccles en Sol m.

2. CONCIERTO (a elegir uno)

- Concertino en Do M, nº1 op. 7 de J. Klengel.

- Concertino en La m, nº3 op. 46 de J. Klengel.

- Concierto n. 4 en Sol M de Goltermann.

- Concierto n. 5 de Goltremann.

- Conciertos Vivaldi. Ed. Ricordi

- Concertinos de J.B. Breval nº 1-5.

3. J. S. BACH

- Suite I en Sol M para cello solo de J.S. Bach (concluir).

4. PIEZA CORTA

- Vocalise de S. Rachmaninov.
- Piezas populares de concierto de D. Popper.
- El cisne de C. Saint Saëns.
- Romanza sin palabras de F. Mendelsohn.
- Tarantella op. 23 de W. Squire.
- Danza Rústica de W. Squire.
- Serenata de G. Cassadó.

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en dos-tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- Si M- Sol# m
- Mi b M- Do m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Re M y Si m
- Fa M y Re m (P. Bazelaire)

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: repaso bloques 6,7,8,9 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34, 35, 36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones

-Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 35 al nº 42.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:un número por evaluación.

- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 50.

- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol II: nº 21, 22.

- Duport: nº 4

- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en dos-tres octavas de extensión y todas las tonalidades.

- La b M- Fa m

- Re b M- Do m

(Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en una octava y hasta dos alteraciones.

- Si b M y Sol m.

- Repaso general.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: Bloque 9 (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones
- Introducción a la posición de pulgar (Benoy y Sutton).Ed. Oxford:del nº 43 al final.
- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº1.:un número por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 50.
- S. Lee: 40 estudios melódicos y progresivos. Vol II: nº 24,27.
- J. L. Duport: nº 6.
- Mooney, R.: *Position pieces for Cello, Book 2*. Summy-Birchard Inc.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

3º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

-Do M-La m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

-Sol M- Mi m Comenzamos sistema sin cuerdas al aire(Thiemann)

-Re M-Si m

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en dos octavas y hasta tres alteraciones.

-Do M y La m (P. Bazelaire)

-Sol M y Mi m.

-Re M y Si m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, cuatro pentagramas (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.

- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- Sevcik op.1 o Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº1.:un número por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 52,54,55,56,58,62.
- Duport: 7 .
- Franchomme: 2.
- Popper op. 76: 2.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (a elegir una)

- Sonata Sol M Sanmartini.
- Sonata Mi m, op. 38 nº 1 de B. Romberg.
- Sonata op.5 nº1 en Fa M Beethoven.
- Sonata op. 45 en Si b M de F. Mendelssohn

2. CONCIERTO (a elegir uno)

- Concertino op. 51 de Romberg
- Concierto nº 2 op. 3 de Romberg
- Concierto en Do m de J. C. Bach
- Conciertos Vivaldi. Rd. Ricordi
- Concierto en La o Do de Stamitz
- Concierto nº1 en Re M de J.B. Breval
- Concierto nº2 en Sol M de J.B. Breval

3. J. S. BACH

- Suite II en Sol M para cello solo de J.S. Bach.

4. PIEZA CORTA

- Vocalise de S. Rachmaninov.
- Piezas populares de concierto de D. Popper.
- Romanza sin palabras de F. Mendelsohn.
- Tarantella op. 23 de W. Squire.
- Canciones populares de M. Falla.

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

-La M-Fa# m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

-Fa M- Re m Comenzanos sistema sin cuerdas al aire(Thiemann)

-Si b M-Sol m

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en dos octavas y hasta tres alteraciones.

-La M y Fa# m (P. Bazelaire)

-Si b M y Sol m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16 , cuatro pentagramas (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.

- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- Sevcik op.1 o Feuillard: ejercicios para pulgar.

- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº1.:un número por evaluación.

- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 52,54,55,56,58,62.

- Duport: 8 .

- Franchomme: 6.

- Popper op. 76: 3.

- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

-Mi b M- Do m (Método de J. Klengel y P. Bazelaire)

-Lab M- Fa m Comenzanos sistema sin cuerdas al aire(Thiemann)

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, en dos octavas y hasta tres alteraciones.

-Mi b M y Do m (P. Bazelaire)

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16 , cuatro pentagramas (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): un pentagrama.
- 60 estudios del joven violonchelista (L.R. Feuillard): tres números.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol I, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.
- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.
- Sevcik op.1 o Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº1.:un número por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 52,54,55,56,58,62.
- Duport:11 .
- Franchomme: 7.
- Popper op. 76: 4.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

4º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades. Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann)

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con sostenidos.

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, dos a tres octavas y hasta cuatro alteraciones.

-Do M y La m (P. Bazelaire)

-Sol M y Mi m.

-Re M y Si m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.

- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 64, 65, 66, 68, 72.
- Duport: 10 .
- Franchomme: 1.
- Popper op. 76: 6.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (*a elegir una*)

- Sonata Fa M de L.V. Beethoven
- Sonatas J. S. Bach
- Sonata op. 45 en Si b M de F.Mendelssohn
- Sonatas Boccherini

2. CONCIERTO (*uno*)

- Concertino op. 51 de Romberg
- Concierto nº2 op. 3 de Romberg
- Concierto en Do m de J. C. Bach
- Conciertos Vivaldi. Ed. Ricordi
- Concierto en La o Do de Stamitz
- Concierto en Re m de E. Laló.

3. J. S. BACH

- Suite II en Re m (concluir) y Suite III en Do M para cello solo de J.S. Bach .

4. PIEZA CORTA

- Allegro Appassionato de C. Saint-Saëns
- Intermezzo de Goyescas de Granados.
- Siete variaciones de la ópera "La Flauta Mágica" (Mozart) de Beethoven
- Romanza sin palabras de F. Mendelssohn
- Piezas populares de concierto de Popper
- Gavote de Popper.
- Tarantella de Popper.
- Piezas de concierto de Couperin
- Romanza de Shostakovich

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades. Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann)

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con bemoles.

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, dos a tres octavas y hasta cuatro alteraciones.

-La M y Fa# m (P. Bazelaire)

-Mi M y Do# m.

-Fa M y Re m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.
- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 64, 65, 66, 68, 72.
- Duport: 13 .
- Franchomme: 8.
- Popper op. 76: 7.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol.I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades. Sistema sin cuerdas al aire(Thiemann)

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. Esta evaluación la dedicaremos a repasar y perfeccionar las anteriores escalas.

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera y de sexta, dos a tres octavas y hasta cuatro alteraciones.

-Si b M y Sol m (P. Bazelaire)

-Mi b M y Do m.

-La b M y Fa m.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajaran ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso, dos pentagramas.

- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.

- Mooney, R.: *Thumb position for cello Book 1 y 2*. Summy-Birchard Inc.

- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.

- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.

- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.

- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 64, 65, 66, 68, 72.

- Duport: 14 .

- Popper op. 76: 10.

- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

5º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con sostenidos.

Sería interesante conocer otros sistemas de escalas como el C. Flesch.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora...

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso, dos pentagramas.

- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.

- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.

- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 80, 81, 82, 83, 84.
- Duport: 15, 16, 17, 20.
- Popper op. 73: a elegir del 1 a 10.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (a elegir una)

- Sonata n.2 de Beethoven
- Sonata Mi m de J. Brahms
- Sonatas Boccherini
- Sonatas J. S. Bach
- Sonata al estilo antiguo español de G. Cassadó
- “Fantasiestucke” op. 73 de R. schumann
- Piezas populares de R. Schumann

2. CONCIERTO (uno)

- Conciertos Vivaldi. Ed. Ricordi
- Concierto op. 33 en La m de C. Saint-Saëns
- Concierto Re m de E, Laló
- Grutzmacher Op. 38 Vol. I

3. J. S. BACH

- Suite III en Do M para cello solo de J.S. Bach (continuación) .

4. PIEZA CORTA

- Allegro Appassionato de C. Saint-Saëns
- Siete variaciones de la ópera "La Flauta Mágica" (Mozart) de Beethoven
- Kol Nidrei op. 47 de M. Bruch
- Chant du Menestrel de A. Glazunov
- Tarantella de D. Popper
- Elegía de G. Fauré
- Après un reve de G. Fauré

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con bemoles.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).

- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 80, 81, 82, 83, 84.
- Duport: 15, 16, 17, 20.
- Popper op. 73: a elegir del 1 a 10.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpegios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis repasar las de las anteriores evaluaciones.

Sería interesante conocer otros sistemas de escalas como el C. Flesch.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Dobles cuerdas (Doppelgriffen vol II, Basler-Novsak/S.Stein.Ed. Simrock): tres lecciones.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer, volumen II: 80, 81, 82, 83, 84.
- Duport: 15, 16, 17, 20 .
- Popper op. 73: a elegir del 1 a 10.
- Gruetzmacher Op. 38 Vol. I

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

6º ENSEÑANZAS PROFESIONALES

PRIMERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con sostenidos.

Sería interesante conocer otros sistemas de escalas como el C. Flesch.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso, dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.: dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.: dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer: 85 a 110 (cuatro a elegir según criterio del profesor).
- Popper op. 73: 11 a 20.
- Gruetzmacher op. 38, vol. II: 13 y 15.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

1. SONATA (a elegir una)

- Sonata op. 40 de D. Shostakovich
- Sonatas de L.V.Beethoven
- Sonata II en DoM L. Boccherini
- Sonatas Mi m o Fa M de J. Brahms
- Sonata al estilo antiguo español de G. Cassadó.
- Sonata op.65 de F. Chopin.
- Sonata op. 19 de S. Rachmaninov

2. CONCIERTO (uno)

- Concierto Si b M de Boccherini
- Concierto Sol M de Boccherini
- Concierto Do M de J. Haydn
- Concierto en La m op. 33 de C. Saint-Saëns

3. J. S. BACH

- Suite IV en Mi b M para cello solo de J.S. Bach .

4. PIEZA CORTA

- Requiebros de G. Cassadó
- “Chant du Menestrel” de A. Glazunov
- Tarantella de D. Popper
- Kol Nidrei op. 47 de M. Bruch
- Suite española de J. Nin.
- “El pont” de F. Mompou

SEGUNDA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación intentaréis completar la armadura con bemoles.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer: 85 a 110 (cuatro a elegir según criterio del profesor).
- Popper op. 73: 11 a 20.
- Gruetzmacher op. 38, vol. II: 13 y 15.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

TERCERA EVALUACIÓN

A) Escalas, arpeggios y terceras, en cuatro octavas de extensión y todas las tonalidades.

Sistema sin cuerdas al aire (Thiemann).

Escalas de doble cuerda, por intervalos de tercera, sexta y octava, tres a cuatro octavas y toda la armadura.

La recomendación es que estudiéis una escala por semana. En esta evaluación deberán repensarse las estudiadas anteriormente.

B) TÉCNICA: el/la profesor/a irá administrando el material en función de las necesidades del alumno/a. En general, se trabajarán ejercicios de cuestión postural, cambios de posición, de pulgar, de flexibilidad, articulación, golpes de arco, mejora de la producción sonora.

- L. R. Feuillard: bloque 16, repaso (cambios de posición).
- L. R. Feuillard: Bloques 34,35,36 (bariolages): repaso,dos pentagramas.
- B. Cossman: parte A(trinos en doble cuerda). Dos pentagramas.
- Sevcik op.1 ó Feuillard: ejercicios para pulgar.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 1.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik (Ed. Bosworth) op. 2 nº 2.:dos números por evaluación.
- O. Sevcik op. 8: un bloque por evaluación.

C) ESTUDIOS. Deberán estudiarse mínimo 3 por evaluación de entre los siguientes:

- Dotzauer: 85 a 110 92,95,96,105,110 (cuatro a elegir según criterio del profesor)].
- Popper op. 73: 11 a 20.
- Gruetzmacher op. 38, vol. II: 13 y 15.

D) OBRAS: de los cuatro apartados se trabajará una obra por evaluación.

22. Criterios de evaluación

A) CRITERIOS DE EVALUACIÓN

La evaluación es un elemento esencial del currículo, que garantiza su autonomía, su flexibilidad y su mejora permanente. La evaluación consiste en el análisis del proceso de enseñanza y aprendizaje para comprobar si la planificación de la acción educativa es coherente con los objetivos y contenidos propuestos anteriormente y si se adecua a las características tanto de los alumnos como del centro. Por tanto la evaluación se encargará de valorar los conocimientos, aptitudes, capacidad y rendimiento de los alumnos.

La evaluación será formativa, ya que se aplica permanentemente sobre los procesos de enseñanza y aprendizaje y contribuye a aumentarlos hacia una mejora y también será integral, ya que se refiere a todos los elementos del proceso educativo(alumnos, profesorado, proceso enseñanza, etc.)

El objeto de la evaluación es el perfeccionamiento de todo el proceso de enseñanza y aprendizaje, y debe realizarse de forma sistemática y continua.

Los criterios de evaluación son indicadores preestablecidos para la observación y valoración de los procesos educativos y de su alcance. Estos criterios son los siguientes:

12. *Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista.* Este criterio de evaluación pretende constatar la capacidad del alumno para desenvolverse con cierto grado de autonomía en la lectura de un texto.
13. *Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado.* Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los conocimientos teórico-prácticos del lenguaje musical.
14. *Interpretar obras de estilos diferentes.* Este criterio de evaluación pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y estilos.
15. *Interpretar en público como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento, con seguridad.* Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de la obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso.
16. *Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor.* Este criterio pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marquen.

17. *Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale.* Este criterio pretende evaluar la habilidad del alumno para improvisar con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.
18. *Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos..* Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de la colaboración e interdependencia entre los miembros.
19. *Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a la de los demás.* Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común
20. *Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones.* Con este criterio se pretende evaluar la capacidad para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representen dificultades superiores a su capacidad.
21. *Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel.* Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales.
22. *Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual.* Este criterio de evaluación pretende verificar que el alumno es capaz de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

Instrumentos de evaluación

- Ficha de alumno donde se incluyen notas diarias sobre su evolución en la clase individual.
- Audiciones trimestrales en presencia de los compañeros del mismo curso, donde se escucharán entre ellos y harán una valoración crítica a sus compañeros.
- Participación obligatoria en las audiciones de aula.
- Participación y/o asistencia a las audiciones del centro.
- Asistencia a las actividades programadas por el centro (semana cultural, conciertos, cursos, salidas culturales, ...).

- Trabajo con el pianista acompañante al menos una obra por curso.
- Rúbricas

Tipos de evaluación

Se realizarán tres evaluaciones a lo largo del curso marcadas en el calendario escolar.

La evaluación será continua, perdiendo el derecho a la misma si el alumno acumula más de 4 faltas por trimestre, en cuyo caso, el alumno deberá presentarse a un examen final.

Desde 2014, los exámenes recuperación de septiembre se han sustituido por una convocatoria extraordinaria en el mes de julio.

Criterios de calificación

La calificación trimestral dependerá de los siguientes apartados:

- Exámenes trimestrales. La nota del examen se obtendrá de los siguientes apartados (33% cada uno):
 4. Escalas y Técnica (apartados A y B de la programación del aula).
 5. Estudios, lecciones (C).
 6. Obras (D).
- Audiciones de aula (dos mínimas al año): participación obligatoria.
- Faltas de asistencia. La comunicación de las calificaciones se realizará a través de los Informes de Evaluación entregados a los alumnos al final de cada trimestre. No obstante, el profesor-tutor mantendrá una comunicación fluida y constante con los padres, a través del plan de acción tutorial, con el objetivo de mantenerlos informados y mejorar el rendimiento académico de los alumnos a lo largo de todo el curso escolar.

7. ACTIVIDADES DE REFUERZO Y AMPLIACIÓN

Actividades de refuerzo: se destinarán a aquellos alumnos que presenten necesidades educativas especiales, prestando especial atención a deficiencias de carácter técnico o interpretativo y su rendimiento esté por debajo del mínimo exigible en su curso. Estas

actividades tendrán la finalidad de estimular, motivar y reforzar los contenidos técnicos y musicales que el alumno no pueda adquirir con normalidad. La competencia para el desarrollo y la aplicación de las actividades de refuerzo será competencia del profesor tutor que tendrá en cuenta las necesidades específicas de cada alumno.

Actividades de ampliación: se destinarán a aquellos alumnos cuyo rendimiento esté por encima de los objetivos marcados para su curso y que presenten un nivel de exigencia personal alto, siendo su ritmo de aprendizaje superior a la media. Los contenidos de dichas actividades serán competencia del profesor tutor e irán destinados al perfeccionamiento de los conocimientos técnicos e interpretativos del alumno.

Evaluación del proceso de enseñanza y aprendizaje

La comunicación de las calificaciones se realizará a través de los Informes de Evaluación entregados a los alumnos al final de cada trimestre. No obstante, el profesor-tutor mantendrá una comunicación fluida y constante con los padres, a través del plan de acción tutorial, con el objetivo de mantenerlos informados y mejorar el rendimiento académico de los alumnos a lo largo de todo el curso escolar.

8. Oferta educativa complementaria: Prácticas formativas y actividades extraescolares

Las prácticas formativas y las actividades complementarias son una herramienta de trabajo muy importante para la formación integral del alumno tanto en el centro educativo, como en la sociedad. Algunas de estas prácticas que podremos realizar en nuestro centro a lo largo del curso son:

- Asistencia a las audiciones de aula y del departamento de cuerda.
- Asistencia a actividades organizadas en el centro (cursos, semana cultural, ...).
- Intercambios de alumnos de otros conservatorios de la Comunidad u otras provincias.
- Visitas culturales, excursiones, etc. a museos, bibliotecas, auditorios...

9. Concreción de los temas transversales del currículo

Según el Decreto 159/2007, de 21 de septiembre, en los contenidos de cada especialidad instrumental se integran los comunes a todos los instrumentos, que cabría calificar como contenidos transversales, y los propios de cada instrumento particular, según sus características técnicas.

Los contenidos comunes de otras asignaturas se deben sumar a los contenidos propios del instrumento.

Esta forma de destacar y reconocer los contenidos comunes viene avalada por dos principios de carácter metodológico:

- Articular la formación musical del alumno, cualquiera que sea el instrumento escogido.
- Recalcar la interrelación existente entre los diversos instrumentos y sus correspondientes grupos.

Contenidos comunes

- Desarrollo de la sensibilidad auditiva.

- Práctica de lectura a vista.
- Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical.
- Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio.
- Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus distintos niveles.
- Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras del repertorio propio de cada instrumento que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.
- Práctica de la improvisación.
- Práctica instrumental en grupo.
- Desarrollo de automatismos.
- Práctica de la relajación.
- Iniciación a la grafía contemporánea.

10. Mínimos exigibles y criterios de promoción

Para poder promocionar satisfactoriamente de curso el alumno/a deberá abordar y superar el 60% de su programación de aula.

Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa en dos asignaturas como máximo. En el supuesto de las asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente.

Los alumnos que al término del sexto curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más, deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o en dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendiente.

11. Anexo I – rúbricas

	EXPERTO	AVANZADO	APRENDIZ	NOVEL	PESO
	4	3	2	1	
Posición y control corporal: Control y conocimiento de las partes del cuerpo implicadas en la acción muscular	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo y posee el control para tocar relajado en cualquier situación y crear interpretaciones de calidad	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, sin tensiones, pero no es capaz de tocar siempre de manera natural y relajada.	Tiene una posición correcta del instrumento con respecto al cuerpo, pero está muy tenso.	No controla la posición del instrumento con respecto al cuerpo.	7%
Sonido y afinación	Utiliza los recursos sonoros del instrumento propios de su nivel de manera excelente. La afinación es la adecuada en todos los pasajes.	Hay algún error aislado, pero en su mayoría la afinación y sonoridad es precisa y segura.	Afinación con errores frecuentes Utiliza los recursos sonoros del instrumento de manera muy básica.	No controla la afinación ni utiliza los recursos sonoros del instrumento propios de su nivel.	8%
Vibrato	Enriquece el sonido y el fraseo utilizando el vibrato más adecuado en cada momento, de manera apropiada a su nivel.	Utiliza el vibrato, aunque no tiene claro qué tipo de vibrato y cuándo utilizarlo.	Utiliza el vibrato pero solo de manera artificial y cuando está indicado por el profesor.	No utiliza el vibrato de manera adecuada a su nivel.	7%

Articulación izquierda	Su mano izquierda se muestra ágil con articulación clara y precisión total en los cambios de posición . Es capaz de digitar con autonomía pasajes con dificultades técnicas propias de su nivel.	La mano izquierda posee agilidad, y a veces la articulación muestra claridad. Resuelve problemas de digitación propios de su nivel.	La mano izquierda posee agilidad, pero rara vez la articulación muestra claridad. Los cambios de posición carecen de precisión.	Su mano izquierda no se muestra ágil y la articulación no es adecuada a su nivel.	8%
Técnica de arco: articulación y golpes de arco	Controla el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco. Domina toda la gama de articulaciones con gran riqueza interpretativa y adecuándose a los diferentes estilos del repertorio.	Controla el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. Es capaz de realizar con independencia y soltura los diferentes golpes de arco adecuándose a los diferentes estilos del repertorio.	Presenta dificultades para controlar el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. Utiliza con solvencia limitada los diferentes golpes de arco y articulaciones	No tiene el control sobre el punto de contacto, la velocidad y la presión del arco propios de su nivel. No es capaz de utilizar golpes de arco básicos.	8%
Dobles cuerdas y acordes	Las dobles cuerdas y acordes poseen el sonido y la afinación adecuados a su nivel y su interpretación en las obras de repertorio es excelente.	Las dobles cuerdas y acordes poseen el sonido adecuado y la afinación adecuados, pero su interpretación es insegura.	Conoce las posiciones de las dobles cuerdas y los acordes, pero no poseen el sonido ni la afinación adecuados.	No puede realizar las dobles cuerdas ni los acordes adecuados a su nivel.	3%

Estudios técnicos y obras de repertorio	Domina los estudios técnicos y ha asimilado las destrezas técnicas para poder usarlas en la interpretación de obras representativas de todos los estilos con una calidad excelente	Domina los estudios técnicos pero no los aplica en la interpretación.	Solo ha alcanzado algunos contenidos de los estudios técnicos y del repertorio programado para su nivel, pero no es capaz de lograr una interpretación adecuada	No domina los estudios técnicos ni el repertorio mínimo programado para su nivel.	8%
Conocimiento y adecuación de los estilos	Adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales, es capaz de diferenciarlos con claridad e interpretar todo el repertorio con las normas establecidas para cada estilo.	Adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales, no siempre es capaz de diferenciarlos e interpretarlos con claridad, pero cumple con las normas establecidas para cada estilo.	Adapta sutilmente la interpretación a los diferentes estilos musicales, aunque no es capaz de diferenciarlos con claridad.	No adapta la interpretación a los diferentes estilos musicales.	5%

Control rítmico y Fraseo musical	Es capaz de realizar interpretaciones expresivas, con fraseo musical propio y tempos correctos. Obtiene un buen equilibrio de niveles y calidades de sonido resultantes.	La interpretación tiene en cuenta el fraseo a nivel general. La medida es precisa, pero los tempos no son siempre adecuados	Se percibe en la interpretación el fraseo musical. Mide bien, aunque con frecuentes errores y tempo inestable.	La interpretación no tiene en cuenta el fraseo . No mide bien y no posee control del tempo.	8%
Comprensión de la estructura formal de la obra y su contexto compositivo	Reconoce con autonomía la estructura formal de las obras, conoce con precisión el contexto compositivo y aplica todo ello para lograr una interpretación sólida y coherente, adecuada a su nivel.	Reconoce con autonomía la estructura formal de las obras y obtiene por sí mismo la información de contexto de las obras.	Reconoce la estructura formal de las obras con ayuda del profesor y tiene la información básica de su contexto compositivo.	No tiene los conocimientos sobre la estructura formal ni el contexto compositivo de las obras adecuados su nivel.	5%

Interpretación y expresividad	Consigue expresarse a través del lenguaje de la música en todos sus estilos, logra transmitir la emoción en cada interpretación y es altamente comunicativo.	Es expresivo y comunicativo, aunque le cuesta proyectar emoción y saber transmitir la expresión de la música en todos los estilos.	Es poco comunicativo, pero logra transmitir cierta expresión en sus interpretaciones.	No logra una interpretación expresiva, no es comunicativo y no transmite emoción a través de las obras de repertorio.	8%
Memorización	Es capaz de memorizar obras completas con buen nivel interpretativo.	Memoriza partes o movimientos de obras, aunque le falta seguridad y fluidez en la interpretación.	Memoriza pequeñas piezas y fragmentos adaptados al nivel.	No es capaz de memorizar ningún fragmento musical.	6%
Lectura a 1ª vista e Improvisación	Es capaz de interpretar correctamente un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel. Controla la improvisación con autonomía.	Lee las notas, pero no marca el fraseo. Controla la improvisación según tonalidades	Lee las notas, pero no lee dinámicas ni se organiza los arcos. Improvisa fragmentos muy cortos pero le falta fluidez y continuidad.	No es capaz de interpretar un fragmento musical a primera vista adecuado a su nivel.	5%
Coordinación con el pianista acompañante. Participación en la audición	La coordinación con el pianista acompañante es excelente .Es capaz de interpretar en las audiciones todas las obras de su repertorio, con un resultado interpretativo unificado i de máxima calidad.	Existe una buena coordinación con el pianista. Es capaz de interpretar en las audiciones obras propias de su nivel con solvencia.	Poca coordinación con el pianista acompañante. .Es capaz de interpretar algunas obras en las audiciones, pero solo aquellas que presentan poca dificultad.	No existe coordinación con el pianista acompañante No es capaz de interpretar en las audiciones ninguna obra del repertorio con solvencia.	8%

Control escénico	Es capaz de controlar la ansiedad escénica y transformarla en una experiencia positiva a la hora de interpretar en público.	Es capaz de controlar parcialmente la ansiedad escénica y defender buenas interpretaciones de las obras.	Los protocolos de la puesta en escena son válidos, pero bastante mejorables en cuanto a actitud y control escénico.	No es capaz de controlar la ansiedad escénica, hasta el punto de que afecta negativamente a su interpretación.	6%

PROGRAMACIÓ DE ACOMPAÑAMIENTO DE GUITARRA

1. Objetivos i Contenidos.	3
2. Distribución Temporal de los Contenidos.	6
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación.	7
Evaluación.	7
Criterios.	8
Instrumentos.	9
Criterios de Calificación.	10
4. Criterios de Promoción.	11
5. Actividades y Protocolo para Recuperar la Asignatura.	11

ENSEÑANZAS PROFESIONALES. INTRODUCCIÓN

La práctica musical que se realiza bajo el nombre de acompañamiento se caracteriza por la necesidad de interrelacionar capacidades, conocimientos y destrezas diversas que, por sí mismas, constituyen ámbitos de saberes propios.

El sentido y el valor educativo de esta disciplina deriva de la conveniencia de globalizar los diversos componentes que la integran (lectura a vista, transposición, realización de cifrados, etc.), por ser comunes todos ellos a la función de acompañar, sin olvidar por ello la experiencia que aporta cada uno de dichos componentes por sí mismo.

Ambos aspectos, el funcional y el formativo, son indisociables y complementarios.

En la asignatura de Acompañamiento se establecen varias líneas de trabajo, con el fin de abordar los diferentes aspectos que interactúan en la tarea de acompañar, como son la Repentización (o lectura a vista), la Transposición, la Realización de cifrados y la Improvisación.

El valor formativo de la asignatura procede, por un lado, de la experiencia adquirida por el alumno en cada una de estas líneas de trabajo, y por otro de la globalización necesaria de todos estos aspectos en la labor de acompañar.

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

1. OBJETIVOS

La enseñanza del acompañamiento en las enseñanzas profesionales de música tendrá como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

- . Reconocer la estructura armónica y el fraseo de una obra o fragmento según se toca a primera vista o después de una lectura rápida sin instrumento.
- . Conocer, como esquemas de pensamiento, los elementos y procedimientos armónicos y fraseológicos básicos del sistema tonal.
- Improvisar unidades formales a partir de un esquema armónico dado, así como el acompañamiento de una melodía a partir o no de un bajo cifrado.
- . Conocer la disposición formal de obras de factura clara, analizando sus secciones, puntos de tensión, etc., para determinar los aspectos esenciales y posibilitar la lectura a primera vista.
- . Adquirir los reflejos necesarios para resolver, en el momento, las eventualidades que puedan surgir en la

interpretación.

- . Valorar la improvisación como una práctica que desarrolla la creatividad y la imaginación musical.
- . Conocer las técnicas de la Transposición tanto para su aplicación en el acompañamiento como por su alto valor formativo.
- . Considerar la íntima relación de las capacidades arriba mencionadas, verificándolas como parte de un todo que, bajo un único concepto, lleve a la comprensión profunda que, dentro de la diversidad, le corresponda a cada obra musical.

CONTENIDOS GENERALES

Todos los contenidos serán de carácter teórico-práctico, debiendo los alumnos conocer y, si se les requiere, explicar los conceptos incluidos en dichos contenidos.

Cada nivel partirá de la práctica de los contenidos de los cursos anteriores que se irán complementando con los nuevos específicos de cada curso.

Los contenidos básicos de la asignatura serán definidos teniendo en cuenta que su objetivo prioritario será contribuir al progreso del alumno en determinados procedimientos o modos de saber hacer, que si bien son de índole diversa, están articulados en torno a tres ejes principales:

- Conseguir una cierta destreza en la técnica de la ejecución, y por tanto un cierto desarrollo en los mecanismos reflejos que determinan dicha técnica de ejecución, adquirida por el alumno mediante la práctica diaria de los primeros años de estudio del instrumento, y que el Acompañamiento viene a potenciar.
- Posibilitar una comprensión plena de los conocimientos armónicos previamente adquiridos por el alumno, a través de la práctica al instrumento de estos contenidos.
- Fomentar la capacidad creativa del alumno para desarrollar estos contenidos y aplicarlos en situaciones diversas.

A su vez, estos contenidos pertenecerán a los campos de conocimientos descritos a continuación:

REPENTIZACIÓN

Con la práctica de la repentización o lectura a vista, se persigue el desarrollo de automatismos que permitan la lectura instantánea del texto musical, y asimilar al mismo tiempo y de forma inmediata sus características en cuanto a época y estilo. Para esto será imprescindible que la repentización esté en todo momento estrechamente unida al análisis, y al tiempo que se incrementan los reflejos, automatismos y velocidad de lectura del texto musical, se avance en la comprensión del sentido de los elementos esenciales de la obra.

TRANSPOSICIÓN

A través de la práctica de la Transposición instrumental, estaremos trabajando un mecanismo, que además de tener un valor funcional por servir para adecuar la tonalidad a la tesitura de un solista y facilitar la lectura de partituras de orquesta, posee un alto valor formativo que procede, por una parte, del dominio de los procedimientos tradicionales (cambio de claves y armadura, cálculo del número de diferencias) y, por otra, del enfoque sintético que aporta la lectura armónica, gracias a lo cual, la estructura interna de un fragmento musical puede ser interpretada en cualquier tonalidad.

REALIZACIÓN DE CIFRADOS

El conocimiento y la realización de cifrados (bajos cifrados, y cifrado americano) como práctica de acompañamiento a una melodía, permite relacionar los conocimientos armónicos con su aplicación instrumental, suponiendo además una primera aproximación a la improvisación, al exigir un cierto grado de creatividad a la hora de materializar el cifrado en una realización instrumental.

IMPROVISACIÓN

La práctica de ejercicios de improvisación va a permitir al alumno desarrollar creativamente los conocimientos armónicos previamente adquiridos (objetivo que compartiría con la sección de realización de cifrados), y educar poco a poco en el alumno el sentido formal, melódico y rítmico. Esta práctica no sólo fomentará la creatividad y espontaneidad en la aplicación de sus conocimientos sino que supondrá un valioso recurso para el acompañamiento.

METODOLOGÍA

Dado el carácter multidisciplinar de esta asignatura, las cualidades potenciales de los alumnos/as respecto a cada una de ellas, serán heterogéneas; por tanto el profesor, aun dentro del grupo, personalizará la enseñanza, incidiendo más en aquellos aspectos que cada alumno tenga en déficit, y fomentando a su vez, sus habilidades.

2. Distribución temporal de los Contenidos

1º CURSO DE ACOMPAÑAMIENTO

5º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE MÚSICA

- 1.** Teoría de la transposición
- 2.** Transporte escrito y mental
- 3.** Claves
- 4.** Tonalidades resultantes

5. Diferencias accidentales
6. Transporte cromático
7. Técnica del transporte de una melodía a los intervalos de 2º y 3º ascendente y descendente.
8. Repentización de una partitura o de fragmentos pertenecientes a partituras de distintas épocas y estilos.
9. Introducción a la realización de un acompañamiento de una melodía de jazz o de música ligera y de una improvisación o variación sobre la misma en la que solo aparece la melodía y el cifrado americano.

2º CURSO DE ACOMPAÑAMIENTO

6º CURSO DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES DE MÚSICA

1. Repentización de una partitura o de fragmentos pertenecientes a partituras de distintas épocas y estilos acompañando a un solista, o participando dentro de un grupo de instrumentos, como sucede en la música de cámara.
2. Transposición, repentizada, a cualquier distancia interválica, del acompañamiento de una obra, ya sea vocal o instrumental.
3. Realización del bajo continuo de una obra o fragmento musical perteneciente a la época barroca.
4. Realización del acompañamiento de una melodía de jazz o de música ligera y de una improvisación o variación sobre la misma, en la que solo aparece la melodía y el cifrado americano.
5. Acompañamiento de una melodía folklórica desprovista de guión armónico.

1. Evaluación. Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación

3.1 Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y se llevará a término teniendo en cuenta los criterios de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.2 Criterios

- . Trabajar con fluidez fragmentos de obras musicales con transporte, claves y tonalidades. Este criterio le servirá al profesor para comprobar la capacidad de lectura y el dominio del instrumento, de acuerdo con los contenidos propios del nivel.
- . Fragmentos musicales empleando la transposición, afinación, articulación y fraseo adecuado, claves y tonalidades. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los citados principios de lenguaje musical de acuerdo con el nivel correspondiente.
- . Interpretar obras de estilos diferentes. Con este criterio de evaluación se pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y de estilos.
- . Interpretar en público, como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento dentro de la transposición. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de las obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso y la motivación del alumno en el estudio de la música.
- . Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio de evaluación pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marcan.
- . Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio de evaluación intenta evaluar la habilidad del estudiante para improvisar, con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.
- . Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de colaboración e interdependencia entre los miembros del grupo.
- . Demostrar capacidad para tocar al mismo tiempo que se acopla a los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común.
- . Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumno para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representar dificultades superiores a su capacidad.
- . Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a

los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales. Esto acreditará el conocimiento del código del lenguaje musical.

. Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que los alumnos son capaces de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

3.3 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos.

Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final.

3.4 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar trabajos, obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Evaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Las calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

2. Criterios de promoción

- Asistencia al 80% de las sesiones de clase.
- Actitud: Positiva a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo.
- Aptitud: El alumno/a realizará los trabajos propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia.
- Técnica: Articulación, medida, ritmo, lectura e interpretación de manera adecuada, respetando las actitudes positivas del estudio y del trabajo.
- Repertorio: Interpretación del 80% de repertorio propuesto durante el curso y participar en las tres audiciones públicas programadas en clase.

3. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

El alumnado que pierda el derecho a la evaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la evaluación ordinaria. En ese examen, el alumno o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos/trabajos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música.

Si la calificación del examen final de la evaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la evaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio.

La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumne o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos/trabajos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.
- Desarrollar la capacidad de autocrítica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas en transposición, claves, tonalidades.
- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

PROGRAMACIÓN DE CONJUNTO DE GUITARRA

ENSEÑANZAS ELEMENTALES.	3
1. Objetivos y Contenidos .	4
2. Distribución Temporal de los Contenidos.	4
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos y Criterios de Calificación.	5
Evaluación.	5
Criterios.	6
Instrumentos.	7
Criterios de Calificación.	7
4. Criterios de Promoción.	8
5. Actividades y Protocolo para Recuperar la Asignatura.	8
6. Secuenciación por Cursos de los Objetivos Mínimos del Grado Elemental.	9
ENSEÑANZAS PROFESIONALES	14
1. Objetivos y Contenidos .	16
2. Distribución Temporal de los Contenidos.	17
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos y Criterios de Calificación.	18
Evaluación.	18
Criterios.	18
Instrumentos.	19
Criterios de Calificación.	19
4. Criterios de Promoción.	20
5. Actividades y Protocolo para Recuperar la Asignatura.	20
6. Secuenciación por Cursos de los Objetivos Mínimos del Grado Profesional.	21

ASIGNATURA DE CONJUNTO INSTRUMENTAL

ENSEÑANZAS ELEMENTALES

Durante los cursos tercero y cuarto de las enseñanzas elementales de música, el alumnado llega a tener un cierto dominio básico de los contenidos referidos al instrumento propio de la especialidad que cursa, y conviene, en extensión de la práctica coral, ofrecerle un espacio curricular en el que desenvolverse con su instrumento e intentar poner en práctica las estrategias del conjunto ya avanzadas en Coro. De la expresión vocal a la expresión instrumental. Las dificultades que se le presentan, así como los planteamientos de solución a esas dificultades, unos dirigidos por el profesor y otros aprendidos y resueltos por la propia madurez e incipiente experiencia del alumnado, dan a esta asignatura naturaleza de espacio convergente de contenidos y de aplicación de destrezas que con la práctica se consiguen afianzar. Vencer las dificultades, sugeridas como retos, permiten al individuo crecer en su formación a través de la experiencia. Respetando la espontaneidad inherente a todo proceso creativo, tanto el profesor como el alumno, cada uno en su ámbito, participan de un proceso de enriquecimiento común. Se llega, pues, a la adquisición de hábitos que deben ser dirigidos y diseñados por el equipo docente, pudiendo así, dar los frutos que de esta asignatura se esperan. Verdaderamente no puede darse una diferenciación de los contenidos en las enseñanzas elementales más allá de lo justamente organizativo. La visión de la formación musical y de la educación artística se muestra como un todo desde el inicio. La pedagogía más actual, aplicada a nuestras enseñanzas elementales, conmina al tratamiento colegiado de la formación. La transversalidad y el equilibrio son palabras clave dentro de un diseño formativo de calidad por cuanto se ven implicados en él, absolutamente todos los elementos que, hoy en día, participan de la construcción del modelo educativo. Esta asignatura conduce hacia la integración de materias, mientras permite la discriminación positiva, a medida que se madura en las habilidades y contenidos, de todo aquello que resulta inherente a las enseñanzas musicales, dejando de lado lo que no lo es. El alumnado ha de ver en el diseño de su formación siempre el futuro inmediato que le espera, para seguir conduciéndose decididamente hacia él. Los criterios de agrupación deben atender dentro de cada centro la heterogeneidad que se puede llegar a dar entre los grupos a formar. Se aprovecha así, la idiosincrasia del centro a favor del tratamiento de la diversidad. De esta manera cuando se trate de instrumentos de agrupación poco tradicional, como puede ser el caso de pianistas, los objetivos de la signatura se adecuarán a sus contenidos propios, reforzando su asimilación sin dejar de ser atendidos bajo la perspectiva del conjunto. Se abre también una vía al conocimiento histórico del instrumento y del conjunto en sí. También de los compositores e intérpretes, mientras se alude a los soportes audiovisuales como herramientas de formación auditiva y crítica de gran valor pedagógico.

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

1. OBJETIVOS

1. Comprender la funcionalidad del conjunto en base a la participación individual y Potenciar la expresividad dentro del grupo.
2. Favorecer la creatividad
3. Conocer y familiarizarse con los instrumentos musicales y su gama tímbrica.
4. Aproximar al alumnado al continuo histórico de los eventos musicales que se ven traducen en contenidos para él en ese momento.
5. Aproximar al alumnado a la historia del instrumento, de los compositores, de los intérpretes, a la discografía y a la videografía.
6. Familiarizarse con la práctica instrumental de conjunto.
7. Habituar al trabajo del ensayo.
8. Desarrollar su capacidad de discriminación auditiva.
9. Disfrutar de la participación en un grupo instrumental.
10. Apreciar la necesidad de la concertación.
11. Responder a la exigencia del pulso único.
12. Reconocerse dentro de la colectividad.
13. Reconocer los contenidos comunes con otras materias.
14. Reforzar y afianzar los contenidos aprendidos en Lenguaje musical y en Coro.
15. Potenciar la socialización.

Contenidos

1. La unidad sonora en función de cada instrumento: articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
2. Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora. Equilibrio sonoro y de planos.
3. Análisis e interpretación de obras del repertorio.
4. Práctica musical colectiva de ejercicios y juegos desarrollando estructuras armónicas sencillas.
5. Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
6. Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
7. Valoración del silencio como marco de la interpretación.

2. Distribución temporal de los Contenidos

Tercer Curso de Elemental

1. La unidad sonora en función de cada instrumento: articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
2. Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora. Equilibrio sonoro y de planos.
3. Análisis e interpretación de obras del repertorio.
4. Práctica musical colectiva de ejercicios y juegos desarrollando estructuras armónicas sencillas.
5. Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
6. Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
7. Valoración del silencio como marco de la interpretación.

Cuarto Curso de Elemental

1. La unidad sonora en función de cada instrumento: articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
2. Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora. Equilibrio sonoro y de planos.
3. Análisis e interpretación de obras del repertorio.
4. Práctica musical colectiva de ejercicios y juegos desarrollando estructuras armónicas sencillas.
5. Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
6. Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
7. Valoración del silencio como marco de la interpretación.

3. Evaluación. Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación

3.1 Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portará a término teniendo en cuenta los criterios

de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la

escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.2 Criterios

. Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio le servirá al profesor para comprobar la capacidad de lectura y el dominio del instrumento, de acuerdo con los contenidos

propios del nivel.

. Fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los citados principios de lenguaje musical de acuerdo con el nivel correspondiente.

. Interpretar obras de estilos diferentes. Con este criterio de evaluación se pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y de estilos.

. Interpretar en público, como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de las obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso y la motivación del alumno en el estudio de la música.

. Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio de evaluación pretende verificarla capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marcan.

. Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio de evaluación intenta evaluar la habilidad del estudiante para improvisar, con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.

. Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de colaboración e interdependencia entre los miembros del grupo.

. Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a las de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común.

. Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumno para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representar dificultades superiores a su capacidad.

. Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales. Esto acreditará el conocimiento del código del lenguaje musical.

. Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que los alumnos son capaces de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

3.3 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos.

Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final.

3.4 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la avaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de promoción

- Asistencia al 80% de las sesiones de clase.
- Actitud: Positiva a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo.
- Aptitud: El alumno/a realizará los trabajos propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia.
- Técnica: Articulación, medida, ritmo, lectura e interpretación de manera adecuada, respetando las actitudes positivas del estudio y del trabajo.
- Repertorio: Interpretación del 80% de repertorio propuesto durante el curso y participar en las tres audiciones públicas programadas en clase.

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

El alumnado que pierda el derecho a la avaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la avaluación ordinaria. En ese examen, el alumne o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música.

Si la calificación del examen final de la avaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la avaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio.

La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumno o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes

estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Actividades de recuperación

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.
- Desarrollar la capacidad de autocritica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas.
- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

SECUENCIACIÓN POR CURSOS DE LOS OBJETIVOS MÍNIMOS DEL GRADO ELEMENTAL, CONTENIDOS, MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS.

TERCER CURSO DE ELEMENTAL

OBJETIVOS

1. Comprender la funcionalidad del conjunto en base a la participación individual. 2. Potenciar la expresividad dentro del grupo.
2. Favorecer la creatividad
3. Conocer y familiarizarse con los instrumentos musicales y su gama tímbrica.
4. Aproximar al alumnado al continuo histórico de los eventos musicales que se ven traducen en contenidos para él en ese momento.
5. Aproximar al alumnado a la historia del instrumento, de los compositores, de los intérpretes, a la discografía y a la videografía.
6. Familiarizarse con la práctica instrumental de conjunto.
7. Habituar al trabajo del ensayo.
8. Desarrollar su capacidad de discriminación auditiva.
9. Disfrutar de la participación en un grupo instrumental.
10. Apreciar la necesidad de la concertación.
11. Responder a la exigencia del pulso único.
12. Reconocerse dentro de la colectividad.
13. Reconocer los contenidos comunes con otras materias.
14. Reforzar y afianzar los contenidos aprendidos en Lenguaje musical y en Coro. 16. Potenciar la socialización.

Contenidos

1. La unidad sonora en función de cada instrumento: articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
2. Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora. Equilibrio sonoro y de planos.
3. Análisis e interpretación de obras del repertorio.
4. Práctica musical colectiva de ejercicios y juegos desarrollando estructuras armónicas sencillas.
5. Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
6. Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
7. Valoración del silencio como marco de la interpretación.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

- Cada alumno trae su instrumento.
- Uso de las nuevas tecnologías.
- Audiciones y videos.
- Participación en las audiciones de Departamento.
- Se realizará una Audición de aula al trimestre.
- Se promoverá La participación, la colaboración y los intercambios con otros centros.

Materiales y recursos

- . 9 Easy guitar quartets. Autor: Peter Van Der Staak.
- . Flexi-duet series volumen 2 y 3. Peter Nuttall.
- . Siete guitar qurtets. Autor: Peter Van Der Staak.
- . Six hits four guitars. Autor: Peter Van Der Staak.
- . -Trios de guitarra de música popular:
 - Folk Tunes
 - Folk Dances
 - Christmas Songs
- Arreglos de Eythor Thorlaksson.
- Canciones populares actuales consensuadas entre alumnos y profesor , con arreglos de este.

Trabajo Trimestral:

- Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre.

CUARTO CURSO DE ELEMENTAL

Objetivos

1. Comprender la funcionalidad del conjunto en base a la participación individual. **2.** Potenciar la expresividad dentro del grupo.
2. Favorecer la creatividad
3. Conocer y familiarizarse con los instrumentos musicales y su gama tímbrica.
4. Aproximar al alumnado al continuo histórico de los eventos musicales que se ven traducen en contenidos para él en ese momento.
5. Aproximar al alumnado a la historia del instrumento, de los compositores, de los intérpretes, a la discografía y a la videografía.
6. Familiarizarse con la práctica instrumental de conjunto.
7. Habituar al trabajo del ensayo.
8. Desarrollar su capacidad de discriminación auditiva.
9. Disfrutar de la participación en un grupo instrumental.
10. Aprender la necesidad de la concertación.
11. Responder a la exigencia del pulso único.
12. Reconocerse dentro de la colectividad.
13. Reconocer los contenidos comunes con otras materias.
14. Reforzar y afianzar los contenidos aprendidos en Lenguaje musical y en Coro. **16.** Potenciar la socialización.

Contenidos

1. La unidad sonora en función de cada instrumento: articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
2. Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora. Equilibrio sonoro y de planos.
3. Análisis e interpretación de obras del repertorio.
4. Práctica musical colectiva de ejercicios y juegos desarrollando estructuras armónicas sencillas.
5. Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
6. Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
7. Valoración del silencio como marco de la interpretación.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

- Cada alumno trae su instrumento.
- Uso de las nuevas tecnologías.
- Audiciones y videos.
- Participación en las audiciones de Departamento.

- Se realizará una Audición de aula al trimestre.
- Se promoverá La participación, la colaboración y los intercambios con otros centros.

Materiales y recursos

- 2 Guitarras: Marchiña de carnaval y Modiña. C. Machado.
- 3 Guitarras: Cubanita. F. Chaviano.
- Tango. F. Tárrega.
- Primary suites nº 1 (simple suite for on the way) . Autor: Peter Nuttall.
- Primary suites nº 2 (simple suite for on the way) . Autor: Peter Nuttall.
- Canciones populares actuales consensuadas entre alumnos y profesor , con arreglos de este.

Trabajo Trimestral:

- Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre.

METODOLOGÍA

La metodología que voy a utilizar a lo largo del curso se concreta en los siguientes puntos:

- Adecuar los contenidos y su secuenciación al momento y situación del desarrollo evolutivo del alumno, de manera que el aprendizaje sea constructivo, progresivo y motivador.
- Motivar al alumno dándole el protagonismo que le corresponde dentro del proceso enseñanza-aprendizaje.
- Utilizar procedimientos y recursos variados que estimulen la capacidad crítica y creativa del alumno.
- Ejercitar técnicas de estudio para que el alumno pueda superar las dificultades que encuentre en su proceso de aprendizaje.
- Tocar ante el público como actividad motivadora para mejorar la calidad de la interpretación y por otra parte se le hace sentir protagonista ante sus familiares, amigos y comunidad educativa.
- Desarrollar su capacidad autocrítica a través de la asistencia a las audiciones realizadas por otros alumnos y audiciones comparadas de intérpretes consagrados a través de medios audiovisuales y asistencia, si es posible, a conciertos en directo.
- Análisis de las obras conforme a los conocimientos teóricos del alumno en los aspectos formales, estilísticos, históricos, técnicos, etc.

EVALUACIÓN

Criterios de Evaluación

1. Valoración de la actitud del alumnado y su disposición. Con este criterio se pretende poner de relieve la importancia para el desarrollo del modelo formativo, de la actitud positiva hacia la participación en el conjunto. Así mismo, este

criterio enfatiza la motivación que puede producir la didáctica aplicada. Por tanto permite evaluar la propia práctica docente.

2. Realizar audiciones periódicas. Con este criterio se pretende poner rápidamente al alumno en contacto con el público. Al mismo tiempo potenciar la actividad musical del entorno docente.

3. Interpretar las piezas escogidas. Con él, se quiere comprobar la asimilación de contenidos y el desenvolvimiento individual dentro del grupo. También permite comprobar el desenvolvimiento general del grupo como unidad, de cuyo éxito colectivo se siente artífice cada uno de sus miembros, reforzándose así la conciencia de grupo musical.

4. Interpretación por grupos reducidos de piezas fáciles que permitan mostrar la capacidad expresivo-musical de cada uno. Con este criterio se quiere valorar la particularidad en el desarrollo formativo de cada individuo. Al mismo tiempo camina este tratamiento hacia la comprensión de la música de cámara como medio de apreciación sensible de los contenidos más sutiles.

5. Interpretar en grupos reducidos bases de acompañamiento y líneas melódicas alternadas entre cada miembro. Con este criterio se pretende valorar la eficacia de la metodología aplicada respecto a la comprensión de contenidos de creatividad y espontaneidad musical.

6. Valoración de las actitudes y de la asistencia como garantías de seguimiento del proceso de aprendizaje.

Procedimientos de Evaluación

El proceso de evaluación de los alumnos se llevará a cabo a través de tres apartados complementarios:

1. El trabajo de clase y el estudio regular.
2. Audiciones: se realizarán un mínimo de dos por curso en el conservatorio, si bien podrán ser compatibles con audiciones realizadas fuera del mismo.
3. Actividades complementarias: se valorará la asistencia y el grado de implicación en las mismas.
4. En aquellos casos que se considere necesario, el profesor podrá plantear la realización de controles o exámenes cuando lo estime oportuno.

Criterios de Calificación

Durante el curso, el profesor tutor emitirá trimestralmente un boletín informativo con las calificaciones y las observaciones que se estimen oportunas sobre el proceso de aprendizaje de cada alumno. En ningún caso se entenderá que la calificación final del curso será la media de las calificaciones trimestrales, ya que esto estaría en completa contradicción con el carácter continuo e integrador del proceso educativo. Así pues, sólo se considerará que un alumno ha conseguido la evaluación positiva del curso cuando la calificación del último trimestre y final sea positiva.

Criterios de Promoción

Los alumnos que superen los mínimos exigibles en cada curso promocionarán al curso siguiente.

Las calificaciones serán comunicadas al alumno y a sus padres mediante un boletín trimestral al final de cada una de las tres evaluaciones. Serán puntuados con nota del 1 al 10 sin decimales.

También aparecerán reflejados en el boletín, las faltas de asistencia a clase.

Criterios de Recuperación

A los alumnos que suspendan la asignatura en junio, el profesor les entregará un informe personalizado en el que se detallarán, aquellos aspectos que necesitan mejorar para poder aprobar en julio. Aquellos alumnos que tampoco aprueben en julio podrán recuperar la materia pendiente durante el curso siguiente.

MEDIDAS DE ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD Y ADAPTACIONES CURRICULARES

Para aquellos alumnos con dificultad de cualquier tipo para el aprendizaje, el profesor tutor realizará la adaptación curricular necesaria, indicando los contenidos mínimos exigibles para dicho alumno. La adaptación será completamente personalizada, teniendo en cuenta en su elaboración las necesidades de atención especial que dicho alumno necesite.

ASIGNATURA DE CONJUNTO INSTRUMENTAL

ENSEÑANZAS PROFESIONALES

El conjunto instrumental constituye un espacio de formación de primer orden para experimentar y aplicar, además de las habilidades adquiridas en la clase de instrumento de la especialidad, los conocimientos adquiridos en todas las asignaturas. Desde este punto de vista, el conjunto también podrá permitir recorrer el repertorio para diferentes formaciones, de diferentes épocas o estilos, con lo que se demuestra una vez más que los objetivos de unas y otras asignaturas deben coordinarse desde una perspectiva común.

La asignatura de conjunto, tendrá por finalidad, en esencia, la actividad de grupo, como en el caso de la orquesta, de la banda o del coro, todas ellas dirigidas al proceso de obtención de nuevos conocimientos y a su aplicación en la práctica social.

La práctica indistinta de grupo, ya sea en la orquesta, la banda, el coro o, en su caso, el conjunto que corresponda, tiene por finalidad facilitar la participación, a través de distintas formaciones, de todo el alumnado al procurarse una organización más flexible de la enseñanza.

El alumno y la alumna, como en otras agrupaciones, deberá incrementar la actitud de escucha de todo aquello que rodea la propia ejecución unipersonal en aras a conseguir aspectos inherentes a toda buena interpretación en la agrupación: afinación, empaste, homogeneidad en el fraseo, igualdad en los ataques, claridad en las texturas, etc., adquiriendo progresivamente, una serie de habilidades y hábitos acordes con su papel en el grupo que estará condicionado al repertorio de su instrumento.

Por otra parte, la convivencia con instrumentos de naturaleza y técnicas cercanas, así como la posibilidad de participación en otras agrupaciones con instrumentos de naturaleza diversa, proporcionará al alumno y a la alumna una visión más amplia del hecho musical y enriquecerá su conocimiento de los timbres y de las diversas peculiaridades organológicas. En suma, el alumno y la alumna se sentirán partícipes de una interpretación colectiva dando paso a un enriquecimiento personal y musical del instrumentista que difícilmente puede ser abordado desde la experiencia individual con el instrumento.

En síntesis, al igual que sucede en la orquesta, la banda o el coro, el conjunto propiciará la responsabilidad compartida. Por una parte, las relaciones humanas entre los alumnos y las alumnas, acostumbrados a la práctica instrumental individual conllevarán, como miembros de un cuerpo colectivo, todo un ejercicio de adaptación al grupo y de aceptación de otros instrumentistas. Por otra, la práctica en grupo motivará la actitud de escucha, propiciará la memoria de pasajes instrumentales, fomentará el estudio individual que ha de revertir en el grupo e incentivará una actitud de disciplina difícilmente abordable en actividades individuales.

1. Objetivos y Contenidos
2. Distribución temporal de los Contenidos
3. Evaluación, Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de calificación
4. Criterios de Promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

1. OBJETIVOS GENERALES

Según el decreto 158/2007 las enseñanzas de conjunto de las enseñanzas profesionales de música tendrán como objetivos contribuir a desarrollar en el alumnado las capacidades siguientes:

1. Profundizar en el conocimiento de los diferentes estilos y de los recursos interpretativos de cada uno de ellos.
2. Dominar el propio instrumento de acuerdo con las exigencias de cada obra.
3. Respetar las normas que exige toda actuación en grupo y valorar la interpretación en conjunto como un aspecto fundamental de la formación musical e instrumental.
4. Aplicar en todo momento la audición polifónica para escuchar simultáneamente las diferentes partes al mismo tiempo que se ejecuta la propia demostrando la sensibilidad auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente la calidad sonora.
5. Utilizar una amplia y variada gama sonora, de manera que el ajuste de sonido se realice en función de los demás instrumentos del conjunto y de las necesidades interpretativas de la obra.
6. Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
7. Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista.
8. Aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.
9. Conocer y realizar los gestos básicos que permitan la interpretación coordinada.
10. Interpretar obras representativas del repertorio del conjunto instrumental de dificultad adecuada al nivel.

Contenidos

- La unidad sonora en función de cada instrumento: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
- Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.
- Equilibrio sonoro y de planos.
- Desarrollo de la igualdad de ataques.
- Análisis e interpretación de obras del repertorio.
- Práctica musical colectiva desarrollando instrumentalmente estructuras armónicas sencillas.
- Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
- Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
- Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación correspondiente.
- Valoración del silencio como marco de la interpretación.

2. Distribución temporal de los Contenidos

Primer Curso de Profesional

Contenidos

- La unidad sonora en función de cada instrumento: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
- Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.
- Equilibrio sonoro y de planos.
- Desarrollo de la igualdad de ataques.
- Análisis e interpretación de obras del repertorio.
- Práctica musical colectiva desarrollando instrumentalmente estructuras armónicas sencillas.
- Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
- Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
- Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación correspondiente.
- Valoración del silencio como marco de la interpretación.

Segundo Curso de Profesional

Contenidos

- La unidad sonora en función de cada instrumento: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
- Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.

- Equilibrio sonoro y de planos.
- Desarrollo de la igualdad de ataques.
- Análisis e interpretación de obras del repertorio.
- Práctica musical colectiva desarrollando instrumentalmente estructuras armónicas sencillas.
- Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
- Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
- Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación correspondiente.
- Valoración del silencio como marco de la interpretación.
- Práctica de la improvisación de estructuras tanto tonales como modales.
- Práctica a través de la improvisación del cifrado armónico y el americano.
- Práctica de la improvisación y composición colectiva de fragmentos, guiadas a partir de una propuesta dada.

3. Evaluación. Criterios, Instrumentos, Procedimientos y Criterios de Calificación

3.1 Evaluación

La evaluación del proceso de aprendizaje del alumnado será continua y portará a término teniendo en cuenta los criterios

de la evaluación y calificación que se establecen en los apartados siguientes. Las calificaciones se expresarán mediante la

escala numérica del 1 a 10 sin decimales y solamente se considerarán positivas las calificaciones iguales o superiores a 5. Serán negativas las calificaciones inferiores a 5.

El procedimiento principal de la evaluación del alumnado será la observación sistemática, tanto durante las sesiones de clase como las audiciones que se lleven a término.

3.2 Criterios

. Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio servirá al profesor

Para comprobar la capacidad de lectura y el dominio del instrumento, de acuerdo con los contenidos propios del nivel.

. Fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los citados principios de lenguaje musical de acuerdo con el nivel correspondiente.

. Interpretar obras de estilos diferentes. Con este criterio de evaluación se pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y de estilos.

. Interpretar en público, como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de las obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso y la motivación del alumno en el estudio de la música.

- . Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos expuestos por el profesor. Este criterio de evaluación pretende verificarla capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marcan.
- . Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio de evaluación intenta evaluar la habilidad del estudiante para improvisar, con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.
- . Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos. Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de colaboración interdependencia entre los miembros del grupo.
- . Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a las de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común.
- . Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumno para percibir los aspectos esenciales de una obra y relacionarlos con los conocimientos adquiridos, aunque no los interprete por ser nuevos para él o representar dificultades superiores a su capacidad.
- . Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales. Esto acreditará el conocimiento del código del lenguaje musical.
- . Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que los alumnos son capaces de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

3.3 Instrumentos

Los instrumentos fundamentales de evaluación serán el cuaderno del profesor y las fichas de seguimiento del alumnado, así como la rúbrica. Esta última contendrá los criterios de evaluación anteriormente expuestos, así como niveles de consecución para cada uno de ellos.

Cada criterio tendrá una ponderación sobre la nota final de la rúbrica. Por tanto, a la hora de aplicar la nombrada ponderación al nivel de consecución de cada criterio, se obtendrá la nota final.

3.4 Criterios de Calificación

Actividades prácticas: interpretar obras y estudios programadas para el curso.

Actitud a clase y en las audiciones fuera del aula.

Trabajo diario de clase. Seguimiento mediante diario de profesor de las actividades realizadas en el aula.

Resultado de las audiciones programadas. Análisis del resultado obtenido por los alumnos en las diferentes actuaciones realizadas a lo largo del curso, teniendo en cuenta no solo el resultado artístico, sino el comportamiento individual, la colaboración mostrada y el interés hacia las actividades propuestas.

Avaluación integradora, pero diferenciada: Además de continua, la evaluación será integradora, es decir, se realizarán por el conjunto de profesores del alumno coordinados por el profesor tutor. Se valorará, por tanto, de manera global el trabajo realizado en todas las áreas y el grado en que, con este trabajo se han conseguido los objetivos de la etapa en general.

Les calificaciones se expresarán en los términos siguientes: Insuficiente: 1, 2, 3 o 4; Suficiente: 5; Bien: 6; Notable: 7 o 8; Excelente: 9 o 10.

4. Criterios de promoción

- Asistencia al 80% de las sesiones de clase.
- Actitud: Positiva a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo.
- Aptitud: El alumno/a realizará los trabajos propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia.
- Técnica: Articulación, medida, ritmo, lectura e interpretación de manera adecuada, respetando las actitudes positivas del estudio y del trabajo.
- Repertorio: Interpretación del 80% de repertorio propuesto durante el curso y participar en las tres audiciones públicas programadas en clase.

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

El alumnado que pierda el derecho a la evaluación continua por acumulación de faltas de asistencia o que obtenga una calificación negativa como resultado de la aplicación de los criterios de las rúbricas tendrá la posibilidad de recuperar la asignatura mediante la realización de un examen final que tendrá lugar en el mes de junio con anterioridad a la fecha prevista para la evaluación ordinaria. En ese examen, el alumno o alumna tendrá que haber demostrado los objetivos y haber asimilado los contenidos del curso. Como mínimo exigibles para superar el examen, el alumnado tendrá que interpretar con solidez técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música.

Si la calificación del examen final de la evaluación ordinaria resultara negativa, el alumnado tendrá una nueva oportunidad de recuperar la asignatura en la evaluación extraordinaria, teniendo lugar a finales de junio o durante el mes de julio.

La materia se podrá recuperar con la realización de un examen donde el alumno o alumna tendrá que interpretar con seguridad técnica y calidad expresiva un repertorio formado por al menos 3 estudios/obras/movimientos de diferentes estilos y épocas de la historia de la música. La calificación de este examen también se hará a partir de la misma rúbrica amparada en el examen de la evaluación ordinaria.

Actividades de recuperación

Para la recuperación de la asignatura se proponen las siguientes actividades:

- Rutina de estudio basada en el autocontrol y la consciencia del movimiento. Reconocer los diferentes elementos relativos a la producción del sonido: movilidad de las articulaciones, relajación muscular, etc.

- Desarrollar la capacidad de autocrítica basada en la escucha: búsqueda de una buena sonoridad y calidad interpretativa, adquiriendo consciencia de los elementos como el fraseo dinámicas, articulaciones, elementos formales, texturas musicales y la adecuación al estilo.
- Trabajo de la memoria en las piezas estudiadas.
- Ejercicios o pequeños estudios para mejorar aspectos técnicos y/o musicales derivados de las obras de estudio.
- Lectura a primera vista de fragmentos musicales.

SECUENCIACIÓN POR CURSOS DE LOS OBJETIVOS MÍNIMOS DE LAS ENSEÑANZAS PROFESIONALES, CONTENIDOS, MATERIALES, RECURSOS Y ACTIVIDADES DIDÁCTICAS.

PRIMER CURSO

Objetivos

1. Respetar las normas que exige toda actuación en grupo y valorar la interpretación en conjunto como un aspecto fundamental de la formación musical e instrumental.
2. Practicar la música de conjunto, integrándose en la formación, desarrollando el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.
3. Desarrollar la creatividad y la capacidad de expresarse musicalmente.
4. Aplicar en todo momento la audición polifónica para escuchar simultáneamente las diferentes partes al mismo tiempo que se ejecuta la propia demostrando la sensibilidad auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente la calidad sonora.
5. Dominar el propio instrumento de acuerdo con las exigencias de cada obra.
6. Utilizar una amplia y variada gama sonora, de manera que el ajuste de sonido se realice en función de los demás instrumentos del conjunto y de las necesidades interpretativas de la obra.
7. Reconocer la estructura armónica, los elementos constitutivos y la forma de una obra sencilla.
8. Aprender esquemas de acompañamiento desarrollando las estructuras armónicas y formales propuestas.
9. Conocer las formulaciones más sencillas del bajo cifrado, cifrado funcional y el americano.
10. Profundizar en el conocimiento de los diferentes estilos y de los recursos interpretativos de cada uno de ellos.
11. Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y la memoria.
12. Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
13. Conocer y realizar los gestos básicos que permitan la interpretación coordinada.
14. Interpretar obras representativas del repertorio del conjunto instrumental de dificultad adecuada al nivel.

Contenidos

- La unidad sonora en función de cada instrumento: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
- Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.
- Equilibrio sonoro y de planos.

- Desarrollo de la igualdad de ataques.
- Análisis e interpretación de obras del repertorio.
- Práctica musical colectiva desarrollando instrumentalmente estructuras armónicas sencillas.
- Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
- Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
- Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación correspondiente.
- Valoración del silencio como marco de la interpretación.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

- Cada alumno trae su instrumento.
- Uso de las nuevas tecnologías.
- Audiciones y videos.
- Participación en las audiciones de Departamento.
- Se realizará una Audición de aula al trimestre.
- Se promoverá La participación, la colaboración y los intercambios con otros centros.

Materiales y recursos

- CANON EN RE MAYOR JOHANN PACHEBEL Trans. 4 guitarras por Sylvain Dagosto
- CONCERTO RV 93. ANTONIO VIVALDI. Trans 4 guitarras por Fabio Rizza
- Marcello, Alessandro: Adagio.
- Haendel, George Friedrich: Concerto grosso op. 4 nº 6
- Vivaldi, Antonio: Concerto grosso op. 3 nº 8.

Clasicismo y Romanticismo:

- Assad, Sergio: Giornatta a neptuno.
- Brouwer, Leo: Acerca del cielo, el aire y la sonrisa.
- Dyens, Roland: Rytmaginaires.
- Granados: Intermezzo de "Goyescas"

Trabajo Trimestral:

- Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre.

SEGUNDO CURSO

Objetivos

1. Respetar las normas que exige toda actuación en grupo y valorar la interpretación en conjunto como un aspecto fundamental de la formación musical e instrumental.

2. Practicar la música de conjunto, integrándose en la formación, desarrollando el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.
3. Desarrollar la creatividad y la capacidad de expresarse musicalmente.
4. Aplicar en todo momento la audición polifónica para escuchar simultáneamente las diferentes partes al mismo tiempo que se ejecuta la propia demostrando la sensibilidad auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente la calidad sonora.
5. Dominar el propio instrumento de acuerdo con las exigencias de cada obra.
6. Utilizar una amplia y variada gama sonora, de manera que el ajuste de sonido se realice en función de los demás instrumentos del conjunto y de las necesidades interpretativas de la obra.
7. Reconocer la estructura armónica, los elementos constitutivos y la forma de una obra sencilla.
8. Aprender esquemas de acompañamiento desarrollando las estructuras armónicas y formales propuestas.
9. Conocer las formulaciones más sencillas del bajo cifrado, cifrado funcional y el americano.
10. Profundizar en el conocimiento de los diferentes estilos y de los recursos interpretativos de cada uno de ellos.
11. Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y la memoria.
12. Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
13. Conocer y realizar los gestos básicos que permitan la interpretación coordinada.
14. Interpretar obras representativas del repertorio del conjunto instrumental de dificultad adecuada al nivel.
15. Ser capaz de realizar una improvisación dentro del grupo siguiendo unas pautas dadas.

Contenidos

- La unidad sonora en función de cada instrumento: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. Agógica y dinámica.
- Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.
- Equilibrio sonoro y de planos.
- Desarrollo de la igualdad de ataques.
- Análisis e interpretación de obras del repertorio.
- Práctica musical colectiva desarrollando instrumentalmente estructuras armónicas sencillas.
- Práctica de la lectura a primera vista y conocimiento de las estrategias a aplicar en la misma.
- Desarrollo de la memoria y conocimiento de las estrategias adecuadas.
- Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación correspondiente.
- Valoración del silencio como marco de la interpretación.
- Práctica de la improvisación de estructuras tanto tonales como modales.
- Práctica a través de la improvisación del cifrado armónico y el americano.
- Práctica de la improvisación y composición colectiva de fragmentos, guiadas a partir de una propuesta dada.

Materiales, Recursos y Actividades Didácticas

- Cada alumno trae su instrumento.
- Uso de las nuevas tecnologías.
- Audiciones y videos.
- Participación en las audiciones de Departamento.
- Se realizará una Audición de aula al trimestre.
- Se promoverá La participación, la colaboración y los intercambios con otros centros.

Materiales y recursos

- CANON EN RE MAYOR JOHANN PACHEBEL Trans. 4 guitarras por Sylvain Dagosto
- CONCERTO RV 93. ANTONIO VIVALDI. Trans 4 guitarras por Fabio Rizza
- SUITE (4 GUITARRAS) GILBERT E. BIBERIAN
- CASIRES SERENADE (para conjunto de guitarras) LEO BROUWER
- Marcello, Alessandro: Adagio.
- Haendel, George Friedrich: Concerto grosso op. 4 nº 6
- Vivaldi, Antonio: Concerto grosso op. 3 nº 8.
- Carulli, Ferdinando: Andante op. 120 nº 4.
- Mertz, Johan Kaspar Mertz: Verspergang.
- Mertz, johan Kaspar Mertz: Tarantelle.
- Assad, Sergio: Giornatta a neptuno.
- Brouwer, Leo: Acerca del cielo, el aire y la sonrisa.
- Dyens, Roland: Rytmaginaires.
- Granados: Intermezzo de "Goyescas"
- Granados: Danza española nº 4, villanesca.
- Montes, Alfonso: Tepuyes.
- Moreno Torroba, Federico: Estampas.
- Rudolph, Pierre-Paul: Young guitarist on western store.
- CASIRES SERENADE (para conjunto de guitarras) LEO BROUWER

Trabajo Trimestral:

- Deberán trabajarse un mínimo de 4 obras o piezas diferentes cada trimestre.

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS

PROGRAMACIÓ DE CONJUNTO DE CUERDA	2
1. Objectius y continguts	2
Objectius	2
Continguts	3
2. Distribució temporal	3
3ºEE.EE	3
4ºEE.EE	4
3. Evaluació. Criteris, instruments, procediments y criteris de qualificació	5
Criteris de Evaluació	5
Procediments de Evaluació	6
4. Criteris de promoció	7
5. Activitats y protocol per recuperar la assignatura	8

PROGRAMACIÓN DE CONJUNTO DE CUERDA

1. Objetivos y contenidos

Objetivos

1. Comprender la funcionalidad del conjunto en base a la participación individual.
2. Potenciar la expresividad dentro del grupo.
3. Favorecer la creatividad.
4. Conocer y familiarizarse con los instrumentos musicales y su gama tímbrica.
5. Aproximar al alumnado al continuo histórico de los eventos musicales que se traducen en contenidos para él en ese momento.
6. Aproximar al alumnado a la historia del instrumento, de los compositores, de los intérpretes, a la discografía y a la videografía.
7. Familiarizarse con la práctica instrumental de conjunto.
8. Habituar al trabajo del ensayo.
9. Desarrollar su capacidad de discriminación auditiva.
10. Disfrutar de la participación en un grupo instrumental.
11. Apreciar la necesidad de la concertación.
12. Responder a la exigencia del pulso único.
13. Reconocerse dentro de la colectividad.
14. Reconocer los contenidos comunes con otras materias.
15. Reforzar y afianzar los contenidos aprendidos en Lenguaje musical y en Coro.
16. Potenciar la socialización.

Contenidos

1. El grupo: la necesidad de la disciplina de conjunto.
2. La afinación.
3. Las cuestiones mecánicas, versus las expresivas.
4. El dominio del instrumento frente a las exigencias del conjunto.
5. La recepción del compás.
6. El pulso externo y el pulso interno.
7. La agógica y la dinámica.
8. La paleta tímbrica.
9. La escucha mutua como base del equilibrio y la afinación.
10. Entonación interior y afinación del conjunto.
11. La terminología específica aplicada.
12. Aproximación a la historia de los eventos musicales.
13. El ensayo y su técnica.
14. Práctica del repertorio escogido.
15. Aproximación a la música de cámara.
16. Aproximación a la improvisación.
17. La valoración del público a través de las audiciones.

2. Distribución temporal

3ºEE.EE

1. Tonalidad de Sol M y Re M.
2. Grados: I, IV y V
3. Figuras: negras, blancas, redondas, corcheas, blanca con puntillo y sus silencios
4. Dinámica: forte y piano
5. Compás: 2/4 y 3/4.
6. Interpretar música en grupo y adaptarse de forma equilibrada al conjunto.

7. Desarrollar la capacidad de escuchar al compañero mientras uno mismo está interpretando.
8. Desarrollar el pulso interno en la interpretación en conjunto.
9. Habituar al trabajo del ensayo.
10. Tomar conciencia de la importancia del trabajo individual para el resultado del conjunto.
11. Facilitar la convivencia y la colaboración en el seno del grupo.
12. Valorar la experiencia de tocar ante un público a través de las audiciones.
13. Potenciar la socialización.
14. Favorecer la creatividad.

4º EE.EE

1. Tonalidad de Do M, Sol M y Re M.
2. Grados: I, IV y V
3. Figuras: negras, blancas, redondas, corcheas, blanca con puntillo y sus silencios
4. Dinámica: forte y piano
5. Compás: 2/4, 3/4 y 4/4.
6. Practicar bases armónicas e improvisar sobre ellas.
7. Interpretar música en grupo y adaptarse de forma equilibrada al conjunto.
8. Desarrollar la capacidad de escuchar al compañero mientras uno mismo está interpretando.
9. Iniciarse en la práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director o directora.
10. Desarrollar el pulso interno en la interpretación en conjunto.
11. Habituar al trabajo del ensayo.
12. Tomar conciencia de la importancia del trabajo individual para el resultado del conjunto.
13. Valorar la interpretación en conjunto como uno de los aspectos fundamentales de la formación musical.
14. Desarrollar el espíritu crítico y la capacidad expresiva.

15. Facilitar la convivencia y la colaboración en el seno del grupo.
16. Valorar la experiencia de tocar ante un público a través de las audiciones.
17. Potenciar la socialización.
18. Favorecer la creatividad.

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de calificación

Criterios de Evaluación

Según el Decreto 159/2007, los criterios de evaluación deberán apuntar a:

- La comprobación del grado de dominio del lenguaje musical a través de la práctica instrumental y del canto.
- La observación y verificación del desarrollo y control de las destrezas necesarias para la ejecución musical.
- La valoración técnica y estética de la interpretación individual y colectiva.
- La estimación que manifiesta del arte en general y de la música en particular, por el empeño puesto en su ejecución.
- El sentido de convivencia y colaboración entre condiscípulos, demostrado a la hora de estudiar y de interpretar colectivamente. Todo ello situará la labor de enseñanza y aprendizaje en el marco de la formación humanística que necesita el estudiante de música.

Los criterios de evaluación que se aplicarán en la asignatura de Conjunto en las enseñanzas elementales son:

1. Valoración de la actitud del alumnado y su disposición. Con este criterio se pretende poner de relieve la importancia para el desarrollo del modelo formativo, de la actitud positiva hacia la participación en el conjunto. Así mismo, este criterio enfatiza la motivación que puede producir la didáctica aplicada. Por tanto, permite evaluar la propia práctica docente.

2. Realizar audiciones periódicas. Con este criterio se pretende poner rápidamente al alumno en contacto con el público. Al mismo tiempo potenciar la actividad musical del entorno docente.
3. Mostrar la habilidad en el manejo de los términos específicos. Con este criterio se desea comprobar la voluntad del alumnado hacia la profundización en el hecho musical.
4. Interpretar las piezas escogidas. Con él, se quiere comprobar la asimilación de contenidos y el desenvolvimiento individual dentro del grupo. También permite comprobar el desenvolvimiento general del grupo como unidad, de cuyo éxito colectivo se siente artífice cada uno de sus miembros, reforzando así la conciencia de grupo musical.
5. Interpretación en grupo de piezas fáciles que permitan mostrar la capacidad expresivo-musical de cada uno. Con este criterio se quiere valorar la particularidad en el desarrollo formativo de cada individuo. Al mismo tiempo camina este tratamiento hacia la comprensión de la música de cámara como medio de apreciación sensible de los contenidos más sutiles.
6. Interpretar en grupos reducidos bases de acompañamiento y líneas melódicas alternadas entre cada miembro. Con este criterio se pretende valorar la eficacia de la metodología aplicada respecto a la comprensión de contenidos de creatividad y espontaneidad musical.
7. Valoración de las actitudes y de la asistencia como garantías de seguimiento del proceso de aprendizaje.

Procedimientos de Evaluación

Los procedimientos de calificación empleados serán los siguientes acordes a las áreas de contenido dispuestas:

- Observación directa y sistemática.
- Registro en el cuaderno de clase.
- Análisis de la producción de los alumnos: exposiciones y libretas.
- Intercambios verbales con los alumnos: entrevistas, diálogo, puestas en común.

- Cuestionarios.
- Observación directa y sistemática.
- Registro del cuaderno de clase.
- Análisis de la producción de los alumnos: interpretaciones grupales e individuales.

Criterios de calificación

Los resultados de la evaluación final se expresarán de forma numérica del 1 al 10 sin decimales, considerándose positivas las iguales o superiores a 5 y negativas las inferiores a 5. A efectos de equivalencia con las calificaciones de otras enseñanzas, se establece:

- Insuficiente: 1, 2, 3 o 4
- Suficiente: 5
- Bien: 6
- Notable: 7 u 8
- Sobresaliente: 9 o 10

4. Criterios de promoción

Para superar la asignatura se requerirá una puntuación igual o superior a 5 en una escala del 1 al 10.

Para aprobar la asignatura será necesario haber obtenido un mínimo de 5 puntos en cada uno de los bloques. Un alumno no superará la evaluación si la puntuación en alguna de las áreas de cualquiera de los dos bloques es inferior a 5 en una escala del 1 al 10.

Por otro lado, la participación en la audición trimestral, planteada en la programación de aula, será condición “sine qua non” para poder aprobar la asignatura.

5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

Recuperación de materia del curso durante el período de evaluación ordinaria.

La evaluación será continua, por lo que, si un alumno no ha superado la materia un trimestre, esta se considerará superada si en los trimestres siguientes obtiene una calificación igual o superior a 5 en el área correspondiente.

Si un alumno/a, a causa de las faltas de asistencia, perdiera el derecho a la evaluación continua y, por tanto, suspendiese la asignatura, podría realizar la recuperación de la misma presentando la selección de piezas que los profesores determinasen, mediante un grupo de alumnos que representase cada una de las voces/especialidades instrumentales representadas en las clases de conjunto de cuerda (violín I, violín II, viola, violoncello y contrabajo).

ÍNDICE

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS.....	Pág. 1
1.1. OBJETIVOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
1.2.1. Primer curso.....	Pág. 2
1.2.2. Segundo curso.....	Pág. 5
1.2.3. Tercer curso.....	Pág. 8
1.2.4. Cuarto curso.....	Pág. 11
2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS.....	Pág. 15
3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 19
3.1. CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y MÍNIMOS EXIGIBLES.....	Pág. 19
3.2. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 23
3.3. PROCESO DE EVALUACIÓN.....	Pág. 23
3.4. PÉRDIDA DE LA EVALUACIÓN CONTÍNUA.....	Pág. 24
4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	Pág. 25
5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	Pág. 26
5.1. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	Pág. 26
5.2. CRITERIOS Y ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN PARA ALUMNOS CON ASIGNATURAS PENDIENTES.....	Pág. 26

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS

1.1. OBJETIVOS ESPECÍFICOS

(Extraídos del DECRETO 159/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas elementales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.)

1. Compartir vivencias musicales con los compañeros del grupo, para enriquecer su relación afectiva con la música a través del canto, del movimiento, de la audición y de la práctica instrumental.
2. Establecer la relación necesaria entre los conocimientos –destrezas y actitudes(adquiridos en etapas anteriores y el estudio del lenguaje musical que ahora se acomete.
3. Desarrollar la correcta emisión de la voz mediante la reproducción, creación y discriminación de intervalos y melodías, hasta transformarlos en recursos expresivos propios.
4. Adquirir la coordinación motriz necesaria para una interpretación rítmica adecuada, utilizando los recursos correspondientes.
5. Desarrollar el oído interno para el reconocimiento de timbres, alturas, duraciones e intensidades, así como estructuras formales, indicaciones dinámicas, expresivas y agógicas, mediante la relación entre el sonido y su representación gráfica.
6. Interpretar de memoria melodías y canciones que conduzcan a una mejor comprensión de los distintos parámetros musicales.
7. Desarrollar el pensamiento musical consciente mediante experiencias armónicas, formales y tímbricas sirviéndose de la práctica auditiva, vocal e instrumental.
8. Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel.
9. Descubrir la necesidad del código musical para la creación musical, su representación significativa y su interpretación, y profundizar en el conocimiento del mismo.

1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS

(Extraídos y desarrollados del DECRETO 159/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas elementales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.)

1.2.1. PRIMER CURSO

RITMO

- Percepción e identificación del pulso.
- Percepción e identificación del acento.
- Compases de 2/4, 3/4 y 4/4.
- Fórmulas rítmicas elementales elaboradas con los materiales propios del nivel.
- Figuras rítmicas:
 - Redonda, blanca, negra, corchea y semicorchea.
 - Anacrusa.
 - síncopa en pulso de negra.
 - nota a contratiempo en pulso de negra.

LECTURA

- Pentagrama.
- Clave de Sol en 2ª línea y clave de Fa en 4ª línea.
- Notas.
- Figuras de nota: redonda, blanca, negra, corchea y semicorchea.
- Figuras de silencio de negra, blanca y redonda (compás completo).
- Líneas adicionales.
- Líneas divisorias.
- Signos musicales:
 - de repetición: doble barra y *Da Capo*.
 - de prolongación: ligadura, puntillo y calderón.
- Escala.
- Tonalidades: Do mayor y La menor.
- Tesitura: de Do/3 a Do/4 (sistema franco-belga).
- Numeración de las octavas.

ENTONACIÓN

- Iniciación en el conocimiento del aparato vocal.
- Intervalo. Definición, análisis, descripción.

AUDICIÓN

- Cualidades del sonido: altura, intensidad, timbre y duración.

EXPRESIÓN

- Coma de respiración o vírgula.
- Ligadura de expresión.
- Términos de movimiento uniforme: Adagio, Andante y Allegro.
- Términos y signos musicales básicos que afectan a la expresión:
- Matices dinámicos: *f* (fuerte) y *p* (suave).

Práctica de la relajación, colocación y emisión de la voz, respiración y vocalización. Utilización del cuerpo como instrumento.

Coordinación psicomotriz a través del ritmo. Simultaneidad de ritmos homogéneos sencillos.

Trabajo del pulso, el acento y los ritmos específicos del curso empleando el movimiento. Práctica de fórmulas rítmicas elementales y de los signos que modifican la duración del sonido.

Práctica de lectura de notas. Práctica de lectura de notas en clave de Sol en 2ª línea. Velocidad lectora: 80 notas / minuto.

Práctica de lectura melódica con intervalos sencillos. Lectura entonada de fragmentos sencillos en el ámbito de la octava y reproducción vocal de intervalos simples (2m, 2M, 3m, 3M, 4J, 5J y 8J) dentro del concepto tonal. Interpretación vocal al unísono de fragmentos sencillos con texto y acompañamiento.

Desarrollo de automatismos. Repetición para la automatización.

Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical. Práctica de ejercicios elementales y reproducción vocal memorizada de canciones. Reproducción de audiciones rítmicas, melódicas y rítmico-melódicas a una voz, adaptadas a las dificultades del curso.

Desarrollo de la sensibilidad auditiva. Práctica auditiva con reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel. Iniciación en el reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores. Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado.

Repentización. Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel.

Iniciación a la improvisación. Utilización improvisada de los elementos más básicos del lenguaje musical con propuesta previa.

Desarrollo progresivo de la habilidad y la destreza en el ámbito de la expresión. Práctica de los matices dinámicos.

ACTITUD

- Valoración del Lenguaje Musical como medio de representación y vehículo de acceso a la música escrita.
- Valoración de la música sonora y escrita como instrumento para satisfacer las necesidades de comunicación y para adquirir nuevos aprendizajes.
- Interés y gusto por la audición, lectura e interpretación de piezas musicales.
- Valoración de la lectura como fuente de información y aprendizaje.
- Respeto por las normas que rigen en el conservatorio, como forma de convivencia.
- Valorar cognitivamente y afectivamente las actividades de los compañeros de clase.
- Respeto por los otros puntos de vista y valoración positiva del contraste de opiniones.
- Actitud crítica ante cualquier discriminación y respeto por los derechos humanos.
- Participación responsable en la convivencia democrática.
- Interés por alcanzar las destrezas técnicas y expresivas en la práctica solfística.
- Colaborar activa y satisfactoriamente en el trabajo en grupo.
- Desinhibición y espontaneidad dentro del grupo.

1.2.2. SEGUNDO CURSO

RITMO

- Percepción e identificación del pulso.
- Percepción e identificación del acento.

- Compases: 2/4 , 3/4, 4/4, 6/8
- Figuras unidad de tiempo y unidad de compás de los compases citados.
- Fórmulas rítmicas básicas elaboradas con los materiales propios del nivel.
- Grupo de valoración especial contenido en un pulso.
- La subdivisión en los compases utilizados.
- La síncope y el contratiempo. Definición, estudio y clasificación.

LECTURA

- Profundización en las claves de Sol en 2ª y Fa en 4ª y la relación entre ellas.
- Figuras de nota añadidas: redonda y semicorchea.
- Figura de silencio añadida: redonda y semicorchea.
- Duraciones absoluta y relativa de las figuras musicales.
- Elementos y reglas de escritura.
- Tonalidades: Do mayor y La menor.
- Indicaciones de octava alta y octava baja.
- Indicaciones de 1ª y 2ª vez en una repetición.
- Puntillos de prolongación y de complemento.

ENTONACIÓN

- Conocimiento del teclado como representación del conjunto de los sonidos musicales ordenados según su altura; regularidad de su estructura; periodicidad de octava; escala diatónica natural o escala de teclas blancas; punto de partida: el Do; nombre de las teclas blancas y negras.
- Iniciación a la educación vocal
- Intervalo. Clasificación elemental y representación en el teclado.
- Alteraciones. Definición, clases y efecto.

AUDICIÓN

- Afinación determinada e indeterminada.
- Elementos formales básicos.

EXPRESIÓN

- Términos de movimiento uniforme añadidos: Grave, Lento, Largo, Moderato, Presto y Vivo o Vivace.
- Términos y signos musicales básicos que afectan a la expresión: Matices dinámicos: *f*, *mf*, *p*, y reguladores.

Práctica de la relajación, colocación y emisión de la voz, respiración y vocalización. Utilización del cuerpo como instrumento.

Trabajo del pulso, el acento y los ritmos específicos del curso empleando el movimiento. Práctica de fórmulas rítmicas elementales y de los signos que modifican la duración del sonido. Práctica específica de los grupos de valoración especial contenidos en un pulso. Continuación de la práctica de figuras rítmicas características (síncopas, anacrusa...). Práctica de cambios de compás con equivalencias pulso = pulso.

Coordinación psicomotriz a través del ritmo. Simultaneidad de ritmos homogéneos de dificultad acorde con el nivel.

Práctica de lectura melódica con intervalos sencillos. Lectura entonada de fragmentos sencillos en el ámbito de la duodécima (SI / 2 – FA / 4) y reproducción vocal de intervalos simples dentro del concepto tonal. Interpretación vocal al unísono de fragmentos sencillos con texto y acompañamiento.

Desarrollo de automatismos. Repetición para la automatización.

Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical. Práctica de ejercicios elementales y reproducción vocal memorizada de canciones. Reproducción de audiciones rítmicas, melódicas y rítmico-melódicas a una voz, adaptadas a las dificultades del curso.

Desarrollo de la sensibilidad auditiva. Práctica melódica auditiva y reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel. Reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores. Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado. Identificación y percepción de grados y funciones tonales.

Repentización. Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel.

Iniciación a la improvisación. Utilización improvisada de los elementos más básicos del lenguaje musical con propuesta previa.

Desarrollo progresivo de la habilidad y la destreza en el ámbito de la expresión. Práctica de los matices dinámicos y agógicos.

ACTITUD

- Valoración del Lenguaje Musical como medio de representación y vehículo de acceso a la música escrita.
- Valoración de la música sonora y escrita como instrumento para satisfacer las necesidades de comunicación y para adquirir nuevos aprendizajes.
- Interés y gusto por la audición, lectura e interpretación de piezas musicales.
- Valoración de la lectura como fuente de información y aprendizaje.
- Respeto por las normas que rigen en el conservatorio, como forma de convivencia.
- Valoración y respeto de las normas que rigen el intercambio comunicativo en diálogos, coloquios, debates...
- Valorar cognitivamente y afectivamente las actividades de los compañeros de clase.
- Respeto por los otros puntos de vista y valoración positiva del contraste de opiniones.
- Actitud crítica ante cualquier discriminación y respeto por los derechos humanos.
- Participación responsable en la convivencia democrática.
- Interés por alcanzar las destrezas técnicas y expresivas en la práctica solfística.
- Interés por la creación e improvisación de piezas como medio de expresión de las ideas, fantasías y sentimientos propios.
- Confianza en la capacidad personal de progresar ayudándose de unos buenos hábitos de trabajo y una adecuada organización.
- Interés por aspectos tales como el cuidado del material o el estar bien informado.
- Colaborar activa y satisfactoriamente en el trabajo en grupo.

1.2.3. TERCER CURSO

RITMO

- Percepción, identificación e interiorización del pulso.
- Percepción, identificación e interiorización del acento.
- Compases añadidos: 6/8 y 9/8.
- Subdivisión de los compases utilizados.

- Figuras unidad de tiempo y compás de los compases añadidos.
- Fórmulas rítmicas básicas elaboradas con los materiales propios del nivel.
- Doble puntillo.

LECTURA

- Pauta general de once líneas.
- Clave de Sol en 2ª, clave de Fa en 4ª.
- Tonalidad y modalidad.
- Tipos de escala menor.
- Tonalidades: hasta con dos alteraciones en la armadura.
- Nombres tonales.
- Grados tonales y modales. Funciones tonales.
- Armaduras. Orden de las alteraciones en las armaduras. Reglas para hallar la tonalidad de una pieza musical y para deducir la armadura que corresponde a una tonalidad determinada.
- Signo musical de repetición de un fragmento de la pieza: la “llamada” o delimitación de párrafo (S y O barradas).

ENTONACIÓN

- Profundización en la técnica del canto: respiración, relajación, colocación, emisión y vocalización.
- Intervalo. Estudio de la composición de los intervalos mayores, menores y justos, formados entre notas naturales. Introducción al estudio de los intervalos formados con alteración. Relación interválica de los grados de la escala entre sí, y con respecto a la tónica.

AUDICIÓN

- Continuación del estudio de las estructuras musicales en sus distintos niveles.

EXPRESIÓN

- Continuación del estudio de elementos formales básicos.
- Términos de movimiento uniforme añadidos: todos los que resultan de la incorporación de aumentativos y diminutivos a un término conocido: Andantino, Prestissimo, Allegretto...
- Términos y signos musicales básicos que afectan a la expresión:

- Matices dinámicos: *f, mf, mp, p, crescendo, diminuendo* y reguladores.
- Matices agógicos: *accelerando y ritardando*.
- Acentuación y articulación: definición, clases y casos.

Práctica de la relajación, colocación y emisión de la voz, respiración y vocalización. Utilización del cuerpo como instrumento.

Trabajo del pulso, el acento y los ritmos específicos del curso empleando el movimiento. Práctica de fórmulas rítmicas clásicas y de los signos que modifican la duración del sonido. Práctica específica de los grupos de valoración especial contenidos en un pulso. Práctica de grupos irregulares equivalentes a un compás escritos en forma subdividida. Continuación de la práctica de figuras rítmicas características (síncopas, anacrusa...). Práctica de cambios de compás con equivalencias pulso = pulso. Alternancias entre compases simples y sus correspondientes compuestos, conservando igual la duración de sus tiempos.

Coordinación psicomotriz a través del ritmo. Simultaneidad de ritmos homogéneos de dificultad apropiada.

Práctica de lectura de notas. Cambios de clave entre Sol en 2ª y Fa en 4ª.

Velocidad lectora: 180 notas / minuto. Iniciación a la lectura de notas dispuestas verticalmente, en clave de Sol en 2ª y Fa en 4ª. Iniciación al estudio de la clave de Do en 3ª línea.

Práctica de lectura melódica con intervalos. Lectura entonada de fragmentos en el ámbito de la duodécima justa (SI b / 2 – FA / 4) y reproducción vocal de intervalos dentro del concepto tonal y comprendidos en el ámbito vocal indicado. Interpretación vocal al unísono de fragmentos con texto y acompañamiento.

Desarrollo de automatismos. Repetición para la automatización.

Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical. Práctica de ejercicios y reproducción vocal memorizada de canciones. Reproducción de audiciones rítmicas, melódicas y rítmico-melódicas a una voz, adaptadas a las dificultades del curso.

Desarrollo de la sensibilidad auditiva. Práctica melódica auditiva y reproducción escrita de fragmentos melódicos que presenten elementos propios del nivel. Iniciación en el reconocimiento de la totalidad de los intervalos posibles entre las notas diatónicas de las escalas mayores y menores. Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado. Percepción e identificación de grados y funciones tonales, escalas y alteraciones. Identificación y reconocimiento de elementos básicos, armónicos y formales, con dificultad adecuada al nivel

(tonalidad, repeticiones, imitaciones, variaciones, contraste). Identificación y reconocimiento de las estructuras formales básicas.

Repentización. Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel.

Iniciación a la improvisación. Utilización improvisada de elementos del lenguaje musical con o sin propuesta previa.

Desarrollo progresivo de la habilidad y la destreza en el ámbito de la expresión. Práctica de la articulación y de los matices dinámicos y agógicos.

Iniciación al canto polifónico. Práctica de ejercicios planteados ex profeso para la adquisición de la seguridad en la propia línea melódica dentro de un contexto armónico. Interpretación de sencillas piezas a dos o más voces.

ACTITUD

- Valoración del Lenguaje Musical como medio de representación y vehículo de acceso a la música escrita.
- Valoración de la música sonora y escrita como instrumento para satisfacer las necesidades de comunicación y para adquirir nuevos aprendizajes.
- Interés y gusto por la audición, lectura e interpretación de piezas musicales.
- Valoración crítica de las obras de arte y aprecio por el patrimonio histórico en general.
- Respeto por los códigos de música no convencional y las normas que regulan su uso.
- Valoración de la lectura como fuente de información y aprendizaje.
- Respeto por las normas que rigen en el conservatorio, como forma de convivencia.
- Valoración y respeto de las normas que rigen el intercambio comunicativo en diálogos, coloquios, debates...
- Valorar cognitivamente y afectivamente las actividades de los compañeros de clase.
- Respeto por los otros puntos de vista y valoración positiva del contraste de opiniones.
- Actitud crítica ante cualquier discriminación y respeto por los derechos humanos.
- Participación responsable en la convivencia democrática.
- Interés por alcanzar las destrezas técnicas y expresivas en la práctica solfística.
- Interés por la creación e improvisación de piezas como medio de expresión de las ideas, fantasías y sentimientos propios.
- Confianza en la capacidad personal de progresar ayudándose de unos buenos hábitos de trabajo y una adecuada organización.

- Interés por aspectos tales como el cuidado del material o el estar bien informado.
- Colaborar activa y satisfactoriamente en el trabajo en grupo.
- Desinhibición y espontaneidad dentro del grupo.
- Incorporación del rigor crítico en el trabajo intelectual.

1.2.4. CUARTO CURSO

RITMO

- Percepción, identificación e interiorización del pulso.
- Percepción, identificación e interiorización del acento.
- Compases binarios, ternarios y cuaternarios, tanto de subdivisión binaria como ternaria.
- Subdivisión de todos los compases utilizados.
- Figuras unidad de tiempo y compás de los compases añadidos.
- Tempo y agógica.
- Fórmulas rítmicas básicas elaboradas con los materiales propios del nivel.

LECTURA

- Clave de Sol en 2ª, clave de Fa en 4ª y clave de Do en 3ª. Iniciación a la clave de Do en 4ª.
- Figuras de nota añadidas: fusa y semifusa.
- Figuras de silencio añadidas: silencios de fusa y semifusa.
- Figura de silencio añadida: silencio de semicorchea.
- Tonalidades: hasta cuatro alteraciones en la armadura.
- Introducción a las modalidades no clásicas.
- Profundización en el estudio de las armaduras.
- Alteraciones dobles. Su efecto y anulación.
- Escritura abreviada de notas repetidas: notas de la misma altura repetidas en valores iguales y en valores desiguales. Par de notas repetidas alternativamente en valores iguales. Trémolo. Acordes repetidos. Compases o fragmentos de compás repetidos. Compases de silencio seguidos.

ENTONACIÓN

- Profundización en la técnica del canto: respiración, relajación, colocación, emisión y vocalización.

- Intervalo. Estudio de los intervalos formados por alteración. Operaciones realizables con los intervalos: inversión, ampliación, reducción, adición y sustracción.
- Escala cromática.

AUDICIÓN

- Continuación del estudio de las estructuras musicales en sus distintos niveles.
- Distintos tipos de cadencias.
- Tonalidades vecinas.
- Modulación. Notas características o diferenciales que resultan al cambiar de tonalidad.

EXPRESIÓN

- Términos compuestos de movimiento uniforme.
- Términos y signos musicales básicos que afectan a la expresión:
- Matices dinámicos: *ff, f, mf, mp, p, pp, cresc., dim.* y reguladores.
- Matices agógicos: *accelerando y ritardando, ad libitum, a tempo...*
- Términos de carácter.
- La ligadura de fraseo.

Práctica de la relajación, colocación y emisión de la voz, respiración y vocalización. Utilización del cuerpo como instrumento.

Trabajo del pulso, el acento y los ritmos específicos del curso empleando el movimiento. Práctica de fórmulas rítmicas clásicas y de los signos que modifican la duración del sonido. Continuación de la práctica de grupos irregulares equivalentes a un compás escritos en forma subdividida. Continuación de la práctica de figuras rítmicas características (síncopas, anacrusa...). Práctica e identificación de cambios de compás con equivalencias pulso = pulso o figura = figura. Alternancias entre compases simples y sus correspondientes compuestos, conservando igual la duración de sus tiempos.

Coordinación psicomotriz a través del ritmo. Simultaneidad de ritmos homogéneos de dificultad adecuada.

Práctica de lectura de notas. Cambios de clave entre Sol en 2ª, Fa en 4ª y Do en 4ª.

Velocidad lectora: 240 notas / minuto. Práctica de la lectura de notas dispuestas verticalmente, en clave de Sol y Fa en 4ª. Estudio de la clave de Do en 3ª e iniciación al estudio de la clave de Do en 4ª línea.

Práctica de lectura melódica con intervalos. Lectura entonada de fragmentos sencillos en el ámbito de la decimocuarta mayor (LA / 2 – FA # / 4) y reproducción vocal de intervalos dentro del concepto tonal y comprendidos en el ámbito vocal indicado. Interpretación vocal al unísono de fragmentos con texto y acompañamiento.

Desarrollo de automatismos. Repetición para la automatización.

Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical. Práctica de ejercicios y reproducción vocal memorizada de canciones. Reproducción de audiciones rítmicas, melódicas y rítmico-melódicas a una voz, adaptadas a las dificultades del curso.

Desarrollo de la sensibilidad auditiva. Práctica melódica auditiva y reproducción escrita de fragmentos melódicos que presenten elementos propios del nivel. Reconocimiento de la totalidad de los intervalos posibles entre las notas diatónicas de las escalas mayores y menores. Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado. Percepción e identificación de grados y funciones tonales, escalas y alteraciones. Identificación y reconocimiento de elementos básicos, armónicos y formales, con dificultad adecuada al nivel (tonalidad, repeticiones, imitaciones, variaciones, contraste). Identificación y reconocimiento de las estructuras formales básicas.

Repentización. Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel.

Iniciación a la improvisación. Utilización improvisada de elementos del lenguaje musical con propuesta previa.

Desarrollo progresivo de la habilidad y la destreza en el ámbito de la expresión. Práctica de la articulación, del fraseo y de los matices dinámicos y agógicos.

Iniciación al canto polifónico. Práctica de ejercicios planteados ex profeso para la adquisición de la seguridad en la propia línea melódica dentro de un contexto armónico. Interpretación de piezas a dos o más voces.

Práctica sencilla de análisis musical. Observación detenida de la partitura e identificación de elementos básicos. Identificación de estilo (clásico, popular, moderno, electrónico, etc.) y forma (canon o lied).

Iniciación a la investigación. Recopilación de datos sobre la vida y obra de los músicos estudiados.

ACTITUD

- Valoración del Lenguaje Musical como medio de representación y vehículo de acceso a la música escrita.
- Valoración de la música sonora y escrita como instrumento para satisfacer las necesidades de comunicación y para adquirir nuevos aprendizajes.
- Interés y gusto por la audición, lectura e interpretación de piezas musicales.
- Valoración crítica de las obras de arte y aprecio por el patrimonio histórico en general.
- Respeto por los códigos de música no convencional y las normas que regulan su uso.
- Valoración de la lectura como fuente de información y aprendizaje.
- Respeto por las normas que rigen en el conservatorio, como forma de convivencia.
- Valoración y respeto de las normas que rigen el intercambio comunicativo en diálogos, coloquios, debates...
- Valorar cognitivamente y afectivamente las actividades de los compañeros de clase.
- Respeto por los otros puntos de vista y valoración positiva del contraste de opiniones.
- Actitud crítica ante cualquier discriminación y respeto por los derechos humanos.
- Participación responsable en la convivencia democrática.
- Interés por alcanzar las destrezas técnicas y expresivas en la práctica sofisticada.
- Interés por la creación e improvisación de piezas como medio de expresión de las ideas, fantasías y sentimientos propios.
- Confianza en la capacidad personal de progresar ayudándose de unos buenos hábitos de trabajo y una adecuada organización.
- Interés por aspectos tales como el cuidado del material o el estar bien informado.
- Colaborar activa y satisfactoriamente en el trabajo en grupo.
- Desinhibición y espontaneidad dentro del grupo.

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS.

LENGUAJE MUSICAL 1º EE			
	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1 T R I M E S T R E	Pentagrama,. Notas. Clave de Sol. Figuras. Pulso. Silencios Acento. Compás 2/4 Anacrusa..Ligadura. Puntillo. Coma respiración y fraseo.	-Compases de 2/4 y 3/4. -Fórmulas rítmicas elementales elaboradas con los materiales propios del nivel. -Iniciación al conocimiento del aparato vocal.	-Percepción e identificación del pulso. -Percepción e identificación del acento. -Práctica auditiva con reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos
2 T R I M E S T R E	Sataccato o picado. Dinámica. Matiz. Calderón. metrónomo. Tempo. Escala Musical. Tono y semitono	-Compás de 4/4 -Figuras rítmicas características: -Síncopa en pulso de negra. -Nota a contratiempo en pulso de negra.	que presenten elementos propios del nivel
3 T R I M E S T R E	Intervalo. Unísono. Clave de Fa en 4ª línea. Tiempos fuertes y débiles. Síncopa y nota a contratiempo. Semicorchea. Cuadros de valores.	-Clave de Fa en 4ª línea. -Reproducción de audiciones rítmicas, melódicas y rítmico-melódicas a una voz, adaptadas a las dificultades del curso. -Iniciación a la improvisación.. -Desarrollo progresivo de la habilidad y la destreza en el ámbito de la expresión.	-Reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel. -Iniciación en el reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores. -Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado

LENGUAJE MUSICAL 2º EE			
	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1º	Compases simples y compuestos. Alteraciones. Definición, clases y efecto. Armadura. Tresillo. Tonalidad.	- Iniciación a la educación vocal - Compases: 2/4 , 3/4 , 4/4 - Profundización en las claves de Sol en 2ª y Fa en 4ª y la relación entre ellas. - Figuras de nota añadidas: redonda y semicorchea. - Fórmulas rítmicas básicas elaboradas con los materiales propios del nivel. -Grupo de valoración especial contenido en un pulso. -La subdivisión en los compases utilizados -Figura de silencio añadida: silencio de redonda y semicorchea. -Tonalidades: Do mayor y La menor. -Indicaciones de octava alta y octava baja. - Indicaciones de 1ª y 2ª vez en una repetición.	-Percepción e identificación del pulso. -Percepción e identificación del acento. -Práctica auditiva con reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel
2º	Síncopa. Signos de repetición. Tempo. Diminutivos y Superlativos. Compases 6/8, 9/8 y 12/8	-Compás de 6/8 -Conocimiento del teclado como representación del conjunto de los sonidos musicales ordenados según su altura; regularidad de su estructura; periodicidad de octava; escala diatónica natural o escala de teclas blancas; punto de partida: el Do; nombre de las teclas blancas y negras -Duraciones absoluta y relativa de las figuras musicales.	
3º	Dosillo. Términos que modifican el movimiento. Intervalos. Grados de la escala. Carácter. Matiz.	-Puntillos de prolongación y de complemento - Intervalo. Clasificación elemental y representación en el teclado -Iniciación a la improvisación	-Reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel. - Iniciación en el reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores. -Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado

LENGUAJE MUSICAL 3º EE			
	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1º	Semitono Diatónico y Cromático. Intervalos. Tempo. Articulación y Acentuación. Intervalos de 2º y 3º con alteraciones.	-Compás de 9/8 -Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel -Práctica de fórmulas rítmicas clásicas y de los signos que modifican la duración del sonido. -Figuras unidad de tiempo y compás de los compases añadidos. -Fórmulas rítmicas básicas elaboradas con los materiales propios del nivel. -Clave de Sol en 2ª y Fa en 4ª. -Tonalidades: hasta con dos alteraciones en la armadura. -Profundización en la técnica del canto: respiración, relajación, colocación, emisión y vocalización.	-Práctica auditiva con reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel -Iniciación en el reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores -Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado
2º	Cuatrillo y Seisillo. Intervalos de 4º,5º,6º,7º, y 8º. Inversión de intervalos.	-Compases añadidos: 6/8 y 9/8. -Subdivisión de los compases utilizados -Lectura entonada de fragmentos en el ámbito de la duodécima justa (SI b / 2 – FA / 4) -Práctica específica de los grupos de valoración especial contenidos en un pulso.	
3º	Tonalidad y modalidad: Tonalidades. Tonos relativos. Imitación. Grados de la escala. Grados tonales.	-Pauta general de once líneas. -Reproducción vocal de intervalos dentro del concepto tonal y comprendidos en el ámbito vocal indicado. -Interpretación vocal al unísono de fragmentos con texto y acompañamiento -Doble puntillo.	-Percepción e identificación de grados y tonales, escalas y alteraciones. -Identificación y reconocimiento de elementos básicos, armónicos y formales, con dificultad adecuada al nivel. -Identificación y reconocimiento de estructuras formales básicas.

LENGUAJE MUSICAL 4º EE			
	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1º	Intervalos: Calificación. Tonalidad mayor y menor. Enarmonía.	-Lectura a primera vista de fórmulas rítmicas sencillas y canciones adecuadas al nivel -Clave de Sol en 2ª, clave de Fa en 4ª -Figuras de nota añadidas: fusa -Figura de silencio añadida: silencio de fusa. -Compases binarios, ternarios y cuaternarios, tanto de subdivisión binaria como ternaria. -Subdivisión de todos los compases utilizados. -Tonalidades: hasta cuatro alteraciones en la armadura. - Profundización en la técnica del canto: respiración, relajación, colocación, emisión y vocalización.	-Reproducción escrita de fragmentos melódicos sencillos que presenten elementos propios del nivel. -Iniciación en el reconocimiento de intervalos armónicos mayores y menores -Identificación de errores entre un fragmento escrito y lo escuchado
2º	Estudio de los compases. Grupos de valoración irregular. Escalas menores. Síncopas y notas a contratiempo.	-Lectura entonada de fragmentos sencillos en el ámbito de la decimocuarta mayor (LA / 2 – FA # / 4) -Reproducción vocal de intervalos dentro del concepto tonal y comprendidos en el ámbito vocal indicado. Interpretación vocal al unísono de fragmentos con texto y acompañamiento. -Práctica específica de los grupos de valoración especial contenidos en un pulso	
3º	Clave de Sol en 2ª, clave de Fa en 4ª y clave de Do en 3ª. Signos de repetición. Alteraciones dobles. La expresión musical. Acordes.	-Clave de Do en 3ª. -Alteraciones dobles. Su efecto y anulación. -Escritura abreviada de notas repetidas: notas de la misma altura repetidas en valores iguales y en valores desiguales. Par de notas repetidas alternativamente en valores iguales. Trémolo. Acordes repetidos. Compases o fragmentos de compás repetidos. Compases de silencio seguidos. -Utilización improvisada de elementos del lenguaje musical con propuesta previa. -Práctica de la articulación, del fraseo y de los matices dinámicos y agógicos. -Iniciación al canto polifónico	-Percepción e identificación de grados y tonales, escalas y alteraciones. -Identificación y reconocimiento de elementos básicos, armónicos y formales, con dificultad adecuada al nivel. - Identificación y reconocimiento de estructuras formales básicas.

3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

La evaluación de los aprendizajes en las Enseñanzas Elementales de música tiene como finalidad valorar y certificar el grado de cualificación del alumnado en relación con la adquisición y desarrollo, tanto de las capacidades contempladas en los objetivos generales de las enseñanzas musicales, como de las competencias profesionales que determinan los objetivos específicos que el alumnado deberá haber adquirido al finalizar dichas enseñanzas.

La evaluación se llevará a cabo de acuerdo con los objetivos generales de las enseñanzas elementales de música y los objetivos específicos del currículo, formulados en términos de competencias profesionales comunes a todas las especialidades, atendiendo a los objetivos específicos y a los criterios de evaluación establecidos en el currículo y en el proyecto educativo de los centros, para cada una de las especialidades y asignaturas.

La evaluación de los aprendizajes de los alumnos y alumnas será continua e integradora, aunque diferenciada según las distintas asignaturas del currículo. La evaluación continua deberá facilitar la orientación y mejora de los procesos de enseñanza y aprendizaje; y la evaluación integradora deberá permitir la valoración de la diversidad de los aprendizajes realizados por el alumnado, desde una perspectiva global.

La evaluación continua se realizará atendiendo a los objetivos educativos y a los criterios de evaluación establecidos en el currículo y desplegados en las correspondientes programaciones didácticas. La evaluación continua tendrá un carácter formativo al permitir la incorporación de acciones y medidas de mejora en cualquier momento del proceso educativo.

El profesorado evaluará a lo largo del curso escolar las competencias y los aprendizajes del alumnado con el fin de orientar su desarrollo y modificar la propia enseñanza. Los resultados de esta evaluación se concretarán en las calificaciones y en las orientaciones pertinentes que se trasladarán trimestralmente al alumnado y, en su caso, al padre/ madre o el responsable legal.

Dicha evaluación se efectuará, principalmente, a través de la observación continuada de la evolución de los procesos de aprendizaje de cada alumno o alumna,. En todo caso, los criterios de evaluación de las asignaturas serán el referente fundamental para valorar tanto el grado de adquisición de las capacidades y competencias como la consecución de los objetivos.

3.1.CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y MÍNIMOS EXIGIBLES

Los criterios de evaluación correspondientes al 1º 2º 3º y 4º curso son:

- Imitar estructuras melódicas y rítmicas breves con la voz y/o con la percusión.

Este criterio de evaluación pretende comprobar el grado de memoria y la capacidad de reproducir con fidelidad el mensaje recibido tanto en sus aspectos sonoros como en su realización motriz

- Reconocer auditivamente el pulso de una obra o fragmento; mantener dicho pulso durante períodos de silencio, así como reconocer el acento periódico.

Se pretende constatar la percepción e interiorización del pulso, así como la identificación del acento periódico.

- Interpretar estructuras rítmicas de una obra o fragmento, bien sea vocal, instrumentalmente o de forma percutida.

Con este criterio se trata de constatar la capacidad de encadenar diversas fórmulas rítmicas dentro de un tempo establecido.

- Aplicar un texto a un ritmo sencillo o viceversa.

Tiene por objeto comprobar la capacidad del alumno para asociar ritmos con palabras o frases de igual acentuación.

- Entonar una melodía o canción tonal con o sin acompañamiento.

Comprobación de la capacidad del alumno para aplicar adecuadamente la entonación, afinación y expresividad a un fragmento tonal. De producirse acompañamiento instrumental, éste no reproducirá la línea melódica.

- Identificar intervalos melódicos y armónicos mayores, menores o justos. Práctica de entonación de los intervalos melódicos y de los armónicos partiendo de un sonido dado.

Con este criterio se pretende detectar el dominio del intervalo.

- Identificar auditivamente el modo mayor o menor de una obra o fragmento.

Se pretende constatar con este criterio la capacidad del alumno para discriminar ambos modos.

- Reproducir modelos melódicos sencillos, escalas o acordes a partir de diferentes alturas.

Se trata de comprobar la destreza del alumno para reproducir un mismo hecho melódico desde cualquier sonido.

- Reproducir por escrito fragmentos musicales escuchados, refiriéndose a aspectos rítmicos y/o melódico-tonales.

Mediante este criterio se evalúa la capacidad del alumno para interiorizar y reproducir imágenes sonoras percibidas.

- Identificar con posterioridad a una audición los rasgos característicos (rítmicos, melódicos, modales, cadenciales, formales, tímbricos, etc...) de las obras escuchadas o interpretadas.

Se trata de comprobar la capacidad del alumno para reconocer alguno de estos aspectos.

- Improvisar estructuras melódicas y/o rítmicas sobre un fragmento escuchado.

Se pretende comprobar la capacidad creativa del alumno.

- Improvisar individual o colectivamente pequeñas formas musicales, partiendo de premisas relativas a diferentes aspectos del lenguaje musical.
Mediante este criterio se trata de comprobar el desarrollo creativo, seleccionando diferentes elementos dentro de una forma musical y discerniendo ideas principales y secundarias.
- Identificar auditivamente e interpretar cambios sencillos, de compás.
Se intenta verificar la capacidad de percepción auditiva y de realización práctica de cambios de compás de una unidad igual o diferente.
En ese caso solamente:
 - 1) Negra = negra,
 - 2) negra = negra con puntillo,
 - 3) negra = blanca,
 - 4) corchea = corchea, y viceversa en los casos 2) y 3).
- Entonar una melodía o canción tonal con o sin acompañamiento.
Tiene por objeto comprobar la capacidad del alumno para aplicar sus técnicas de entonación y justeza de afinación a un fragmento tonal aplicando indicaciones expresivas presentes en la partitura. De producirse acompañamiento instrumental, éste no reproducirá la melodía.
- Leer internamente, en un tiempo dado y sin verificar la entonación, un texto musical y reproducirlo de memoria.
Este criterio trata de comprobar la capacidad del alumno para imaginar, reproducir y memorizar imágenes sonoras de carácter melódico– rítmico a partir de la observación de la partitura.

CRITERIOS DE LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN

Constatar que el alumno ha desarrollado la capacidad de:

- Imitar estructuras melódicas y rítmicas breves con la voz y/o con la percusión.
- Interpretar estructuras rítmicas de una obra o fragmento, bien sea vocal, instrumentalmente o de forma percutida.
- Aplicar un texto a un ritmo sencillo o viceversa.
- Entonar una melodía o canción tonal con o sin acompañamiento.
- Identificar intervalos melódicos y armónicos mayores, menores y justos. Práctica de entonación de los intervalos melódicos y de los armónicos partiendo de un sonido dado.
- Reproducir modelos melódicos sencillos, escalas o acordes a partir de diferentes alturas.
- Improvisar estructuras melódicas y/o rítmicas sobre un fragmento escuchado.
- Improvisar individual o colectivamente pequeñas formas musicales, partiendo de premisas relativas a diferentes aspectos del lenguaje musical.

- Entonar una melodía o canción tonal con o sin acompañamiento.
- Leer internamente, en un tiempo dado y sin verificar la entonación, un texto musical y reproducirlo de memoria.

CRITERIOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

Constatar que el alumno ha desarrollado la capacidad de:

- Conocer los contenidos teórico-prácticos desarrollados en cada curso y que forman parte de la programación didáctica.

CRITERIOS DE AUDICIÓN

Comprobar que el alumno ha sido capaz de desarrollar la capacidad de:

- Reconocer auditivamente el pulso de una obra o fragmento; mantener dicho pulso durante períodos de silencio, así como reconocer el acento periódico.
- Identificar auditivamente el modo mayor o menor de una obra fragmento.
- Reproducir por escrito fragmentos musicales escuchados, refiriéndose a aspectos rítmicos y/o melódico-tonales.
- Identificar con posterioridad a una audición los rasgos característicos (rítmicos, melódicos, cadenciales, tímbricos, etc...) de las obras escuchadas o interpretadas.
- Identificar auditivamente e interpretar cambios sencillos, de compás.

CRITERIOS ACTITUDINALES

- Constatar que el alumno tiene una actitud positiva e interés en clase así como responsabilidad en el cuidado, mantenimiento y buen uso del material.
- Evaluar el grado de concentración en el trabajo.
- Participar en las actividades de clase, de forma individual o colectiva conjuntamente con sus compañeros.
- Comprobar que el alumno intenta transmitir un sentimiento musical a través de la expresión en pequeñas piezas de lectura rítmica y/o melódica.
- Observar que el alumno mantiene un comportamiento correcto con el profesor y los compañeros recíprocamente.

- Valorar la regularidad en la asistencia a clase.

MÍNIMOS EXIGIBLES

Lectura Rítmica

Justeza, fluidez y exactitud en el pulso, con cualquier combinación de valores propias de cada nivel establecido en la programación de cada curso.

Entonación

Afinación, precisión en la reproducción de los intervalos y continuidad del pulso inicial.

Audición

Ausencia de errores rítmicos y de notas.

Conocimientos teórico-prácticos

Capacidad para comprender y explicar cualquier documento tanto en texto musical como literario, teniendo en cuenta los contenidos desarrollados en esta programación.

3.2.CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

El profesor establecerá el siguiente baremo de puntuación: otorgará una proporción de un 50% a los criterios de lectura rítmica, entonación así como las actividades y controles de clase, un 25% a los contenidos teórico-prácticos y un 25% a los criterios de audición, obteniéndose estos dos últimos porcentajes a través de un examen escrito.

Para poder superar el curso tendrán que alcanzar una puntuación mínima de 3 sobre 10 en cada una de las pruebas en relación a los porcentajes anteriores.

3.3.PROCESO DE EVALUACIÓN

El proceso de evaluación del aprendizaje del alumnado a lo largo del curso escolar contemplará, al menos, una sesión de evaluación inicial y tres sesiones de evaluación, una al final de cada trimestre. La sesión de evaluación inicial se celebrará al comienzo del curso y tendrá como finalidad conocer al alumnado asignado, sus características específicas y el nivel de partida en relación con sus conocimientos y destrezas musicales.

La sesión de evaluación correspondiente al final del tercer trimestre tendrá carácter de evaluación final ordinaria y en ella el profesorado de cada materia determinará si el alumno o la alumna ha superado los objetivos de la

misma, y calificará teniendo como referente los criterios de evaluación establecidos en el currículo de la asignatura y concretados en su programación didáctica. La evaluación final del alumnado tendrá el carácter de síntesis del proceso evaluador e integrará la información recogida a lo largo del mismo.

Los resultados de la evaluación final de las distintas asignaturas que componen el currículo se expresarán mediante la escala numérica de 1 a 10 sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las inferiores. La calificación obtenida en las asignaturas comunes será válida para las distintas especialidades que pueda cursar un alumno o alumna.

3.4.PÉRDIDA DE EVALUACIÓN CONTINUA

Según las Normas de Organización y Funcionamiento del Reglamento de Régimen Interno **TÍTOL V, Art. 88.- sobre la pérdida del derecho a la evaluación continua** de este centro:

“Al efecto de establecer un procedimiento extraordinario de evaluación se entenderá como número máximo de faltas de asistencia que impiden la aplicación de la evaluación continua las siguientes: 4 faltas en especialidades instrumentales y colectivas de un día a la semana y 6 faltas trimestrales en asignaturas colectivas de dos días a la semana”.

Los alumnos que pierdan el derecho a la evaluación continua, optarán a un examen final.

El contenido de la prueba será la siguiente:

- Una prueba auditiva – escrita (dictado). (33.3%)
- Una prueba de lectura rítmica y de entonación. (33.3.%)
- Una prueba teórico-práctica. (33.3%)

El profesor/tribunal podrá realizar las preguntas que crea conveniente con respecto a los contenidos teórico-prácticos relacionados con las pruebas anteriores.

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.

Las pruebas ordinarias y la calificación de los alumnos y las alumnas en las mismas se realizarán en el mes a final de curso, en las fechas establecidas por la COCOPE.

Como expresa la presente programación, como criterio general, si el/la alumno/a no obtiene al menos una puntuación de 3 sobre 10 en cada uno de los apartados expresados (teoría, entonación, ritmo y audición), no se considerará la asignatura aprobada.

Los criterios de promoción una vez superados los criterios de evaluación mínimos exigibles que recoge la programación didáctica, estarán sujetos al número de asignaturas superadas por curso, siendo que con dos o más asignaturas aprobadas se promociona de curso, y con dos o más asignaturas no superadas no se promociona de curso.

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

5.1.ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

Las actividades de recuperación de la asignatura vendrán diseñadas por cada uno de los profesores del departamento teniendo en cuenta las peculiaridades de cada uno de los alumnos/as que no hayan alcanzado los mínimos necesarios para aprobar la asignatura.

Con esto, el alumnado podrá recuperar los diferentes apartados de Lenguaje Musical, los cuales se pueden resumir en:

- Teoría
- Entonación
- Ritmo
- Audición

El profesorado consensuará con el alumno/a que requiera recuperar la asignatura la forma, manera y tiempo en el que se realizará dicha recuperación, avisando de la misma con el suficiente tiempo para su correcta preparación.

Como criterio general, pero sin ser una norma de obligado cumplimiento, el alumnado será evaluado con el mismo formato en la que se le evaluó inicialmente.

5.2.CRITERIOS Y ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN PARA ALUMNOS CON ASIGNATURAS PENDIENTES

Las actividades de recuperación vendrán diseñadas por el propio profesor después de una evaluación inicial, dado que la no promoción permite la asistencia a clase de las diferentes asignaturas suspendidas.

Dada esta peculiar situación, el profesorado del departamento se compromete a valorar cada caso en particular para así establecer la mejor manera de evaluar al alumno en los diferentes aspectos de la asignatura, los cuales se podrían resumir en:

- Teoría
- Entonación
- Ritmo
- Audición

Como criterio general, el alumnado que tenga pendiente la asignatura de Lenguaje Musical pendiente de otro curso, deberá conseguir los mínimos expuestos en esta programación en cada uno de los apartados para poder aprobar el curso.

ÍNDICE

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS.....	Pág. 1
1.1. OBJETIVOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
1.2.1. Primer curso.....	Pág. 2
1.2.2. Segundo curso.....	Pág. 5
2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS.....	Pág. 9
3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 11
3.1. CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y MÍNIMOS EXIGIBLES.....	Pág. 11
3.2. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 13
3.3. PROCESO DE EVALUACIÓN.....	Pág. 14
3.4. PÉRDIDA DE LA EVALUACIÓN CONTÍNUA.....	Pág. 14
4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	Pág. 16
4.1. CRITERIOS DE PROMOCIÓN 1 EP Y 2 EP.....	Pág. 16
5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	Pág. 17
5.1. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	Pág. 17
5.2. CRITERIOS Y ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN PARA ALUMNOS CON ASIGNATURAS PENDIENTES.....	Pág. 17

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS

1.1. OBJETIVOS ESPECÍFICOS

(Extraídos del DECRETO 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas elementales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.)

La enseñanza del lenguaje musical en las enseñanzas profesionales tendrá como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

1. Enriquecer la relación afectiva con la música a través del canto y de la participación instrumental en grupo.
2. Integrar la propia ejecución musical, tanto vocal como instrumental, en un conjunto coordinado de voces o instrumentos, atendiendo al resultado sonoro del mismo.
3. Interpretar correctamente los signos gráficos del lenguaje musical contemporáneo y relacionarlos con el lenguaje musical tradicional.
4. Utilizar la disociación motriz y auditiva necesarias para ejecutar o escuchar con independencia desarrollos rítmicos y melódicos simultáneos.
5. Reconocer y representar gráficamente obras, fragmentos musicales a una o dos voces realizadas con diferentes instrumentos.
6. Reconocer a través de la audición y de la lectura estructuras armónicas básicas.
7. Utilizar los conocimientos sobre el lenguaje musical para afianzar y desarrollar hábitos de estudio que propicien una interpretación consciente.
8. Relacionar el lenguaje musical con las obras musicales en su entorno histórico y social.
9. Comprender y valorar la obra musical en su conjunto y en sus elementos constitutivos, mediante representación mental o audición interior de una partitura.
10. Representar gráficamente los sonidos musicales percibidos a través de la audición, en sus diferentes valores de duración, entonación, intensidad y timbre, así como su textura armónica, instrumental y formal.

1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS

(Extraídos y desarrollados del DECRETO 158/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas elementales de música y se regula el acceso a estas enseñanzas.)

1.2.1. PRIMER CURSO

LECTURA RÍTMICA

- Compases simples, compuestos y de amalgama.
- Equivalencias: práctica de las mismas con cualquier combinación. Unidad de medida igual o diferente.
- Polirritmias. Mezcla de 2/8, 3/8, 4/8, 5/8 y 7/8.
- Diferentes combinaciones de fusas.
- Quintillos y Septillos.
- Grupos de valoración especial irregulares.
- Grupos de valoración especial comprendiendo dos o tres partes:
- Lectura de notas horizontal, con indicaciones metronómicas y diferentes esquemas rítmicos sencillos.
- Lectura vertical de notas.
- Ornamentación (Notas de adorno): Apoyatura y mordentes.
- Ejecutar, percutiendo, las estructuras rítmicas de una obra o fragmento, empleando los términos de agógica y dinámica.

MELÓDICO – ARMÓNICOS

- Afianzar la entonación de intervalos (con y sin referencia tonal) trabajados en cursos anteriores. Añadir: 7ª Mayor y menor, 4ª Aumentada y 5ª disminuida.
- Tonalidades hasta cuatro alteraciones.
- Improvisación vocal sobre esquemas armónicos propuestos.

AUDICIÓN

- Identificación de intervalos melódicos y armónicos.
- Afianzar la identificación de acordes tríadas, Mayor y menor, sobre los grados I, IV y V y sus inversiones.
- Dictado rítmico y/o melódico a una y dos voces.
- Identificación de diferencias entre un fragmento escrito y lo escuchado.
- Reconocer auditivamente los distintos timbres instrumentales.
- Afianzar el reconocimiento y análisis de obras sencillas escuchadas: estilo, época, etc.
- Reconocer auditivamente elementos rítmicos, melódicos y tímbricos.
- Memorización de fragmentos o frases escuchadas.

TEÓRICO – PRÁCTICOS

- Escalas e intervalos enarmónicos.
- Estudio completo de los intervalos.
- Afianzar en el conocimiento de las variantes del segundo tetracordo de las escalas diatónicas: Mayores y menores.
- Compases simples, dispaes, compuestos y de amalgama
- Tonos relativos armónicos.
- Grupos de valoración especial: definición y clasificación. Grupos de 5 y 7 figuras.
- Conocimiento y práctica de las normas de escritura melódica y armónica.
- Notas extrañas al acorde y notas de adorno.
- Conocimiento y práctica de las Claves de Do en 1ª, Do en 3ª y Do en 4ª.
- Acordes de triada con sus inversiones.
- Escala cromática, exátona y pentáfona
- Sistemas musicales antiguos
- Cadencias.
- La Orquesta
- Enarmonía

PROCEDIMENTALES

- Interiorización del pulso, manteniendo éste durante períodos de silencios prolongados, para conseguir una ejecución musical correcta bien de forma individual o colectiva.
- Improvisación rítmica sobre obras o melodías escuchadas, desarrollando así la creatividad del alumno a la vez que destreza en el reconocimiento de aspectos rítmicos y expresivos de la obra en cuestión.
- Entonación de melodías o canciones tonales con o sin acompañamiento, sin reproducir éste la melodía, y aplicando todas las indicaciones de carácter expresivo, observando minuciosamente la emisión del sonido y la justeza de afinación.
- Entonación interna y en un espacio breve de tiempo, de un texto musical, reproduciéndolo posteriormente a ser posible de memoria, comprobando así la capacidad del alumno para imaginar, memorizar y reproducir imágenes sonoras de carácter melódico a partir de la observación del texto.
- Práctica e identificación de todo tipo de intervalos melódicos y armónicos, escribiendo estos en su registro correcto.
- Reproducción de estructuras melódicas, escalísticas o acordales de progresiva dificultad en diferentes alturas, tomando conciencia de las alteraciones necesarias para su correcta ejecución.
- Improvisación vocal o instrumental de melodías dentro de una tonalidad determinada, observando la comprensión adquirida por el alumno de los conceptos tonales básicos.

- Reproducción por escrito de fragmentos musicales escuchados a una o dos voces, realizados con el piano u otros instrumentos.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento auditivo de aspectos cadenciales.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento auditivo de todos los aspectos relacionados con la interpretación y expresión musical:
 - Modos de ataque.
 - Articulaciones.
 - Dinámica .
 - Ornamentos.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento y diferenciación de timbres instrumentales.
- Realización, oral o escrita, de ejercicios teórico – prácticos bien de forma individual mediante una concentración personal, o bien de forma colectiva, con la participación activa de todos los alumnos en el aula.
- Práctica de la clave de la especialidad instrumental en cualquier apartado de lectura, entonación y audición.

ACTITUDINALES

- Responsabilidad en el cuidado, mantenimiento y buen uso del material y libros del curso, de uso personal.
- Mantener una postura correcta en el aula.
- Demostrar buena actitud e implicación en la materia aportando incluso, en el aula, sus propias ideas.
- Participar en las actividades de clase, de forma individual o colectiva conjuntamente con sus compañeros.
- Adquirir hábitos de estudio correctos.
- Demostrar una disposición favorable para su auto corrección.
- Sensibilizarse en una realización correcta de las actividades, para aprender a distinguirla y rechazar la que es incorrecta.
- Compartir vivencias musicales con sus compañeros de clase.
- Analizar de forma crítico – constructiva los diferentes aspectos del lenguaje musical, tanto en lo que se refiere a su acción personal como a una visión generalizada de la materia.
- Valorar, de forma auto – crítica, el progreso obtenido en el lenguaje musical y su utilidad desde el inicio de su formación musical.
- Valorar la regularidad en la asistencia a clase.

1.2.2. SEGUNDO CURSO

LECTURA RÍTMICA

- Lograr una correcta interiorización del pulso que permita ejecutar con precisión cualquier combinación rítmica, cambios de compás de métrica regular e irregular con unidad de medida igual o diferente, y aplicación de equivalencias e indicaciones diversas, realizando dicha ejecución bien individual o colectivamente.
- Interpretar correctamente los símbolos gráficos propios de la literatura musical e iniciar en el conocimiento de los que son propios del lenguaje musical contemporáneo.
- Aplicar, improvisando, ritmos percutidos a un fragmento musical escuchado.
- Cualquier tipo de compás, simple o compuesto.
- Afianzamiento de mezclas, equivalencias y cambios de compás.
- Uso de cualquier combinación de figuras y ritmos.
- Polirritmias. Simultaneidad de ritmos.
- Grupos de valoración especial ligados a cualquier esquema rítmico.
- Ritmos característicos: Minué, Polonesa, Rondó, etc.
- Grupos de 5, 7, 9 ó más figuras.
- Práctica de música sin compasear, empleando el acento de forma irregular.

ENTONACIÓN

- Ejecutar una melodía o canción tonal o atonal con o sin acompañamiento, aplicándole todas las indicaciones de carácter expresivo.
- Leer internamente, en un tiempo breve y sin verificar su entonación, un texto musical y reproducirlo posteriormente a ser posible de memoria.
- Dominar la entonación de todo tipo de intervalos melódicos.
- Reproducir estructuras melódicas, escalísticas o acordales en diferentes alturas, tomando conciencia de las alteraciones necesarias para su correcta reproducción.
- Improvisar melodías vocal o instrumentalmente dentro de una tonalidad determinada o sobre un esquema armónico dado.

AUDICIÓN

- Reproducir por escrito fragmentos musicales escuchados, a una o dos voces, realizados con el piano u otros instrumentos.
- Identificar intervalos armónicos y escribirlos en su registro correcto.
- Reconocer auditivamente aspectos cadenciales y formales de un fragmento musical.
- Reconocer auditivamente todos los aspectos directamente relacionados con la interpretación y expresión musical de una obra o fragmento: modos de ataque, articulaciones, dinámica y ornamentos.
- Analizar y situar, con la mayor aproximación posible, una obra musical en referencia a sus características: armónicas, formales, tímbricas, estilo, situación histórica, autor entre otros.
- Identificar acordes.
- Reconocer auditivamente elementos cadenciales, modulatorios y formales.
- Memorización de fragmentos y frases para poder representarlas gráficamente.
- Dictado rítmico y/o melódico a una o dos voces.

TEÓRICO - PRÁCTICOS

- Obtener una correcta utilización de la grafía musical como medio de representación de los distintos aspectos musicales que confieren de una obra o fragmento escuchado.
- Optimizar la asimilación intelectual de los contenidos prácticos.
- Dominar un lenguaje escrito y oral rico y expresivo dentro del mundo musical.
- Dominar la capacidad para comprender y explicar cualquier documento en todos los ámbitos de la literatura musical.
- Fenómeno físico-armónico e índices acústicos
- Ritmo y métrica.
- Compases mixtos, decimales, fraccionarios
- Modulación
- La forma musical
- Figuras antiguas: Máxima, Longa, Breve o Cuadrada.
- Acordes cuatriadas.
- Práctica del Transporte Escrito y Mental.
- Iniciación en el conocimiento de las Grafías Contemporáneas.
- Claves de Do y Fa en 3ª.
- Relación de las siete Claves entre sí.
- Grupos de valoración especial: definición y clasificación. Grupos de 5, 7, 9 ó más figuras.

MELÓDICO – ARMÓNICO

- Afianzar la entonación de intervalos (con o sin referencia tonal) trabajados en cursos anteriores. Añadir todos los Aumentados, Disminuidos, Doble Aumentados y Doble Disminuidos.
- Escalas diatónicas, en general.
- Interpretación de fragmentos o melodías de diversos estilos.
- Interpretar melodías y canciones a dos voces.

PROCEDIMENTALES

- Interiorización del pulso, manteniendo éste durante períodos de silencios prolongados, para conseguir una ejecución musical correcta bien de forma individual o colectiva.
- Improvisación rítmica sobre obras o melodías escuchadas, desarrollando así la creatividad del alumno a la vez que destreza en el reconocimiento de aspectos rítmicos y expresivos de la obra en cuestión.
- Entonación de melodías o canciones tonales con o sin acompañamiento, sin reproducir éste la melodía, y aplicando todas las indicaciones de carácter expresivo, observando minuciosamente la emisión del sonido y la justeza de afinación.
- Entonación interna y en un espacio breve de tiempo, de un texto musical, reproduciéndolo posteriormente a ser posible de memoria, comprobando así la
- capacidad del alumno para imaginar, memorizar y reproducir imágenes sonoras de carácter melódico a partir de la observación del texto.
- Práctica e identificación de todo tipo de intervalos melódicos y armónicos, escribiendo estos en su registro correcto.
- Reproducción de estructuras melódicas, escalísticas o acordales de progresiva dificultad en diferentes alturas, tomando conciencia de las alteraciones necesarias para su correcta ejecución.
- Improvisación vocal o instrumental de melodías dentro de una tonalidad determinada, observando la comprensión adquirida por el alumno de los conceptos tonales básicos.
- Reproducción por escrito de fragmentos musicales escuchados a una o dos voces, realizados con el piano u otros instrumentos.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento auditivo de aspectos cadenciales y formales.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento auditivo de todos los aspectos relacionados con la interpretación y expresión musical: modos de ataque, articulaciones, dinámica y ornamentos.
- Audición de obras o fragmentos musicales para el reconocimiento y diferenciación de timbres

instrumentales.

- Realización, oral o escrita, de ejercicios teórico – prácticos bien de forma individual mediante una concentración personal, o bien de forma colectiva, con la participación activa de todos los alumnos en el aula.
- Práctica de la clave de la especialidad instrumental en cualquier apartado de lectura, entonación y audición.

ACTITUDINALES

- Responsabilidad en el cuidado, mantenimiento y buen uso del material y libros del curso, de uso personal.
- Mantener una postura correcta en el aula.
- Demostrar buena actitud e implicación en la materia aportando incluso, en el aula, sus propias ideas.
- Participar en las actividades de clase, de forma individual o colectiva con sus compañeros.
- Adquirir hábitos de estudio correctos.
- Demostrar una disposición favorable para su auto corrección.
- Sensibilizarse en una realización correcta de las actividades, para aprender a distinguirla y rechazar la que es incorrecta.
- Compartir vivencias musicales con sus compañeros de clase.
- Analizar de forma crítico – constructiva los diferentes aspectos del lenguaje musical, tanto en lo que se refiere a su acción personal como a una visión generalizada de la materia.
- Valorar, de forma auto – crítica, el progreso obtenido en el lenguaje musical y su utilidad desde el inicio de su formación musical.
- Valorar la regularidad en la asistencia a clase.

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS.

LENGUAJE MUSICAL 1º EP			
	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1º TR I M ES TR E	Compases Simples, Amalgama y Dispare. Estudio completo de intervalos. Acordes de triada con sus inversiones.	Compases simples, compuestos y de amalgama. Equivalencias: práctica de las mismas con cualquier combinación. Unidad de medida igual o diferente. Polirritmias. Mezcla de 3/8, 4/8, 5/8 y 7/8.	Identificación de intervalos melódicos y armónicos. Afianzar la identificación de acordes tríadas, Mayor y menor, sobre los grados I, IV y V y sus inversiones. Dictado rítmico y/o melódico a una y dos voces. Identificación de diferencias entre un fragmento escrito y lo escuchado.
2º TR I M ES TR E	Cadencias. Enarmonía. Normas de escritura musical. Notas extrañas al acorde y notas de adorno.	Lectura de notas horizontal, con indicaciones metronómicas y diferentes esquemas rítmicos sencillos. Lectura vertical de notas. Ornamentación (Notas de adorno): Apoyatura y mordentes. Ejecutar, percutiendo, las estructuras rítmicas de una obra o fragmento, empleando los términos de agógica y dinámica. Práctica de música sin compasear	Reconocer auditivamente los distintos timbres instrumentales. Reconocer auditivamente elementos rítmicos, melódicos y tímbricos.
3º TR I M ES TR E	Sistemas musicales antiguos. Escala cromática, exatona y pentágona. La Orquesta.	Diferentes combinaciones de fusas. Quintillos y Septillos y grupos de valoración especial Afianzar la entonación de intervalos (con y sin referencia tonal) trabajados en cursos anteriores. Añadir: 7ª Mayor y menor, 4ª Aumentada y 5ª disminuida. Tonalidades hasta cuatro alteraciones. ■ Improvisación vocal sobre esquemas armónicos propuestos.	.Afianzar el reconocimiento y análisis de obras sencillas escuchadas: estilo, época, etc. Memorización de fragmentos o frases escuchadas

LENGUAJE MUSICAL 2º EP

	CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS	LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN	AUDICIÓN
1º TR I M ES TR E	Acordes y cadencias Nuevas grafías para ritmos tradicionales. Compases Mixtos, decimales Fraccionarios y Quebrados.	Cualquier tipo de compás, simple o compuesto. Afianzamiento de mezclas, equivalencias y cambios de compás. Uso de cualquier combinación de figuras y ritmos. .	Identificar acordes Memorización de fragmentos y frases para poder representarlas gráficamente Dictado rítmico y/o melódico a una y/o dos voces
2º TR I M ES TR E	Modulación. Transporte o transposición. Ritmo y Métrica. La Forma musical.	Polirritmias. Grupos de valoración especial ligados a cualquier esquema rítmico. Grupos de 5, 7, 9 ó más figuras	
3º TR I M ES TR E	Fenómeno físico-armónico e índices acústicos. Consonancia y Disonancia. Iniciación en el conocimiento de las Grafías Contemporáneas. Grupos de valoración especial: definición y clasificación.	Afianzar la entonación de intervalos (con o sin referencia tonal) trabajados en cursos anteriores. Añadir todos los Aumentados, Disminuidos, Doble Aumentados y Doble Disminuidos. Escalas diatónicas, en general. Interpretación de fragmentos de diversos estilos. Interpretar melodías y canciones a dos voces.	Reconocer auditivamente elementos cadenciales, moduladores y formales.

3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

La evaluación de los aprendizajes en las enseñanzas profesionales de música tiene como finalidad valorar y certificar el grado de cualificación del alumnado en relación con la adquisición y desarrollo, tanto de las capacidades contempladas en los objetivos generales de las enseñanzas musicales, como de las competencias profesionales que determinan los objetivos específicos que el alumnado deberá haber adquirido al finalizar dichas enseñanzas.

La evaluación se llevará a cabo de acuerdo con los objetivos generales de las enseñanzas profesionales de música y los objetivos específicos del currículo, formulados en términos de competencias profesionales comunes a todas las especialidades, atendiendo a los objetivos específicos y a los criterios de evaluación establecidos en el currículo y en el proyecto educativo de los centros, para cada una de las especialidades y asignaturas.

La evaluación de los aprendizajes de los alumnos y alumnas será continua e integradora, aunque diferenciada según las distintas asignaturas del currículo. La evaluación continua deberá facilitar la orientación y mejora de los procesos de enseñanza y aprendizaje; y la evaluación integradora deberá permitir la valoración de la diversidad de los aprendizajes realizados por el alumnado, desde una perspectiva global.

La evaluación continua se realizará atendiendo a los objetivos educativos y a los criterios de evaluación establecidos en el currículo y desplegados en las correspondientes programaciones didácticas. La evaluación continua tendrá un carácter formativo al permitir la incorporación de acciones y medidas de mejora en cualquier momento del proceso educativo.

El profesorado evaluará a lo largo del curso escolar las competencias y los aprendizajes del alumnado con el fin de orientar su desarrollo y modificar la propia enseñanza. Los resultados de esta evaluación se concretarán en las calificaciones y en las orientaciones pertinentes que se trasladarán trimestralmente al alumnado y, en su caso, al padre, la madre o el responsable legal.

Dicha evaluación se efectuará, principalmente, a través de la observación continuada de la evolución de los procesos de aprendizaje de cada alumno o alumna. En todo caso, los criterios de evaluación de las asignaturas serán el referente fundamental para valorar tanto el grado de adquisición de las capacidades y competencias como la consecución de los objetivos.

3.1 CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y MÍNIMOS EXIGIBLES

CRITERIOS DE LECTURA RÍTMICA Y ENTONACIÓN

Constatar que el alumno ha desarrollado la capacidad de:

- Mantener el pulso durante períodos prolongados de silencio.
- Identificar y ejecutar estructuras rítmicas de una obra o fragmento, con o sin cambio de compás, en un tiempo establecido.
- Imitar estructuras melódicas y rítmicas breves con la voz, con la percusión y con el movimiento.
- Interpretar vocalmente o bien de forma percutida, estructuras rítmicas de una obra o fragmento.
- Leer con fluidez, seguridad y musicalidad los ejercicios a primera vista, así como los específicos de cada especialidad instrumental.
- Leer internamente, en un tiempo breve y sin verificar su entonación, un texto musical y reproducirlo, a ser posible, de memoria.
- Identificar y entonar todo tipo de intervalos melódicos.
- Reproducir modelos melódicos, escalísticos o acordales, en diferentes alturas.
- Entonar una melodía o canción, tonal o atonal, con o sin acompañamiento, aplicándole todas las indicaciones de carácter expresivo.
- Improvisar melodías vocalmente, dentro de una tonalidad determinada o esquema armónico dado.
- Entonar fragmentos memorizados seleccionados entre los propuestos por el alumno/a o profesor.
- Aplicar bajos armónicos sencillos a una melodía.

CRITERIOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

Constatar que el alumno ha desarrollado la capacidad de:

- Conocer los contenidos teórico-prácticos desarrollados en cada curso y que forman parte de la programación didáctica y poderlos aplicar con la finalidad de explicar cualquier texto musical basándose en los mismos.

CRITERIOS DE AUDICIÓN

Comprobar que el alumno ha sido capaz de desarrollar la capacidad de:

- Identificar todo tipo de intervalos melódicos.
- Identificar intervalos armónicos y escribirlos en su registro correcto.
- Identificar y reproducir por escrito fragmentos musicales escuchados, a una o dos voces.
- Reconocer auditivamente: aspectos cadenciales y formales.

CRITERIOS ACTITUDINALES

- Constatar que el alumno tiene una actitud positiva e interés en clase así como responsabilidad en el

cuidado, mantenimiento y buen uso del material.

- Evaluar el grado de concentración en el trabajo.
- Participar en las actividades de clase, de forma individual o colectiva conjuntamente con sus compañeros.
- Comprobar que el alumno intenta transmitir un sentimiento musical a través de la expresión en pequeñas piezas de lectura rítmica y/o melódica.
- Observar que el alumno mantiene un comportamiento correcto para con el profesor y los compañeros recíprocamente. Esto contribuirá a una mejor manera de trabajar y por tanto los resultados serán más satisfactorios para todos.
- El alumno será exigente consigo mismo y autocrítico con el rendimiento de sus clases y con el trabajo de estudio e investigación que realice en su lugar de práctica.
- Valorar la regularidad en la asistencia a clase.

MÍNIMOS EXIGIBLES

Lectura Rítmica

Justeza, fluidez y exactitud en el pulso, con cualquier combinación de valores y equivalencias, incluso los de pulsación rítmica no establecida.

Entonación

Afinación, precisión en la reproducción de los intervalos y continuidad del pulso inicial.

Audición

Ausencia de errores rítmicos y de notas.

Conocimientos teórico-prácticos

Capacidad para comprender y explicar cualquier documento tanto en texto musical como literario, teniendo en cuenta los contenidos desarrollados en esta programación.

3.2. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

El profesor establecerá el siguiente baremo de puntuación: otorgará una proporción de un 50% a los criterios de lectura rítmica, entonación así como las actividades y controles de clase, un 25% a los contenidos teórico-prácticos y un 25% a la audición, obteniéndose la nota de estos 2 últimos apartados a través de un examen escrito.

Para poder superar el curso tendrán que alcanzar una puntuación mínima de 3 sobre 10 en cada una de las pruebas en relación a los porcentajes anteriores.

3.3 PROCESO DE EVALUACIÓN

El alumnado matriculado en las enseñanzas profesionales de música tendrá derecho a dos convocatorias, ordinaria y extraordinaria, en cada una de las asignaturas del currículo.

El proceso de evaluación del aprendizaje del alumnado a lo largo del curso escolar contemplará, al menos, una sesión de evaluación inicial y tres sesiones de evaluación, una al final de cada trimestre. La sesión de evaluación inicial se celebrará al comienzo del curso, y tendrá como finalidad conocer al alumnado asignado, sus características específicas y el nivel de partida en relación con sus conocimientos y destrezas musicales.

La sesión de evaluación correspondiente al final del tercer trimestre tendrá carácter de evaluación final ordinaria y en ella el profesorado de cada materia determinará si el alumno o la alumna ha superado los objetivos de la misma, y calificará teniendo como referente los criterios de evaluación establecidos en el currículo de la asignatura y concretados en su programación didáctica. La evaluación final del alumnado tendrá el carácter de síntesis del proceso evaluador e integrará la información recogida a lo largo del mismo.

Los resultados de la evaluación final de las distintas asignaturas que componen el currículo se expresarán mediante la escala numérica de 1 a 10 sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las inferiores.

3.4. PÉRDIDA DE EVALUACIÓN CONTINUA

Según las Normas de Organización y Funcionamiento del Reglamento de Régimen Interno **TÍTOL V, Art. 88.- sobre la pérdida del derecho a la evaluación continua** de este centro:

“Al efecto de establecer un procedimiento extraordinario de evaluación se entenderá como número máximo de faltas de asistencia que impiden la aplicación de la evaluación continua las siguientes: 4 faltas en especialidades instrumentales y colectivas de un día a la semana y 6 faltas trimestrales en asignaturas colectivas de dos días a la semana”.

Los alumnos/as que pierdan el derecho a la evaluación continua, optarán a un examen final.

El contenido de la prueba será la siguiente:

- Una prueba auditiva – escrita (dictado). (33.3%)
- Una prueba de lectura rítmica y entonación. (33.3%)

- Una prueba teórico-práctica. (33.3%)

El profesor/tribunal podrá realizar las preguntas que crea conveniente con respecto a los contenidos teórico-prácticos relacionados con las pruebas anteriores.

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

4.1. CRITERIOS DE PROMOCIÓN 1º EP y 2º EP

Las pruebas ordinarias y la calificación de los alumnos y las alumnas en las mismas se realizarán en el mes de junio en primera convocatoria y en julio en segunda convocatoria, pudiendo esto sufrir modificaciones según el calendario escolar.

Como expresa la presente programación, como criterio general, si el/la alumno/a no obtiene una puntuación de 3 sobre 10 en cada uno de los apartados expresados (teoría, entonación, ritmo y audición), no se considerará la asignatura aprobada.

Los criterios de promoción una vez superados los criterios de evaluación mínimos exigibles que recoge la programación didáctica, estarán sujetos al número de asignaturas superadas por curso, siendo que con dos o más asignaturas aprobadas se promociona de curso, y con dos o más asignaturas no superadas no se promociona de curso.

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

5.1. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

Las actividades de recuperación de la asignatura vendrán diseñadas por cada uno de los profesores del departamento teniendo en cuenta las peculiaridades de cada uno de los alumnos/as que no hayan alcanzado los mínimos necesarios para aprobar la asignatura.

Con esto, el alumnado podrá recuperar los diferentes apartados de Lenguaje Musical, los cuales se pueden resumir en:

- Teoría
- Entonación
- Ritmo
- Audición

El profesorado consensuará con el alumno/a que requiera recuperar la asignatura la forma, manera y tiempo en el que se realizará dicha recuperación, avisando de la misma con el suficiente tiempo para su correcta preparación.

Como criterio general, pero sin ser una norma de obligado cumplimiento, el alumnado será evaluado con el mismo formato en la que se le evaluó inicialmente.

5.2. CRITERIOS Y ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN PARA ALUMNOS CON ASIGNATURAS PENDIENTES

Las actividades de recuperación vendrán diseñadas por el propio profesor después de una evaluación inicial, dado que la no promoción permite la asistencia a clase de las diferentes asignaturas suspendidas.

Dada esta peculiar situación, el profesorado del departamento se compromete a valorar cada caso en particular para así establecer la mejor manera de evaluar al alumno en los diferentes aspectos de la asignatura, los cuales se podrían resumir en:

- Teoría
- Entonación
- Ritmo
- Audición

Como criterio general, el alumnado que tenga pendiente la asignatura de Lenguaje Musical pendiente de otro curso, deberá conseguir los mínimos expuestos en esta programación en cada uno de los apartados para poder aprobar el curso.

PROGRAMACIÓN DE CANTO

Índice

1. Objetivos y contenidos
2. Distribución temporal de los contenidos
3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de evaluación
4. Criterios de promoción
5. Actividades y protocolo para recuperar la asignatura

Profesora: Estíbaliz Ruiz Doñate

PROGRAMACIÓN DE CANTO

1. Objetivos y contenidos

OBJETIVOS

Las enseñanzas de canto de las enseñanzas profesionales de música tendrán como objetivo contribuir a desarrollar en el alumnado las siguientes capacidades:

1. Demostrar un control suficiente del aire mediante la respiración diafragmática que posibilite una correcta emisión, afinación y articulación de la voz.
2. Conocer las características y posibilidades de la propia voz (extensión, timbre, flexibilidad, cualidades expresivas, etc.) y saber utilizarlas correctamente en la interpretación.
3. Emplear la fonética adecuada en relación con el idioma cantado y una dicción que haga inteligible el texto.
4. Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.
5. Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con la voz.
6. Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos de una dificultad adecuada a este nivel.

CONTENIDOS

- ◆ Estudio de la respiración.
- ◆ Vocalizaciones.
- ◆ Trabajo de la intensidad y gradación del sonido vocal.
- ◆ Práctica de la extensión gradual hacia los extremos de la voz.
- ◆ Desarrollo gradual de la duración de una nota tenida sobre una sola respiración para la consecución del máximo de «fiato».
- ◆ Ejercitación auditiva del timbre de la propia voz y búsqueda de distintos colores vocales.
- ◆ Desarrollo de la percepción total de las sensaciones fonatorias.
- ◆ Interpretación de obras acordes con cada voz, de menor a mayor dificultad a medida que se vaya consiguiendo el dominio técnico-vocal.
- ◆ Estudio de un repertorio que deberá incluir canciones y arias españolas e italianas antiguas, canciones de concierto españolas, canciones latinoamericanas, italianas, alemanas y francesas, romanzas de zarzuela y ópera española y extranjera y arias de oratorios o cantatas.
- ◆ Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos. Competencias: 1, 2, 3, 5, 9, 10
- ◆ Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.
- ◆ Práctica de la lectura a vista.
- ◆ Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- ◆ Práctica de conjunto.

2. Distribución temporal de los contenidos

Hay que señalar que durante el transcurso del periodo enseñanza aprendizaje, y dadas las características del currículo, abierto y flexible, la secuencia de contenidos es susceptible de ser modificada, así como añadir otras si se considerase oportuno, partiendo del propio progreso del alumno.

PRIMER CURSO

1. Conocimiento del propio instrumento:

1.1 Conocimiento básico teórico y práctico del Sistema Respiratorio, Fonatorio y Resonador: descripción y localización del diafragma, músculos abdominales e intercostales, pulmones, cuerdas vocales, cavidad bucal.

1.2 Comprensión de los fundamentos en los que se basa la formación

de los sonidos:

Anatómicos y fisiológicos
Culturales
Comunicativos

1.3 Comprensión de los fundamentos en los que se basa la articulación en el canto:

Conocimiento de los elementos articuladores: lengua, paladar, mandíbula, labios, arcadas dentarias.
Ejercitación y relajación de dichos.

1.4 Descubrimiento y reconocimiento de las sensaciones fonatorias, resonadoras y musculares, mediante vocalizaciones y ejercicios físicos (movimiento corporal).

2. Iniciación a las normas de higiene vocal: adquirir la capacidad de higiene individual y personal que se adopte a cada individuo para mantener su voz en perfectas condiciones, descubriendo, entendiendo y diferenciando las alteraciones físicas y psíquicas que pueden afectar al aparato de fonación y a su funcionamiento.

3. Técnicas de estudio: Elementos mecánicos, elementos musicales y otros elementos.

3.1 Elementos mecánicos: Técnica Vocal:

- A) Iniciación al desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad, flexibilidad.
- B) Iniciación de la impostación de la voz para lograr la afinación, mediante ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios, saltos de terceras y quintas... ascendentes y descendentes), en el ámbito de 8ª diatónica.
- C) Mecánica del lenguaje:
 - 1. Formación de fonemas: Vocales y Consonantes (diferenciación del timbre vocálico y consonántico).
 - 2. Articulación: Uso de la misma
 - 3. Pronunciación correcta en castellano y su propia lengua, e iniciación al idioma italiano.
 - 4. Dicción: Acentos textuales, lenguaje denotativo y connotativo
 - 5. Fraseo (sentido melódico)
 - 6. Legato
 - 7. Comprensión del texto cantado.

3.2. Elementos Musicales:

- A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de

estudio:

B) Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.

C) Estudio profundizado de la partitura:

1. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
2. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
3. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
4. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.
5. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.

3.3. Otros elementos:

- A) Desarrollo de las cualidades expresivas personales
- B) Estilo de la obra: Estudio y conocimiento de la misma, personaje/s, compositor, poeta...
- C) Carácter de la obra. Carácter del intérprete
- D) Resolución de problemas técnicos, memorización musical y textual de la obra
- E) Puesta en escena
- F) Corrección del gesto y posición corporal

4. Todos los contenidos anteriores se concretarán en el estudio y la interpretación de obras de los siguientes estilos:

- Canciones italianas antiguas
- Canciones españolas antiguas (cancionero, romances)
- Canciones populares españolas
- Lecciones de Métodos (Vaccai, Concone, M. García...)
- Repertorio libre a criterio del profesor

5. Secuenciación trimestral:

Primer trimestre:

1. Explicaciones teóricas de los conceptos teóricos del sistema respiratorio, fonatorio y resonador. Utilización de diagramas, fotografías, fotocopias.

2. Iniciación a la respiración diafragmática mediante ejercicios básicos de respiración.
3. Ejercicios de relajación, práctica de la técnica de relajación de T. Jomson.
4. Ejercicios de control corporal, dualidad tensión-relajación.
5. Vocalizaciones sobre de arpegios y grados conjuntos. Ámbito de una octava y media.
6. Trabajo de vocales iniciales: i, e, u.
7. Iniciación a la coordinación respiración, apoyo, ataque vocal.
8. Trabajo de los articuladores que intervienen en las consonantes delanteras (m, n, l y s)
9. Ataque en resonancias altas de las vocales y las consonantes m, n, s y l.
10. Trabajo de 2 piezas del repertorio, una castellana y una italiana.
11. Trabajo de dicción inicial del italiano aplicado al canto.

Segundo trimestre:

1. Ejercicios respiratorios prácticos, respiración diafragmática y aumento de la capacidad pulmonar.
2. Iniciación a la apertura de las costillas flotantes.
3. Ejercicios de contención y apnea respiratoria. Práctica inicial del apoyo abdominal.
4. Ejercicios de dicción, trabajo de consonantes delanteras: *m, n, l, ñ.*
5. Trabajo del ataque vocálico sin consonantes: i, e.
6. Trabajo de colocación vocal en resonadores medias y altas.
7. Arpegios, grados conjuntos y vocalizaciones sencillas. Aumento de las características de impostación de la voz.
8. Técnicas de estudio: lectura rítmica, trabajo del texto con *impostación parlato*.
9. Trabajo de 2 piezas del repertorio, una castellana o valenciana y una italiana.
10. Dicción italiana aplicada al canto y al fraseo en frases cortas.
11. Ejercicios para reconocer los estilos musicales del repertorio. Características formales y musicales.

Tercer trimestre:

1. Ejercicios de relajación de los articuladores, control de la elevación del paladar, control de los arcos dentarios.
2. Ejercicios respiratorios prácticos, respiración diafragmática y aumento de la capacidad pulmonar.
3. Ejercicios de contención y apnea respiratoria. Práctica inicial del apoyo abdominal.
4. Trabajo del ataque vocálico sin consonantes, y coordinación de estas con el apoyo: *u, i, e,*
5. Ejercicios de dicción, trabajo de consonantes delanteras: m, n, l y ñ
6. Trabajo de 2 piezas del repertorio, una castellana o valenciana y una

italiana.

7. Ejercicios para reconocer los estilos musicales del repertorio. Características formales y musicales.
8. Dicción italiana aplicada al canto y al fraseo en frases del repertorio.

SEGUNDO CURSO

1. Conocimiento del propio instrumento:

1.1 Conocimiento ampliado de la teoría y práctica del Sistema Respiratorio, Fonatorio y Resonador: Localización y funcionamiento del diafragma, músculos abdominales e intercostales, pulmones, cuerdas vocales, cavidad bucal.

1.2 Comprensión de los fundamentos en los que se basa la articulación en el canto:

A) Conocimiento de los órganos y elementos articuladores: lengua, paladar, mandíbula, labios, arcadas dentarias:

B) Ejercitación y relajación de dichos órganos

1.3 Desarrollo de las sensaciones fonatorias, resonadoras y musculares, mediante vocalizaciones y ejercicios físicos (movimiento corporal).

2. Continuación de la adquisición de las normas de higiene vocal: adquirir la capacidad de higiene individual y personal que se adapte a cada individuo para mantener su voz en perfectas condiciones, descubriendo, entendiendo y diferenciando las alteraciones físicas y psíquicas que pueden afectar al aparato de fonación y a su funcionamiento.

3. Iniciación a la comprensión de las características físicas y psíquicas por las que una voz es clasificada.

4. Técnicas de estudio: Elementos mecánicos, elementos musicales y otros elementos.

4.1 Elementos mecánicos: Técnica Vocal:

A) Iniciación al desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad, flexibilidad.

B) Iniciación de la impostación de la voz para lograr la afinación, mediante ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios de 5ª y 8ª, arpeggios adornados, saltos de terceras y quintas... ascendentes y descendentes), en ámbito de 8ª diatónica.

C) Mecánica del lenguaje:

1. Formación de fonemas: Vocales y Consonantes (diferenciación del timbre vocálico y

consonántico).

2. Articulación: Uso y modificación de la misma
3. Pronunciación correcta en castellano, italiano y su propia lengua
4. Dicción: Acentos textuales, lenguaje denotativo y connotativo
5. Fraseo (sentido melódico)
6. Legato
7. Comprensión del texto cantado.

4.2 Elementos musicales:

A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de estudio:

1. Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.
2. Estudio profundizado de la partitura:
3. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
4. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
5. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
6. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.
7. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.

4.3 Otros elementos

- A) Desarrollo de las cualidades expresivas personales
- B) Estilo de la obra: Estudio y conocimiento de la misma, personaje/s, compositor, poeta...
- C) Carácter de la obra- Carácter del intérprete
- D) Resolución de problemas técnicos y memorización musical y textual de la obra
- E) Puesta en escena
- F) Corrección del gesto y posición corporal

5. Todos los contenidos anteriores se concretarán en el estudio y la interpretación de obras de los siguientes estilos:

- Canciones italianas antiguas
- Canciones españolas antiguas (cancionero, romances)

- Canciones populares españolas
- Lecciones de Métodos (Vaccai, Concone, M. García...)
- Repertorio libre a criterio del profesor

TERCER CURSO

1. Conocimiento del propio instrumento:

- 1.1. Ampliación de los conocimientos teóricos y prácticos de los sistemas de Respiración, Fonación y Resonancia: anatomía y fisiología.
- 1.2. Desarrollo y uso de los automatismos de la respiración, de la fonación y resonancia.

2. Práctica de las normas de higiene vocal adquiridas ya en cursos anteriores.

3. Adquirir la capacidad de distinguir las voces, y descubrir y entender las características físicas y psíquicas por las que una voz es clasificada

4. Técnicas de estudio: Elementos mecánicos, elementos musicales y elementos psicológicos:

4.1 Elementos mecánicos: técnica vocal:

A) Desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad, flexibilidad.

B) Desarrollo de la impostación de la voz para lograr una voz timbrada, apoyada y afinada, mediante:

1. Ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios de 5ª y 8ª, arpeggios adornados, saltos de terceras, quintas, cuartas, sextas, novenas ascendentes y descendentes), en el ámbito de 8ª diatónica, ampliables según tipo de voces.

2. El desarrollo de las sensaciones fonatorias, musculares y resonadoras.

C) Ampliación de la tesitura observando la posible clasificación de la voz.

D) Afinación diatónica y cromática en toda la tesitura.

E) Desglose de los conceptos inherentes al timbre (color, volumen, espesor, vibrato...)

F) Iniciación de:

1. Notas tenidas (conocimiento del fiato)
2. Matices (diferenciación dinámica de forte/ /piano)
3. Agógica
4. Agilidad
5. Contraste entre ligados/picados

G) Mecánica del lenguaje:

1. Diferenciación y precisión del timbre vocálico y

consonancia

2. Articulación: Uso y modificación de la misma
3. Pronunciación correcta en castellano, italiano, iniciación al alemán y su propia lengua.
4. Dicción: Acentos, lenguaje denotativo y connotativo
5. Fraseo (sentido melódico)
6. Legato
7. Comprensión del texto cantado

4.2. Elementos Musicales:

A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de estudio:

1. Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.

B) Estudio profundizado de la partitura:

1. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
2. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas, acentos musicales y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
3. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
4. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.
5. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.
6. Resolución de problemas técnicos y memorización musical y de textos.

4.3. Otros elementos:

- A) Desarrollo de las cualidades expresivas personales
- B) Estudio y conocimiento de la obra, estilo de la misma, personaje/s, compositor, poeta...
- C) Carácter de la obra. Carácter del intérprete.
- D) Resolución de problemas técnicos, memorización musical y textual de la obra
- E) Puesta en escena: Asumir la responsabilidad de intérprete en cualquier situación.
- F) Corrección del gesto y posición corporal

5. Todos los contenidos anteriores se concretarán en el estudio y la interpretación

de obras de los siguientes estilos:

- Canciones, madrigales, arias (incluidas de ópera) en italiano del periodo barroco y/o clásico (mínimo exigible de 3).
- Lied alemán clásico (Mozart, Haydn, Beethoven) o románticos de dificultad media (Schumann, Schubert, Brahms...). Se exigirá un mínimo de tres piezas.
- Canciones españolas o valencianas de cualquier época (mínimo 3).
- Obras religiosas tipo corales (Bach o periodo barroco). Se exigirá mínimo una pieza.
- Repertorio libre a criterio del profesor

CUARTO CURSO

1. Conocimiento del propio instrumento:

- A) Ampliación de los conocimientos teóricos y prácticos de los sistemas de Respiración, Fonación y Resonancia: anatomía y fisiología.
- B) Desarrollo y uso de los automatismos de la respiración, de la fonación y resonancia.

2. Práctica de las normas de higiene vocal adquiridas ya en cursos anteriores.

3. Adquirir la capacidad de distinguir las voces, y, descubrir y entender las características físicas y psíquicas por las que una voz es clasificada

4. Técnicas de estudio: Elementos mecánicos, elementos musicales y elementos psicológicos:

4.1 Elementos mecánicos: técnica vocal:

- A) Desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad, flexibilidad.
- B) Desarrollo de la impostación de la voz para lograr una voz timbrada, apoyada y afinada, mediante:
 - 1. Ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios de 5ª y 8ª, arpeggios adornados, saltos de terceras, quintas, cuartas, sextas, novenas, ascendentes y descendentes), en el ámbito de 8ª diatónica, ampliables según tipo de voces; y,
 - 2. El desarrollo de las sensaciones fonatorias, musculares y resonadoras.
- C) Ampliación de la tesitura observando la posible clasificación.
- D) Afinación diatónica y cromática en toda la tesitura.
- E) Búsqueda del vibrato
- F) Iniciación de:
 - 1. Notas tenidas

2. Matices (diferenciación dinámica de forte/ /piano)
3. Agógica
4. Intensidad (volumen)
5. Agilidad
6. Contraste entre ligados/picados

G) Mecánica del lenguaje:

1. Diferenciación y precisión del timbre vocálico y consonancia
2. Articulación: Uso y modificación de la misma
3. Pronunciación correcta en castellano, italiano, iniciación al alemán y su propia lengua.
4. Dicción: Acentos, lenguaje denotativo y connotativo
5. Fraseo (sentido melódico)
6. Legato
7. Comprensión del texto cantado

4.2. Elementos Musicales:

A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de estudio:

1. Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.

B) Estudio profundizado de la partitura:

1. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
2. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas, acentos musicales y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
3. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
4. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.
5. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.
6. Resolución de problemas técnicos y memorización musical y de textos.

4.3 Otros elementos:

A) Desarrollo de las cualidades expresivas personales

B) Estudio y conocimiento de la obra, estilo de la misma, personaje/s, compositor, poeta...

C) Carácter de la obra: personaje e influencia de éste en el carácter

del intérprete y viceversa.

D) Resolución de problemas técnicos, memorización musical y textual de la obra

E) Asumir la importancia de la interpretación en cualquier situación.

F) Puesta en escena: Corrección del gesto y posición corporal

5. Todos los contenidos anteriores se concretarán en el estudio y la interpretación de obras de los siguientes estilos:

- Canciones, madrigales, arias (incluidas de ópera) en italiano del periodo barroco y/o clásico (mínimo exigible de 3 obras).
- Composición de cámara sencillas de Bellini o Donizetti
- Lied alemán clásico (Mozart, Haydn, Beethoven) o romántico (Schumann, Schubert, Mendelssohn, Brahms... de dificultad media (mínimo exigible 3 obras).
- Canciones españolas o valencianas de cualquier época (un mínimo de 3 canciones).
- Obras religiosas tipo corales (Bach o repertorio barroco). Se exigirá un mínimo de 2 obras.
- Repertorio libre a criterio del profesor

QUINTO CURSO

1. Coordinación del sistema de fonación: respiración, vibración y resonancia.

2. Asimilación de la respiración ligada al apoyo de la voz.

3. Potenciación de la sensibilidad auditiva mediante la práctica de un repertorio que incluya números de conjunto (dúos, concertantes, coro de cámara)

4. Fijación de la tesitura y encuadramiento dentro de una categoría vocal mediante el repertorio adecuado a 5º.

5. Técnicas de estudio: Elemento mecánico, elementos musicales y otros elementos.

5.1 Elementos mecánicos: técnica vocal:

A) Continuo desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad.

B) Continuo desarrollo de la impostación de la voz para lograr una voz timbrada, apoyada y afinada, mediante:

C) Ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios de 5ª, 8ª, 9ª, 10ª, 13ª, etc., arpeggios floreos, saltos de terceras, quintas, cuartas, sextas, novenas (ascendentes y descendentes), en el ámbito de 8ª diatónica (ampliables según

tipo de voz).

- D) El desarrollo de las sensaciones fonatorias, musculares y resonadoras.
- E) Ampliación de la tesitura observando la posible clasificación.
- F) Práctica de la afinación diatónica y cromática en toda la tesitura.
- G) Desarrollo del vibrato.
- H) Desarrollo de los matices:
 - 1. Filados o messa di voce
 - 2. Pianos mantenidos
 - 3. Ejecución de picados
 - 4. Intensidad (volumen)
 - 5. Agilidad: velocidad progresiva (trabajo de coloratura).
 - 6. Diferenciación dinámica de forte/piano.
 - 7. Notas tenidas de paso y resolución, en forte y piano
 - 8. Contraste entre ligados/picados
- I) Mecánica del lenguaje:
 - 1. Diferenciación y precisión del timbre vocálico y consonántico.
 - 2. Articulación: correcto manejo de los articuladores, uso y modificación de la misma
 - 3. Pronunciación correcta en castellano, italiano y alemán y su propia lengua, iniciación en francés.
 - 4. Comprensión del texto cantado.
 - 5. Dicción: Acentos textuales, lenguaje denotativo y connotativo
 - 6. Fraseo (sentido melódico)
 - 7. Legato, staccatto, sforzatto, tenuto.

5.2 Elementos musicales:

- A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de estudio:
 - 1. Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.
- B) Estudio profundizado de la partitura:
 - 1. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
 - 2. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas, acentos y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
 - 3. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
 - 4. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional

para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.

5. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.

C) Resolución de problemas técnicos.

5.3. Otros elementos:

A) Claridad de las cualidades expresivas personales

B) Estilo de la obra; estudio y conocimiento de la misma, personaje/s, compositor, poeta...

C) Carácter de la obra. Carácter del intérprete (influencia de uno en el otro).

D) Puesta en escena: asumir la responsabilidad de intérprete en cualquier situación

E) Corrección del gesto y posición corporal

6. Interpretación de obras de los siguientes estilos y hasta el S. XIX:

- Arias de ópera con sus recitativos, si los tuviera (mín. 2 arias).

- Arias de zarzuela (mín. 1 romanza).

- Arias de oratorio con sus recitativos, si los tuviera (mín. 2 obras).

- Lieder de compositores alemanes o austriacos, hasta el s. XIX (mín. 2 lieder).

- Canciones italianas (mín. 1 canción del repertorio italiano).

- Canción francesa (mín. 3 canciones).

- Canción española (mín. 2 canciones o un ciclo de canción española).

7. Orientación de cara a una futura especialización del alumno a las enseñanzas superiores de música, teniendo en cuenta su personalidad, sus capacidades y aptitudes, condiciones e intereses (perfil del alumno).

SEXTO CURSO

1. Total coordinación del sistema de fonación: respiración, vibración y resonancia.

2. Completa asimilación de la respiración ligada al apoyo de la voz.

3. Potenciación de la sensibilidad auditiva mediante la práctica de un repertorio que incluya números de conjunto (dúos, concertantes, coro de cámara).

4. Fijación de la tesitura y encuadramiento dentro de una categoría vocal mediante el repertorio adecuado

5. Técnicas de estudio: Elemento mecánico, elementos musicales y otros elementos.

5.1 Elementos mecánicos: técnica vocal:

- A) Continuo desarrollo de las cualidades de la voz: timbre, extensión, intensidad.
- B) Continuo desarrollo de la impostación de la voz para lograr una voz vibrada, uniformemente timbrada, apoyada y afinada y proyectada, mediante:
 - 1. Ejercicios de vocalización progresivos (grados conjuntos, arpeggios de 5ª, 8ª, 9ª, 10ª, 13ª, etc., arpeggios floreos, saltos de terceras, quintas, cuartas, sextas, octavas, novenas (ascendentes y descendentes), en el ámbito de 8ª diatónica (ampliables según tipo de voz).
 - 2. El desarrollo continuo de las sensaciones fonatorias, musculares y resonadoras.
- C) Ampliación de la tesitura observando la posible clasificación.
- D) Práctica de la afinación diatónica y cromática en toda la tesitura.
- E) Desarrollo del vibrato.
- F) Desarrollo de los matices:
 - 1. Filados o messa di voce
 - 2. Pianos mantenidos
 - 3. Ejecución de picados
 - 4. Intensidad (volumen)
 - 5. Agilidad: velocidad progresiva
 - 6. Diferenciación dinámica de forte/piano.
 - 7. Notas tenidas de paso y resolución, en forte y piano
 - 8. Contraste entre ligados/picados
 - 9. Coloratura
- G) Mecánica del lenguaje:
 - 1. Diferenciación y precisión del timbre vocálico y consonántico.
 - 2. Articulación: correcto manejo de los articuladores, uso y modificación de la misma
 - 3. Pronunciación correcta en castellano, italiano y alemán y su propia lengua, iniciación en francés.
 - 4. Comprensión del texto cantado.
 - 5. Dicción: Acentos textuales, lenguaje denotativo y connotativo
 - 6. Fraseo (sentido melódico)
 - 7. Legato, staccato, sforzato, tenuto.

5.2. Elementos musicales:

- A) Conocimiento de la partitura y sus diferentes formas de estudio:
 - 1. Lectura a primera vista: Modos y pautas de la lectura a

vista. Su utilidad previa al estudio como localización de puntos conflictivos, diseños básicos y esquemas rítmicos.

B) Estudio profundizado de la partitura:

1. Estudio armónico: esquemas de tensión y distensión, clímax.
2. Estudio melódico: fraseo, ligaduras, pausas y respiraciones, cadencias, direcciones melódicas, acentos y puntos culminantes o de inflexión. Adornos, su función y ejecución.
3. Estudios rítmicos: Esquema rítmico básico de la obra, variaciones del esquema rítmico, melódico o armónico.
4. Estudio formal: esquemas básicos macroformales y microformales. Su utilización en una fragmentación racional para agilizar su comprensión, estudio y memorización de la obra.
5. Ensamblaje de los puntos anteriores estudiados en la partitura.

C) Resolución de problemas técnicos

5.3. Otros elementos:

- A) Claridad de las cualidades expresivas personales
- B) Estilo de la obra; estudio y conocimiento de la misma, personaje/s, compositor, poeta...
- C) Carácter de la obra. Carácter del intérprete (influencia de uno en el otro).
- D) Puesta en escena: asumir la responsabilidad de intérprete en cualquier situación
- E) Corrección del gesto y posición corporal

6. Interpretación de obras de los siguientes estilos y hasta el S. XIX:

- Arias de ópera (un mínimo de 2 arias con sus correspondientes recitativos, si los tuviera).
- Arias de zarzuela (un mínimo de 1 romanza).
- Arias de oratorio (interpretar un mínimo de 2 piezas con sus recitativos, si los tuviera)
- Lied alemán (mín. de 2 lieder de compositores alemanes o austriacos).
- Canciones italianas (mín. 1 canción).
- Canción francesa (mín. 3 canciones)
- Canción española (mín. 2 canciones o 1 ciclo de canción española)

7. Orientación de cara a una futura especialización del alumno en los estudios superiores de canto teniendo en cuenta su personalidad, sus capacidades y aptitudes, condiciones e intereses (perfil del alumno).

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de calificación.

EVALUACIÓN

La evaluación educativa, que se define como la recogida sistemática de información sobre el proceso de enseñanza y aprendizaje permite tras su análisis la emisión de juicios de valor encaminados a la mejora de la enseñanza.

La evaluación de las enseñanzas profesionales de música se llevará a cabo teniendo en cuenta los objetivos educativos y los criterios de evaluación establecidos en el currículo.

Es necesaria una reflexión previa, al igual que acontece en el proceso de enseñanza-aprendizaje, sobre el qué, cuándo y cómo evaluar.

Desde la perspectiva curricular, la evaluación ha de ser:

- Formativa y continua: porque se aplica permanentemente al proceso de enseñanza y aprendizaje contribuyendo a mejorarlo mediante la evaluación continua.
- Integral: porque afecta a todos los elementos del proceso educativo: alumnos, profesor, proceso de enseñanza, funcionamiento de los centros y sistema educativo. De esta forma garantiza la autonomía, la flexibilidad y la mejora permanente del currículo y el trabajo de los agentes educativos.

Los tipos de evaluación son diversos; por su finalidad será formativa y sumativa, por su extensión será global o parcial, por los agentes evaluadores será: autoevaluación (en la que el alumno participa), heteroevaluación y coevaluación (evaluaciones en grupo) y por el momento de aplicación será:

- inicial: es la realizada al comienzo del curso y de cada unidad didáctica, con el fin de detectar el nivel de los alumnos en función de sus capacidades, actitudes y conocimientos. La información obtenida nos permitirá adaptar los nuevos contenidos, los materiales y las actividades a la realidad de nuestro alumnado, asegurando una asimilación adecuada.
- continua: es la llevada a cabo durante el desarrollo de cada UD, confirmando tanto la madurez y el grado de adquisición de las capacidades previstas, como también las dificultades encontradas en el proceso de enseñanza-aprendizaje. Esta evaluación nos permitirá adecuar los contenidos, las estrategias de enseñanza y aprendizaje o el repertorio, atendiendo a las diversas peculiaridades observadas. Su virtud es la de ayudarnos a valorar el grado de adquisición de los contenidos de forma progresiva según los vamos abordando a lo largo de un período abierto de tiempo.
- final y sumativa: deberemos considerarla de una gran importancia,

porque no es suficiente que el alumno comprenda lo que tiene que hacer, sino que ha de ser capaz de aplicarlo a la interpretación en el canto, que se desarrolla progresivamente en período amplio de tiempo. Debido a la necesidad de emitir una calificación trimestral de nuestros alumnos, nos propondremos dos tramos de tiempo para la aplicación de este tipo de evaluación sumativa: al final del trimestre y al final del curso en la que la ubicamos pruebas específicas. La evaluación final es muy útil al término de cada UD, y no solo con el fin de evaluar al alumno, sino como fuente de información para la adecuación de las propias unidades didácticas.

CRITERIOS

Mediante los criterios de evaluación se establece el tipo y grado de aprendizaje que se espera hayan alcanzado los alumnos en un momento determinado respecto de los objetivos generales de las. Se analizarán la consecución de cada objetivo; por tanto, deben estar apoyados por actividades de evaluación, cuya realización ayude al profesorado a comprobar si se ha alcanzado dicho objetivo. El nivel de cumplimiento de estos objetivos, en relación con los criterios de evaluación fijados, ha de ser medido teniendo en cuenta el contexto del alumno, así como sus propias características y posibilidades (evaluación flexible de cara al alumno).

El proceso de evaluación se realizará en tres etapas: Recogida de información, análisis y valoración y toma de decisiones a partir de los datos obtenidos; y además cumplirá las características de individualizada y personalizada para la situación.

Qué evaluar del alumno:

- Los aspectos conceptuales (teóricos) se valorará a través de la definición y el reconocimiento verbal de significados.
- Los procedimientos (la práctica en el canto), se tendrán en cuenta dos aspectos: el grado de conocimientos de dichos procedimientos, por un lado, y por otro, la aplicación de dichos procedimientos en situaciones concretas también en el grado de automatización.
- Las actitudes se evalúan observando tanto los valores, ideales y expresiones que el alumno declara abiertamente, como su conducta, a través del comportamiento, las reacciones ante diversas situaciones y sus interacciones con el resto de compañeros y su entorno.

Los instrumentos de evaluación deben reunir las siguientes características:

- 1) objetividad
- 2) fiabilidad
- 3) ponderación
- 4) discriminación.

Pueden ser muy variados, pero elegiremos los siguientes: la verbalización y las pruebas específicas. La verbalización permitirá conocer lo que los alumnos piensan y saben, a través de sus preguntas e intervenciones en clase, de puestas en común y debates o entrevistas personales.

Las pruebas específicas serán:

- a) Interpretación del repertorio de canto durante la clase individual o colectiva, sólo o a dúo.
- b) Realización de ejercicios prácticos en el aula, puesta en común, exposiciones, debates, lecturas, entrevistas, discusiones, etc.
- c) Elaboración de trabajos fuera del aula, como análisis de partituras, digitaciones, dictados, trabajos escritos recopilando de información y/o materiales, etc.

La observación sistemática se llevará a cabo a través de los documentos que el profesor utiliza para anotar indicaciones durante o después de cada clase. Estos documentos son las Escalas de Estimación, Hojas de Seguimiento, Listas de Control, Diarios de Clase y Anecdotarios.

Las pruebas específicas para realizar evaluaciones puntuales deben estar integradas con normalidad dentro de la actividad educativa, sin romper el ritmo normal de trabajo ni crear sensación de excepcionalidad.

PROCEDIMIENTO E INSTRUMENTOS DE EVALUACIÓN

El procedimiento de evaluación será individual. Para la calificación de las alumnas/os se establecerán los siguientes procedimientos:

1. Evaluación inicial
2. Evaluaciones al finalizar cada mes
3. Evaluaciones al finalizar cada trimestre
4. Calificación de las audiciones
5. Evaluación final

1) Evaluación inicial

En ella se revisarán los contenidos del curso anterior o, en su defecto, los conocimientos imprescindibles de lenguaje musical, cualidades de la voz, así como su madurez. Se comprobará el método de estudio de la alumna/o, y a partir de ese diagnóstico se valorará la capacidad de asimilación de nuevos contenidos conceptuales y procedimientos.

2) Evaluaciones al finalizar cada mes

La evaluación mensual será la suma de:

- A) La asimilación y superación de los contenidos programados partiendo

de la evaluación inicial.

- B) La calificación del estudio de las obras
- C) El progreso y la autonomía conseguida por la alumna/o
- D) La asistencia y puntualidad a las clases
- E) El interés demostrado en el aprendizaje y su trabajo y dedicación continua.
- F) Posibles trabajos sobre las obras a interpretar, así como su análisis, textual y contextual.

3) Evaluaciones al finalizar el trimestre

Será la resultante de obtener la media entre las calificaciones de cada mes y la calificación obtenida en el examen trimestral que se realizará.

El examen trimestral constará de una audición realizada ante el público (en el centro, aula o en cualquier sala de conciertos que requiera las condiciones necesarias).

En caso de que además de la audición-examen de final de cada trimestre el alumno/a haya podido participar en otra/as audiciones, también se incluirá la evaluación de ésta/as en la nota media de cada trimestre.

El resultado será comunicado a los padres o tutores de la alumna/o, o a las propias alumnas/os si son mayores de edad.

4) Evaluación de las audiciones (exámenes):

No hay que olvidar que gran parte del aprendizaje musical sólo puede evaluarse a partir de la interpretación, por tanto, es necesario que el alumno tome parte en cuantas audiciones se propongan. En ella se interpretarán de memoria obras adecuadas al nivel de cada alumna/o, preparadas en el transcurso del curso, con acompañamiento básicamente de piano (u otros instrumentos si se cree conveniente). El repertorio abarcará tanto obras de solista como dúos, números de conjunto, etc. Con ello tratamos de calificar los siguientes contenidos:

- A) El grado de técnica adquirido:
 - Sonido
 - Tensión - relajación
 - Fonética del idioma: Articulación, dicción
- B) El conocimiento del repertorio:
 - Dominio y comprensión de las obras
 - Lenguaje connotativo y denotativo
 - Fraseo
 - Agógica y dinámica
 - Estética y forma de la obra
 - Memorización musical y textual
- C) El grado de sensibilidad, imaginación y libertad de interpretación para aplicar los criterios estéticos correspondientes
- D) La capacidad de comunicación, de autocontrol y grado de madurez de su personalidad artística

5) Calificación final

La calificación final de la alumna/o proviene de la media aritmética de las calificaciones mensuales. Esta podrá ser modificada en +/- 1 o 2, según el redondeo de los decimales y la actitud de la alumna/o en cuanto atención, rendimiento, puntualidad, técnicas de estudio desarrolladas, y la asistencia a clase, así como de trabajos extras sobre las obras trabajadas o sobre temas del canto de interés para la formación del alumno.

Las calificaciones que pueden obtener las alumnas/os son las siguientes:

Nota inferior a 5 puntos	SUSPENSO
Superior o igual a 5 e inferior a 6	APROBADO
Superior igual a 6 e inferior a 7	BIEN
Superior o igual a 7 e inferior a 9	NOTABLE
Superior o igual a 9 e inferior a 10.....	SOBRESALIENTE

INSTRUMENTOS DE CALIFICACIÓN

Preparación de las obras: calificación objetiva

Lectura correcta de la partitura (medida, entonación, dinámicas...)

Sonido

Articulación, dicción correcta del texto, fraseo

Tempo

Agógica y dinámica

Planos sonoros

Estética y forma interpretativa de la obra

Memorización de la obra

Ensamblaje de los aspectos técnicos, musicales y otros elementos característicos de la obra.

Actitudinales:

Asistencia y puntualidad a las clases

Trabajo en el aula

Interés demostrado por la asignatura

Técnicas de estudio desarrolladas por la alumna/o

Progreso y autonomía de la alumna/o

Asistencia a las actividades propuestas por el seminario

Relación e implicación con los compañeros y profesor.

Estos criterios sufrirán variación en cuanto a su baremo y orden de importancia según el estilo de obras a que se apliquen. No posee la misma dificultad la adquisición de un mismo contenido si se aplica a obras de diferentes épocas; ni tampoco los mismos conceptos son de igual importancia, (ejemplo:

no siempre la fidelidad al texto ha sido primordial, en la primera etapa del Barroco era necesario que el texto se entendiera, no siendo así en el Barroco Medio, también en el Romanticismo volvió a ocupar la poseía el primer grado, siendo el motivo de inspiración musical). Algunos elementos variarán en importancia y en proporciones decrecientes, según el grado o curso en que se encuentre la alumna/o. En los dos primeros cursos del primer ciclo de Grado Medio exigiremos en lectura de la partitura una atención más pormenorizada que al finalizar el grado, donde debe tenerse correctamente asumido, pero siempre será un criterio de calificación que prevalecerá sobre los demás.

PORCENTAJE DE LA CALIFICACIÓN

Elementos a calificar	Cursos		
	1º - 2º	3º - 4º	5º - 6º
Lectura solfística	40%	20%	10%
Sonido	5%	20%	20%
Articulación, dicción y fraseo	5%	10%	10%
Tempo	2'5%	5%	5%
Agógica y dinámica	2'5%	5%	10%
Planos sonoros	2'5%	2'5%	5%
Estética y forma	2'5%	2'5%	5%
Memorización	5%	5%	5%
Ensamblaje técnica-interpretación	5%	10%	10%
Actitudinales	20%	20%	20%
	100%	100%	100%

CONTENIDOS MÍNIMOS EXIGIBLES

De los elementos calificativos anteriormente citados, se exigirá para cada curso cumplir con los elementos actitudinales.

Del resto de elementos calificativos, el mínimo que se requiere para superar el curso es:

- A) Correcta ejecución (al 80%) de la partitura en cuanto a:
 - 1. Medida, entonación, matices y dinámicas.
 - 2. Correcta dicción del texto, así como la correcta articulación.
- B) Del resto de elementos calificativos se exigirá como mínimo que se supere el 50% de su proporción a contribuir a la nota final.

4. Criterios de promoción

PRIMER CURSO

CONTENIDOS:

- Respiración no forzada y suficiente para cada ejercicio.
- Registro mínimo de una octava.
- Afinación.
- Fraseo y musicalidad.
- Correcta lectura de la obra y gusto interpretativo.
- Correcta pronunciación.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

1. Mantener una posición corporal adecuada a las características físicas individuales, que permita respirar con naturalidad.
2. Poseer una voz adulta, no infantil, mostrando un desarrollo fisiológico óptimo del aparato fonador (este criterio evalúa el grado de madurez del aparato fonador, necesario para cursar la especialidad de canto, así como las características más significativas de la voz).
3. Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación.
4. Interpretar las composiciones presentadas manteniendo el pulso.
5. Se valorará positivamente interpretar de memoria, con fluidez y concentración, al menos una de las dos composiciones.
6. Se tendrá en cuenta la correcta pronunciación del idioma de la obra interpretada.

SEGUNDO CURSO

CONTENIDOS

- ____ Respiración natural y justa para realizar cada ejercicio.
- ____ Registro mínimo de la voz (una octava), con el registro central de la voz igualado (vocales emitidas en el mismo punto de resonancia).
- ____ Relajación corporal y en la emisión de la voz.
- ____ Fraseo musical.p
- ____ Madurez de la voz, evitando las voces blancas y sin un mínimo trabajo anterior a la prueba.
- ____ Impostación de la voz.
- ____ Pronunciación adecuada del idioma de la obra interpretada.
- ____ Afinación e interpretación correcta de las obras.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

1. ____ Mantener una posición corporal adecuada a las características físicas individuales, que permita una correcta respiración costo-diafragmática.

- 2.____Poseer una voz adulta, no infantil, mostrando un desarrollo fisiológico óptimo del aparato fonador (este criterio evalúa el grado de madurez del aparato fonador, necesario para cursar la especialidad de canto, así como las características más significativas de la voz).
- 3.____Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación.
- 4.____Interpretar las composiciones presentadas manteniendo el pulso.
- 5.____Demostrar una intención de interpretación significativa del repertorio (realización de dinámicas en función de la expresión del texto de la obra y del estilo al cual pertenece).
- 6.____Se valorará positivamente interpretar de memoria, con fluidez y concentración, las composiciones presentadas.
- 7.____Se tendrá en cuenta la correcta pronunciación del idioma de la obra interpretada.

TERCER CURSO

CONTENIDOS

- ____Respiración natural y justa para realizar cada ejercicio.
- ____Amplitud del registro vocal.
- ____Correcta utilización del aparato fonador y resonador.
- ____Fraseo musical y legato.
- ____Impostación de la voz.
- ____Registro central de la voz igualado y timbrado.
- ____Correcta articulación y declamación del texto.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

- 1.____Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
- 2.____Demostrar una intención de interpretación significativa del repertorio (realización de dinámicas en función de la expresión del texto de la obra y del estilo al cual pertenece).
- 3.____Demostrar el dominio en la ejecución de las obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
- 4.____Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
- 5.____Se valorará positivamente interpretar de memoria, con fluidez y concentración, las composiciones presentadas.
- 6.____Se valorará positivamente la correcta pronunciación del idioma de la obra interpretada.

CUARTO CURSO

CONTENIDOS

- ____ Respiración natural y justa para realizar cada ejercicio.
- ____ Amplitud del registro vocal.
- ____ Correcta utilización del aparato fonador y resonador.
- ____ Dominio del fraseo, articulaciones y dinámicas.
- ____ Dominio del “fiato”.
- ____ Dominio de la intensidad y gradación del sonido vocal.
- ____ Correcta articulación y declamación del texto.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

1. ____ Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
2. ____ Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras de la voz.
3. ____ Demostrar el dominio en la ejecución de las obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
4. ____ Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
5. ____ Se valorará positivamente interpretar de memoria, con fluidez y concentración, las composiciones presentadas.
6. ____ Se valorará positivamente la correcta pronunciación del idioma de la obra interpretada.

QUINTO CURSO

CONTENIDOS

- ____ Respiración natural y justa para realizar cada ejercicio (ya se aprecia un control del apoyo de la voz).
- ____ Amplitud del registro vocal.
- ____ Correcta utilización del aparato fonador y resonador.
- ____ Dominio del fraseo, articulaciones y dinámicas.
- ____ Dominio del “fiato”.
- ____ Dominio de la intensidad y gradación del sonido vocal.
- ____ Correcta articulación y declamación del texto.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

1. ____ Utilizar el esfuerzo muscular y la respiración adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.
2. ____ Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras de la voz.
3. ____ Demostrar el dominio en la ejecución de las obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.
4. ____ Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.
5. ____ Se valorará positivamente interpretar de memoria, con fluidez y

concentración, las composiciones presentadas.

6.____Se valorará positivamente la correcta pronunciación del idioma de la obra interpretada.

SEXTO CURSO

Se tendrán en cuenta todos los contenidos y criterios de evaluación contemplados en cursos anteriores. El alumno debe demostrar un control teórico/práctico absoluto de todos ellos y la capacidad técnica suficiente para defender y abordar cada una de las obras exigidas en la programación de sexto curso.

5. Actividades y protocolo para la recuperación de la asignatura

Los alumnos que en la evaluación final de curso no consiga el aprobado, puede recurrir a la siguiente convocatoria extraordinaria de julio.

Dicha recuperación constará para cualquiera de los cursos:

- A) Examen a modo de audición pública en el aula o sala de audiciones si así se determinase. En dicho examen se le exigirá la interpretación de las obras que la profesora o cualquier miembro del tribunal elija libremente del conjunto de obras trabajadas durante el curso correspondiente.
- B) Contenido del examen:
 - 1. Como mínimo se deberá interpretar una obra de cada uno de los estilos, idiomas y clasificaciones distintos del repertorio correspondiente al curso del que se examina y que éstos se establecen en los objetivos y contenidos de la programación por cursos.
 - 2. En el examen de recuperación se procederá a la evaluación de cada uno de los elementos calificativos mencionados en apartados anteriores.

CONSERVATORIO PROFESIONAL DE MÚSICA DE CARCAIXENT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE LA ASIGNATURA DE CONJUNTO DE LA ESPECIALIDAD DE CANTO PARA LOS CURSOS PRIMERO Y SEGUNDO DE ENSEÑANZAS PROFESIONALES.

INDICE

- 1- INTRODUCCIÓN. Página 3.
- 2- OBJETIVOS. Página 3.
 - ❑ DISTRIBUCIÓN POR CURSOS DE LOS OBJETIVOS.
- 3- CONTENIDOS Y SU DISTRIBUCIÓN TEMPORAL. Página 4.
 - ❑ DISTRIBUCIÓN POR CURSOS DE LOS CONTENIDOS
 - ❑ SECUENCIACIÓN POR CLASES (22 SESIONES) Y TRIMESTRES DE LOS CONTENIDOS
- 4- BIBLIOGRAFÍA Y MATERIALES. Página 7:
 - ❑ LIBROS.
 - ❑ PARTITURAS.
 - ❑ OBSERVACIÓN SOBRE LAS EDICIONES RECOMENDADAS DE LAS OBRAS DE REPERTORIO DE LOS ALUMNOS.
 - ❑ MATERIALES DISEÑADO POR EL PROFESOR/A DE TÉCNICA VOCAL QUE IMPARTE ESTA ASIGNATURA.
 - ❑ MATERIALES EN LA WEB. 5-HORARIO Y ESPACIOS. Página 9.
- 6- PROCEDIMIENTOS DE EVALUACIÓN DEL APRENDIZAJE DE LOS ALUMNOS.
- 7- LA TRANSVERSALIDAD. Página 10.
- 8- COMPETENCIAS. Página 10 INTRODUCCIÓN.
 - 1- COMPETENCIAS BÁSICAS.
 - 2- COMPETENCIAS GENÉRICAS.
 - ❑ INSTRUMENTALES
 - ❑ INTERPERSONALES
 - ❑ SISTÉMICAS
- 9- PLAN DE CONVIVENCIA EN EL CENTRO: ACUERDOS Y CONTENIDOS PARA PROMOVER LA CONVIVENCIA ESCOLAR. Página 19.
- 10- CONTENIDOS MÍNIMOS PARA EVALUAR CUANDO SE HA PERDIDO EL DERECHO A EVALUACIÓN.

1- INTRODUCCIÓN:

Con esta programación didáctica se trabajarán aspectos que consideramos indispensables en la formación de los estudiantes de canto. Estos aspectos pueden y deben ayudar a una mejor comprensión del repertorio que los alumnos van a trabajar en el conservatorio a lo largo de las Enseñanzas Profesionales. Los contenidos y objetivos que se contemplan en esta programación difícilmente los van a encontrar en otras asignaturas vocales, instrumentales o grupales. Por ejemplo, las diferentes formas vocales, la explicación de la estructura de las formas escénicas, la clasificación de la voz, la práctica de ejercicios específicos de respiración, el trabajo corporal, etc.

2- OBJETIVOS.

DISTRIBUCIÓN POR CURSOS DE LOS OBJETIVOS:

En primer y segundo curso existen los mismos objetivos y éstos se imparten a través de los mismos contenidos, pues los alumnos de primero y segundo acuden en muchas ocasiones juntos a la asignatura durante todo el curso escolar. Los de primero son introducidos en los objetivos y materias y los de segundo las toman como refuerzo. Así pues, lo que fundamentalmente variará entre el primer y segundo curso de Conjunto de Canto será el nivel de profundización en cada contenido.

OBJETIVOS:

- Conocer la programación didáctica de las asignaturas del departamento: técnica vocal/repertorio, idiomas para el canto, conjunto y cámara/ensemble vocal.
- Conocer la anatomía y fisiología de la voz: el funcionamiento de los aparatos fonador, respiratorio y resonador.
- Disponer de recursos para el cuidado óptimo de la voz hablada y cantada.
- Iniciarse y adquirir automatismos en las respiraciones diafragmática, abdominal y costal.
- Comprender y realizar la respiración diafragmático-costal.
- Comprender y realizar diferentes tipos de apoyo diafragmático.
- Relajar el cuerpo. Disociación de grupos musculares.
- Práctica de la atención plena o plena consciencia y su importancia para un trabajo eficaz a nivel técnico e interpretativo.
- Establecer la postura o porte idóneo para el canto y la expresión corporal.
- Saber estudiar correctamente una partitura. Memorización.
- Iniciarse en el canto a dúo, trío, grupo coral o de cámara.
- Conocer los inicios y la historia del canto clásico, así como los diferentes géneros vocales profanos y religiosos, escénicos o camerísticos.

- Conocer los criterios de clasificación vocal para todas voces.
- Conocer las normas básicas de comportamiento y actitud escénica cantando en un concierto o audición. El respeto hacia uno mismo y hacia los demás (compañeros y profesores)
- Disponer de recursos para afrontar el miedo escénico.

3- CONTENIDOS

❑ DISTRIBUCIÓN POR CURSOS DE LOS CONTENIDOS:

Tal y como se reseña en la introducción, los objetivos y contenidos son los mismos para primero y segundo. La secuenciación temporal tratará de la distribución de los contenidos en las tres evaluaciones. Esta distribución tendrá un amplio margen en función de la dinámica propia de cada curso escolar, de los alumnos, de sus capacidades y de sus conocimientos.

Las sesiones de la asignatura de conjunto son de una hora de duración. En ese tiempo se pueden combinar varias sesiones de los contenidos que se exponen a continuación.

❑ SECUENCIACIÓN POR TRIMESTRES DE LOS CONTENIDOS:

PRIMER Y SEGUNDO CURSO

(VEINTIDÓS SESIONES REPARTIDAS EN TRES EVALUACIONES) PRIMERA EVALUACIÓN:

1ª CLASE: PRESENTACIÓN DE LA ASIGNATURA DE CONJUNTO: OBJETIVOS, CONTENIDOS Y CRITERIOS DE EVALUACIÓN.

2ª CLASE: EJERCICIOS DE RESPIRACIÓN Y RELAJACIÓN. TÉCNICAS DE ATENCIÓN PLENA O PLENA CONSCIENCIA (MINDFULNESS) DURANTE EL ESTUDIO EN CLASE, LAS CLASES CON EL PROFESOR Y LAS AUDICIONES. EJERCICIOS PARA MEJORAR LA POSTURA CORPORAL AL CANTAR.

3ª CLASE: REPASO DE EJERCICIOS DE RESPIRACIÓN, RELAJACIÓN Y POSTURA CORPORAL. NOCIONES SOBRE HIGIENE Y CUIDADOS DE LA VOZ.

4ª CLASE: REPASO EJERCICIOS RESPIRATORIOS. REPASO CUIDADOS DE LA VOZ.

5ª CLASE: REPASO CUIDADOS DE LA VOZ. METODOLOGÍA DE APRENDIZAJE DE UNA PARTITURA Y CÓMO MEMORIZARLA. REPASO DE CÓMO APLICAR LA ATENCIÓN PLENA A NUESTRO ESTUDIO, ACTIVIDAD ESCÉNICA Y A LA VIDA DIARIA.

6ª CLASE: PREPARACIÓN DE AUDICIONES DE AULA Y DEPARTAMENTALES: CONCEPTO DE MIEDO ESCÉNICO Y CÓMO SUPERARLO. CONTENIDOS Y RECOMENDACIONES SOBRE PRESENCIA, ACTITUD Y SALUDOS EN ESCENA, ASÍ COMO SOBRE VESTUARIO Y CALZADO APROPIADOS PARA LAS AUDICIONES.

7ª CLASE: CONTENIDOS SOBRE ANATOMÍA DE LOS APARATOS RESPIRATORIO, FONADOR, RESONADOR Y ARTICULADOR.

SEGUNDA EVALUACIÓN:

8ª CLASE: REPASO DE LOS CONTENIDOS DE ANATOMÍA Y FISIOLOGÍA DE LA VOZ.

9ª CLASE: LA CLASIFICACIÓN DE LA VOZ. LOS REGISTROS VOCALES.

10ª CLASE: LA CLASIFICACIÓN DE LA VOZ Y LOS REGISTROS VOCALES. EJEMPLOS SONOROS.

11ª CLASE: BREVE HISTORIA DEL CANTO I. EJEMPLOS SONOROS. NOCIONES SOBRE LAS EDICIONES RECOMENDADAS DE PARTITURAS. FACSIMILES, PARTITURAS PARA ORQUESTA, REDUCCIONES PARA PIANO.

12ª CLASE: BREVE HISTORIA DEL CANTO II. EJEMPLOS SONOROS.

13ª CLASE: REPASO EJERCICIOS DE RESPIRACIÓN. BREVE VOCALIZACIÓN. LECTURA A PRIMERA VISTA DE UNA OBRA VOCAL PARA CONJUNTO.

14ª CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES I:

-LA MÚSICA VOCAL PROFANA:

☐ LA MÚSICA VOCAL ESCÉNICA

o -LA ÓPERA-

o -LA OPERETA.

o -EL SINGSPIEL.

o -LA ZARZUELA.

o -LA TONADILLA ESCÉNICA.

☐ LA MÚSICA VOCAL DE CÁMARA:

- ☐ -EL LIED.
- ☐ -LA MELODÍA FRANCESA.
- ☐ -LA CANCIÓN ESPAÑOLA.
- ☐ LA CANTATA.

-LA MÚSICA VOCAL RELIGIOSA:

- ☐ -LA MISA.
- ☐ -EL REQUIEM.
- ☐ -EL MOTETE
- ☐ -LAS VÍSPERAS.
- ☐ -LA PASIÓN.
- ☐ -LA CANTATA.
- ☐ -EL ORATORIO.

TERCERA EVALUACIÓN:

15ª CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES II. EJEMPLOS SONOROS.

16ª CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES III. EJEMPLOS SONOROS. VOCALIZACIÓN. LECTURA A PRIMERA VISTA DE UNA OBRA DE CONJUNTO.

17ª CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES IV. EJEMPLOS SONOROS. VOCALIZACIÓN E INTERPRETACIÓN DE UNA OBRA DE CONJUNTO.

18ª CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES V. EJEMPLOS SONOROS. VOCALIZACIÓN, LECTURA A PRIMERA VISTA E INTERPRETACIÓN/AFIANZAMIENTO DE UNA OBRA DE CONJUNTO.

19: CLASE: LOS GÉNEROS VOCALES VI. EJEMPLOS SONOROS. REPASO EJERCICIOS RESPIRACIÓN. VOCALIZACIÓN Y CANTO EN CONJUNTO.

20ª CLASE: PREGUNTAS Y RESPUESTAS RESPECTO A CUALQUIER CONTENIDO DEL CURSO. VOCALIZACIÓN Y CANTO EN CONJUNTO. PREPARACIÓN PARA AUDICIONES DE CANTO Y CONJUNTO DE FINAL DE CURSO.

21ª CLASE: EJERCICIOS DE RESPIRACIÓN, RELAJACIÓN Y ATENCIÓN PLENA. EXAMEN PARA SUBIR NOTA O EXAMEN PARA LOS QUE PERDIERON DERECHO A LA EVALUACIÓN CONTINUA.

22ª CLASE: CONCLUSIONES FINAL DE CURSO. REFLEXIÓN SOBRE LA ASIGNATURA Y SOBRE LAS AUDICIONES DE AULA Y DEPARTAMENTALES.

4- BIBLIOGRAFÍA:

-LIBROS:

- ❑ -LIPPERT. Anatomía. Estructura y Morfología del Cuerpo Humano. Editorial Marban. Cuarta Edición, 2002.
- ❑ -BOB ANDERSON. Estirándose. Guía completa de estiramientos para tonificar, flexibilizar y relajar el cuerpo. Integral. 2000.
- ❑ -BOB ANDERSON. Estirándose frente a su ordenador o su mesa de trabajo. Integral 1997.
- ❑ -ESTHER SARDÁ RICO. En forma: ejercicios para músicos. Paidós Educación Física. 2003.
- ❑ -GLORIA RUIZ RAMOS. Amo hacer música. Yogaterapia específica para los profesionales de la Música. Mandala Ediciones 1999.
- ❑ -DONNA FARHI. El Gran Libro de la Respiración. Robin Book 1996.
- ❑ -MYRIAM ALÍO. Reflexiones sobre la voz. Clivis 1983.
- ❑ -RAMON REGIDOR ARRIBAS. Temas del canto: el aparato de fonación y el pasaje de la voz. Real Musical, 1975.
- ❑ -RAMON REGIDOR ARRIBAS. Temas del canto: la clasificación de la voz. Real Musical 1977.
- ❑ -MADELEINE MANSION. El estudio del canto. Ricordi Americana, 1967.
- ❑ -CARMEN MARTÍNEZ LLUNA. Tratado de técnica vocal. Piles, 1983.
- ❑ -DANIEL SNOWMAN. La ópera. Una historia social. Ediciones Siruela, 2009.
- ❑ -BEATRIZ MUÑOZ. Mindfulness funciona. Cómo desconectar y reducir el estrés. Penguin Random House, 2016.
- ❑ -JOSE MARÍA MARTÍN TRIANA. Historia de la ópera. Alianza Editorial. Madrid, 1997.
- ❑ -GRAHAM HEWITT. Cómo cantar.. Editorial Edaf. 1981.

- ❑ -HELENA MATHEOPOULOS. Diva. Northeastern University Press, 1992.
- ❑ -ÓPERA. Guías visuals Espasa. DK Edition, 2006.
- ❑ -ALAN RIDING, LESLIE DUNTON-DOWNER. Opera, compositors, cantantes, instrumentos, representaciones. El Ateneo.
- ❑ -DENNIS MACGOVERN, DEBORAH GRACE WINER. Mis recuerdos de la ópera. Javier Vergara Editor S. A. Buenos Aires, 1990.
- ❑ -ROGER ALIER. Sotto voce. Una historia insólita de la ópera. Ediciones Robin Book. Barcelona 2003.

- ❑ -SARA CHIARENZA, SERANA CARREZZI. L'italiano all'òpera. Bonacci Editore. Roma a1998.

PARTITURAS

Varios ejemplos o referencias de obras del Renacimiento, Barroco y Clasicismo:

-HENRY PURCELL. TEN DUETS. Edited by Timothy Roberts. Galaxy Music Corporation. New York 1979.

o Book one.

o Book two.

-DIETRICH BUXTEHUDE. CANTATE DOMINO CANTICUM NOVUM. Bux WV 12 (IMSLP) Editor Bruno Grusnik.

-WOLFGANG AMADEUS MOZART. SECHS NOCTURNOS (KANZONETTEN).
(Varios Köchel).

-GIOVANNI GIACOMO GASTOLDI. BALLETTI A TRE VOCI. Antwerp, Pier
Phalèse Edit.

-MATERIALES DISEÑADOS POR LOS PROFESORES DE TÉCNICA VOCAL QUE IMPARTEN ESTA ASIGNATURA:

- ❑ - Ejercicios de relajación, visualización, atención plena, respiración, fonación y apoyo del aire.
- ❑ - Recomendaciones sobre alimentos, bebidas y otros cuidados.
- ❑ - Recomendaciones sobre las sesiones de estudio en casa.
- ❑ - Consejos para estudiar y memorizar una partitura de canto.

- ❑ - Recomendaciones sobre postura, porte, vestuario y presencia escénica.
- ❑ -Orientación pedagógica del plan de estudios de los grados medios y superior diversas posibilidades profesionales de un cantante.

-EDICIONES RECOMENDADAS DE LAS PARTITURAS QUE TRABAJAN LOS ALUMNOS DE CANTO.

- ❑ Comparación entre diferentes ediciones de una misma obra del repertorio interpretado por los alumnos.
- ❑ Valorar la importancia de una buena edición: revisión musicológica, grafía, texto.
- ❑ Ediciones de obras transportadas para diferentes voces en el repertorio de cámara, principalmente en el Lied, Melodía francesa y Canción española de concierto.
- ❑ Ediciones facsímiles. Observación de la grafía de la notación musical y del texto cantado.
- ❑ Partituras para orquesta y reducciones para piano.

-MATERIALES EN LA WEB:

- ❑ Vídeos sobre el funcionamiento de las cuerdas vocales y sobre disfonías vocales.
- ❑ Vídeos sobre anatomía y fisiología de los aparatos respiratorio y resonador.
- ❑ Audios de relajación/ meditación/atención plena.
- ❑ Vídeos sobre ejemplos de clasificación vocal: cantantes clásicos y modernos.
- ❑ Vídeos sobre historia del canto: épocas, estilos y géneros vocales.
- ❑ Versiones de las obras del repertorio de cada alumno. Audiciones comparadas.
- ❑ Versiones de las obras de las actividades extraescolares en Les Arts, por ejemplo.
- ❑ Blogs y páginas web.

5- HORARIO Y ESPACIOS.

- ❑ Clases de una hora de duración semanal.
- ❑ Horarios vespertinos establecidos por el equipo directivo y compaginables con el resto de las asignaturas del curso.
- ❑ Aulas disponibles, a ser posible con espacio adecuado para los ejercicios de respiración, estiramiento, movimiento, etc.
- ❑ Aulas con ordenador y/o equipo sonoro para las audiciones de obras comparadas y para las audiciones sobre clasificación vocal, géneros vocales, etc.

6- PROCEDIMIENTOS DE EVALUACIÓN DEL APRENDIZAJE DE LOS ALUMNOS.

- Se penalizará la falta de asistencia a las clases, restando puntuación. Se atenderán los criterios vigentes relativos al máximo de faltas a clase no justificadas en cuanto a la pérdida del derecho a la evaluación continua. En caso de pérdida de derecho a evaluación continua, el alumno realizará los exámenes necesarios sobre los contenidos impartidos en clase durante todo el curso.
- En la evaluación continua se valorará:
 - o El nivel de interés y desarrollo de los alumnos.
 - o La conducta y participación en cada una de las sesiones
 - o El grado de asimilación de los contenidos.
 - o El grado de asimilación de las prácticas individuales y generales.

7- LA TRANSVERSALIDAD.

Tener en cuenta las medidas para difundir las buenas prácticas en el uso de las tecnologías de la información y comunicación (Este aspecto se ha desarrollado en Las Competencias).

Otros objetivos relacionados con la transversalidad y también reflejados en Las Competencias son los relacionados con los valores éticos, las competencias comunicativas y el trabajo en equipo. En esta asignatura es especialmente importante iniciarse en el compañerismo, el respeto, la ausencia de rivalidad, la empatía y la ayuda mutua.

8- LAS COMPETENCIAS

INTRODUCCIÓN:

Actualmente la LOMCE, en el Título Preliminar (Capítulo III) define el currículo (regulación de los elementos que determinan los procesos de enseñanza y aprendizaje para cada una de las enseñanzas) y habla de la distribución de competencias. Las competencias se entienden como las capacidades para poner en práctica los contenidos de cada una de las asignaturas y realizar de forma adecuada las actividades para resolver problemas y conseguir así los objetivos de cada especialidad instrumental o asignatura.

COMPETENCIAS BÁSICAS Y COMPETENCIAS GENÉRICAS. 1-COMPETENCIAS BASICAS (LOE 2006):

1. Competencia en comunicación lingüística.
2. Competencia matemática.
3. Competencia en el conocimiento y la interacción con mundo físico.
4. Tratamiento de la información y competencia digital.
5. Competencia social y ciudadana.
6. Competencia cultural y artística.
7. Competencia para aprender a aprender.
8. Autonomía e iniciativa personal.

Aplicaciones e interrelación de algunas de estas competencias con los contenidos y objetivos de esta asignatura:

- 1- Competencia en comunicación lingüística.

Capacidad del alumno de verbalizar las sensaciones personales individuales físicas, musculares, anatómicas o fisiológicas de los fenómenos relacionados con el canto. Saber expresar en palabras las propias sensaciones afianza el conocimiento y experiencia del propio canto.

- 2- Competencia matemática.

Utilización del hemisferio izquierdo del cerebro: capacidad de análisis. Capacidad analítica, capacidad de memorización y capacidad matemática de la mayoría de los músicos.

- 3- Competencia en el conocimiento e interacción con el mundo físico.

En las asignaturas específicamente relacionadas con el canto trabajamos técnicas de Mindfulness, Atención Plena o Plena Consciencia. El cuerpo, el cantante, no son un ente aislado. Canto e interpretación desde la interacción de uno mismo con todo lo que le rodea. Comprensión y aceptación.

- 4- Tratamiento de la información y competencia digital.

La información a través de Internet debe llegar al cantante tras el estudio personal e individual concienzudo de la obra. Es decir, el estudiante de canto debe acudir a escuchar múltiples referencias del repertorio que debe estudiar e interpretar tras el estudio personal.

El estudiante de canto debe acceder a toda la información digital posible que pueda encontrar que le permita una visión amplia de las obras cantadas así como de los compositores, estilos y géneros que interprete. El estudiante ha de conocer las herramientas que faciliten la búsqueda de información y que le permitan optimizar el tiempo de acceso a Internet. La búsqueda de información no se convertirá en la parte principal de estudio ni debería restar tiempo al estudio técnico e interpretativo del repertorio o del resto de las asignaturas de la especialidad.

5- Competencia social y ciudadana.

Cortesía, respeto y ausencia de rivalidad entre los alumnos. Saber convivir y afrontar con delicadeza los problemas y conflictos que pudieran surgir entre compañeros y profesores.

Respeto y trato correcto hacia las partituras y hacia el material de clase. Respeto por el reciclaje de papel y por todo tipo de material utilizado en clase.

6- Competencia cultural y artística.

Valoración del conocimiento y de la cultura en general.

Valoración y respeto por todo tipo de manifestaciones artísticas, géneros, autores, intérpretes y versiones.

Respeto por los derechos de autor, por las grabaciones y por las ediciones. Valoración de la asistencia a audiciones de otras especialidades instrumentales y de la asistencia a conciertos u óperas fuera del conservatorio.

7- Competencia para aprender a aprender. 8-Autonomía e iniciativa personal.

He unido ambas competencias en este apartado:

El alumno debe recibir desde el comienzo del Grado Profesional de canto herramientas específicas de técnicas de estudio para aprender una partitura así como para saber gestionar las sesiones de estudio individual en casa. Estas técnicas se van introduciendo progresivamente junto con la creación de los automatismos técnicos de tal manera que el alumno poco a poco va pudiendo estudiar solo.

El alumno también debe presenciar las clases que reciben otros compañeros para recibir toda la información posible sobre los métodos de aprendizaje.

El alumno ha de mostrar en algunas clases ante el profesor cómo gestiona en la realidad sus sesiones de estudio en casa: el profesor observa con perspectiva cómo el alumno, ante el piano, calienta la voz, vocaliza, trabaja sobre obras conocidas o comienza obras nuevas.

El alumno recibirá herramientas para poder gestionar según el nivel en que se encuentre, la superación de los problemas técnicos, musicales, vocales, escénicos o interpretativos que encuentre en su repertorio individual, de conjunto o camerístico. El alumno también puede tener suficiente autonomía y criterio para elegir parte de su repertorio si el profesor lo estima oportuno y apropiado, así como ayudar o aconsejar a compañeros.

2-COMPETENCIAS GENÉRICAS (Informe TUNING-EUROPA 2003)

A) INSTRUMENTALES:

Herramientas para el desarrollo eficaz de una profesión que se clasifican, a su vez, en Cognoscitivas (capacidad de comprender y manipular ideas y pensamientos); Metodológicas (capacidad organizativa, estrategias, toma de decisiones y resolución de problemas); Tecnológicas y Lingüísticas.

1. Capacidad de análisis y síntesis
2. Capacidad de organización y planificación
3. Conocimiento general básico
4. Profundización en el conocimiento básico de la profesión
5. Comunicación oral y escrito en el idioma propio
6. Conocimiento de una o más lenguas extranjeras
7. Habilidades básicas informáticas
8. Conocimientos de informática relativos al ámbito de estudio
9. Habilidades de gestión de la información (capacidad para recuperar y analizar información de diversas fuentes)
10. Resolución de problemas
11. Toma de decisiones

B) INTERPERSONALES:

Se refieren a la interacción social y cooperación del titulado con su ámbito social: capacidad de exteriorizar los propios sentimientos, habilidad crítica y autocrítica.

12. Trabajo en equipo
13. Trabajo en un equipo de carácter interdisciplinar
14. Capacidad para trabajar en un contexto internacional

15. Capacidad para comunicarse con expertos de otros campos
16. Habilidades en las relaciones interpersonales
17. Razonamiento crítico
18. Compromiso ético
19. Capacidad de crítica y autocrítica
20. Apreciación de la diversidad y multiculturalidad

C) SISTÉMICAS:

Capacidades o habilidades de visión y análisis de realidades totales y multidimensionales: corresponden a los sistemas como un todo.

21. Capacidad para aplicar el conocimiento en la práctica
22. Capacidad de aprendizaje (adquirir experiencia)
23. Aprendizaje autónomo
24. Adaptación a nuevas situaciones
25. Liderazgo
26. Conocimiento de otras culturas y costumbres
27. Iniciativa y espíritu emprendedor
28. Motivación por la calidad
29. Sensibilidad hacia temas medioambientales
30. Habilidades de investigación
31. Capacidad para generar nuevas ideas (creatividad)
32. Diseño y gestión de proyectos

Desarrollo práctico de las competencias genéricas reseñadas, su relación con las competencias básicas del apartado anterior y la correspondencia con los objetivos y contenidos de las asignaturas de la especialidad de canto.

A) INSTRUMENTALES:

1-Capacidad de análisis y síntesis.

En relación con la competencia básica 2. En el trabajo del músico prima al comienzo de su trabajo la capacidad analítica y sintética (hemisferio izquierdo del cerebro, que maneja el lenguaje, la lógica y las matemáticas) para, después de haber profundizado en la obra o en el repertorio, pasar a la capacidad expresiva, imaginativa, creativa e interpretativa (hemisferio derecho).

2. Capacidad de organización y planificación.

En relación con la competencia 7: aprender a aprender. Necesidad de la correcta gestión del tiempo por varias razones: los estudiantes de conservatorio son también alumnos de Secundaria, Bachillerato o Universidad y deben organizar bien sus sesiones de estudio para poder atender todas las asignaturas de los dos currículos. Por otro lado, los cantantes deben organizar aún mejor su tiempo de estudio pues no pueden ni deben cansarse física o vocalmente.

3. Conocimiento general básico

Perspectiva general del Grado Profesional y también del Grado Superior de Canto. Asignaturas, programaciones.

Bachillerato Artístico. Asignaturas comunes, convalidaciones. Posible especialización en géneros, estilos, épocas.

Importancia de una extensa formación cultural en el cantante.

4. Profundización en el conocimiento básico de la profesión

Exigencias de la profesión de cantante. Cuidados de la voz.

-Competencias 5 y 6: Comunicación oral y escrito en el idioma propio y conocimiento de una o más lenguas extranjeras.

Relacionado con la competencia básica número 1, la capacidad de verbalizar adecuadamente y con un vocabulario variado las propias sensaciones fonatorias e incluso emocionales durante la práctica de la técnica vocal o durante la interpretación de las obras de repertorio.

En esta competencia se pone en evidencia la especificidad de las asignaturas del departamento de voz: las tres lenguas extranjeras aplicadas al canto: italiano, alemán y francés. Para mayor concreción, ver la programación por competencias de estas tres asignaturas redactada para el presente curso escolar.

-Competencias 7, 8 y 9. Habilidades básicas informáticas. Conocimientos de informática relativos al ámbito de estudio. Habilidades de gestión de la información (capacidad para recuperar y analizar información de diversas fuentes)

Las mismas implicaciones que la competencia básica 4.

-Competencias 10 y 11. Resolución de problemas y toma de decisiones.

Identificación con las competencias básicas 7 y 8.

B) INTERPERSONALES

Se refieren a la interacción social y cooperación del titulado con su ámbito social: capacidad de exteriorizar los propios sentimientos, habilidad crítica y autocrítica.

12. Trabajo en equipo

En esta asignatura, así como en cámara, es muy importante el enfoque que se le da al trabajo en equipo. El canto en conjunto implica grado profundo de conocimiento de uno mismo. El

alumno debe conocer bien su nivel, sus cualidades, virtudes y limitaciones para poderse integrar en el conjunto y respetarse a sí mismo y a los demás. El trabajo en equipo no deberían existir jerarquías, competitividad o rivalidad. Este es en realidad un trabajo mucho más productivo que el trabajo en solitario. Los docentes debemos supervisar las razones que hacen que un alumno no desee formar parte de un grupo o rinda en éste de una forma desigual.

13. Trabajo en un equipo de carácter interdisciplinar

En relación con la competencia anterior: el cantante debe saberse escuchar a sí mismo vocal, física y emotivamente sin perder la relación con lo que le rodea: el espacio, los compañeros, la partitura grupal, el coro, la orquesta. Estudiar o trabajar con músicos de otras especialidades instrumentales, disciplinas o asignaturas, enriquecen el aprendizaje. El profesor debe dotar a los alumnos de las

herramientas necesarias para trabajar con y sin líder. También es necesaria la adecuada distribución de tareas para recoger información, elaborar o redactar un trabajo o preparar una obra musical entre varios alumnos.

14. Capacidad para trabajar en un contexto internacional

Necesidad de un uso avanzado de la lengua inglesa a nivel escrito y hablado. Conocimiento del léxico musical del inglés para orquestas, coros, agrupaciones camerísticas y distintas especialidades instrumentales. También para asignaturas como armonía, análisis, historia, etc. Conocimiento del léxico del inglés para la nomenclatura de las partituras.

Conocimiento y uso del italiano, alemán y francés. Escrito y conversacional básico. Ver referencias en las programaciones de lenguas extranjeras para el canto.

Capacidad de saberse relacionar con músicos de otras nacionalidades: habilidades lingüísticas y sociales. Comportamiento correcto y respeto por otras culturas y nacionalidades.

Capacidad de asumir el tipo de vida que lleva un cantante: ausencia prolongada del domicilio familiar, obligación de desplazamientos continuos, necesidad de un representante, etc.

15. Capacidad para comunicarse con expertos de otros campos En estrecha relación con las competencias 12, 13 y 14.

Cultura general amplia en todas las disciplinas artísticas. Asistencia a conciertos, óperas, oratorios, ensayos generales, ballet, rodaje de películas, etc. Plurilingüismo y habilidades sociales.

16. Habilidades en las relaciones interpersonales Capacidad empática.

Plena consciencia.

17. Razonamiento crítico

Formación del criterio del alumno desde el comienzo de los estudios. Capacidad para pensar por sí mismo sin imitar el criterio u opinión de otro. Diferencia entre razonamiento crítico y enjuiciamiento o dualismo. Capacidad de crítica constructiva hacia cualquier hecho, situación, manifestación ideológica o artística.

18. Compromiso ético

Grado de compromiso que puede adquirir el alumno ante diferentes situaciones, problemas o conflictos personales, políticos, sociales o artísticos. Implicación por la creación de un mundo mejor y el papel que la música puede ejercer en la consecución de este objetivo.

C) SISTÉMICAS:

Capacidades o habilidades de visión y análisis de realidades totales y multidimensionales: corresponden a los sistemas como un todo.

21. Capacidad para aplicar el conocimiento en la práctica

Relacionada con la adquisición progresiva de automatismos y con las habilidades adquiridas en las técnicas de estudio.

22 y 23. Capacidad de aprendizaje (adquirir experiencia) y aprendizaje autónomo

En estrecha relación con el número 21, con la capacidad de aprender a aprender y con el aprendizaje autónomo, así como con la iniciativa personal para ver posibilidades y soluciones fáciles ante cualquier escollo técnico o interpretativo.

24. Adaptación a nuevas situaciones

Capacidad de tolerancia y ausencia de dualidad. Pensamiento crítico constructivo y actitud positiva.

25. Liderazgo

Asegurándonos de la total ausencia de rivalidad o competitividad entre los alumnos, el profesor ofrecer herramientas para que todos los alumnos sean buenos conductores e diferentes situaciones: interpretación de obras a dúo, terceto, cuarteto, etc. Grupos camerísticos. Grupos de trabajo de asignaturas teóricas, etc.

26. Conocimiento de otras culturas y costumbres

Relacionado con las competencias desarrolladas en las programaciones didácticas de idiomas y en la necesidad de ser capaces de trabajar en un contexto internacional (competencias Interpersonales, número 16).

27. Iniciativa y espíritu emprendedor

Tomar la presencia del profesor tutor de la especialidad y del resto de profesores como una guía y no como una referencia exclusiva.

28. Motivación por la calidad

Este aspecto se relaciona con la conciencia por el trabajo bien hecho desde el inicio de los estudios de canto en todos los aspectos posibles: cuidado y precisión e el trabajo técnico vocal, en el abordaje de nuevo repertorio, en las sesiones de estudio, en los ensayos con el pianista. La elegancia y disciplina encontrarían su lugar en esta competencia.

29. Sensibilidad hacia temas medioambientales

Relacionada con el número 18 (compromiso ético) de las competencias interpersonales. Los alumnos pueden comprometerse con el buen aprovechamiento del papel utilizado para fotocopiar. Fotocopiar sólo lo necesario y reciclar todo lo posible el papel, fotocopias o documentos que ya no se utilicen. Utilizar en la medida de lo posible información virtual para imprimir lo menos posible.

30. Habilidades de investigación

Relacionada con los apartados 7, 8 y 9 de las competencias instrumentales.

Hoy en día no se concibe la investigación sin un buen manejo informático y sin el uso adecuado de las redes sociales, blogs y páginas web. También es estrictamente necesario dejarse aconsejar por un tutor sobre los métodos de búsqueda, compilación y redacción. Los estudiantes de canto deben profundizar en el conocimiento de lo que cantan.

31. Capacidad para generar nuevas ideas (creatividad)

El estudiante de canto generalmente tiene más de quince años, pero en la mayoría de los casos son mayores de edad, incluso adultos. Tiene ya una buena formación y base holística. No deben estancarse en la repetición de moldes y patrones clásicos. También deberían ser iniciados en el arte de la improvisación, tanto dentro de la interpretación de la música antigua como del jazz, etc.

También es interesante que aporten ideas sobre nuevos repertorios, grupos camerísticos, ideas sobre la representación escénica de las obras de las audiciones, ejercicios de respiración, ejercicios corporales, etc.

32. Diseño y gestión de proyectos

Se puede relacionar con el número 2 de las Competencias Instrumentales (capacidad de organización y planificación) y con los números 10 y 11 de las Interpersonales (resolución de problemas y toma de decisiones).

También enlazaría con la necesidad e iniciativa de los alumnos por la necesidad de trabajar en equipo para la resolución de problemas, para organizar las audiciones o

conciertos (actividades complementarias) y la asistencia a conciertos y óperas fuera del centro (actividades extraescolares).

Otro aspecto interesante que encajaría en esta competencia sería la iniciativa por la creación de páginas web relacionadas con diferentes contenidos de la especialidad de canto.

9- PLAN DE CONVIVENCIA EN EL CENTRO: ACUERDOS Y CONTENIDOS PARA PROMOVER LA CONVIVENCIA ESCOLAR.

Los alumnos de los conservatorios de música acuden a estos centros de manera voluntaria, lo cual determina comportamientos y actitudes que favorecen la docencia y la buena relación profesor-alumno, así como la convivencia en el centro y en general el respeto por las normas de éste. Son excepcionales los casos de mala educación en los alumnos, falta severa de disciplina, ausencia de respeto hacia profesores, compañeros y materia docente, etc. El trabajo tutorial y el modelo de trabajo de las especialidades instrumentales (una hora por alumno) favorece esta excelente y tradicional dinámica.

La casi nula incidencia de acciones contrarias a las normas básicas de convivencia hacen que el Plan de convivencia esté en realidad dirigido a la prevención de posibles situaciones no deseadas que a paliar o resolver situaciones ya dadas.

Ojalá continúe así. No obstante el Reglamento de Régimen Interno tiene respuestas a situaciones contrarias al buen clima de convivencia del centro.

El objetivo del Plan de Convivencia es conseguir en el centro educativo un clima de centro basado en el respeto, en la comunicación fluida, abierta y sincera entre todos los miembros de la Comunidad Educativa para facilitar el trabajo escolar, y para que todos nos sintamos seguros y respetados. El equipo docente no sólo se centrará en la enseñanza de las habilidades académicas, además, contemplará las normas, actitudes y valores, como el respeto, la no violencia, la justicia, la solidaridad, la tolerancia, la igualdad, la democracia, entre otros.

Entre todos deben establecerse límites claros de tolerancia basados en modelos homogéneos frente a situaciones que dificultan la violencia escolar.

La actitud será empática y positiva para ayudar al alumnado, favorecer su autoestima del alumno y crear compromisos. La prevención mediante planificación es la principal medida de actuación.

El alumno alumnado tiene derecho a ser educado en un clima seguro en el que pueda desarrollar al máximo sus potenciales independientemente de su edad, origen,

condición o capacidad. Asimismo el profesorado tiene derecho a ser apoyado y respetado en su labor, reconociendo la autoridad que su función exige.

Todos los miembros de la Comunidad Escolar han gozar de libertad de expresión sin el riesgo a ser discriminados y sin más límite que el respeto al otro.

La Comunidad Educativa ha de garantizar que todos sus miembros conozcan sus derechos y responsabilidades.

Los conflictos o problemas han de resolverse de modo constructivo entre todos los miembros de la Comunidad Educativa. No obstante, todo caso de violencia o cualquier otro problema que desestabilice la convivencia o la seguridad de la Comunidad será investigado y tratado con la mayor diligencia.

Este conservatorio también forma parte de la comunidad local por lo tanto, debe existir cooperación con otras entidades locales o educativas para prever o resolver problemas.

10 CONTENIDOS MÍNIMOS PARA EVALUAR CUANDO SE HA PERDIDO EL DERECHO A EVALUACIÓN.

El alumno que haya perdido el derecho a evaluación continua deberá hacer una prueba escrita de los siguientes contenidos:

- CONTENIDOS SOBRE ANATOMÍA DE LOS APARATOS RESPIRATORIO, FONADOR, RESONADOR Y ARTICULADOR.
- LA CLASIFICACIÓN DE LA VOZ. LOS REGISTROS VOCALES.
- LOS GÉNEROS VOCALES

PROGRAMACIÓN DE: "Francés aplicado al canto"

PROGRAMACIÓN DE MARÍA JOSÉ CLIMENT DUART	2
1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS	2
2. Evaluación	2
3. Distribución temporal de los contenidos	
4. Recuperación de la asignatura	
5. Bibliografía	3

PROGRAMACIÓN DE FRANCÉS APLICADO AL CANTO

1. Objetivos y contenidos

El alumno de la asignatura de canto necesita desarrollar sus capacidades musicales pero también las idiomáticas.

Por lo tanto, necesitará un bagaje adecuado para manejar con soltura la dicción y saber el significado de los textos que va a cantar.

Por esta razón, debemos introducir el estudio lingüístico del francés. Estudiando la fonética y las estructuras morfológicas, sintácticas y lexicológicas de la lengua en cuestión, los estudiantes adquirirán la capacidad de una buena comprensión oral y escrita

Además de una buena pronunciación, factores que les permitirán comprender e interpretar las partituras de sus repertorios de canto.

La asignatura presenta al alumno los sonidos del francés y le dota de herramientas para corregir y perfeccionar la pronunciación mediante el uso del Alfabeto Fonético Francés. El objetivo es que el alumno tome conciencia de la importancia de la pronunciación y la prosodia del francés y de la necesidad de evitar las interferencias negativas de la lengua materna y los errores típicos de los hispanohablantes a la hora de interpretar su repertorio en lengua francesa.

2. Distribución temporal de los contenidos

FONÉTICA

PRIMER SEMESTRE

Unidad 0: Presentación, evaluar el nivel.

Unidad 1: Las principales reglas de pronunciación. Características generales del francés.

Unidad 2: Repertorio del alumnado. La combinación de vocales.

Unidad 3: El acento tónico, el ritmo y la entonación.

Unidad 4: Las construcciones silábicas. Grupos consonánticos.

Unidad 5: Las vocales y semi - vocales. La acentuación en francés.

SEGUNDO SEMESTRE

Unidad 6: Repertorio del alumnado. La “lison”.

Unidad 7: Las vocales nasales. “L’enchânement” vocálico y consonántico.

Unidad 8: La acentuación del francés.

GRAMÁTICA:

- Artículos determinados, indeterminados.
- Los pronombres personales
- Los verbos del primer grupo
- “être” y “avoir”
 - El género de los sustantivos, género de los adjetivos
 - presente de los verbos irregulares más utilizados
 - la negación
 - la interrogación
 - diferencia entre “c’est” / “il est”
 - los pronombres tónicos
 - los adjetivos posesivos
 - los artículos contractos
 - el plural
 - el futuro próximo

LÉXICO:

- Los saludos. presentarse
- Los números
- Los días de la semana
- Los meses
- La gente y las nacionalidades
- La rutina diaria
- La familia
- La casa
- La ropa
- El físico
- La personalidad
- Los sentimientos
- La naturaleza

CONTENIDOS COMUNICATIVOS:

- Saludar , despedirse
- Presentarse y dar informaciones sobre otras personas
- Comunicarse de forma educada
- Expresar sus sentimientos

- Mantener conversaciones sencillas con sus compañeros

3. Evaluación. Criterios, procedimientos y criterios de cualificación:

El profesor evaluará los progresos de los estudiantes de forma continua.

Se evaluarán las destrezas fonéticas, su capacidad de comprensión de la lengua francesa, la comprensión y traducción del texto y su capacidad para relacionarse conocimientos idiomáticos con el contenido del texto.

Los criterios generales de la evaluación tendrán en cuenta la capacidad del alumno para:

- Traducir fonéticamente textos de partituras vistas en clase
- Emitir correctamente contenidos fonéticos breves en francés
- Ser capaz de leer un texto musical de forma autónoma
- Comprender y traducir textos de obras musicales
- Cantar de memoria la obra musical que les sea asignada en la asignatura de canto

Habrà dos tipos de evaluación: continua y única.

Evaluación continua:

El mayor énfasis es la asistencia a clase y el trabajo continuado: hacer las tareas asignadas, asistir a clase, mostrar una actitud positiva y de trabajo. Se hará entrega del trabajo de análisis del repertorio visto hasta el momento a finales de enero y a finales de mayo. Además interpretarán las obras analizadas en las audiciones de aula.

Para conseguir la nota de APTO se tiene que obtener un mínimo de 50% en la suma de todas las pruebas.

Evaluación única:

Sólo se podrá acceder a esta evaluación en caso de no haber completado la evaluación continua o de no haberla superado con un mínimo del 50% en la nota final. Habrá un examen único final que incluirá todas las categorías, habilidades, vocabulario y gramática.

* Los alumnos que asistan a clase se evaluarán de forma continua.
La profesora evaluará la evaluación continua de la siguiente manera:

EVALUACIÓN CONTINUA	Porcentaje (%)
Aprovechamiento y rendimiento en las clases	20%
Pruebas escritas	60%
Pruebas orales	20%

- LA EVALUACIÓN ÚNICA constará de 3 partes:
 - Texto a transcribir fonéticamente, parte escrita y parte oral: 50%, transcripción fonética: 50%

Los alumnos que no asistan a clase deberán presentarse a la evaluación final y, aparte de la evaluación fonética, (50%) deberán hacer un examen escrito de las partes gramaticales y lexicales (50%) y la nota resultante será la suma de esas 2 partes.

4. Recuperación:

La recuperación se realizará en las fechas que establezca el centro.

5. BIBLIOGRAFIA

- Grammaire progressive du français (Niveau débutant) (CLE International)
- Vocabulaire progressif du français. (Niveau debutant complet) (CLE International)
- Conjugaison progressive du français (CLÉ International)

PROGRAMACIÓ DE ITALIANO 2024-2025

PROGRAMACIÓ DE ITALIANO	1
1. Objectius i continguts	2-4
2. Distribució temporal dels continguts	4-6
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	6-7
Avaluació	
Criteris	
Instruments	
Procediments	
Criteris de qualificació	
4. Criteris de promoció	7
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7

PROGRAMACIÓ DE ITALIANO

1. 1. OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu de l'assignatura de llengua italiana és que l'alumne adquirisca al final dels seus estudis en aquesta matèria un nivell de competència de l'idioma que li permeta cantar un text, pertanyent a òpera, oratori o cançó, etc., amb una articulació i pronunciació correctes i comprensibles del text interpretat. A més, haurà de comprendre el significat exacte dels textos interpretats en el seu context, no només lingüístic, sinó també històric-artístic per a poder comunicar-los amb ple sentit i expressió.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer bé la fonètica de la llengua italiana. Conèixer l'accent, el ritme i l'entonació de la llengua italiana per a reproduir els textos cantats amb el sentiment i la intencionalitat adequats en cada cas.
- Llegir, donant-los el seu cabal sentit i expressió, textos escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne.
- Utilitzar la lectura de textos amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics, amb especial referència al registre literari àulic al qual pertanyen la gran majoria dels textos a interpretar.
- Valorar la importància de la llengua dins d'un text cantat.
- Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges, concebir aquestes últimes com tantes altres formes de codificar l'experiència i de fer possibles les relacions interpersonals.
- Utilitzar la transcripció fonètica com a guia per a la correcta pronunciació en italià.
- Valorar la importància de la llengua dins d'un text cantat.
- Llegir amb fluïdesa un text líric en llengua italiana.
- Valorar i tindre interès en tot tipus de manifestació musical, especialment aquelles corresponents al propi instrument.
- Interpretar, comprendre i analitzar el repertori treballat informant-se també sobre l'autor i el seu context històric-artístic.
- Posseir un hàbit d'estudi satisfactori.

SEQÜENCIACIÓ DELS OBJECTIUS PER CURSOS

L'assignatura s'imparteix al llarg dels dos primers cursos d'EEPP. Per a ambdós cursos es preveuen els mateixos objectius generals i específics, però per al 2n curs l'alumne haurà d'assolir un grau major de profundització. Es tractarà, doncs, d'un primer curs d'iniciació que dona pas a un segon curs de profundització, amb l'ampliació necessària de coneixements de llengua i cultura italiana.

1.2. CONTINGUTS

Pràctica de l'idioma a través de textos propis dels alumnes i altres proposats per la docent. S'assolirà la comprensió global de textos poètics-literaris a través de l'aprenentatge del lèxic típic de les cançons del repertori de l'alumnat, així com gràcies a l'estudi de temes gramaticals. Tot això, amb la finalitat d'arribar a una interpretació emocional adequada al significat de la cançó. Els coneixements del context històric, cultural i artístic aportaran una ajuda important per a l'execució correcta.

Entrenament de les destreses fonètiques: articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema fonètic-fonològic. Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i realització automatitzada del sistema fonètic-fonològic. Anàlisi fonètica per a diferenciar signes de manera autònoma.

CONTINGUTS FONÈTICS-FONOLOGICS-ORTOGRÀFICS

- L'aparell fonoartulatori en italià.
- Sons i fonemes (vocàlics, semivocàlics, consonàntics) de l'italià.
- Correspondències entre escriptura (ortografia) i so.
- Coneixement de l'Alfabet Fonètic Internacional (AFI). Discriminació de símbols i sons corresponents.
- Iniciació a la transcripció fonètica i ampliació de la mateixa.
- Treball gradual sobre les particularitats fonètiques de l'italià respecte a l'idioma natal: sons desconeguts fins a aquest moment o amb realització diferent.
- Divisió sil·làbica per al cant.
- Raddoppiamento fonosintattico.
- El ritme i l'entonació.
- Accent tònic i gràfic.
- Lectura fluida i fonèticament correcta.
- Cant fluït i fonèticament correcte.
- Realització de dictats tant passius (escriure el que es dicta) com actius (dictar el text perquè altres companys l'escriuen).

CONTINGUTS CULTURALS

- Valoració literària dels textos que interpreten (quan siga possible).
- Nocions retòriques interpretatives bàsiques per a la comprensió dels textos poètics que han d'interpretar: Hipèrbaton, metàfora, hipèrbole, al·literació, sinècdoque, metonímia, etc. Coneixement passiu d'aquestes.
- Resums d'arguments d'òperes que hauran d'interpretar o que s'utilitzen a l'aula per a explicacions i/o treballs de tipus fonètic o gramatical.
- Utilització de textos amb biografies d'intèrprets, autors, etc.

CONTINGUTS LÈXIC-GRAMATICALS

- Nocions bàsiques per al reconeixement de les categories gramaticals: articles, preposicions, preposicions articulades, adjectius, verbs i temps verbals, etc.
- Nocions bàsiques sobre el gènere i el nombre.

- Nocions bàsiques sobre la formació de les formes regulars i irregulars del verb en els modes indicatiu present, futur i passat remot, imperatiu i condicional present.
- Nocions bàsiques per al reconeixement de les formes verbals, la persona i el temps.
- Lèxic relacionat amb el llenguatge musical, orquestra, teatre, art i les seues partitures.
- Lèxic relacionat amb les relacions sentimentals.
- Lèxic relacionat amb la descripció física.

2. Distribució temporal dels continguts.

PRIMER TRIMESTRE

- Coneixement del lèxic corresponent a l'aparell articuladori.
- Introducció a les normes de lectoescriptura i els seus símbols fonètics segons l'Alfabet Fonètic Internacional.
- Discriminació dels sons de l'idioma
- Iniciació a l'emissió correcta dels sons de l'idioma en la llengua parlada i cantada.
- Iniciació a la lectura i la seua correcta pronunciació.
- Iniciació a la divisió sil·làbica lingüística enfront de la utilitzada en el cant.
- Extracció dels textos de les partitures.
- Iniciació a la comprensió literal i poètica del text.
- Els pronoms subjecte, amb especial atenció a les formes pertanyents al llenguatge literari, nivell àulic de la llengua (egli, ei, ella, esso, essa, Voi, essi, esse).
- El substantiu (gènere i nombre).
- Els articles determinats. Formes i ús.
- Els articles indeterminats. Formes i ús.
- Els possessius.
- L'adjectiu (gènere i nombre).
- Formes verbals en present indicatiu.
- Verb esserci.
- Lèxic de les partitures i cançons.

SEGON TRIMESTRE

- Iniciació a les estratègies per a la comprensió general dels textos poètics i musicals.
- Iniciació a la comprensió i traducció.
- Aprofundiment en l'emissió de sons de l'idioma en llengua parlada i cantada.
- Aprofundiment en la discriminació de sons i la seua escriptura.
- Aprofundiment en l'Alfabet Fonètic Internacional.
- Verbs **avere** i **piacere**.
- Preposicions (simples i articulades).
- Mode imperatiu.
- Introducció a les figures retòriques més utilitzades en les cançons.
- Reconeixement de les formes gramaticals que apareixen en els textos (substantiu, verb, article, etc.).
- Aprofundiment en la comprensió general de textos poètics musicals.

- Lèxic de les partitures i cançons.
 - Lèxic dels sentiments i de l'amor.
-
- En el cas d'haver alumnat amb l'assignatura pendent del curs anterior, s'establirà de manera individual la conveniència de realitzar activitats de recuperació i la forma i el contingut d'aquestes activitats. Aquestes es ceñiran, en qualsevol cas, als continguts i objectius propis del curs per aprovar. Aprofundiment i perfeccionament de la discriminació, reconeixement i producció dels sons en llengua parlada i cantada.
 - Aprofundiment en l'ús de l'Alfabet Fonètic Internacional.
 - Aprofundiment en les estratègies per a la comprensió general de textos poètics musicals i anàlisi de les figures retòriques en les cançons.
 - Aprofundiment en la traducció.
 - Memorització de textos poètics musicals per a la seua declamació.
 - Lèxic i contingut cultural de la descripció de sentiments, del cos i de l'amor.

SEGON CURS D'EEPP - PRIMER TRIMESTRE

- Repàs i aprofundiment dels continguts fonètics i lingüístics del curs anterior.
- Iniciació a la declamació de textos poètics musicals.
- Discriminació sense problemes dels diferents sons de l'idioma.
- Lèxic i contingut cultural de les relacions sentimentals. Metàfores habituals.
- Repàs del gènere i nombre dels substantius.
- Repàs del gènere i nombre dels adjectius.
- Repàs de les preposicions.
- Repàs de l'article indeterminat plural
- Repàs de les formes verbals estudiades anteriorment.
- Lèxic de les parts del cos, flors i colors.
- Familiarització amb llibrets i àries d'òpera.

SEGON TRIMESTRE

- Aprofundiment en les estratègies per a la comprensió general de textos poètics musicals i les seues figures retòriques més freqüents.
 - Declamació de textos poètics musicals amb sentit i expressivitat.
 - Perfeccionament en la realització dels sons de l'idioma en llengua parlada i cantada.
 - Aprofundiment en les formes verbals i el lèxic ja estudiats anteriorment.
 - Iniciació al reconeixement de les formes verbals del passat.
 - Formes verbals en **passato prossimo**.
 - Formes verbals en **passato remoto**.
 - Lèxic i contingut cultural de la descripció física i psíquica de les persones.
 - Estudi de llibrets i àries d'òpera de compositors italians.
-

TERCER TRIMESTRE

- Perfeccionament i aprofundiment en les estratègies de comprensió general de textos poètics musicals i les seues figures retòriques més usuals.
- Perfeccionament en la declamació amb sentit i expressivitat de textos poètics musicals.
- Aprofundiment en l'ús i comprensió dels símbols fonètics.
- Perfeccionament en l'emissió dels sons de l'idioma en llengua parlada i cantada.
- Coneixement d'altres alfabets fonètics utilitzats en diccionaris i pàgines web, necessaris per al desenvolupament del seu treball individual al llarg de la seua carrera com a intèrpret.
- Formes verbals en condicional.
- Lèxic per a la descripció espacial i temporal.
- Estudi de llibrets i àries d'òpera de compositors italians.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

L'avaluació serà contínua i formativa, recollint notes trimestralment. La professora decidirà a final del trimestre:

- La necessitat o no de realitzar un examen o prova específica.
- Si aquesta prova l'han de realitzar tots els alumnes o només aquells que la necessiten.

L'assistència a les classes és obligatòria, per tant, aquells que superen un 20% de faltes d'assistència injustificades per trimestre perdran el dret a ser avaluats de manera contínua.

Tenint en compte que el valor total de les proves és del 100%, els alumnes hauran de superar el 50% d'aquestes per aprovar el curs. Per tant, l'alumne promocionarà assolint aquest mínim, ja siga al llarg de les tres avaluacions que componen el curs, en les proves corresponents a l'avaluació final o en les proves corresponents a la convocatòria extraordinària.

L'avaluació es basa en tres grans blocs:

CONTINGUTS TEÒRICS: 20%

- Coneixements lèxic-gramaticals, anàlisi morfosintàctic, dictat i discriminació de sons.

CONTINGUTS PRÀCTICS: 50%

- Lectura (30%)
- Transcripció fonètica (10%)
- Traducció (10%)

CONTINGUTS ACTITUDINALS: 30% Es valora l'assistència a classe, l'interès i la motivació, la participació en les activitats de classe i audicions, el treball personal i el respecte a l'assignatura i a les persones amb qui treballa. L'assistència a classe és obligatòria. Per tant, els alumnes que superen un 20% de faltes d'assistència per trimestre perdran el dret a l'avaluació contínua. En aquest últim cas, el percentatge d'avaluació dels continguts es repartirà com segueix: contingut teòric 30%, contingut pràctic 70%.

4. Criteris de promoció

Per promocionar, l'alumne haurà d'aconseguir una nota final mínima de 5. Promocionarà si assoleix els mínims exigibles:

- Al llarg de l'avaluació contínua de les 3 avaluacions trimestrals, o bé
- En la convocatòria extraordinària.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

En el cas d'haver alumnat amb l'assignatura pendent del curs anterior, s'establirà de manera individual la conveniència de realitzar activitats de recuperació i la forma i el contingut d'aquestes activitats. Aquestes es ceñiran, en qualsevol cas, als continguts i objectius propis del curs per aprovar.

ÍNDEX

- **Objectius, continguts, competències professionals i criteris d'avaluació.**

TERCER CURS D'ALEMANY APLICAT AL CANT

OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu de l'assignatura de llengua alemanya és que l'alumne adquireixca al final dels seus estudis un nivell de competència de l'idioma que li possibilita cantar un text de diferents gèneres (òpera, oratori, *Lied, etc.), amb una articulació i pronunciació del text interpretat correcta i comprensible. Així mateix, haurà de comprendre el significat exacte dels textos interpretats en el seu context, no sols lingüístic, sinó també historicoartístic per a poder comunicar-los amb ple sentit i expressió.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer bé la fonètica de la llengua alemanya. Conèixer l'accent, el ritme, l'entonació de la llengua alemanya per a reproduir els textos cantats amb el sentiment i la intencionalitat adequats en cada cas. Comprendre missatges generals orals o escrits en llengua alemanya.
- Llegir, donant-los el seu total sentit i expressió, textos escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne.
- Utilitzar la lectura de textos amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics amb especial referència al registre literari àulic al qual pertanyen l'àmplia majoria dels textos a interpretar.
- Valorar la importància de la llengua dins d'un text cantat.
- Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges, concebant estos últims com altres tantes maneres de codificar l'experiència i de fer possibles les relacions interpersonals.

- Fer servir la transcripció fonètica per a la interpretació de la música vocal en llengua alemanya.
- Saber comunicar i expressar el contingut d'un text cantat en llengua alemanya.
- Llegir amb fluïdesa un text líric en llengua alemanya.
- Valorar i tindre interès en tota mena de manifestació musical, especialment aquelles corresponents al propi instrument.
- Interpretar, comprendre i analitzar el repertori treballat informant-se també sobre l'autor i el seu context historicoartístic.
- Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.

CONTINGUTS

- Comprensió global de missatges orals senzills.
- Reproducció i producció de missatges orals senzills.
- Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema fonètic-fonològic).
- Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i realització automatitzada del sistema fonètic-fonològic.
- Comprensió dels textos a interpretar i coneixement del seu context històric, cultural i artístic. Anàlisi fonètica per a diferenciar signes de manera autònoma.
- Iniciació a la traducció dels textos poètics que interpreten.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- a. Emetre correctament breus continguts orals en llengua alemanya. Este criteri serveix per a avaluar la capacitat de comprensió de l'alumnat en aquesta llengua.

- b. Llegir de manera autònoma un text literari musical en llengua alemanya. Este criteri pretén valorar la capacitat de relacionar els coneixements de l'idioma amb el contingut i el tractament musical.
- c. Memoritzar breus textos pertanyents a obres musicals. Este criteri avalua la capacitat de comprensió i interrelació del text amb l'obra musical.
- d. Transcriure i comentar fonèticament textos de partitures estudiades. Amb este criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per a aplicar de manera autònoma els coneixements fonètics en la interpretació musical.
- e. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de la partitura en alemany del repertori de l'alumne. Este criteri avalua el domini de l'alumne en relació amb les destreses fonètiques adquirides.
- f. Anàlisi morfosintàctica de textos senzills del seu repertori o similars. Este criteri serveix per a comprovar la capacitat de l'alumne d'entendre i traduir el text.
- g. Els criteris d'avaluació es mantindran durant els dos cursos en què s'imparteix l'assignatura.

QUART CURS D'ALEMANY APLICAT AL CANT

OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu de l'assignatura de llengua alemanya és que l'alumne adquireixca al final dels seus estudis un nivell de competència de l'idioma que li possibilita cantar un text de diferents gèneres (òpera, oratori, Lied, etc.), amb una articulació i pronunciació correctes i comprensibles del text interpretat. Així mateix, haurà de comprendre el significat exacte dels textos interpretats en el seu context, no sols lingüístic, sinó també historicoartístic, per tal de poder comunicar-los amb ple sentit i expressió.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer bé la fonètica de la llengua alemanya. Conèixer l'accent, el ritme, l'entonació de la llengua alemanya per a reproduir els textos cantats amb el sentiment i la intencionalitat adequats en cada cas. Comprendre missatges generals orals o escrits en llengua alemanya.
- Llegir, donant-los el seu total sentit i expressió, textos escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne.
- Utilitzar la lectura de textos amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics amb especial referència al registre literari àulic al qual pertanyen l'àmplia majoria dels textos a interpretar.
- Valorar la importància de la llengua dins d'un text cantat.
- Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges, concebant estos últims com altres tantes maneres de codificar l'experiència i de fer possibles les relacions interpersonals.
- Fer servir la transcripció fonètica per a la interpretació de la música vocal en llengua alemanya.
- Saber comunicar i expressar el contingut d'un text cantat en llengua alemanya.
- Llegir amb fluïdesa un text líric en llengua alemanya.
- Valorar i tindre interès en tota mena de manifestació musical, especialment aquelles corresponents al propi instrument.
- Interpretar, comprendre i analitzar el repertori treballat informant-se també sobre l'autor i el seu context historicoartístic.
- Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.

CONTINGUTS

- Comprensió global de missatges orals senzills.
- Reproducció i producció de missatges orals senzills.

- Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema fonètic-fonològic).
- Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i realització automatitzada del sistema fonètic-fonològic.
- Comprensió dels textos a interpretar i coneixement del seu context històric, cultural i artístic. Anàlisi fonètica per a diferenciar signes de manera autònoma.
- Iniciació a la traducció dels textos poètics que interpreten i altres similars.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- a. Emetre correctament breus continguts orals en llengua alemanya. Este criteri serveix per a avaluar la capacitat de comprensió de l'alumnat en aquesta llengua.
- b. Llegir de manera autònoma un text literari musical en llengua alemanya. Este criteri pretén valorar la capacitat de relacionar els coneixements de l'idioma amb el contingut i el tractament musical.
- c. Memoritzar breus textos pertanyents a obres musicals. Este criteri avalua la capacitat de comprensió i interrelació del text amb l'obra musical.
- d. Transcriure i comentar fonèticament textos de partitures estudiades. Amb este criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per a aplicar de manera autònoma els coneixements fonètics en la interpretació musical.
- e. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de la partitura en alemany del repertori de l'alumne. Este criteri avalua el domini de l'alumne en relació amb les destreses fonètiques adquirides.
- f. Anàlisi morfosintàctica de textos senzills del seu repertori o similars. Este criteri serveix per a comprovar la capacitat de l'alumne d'entendre i traduir el text.

Els criteris d'avaluació es mantindran durant els dos cursos en què s'imparteix l'assignatura.

- **Distribució temporal dels continguts durant el curs.**

TERCER CURS

PRIMER TRIMESTRE
- Quadre general del sistema fonètic alemany - Vocalisme: vocals llargues i curtes - Els diftongs - Les vocals amb dièresis (<i>Umlaute</i>) - Pronoms personals - Conjugació verbal en present (verbs separables, canvi vocàlic) - Preguntes obertes i tancades - Informació personal - Els articles: determinat i indeterminat - La negació - Dies, mesos, estacions; els números fins al 100 - Vocabulari: família, natura, sentiments
SEGON TRIMESTRE
- Consonants oclusives sordes i sonores - Ensordiment de les consonants sonores en posició final - Consonants fricatives <i>f</i> i <i>v</i> - La <i>h</i> muda i la <i>h</i> aspirada - Les grafies <i>s</i>, <i>ss</i> i <i>ß</i> i les seues realitzacions - Diferents gèneres i formacions del plural - Pronoms possessius - Nominatiu i l'acusatiu: article determinat, indeterminat i negatiu - Preposicions d'acusatiu - Vocabulari: parts del cos, natura, sentiments
TERCER TRIMESTRE
- Les grafies <i>sch</i>, <i>st</i> i <i>sp</i> i les seues realitzacions

- La grafia *ch* i les seues realitzacions
- Combinacions consonàntiques
- La *e* feble (*schwaches e*)
- Les pauses de pronúncia
- Datiu
- *Perfekt*
- Preposicions de datiu
- *Wechselpräpositionen*
- Vocabulari relacionat amb la natura i alguns sentiments
- Vocabulari: verbs més comunes

QUART CURS

PRIMER TRIMESTRE

- Quadre general del sistema fonètic alemany
- Vocalisme: vocals llargues i curtes i amb dièresi (*Umlaut*)
- Diftongs
- Verbs modals i revisió del *Perfekt*
- *Präteritum*
- Vocabulari: activitats quotidianes, natura
- Paraules compostes

SEGON TRIMESTRE

- Consonants oclusives sordes i sonores
- Ensordiment de les consonants sonores en posició final
- Consonants fricatives *f* i *v*
- La *h* muda i *h* aspirada
- Les grafies *s*, *ss* i *ß* i les seues expressions
- Vocabulari: vida i mort
- Repàs de les preposicions
- El genitiu: article determinat, indeterminat i negatiu
- Vocabulari: sentiments i paraules que apareguen a les seues *Lieder*
- L'adjectiu: comparatiu i superlatiu

TERCER TRIMESTRE
- Les grafies <i>sch</i>, <i>st</i> i <i>sp</i> i les seues realitzacions - La grafia <i>ch</i> i les seues expressions - Les pauses de pronúncia - Combinacions consonàntiques - La <i>e</i> feble (<i>schwaches e</i>) - Oracions subordinades - Vocabulari ampliat de la natura - Vocabulari: adjectius més comuns - Conjuncions - El verb <i>werden</i>

MATERIAL BIBLIOGRÀFIC I DIDÀCTIC

- *Fonética y fonología de la lengua alemana*. Editorial Idiomas
- *Phonetiktrainer. Aussichten*. Editorial Klett
- *Phonothek intensiv*. Editorial Langenscheidt
- *44 Aussprachespiele, Deutsch als Fremdsprache*. Editorial Klett
- *Gramática esencial del alemán*. Editorial Hueber.
- *Diccionario español-alemán*. Ed. Langenscheidt i ed. Klett
- *Einfach Deutsch aussprechen*. Editorial Schubert.
- *Schritte international neu A1*. Editorial Hueber.
- *The Singer's Guide to German Diction*. OUP.
- Diccionari online Cambridge Dictionary German – English:
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/german-english/>
- Diccionari online Pons:
<https://de.pons.com/%C3%BCbersetzung>
- www.lieder.net, www.kareol.es, www.oxfordlieder.co.uk

Altres recursos addicionals que s'empren a l'aula són les partitures i gravacions de repertori de *Lieder*, oratoris i àries d'òpera en alemany.

- **Criteris, procediments i instruments d'avaluació i criteris de qualificació.**

Al llarg del curs s'efectuaran tres avaluacions, una per cada trimestre.

Coincidint amb el final de cada trimestre es realitzarà un examen que constarà de dues parts:

- Una part de **llengua** que avaluarà els coneixements adquirits quant als continguts gramaticals i de lèxic.
- Una part de **fonètica** en la qual es demostraran les competències pràctiques adquirides en l'àmbit de la transcripció, la pronunciació i la dicció.

També es tindrà en compte l'assistència a classe i el treball de l'alumnat. En la taula del següent apartat s'indiquen les parts i percentatges assignats.

PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'EVALUACIÓ

Eines d'avaluació	Registre	Criteris d'avaluació
Assistència, participació activa i treball de classe diari	Diari de classe i treball a casa. Progressió	10 %*
EXAMEN		
<u>Superació de prova de fonètica:</u> - Lectura a primera vista d'un text líric. - Lectura i interpretació del repertori de cada alumne. - Transcripció fonètica	Mostra de resultats del treball realitzat. Valoració de la interpretació i la pronunciació.	45 %
<u>Superació de prova de llengua (gramàtica i vocabulari):</u>	Mostra de resultats del treball realitzat. Valoració de la interpretació i la pronunciació.	45 %

- Exercicis de gramàtica, vocabulari i comprensió oral - Traducció amb diccionari de parts o de textos complets d'un text líric.		

Pel que fa a la traducció i transcripció, la dificultat dels exàmens estarà relacionada amb el curs i el trimestre en el qual es troben els alumnes.

*Per a poder sumar a la nota global el percentatge d'assistència i participació (10 %) serà necessari obtenir un mínim de 4 punts sobre 10 en cadascun dels apartats de l'examen..

En cas de no haver aprovat els continguts d'algun trimestre, estos es recuperaran en la següent prova d'avaluació; s'afegiran als continguts d'esta.

Així mateix, els Ensenyaments Professionals de Música disposen d'una Convocatòria Extraordinària que es realitza durant el mes de Juliol.

Els alumnes que estigueren suspesos després dels exàmens corresponents a les tres avaluacions poden optar a aquesta prova extraordinària. L'examen seguirà els mateixos criteris d'avaluació que els exàmens realitzats durant el curs escolar regular.

- **Criteris de promoció. Mínims exigibles.**

Per a promocionar l'alumne haurà d'aconseguir una nota final mínima de 5. Promocionarà si aconsegueix els mínims exigibles:

- Al llarg de l'avaluació contínua de les tres avaluacions trimestrals, o bé
- En la convocatòria extraordinària.

- **Activitats de recuperació per a l'alumnat amb assignatures pendents de cursos anteriors.**

Aquells alumnes que no hagen superat el curs anterior i porten la pràctica instrumental pendent, per a poder recuperar el curs hauran de superar els mínims exigibles marcats pel professor tutor. La recuperació es realitzarà en la classe del curs següent, és a dir, no

tindrà dues hores de classe d'instrument. El procés de recuperació es pot produir en qualsevol moment del curs, serà el professor tutor qui indicarà a l'alumne els mínims exigibles que haurà d'aconseguir per a poder recuperar el curs pendent i immediatament s'iniciarà la programació del curs en vigor.

- **Propostes per a les proves d'aptitud i accés als ensenyaments professionals.**

Els continguts, criteris d'avaluació i el llistat orientatiu d'obres per a cada especialitat i curs estan publicats en el lloc web del nostre centre.

Pel que fa a les proves d'aptitud per a l'ingrés al primer curs dels ensenyaments elementals també disposem en el web del centre d'un model de les diferents proves a realitzar.

PROGRAMACIÓ DE CANT VALENCIÀ

PROGRAMACIÓ DE CANT VALENCIÀ	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	3
Avaluació	3
Criteris	4
Instruments	5
Procediments	6
Criteris de qualificació	6
4. Criteris de promoció	7
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7

PROGRAMACIÓ DE CANT VALENCIÀ

1. Objectius i continguts

Els ensenyaments corresponents a l'assignatura d'Instrument o veu dels ensenyaments professionals de Cant Valencià tindran com a objectiu el desenvolupament en l'alumnat de les capacitats següents:

1. Conèixer i dominar les possibilitats de la veu en el Cant Valencià quant a col·locació, qualitats tímbriques, extensió, registre, projecció, modulació o flexibilitat en les inflexions ornamentals, i altres trets de l'estil ornamental tradicional.
2. Conèixer les característiques i possibilitats de la pròpia veu i utilitzar-les adequadament en la interpretació del Cant Valencià.
3. Adquirir el control de l'aire per mitjà de la respiració diafragmàtica per a l'emissió, afinació i articulació de la veu aplicada al Cant Valencià.
4. Adquirir i saber interpretar els diferents estils o models melòdics del repertori del Cant Valencià cant d'estil i albaes».
5. Conèixer les característiques i interrelació històrica entre els estils melòdics propis del Cant Valencià cant pla i cant requintat i dominar-los en la seua interpretació, ajustant-se a les diferents característiques vocals.
6. Aconseguir una perspectiva general de les principals tradicions del cant en l'àrea mediterrània, per a així poder apreciar la seua singularitat i les seues interrelacions amb el Cant Valencià.
7. Desenvolupar la capacitat d'interpretació individual i en grup en la colla de Cant Valencià, i adquirir experiència pràctica per a fer cantaes i altres improvitacions musicals tradicionals.
8. Aconseguir soltura i agilitat en la interpretació del Cant Valencià al mateix temps que s'escolta el versador/a apuntar a cau d'orella la cobla improvisada.

Els continguts que es treballaran seran els següents:

- Estudi de la respiració diafragmàtica, de la vocalització i de la dicció dels textos d'acord amb l'estètica tradicional valenciana.
- Treball de la intensitat i gradació del so vocal del Cant Valencià.
- Pràctica de l'extensió gradual cap als extrems de la veu per a adquirir la tessitura necessària.
- Exercitació auditiva del timbre de la pròpia veu.
- Interpretació de manera gradual dels diferents estils del repertori tradicional del Cant Valencià.
- Entrenament auditiu mentre s'escolta a cau d'orella el vers improvisat.
- Anàlisi de les característiques de les diferents versions personals a través d'audicions comparades d'intèrprets de Cant Valencià.
- Coneixement de la mètrica i el compàs dels diferents estils del Cant Valencià.
- Pràctica de conjunt, individual o alternant els terços o frases musicals, i participació en cantaes i altres pràctiques musicals.

2. Distribució temporal dels continguts

La temporalització del curs acadèmic s'organitzarà en tres trimestres.

En cadascun d'ells es treballaran tots els continguts de manera integrada aprofundint en cada curs en un cant.

CURS	TIPUS DE CANT
1r	Albaes
2n	Estil de l'U i dos
3r	Estil de l'U i dotze
4rt	Estil de l'U
5é	Riberenca
6é	Tots els estil del Cant Valencià

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació de les diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest procediment permet concretar partint dels criteris, instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar a les necessitats de cada moment educatiu.

Criteris

Criteris d'avaluació de l'especialitat de Cant Valencià seran els següents:

1. Utilitzar l'esforç muscular, posició correcta del cos i respiració adequats a les exigències del cant valencià.

Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució vocal del cant valencià i el grau de projecció de la veu.

2. Demostrar el domini en l'execució dels distints estils o models melòdics del cant valencià sense deslligar els aspectes tècnics dels d'expressió musical.

Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar dels coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació en l'ús de les possibilitats sonores de la veu característiques del cant valencià.

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de la veu en el cant valencià i la utilització de totes les seues possibilitats.

4. Demostrar l'autonomia necessària, solvència i capacitat per a abordar individualment l'estudi dels distints estils en els seus dos estils melòdics (pla i requintat) com a solista i acompanyat del grup musical.

Este criteri pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat, la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la capacitat que posseïx dels seus dos estils melòdics tradicionals, així com el grau de sensibilitat per a aplicar els criteris estètics i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar el desenrotllament adquirit al realitzar les inflexions vocals característiques del cant valencià.

Este criteri avalua la competència progressiva de l'alumnat en el desenrotllament de l'habilitat vocal pròpia del cant valencià, aplicant els coneixements adquirits.

6. Demostrar autonomia, solvència i capacitat progressiva per a abordar amb personalitat la interpretació dins dels marges que permet l'estil o estil vocal tradicional del cant valencià, així com en la resolució dels problemes tècnics i interpretatius.

Este criteri avalua la personalitat estilística individual segons les pròpies capacitats vocals de cada alumne, així com el desenrotllament de la interpretació, hàbits d'estudi i la capacitat autocrítica dins del respecte al estil del cant valencià.

Instruments

Els elements que ens permetrà comprovar el grau d'adquisició dels criteris seran els instruments d'avaluació. Aquests garanteixen la sistematització del procés i el rigor necessari per avaluar les evidències d'aprenentatge.

Els instruments que utilitzarem seran els següents:

- **Observació directa i sistemàtica** de l'alumnat amb el seguiment de les activitats vocals i d'interpretació dels cants a partir d'una guia d'observació.

- **Diari d'aula** per a la recollida d'informació sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- **Escales de valoració** perquè l'alumnat puga seguir el seu propi procés d'aprenentatge.
- **Rúbrica dels estils** per determinar el grau d'assoliment en la pràctica del cant valencià.

Procediments

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació dels diferents accions educatives que és deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament aprenentatge. Aquest procediment permet concretar instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre els decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar als necessitats de cada moment educatiu.

Criteris de qualificació

La nostra tasca docent avaluadora se centrarà en el marc de l'avaluació formativa. S'usaran procediments i estratègies d'avaluació integradors, col·laboratius i participatius per a l'autoavaluació, la coavaluació i la heteroavaluació.

El procés d'avaluació està directament relacionat amb el procés d'aprenentatge. Amb els instruments descrits anteriorment i per aproximació, es determinarà el grau de consecució sobre el progrés des dels criteris d'avaluació en insuficient, suficient, bé, notable i excel·lent.

4. Criteris de promoció

L'alumnat haurà d'obtindre una qualificació de suficient o superior per aprobar l'assignatura i poder pasar al següent curs. De la mateixa manera, per obtindre la titulació, haurà d'obtindre una qualificació igual o superior a suficient.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

L'alumnat que no supere l'assignatura podrà recuperar fent una prova pràctica a final de curs on haurà de demostrar les seues destreses vocals i comunicatives en el Cant Valencià.

Com que el procés d'avaluació és continu, si l'assignatura no fora superada, podrà recuperar-se al llarg del curs següent.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	3
Avaluació	4
Criteris	4
Instruments	5
Procediments	5
Criteris de qualificació	6
4. Criteris de promoció	6
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ

1. Objectius i continguts

Els ensenyaments corresponents a l'assignatura d'Instrument o veu dels ensenyaments professionals de Conjunt de Cant Valencià tindran com a objectiu el desenvolupament en l'alumnat de les capacitats següents:

1. Conèixer i dominar les possibilitats de la veu en el Conjunt de Cant Valencià quant a col·locació, qualitats tímbriques, extensió, registre, projecció, modulació o flexibilitat en les inflexions ornamentals, i altres trets de l'estil ornamental tradicional.
2. Conèixer les característiques i possibilitats de la pròpia veu i utilitzar-les adequadament en la interpretació del Conjunt de Cant Valencià.
3. Adquirir el control de l'aire per mitjà de la respiració diafragmàtica per a l'emissió, afinació i articulació de la veu aplicada al Conjunt de Cant Valencià.
4. Adquirir i saber interpretar els diferents estils o models melòdics del repertori del Cant Valencià cant d'estil i albaes.
5. Conèixer les característiques i interrelació històrica entre els estils melòdics propis del Cant Valencià cant pla i cant requintat i dominar-los en la seua interpretació, ajustant-se a les diferents característiques vocals.
6. Aconseguir una perspectiva general de les principals tradicions del cant en l'àrea mediterrània, per a així poder apreciar la seua singularitat i les seues interrelacions amb el Cant Valencià.
7. Desenvolupar la capacitat d'interpretació en Conjun de Cant Valencià, i adquirir experiència pràctica per a fer cantaes i altres improvitacions musicals tradicionals.
8. Aconseguir soltura i agilitat en la interpretació del Cant Valencià al mateix temps que s'escolta el versador/a apuntar a cau d'orella la cobla improvisada. A més de coordinar-se amb el cant de les persones que contituisquen el conjunt.

Els continguts que es treballaran seran els següents:

- Estudi de la respiració diafragmàtica, de la vocalització i de la dicció dels textos d'acord amb l'estètica tradicional valenciana.
- Treball de la intensitat i gradació del so vocal del Cant Valencià.
- Pràctica de l'extensió gradual cap als extrems de la veu per a adquirir la tessitura necessària.
- Exercitació auditiva del timbre de la pròpia veu.
- Interpretació de manera gradual dels diferents estils del repertori tradicional del Cant Valencià.
- Entrenament auditiu mentre s'escolta a cau d'orella el vers improvisat.
- Anàlisi de les característiques de les diferents versions personals a través d'audicions comparades d'intèrprets de Cant Valencià.
- Coneixement de la mètrica i el compàs dels diferents estils del Cant Valencià.
- Pràctica de conjunt alternant els terços o frases musicals, i participació en cantades i altres pràctiques musicals.

2. Distribució temporal dels continguts

La temporalització del curs acadèmic s'organitzarà en tres trimestres.

En cadascun d'ells es treballaran tots els continguts de manera integrada aprofundint en cada curs en un cant que seran acumulatius en el cant conjunt.

CURS	TIPUS DE CANT
1r	Albaes
2n	Estil de l'U i dos
3r	Estil de l'U i dotze
4rt	Estil de l'U
5é	Riberenca
6é	Tots els estil del Cant Valencià

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació de les diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest procediment permet concretar partint dels criteris, instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar a les necessitats de cada moment educatiu.

Criteris

Criteris d'avaluació de l'especialitat de Conjunt de Cant Valencià seran els següents:

1. Utilitzar l'esforç muscular, posició correcta del cos i respiració adequats a les exigències del cant valencià.

Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució vocal del cant valencià i el grau de projecció de la veu.

2. Demostrar el domini en l'execució dels distints estils o models melòdics del cant valencià sense deslligar els aspectes tècnics dels d'expressió musical.

Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar dels coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació en l'ús de les possibilitats sonores de la veu característiques del cant valencià.

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de la veu en el cant valencià i la utilització de totes les seues possibilitats.

4. Demostrar l'autonomia necessària, solvència i capacitat per a abordar conjuntament l'estudi dels distints estils en els seus dos estils melòdics (pla i requintat) acompanyat del grup musical que acompanya les albaes i els estils. Este criteri pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat, la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la capacitat que posseïx dels seus dos estils melòdics tradicionals, així com el grau de sensibilitat per a aplicar els criteris estètics i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar el desenrotllament adquirit al realitzar les inflexions vocals característiques del cant valencià.

Este criteri avalua la competència progressiva de l'alumnat en el desenrotllament de l'habilitat vocal pròpia del cant valencià, aplicant els coneixements adquirits.

6. Demostrar autonomia, solvència i capacitat progressiva per a abordar amb personalitat la interpretació dins dels marges que permet l'estil o estil vocal tradicional del cant valencià, així com en la resolució dels problemes tècnics i interpretatius en conjunt.

Este criteri avalua la personalitat estilística individual segons les pròpies capacitats vocals de cada alumne, així com el desenrotllament de la interpretació, hàbits d'estudi i la capacitat autocrítica dins del respecte al estil del cant valencià.

Instruments

Els elements que ens permetrà comprovar el grau d'adquisició dels criteris seran els instruments d'avaluació. Aquests garanteixen la sistematització del procés i el rigor necessari per avaluar les evidències d'aprenentatge del cant d'estil en conjunt.

Els instruments que utilitzarem seran els següents:

- **Observació directa i sistemàtica** de l'alumnat amb el seguiment de les activitats vocals i d'interpretació dels cants a partir d'una guia d'observació.

- **Escales de valoració** perquè l'alumnat pugui seguir el seu propi procés d'aprenentatge dels estils per a la realització de cantades col·lectives.
- **Rúbrica dels estils** per determinar el grau d'assoliment en la pràctica del cant valencià de conjunt.

Procediments

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació dels diferents accions educatives que és deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament aprenentatge. Aquest procediment permet concretar instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar als necessitats de cada moment educatiu.

Criteris de qualificació

La nostra tasca docent avaluadora se centrarà en el marc de l'avaluació formativa. S'usaran procediments i estratègies d'avaluació integradors, col·laboratius i participatius per a l'autoavaluació, la coavaluació i la heteroavaluació.

El procés d'avaluació està directament relacionat amb el procés d'aprenentatge. Amb els instruments descrits anteriorment i per aproximació, es determinarà el grau de consecució sobre el progrés dels criteris d'avaluació en insuficient, suficient, bé, notable i excel·lent.

4. Criteris de promoció

L'alumnat haurà d'obtenir una qualificació de suficient o superior per aprobar l'assignatura i poder passar al següent curs. De la mateixa manera, per obtenir la titulació, haurà d'obtenir una qualificació igual o superior a suficient.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

L'alumnat que no supere l'assignatura podrà recuperar fent una prova pràctica a final de curs on haurà de demostrar les seues destreses vocals i comunicatives en el conjunt de Cant Valencià.

Com que el procés d'avaluació és continu, si l'assignatura no fora superada, podrà recuperar-se al llarg del curs següent.

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DEL CANT VALENCIÀ

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DEL CANT VALENCIÀ

1

1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Avaluació	5
Criteris	6
Instruments	7
Procediments	7
Criteris de qualificació	8
4. Criteris de promoció	9
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	9
Activitats de recuperació	9

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DE CANT VALENCIÀ

1. Objectius i continguts

Les ensenyances corresponents a l'assignatura Fonaments del Cant Valencià de les ensenyances professionals de Cant Valencià tindran com a objectiu el desenrotllament per part de l'alumnat de les capacitats següents:

- a) Adquirir la comprensió necessària del fenomen de la vocalitat en contrast i interrelació amb el de l'oralitat, i conèixer les tècniques vocals en el cant tradicional de distintes cultures, així com en el cant valencià, des de l'antropologia musical de la veu.
- b) Reconèixer, a través de l'audició i la reflexió, les característiques de l'estil del cant valencià, dels seus distints models i estils melòdics, i de les seues formes expressives i patrons tradicionals d'ornamentació i microvariació.
- c) Estudiar la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià: la mètrica utilitzada en la seua lírica, les estructures estròfiques i la seua relació amb les estructures musicals, la varietat temàtica i l'estil poètic improvisat dels versadors, així com la tradició d'estos.
- d) Conèixer i utilitzar la llengua valenciana per a l'apropiada interpretació del cant valencià i emprar la fonètica i recursos lingüístics adequats al registre col·loquial usat popularment.
- e) Conèixer i fer servir de manera apropiada la terminologia tradicional d'ús relativa al cant valencià, tant en la seua denominació genèrica com en les seues distintes facetes musicals, poètiques i altres.
- f) Estudiar, des de la metodologia etnomusicològica contemporània, el cant valencià en el seu context geogràfic, cultural i social, així com comprendre el seu valor expressiu, artístic i identitari.
- g) Estudiar críticament les fonts, la gènesi i la història del cant valencià i reconèixer-ho com a forma d'expressió social i artística en el context de les tradicions de cant valencianes, ibèriques i mediterrànies.

- h) Estudiar la figura del cantador d'estil, les generacions artístiques conegudes d'estos i la seua presència i projecció en la societat valenciana rural i urbana.
- i) Estudiar el fenomen de la tradició en relació al cant i la música, així com en relació al canvi social i a l'individu, i conèixer la seua significació històrica en la transmissió del cant valencià.
- j) Analitzar els valors culturals i socials dels cants tradicionals, i en particular del cant valencià, i aprendre a valorar-los com a part del patrimoni cultural immaterial de la Comunitat Valenciana.

Els continguts que es treballaran seran els següents:

- Estudi dels fenòmens de la vocalitat i de l'oralitat i l'aproximació a les tècniques vocals en distintes tradicions de cant del món.
- Anàlisi de l'estil del cant valencià, de les seues formes expressives i dels patrons interpretatius tradicionals.
- Estudi de la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià i dels versadors i la seua tradició. Pràctica de la llengua valenciana en la interpretació del cant valencià i en el versar.
- Coneixement i assimilació de la terminologia tradicional d'ús. Aplicació de la metodologia etnomusicològica contemporània.
- Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia.
- Estudi de les fonts d'informació històrica i la seua utilització.
- Estudi de la gènesi i la història del cant valencià.
- Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques.
- Estudi del fenomen de la tradició en relació al cant i la música, al canvi social i a l'individu.
- Treball de relació entre cultura i tradició.
- Valoració com a patrimoni cultural immaterial

2. Distribució temporal dels continguts

La temporalització del curs acadèmic s'organitzarà en tres trimestres.

En cadascun d'ells es treballaran tots els continguts de manera integrada aprofundint en cada curs en un cant.

CURS	TRIMESTRE	CONTINGUT
1r	1r	Estudi dels fenòmens de la vocalitat i de l'oralitat i l'aproximació a les tècniques vocals en distintes tradicions de cant del món.
	2n	Anàlisi de l'estil del cant valencià, de les seues formes expressives i dels patrons interpretatius tradicionals.
	3r	Estudi de la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià i dels versadors i la seua tradició. Pràctica de la llengua valenciana en la interpretació del cant valencià i en el versar.
2n	1r	Coneixement i assimilació de la terminologia tradicional d'ús. Aplicació de la metodologia etnomusicològica contemporània. Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia.
	2n	Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia. Del segle XX.
	3r	Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia. Últimes actualitzacions discogràfiques.
3r	1r	-Estudi de les fonts d'informació històrica i la seua utilització.
	2n	Estudi de la gènesi del cant valencià.

	3r	Estudi de la història del cant valencià. Primera part
4rt	1r	Estudi de la història del cant valencià. Segona part.
	2n	Estudi de la història del cant valencià. Tercera part.
	3r	Estudi de la història del cant valencià. Quarta part.
5é	1r	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Primera meitat del segle XIX.
	2n	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Segona meitat del segle XIX
	3r	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Segle XX i la pervivència en el segle XXI.
6é	1r	Treball de relació entre cultura i tradició. Estudi de la pervivència de la cultura musical oral.
	2n	Valoració com a patrimoni cultural immaterial. Estudi de festivitats on es manté viu el cant valencià.
	3r	Valoració com a patrimoni cultural immaterial. Estudi de festivitats on s'ha recuperat el cant valencià.

Recursos bibliogràfics i webgràfics:

- «[Antologia del cant valencià d'estil \(1915-1996\)](#)». Fonoteca de Materials de la Generalitat Valenciana.
- «[El cant valencià](#)». Associació d'Estudis del Cant Valencià.
- «[El cant d'estil. La cançó tradicional](#)». *Al Tall: cultura i música tradicionals d'arrel mediterrània*. Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives.
- «[El U; el U y el dotze/ Faeneta del Grao y Chiquet de Paterna con Rondalla](#)». Museu de la Música.
- CASARES RODICIO, Emilio. *Diccionario de la Música Valenciana*. Volum I. Edita Iberautor Promociones Culturales S.R.L., colabore Institut Valencià de la Música, 2006, p. 327. [ISBN 84-8048-706-2](#).

- LLOPIS IVARS, Quico. «Música d'un poble». Societat Lírica i Musical de Benissa, 17-04-2019. Arxivat de l'original el 28 de març 2022. [Consulta: 9 maig 2022].
- PITARCH ALFONSO, Carles «En torno al "Cant valencià d'estil": Investigaciones y proyectos». *Revista Transcultural de Música*, 1997. ISSN: 1697-0101.
- Template:Sonoro Fermín Pardo/es - Wikimedia Commons

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació de les diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest procediment permet concretar partint dels criteris, instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar a les necessitats de cada moment educatiu.

Criteris

Criteris d'avaluació de l'especialitat de Fonaments del Cant Valencià seran els següents:

- a) Identificar i saber explicar la vocalitat en el cant tradicional de distintes cultures, així com en el cant valencià, des de l'antropologia musical de la veu. Este criteri, a través de l'audició i la reflexió crítica, pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a reconèixer els paràmetres, tècniques i textures vocals en distints estils de cant tradicional i la seua significació.
- b) Identificar, per mitjà de l'audició, els distints models melòdics i estils melòdics, així com les formes expressives i patrons tradicionals d'ornamentació i microvariació del cant valencià, i saber analitzar els seus trets més característics i la seua iconicitat. Este criteri avalua la capacitat de l'alumnat per a identificar els tirs estilístics i els recursos vocals més importants del cant valencià, així com per a saber comprendre'ls en relació a la seua base corporal o social.
- c) Demostrar competència lingüística adequada al registre col·loquial utilitzat popularment en la interpretació del cant valencià, així com en la utilització del llenguatge tradicional d'ús referit a les seues distintes facetes musicals,

poètiques i altres. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar en l'alumnat la capacitat d'ús de la llengua valenciana de manera apropiada per a interpretar el cant valencià i per a referir-se adequadament als seus distints aspectes segons la terminologia tradicional. d) Identificar els temes i figures tradicionals de la lírica del cant valencià i els tirs de la tècnica de l'estil poètic improvisat dels versadors, així com demostrar competència en el versar de manera elemental. Este criteri avalua la capacitat per part de l'alumnat d'improvisar versos senzills segons la poètica de l'oralitat característica de la tradició del cant valencià. e) Demostrar una pronunciació clara i una distribució apropiada dels colps sil·làbics en els versos improvisats, segons la fonètica tradicional valenciana. Este criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per a aplicar, de manera autònoma, els coneixements fonètics en la interpretació musical i expressar el cant amb l'exactitud apropiada per a aconseguir una comunicació comprensible i efectiva.

f) Realitzar comentaris sobre textos de la bibliografia, la discografia i la literatura relatius al cant valencià, i analitzar-los des d'una perspectiva etnomusicològica contemporània. Este criteri avalua la capacitat de l'alumnat per a captar, descriure i valorar críticament els plantejaments i les informacions plasmatats per diferents autors.

g) Reconéixer i utilitzar les diferents fonts d'informació històrica, i argumentar-ne la interpretació i la significació. Amb este criteri es pretén comprovar si l'alumnat identifica i situa cronològicament els diferents períodes de la història del cant valencià, així com si distingix les seues principals característiques i significació.

h) Realitzar un treball d'investigació etnogràfica i històrica sobre la figura d'algun cantaor d'estil o algun aspecte rellevant de la tradició del cant valencià, o bé un treball comparatiu amb altres tradicions de cant valencianes, ibèriques o mediterrànies. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el pensament crític de l'alumnat, així com la seua capacitat per a interrelacionar els coneixements adquirits.

i) Saber valorar el fenomen de la tradició en relació al cant i la música, així com en relació al canvi social i a l'individu, i conéixer la seua significació històrica en la transmissió del cant valencià. Amb este criteri es pretén avaluar la capacitat

de l'alumnat per a analitzar el desenrotllament del cant valencià a través del temps i per a identificar el seu valor com a patrimoni immaterial

Instruments

Els elements que ens permetran comprovar el grau d'adquisició dels criteris seran els instruments d'avaluació. Aquests garantiran la sistematització del procés i el rigor necessari per avaluar les evidències d'aprenentatge.

Els instruments que utilitzarem seran els següents:

- **Observació directa i sistemàtica** de l'alumnat amb el seguiment de les activitats vocals i d'interpretació dels cants a partir d'una guia d'observació.
- **Diari d'aula** per a la recollida d'informació sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- **Rúbriques per avaluar els treballs escrits i les exposicions orals** per determinar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació.

Procediments

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació dels diferents accions educatives que és deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament aprenentatge. Aquest procediment permet concretar instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre els decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar als necessitats de cada moment educatiu.

Criteris de qualificació

La nostra tasca docent avaluadora se centrarà en el marc de l'avaluació formativa. S'usaran procediments i estratègies d'avaluació integradors, col·laboratius i participatius per a l'autoavaluació, la coavaluació i la heteroavaluació.

El procés d'avaluació està directament relacionat amb el procés d'aprenentatge. Amb els instruments descrits anteriorment i per aproximació, es

determinarà el grau de consecució sobre el progrés des dels criteris d'avaluació en insuficient, suficient, bé, notable i excel·lent.

4. Criteris de promoció

L'alumnat haurà d'obtenir una qualificació de suficient o superior per aprobar l'assignatura i poder passar al següent curs. De la mateixa manera, per obtenir la titulació, haurà d'obtenir una qualificació igual o superior a suficient.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

L'alumnat que no supere l'assignatura podrà recuperar fent una prova pràctica a final de curs on haurà de demostrar els seus coneiximents sobre els fonaments del Cant Valencià.

Com que el procés d'avaluació és continu, si l'assignatura no fora superada, podrà recuperar-se al llarg del curs següent.

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	3
Avaluació	4
Criteris	4
Instruments	5
Procediments	5
Criteris de qualificació	6
4. Criteris de promoció	6
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7

PROGRAMACIÓ DE CONJUNT DE CANT VALENCIÀ

1. Objectius i continguts

Els ensenyaments corresponents a l'assignatura d'Instrument o veu dels ensenyaments professionals de Conjunt de Cant Valencià tindran com a objectiu el desenvolupament en l'alumnat de les capacitats següents:

1. Conèixer i dominar les possibilitats de la veu en el Conjunt de Cant Valencià quant a col·locació, qualitats tímbriques, extensió, registre, projecció, modulació o flexibilitat en les inflexions ornamentals, i altres trets de l'estil ornamental tradicional.
2. Conèixer les característiques i possibilitats de la pròpia veu i utilitzar-les adequadament en la interpretació del Conjunt de Cant Valencià.
3. Adquirir el control de l'aire per mitjà de la respiració diafragmàtica per a l'emissió, afinació i articulació de la veu aplicada al Conjunt de Cant Valencià.
4. Adquirir i saber interpretar els diferents estils o models melòdics del repertori del Cant Valencià cant d'estil i albaes.
5. Conèixer les característiques i interrelació històrica entre els estils melòdics propis del Cant Valencià cant pla i cant requintat i dominar-los en la seua interpretació, ajustant-se a les diferents característiques vocals.
6. Aconseguir una perspectiva general de les principals tradicions del cant en l'àrea mediterrània, per a així poder apreciar la seua singularitat i les seues interrelacions amb el Cant Valencià.
7. Desenvolupar la capacitat d'interpretació en Conjun de Cant Valencià, i adquirir experiència pràctica per a fer cantaes i altres improvitacions musicals tradicionals.
8. Aconseguir soltura i agilitat en la interpretació del Cant Valencià al mateix temps que s'escolta el versador/a apuntar a cau d'orella la cobla improvisada. A més de coordinar-se amb el cant de les persones que contituisquen el conjunt.

Els continguts que es treballaran seran els següents:

- Estudi de la respiració diafragmàtica, de la vocalització i de la dicció dels textos d'acord amb l'estètica tradicional valenciana.
- Treball de la intensitat i gradació del so vocal del Cant Valencià.
- Pràctica de l'extensió gradual cap als extrems de la veu per a adquirir la tessitura necessària.
- Exercitació auditiva del timbre de la pròpia veu.
- Interpretació de manera gradual dels diferents estils del repertori tradicional del Cant Valencià.
- Entrenament auditiu mentre s'escolta a cau d'orella el vers improvisat.
- Anàlisi de les característiques de les diferents versions personals a través d'audicions comparades d'intèrprets de Cant Valencià.
- Coneixement de la mètrica i el compàs dels diferents estils del Cant Valencià.
- Pràctica de conjunt alternant els terços o frases musicals, i participació en cantaes i altres pràctiques musicals.

2. Distribució temporal dels continguts

La temporalització del curs acadèmic s'organitzarà en tres trimestres.

En cadascun d'ells es treballaran tots els continguts de manera integrada aprofundint en cada curs en un cant que seran acumulatius en el cant conjunt.

CURS	TIPUS DE CANT
1r	Albaes
2n	Estil de l'U i dos
3r	Estil de l'U i dotze
4rt	Estil de l'U
5é	Riberenca
6é	Tots els estil del Cant Valencià

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació de les diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest procediment permet concretar partint dels criteris, instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar a les necessitats de cada moment educatiu.

Criteris

Criteris d'avaluació de l'especialitat de Conjunt de Cant Valencià seran els següents:

1. Utilitzar l'esforç muscular, posició correcta del cos i respiració adequats a les exigències del cant valencià.

Amb este criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució vocal del cant valencià i el grau de projecció de la veu.

2. Demostrar el domini en l'execució dels distints estils o models melòdics del cant valencià sense deslligar els aspectes tècnics dels d'expressió musical.

Este criteri avalua la capacitat d'interrelacionar dels coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació en l'ús de les possibilitats sonores de la veu característiques del cant valencià.

Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de la veu en el cant valencià i la utilització de totes les seues possibilitats.

4. Demostrar l'autonomia necessària, solvència i capacitat per a abordar conjuntament l'estudi dels distints estils en els seus dos estils melòdics (pla i requintat) acompanyat del grup musical que acompanya les albaes i els estils. Este criteri pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat, la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la capacitat que posseïx dels seus dos estils melòdics tradicionals, així com el grau de sensibilitat per a aplicar els criteris estètics i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar el desenrotllament adquirit al realitzar les inflexions vocals característiques del cant valencià.

Este criteri avalua la competència progressiva de l'alumnat en el desenrotllament de l'habilitat vocal pròpia del cant valencià, aplicant els coneixements adquirits.

6. Demostrar autonomia, solvència i capacitat progressiva per a abordar amb personalitat la interpretació dins dels marges que permet l'estil o estil vocal tradicional del cant valencià, així com en la resolució dels problemes tècnics i interpretatius en conjunt.

Este criteri avalua la personalitat estilística individual segons les pròpies capacitats vocals de cada alumne, així com el desenrotllament de la interpretació, hàbits d'estudi i la capacitat autocrítica dins del respecte al estil del cant valencià.

Instruments

Els elements que ens permetrà comprovar el grau d'adquisició dels criteris seran els instruments d'avaluació. Aquests garanteixen la sistematització del procés i el rigor necessari per avaluar les evidències d'aprenentatge del cant d'estil en conjunt.

Els instruments que utilitzarem seran els següents:

- **Observació directa i sistemàtica** de l'alumnat amb el seguiment de les activitats vocals i d'interpretació dels cants a partir d'una guia d'observació.

- **Escales de valoració** perquè l'alumnat pugui seguir el seu propi procés d'aprenentatge dels estils per a la realització de cantades col·lectives.
- **Rúbrica dels estils** per determinar el grau d'assoliment en la pràctica del cant valencià de conjunt.

Procediments

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació dels diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament aprenentatge. Aquest procediment permet concretar instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar als necessitats de cada moment educatiu.

Criteris de qualificació

La nostra tasca docent avaluadora se centrarà en el marc de l'avaluació formativa. S'usaran procediments i estratègies d'avaluació integradors, col·laboratius i participatius per a l'autoavaluació, la coavaluació i la heteroavaluació.

El procés d'avaluació està directament relacionat amb el procés d'aprenentatge. Amb els instruments descrits anteriorment i per aproximació, es determinarà el grau de consecució sobre el progrés dels criteris d'avaluació en insuficient, suficient, bé, notable i excel·lent.

4. Criteris de promoció

L'alumnat haurà d'obtenir una qualificació de suficient o superior per aprobar l'assignatura i poder passar al següent curs. De la mateixa manera, per obtenir la titulació, haurà d'obtenir una qualificació igual o superior a suficient.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

L'alumnat que no supere l'assignatura podrà recuperar fent una prova pràctica a final de curs on haurà de demostrar les seues destreses vocals i comunicatives en el conjunt de Cant Valencià.

Com que el procés d'avaluació és continu, si l'assignatura no fora superada, podrà recuperar-se al llarg del curs següent.

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DEL CANT VALENCIÀ

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DEL CANT VALENCIÀ

1

1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Avaluació	5
Criteris	6
Instruments	7
Procediments	7
Criteris de qualificació	8
4. Criteris de promoció	9
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	9
Activitats de recuperació	9

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DE CANT VALENCIÀ

1. Objectius i continguts

Les ensenyances corresponents a l'assignatura Fonaments del Cant Valencià de les ensenyances professionals de Cant Valencià tindran com a objectiu el desenrotllament per part de l'alumnat de les capacitats següents:

- a) Adquirir la comprensió necessària del fenomen de la vocalitat en contrast i interrelació amb el de l'oralitat, i conèixer les tècniques vocals en el cant tradicional de distintes cultures, així com en el cant valencià, des de l'antropologia musical de la veu.
- b) Reconèixer, a través de l'audició i la reflexió, les característiques de l'estil del cant valencià, dels seus distints models i estils melòdics, i de les seues formes expressives i patrons tradicionals d'ornamentació i microvariació.
- c) Estudiar la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià: la mètrica utilitzada en la seua lírica, les estructures estròfiques i la seua relació amb les estructures musicals, la varietat temàtica i l'estil poètic improvisat dels versadors, així com la tradició d'estos.
- d) Conèixer i utilitzar la llengua valenciana per a l'apropiada interpretació del cant valencià i emprar la fonètica i recursos lingüístics adequats al registre col·loquial usat popularment.
- e) Conèixer i fer servir de manera apropiada la terminologia tradicional d'ús relativa al cant valencià, tant en la seua denominació genèrica com en les seues distintes facetes musicals, poètiques i altres.
- f) Estudiar, des de la metodologia etnomusicològica contemporània, el cant valencià en el seu context geogràfic, cultural i social, així com comprendre el seu valor expressiu, artístic i identitari.
- g) Estudiar críticament les fonts, la gènesi i la història del cant valencià i reconèixer-ho com a forma d'expressió social i artística en el context de les tradicions de cant valencianes, ibèriques i mediterrànies.

- h) Estudiar la figura del cantador d'estil, les generacions artístiques conegudes d'estos i la seua presència i projecció en la societat valenciana rural i urbana.
- i) Estudiar el fenomen de la tradició en relació al cant i la música, així com en relació al canvi social i a l'individu, i conèixer la seua significació històrica en la transmissió del cant valencià.
- j) Analitzar els valors culturals i socials dels cants tradicionals, i en particular del cant valencià, i aprendre a valorar-los com a part del patrimoni cultural immaterial de la Comunitat Valenciana.

Els continguts que es treballaran seran els següents:

- Estudi dels fenòmens de la vocalitat i de l'oralitat i l'aproximació a les tècniques vocals en distintes tradicions de cant del món.
- Anàlisi de l'estil del cant valencià, de les seues formes expressives i dels patrons interpretatius tradicionals.
- Estudi de la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià i dels versadors i la seua tradició. Pràctica de la llengua valenciana en la interpretació del cant valencià i en el versar.
- Coneixement i assimilació de la terminologia tradicional d'ús. Aplicació de la metodologia etnomusicològica contemporània.
- Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia.
- Estudi de les fonts d'informació històrica i la seua utilització.
- Estudi de la gènesi i la història del cant valencià.
- Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques.
- Estudi del fenomen de la tradició en relació al cant i la música, al canvi social i a l'individu.
- Treball de relació entre cultura i tradició.
- Valoració com a patrimoni cultural immaterial

2. Distribució temporal dels continguts

La temporalització del curs acadèmic s'organitzarà en tres trimestres.

En cadascun d'ells es treballaran tots els continguts de manera integrada aprofundint en cada curs en un cant.

CURS	TRIMESTRE	CONTINGUT
1r	1r	Estudi dels fenòmens de la vocalitat i de l'oralitat i l'aproximació a les tècniques vocals en distintes tradicions de cant del món.
	2n	Anàlisi de l'estil del cant valencià, de les seues formes expressives i dels patrons interpretatius tradicionals.
	3r	Estudi de la poètica de l'oralitat pròpia del cant valencià i dels versadors i la seua tradició. Pràctica de la llengua valenciana en la interpretació del cant valencià i en el versar.
2n	1r	Coneixement i assimilació de la terminologia tradicional d'ús. Aplicació de la metodologia etnomusicològica contemporània. Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia.
	2n	Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia. Del segle XX.
	3r	Anàlisi crítica de la bibliografia i discografia. Últimes actualitzacions discogràfiques.
3r	1r	-Estudi de les fonts d'informació històrica i la seua utilització.
	2n	Estudi de la gènesi del cant valencià.

	3r	Estudi de la història del cant valencià. Primera part
4rt	1r	Estudi de la història del cant valencià. Segona part.
	2n	Estudi de la història del cant valencià. Tercera part.
	3r	Estudi de la història del cant valencià. Quarta part.
5é	1r	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Primera meitat del segle XIX.
	2n	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Segona meitat del segle XIX
	3r	Comprensió de la figura del cantaor d'estil i les seues generacions artístiques. Segle XX i la pervivència en el segle XXI.
6é	1r	Treball de relació entre cultura i tradició. Estudi de la pervivència de la cultura musical oral.
	2n	Valoració com a patrimoni cultural immaterial. Estudi de festivitats on es manté viu el cant valencià.
	3r	Valoració com a patrimoni cultural immaterial. Estudi de festivitats on s'ha recuperat el cant valencià.

Recursos bibliogràfics i webgràfics:

- «Antologia del cant valencià d'estil (1915-1996)». Fonoteca de Materials de la Generalitat Valenciana.
- «El cant valencià». Associació d'Estudis del Cant Valencià.
- «El cant d'estil. La cançó tradicional». *Al Tall: cultura i música tradicionals d'arrel mediterrània*. Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives.
- «El U; el U y el dotze/ Faeneta del Grao y Chiquet de Paterna con Rondalla». Museu de la Música.
- CASARES RODICIO, Emilio. *Diccionario de la Música Valenciana*. Volum I. Edita Iberautor Promociones Culturales S.R.L., colabore Institut Valencià de la Música, 2006, p. 327. ISBN 84-8048-706-2.

- LLOPIS IVARS, Quico. «Música d'un poble». Societat Lírica i Musical de Benissa, 17-04-2019. Arxivat de l'original el 28 de març 2022. [Consulta: 9 maig 2022].
- PITARCH ALFONSO, Carles «En torno al "Cant valencià d'estil": Investigaciones y proyectos». *Revista Transcultural de Música*, 1997. ISSN: 1697-0101.
- Template:Sonoro Fermín Pardo/es - Wikimedia Commons

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació de les diferents accions educatives que es deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest procediment permet concretar partint dels criteris, instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre les decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar a les necessitats de cada moment educatiu.

Criteris

Criteris d'avaluació de l'especialitat de Fonaments del Cant Valencià seran els següents:

- a) Identificar i saber explicar la vocalitat en el cant tradicional de distintes cultures, així com en el cant valencià, des de l'antropologia musical de la veu. Este criteri, a través de l'audició i la reflexió crítica, pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a reconèixer els paràmetres, tècniques i textures vocals en distints estils de cant tradicional i la seua significació.
- b) Identificar, per mitjà de l'audició, els distints models melòdics i estils melòdics, així com les formes expressives i patrons tradicionals d'ornamentació i microvariació del cant valencià, i saber analitzar els seus trets més característics i la seua iconicitat. Este criteri avalua la capacitat de l'alumnat per a identificar els tirs estilístics i els recursos vocals més importants del cant valencià, així com per a saber comprendre'ls en relació a la seua base corporal o social.
- c) Demostrar competència lingüística adequada al registre col·loquial utilitzat popularment en la interpretació del cant valencià, així com en la utilització del llenguatge tradicional d'ús referit a les seues distintes facetes musicals,

poètiques i altres. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar en l'alumnat la capacitat d'ús de la llengua valenciana de manera apropiada per a interpretar el cant valencià i per a referir-se adequadament als seus distints aspectes segons la terminologia tradicional. d) Identificar els temes i figures tradicionals de la lírica del cant valencià i els tirs de la tècnica de l'estil poètic improvisat dels versadors, així com demostrar competència en el versar de manera elemental. Este criteri avalua la capacitat per part de l'alumnat d'improvisar versos senzills segons la poètica de l'oralitat característica de la tradició del cant valencià. e) Demostrar una pronunciació clara i una distribució apropiada dels colps sil·làbics en els versos improvisats, segons la fonètica tradicional valenciana. Este criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per a aplicar, de manera autònoma, els coneixements fonètics en la interpretació musical i expressar el cant amb l'exactitud apropiada per a aconseguir una comunicació comprensible i efectiva.

f) Realitzar comentaris sobre textos de la bibliografia, la discografia i la literatura relatius al cant valencià, i analitzar-los des d'una perspectiva etnomusicològica contemporània. Este criteri avalua la capacitat de l'alumnat per a captar, descriure i valorar críticament els plantejaments i les informacions plasmats per diferents autors.

g) Reconéixer i utilitzar les diferents fonts d'informació històrica, i argumentar-ne la interpretació i la significació. Amb este criteri es pretén comprovar si l'alumnat identifica i situa cronològicament els diferents períodes de la història del cant valencià, així com si distingix les seues principals característiques i significació.

h) Realitzar un treball d'investigació etnogràfica i històrica sobre la figura d'algun cantaor d'estil o algun aspecte rellevant de la tradició del cant valencià, o bé un treball comparatiu amb altres tradicions de cant valencianes, ibèriques o mediterrànies. Per mitjà d'este criteri es pretén avaluar el pensament crític de l'alumnat, així com la seua capacitat per a interrelacionar els coneixements adquirits.

i) Saber valorar el fenomen de la tradició en relació al cant i la música, així com en relació al canvi social i a l'individu, i conéixer la seua significació històrica en la transmissió del cant valencià. Amb este criteri es pretén avaluar la capacitat

de l'alumnat per a analitzar el desenrotllament del cant valencià a través del temps i per a identificar el seu valor com a patrimoni immaterial

Instruments

Els elements que ens permetran comprovar el grau d'adquisició dels criteris seran els instruments d'avaluació. Aquests garantiran la sistematització del procés i el rigor necessari per avaluar les evidències d'aprenentatge.

Els instruments que utilitzarem seran els següents:

- **Observació directa i sistemàtica** de l'alumnat amb el seguiment de les activitats vocals i d'interpretació dels cants a partir d'una guia d'observació.
- **Diari d'aula** per a la recollida d'informació sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- **Rúbriques per avaluar els treballs escrits i les exposicions orals** per determinar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació.

Procediments

L'avaluació és un conjunt d'activitats que té com a objectiu la recollida i anàlisi d'informació dels diferents accions educatives que és deriven de l'actuació docent durant el procés d'ensenyament aprenentatge. Aquest procediment permet concretar instruments que ens permeten avaluar la realitat de la nostra aula i prendre els decisions oportunes en els diferents moments, de manera que ens puguem adaptar als necessitats de cada moment educatiu.

Criteris de qualificació

La nostra tasca docent avaluadora se centrarà en el marc de l'avaluació formativa. S'usaran procediments i estratègies d'avaluació integradors, col·laboratius i participatius per a l'autoavaluació, la coavaluació i la heteroavaluació.

El procés d'avaluació està directament relacionat amb el procés d'aprenentatge. Amb els instruments descrits anteriorment i per aproximació, es

determinarà el grau de consecució sobre el progrés des dels criteris d'avaluació en insuficient, suficient, bé, notable i excel·lent.

4. Criteris de promoció

L'alumnat haurà d'obtenir una qualificació de suficient o superior per aprobar l'assignatura i poder passar al següent curs. De la mateixa manera, per obtenir la titulació, haurà d'obtenir una qualificació igual o superior a suficient.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

L'alumnat que no supere l'assignatura podrà recuperar fent una prova pràctica a final de curs on haurà de demostrar els seus coneiximents sobre els fonaments del Cant Valencià.

Com que el procés d'avaluació és continu, si l'assignatura no fora superada, podrà recuperar-se al llarg del curs següent.

PROGRAMACIÓ DE COR EEEE

PROGRAMACIÓ DE COR	1
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	5
Avaluació	
Criteris	
Instruments	
Procediments	
Criteris de qualificació	
4. Criteris de promoció	8
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	9
Activitats de recuperació	

PROGRAMACIÓ DE COR EEEE

1. Objectius i continguts

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

1. Aconseguir actituds positives des del primer contacte amb el cant coral de forma lúdica i de gaudi immediat a través de la imitació i sense exigències tècniques prèvies.
2. Descobrir la veu com a vehicle d'expressió musical i adquirir hàbits positius d'higiene vocal per desenvolupar-la i millorar-la.
3. Adquirir hàbits necessaris per a l'assoliment de la tècnica vocal de qualitat, imprescindible per cantar amb naturalitat i expressivament.
4. Utilitzar la veu com a instrument musical i per tant com a mitjà d'expressió artística.
5. Aprendre a formar part del conjunt coral mitjançant l'escolta de diferents veus, d'acord amb el nivell corresponent, prenent consciència de la importància de l'aportació individual al resultat sonor de el grup i assumint responsabilitats en el desenvolupament de les tasques.
6. Experimentar la funció comunicativa de el cant a través d'audicions públiques.
7. Apreciar i interpretar la cançó popular dels diferents pobles, començant per la pròpia.
8. Adquirir un repertori coral (senzill) de diferents èpoques i estils i interpretar-lo amb acurada sensibilitat musical. Capacitat d'expressar-se amb naturalitat en l'articulació i dinàmica, correcta afinació, homogeneïtat en el fraseig, igualtat en els atacs i en els talls.
9. Relacionar els coneixements del llenguatge musical a través del cant coral per enriquir el seu bagatge musical.
10. Aproximar l'alumne a el món de el concert davant del públic.

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

1. El propi cos com a instrument: posició, relaxació, respiració, ressonància.
2. De la paraula parlada a la cançó.
3. Tècnica vocal: realització de vocalitzacions apropiades a 1, 2 i 3 veus, segons possibilitats.
4. Cànon i cançons populars pròpies i de diferents països.
5. Cançons polifòniques segons possibilitats i nivells.

6. Treball sobre les cançons: amb la mètrica de les paraules; el fraseig, la respiració, la col·locació de la veu, l'afinació, l'empastament, la dinàmica, l'articulació, els gestos, l'expressivitat; el text: comprensió, dicció, memorització.
7. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva.
8. Pràctica de lectura a vista.
9. Desenvolupament permanent i progressiu de la memòria musical.
10. Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi.
11. Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus distints nivells.
12. Selecció progressiva pel que fa a el grau de dificultat dels exercicis, estudis i obres del repertori coral que es consideren útils per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumne.
13. Desenvolupament d'hàbits propis d'aquesta pràctica. Pràctica de la relaxació.
14. Pràctica de l'assaig i la concertació.

2. Distribució temporal dels continguts

Els continguts associats als diferents objectius per a aquests cursos queden distribuïts en els tres trimestres de la següent forma:

CURS 1º EEEE

Primer trimestre

- Coneixements bàsics sobre l'agrupació musical de Cor.
- La veu com a primer instrument.
- La figura de director.
- Concert, públic i intèrpret.
- Tècnica i interpretació vocal: Postura corporal, inspiració i expulsió, relaxació.
- Repertori.

Segon trimestre

- Que canten els cors?
- Introducció bàsica d'alguns conceptes com: Harmonia, Acords, Agut, Greu, etc.
- Introducció bàsica d'algunes formes musicals: Cànon, Forma bipartida, Lied, Rondó.
- Tècnica i interpretació vocal: Respiració diafragmàtica, veu de cap, afinació.
- Repertori.

Tercer trimestre

- Cuidem la nostra veu. Analitzem algunes cures bàsics per mantenir la nostra veu en bones condicions físiques.
- Tècnica i interpretació vocal: Badall per a la col·locació, seguretat al cantar, parlar de cap.
- Repertori.

CURS 2º EEEE

Primer trimestre

- Cors de veus blanques. Anàlisi de diferents tipus de cors de veus blanques.
- Tècnica i interpretació vocal: concepte de ressonància, ressonadors, silenci, atac, forte i piano.

Segon trimestre

- Cor mixt. Anàlisi de les diferents agrupacions de cors: Orfeó, Cor masculí, Cor femení, Coral, Massa Coral.
- Introducció a alguns conceptes relacionats amb els Cors: Veus agudes, veus greus, solista.
- Tècnica i interpretació vocal: Respiració intercostal, bloqueig, cantar individualment, allegro i adagi.
- Repertori.

Tercer trimestre

- El Cor de cambra i el director.
- Introducció dels conceptes de Quartet, Octet, així com anacrusa, diapasó.
- Tècnica i interpretació vocal: Pujada vel de paladar, relaxació de la mandíbula i la laringe, final de frase.
- Repertori.

CURS 3º EEEE

Primer trimestre

- Cordes vocals; nens i joves.
- Conceptes d'extensió, tessitura i registre.
- Estudi d'altres termes com a veu de cap, tiples o primers, segons i tercers.
- Tècnica i interpretació vocal: Control del diafragma, col·locació de vocals i consonants, mezzoforte i mezzopiano.
- Repertori.

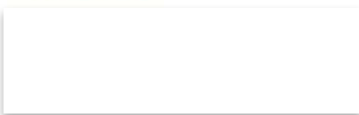
Segon trimestre

- Veus de dones: Soprano, Mezzosoprano i Alt (Contralt).
- El vibrat i la veu de cap.
- Tècnica i interpretació vocal: Inspiració robada, relaxació de la llengua, legato, staccato, picat.
- Repertori.

Tercer trimestre

- Veus d'homes: Contratenor, Tenor, Baríton i Baix.
- El falset i la veu de pit.
- Tècnica i interpretació vocal: Respiració coral (alternada), suport vocal, fraseig.
- Repertori.

CURS 4º EEEE

Primer trimestre

- Prehistòria de la música vocal: Edat Antiga i Edat Mitjana.
- Tècnica i interpretació vocal: Aparell respiratori, articulació, escolta del conjunt, crescendo i decrescendo.
- Repertori.

Segon trimestre

- El Renaixement, el Barroc i Classicisme en la música vocal. Estudi de les diferents formes musicals i compositors pertanyents a aquestes èpoques.
- Tècnica i interpretació vocal: Aparell de fonació, registres, agilitat, “ritardando” i “accelerando”.
- Repertori.

Tercer trimestre

- La música vocal en els segles XIX i XX. Estudi de les formes musicals i compositors d'aquestes èpoques.
- Tècnica i interpretació vocal: Aparell de ressonància, igualtat de ressonadors, potència, clímax en les frases.
- Repertori.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

1. Avaluació contínua i formativa: Valorarem els progressos de l'alumne mitjançant la combinació de diferents activitats com: l'observació directa dels progressos dels alumnes i les alumnes; correcció de les activitats que anem realitzant.

Eines de qualificació:

- Activitats i pràctiques: Contestar qüestionaris; realització de proves com cantar en grups reduïts (dos, tres i quatre persones) les obres programades per al curs; Reproduir qualsevol de les obres programades durant el curs en conjunt de tres o més membres per corda; repentinar una obra; entonar acords a quatre veus en estat fonamental, etc.
- Actitud a classe i en les audicions fora de l'aula.
- Treball diari de classe. Seguiment mitjançant diari de professor de les activitats realitzades a l'aula.
- Resultat en les audicions programades. Anàlisi del resultat obtingut pels alumnes en les diferents actuacions realitzades al llarg de el curs, tenint en compte no només el resultat artístic, sinó el comportament individual, la col·laboració mostrada i l'interès cap a l'activitat proposada.

2. Avaluació integradora però diferenciada: A més de contínua, l'avaluació serà integradora, és a dir, es realitzarà pel conjunt de professors de l'alumne coordinats pel professor tutor, actuant els esmentats professors de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants

d'aquest procés. Es valorarà, per tant, de manera global el treball realitzat en totes les àrees i el grau en què, amb aquest treball s'han aconseguit els objectius de l'etapa en general. Però a el mateix temps serà diferenciada pel fet que cada assignatura tindrà la seva qualificació pròpia.

3. Les qualificacions s'expressaran en els termes següents:

Insuficient: 1, 2, 3 o 4; Suficient: 5; Bé: 6; Notable: 7 o 8; Excel·lent: 9 o 10.

4. Aplicació de la rúbrica

	Excelente	5	Notable	4	Bien	3	Suficiente	2	Insuficiente	1
Asistencia 30 % Asistencia a las sesiones de clase	Asiste a la totalidad de las clases programadas durante el trimestre		Con 1 falta de asistencia justificada		Con 2 faltas justificadas		Con 2 faltas sin justificación		Con cuatro faltas sin justificación	
Actitud 20 % Respuesta y predisposición a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo	El alumno / a es muy participativo, con una disposición muy positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es muy participativo, con una disposición positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es participativo, con una disposición positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es poco participativo, con una disposición poco positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		Nada participativo	
Aptitud 20 % Capacidad y destreza a la hora de realizar las actividades propuestas en la clase	El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera excelente, con gran destreza y con una gran solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera positiva, con gran destreza y con una gran solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera regular, demostrando poca destreza y poca solvencia		El alumno / a no realiza los ejercicios propuestos de manera adecuada, demostrando muy poca destreza y entonces muy poca solvencia	
Destreza vocal 10 % Valoración de la entonación, ritmo y calidad de la voz. Adecuada postura corporal	Entona, mide e interpreta de manera excelente, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Entona, mide e interpreta de manera notable, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Entona, mide e interpreta de manera adecuada, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Presenta carencias a la hora de entonar, medir e interpretar de manera adecuada sin respetar las respiraciones y cuidando muy poco el sonido vocal		Presenta muchas carencias a la hora de entonar, medir e interpretar de manera adecuada sin respetar las respiraciones y cuidando muy poco el sonido vocal	
Repertorio 20 % Destreza en la interpretación del repertorio en clase y en las audiciones	Conoce y ejecuta de memoria el repertorio propuesto, de manera excelente.		Conoce y ejecuta de manera notable el repertorio propuesto		Conoce y ejecuta de manera solvente el repertorio propuesto		Muestra poca solvencia a la hora de la interpretación del repertorio propuesto		NI conoce ni sabe interpretar el repertorio propuesto en la clase	

Criteris d'avaluació.

a) Progrés, evolució i compliment de la feina amb els materials i recursos proposats en la programació: 60% del total de la qualificació.

b) Actitud personal, comportament i seguiment de l'estudi personalitzat de l'alumne: 20% del total de la qualificació.

c) Participació en audicions o activitats extraescolars i complementàries: 20% del total de la qualificació.

Quan l'apartat c) no es duga a terme, la qualificació final s'obtindrà segons els següents percentatges: a) 80% i b) 20%

Annex III Ensenyaments mínims. Nou decret de les Ensenyances Elementals.

Avaluació per competències.

Competència específica 1

1.1. Fer vocalitzacions amb facilitat i seguir les indicacions del professorat.

Competència específica 2

2.1. Mantindre una atenció conscient durant el procés interpretatiu dins del conjunt coral.

Competència específica 3

- 3.1. Fer lectures a vista senzilles a veus amb un mínim de preparació.
- 3.2. Detectar errors melòdics o rítmics que s'escolten mentre canten.
- 3.3. Improvisar bases rítmiques a manera d'*obstinats* mentre es canta.

Competència específica 4

- 4.1. Descriure manifestacions culturals i artístiques pròximes a partir de les cançons programades i explorar les seues característiques amb apertura i interès.
- 4.2. Seleccionar estratègies elementals per a la recerca guiada d'informació sobre manifestacions cultures i artístiques a través de canals i mitjans d'accés senzill.
- 4.3. Identificar el significat de distintes manifestacions cultures i artístiques que formen part del patrimoni de diversos entorns, compartir sensacions i trobar diferències i similituds entre aquests amb respecte i interès.

Competència específica 5

5.1. Interpretar qualsevol de les obres programades durant el curs en conjunt de tres membres per corda com a màxim.

Competència específica 6

6.1. Entonar intervals i acords a partir del la del diapasó i ampliar progressivament la dificultat.

Competència específica 7

- 7.1. Preparar en grups obres homofòniques molt senzilles i de clars contorns tonals sense l'ajuda directa del professorat.
- 7.2. Improvisar una melodia senzilla sobre un esquema harmònic bàsic.

Competència específica 8

8.1. Memoritzar cançons i cantar-les servint-se de totes les possibilitats expressives i comunicatives.

Competència específica 9

- 9.1. Fer audicions públiques i interpretar el repertori programat.
- 9.2. Participar i compartir experiències musicals, treballar de manera col·laborativa, gaudir del resultat final obtingut i valorar les sensacions dels altres.

4. Criteris de promoció

Mínims exigibles

- Assistència a l'80% de les sessions de classe.
- Actitud: Positiva a l'hora de realitzar les activitats de classe i ser participatiu amb el grup.
- Aptitud: L'alumne / a realitza els exercicis proposats de manera positiva, amb destresa i amb solvència.
- Destresa vocal: Entona, mesura i interpreta de manera adequada, respectant les respiracions i cuidant el so vocal.
- Repertori: Interpretació del 60% de repertori proposat durant el curs i participar al menys en una audició pública programada a la classe.

Annex III Ensenyaments mínims, Nou decret de les Ensenyances Elementals,
Sabers bàsics.

Sabers bàsics

- El cos propi com a instrument: posició, relaxació, respiració, ressonància.
- De la paraula parlada a la cançó.
- Tècnica vocal: realització de vocalitzacions apropiades a 1, 2 i 3 veus, segons possibilitats.
- Cànons i cançons populars valencianes i de diferents països.
- Cançons polifòniques segons possibilitats.
- Treball sobre les cançons: amb la mètrica de les paraules; el fraseig, la respiració, la col·locació de la veu, l'afinació, l'empastament, la dinàmica, l'articulació, els gestos, l'expressivitat.
- El text: comprensió, dicció, memorització.
- Desenvolupament de la sensibilitat auditiva.
- Pràctica de lectura a vista.
- Tècniques de memorització de cançons.
- Comprensió de les estructures musical en el repertori treballat.
- Selecció progressiva pel que fa al grau de dificultat dels exercicis, els estudis i les obres del repertori coral que es consideren útils per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumnat.
- Tècniques de relaxació.
- Tècniques d'assaig i concertació.
- Tècniques d'improvisació.
- Automatismes.
- Introducció a la grafia contemporània.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Aquells alumnes que no hagen superat el curs anterior i porten l' assignatura de Cor pendent s'ha de matricular de nou en aquest curs, tenint l'obligació d'assistir durant tot el curs a la mateixa.

PROGRAMACIÓ DE COR EEPP

PROGRAMACIÓ DE COR EEPP	1
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	2
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	3
Avaluació	
Criteris	
Instruments	
Procediments	
Criteris de qualificació	
4. Criteris de promoció	5
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	5
Activitats de recuperació	

PROGRAMACIÓ DE COR EEP

1. Objectius i continguts

Segons el decret 158/2007 de Govern Valencià l'assignatura de cor dels ensenyaments professionals de música tindran com a objectiu consolidar els objectius dels ensenyaments elementals i desenvolupar en l'alumnat les següents capacitats:

- 1.-Controlar de forma conscient el mecanisme respiratori i d'emissió vocal per a enriquir les possibilitats tímbriques i proporcionar a la veu capacitat de resistència.
- 2.-Arribar a un nivell semiprofessional d'empastament i compenetració amb el grup.
- 3.-Conèixer a través de la pràctica coral tant la música de la nostra tradició occidental com la d'altres cultures, fent així patent la seva importància en la formació integral de la persona.
- 4.-Reconèixer els processos harmònics i tonals mitjançant el repertori vocal.
- 5.-Assolir la flexibilitat i intel·ligència necessàries per buscar els recursos tècnics més adequats a cada moment en funció de la interpretació.
- 6.-Gestionar amb soltura la tècnica bàsica de direcció.
- 7.-Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cada un d'ells.
- 8.-Participar en la planificació i realització en equip d'activitats corals valorant les aportacions pròpies i alienes, en funció dels objectius establerts, mostrant una actitud flexible i de col·laboració, i assumint responsabilitats en el desenvolupament de les tasques.

2. Distribució temporal dels continguts

L'assignatura de cor en EE PP està present de manera obligatòria al 3er i 4t curs per a les especialitats de Piano, Guitarra, Cant, Flauta de Bec, Dolçaina i Orgue, o siga, totes aquelles especialitats que normalment no són part de la banda o de l'orquestra. L'assignatura de cor es converteix en la seua assignatura per fer música de manera col·lectiva al conservatori.

La distribució dels continguts està pensada per tant en dos cursos. A més hem de tindre en compte que el repertori proposat en aquesta etapa és totalment orientatiu i dependrà del nivell qualitatiu i quantitatiu de l'alumnat. A més, el repertori pot i deu variar cada curs.

Primer trimestre

- El so d'un Cor no és la suma dels sons individuals: Empastament i equilibri.
- La tècnica vocal al servei de la música.

- L'estudi de la música vocal com a formació professional.
- Estudi a vista d'exercicis polifònics.
- Anàlisi i interpretació d'obres del repertori coral de diferents èpoques i estils, així com d'altres gèneres i àmbits culturals.
- Repertori (grup gran i grup reduït).

Segon trimestre

- Treball de la tímbrica i l'empastament.
- Utilització de diferents recursos tècnics per aconseguir diferents efectes en el mateix passatge.
- Treball sobre els gestos bàsics de la tècnica de la Direcció. Desenvolupament de l'audició interna com a element de control de l'afinació, de la qualitat vocal i del color sonor del conjunt.
- Estudi a vista d'exercicis polifònics.
- Diferents distribucions del grup per a l'execució de diferents repertoris.
- Anàlisi i interpretació d'obres del repertori coral de diferents èpoques i estils, així com d'altres gèneres i àmbits culturals.
- Repertori (grup gran i grup reduït).

Tercer trimestre

- Flexibilitat auditiva per identificar-se amb el so de el grup. Adequació a plantejar solucions tècniques poc habituals.
- Treball sobre els gestos bàsics de la tècnica de la Direcció. Desenvolupament de l'audició interna com a element de control de l'afinació, de la qualitat vocal i del color sonor del conjunt.
- Estudi a vista d'exercicis polifònics.
- Anàlisi i interpretació d'obres del repertori coral de diferents èpoques i estils, així com d'altres gèneres i àmbits culturals.
- El Cor Virtual.
- Repertori (grup gran i grup reduït).

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

1. Avaluació contínua i formativa: Valorarem els progressos de l'alumne mitjançant la combinació de diferents activitats com: l'observació directa dels progressos dels alumnes i les alumnes; correcció de les activitats que anem realitzant.

Eines de qualificació:

- Activitats i pràctiques: Contestar qüestionaris; realització de proves com cantar en grups reduïts (dos, tres i quatre persones) les obres programades per al curs; Reproduir qualsevol de les obres programades durant el curs en conjunt de tres

o més membres per corda; repentitzar una obra; entonar acords a quatre veus en estat fonamental, etc.

- Actitud a classe i en les audicions fora de l'aula.
- Treball diari de classe. Seguiment mitjançant diari de professor de les activitats realitzades a l'aula.
- Resultat en les audicions programades. Anàlisi del resultat obtingut pels alumnes en les diferents actuacions realitzades al llarg de el curs, tenint en compte no només el resultat artístic, sinó el comportament individual, la col·laboració mostrada i l'interès cap a l'activitat proposada.

2. Avaluació integradora però diferenciada: A més de contínua, l'avaluació serà integradora, és a dir, es realitzarà pel conjunt de professors de l'alumne coordinats pel professor tutor, actuant els esmentats professors de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants d'aquest procés. Es valorarà, per tant, de manera global el treball realitzat en totes les àrees i el grau en què, amb aquest treball s'han aconseguit els objectius de l'etapa en general. Però a el mateix temps serà diferenciada pel fet que cada assignatura tindrà la seva qualificació pròpia.

3. Les qualificacions s'expressaran en els termes següents:

Insuficient: 1, 2, 3 o 4; Suficient: 5; Bé: 6; Notable: 7 o 8; Excel·lent: 9 o 10.

4. Aplicació de la rúbrica

	Excelente	5	Notable	4	Bien	3	Suficiente	2	Insuficiente	1
Asistencia 20 % Asistencia a las sesiones de clase	Asiste a la totalidad de las clases programadas durante el trimestre		Con 1 falta de asistencia justificada		Con 2 faltas justificadas		Con 3 faltas sin justificación		Con cuatro faltas sin justificación	
Actitud 20 % Respuesta y predisposición a la hora de realizar las actividades de clase y ser participativo con el grupo	El alumno / a es muy participativo, con una disposición muy positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es muy participativo, con una disposición positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es participativo, con una disposición positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		El alumno / a es poco participativo, con una disposición poco positiva a la hora de realizar los ejercicios propuestos		Nada participativo	
Aptitud 20 % Capacidad y destreza a la hora de realizar las actividades propuestas en la clase	El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera excelente, con gran destreza y con una gran solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera positiva, con gran destreza y con una gran solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera positiva, con destreza y con solvencia		El alumno / a realiza los ejercicios propuestos de manera regular, demostrando poca destreza y poca solvencia		El alumno / a no realiza los ejercicios propuestos de manera adecuada, demostrando muy poca destreza y entonación muy poca solvencia	
Destreza vocal 10 % Valoración de la entonación, ritmo y calidad de la voz. Adecuada postura corporal	Entona, mide e interpreta de manera excelente, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Entona, mide e interpreta de manera notable, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Entona, mide e interpreta de manera adecuada, respetando las respiraciones y cuidando el sonido vocal		Presenta carencias a la hora de entonar, medir e interpretar de manera adecuada sin respetar las respiraciones y cuidando muy poco el sonido vocal		Presenta muchas carencias a la hora de entonar, medir e interpretar de manera adecuada sin respetar las respiraciones y cuidando muy poco el sonido vocal	
Repertorio 20 % Destreza en la interpretación del repertorio en clase y en las audiciones	Conoce y ejecuta de memoria al repertorio propuesto, de manera excelente		Conoce y ejecuta de manera notable el repertorio propuesto		Conoce y ejecuta de manera adecuada el repertorio propuesto		Muestra poca solvencia a la hora de la interpretación del repertorio propuesto		Ni conoce ni sabe interpretar el repertorio propuesto en la clase	

Criteris d'avaluació.

- a) Progrés, evolució i compliment de la feina amb els materials i recursos proposats en la programació: 60% del total de la qualificació.
 - b) Actitud personal, comportament i seguiment de l'estudi personalitzat de l'alumne: 20% del total de la qualificació.
 - c) Participació en audicions o activitats extraescolars i complementàries: 20% del total de la qualificació.
- Quan l'apartat c) no es duga a terme, la qualificació final s'obtindrà segons els següents percentatges: a) 80% i b) 20%

4. Criteris de promoció

Mínims exigibles

- Assistència a l'80% de les sessions de classe.
- Actitud: Positiva a l'hora de realitzar les activitats de classe i ser participatiu amb el grup.
- Aptitud: L'alumne / a realitza els exercicis proposats de manera positiva, amb destresa i amb solvència.
- Destresa vocal: Entona, mesura i interpreta de manera adequada, respectant les respiracions i cuidant el so vocal.
- Repertori: Interpretació del 60% de repertori proposat durant el curs i participar al menys en una audició pública programada a la classe.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

Aquells alumnes que no hagen superat el curs anterior i porten l' assignatura de Cor pendent, poden presentar-se mínim amb una formació de quartet, a l'examen extraordinari de juliol. O bé si renuncien a aquesta convocatòria, s'hauran de matricular de nou en aquest curs, tenint l'obligació d'assistir durant tot el curs a classe.

Estructura de l'examen extraordinari de juliol.

La PROVA constarà de 2 parts:

PART A

L'alumne/a **presentarà 5 obres** composades per a grup vocal, de mínim tres estils diferents.

- Una de les obres pot ser per a solista i cor, sent el/la solista el /la propi alumne/a.

Al grup coral, deuran estar representades totes les veus, atenent als divisi de les obres presentades. El grup podrà ser conduït (o no) per un director i podrà actuar acompanyat (o no) de piano, però en sols 2 de les 5 obres presentades, la resta caldrà que siguen interpretades a capella.

El grup no podrà ser inferior a la distribució de veus que presente el repertori escollit.

PART B

L'alumne/a **presentarà i exposarà** un treball relacionat amb l'estil i compositor d'una de les obres presentades.

Es podrà ajudar d'un xicotet esquema o resum, mai superior a mig A4.

El treball no podrà ser inferior a 10 fulls ni superior a 25 (lletra Arial 12), disposant d'una duració d'exposició d'entre 10 i 20 minuts.

A tenir en compte per a una correcta realització:

Les obres presentades s'interpretaran en la seua totalitat, tenint el tribunal la potestat d'acurtar-les, interrompre-les, o donar-les per acabades si es creu oportú.

El centre aportarà els materials necessaris com: cadires, faristols, piano... Tots els demés elements: coristes, director, pianista, etc. Els aportarà el/la alumne/a. Les partitures i els treballs s'entregaran a la secretaria del centre, com a mínim, dos dies abans de la realització de la prova.

PROGRAMACIÓ DE CULTURA AUDIOVISUAL

PROGRAMACIÓ DE CULTURA AUDIOVISUAL

1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	5
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	7
Avaluació	7
Criteris	7
Instruments	8
Procediments	8
Criteris de qualificació	9
4. Criteris de promoció	9
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	9
Activitats de recuperació	9

PROGRAMACIÓ DE CULTURA AUDIOVISUAL

1. Objectius i continguts

La ensenyanza de la Cultura audiovisual tendrá como finalidad el desarrollo de las siguientes capacidades:

- Asimilar la importancia fundamental de los medios de comunicaci3n en una sociedad democrtica y la interrelaci3n creativa que las nuevas tecnologías nos brindan.
- Comprender y apreciar c3mo el progreso actual de las tecnologías de la informaci3n y la comunicaci3n proviene de los avances técnicos y expresivos producidos a lo largo de la historia.
- Reconocer las diferencias existentes entre la realidad y la representaci3n que de ella nos ofrecen los medios audiovisuales.
- Conocer y comprender los aspectos estticos y técnicos de los medios de comunicaci3n para aprender a analizar y a crear documentos audiovisuales sencillos.
- Valorar la importancia de la funci3n expresiva del sonido y de la música en el proceso de creaci3n audiovisual.
- Analizar mensajes publicitarios y valorar lo que de ellos hay de informaci3n, arte, propaganda y seducci3n.
- Conocer las características técnicas y expresivas de la televisi3n y reconocer los diferentes géneros.
- Mostrar las posibilidades de la Red, Internet, telefonía m3vil y otras pantallas en su dimensi3n informativa y comunicativa.
- Desarrollar actitudes selectivas, críticas y creativas frente a los mensajes que recibimos a través de los distintos canales de difusi3n.
- Tomar conciencia de la capacidad de los espectadores, en su funci3n de consumidores, para exigir productos audiovisuales de calidad. El equilibrio entre libertad de expresi3n y derechos individuales.

Los contenidos a tratar serán los siguientes:

1. De la revoluci3n de la imagen a la era digital.
 - Evoluci3n de los medios y lenguajes audiovisuales; desde los grandes pioneros que hicieron posible la revoluci3n expresiva y tecnol3gica del siglo XX, hasta los retos de la revoluci3n digital del siglo XXI.
 - Importancia de la comunicaci3n audiovisual en nuestro tiempo.
2. Imagen y realidad

- El poder de la fascinación de la imagen.
 - Funciones de la imagen.
 - La imagen como representación de la realidad.
 - Trascendencia de la valoración expresiva y estética de las imágenes y de la observación crítica de los mensajes.
 - La transformación de la realidad mediante técnicas digitales.
3. La imagen fija y sus lenguajes.
- Los códigos que conforman los diferentes lenguajes.
 - Cartel, historieta gráfica, fotografía, diaporama, la cámara fotográfica.
 - El guión de la historieta.
 - Sistemas analógicos y digitales de captación y tratamiento de imágenes.
4. La imagen en movimiento y sus posibilidades expresivas.
- Fundamentos perceptivos y técnicos del cine.
 - La persistencia retiniana.
 - La ilusión del movimiento.
 - Elementos expresivos espacio y tiempo.
 - Literatura y guión cinematográfico. géneros y técnicas básicas de animación.
5. Música y comunicación.
- Bases para el estudio del sonido comunicativo: paisaje sonoro, palabra y música.
 - Industria musical, nuevas tecnologías.
 - La función expresiva de la música en la comunicación audiovisual.
 - La influencia musical en los medios de comunicación
 - La música en la publicidad audiovisual.
6. Recorrido histórico y teórico por la relación Imagen-Música: cine, videoclip, televisión e internet.
- Aproximación al análisis e interpretación de textos musicales.
 - Lenguajes visuales, literatura y música.
 - Música y cultura popular.
 - La música para la imagen y la imagen para la música.
 - La música en la red
7. Tecnología de los medios audiovisuales.
- Sistemas y equipos de captura, registros, tratamiento y reproducción de imágenes y sonidos.
 - Procesos de producción de documentos multimedia. Realización, edición y postproducción.
 - Creación de imágenes y sonidos por ordenador.
 - Las otras pantallas: ordenador, consolas de videojuegos, teléfono móvil.
 - Guión y producción audiovisual.

8. La Publicidad.
 - Funciones de la publicidad. Propaganda, información y seducción.
 - Las nuevas formas de publicidad, emplazamiento del producto, publicidad encubierta y subliminal.
 - Análisis de "spots" publicitarios.
 - Publicidad de dimensión social. Campañas humanitarias. Mensajes alternativos.
9. La radio.
 - El lenguaje de la radio.
 - Características técnicas y expresivas. Los géneros radiofónicos.
 - Estudio de audiencias y programación. La radio de servicio público.
 - La radio del futuro. Radio interactiva.
 - Producción y realización de radio.
10. La televisión.
 - El lenguaje de la televisión.
 - Características técnicas y expresivas. Los géneros televisivos.
 - Estudio de audiencias y programación. La televisión de servicio público.
 - La televisión del futuro. TV interactiva.
 - Producción y realización televisiva.
11. La lectura crítica
 - Lectura denotativa y connotativa de imágenes y sus aplicaciones sonoras. Análisis de imágenes fijas y en movimiento. Análisis del agente sonoro.
 - Valores formales, estéticos, expresivos y de significado. La incidencia de los mensajes, según el medio emisor.
12. Medios de comunicación de libre acceso.
 - Internet y la socialización de la información, la comunicación y la creación.
 - El uso responsable de la red.
 - Blogosfera, blogs y bloggers.
 - Análisis de los contenidos que nos llegan a través de internet.
 - La utilización ilícita e ilegal de la red.
 - Libertad de expresión y derechos individuales del espectador.

2. Distribució temporal dels continguts

Primer Trimestre

a) La percepció audiovisual

- Conceptos básicos del lenguaje audiovisual
- Música diegética y música incidental
- La banda sonora: efectos de sonido, diálogos y música
- Funciones de la banda sonora
- El ritmo musical frente al ritmo visual: dinámica temporal y velocidad perceptiva
- La percepción sonora: emoción y manipulación
- Paráfrasis obvia y paráfrasis oculta
- La música como contrapunto sonoro de la imagen
- La música como contraste o empatía
- De la viñeta a la pantalla: praxinoscopio, cronofotografías, fotograma
- La persistencia retiniana: el defecto convertido en arte
- La revolución digital: nuevos escenarios y el replanteamiento de lo real

b) Evolución de la música en el cine

- El porqué de la música en el cine
- La música en el cine mudo:
- Solistas y agrupaciones más frecuentes
- Formas de acompañar y músicas utilizadas
- Música secuencial
- La música en el cine sonoro

c) Del guió a la edició

- Diferentes fases de la producción de un audiovisual: guió, *story board*, *story reel*, montaje provisional, postproducción, montaje definitivo.
- El planteamiento visual de una narración
- La realización audiovisual y su edición
- Procesos de trucaje, mezclas y montaje
- La crítica y la libertad de expresión

d) Los géneros y los clichés

- Los géneros cinematográficos: western, romanos, ciencia ficción, acción, comedia, juicios, *biopic*, etc.
- Los códigos y los recursos de cada género
- Clichés, homenajes y paródias
- La descripción musical: escenarios, situaciones, personajes, emociones, etc, y sus antecedentes literarios e instrumentales
- Simbología musical
- Los cuatro gestos musicales

- La música programática
- Los clichés en la publicidad
- Posibilidades dramáticas y estructurales

Segundo Trimestre

e) El Leitmotiv

- La técnica del Leitmotiv
- Personajes protagonista y secundarios.
- Características del leitmotiv.
- Posibilidades de utilización.
- Evolución y transformación a lo largo de una película.

f) La Música Clásica dentro del Cine

- Compositores y obras más citadas
- La reinterpretación de la música a partir de las imágenes
- El montaje cinematográfico a partir de músicas ya existentes

g) Las músicas del Cine Clásico y Moderno

- Una música de industria
- Sistematización de un lenguaje: ruidos, efectos y música
- El uso del Leitmotiv
- La profunda renovación de los años 50
- La música cinematográfica en relación a la música de concierto
- Manierismo visual y musical
- Música y psicología
- Compositores: Max Steiner; Dimitri Tiomkim; Miklos Rozsa; Erich Wolfgang Korngold; Bernard Herrmann; Jerry Goldsmith; Lalo Schiffrin.

Tercer Trimestre

h) Las músicas en el cine de autor

- La influencia y presencia de la tradición musical europea
- La música en cada uno de los movimientos artísticos: del Kammerspiel al Dogma
- Experimentación y vanguardias
- Trascendencia y cliché
- La música como emoción plástica más allá del sonido
- Compositores: Camille Saint-Saens; Georges Auric; Maurice Jaubert; Pierre Henry; Eduard Artemiev; Nino Rota; Georges Delerue; Patrick Doyle.

i) Música, cine y modernidad

- Minimalismos
- Un cine de canciones

- La recuperación de la música sinfónica
- Músicas épicas
- Nuevas partituras para películas mudas
- El Minimalismo como opción dramática y estructural
- Postmodernidad: entre lo comercial y las referencias al pasado
- Compositores: Alex North; Walter Carlos; Maurice Jarre; Michel Legrand; Ennio Morricone; John Addison; Vangelis; Philip Glass; Goran Bregovic; Carl Davis; Michael Nyman; Angelo Badalamenti; Danny Elfman;
- La interactividad de las nuevas tecnologías: del blog a la difusión audiovisual a la carta
- La televisión y su adaptación a los nuevos medios
- ¿La libertad de expresión implica que todo vale?
- La creación compartida y el nuevo concepto de autor
- Los videojuegos: ha nacido el 8º arte

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

La evaluación será continua y revisable ya que se busca el aprendizaje significativo, siempre desde el prisma de que los contenidos sean acumulativos en pro de un avance real dentro de la asignatura.

Criteris

- a) Descubrir los avances que a lo largo de la historia se han producido en el campo de las tecnologías de la información y la comunicación y en la evolución estética de los mensajes audiovisuales. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumnado para identificar la evolución tecnológica y estética de los diferentes productos audiovisuales a los que tiene acceso.
- b) Establecer las diferencias entre imagen y realidad y las diferentes formas de representación. Con este criterio se trataría de comprobar la comprensión de las semejanzas, y disparidades existentes entre la vida real y la visión que de ella nos ofrecen los medios audiovisuales y de comunicación.
- c) Identificar los elementos básicos del lenguaje audiovisual. A través de este criterio se pretende valorar el conocimiento por parte del alumnado de los componentes esenciales que intervienen en la

- producción de documentos audiovisuales, competencia que les permitirá realizar sencillas producciones audiovisuales.
- d) Valorar la asimilación de las funciones de la publicidad mediante la realización de ejercicios en los que se diferencien claramente los elementos informativos, de aquellos otros relacionados con la emotividad, la seducción y la fascinación. Con este criterio se trata de comprobar si el alumno sabe distinguir los diferentes elementos que inciden en el consumidor a la hora de recibir los mensajes publicitarios.
 - e) Mostrar las características de los distintos géneros televisivos y radiofónicos, distinguiendo los estereotipos más comunes presente en los productos audiovisuales. Mediante este criterio se pretende evaluar si el alumnado ha adquirido una visión selectiva sobre la oferta televisiva y radiofónica, distinguiendo los géneros y estereotipos más comunes presentes en los programas más habituales.
 - f) Comprobar la capacidad de análisis de los elementos espaciales y temporales, características básicas, significado y sentidos en la lectura de imágenes fijas y movimiento. Este criterio pretende evaluar la comprensión, por parte del alumnado, de las diferencias existentes entre la lectura objetiva y la subjetiva de una misma imagen.
 - g) Identificar las posibilidades de las tecnologías de la información y la comunicación, con especial atención a los medios de comunicación de libre acceso como Internet. A través de este criterio se observará la asimilación por parte del alumnado de la utilidad y oportunidades que ofrecen los medios audiovisuales, evaluando todos sus aspectos positivos y, también, aquellos otros que puedan ofrecer contenidos ilícitos o ilegales.

Instruments

El trabajo final, desarrollado a modo de podcast, será el medidor del desarrollo de la asignatura.

Los diferentes trabajos de edición de audio y vídeo.

El desarrollo de contenidos para la elaboración de los programas de radio y vídeo.

La participación en clase.

El interés más allá de lo exigido en la asignatura.

Procediments

El desarrollo de un podcast de manera colectiva.

El desarrollo de una redacción de radio.

La edición de vídeos.

La realización de un programa de radio en streaming.
La realización de entrevistas.

Criteris de qualificació

La asignatura tiene un cariz sustancialmente práctico, por lo que el trabajo en clase y el interés mostrado por la asignatura, reflejado en los trabajos editados durante el año, será un punto de partida primordial a la hora de calificar.

El interés y la capacidad de mejora, más allá de la calidad del trabajo conseguido, será un punto muy valorado ya que se quiere incentivar el amor por la asignatura, el interés y el proceso.

La asimilación y manejo de los diferentes programas de edición de audio y vídeo.

4. Criteris de promoció

Al ser una asignatura optativa, de curso único, no hay promoción posible.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

La elaboración de un programa de radio, formato podcast, de duración aproximada de entre 45 y 60 minutos. En este programa deberán aparecer, al menos, siete secciones de entre todas las trabajadas a lo largo del año. Se valorarán los contenidos, la dicción, la forma de comunicar, el interés de los contenidos y de la música seleccionada, el uso de efectos de audio, el ritmo y la motivación.

PROGRAMACIÓ D'ESTÈTICA DE LA MÚSICA

1. OBJECTIUS	2
2. CONTINGUTS	3
2.1 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS	5
3. CRITERIS D'AVUACIÓ	6
3.1 CRITERIS,PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ.	8
3.2 ALUMNES SEGON DE BATXILLER:	9
3.3 INSTRUMENTS I ACTIVITATS D'AVUACIÓ	9
3.4 CRITERIS DE PROMOCIÓ:	10
3.5 OBJECTIUS MÍNIMS EXIGIBLES PER A LA PROMOCIÓ EN L'ASSIGNATURA:	10
3.6 RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURA PENDENT:	10
3.7 ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER ALUMNES AMB ASSIGNATURA PENDENT:	10

1. OBJECTIUS

Objectius DECRET 158/2007	Objectius específics Estètica Música.	Relació Continguts específics EM.
Entendre i manejar els principals conceptes elaborats al llarg del temps pel pensament musical.	1- Comprendre i conèixer l'evolució del pensament musical al llarg la història a partir d'exemples actuals i la importància d'aquestes idees en relació les obres d'art en general i la música en particular.	tots
Conèixer els grans corrents de l'estètica musical, a través d'un estudi sistemàtic dels grans problemes que tracta la disciplina.	2- Conèixer i apreciar les diferents disciplines que abraça l'estètica de la música i la seua funcionalitat al món actual.	C,D, E, F
Raonar i debatre sobre una obra o un text musical, inserint-los en el marc dels problemes estètic-musicals que plantegen.	3- Desenvoluparà un esperit crític en relació qualsevol obra d'art, ja siga de forma oral o escrita.	TOTS
Emetre un judici crític sobre una determinada realitat musical, situant-la en el context de les grans polèmiques estètic-musicals.	4- distingir i conèixer els diferents paràmetres artístics i musicals per tal emetre judicis estètics envers una obra musical i els agents que intervenen en la creació d'un obra musical.	B,C,D,E,F.

Construir un discurs coherent i redactar un text raonat sobre un determinat tema musical.	5- Realitzar comentaris escrits, orals i en suports TIC en relació un obra, text musical.	C,D,E,F.
Desenvolupar la maduresa intel·lectual de l'alumne, la seva capacitat d'entendre, de relacionar i d'emetre un judici crític sobre un problema estètic donat.	6- Analitzar i desenvolupar un discurs crític en relació a obres d'art en general i musicals en particular.	TOTS

2. CONTINGUTS

CONTINGUTS GENERALS DECRET	CONTINGUTS ESPECÍFICS ESTÈTICA.	COMPETÈNCIES
1. Introducció a l'estètica. Objecte de l'estètica. Evolució de l'estètica. Problemes generals de l'estètica. Mètodes de l'estètica. Fonts de coneixement de l'estètica.	A-Què és l'estètica musical i per a què ens serveix. L'artisticitat en l'art i la música. Els judicis estètics.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
2.L'experiència estètica. El judici de gust. El plaer estètic. Teories entorn de la bellesa. Modalitats de la bellesa.	B- Concepte de bellesa musical. Lo lleig i lo bonic.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
3. Filosofia de l'art. Teories entorn de l'art. Axiologia de l'art. Art i ciència. Art i naturalesa. Art i moral..	C- La música i la seua relació amb altres arts. Teories. La Sinestèsia musical.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
4. Estètica musical. Objecte de l'estètica musical. Problemes específics de l'estètica musical. Mètodes de l'estètica musical. Fonts de coneixement de l'estètica musical..	D-Què és l'estètica musical i per a què ens serveix. L'artisticitat en l'art i la música. Els judicis estètics.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC

5. Àmbits de l'estètica musical. Estètica filosòfica de la música. Estètica psicològica de la música. Estètica sociològica de la música. Estètica morfològica de la música. Estètica comparada.	E- Música i context. Música i ideologia. Música i societat. La suggestió musical.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
6. L'obra musical. L'objecte sonor: nocions generals d'acústica. Paràmetres musicals (altura, durada, intensitat, timbre, textura, forma...). Diferents classificacions de la música. El problema dels gèneres musicals. L'obra musical i el procés de comunicació musical. L'obra oberta.	F- Mitjans de comunicació i la música. El cas Glend gould.	CAA, CCL, CMCT, CD, CSC, SIEE, CEC
7. La bellesa musical.	Evolució del concepte bellesa musical al llarg de la història.	
8. El compositor, intèrpret i oient..	Formalistes versus romàntics: Stravinsky-Mendelshonn. El cas Glend Gould. La suggestió musical.	
9. .Música i llenguatge. Els afectes en música.	Els mitjans de comunicació i la música.	

2.1 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS

SECUENCIACIÓ UNITATS DIDÀCTIQUES:

UNITATS DIDÀCTIQUES		SESSIONS 1 sessió-3h	CURS	TRIMESTRE
A	- Què és l'estètica musical i per a què ens serveix. L'artisticitat en l'art i la música. Els judicis estètics.	5	5é-6é	1
B	- Concepte de bellesa musical. Lo lleig i lo bonic. La música i la seua relació amb altres arts. Teories. La Sinestèsia musical. Evolució del concepte bellesa musical al llarg de la història.	5	5é-6é.	1
C	- Música i context. Música i ideologia. Música i societat. La suggestió musical.	10	5é-6é	2
D	- Mitjans de comunicació i la música. El cas Glend Gould. Intèrpret versus oient.	5	5é-6é	3
E	- Formalistes versus romàntics: Stravinsky-Mendelshonn. El cas Glend Gould. La suggestió musical.	5	5é-6é	3

3. CRITERIS D'AVALUACIÓ

Criteris d'avaluació decret 158/2007	Criteris avaluació específics ESTÈTICA.	Relació continguts EM.
1. Realitzar una redacció a partir d'una pregunta d'estètica musical.	- Conèixer les diferents propostes històriques del pensament musical. - Identificar-los elements de l'estètica musical. - Interrelacionar l'art de la música amb la resta de belles arts , l'educació, les matemàtiques, la comunicació i la societat.	A,B,C,F.
2. Realitzar un comentari de text estètic-musical.	- Realitzar fitxes de lectura de textos d'estètica musical. - Elaborar presentacions escrites o orals de divulgació musical amb l'ús de les TIC. - Realitzar assajos de caràcter estètic o sociomusicològic. - Elaborar treballs de recerca sobre determinats aspectes del pensament musical.	B,C,D.E.F
3. Realitzar un treball de recerca sobre un tema estètic-musical..	- Tenir una bona predisposició a l'aprenentatge. - Interactuar de manera respectuosa i no violenta amb la resta de membres de l'aula. - Acceptar de manera respectuosa i no racista d'altres realitats socials.	A,B,C,D,E,F,
4. Realitzar fitxes de lectura sobre textos clàssics del pensament musical	- Participar de forma activa a les activitats i projectes plantejats a l'aula. Assistir regularment a classe.	C,D,E,F,

3.1 CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

La qualificació de l'assignatura d'Estètica de la Música serà numèrica de l'1 al 10 sense decimals, sent positives les qualificacions iguals i superiors a 5.

Realitzaré qualificacions de cadascuna de les activitats realitzades cada trimestre de la que sortirà una mitjana aritmètica que se sumarà a altres criteris de qualificació..

Les activitats ha realitzar aniran des de la realització de comentaris estètics orals, escrits o amb suport TIC, treballs de recerca, Activitats d'aula, anàlisi de pel·lícules i documentals, debats d'aula, etc..

Per a reforçar l'avaluació contínua podré exigir coneixements de temes anteriors que tinguin cabuda en l'anàlisi de la part pràctica.

La ponderació que realitzaré en els diferents trimestres està especificada en la taula de l'annex: Criteris de qualificació. Considere que l'alumne, participant en els continguts operatius i mostrant una actitud correcta pot superar la matèria sense dificultats, per aquest motiu done més importància al treball i actitud, és a dir m'interessa com van formant el seu aprenentatge mitjançant el treball i atenció en classe.

Per a la nota final del curs, es tindrà en compte:

- 1- d'una banda la qualificació positiva de les proves pràctiques trimestrals, un 65 per cent.
- 2- El treball i exposició d'un treball de recerca, un 10%.
- 3- Participació i actitud a l'aula, un 10%.
- 4- Assistència regular a classe, un 15%.

Hi haurà tres avaluacions, corresponents als tres trimestres, en què els alumnes rebran les qualificacions per mitjà d'un butlletí informatiu entregat pel tutor.

La qualificació dels alumnes es durà a terme a través de l'observació directa, treball diari, evolució del propi alumne durant cada avaluació, així com dels exercicis pràctics i escrits que es realitzen.

S'emetran tres qualificacions al curs, una per avaluació. La tercera d'aquestes suposarà la qualificació global del curs.

TRIMESTRAL	Treball Aula	Participació- Actitud	Asistencia	Treball Recerca
Primer trimestre	60%	15%	15%	10%
Segon trimestre	60%	15%	15%	10%
Tercer trimestre	60%	15%	15%	10%
Nota final curs.	65%	10%	15%	10%

3.2 ALUMNES SEGON DE BATXILLER:

L'alumnat que curse simultàniament segon de batxiller i els estudis professionals de música, s'examinarà la tercera setmana del mes de Maig. Per als alumnes que No cursen 6é dels ensenyaments professionals de música se'ls adaptarà els continguts i objectius, juntament amb les activitats a realitzar per a la seua bona consecució.

Es realitzaran tutories, activitats i treballs perquè la consecució dels objectius del curs queden consolidats.

3.3 INSTRUMENTS I ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

L'avaluació serà formativa, integral, objectiva i diferenciadora, a més de revisada constantment. Per a això es farà ús dels tres tipus d'avaluació: Inicial, per a partir del nivell de coneixements adequat a l'alumnat; contínua, per a tindre un control permanent de l'evolució de l'alumne; final, per a procedir a l'avaluació de coneixements terminals de l'alumne i conducta a la qualificació final i a la promoció o titulació.

El sistema d'avaluació d'aplicació en aquesta assignatura es basa en: Qualificacions parcials trimestrals: per a l'obtenció de les qualificacions parcials es realitzaran diverses proves (orals, escrites, pràctiques d'edició, recerca, etc.), que es duran a terme de forma continuada al llarg del trimestre.

Qualificació final: s'obté mitjançant la nota mitjana de les tres qualificacions parcials trimestrals, la nota final serà numèrica entre 1 i 10. Per a la realització de la nota mitjana serà necessari tindre aprovades cadascuna de les avaluacions, bé per mitjà de les proves realitzades al llarg del curs, bé per mitjà de les proves de recuperació. Això s'ha del fet que, a diferència altres assignatures (harmonia, fonaments, etc.), els continguts parcials, malgrat la "lògica" relació evolutiva dels fets històrics, són independents els uns dels altres, per tant "no acumulables".

Segons el Reglament de Règim Intern del centre, l'alumne que, acumule al llarg d'un trimestre més de 3 faltes d'assistència en les assignatures d'una classe setmanal o més de 6 faltes d'assistència en les assignatures de dues classes setmanals, obtindrà una qualificació negativa aqueix trimestre.

Així mateix, perdrà el dret a l'avaluació contínua, si l'alumne acumula al llarg de tot el curs 9 faltes d'assistència en les assignatures en les quals s'impartisca una classe setmanal o 18 en les de dues classes setmanals, havent de realitzar un examen final, per a poder aprovar el curs de l'assignatura en qüestió.

3.4 CRITERIS DE PROMOCIÓ:

L'aprobat en els dos primers trimestres no serà en ningun cas una garantia que l'alumne vaja a aconseguir l'aprobat en finalitzar el curs, en tant que ha de demostrar que ha assimilat i superat també els continguts presentats en el tercer trimestre. Per tant, perquè un alumne pugui promocionar, la nota final ha de ser igual o superior a 5 en la tercera avaluació, ja que el procés de ensenyança-aprenentatge en aquesta assignatura té un caràcter cíclic i evolutiu, on tot es recolza en l'anterior; per tant, el moment propi d'avaluació del procés d'aprenentatge i el moment oportú per a la qualificació de l'adquisició d'objectius del curs és l'última avaluació, en la qual en cas de ser necessari, es realitzaran diverses proves corresponents a continguts tractats en avaluacions anteriors.

3.5 OBJECTIUS MÍNIMS EXIGIBLES PER A LA PROMOCIÓ EN L'ASSIGNATURA:

Sent aquesta una assignatura eminentment pràctica, s'exigirà a l'alumnat una assistència a classe regular, considerant imprescindible per a la promoció la realització de TOTS els exercicis proposats pel professor, així com la realització d'un treball-projecte final de cadascuna de les seccions en què es divideix l'assignatura. Aquestes tasques estan subjectes als criteris de qualificació abans esmentats.

3.6 RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURA PENDENT:

Serà el professor, en tot cas, qui proposarà a l'alumne la realització d'un o diversos treballs/projectes que engloben els continguts mínims exigibles, havent de ser realitzats, a criteri del professor, a l'aula del Centre, o ben presentats en suport informàtic per al seu posterior valoració.

3.7 ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER ALUMNES AMB ASSIGNATURA PENDENT:

No Procedeix en aquesta assignatura.

PROGRAMACIÓ DE FONAMENTS DE COMPOSICIÓ

CURS 2024/2025

1. OBJECTIUS I CONTINGUTS	2
1.1. Introducció	2
1.2. Objectius específics	2
2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS	3
2.1. Primer trimestre	3
2.2. Segon trimestre	3
2.3. Tercer trimestre	3
3. CRITERIS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	4
3.1. Criteris d'avaluació	4
3.2. Instruments d'avaluació	4
3.3. Criteris de qualificació	5
4. CRITERIS DE PROMOCIÓ	5
5. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA	6

1. OBJECTIUS I CONTINGUTS

[El Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#)

1.1. Introducció

Els coneixements adquirits prèviament per l'alumne li permetran desenvolupar determinades destreses d'escriptura, així com aprofundir en el coneixement dels principals elements i procediments del llenguatge musical i la seua relació amb les diferents tècniques compositives, per tal d'iniciar-se en l'estudi de la composició i d'avançar cada vegada més en la comprensió de les obres musicals que possibilita la seua interpretació adequada. L'assignatura de Fonaments de Composició ha estat dissenyada, primordialment, per a aquell alumnat que vulga orientar-se cap a la composició, la musicologia, la direcció, o la pedagogia, per als quals és imprescindible la formació d'escriptura prèvia als estudis de grau superior, sense que això excloga que pugui ser cursada per alumnes que vulguen orientar-se cap a la interpretació. El caràcter de l'optativitat en cinquè i sisè cursos, no determina l'especialitat que l'alumne haurà de cursar posteriorment, sinó que amplia la seua informació musical posant-li en situació de poder triar millor l'especialització en el grau superior.

El conjunt d'assignatures que es cursen com a optatives, possibilita la formació musical necessària per a l'elecció de qualsevol especialitat en el grau superior. En Fonaments de Composició queden fusionades les ensenyances d'harmonia, contrapunt i alguns principis de composició i orquestració, tradicionalment separats. Aquestes matèries no han de seguir considerant-se com independents, sinó més bé com dues dimensions no distintes, sinó complementàries en la música: a partir d'aquest nivell d'aprenentatge sembla aconsellable que l'estudi de les bases tècniques de la composició incloga, com a objectiu referit, la pràctica de l'escriptura, el domini de la realització de les idees musicals, tant pel que fa a la lògica sintàctica que suposa la consideració vertical o harmònica, com pel que fa a una consideració més lineal o horitzontal. Per descomptat, els dos ensenyaments no han estat mai incompatibles, però la seua separació com a matèries independents portava amb més freqüència de la desitjable, a la defectuosa comprensió dels seus objectius, a més del desenvolupament separat i sovint divergent dels seus continguts. Per tant, les diferents tècniques contrapuntístiques s'han d'aprendre simultàniament amb els continguts de l'harmonia, així com en l'estudi dels elements i procediments en diferents estils, treballant com a mínim els del barroc, clàssic i romàntic. També s'inclou l'estudi de les característiques i possibilitats dels diferents instruments per a la seua utilització en els treballs d'aquesta assignatura, a més de constituir la base dels estudis d'orquestració del grau superior. La pràctica escrita dels elements estudiats en aquesta assignatura no ha de ser exhaustiva, ja que no cal que conduïxca a un absolut domini de cada un dels estils. El procedent ací és promoure coneixements bàsics.

1.2. Objectius específics

L'ensenyament de l'assignatura de Fonaments de Composició en els ensenyaments professionals tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Conèixer els principals elements i procediments compositius de les diferents èpoques i autors des del cant gregorià fins a l'actualitat.
2. Utilitzar els principals elements i procediments compositius de les èpoques barroca, clàssica i romàntica.
3. Realitzar xicotetes obres lliures per tal de desenvolupar l'espontaneïtat creativa.
4. Tocar en un instrument polifònic de forma esquemàtica els procediments compositius bàsics estudiats.
5. Tocar en un instrument polifònic els treballs realitzats.

2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS

2.1. Primer trimestre

1. Harmonia
 - a) Repàs i ampliació de continguts (cadències, dominants secundàries, modulació, 6es augmentades, 6a napolitana, notes estranyes, novenes, etc.)
 - b) Baix xifrat
 - c) Baix sense xifrar
 - d) Harmonització de tiples
 - e) Exercicis d'anàlisi harmònica
2. Melodia acompanyada
 - a) L'escriptura pianística i l'acompanyament pianístic
 - b) Patrons d'acompanyament
 - c) Exercicis amb melodies predeterminades

2.2. Segon trimestre

3. Composició
 - a) El motiu, la frase, el període
 - b) L'anàlisi motívic i harmònic com a eina vital per a la composició
 - c) Creació de melodies amb diferents estructures
 - d) El ritme harmònic
 - e) Les funcions harmòniques
 - f) Composició de xicotetes peces amb diferents formes i estils

2.3. Tercer trimestre

3. Contrapunt
 - a) Contrapunts d'espècies a dues veus
 - b) El cànon

4. Instrumentació

- a) Organologia aplicada
- b) Tècniques bàsiques d'instrumentació

3. CRITERIS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

3.1. Criteris d'avaluació

Per tal d'avaluar adequadament el progrés de l'alumnat en l'assimilació dels continguts de l'assignatura, s'avaluarà atenent als següents criteris:

1. Elaboració de patrons d'acompanyament i aplicació a les melodies.
2. Construcció de melodies a partir d'esquemes harmònics proposats i propis.
3. Composició de xicotetes peces pianístiques en diferents formes, a partir d'esquemes harmònics predeterminats.
4. Anàlisi de Lieder d'autors del romanticisme: Schubert, Schumann, Brahms, Wolf.
5. Harmonització de frases corals, en l'estil de J.S. Bach.
6. Escriptura d'un contrapunt harmònic a dues parts, en espècies i imitatiu.
7. Realització de reduccions pianístiques de peces orquestrals.
8. Anàlisi de Lieder i peces de caràcter d'autors del romanticisme: Schubert, Schumann, Brahms, Wolf, Chopin, Liszt.
9. Composició d'una xicoteta peça pianística amb caràcter lliure.
10. Instrumentació per a diferents plantilles de peces escrites

3.2. Instruments d'avaluació

El "com avaluar" ens remet a les proves, instruments, eines o procediments d'avaluació. Existeixen gran quantitat d'instruments d'avaluació, que varien des de la més tradicional prova escrita, fins l'observació directa, però cap mitjà és complet sense els altres. En tot cas, depèn enormement de la natura de l'activitat de que es tracte.

En cadascuna d. concrete els indicadors d'assoliment, que de manera específica serviran per valorar si s'han aconseguit els objectius didàctics plantejats per a cadascuna d'elles.

Els instruments d'avaluació que utilitze per dur a terme l'avaluació són:

- 1) Rúbriques:** consten d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, a l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats.

- 2) **Llista de control:** consisteix en una sèrie d'indicadors referits a característiques, realitzacions i activitats que requereixen que el docent indique simplement si s'ha realitzat o no una conducta, si una determinada característica apareix o no en la actuació observada, etc.
- 3) **Observació directa:** consisteix a observar directament el comportament de l'alumnat durant la realització d'una activitat. Ha de tindre un objectiu concret, perquè siguem conscients de què és el que estem buscant en l'observació; així com una recollida de dades estructurada, en base a l'objectiu perseguit.
- 4) **Autoavaluació:** el propòsit de l'autoavaluació és que l'alumnat prenga consciència del seu propi procés d'aprenentatge, i que es responsabilitze d'ell. És una forma més d'autoconeixement de si mateix i de les seues capacitats.
- 5) **Prova d'anàlisi harmònica d'una partitura:** es tracta de realitzar una anàlisi indicant la tonalitat, les cadències, les modulacions, els acords -mitjançant el xifrat de números romans-, les inversions -a partir del xifrat intervàlic-, així com les notes estranyes a l'harmonia.
- 6) **Prova escrita sobre algun contingut trimestral:** en aquesta prova, l'alumnat haurà de demostrar que ha adquirit la destresa suficient en algun dels continguts treballats durant el trimestre. Per exemple, harmonitzar una melodia; elaborar un patró d'acompanyament pianístic a partir d'una harmonia prèvia; escriure una melodia a partir d'una estructura harmònica predeterminada, etc.

3.3. Criteris de qualificació

Al finalitzar cada trimestre, realitzaré una avaluació sumativa, que constarà de la puntuació obtinguda dels exercicis manats durant el trimestre, d'una prova escrita d'anàlisi harmònica, i d'una prova escrita sobre algun dels continguts treballats durant el trimestre. El resultat d'aquestes proves, més la informació recollida al llarg de cada trimestre mitjançant les rúbriques, llistes de control, observació directa i sistemàtica, etc. configuraran la qualificació de cada avaluació.

Lliurament dels exercicis trimestrals	40%
Prova d'anàlisi harmònica de partitura	20%
Prova escrita sobre algun contingut del trimestre	15%
Rendiment i actitud a classe, activitats per a casa, assistència, etc.	25%

4. CRITERIS DE PROMOCIÓ

Per aprovar l'assignatura de Fonaments de Composició, caldrà haver obtingut una qualificació igual o major que 5 en l'avaluació final.

5. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA

Donat el caràcter acumulatiu de l'assignatura, si un alumne obté una qualificació negativa en la primera o segona avaluació, aquestes es consideraran recuperades si la qualificació de la tercera avaluació i la nota final de curs són positives.

Si la qualificació de l'avaluació final de juny és negativa, podrà optar a la recuperació extraordinària de juliol, on farà un examen global de la matèria, amb els continguts treballats durant tot el curs.

Les i els alumnes que tinguen pendent l'assignatura de Fonaments de Composició, rebran una atenció específica, que amb caràcter de recuperació incloga implementar les tasques destinades a la superació dels continguts corresponents a l'assignatura pendent, i preferentment, sempre al llarg de la primera avaluació.

INTRODUCCIÓ	1
ACTIVITATS I ACTITUDS CONCRETES QUE ES REALITZARAN	1
OBJECTIUS:	2
A1.1 OBJECTIUS GENERALS	2
A1.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS	2
CONTINGUTS I DISTRIBUCIÓ TRIMESTRAL	2
CONTINGUTS	2
A2.1 CONTINGUTS GENERALS	2
A2.2 CONTINGUTS ESPECÍFICS	2
DISTRIBUCIÓ TRIMESTRAL DE CONTINGUTS	3
PRIMER TRIMESTRE:	3
SEGON TRIMESTRE:	3
TERCER TRIMESTRE:	4
CRITERIS D'AVALUACIÓ I MÍNIMS EXIGIBLES	5
CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ	5
CRITERIS ESPECÍFICS D'AVALUACIÓ	6
MÍNIMS EXIGIBLES PER A LA SUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA	6
PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	7
PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	7
CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	8
CRITERIS DE RECUPERACIÓ	8
METODOLOGIA DIDÀCTICA:	8
ACTIVITATS D'ORDRE ACADÈMIC, COMPLEMENTARIES EXTRAESCOLARS	9
MATERIALS, RECURSOS DIDÀCTICS	9

INTRODUCCIÓ

El disseny i la inclusió en el currículum de les ensenyances professionals de música, d'assignatures que configuren les matèries de lliure opció en els dos últims cursos, contribuïx plenament a l'establiment d'una oferta formativa des de cada centre que permeta la màxima adequació dels estudis als interessos de l'alumnat, fent descripció dels diferents perfils professionals a què optar. Esta opció formativa pot projectar-se sobre cada una de les facetes que, professionalment i artísticament, puguen interessar a l'alumne. Així mateix, es presenten com una ferramenta de relació per al músic amb el medi que l'envolta.

El Decret 158/2007 de la Generalitat Valenciana, estableix en l'article 8 del capítol 2, quines assignatures configuren esta oferta d'obligada inclusió en els currículums corresponents.

És doncs en este àmbit en què es presenten estes assignatures, com una obertura a les diverses possibilitats que el món de la música oferix i de les quals es pretén donar mostra en la regulació de les ensenyances professionals de música d'aplicació a la Comunitat Valenciana.

Activitats i actituds concretes que es realitzaran

- Acollida de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat
- Visibilització de les dones que han tingut un paper rellevant al món de la música: Compositores i intèrprets dones il·lustres.
- Col·laborar amb altres entitats que lluiten contra la discriminació d'algun tipus
- Desenvolupar activitats escolars i extraescolars que contribuïsquen a sensibilitzar l'alumnat i la comunitat educativa sobre les qüestions relatives als valors democràtics i a tots els drets humans i llibertats fonamentals per a enfortir la comprensió, el respecte, la pau, les relacions d'amistat entre nacions i pobles, i entre les persones, al marge del seu sexe o identitat sexual.
- Concerts commemoratius dels dies internacionals relacionats amb el tema tractat com per exemple:
 - De l'eliminació de la discriminació racial (contra el racisme i la xenofòbia): 21 de març
 - Contra la homofòbia: 17 de maig
 - De l'eliminació de la violència contra la dona: 25 de novembre
 - Dia de la Cero Discriminació: 1 de març
 - Dia de la dona: 8 de març
- Eliminació del llenguatge sexista. Recomanacions:
 - Ús de genèrics reals: població, humanitat, alumnat, professorat, població, ciutadania, ésser humà, persones, direcció.

OBJECTIUS:

A1.1 Objectius generals

1. L'ensenyament de l'assignatura de fonament d'Informàtica i edició de partitures tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:
 - a. Utilitzar un ordinador com a ajuda de caràcter general per a l'estudiant de música i el professional.
 - b. Editar partitures de forma fàcil i ràpida, amb acceptable qualitat.

A1.2 Objectius específics

1. Saber connectar un ordinador.
2. Saber executar un programa de música.
3. Conèixer les possibilitats i els límits d'un estudi bàsic d'informàtica musical.
4. Construir una seqüència, depurar-la i procedir a escoltar-la.
5. Poder editar partitures monòdiques, de cambra, corals i orquestrals o per a altres formacions.

CONTINGUTS I DISTRIBUCIÓ TRIMESTRAL

CONTINGUTS

A2.1 Continguts generals

- Informàtica musical bàsica.
- Edició de partitures.

A2.2 Continguts específics

- Visió general de les parts de l'ordinador i de la funció dels elements que conformen l'equip informàtic, tant elements fonamentals com perifèrics necessaris per al treball de l'assignatura.
- Nocions bàsiques generals del maneig de l'equip informàtic i d'instal·lació de programes.
- Coneixement dels diferents programes d'edició de partitures musicals: Muscore, Finale, Sibelius, etc.
- Treball amb el programa d'edició de partitures Muscore.

- Possibilitats d'emmagatzemament i maneig dels treballs creats durant les classes.
- Coneixements sobre l'Audio digital i el MIDI amb algunes pràctiques d'edició, amb l'Audacity, Reaper, OpenShot, etc..
- Nocions bàsiques del maneig d'internet i busca d'informació específicament musical, com a partitures escrites amb els programes d'edició estudiats i les seues possibilitats per a l'estudiant i el professional de la música.
- Nocions bàsiques d'edició de vídeo amb àudio digital.

DISTRIBUCIÓ TRIMESTRAL DE CONTINGUTS

Primer trimestre:

- Visió general de les parts de l'ordinador i de la funció dels elements que conformen l'equip informàtic, tant elements fonamentals com perifèrics necessaris per al treball de l'assignatura.
- Nocions bàsiques generals del maneig de l'equip informàtic i d'instal·lació de programes.
- L'àudio digital i el seu tractament amb Audacity i Reaper.
- Edició bàsica de vídeo amb OpenShot.

Segon trimestre:

- Coneixement teòric dels diferents programes d'edició de partitures musicals: Musescore, Finale, Sibelius, etc.
- Edició de partitures Musescore:
 - Obrir arxiu, desplaçar-se per les pàgines, Entrada de Notes Simple, Copiar compassos, Imprimir.
 - Armadura, afegir i esborrar compàs, Introducció ràpida.
 - Eines de lletra i de xifrat, repeticions, articulacions, expressions, distribució de pàgina, eines especials.
- Continuació del treball amb el programa d'edició de partitures Finale:
 - Escriptura per capes. Atributs de pentagrama.
 - Creació de documents amb diferents plantilles instrumentals.
 - Edició a partir d'arxiu MIDI
- Possibilitats d'emmagatzemament i maneig dels treballs creats durant les classes.

Tercer trimestre:

- Nocions bàsiques del maneig d'internet i busca d'informació específicament musical, com a partitures escrites amb els programes d'edició estudiats i les seues possibilitats per a l'estudiant i el professional de la música.
- Introducció a la secuenciació. Coneixement dels principals editors amb el protocol MIDI.

CRITERIS D'AVALUACIÓ I MÍNIMS EXIGIBLES

CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ

- a) Els resultats de l'avaluació final s'expressen mitjançant escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, considerant-se positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les inferiors a aquesta xifra.
- b) Al llarg del curs, els professors tutors emetran trimestralment un butlletí informatiu amb les qualificacions i les observacions que s'estimin oportunes sobre el procés d'aprenentatge de cada alumne. En cap cas s'entendrà que la qualificació final del curs serà la mitjana de les qualificacions trimestrals, ja que això estaria en completa contradicció amb el caràcter continu i integrador del procés educatiu que ens ocupa. Així doncs, l'avaluació de l'últim trimestre i la qualificació global de la convocatòria de juny seran coincidents, fruit de l'avaluació contínua i integradora a més de les avaluacions de tipus puntual realitzades i de la resta d'aspectes ressenyats en els procediments d'avaluació en els punts 5.1 a) i 5.1 b).
- c) Per considerar aconseguits els objectius d'un trimestre o un curs s'hauran de superar amb almenys una nota de 5 cadascun dels apartats referenciats en els continguts i la seva distribució trimestral corresponent. En cas de no ser així, l'alumne podrà recuperar els continguts no superats en el següent trimestre o en la convocatòria oficial corresponent (convocatòria de juny o juliol, respectivament). El professor disposarà per escrit en l'informe d'avaluació pertinent quins seran els continguts concrets a millorar o superar en la prova.
- d) Durant el desenvolupament del curs, l'avaluació contínua tindrà en compte a l'hora de qualificar no només la realització i assimilació efectiva dels exercicis proposats cada setmana i les avaluacions de tipus puntual, sinó també la presentació dels treballs escrits, l'estudi regular, el grau de participació en les activitats proposades des de l'assignatura i els continguts actitudinals. En el cas d'originar-se la pèrdua al dret de l'avaluació contínua o la presentació a la convocatòria extraordinària de juliol es tindran en compte per a l'avaluació únicament la realització i assimilació dels continguts conceptuals i procedimentals expressats en els criteris de qualificació d'aquesta programació a l'apartat 5.2.
- e) El grau de participació a les classes, la capacitat de convivència dins del grup i altres continguts actitudinals podran valorar-se i tindran un pes específic en la nota que no podrà superar en cap cas el 10% de la qualificació final obtinguda al juny.

CRITERIS ESPECÍFICS D'AVALUACIÓ

- Respondre preguntes senzilles de teoria sobre informàtica bàsica, i edició de partitures així com a preguntes sobre conceptes relacionats amb el audio digital i el MIDI. Amb aquest criteri es pretén avaluar el grau d'aprofitament teòric de l'assignatura.
- Posar en funcionament un sistema informàtic bàsic i executar un programa musical. Amb aquest criteri pràctic es pretén avaluar la capacitat per a enfrontar-se a un sistema informàtic i posar-lo en funcionament.
- Elaborar una partitura i imprimir-la. Amb aquest criteri pràctic es pretén avaluar la capacitat per a utilitzar un editor de partitures.

MÍNIMS EXIGIBLES PER A LA SUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Els mínims exigibles per a la superació de l'assignatura són els següents:

- Edició d'una partitura amb el programa MUESCORE.
- Coneixements teòrics i pràctics del funcionament del MIDI, de l'Àudio Digital i l'edició bàsica de vídeo amb Audacity, Audition i Premiere.

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ

1) L'assignatura d'Educació Auditiva s'imparteix com a assignatura optativa de lliure configuració, podent-se cursar tant en 5é com en 6é curs dels Ensenyaments Professionals de Música. L'aprenentatge dels alumnes serà avaluat de forma contínua i integradora així com a través d'avaluacions de tipus puntual, realitzant-se a final de curs una avaluació global. Per tant es tindran en compte tant la presentació dels treballs escrits que es posen en classe, l'estudi realitzat a casa per a la realització dels exercicis pràctics proposats, el grau d'assimilació efectiva d'aquests exercicis i les diferents proves teòric-pràctiques que es vagen realitzant durant el curs. Es durà a terme per tant una:

- **Avaluació inicial:** Al principi del curs, el professor realitzarà una primera avaluació consistent en una prova per avaluar el nivell de tots els alumnes pel que fa als coneixements previs que se'ls suposa per començar el curs.
- **Avaluació contínua:** L'avaluació, tal com s'ha exposat, és contínua i integradora al llarg de tot el curs, de manera que el professor farà un seguiment dia a dia de l'evolució acadèmica de l'alumne a través dels exercicis proposats durant la classe i per a la seva realització a casa.
- **Avaluació trimestral:** El professor avaluarà cada trimestre, a més del rendiment dels alumnes i el seu estudi dia a dia, el resultat dels corresponents exercicis proposats que es realitzaran durant el curs.
- **Avaluació final:** En el mes de juny es realitzarà a més una avaluació global del curs mitjançant una ponderació de les notes trimestrals. La qualificació d'aquesta prova anirà en funció de l'avaluació contínua anual, dels criteris d'avaluació específics i dels mínims exigibles.

S'adoptarà un tipus d'avaluació contínua (en tres etapes o trimestres) tenint-se en compte:

- L'assistència de l'alumne a classe.
- L'actitud i la disposició de l'alumne en classe.
- La realització d'exercicis amb l'ordinador.
- La realització de treballs o qüestions proposades pel professor.
- El reconeixement de continguts comuns a altres matèries.

Aquest tipus d'avaluació suposarà la presa de decisions pertinents per adaptar el desenvolupament d'una programació establerta a les necessitats dels diferents grups i alumnes.

2) Pèrdua del dret a l'avaluació contínua: A partir d'una certa quantitat de faltes d'assistència l'alumnat perdrà el dret a l'avaluació contínua. Referent al nombre de faltes es pren com referència el que es disposa en el Reglament de Règim Interior (RRI). En cas de pèrdua de l'avaluació contínua l'alumne podrà sol·licitar un examen dins dels terminis administratius previstos els continguts dels quals, metodologia i

criteris d'avaluació seran coincidents amb els exigits a aquells alumnes que assisteixen regularment a les classes.

3) Convocatòries:

- a) Convocatòria de juny: avaluació a través dels procediments establerts.
- b) Convocatòria de juliol: els alumnes disposaran d'una convocatòria d'examen al juliol amb els objectius, continguts, metodologia i criteris d'avaluació que es recullen en aquesta programació, i que són idèntics als de la convocatòria de juny.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Dins de la qualificació global de l'assignatura s'estableixen els criteris percentuals que a continuació es detallen:

Coneiximent teòric/pràctic del funcionament dels programes: 40%

Capacitat d'elaborar una partitura i imprimir-la, 40

Realitzar treballs amb editor de seqüències MIDI: 10 %.

Continguts actitudinals: 10%, dels quals:

Assistència a classe i puntualitat: 80%

Actitud participativa i col·laboradora, pautes bàsiques d'educació i respecte: 20%

CRITERIS DE RECUPERACIÓ

Els criteris comuns per als alumnes del tercer cicle d'ensenyament professional que recuperen l'assignatura d'informàtica en les proves extraordinàries seran els següents:

- a) Cada alumne que hagi de fer proves al juliol, tindrà un informe del professor que li concrete els criteris de recuperació prèvia sol·licitud de l'interessat.
- b) Per a l'assignatura d'informàtica, l'alumne/a haurà de realitzar una prova que com a mínim aconseguirà els continguts que s'han donat en classe i proposats en la programació. El professor decidirà quins seran aquests continguts i els posarà en coneixement de l'alumne pel procediment descrit en l'apartat a).

METODOLOGIA DIDÀCTICA:

El pla de treball setmanal es realitzarà de la següent manera:

Primera sessió: sessió teòric-pràctica (una hora)

S'abordaran els continguts de la matèria mitjançant explicacions, exemples, exercicis, anàlisis o audicions que recolzen els plantejaments teòrics.

Segona sessió: Sessió pràctica (dues hores)

Es posarà l'accent en l'aplicació pràctica del tractat en la sessió prèvia amb la realització d'exercicis proposats així com correccions dels mateixos.

Si es considera convenient, les correccions de treballs pendents es realitzaran a l'inici de cada classe.

ACTIVITATS D'ORDRE ACADÈMIC, COMPLEMENTARIES EXTRAESCOLARS

Les activitats complementàries es coordinaran, al principi de cada curs, amb el professorat de les altres assignatures, segons les possibilitats del centre. Estaran enfocades tant en la participació activa de l'alumnat com en l'assistència d'esdeveniments que desenvolupen la cultura musical i creativa.

MATERIALS, RECURSOS DIDÀCTICS

Ús d'ordinador i del programari adequat segons els continguts exposats.

ÍNDICE

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS.....	Pág. 1
1.1 OBJETIVOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS.....	Pág. 1
2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE LOS CONTENIDOS.....	Pág. 2
3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 4
3.1. PROCEDIMIENTO DE EVALUACIÓN.....	Pág. 4
3.2. CRITERIOS DE EVALUACIÓN.....	Pág. 4
3.3. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.....	Pág. 5
4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	Pág. 6
5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA.....	Pág. 6

1. OBJETIVOS Y CONTENIDOS

1.1. OBJETIVOS ESPECÍFICOS

La asignatura “Introducción al Lenguaje del Jazz” tendrá como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos las capacidades siguientes:

Conocer las características básicas del jazz, su historia así como el contexto histórico que propició su desarrollo.

Valorar la importancia de la improvisación en el jazz y en toda la historia de la música.

Identificar, a través de la audición, los diferentes estilos del jazz, así como las características formales y armónicas que sucedan en la pieza.

Interpretar e improvisar algunas piezas tradicionales de jazz.

Transcribir, analizar e interpretar algunos solos representativos de la historia del jazz.

Entender y reflexionar acerca de la influencia que el jazz ha ejercido sobre la música y los músicos de muchas partes del planeta.

1.2. CONTENIDOS ESPECÍFICOS

Introducción: historia, estilos e intérpretes principales. Características generales de la música moderna y del jazz. Evolución del jazz desde los años 40 a la actualidad.

Análisis de contenidos musicales que caracterizan el lenguaje del jazz, a través de partituras y audiciones.

Contenidos Formales: blues, rhythm changes, standards etc...

Contenidos Armónicos: Relación cifrado-acorde, cifrados y su significado, voicings, células armónicas, progresiones típicas.

Contenidos Melódicos: Relación escala-acorde, patrones, fórmulas de trabajo, patrones melódicos, clichés melódicos

Contenidos Rítmicos: Corchea de Swing, fraseo, células rítmicas, patrones, clichés rítmicos.

Contenidos Auditivos: Transcripciones, análisis auditivo, sonoridades.

Improvisación individual y colectiva aplicando los conocimientos aprendidos.

Bibliografía, discografía, software, apps destacadas.

Consejos y técnicas de estudio.

2. DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DE CONTENIDOS

PRIMER TRIMESTRE:

Estudio del cifrado americano.

Progresiones básicas. Estudio en todos los tonos de las escalas correspondientes, así como de patrones básicos sobre dicha armonía. Estudio de la corchea de Swing en diferentes tempos.

IIm7 – V7 – Imaj7

IIm7(b5) – V7alt – ImMaj7

IIm7 – Iib7#11 – Imaj7

Técnicas de exposición de la melodía, parafraseo, improvisación armónica, improvisación sobre las notas guía y realización de un Walking Bass.

Standards a interpretar de memoria: All of me, Alone together, Now's the time, Take de A'train.

Transcripciones a realizar e interpretar. Algunos fragmentos se estudiarán en todos los tonos.

All of me: Ella Fitzgerald.

Take de A'train: Wynton Marsalis.

Alone together: Benny Golson.

Now's the time: Charlie Parker.

SEGUNDO TRIMESTRE:

Acorde disminuido con función de IVº y Vº. Escalas y diferentes usos.

Otras progresiones. Estudio en todos los tonos de las escalas correspondientes, así como de patrones básicos sobre dicha armonía.

IVm7 – bVII7 – IMaj7

#IVm7 – VII7 – IMaj7

bVI-7 – bII7#11 – Imaj7

Estudio del ritmo. Secuencias rítmicas típicas. Uso del tiempo y del contratiempo.

Blues mayor y menor. Estudio de diferentes patrones armónicos en todos los tonos. Uso de la blue-note.

Standards a interpretar de memoria: All the things you are, Blue bossa, Tenor Madness, Autumn Leaves.

Transcripciones a realizar e interpretar. Algunos fragmentos se estudiarán en todos los tonos.

All the things you are: Joe Pass.

Tenor Madness: Sonny Rollins.

Blue bossa: Dexter Gordon.

Autumn Leaves: Chet Baker.

TERCER TRIMESTRE:

Turn arounds y secuencias de acordes básicas. Estudio en todos los tonos de las escalas correspondientes, así como de patrones básicos sobre dicha armonía.

IMaj7 – VIm7 – IIm7 – V7 – IIIm7 – VI7b9 – IIm7 – V7 – IMaj7.

IMaj7 – bII7 – bVI7 – bII7 – Imaj7.

IMaj7 – bII7 - bVIMaj7 – VII7 - IIIMaj7 - V7- IMaj7

IMaj7 – VII7 – IIIMaj7 – bII7 – bVIMaj7 – V7 - IMaj7

Rhythm Changes. Estudio de diferentes patrones armónicos en todos los tonos. Uso de las escalas pentatónicas.

Standards a interpretar de memoria: Anthropology, There will never be another you, In a sentimental mood, Footprints.

Transcripciones a realizar e interpretar. Algunos fragmentos se estudiarán en todos los tonos.

Footprints: Wayne Shorter.

There will never be another you: Stan Getz.

In a sentimental mood: Marcus Miller.

Anthropology: Chris Potter.

3. EVALUACIÓN. CRITERIOS, INSTRUMENTOS, PROCEDIMIENTOS Y CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

3.1. PROCEDIMIENTO DE EVALUACIÓN

El modo de evaluar el aprovechamiento de las clases por parte del alumnado se realizará de forma continuada, según el sistema de evaluación continua. Será importante para la misma, el grado de participación activa de los alumnos en el seguimiento de la asignatura.

Los criterios de evaluación serán aplicados mediante la observación directa y sistemática, es decir, fomentando la participación activa de los alumnos en la clase todos los días mediante la realización de ejercicios y analizando cómo se va produciendo el aprendizaje.

En la evaluación final se analizará la evolución del alumno teniendo en cuenta no solamente el punto de partida y de llegada, sino todas las circunstancias intermedias para que la evaluación sea, sobre todo, una reflexión sobre el aprendizaje en su conjunto.

En cualquier caso, para poder aprobar será necesario el haber realizado al menos 2 transcripciones por trimestre, además de haber interpretado de memoria los Standards propuestos según los criterios estudiados en clase, así como haber realizado cada uno de los ejercicios expuestos anteriormente.

3.2. CRITERIOS DE EVALUACIÓN

1.- Identificar y ejecutar estructuras armónicas de un standard de jazz, en un tempo establecido.

Con este criterio se trata de evaluar la capacidad del alumnado para encadenar melódicamente diversas fórmulas armónicas, típicas del jazz.

2.- Interpretar una melodía típica del repertorio del jazz, con o sin acompañamiento, aplicándole las articulaciones propias del estilo.

Este criterio de evaluación tiene por objeto comprobar la capacidad del alumnado para interpretar de manera estilísticamente correcta una melodía ya escrita.

3.- Reproducir modelos melódicos, escalísticos en diferentes alturas.

Se trata de comprobar la destreza del alumnado para reproducir un hecho melódico a partir de un cifrado, haciéndose consciente de las alteraciones necesarias para su exacta reproducción y transposición.

4.- Improvisación vocal o instrumental de melodías dentro de una estructura armónica determinada.

Este criterio pretende comprobar el entendimiento por parte del alumnado de los conceptos tonales básicos al hacer un uso libre de los recursos estudiados en clase, así como de los elementos de la tonalidad, con lógica tonal y estructural.

5.- Interpretar fragmentos memorizados de Standards típicos del repertorio, improvisando sobre los mismos.

Este criterio trata de evaluar el conocimiento de las obras de repertorio y la capacidad de memorización.

6.- Analizar Standards y solos del repertorio del jazz, como situación estilística, autor y características musicales de la misma: rítmicas, armónicas, melódicas, formales, tímbricas, etc...

Intenta este criterio potenciar los hábitos del estudio inteligente y riguroso, haciéndose consciente de las circunstancias técnicas y sociales que rodean a la obra artística.

7.- Estudiar en casa los Standards, así como los recursos correspondientes al repertorio programado.

Mediante este criterio se pretende evaluar el sentido de la responsabilidad tanto individual, como miembro de un grupo, la valoración que tiene de su papel dentro del mismo y el respeto por la interpretación musical.

8.- Analizar la estructura armónica interna de un standard de jazz.

Mediante este criterio se podrá valorar la capacidad del alumno para hallar la estructura armónica subyacente en un standard típico del repertorio del jazz, y aplicar la teoría escala-acorde estudiada en clase.

3.3. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

Como ya se ha dicho, la asistencia y la participación activa son muy importantes para el desarrollo de la asignatura, suponiendo un total del 30% de la nota final. Además de esto, la realización e interpretación de las transcripciones supondrán un 30% y la interpretación de memoria de los Standards un 40%.

4. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Las pruebas ordinarias y la calificación de los alumnos y las alumnas en las mismas se realizarán en el mes de junio en primera convocatoria y en julio en segunda convocatoria, pudiendo esto sufrir modificaciones según el calendario escolar.

Como expresa la presente programación, como criterio general, si el/la alumno/a no obtiene una puntuación de 5 sobre 10 en cada una de las actividades realizadas durante el curso, no se considerará la asignatura aprobada.

Los criterios de promoción una vez superados los criterios de evaluación mínimos exigibles que recoge la programación didáctica, estarán sujetos al número de asignaturas superadas por curso, siendo que con dos o más asignaturas aprobadas se promociona de curso, y con dos o más asignaturas no superadas no se promociona de curso.

5. ACTIVIDADES Y PROTOCOLO PARA RECUPERAR LA ASIGNATURA

Las actividades de recuperación de la asignatura vendrán diseñadas por el profesor teniendo en cuenta las peculiaridades de cada uno de los alumnos/as que no hayan alcanzado los mínimos necesarios para aprobar la asignatura.

Con esto, el alumnado podrá recuperar los diferentes apartados de la optativa, los cuales se pueden resumir en:

- Relación escala - acorde.
- Realización de un solo sobre los standards trabajados en clase con los criterios estudiados.
- Tocar con su instrumento las transcripciones propuestas en clase.

El profesor consensuará con el alumno/a que requiera recuperar la asignatura la forma, manera y tiempo en el que se realizará dicha recuperación, avisando de la misma con el suficiente tiempo para su correcta preparación.

Como criterio general, pero sin ser una norma de obligado cumplimiento, el alumnado será evaluado de las actividades y ejercicios realizados a lo largo del curso para comprobar que el mismo ha comprendido y asimilado lo realizado durante los 3 trimestres.

PROGRAMACIÓ DE “CONSCIÈNCIA CORPORAL-CONSCIÈNCIA INTERPRETATIVA”

PROGRAMACIÓ DE “CONSCIÈNCIA CORPORAL-CONSCIÈNCIA

INTERPRETATIVA”	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Avaluació	
Criteris	4
Instruments	5
Procediments	5
Criteris de qualificació	6
4. Criteris de promoció	6
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	7
Activitats de recuperació	7
6. Bibliografia	
7. Anexo: Rúbrica	

PROGRAMACIÓ DE “CONSCIÈNCIA CORPORAL- CONSCIÈNCIA INTERPRETATIVA”

1. Objectius i continguts

Els objectius son:

Utilitzar els estiraments musculars i la relaxació per a millorar la respiració diafragmàtica.

Ampliar i millorar els coneixements i la pràctica de la respiració i la relaxació corporal per a millorar la producció del so i la pràctica instrumental-interpretativa.

Ser conscient de la relació entre el cos, la ment i l'estudi de la música.

Aprendre a relacionar-se més saludablement amb els pensaments i emocions.

Millorar la capacitat d'observació.

Millorar la capacitat d'escolta i comunicació.

Aprendre a desaprendre: saber canviar lo vell i no constructiu per allò de nou que funciona millor.

Aprendre a decidir conscientment.

Millorar l'organització i la metodologia d'estudi.

Els continguts son:

La relaxació muscular.

La respiració relaxada.
 Posició corporal de l'íntèrpret.
 La respiració conscient i connectada.
 Els estiraments musculars.
 La respiració diafragmàtica.
 La pràctica del Chi-Kung.
 La producció del so en els instruments de vent
 L'afinació.
 Enfocar el so: el cant i la vocalització
 La observació i la meditació.
 La ment, els pensaments i les emocions.
 L'observació activa, l'activitat observadora: "Aprendre ensenyant".
 Observació del processos de la ment inconscient.
 Procés d'integració de les emocions.
 Interpretació: millora des de lo físic, mental, intel·lectual, metodològic
 i procedimental.
 Gaudiment diari i constant del procés musical: com arribar a esta
 experiència.

2. Distribució temporal dels continguts

Primera Avaluació	Segona Avaluació	Tercera Avaluació
La relaxació muscular.	La pràctica del Chi- Kung.	L'observació activa, l'activitat

La respiració relaxada. Posició corporal de l'intèrpret. La respiració conscient i connectada. Els estiraments musculars. La respiració diafragmàtica.	La producció del so en els instruments de vent L'afinació. Enfocar el so: el cant i la vocalització La observació i la meditació. La ment, els pensaments i les emocions.	observadora: "Aprendre ensenyant". Observació del processos de la ment inconscient. Procés d'integració de les emocions. Interpretació: millora des de lo físic, mental, intel·lectual, metodològic i procedimental. Gaudiment diari i constant del procés musical: com arribar a esta experiència.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Criteris

- Í CA1 Potenciar la flexibilitat muscular general i la específica de l'instrument i millorar la posició corporal.
- Í CA2 Mostrar un major domini del procés respiratori.
- Í CA3 Mostrar una millora en la producció de so.
- Í CA4 Integració de la informació rebuda.
- Í CA5 Millorar la capacitat d'atenció, escolta i comunicació.
- Í CA6 Metodologia. Millorar la capacitat d'observar i observar-me: aprendre a descobrir sol.lucions a dificultats físiques, tècniques i interpretatives.
- Í CA7 Mostrar una millora en la interpretació estilística.
- Í CA8 Ser conscient del procés mental personal.
- Í CA9 La capacitat de ser conscient de la relació entre cos, ment i estudi de la música.

Instruments

Els instruments d'avaluació que utilitzarem a l'aula seran:

- Í Fitxa de control diari de l'alumnat.
- Í Quadern del professor
- Í Audicions d'aula
- Í Rúbrica d'avaluació (adjunta a l'Annex I)
- Í Examen ordinari
- Í Examen extraordinari.

Procediments

Per a qualificar es tindran en compte els criteris d'avaluació enumerats anteriorment. L'avaluació serà:

- Í Contínua: es desenvoluparà durant tot el procés d'aprenentatge de l'alumnat
- Í Formativa: subratlla el caràcter educatiu i orientador de l'avaluació. Es refereix a tot el procés d'aprenentatge, des de l'avaluació inicial a la final o sumativa.

Criteris de qualificació

Per a obtenir la qualificació utilitzarem la rúbrica, on detallem els percentatges de cada ítem i alguns d'ells estaran desglossats en 2 apartats. Cada ítem i/o apartat fa referència a :

- A. Allò INSTRUMENTAL (producció de so, interpretació, pràctiques de classe, audicions de classe).
- B. Allò NO INSTRUMENTAL (pràctiques físiques, treballs per escrit, assumptes teòrics i procedimentals no instrumentals).

Com es veu a la rúbrica, la part INSTRUMENTAL té un pes del 50% i la part NO INSTRUMENTAL un pes del 50%.

4. Criteris de promoció

L'alumne té dret a l'avaluació contínua sempre que no incorregui en el nombre de faltes d'assistència establerts al PEC (4 faltes trimestrals).

En el moment que perd el dret a l'avaluació continua, l'alumne/a serà avaluat a través d'un examen teòrico-pràctic on haurà d'assolir els mínims exigibles:

- Í Treball per escrit: resum argumentat d'un dels llibres presents a la bibliografia.
- Í Examen escrit on es desenvolupe la explicació sobre la relaxació, la respiració, la posició corporal, la producció de so, la afinació, la metodologia d'estudi, la musicalitat i l'escena i s'argumente la relació entre tots estos conceptes i procediments. S'exposarà l'argumentació i es defensarà oralment en el torn de preguntes.
- Í Interpretació d'una obra o moviment de les proposades als mínims exigibles de la especialitat, on s'avaluarà la consecució dels procediments numerats en el punt anterior.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació

En el moment que l'alumne/a perd el dret a l'avaluació continua deurà presentar-se a examen on presentarà el treball per escrit i realitzarà les dos activitats descrites al punt 4 d'esta programació.

Els alumnes que no hagen assolit els continguts de l'assignatura rebran del professor un informe on es detallarà les causes de la no promoció i els continguts i activitats que ha de superar per a recuperar l'assignatura a l'avaluació extraordinària.

6. Bibliografía

Materials de lectura:

"Aprende a respirar"

H. Lodes

"Respirar la vida"

D. Brulé

"Hun Yuan Taiji Quan"

Fundación Hun Yuan

"Todo se puede entrenar"

T. Nadal

"La ciencia del lenguaje positivo"

L. Castellanos

"Emociones tóxicas"

B. Stamateas

"El poder está dentro de ti"

L. Hay

"Tus zonas erróneas"

W. Dyer

"Educar en la inteligencia"

J. Krishnamurti

"Lograr el milagro de estar atento"

T. N. Hanh

"El poder del ahora"

E. Tolle

"La meditación"

Osho

7. Rúbrica.

	GRADO DE CONSECUCCIÓN AVA	GRADO DE CONSECUCCIÓN MEI	GRADO DE CONSECUCCIÓN INS	GRADO DE CONSECUCCIÓN INS	GRADO DE CONSECUCCIÓN INS	PESO
FLEXIBILITAT MUSCULAR I POSICIÓ CORPORAL (CA 1) B. NO INSTRUMENTAL	Aconsegueix mantindre la relaxació al respirar diafragmàticament de forma contínua lo qual li permetrà una interpretació de qualitat i fluida en peces de llarga durada.	Es capaç de relaxar els sistemes musculars, i això li permet dominar una respiració profunda i suau.	La seua observació és correcta, treballa per a suavitzar les seues famílies musculars però encara no aconsegueix una respiració suau, profunda i plena.	La seua observació és adequada però no aconsegueix sentir la tensió muscular per a poder-la millorar i arribar a col·locar les estructures musculars d'una forma que li permetga prendre una posició corporal més flexible i aconseguir una respiració més plena i relaxada.	No mostra cap interès en observar la tensió muscular ni la posició corporal.	10%
RESPIRACIÓ (CA 2) B. NO INSTRUMENTAL	Respira de forma satisfactoria, plena i relaxadament durant molt de temps i en poc d'espai.	La seua respiració és suau, profunda i relaxada, des de l'inici i és capaç de respirar d'esta manera en espais curts.	Respira sense tensió però encara no controla a mig i llarg plaç, on acaba creant tensió i tenint una respiració massa curta, alta i tensa.	La seua respiració és tensa, curta i massa alta.	No mostra cap esforç en millorar la seua respiració, i ho necessita.	10%
TREBALL TEORIC (CA 4) B. NO INSTRUMENTAL	Completa totes les tasques i assolix tota la informació rebuda.	Completa els treballs demanats.	No completa els treballs demanats a classe i ho fa de forma superficial.	Ha treballat massa intermentment i agò li provoca no integrar la informació.	No ha aconseguit amb els treballs proposats setmanalment.	10%
PRODUCCIÓ DE SO (CA 3) A. INSTRUMENTAL	Ha millorat la producció de so fins el punt d'obtenir una flexibilitat que el fa interpretar de forma brillant.	Avança notablement en la producció de so que li facilita la interpretació.	Millora la producció de so però necessita encara atendre bastants aspectes per a aconseguir utilitzar eixe so en el repertori del seu curs.	No millora la producció de so respecte a l'inici de curs/avaluació.	No mostra cap interès en millorar la seua producció de so des de l'inici de curs.	20%
INTERPRETACIÓ (CA 7) A. INSTRUMENTAL	Interpreta amb fluïdesa, de manera autònoma, personal i amb domini ple dels aspectes físico-tècnico-estilístics.	La seua interpretació ha millorat molt, té una personalitat pròpia i domina els aspectes bàsics per a portar-la a terme.	Aconsegueix una millor interpretació, encara que queden molts aspectes per millorar-la.	El seu nivell interpretatiu es veu limitat encara per mancances físico-tècniques.	El seu nivell interpretatiu no ha avançat respecte al principi de l'avaluació.	10%
ATENCIÓ, ESCOLTA I COMUNICACIÓ (CA 5) B	Té una gran capacitat per a escoltar, atendre i comunicar-se amb eficiència, respectant el moment, el ritme de conversa i a les demés persones.	Es eficient atenent, escoltant i comunicant-se encara que de vegades s'ataïa.	Aconsegueix una millor observació del seu món mental i això li proporciona una millor atenció i escolta, encara que li costa comunicar-se.	La falta d'observació al seu procés mental fa que la seua atenció, escolta i comunicació siga molt dispersa i insuficient.	No s'esforça en millorar l'atenció, la escolta ni la comunicació.	5%
ATENCIÓ, ESCOLTA I COMUNICACIÓ (CA 5) A	Atén i entén la comunicació musical i la comunicació no verbal que es necessita per a interpretar cada tipus de música depenent de l'estil.	Poseeix un domini notable de l'atenció a les audicions i classes, i agò li reforça i potencia la capacitat comunicativa en l'escenari.	Millora la seua expressivitat i comunicació interpretativa ja que ha progressat en l'escolta i en la comunicació.	No és capaç d'atendre les audicions i no capta la informació necessària per a desenvolupar la seua comunicació interpretativa i no verbal a l'escenari.	No mostra interès en millorar la seua capacitat d'escolta activa de la interpretació, ni de analitzar les característiques interpretatives presentades. Agò influeix negativament en la seua comunicació expressiva-musical.	5%
METODOLOGIA (CA 6) B	Té una gran capacitat per a observar les necessitats que presenten les dificultats diàries en l'estudi i aconsegueix proposar el mètode que sol·luciona i el fa avançar. Té una gran autonomia d'estudi.	La seua metodologia millora. Té la habilitat per a captar les necessitats que surgen cada sessió d'estudi i s'adapta a elles. Sol proposar sol·lucions a detalls puntuals.	La pressa de decisions al respecte de xicotets detalls en l'estudi diari fan que millore el seu nivell. La seua observació ha millorat.	No presenta indicis de una millor organització ni observació del seu propi estudi, per lo tant no té autonomia d'estudi.	No millora el seu mètode d'estudi per que no atén a les indicacions proposades. Continua fent el mateix de sempre.	5%

[illegible]

PROGRAMACIÓ DE COMPLEMENT PIANÍSTIC

PROGRAMACIÓ DE COMPLEMENT PIANÍSTIC.	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts	3
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	4
Criteris	4
Instruments	4
Procediments	5
Criteris de qualificació	5
4. Criteris de promoció.	6
L'alumne promocionarà de curs sempre que demostre un grau de comprensió suficient dels següents continguts.	6
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	6
Activitats de recuperació.	6

PROGRAMACIÓ DE COMPLEMENT PIANÍSTIC

1. Objectius i continguts

Objectius

- 1.- Aprofitar les distintes possibilitats de l'instrument.
- 2.- Adquirir tal grau de destresa en l'execució que permeti moure's amb la major soltesa
- 3.- possible en el teclat, enfrontant-se a dificultats d'un nivell pianístic elemental adequat.
- 4.- Aconseguir un nivell òptim en la pràctica de la lectura a primera vista.
- 5.- Aprofundir en l'anàlisi harmònica i contrapuntística d'obres adequades al seu nivell.
- 6.- Conèixer les característiques de l'escriptura pianística aplicada a l'acompanyament d'un instrument solista.
- 7.- Interpretar la part pianística d'obres de repertori elemental del seu instrument principal.
- 8.- Interpretar la part pianística d'obres elementals de repertori del seu instrument principal.
- 9.- Conèixer algunes obres pròpies del repertori per a piano a partir del foment de l'escolta a classe d'obres pianístiques.
- 10.- Realització d'un treball en equip per trimestre, amb l'exposició oral a classe.

Continguts:

L'assignatura de Complement pianístic es tracta d'una assignatura optativa per als alumnes de 5é i 6é de EEPP, dissenyada per a ser cursada en un únic curs escolar. Els continguts a tractar en l'assignatura són:

- Desenrotllament de la relaxació a través d'exercicis de concentració, i tècniques d'estudi.
- Treball conscient de la distribució del pes de piano a forte. Desenrotllar les distintes funcions dels dits (suport-articulació), de la monyica (transmissió-vibració-amortiment), del braç (transmissió -llançament), sent conscient de la seua interacció. Aplicació autònoma dels digitats bàsics i desenrotllament de digitats més complexos, com a successió de notes dobles, adorns, substitució de dits, etc.
- Autonomia en l'aplicació dels tocs de pes i desenrotllament dels tocs d'articulació de dit (articulació, staccato leggiero, etc.), en funció sempre de la dinàmica, el fraseig i el sentit musical general del fragment que es tracte.
- Pràctica de tècnica polifònica a tres veus.
- Utilització dels pedals i coneixement de les seves funcions. Pràctica de les diverses formes d'utilització del pedal dret.
- Pràctica intensiva de la lectura a vista.
- Lectura harmònica (lectura d'acords, sèries d'acords enllaçats, acords desplecats en tota la seua varietat de presentacions possibles, com ara fórmules del tipus baix Alberti, arpegis, etc.) i lectura contrapuntística de dificultat progressiva a dos veus, i a tres veus de dificultat senzilla.

- Improvisació de cadències, així com d'esquemes harmònics elementals.
- Selecció progressiva quant al grau de dificultat dels exercicis, estudis i obres elementals del repertori pianístic propi tradicional que es consideren útils per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumne.
- Estudi de la part pianística d'obres elementals de repertori del seu instrument principal.
- Coneixement d'obres pròpies del repertori pianístic.

2. Distribució temporal dels continguts

Els continguts, al ser continguts procedimentals, es treballaran al llarg de tot el curs, augmentant la dificultat d'aquests a mesura que avança el curs. Aquests continguts es treballen dins de diversos projectes, distribuïts per trimestres de la següent manera:

SEQÜENCIACIÓ	PROJECTE	DESCRIPCIÓ
Primer Trimestre	El trencanous de Txaikovski	L'Objectiu serà montar la Suite del trencanous repartint les diferents parts entre els alumnes de l'assignatura. S'hauran de fer arranjaments de la partitura original per a piano soles i per a dos pianos. Prèviament s'haurà fet un anàlisi i una reducció.
	Música de pel·lícules 1	Es triaran músiques de pel·lícules per a elaborar un nou acompanyament per a dos pianos.
	Criteris interpretatius del Barroc	Es gastarà com a repertori l'Àlbum d'Anna Magdalena Bach" i les Variacions Goldberg de Bach.
Segon Trimestre	El Llenguatge clàssic	S'utilitzaran les Sonatines de Clementi per a fer un estudi pianístic a nivell tècnic, harmònic i formal, així com es realitzarà la seva interpretació. D'altra banda, es triaran obres emblemàtiques per a piano del classicisme, de Mozart i Beethoven
	Música de pel·lícules Disney	Es triaran músiques de pel·lícules per a elaborar un nou acompanyament per a dos pianos.
Tercer Trimestre	Quadres d'una Exposició de Mussorgsky	S'escoltarà l'obra per a piano i es comentarà a distints nivells: històric, estètic, pianístic i tècnic. D'altra banda

		s'interpretarà una reducció facilitada de la partitura de piano.

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació contínua al llarg de totes les sessions del curs, complementada amb una avaluació sumativa del treball presentat al final de cada trimestre.

Criteris

1. Llegir fragments llargs a primera vista amb modulació.
2. Mostrar en els estudis i obres d'un repertori ampli (clàssic, modern, barroc, romàntic i contemporani) la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.
3. Interpretar la part pianística del repertori específic elemental del seu instrument principal.
4. Actuar com a membre d'un grup amb acompanyaments de dificultat progressiva i domini sonor.
5. Analitzar l'estructura harmònica interna d'un fragment de música amb modulació i utilitzant tots els graus.
6. Reduir a estructures harmòniques un fragment elemental de música escrit per a instrument polifònic.
7. Lectura simplificada d'obres o fragments amb disposicions harmòniques típicament pianístiques, en dissenys despleats de dificultat i velocitat progressiva.
8. Repentització d'una partitura elemental, participant dins d'un grup d'instruments o acompanyant un solista.
- 9.

Instruments

Informació recollida a través de totes les activitats proposades cada setmana.

S'utilitzaran els següents instruments d'avaluació:

- Control d'assistència: Es registren les absències.
- Seguiment de classe: Document on s'anota la informació rellevant de cada alumne en cada sessió.
- Rúbriques: aquests instruments d'avaluació consisteixen en respondre a una serie de qüestions relacionades amb la consecució dels objectius tractats a cada trimestre. Les opcions de resposta son numèriques, del 1 al 5. A aquesta programació utilitzarem una rúbrica: la referida al treball diari en classe (50%) a la que se sumarà la nota dels treballs demanats (20%) i el 10% d'assistència, 10% actitud i 10% treball a casa. A continuació s'inclou el model de rúbrica:

CRITERI D'AVUACIÓ	GRAU DE CONSECUCIÓ				
Demostrar solvència en la interpretació d'obres adequades al nivell, de diferents èpoques i estils, acreditant coneixement dels principis bàsics de la tècnica pianística.	1	2	3	4	5
Analitzar la estructura armònica interna d'un fragment de partitura amb dificultats adequades al nivell.	1	2	3	4	5
Ser capaç de fer una lectura simplificada d'obres o fragments amb disposicions harmòniques típicament pianístiques, en dissenys despleats de dificultat i velocitat progressiva.	1	2	3	4	5
Participar activament en classe i fa la part que li correspon al treball que s'ha de fer en equip, així com l'exposició oralment.	1	2	3	4	5

Procediments

Els principals instruments d'avaluació seran:

- 1.L'observació sistemàtica de l'alumne. Prendrem nota de la participació de l'alumne en classe, les seues verbalitzacions, etc. És molt important la valoració per part del professor de les actituds de l'alumne, entre elles l'assistència i puntualitat a classe, el comportament i l'interés per l'assignatura.
- 2.El treball realitzat per l'alumne. L'alumne haurà de fer el treball encomanat pel professor. A més, haurà de disposar del material de treball per a la classe i portar-lo amb si tots els dies.
- 3.Exàmens o proves específiques. Estarà subjecte al que determine el professor.

Criteris de qualificació

Per a qualificar trimestralment l'avaluació de l'alumne, els criteris són els següents:

Avaluació continua(feina realitzada a classe): **50%**.

Treballs trimestrals orals exposats a classe: **20%**.

Treball a casa: **10%**.

Actitud: **10%**.

Assistència: **10%**.

4. Criteris de promoció.

L'alumne promocionarà de curs sempre que demostre un grau de comprensió suficient dels següents continguts.

Per a que l'alumne o alumna promoció haurà d'assolir de manera suficient uns objectius mínims que representen els aspectes essencials de l'assignatura, i que són els següents:

Aprofitar les distintes possibilitats de l'instrument.

Adquirir tal grau de destresa en l'execució que permet moure's amb la major soltesa possible en el teclat, enfrontant-se a dificultats d'un nivell pianístic elemental adequat.

Aconseguir un nivell òptim en la pràctica de la lectura a primera vista.

Conèixer algunes obres pròpies del repertori per a piano a partir del foment de l'escolta a classe d'obres pianístiques.

Realització d'un treball en equip per trimestre, amb l'exposició oral a classe.

Així com la seua participació e implicació en totes les activitats realitzades a classe.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació.

Presentar tres treballs individuals per escrit, que seran els corresponents a l'objectiu 9. de la programació, consistent en realitzar un treball en equip per trimestre i exposar-lo de forma oral. Cada treball correspondrà a un estil diferent: barroc, classicisme i romanticisme i inclourà la interpretació d'un obra de cada estil de dificultat similar o superior a les proposades a classe, o les mateixes obres que s'han proposat a classe.

PROGRAMACIÓ DE CREATIVITAT I MÚSICA

PROGRAMACIÓ DE CREATIVITAT I MÚSICA	2
1. Objectius i continguts	2
2. Distribució temporal dels continguts.	2
3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació	3
Avaluació	3
Criteris	3
Instruments	3
Procediments	4
Criteris de qualificació	4
4. Criteris de promoció.	4
L'alumne promocionarà de curs sempre que demostre un grau de comprensió suficient dels continguts mínims curriculars que li permeten aconseguir els objectius previstos per al curs dels continguts següents:	4
5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura	4
Activitats de recuperació.	4

PROGRAMACIÓ DE CREATIVITAT I MÚSICA

1. Objectius i continguts

Objectius

1. Potenciar la disposició de l'alumne cap a la creativitat musical.
2. Afavorir el reconeixement de les destreses adquirides.
3. Vincular els coneixements adquirits en altres àrees.
4. Afavorir la transversalitat curricular.
5. Cultivar la improvisació i la transposició, com a elements inherents a la creativitat musical.
6. Conèixer els tipus de mitjà en què es pot desembolicar l'acció musical.
7. Aprofitar els recursos disponibles atés la mena d'acció musical.
8. Planificar la pròpia actuació com a intèrpret.
9. Potenciar l'autocontrol en l'actuació amb públic.
10. Potenciar la capacitat comunicativa de la interpretació.
11. Incorporar el plantejament crític com a mètode d'aproximació a l'acció musical.
12. Valorar críticament la relació entre l'esforç realitzat i el resultat obtingut.
13. Dotar a l'alumnat d'eines conceptuals aplicades al mitjà en què actua.

Continguts

L'assignatura de Creativitat i música es tracta d'una assignatura optativa per als alumnes de 5é i 6é de EEPP, dissenyada per a ser cursada en un únic curs escolar. Els continguts a tractar en l'assignatura són:

- Què es la creativitat, i conceptes com: imaginació, geni, bellesa, art, públic, gust.
- La preparació i el muntatge del concert: elecció de l'obra, versus elecció del marc adequat a l'obra.
- Tipus de concert. De la intimitat a les grans dimensions.
- Difusió de la música. Xarxes socials. Projectes de difusió i dinamització de la música clàssica.
- La faceta escènica.
- Aproximació a les arts escèniques: l'espai i la llum.
- La improvisació.
- La crítica com a element constructiu.
- Coneixement de recursos disponibles per al músic en la seua activitat.
- La relació públic-intèrpret: creativitat aplicada a l'obra.
- Tècniques de composició aplicades a tots els tipus i estils de música. La música al cinema, publicitat, dibuixos animats...

2. Distribució temporal dels continguts.

Primera Avaluació:

- Què es la creativitat, i conceptes com: imaginació, geni, bellesa, art, públic, gust.
- La preparació i el muntatge del concert: elecció de l'obra, versus elecció del marc adequat a l'obra.
- Tipus de concert. De la intimitat a les grans dimensions.

- Difusió de la música. Xarxes socials. Projectes de difusió i dinamització de la música clàssica.
- La faceta escènica.

Segona Avaluació:

Continuem amb els següents continguts,

- Tipus de concert. De la intimitat a les grans dimensions.
- Difusió de la música. Xarxes socials. Projectes de difusió i dinamització de la música clàssica.

I afegim:

- Aproximació a les arts escèniques: l'espai i la llum.
- La improvisació.
- La crítica com a element constructiu.
- Coneixement de recursos disponibles per al músic en la seua activitat.

Tercera Avaluació:

Continuem amb els següents continguts,

- Tipus de concert. De la intimitat a les grans dimensions.
- Difusió de la música. Xarxes socials. Projectes de difusió i dinamització de la música clàssica.

I afegim:

- La relació públic-intèrpret: creativitat aplicada a l'obra.
- Tècniques de composició aplicades a tots els tipus i estils de música. La música al cinema, publicitat, dibuixos animats...

3. Avaluació. Criteris, instruments, procediments i criteris de qualificació

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació contínua al llarg de totes les sessions del curs, complementada amb una avaluació sumativa del treball presentat al final de cada trimestre, proposat per la professora.

Criteris

Interés mostrat. Amb aquest criteri es pretén avaluar la predisposició de l'alumne cap als continguts de la matèria.
Assistència a classe. Control de l'assiduïtat.
Seguiment dels continguts. Es vol comprovar l'assimilació dels continguts.
adquisició de graus de competència. Es pretén valorar la qualitat de les habilitats adquirides i dels recursos assimilats.
Coneixement de continguts. Capacitat tècnica aconseguida.
Desenvolupament d'habilitats. Valorar la capacitat de mostrar la maduresa progressiva com a intèrpret.
Domini d'eines conceptuais. Comprovar el grau d'autosuficiència i autonomia organitzativa i de decisió.
Treball en equip; sociabilització. Valorar la disposició per al repte productiu i el respecte al treball i condicions de la resta del grup.

Instruments

Informació recollida a través de totes les activitats proposades cada setmana.

Procediments

Els principals instruments d'avaluació seran:

- 1.L'observació sistemàtica de l'alumne. Prendrem nota de la participació de l'alumne en classe, les seues verbalitzacions, etc. És molt important la valoració per part del professor de les actituds de l'alumne, entre elles l'assistència i puntualitat a classe, el comportament i l'interés per l'assignatura.
- 2.El treball realitzat per l'alumne. L'alumne haurà de fer el treball encomanat pel professor. A més, haurà de disposar del material de treball per a la classe i portar-lo amb si tots els dies.
- 3.Exàmens o proves específiques. Estarà subjecte al que determine el professor.

Criteris de qualificació

- 1.- Interés mostrat e implicació: Amb aquest criteri es pretén avaluar la predisposició de l'alumne cap als continguts de la matèria. 20% de la nota.
- 2.- Assistència a classe. Control de l'assiduïtat. 10% de la nota
- 3.- Seguiment i coneiximent dels continguts. Es pretén valorar la qualitat de les habilitats adquirides i dels recursos assimilats. 30%
- 4.- Domini d'eines de difusió de la música a les xarxes socials i definició de conceptes. 20%
- 5.-Comprovar el grau d'autosuficiència i autonomia organitzativa i de decisió.
- 6.- Treball en equip; sociabilizació. Valorar la disposició per al repte productiu i el respecte al treball i condicions de la resta del grup. 10%
- 7.- Assimilació de la importància de la creativitat a tots els àmbits de la música. 10%

4. Criteris de promoció.

L'alumne promocionarà de curs sempre que demostre un grau de comprensió suficient dels continguts mínims curriculars que li permeten aconseguir els objectius previstos per al curs dels continguts següents:

- 1.Què és la creativitat. Conceptes: Bellesa, Art, Imaginació Què es l'art. Què es el "Gust"
2. La figura del geni; el públic. El concert.
3. La crítica musical
4. Altres tipus de música
5. Influència de la música al cinema i a cinema d'animació
- 6.Influència de la música en la publicitat
7. La importància de la difusió de la música
- 8.La utilització de les xarxes socials.

Així com la seua participació e implicació en totes les activitats realitzades a classe.

5. Activitats i protocol per a recuperar l'assignatura

Activitats de recuperació.

Per a recuperar l'assignatura hi haurà que fer

- un treball acordat amb la professora de l'assignatura, on, entre altres coses hi haurà que definir els següents conceptes:

Imaginació

Creativitat

Bellesa

Geni

Gust

Tindrà una extensió de 15 folis, arial 12 espai 1,5.

- Un video, on la imatge estiga d'acord amb la música, de temàtica i duració acordada amb la professora de l'assignatura.
- 3 propostes de difusió de música amb l'objectiu de captar a nous públics de música clàssica.

PROGRAMACIÓN DE MÚSICA DE CÁMARA

PROGRAMACIÓN DE MÚSICA DE CÁMARA	2
1. Objetivos y contenidos.....	2
Objetivos Generales	2
Objetivos Específicos.....	2
Contenidos Propios	3
2. Distribución temporal de los contenidos.....	3
SEGUNDO CURSO [4º CURSO E.P.].....	4
TERCER CURSO [5º CURSO E.P.]	4
CUARTO CURSO [6º CURSO E.P.]	6
Criterios.....	8
Instrumentos y Procedimientos.....	9
4. Criterios de promoción	9
5. Actividades y protocolo para recuperar l'assignatura	9
OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE CUERDA PULSADA	17
OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE TECLA.....	21
OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO CON TECLADO	23
OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO MADERA	26
OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO METAL.....	39

PROGRAMACIÓN DE MÚSICA DE CÁMARA

1. Objetivos y contenidos

Objetivos Generales

- a) Fomentar y valorar la audición de música para establecer conceptos estéticos propios que permitan fundamentar y desarrollar criterios interpretativos individuales.
- b) Desarrollar la sensibilidad artística y el criterio estético como fuente de formación y enriquecimiento personal.
- c) Analizar y valorar críticamente las diferentes manifestaciones y estilos musicales.
- d) Conocer y valorar las aportaciones musicales al desarrollo personal del individuo y al desarrollo colectivo de las sociedades mediante la escucha atenta a explicaciones docentes a otras agrupaciones camerísticas.
- e) Participar en actividades de difusión cultural musical que permiten experimentar con la música y disfrutar de la música.
- f) Conocer y emplear con precisión el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.
- g) Conocer y valorar el patrimonio musical como parte integrante del patrimonio histórico y cultural de la Humanidad.
- h) Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.

Objetivos Específicos

- i) Valorar la música de cámara como un aspecto fundamental de la formación musical e instrumental.
- j) Aplicar, en todo momento, la audición polifónica para escuchar simultáneamente las diferentes partes al mismo tiempo que se ejecuta la propia.
- k) Conocer y valorar las aportaciones musicales mediante la escucha atenta a explicaciones docentes a otras agrupaciones camerísticas.
- l) Utilizar una amplia y variada gama sonora de manera que el ajuste de sonido se realice en función de los demás instrumentos del conjunto y de las necesidades estilísticas e interpretativas de la obra.

m) Conocer y realizar los gestos básicos que permitan la interpretación coordinada sin director o directora.

Contenidos Propios

- a) La unidad sonora: Respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, gesto, ritmo y fraseo.
- b) Agógica y dinámica.
- c) Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director.
- d) Equilibrio sonoro y de planos.
- e) Análisis e interpretación de obras básicas del repertorio que incluyan diferentes estilos.
- f) Práctica camerística en formaciones diversas.
- g) Equilibrio de todas las líneas intervinientes en la agrupación musical (voz, cuerda, viento, percusión, guitarra, arpa o teclado). Articulación, afinación, fraseo, etc.
- h) Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.

2. Distribución temporal de los contenidos

PRIMER CURSO [3º CURSO E.P.]

- a) La unidad sonora: Respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, gesto, ritmo y fraseo.
 - introducción a la técnica de trabajo en formación camerística.
 - control de la afinación.
 - capacidad de mantener un tempo uniforme.
 - capacidad de ralentizar o acelerar un tempo que lo requiera.
 - conocimiento básico de algunas de las diferentes formas de articulación y fraseo, con el fin de aplicarlas al estilo de la obra.
 - unificación del fraseo propio con el de los demás componentes del grupo.
- b) Agógica y dinámica.
 - trabajo de matices en el conjunto.
- c) Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director
 - aprender los gestos para dar entradas y cortar cadencias.
 - aprender cuando, por su parte en el conjunto, le corresponde hacer estos gestos.
- d) Equilibrio sonoro y de planos.
 - conocimiento de la colocación espacial de cada uno dentro del grupo.
 - reconocimiento, dentro de su nivel, del plano sonoro que le

- corresponde en cada momento o pasaje de la obra.
- e) Análisis e interpretación de obras básicas del repertorio que incluyan diferentes estilos.
- análisis en clase de la obra a interpretar.
 - interpretación de obras adecuadas al nivel, de diferentes estilos.
 - valoración y apreciación de diferentes estilos musicales y agrupaciones camerísticas.
 - estudio de obras de menor a mayor dificultad a medida que se vaya consiguiendo comodidad en el grupo.

SEGUNDO CURSO [4º CURSO E.P.]

- a) La unidad sonora: Respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, gesto, ritmo y fraseo.
- desarrollo de la técnica de trabajo en formación camerística.
 - control permanente de la afinación.
 - capacidad de mantener un tempo uniforme atrasarlo o acelerarlo según las necesidades de la música.
 - conocimiento de algunas de las diferentes formas de articulación y fraseo, con el fin de aplicarlas al estilo de la obra.
 - unificación del fraseo propio con el de los demás componentes del grupo
- b) Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director.
- conocimiento y realización de los aspectos teóricos de los gestos necesarios para la coordinación del grupo.
 - desarrollo de la capacidad de coordinación dentro del grupo.
- c) Agógica y dinámica. Equilibrio sonoro y de planos.
- conocimiento de la colocación espacial de cada uno dentro del grupo.
 - reconocimiento, dentro de su nivel, del plano sonoro que le corresponde en cada momento o pasaje de la obra.
 - entrenamiento en la percepción del resultado sonoro dentro del conjunto.
 - trabajo de matices en el conjunto.
- d) Análisis e interpretación de obras del repertorio que incluyan diferentes estilos.
- diferenciar las características de los diferentes estilos, a través del análisis formal, histórico, estético...
 - reconocimiento de la función musical de cada parte dentro de cada sección de la obra.

TERCER CURSO [5º CURSO E.P.]

- a) La unidad sonora: Respiración, ataque, vibrato, golpes de arco,

afinación, articulación, gesto, ritmo y fraseo.

- desarrollo de la técnica de trabajo en formación camerística.
 - control permanente de la afinación.
 - capacidad de mantener un tempo uniforme atrasarlo o acelerarlo según las necesidades de la música.
 - conocimiento de las diferentes formas de articulación y fraseo, aplicadas al estilo de la obra.
 - unificación del fraseo propio con el de los demás componentes del grupo
 - integración total en el grupo y coordinación del trabajo individual con el del conjunto.
- b) Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director.
- conocimiento y realización de los aspectos teóricos de los gestos necesarios para la coordinación del grupo.
 - desarrollo de la capacidad de coordinación dentro del grupo (aplicación de los gestos para dar entradas, cortar cadencias y marcar los cambios de “tempo”).
 - Realización de entradas, anacrusas y otros gestos necesarios en la interpretación colectiva.
- c) Agógica y dinámica. Equilibrio sonoro y de planos.
- conocimiento de la colocación espacial de cada uno dentro del grupo.
 - trabajo de matices en el conjunto.
 - desarrollo de la escucha individual y general.
 - reconocimiento, dentro de su nivel, del plano sonoro que le corresponde en cada momento o pasaje de la obra.
 - entrenamiento en la percepción del resultado sonoro dentro del conjunto.
 - conocimiento de la necesaria gradación del volumen sonoro en función del grupo (equilibrio sonoro).
 - asimilación total de la percepción del resultado sonoro dentro del conjunto.
- d) Análisis e interpretación de obras del repertorio que incluyan diferentes estilos.
- analizar por escrito las obras a interpretar. Adquirir responsabilidad en el estudio y crear un nuevo hábito en casa de analizar cada vez que se interprete una obra nueva.
 - diferenciar las características de los diferentes estilos, a través del análisis formal, histórico, estético...
 - reconocimiento de la función musical de cada parte dentro de cada sección de la obra.
- e) Práctica camerística en formaciones diversas (en la medida de las necesidades y posibilidades del Centro):
- Cuarteto de cuerda: Igualdad de sonido en los distintos ataques del arco, vibrato, afinación, etc., distribución del arco para el fraseo.

- Quinteto de viento: Igualdad en los ataques, articulación, fraseo, etcétera. Respiración, afinación y vibrato.
 - Conjunto de metales.
 - Cámara con piano: Equilibrio en los ataques dentro de la diversidad de respuestas.
- f) Equilibrio de todas las líneas intervinientes en la agrupación musical (voz, cuerda, viento, percusión, guitarra, arpa o teclado). Articulación, afinación, fraseo, etc.
- Estudio de obras de cámara con clave o instrumento polifónico obligado. Aplicación de los conocimientos de bajo continuo al acompañamiento de uno o varios solistas.
- g) Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
- Audición de obras por diferentes intérpretes y agrupaciones, tanto en grabaciones como en directo.
 - Audiciones comentadas sobre la obra a interpretar. También sobre otras obras del mismo compositor o mismo estilo.
 - Valoración del diálogo entre los miembros del grupo para la aceptación de futuros criterios interpretativos.
 - Conocimiento de los grupos de cámara más importantes.

CUARTO CURSO [6º CURSO E.P.]

- a) La unidad sonora: Respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, gesto, ritmo y fraseo.
- desarrollo de la técnica de trabajo en formación camerística.
 - control permanente de la afinación.
 - control permanente de la pulsación.
 - capacidad de mantener un tempo uniforme, atrasarlo o acelerarlo según las necesidades de la música.
 - conocimiento de las diferentes formas de articulación y fraseo, aplicadas al estilo de la obra.
 - unificación de criterios de tempo y carácter.
 - unificación del fraseo propio con el de los demás componentes del grupo.
 - integración total en el grupo y coordinación del trabajo individual con el del conjunto.
- b) Estudio y práctica de los gestos anacrúsicos necesarios para tocar sin director.
- realización de entradas, anacrusas y otros gestos necesarios en la interpretación colectiva.
 - conocimiento y realización de los gestos necesarios para la coordinación del grupo.

- desarrollo de la capacidad de coordinación dentro del grupo (aplicación de los gestos para dar entradas, cortar cadencias y marcar los cambios de “tempo”).
- c) Agógica y dinámica. Equilibrio sonoro y de planos.
 - conocimiento de la colocación espacial de cada uno dentro del grupo.
 - trabajo de matices en el conjunto.
 - desarrollo de la escucha individual y general.
 - reconocimiento, dentro de su nivel, del plano sonoro que le corresponde en cada momento o pasaje de la obra.
 - entrenamiento en la percepción del resultado sonoro dentro del conjunto.
 - conocimiento de la necesaria gradación del volumen sonoro en función del grupo (equilibrio sonoro)
 - asimilación total de la percepción del resultado sonoro dentro del conjunto.
- d) Análisis e interpretación de obras del repertorio que incluyan diferentes estilos.
 - analizar por escrito las obras a interpretar. Adquirir responsabilidad en el estudio y crear un nuevo hábito en casa de analizar cada vez que se interprete una obra nueva.
 - diferenciar las características de los diferentes estilos, a través del análisis formal, histórico, estético...
 - reconocimiento de la función musical de cada parte dentro de cada sección de la obra.
- e) Práctica camerística en formaciones diversas (en la medida de las necesidades y posibilidades del Centro):
 - Cuarteto de cuerda: Igualdad de sonido en los distintos ataques del arco, vibrato, afinación, etc., distribución del arco para el fraseo.
 - Quinteto de viento: Igualdad en los ataques, articulación, fraseo, etcétera. Respiración, afinación y vibrato.
 - Conjunto de metales.
 - Cámara con piano: Equilibrio en los ataques dentro de la diversidad de respuestas.
- f) Equilibrio de todas las líneas intervinientes en la agrupación musical (voz, cuerda, viento, percusión, guitarra, arpa o teclado). Articulación, afinación, fraseo, etc.
 - Estudio de obras de cámara con clave o instrumento polifónico obligado. Aplicación de los conocimientos de bajo continuo al acompañamiento de uno o varios solistas.
- g) Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.
 - Audición de obras por diferentes intérpretes y agrupaciones, tanto en grabaciones como en directo.

- Audiciones comentadas sobre la obra a interpretar. También sobre otras obras del mismo compositor o mismo estilo.
- Valoración del diálogo entre los miembros del grupo para la aceptación de futuros criterios interpretativos.
- Conocimiento de los grupos de cámara más importantes.

3. Evaluación. Criterios, instrumentos, procedimientos y criterios de calificación.

Criterios

Interpretar con unos mínimos de calidad musical y corrección en la ejecución, obras de distintas épocas y estilos dentro de la agrupación correspondiente, y de dificultad acorde al curso en que se realicen.

Evaluaremos si el alumnado interpreta las obras aplicando los criterios estilísticos comentados en clase y cumpliendo una realización correcta de la partitura trabajada.

Actuar como responsable del grupo dirigiendo la interpretación colectiva mientras realiza su propia parte.

Evaluaremos la capacidad del alumnado de distinguir la función musical que le toque realizar en cada momento de la interpretación y la de actuar en consecuencia.

Leer a primera vista una obra de pequeña dificultad en la agrupación que corresponda.

Evaluaremos la capacidad del alumnado para desenvolverse con autonomía en la lectura de un texto, su grado de fluidez y comprensión de la obra.

Estudiar en casa las obras correspondientes al repertorio programado.

Evaluaremos el trabajo de preparación por parte del alumnado realizado en casa y si demuestra cierta autonomía en el estudio para abordar los problemas técnicos y estilísticos de las obras. Responsabilidad en el estudio individual de las obras (estudio en casa) para poder realizar el trabajo de forma adecuada con el grupo en clase.

Interpretación pública de obras de estilos y épocas diversas.

Evaluaremos la correcta afinación con los demás instrumentos del grupo, la coordinación de la propia ejecución con la del conjunto, la capacidad de integración en el grupo, así como la de asimilación de los gestos propios de la ejecución en Música de Cámara.

Instrumentos y Procedimientos

- Registro y control de faltas de asistencia a las clases.
- Registro de la atención y actitud en clase.
- Observación directa en el aula.
- Registro de las técnicas de estudio aplicadas a los contenidos trabajados.
- Registro de la presentación del trabajo realizado en casa y del cumplimiento de tareas.
- Registro del programa realizado.
- Grabación de la audición

4. Criterios de promoción

Se considerarán criterios de promoción y mínimos exigibles para aprobar el curso los siguientes requisitos:

- Realizar una obra o movimiento de la misma por evaluación y de diferentes estilos, de extensión y duración de la obra a criterio del profesor y siempre de dificultad acorde al nivel del curso.
- Realizar un mínimo de 2 audiciones anuales, que serán consideradas actividades evaluativas a criterio del profesorado.
- Demostrar el estudio individual de casa y responsabilidad del alumnado para presentar el repertorio en clase con unos criterios de eficiencia en la interpretación adecuados llevar a cabo el trabajo camerístico, de manera eficiente e interactuando con el resto de la agrupación para realizar una interpretación de calidad grupal.

El profesorado tendrá libertad de cátedra para valorar si el alumnado supera los mínimos exigibles del curso y que promocióne al curso siguiente.

5. Actividades y protocolo para recuperar l'assignatura

Para las actividades de Recuperación del curso el alumnado deberá presentar tres obras de diferentes estilos y dificultad adecuada al nivel, y que cumplan los requisitos de calidad interpretativa al curso que le corresponda recuperar. El alumnado deberá aportar por su cuenta la agrupación instrumental necesaria para interpretar las tres obras para poder realizar el examen de recuperación.

6. Repertorio orientativo

DÚOS

VIOLÍN Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata nº 3 para violín y piano</i>	W. A. MOZART	3º-4º EP
<i>La Abeja</i>	F. SCHUBERT	3º-4º EP
<i>Sonata nº 5 en Fa M. op. 24 "Primavera"</i>	L. v. BEETHOVEN	3º-4º EP
<i>Sonata en sol menor, op. 1, nº 10</i>	G . F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Sonata nº 3 en Fa M</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP

<i>Sonata en Re m para violín y bajo continuo</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Sonata en La M, KV 305</i>	W. A. MOZART	3º-4º EP
<i>Sonata para violín y piano en Sol M., KV 379</i>	W. A. MOZART	3º-4º EP
<i>Sonatas para violín y continuo</i>	A. VIVALDI	3º-4º EP
<i>Sonatas para violín y continuo</i>	A. CORELLI	3º-4º EP
<i>Sonata en Sol M KV 301</i>	W. A. MOZART	3º-4º EP
<i>Vocalise, op. 34 nº 14</i>	S. RACHMANINOV	3º-4º EP
<i>Meditación de la ópera Thaïs</i>	J. MASSENET	3º-4º EP
<i>Sonetí de la rosada</i>	E. TOLDRÀ	4º-5º EP
<i>Danzas populares rumanas</i>	B. BARTOK	5º-6º EP
<i>Sonata para violín y piano en la m, op. 105</i>	R. SCHUMANN	5º-6º EP
<i>Sonata para violín y piano nº 1 en Fa M, op. 8</i>	E. GRIEG	5º-6º EP
<i>Sonata para violín y piano nº 3 en Do m, op. 45</i>	E. GRIEG	5º-6º EP

<i>Sonatas op. 78, op. 100 y op. 108</i>	<i>J. BRAHMS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonatina nº 1 op. 137</i>	<i>F. SCHUBERT</i>	<i>5º-6º EP</i>

VIOLA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Après un rêve</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonatina nº 1 op. 35b</i>	<i>B. HUMMEL</i>	<i>3º-4º EP</i>

<i>Sonata en Sol M para viola da gamba y continuo BWV 102</i>	<i>J. S. BACH</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Elegía</i>	<i>J. HUBAY</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Tango, de la Suite España (arr. de piano)</i>	<i>I. ALBÉNIZ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Elegía op. 44</i>	<i>A. GLAZUNOV</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Suite en Re M</i>	<i>G. Ph. TELEMANN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en sol m para viola y piano</i>	<i>H. ECCLES</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en Sib M para viola y piano</i>	<i>G. Ph. TELEMANN</i>	<i>4º-5º EP</i>

VIOLONCELLO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en la m</i>	<i>G. BONONCINI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata para violonchelo y piano</i>	<i>J. S. BOISMORTIER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Les Berceaux, pieza para violonchelo y piano</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Après un rêve</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>

<i>Vocalise op. 34 nº 14 para violonchelo y piano</i>	<i>S. RACHMANINOV</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata para violonchelo y Piano nº 1 en mi m op. 38</i>	<i>B. ROMBERG</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonatas nº 4 y nº 6</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Siciliana op. 78 para violoncello y piano</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Suite española para violoncello y piano</i>	<i>J. NIN</i>	<i>5º-6º EP</i>

<i>Sonata op. 81 nº 2 en la m</i>	<i>N. MYASKOVSKY</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata op. 5 nº 1 en Fa M</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>4 piezas para violonchelo y piano op. 70</i>	<i>M. BRUCH</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Fantasiestücke</i>	<i>R. SCHUMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Suite española</i>	<i>J. NIN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata en mi menor, op. 38</i>	<i>J. BRAHMS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Requiebros para violoncello y piano</i>	<i>G. CASSADÓ</i>	<i>6º EP</i>

CONTRABAJO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata nº 2</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Aria "What shall I do"</i>	<i>H. PURCELL</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Une larme, pour basse</i>	<i>ROSSINI</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sonatas</i>	<i>B. ROMBERG</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sonata en sol m</i>	<i>H. ECCLES</i>	<i>5º-6º EP</i>

CONTRABAJO Y VIOLÍN

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Duetos</i>	<i>L. SAVI</i>	<i>6º EP</i>

CONTRABAJO Y VIOLONCELLO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Duetos</i>	<i>D. DRAGONETTI</i>	<i>3º-4º EP</i>

DOS VIOLAS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en Re M</i>	<i>M. CORRETTE</i>	<i>3º-4º EP</i>

TRÍOS

VIOLÍN, VIOLONCELLO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trío op. 100</i>	<i>F. SCHUBERT</i>	-
<i>Trío en Do M. Hob. XV/5</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío en Sol M Hob. XVI/ -</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío nº 13 en Sib M</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Divertimento en Sib M</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Para la música (pieza corta)</i>	<i>F. SCHUBERT</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Jugend trío op. 66</i>	<i>M. BURGER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío en Sol M op. 330 nº 2</i>	<i>C. BOHM</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío K. 254</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Miniaturas</i>	<i>F. BRIDGE</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>5 piezas para trío</i>	<i>D. SHOSTAKOVICH</i>	<i>4º-5º EP</i>

<i>Trío op. 1 nº 1 en Mib M</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 1 nº 3</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 11 en Sib M</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op.70 nº 1</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>5º-6º EP</i>

<i>Trío con piano nº 39 Hob. XV/25</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Allegro en Do M</i>	<i>J. SIBELIUS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Estaciones porteñas</i>	<i>A. PIAZZOLLA</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 49 nº 1</i>	<i>F. MENDELSSOHN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío con piano</i>	<i>F. ARBOS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío K. 498</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 54</i>	<i>M. ARNOL</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 17</i>	<i>R. SCHUMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío Sérénade</i>	<i>E. HARTMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trío op. 7</i>	<i>E. LALO</i>	<i>6º EP</i>
<i>Trío nº 2 en si m</i>	<i>J. TURINA</i>	<i>6º EP</i>

2 VIOLONCELLOS Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata nº 4</i>	<i>B. de BOISMORTIER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Nocturne op.31, nº 2</i>	<i>R. GLIÈRE</i>	-

VIOLÍN, VIOLA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Chaconne</i>	<i>J. B. LULLY</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Adagio</i>	<i>H. PURCELL</i>	<i>3º-4º EP</i>

<i>La Marais, piezas de concierto vol. 5</i>	<i>J. Ph.RAMEAU</i>	<i>3º-4º ep</i>
<i>3 piezas op. 29 nº 1</i>	<i>O. FUCHS</i>	<i>3º-4º EP</i>

<i>Trío op. 9</i>	<i>A. WEIDIG</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío Sonata sol m de la BWV 1038</i>	<i>J. S. BACH - C. E. BACH</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Trío nº 4</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Círculo op. 91</i>	<i>J. TURINA</i>	<i>5º-6º EP</i>

VIOLÍN, VIOLA Y CONTRABAJO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Divertimento en Sol</i>	<i>J.B. VANHAL</i>	<i>4º-5º EP</i>

CUARTETOS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Concierto para dos violines, cuerda y continuo BWV 1043</i>	<i>J. S. BACH</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Cuarteto KV 478 en sol m</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Cuarteto para cuerdas nº 1 K. 80 en Sol M</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Cuarteto op. 2 nº 6</i>	<i>L. BOCCHERINI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sinfonía en Do M Rv 116</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Cuarteto para cuerdas nº 2 K. 155 en Re M</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>3º-4º EP (alumnado de nota 9 o 10)</i>
<i>Cuarteto op. 33 nº 2 en Do M</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>3º-4º EP (alumnado de nota 9 o 10)</i>

<i>Cuarteto en Fa M, op. 18 nº 1</i>	L. BEETHOVEN v.	4º-5º EP
<i>Cuarteto en Do m, op. 18 nº 2</i>	L. BEETHOVEN v.	4º-5º EP

<i>Cuarteto en Do m, op. 18 nº 4</i>	L. BEETHOVEN v.	4º-5º EP
<i>Primer Cuarteto en Re M</i>	G. GLAZUNOV	4º-5º EP (alumnado de nota 9 o 10)
<i>Cuarteto de cuerda KV 159</i>	W. A. MOZART	5º-6º EP
<i>Cuarteto de cuerda nº 2 en Re M</i>	A. BORODIN	5º-6º EP
<i>Cuarteto op. 64 nº 2</i>	J. HAYDN	5º-6º EP
<i>Cuarteto de cuerda en la m, op.13</i>	F. MENDELSSOHN	5º-6º EP
<i>Cuarteto de cuerda en re menor KV 173</i>	W. A. MOZART	5º-6º EP
<i>Cuarteto con piano op. 47</i>	R. SCHUMANN	5º-6º EP
<i>Cuarteto de cuerdas: Capriccio, op. 81 c</i>	F. MENDELSSOHN	5º-6º EP
<i>Concierto en Do M para 4 violines</i>	G. TELEMANN Ph.	5º-6º EP
<i>Concierto en mi m para 4 violines y cuerdas, op. 3 nº 4.</i>	A. VIVALDI	5º-6º EP

2 VIOLINES, CELLO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Balletto op. 1/4</i>	D. GABRIELLI	3º-4º EP

QUINTETOS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO

<i>Quinteto de cuerdas con piano</i>	<i>A. BORODIN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Quinteto con clarinete K. 581 en La M</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>5º-6 EP</i>

2 VIOLINES, VIOLA, VIOLONCELLO Y CONTRABAJO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Tema y variaciones</i>	<i>J. HAYDN</i>	<i>5º-6º EP</i>

OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE CUERDA PULSADA

OBRAS PARA ARPA DÚOS

OBOE Y ARPA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Minuetto de L'Arlésienne nº 2</i>	<i>G. BIZET</i>	-

FLAUTA Y ARPA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata para flauta y arpa</i>	<i>J. B. KRUMPHOLT</i>	-
<i>Bridal Doll</i>	<i>H. SUGIYAMA</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Moon over the ruined castle</i>	<i>R. TAKI</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Soleà para flauta y arpa</i>	<i>E. NOGUEROLES</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Intermezzo</i>	<i>H. ANDRIESEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Preludio Romántico</i>	<i>M. TOURNIER</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Siciliana</i>	<i>G. B. PERGOLES</i>	<i>5º-6º EP</i>

FLAUTA DE PICO Y ARPA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en re m</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Sonata en re m</i>	P. B. BELLINZANI	3º-4º EP
<i>Susanne un jour</i>	O. Di LASSO	3º-4º EP
<i>Sonata en Mi m</i>	F. GEMINIANI	3º-4º EP

VIOLÍN Y ARPA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Air Russe de Zehn Varierte Themen</i>	L.v. BEETHOVEN	3º-4º EP

DOS ARPAS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Preludios 1 y 2 para dos arpas</i>	M. TOURNIER	-
<i>Tico-Tico</i>	ZEQUIINHA ABREU	-
<i>Cumbia Deliciosa</i>	A. ROLANDO ORTIZ	-
<i>Spanish Dance para 2 arpas</i>	E. GRANADOS	3º-4º EP

FLAUTA, VIOLÍN Y ARPA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Carmen entreacto III acto</i>	G. BIZET	3º-4º EP
<i>Trío Sonata</i>	J. M. HOTTETERRE	3º-4º EP
<i>Interludio</i>	J. IBERT	4º-5º EP

OBRAS PARA GUITARRA

DÚOS

GUIARRA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata para guitarra y piano</i>	F. CARULLI	-
<i>Sonatina, op. 48</i>	A. DIABELLI	-

GUIARRA Y CANTO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Come away, Death</i>	J. SIBELIUS	4º-5º EP

FLAUTA Y GUIARRA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Entr'acte.</i>	J. IBERT	-
<i>Dúo Concertante (Sonata)</i>	M. GIULIANI	-
<i>Sonata en mi m op. 5 nº 8</i>	A. CORELLI	3º-4º EP
<i>Pavana para flauta y guitarra op. 50</i>	G. FAURÉ	3º-4º EP
<i>Aria nº 1</i>	F. KLEYNJANS	4º-5º EP
<i>Sonata en la m</i>	T. ALBINONI	4º-5º EP
<i>Petite suite medieval</i>	F. DEMILLAC P.	5º-6º EP
<i>Sonatine Semplice, op. 18</i>	J. TRUHLÁR	5º-6º EP

VIOLÍN Y GUIARRA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Cantos Populares</i>	C. GUASTAVINO	-
<i>Historia del Tango</i>	A. PIAZZOLLA	-
<i>Polonesa op. 24</i>	M. GIULIANI	4º-6º EP

DÚOS DE GUIARRA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata K. 54 L. 241</i>	<i>D. SCARLATTI</i>	-
<i>Romanesca</i>	<i>F. SOR</i>	-
<i>L'encouragement, op. 38</i>	<i>F. SOR</i>	-
<i>Preludio y Courante</i>	<i>A. VIVALDI</i>	-
<i>Canzone</i>	<i>G. FRESCOBALDI</i>	-
<i>Sonatas</i>	<i>A. SOLER</i>	-
<i>Tonadilla para dos guitarras</i>	<i>J. RODRIGO</i>	-
<i>'Cádiz', dúo para 2 guitarras</i>	<i>I. ALBENIZ</i>	5º-6º EP
<i>'Jesu, Joy of Man's Desiring', dúo para 2 guitarras</i>	<i>J. S. BACH</i>	5º-6º EP
<i>'Adiós, Nonino', dúo para 2 guitarras</i>	<i>A. PIAZZOLLA</i>	5º-6º EP
<i>Pavane op. 50</i>	<i>G. FAURÉ</i>	5º-6º EP

TRÍOS

PARA TRES GUITARRAS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Ballade du fou</i>	<i>A. COTTIN</i>	3º-4º EP
<i>4 canciones vascas</i>	<i>J. GURIDI</i>	3º-4º EP
<i>Zamba de plata</i>	<i>J. CARDOSO</i>	3º-4º EP
<i>Samba d'oro</i>	<i>J. CARDOSO</i>	3º-4º EP
<i>Rondó</i>	<i>P. HINDEMITH</i>	5º-6º EP

FLAUTA DE PICO, GUITARRA Y VIOLONCELLO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO

<i>Serenata a tres</i>	<i>H. MARTIN LINDE</i>	-

CUARTETO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Canon para 4 guitarras</i>	<i>J. PACHELBEL</i>	<i>4º-5º EP</i>

OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE TECLA

OBRAS PARA PIANO A CUATRO MANOS:

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonatinas op.60, op. 54, op. 163</i>	<i>A. DIABELLI</i>	3º-4º EP
<i>“Il maestro e lo scolare”</i>	<i>J. HAYDN</i>	
<i>Sonatas progresivas op.67</i>	<i>J. L. DUSSEK</i>	
<i>Sonatinas op. 44</i>	<i>T. KULLAK</i>	
<i>VI piezas para piano a cuatro manos. Leichte Stücke op. 3</i>	<i>C. M. VON WEBER</i>	
<i>Marcha militar op. 51 n. 1 Ländler D. 814</i>	<i>F. SCHUBERT</i>	
<i>4 Valses</i>	<i>F. HENSEL</i>	
<i>Le maître et l'élève op. 96</i>	<i>M. MOSZKOWSKI</i>	
<i>6 valse capricho</i>	<i>M. BONIS</i>	
<i>Sobre 5 notas op.34</i>	<i>F. SCHMITT</i>	
<i>Hoja de álbum</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	
<i>Berceuse op.105</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	
<i>Romanza para cuatro manos</i>	<i>S. RACHMANINOV</i>	

6 piezas op. 11	S. RACHMANINOV	
5 piezas fáciles	I. STRAVINSKI	
Sonatina para dos muñecas	J. RODRIGO	
"Suite Burlesque"	G.TAILLEFERRE	
Ma mère l'oye	M. RAVEL	

Suite nº 1 Peer Gynt	E. GRIEG	

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO OR.: 5º-6º EP
Andante con 5 variaciones KV. 501	W. A. MOZART	
Sonatas KV en Fa M, KV 497 en Re M y KV 381 en Sib M	W. A. MOZART	
Original piano duets	W.A. MOZART	
Tres marchas op. 45	L. v. BEETHOVEN	
Transcripción Sinfonía nº 9 en re m S. 567	BEETHOVEN- LISZT	
6 impromptus "Bilder aus Osten" op. 66	R. SCHUMANN	
12 piezas "Geburtstagsmarsch" op. 85	R. SCHUMANN	
9 piezas características "BallScenen" op. 109	R. SCHUMANN	
6 danzas fáciles "Kinderball" op. 130	R. SCHUMANN	
Valses op.3, nº 9	J. BRAMHS	
Danzas húngaras WoO 1	J. BRAMHS	
Juego de niños op. 22	G. BIZET	
Album español op. 21	M.MOSZKOWSKI	

<i>Danzas españolas op. 12 y op. 65</i>	<i>M. MOSZKOWSKI</i>	
<i>Leyendas op. 59</i>	<i>A. DVORAK</i>	
<i>Leyendas de los bosques de Bohemia op. 68</i>	<i>A. DVORAK</i>	
<i>Danzas eslavas op. 72</i>	<i>A. DVORAK</i>	

<i>Danzas noruegas op. 35</i>	<i>E. GRIEG</i>	
<i>Valses Caprichos op. 37</i>	<i>E. GRIEG</i>	
<i>Dos marchas militares</i>	<i>E. GRANADOS</i>	
<i>Petite suite</i>	<i>C. DEBUSSY</i>	
<i>En blanc et noir</i>	<i>C. DEBUSSY</i>	
<i>6 Épigraphes antiques</i>	<i>C. DEBUSSY</i>	
<i>“Ma mère l'oye”</i>	<i>M. RAVEL</i>	
<i>Sonata a 4 manos</i>	<i>F. POULENC</i>	
<i>“Pièces en forme de poire”</i>	<i>E. SATIE</i>	
<i>Suite Dolly</i>	<i>G. FAURÉ</i>	
<i>“Pupazzetti”</i>	<i>A. CASELLA</i>	
<i>3 danzas húngaras</i>	<i>L. WEINER</i>	
<i>6 pequeños estudios para piano</i>	<i>O. RESPIGHI</i>	
<i>Valses op. 8 “Voix du printemps”</i>	<i>M. JAËLL</i>	
<i>Danza macabra op. 40</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	
<i>Can Can</i>	<i>J. OFFENBACH</i>	

OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO CON TECLADO

DÚOS

ÓRGANO Y SOPRANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>How beautiful are de feet (Aria del Messiah)</i>	G. F. HANDEL	-
<i>Dos Arias (de la colección Sei Canzone)</i>	V. MARTÍN Y SOLER	-
<i>Ave María</i>	C. SAINT-SAËNS	-
<i>Neun deutsche arien (9 arias alemanas)</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>If God be for us (Messiah)</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>How beautiful are the feet</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Benedictus (de la Missa Sancti Joannis de Deo)</i>	J. HAYDN	3º-4º EP
<i>La Capricciosa (Seis arias italianas)</i>	V. MARTÍN Y SOLER	3º-4º EP
<i>L'avviso amoroso (Seis arias italianas)</i>	V. MARTÍN Y SOLER	3º-4º EP
<i>Salve Regina</i>	G. PUCCINI	3º-4º EP
<i>Ave María</i>	L. CHERUBINI	3º-4º EP
<i>Freut euch in den Herrn Allerwege</i>	H. DISTLER	3º-4º EP
<i>Cuicus animam gementem</i>	G. B. PERGOLES	4º-5º EP
<i>Nun beut die flur</i>	J. HAYDN	5º-6º EP

<i>Tornami a vagheggiar</i>	G. F. HAENDEL	5º-6º EP
<i>Pie Jesu</i>	G. FAURÉ	5º-6º EP

ÓRGANO A CUATRO MANOS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO

<i>Fantasía en fa menor KV 608</i>	W. A. MOZART	-

ÓRGANO Y TROMPETA

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata V tono para trompeta y órgano</i>	F. CABO	3º-4º EP
<i>Vocalise</i>	S. RACHMANINOV	3º-4º EP
<i>Concierto trompeta en Mib M, Andante</i>	J. HAYDN	3º-4º EP
<i>Rêve d'amour</i>	T. HOCH	3º-4º EP
<i>Suite en Re M</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Largo del concierto en do m</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Sonata en Fa M</i>	A. CORELLI	3º-4º EP
<i>Sonata en re m</i>	F. M. VERACINI	3º-4º EP

ÓRGANO Y TROMBÓN

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en Fa M</i>	B. MARCELLO	3º-4º EP
<i>Sonata en re m</i>	B. MARCELLO	3º-4º EP
<i>Sonata en la m</i>	B. MARCELLO	3º-4º EP

<i>Sonata en fa m</i>	G. F. HAENDEL	3º-4º EP
<i>Suite en Sib M</i>	J. A. HASSE	3º-4º EP
<i>Arietta y Siciliano</i>	W. FRECH	3º-4º EP
<i>Joshua fit the battle of Jericho</i>	NEGRO SPIRITUAL	3º-4º EP
<i>Go tell it to the Mountain</i>	NEGRO SPIRITUAL	3º-4º EP

<i>Suite en Mib M</i>	<i>J. J. MOURET</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Morceau Symphonique op. 88</i>	<i>A. GUILMANT</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en Re M</i>	<i>A. CALDARA</i>	<i>4º-5º EP</i>

CUARTETO TROMBONES Y ÓRGANO

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Salve</i>	<i>B. VIVANCOS</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sonatina</i>	<i>J. C. PEZEL</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Turmmusik</i>	<i>J. G. SÖRL</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Symphoniae sacrae I, op. 6 SWV 257-276</i>	<i>H. SCHÜTZ</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Fili mi, Absalom, SWV 269</i> <i>Attendite, popule meus, SWV 270</i>	<i>H. SCHÜTZ</i>	-
<i>Sonata en La</i>	<i>D. SPEER</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata en Mib M</i>	<i>D. GABRIELLI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonatina nº 64</i>	<i>J. C. PEZEL</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Canzonato</i>	<i>J. G. F. BRAUN</i>	<i>5º-6º EP</i>

OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO MADERA

DÚOS

FLAUTA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Preludio para flauta y piano</i>	<i>A. VIVALDI</i>	-
<i>Los clásicos vieneses, Editio Musica Budapest</i>	<i>W. A. MOZART</i>	-

<i>El barroco italiano, Editio Musica Budapest</i>	W. A. MOZART	-
<i>Variaciones sobre un Minueto de Dupont</i>	W. A. MOZART	-
<i>Histoires (arr. del original para piano)</i>	J. IBERT	-
<i>Sonata en Sol M Hob. XVa</i>	J. HAYDN	-
<i>Rhapsodie</i>	R. GUIOT	-
<i>Suite en la m para flauta y continuo</i>	G. Ph. TELEMANN	3º-4º EP
<i>Sonatina</i>	J. F. GURBINDU	3º-4º EP
<i>Siciliana</i>	G. FAURÉ	3º-4º EP
<i>Sonata nº VIII</i>	J. HAYDN	3º-4º EP
<i>Concierto Sol M</i>	G. B. PERGOLES	3º-4º EP
<i>Sonata en Fa M</i>	G. DONIZETTI	3º-4º EP
<i>Sonata en Sol M op. 16 nº 2</i>	J. C. BACH	4º-5º EP
<i>Jeux sonatina para flauta y piano</i>	J. IBERT	4º-5º EP
<i>5 piezas breves op. 39</i>	J. MOUQUET	4º-5º EP

<i>Sonata en Mib M BWV 1031</i>	J. S. BACH	4º-6º EP
<i>Suite op. 116</i>	B. GOARD	5º-6º EP
<i>Sonata en Sol M</i>	G. F. HAENDEL	5º-6º EP
<i>3 Romanzas para flauta y piano</i>	R. SCHUMANN	5º-6º EP
<i>Fantasía para flauta y piano</i>	G. FAURÉ	5º-6º EP
<i>Sonata en sol m</i>	J. S. BACH	5º-6º EP
<i>Sonata en Sol M</i>	J. HAYDN	5º-6º EP
<i>Andante y Allegro scherzando</i>	P. GAUBERT	5º-6º EP
<i>Sonata</i>	F. POULENC	5º-6º EP

<i>Ballade</i>	<i>C. REINECKE</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Adagio en Fa para flauta y piano</i>	<i>J. VALVERDE</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Suite a tres</i>	<i>B. GODARD</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata</i>	<i>C. FRANCK</i>	<i>5º-6º EP</i>

OBOE Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/ A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata para oboe y piano en sol m</i>	<i>G. F. HAENDEL</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en la m</i>	<i>G. Ph. TELEMANN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en Re M</i>	<i>C. BESOZZI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Concierto en sol m</i>	<i>J. S. BACH</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Adagio en Sol M KV 580a</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonatine nº 1</i>	<i>T. A. WALMSLEY</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Romanza en Sol</i>	<i>M. REGER</i>	<i>3º-4º EP</i>

<i>Four Pieces</i>	<i>E. GRIEG</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Pièce V</i>	<i>C. FRANCK</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Berceuse</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Alla Gitana</i>	<i>P. DUKAS</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Pièce</i>	<i>G. FAURÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Aria</i>	<i>A. ROUSELL</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Pièce en Sol m</i>	<i>G. PIERNÉ</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Air Pastoral</i>	<i>E. BOZZA</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata para oboe y piano</i>	<i>B. MARCELLO</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata para oboe y piano KV 13</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>4º-5º EP</i>

<i>Deux Pièces pour hautbois et piano op. 102</i>	<i>C. LEFÈBVRE</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sonata en Fa M</i>	<i>G. DONIZETTI</i>	<i>4º-6º EP</i>
<i>3 Romanzas op. 9</i>	<i>R. SCHUMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata op. 166</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata en Sol m Wq. 135</i>	<i>C. P. E. BACH</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Romance para oboe y piano op. 2</i>	<i>C. NIELSEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sarabanda</i>	<i>G. GROVLEZ</i>	<i>5º-6º EP</i>

CLARINETE Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/ A	CURSO ORIENTATIV
<i>Dúo para clarinete y piano</i>	<i>C. NIELSEN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Idylle</i>	<i>E. BOZZA</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Chant Slave</i>	<i>J. BARAT</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en Sib</i>	<i>J. B. VANHAL</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Romanza para clarinete y piano</i>	<i>G. FINZI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Vals venezolano</i>	<i>P. de RIBERA</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata op. 167 en Mib M</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Fantasiestücke op. 73 para Clarinete y piano</i>	<i>R. SCHUMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trois Romances op. 64</i>	<i>R. SCHUMANN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Concertino en Re para clarinete y piano</i>	<i>C. M. WEBER</i>	<i>5º-6º EP</i>

FAGOT Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO

<i>Sonata para fagot y continuo en Fa M op. 24 nº 3</i>	<i>F. DEVIENNE</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Romanza para fagot y piano</i>	<i>C. NIELSEN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata op. 71 para fagot y piano</i>	<i>C. KOECHLIN</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata en Do M</i>	<i>F. GEMINIANI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sonata</i>	<i>J. F. FASCH</i>	<i>5º-6º EP</i>

SAXO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/ A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Tango-Études</i>	<i>A. PIAZZOLLA</i>	-
<i>The Entertainer</i>	<i>S. JOPLIN</i>	-

<i>Maple Leaf Rag</i>	<i>S. JOPLIN</i>	-
<i>Marées</i>	<i>A. CREPIN</i>	-
<i>Petite Suite Latine</i>	<i>J. NAULAIS</i>	-
<i>Danza Macabra</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	-
<i>Solos for alto Saxophone Player, Edited by Larry Teal, G Schimmer, INC</i>	<i>VV. AA.</i>	-
<i>Baghira</i>	<i>F. FERRAN</i>	-
<i>Suite Hellénique</i>	<i>P. ITURRALDE</i>	-
<i>Pequeña Czarda</i>	<i>P. ITURRALDE</i>	
<i>Fantasía</i>	<i>A. JOLIVET</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Nuits blanches</i>	<i>A. CREPIN</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Aria para saxo y piano</i>	<i>E. BOZZA</i>	<i>4º-5º EP</i>

DOS SAXOS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en Do para dos saxofones solos</i>	<i>J. M. LECLAIR</i>	<i>5º-6º ep</i>

DOS FLAUTAS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Breves Reencuentros</i>	<i>A. BLANQUER</i>	-

DOS CLARINETES

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Duetts</i>	<i>I. J. PLEYEL</i>	<i>5º-6º EP</i>

DOS FAGOTES

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Dúo para 2 fagotes op. 3</i>	<i>F. DEVIENNE</i>	<i>3º-4º EP</i>

OBOE Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Dúo para oboe y fagot</i>	<i>L. v. BEETHOVEN</i>	<i>3º-4º EP</i>

CLARINETE Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata</i>	<i>F. POULENC</i>	<i>6º EP</i>

TRÍOS

DOS FLAUTAS Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO

<i>Andante para dos flautas y piano</i>	<i>J. J. QUANTZ</i>	-
<i>Todas las Sonatas op. 4</i>	<i>G. FINGER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío para 2 flautas y fagot</i>	<i>J. F. PLASENCIA</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trío para 2 flautas y piano</i>	<i>F. DOPPLER</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sonata nº 1 y 3</i>	<i>G. F. HAENDEL</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Trio sonata en Re M</i>	<i>J. J. QUANTZ</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Trio sonata en La M</i>	<i>G. TELEMAN Ph.</i>	<i>5º-6º EP</i>

*Todas estas obras son válidas para las formaciones tales como: 2 flautas y piano
flauta, oboe y
bajo continuo
flauta, oboe y
fagot
flauta, oboe y piano

TRES FLAUTAS

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>El Rapto en el Serrallo</i>	<i>W. A. MOZART</i>	-
<i>Là ci darem la mano</i>	<i>MOZART BEETHOVEN</i>	-

FLAUTA, OBOE Y BAJO CONTINUO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trío Sonata en Sol M</i>	<i>J. QUANTZ</i>	<i>3º-4º EP</i>

FLAUTA, OBOE Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Concierto en sol m</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Trio Rv 103 en sol m</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>5º-6º EP</i>

FLAUTA, OBOE Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata</i>	<i>G. FINGER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Concierto en Re M (F.XII,43)</i>	<i>A. VIVALDI</i>	<i>3º-5º EP</i>
<i>Trío</i>	<i>M. DRING</i>	<i>4º-6º EP</i>

<i>Trio Sonata Mi M</i>	<i>G. F. HAENDEL</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Tarantelle</i>	<i>Ph. GAUBERT</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Deux Papillons</i>	<i>E. KRONKE</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Sinfonía Concertante</i>	<i>F. DANZI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Deux interludes</i>	<i>J. IBERT</i>	<i>5º-6º EP</i>

FLAUTA, CLARINETE Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Divertimento</i>	<i>M. OBIOLS</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Heimatlid op. 117</i>	<i>J. W. KALLOWODA</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>4 vases</i>	<i>D. SHOSTAKOVICH</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Zwiegespräch in Form einer Serenade op. 4</i>	<i>F. PFYFFER</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Trio</i>	<i>S. M. SALAMON</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Tarantela (clarinete en La)</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Sinfonía Concertante op. 41</i>	<i>F. DANZI</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Rêverie Russe</i>	<i>E. CAVALLINI</i>	<i>5º-6º EP</i>

FLAUTA, CLARINETE Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Cinco piezas en trío</i>	J. IBERT	3º-4º EP
<i>Trío op. 32</i>	G. KUMMER	3º-4º EP

FLAUTA, VIOLONCELLO Y PIANO (u obras barrocas para flauta u oboe o violín y continuo)

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trío op. 37 (original para fagot)</i>	L.v. BEETHOVEN	-
<i>Trío op. 119</i>	F. KUHLAU	-
<i>Trío op. 63</i>	C. M. von WEBER	-
<i>Trío Hob. XV/16</i>	J. HAYDN	-
<i>Trío en Sol M Hob. XV/25</i>	J. HAYDN	-
<i>Trío</i>	MORENO GANS	-
<i>Trío</i>	B. MARTINU	-
<i>Trío op. 45</i>	L. FARRENC	-
<i>Adagio, Variación y Rondó op. 78</i>	J. N. HUMMEL	-
<i>Oblivion</i>	A. PIAZZOLLA	-
<i>8 piezas (original para cl y vla)</i>	M. BRUCH	-
<i>Trois aquarelles</i>	GAUBERT	-

CLARINETE, VIOLONCELLO Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trío en Mib M K. 498</i>	W. A. MOZART	-
<i>Tríos op. 11 y 38</i>	L. v. BEETHOVEN	-
<i>8 piezas op. 83</i>	M. BRUCH	-
<i>Trío op. 114</i>	J. BRAHMS	-

Trío	A. von ZEMLINSKI	-
Trío op. 11	J. AMBERG	-
Nocturno op. 75	F. W. VOIGT	-
Serenade op. 24	E. HARTMANN	-

CLARINETE, VIOLA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
8 piezas op. 83	M. BRUCH	-
Trío en La M	G. REINECKE	-
Marchenestlungen	R. SCHUMANN	-
Trío	J. FRANÇAIS	-
Trío en Mib M K. 498	W. A. MOZART	-
Trío op. 264 y 274	G. REINECKE	-

OBOE, FAGOT Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
Terzetto op. 22	Th. LAILLET	4º-6º EP
Trío op. 43	F. POULENC	5º-6º EP
Amaurette Faunienne Op. 73	H. MOLBE	5º-6º EP

CLARINETE, OBOE, Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
Divertimentos K. 439b	W. A. MOZART	4º-5º EP
Suite breve en trío	E. BOZZA	5º-6º EP
5 piezas en trío	J. IBERT	5º-6º EP

OBOE, TROMPA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Air árabe</i>	<i>H. MOLBE</i>	<i>3º-4º EP</i>

2 CLARINETES Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trío</i>	<i>G. DRUSCHETSKY</i>	<i>3º-4º EP</i>

2 CLARINETES Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Concierto para 2 clarinetes y piano</i>	<i>F. MENDELSSOHN</i>	<i>4º-5º EP</i>

2 OBOES Y PIANO (flauta, oboe y piano)

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Trio sonata en sol m</i>	<i>J. H. ROMAN</i>	<i>4º-6º EP</i>
<i>Tríos onatas nº 1 y 3</i>	<i>G. F. HAENDEL</i>	<i>5º-6º EP</i>

CLARINETE, FAGOT Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Konzertstück nº 2 op. 114 para clarinete, fagot y piano</i>	<i>F. MENDELSSOHN</i>	<i>5º-6º EP</i>

2 SAXOFONES Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonatina para 2 saxofones altos en Mib M</i>	<i>J. H. DESCAMPS</i>	<i>4º-5º EP</i>

<i>Escocesa para saxo alto, saxo soprano y piano</i>	A. GARCÍA	4º-5º EP
<i>7 dúo de concurso</i>	J. PORRET	4º-5º EP
<i>Dúo concertante para saxo alto, saxo soprano y piano</i>	J. SINGELEE B.	5º-6º EP

CUARTETOS

CUARTETO DE SAXOFONES

OBRA	COMPOSITOR/ A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Historia del Tango</i>	A. PIAZZOLLA	-
<i>Miniatura para cuarteto de saxos</i>	P. ITURRALDE	3º-4º EP
<i>Clown</i>	E. De TENA	3º-4º EP
<i>Petit Quatour</i>	J. FRANÇAIS	5º-6º EP
<i>Tango Virtuoso</i>	T. ESCAICH	5º-6º EP
<i>Introduction et variations sur un Ronde</i>	G. PERNIER	5º-6º EP

CUARTETO DE CLARINETES

OBRA	COMPOSITOR/ A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Divertimento para cuatro clarinetes</i>	A. UHL	3º-4º EP

<i>Sinfonía nº 25 para cuatro clarinetes (arr. M. Mazzimi)</i>	W. A. MOZART	4º-5º EP
<i>Fantasía</i>	P. HARVEY	5º-6º EP
<i>Cuarteto</i>	C. DEBUSSY	5º- 6º EP
<i>Sinfonía en sol m KV 183</i>	W. A. MOZART	5º-6º EP

FLAUTA, OBOE, CLARINETE Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Cuarteto para viento</i>	H. HEDIEN	3º-4º EP
<i>Cuarteto en Mib M</i>	J. I. PÁEZ	3º-4º EP
<i>Cuarteto de viento</i>	J. FRANÇAIX	5º- 6º EP

FLAUTA, OBOE, CLARINETE Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Caprice sur des airs danois et russes op.79</i>	C. SAINT-SAËNS	3º-4º EP
<i>Entr'acte zu dem Drama "Rosamunda"</i>	F. SCHUBERT	3º-4º EP
<i>Trío</i>	L. MAYEUR	3º-4º EP
<i>Dreigesprach. Introducción, Polonaise & Coda</i>	J. Val HAMM	3º-4º EP
<i>Suite</i>	J. AMBERG	5º-6º EP

QUINTETOS

OBOE, FLAUTA, CLARINETE, TROMPA Y FAGOT

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Divertimento</i>	J. HAYDN	3º-4º EP
<i>Piezas sobre un tema variado</i>	V. SEMPERE	3º-4º EP
<i>Danzas antiguas hungharesas</i>	F. FARKAS	3º-4º EP
<i>Fuga op. 84 nº 3 (Transcr. P.GOUIN)</i>	G. FAURÉ	3º-4º EP
<i>Divertimento nº 8 KV 213</i>	W. A. MOZART	5º-6º EP
<i>Quinteto en Mib M</i>	F. Danci	5º-6º EP
<i>Marcha Hungharesa</i>	H. BERLIOZ	5º-6º EP

OBOE, CLARINETE, TROMPA, FAGOT Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Quinteto KV 452</i>	W. A. MOZART	5º-6º EP

SEXTETOS

OBOE, FLAUTA, CLARINETE, TROMPA, FAGOT Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Miniaturas hipnóticas op. 9</i>	J. MIRAVET- LECHA	5º-6º EP

OBRAS PARA INSTRUMENTOS DE VIENTO METAL

DÚOS

TROMPETA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Che Faró Senza Euridice</i>	C. W. GLUCK	-
<i>Sonatina para trompeta y piano op. 151 nº 1</i>	A. DIABELLI	3º-4º EP
<i>Sonata</i>	J. HUBEAU	5º-6º EP
<i>Concert Study</i>	A. GOEDICKE	5º-6º EP
<i>Sonata</i>	H. STEVENS	5º-6º EP

TROMPA Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Tema y Variaciones</i>	F. STRAUSS	-
<i>Romanza</i>	C. SAINT-SAËNS	-

<i>Sonata</i>	<i>G. Ph. TELEMANN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Pieza concertante</i>	<i>T. BRETÓN</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Sonata en Fa M</i>	<i>A. CORELLI</i>	<i>3º-4º EP</i>
<i>Nocturno para trompa y piano</i>	<i>F. STRAUSS</i>	<i>5º-6º EP</i>
<i>Intermezzo op. 35 para trompa y piano</i>	<i>R. GLIERE</i>	<i>5º-6º EP</i>

DOS TROMPAS

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Sonata en Fa M para 2 trompas (transc. W. Hoss)</i>	<i>W. A. MOZART</i>	<i>5º-6º EP</i>

DOS TROMPAS Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR/A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Concierto</i>	<i>G.F. HAENDEL</i>	<i>3º-3º EP</i>
<i>Romance</i>	<i>C. SAINT-SAËNS</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Concertino</i>	<i>F. KUHLAU</i>	<i>4º-5º EP</i>
<i>Concierto en Re</i>	<i>G. Ph. TELEMANN</i>	<i>4º-5º EP</i>

TROMBÓN Y PIANO

OBRA	COMPOSITOR /A	CURSO ORIENTATIVO
<i>Romance para trombón y piano</i>	<i>C. M. V. WEBER</i>	-

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS	2
1. Objectius Generals	2
Objectius generals	2
2. Metodologia didàctica, materials i recursos	2
Metodologia	2
Materials i recursos	4
3. Atenció a la diversitat	5
4. Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència o discriminació	5
5. Concreció dels acords adoptats al pla de convivència	7
6. Activitats acadèmiques interdepartamentals	9
7. Audicions i recitals departamentals	9
8. Activitats artístiques complementàries i extraescolars	9
	11
9. Propostes per a les proves d'aptitud i accés	11
Elementals	11
Professionals	11

ASPECTES COMUNS DE LES PROGRAMACIONS

1. Objectius Generals

Objectius generals

El [Decret 159/2007, de 21 de setembre, del Consell](#) i el [Decret 158/2007, de 21 de setembre, del Consell](#), estableixen els currículums de les ensenyances elementals i professionals de música respectivament. Així mateix, regulen l'accés a aquestes i estableixen els objectius generals i específics que han de ser adquirits al llarg de les ensenyances musicals. Les programacions de les diferents assignatures del CPM Mestre Vert adapten i concreten aquestos objectius a la nostra realitat.

2. Metodologia didàctica, materials i recursos

Metodologia

La metodologia és el conjunt de processos que utilitza el professorat per a ensenyar. Aquestos processos són el resultat de la combinació dels principis metodològics establerts als Decrets abans esmentats i de l'estil personal de cada professor/a, d'acord amb l'esperit del Projecte Educatiu de Centre. Amb aquestos Decrets com a marc legislatiu, els principis metodològics emprats a les diferents programacions del CPM Mestre Vert són els següents:

1. Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment evolutiu de l'alumnat que té edats compreses entre els 8 i 18 anys majoritàriament.

Els estudis actuals sobre les característiques psicoevolutives de l'alumnat ens permeten triar continguts acords a l'edat en què ens trobem. Utilitzarem materials amb elevat índex de contingut pràctic evitant l'excés d'aspectes teòrics més complicats d'assimilar per a l'alumnat.

- 2. Motivar l'alumnat a l'estudi de la música a través de la seua participació activa en tot el procés donant el protagonisme que li corresponga.**

Iniciar l'alumnat en l'estudi pràctic i posteriorment teoritzar sobre allò que s'ha après serà la premissa per a captar l'atenció contínua.

- 3. Respectar les peculiaritats de l'alumnat, individualment i col·lectivament, facilitant així la convivència en el sí del grup i la col·laboració per a evitar qualsevol tipus de discriminació.**

Partint de la base que tot l'alumnat té capacitat per a aprendre estudis musicals, serà tasca del professorat trobar l'estratègia per a aconseguir el progrés individual. La pràctica musical obliga al treball en grup, és per això, que es potenciarà l'activitat en audicions en què s'aconsegueixca que l'alumnat desenrotlle els seus coneixements individuals en la pràctica grupal.

- 4. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumnat mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.**

El desenrotllament de metodologies modernes impliquen una selecció de continguts triats per criteris de progressivitat, varietat d'estils, que es distancien de tradicions antigues basades en continguts amb origen exclusivament en els segles XVIII i XIX.

- 5. Procurar que l'assimilació de continguts conceptuals es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.**

L'estructura del currículum amb assignatures de caràcter expressament instrumental i altres col·lectives amb aportació de contingut pràctic-teòric permet un òptim equilibri en el desenrotllament de l'alumnat.

- 6. Facilitar a l'alumnat el coneixement i l'ús del codi convencional d'expressió i l'exactitud en l'ús del llenguatge, perquè l'aprenentatge i la comunicació siguin efectius.**

La naturalesa de l'estudi musical necessita de l'ús d'un llenguatge propi que ha de ser conegut i assimilat per l'alumnat.

- 7. Exercitar la creativitat de l'alumnat, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals perquè pugui superar les dificultats que se li presenten en el procés d'ensenyança-aprenentatge.**

L'autonomia de l'alumnat és important per al progrés en qualsevol situació, evitant així la dependència del professorat.

- 8. Utilitzar les noves tecnologies de la informació i comunicació en tots els processos de l'aula i del centre, per millorar la qualitat de l'educació.**

Ignorar el progrés tecnològic és fer marxa enrere en una societat en què cada vegada més s'imposa l'ús de les tecnologies de l'informació i la comunicació.

Materials i recursos

Per al desenvolupament dels processos d'ensenyança-aprenentatge al CPM Mestre Vert es disposa dels següents recursos:

→ Aules insonoritzades amb:

- ◆ Instruments propis del centre (pianos, contrabaix, instruments de percussió, etc.)
- ◆ Pissarres tradicionals i/o amb pentagrames
- ◆ Faristols

- Materials didàctics: mètodes d'estudi, partitures i llibres de consulta de les diferents especialitats impartides. Metrònoms.
- Materials audiovisuals i tecnològics: gravadora d'àudio de qualitat, projectors, pantalla tàtil i pantalles, ordinadors i internet per cable a totes les aules.

3. Atenció a la diversitat

L'ensenyament s'adaptarà a les característiques individuals de l'alumnat, en funció dels diferents ritmes d'aprenentatge que són imprevisibles en cada alumne/a.

El CPM Mestre Vert contempla activitats i programes de reforç dirigits a l'alumnat amb dificultat en l'aprenentatge que precisen d'un recolzament especial. En aquest cas es flexibilitzarà la temporalització de la consecució dels objectius, ampliant-se el temps dedicat a algunes activitats i suprimint o condensant la realització d'altres.

També es preveu la possibilitat de realitzar activitats d'ampliació per a l'alumnat que assimila els continguts amb major celeritat i per tant mostra un ritme d'aprenentatge superior. En aquest cas es preveu avançar continguts del curs superior i utilitzar materials curriculars de major nivell interpretatiu.

Les adaptacions metodològiques s'aplicaran sempre que la resposta de l'alumnat amb les metodologies programades no siga satisfactòria. Estes adaptacions seran sempre individualitzades tenint en compte les necessitats de cada alumne/a per tal de rendibilitzar el procés d'ensenyança-aprenentatge.

4. Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència o discriminació

S'incorporaran mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació així com mesures dirigides a la

sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

En estos últims anys, la ràpida evolució de les ferramentes TIC, així com el seu considerable abaratiment, han sigut decisius a l'hora de generalitzar-ne l'ús didàctic en l'aula i en el centre educatiu. L'ús de les TIC pot afavorir la inclusió social, ja que facilita l'accés al coneixement i la participació en xarxes socials i fòrums en general. Des de l'aula cal aprofitar eixa dimensió per a difondre'n l'ús i així acurtar diferències entre l'alumnat quant a l'accés a la informació i la transformació en coneixement.

El CPM MV proposa les següents mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les TIC:

1. Incorporar les TIC com a eina habitual per a la gestió, organització i planificació del centre.
2. Incorporar les TIC (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement) com a eina habitual en el procés d'ensenyament-aprenentatge a totes les àrees de coneixement.
3. Capacitar a l'alumnat per cercar i rebre críticament informació a través de les xarxes de comunicació.
4. Utilitzar programari educatiu que faciliti la recerca, investigació i aprenentatge individualitzat i col·lectiu.
5. Potenciar i implantar l'ús de programari lliure, de codi obert, gratuït i de lliure disposició sempre que es puga.
6. Facilitar la integració de l'alumnat amb discapacitats físiques i psíquiques a través de les TIC. Tractar amb major eficàcia a la diversitat i als alumnes amb necessitats educatives especials.
7. Convertir la pàgina web i l'entorn virtual del centre en un instrument interactiu d'informació i comunicació habitual entre els membres de la comunitat educativa.
8. Millorar i ampliar la dotació de les aules i les instal·lacions del Centre.
9. Potenciar la participació del professorat en activitats de formació i comunicació a través de les TIC.

10. Propiciar i facilitar l'ús i el maneig de les TIC a les famílies a través de xerrades i cursos realitzats al centre.
11. Promoure una actitud ètica i responsable en l'ús de les TIC basada en el coneixement tan de les seves possibilitats com dels riscos que poden comportar.
12. Defensar i potenciar la qualitat de l'ensenyament públic a través d'un model de centre més modern.
13. Responsabilitzar-se els/les usuaris/es del manteniment, ordre i conservació dels equipaments TIC del centre.

Els objectius de les mesures proposades són els següents:

1. Contribuir a la sensibilització i promoció de l'educació com a pilar bàsic d'una nova societat, basada en l'ús racional dels recursos disponibles i la consciència solidària.
1. Promoure l'ús en l'educació com un mitjà i no com un fi en si mateix en estos nivells educatius i depenent de la matèria a impartir.
2. Facilitar l'aprenentatge a l'alumnat sense distinció d'edat, sexe, raça i condició.
3. Facilitar l'aprenentatge a l'alumnat, que per motius de salut, no pot assistir regularment a les classes presencials.
4. Contribuir no sols a l'alfabetització digital de l'alumnat, sinó també al desenvolupament personal.
5. Contribuir a constituir en el centre educatiu una comunitat educativa formada pel professorat, alumnat, pares i mares, que facilite la comunicació entre ells i agilitze el flux d'informació d'interès per a tots.

5. Concreció dels acords adoptats al pla de convivència

Tal i com s'estableix al nostre Pla de Convivència, la principal mesura d'actuació és la prevenció mitjançant la planificació i el desenvolupament d'accions i activitats que promoguen les bones relacions entre els membres de la Comunitat Educativa.

Els nostres principis respecte a la Convivència són:

- L'alumnat, independentment de la seua edat, condició, origen, capacitat o qualsevol altra característica personal, té dret a ser educat en un clima que li oferisca seguretat i li permeta desenvolupar al màxim els seus potencials.
- El professorat té dret a ser recolzat i respectat en la seua tasca, amb l'autoritat que la seua funció exigeix.
- Tots els membres de la Comunitat Escolar han de gaudir de llibertat d'expressió sense el risc a ser discriminats, i sense més límit que el respecte a l'altre.
- Tots els membres de la Comunitat Educativa han de conèixer els seus drets i responsabilitats.
- Els conflictes han de ser resolts amb la col·laboració dels membres de la Comunitat Educativa d'una manera constructiva i sempre sense violència.
- Tot cas de violència ha de ser investigat i tractat amb la major diligència.
- Aquest centre educatiu forma part de la comunitat local, per la qual cosa, la cooperació i l'intercanvi d'informació amb altres entitats locals o educatives és essencial per a la prevenció i la resolució de problemes.

A més a més, el CPM MV ofereix al seu alumnat un lloc on:

- Aprendre coneixements curriculars.
- Desenvolupar un pensament crític.
- Aprendre a conviure desenvolupant estratègies i habilitats de relació interpersonal com la col·laboració, la comunicació, la solidaritat, el respecte a les normes i la corresponsabilitat.
- Desenvolupar una identitat i personalitat pròpia i equilibrada.

Amb la finalitat de garantir una aplicació correcta del què es disposa al Decret 39/2008, de 4 d'abril i al Decret 234/1997 es crea una Comissió de Convivència

formada pel Director del centre, el claustre de professors i professores, els pares i mares de l'alumnat i el propi alumnat.

6. Activitats acadèmiques interdepartamentals

Les activitats acadèmiques interdepartamentals organitzades queden replegades a la següent taula:

ACTIVITAT	LLOC DE REALITZACIÓ	DEPARTAMENTS	MES DE REALITZACIÓ
Jornada portes obertes	CPM Mestre Vert de Carcaixent	Tots els departaments	Maig/Juny 2024
Concurs de cambra			Maig 2024
Concurs Solistes			Maig 2024

El coordinador de les mateixes és sempre el vicedirector del CPM Mestre Vert.

7. Audicions i recitals departamentals

Les audicions i recitals departamentals queden replegades al següent [enllaç](#).

8. Activitats artístiques complementàries i extraescolars

Considerant les ensenyances musicals com una manifestació educativa lligada al fet artístic podem afirmar que la realització pràctica d'activitats té un valor molt important en el desenrotllament d'aquestes ensenyances, contribueixen a la formació integral de l'alumnat i tenen la finalitat d'ajudar a la consecució dels objectius generals de les nostres ensenyances.

Les activitats complementàries són aquelles que s'organitzen durant l'horari escolar i que tenen un caràcter diferenciatiu de les pròpiament lectives de l'aula.

Són avaluables i d'obligada assistència per l'alumnat. D'altra banda, les activitats extraescolars es realitzen fora del període lectiu, tenen caràcter voluntari i van dirigides a complementar la formació amb propostes educatives generals relacionades amb el fet musical.

La selecció de les activitats proposades atén a criteris d'equitat procurant sempre que puga participar el major nombre d'alumnes. Així mateix, s'intenta minimitzar la pèrdua de classes per part de l'alumnat o del professorat. Aquestes activitats fomentaran en l'alumnat:

- L'interès per les activitats culturals en general.
- Una millora de la creativitat i el pensament crític.
- El desenvolupament del sentit de la responsabilitat.
- L'experiència de participació en activitats col·lectives, ja siga com a solista o com a membre del grup.
- L'augment de la motivació i il·lusió arran de les experiències viscudes que apropen la realitat musical a l'alumnat, des de un prisma distint al tradicional de l'aula.
- La millora i increment de les relacions interpersonals entre els companys i companyes del centre.

La vicedirecció del centre junt al coordinador d'activitats complementàries i extraescolars organitza totes les activitats programades. Així mateix, el vicedirector és responsable que tota la comunitat educativa respecte al Pla d'Activitats Complementàries i Extraescolars.

Per a la divulgació de les activitats s'empren els diferents mitjans de comunicació de que disposa el CPM MV: la pàgina web del centre, la pàgina de *Facebook*, el canal *Telegram* i, per descomptat, el tauler d'anuncis del centre. A més a més, com a part de l'oferta cultural de la ciutat de Carcaixent l'Ajuntament afig les activitats programades a la seua publicació bimensual AAC.

De nou, la singularitat de les condicions sanitàries del curs actual impossibilita la normal planificació de les activitats complementàries i extraescolars. No obstant, el professorat ha proposat les següents activitats:

9. Propostes per a les proves d'aptitud i accés

A continuació s'enllacen els models d'exàmens per a les assignatures teòriques dels diferents cursos d'ensenyances elementals i professionals. Aquestes propostes són susceptibles de modificacions i actualitzacions fins al 28 de febrer de 2024.

Elementals

Model d'examen de llenguatge musical per a [1EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [2EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [3EE](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [4EE](#)

Professionals

Model d'examen de llenguatge musical per a [1EP](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [2EP](#)

Model d'examen de llenguatge musical per a [3EP](#)

Model d'examen d'harmonia per a [4EP](#)

Model d'examen d'anàlisi de [5EP](#)

Model d'examen d'història per a [5EP](#)

ÍNDICE

1.- INTRODUCCIÓN • Justificación (PEC)

2.- LAS COMPETENCIAS BÁSICAS

2.1 Definiciones

3.- ENSEÑANZAS PROFESIONALES

3.1 Objetivos Generales/Capacidades

3.2 Contenidos de Aprendizaje

3.3 Contenidos Generales de la Especialidad

3.4 Criterios de Evaluación de la Especialidad

3.5 Criterios de Recuperación

3.6 Criterios de Promoción

4.- ORIENTACIONES METODOLÓGICAS

5.- CRITERIOS PARA LA ATENCIÓN DE NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIALES

6.- PROGRAMACIÓN POR CURSOS EN EE.PP • ENSEÑANZAS PROFESIONALES

6.1 Competencias Específicas

6.2 Objetivos Específicos y su relación con las Competencias Específicas

6.3 Secuenciación

6.4 Rúbrica de Evaluación

6.5 Seguimiento del Alumnado. Recopilación de información para evaluar

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.)

6.7 Bibliografía

7.- ANEXOS

7.1 Rúbricas individuales del alumnado

1.- INTRODUCCIÓN • Justificación (PEC)

Marco legislativo, Proyecto Educativo de Centro y Aula.

La importancia de programar por Competencias reside en que éstas no son simplemente una capacidad ya que se estima que cuando una persona es competente en alguna determinada materia es porque puede poner en práctica un conjunto de contenidos, estrategias y habilidades que ha ido aprendiendo a lo largo de su formación y educación, de manera integrada y significativa.

2.- LAS COMPETENCIAS BÁSICAS EN MÚSICA

2.1.1 Competencia Rítmica

2.1.2 Competencia Auditiva

2.1.3 Competencia Vocal

2.1.4 Competencia en Comprensión Lectoescritura

2.1.5 Competencia Interpretativa/Comunicativa

2.1.6 Competencia Corporal (expresión)

2.1.7 Competencia Cultural y Artística (conocer otras manifestaciones artísticas)

2.1.8 Competencia Personal y Emocional (relación con uno mismo y con el resto, trabajo en grupo, etc.)

2.1.9 Competencia para Aprender a Aprender

2.1.10 Competencia Tecnológica

2.1 Definiciones

2.1.1. COMPETENCIA RÍTMICA

Abarcaría todos los aspectos relacionados con la métrica (compases, ritmos, polirritmias, etc.). Adquirir una competencia rítmica significaría el control de unas habilidades que permiten la comprensión y, consecuentemente, la ejecución de los contenidos rítmicos de un determinado nivel musical. Utilizar la disociación motriz y auditiva necesaria para ejecutar o escuchar con independencia desarrollos rítmicos.

2.1.2. COMPETENCIA AUDITIVA/PERCEPTIVA

Abarcaría toda percepción auditiva, así como la capacidad de crear imágenes sonoras o auditivas en ausencia de sonido físico, y la audición que sí necesita de sonido físico ya sea en vivo o a través de una grabación, colocando el dictado musical como una herramienta ideal para desarrollar la cognición musical. Utilizar el "sentido interno" para relacionar la

audición con su representación gráfica, así como para reconocer timbres, estructuras formales, indicaciones dinámicas, expresivas, temporales, etc.

2.1.3. COMPETENCIA VOCAL

Capacidad o habilidad para reproducir a través de la voz, aquellos fragmentos o piezas musicales escritas o escuchadas, ya sea con afinación absoluta al escuchar y/o con afinación relativa al leer.

2.1.4. COMPETENCIA EN COMPRENSIÓN LECTOESCRITURA

Comprender los principios teórico-prácticos que contribuyen a la formación del lenguaje musical en la música. Comprender las bases teóricas sobre la grafía y conceptos fundamentales de la música.

2.1.5. COMPETENCIA INTERPRETATIVA/COMUNICATIVA

Interpretar de memoria melodías y canciones que conduzcan a una mejor comprensión de los diferentes parámetros musicales .

2.1.6. COMPETENCIA (expresión) CORPORAL

Desarrollar la coordinación motriz necesaria que permita la interiorización del pulso, sistematización e interpretación de los elementos rítmicos y la correcta interpretación del ritmo, utilizando las destrezas de asociación y disociación correspondientes. Utilizar el cuerpo como herramienta complementaria para transmitir el mensaje musical.

2.1.7. COMPETENCIA PERSONAL Y EMOCIONAL (relación con uno mismo y con los demás, trabajo en grupo, etc.).

Goleman, afirma que las competencias emocionales se agrupan en conjuntos, cada uno de los cuales está basado en una capacidad subyacente de la inteligencia emocional, capacidades que son vitales si las personas quieren aprender las competencias necesarias para tener éxito. Del mismo modo, preconiza que el marco de la competencia emocional está subdividido entre dos grandes factores: la competencia personal (conciencia de uno mismo, autorregulación y motivación) y la competencia social (empatía y habilidades sociales).

2.1.8. COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER

Capacidad para proseguir y persistir en el aprendizaje, organizar el propio aprendizaje, lo que conlleva realizar un control eficaz del tiempo y la información, individual y grupalmente. Conciencia de las necesidades y procesos del propio aprendizaje, identificación de las

oportunidades disponibles, la habilidad para superar los obstáculos para aprender con éxito. Obtener, procesar y asimilar nuevos conocimientos y habilidades así como la búsqueda y utilización de una guía. El alumnado se compromete a construir su conocimiento a partir de sus aprendizajes y experiencias vitales anteriores para reutilizar y aplicar el conocimiento y las habilidades en una variedad de contextos: en casa, en el trabajo, a la educación, etc.

2.1.9. COMPETENCIA TECNOLÓGICA

Las Competencias Tecnológicas quedan definidas como aquellas habilidades necesarias para gestionar y utilizar todos los recursos tecnológicos necesarios para el aprendizaje hacia la educación musical. También implica el conocimiento y uso de la plataforma en la que se desarrolla la actividad formativa.

2.1.10. COMPETENCIA CULTURAL Y ARTÍSTICA (conocer otras manifestaciones artísticas)

Supone conocer, comprender, apreciar y valorar críticamente las manifestaciones culturales. Emplear recursos propios de la expresión artística y manifestar interés por la participación en la vida cultural, el desarrollo de la propia capacidad estética y creadora y contribuir a la conservación del patrimonio cultural y artístico de la propia comunidad y de otras comunidades.

3.- ENSEÑANZAS PROFESIONALES

3.1 Objetivos Generales/Capacidades.

Las enseñanzas profesionales de música tienen como objetivo contribuir a desarrollar en los alumnos capacidades generales y los valores cívicos propios del sistema educativo y, además, las capacidades siguientes:

- A.** Fomentar la audición de música y establecer conceptos estéticos propios que permitan fundamentar y desarrollar criterios interpretativos individuales.
- B.** Desarrollar la sensibilidad artística y el criterio estético como fuente de formación y enriquecimiento personal.
- C.** Analizar y valorar críticamente las diferentes manifestaciones y estilos musicales.
- D.** Conocer las aportaciones de la música al desarrollo personal del individuo y al desarrollo colectivo de las sociedades.
- E.** Participar en actividades de difusión cultural musical que permitan experimentar con la música y disfrutar de la música.

- F.** Conocer y emplear con precisión el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.
- G.** Conocer y valorar el patrimonio musical como parte integrante del patrimonio histórico y cultural de la Humanidad.
- H.** Conocer y valorar la importancia de la música propia de la “Comunitat Valenciana”, así como sus características y manifestaciones más importantes.

3.2 Contenidos de Aprendizaje

Las enseñanzas profesionales de música deberán contribuir a la adquisición, por parte del alumnado, de las capacidades siguientes:

- A.** Superar con dominio y capacidad crítica los contenidos y objetivos planteados.
- B.** Conocer los elementos básicos de los lenguajes musicales, sus características, funciones y evoluciones en los diferentes contextos históricos.
- C.** Utilizar el «oído interno» como base de la afinación, de la audición armónica y de la interpretación musical.
- D.** Formar una imagen ajustada de las posibilidades y características musicales tanto a nivel individual como en relación con el grupo, con la disposición necesaria para saber integrarse como un miembro más del mismo o como responsable del conjunto.
- E.** Compartir vivencias musicales de grupo en el aula y fuera de ella que permitan enriquecer la relación afectiva con la música a través del canto y de participación instrumental en grupo.
- F.** Utilizar el cuerpo y la mente para adquirir la técnica necesaria y así concentrarse en la audición e interpretación musical.
- G.** Interrelacionar y aplicar los conocimientos adquiridos en todas las asignaturas que componen el currículo junto con las vivencias y experiencias propias para conseguir una interpretación artística de calidad.
- H.** Adquirir y aplicar las destrezas necesarias para resolver las dificultades que surjan en la interpretación de la música.
- I.** Practicar la improvisación y la transposición como elementos inherentes a la creatividad musical.
- J.** Interpretar, individualmente o dentro de la agrupación correspondiente, obras escritas en todos los lenguajes musicales profundizando en el conocimiento de los

diferentes estilos y épocas, así como en los recursos interpretativos de cada uno de ellos.

- K.** Actuar en público con autocontrol, dominio de la memoria musical y capacidad comunicativa.
- L.** Adquirir autonomía personal en la interpretación musical.
- M.** Consolidar hábitos de estudio adecuados y continuados en función de la dificultad de los contenidos de las asignaturas de los diferentes cursos y niveles.
- N.** Conocer y aplicar las técnicas del instrumento o de la voz de acuerdo con las exigencias de las obras.

3.3 Contenidos Generales de la Especialidad

- A.** Importancia de la afinación previa a partir del «La» del oboe.
- B.** La anacrusa como movimiento básico de la práctica del grupo.
- C.** Reacción y comprensión ante las diferentes anacrusas del director. Desarrollo del oído para el control permanente de la afinación dentro de la agrupación. Desarrollo de la igualdad en ataques (instrumentos de viento y percusión).
- D.** Desarrollo de la igualdad en los golpes de arco (instrumentos de cuerda).
- E.** Conocimiento y valoración de las normas de comportamiento en la agrupación.
- F.** Estudio previo de la «particella». Silencio y concentración para ejecutar en todo momento las indicaciones del director. Responsabilidad de anotar las indicaciones, etc. Importancia del papel de cada uno de los miembros de la agrupación.
- G.** Trabajo por secciones.
- H.** Trabajo gradual del repertorio básico más significativo de la agrupación.
- I.** Valoración del silencio como marco de la interpretación.

3.4 Criterios de Evaluación de la Especialidad

- 1.** Interpretar por secciones cualquiera de las obras programadas durante el curso. Mediante este criterio se trata de valorar la capacidad para adecuar el propio sonido al de la familia correspondiente y la precisión de ataques y entradas de acuerdo con la anacrusa del director.
- 2.** Reproducir cualquiera de las obras programadas durante el curso, reduciendo la cuerda al número mínimo posible de alumnos por cada sección de la misma. Este criterio pretende evaluar la capacidad de escucha de las otras partes,

unificándose con las afines, y el grado de afinación armónica y del conjunto, unificando unísonos.

3. Repentizar una obra de pequeña dificultad. Este criterio pretende comprobar la integración rítmica en el conjunto siguiendo el tempo marcado por el director, la precisión para reaccionar a sus indicaciones, el dominio de su instrumento y el grado de afinación en la lectura a vista.
4. Valoración del estudio en casa de las obras correspondientes al repertorio programado y de los contenidos teóricos trabajados en clase. Mediante este criterio se pretende evaluar el sentido de la responsabilidad como miembro de un grupo, la valoración que tiene de su papel dentro del mismo y el respeto por la interpretación musical.
5. Realizar conciertos públicos con las obras ensayadas. Este criterio constata la actitud -necesariamente disciplinada del instrumentista en la orquesta-, la capacidad de asumir el papel asignado, su contribución dentro del equilibrio de planos del conjunto y su adecuación al carácter y estilo que marca el director.

3.5 Criterios de Recuperación

Se aplicarán los siguientes criterios, atendiendo a los dos siguientes supuestos:

1. SUSPENSO HABIENDO ASISTIDO A CLASE DURANTE EL CURSO. El

examen consistirá en:

- Realizar una audición/examen en el aula.
- Interpretar fragmentos de las obras estudiadas durante el curso a propuesta del profesor.
- Examen de los contenidos teóricos explicados durante el curso

2. SUSPENSO POR PÉRDIDA DE EVALUACIÓN CONTINUA al haber cometido

4 faltas INJUSTIFICADAS al menos en uno de los tres trimestres. El examen consistirá en:

- Realizar una audición/examen en el aula. ►
- Examen de los contenidos teóricos explicados durante el curso.

► **NOTA IMPORTANTE:** El alumno con **PERFIL 2** de SUSPENSO debe aportar un grupo instrumental para poder hacer su prueba interpretativa.

- En el caso de ser instrumentista de **CUERDA**, aportará por cuenta propia al menos un QUINTETO DE CUERDAS.

- Si fuera instrumentista de **VIENTO O PERCUSIÓN**, aportará por cuenta propia un **MÍNIMO DE DIEZ INSTRUMENTISTAS** que consensuará previamente con el profesor de la asignatura de Orquesta.

3.6 Criterios de Promoción

La promoción del curso estudiado en las asignaturas de Orquesta y Banda se obtiene con la consecución de una calificación de como mínimo 5 puntos sobre un total de 10 (una calificación por debajo de ese mínimo -aunque sea 4,9- no es suficiente para alcanzar el mínimo exigido). El sistema de puntuación pretende favorecer la asistencia a las clases y a las actuaciones. No es un sistema traumático para el alumno, por lo que aprobar resulta asequible ya que casi todos alumnos tienen facultades técnicas sobradas para dominar el repertorio de cada curso. Dada esta reflexión, podemos afirmar que los alumnos que no superan el curso viene a ser por el número de faltas de asistencia injustificadas. En el caso de promocionar de curso con la asignatura de Orquesta o Banda pendiente, se superará en el momento que el alumno haya mejorado los criterios por los cuales no superó el curso anterior. En ese momento, el profesor lo comunicará al jefe de estudios y a la secretaría del centro para que quede reflejado en las actas trimestrales.

4.- ORIENTACIONES METODOLÓGICAS

La adquisición de un lenguaje como es la Música es un proceso constructivo donde el alumnado, con la utilización de un conjunto de estrategias y conocimientos, aprende no sólo a sensibilizar y crecer como persona sino también producir mensajes coherentes en diversas situaciones de comunicación en el ámbito musical, potenciando aquellas capacidades necesarias que le permitirán ser creativo, innovador y capaz de adaptarse a las realidades actuales relacionadas en su disciplina y otras en las que fuera necesarias actuar. Uno de los objetivos principales de esta formación y educación es potenciar los mecanismos de adquisición, tanto de las estrategias como de los conocimientos necesarios para poder comunicarse de forma elemental y luego profesional.

5.- CRITERIOS PARA LA ATENCIÓN DE NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIALES

Se considera que un alumno tiene necesidades educativas especiales cuando presenta mayores dificultades que el resto del alumnado para acceder a los aprendizajes que se determinan en el currículo que le corresponde por la edad. Por diferentes motivos y para

compensarlas, necesita adaptaciones de acceso y/o adaptaciones curriculares significativas en varias materias.

6.- PROGRAMACIÓN POR CURSOS EN EE.PP • ENSEÑANZAS PROFESIONALES

6.1 Competencias Específicas

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

6.3 Secuenciación

6.4 Rúbrica de Evaluación

6.5 Seguimiento del Alumnado. Recopilación de información para evaluar

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

6.7 Bibliografía

► PRIMER CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc.

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica/Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento/Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · PRIMER CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS						
	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas básicos mayores, menores y sus arpeggios, escalas mayores hasta 3 alteraciones y menores natural, melódica y armónica hasta 2 alteraciones.						X	
Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						
Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		

Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, básicamente la anacrusa					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X
Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, Contenidos y Criterios de Evaluación
- Introducción a la Organología Básica. Sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, introducción a los acordes tríadas mayores, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 2 alteraciones y menores naturales hasta 2 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas menores, arpeggios, grados de la tonalidad

(funciones), escala mayores hasta 3 alteraciones y menores naturales y melódicas hasta 2 alteraciones.

- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores y menores, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 3 alteraciones y menores naturales, melódicas y armónicas hasta 2 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado. **6.4 Rúbrica de evaluación**

CRITERIOS · 1º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada
Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto
Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto

Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del grupo	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto del grupo con un comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %
Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %
Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro
- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.
- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.
- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.
- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografia

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Primer Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Corales	K. Vlák
Suite en Mib M op. 28 nº1	G. Holst
En un mercado persa	A. Ketelbey
Tijuana Trumpets	Ph. Sparke
Harry Potter	J. Williams
A Children's suite	A. Waignein
The Blues Factory	J. de Haan
Orquesta Primer Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Concierto para violín en SOL	A. Vivaldi
Andante Festivo	J. Sibelius
Sarabanda, giga y badinerie	A. Corelli
Álbum de la juventud	R. Schumann, arr J. Decsényi
Marcha militar	F. Schubert, arr W. Fischhoff.
Scherzo en RE	V. Más Quiles
Quartet Club 1	S. Nelson

► SEGUNDO CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica / Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento / Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · SEGUNDO CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS						
	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas básicos mayores y menores y sus arpeggios, escalas mayores hasta 4 alteraciones y menores natural, melódica y armónica hasta 3 alteraciones.						X	
Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						
Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		

Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, básicamente la anacrusa					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X
Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, contenidos y Criterios de Evaluación
- Conceptos básicos de Organología. Refuerzo del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas más comunes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 3 alteraciones y menores naturales hasta 2 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)

- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas más comunes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 3 alteraciones y menores naturales y melódicas hasta 3 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas más comunes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 4 alteraciones y menores naturales, melódicas y armónicas hasta 3 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

6.4 Rúbrica de evaluación

CRITERIOS · 2º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada
Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto

Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto
Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del grupo	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto del grupo con un comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %
Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %

Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro
- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.
- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.
- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.

- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografía

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Segundo Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Corales	K. Vlák
Suite en Mib M op. 28 nº1	G. Holst
Doña Francisquita (pasacalle)	A. Vives
Ross Roy	J. de Haan
Mancini Espectacular	Arr. Warren Barka
Sinfonia Classica	T. Huggens
Orquesta Segundo Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Concerto Grosso nº 6, Op. 8	G. Torelli
Brandenburg Concert nº 3 en SOL	J. S. Bach
Honor & Glory	S. H. Newbold
Canción sin palabras Op. 19 nº 6	F. Mendelssohn
Dance of the Reed Pipes Cascanueces	P. I. Tchaikowsky, arr Cecilia Weston.
Can-can	Offenbach, arr Cecilia Weston.
Quartet Club 2	Sheila Nelson

► TERCER CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica / Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento / Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · TERCER CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS						
	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas mayores, menores, aumentados, disminuidos y sus arpeggios, escalas mayores hasta 4 alteraciones y menores natural, melódica y armónica hasta 4 alteraciones.						X	
Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						

Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		
Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, anacrusas, cambios de tempo, diferenciación entre legato y staccato.					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X
Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, contenidos y Criterios de Evaluación
- Conceptos básicos de Organología. Refuerzo del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores y aumentados, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 3 alteraciones y menores naturales hasta 3 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores y disminuidos, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 4 alteraciones y menores naturales y melódicas hasta 3 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Organología Básica. Práctica del sistema fácil de transporte (SFT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores, aumentados y disminuidos, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 4 alteraciones y menores naturales, melódicas y armónicas hasta 4 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

6.4 Rúbrica de evaluación

CRITERIOS · 3º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada
Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto

Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto
Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del grupo	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto del grupo con un comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %
Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %

Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro
- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.
- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.
- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.

- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografía

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Tercer Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Goya	J. Palanca
Gerona	S. Lope
Los dos Adolfos	M. Domingo
Suspiros de España	A. Álvarez
My Fair Lady	F. Loewe
Sinfonía Nobilissima	J. Barnes
Suite de jazz nº 2	D. Shostakovich.
Orquesta Tercer Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Sinfonía nº 4	W. A. Mozart
Concerto Grosso en FA, Op. 6	A. Corelli
El Cant dels Ocells	Arm: Pau Casals Arr: Ll. Mendoza
Pavana (coro y orquesta)	G. Fauré
Ave verum Corpus (coro y orquesta)	W. A. Mozart
Album for the junior string orchestra	J. Manookian
Laudate dominus (coro y orquesta)	W. A. Mozart

► CUARTO CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica / Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento / Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · CUARTO CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS						
	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas mayores, menores, aumentados, disminuidos y sus arpeggios, escalas mayores hasta 5 alteraciones y menores natural, melódica y armónica hasta 5 alteraciones, introducción a los modos pentatónicos						X	

Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						
Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		
Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, anacrusas, cambios de tempo, diferenciación entre legato y staccato.					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X
Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, contenidos y Criterios de Evaluación
- Refuerzo de los conceptos de Organología. Introducción al sistema avanzado de transporte (SAT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes

contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores, aumentados y disminuidos, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores naturales hasta 4 alteraciones.

- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Refuerzo de los conceptos de Organología. Refuerzo del SAT.
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores, aumentados y disminuidos, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores naturales y melódicas hasta 5 alteraciones.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Refuerzo de los conceptos de Organología. Refuerzo del SAT.
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas mayores, menores, aumentados y disminuidos, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores naturales, melódicas y armónicas hasta 5 alteraciones.

Introducción a los modos pentatónicos.

- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

6.4 Rúbrica de evaluación

CRITERIOS · 4º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada

Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto
Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto
Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del grupo	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto del grupo con un comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %

Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %
Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro
- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.
- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.

- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.
- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografia

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Cuarto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Agüero	J. Franco
Churumbelerías	E. Cebrián
Certamen Levantino	P. Marquina
Peer Gynt	E. Grieg
Jurassic Park	J. Williams
Bailando con lobos	J. Barry
Eaglecrest, obertura	J. Barnes
El Quijote, para narrador y banda	Ferrer Ferrán
Orquesta Cuarto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Sinfonía nº 4	W. A. Mozart
Sinfonía Veneciana en RE	A. Salieri
Ceremonial	P. J. Viso
Quatre Miniatures	R. Baixauli
Sinfonía nº 29	W. A. Mozart
Concierto en Do menor para viola	J. Cr. Bach
Concierto en RE menor RV 481	A. Vivaldi

► QUINTO CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica / Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento / Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · QUINTO CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas y cuatríadas (7ª de dominante), sus arpeggios, escalas mayores hasta 5 alteraciones y menores natural, melódica, armónica y oriental hasta 5 alteraciones, modos pentatónicos, introducción a los modos griegos.						X	
Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						
Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		
Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, anacrusas, cambios de tempo, diferenciación entre legato y staccato.					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X
Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, contenidos y Criterios de Evaluación

- Refuerzo de los conceptos avanzados de Organología. Práctica del sistema avanzado de transporte (SAT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas (introducción a la 7ª de dominante), arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores hasta 5 alteraciones, introducción a la escala oriental, 1 alteración. Refuerzo de los modos pentatónicos.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Refuerzo de los conceptos avanzados de Organología. Práctica del sistema avanzado de transporte (SAT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas (práctica de la 7ª de dominante), arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores naturales y melódicas hasta 5 alteraciones, escala oriental hasta 3 alteraciones. Refuerzo de los modos pentatónicos e introducción a los modos griegos.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Refuerzo de los conceptos de Organología. Refuerzo del SAT.
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase. Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas, 7ª de dominante, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores naturales,

melódicas, armónicas y orientales hasta 5 alteraciones. Refuerzo de los modos pentatónicos y de los modos griegos.

- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

6.4 Rúbrica de evaluación

CRITERIOS · 5º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada
Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto
Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto
Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto

			grupo	del grupo con un comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %
Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %
Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro
- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.

- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.
- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.
- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografia

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Quinto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
The Laugh'n Charleston	J. Penders
Discursum	C. Pellicer
Pavana para una infanta difunta	M. Ravel
Slava, obertura	L. Bernstein
El Racò de l'Or	S. Gómez
El Señor de los Anillos	H. Shore
Polifemo	A. Valero
Trauersinfonie	R. Wagner
Orquesta Quinto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Pavana para una infanta difunta	M. Ravel
Serenata para cuerdas Op. 20	E. Elgar

Dos melodías elegíacas, para cuerdas Op. 34	E. Grieg
Lyrisches Andante	M. Reger
Sevilla	I. Albeniz
Gladiator	H. Zimmer
En un mercado persa	A. Ketelbey

► SEXTO CURSO ENSEÑANZAS PROFESIONALES ◀

6.1 Competencias Específicas

1. Ritmo

Comprensión y asimilación de los ritmos propuestos en las obras y ejercicios a trabajar en clase, para su posterior interpretación o escucha ya sea interna o colectiva.

2. Audición

Aspectos relacionados con la escucha interna y su manifestación gráfica que permitirá al alumno reconocer todos los aspectos físicos que intervienen en la producción del sonido: afinación, dinámicas, patrones formales, timbres, matices expresivos, conjunción rítmica, etc

3. Emisión

Correcta respiración como acción preliminar a la emisión del sonido y como acción intermedia dentro del fraseo. Distintos tipos de ataques, acentuaciones y articulaciones del sonido.

4. Técnica / Digitación

Coordinación y velocidad adaptada al nivel técnico del alumno. Limpieza en los pasajes propios para poder conjuntar con el resto del grupo.

5. Interpretación

Comprensión lectora e interpretación, dentro de su nivel, de todas las indicaciones de la partitura referidas a la agógica, dinámica y al carácter interpretativo en sí. Importante también saber interpretar adecuadamente los gestos del director y saber mantener una posición corporal adecuada en todo momento.

6. Conceptos Teóricos

Demostrar poseer los conocimientos teóricos adecuados a su nivel que se requerirán en el calentamiento a principio de las sesiones de trabajo: conceptos básicos de organología (convivencia entre familias instrumentales), intervalos, acordes, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escalas de distintos tipos, modos, etc.

7. Comportamiento / Actitud

Grado de autoconciencia, de autoregulación y motivación del alumno. Relación social con uno mismo y con los demás: empatía y habilidades sociales. Capacidad de rendir dentro de un grupo. Predisposición al trabajo y el buen hacer respecto a la asignatura.

6.2 Objetivos específicos y su relación con las Competencias Específicas

OBJETIVOS · SEXTO CURSO EE.PP	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS						
	1	2	3	4	5	6	7
Demostrar que domina tanto a nivel teórico como a nivel práctico-instrumental los siguientes conceptos: intervalos, grados de la tonalidad, acordes tríadas y cuatríadas 7ª de dominante y 7ª de sensible, sus arpeggios, escalas mayores hasta 5 alteraciones y menores natural, melódica, armónica, oriental hasta 5 alteraciones y escala hispano árabe hasta 2 alteraciones, modos pentatónicos, modos griegos.						X	
Medir correctamente las obras propias del curso manteniendo el pulso homogéneamente, tanto a nivel individual como colectivo.	X						
Afinar correctamente durante la interpretación de las obras propias del curso, partiendo del control individual comparándolo con el colectivo.		X					
Conocer y manejar correctamente las indicaciones más comunes de dinámicas, agógicas, fraseo y articulación.					X		
Conocer e interpretar correctamente los gestos del director, anacrusas, cambios de tempo, diferenciación entre legato y staccato.					X		
Conocer a través de la práctica instrumental, obras de diversas épocas y estilos adecuadas a su nivel.					X		
Considerar el silencio como medio indispensable para conseguir una concentración que permita al alumno escuchar las otras partes, sirviéndole como disciplina de grupo y de trabajo.							X

Ser consciente de la importancia que tienen las normas y reglas que rigen la actividad musical de conjunto, y aceptar la responsabilidad que, como miembro de un grupo, se contrae con la música y con los propios compañeros.							X
Realizar audiciones en público en el Centro como fin lógico del trabajo realizado.							X

6.3 Secuenciación

Primer Trimestre

- Presentación y Evaluación Inicial.
- Información de la Programación: Objetivos, contenidos y Criterios de Evaluación
- Refuerzo de los conceptos avanzados de Organología. Práctica del sistema avanzado de transporte (SAT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase (Warm up). Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas, 7ª de dominante, introducción a la 7ª de sensible, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores hasta 5 alteraciones, introducción a la escala hispano árabe, 1 alteración. Refuerzo de los modos pentatónicos y los modos griegos.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Segundo Trimestre

- Refuerzo de los conceptos avanzados de Organología. Práctica del sistema avanzado de transporte (SAT)
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase. Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas, 7ª de dominante, práctica de la 7ª de sensible, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores hasta 5 alteraciones, escala hispano árabe, hasta 3 alteraciones. Refuerzo de los modos pentatónicos y los modos griegos.

- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

Tercer Trimestre

- Refuerzo de los conceptos de Organología. Refuerzo del SAT.
- Conceptos teóricos y trabajo de ejercicios práctico-instrumentales previo al inicio de cada clase. Repaso teórico y puesta en práctica de los siguientes contenidos: intervalos, acordes tríadas y cuatríadas, 7ª de dominante, práctica de la 7ª de sensible, arpeggios, grados de la tonalidad (funciones), escala mayores hasta 5 alteraciones y menores hasta 5 alteraciones, escala hispano árabe, hasta 5 alteraciones. Refuerzo de los modos pentatónicos y los modos griegos.
- Concertación de las obras propuestas según el nivel del alumnado.

6.4 Rúbrica de evaluación

CRITERIOS · 6º EE.PP	aún no es competente	competencia básica	competencia mediana	competencia avanzada
Capacidad para afinar a nivel individual	No distingue la altura de los sonidos	Diferencia los sonidos afinados de los desafinados	Detecta la desafinación y diferencia la dirección de la altura de los sonidos	Detecta con exactitud la correcta afinación de los sonidos y es capaz de rectificarlos
Saber llevar el pulso métrico con exactitud	Es incapaz de llevar un pulso métrico	Sabe mantener el ritmo a nivel individual	Mantiene frecuentemente el pulso métrico al tocar conjuntamente	Mantiene siempre el pulso métrico al tocar conjuntamente
Ejecución correcta en grupo e individualmente de los conceptos teóricos explicados y las propuestas de ejercicios establecidas por el profesor.	No es capaz de ejecutar mínimamente lo propuesto	Ejecuta lo propuesto pero sin claridad	Ejecuta, coordina y mantiene el tempo	Interpreta correctamente todo lo propuesto
Realizar indicaciones dinámicas, agógicas, de "tempi", de carácter, repeticiones, etc	Demuestra no conocer las indicaciones señaladas	Realiza alguna indicación, pero ignorando la mayoría	Demuestra bastante conocimiento de las indicaciones	Aplica satisfactoriamente la terminología a la interpretación
Comprensión adecuada del gesto del director, así como la atención y cumplimiento de todas las indicaciones que pueda realizar éste.	Nunca presta atención a las indicaciones del director	Entiende el significado básico de los gestos del director	Capta y acata con frecuencia las indicaciones realizadas por el director	Capta y acata siempre las indicaciones realizadas por el director y su gesto

Guardar silencio durante los ensayos y actuaciones.	Es incapaz de guardar silencio habitualmente	Guarda silencio con frecuencia	Guarda silencio y atiende frecuentemente	Siempre atiende y respeta el ambiente de convivencia
Comprobación del grado de interpretación del alumno mediante la ejecución de una obra o fragmento.	No posee criterio interpretativo alguno	Conoce algunos criterios interpretativos	Realiza la mayoría de criterios interpretativos adecuadamente	Interpreta su parte de forma adecuada e integrada en el contexto musical propuesto
Comprobación del grado de asimilación de las pautas de comportamiento y de relación con el resto de alumnado	Demuestra no entender el sentido de convivencia del grupo	Entiende las normas básicas de comportamiento	Entiende las normas básicas, se relaciona con normalidad con el resto del grupo	Entiende y comparte las normas de convivencia y se gana el respeto del grupo con un
				comportamiento ejemplar

6.5 Seguimiento del alumnado. Recopilación de información para evaluar

Herramientas de evaluación	Registro	Porcentaje
Comportamiento	Diario en clase	10 %
Actitud	Diario en clase y en casa. Progresión general	20 %
Test Teórico	Muestra de resultados de la prueba escrita	20 %
Trabajo / Artículo Opinión	Muestra de resultados del trabajo realizado	20 %
Técnica / Interpretación	Valoración del estudio técnico realizado y de la capacidad interpretativa y de conjunto	30 %
Asistencia	Resta en función del tipo y número de ausencias (injustificadas)	Proporcional negativo

6.6 La secuencia de actividades (actividades, tiempo, espacio, organización social del aula, recursos, etc.).

- Programación de audiciones
- Asistencia a conciertos fuera del Centro

- Trabajo con un director / profesor invitado de reconocido prestigio

Se puede considerar como materiales mínimos exigibles con disponibilidad para tener en el aula son los siguientes:

- Material mobiliario imprescindible: una mesa para el profesor y atriles y sillas en número adecuado a los distintos grupos que se vayan a trabajar.
- Una pizarra (pautada) para poder explicar conceptos o escribir algún ejercicio.
- Tablón de anuncios donde publicitar actividades, ensayos y cualquier noticia de interés para la asignatura.
- Afinador y metrónomo.
- Un piano o, en su defecto, teclado electrónico.
- Instrumentos de percusión habituales en las instrumentaciones de las obras a trabajar.
- Un equipo de audiovisuales y una colección discográfica apropiada, para que el alumnado tenga acceso a escuchar o ver documentos relacionados con la asignatura.
- Equipo informático y accesorios para poder grabar audiciones, algunas clases o clases colectivas.
- Material de las obras que se estén trabajando.
- Archivo o biblioteca de material de repertorio bien organizado, intentando que esté todo lo completo posible, abarcando todos las épocas, estilos y formaciones orquestales.

6.7 Bibliografía

Repertorio orientativo a trabajar

Banda Sexto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Candide	L. Bernstein
Egmont	B. Appermont

Egmont	L. Beethoven
Nocturno Op. 24 Overture für Harmoniemusik	F. Mendelssohn
Glenn meets Wolfgang	J. Penders
Vasa	J. Suñer
Valhalla	F. Zacarés
First Suite for Band	A. Reed
Mambo Furioso	B. Karrick
Orquesta Sexto Curso ~ Enseñanzas Profesionales	
Concierto para percusión y pequeña orquesta	D. Milhaud
Serenata para cuerdas Op. 20	E. Elgar
Little Suite Op. 1 para orquesta de cuerda	C. Nielsen
Sinfonía nº 5	L. Beethoven
España	E. Chabrier
Elegy	P. I. Tchaikowsky
El Señor de los Anillos	H. Shore

7.- ANEXOS

7.1 Rúbricas individuales del alumnado

ANEXO 1: rúbrica por alumno: ENSEÑANZAS PROFESIONALES				
Alumno/a:			Curso:	
CRITERIO	D	C	B	A
Respiración				
Emisión				
Afinación				
Registro / Flexibilidad				
Fraseo				
Concepto / Capacidad de improvisación				
Nivel técnico				
Capacidad interpretativa				
Capacidad de conjunción con el grupo				
Proceso de aprendizaje				

Memoria significativa				
Capacidad de estudio en casa				
Implicación en el repertorio				
Comportamiento y actitud				